

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

RAPORT DE MEDIU

PENTRU

PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANZIȚIE JUSTĂ 2021-2027

CONTRACTOR: MOTT MACDONALD

REF. NO. 421300B/AP/MV/2-14.04.2021

**ASISTENȚĂ ÎN PREGĂTIREA EVALUĂRII STRATEGICE DE MEDIU
PENTRU 4 PROGRAME
AA-010560-001**

Fișa de control a documentului

Versiunea	Data	Elaborat de	Revizuit de	Aprobat de
2-draft	05.09.2022	Iulia-Diana Dulea 	Romeu Ioan Fărcășanu – TL 	
		Anca Cristina Stan		
		Melania-Mădălina Popescu 		
		Anca Burdhelea 		
		Mădălina Coman 		
		Radu Mitran 		
		Răzvan Spiridon 		

Se face mențiunea că la elaborarea acestei versiuni preliminare a Raportului de mediu a fost avut în vedere versiunea documentului Program Operațional Tranziție Justă (POTJ) 2021-2027, pusă la dispoziție de elaboratorul și respectiv titularul/beneficiarul acesteia în data de 18 iulie 2022.

Beneficiar:	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene	
Data predării Raportului	08.08.2022 (prin email)	Versiunea 0-draft RM – Grup de Lucru 2
Data predării Raportului	29.08.2022 (prin email)	Versiunea 1-draft RM – Grup de Lucru 3
Data predării Raportului	05.09.2022 (prin email)	Versiunea 2-draft RM

Cuprins

1	INTRODUCERE	15
1.1	ASPECTE LEGALE ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII DE MEDIU	16
1.2	PREZENTAREA PROCEDURII DE EVALUARE DE MEDIU ȘI CADRUL INSTITUȚIONAL	17
1.3	METODOLOGIA DE EVALUARE	19
2	PREZENTAREA CONȚINUTULUI ȘI OBIECTIVELOR PRINCIPALE ALE POTJ 2021-2027, PRECUM ȘI REZULTATUL ANALIZEI RELAȚIEI CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE	20
2.1	PREZENTAREA CONȚINUTULUI ȘI A OBIECTIVELOR POTJ 2021-2027	20
2.1.1	<i>Contextul și conținutul POTJ 2021-2027</i>	20
2.1.2	<i>Obiectivele POTJ 2021-2027</i>	22
2.2	RELAȚIA POTJ 2021-2027 CU ALTE PLANURI, PROGRAME ȘI STRATEGII NAȚIONALE RELEVANTE	35
3	ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI ȘI ALE EVOLUȚIEI PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII POTJ 2021-2027	37
3.1	STAREA ACTUALĂ A MEDIULUI	37
3.1.1	<i>Aspecte generale de mediu</i>	37
3.1.2	<i>Calitatea aerului</i>	96
3.1.3	<i>Apa</i>	126
3.1.4	<i>Solul și utilizarea terenurilor</i>	136
3.1.5	<i>Biodiversitatea</i>	152
3.1.6	<i>Schimbări climatice și eficiența energetică</i>	294
3.1.7	<i>Managementul deșeurilor</i>	318
3.1.8	<i>Populația și sănătatea umană</i>	336
3.1.9	<i>Managementul riscurilor de mediu</i>	372
3.1.10	<i>Peisajul</i>	384
3.1.11	<i>Patrimoniul cultural și istoric</i>	406
3.2	EVOLUȚIA PROBABILĂ A STĂRII MEDIULUI ÎN CAZUL NEIMPLEMENTĂRII POTJ 2021-2027	414
4	CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONELOR POSIBIL A FI AFECTATE SEMNIFICATIV DE IMPLEMENTAREA POTJ 2021-2027	430
5	PROBLEME DE MEDIU EXISTENTE RELEVANTE PENTRU POTJ 2021-2027	454
6	OBIECTIVELE DE PROTECȚIA MEDIULUI STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL, CARE SUNT RELEVANTE PENTRU POTJ 2021-2027	458
7	POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ALE POTJ 2021-2027	460
7.1	ANALIZA OBIECTIVELOR SPECIFICE ALE POTJ 2021-2027	460
7.1.1	<i>Evaluarea compatibilității între acțiunile POTJ 2021-2027</i>	460
7.1.2	<i>Evaluarea compatibilității între acțiunile propuse în cadrul POTJ 2021-2027 și obiectivele relevante de mediu</i>	463
7.2	POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA ASPECTELOR DE MEDIU ȘI ASUPRA RELAȚIILOR DINTRE ACESTEA	468
8	POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV ASUPRA SĂNĂȚĂII, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ	495
9	MĂSURILE PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA, CÂT DE COMPLET POSIBIL ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI AL IMPLEMENTĂRII POTJ 2021-2027	496
10	EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTEI ALESE	502
10.1	EVALUAREA VARIANTELOR POTJ 2021-2027	503
10.2	DIFICULTĂȚI	510
11	MĂSURI AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII POTJ 2021-2027	511
12	REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC	527
	REFERINȚE ȘI BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	534
	ANEXE	540

LISTA DE TABELE

Tabel 2-1: Structura și conținutul POTJ (prezentare în ansamblu).....	24
Tabel 2-2: Lista planurilor, programelor și strategiilor structurată pe domenii de mediu relevante	35
Tabel 3-1: Suprafețele ocupate de clasele de sol din județul Mureș	57
Tabel 3-2: Suprafețele ocupate de tipurile de sol din județul Galați.....	59
Tabel 3-3: Suprafețele ocupate de clasele de sol din județul Dolj	61
Tabel 3-4: Rețeaua hidrografică a județului Mureș	85
Tabel 3-5: Rețeaua hidrografică a județului Galați.....	86
Tabel 3-6: Principalele luciuri de apă ale județului Galați	86
Tabel 3-7: Principala rețea hidrografică a județului Prahova	87
Tabel 3-8: Rețeaua hidrografică a județului Dolj	88
Tabel 3-9: Rețeaua hidrografică a județului Gorj	89
Tabel 3-10: Rețeaua hidrografică a județului Hunedoara	91
Tabel 3-11: Distribuția substanțelor prioritare monitorizate în corpurile de apă de suprafață, pe spații/ bazine hidrografice, în anul 2020 – mediile de investigare APĂ și BIOTĂ	128
Tabel 3-12: Distribuția substanțelor prioritare monitorizate în lacuri (naturale, naturale puternic modificate, puternic modificate și artificiale), pe spații/ bazine hidrografice, în anul 2020 -mediu de investigare APĂ	128
Tabel 3-13: Calitatea corpurilor de apă subterană din zona analizată.....	129
Tabel 3-14: Repartiția terenurilor pe clase de bonitare în județul Mureș, 2020	137
Tabel 3-15: Poluarea solului în județul Mureș în anul 2020	139
Tabel 3-16: Repartiția terenurilor pe clase de bonitare exprimată în ha și procente în județul Galați, 2020	139
Tabel 3-17: Repartiția terenurilor pe clase de bonitare în județul Prahova, 2020.....	142
Tabel 3-18: Solurile afectate de poluare istorică și evoluția lor în perioada 2014 – 2019 în județul Prahova	144
Tabel 3-19: Amplasamente din județul Dolj poluate de produse petroliere, 2020	146
Tabel 3-20: Repartiția terenurilor pe clase de bonitare în județul Gorj, 2021	147
Tabel 3-21: Repartiția terenurilor pe clase de bonitare în județul Hunedoara, 2021	150
Tabel 3-22: Situri potențial contaminate din județul Hunedoara, decembrie 2021	152
Tabel 3-23: Tipuri de arii naturale protejate pe fiecare județ și totalul acestora	154
Tabel 3-24: Analiza situației Planurilor de management în siturile Natura 2000 din cele 6 județe	154
Tabel 3-25: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Mureș și ponderea acestora	157
Tabel 3-26: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Mureș și ponderea acestora	157
Tabel 3-27: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Galați și ponderea acestora	163
Tabel 3-28: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Galați și ponderea acestora	164
Tabel 3-29: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Prahova și ponderea acestora.....	169
Tabel 3-30: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Prahova și ponderea acestora	169
Tabel 3-31: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Dolj și ponderea acestora	172

Tabel 3-32: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Dolj și ponderea acestora	173
Tabel 3-33: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Gorj și ponderea acestora	178
Tabel 3-34: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Gorj și ponderea acestora	179
Tabel 3-35: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Hunedoara și ponderea acestora	185
Tabel 3-36: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Hunedoara și ponderea acestora	186
Tabel 3-37: Distribuția habitatelor la nivelul celor 6 județe.....	195
Tabel 3-38: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Mureș.....	197
Tabel 3-39: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Galați	198
Tabel 3-40: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Prahova	199
Tabel 3-41: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Dolj	200
Tabel 3-42: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Gorj.....	200
Tabel 3-43: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Hunedoara.....	201
Tabel 3-44: Specii de plante prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe	204
Tabel 3-45: Specii de nevertebrate prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe.....	204
Tabel 3-46: Specii de pești prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe.....	205
Tabel 3-47: Specii de amfibieni și reptile prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe	206
Tabel 3-48: Specii de mamifere prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe	206
Tabel 3-49: Specii de păsări prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe	207
Tabel 3-50: Operatori economici din județul Mureș care dețin instalații ETS, cu autorizație GES	297
Tabel 3-51: Centrale fotovoltaice din județul Mureș, ianuarie 2020.....	299
Tabel 3-52: Microhidrocentrale (Putere instalată < 10 MW) din județul Mureș, ianuarie 2020.....	300
Tabel 3-53: Operatori economici din județul Galați care dețin instalații ETS, cu autorizație GES.....	300
Tabel 3-54: Intensitatea și durata fenomenului de arșiță în intervalul 1.06 – 31.08.2020 în județul Galați	301
Tabel 3-55: Centrale fotovoltaice (CEF), centrale eoliene (CEE) și centrale hidroelectrice (CHE) – județul Galați, ianuarie 2021 (Sursa: ANRE)	303
Tabel 3-56: Operatori economici din județul Prahova care dețin instalații ETS, cu autorizație GES.....	304
Tabel 3-57: Intensitatea și durata fenomenului de arșiță în intervalul 1.06 – 31.08.2020 în județul Prahova	305
Tabel 3-58: Centrale fotovoltaice (CEF), centrale hidroelectrice (CHEMP, MHC) și centrale biogaz - județul Prahova, ianuarie 2021 (Sursa: ANRE ⁶⁵).....	307
Tabel 3-59: Operatori economici din județul Dolj care dețin instalații ETS, cu autorizație GES	309
Tabel 3-60: Intensitatea și durata fenomenului de arșiță în intervalul 1.06 – 31.08.2020 în județul Dolj	310
Tabel 3-61: Centrale fotovoltaice (CEF) – județul Dolj, ianuarie 2021 (Sursa: ANRE ⁶⁵)	311
Tabel 3-62: Operatori economici din județul Gorj care dețin instalații ETS, cu autorizație GES	312
Tabel 3-63: Centrale fotovoltaice (CEF) și centrale hidroenergetice (CHE, CHEMP, MHP) – județul Gorj, ianuarie 2021 (sursa: ANRE ⁶⁵).....	314
Tabel 3-64: Operatori economici din județul Hunedoara care dețin instalații ETS, cu autorizație GES ..	315
Tabel 3-65: Centrale fotovoltaice (CEF) și centrale hidroelectrice (CHE, MHC, CHEMP) – județul Hunedoara, ianuarie 2021 (sursa: ANRE ⁶⁵).....	317
Tabel 3-66: DEEE colectate în perioada 2016-2019 în județul Mureș.....	320

Tabel 3-67: Cantitatea de deșeuri de ambalaje colectată în județul Mureș	320
Tabel 3-68: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Mureș în perioada 2016-2019 .	320
Tabel 3-69: DEEE colectate în perioada 2016-2020 în județul Galați	323
Tabel 3-70: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Galați în perioada 2016-2020 .	323
Tabel 3-71: DEEE colectate în perioada 2014-2018 în județul Prahova	326
Tabel 3-72: Cantitatea de deșeuri de ambalaje colectată în județul Prahova.....	326
Tabel 3-73: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Prahova în perioada 2016-2020	326
Tabel 3-74: DEEE colectate în perioada 2014-2018 în județul Dolj.....	327
Tabel 3-75: Cantitatea de deșeuri de ambalaje colectată în județul Dolj în 2019.....	328
Tabel 3-76: Cantitatea de deșeuri de ambalaje reciclată în județul Dolj.....	328
Tabel 3-77: Vehicule scoase din uz (VSU) la nivelul județului Dolj în perioada 2014-2018	328
Tabel 3-78: Situația instalațiilor S.C.E. OLTENIA S.A de deșeuri inerte	331
Tabel 3-79: DEEE colectate în perioada 2016-2019 în județul Gorj	331
Tabel 3-80: Cantitatea de deșeuri de ambalaje reciclate în județul Gorj	331
Tabel 3-81: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Gorj în perioada 2016-2019	332
Tabel 3-82: DEEE colectate în perioada 2016-2019 în județul Hunedoara	335
Tabel 3-83: Cantitatea de deșeuri de ambalaje colectată în județul Hunedoara	335
Tabel 3-84: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Hunedoara în perioada 2016-2019	335
Tabel 3-85: Monumente, ansambluri și situri din județul Mureș.....	407
Tabel 3-86: Monumente, ansambluri și situri din județul Galați	408
Tabel 3-87: Monumente, ansambluri și situri din județul Prahova	409
Tabel 3-88: Monumente, ansambluri și situri din județul Dolj.....	410
Tabel 3-89: Monumente, ansambluri și situri din județul Gorj.....	411
Tabel 3-90: Monumente, ansambluri și situri din județul Hunedoara	412
Tabel 6-1: Obiective relevante de mediu.....	458
Tabel 7-1: Evaluarea compatibilității între Acțiunile programului	462
Tabel 7-2: Compatibilitatea între Acțiuni și Obiectivele Relevante de Mediu.....	464
Tabel 7-3: Compatibilitatea între Priorități și Obiectivele Relevante de Mediu	466
Tabel 10-1: Criterii de selectare aplicate Alternativelor POTJ 2021-2027	503
Tabel 10-2: Evaluarea variantelor POTJ 2021-2027.....	504
Tabel 11-1: Program de monitorizare pentru POTJ 2021-2027	512

LISTA DE FIGURI

Figura 2-1: Structura POTJ 2021-2027	23
Figura 2-2: Structura de ansamblu a POTJ 2021-2027	23
Figura 3-1: Amplasarea geografică a județului Mureș	38
Figura 3-2: Amplasarea geografică a județului Galați	39
Figura 3-3: Amplasarea geografică a județului Prahova	40
Figura 3-4: Amplasarea geografică a județului Dolj	41
Figura 3-5: Amplasarea geografică a județului Gorj.....	42
Figura 3-6: Amplasarea geografică a județului Hunedoara.....	43
Figura 3-7: Harta fizico-geografică a județului Mureș	44
Figura 3-8: Harta fizico-geografică a județului Galați	45
Figura 3-9: Harta fizico-geografică a județului Prahova	46
Figură 3-10: Harta fizico-geografică a județului Dolj	47
Figura 3-11: Harta fizico-geografică a județului Gorj.....	47
Figura 3-12: Harta fizico-geografică a județului Hunedoara.....	49
Figura 3-13: Harta geologică a județului Mureș	50
Figura 3-14: Harta geologică a județului Galați.....	51
Figura 3-15: Harta geologică a județului Prahova ¹²	52
Figura 3-16: Harta geologică a județului Dolj ¹²	53
Figura 3-17: Harta geologică a județului Gorj ¹²	54
Figura 3-18: Harta geologică a Județului Hunedoara ¹²	55
Figura 3-19: Harta solurilor României realizată în sistem FAO, 2015.....	56
Figura 3-20: Harta solurilor din județul Mureș	57
Figura 3-21: Harta solurilor din județul Galați.....	58
Figura 3-22: Harta solurilor din județul Prahova.....	59
Figura 3-23: Harta solurilor din județul Dolj.....	60
Figura 3-24: Harta solurilor din județul Gorj	62
Figura 3-25: Harta solurilor din județul Hunedoara	63
Figura 3-26: Harta hidrogeologică a județului Mureș	64
Figura 3-27: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul județului Mureș ²⁰	65
Figura 3-28: Harta hidrogeologică a județului Galați.....	67
Figura 3-29: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul județului Galați ²¹	68
Figura 3-30: Harta hidrogeologică a județului Prahova.....	70
Figura 3-31: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul județului Prahova ²⁴	71
Figura 3-32: Harta hidrogeologică a județului Dolj	73
Figura 3-33: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul județului Dolj ²⁷	74
Figura 3-34: Harta hidrogeologică a județului Gorj	76
Figura 3-35: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul Județului Gorj ³¹	77
Figura 3-36: Harta hidrogeologică a județului Hunedoara	79

Figura 3-37: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul Județului Gorj ³³	80	
Figura 3-38: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Mureș.....	98	
Figura 3-39: Valori maxime orare dioxid de azot	Figura 3-40: Valori medii anuale dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Mureș conform înregistrări la stațiile RNMCA Mureș.....	98
Figura 3-41: Valori medii anuale oxizi de azot	Figura 3-42: Valori maxime zilnice ale mediilor conform înregistrări la stațiile RNMCA Mureș pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile	99
Figura 3-43: Valori maxime orare dioxid de sulf	Figura 3-44: Valori maxime zilnice dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Mureș conform înregistrări la stațiile RNMCA Mureș.....	99
Figura 3-45: Valori medii anuale dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Mureș.....	100	
Figura 3-46: Valori maxime zilnice particule în	Figura 3-47: Valori medii anuale particule în suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA Mureș suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA Mureș	100
Figura 3-48: Valori medii anuale benzen conform înregistrări la stațiile RNMCA Mureș	101	
Figura 3-49: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Galați	102	
Figura 3-50: Valori maxime orare dioxid de azot	Figura 3-51: Valori medii anuale dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Galați conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați.....	102
Figura 3-52: Valori medii anuale oxizi de azot	Figura 3-53: Valori maxime zilnice ale mediilor pe conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile	103
Figura 3-54: Valori maxime orare dioxid de sulf	Figura 3-55: Valori maxime zilnice dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Galați conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați.....	103
Figura 3-56: Valori medii anuale dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA jud Galați	104	
Figura 3-57: Valori maxime zilnice particule în	Figura 3-58: Valori medii anuale particule în suspensie conform înregistrări la stațiile suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA RNMCA Galați Galați	104
Figura 3-59: Valori medii anuale arsen conform	Figura 3-60: Valori medii anuale cadmiu conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați înregistrări la stațiile RNMCA Galați.....	105
Figura 3-61: Valori medii anuale nichel conform	Figura 3-62: Valori medii anuale plumb conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați înregistrări la stațiile RNMCA Galați.....	105
Figura 3-63: Valori medii anuale benzen conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați	106	
Figura 3-64: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Prahova	107	
Figura 3-65: Valori maxime orare dioxid de azot	Figura 3-66: Valori medii anuale dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Prahova conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova.....	107
Figura 3-67: Valori medii anuale oxizi de azot	Figura 3-68: Valori maxime zilnice ale mediilor conform înregistrări la stațiile RNMCA pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile Prahova RNMCA Prahova	108
Figura 3-69: Valori maxime orare dioxid de sulf	Figura 3-70: Valori maxime zilnice dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Prahova conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova.....	108
Figura 3-71: Valori medii anuale dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova	109	
Figura 3-72: Valori maxime orare particule în	Figura 3-73: Valori medii anuale particule în suspensie înregistrate la stațiile RNMCA suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova Pravoha	109
Figura 3-74: Valori medii anuale arsen conform	Figura 3-75: Valori medii anuale cadmiu conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova înregistrări la stațiile RNMCA Prahova.....	110
Figura 3-76: Valori medii anuale nichel conform	Figura 3-77: Valori medii anuale plumb conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova înregistrări la stațiile RNMCA Prahova.....	110
Figura 3-78: Valori medii anuale benzen conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova	111	
Figura 3-79: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Dolj.....	112	
Figura 3-80: Valori maxime orare dioxid de azot	Figura 3-81: Valori medii anuale dioxid de azot conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj înregistrate la stațiile RNMCA Dolj	113

Figura 3-82: Valori anuale oxizi de azot	Figura 3-83: Valori maxime zilnice ale mediilor conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile.....	113
Figura 3-84: Valori maxime orare dioxid de sulf	Figura 3-85: Valori maxime zilnice dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Dolj conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj	114
Figura 3-86: Valori medii anuale dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj		114
Figura 3-87: Valori maxime zilnice particule în	Figura 3-88: Valori medii anuale particule în suspensie conform înregistrări la stațiile suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA RNMCA Dolj Dolj.....	115
Figura 3-89: Valori medii anuale benzen conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj.....		116
Figura 3-90: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Gorj.....		116
Figura 3-91: Valori maxime orare dioxid de azot	Figura 3-92: Valori medii anuale dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Gorj conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj.....	117
Figura 3-93: Valori medii anuale oxizi de azot	Figura 3-94: Valori maxime zilnice ale mediilor conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile	118
Figura 3-95: Valori maxime orare dioxid de sulf	Figura 3-96: Valori maxime zilnice dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Gorj conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj.....	118
Figura 3-97: Valori medii anuale dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj.....		119
Figura 3-98: Valori maxime orare particule în	Figura 3-99: Valori medii anuale particule în suspensie înregistrate la stațiile RNMCA Gorj suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA.....	119
Figura 3-100: Valori medii anuale arsen conform	Figura 3-101: Valori medii anuale cadmiu înregistrări la stațiile RNMCA Gorj conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj	120
Figura 3-102: Valori medii anuale nichel conform	Figura 3-103: Valori medii anuale plumb înregistrări la stațiile RNMCA Gorj conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj.....	120
Figura 3-104: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Hunedoara.....		121
Figura 3-105: Valori maxime orare dioxid de azot	Figura 3-106: Valori medii anuale dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Hunedoara conform înregistrări la stațiile RNMCA.....	122
Figura 3-107: Valori anuale oxizi de azot	Figura 3-108: Valori maxime zilnice ale mediilor conform înregistrări la stațiile RNMCA pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile Hunedoara RNMCA Hunedoara	122
Figura 3-109: Valori maxime orare dioxid de sulf	Figura 3-110: Valori maxime zilnice dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Hunedoara conform înregistrări la stațiile RNMCA Hunedoara.....	123
Figura 3-111: Valori medii anuale dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Hunedoara.....		123
Figura 3-112: Valori maxime orare particule în	Figura 3-113: Valori medii anuale particule în suspensie conform înregistrări la stațiile suspensie înregistrate la stațiile RNMCA Hunedoara.....	124
Figura 3-114: Valori medii anuale cadmiu	Figura 3-115: Valori medii anuale nichel conform conform înregistrări la stațiile RNMCA Hunedoara înregistrări la stațiile RNMCA Hunedoara.....	124
Figura 3-116: Valori medii anuale plumb conform înregistrări la stațiile RNMCA Hunedoara		125
Figura 3-117: Starea ecologică potențialul ecologic (SE) al corpurilor de apă de suprafață (naturale, puternic modificate, artificiale – râuri) monitorizate, pe spații/ bazine hidrografice, perioada 2018-2020 (km)		127
Figura 3-118: Starea ecologică potențialul ecologic (SE) al corpurilor de apă de suprafață (naturale, puternic modificate, artificiale – râuri) monitorizate, pe spații/ bazine hidrografice, perioada 2018-2020 (%) – prelucrare		127
Figura 3-119: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Mureș		130
Figura 3-120: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Galați ⁴²		131
Figura 3-121: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Prahova ⁴²		131
Figura 3-122: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Dolj ⁴²		133
Figura 3-123: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații – Județul Gorj ⁴²		134

Figura 3-124: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Hunedoara ⁴²	134
Figura 3-125: Exprimarea în procente a fondului funciar al județului Mureș.....	137
Figura 3-126: Repartiția pădurilor pe unități de relief în județul Mureș	138
Figura 3-127: Utilizarea terenurilor în județul Mureș, cf. Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018	138
Figura 3-128: Modul de utilizare a terenurilor în județul Galați, 2020	139
Figura 3-129: Repartiția pădurilor pe unități de relief în județul Galați.....	140
Figura 3-130: Utilizarea terenurilor în județul Galați, cf. Programului Corine Land Cover Copernicus,2018	140
Figura 3-131: Folosițele terenurilor în județul Prahova, 2020	141
Figura 3-132: Suprafețele neagricole ale județului Prahova (în procente).....	142
Figura 3-133: Utilizarea terenurilor în județul Prahova, conform Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018	142
Figura 3-134: Distribuția pădurilor pe unități de relief în județul Prahova	143
Figura 3-135: Exprimarea în procente a fondului funciar al județului Dolj	144
Figura 3-136: Ponderea tipurilor de folosință a suprafețelor agricole din județul Dolj, 2019	145
Figura 3-137: Utilizarea terenurilor în județul Dolj, conform Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018.....	145
Figura 3-138: Exprimarea în procente a fondului funciar al județului Gorj.....	146
Figura 3-139: Suprafața agricolă destinată folosințelor din județul Gorj, 2020	147
Figura 3-140: Repartizarea pădurilor din județul Gorj pe trepte de relief.....	147
Figura 3-141: Utilizarea terenurilor în județul Gorj, conform Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018.....	148
Figura 3-142: Suprafețele neagricole ale județului Hunedoara (în procente)	149
Figura 3-143: Suprafețele agricole ale județului Hunedoara (în procente)	149
Figura 3-144: Suprafața forestieră și repartiția pe	150
Figura 3-145: Distribuția speciilor dendrologice din	150
Figura 3-146: Utilizarea terenurilor în județul Hunedoara, conform Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018	151
Figura 3-147: Analiza situației Planurilor de management la nivelul fiecărui județ.....	154
Figura 3-148: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Mureș	162
Figura 3-149: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Mureș	163
Figura 3-150: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Galați	168
Figura 3-151: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Galați	168
Figura 3-152: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Prahova	171
Figura 3-153: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Prahova	172
Figura 3-154: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Dolj	177
Figura 3-155: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Dolj	178
Figura 3-156: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Gorj.....	184
Figura 3-157: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Gorj	185

Figura 3-158: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Hunedoara.....	194
Figura 3-159: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Hunedoara.....	195
Figura 3-160: Reprezentarea numărului de habitate pe fiecare județ.....	197
Figura 3-161: Ponderea habitatelor de interes comunitar din punct de vedere al statutului de conservare	203
Figura 3-162: Reprezentarea grupelor taxonomice și a numărului de specii pe fiecare județ.....	212
Figura 3-163: Ponderea speciilor de interes comunitar din punct de vedere al statutului de conservare	213
Figura 3-164: Harta ariilor naturale protejate din județul Mureș.....	228
Figura 3-165: Categoriile de arii naturale protejate din județul Mureș	228
Figura 3-166: Harta ariilor naturale protejate din județul Galați	239
Figura 3-167: Categoriile de arii naturale protejate din județul Galați.....	240
Figura 3-168: Harta ariilor naturale protejate din județul Prahova	247
Figura 3-169: Categoriile de arii naturale protejate din județul Prahova.....	247
Figura 3-170: Harta ariilor naturale protejate din județul Dolj.....	257
Figura 3-171: Categoriile de arii naturale protejate din județul Dolj.....	257
Figura 3-172: Harta ariilor naturale protejate din județul Gorj.....	270
Figura 3-173: Categoriile de arii naturale protejate din județul Gorj	271
Figura 3-174: Harta ariilor naturale protejate din județul Hunedoara	293
Figura 3-175: Categoriile de arii naturale protejate din județul Hunedoara	293
Figura 3-176: Evoluția cantităților de deșeuri industriale generate	322
Figura 3-177: Evoluția cantităților de deșeuri industriale generate	325
Figura 3-178: Evoluția cantităților de deșeuri industriale nepericuloase.....	330
Figura 3-179: Evoluția cantităților de deșeuri industriale	333
Figura 3-180: Evoluția cantităților de deșeuri periculoase	334
Figura 4-1: Aria de acoperire aferentă Priorității 1 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	433
Figura 4-2: Aria de acoperire aferentă Priorității 1- UAT Albeni în raport cu rețeaua de arii naturale protejate	434
Figura 4-3: Aria de acoperire aferentă Priorității P1 – UAT Schela în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	434
Figura 4-4: Aria de acoperire aferentă Priorității 2 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	436
Figura 4-5: Aria de acoperire aferentă Priorității 2- UAT Brad în raport cu rețeaua de arii naturale protejate	437
Figura 4-6: Aria de acoperire aferentă Priorității 21- UAT-uri Petroșani și Petrila în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	437
Figura 4-7: Aria de acoperire aferentă Priorității 2- UAT Uricani în raport cu rețeaua de arii naturale protejate	438
Figura 4-8: Aria de acoperire aferentă Priorității 2- UAT-uri Lupeni, Vulcan și Aninoasa în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	438
Figura 4-9: Aria de acoperire aferentă Priorității 3 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	440
Figura 4-10: Aria de acoperire aferentă Priorității 3- UAT Craiova în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	441
Figura 4-11: Aria de acoperire aferentă Priorității 3- UAT Ișalnița în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	441

Figura 4-12: Aria de acoperire aferentă Priorității 4 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	443
Figura 4-13: Aria de acoperire aferentă Priorității 4 - UAT Galați în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	444
Figura 4-14: Aria de acoperire aferentă Priorității 5 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	445
Figura 4-15: Aria de acoperire aferentă Priorității 5 - UAT Băicoi în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	446
Figura 4-16: Aria de acoperire aferentă Priorității 5- UAT Brazi în raport cu rețeaua de arii naturale protejate	446
Figura 4-17: Aria de acoperire aferentă Priorității 5 - UAT Valea Călugărească în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	447
Figura 4-18: Aria de acoperire aferentă Priorității 6 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	448
Figura 4-19: Aria de acoperire aferentă Priorității 6 - UAT Iernut în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	449
Figura 4-20: Aria de acoperire aferentă Priorității 6 - UAT Târgu Mureș în raport cu rețeaua de arii naturale protejate.....	449
Figura 7-1: Compatibilitatea între Acțiunile programului	463

ANEXE

- Anexa 1 Centralizator observații și recomandări primite de la Grupul de Lucru cu privire la domeniul și nivelul de informații incluse în versiunea Raportul de mediu pentru punerea în consultare publică
- Anexa 2 Relația cu alte planuri și programe relevante pentru POTJ 2021-2027
- Anexa 3 Minute ședințe Grup de Lucru

LISTA DE ABREVIERI ȘI ACRONIME

Abreviere/ Acronim	Descriere
ABA	Administrația Bazinală de Apă
AIM	Autorizație Integrată de Mediu
ANPM	Agencia Națională pentru Protecția Mediului
ANAR	Administrația Națională „Apele Române”
APM	Agencia pentru Protecția Mediului
Bh	Bazin hidrografic
CE	Comisia Europeană
CEE	Centrală electrică eoliană
CEF	Centrală electrică fotovoltaică
CEO	Complexul Energetic Oltenia
CEH	Complexul Energetic Hunedoara
CHE	Centrală hidroelectrică
DEEE	Deșuri de echipamente electrice și electronice
DSP	Direcția Sănătate Publică
ESM	Evaluare Strategică de Mediu
EU ETS	EU Emissions Trading System
FTE	Full Time Equivalent; Echivalent normă întreagă
FTJ	Fondul Tranzitie Justă
GBER	General Block Exemption Regulation; Regulament general de exceptare
GES	Gaze cu Efect de Seră
GL	Grupul de Lucru
HG	Hotărâre de Guvern
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INGES	Inventarul Național de Emisii de Gaze cu Efect de Seră
INHGA	Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor
INS	Institutul Național de Statistică
ISU	Inspectoratul pentru Situații de Urgență
I.T.	Information Technology, Tehnologia Informației
LULUCF	Land Use, Land-Use Change and Forestry
MHC	Microhidrocentrală
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
NEET	Not in Education, Employment, or Training; Nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare
NUTS	Nomenclatura Unităților Teritoriale pentru Statistică
OM	Ordin de Ministru
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PAAR	Plan de Analiză și Acoperire a Riscurilor
PATJ	Plan de Amenajare a Teritoriului Județean
PCA	Plan de Calitate a Aerului
PIF	Punere în funcțiune
PJGD	Plan Județean de Gestionare a Deșeurilor
PMCA	Plan de Menținere a Calității Aerului
PNIESC	Planul Național Integrat pentru Energie și Schimbări Climatice
PNRR	Planului Național de Redresare și Reziliență
PODD	Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă
POIDS	Programul Operațional de Incluziune și Demnitate Socială
POR	Program Operațional Regional
POTJ	Program Operațional Tranzitie Justă
PTTJ	Plan Teritorial pentru Tranzitie Justă
RDC	Regulament privind Dispozițiile Comune
RAM	Raport Anual de Mediu
RES	Renewable Energy Source; Sursă de Energie Regenerabilă (SER)
RM	Raport de Mediu
RNMCA	Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului

Abreviere/ Acronim	Descriere
RO	România
RO12	Cod NUTS pentru Regiunea de dezvoltare Centru
RO125	Cod NUTS pentru județul Mureș
RO22	Cod NUTS pentru Regiunea de dezvoltare Sud-Est
RO224	Cod NUTS pentru județul Galați
RO31	Cod NUTS pentru Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia
RO316	Cod NUTS pentru județul Prahova
RO41	Cod NUTS pentru Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia
RO411	Cod NUTS pentru județul Dolj
RO412	Cod NUTS pentru județul Gorj
RO42	Cod NUTS pentru Regiunea de dezvoltare Vest
RO423	Cod NUTS pentru județul Hunedoara
SACET	Sistem de Alimentare Centralizată cu Energie Termică
SCI	Sit de Importanță Comunitară
SPA	Arie de Protecție Specială Avifaunistică
SDESMVJ	Strategia de Dezvoltare Socială, Economică și de Mediu a Văii Jiului
SMID	Sistem de Management Integrat al Deșeurilor
SNDD	Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă
SNOFM	Strategia Națională de Ocupare a Forței de Muncă
SNPACB	Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității
SNPNGSCR	Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România
SRCS	Sistemul Român de Clasificare a Solurilor
SRTS	Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor
TIC	Tehnologia informației și a comunicațiilor
UAT	Unitate-Administrativ Teritorială
UE	Uniunea Europeană
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VSU	Vehicule scoase din uz

1 Introducere

Prezenta documentație reprezintă Raportul de Mediu realizat în cadrul procedurii de evaluare strategică de mediu (procedura ESM) pentru Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027, denumit în prezentul raport și Programul, POTJ sau POTJ 2021-2027, și a fost realizată în vederea emiterii Avizului de mediu.

Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 este promovat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), care îndeplinește rolul de Autoritate de Management al acestui program și coordonează procesul de programare a investițiilor din Fondul pentru o tranziție justă (FTJ), instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de constituire a Fondului pentru o tranziție justă¹, denumit în continuare Regulamentul FTJ.

Acest program operațional vizează permiterea regiunilor și cetățenilor de a face față efectelor sociale, asupra forței de muncă, economice și de mediu ale tranziției către țintele Uniunii Europene privind energia și clima pentru 2030 și către o economie a Uniunii neutră din punct de vedere climatic până în 2050, în temeiul Acordului de la Paris adoptat în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice. Tranziția către o economie circulară și neutră din punct de vedere climatic constituie unul din principalele obiective stabilite la același nivel, și este menționat împreună cu obiectivele de politică prevăzute la articolul (5) din Regulamentul (UE) 2021/1060² (noul Regulament privind Dispozițiile Comune (RDC)). Deși combaterea schimbărilor climatice și a degradării mediului va aduce beneficii pe termen lung și oferă oportunități și provocări pe termen mediu, nu toate regiunile își încep tranziția de la același nivel sau au aceeași capacitate de reacție, existând riscul unei tranziții diferențiate și apariția unor disparități tot mai mari între regiuni.

Analiza Comisiei în cadrul Semestrial European 2020 (Anexa D a Raportului de țară: Orientarea investițiilor pentru fondul de tranziție justă 2021-2027) a identificat 6 teritorii afectate în mod semnificativ de tranziția către o economie circulară și neutră din punct de vedere climatic, respectiv județele Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și Mureș, care sunt eligibile pentru a beneficia de măsurile propuse de Uniune sub Mecanismul de tranziție justă.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1076 din 8 iulie 2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe³, MIPE deține de calitate de titular al POTJ 2021-2027, prin depunerea primei versiuni a programului la autoritatea competentă pentru protecția mediului (Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor) pentru a se decide dacă acest program se supune procedurii de evaluare de mediu.

Conform articolului 11 din HG nr. 1076/2004, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) a decis că Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 poate avea efecte semnificative asupra mediului și este necesară continuarea procedurii de evaluare de mediu și elaborarea raportului de mediu, luând Decizia etapei de încadrare nr. 3/30.06.2020.

Raportul de mediu reprezintă documentul care conține informațiile și concluziile evaluării de mediu pentru acest program operațional. Prezentul raport a fost supus consultării cu autoritățile relevante și cu publicul, asigurându-se astfel un nivel de transparență adecvat în ceea ce privește informarea și consultarea factorilor interesați de implementarea programului.

¹ Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de constituire a Fondului pentru o tranziție justă, publicat în Jurnalul Oficial L231/1 din 30.06.2021, pag.1-20

² Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, publicat în Jurnalul Oficial L231 din 30.06.2021, pag. 159-706

³ HG nr. 1076/2004 publicată în Monitorul Oficial nr. 707 din 5 august 2004, cu modificările și completările ulterioare

1.1 Aspecte legale și obiectivele evaluării de mediu

Evaluarea de Mediu (EM) a fost realizată în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004, care transpune în legislația națională Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului European privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.

POTJ 2021-2027 se supune evaluării de mediu în conformitate cu Decizia etapei de încadrare nr. 3/30.06.2020, care a fost emisă de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor ca urmare a analizării documentației tehnice pe baza criteriilor relevante prevăzute în Anexa nr. 1 la HG nr. 1076/2004, a consultării publicului și a autorităților interesate de efectele implementării programului.

La elaborarea Raportului de mediu au fost luate în considerare acte normative, manuale și ghiduri specifice, în vigoare la data elaborării acestuia, dintre care se pot menționa:

- Ordonanța de Urgență nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului (publicată în Monitorul Oficial nr. 1196/30.12.2005), aprobată cu modificări de Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea nr. 1076 din 8 iulie 2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (publicată în Monitorul Oficial nr. 707/05.08.2004), cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 777 din 22 aprilie 2016 al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind abrogarea Ordinului ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 995/2006 pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intră sub incidența Hotărârii Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- Recomandările cuprinse în Manualul privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, elaborat de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, împreună cu Agenția Națională de Protecția Mediului, aprobat prin Ordinul nr. 117 din 2 februarie 2006 al ministrului mediului și gospodăririi apelor (publicat în Monitorul Oficial nr. 186/27.02.2006);
- Ghidul generic privind Evaluarea de mediu pentru planuri și programe, elaborat în cadrul proiectului EuropeAid/121491/D/SER/RO (PHARE 2004/016 – 772.03.03) „Întărirea capacității instituționale pentru implementarea și punerea în aplicare a Directivei SEA și a Directivei de Raportare”, noiembrie 2007;
- Ghidul privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice, din 29 septembrie 2008, emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile;
- Legislația în vigoare privind: calitatea aerului, apei și solului, biodiversitatea, managementul deșeurilor, controlul poluării industriale și managementul riscului:
 - Legea nr. 107 din 25 septembrie 1996 a apelor (publicată în Monitorul Oficial nr. 244/08.10.1996), cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 104 din 15 iunie 2011 privind calitatea aerului înconjurător (publicată în Monitorul Oficial nr. 452/28.06.2011), cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța de Urgență nr. 92 din 19 august 2021 privind regimul deșeurilor (publicată în Monitorul Oficial nr. 820/26.08.2021);
 - Ordonanța de Urgență nr. 57 din 20 iunie 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (publicată în Monitorul Oficial nr. 442/29.06.2007), aprobată cu modificări de Legea nr. 49/2001, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 119 din 4 februarie 2014 al ministrului sănătății pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației (publicat în Monitorul Oficial nr. 127/21.02.2014), cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată (în Monitorul Oficial nr. 938/20.11.2006), cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 22 din 22 februarie 2001 de ratificare a Convenției privind evaluarea impactului de mediu în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25 februarie 1991 (Monitorul Oficial, Partea I nr. 105 din 01/03/2001).

Raportul de mediu a fost elaborat de un colectiv de persoane fizice înscrise în Lista experților care elaborează studii de mediu⁴, conform Ordinului nr. 1134/2020 privind aprobarea condițiilor de elaborare a studiilor de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice și juridice și a competenței și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de atestare, precum și experți din alte domenii, după cum urmează:

- Ioan Romeu Fărcășanu, în calitate de Expert cheie/TL (Team Leader),
- Iulia-Diana Dulea, în calitate de Expert cheie,
- Anca Cristina Stan, în calitate de Expert non-cheie Mediu,
- Melania-Mădălina Popescu, în calitate de Expert non-cheie Mediu,
- Anca Burghilea, în calitate de Expert non-cheie Biodiversitate;
- Mădălina Coman, în calitate de Expert non-cheie Social și Sănătatea Populației;
- Radu Mitran, în calitate de Expert non-cheie Mediu;
- Răzvan Mădălin Spiridon, în calitate de Expert non-cheie Mediu.

Raportul de mediu a fost întocmit în conformitate cu cerințele de conținut stabilite în Anexa 2 la HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare. Pentru elaborarea prezentului raport au fost consultate și analizate reglementări relevante, metodologii și proceduri, surse bibliografice și date statistice din rapoartele disponibile pe paginile de internet ale autorităților publice naționale, precum și a celor internaționale, acestea fiind prezentate în Referințele și sursele bibliografice ale raportului de mediu.

Evaluarea realizată în acest raport de mediu are drept scop identificarea, descrierea și evaluarea posibilelor efecte semnificative asupra mediului generate prin implementarea POTJ 2021-2027, precum și confirmarea faptului că acestea au fost luate în considerare în procesul de elaborare și adoptare a acestui program.

1.2 Prezentarea procedurii de evaluare de mediu și cadrul instituțional

Evaluarea de mediu este un proces oficial, sistematic și cuprinzător de evaluare a efectelor unui plan sau program și/sau ale alternativelor acestora, care este aplicat de la un stadiu timpuriu al elaborării acestora, astfel încât să se asigure că orice consecință asupra mediului este integrată și evaluată în timpul elaborării și înainte de aprobarea oficială a planurilor sau programelor. Această evaluare include și propunerea unor măsuri de prevenire, reducere și compensare a oricărui efect negativ și de stimulare a efectelor pozitive asupra mediului și vieții sociale, care vor fi adoptate prin programul operațional. Rezultatele și concluziile evaluării de mediu sunt sintetizate într-un raport scris, Raportul de Mediu, iar promotorul planului sau programului trebuie să țină seama de acestea în adoptarea deciziei finale.

Evaluarea de mediu este, în esență, parte integrantă a procesului de luare a deciziilor cu privire la promovarea unui plan sau program, având ca scop principal acordarea suportului necesar în pregătirea și adoptarea unor decizii durabile, care au în vedere îmbunătățirea performanței de mediu.

Procesul de evaluare de mediu pentru planuri sau programe oferă, de asemenea, publicului și altor părți interesate oportunitatea de a participa și de a fi informați cu privire la deciziile care pot avea un impact asupra mediului și a modului în care au fost luate.

În conformitate cu cerințele HG nr. 1076/2004, capitolul III, procedura de realizare a evaluării de mediu pentru POTJ 2021-2027 cuprinde următoarele etape:

- etapa de încadrare realizată de Comitetul special constituit;
- etapa de definitivare a proiectului de plan sau de program și de realizare a raportului de mediu, efectuată de persoane fizice autorizate și experți angajați, cu consultarea și cu participarea Grupului de lucru în cadrul mai multor reuniuni;
- etapa de analiză a calității raportului de mediu și de luare a deciziei, cu informarea și participarea publicului la procedura de evaluare de mediu prin consultări și dezbateri publice, care este realizată

⁴ http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/09.04.2021_LISTA_EXPERTILOR_STUDII_DE_MEDIU.pdf și <https://regexp.ro/pages/lista-experti>

de autoritățile competente de mediu și de alte autorități împreună cu titularul programului, având sprijinul persoanelor fizice autorizate și al experților angajați.

Pe baza opiniilor autorităților competente de mediu și a altor autorități interesate, precum și pe baza comentariilor publicului, în cadrul etapei de analiză a raportului de mediu vor fi elaborate formele finale ale programului și raportului de mediu.

Întregul proces de evaluare și elaborare a Raportului de mediu a fost efectuat în conformitate cu cerințele HG nr. 1076/2004 și cu recomandările cuprinse în Ghidul generic privind Evaluarea de mediu pentru planuri și programe și Manualul privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, elaborat de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, împreună cu Agenția Națională de Protecția Mediului, aprobat prin OM nr. 117/2006.

Până la data elaborării prezentei versiuni a Raportului de Mediu nu au fost parcurse toate etapele de realizare a evaluării de mediu pentru programul analizat, în cele ce urmează fiind prezentate activitățile desfășurate până în momentul de față.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), în calitate de titular, a demarat procedura de evaluare de mediu, aplicată în scopul emiterii avizului de mediu necesar adoptării POTJ 2021-2027, prin notificarea înregistrată la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) sub nr. R/1598/19.05.2020 și depunerea primei versiuni a Programului.

Ca urmare a analizării documentației tehnice puse la dispoziție de MIPE, luând în considerare criteriile relevante, a punerii acestuia la dispoziția publicului spre consultare, precum și a consultării autorităților publice participante în cadrul ședinței Comitetului Special Constituit, prin Adresa nr. DEICP/1598/07.07.2020, MMAP a transmis Decizia etapei de încadrare nr. 3/30.06.2020. De asemenea, în această adresă sunt comunicate etapele procedurale ce trebuie parcurse în conformitate cu HG nr. 1076/2004, capitolul III, secțiunile 2 și 3, iar în vederea desfășurării etapei de definitivare a proiectului de program, titularului îi revine obligația prevăzută de art. 14, alin. 3 din HG nr. 1076/2004 de a constitui grupul de lucru pentru programul supus evaluării, menționând componența acestuia.

Grupul de Lucru a fost alcătuit din reprezentanți ai titularului programului, ai autorităților competente pentru protecția mediului și pentru sănătate, ai altor autorități interesate de potențialele efecte ale programului asupra mediului, persoane fizice atestate, precum și experți angajați. În componența grupului de lucru au fost nominalizați reprezentanți ai:

- Titularului programului: Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, autoritate de management pentru POTJ 2021-2027;
- Autorităților publice, după cum urmează:
 - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice, Direcția Generală Biodiversitate, Direcția Generală Deșeuri și Situri Contaminate);
 - Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate;
 - Administrația Națională „Apele Române”;
 - Ministerul Sănătății;
 - Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;
 - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
 - Ministerul Muncii și Solidarității Sociale;
 - Ministerul Educației;
 - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării;
 - Ministerul Afacerilor Interne – Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;
 - Ministerul Economiei;
 - Ministerul Energiei;
 - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii; precum și
- persoane fizice atestate și experți angajați.

Se menționează că membrii Grupului de lucru au fost consultați în cadrul reuniunilor avute cu privire la toate aspectele relevante privind programul și raportul de mediu, după cum urmează:

- conținutul raportului de mediu;
- relația planului cu alte planuri și programe;

- problemele de mediu existente în zonă;
- factorii/aspectele de mediu cu relevanță pentru program;
- obiectivele de mediu relevante pentru program, țintele și indicatorii;
- criteriile pentru determinarea efectelor semnificative potențiale ale planului asupra mediului;
- categoriile de impact, formatul și conținutul matricelor de evaluare a efectelor semnificative potențiale asupra mediului ale prevederilor programului;
- nivelul de detaliere a informațiilor incluse în raportul de mediu;
- evaluarea alternativelor și selectarea celor mai bune opțiuni în raport cu obiectivele de mediu relevante;
- rezultatele evaluării de mediu;
- măsurile propuse pentru reducerea/eliminarea impactului programului asupra mediului;
- propunerile privind monitorizarea prevederilor programului cu privire la reducerea/eliminarea efectelor negative asupra mediului și monitorizarea efectelor programului asupra mediului.

Structura Raportului de mediu pentru POTJ 2021-2027 a fost stabilită în conformitate cu cerințele HG nr. 1076/2004, și aprobată în cadrul primei reuniuni a Grupului de Lucru, care a fost organizată prin videoconferință în data 11 februarie 2022. În absența unei forme de POTJ, în cadrul acestei reuniuni au fost discutate principii generale care stau la baza acestuia, și au fost prezentate Planurile Teritoriale pentru Tranziție Justă (PTTJ) utilizate pentru fundamentarea POTJ, în forma disponibilă la data primei reuniuni. Opiniile și solicitările membrilor Grupului de Lucru au fost incluse în minuta acestei reuniuni.

În 16 iunie 2022 a fost publicată pe pagina de internet a MIPE o versiune intermediară a POTJ⁵, care ulterior a suferit schimbări importante în structură și conținut, concretizate în versiunea publicată în 15 iulie 2022⁶. Această ultimă versiune este supusă evaluării de mediu din prezentul raport.

La reuniunea Grupului de Lucru organizată prin videoconferință în data de 12 august 2022, experții de mediu au prezentat în baza versiunii POTJ primite în 18 iulie 2022 – starea actuală a mediului, obiectivele relevante de mediu, metodologia și evaluarea efectelor potențiale ale POTJ, evaluarea alternativelor programului, potențiale efecte în context transfrontieră, măsurile de prevenire, reducere și compensare a potențialelor efecte asupra mediului și dificultățile întâmpinate în procesul de evaluare de mediu – în vederea definirii domeniului și stabilirii nivelului de detaliere a informațiilor necesare de către autoritățile participante în Grupul de Lucru.

În 2 septembrie 2022 s-a organizat cea de-a treia reuniune a Grupului de Lucru, în cadrul căreia au fost prezentate măsurile propuse pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării POTJ, abordarea observațiilor și recomandărilor primite de la Grupul de Lucru reunit în cea de-a doua ședință, și a fost agreat nivelul de detaliu al informațiilor incluse în versiunea preliminară (draft) a Raportului de mediu.

Prin Adresa nr. DGB/104899/05.09.2022, emisă de Direcția Generală Biodiversitate și transmisă de Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice în data de 07.09.2022, s-a comunicat că POTJ 2021-2027 nu necesită evaluare adecvată a efectelor potențiale asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar.

Observațiile și solicitările membrilor Grupului de Lucru au fost incluse în procesul de evaluare de mediu și în elaborarea Raportului de mediu, pentru fiecare reuniune a grupului fiind redactată o minută detaliată.

1.3 Metodologia de evaluare

În funcție de etapa ESM s-a optat pentru combinarea următoarelor metode descriptive, analitice și interactive:

- Analiză critică obiective POTJ și consultare (Grupul de Lucru) în etapa de definire a domeniului;
- Stabilire indicatori și consultare (Grupul de Lucru) pentru monitorizare;
- Analiză multicriterială pentru efectele POTJ și consultare (Grupul de Lucru și consultarea publicului).

Precizări privind analiza critică și analiza multicriterială a efectelor POTJ sunt prezentate în capitolul 7 al prezentului raport.

⁵ <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/06/bb37f158742c4f685b453567484d4897-1.pdf>

⁶ <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/06/bb37f158742c4f685b453567484d4897-1.pdf>

2 Prezentarea conținutului și obiectivelor principale ale POTJ 2021-2027, precum și rezultatul analizei relației cu alte planuri și programe relevante

2.1 Prezentarea conținutului și a obiectivelor POTJ 2021-2027

2.1.1 Contextul și conținutul POTJ 2021-2027

Pentru perioada 2021-2027, Uniunea Europeană a instituit un instrument-cheie, Fondul pentru o Tranziție Justă (FTJ), pentru sprijinirea regiunilor care se confruntă cu provocări socioeconomice grave ce decurg din trecerea Uniunii către neutralitatea climatică până în 2050. FTJ constituie „unul dintre pilonii Mecanismului pentru o tranziție justă pus în aplicare în cadrul politicii de coeziune”¹ a Uniunii pentru perioada mai sus-menționată și contribuie la îndeplinirea angajamentelor și priorităților Uniunii în ceea ce privește clima, mediul și nivelul social.

Prin Mecanismul pentru o tranziție justă se dorește punerea în aplicare a uneia din prioritățile stabilite prin Comunicarea Comisiei din 11 decembrie 2019 intitulată „Pactul ecologic european”, acesta fiind parte integrantă din Planul de investiții pentru o Europă durabilă care vizează finanțarea costurilor sociale, economice și de mediu ale tranziției către o economie circulară și neutră din punct de vedere climatic, în care emisiile de gaze cu efect de seră existente să fie compensate prin absorbții echivalente.

Mecanismul pentru o tranziție justă se va axa pe regiunile și sectoarele cele mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică, având în vedere dependența acestora de combustibilii fosili, procesele industriale cu emisii ridicate de gaze cu efect de seră, productivitate scăzută, risc de creștere a șomajului, sărăcie. Mecanismul pentru o tranziție justă va veni în completarea contribuției substanțiale a bugetului Uniunii prin toate instrumentele relevante în mod direct pentru tranziție, în special Fondul european de dezvoltare regională („FEDR”) și Fondul social european Plus („FSE+”).

Conform Regulamentul (UE) 2021/1056¹, FTJ sprijină exclusiv investițiile durabile în:

- (a) investiții productive în IMM-uri, inclusiv în microîntreprinderi și întreprinderi nou-înființate, care conduc la diversificare, modernizare și reconversie economică;
- (b) investiții în crearea de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri și servicii de consultanță, care duc la crearea de locuri de muncă;
- (c) investiții în activități de cercetare și inovare, inclusiv în cele conduse de universități și organizații de cercetare publice, și de promovare a transferului de tehnologii avansate;
- (d) investiții în dezvoltarea de tehnologii, precum și în sisteme și infrastructuri pentru o energie curată la prețuri accesibile, inclusiv tehnologii de stocare a energiei, și în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- (e) investiții în energia din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului (17), inclusiv criteriile de durabilitate stabilite în aceasta, și în eficiența energetică, inclusiv în scopul reducerii sărăciei energetice;
- (f) investiții în mobilitatea locală inteligentă și durabilă, inclusiv în decarbonizarea sectorului local al transporturilor și a infrastructurii sale;
- (g) reabilitarea și modernizarea rețelelor de termoficare în vederea îmbunătățirii eficienței energetice a sistemelor de termoficare și a investițiilor în producția de energie termică, cu condiția ca respectivele instalații de producere a energiei termice să fie furnizate exclusiv din surse regenerabile de energie;
- (h) investiții în digitalizare, inovarea digitală și conectivitatea digitală;
- (i) investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor defazectate, în restaurarea terenurilor și inclusiv, unde este necesar, în proiecte de infrastructură verde și în proiecte de reconversie, ținându-se cont de principiul „poluatorul plătește”;
- (j) investiții în consolidarea economiei circulare, inclusiv prin prevenirea generării de deșeurii și reducerea acestora, utilizarea eficientă a resurselor, reutilizare, reparare și reciclare;
- (k) actualizarea competențelor și recalificarea lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- (l) asistență pentru căutarea unui loc de muncă acordată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- (m) incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;

- (n) asistență tehnică;
- (o) alte activități în domeniile educației și incluziunii sociale, inclusiv, atunci când se justifică în mod corespunzător, investiții în infrastructură pentru centrele de formare, centrele de îngrijire a copiilor și a persoanelor în vârstă, astfel cum se indică în planurile teritoriale pentru o tranziție justă.

În plus, FTJ poate sprijini, în zonele desemnate ca zone asistate, investiții productive în alte întreprinderi decât IMM-urile, cu condiția ca aceste investiții să fi fost aprobate în cadrul planului teritorial pentru o tranziție justă, în cazul în care contribuie la tranziția către o economie a Uniunii neutre din punct de vedere climatic până în 2050 și la atingerea țintelor de mediu aferente, în cazul în care sprijinul lor este necesar pentru crearea de locuri de muncă pe teritoriul identificat și nu conduc la relocare. De asemenea, FTJ poate sprijini totodată investițiile destinate reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE, cu condiția ca aceste investiții să fi fost aprobate în cadrul planului teritorial pentru o tranziție justă, fiind eligibile numai dacă sunt necesare pentru punerea în aplicare a planului teritorial pentru o tranziție justă.

Sprijinul FTJ va fi pus în aplicare în teritoriile cele mai afectate de procesul de tranziție către o economie neutră din punct de vedere climatic pentru evitarea adâncirii disparităților regionale, și în această privință a fost solicitată elaborarea de către statele membre, în cadrul dialogului social și în cooperare cu părțile interesate relevante, a planurilor teritoriale pentru o tranziție justă care să stabilească procesul de tranziție al teritoriilor respective, în concordanță cu planurile lor naționale integrate privind energia și clima. Fondul va fi implementat prin gestiune partajată, în strânsă cooperare cu autoritățile naționale, regionale și locale și cu părțile interesate.

În contextul prezentat mai sus, pentru a-și atinge obiectivele climatice, România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, a solicitat sprijin în procesul de tranziție național către o economie neutră din punct de vedere climatic. Conform Memorandumului cu tema „Programele operaționale/naționale și arhitectura de gestionare a fondurilor europene aferente politicii de coeziune 2021-2027”, aprobat în ședința Guvernului din data de 27 februarie 2020, MIPE este ministerul responsabil cu pregătirea documentelor programatice pentru perioada 2021-2027, îndeplinind și funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Tranziție Justă.

Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 este un document strategic de programare care va contribui la tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon (2050) și la atingerea țintelor de mediu aferente, în corelare cu strategiile de dezvoltare ale teritoriilor pentru perioada 2021 – 2027, prin sprijinirea unei diversificări economice durabile din punct de vedere al mediului, în special a sectorului antreprenorial productiv mic și mijlociu, inclusiv a antreprenoriatului feminin, în vederea creșterii competitivității și capacității economiilor locale afectate de a genera locuri de muncă durabile, sigure și cu un nivel de salarizare atractiv.

Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 răspunde nevoilor de investiții definite la nivelul planurilor teritoriale pentru o tranziție justă (PTTJ), elaborate pentru județele Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și Mureș, teritorii identificate în Anexa D a Raportului de țară aferent anului 2020 pentru a fi sprijinite din FTJ în perioada 2021-2027.

Principala problemă cu care se vor confrunța cele șase teritorii vizate este pierderea de locuri de muncă în urma închiderii sau transformării unor activități economice dominante în economia locală și care asigură în prezent pentru lucrători un nivel al veniturilor peste media județului. Impactul economico-social până în 2030 al tranziției celor șase teritorii a fost analizat în cadrul unui studiu realizat de către Frankfurt School of Finance and Management finanțat prin Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale al UE. Conform acestui studiu, la nivelul fiecărui teritoriu, se vor pierde un număr semnificativ de locuri de muncă pe care economia nu îl poate compensa fără o politică de sprijin adecvată.

Propunerile de acțiuni din cadrul Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 se bazează pe Planurile Teritoriale pentru o Tranziție Justă (PTTJ), elaborate în grupuri de lucru coordonate la nivel local de Consiliile Județele, cu implicarea Agențiilor pentru Dezvoltare Regională, și sub coordonarea națională a MIPE.

Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027, conform ultimei versiuni primite de elaboratorii acestui raport și publicată pe pagina de internet a MIPE în data de 15 iulie 2022, respectă modelul stabilit pentru programele sprijinite din FEDR (Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică), FSE+, Fondul de coeziune, FTJ și FEPAM, conform articolul 21, alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/1060

al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, care este prezentat în Anexa V la acest regulament. Programul este structurat în 8 capitole și anexele aferente, după cum urmează:

1. Strategia programului: principalele provocări și măsuri de politică adoptate, în care sunt prezentate în rezumat principalele provocări de tranziție identificate în planurile teritoriale pentru o tranziție justă și justificarea obiectivului de politică selectat și a priorităților corespunzătoare;
2. Priorități, în care sunt prezentate cele 6 priorități ale programului pentru obiectivul specific unic, precum și tipurile de acțiuni propuse pentru fiecare prioritate, precum și prioritatea „Asistență tehnică”, care nu face obiectul acestei evaluări;
3. Planul de finanțare;
4. Condiții favorizante;
5. Autorități responsabile de program;
6. Parteneriat;
7. Comunicare și vizibilitate;
8. Utilizarea costurilor unitare, a sumelor de forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor nelegate de costuri.

Apendice:

Apendicele 1: Contribuția Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare sau a ratelor forfetare

Apendicele 2: Contribuția Uniunii bazată pe finanțări nelegate de costuri

Apendicele 3: Lista operațiunilor de importanță strategică planificate însoțită de un calendar, în care sunt introduse cele șase PTTJ.

2.1.2 Obiectivele POTJ 2021-2027

Obiectivul Specific (OS) unic al Programului Operațional Tranziție Justă 2021-2027 este acela „de a permite regiunilor și cetățenilor să facă față efectelor sociale, asupra ocupării forței de muncă, economice și de mediu ale tranziției către țintele Uniunii privind energia și clima pentru 2030 și o economie a Uniunii neutră din punct de vedere climatic până în 2050, în temeiul Acordului de la Paris”¹.

Având în vedere că Regulamentul (UE) 2021/1056¹ nu prevede cerințe specifice cu privire la modul de structurare a programului, pornind de la obiectivul de politică al FTJ sau obiectivul specific unic al POTJ 2021-2027 au fost formulate 6 Priorități (P) ale programului, pentru fiecare teritoriu de intervenție, respectiv cele 6 județe identificate ca teritorii eligibile din România pentru a sprijinite din Fondul pentru o tranziție justă (Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și Mureș). Prin această abordare s-a avut în vedere eliminarea unei competiții inechitabile între teritorii pentru resursele limitate ale programului și defavorizarea acelor teritorii cu o capacitate administrativă mai redusă și un antreprenoriat mai puțin dinamic, cuantumul alocațiilor fiind în funcție de necesitățile specifice.

În cadrul fiecărei Priorități au fost identificate 5 tipuri de Acțiuni (A), cu excepția Priorităților 4 (pentru județul Galați) și 6 (pentru județul Mureș), în care au fost incluse câte un tip de acțiune suplimentar care se referă la investiții în reducerea emisiilor rezultate din activitatea a două societăți care intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (Emissions Trading System, ETS), respectiv Liberty Galați și AZOMUREȘ S.A.

Cele 5 tipuri de acțiuni comune sunt identice, prioritizarea acestora realizându-se în funcție de nevoile de intervenție definite la nivelul planurilor teritoriale pentru o tranziție justă elaborate pentru fiecare județ.

În Figura 2-1 de mai jos este prezentată schematic structura programului, iar explicația codurilor și prezentarea detaliată a tipurilor de acțiuni se regăsește în Tabelul 2-1.

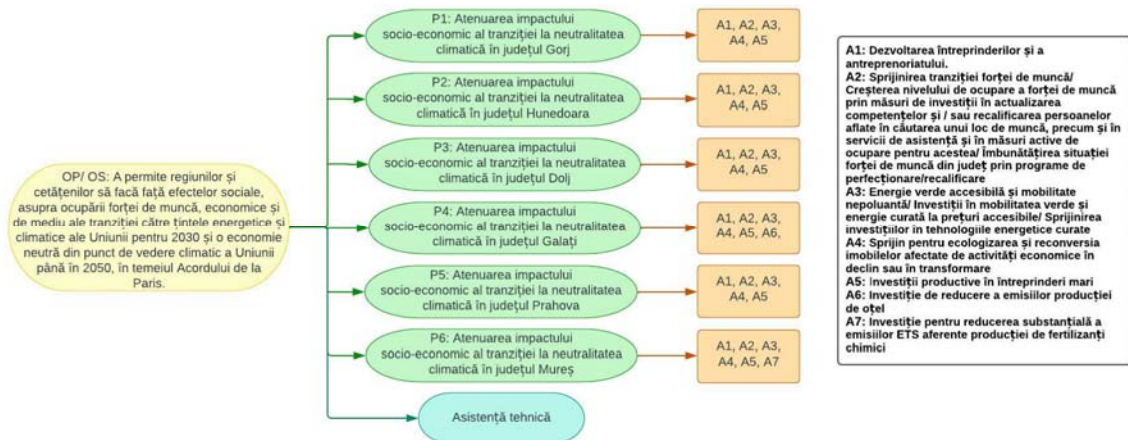

Figura 2-1: Structura POTJ 2021-2027

Pentru cele 5 acțiuni au fost definite tipuri de operațiuni indicative, care sunt complementare la nivelul fiecărui județ și contribuie la realizarea acțiunilor propuse. În Figura 2-2 de mai jos este prezentată structura de ansamblu a POTJ.

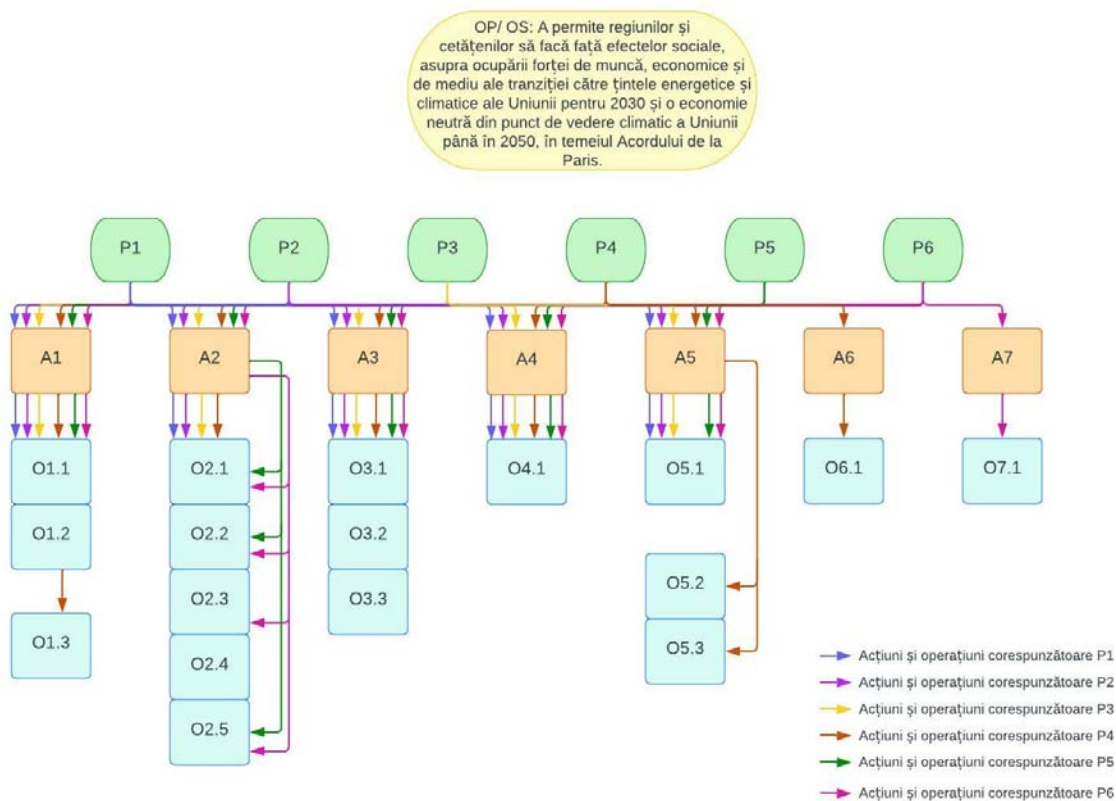

Figura 2-2: Structura de ansamblu a POTJ 2021-2027

În tabelul următor sunt prezentate obiectivul de politică sau Obiectivul Specific unic al POTJ 2021-2027, Prioritățile (P) formulate, tipurile de Acțiuni (A) propuse pentru fiecare prioritate, tipurile de operațiuni indicative (O), precum și codificarea acestora.

Tabel 2-1: Structura și conținutul POTJ (prezentare în ansamblu)

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții	
A permite regiunilor și cetățenilor să facă față efectelor sociale, asupra ocupării forței de muncă, economice și de mediu ale tranziției către țintele energetice și climatice ale Uniunii pentru 2030 și o economie neutră din punct de vedere climatic a Uniunii până în 2050, în temeiul Acordului de la Paris.	OP	Prioritatea 1: Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Gorj vizate Bazinul carbonifer Motru-Rovinari, Albeni-Târgu Cărbunești și Schela, și comunitățile marginalizate identificate în Atlasul comunităților marginalizate actualizat.	P1	Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului	A1	Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic.	O1.1	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari): 1270	Domeniile identificate, care ar putea contribui la diversificarea economică durabilă vizează fabricarea echipamentelor pentru telecomunicații / medicină, electronică, dar și producția de baterii pentru mașinile electrice. O condiție favorizantă a dezvoltării acestor domenii este prezența resurselor de grafit la Baia de Fier. Sprijinul pentru investiții productive nu va viza exclusiv numărul limitat de sectoare de specializare inteligentă, rezultatul urmărit fiind de ocupare sustenabilă a forței de muncă prin generarea de locuri de muncă de calitate. Investițiile se deosebesc de cele din POR SV Oltenia care vizează creșterea intensității tehnologice a economiei regionale și a productivității. Rezultatul urmărit: generarea de locuri de muncă de calitate și sustenabile din punct de vedere al mediului, în special pentru persoanele afectate direct de procesul de tranziție, lucrătorii defavorizați, extrem de defavorizați și cu handicap (cf. GBER), inclusiv prin sprijin pentru întreprinderi sociale. Pot include costuri de formare profesională și subvenții pentru angajarea șomerilor de peste 45 de ani, unici susținători ai familiilor monoparentale, șomerilor de lungă durată sau tinerilor NEET, cf. Legii 76/2002. Pentru întreprinderile sociale, în ghidurile solicitantului, se va stabili o alocare distinctă pentru a nu fi dezavantajate în evaluarea indicatorilor economico-financiari. PTTJ: Din perspectiva mediului, contribuția la tranziție va fi asigurată prin utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare. Investițiile vor utiliza cele mai bune tehnologii disponibile din perspectiva protecției mediului și a eficienței energetice. Sunt avute în vedere incubatoarele tehnologice (IMM-uri cu potențial de creștere tehnologică), academice (IMM-uri a căror activitate rezidă în aplicarea sau utilizarea activității de cercetare-dezvoltare din cadrul unei universități ori institut de cercetare sau dezvoltă inițiativa antreprenorială din mediul universitar, având ca obiectiv reținerea tinerilor în comunitate și comercializarea tehnologiilor elaborate și dezvoltate de studenți sau de facultate), sociale (IMM-uri care folosesc spiritul antreprenorial și inovația pentru a crea impact social), sectoriale, corelat cu domeniile de specializare inteligentă, precum și incubatoarele virtuale, sub forma portalurilor de afaceri.	
						Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr, și dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor	O1.2	Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin: 544		
				Sprijinirea tranziției forței de muncă	A2	Reconversia profesională a lucrătorilor din exploatarea miniere, dar și sprijinirea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și a lucrătorilor, în special a celor mai vulnerabili, pentru adaptarea la cerințele și oportunitățile unei economii prietenoase cu mediul.	O2.1	Număr total de participanți: 6886		Recalificarea și perfecționarea în domeniul producției cu intensitate tehnologică medie și ridicată, IT&C, construcții și renovări de clădiri, producția de energie verde, instalarea și întreținerea de soluții individuale de energie regenerabilă etc.
						Stimularea angajatorilor în vederea integrării pe piața forței de muncă a șomerilor.	O2.2	-		
						Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată.	O2.3	-		Domenii de specializare inteligentă și a domeniilor care contribuie la atingerea țintelor de climă și energie, precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.
						Servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii – transport, masă etc.	O2.4	-		Persoanele vizate sunt cele direct afectate de procesul de tranziție prin pierderea locului de muncă sau cele indirect afectate de tranziție din cauza competențelor neadecvate sau insuficient adecvate cererii, inclusiv cele care au ocupat un loc de muncă cu un nivel de pregătire de bază sau mediu, tinerii cu vârsta de până la 29 ani, persoanele cu vârsta de peste 55 de ani, femeile, membrii familiei monoparentale, membrii minorităților etnice și persoanele care se încadrează în categoria lucrătorilor defavorizați, a celor extrem de defavorizați și a lucrătorilor cu handicap.
						Măsuri de creștere a capacității Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) de a defini și actualiza permanent nevoile de formare profesională în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională pentru a răspunde nevoii de a diversifica și a crește gradul de cuprindere a serviciilor de formare	O2.5	Suprafața structurilor noi sau modernizate ale serviciilor de ocupare a forței de muncă: 8810 m ²		-

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții	
				Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă prin măsuri de investiții în actualizarea competențelor și / sau recalificarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și în servicii de asistență și în măsuri active de ocupare pentru acestea	A2	Reconversia profesională a lucrătorilor afectați de măsurile de decarbonare la nivelul CE Hunedoara în domenii precum, producția de energie nouă și curată, construcții, producție, servicii, inclusiv prin formare profesională duală, parteneriate între universități / asociații de producători de energie regenerabilă / companii, dar și prin centre de tranziție și orientare profesională.	O2.1	Număr total de participanți: 6131	Având în vedere impactul asupra locurilor de muncă în întreprinderile care fac parte din lanțul de furnizare al CE Hunedoara se impune și sprijinirea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și a lucrătorilor, în special a celor mai vulnerabili.	
						Stimularea angajatorilor în vederea integrării pe piața forței de muncă a șomerilor.	O2.2	-		
						Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată.	O2.3	-		Atragerea forței de muncă pentru dezvoltarea domeniilor de specializare inteligentă și a domeniilor care contribuie la atingerea țintelor de climă și energie, precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.
						Servicii de acompaniere socio-profesională.	O2.4	-		Persoanele vizate sunt cele direct afectate de procesul de tranziție prin pierderea locului de muncă sau cele indirect afectate de tranziție din cauza competențelor neadecvate sau insuficient adecvate cererii, inclusiv cele care au ocupat un loc de muncă cu un nivel de pregătire de bază sau mediu, tinerii cu vârsta de până la 29 ani, persoanele cu vârsta de peste 55 de ani, femeile, membrii familiei monoparentale, membrii minorităților etnice și persoanele care se încadrează în categoria lucrătorilor defavorizați, a celor extrem de defavorizați și a lucrătorilor cu handicap.
						Măsuri de creștere a capacității Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) de a defini și actualiza permanent nevoile de formare în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională	O2.5	Suprafața structurilor noi sau modernizate ale serviciilor de ocupare a forței de muncă: 8810 m ²		-
				Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile	A3	Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie.	O3.1	Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită: 6000	Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care: energie electrică, termică): 60 MW	În plus, în funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen și de energie din RES. De exemplu, pot fi avute în vedere energia eoliană în zona montană Godeanu / energia solară fotovoltaică sau hidrogenul verde.
						Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin dezvoltarea de capacități mici de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională, etc.	O3.2	-		
						Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare.	O3.3	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv: 1840 pasageri		
				Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare	A4	Reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	O4.1	Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin: 21 ha	Prin măsuri de investiții în remedierea sau decontaminarea și reconversia siturilor contaminate sau a unor imobile industriale dezafectate. PTTJ: Promovarea proiectelor integrate de reabilitare / decontaminare situri poluate neutilizate (situri industriale abandonate, terenuri neutilizate) pentru noi folosințe economice / sociale / culturale.	

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții
				Investiții productive în întreprinderi mari în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor cu identificarea prealabilă a acestora în PTTJ	A5	-	-	-	Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.
		Prioritate 3. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Dolj	P3	Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului	A1	Dezvoltarea activității productive a microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin activități de transfer tehnologic	O1.1	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari): 996	Domeniile identificate, în prezent, care ar putea contribui la diversificarea economică durabilă vizează sisteme de transport sustenabile (vehicule rutiere și feroviare verzi, componente și dispozitive de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice, fabricarea aparatelor de control și distribuție a electricității, fabricarea de cabluri cu fibră optică), inginerie industrială și materiale (sisteme și tehnici noi în construcții specifice, tehnologii, aplicații și metode de producție industriale cu un consum scăzut de energie, sisteme de producere a energiei din surse alternative în special sursa fotovoltaică), echipamente și tehnologii pentru sectorul agro-alimentar, tehnologii și biotehnologii medicale și farmaceutice, precum și domeniul ITC, construcții, furnizare / gestionare energie durabilă, industria chimică și metalurgică, pentru sectorul agricol, forestier și alimentară. PTTJ: Se remarcă și potențialul sectorului de economie circulară (materiale obținute din revalorificarea, recuperarea deșeurilor, în special deșeurile din sectorul construcțiilor). Sprijinul pentru investiții productive nu va viza exclusiv specializarea inteligentă, rezultatul urmărit fiind de ocupare sustenabilă a forței de muncă. Investițiile se deosebesc de cele din POR SV Oltenia care vizează creșterea intensității tehnologice a economiei regionale și a productivității. Sprijinul pentru întreprinderi sociale, la crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile din punct de vedere al mediului, în special pentru persoanele afectate direct de tranziție, lucrătorii defavorizați, extrem de defavorizați și cu handicap (conform GBER). Contribuția la tranziție va fi asigurată prin utilizarea în activitățile productive, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare. Investițiile vor utiliza cele mai bune tehnologii disponibile pentru protecția mediului și eficiență energetică. Investițiile pot include și costuri legate de formarea profesională a personalului nou angajat și subvenții acordate angajatorilor care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri unici susținători de familie monoparentală, șomeri de lungă durată sau tineri NEET, cf. Legii 76 / 2002. Sunt avute în vedere incubatoarele tehnologice, academice, sociale, sectoriale, corelat cu domeniile de specializare inteligentă, precum și incubatoarele virtuale.
				Îmbunătățirea situației forței de muncă din județ prin programe de perfecționare/recalificare	A2	Sprijinirea reconversiei profesionale a lucrătorilor afectați de măsurile de decarbonare la nivelul CE Oltenia. În același timp, având în vedere impactul asupra locurilor de muncă în întreprinderile care fac parte din lanțul de furnizare al CE Oltenia se impune și sprijinirea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și a lucrătorilor, în special a celor mai vulnerabili.	O2.1	Număr total de participanți: 5615	
						Stimularea angajatorilor în vederea integrării pe piața forței de muncă a șomerilor.	O2.2	-	
						Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată.	O2.3	-	Atragerea și reținerea forței de muncă pentru dezvoltarea domeniilor de specializare inteligentă și a domeniilor care contribuie la atingerea țintelor de climă și energie, precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții	
						Servicii de acompaniere socio-profesională	O2.4	-	Persoanele vizate sunt cele direct afectate de procesul de tranziție prin pierderea locului de muncă sau cele indirect afectate din cauza competențelor neadecvate sau insuficient adecvate cererii, inclusiv cele care au ocupat un loc de muncă cu un nivel de pregătire de bază sau mediu, tinerii cu vârsta de până la 29 ani, persoanele cu vârsta de peste 55 de ani, femeile, membrii familiei monoparentale, membrii minorităților etnice și persoanele care se încadrează în categoria lucrătorilor defavorizați, extrem de defavorizați și a lucrătorilor cu handicap. Tipul de operațiune include și servicii de acompaniere socio-profesională, și de ocupare: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă, etc.	
						Măsuri de creștere a capacității Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) de a defini și actualiza permanent nevoile de formare în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională.	O2.5	Suprafața structurilor noi sau modernizate ale serviciilor de ocupare a forței de muncă: 8810 m ²	-	
				Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă	A3	Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie.	O3.1	Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită: 4000	Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care: energie electrică, termică): 49 MW	PTTJ: Contribuția la realizarea unei tranziții juste va fi asigurată prin crearea și/sau menținerea de locuri de muncă sustenabile în cadrul serviciilor publice esențiale în vederea ocupării persoanelor direct afectate de procesul de tranziție și a persoanelor vulnerabile, creșterii capacității instalate și a cantității de energie totală produsă din surse regenerabile și prin reducerea consumului anual de energie primară la nivelul gospodăriilor și serviciilor publice.
						Creșterea rezilienței energetice a comunităților prin capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională, etc.	O3.2	-		
						Dezvoltarea transportului public verde prin vehicule nepoluante și stații de încărcare pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare.	O3.3	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv: 1840 pasageri		În plus, în funcție de fondurile disponibile, poate fi sprijinită producția de hidrogen verde și energie din RES. De exemplu, cf. ultimelor date publicate de către Transelectrica în mai 2020, în județul Dolj, capacitatea de producție de energie fotovoltaică în funcțiune (puteri cu PIF, conform emitenți) cumula doar 65,34 MW, respectiv 4,71% din întreaga capacitate instalată de energie fotovoltaică din România.
				Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare	A4	Reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	A4.1	Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin: 15 ha		Prin măsuri de investiții care pot include reabilitarea siturilor industriale urbane și reintegrarea în circuit prin proiecte de regenerare urbană, pentru crearea de spații verzi/parcuri și locuri de recreere, contribuind astfel la atingerea obiectivului de 26 mp de spațiu verde/ locuitor (de la doar 13 mp în Craiova în 2019).
				Investiții productive în întreprinderi mari în domeniile identificate la nivelul PTTJ, cu includerea prealabilă a acestora în planul teritorial	A5	-	-	-		PTTJ: Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.
		Prioritate 4. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea	P4	Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului	A1	Dezvoltarea activității productive a IMM, în special pentru serviciile și producția cu utilizare intensivă a cunoștințelor și tehnologiei, inclusiv prin transfer tehnologic pentru diversificare, extindere, modernizare sau reconversie economică	O1.1	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari): 942		Domeniile identificate, care ar putea contribui la diversificarea economică durabilă, vizează ingineria și transportul naval (dezvoltarea navelor cu propulsie prietenoasă mediului pentru transportul fluvial de containere / tiruri, dezvoltarea de soluții pentru rezolvarea problemelor de hidrodinamică în transportul naval), industria confecțiilor (fabricarea fibrelor sintetice și artificiale, valorificarea superioară a deșeurilor rezultate din activitatea de producție, dezvoltarea unor tehnologii avansate pentru îmbrăcăminte
						Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, mai ales a celei care vizează economia circulară, TIC și C&D	O1.2			

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții
		climatică în județul Galați				Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor	O1.3	Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin: 490	<p>inovativă, dezvoltarea de textile inteligente și dezvoltarea de textile tehnice), industria agro-alimentară (instrumente, procese și asistenți robotici inteligenți pentru susținerea agriculturii tradiționale), acvacultura și pescuitul, turismul și tehnologia informației (PTTJ: sprijinirea evoluției digitale în educație, stimularea firmelor de outsourcing pentru crearea de proprietate intelectuală, dezvoltarea centrelor de inovare digitală, dezvoltare de software de gestiune al documentelor).</p> <p>Sprijinul pentru investiții productive nu va viza exclusiv numărul limitat de sectoare din strategia regională de specializare inteligentă, rezultatul urmând fiind de ocupare sustenabilă a forței de muncă prin generarea de locuri de muncă de calitate. Investițiile se deosebesc de cele din POR Sud Est care vizează creșterea intensității tehnologice a economiei regionale și a productivității întreprinderilor.</p> <p>Sprijin pentru întreprinderi sociale, la crearea de locuri de muncă sustenabile, în special pentru persoanele afectate direct de tranziție, precum și pentru lucrătorii defavorizați, extrem de defavorizați și lucrătorii cu handicap (conform GBER).</p> <p>Contribuția la tranziție va fi asigurată prin utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare. Investițiile vor utiliza cele mai bune tehnologii disponibile din perspectiva protecției mediului și a eficienței energetice.</p> <p>Investițiile pot include și costuri legate de formarea profesională a personalului nou angajat și subvenții acordate angajatorilor care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri unici susținători de familie monoparentală, șomeri de lungă durată sau tineri NEET, în condițiile Legii 76/ 2002.</p>
				Sprijinirea tranziției forței de muncă	A2	Formarea profesională pentru ocupațiile cu nivel de pregătire de bază și mediu aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului (de exemplu protecția mediului, servicii de alimentare cu apă și de canalizare, gestionarea deșeurilor, producția de energie regenerabilă, reabilitare termică)	O2.1	Număr total de participanți: 3860	-
						Stimularea angajatorilor în vederea integrării pe piața forței de muncă a șomerilor.	O2.2	-	-
						Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată	O2.3	-	Atragerea și reținerea forței de muncă necesară pentru dezvoltarea domeniilor de specializare inteligentă și a domeniilor care contribuie la atingerea țintelor de climă și energie, precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.
						Servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii – transport, masă etc.	O2.4	-	PTTJ: Persoanele vizate de investiții sunt cele direct afectate de procesul de tranziție prin pierderea locului de muncă sau cele indirect afectate de tranziție din cauza competențelor neadecvate sau insuficient adecvate cererii, inclusiv cele care au ocupat un loc de muncă cu un nivel de pregătire de bază sau mediu, tinerii cu vârsta de până la 29 ani, persoanele cu vârsta de peste 55 de ani, femeile, membrii familiei monoparentale, membrii minorităților etnice și persoanele care se încadrează în categoria lucrătorilor defavorizați, extrem de defavorizați și a lucrătorilor cu handicap. Tipul de operațiune include și servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc.
						Creșterea capacității AJOFM de a actualiza permanent nevoile de formare în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională	O2.5	Suprafața structurilor noi sau modernizate ale serviciilor de ocupare a forței de muncă: 5286 m ²	Dezvoltarea centrelor de formare poate include construirea de spații de joacă și de supraveghere a copiilor.
				Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă	A3	Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie.	O3.1	Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită: 2400	Capacitate de producție suplimentară pentru energia din

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții		
						Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de mici capacități producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.	O3.2	- surse regenerabile (din care: energie electrică, termică): 35 MW	Contribuția la realizarea unei tranziții juste va fi asigurată prin crearea și / sau menținerea de locuri de muncă sustenabile în cadrul serviciilor publice esențiale în vederea ocupării persoanelor direct afectate de procesul de tranziție și a persoanelor vulnerabile, creșterea capacității instalate și a cantității de energie totală produsă din surse regenerabile și prin reducerea consumului anual de energie primară la nivelul gospodăriilor și serviciilor publice.		
						Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare	O3.3	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv: 1380	În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES cf. Directivei (UE) 2001/2018 având în vedere insuficiența dezvoltare a capacităților de la nivelul teritoriului. De exemplu, în mai 2020, capacitatea de producție de energie eoliană în funcțiune cumula doar 172,75 MW, respectiv 5,68% din întreaga capacitate instalată de energie eoliană.		
						Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare	A4	PTTJ: Reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	O4.1	Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin: 10 ha	PTTJ: Prin măsuri de investiții în remedierea sau decontaminarea și reconversia siturilor contaminate sau a unor imobile industriale dezafectate.
						Investiții productive în întreprinderi mari	A5	Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați.	O5.2	-	Investiția NAVROM S.A. (67 mil. euro) constă în achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor, precum și înlocuirea actualelor motoare diesel la o parte din nave cu motoare electrice și / sau motoare pe baza de hidrogen. Sprijinul POTJ vizează doar achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică și dotarea danei portuare verzi și este estimat la 23 mil. euro. Prin proiect, se vor crea 94 de locuri de muncă noi FTE.
								Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici	O5.3	-	Investiția Șantierului Naval Damen Galați S.A. (23 mil. euro, din care sprijinul solicitat este de 13,8 mil. euro) constă în realizarea și dotarea a două spații de producție (hala de tip mono volum), în perimetrul existent al șantierului, cu dimensiunile 53m x 82m x 41,5 m, care vor fi destinate construirii simultane a câte două nave cu o lungime maximă de 110 m și o lățime maximă de 25 m. Investiția va genera peste 100 de noi locuri de muncă (FTE). PTTJ: Investiția va genera peste 100 de noi locuri de muncă (normă întreagă) pentru următoarele categorii de meserii: lăcătuși, sudori, tubulatori; precum și un număr semnificativ de angajați ai subcontractorilor cu care șantierul colaborează: vopsitori, electricieni, instalatori, agenți de curățenie.
		Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel	A6	Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați. Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen.	O6.1	Întreprinderi care beneficiază de sprijin în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE: 1	PTTJ: Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.				
		Prioritate 5. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la	P5	Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului	A1	Sprijin pentru dezvoltarea activității productive a microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin activități de transfer tehnologic, în special în sectoarele creative și durabile, orientate către noi tehnologii inovatoare, energie regenerabilă	O1.1	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari): 886	Domeniile identificate, care ar putea contribui la diversificarea economică durabilă vizează componente și echipamente pentru industria auto, servicii de inovare în industria turismului, soluții inovative pentru valorizarea patrimoniului cultural, turismul integrat de tip cultural, spa/balnear, și oportunități de turism activ, biotehnologii în agricultură, biotehnologii industriale, biotehnologii		

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții
		neutralitatea climatică în județul Prahova				Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a antreprenoriatului tânăr, și dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoarele/ acceleratoarele de afaceri/ parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor, în special pentru serviciile cu utilizare intensivă a cunoștințelor	O1.2	Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin: 369	orientate către protecția mediului, reducerea poluării și recuperarea deșeurilor, tehnologii de mediu pentru localități inteligente și verzi (eficiență energetică, energii regenerabile), servicii publice inteligente, locuire inteligentă, industria 4.0, securitate cibernetică, digitalizare, Big data (Fintech și GIS), noi produse și servicii TIC, precum și biotehnologii și bionanotehnologii medicale și farmaceutice, biosecuritate, medicină inteligentă și medicină de prevenție / personalizată. Sprijinul pentru investiții productive nu va viza exclusiv numărul limitat de sectoare din strategia regională de specializare inteligentă, rezultatul urmărit fiind ocuparea sustenabilă a forței de muncă prin generare de locuri de muncă de calitate. Investițiile se deosebesc de cele POR Sud Muntenia care vizează creșterea intensității tehnologice a economiei regionale și a productivității. Contribuția la tranziție va fi asigurată prin utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare. Investițiile vor utiliza cele mai bune tehnologii disponibile din perspectiva protecției mediului și a eficienței energetice. PTTJ: Sunt avute în vedere incubatoarele tehnologice (IMM-uri cu potențial de creștere tehnologică), academice (IMM-uri a căror activitate rezidă în aplicarea sau utilizarea activității de cercetare-dezvoltare din cadrul unei universități ori institut de cercetare sau dezvoltă inițiativa antreprenorială din mediul universitar, având ca obiectiv reținerea tinerilor în comunitate și comercializarea tehnologiilor elaborate și dezvoltate de studenți sau de facultate), sociale (IMM-uri care folosesc spiritul antreprenorial și inovația pentru a crea impact social), sectoriale, corelat cu domeniile de specializare inteligentă, precum și incubatoarele virtuale, sub forma portalurilor de afaceri.
				Sprijinirea tranziției forței de muncă	A2	Formarea profesională pentru ocupațiile cu nivel de pregătire de bază și mediu aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului (de exemplu protecția mediului, servicii de alimentare cu apă și de canalizare, gestionarea deșeurilor, silvicultura, producția de energie regenerabilă, reabilitare termică).	O2.1	Număr total de participanți: 3763	
						Servicii de acompaniere socio-profesională.	O2.2	-	PTTJ: Persoanele vizate sunt cele direct afectate de procesul de tranziție prin pierderea locului de muncă sau cele indirect afectate de tranziție din cauza competențelor neadecvate sau insuficient adecvate cererii, inclusiv cele care au ocupat un loc de muncă cu un nivel de pregătire de bază sau mediu, tinerii cu vârsta de până la 29 ani, persoanele cu vârsta de peste 55 de ani, femeile, membrii familiei monoparentale, membrii minorităților etnice și persoanele care se încadrează în categoria lucrătorilor defavorizați, extrem de defavorizați și a lucrătorilor cu handicap. Tipul de operațiune include și servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc.
						Măsuri de creștere a capacității Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) de a actualiza permanent nevoile sectoriale de formare profesională în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională pentru a răspunde nevoii de a diversifica și a crește gradul de cuprindere a serviciilor de formare oferite.	O2.3	Suprafața structurilor noi sau modernizate ale serviciilor de ocupare a forței de muncă: 5286 m ²	-
				Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate	A3	Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie care vor contribui la crearea de comunități de energie și creșterea nivelului general de acceptare față de tranziția energetică prin dobândirea statului de prosumator.	O3.1	Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită: 3400 Capacitate de producție suplimentară pentru energia din	În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen și de energie din RES. De exemplu, cf. ultimelor date publicate de către Transelectrica în mai 2020, în județul Prahova, capacitatea de producție de energie fotovoltaică în funcțiune cumula doar 145,21 MW, respectiv 10,48% din întreaga capacitate instalată de energie fotovoltaică. La aceasta,

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții
						Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională, etc.	O3.2	- surse regenerabile (din care: energie electrică, termică): 40 MW	se adaugă o capacitate extrem de redusă de producție de energie eoliană în funcțiune de 0,02 MW.
						Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare.	O3.3	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv: 1380 pasageri	
				Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare	A4	Reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	O4.1	Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin: 15 ha	Prin măsuri de investiții în remedierea sau decontaminarea și reconversia siturilor contaminate sau a unor imobile industriale dezafectate. Promovarea proiectelor integrate de reabilitare / decontaminare situri poluate neutilizate (situri industriale abandonate, terenuri neutilizate) pentru noi folosințe economice / sociale / culturale.
				Investiții productive în întreprinderi mari în domeniile identificate la nivelul PTTJ, cu includerea prealabilă a acestora în planul teritorial	A5	-	-	-	PTTJ: Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții
		Prioritate 6. Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la	P6	Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului	A1	Dezvoltarea activității productive a microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin activități de transfer tehnologic și sprijinirea inițiativei antreprenoriale, în special pentru a sprijini sectorul serviciilor bazate pe utilizarea intensivă a cunoștințelor	O1.1	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari): 705	Domeniile identificate, în prezent, care ar putea contribui la diversificarea economică durabilă vizează producția de alimente sănătoase / ecologice (prin utilizarea mai bună a materiilor prime agricole și a celor secundare), prelucrarea lemnului în special prin utilizarea de materie primă din resurse sustenabile, industria textilă, în special prin reutilizarea deșeurilor textile în

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții	
		neutralitatea climatică în județul Mureș				Dezvoltarea întreprinderilor inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale (facilități tip parc industrial și logistic, în anticiparea nodului de autostradă la Târgu Mureș)	O1.2	Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin: 279	contextul dezvoltării economiei circulare, prin mai buna valorificare a creativității locale și prin tehnologizarea sectorului pentru producția de textile inteligente utilizate la fabricarea de articole sportive și medicale, producția de medicamente și producția de echipamente medicale, producția de cosmetice naturale, producția de materiale de construcții locale și tradiționale, inclusiv produse naturale de izolare termică (lână). Sprijinul pentru investiții productive nu va viza exclusiv numărul limitat de sectoare de specializare inteligentă, rezultatul urmărit fiind de ocupare sustenabilă a forței de muncă prin generarea de locuri de muncă de calitate. Astfel, investițiile se deosebesc de intervențiile din POR Centru care vizează, cu precădere, creșterea intensității tehnologice a economiei regionale și a productivității întreprinderilor. sprijin pentru întreprinderi sociale, la crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile din punct de vedere al mediului, în special pentru persoanele afectate direct de tranziție, precum și pentru lucrătorii defavorizați, extrem de defavorizați și a lucrătorilor cu handicap (conform GBER). Contribuția la tranziție va fi asigurată prin utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare. Investițiile vor utiliza cele mai bune tehnologii disponibile din perspectiva protecției mediului și a eficienței energetice. PTTJ: Sunt avute în vedere cu precădere incubatoarele tehnologice, academice, sociale, sectoriale, corelat cu domeniile de specializare inteligentă, precum și incubatoarele virtuale.	
				Sprijinirea tranziției forței de muncă	A2	Formarea profesională prin programe de calificare aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului (protecția mediului, servicii de alimentare cu apă și de canalizare, gestionarea deșeurilor, silvicultura, producția de energie regenerabilă, reabilitare termică).	O2.1	Numărul total de participanți: 3523	-	
						Stimularea angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată.	O2.2	-	Atragerea și reținerea forței de muncă necesară pentru dezvoltarea domeniilor de specializare inteligentă și a celor care contribuie la atingerea țintelor de climă și energie, precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.	
						Servicii de acompaniere socio-profesională, alături de cele de ocupare: prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii – transport, masă etc.	O2.3	-	PTTJ: Persoanele vizate de investiții sunt cele direct afectate de procesul de tranziție prin pierderea locului de muncă sau cele indirect afectate de tranziție din cauza competențelor neadecvate sau insuficient adecvate cererii, inclusiv cele care au ocupat un loc de muncă cu un nivel de pregătire de bază sau mediu, tinerii cu vârsta de până la 29 ani, persoanele cu vârsta de peste 55 de ani, femeile, membrii familiei monoparentale, membrii minorităților etnice și persoanele care se încadrează în categoria lucrătorilor defavorizați, a celor extrem de defavorizați și a lucrătorilor cu handicap.	
						Creșterea capacității AJOFM de a defini și actualiza permanent nevoile de formare profesională în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională pentru diversificarea și creșterea gradului de cuprindere a serviciilor de formare. Dezvoltarea centrelor de formare poate include construirea de spații de joacă și de supraveghere a copiilor.	O2.4	Suprafața structurilor noi sau modernizate ale serviciilor de ocupare a forței de muncă: 5286 m ²	-	
				Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă	A3	Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie.	O3.1	Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită: 3000	Capacitate de producție suplimentară pentru energia din	În plus, în funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen și de energie din RES în conformitate cu Directiva (UE) 2001/2018 având în vedere insuficiența dezvoltare a capacităților de la nivelul teritoriului. De exemplu, cf. ultimelor date publicate de către Transelectrica în mai 2020, în județul Mureș, capacitatea de producție de energie fotovoltaică

Obiectiv de politică sau obiectiv specific	Cod	Priorități	Cod	Tipuri de acțiuni	Cod	Tipuri de operațiuni indicative	Cod	Indicatori de realizare (Ținta 2029)	Domenii identificate/ Contribuții
						Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.	O3.2	surse regenerabile (din care: energie electrică, termică): 31 MW	În funcțiune (puteri cu PIF, conform emitenți) cumula doar 35,04 MW, respectiv 2,53% din întreaga capacitate instalată de energie fotovoltaică.
						Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare.	O3.3	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv: 1288 pasageri	
				Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități industriale	A4	Reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	O4.1	Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin: 10 ha	Prin măsuri de investiții în remedierea sau decontaminarea și reconversia siturilor contaminate sau a unor imobile industriale dezafectate
				Investiții productive în întreprinderi mari în domeniile identificate la nivelul PTTJ, cu includerea prealabilă a acestora în planul teritorial	A5	-	-	-	PTTJ: Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor. Pe măsură ce planurile de investiții se vor maturiza, autoritățile vor propune includerea în plan a întreprinderilor respective împreună cu estimarea locurilor de muncă.
				Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici	A7	Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare, la nivelul combinatului din Târgu Mureș.	O7.1	Întreprinderi care beneficiază de sprijin în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE: 1	Aproximativ 6% (1,73 milioane tone CO ₂) din emisiile verificate în România în 2020 provin din activitatea de producție de îngrășăminte, bazată pe obținerea amoniacului din gaz natural, realizată la nivelul combinatului din Târgu Mureș. Combinatul, care asigură, în prezent, aprox. 2149 de locuri de muncă, realizează o activitate esențială pentru agricultura și securitatea alimentară a României, având în vedere faptul că îngrășămintele produse în Mureș sunt utilizate în aproximativ 50% din fermele convenționale din țară. PTTJ Costul estimat al unității de electroliză de 20 MWh este de aproximativ 35 mil Euro.

* Conform Regulamentului (UE) 2021/1060², „indicator de realizare” înseamnă un indicator de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției.

2.2 Relația POTJ 2021-2027 cu alte planuri, programe și strategii naționale relevante

Analiza POTJ 2021-2027 cu alte planuri, programe și strategii și a obiectivelor de mediu s-a realizat cu scopul de a considera relația cu alte documente și cerințele acestora, precum și de a contribui la identificarea obiectivelor Evaluării de Mediu.

POTJ 2021-2027 se aliniază cu alte documente strategice existente și este influențată în mod direct și indirect de o serie de planuri, programe și strategii naționale și internaționale.

În tabelul de mai jos este prezentată lista planurilor, programelor și strategiilor analizate, structurată pe domenii de mediu relevante. La nivelul acestor documente au fost analizate obiectivele/cerințele principalele și modul în care obiectivele/cerințele ar putea fi relevante pentru dezvoltarea POTJ 2021-2027. În Anexa 2 sunt prezentate sub formă tabelară informații despre documentele strategice relevante studiate.

Ca urmare a acestei analize se evidențiază:

Tabel 2-2: Lista planurilor, programelor și strategiilor structurată pe domenii de mediu relevante

Domeniu relevant de mediu	Denumire plan/program/strategie
Aer/ Schimbări climatice	Acordul de la Paris privind schimbările climatice 2015 Strategia europeană O planetă curată pentru toți Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice Noua Strategie Industrială pentru Europa 2020 Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 Planul Național de Redresare și Reziliență Programul Operațional Regional Sud-Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Regional Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud-Est 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului 2021-2030
Apă	Directiva Cadru Apă Planul Național de Amenajare a Bazinelor Hidrografice din România 2013/2020/2030
Sol și utilizarea terenurilor	Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România 2015 – 2050 Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă 2021 - 2027 Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului 2021-2030
Biodiversitate	Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 Strategia națională și Planul de acțiune pentru conservarea biodiversității 2014–2020
Eficiență energetică/ resurse regenerabile	Strategia Uniunii Energetice Pachetul Energie Curată pentru toți europenii Noua Strategie Industrială pentru Europa 2020 Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 Planul Național de Redresare și Reziliență Strategia Energetică a României pentru perioada 2007 - 2020 Planul național de acțiune în domeniul eficienței energetice IV 2017-2020 Programul Operațional Regional Sud-Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Regional Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud-Est 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului 2021-2030
Gestionarea deșeurilor	Planul Național de Gestionare a Deșeurilor Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014 – 2020

Domeniu relevant de mediu	Denumire plan/program/strategie
Calitatea vieții și sănătatea populației	<p>Agenda Teritorială Europeană 2030 Noua Strategie Industrială pentru Europa 2020 Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027 Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Sud-Vest Oltenia 2021-2027 Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Vest 2021-2027 Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Sud-Est 2021-2027 Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Sud Muntenia 2021-2027 Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Centru 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud-Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Regional Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud-Est 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 Strategia de dezvoltare a județului Gorj 2021-2027 Strategia de dezvoltare a județului Dolj 2021-2027 Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021-2028 Strategia de dezvoltare durabilă a județului Prahova 2021-2027 Strategia de dezvoltare durabilă a județului Mureș 2021-2027 Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului 2021-2030 Strategia Națională pentru ocuparea forței de muncă 2014-2020 și Planul de acțiuni pe perioada 2014-2020 pentru implementarea Strategiei naționale Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020 și Planul strategic de acțiuni aferent Programul Operațional de Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 Programul Operațional de Sănătate 2021-2027 Strategia Națională de Dezvoltare a Formării Profesionale Inițiale în Sistem Dual din România pentru perioada 2020-2025 Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018 - 2025</p>
Gestionarea riscurilor de mediu	<p>Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung 2010 – 2035 Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului 2021-2030</p>
Patrimoniu cultural/peisaj	<p>Programul Operațional Regional Sud-Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Regional Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud-Est 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului 2021-2030</p>
Dezvoltare durabilă	<p>Pactul Ecologic European Noua Strategie Industrială pentru Europa 2020 Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă și Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud-Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Centru 2021-2027 Programul Operațional Regional Vest 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud-Est 2021-2027 Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 Strategia de dezvoltare a județului Gorj 2021-2027 Strategia de dezvoltare a județului Dolj 2021-2027 Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021-2028 Strategia de dezvoltare durabilă a județului Prahova 2021-2027 Strategia de dezvoltare durabilă a județului Mureș 2021-2027 Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului 2021-2030</p>

3 Aspecte relevante ale stării actuale a mediului și ale evoluției probabile în situația neimplementării POTJ 2021-2027

Acest capitol este o sinteză a datelor și informațiilor privind starea actuală a mediului din cele șase județe care fac obiectul POTJ 2021-2027, în scopul evaluării efectelor pe care le poate avea implementarea POTJ asupra mediului din zonele în care se aplică. Pentru caracterizarea stării actuale a mediului din cele șase județe au fost utilizate date și informații privind aspectele relevante pentru fiecare componentă de mediu, disponibile la data elaborării prezentului Raport de mediu.

Evoluția probabilă a stării mediului în cazul neimplementării POTJ 2021-2027 reprezintă „alternativa 0” a acestei evaluări și descrierea acesteia reprezintă baza pentru evaluarea generală a programului.

3.1 Starea actuală a mediului

3.1.1 Aspecte generale de mediu

3.1.1.1 Localizarea și organizarea administrativă

Județul Mureș (RO125)

Potrivit Nomenclaturii Unităților Teritoriale pentru Statistică din România (NUTS-RO), județul Mureș aparține Macroregiunii 1 primind indicativul RO125.

Localizarea: Poziția geografică a județului Mureș este dată de intersecția paralelei de 46°32' latitudine nordică cu meridianul de 24°33' longitudine estică. În funcție de punctele cardinale, suprafața județului este încadrată de intersecția coordonatelor geografice⁷, astfel:

- Nord: paralela de 47°08'37" lat. N cu meridianul de 25°04'00" long. E;
- Sud: paralela de 46°04'30" lat. N cu meridianul de 24°43'03" long. E;
- Vest: paralela de 46°28'08" lat. N cu meridianul de 23°57'27" long. E;
- Est: paralela de 46°47'06" lat. N cu meridianul de 25°18'50" long. E.

Organizarea administrativă: Județul Mureș face parte din Macroregiunea 1 – Regiunea de dezvoltare economică Centru. Acesta se învecinează cu județele: Bistrița-Năsăud la nord, Suceava la nord-est, Harghita la est, Brașov la sud-est, Sibiu și Alba la sud-vest și Cluj la vest, după cum se observă în Figura 3-1 de mai jos.

După datele publice din *Anuarul Statistic al României 2021*⁸, suprafața județului Mureș este de 6705 km², reprezentând 2,8% din teritoriul țării. Între limitele sale, județul Mureș are un număr de 11 localități urbane, din care 1 municipiu reședință de județ, 3 municipii și 7 orașe, precum și 91 comune și 463 sate. Localitățile urbane ale județului sunt după cum urmează:

- municipiul reședință de județ: Târgu Mureș, care are în componență localitățile: Mureșeni și Remetea;
- municipiile și localitățile componente:
 - Sighișoara cu: Angofa, Aurel Vlaicu, Hetiur, Rora, Șoromiclea, Venchi, Viilor;
 - Reghin cu: Apalina, Ierņuțeni;
 - Târnăveni cu: Bobohalma, Botorca, Cuștelnic; și
- orașele: Iernut, Luduș, Miercurea Nirajului, Sărmașu, Sângeorgiu de Pădure, Sovata și Ungheni.

⁷ <https://earth.google.com/web/>

⁸ Institutul Național de Statistică, Anuarul statistic al României 2021 – serii de timp, disponibil la <https://insse.ro/cms/ro/tags/anuarul-statistic-al-romaniei>

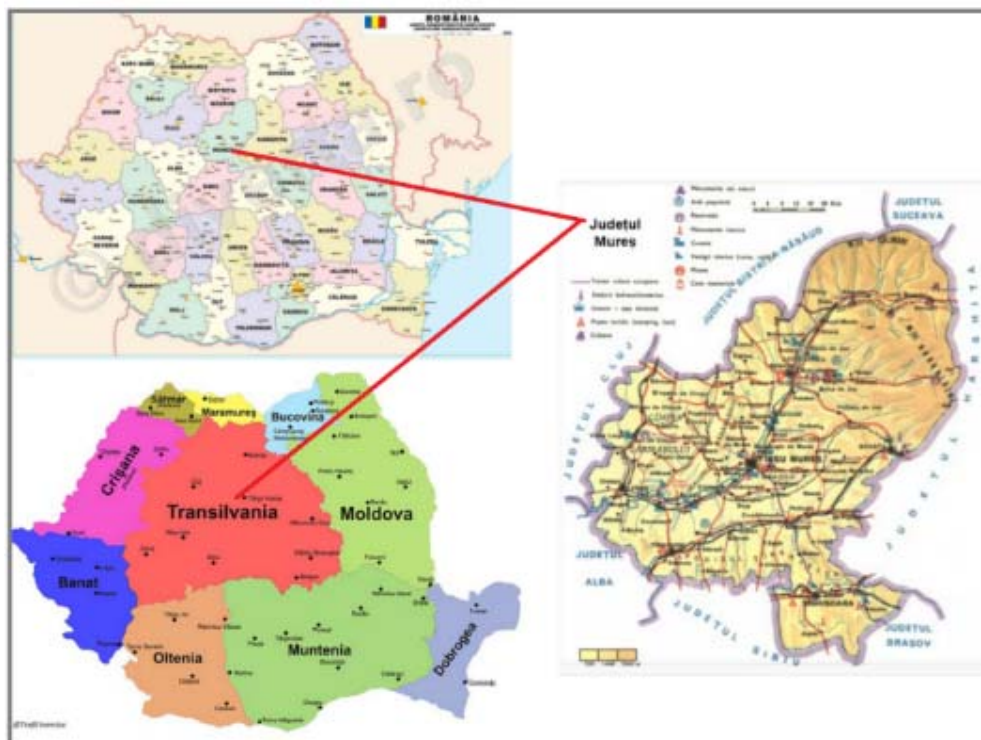

Figura 3-1: Amplasarea geografică a județului Mureș

Sursa: <https://www.turism365.com/harta-județului-mures>, <https://diverta.ro/romania-harta-administrativa-simplificata-100x140-cm-harta-de-perete-laminata-baghete-editie-2020.html>, https://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Disponerea_provinciilor_istorice_pe_harta_Rom%C3%A2niei.jpg

Județul Galați (RO224)

Potrivit Nomenclaturii Unităților Teritoriale pentru Statistică din România (NUTS-RO), județul Galați aparține Macroregiunii 2 primind indicativul RO224.

Localizarea: Poziția geografică a județului Galați este dată de intersecția paralelei de 45°48' latitudine nordică cu meridianul de 27°50' longitudine estică. În funcție de punctele cardinale, suprafața județului este încadrată de intersecția coordonatelor geografic⁷, astfel:

- Nord: paralela de 46°09'58" lat. N cu meridianul de 27°52'22" long. E;
- Sud: paralela de 45°22'55" lat. N cu meridianul de 27°59'23" long. E;
- Vest: paralela de 46°01'45" lat. N cu meridianul de 27°13'35" long. E;
- Est: paralela de 45°27'45" lat. N cu meridianul de 28°13'27" long. E.

Organizarea administrativă: Județul Galați face parte din Macroregiunea 2 – Regiunea de dezvoltare economică de Sud-Est. Acesta se învecinează cu județele: Vaslui la nord, Vrancea în vest, Brăila în sud și Tulcea la sud – sud-est. În partea de est se află granița fluvială cu Republica Moldova pe râul Prut și, cu Ucraina pe un sector de numai 1 km pe Dunăre (a se vedea Figura 3-2 de mai jos).

Potrivit datelor publice din *Anuarul Statistic al României 2021*⁸, suprafața județului Galați este de 4465 km², reprezentând 1,9% din suprafața țării. Între limitele sale se află un număr de 4 localități urbane, din care 2 municipii și 2 orașe, precum și 61 comune și 180 sate. Municipiile nu au localități componente. Localitățile urbane ale județului Galați sunt:

- municipiul reședință de județ: Galați;
- municipiul: Tecuci;
- orașe și localități componente:
 - Târgu Bujor cu satele Moscu și Umbrărești,
 - Berești.

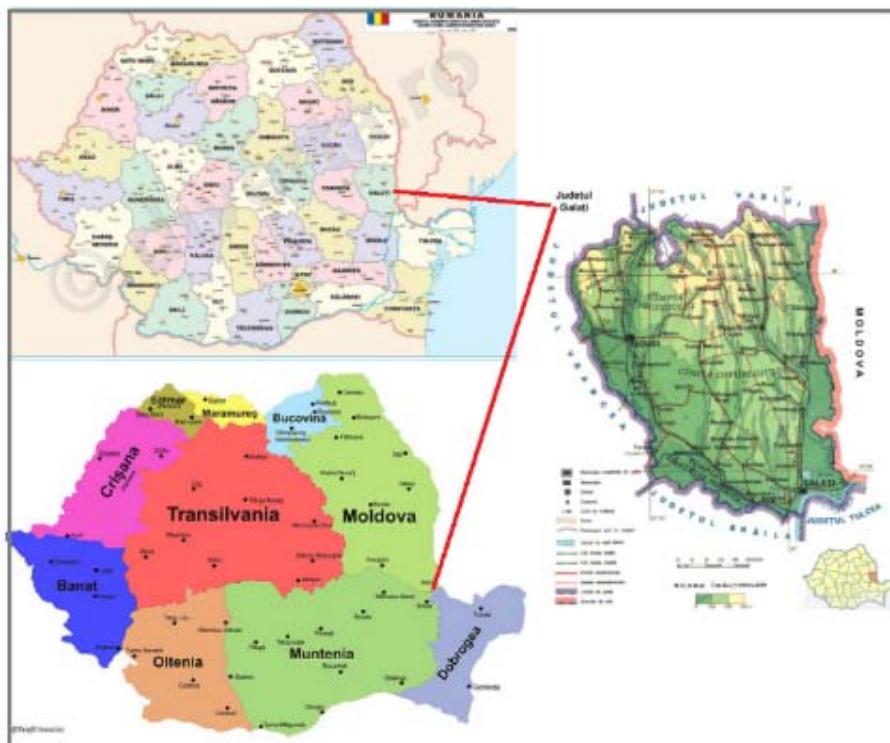

Figura 3-2: Amplasarea geografică a județului Galați

Sursa: <https://www.turism365.com/harta-județului-galați>, <https://diverta.ro/romania-harta-administrativa-simplificata-100x140-cm-harta-de-perete-laminata-baghete-editie-2020.html>, https://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Disponerea_provinciilor_istorice_pe_harta_Rom%C3%A2niei.jpg

Județul Prahova (RO316)

Potrivit Nomenclurii Unităților Teritoriale pentru Statistică din România (NUTS-RO), județul Prahova aparține Macroregiunii 3 primind indicativul RO316.

Localizarea: Poziția geografică a județului Ploiești este dată de intersecția paralelei de 45°00' latitudine nordică cu meridianul de 25°11' longitudine estică. În funcție de punctele cardinale, suprafața județului este încadrată de intersecția coordonatelor geografice⁷, astfel:

- Nord: paralela de 45°30'52" lat. N cu meridianul de 25°55'22" long. E;
- Sud: paralela de 44°41'32" lat. N cu meridianul de 25°56'07" long. E;
- Vest: paralela de 45°26'26" lat. N cu meridianul de 25°27'05" long. E;
- Est: paralela de 44°51'50" lat. N cu meridianul de 26°36'19" long. E.

Organizarea administrativă: Județul Prahova face parte din Macroregiunea 3 – Regiunea de dezvoltare economică de Sud Muntenia. În raport cu celelalte județe, județul Prahova se învecinează cu: Brașov la nord, Buzău la est, Ialomița și Ilfov la sud și Dâmbovița la vest, după cum se observă în Figura 3-3 de mai jos.

Potrivit datelor publice din *Anuarul Statistic al României 2021*⁸, suprafața județului Prahova este de 4715 km², reprezentând 1,8% din teritoriul țării. Județul Prahova are un număr de 14 localități urbane, din care 2 municipii și 12 orașe, precum și 90 comune și 405 sate aparținătoare comunelor. Localitățile urbane ale județului sunt:

- municipiul reședință de județ: Ploiești, care este Pol de creștere pentru Regiunea de Dezvoltare Economică Sud Muntenia;
- municipiu: Câmpina;
- orașe: Azuga, Băicoi, Boldești-Scăieni, Breaza, Bușteni, Comarnic, Mizil, Ploeni, Sinaia, Slănic, Urlați, Vălenii de Munte.

Figura 3-3: Amplasarea geografică a județului Prahova

Sursa: <https://www.turism365.com/harta-județului-prahova>, <https://diverta.ro/romania-harta-administrativa-simplificata-100x140-cm-harta-de-perete-laminata-baghete-editie-2020.html>, https://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Dispunerea_provinciilor_istorice_pe_harta_Rom%C3%A2niei.jpg

Județul Dolj (RO411)

Potrivit Nomenclaturii Unităților Teritoriale pentru Statistică din România (NUTS-RO), județul Dolj aparține Macroregiunii 4 primind indicativul RO411.

Localizarea: Poziția geografică a județului Dolj este dată de intersecția paralelei de 44°12' latitudine nordică cu meridianul de 23°33' longitudine estică. În funcție de punctele cardinale, suprafața județului este încadrată de intersecția coordonatelor geografice⁷, astfel:

- Nord: paralela de 44°43'41" lat. N cu meridianul de 23°43'09" long. E;
- Sud: paralela de 43°41'59" lat. N cu meridianul de 24°06'44" long. E;
- Vest: paralela de 43°52'12" lat. N cu meridianul de 22°50'05" long. E
- Est: paralela de 43°59'55" lat. N cu meridianul de 24°15'52" long. E.

Organizarea administrativă: Județul Dolj face parte din Macroregiunea 4 – Regiunea de dezvoltare economică Sud-Vest Oltenia. În raport cu celelalte județe, județul Dolj se învecinează cu: Mehedinți la vest, Gorj la nord, Vâlcea în nord-est și Olt în est (a se vedea Figura 3-4 de mai jos).

Potrivit datelor publice din *Anuarul Statistic al României 2021*⁸, suprafața județului Dolj este de 7426 km², reprezentând 3,1% din teritoriul țării. Între limitele sale, județul are un număr de 7 localități urbane, din care 1 municipiu reședință de județ, 2 municipii și 4 orașe, precum și 104 comune și 378 sate. Localitățile urbane ale județului sunt:

- municipiul reședință de județ este Craiova și are în componență localitățile: Făcăi, Mofleni, Popoveni, Șimnicu de Jos, Cernele, Cernelele de Sus, Izvorul Rece și Rovine;
- municipiile și localitățile componente sunt:
 - Băilești cu: Balasan;
 - Calafat cu: Basarabi, Ciupercenii Vechi și Golenți;
- orașele: Bechet, Dăbuleni, Filiași, Segarcea.

Figura 3-4: Amplasarea geografică a județului Dolj

Sursa: <https://www.turism365.com/harta-județului-dolj>, <https://diverta.ro/romania-harta-administrativa-simplificata-100x140-cm-harta-de-perete-laminata-baghete-editie-2020.html>,
https://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Disponerea_provinciilor_istorice_pe_harta_Rom%C3%A2niei.jpg

Județul Gorj (RO412)

Potrivit Nomenclurii Unităților Teritoriale pentru Statistică din România (NUTS-RO), județul Gorj aparține Macroregiunii 4 primind indicativul RO412.

Localizarea: Poziția geografică a județului Gorj este dată de intersecția paralelei de 45°00' latitudine nordică cu meridianul de 23°17' longitudine estică. În funcție de punctele cardinale, suprafața județului este încadrată de intersecția coordonatelor geografice⁷, astfel:

- Nord: paralela de 45°21'16" lat. N cu meridianul de 23°35'26" long. E;
- Sud: paralela de 44°34'06" lat. N cu meridianul de 23°27'54" long. E;
- Vest: paralela de 45°09'24" lat. N cu meridianul de 22°33'36" long. E;
- Est: paralela de 45°08'37" lat. N cu meridianul de 23°51'36" long. E.

Organizarea administrativă: Județul Gorj face parte din Macroregiunea 4 – Regiunea de dezvoltare economică Sud-Vest Oltenia. Județul Gorj se învecinează cu județele: Dolj în sud-est, Mehedinți în sud-vest, Caraș-Severin în nord-vest, Hunedoara în nord și Vâlcea la est, prezentate în Figura 3-5 de mai jos.

Potrivit datelor publice din *Anuarul Statistic al României 2021*⁸, suprafața județului Gorj este de 5572 km², reprezentând 2,3% din teritoriul țării. Între limitele sale, județul are un număr de 9 localități urbane, din care 1 municipiu reședință de județ, 1 municipiu și 7 orașe, precum și 61 comune și 411 sate. Localitățile urbane ale județului sunt:

- municipiul reședință de județ este Târgu Jiu și are în componență localitățile: Bârsești, Drăgoieni, Iezureni, Polata, Preajba Mare, Romaneschi, Slobozia, Urșai;
- municipiul și localitățile componente:
 - Motru cu: Dealu Pomilor, Horăști, Însurăței, Leurda, Ploștina, Lupoița, Râpa și Roșița;
- orașele: Bumbăști – Jiu, Novaci, Rovinari, Târgu Cărbunești, Tismana, Turceni, Țicleni.

Figura 3-5: Amplasarea geografică a județului Gorj

Sursa: <https://www.turism365.com/harta-județului-gorj>, <https://diverta.ro/romania-harta-administrativa-simplificata-100x140-cm-harta-de-perete-laminata-baghete-editie-2020.html>, https://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Disponerea_provinciilor_istorice_pe_harta_Rom%C3%A2niei.jpg

Județul Hunedoara (RO423)

Potrivit Nomenclaturii Unităților Teritoriale pentru Statistică din România (NUTS-RO), județul Hunedoara aparține Macroregiunii 4 primind indicativul RO423.

Localizarea: Poziția geografică a județului Hunedoara este dată de intersecția paralelei de 45°48' latitudine nordică cu meridianul de 22°56' longitudine estică. În funcție de punctele cardinale, suprafața județului este încadrată de intersecția coordonatelor geografice⁷, astfel:

- Nord: paralela de 46°21'10" lat. N cu meridianul de 22°44'47" long. E;
- Sud: paralela de 45°13'15" lat. N cu meridianul de 23°02'24" long. E;
- Vest: paralela de 45°59'30" lat. N cu meridianul de 22°20'21" long. E;
- Est: paralela de 45°22'46" lat. N cu meridianul de 23°36'11" long. E.

Organizarea administrativă: Județul Hunedoara face parte din Macroregiunea 4 – Regiunea de dezvoltare economică Vest. În raport cu celelalte județe, județul Hunedoara se învecinează cu: Arad la nord, Alba la est, Vâlcea la sud-est, Gorj la sud, Caraș-Severin la sud-vest și Timiș în vest, după cum se observă în Figura 3-6 de mai jos.

Potrivit datelor publice din *Anuarul Statistic al României 2021*⁸, suprafața județului Hunedoara este de 7073 km², reprezentând aproximativ 3% (2,97%) din teritoriul țării. Între limitele sale, județul are un număr de 14 localități urbane, din care 1 municipiu reședință de județ, 6 municipii și 7 orașe, precum și 55 comune și 457 sate. Localitățile urbane ale județului sunt:

- municipiul reședință de județ este Deva și are în componență localitățile: Sântuhalm, Archia, Bârca Mică și Cristur;
- municipiile și localitățile componente sunt:
 - Brad cu: Mesteacăn, Potingani, Ruda-Brad, Țărățel și Valea Bradului;
 - Hunedoara cu: Răcăștia, Boș, Groș, Hășdat, Peștișu Mare;
 - Lupeni;
 - Orăștie;
 - Petroșani cu: Dâlja Mare, Dâlja Mică, Peștera, Slătinoara;
 - Vulcan cu: Dealu Babii, Jiu-Paroșeni;
- orașele: Aninoasa, Călan, Geoagiu, Hațeg, Petrila, Simeria, Uricani.

Figura 3-6: Amplasarea geografică a județului Hunedoara

Sursa: <https://www.turism365.com/harta-județului-hunedoara>, <https://diverta.ro/romania-harta-administrativa-simplificata-100x140-cm-harta-de-perete-laminata-baghete-editie-2020.html>, https://ro.wikipedia.org/wiki/Fi%C8%99ier:Disponerea_provinciilor_istorice_pe_harta_Rom%C3%A2niei.jpg

3.1.1.2 Geomorfologie și topografie

Județul Mureș (RO125)

Suprafața județului Mureș se suprapune unui relief variat aparținând unităților montane, de podiș, de dealuri și depresiuni, de podiș cu aspect de câmpie, și a culoarelor de vale.

Geomorfologic, partea de Nord-Est a județului este acoperită de relieful înalt al dealurilor și depresiunilor subcarpatice transilvane și a ramei montane a munților vulcanici din grupa Centrală a Carpaților Orientali. Partea centrală, de vest și sud, aparține reliefului cu altitudini mai reduse ale podișurilor, dealurilor joase cu interfluvii largi cu aspect de câmpie și culoarelor de vale ale râului Mureș și afluenților săi principali.

În profil geografic de la nord-est la sud-vest altitudinile scad în trepte, de la 2102 m în Vârful Pietrosul Călimanilor din Munții Călimani la 270 m, care este suprafața topografică a râului Mureș la confluența cu râul Arieș (a se vedea Figura 3-7 de mai jos). În amplitudinea topografică de 1832 m se succed următoarele unități și subunități de relief majore:

- **Zona montană**, care se suprapune vestului Carpaților Orientali, grupa Centrală, și anume, rama vulcanică a munților Călimani și Gurghiu și Defileul Mureșului:
 - *Munții Călimani*, încadrați la nord de Munții Bârgăului și Depresiunea Vatra Dornei, la est de depresiunea Giurgeului, la sud de culoarul Mureșul, iar în vest de Subcarpații Transilvani - Depresiunea Bistriței;
 - *Defileul Mureșului între Toplița și Deda*, care are o lungime de aproximativ 40 km, și desparte de la est la vest masivele montane vulcanice Călimani și Gurghiu;
 - *Munții Gurghiu*, care se desfășoară de la nord la sud între defileul Toplița – Deda și pasul Sicaș/Bucin la o altitudine de 1287 m, fiind delimitat de culoarul Târnavei Mari;
- **Zona Subcarpaților Transilvaniei**, a dealurilor subcarpatice interne încadrate de depresiuni alungite la contactul cu ramele montane, cu altitudini cuprinse între 650-1000 m;
- **Zona Depresiunii Colinare a Transilvaniei**, care include: *Dealurile Târnavei Mici* între Valea Nirajului și Târnavă Mare cu altitudini cuprinse între 550 – 650 m; *Podișul Târgu Mureș* o

- subdiviziune a nordului Podișului Târnavelor și sudul Câmpiei Transilvaniei, cu o altitudine medie de 650 m; și *Podișul Hârtibaciului* cu altitudini maxime de 600 m;
- **Zona de câmpie – Câmpia Transilvaniei** (denumire atribuită ca urmare a folosințelor agricole), regiune deluroasă, relativ netedă și cu văi scurte, care se suprapune părții de nord – nord-vest a teritoriului județului Mureș;
 - **Culoarul de vale ale Mureșului**, din care aproximativ 209 km traversează județul Mureș, **cu afluenții săi**: Niraj, Târnavă (formată la Blaj din unirea Târnavei Mici și Târnavei Mari) și Arieșul din sud-vestul județului.

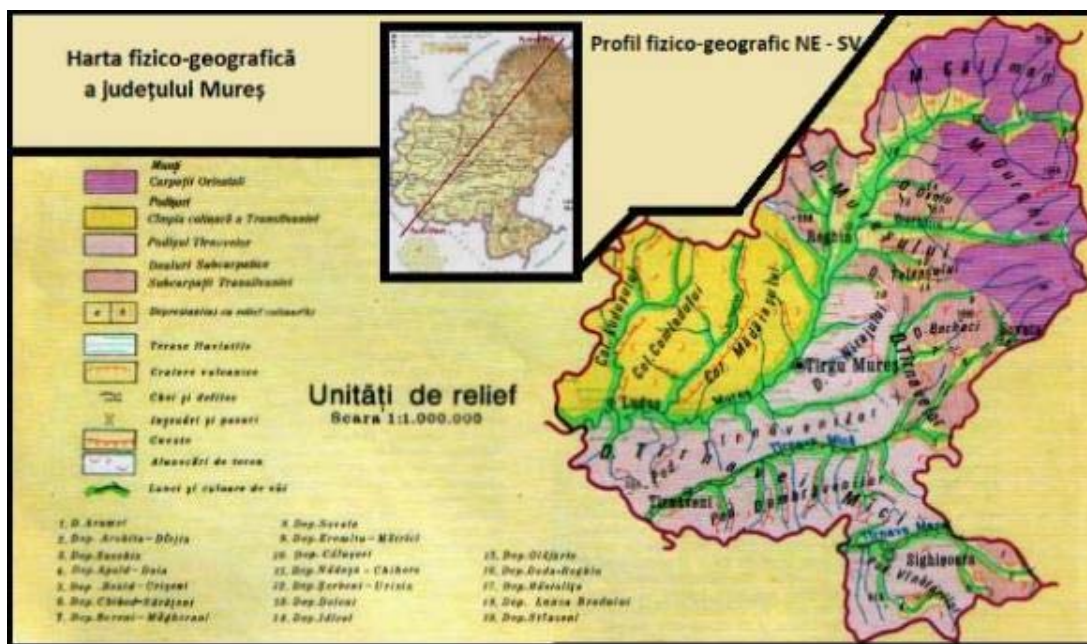

Figura 3-7: Harta fizico-geografică a județului Mureș

Sursa: Monografia județului Mureș, 1984

Sub aspect topografic-morfometric, aproximativ 50% din suprafața județului are altitudini înalte cuprinse între 650 m și 2100 m, 35% se încadrează altitudinilor între 400 și 650 m, restul de 15% fiind ocupată de un relief cu altitudini reduse între 180 – 400 m.

Județul Galați (RO224)

Suprafața județului Galați se suprapune reliefului mai înalt cu specific de podiș în jumătatea nordică, iar în sud se încadrează reliefului de câmpie. În est, sectorul de luncă este evidențiat de luncile bine dezvoltate ale Prutului, Siretului inferior și Dunării. În vest și sud, județul Galați este delimitat de culoarul Siretului.

Geomorfologic, teritoriul județului Galați se înscrie la două mari unități de relief: nordul Câmpiei Române cu zona de luncă și sudul Podișului Moldovenesc (a se vedea Figura 3-8 de mai jos). De la nord la sud, cu diferențieri ale unităților și subunităților de relief date de caracteristicile geologice și topografice, acestea sunt:

- **Podișul Central Moldovenesc** cu subunitățile: *Podișul Covurlui* și *Colinele Tutovei*, care ocupă 50% din suprafața județului. Relieful Podișului Covurlui este reprezentat de dealuri scunde, cea mai mare altitudine aparține dealului Poleit cu înălțimea de 310 m. Colinele Tutovei se localizează în nord-vestului județului Galați, evidențiindu-se printr-un platou piemontan cu altitudini de 200-300 m.
- **Câmpia Română** cu subunitățile: *Câmpia Covurlui* și *Câmpia Tecuci*, care acoperă 34% din județ. Câmpia Covurlui este o extindere a podișului Covurlui spre sud ce domină lunca joasă a Siretului prin versanți mai abrupti, cu altitudini ce coboară de la 200 la 100 m. Câmpia Tecucului este un sector de câmpie formată din terase extinse la îngemănarea râului Bârlad cu pârâul Tecucel, caracterizată de o slabă fragmentare și expunerea foarte des la inundații.
- **Câmpia Siretului Inferior**, care este zonă de subsidență, unde șesul de tip aluvial are altitudini reduse de maxim 10-13 m. Având o suprafață foarte întinsă, Câmpia Siretului se suprapune teritoriului județului Galați 66%, 29% aparține județului Vrancea și 5% județului Brăila.

- **Lunca Prutului**, care are de la nord la sud un relief plan, înclinat cu pantă continuă. În profil transversal, relieful este înclinat de la vest la est, către râul Prut. Altitudinal, lunca are 10-20 m în nord și sub 10 m la vărsarea în fluviul Dunărea.

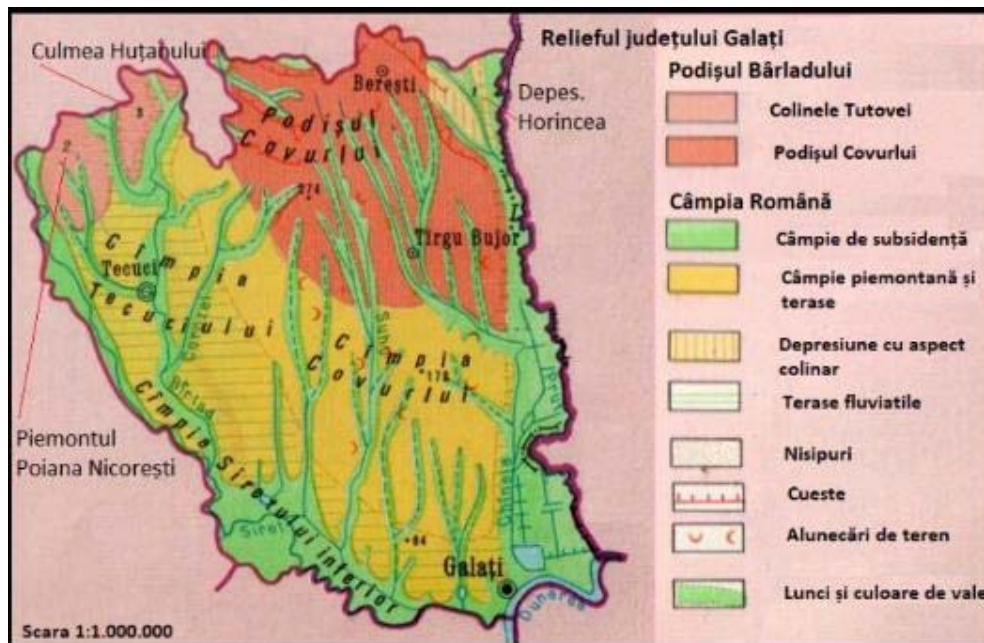

Figura 3-8: Harta fizico-geografică a județului Galați

Sursa: Monografia județului Galați, 1984

Topografic, înălțimile cele mai mari sunt în partea de nord a județului de 300 – 320 m (Dealul Poleitul cu 310 m), iar cele mai reduse se află în sud și sud-est în zona de confluență, unde lunca are altitudini de maxim 6 – 8 m. Altfel spus, în raport de confluența Siret – Prut – Dunăre, valorile altitudinii reliefului cresc spre vest și nord.

Județul Prahova (RO316)

Suprafața județului Prahova se suprapune unui relief variat care scade în trepte de la nord la sud. Particularitatea este dată de diferența de nivel de 2444 m între cel mai înalt punct (2514 m la Vârful Omu) și cea mai joasă altitudine de 70 m, nivelul de bază al râului Prahova în zona de câmpie, la ieșirea din județ.

Valea Prahovei desparte latura montană de est a Grupei Bucegilor, care aparține de Carpații Meridionali, și vestul Carpaților de Curbură, care se încadrează Carpaților Orientali. Județul Prahova se suprapune în cea mai mare parte Carpaților Curburii. Relieful continuă cu Subcarpații de Curbură, fragmentați de văile Prahovei și afluenților săi: Teleajenul și Doftana, Ialomița, Leaotul și Cricovul Sărat. Spre sud județul Prahova cuprinde zona de câmpie cu subunitățile: Câmpia înaltă a Ploieștilor, Câmpia joasă a Gherghiței și parțial nordul câmpiei Vlăsiei, de la nord de București. În Figura 3-9 de mai jos este redată Harta fizico-geografică a județului Prahova.

Principalele unități și subunități de relief care se suprapun județului sunt:

- **Zona montană**, care este reprezentată de Masivul Bucegi (parțial), Culoarul Prahovei, Munții Baiului, Munții Grohotiș, Munții Ciucaș și Munții Siriu și ariile de depresiune montane Sinaia – Azuga, Teșila, Măneciu, Cheia.
- **Zona Subcarpaților de Curbură** cuprinde: *Subcarpații Ialomiței* pe un sector îngust, *Subcarpații Prahovei* și *Subcarpații Buzăului*. Morfografic, Subcarpații prezintă aliniamente de dealuri înalte de 700-800 m la contactul cu rama montană de care sunt separați prin depresiuni submontane. Spre câmpie, altitudinile deluroase scad până la 350 – 400 m, ariile de depresiune se lărgesc astfel că rețeaua hidrografică a format numeroase depresiuni intracolinare mai joase și mai extinse.
- **Zona de câmpie** prin unitățile: Câmpia înaltă a Ploieștilor, Câmpia Gherghiței cu glacisul Istriței spre nord și parțial Câmpia Vlăsiei se încadrează Câmpiei Bucureștilor, care este o parte a Câmpiei

Române. Relieful este caracterizat de interfluvii netede cu altitudini cuprinse între 70 m și 300 m, văi largi și terase fluviale bine evidențiate.

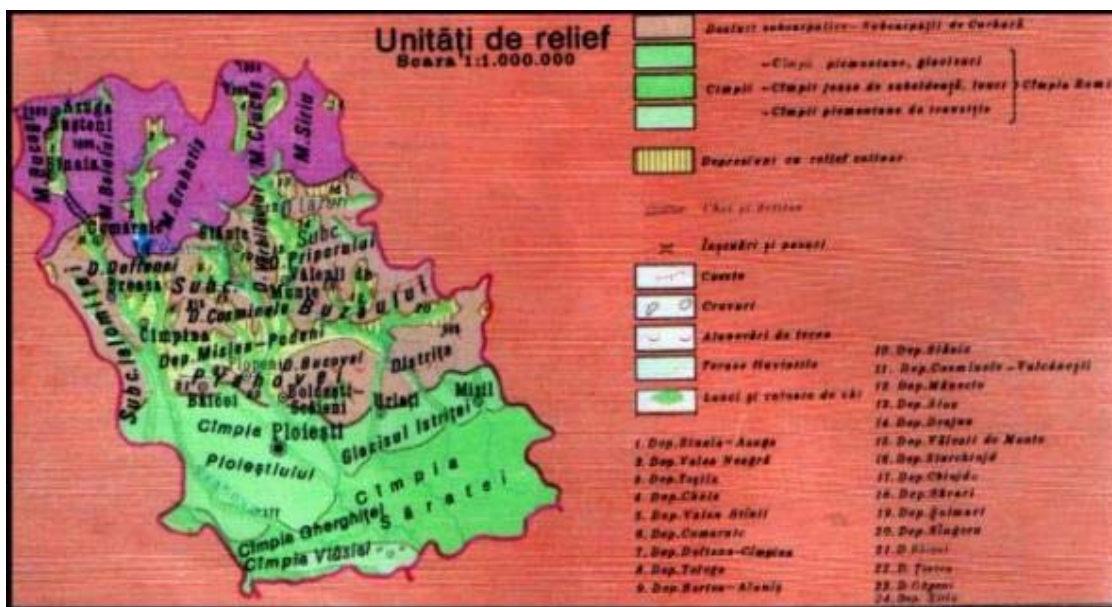

Figura 3-9: Harta fizico-geografică a județului Prahova

Sursa: Monografia județului Prahova, 1984

Formele de relief ale județului Prahova aparțin arealului montan cu altitudini cuprinse între 1000 m și 2514 m în procent de 26%; sectorul subcarpatic cu altitudini de la 300 – 1000 m - 37% și arealul câmpiilor de la 70 la 300 m – 37%.

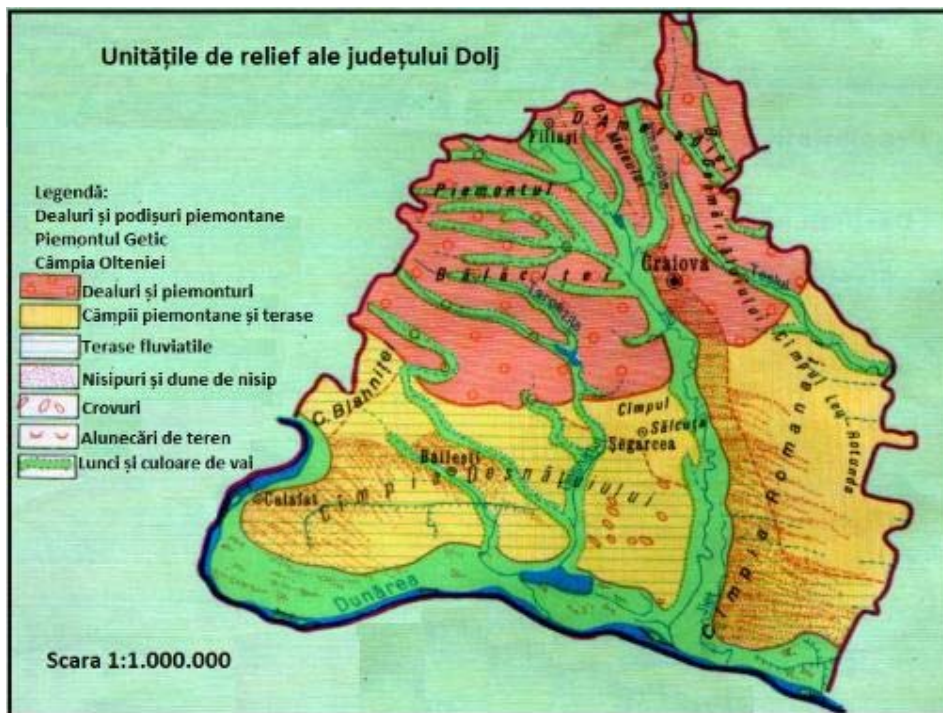
Județul Dolj (RO411)

De la est la vest, relieful județului Dolj se prezintă ca un evantai cu deschidere amplă spre lunca extinsă a Dunării. În sud, caracteristicile reliefului sunt date de o fragmentare redusă impusă de rețeaua hidrografică, astfel că interfluvii sunt netede sau ușor ondulate. Spre nord gradul fragmentării reliefului crește, fiind impus de râurile care își au originile în Piemontul Getic sau în Subcarpații Getici.

Geomorfologic, relieful se încadrează celor trei unități majore: Piemontul Getic în nord, Câmpia Română în partea centrală și lunca Dunării în sud. Unitățile de relief care se suprapun județului Dolj sunt:

- **Piemontul Getic**, care este traversat de la nord la sud de râul Jiu. Ca suprafață, ocupă aproximativ 37% din județ și este reprezentat de dealuri și platouri piemontane din ce în ce mai înalte spre nord, însă, altitudinal, dealurile nu depășesc 350 m.
- **Câmpia Română cu subunitatea Câmpia Olteniei**, care ocupă 43% din suprafața județului, fiind formată din interfluvii extinse, netede și ușor înclinate spre sud. Subunitățile Câmpiei Olteniei sunt: Câmpia Blahniței, Câmpia Băilești/Desnățui și Câmpia Romanaișilor, cu altitudini cuprinse între 150-160 m (zona Craiovei) și 20 – 30 m spre lunca Dunării.
- **Lunca Dunării**, care prezintă cea mai joasă treaptă de relief având 20-40 m. Lunca este un șes aluvial neted, acoperit de șirurile de dune pe aliniamentul Maglavit – Pisculeț. În lungul fluviului Dunărea zona umedă aparține lacurilor și bălților naturale. Majoritatea acestora au fost desecate pentru extinderea terenurilor agricole. Deși modificate antropic, astăzi mai există bălți care au legătură cu fluviul.

În Figura 3-10 de mai jos este prezentată Harta fizico-geografică a județului Dolj.

Figură 3-10: Harta fizico-geografică a județului Dolj

Sursa: Monografia județului Dolj, 1984

Aflat în vestul Câmpiei Române, relieful județului Dolj se remarcă prin altitudini reduse impuse de suprafețele întinse ale câmpiei și luncii Dunării. De la nord la sud, relieful scade în trepte de la înălțimi ce nu depășesc 350 m în Dealurile Amaradei, la 8-10 m în sectorul de luncă a Dunării.

Județul Gorj (RO412)

Aflat în sud-vestul Câmpiei Române, relieful județului Gorj se remarcă prin altitudini înalte impuse de sectorul montan, altitudini mijlocii specifice Subcarpaților și treapta piemontană mai joasă. Județul este străbătut de la nord la sud de o rețea de ape curgătoare distribuită uniform pe relieful, după cum se poate observa în Figura 3-11.

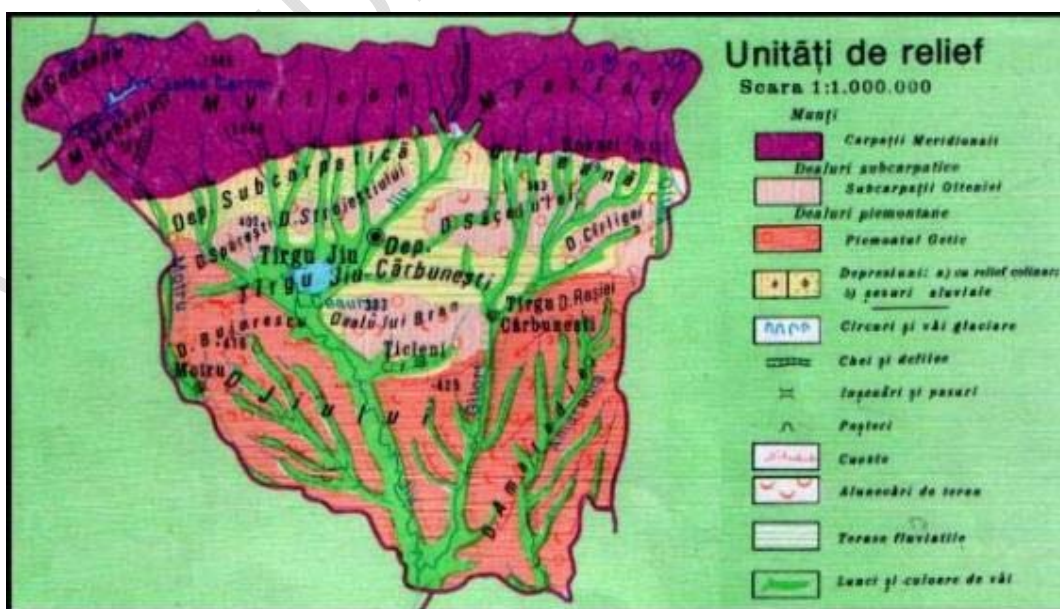

Figura 3-11: Harta fizico-geografică a județului Gorj

Sursa: Monografia județului Gorj, 1984

Morfografic, relieful județului Gorj scade în trepte de la nord la sud, de la înălțimi ce depășesc 2500 m în Munții Vâlcan până la 300 m în Piemontul Getic.

În acest spațiu se suprapun următoarele unități și subunități de relief:

- **Carpații Meridionali** prin:
 - *Grupa Retezat – Godeanu*, care este reprezentată în vest de Munții Mehedinți (1427 m Vârful lui Stan), Munții Godeanu în nord-vest și Munții Vâlcan în sud. Județului Gorj i se suprapun numai părțile sudice ale acestora.
 - *Defileul Jiului*, culoar de origine tectonică care desparte Munții Vâlcanului din vest de Munții Parâng din est. Valea Jiului face legătura între Depresiunea Petroșani în nord cu Depresiunea Subcarpatică Olteană din sud.
 - *Grupa Parâng – Șureanu* este reprezentată de sudul Munții Parâng care au cele mai mari altitudini din județ prin vârfurile: Parângul Mare – 2519 m, Mohoru 2337 m și Păpușa 2136 m.
- **Subcarpații Getici**, cunoscuți în județul Gorj și ca *Subcarpații Gorjului* se desfășoară în sudul lanțului montan Vâlcan - Parâng, între văile Motru și Olteț. În raport cu rețeaua hidrografică de la vest spre est, subdiviziunile Subcarpaților Gorjului⁹ sunt: Depresiunea Padeș, Depresiunea Celei, Depresiunea Stănești, Depresiunea Bumbești, Depresiunea Novaci și Depresiunea Cernădiei, Depresiunea Polovragi.
- **Piemontul Getic**, care prezintă un relief fragmentat, de la nord la sud, de apele Jiului și a afluenților acestuia. Însă altitudinile reduse și panta mică a înclinării stratelor a format interfluvii largi și netede a căror altitudine este între 450 – 500 m în nord și coboară lin spre 250 – 300 m în sud, spre confluența Jiului cu Gilortul și Motru. Cursul Jiului împarte vestul Piemontului Getic în Platforma Jiului în vest și Platforma Oltețului în est.
- **Luncile**, mai puțin prezente în zona montană, au o desfășurare mai îngustă în sectorul subcarpatic, însă sunt bine dezvoltate pe cursul mijlociu al râurilor, din zona piemontană.

Particularitatea reliefului gorjean este dată de posibilitatea formării alunecărilor de teren cauzate de procentul mare de argile conținut de flișul subcarpatic, pantele relativ accentuate ale acestor dealuri și posibilele precipitații abundente de primăvară-vară.

Proporțiile pe care le ocupă treptele de relief în județul Gorj sunt: sectorul montan ocupă 30%, sectorul subcarpatic 34% și arealul piemontan 36%. În ansamblu, această proporționalitate oferă un cadru natural echilibrat, propice dezvoltării economice.

Județul Hunedoara (RO423)

Suprafața județului Hunedoara se suprapune reliefului montan, care acoperă 68% din teritoriu, și a ariilor depresionare cărora le revin 32%. Particularitatea reliefului este dată de aspectul de amfiteatru al catenelor montane care converg spre Depresiunea Hunedoara și Culoarul Orăștie: nordul Carpaților Meridionali prin masivele Retezat și Șureanu; și versanții estici ai Carpaților Occidentali, Munții Poiana Ruscă în vest și Munții Metaliferi în nord.

Relieful este diferențiat de particularitățile petrografice ale grupelor montane și de modul de formare și evoluție al lanțului montan căruia îi aparțin. Pe teritoriul județului Hunedoara se suprapun următoarele unități și subunități de relief prezentate de la sud spre nord:

- **Carpații Meridionali** reprezentați prin:
 - *Grupa Retezat – Godeanu* se delimitează în partea de sud – sud-est a județului prin Masivul Retezat în nord, Munții Țarcu în nord-vest, Munții Godeanu în sud-vest și Munții Vâlcan în sud. Această grupare se impune prin masivitate remarcată prin frecvența vârfurilor ce depășesc 2000 m, cele mai mari altitudini fiind 2509 m în Vârful Peleaga și 2482 m în Vârful Retezat.
 - *Grupa Parâng – Șureanu*: Masivul Parâng cu altitudinea maximă în Vârful Mândra de 2519 m se încadrează limitei de SE a județului; Masivul Șureanu se suprapune aproape în întregime județului Hunedoara, având cea mai mare altitudine în Vârful lui Pătru de 2130 m.
 - *Depresiunea Petroșani*, între Munții Parâng și Godeanu, este formată de cursurile izvoarelor Jiului (Jiul de Vest și Jiul de Est), prezentând un relief puternic fragmentat.
- **Carpații Occidentali la sud de culoarul Mureșului** reprezentați prin următoarele unități:
 - *Munții Poiana Ruscă*, care se suprapun parțial județului Hunedoara, numai prin versanții din partea de est și nord-est. Aceștia au înălțimi mult mai reduse, atingând 1355 m în vârful Rusca.

⁹ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor pentru județul Gorj, 2009-2013

- *Depresiunea Hațeg*, parte din culoarul depresionar Hațeg – Hunedoara – Orăștie, este încadrată între Munții Șureanu, Retezat, Țarcu și Poiana Ruscă. Depresiunea Hațeg are deschidere spre nord pe valea Râului Strei.
- *Depresiunea Hunedoara*, care se desfășoară între valea Streiului și Munții Poiana Ruscă, fiind delimitată în nord de Culoarul Mureșului. Spre sud se face trecerea către Depresiunea Hațeg pe Valea Râul Mare.
- **Culoarul Orăștie**, care se dezvoltă pe partea stângă a cursului Mureșului și împreună cu cele două depresiuni Hunedoara și Hațeg formează o extinsă arie depresionară cu aspect piemontan. Culoarul este încadrat pe trei laturi de ramele montane Șureanu, Retezat, Poiana Ruscă și Munții Metaliferi în nord și drenat de cursul Mureșului de la est la vest.
- **Dealurile de Vest**, care sunt reprezentate printr-un pinden al Dealurilor Lipovei, care pătrunde la sud de culoarului Mureșului spre Munții Poiana Ruscă.
- **Culoarul Mureșului**, cunoscut local și ca Depresiunea Ilia, străbate județul Hunedoara de la est la vest, în partea sa central-nordică.
- **Carpații Occidentali la nord de culoarul Mureșului** aparțin **Grupării Munților Apuseni** cu subunitățile:
 - **Munții Metaliferi** se suprapun aproape în totalitate județului Hunedoara. Aceștia prezintă o serie de mici *arii depresionare* izolate dezvoltate pe cursurile afluenților Mureșului. Înălțimile Munților Metaliferi sunt reduse, cea mai mare altitudine o are în Vârful Poienița la 1437 m. Caracteristica este dată de mozaicul petrografic alcătuit din roci vulcanice, roci metamorfice, calcare jurasice și fișul sedimentar.
 - **Munții Bihorului**, prin latura de sud-est a Muntelui Găina, are altitudine maximă la 1486 m înălțime. În partea de nord a județului, se îngemănează cu rama nord-vestică a Munților Metaliferi. Munții Bihorului se suprapun județului Hunedoara pe o suprafața redusă.
 - **Depresiunea Brad** este închisă de ramele montane ale Munților Bihor și Munților Metaliferi, fiind drenată spre vest de Crișul Alb, cu izvoare în Munții Bihorului. Prezintă ca subunități Depresiunea Vața în vest și Bazinetul Luncoiu în est.

În Figura 3-12 este prezentată Harta geomorfologică a județului Hunedoara.

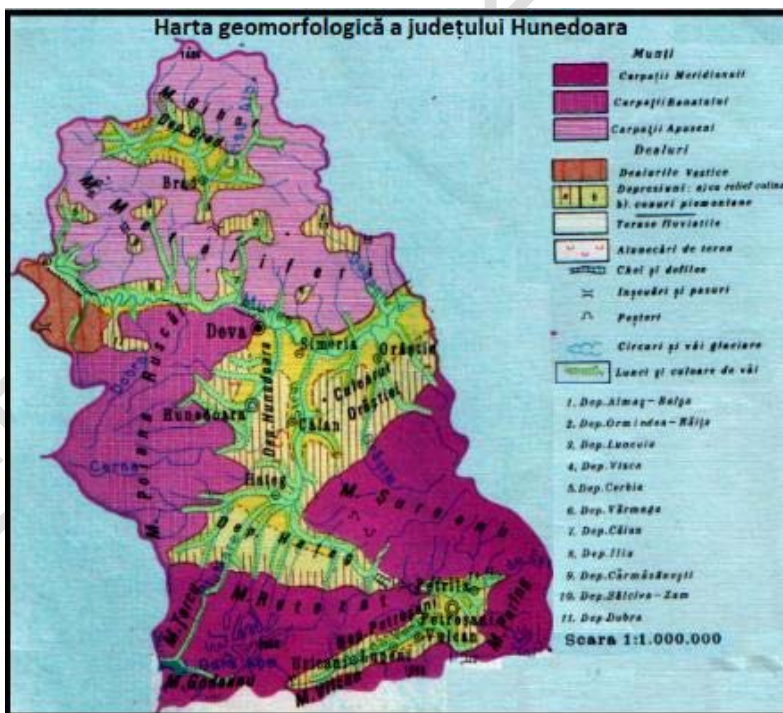

Figura 3-12: Harta fizico-geografică a județului Hunedoara
Sursa: Monografia județului Hunedoara, 1984

3.1.1.3 Geologie

Județul Mureș (RO125)

Din punct de vedere geologic, depozitele interceptate în județul Mureș aparțin preponderent Sarmațianului și Panonianului, reprezentând umplutura neogenă a bazinului Transilvaniei. Acestea sunt suportate pretutindeni de formațiuni tortoniene, care repauzează de obicei pe depozite ale Miocenului inferior, ori pe depozite ale Eocenului.

Fundamentul acestei regiuni, îngropat sub cuvertura groasă a Neozoicului, este reprezentat în partea de sud prin masivul central transilvan, alcătuit din șisturi cristaline, iar în vest, din calcare mezozoice, care la est de masivul central transilvan ocupă o arie subsidentă.

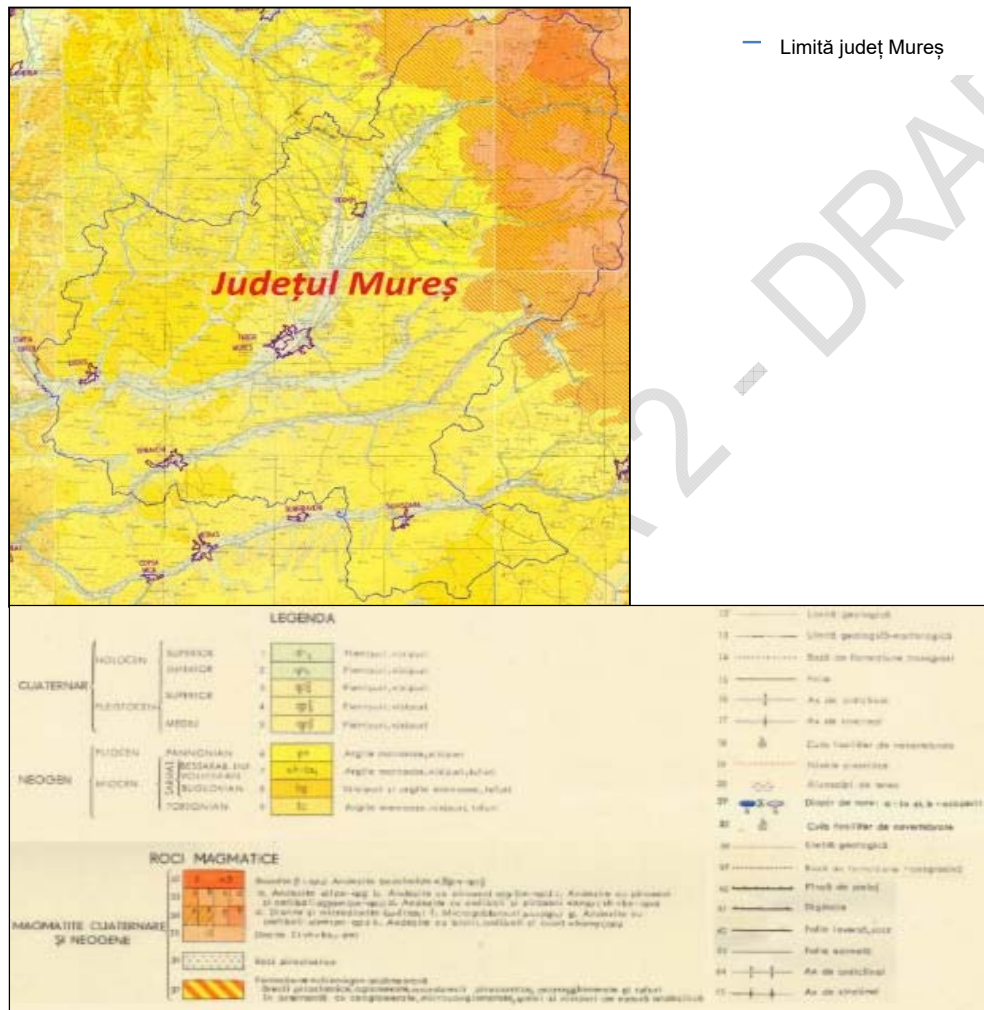

Figura 3-13: Harta geologică a județului Mureș¹⁰

Pe teritoriul județului Mureș, depozitele tortoniene (to) apar la zi în axele unor anticlinale, de multe ori flancat de falii și sunt reprezentate prin gresii nisipoase cenușii, în alternanță cu marne cenușii, argile și marne argiloase. La limita superioară a depozitelor tortoniene se situează tuful dacitic de Hădăreni, tuf cu repartiție regională. Depozitele Sarmațianului care apar la zi aparțin Volhynianului și primei părți a Bassarabianului euxinic (vh-bs₁) și sunt constituite din pachete groase de argile marnoase, între care se intercalează mai multe straturi de nisipuri. În cuprinsul lor, la Sărmășel, a fost întâlnit un pachet de conglomerate. În jumătatea superioară a Sarmațianului se remarcă uneori calcare dolomitice dure, în straturi de 5 – 20 cm, intercalate în special în nisipuri. Local, în cuprinsul acestor depozite, se întâlnesc nivele de tufuri, cu dezvoltare

¹⁰ Selecție din hărțile geologice, scara 1:200 000, Comitetul de Stat al Geologiei, Institutul Geologic, „11 Bistrița, L-35-VII, 1967”; „12 Toplița, L-35-VIII, 1968”; „18 Turda, L-34-XVIII, 1967”; „19 Târgu Mureș, L-35-XIII, 1968”; „20 Odorhei, L-35-XIV, 1968”

restrânsă, importante în conturarea diferitelor structuri gazeifere. În general depozitele panoniene cuprind un orizont mai argilos în bază și un alt orizont nisipos, cu intercalații de argile marnoase, la partea superioară. Cuaternarul apare reprezentat numai prin depozite coluvial-deluviale, la limita între terenurile eruptive și cele sedimentare, și depozite fluviatile – terase, în lungul principalelor râuri – Mureșul, Someșul Mare, Șieu, Bistrița și Budacul, și aluviuni recente.

O particularitate a județului sunt munții vulcanici de la interiorul Carpaților Orientali, care sunt situați în partea de nord-est a județului și ocupă o suprafață restrânsă (masivele Călimani și Gurghiu). În structura geologică a regiunii lanțului eruptiv se pot recunoaște trei compartimente, și anume: fundamentul cristalo-mezozoic sau paleogen-panonian al vulcanitelor, compartimentul intermediar asociat vulcanismului desfășurat în Panonian, și compartimentul superior din Cuaternarul inferior. Formațiunea vulcanogen-sedimentară este alcătuită dintr-un complex de piroclastite depuse subaerian și subacvatic și depozite epiclastice de natură eruptivă depuse subacvatic.

Conform reglementărilor tehnice¹¹ în vigoare, pe teritoriul județului Mureș prezența pământurilor cu umflări și contracții mari (PUCM) cu potențial de contracție-umflare medie se manifestă în partea de vest a județului.

Resursele naturale: Județul Mureș dispune de bogate și variate resurse naturale ale subsolului, principalele resurse fiind constituite de gazele naturale (peste 60% din producția națională este extrasă de pe acest teritoriu). Pe teritoriul județului Mureș sunt exploatate 37 de structuri gazeiforme, dintre care amintim: structurile Târgu-Mureș, Corunca, Ernei, Dumbrăvioara, Păingeni, Măgherani, Trei-Sate, Ghinești, Filitelnic, Laslău și altele, din zona centrală a județului, și structurile Crăiești, Sânmartin, Sărmășel, Zau de Câmpie, Șăulia, Grebenișu de Câmpie, Dobra, Luduș etc., situate la nord-vest de râul Mureș. De asemenea, se mai găsesc roci utile și materiale de construcții, cu importante rezerve exploatabile regionale (inclusiv rezerve de andezit în lanțul vulcanic Călimani-Harghita), precum și izvoare minerale clorosodice (terapeutice), care includ apele sărate de la Sovata și Idecu de Jos și cele de zăcământ din formațiunile gazeifere (apele sărate de la Sângeorgiu de Mureș).

Județul Galați (RO224)

Din punct de vedere geologic, județul Galați se suprapune în general părții de sud a Platformei Moldovenești, în zona în care fundamentul său se afundă și ia contact cu cel de tip nord-dobrogean. Cuvertura sedimentară ce acoperă soclul rigid al platformei, cu grosimi de peste 3000 m, este constituită din formațiuni paleozoice (gresii, calcare, marne, șisturi argiloase), mezozoice (calcare, marne, dolomite, gresii) și neozoice (gresii, marne, calcare, conglomerate, nisipuri, pietrișuri etc.).

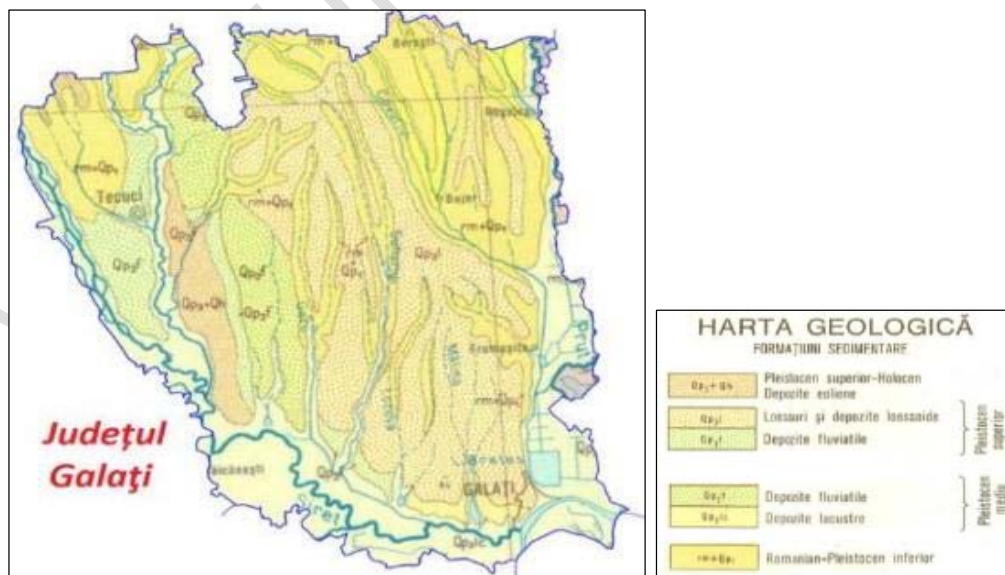

Figura 3-14: Harta geologică a județului Galați¹²

¹¹ Conform reglementărilor tehnice din NP126:2010 pentru PUCM și NP125:2010 pentru PSU, Monitorul oficial al României

¹² Selecție din Harta geologică a României, Atlas Geologic, Foaia nr. 1, scara 1:1000000, Institutul de Geologie și Geofizică, 1978

La zi apar numai cele mai recente formațiuni neogene, respectiv cele pliocene și cuaternare. Pliocenul, deschis în lungul văilor, este alcătuit predominant din nisipuri și argile cu intercalații subțiri de gresie, iar depozitele cuaternare, extinse pe podul interfluviilor, sunt formate din prundișuri fluvio-lacustre sau fluvio-torențiale acoperite, la rândul lor, de roci loessoide. Prundișurile alcătuiesc unele terase fluviatile și luncile actuale ale Siretului, Bârladului, Prutului și Dunării.

Conform reglementărilor tehnice¹¹ în vigoare, pe teritoriul județului Galați prezența pământurilor cu umflări și contracții mari (PUCM) cu potențial de contracție-umflare medie se manifestă în partea de NE a județului. Pământurile sensibile la umezire (PSU) sunt întâlnite în partea de NE, centrală și de S a județului Galați.

Resursele naturale sunt legate, în principal, de punerea în evidență a unor structuri care conțin *zăcăminte de țiței și gaze naturale* (asociate sau libere). Acestea se exploatează pe teritoriul județului Galați în unitatea geologică majoră a Promontoriului Nord Dobrogean, cum sunt cele de la Lascăr Catargiu, Țepu, Schela, Independența, cantonate în depozitele meoțiene. În afara acestora se mai găsesc însemnate cantități de *roci utile și materiale de construcții* (argile, luturi, nisipuri și pietrișuri), exploatare la Galați, Tecuci, Branștea și din albia minoră a râului Prut. În unele foraje efectuate în bazinul Bârladului a fost semnalată prezența unor *ape ușor mineralizate*. În apele subterane potabile și industriale din zona Liești – Costache Negri – Lupele – Frumușița – Galați – Piscu, există însă rezerve omologate în evidența națională de resurse minerale.

Județul Prahova (RO316)

Teritoriul județului Prahova este alcătuit din două mari unități structuralo-tectonice: orogenul carpatic și depresiunea precarpatică. Orogenul carpatic, situat în partea de N a județului, este format, în exclusivitate, din formațiuni sedimentare de vârstă cretacică, alcătuite din conglomerate de Bucegi (sedimentate într-un larg sinclinal), la V de valea Prahovei și din faciesurile flisului intern, mult mai diversificat litologic și structural (stratele de Sinaia, Comarnic, Zăganu), la E de valea Prahovei. Depresiunea precarpatică, ce formează partea centrală a județului este constituită din formațiuni de molasă cutate, de vârstă paleogen-cuaternară, suprapunându-se reliefului de dealuri subcarpatice și unei bune părți din câmpie. Spre limita sudică a județului, aceasta vine în contact cu zona fracturată și scufundată a Platformei Moesice. Structural se evidențiază: zona internă, paleogen-miocen inferior, puternic cutată și faliată și cu numeroase încălecări tectonice și zona externă, sarmațian-cuaternar, cu numeroase cute diapire și largi cute anticlinale și sinclinale. Partea de sud a județului este alcătuită din depozite fluvio-lacustre și continentale de vârstă cuaternară (pietrișuri, nisipuri, loess, tufuri), ce corespund reliefului de câmpie. De asemenea, în zona centrală și de nord a județului apar masive de sare.

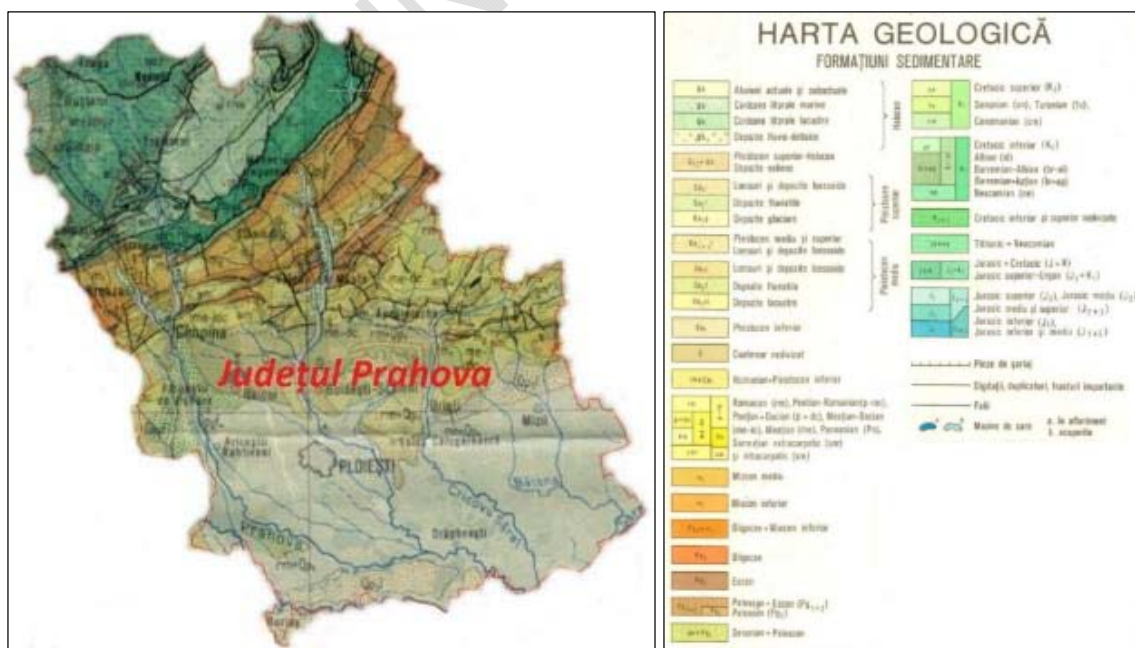

Figura 3-15: Harta geologică a județului Prahova¹²

Conform reglementărilor tehnice¹¹ în vigoare, pe teritoriul județului Prahova sunt prezente pe o suprafață extinsă pământuri cu umflări și contracții mari (PUCM) cu potențial de contracție-umflare mare. Pământurile sensibile la umezire (PSU) sunt întâlnite în această zonă în partea SE a județului Prahova.

Resurse naturale: Cele mai importante bogății ale subsolului sunt *zăcămintele de țiței și gaze naturale*. Structurile de hidrocarburi sunt localizate în dealurile subcarpatice, unde se dispun pe trei aliniamente orientate E – V: Copăceni — Făgetu (Scăioși) – Mălăești – Florești – Buștenari – Runcu-Câmpina – Gura Drăgăneșei; aliniamentul central: Apostolache – Matița – Podenii Vechi – Băicoi – Țintea – Florești; și aliniamentul extern: Ceptura – Urlați – Chițorani – Aricești. În cuprinsul județului se mai întâlnesc: *lignit* (Filipeștii de Pădure, Măgureni, Ceptura și Urlați), *sulf* (Vărbilău), *sare* (Slânic Prahova, Băicoi, Telega). *Rocile utile și materialele de construcții* sunt reprezentate de: calcare, gresii și conglomerate, marne, tufuri dacitice, argile bentonice, nisipuri, marne, tufuri vulcanice, argile bentonite, nisip și pietriș și argile comune. Principalele resurse de *ape minerale* sunt apele bicarbonate, calcice, bromurate, sulfuroase (Sinaia, Apostolache, Berteza, Brebu, Călugăreni, Ceptura, Vărbilău), apele clorurate, sodice (Băicoi, Brebu, Doftana, Mizil, Orzoaia), și lacurile cu ape clorurate, sodice concentrate la Slânic, Telega.

Județul Dolj (RO411)

Din punct de vedere geologic, județul Dolj este alcătuit la suprafață dintr-o cuvertură de formațiuni recente, cuaternare, și numai în lungul văilor sunt scoase la zi depozite levantine. Sub acestea, și peste fundamentul cristalin al Platformei Moesice, situat la adâncimi de peste 2500—3000 m, se dispune o suită groasă de sedimente care nu apar la zi. În cadrul acestei stive de sedimente cu grosimi de peste 3000 m se pot separa trei complexe stratigrafice distincte: cuvertura inferioară a platformei (paleozoic-mezozoic), constituită preponderent din roci carbonatice (calcare, dolomite), la care se adaugă subordonat cele detritice (gresii cuarțitice și silicioase, argilite), cuvertura intermediară a platformei (tortonian superior — levantin) alcătuită din roci detritice (gresii, marne, argile, nisipuri) și cuvertura superioară (cuaternară) ce formează rocile la zi, alcătuită din depozite fluvio-lacustre, fluviatile și eoliene (pietrișuri, nisipuri, luturi). Ultimul complex stratigrafic reprezintă încheierea colmatării bazinului getic odată cu formarea câmpiei piemontane getice.

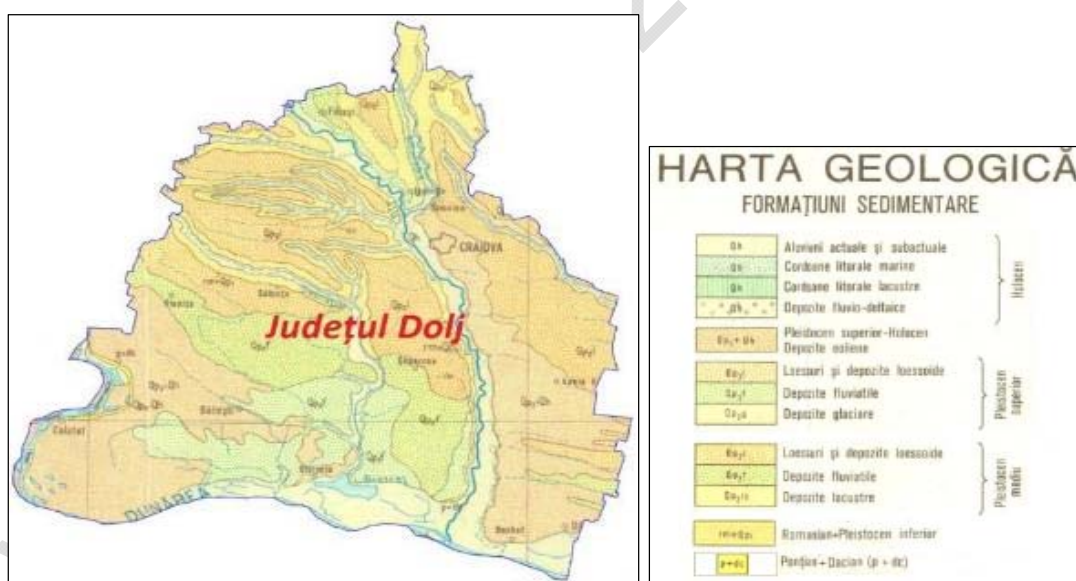

Figura 3-16: Harta geologică a județului Dolj¹²

Conform reglementărilor tehnice¹¹ în vigoare, pe teritoriul județului Dolj prezența pământurilor cu umflări și contracții mari (PUCM) cu potențial de contracție-umflare mare se manifestă în partea de centrală și de NE a județului. Pământurile sensibile la umezire (PSU) sunt întâlnite în partea de S a județului Dolj.

Resurse naturale: Mai recent valorificate, sunt evidențiate *zăcămintele de țiței și gaze naturale*, înmagazinate la diferite adâncimi în depozitele sedimentare ale platformei, din structurile Șimnicu de Sus—Ghercești—Malu Mare, Coșoveni, Pielești, Brădești, Mischii etc. Aceștia li se adaugă numeroasele surse pentru *materiale de construcții*, reprezentate prin pietrișuri, nisipuri și argile (cariere și balastiere la Calafat, Filiași, Lipovu, Ișalnița, Cernele, Bârca etc.).

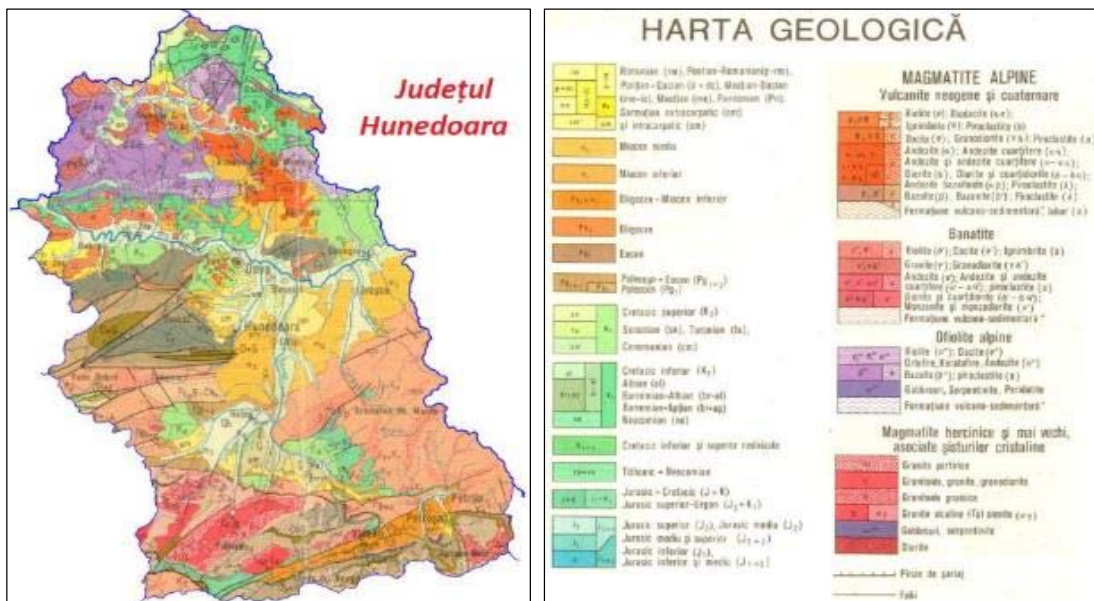

Figura 3-18: Harta geologică a Județului Hunedoara¹²

În partea de sud, se delimitează cristalinul autohton (danubian) întâlnit în masivele Parâng, Vâlcău, Retezat și Țarcu și Pânza Getică în Godeanu, Șureanu, Poiana Ruscă. Autohtonul se compune, mai ales, din șisturi cristaline injectate puternic cu granite, granodiorite, gnaise peste care repauzează formațiuni sedimentar-mezozoice, mai ales calcare jurasice, ca cele din masivul Piule-Iorgovanu sau din Munții Vâlcău. Masivele Pânzei Getice sunt constituite dominant din șisturi cristaline, în care se află migmatite, pegmatite, amfibolite, calcare și dolomite cristaline; peste formațiunea cristalină sunt și petice de sedimentar jurasic și cretacic (calcare, microconglomerate, gresii), mai ales în vestul Șureanului și în Poiana Ruscă. În Depresiunea Petroșani, peste sedimentarul getic cretacic, urmează formațiuni eocen-oligocene (conglomerate roșii), oligocen superior-aquitaniene (complexul marnos productiv, în care sunt încorporate 25 strate de cărbune), burdigaliene (complexul conglomeratelor superioare) și sarmato-pliocene (pietrișuri torențiale). În Depresiunea Hațeg-Hunedoara, peste sedimentarul getic (permian, jurasic, cretacic), urmează Paleogenul (conglomerate, gresii, argile), Tortonian-Sarmațianul (conglomerate, gresii, marne, calcare) și Panonianul (pietrișuri, nisipuri, argile). Carpații Apuseni sunt alcătuiți din șisturi cristaline (o insulă la Rapoltu Mare) și sedimentar-mezozoic compus din jurasic superior (calcare, fliș grezos-calcarios, wildfliș, mai ales în conglomerate, argile, gresii), suprafețe mari ocupă însă magmatitele ofiolitice, care au erupt în jurasic și cretacicul inferior și sunt constituite din bazalte, piroclastite, gabbrouri; ele sunt străpunse de migmatite mai noi, laramice, sub formă de corpuri intrusive; în neogen (începând cu Tortonianul) are loc o nouă fază vulcanică ce a determinat intrusiuni (neck-uri), curgeri de lave (andezite, riolite, dacite) și piroclastite. Depresiunile Brad și Zlatna cuprind sedimentar tortonian, sarmațian și panonian, compus din pietrișuri și argile, apoi piroclastite, marne, tufuri, nisipuri și pietrișuri.

Conform reglementărilor tehnice¹¹ în vigoare, pe teritoriul județului Hunedoara nu sunt întâlnite pământuri cu umflări și contracții mari (PUCM), și nici pământuri sensibile la umezire (PSU).

Resurse naturale: Principalele resurse naturale sunt: *cărbunile* (huila – Depresiunea Petroșani, zăcămintele Lupeni, Uricani, Vulcan, Petrila, Lonea, Petroșani, Livezeni etc., cărbunile brun - Depresiunea Brad la Țeblea) și *minereurile feroase* (Munții Poiana Ruscă – Teliuc, Ghelari, Vadu Dobrii, Poiana lui Filimon). La acestea se adaugă *zăcămintele auro-argentifere*, uneori fiind asociate cu pirită, blendă, galena etc. (Musariu-Brad și Săcărâmb), *zăcămintele cuprifere* în apropiere de Deva (SV), iviri găsindu-se și la nord de râul Mureș (Căzănești-Ciungani, Almășel), pirită (Boița-Hațeg, Poiana Ruscă și lângă Zam), minereurile complexe (Brad, Săcărâmb, Poiana Ruscă), zăcămintele de bauxită în bazinul Hațeg (Ohaba-Ponor, Pui), și minereurile de zinc, cinabru (Voia). *Materiale de construcții și rocile utile* sunt reprezentate prin: andezite (zăcămintul Crișcior, zonele Cozia și Pietroasa); bazalte (Brănișca, Birtin), marmure (zăcămintul Alun-Bunila); calcare (Munții Metaliferi – Băița-Crăciunești și Vața, Munții Poiana Ruscă – Teliuc, Crăciuneasa, valea Zlaști, și Munții Șureanu – Banița), gips (Brad), argile refractare (Baru Mare), argile caolinoase (zăcămintul Brad-Poienița), argile comune, bentonite, talc, travertin, nisipuri cuarțoase, nisipuri și pietrișuri. *Ape minerale și termale* se găsesc la Geoagiu, Călan, Vața, iar izvoare minerale la Boholț, Chimindia, Bobâlna etc.

3.1.1.4 Caracteristici pedologice (solul)

Potrivit informațiilor publice din *Rapoartele anuale/județene privind starea mediului*, „până la finalizarea acțiunii de cadastrare a țării de către *Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară*, seriile de date prezentate vor rămâne blocate la nivelul anului 2014.”

Sistemul Român de Clasificare a Solurilor (SRCS) clasifică solurile în trei categorii: soluri zonale, soluri azonale și soluri intrazonale. Din anul 2003 a intrat în vigoare o nouă clasificare a solurilor, elaborată de Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie București și denumită *Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor (SRTS)*¹³, care a fost aprobată prin Ordinul nr. 519 din 8 august 2003 al Ministerului Agriculturii, Pădurii, Apelor și Mediului. Ca urmare, a fost realizată *Harta solurilor pentru România (scara 1:1000000)* în sistem FAO-2015, care este prezentată în Figura 3-19.

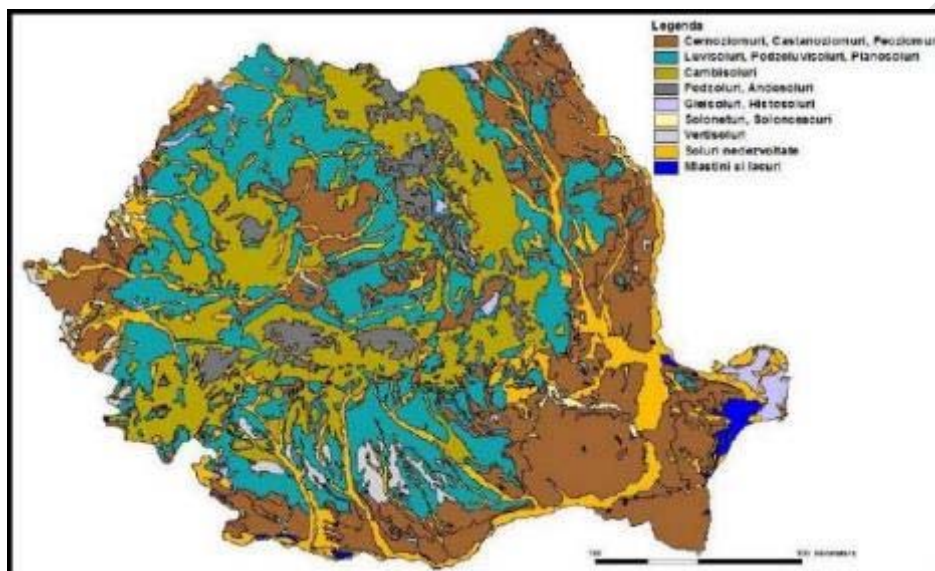

Figura 3-19: Harta solurilor României realizată în sistem FAO, 2015

Sursa: https://www.icpa.ro/proiecte/Proiecte%20nationale/ADER1221/index_files/proiecte/Proiecte%20nationale/ADER1221/RAPOARTE_ADER_12.2.2/ADER_12_2_1_etapa%201.pdf

Județul Mureș (RO125)

Potrivit Hărții Solurilor României la scara 1:750000, realizată după SRCS, solurile județului Mureș formează un înveliș edafic mozaicat (a se vedea Figura 3-20 de mai jos). Clasele și tipurile de sol identificate în județul Mureș sunt:

- *Zona montană* a munților Căliman și Gurghiu prezintă o etajare edafică altitudinală. Solurile dezvoltate pe substrat vulcanic de la altitudini mari sunt caracteristice clasei Cambisoluri cu tipul solurile brune podzolice asociate cu andosoluri și podzolorile humico-feriluviale. Solurile din clasa Argiluvisoluri se întâlnesc la altitudini medii, specifice fiind tipurile de sol: brun-roșcate, brun-roșcate argiloiluviale și parțial soluri brune luvice specifice arealului forestier.
- *Zona Subcarpaților Transilvaniei* este caracterizată de asociația pedologică a clasei Argiluvisoluri cu tipurile soluri brune, soluri brune acide, soluri argiloiluviale podzolite și soluri brune podzolice și clasa Cambisoluri cu tipul soluri brune acide.
- *Zona Depresiunii Colinare a Transilvaniei* – Podișul Târnavelor: La sud de culoarul Mureșului pe Dealurile Târnavei Mici și în Podișul Hârtibaciului s-au identificat: solurile brune podzolite, solurile pseudogleizate, solurile brune și solurile podzolice argiloiluviale pseudogleizate în alternanță cu pseudorendzine și solurile negre de fâneață umedă.
- *Zona de câmpie* se încadrează *Câmpiei Colinare a Transilvaniei*, astfel: La Nord de Mureș apar cernoziomurile cambice levigate, cernoziomurile argiloiluviale, solurile brune și brune închise, solurile negre de fâneață, regosolurile și solurile brune podzolite și areale de soluri pseudogleizate. Dintre solurile azonale se întâlnesc lăcoviștile, solurile hidromorfe și sărăturile.

¹³ <https://documente.net/document/sistemul-roman-de-taxonomie-a-solurilor-2012.html>

- *Culoarul de vale al Mureșului* este caracterizat de solurile aluviale întâlnite pe suprafețe mari din luncile bine dezvoltate ale Mureșului și Târnavelor. Pe Valea Nirajului acestora li se adaugă și solurile gleice și humico-gleice la care se adaugă și erodisolurile (o parte dintre acestea sunt soluri erodate prin alunecări sau prezintă pericol de eroziune).

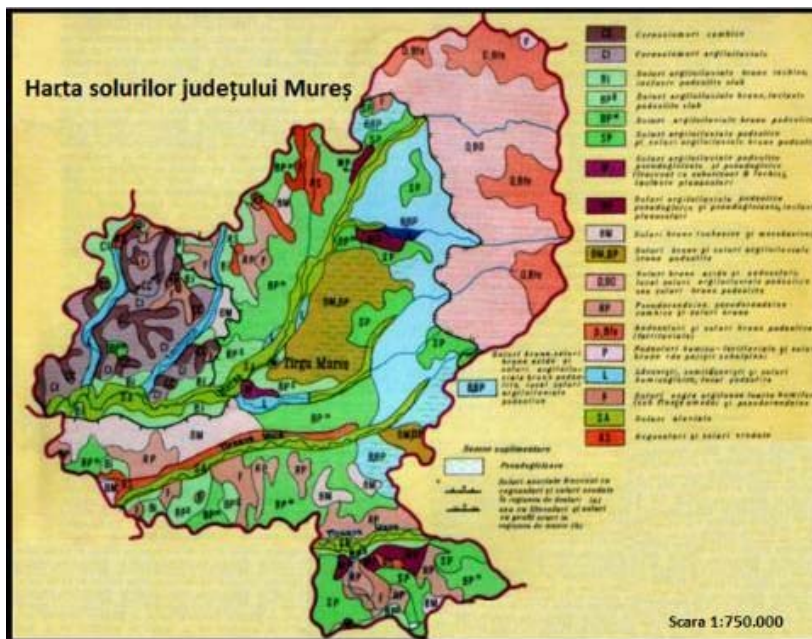

Figura 3-20: Harta solurilor din județul Mureș
Sursa: Monografia județului Mureș, 1984

Corelația dintre sistemele SRCS și SRTS a permis încadrarea solurilor județului Mureș conform noii clasificări. Din interpretarea Hărții Solurilor României realizată în sistem FAO 2015 (Figura 3-19) cu datele publice din *Raportul anual privind starea mediului – Mureș, 2020*¹⁴, preluate de la Direcția pentru Agricultură Mureș, a rezultat că în județ sunt prezente 10 clase de sol, din cele 11 clase reprezentative României (Tabelul 3-1 și graficul alăturat).

Tabel 3-1: Suprafețele ocupate de clasele de sol din județul Mureș

Clasa de sol	Suprafața (ha)	Procent (%)
Pelisoluri	660,000	35,71
Antrisoluri	316,428	17,12
Cernisoluri	196,306	10,62
Protisoluri	188,870	10,22
Cambisoluri	139,447	7,54
Luvisoluri	124,494	6,73
Salsoluri	105,000	5,68
Hidrisoluri	24,958	4,61
Andisoluri	10,465	0,56
Spodisoluri	2,035	0,11
Total	1848,045	100

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș, 2020¹⁴

Din datele prezentate în Tabelul 3-1 se observă că suprafața de sol ocupată de Pelisoluri (tipurile pelosol și versosol) are cea mai mare răspândire acoperind 35,71% din județ. Acestea sunt urmate de Antrisoluri (tipurile erodisol și antrosol) cu 17,12%, Cernisoluri (tipurile kastanoziomuri, cernoziomuri, faeoziomuri și rendzine) cu 10,62% și Protisoluri (tipurile litosoluri, regosoluri, psamosoluri, aluviosoluri și entriantrosoluri) cu 10,22%, celelalte clase/tipuri de sol ocupând sub 10% din suprafață.

¹⁴ Raportul anual privind starea mediului – Mureș, 2020, elaborat de APM Mureș, și disponibil la http://apmms-old.anpm.ro/upload/202359_Raport%20anual%20privind%20starea%20mediului-MURES%202020.pdf

Județul Galați (RO224)

Potrivit Hărții Solurilor României la scara 1:750000, realizată după SRCS (a se vedea Figura 3-21), solurile județului Galați se încadrează la următoarele clase și tipuri de sol:

- *Podișului Covurlui* îi sunt caracteristice solurile carbonatice, cernoziomuri, și cernoziomuri cambice (levigate), cernoziomurile argiloiluviale, solurile cenușii și brune de pădure. pe Culmea Huțanului au fost identificate soluri argiloiluviale gleice relictice și nisipuri slab solificate, iar pe văile râurilor afluenți ai Siretului și Prutului sunt specifice solurile argiluviale, lăcoviștile și semilăcoviștile.
- *Câmpia Covurlui* este acoperită de soluri cernoziomice argiloiluviale, iar pe alunecările de teren sunt specifice regosolurile și solurile erodate.
- *Colinele Tutovei* reprezentate printr-un areal redus, caracteristicile pedologice sunt date de solurile argiloiluviale brune podzolite, cernoziomurile, solurile argiloiluviale cenușii, regosoluri și soluri erodate.
- Pe *Câmpia Tecuciului* solurile zonale sunt reprezentate de cernoziomurile argiloiluviale, cernoziomurile gleizate, iar în petice apar solurile cenușii închise, solurile cenușii închise și cernoziomurile argiloiluviale, lăcoviștile și semilăcoviștile. Pe valea Bârladului apar pe areale restrânse solurile sărăturoase (solonețurile).
- *Câmpiei Siretului Inferior* îi sunt specifice solurile aluviale, iar spre sud după confluența cu Bârladul apar solurile nisipoase și nisipurile slab solificate. În petice apar cernoziomurile cambice, în special în lungul văilor principale.
- *Lunca Prutului* este caracterizată de clasa molisoluri cu tipurile: cernoziomuri, cernoziomuri gleizate, soluri aluviale, iar în petice lăcoviștile și semilăcoviștile.
- *Zonei de confluență a arterelor hidrografice mari (Siret, Prut, Dunăre)* îi sunt specifice solurile aluviale, gleice relictice emerse, care s-au dezvoltat pe foste lacuri sau mlaștini, care au fost drenate.

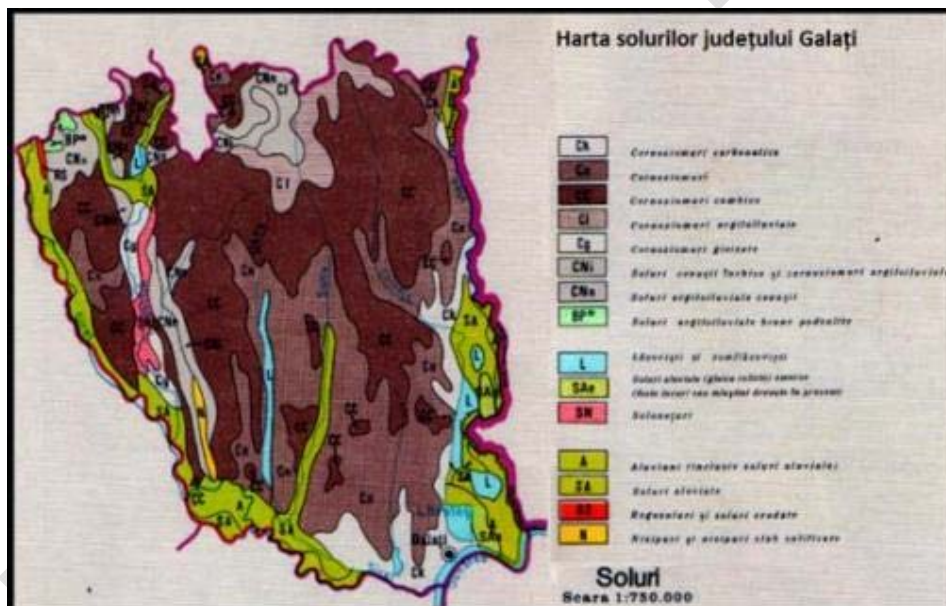

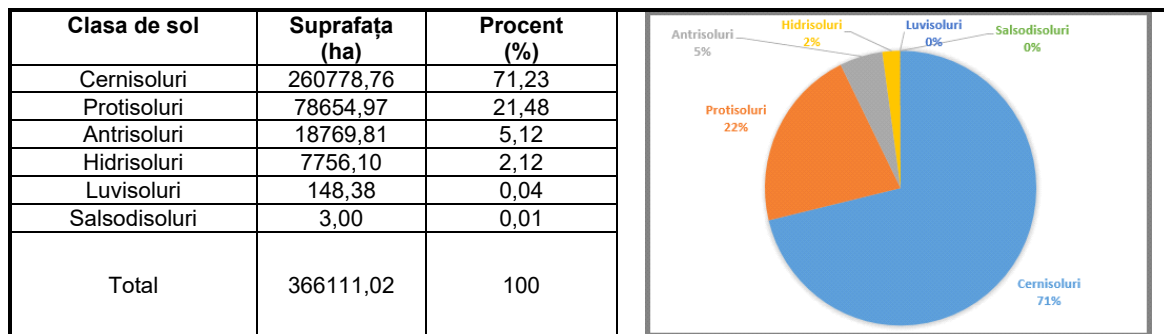
Figura 3-21: Harta solurilor din județul Galați

Sursa: Monografia județului Galați, 1984

Pe baza corelației dintre cele două sisteme SRCS și SRTS și din interpretarea Hărții solurilor României realizată în sistem FAO 2015 (Figura 3-19), solurile județului Galați se încadrează la 6 clase cu tipurile aferente. Datele publice din *Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020*¹⁵, preluate de la Oficiul Județean pentru Pedologie și Agrochimie Galați, arată că fiecărei clase/tip de sol îi corespunde un anumit procent. Suprafața ocupată de fiecare tip de sol în parte este prezentată în Tabelul 3-2 și graficul alăturat.

¹⁵ Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020, elaborat de APM Galați, și disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-galati/rapoarte-anuale/1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raport-anual-privind-starea-mediului-in-județul-galati-2020

Tabel 3-2: Suprafețele ocupate de tipurile de sol din județul Galați

Sursa: Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020¹⁵

Din datele prezentate în Tabelul 3-2 se observă că suprafața de sol ocupată de Cernisoluri (tipurile kastanoziomuri, cernoziomuri, faeoziomuri și rendzine) are cea mai mare răspândire acoperind 71,23% din județ. Acestea sunt urmate de Protisoluri (tipurile litosoluri, regosoluri, psamosoluri, aluviosoluri și entriantrosoluri) cu 21,48%, Antrisoluri (tipurile erodisol și antrosol) cu 5,12% și Hidrisoluri (tipurile gleisoluri, stagnosoluri și limnosoluri) cu 2,12%, celelalte clase/tipuri de sol neatingând 1% din suprafață.

Județul Prahova (RO316)

Conform interpretării Hărții Solurilor României la scara 1:750000, realizată după SRCS (a se vedea Figura 3-22), pentru unitățile de relief prahovene au fost identificate următoarele clase și tipuri de sol:

- **Zona montană:** La altitudini mari se întâlnesc soluri humico-silicaticice. Aceste soluri au profil scurt, caracter scheletic și grosime redusă. În zona montană sunt frecvente solurile brune și brune podzolite dezvoltate pe roci argiloase cu carbonați, soluri brune acide, soluri brune podzolice și chiar podzoluri la altitudini mai mari. La baza ramei montane solurile sunt asociate frecvent cu litosolurile și solurilor cu profil în general scurt.
- **Zona Subcarpaților de Curbură** se remarcă printr-un mozaic de soluri: de la solurile brune, brune podzolite brune acide specifice dealurilor mai joase, la pseudorendzine și soluri negre de fâneață umedă specifice dealurilor subcarpatice înalte. În depresiunile submontane sunt specifice solurile brune, solurile negre argiloase humifere (soluri de fâneață) la care se adaugă și areale de regosoluri sau soluri erodate. Solurile aluviale cenușii au o răspândire mai restrânsă fiind întâlnite în zonele depresiunilor intramontane.

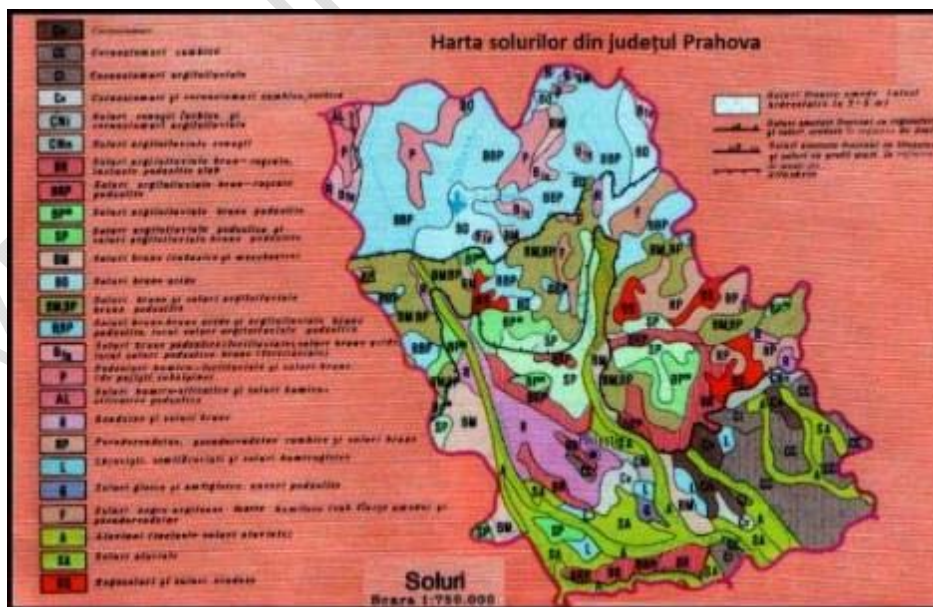

Figura 3-22: Harta solurilor din județul Prahova

Sursa: Monografia județului Prahova, 1984

Clasele și tipurile de sol identificate pe trepte altitudinale pentru județul Dolj sunt:

- *Zona de piemont* este domeniul solurilor argiloiluviale brun roșcate, inclusiv podzolite slab care se desfășoară într-o relativă bandă la contactul câmpiei cu zona de piemont. Spre nord sunt caracteristice vertisolurile și solurile argiluviale brune podezolite (ex. Dealurile Amaradiiei). Pe alocuri se întâlnesc suprafețe reduse de soluri gleice și lăcoviști.
- *Zona de câmpie* este reprezentată de clasa Molisoluri cu tipurile: cernoziomuri carbonatice, cernoziomuri castanii, ciocolatii, cambice/levigate. În Câmpia Blahniței specifice sunt cernoziomurile cambice cernoziomurile castanii și ciocolatii, iar cernoziomurile carbonatice apar în pete. În Câmpia Băileștilor și Câmpia Romanașilor se desfășoară pe arii extinse solurile nisipoase, cu nisipuri slab solificate pe soluri argiloiluviale cu orizont B în benzi. Spre nord apar solurile argiloiluviale pseudogleice și vertisolurile. Azonal apar solurile degradate cu valoare economică scăzută.
- *Zona de luncă a Dunării și culoarul de vale al Jiului* este caracterizat de soluri alvionare și nisipuri slab solificate. Culoarul Dunării prezintă soluri freatic umede al căror nivel hidrostratic este aproape de suprafața topografică care produce înmlăștiniri la precipitații mari. Acestea se mai produc foarte rar întrucât lucrările de amenajări hidrotehnice din lungul Dunării a indus modificări în peisajul natural al luncii.

Conform datelor publice din *Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Dolj (2021)*¹⁷ corelate cu informațiile din *Strategia de Dezvoltare a Județului Dolj 2021-2027*¹⁸, pentru județ au fost identificate 7 tipuri de sol conform noii clasificări (SRTS). În Tabelul 3-3 este prezentată suprafața ocupată de fiecare clasă de sol în parte:

Tabel 3-3: Suprafețele ocupate de clasele de sol din județul Dolj

Clasa de sol	Suprafața (ha)	Procent (%)
Cernisoluri	213144	28,74
Protisoluri	160671	21,67
Hidrisoluri	133002	17,94
Cambisoluri	85093	11,48
Pelisoluri	62021	8,36
Antrisoluri	53040	7,16
Salsodisoluri	34429	4,65
Total	706971	100

Sursa: Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Dolj, 2021¹⁷; Strategia de Dezvoltare a Județului Dolj 2021-2027¹⁸

Potrivit *Raportului județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020*¹⁹, solurile cu fertilitate naturală ridicată resimt lipsa apei ca urmare a creșterii numărului de zile cu temperaturi ridicate, fenomenul de secetă accentuându-se, astfel că aceasta devine o problemă din ce în ce mai mare pentru agricultură. Salinizarea solurilor este generată de secetă, fiind pusă în evidență în special în luncile râurilor. Pe de altă parte, permeabilitatea solului este mare în special în arealele unde predomină depozitele cu structură nisipoasă, care permit infiltrarea rapidă a apei în sol.

Județul Gorj (RO412)

Solurile din județul Gorj se remarcă prin variație și dispunere în relief. Varietatea este dată de existența numărului mare de clase de sol zonale și intrazonale care se găsesc răspândite pe suprafața României. Dintre solurile azonale care dau particularitatea pedologică a județului se remarcă *terra rossa*, un tip de sol format pe calcare compacte (roci carbonatice).

¹⁷ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Dolj (2021), elaborat de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Oltenia” al județului Dolj, și disponibil la

<https://www.cjdolj.ro/portal/siteweb/MO/an%202021/Proiecte%20de%20hotarari%202021/sedinta%2024.05/18.pdf>

¹⁸ Strategia de Dezvoltare a Județului Dolj 2021-2027, disponibilă la

[https://www.cjdolj.ro/dm_dolj/site.nsf/atasament/25848B47715F5FF64225880200419810/\\$FILE/Strategia%20de%20Dezvoltare_Varianta%20finala.pdf?Open](https://www.cjdolj.ro/dm_dolj/site.nsf/atasament/25848B47715F5FF64225880200419810/$FILE/Strategia%20de%20Dezvoltare_Varianta%20finala.pdf?Open)

¹⁹ Raportul județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020, elaborat de APM Dolj și disponibil la

http://www.anpm.ro/web/apm-dolj/rapoarte-anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raport-anual-privind-starea-factorilor-de-mediu

Potrivit Hărții Solurilor României la scara 1:750000, realizată după SRCS (a se vedea Figura 3-24), solurile județului Gorj se încadrează în categoriile solurilor zonale, solurilor azonale și solurilor intrazonale, formând un mozaic edafic.

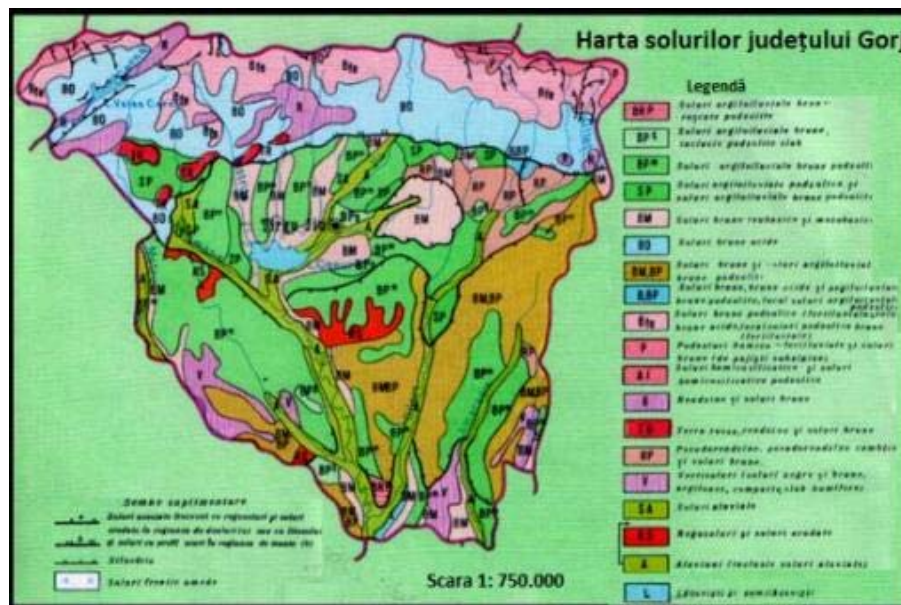

Figura 3-24: Harta solurilor din județul Gorj

Sursa: Monografia județului Gorj, 1984

Clasele și tipurile de sol identificate pe trepte de relief pentru județul Gorj sunt:

- *Zona montană joasă și medie* este caracterizată de soluri a căror cantitate de humus se micșorează odată cu altitudinea. Sub etajele de vegetație de foioase solurile predominante sunt brune acide și brune podzolice feriluviale, iar sub pădurile de conifere se întâlnesc solurile de tip podzol (humico-feriluviale). Pe măsură ce altitudinea crește, fertilitatea scade, astfel că pe pajiștile alpine sunt întâlnite solurile humico-silicatiche, iar în petice se asociază rendzinele cu terra rossa dezvoltate pe calcare compacte (roci carbonatice). Zona montană înaltă este caracterizată de soluri puțin evoluat și cu grosime redusă, fiind specific în general solurile scheletice.
- *Zonei subcarpatice înalte* îi sunt specifice solurile brune podzolite și solurile podzolice argiloiluviale frecvent pseudogleizate. În arealul Târgu Cărbunești au extindere largă solurile brune acide, care, pe alocuri prezintă mici suprafețe de soluri freatic umede. În arealele externe ale Subcarpaților Olteniei domină solurile brune podzolice în asociație cu solurile brune. Pe versanții mai abrupti se identifică și soluri erodate și puternic erodate de tipul regosoluri, iar pe suprafețele plane apar vertisolurile. Pe versantul sudic al Dealului Bran s-a format o suprafață extinsă unde predomină tipul de sol terra rossa.
- *Zona de piemont* de la est de Jiu este domeniul solurilor brune și solurilor argiloiluviale, iar în vest până la valea Motrului domină solurile argiloiluviale brune, inclusive cele slab podzolite. Acestea li se suprapun în petice vertisolurile, regosolurile și solurile erodate.
- Tipic *culoarelor de vale Jiu, Motru, Gilort, Amaradia, Olteț* sunt solurile aluviale, puțin evoluat, care au extindere mare atât pe cursurile principale cât și pe luncile afluenților. Pe alocuri apar și solurile gleice care s-au format în condiții submerse de luncă.

Din corelația sistemelor SRCS și SRTS cu Harta solurilor României, realizată în sistem FAO 2015 (Figura 3-19), a rezultat că solurile din județul Gorj se încadrează în nouă clase de sol: Cernisoluri, Protosoluri, Pelisoluri, Luvisoluri, Andisoluri, Spodisoluri, Antrisoluri, Hidrisoluri și Umbrisoluri, Histisoluri și Salsodisoluri. Se menționează că nu deținem date cu privire la suprafețele ocupate de aceste tipuri de sol¹⁸ pentru județul Gorj.

Județul Hunedoara (RO423)

Solurile județului Hunedoara sunt specifice reliefului montan, arealelor depresionare și culoarelor de vale. Particularitatea pedologică este dată de relativa grupare a claselor de sol pe trepte de relief, ceea ce reflectă relativa uniformitate a condițiilor de formare care au contribuit la alcătuirea profilului de sol.

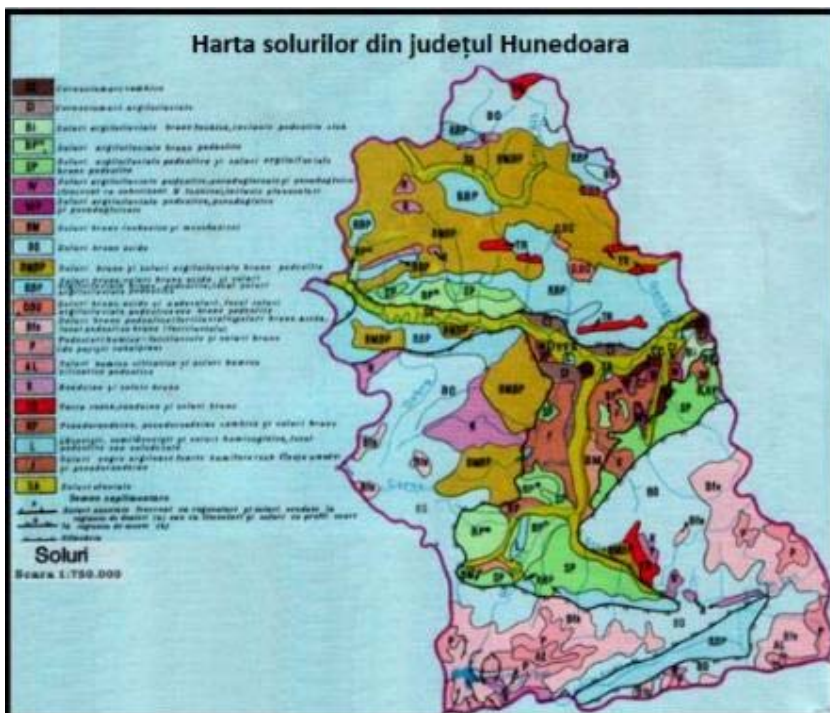

Figura 3-25: Harta solurilor din județul Hunedoara

Sursa: Monografia județului Hunedoara, 1984

Potrivit Hărții Solurilor României, scara 1:750000 realizată după SCRS (a se vedea Figura 3-25), județului Hunedoara îi sunt caracteristice următoarele clase cu tipuri de sol repartizate pe trepte de relief:

- **Carpații Meridionali** reprezentați de masivele montane care se suprapun județului Hunedoara prezintă o relativă uniformitate a învelișului edafic, astfel:
 - **Masivul Retezat, Munții Godeanu, Țarcu, Șureanu, Vâlcu și Parâng** au soluri formate pe șisturi cristaline, cu profil scurt și pH scăzut (caracter acid), cu fertilitate slabă. Solurile se încadrează clasei Cambisoluri cu tipurile: soluri brune acide, brune podzolice, clasei Spodosoluri: podzoluri, soluri humico-silicatică și clasei Umbrisoluri cu androsoluri și soluri brune feriluviale. Caracteristic vestului Masivului Șureanu este apariția pe versantul de vest a solurilor formate pe calcar terra-rossa și a rendzinelor.
 - **Depresiunea Petroșani și Depresiunea Hațeg** prezintă soluri din clasa Cambisoluri și Spodosoluri cu tipurile: soluri brune podzolite, soluri podolice argiloiluviale frecvent pseudo-gleizate. În petice sunt răspândite și solurile pseudo-gleizate, planosoluri, soluri argiluviale podzolice. În depresiunea Hațeg, pe Râul Mare există un areal în care condițiile locale au dus la formarea lăcoviștilor.
- **Carpații Occidentali la sud de culoarul Mureșului:**
 - **Munții Poiana Ruscă** se caracterizează prin soluri brune acide la înălțimi și pe culmi, în petice apar solurile brune acide și androsoluri, iar pe latura estică spre depresiunea Hunedoara apar solurile brune și solurile argiloiluviale brune podzolite. Pe versantul central apar pe suprafețe întinse rendzinele și solurile brune.
 - **Depresiunii Hunedoara** îi sunt specifice solurile cernoziomice cambice și cerneziomice argiloiluviale, pseudo-rendzinele și vertisolurile. Pe areale restânce apar și solurile podzolice argiloiluviale și brune podzolite. Solurile din clasa molisoluri au fertilitate mai ridicată, astfel că în depresiune se pot cultiva plante tehnice cu productivitate bună.
- **Culoarul Orăștie** prezintă soluri din clasa Argiluvisoluri cu tipul soluri argiloiluviale brune podzolite, clasa Cambisoluri cu tipurile: soluri brune podzolite, soluri podzolice argiloiluviale și clasa Spodosoluri cu tipul soluri podzolice frecvent pseudo-gleizate. În petice sunt răspândite și solurile pseudo-gleizate, planosoluri, soluri argiluviale podzolice. Culoarului Orăștie îi sunt caracteristice apariția cernoziomurilor cambice și a cernoziomurilor argiloiluviale din clasa Molisolurilor. Pe văile Streiului și Orăștiei se află două areale bine conturate unde, datorită condițiilor pedogenetice locale, s-au format solurile negre argiloase humifere / soluri de fâneață umedă și pseudorendzinele.
- **Dealurile de Vest** prezintă soluri care aparțin clasei Argiluvisoluri cu tipurile: soluri brune, soluri argiloiluviale brune podzolice, unde local se întâlnesc și solurile argiloiluviale brune podzolite.

- *Culoarul Mureșului* este caracterizat de solurile aluviale, puțin evoluată, specifice luncilor. Pe terasele inferioare apar cernoziomurile cambice levigate, iar pe cele superioare cernoziomurile argiloiluviale. La est de Deva și la Simeria se află câte un areal restrâns expus lăcoviștilor. Datorită caracteristicilor pedologice locale culoarul Mureșului se pretează culturilor agricole cerealiere, legumiculturii și plantelor tehnice.
- **Carpații Occidentali la nord de culoarul Mureșului – Grupa Munților Apuseni** cu subunitățile:
 - *Munții Metaliferi* sunt caracterizați de solurile brune, soluri brune acide și soluri argiloiluviale spre est, spre vest solurile sunt intercalate cu areale ale solurilor argiloiluviale podzolice și brun podzolice. Caracteristica acestor soluri este dată de apariția pe calcare a solurilor de tip terra-rossa și a andosolurilor. În ariile depresionare se întâlnesc soluri cu fertilitate redusă, de tipul solurilor brune și argiluvisoluri brune podzolice.
 - *Munții Bihorului* se evidențiază prin suprafețele extinse ale solurilor brune și solurilor argiloiluviale brune podzolite, brune acide și soluri argiloiluviale brune podzolite. De asemenea sunt prezente pe areale mai reduse solurile de tip terra rossa și rendzinele.
 - *Depresiunea Brad* prezintă uniformitatea solurilor brune acide, a solurilor brune și solurilor argiloiluviale brune podzolite, brune acide și soluri argiloiluviale brune podzolite.
 - În *luncile Crișului Alb, Râului Mare, Strei, Orlea și Orăștie* sunt specifice solurile aluviale, de luncă cu fertilitate medie sau slabă.

Din corelația sistemelor SRCS și SRTS cu Harta solurilor României, realizată în sistem FAO 2015 (Figura 3-19), se observă că solurile din județul Hunedoara se încadrează la opt clase de sol din cele 11 identificate în România: Cernisoluri - parțial, Protosoluri – parțial, Pelisoluri, Spodisoluri, Antrisoluri, Hidrisoluri, Umbrisoluri, Histisoluri. Se menționează că nu deținem date cu privire la suprafețele ocupate de aceste tipuri de sol¹⁸ pentru județul Hunedoara.

3.1.1.5 Hidrogeologie (ape subterane)

Județul Mureș (RO125)

Din punct de vedere hidrogeologic, descrierea depozitelor interceptate în zona județului Mureș a fost făcută utilizând informațiile furnizate de Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, întocmită de Institutul Geologic Român (1969).

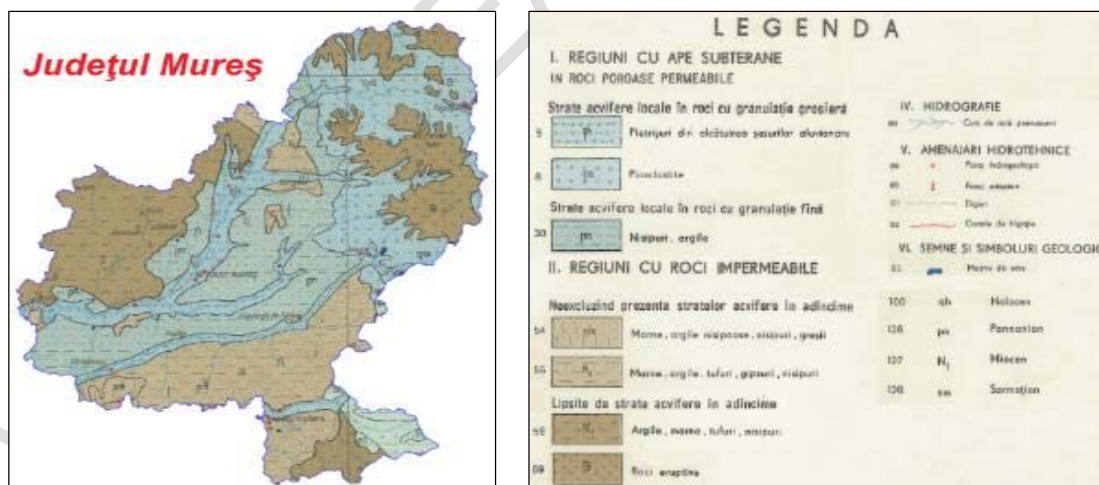

Figura 3-26: Harta hidrogeologică a județului Mureș

Sursa: Selecție din Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, Institutul Geologic Român, 1969

Dintre formațiunile geologice care prezintă interes hidrogeologic, vin în primul rând calcarele eocene carstificate ce conțin în golurile carstice acumulări importante de ape, puse în evidență de izvoare (debite de 5 l/s) și prin foraje. Depozitele oligocene și burdigaliene, constituite din gresii, conglomerate și calcare, favorizează de asemenea constituirea unor rețele acvifere pe fisuri, puse în evidență prin izvoare, în general cu un debit redus, dar cu ape bune din punct de vedere calitativ. Se mai pot menționa dintre formațiunile permeabile care participă la alcătuirea geologică a depresiunii Transilvaniei, nisipurile, pietrișurile și microconglomeratele miocene (Tortonian și Sarmatian) de pe rama sudică a bazinului. O serie de izvoare ce apar din depozitele miocene sunt mineralizate datorită dizolvării sărurilor prezente în aceste formațiuni; lacurile instalate deasupra unor masive de sare au proprietăți terapeutice (Sovata, Ocna Mureșului etc.).

În zona de sud-vest și est a depresiunii la contactul cu rama muntoasă, se găsesc depozite panoniene constituite din nisipuri, pietrișuri și rare conglomerate în care se acumulează strate acvifere puse în evidență de izvoare cu debite ce ajung la 10 l/s sau prin foraje. În partea centrală a Depresiunii Transilvaniei există indicații asupra prezentei unor ape acumulate în adâncime.

Conform *Planului de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș (2016-2021)*²⁰, pe teritoriul județului Mureș au fost identificate, delimitate și descrise 7 corpuri de apă subterană:

- 4 de corpuri de apă subterană freatică: ROMU02, ROMU03, ROMU04, ROMU05;
- 1 corp de apă subterană mixt: ROMU25;
- 2 corpuri de apă subterană de adâncime: ROMU23, ROMU24.

Acestea sunt corpuri de apă subterană care se dezvoltă și în alte spații hidrografice, dar au fost atribuite spațiului hidrografic Mureș, deoarece au o dezvoltare predominantă în cadrul acestuia (a se vedea Figura 3-27).

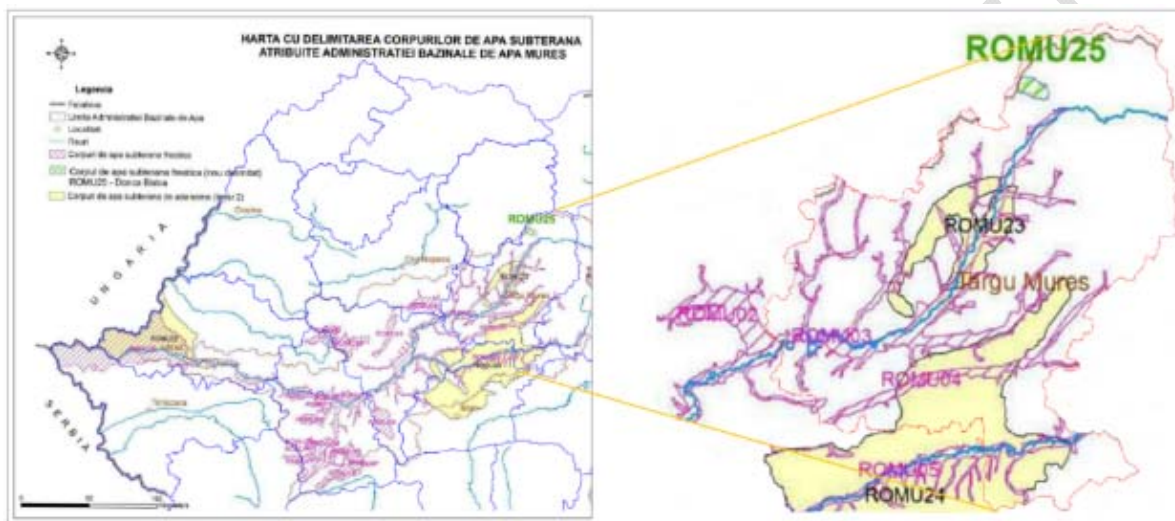

Figura 3-27: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul județului Mureș²⁰

Caracteristicile corpurilor de apă subterană²⁰

Codul/ numele	Suprafața (km ²)	Caracterizarea geologică/hidrogeologică			Utilizarea apei	Surse de poluare	Grad de protecție globală	Transfrontalier/ țara
		Tip	Presiune	Strate acoperitoare (m)				
ROMU02 Lunca și terasele râului Arieș	192	P	Nu	variabilă	PO, I, AL	I, Z	PG	Nu
ROMU03 Lunca și terasele Mureșului superior	1044	P	Nu	1,0-3,0	PO, I, AL, Z	I, Z	PG	Nu
ROMU04 Lunca și terasele râului Târnava Mică	209	P	Nu	< 5	PO, I, AL, Z	I, A	PG	Nu
ROMU05 Lunca și terasele râului Târnava Mare	399	P	Nu	< 7	PO, I, AL	I, A	PG	Nu
ROMU23 Tg. Mureș-Reghin	387	P	Da	> 30	-		PG, PVG	Nu
ROMU24 Depresiunea Transilvaniei	3207	P	Da	> 30	PO, I, AL, Z	I	PG, PVG	Nu
ROMU25 Donca-Bistra*	29	P+F	Mixt	0/variabilă	PO, AL		PU, PVU	Nu

Tip predominant: P - poros; F - fisural; K - karstic.
 Sub presiune: Da/Nu/Mixt.
 Strate acoperitoare: grosimea în metri a pachetului acoperitor.
 Utilizarea apei: PO - alimentare cu apă a populație; IR - irigații; I - industrie; P - piscicultură; Z - zootehnie; AL - alte utilizări.
 Surse de poluare: I - industriale; A - agricole; M - aglomerări umane; Z - zootehnie.
 Gradul de protecție globală: PVG - foarte bună; PG - bună; PM - medie; PU - nesatisfăcătoare; PVU - puternic nesatisfăcătoare.
 Transfrontalier: Da/Nu.

²⁰ Extras din Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș (2016-2021), elaborat de ANAR, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinilor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinilor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>

- **Corpul de apă subterană ROMU02 Lunca și terasele râului Arieș**²⁰

Corpul de apă subterană freatică este de tip poros permeabil și este cantonat în depozitele aluvionare, de vârstă cuaternară, ale luncii și teraselor râului Arieș (afluent dreapta al Mureșului). În luncă aceste depozite au o grosime de 5-8 m și au fost interceptate fie imediat sub solul vegetal, fie la adâncimi variabile, până la aproximativ 10 m, sub o serie de formațiuni argiloase nisipoase. Din aceste depozite apar izvoarele întâlnite în tot sectorul văii, între Cornești și Luncani.

Alimentarea acestui corp de apă subterană se face din precipitații, valoarea infiltrației eficiente fiind de 31,5-63 mm/an, și este drenat de rețeaua hidrografică sau se descarcă prin izvoare. Nivelul hidrostatic se află la adâncimi de 2-3 m. Debitele specifice au valori de 6-9 l/s/m.

- **Corpul de apă subterană ROMU03 Lunca și terasele Mureșului superior**²⁰

Corpul de apă subterană freatică, de tip poros permeabil, este cantonat în depozitele aluvionare de luncă și terasă, de vârstă cuaternară, de pe cursul superior al râului Mureș și ale afluenților acestuia (Niraj, Lechința, Șes). În lunca și terasele Mureșului, nivelul hidrostatic aflat, în general, la adâncimi de 1-5 m în luncă și 3-10 m în terase, este liber, dar local, din cauza acoperișului alcătuit din depozite slab permeabile, poate deveni ascensional.

Debitele specifice au valori de 1-8 l/s/m (cel mai frecvent 1-2 l/s/m). Alimentarea corpului de apă se face în principal din precipitații, având o infiltrație eficientă de 31,5-63 mm/an și este drenat de rețeaua hidrografică. Descărcarea acviferului freatic se face către râul Mureș. Cu caracter secundar, pe anumite sectoare, există posibilitatea alimentării acviferului de către Mureș, mai ales în perioadele de debite ridicate pe râu.

Direcția generală de curgere a apei subterane din acviferul freatic este de la nord spre sud, în zona cuprinsă între râul Mureș și canalul Apalina, cu tendință de schimbare a direcției către sud-est, către râul Mureș.

- **Corpul de apă subterană ROMU04 Lunca și terasele râului Târnava Mică**²⁰

Corpul de apă subterană freatică este de tip poros permeabil și este cantonat în depozitele aluvionare, de vârstă cuaternară, ale luncii râului Târnava Mică și ale afluenților acesteia. Orizontul acvifer are grosimi de 2-10 m și este interceptat la adâncimi de 5-15 m. Cele mai mari grosimi, în jur de 10 m, se întâlnesc în regiunea Bălăușeri-Bahnea-Seuca, în zonele centrale ale luncilor, sau în lunca din malul stâng al Târnavei Mari. Spre zonele marginale grosimile scad la 1-4 m. Acoperișul stratului acvifer este reprezentat prin sol vegetal sau prin nivele de argile și argile nisipoase siltice, cu grosimi de până la 5 m și cu dezvoltare discontinuă.

Nivelul hidrostatic se află la adâncimi de 1-5 m, orizontul acvifer freatic fiind în general cu nivel liber, iar local, unde în acoperiș apar depozite argiloase siltice, nivelul este ușor ascensional. Debitele specifice au valori de la sub 1 l/s/m până la 5-6 l/s/m. Alimentarea corpului de apă se face în principal din precipitații, infiltrația eficientă având valori 31,5 – 63 mm/an.

Valea Târnavei Mici și afluenții acesteia drenează, în general, corpul de apă freatic. În imediata apropiere a râurilor nu este exclus ca mai ales în perioada de viituri, să aibă loc o inversare a fluxului subteran.

- **Corpul de apă subterană ROMU05 Lunca și terasele râului Târnava Mare**²⁰

Corpul de apă subterană freatică, de tip poros permeabil, este localizat în depozitele de luncă și terasă, de vârstă cuaternară, ale râului Târnava Mare și ale afluenților acesteia. Grosimea depozitelor variază de la 2 m la peste 10 m, cele mai mari valori întâlnindu-se în zona Mediaș. Aceste depozite se dezvoltă imediat sub solul vegetal, sau au în acoperiș un complex argilos siltic, având în general grosimi până la 7 m.

Nivelul hidrostatic se găsește la adâncimi de 1-5 m, orizontul acvifer fiind în general cu nivel liber. Local, unde în acoperiș apar depozite argiloase siltice, nivelul este ușor ascensional. Debitele specifice au valori de la sub 1 l/s/m până la 4-5 l/s/m. Alimentarea corpului de apă subterană se face în principal din precipitații, valoarea infiltrației eficiente fiind de 31,5-63 mm/an.

Valea Târnavei Mari și afluenții acesteia drenează, în general, corpul de apă freatic. În imediata apropiere a râurilor nu este exclus ca mai ales în perioada de viituri, să aibă loc o inversare a fluxului subteran.

- **Corpul de apă subterană ROMU23 Târgu Mureș – Reghin²⁰**

Corpul de apă subterană de adâncime, de tip poros permeabil, este localizat în depozitele de vârstă sarmațiană din zona Târgu Mureș – Reghin (depresiunea Transilvaniei), fiind constituit dintr-un acvifer multistrat. La nord de localitatea Târgu Mureș, orizonturile poros permeabile se găsesc între 75-195 m, în timp ce în zona localității Reghin, acestea se găsesc la adâncimea de 140-148 m. Acoperișul orizonturilor acvifere sunt constituite din depozite cuaternare sau din depozite sarmațiene, marno-argiloase, cu o grosime variabilă, de cel puțin 30 m.

Alimentarea corpului de apă subterană se face, în principal, din precipitații, pe la capetele de strat, infiltrația eficace având valori de 15,75-63 mm/an. Local stratele acvifere se manifestă artezian, nivelul piezometric variind între +1,4 m și +5,4 m, în restul ariei de dezvoltare al corpului de apă subterană, acesta este ascensional. Debitelile obținute au valori mici, de 0,1-0,6 l/s, pentru denivelări de 56 m, debitelile specifice având astfel valori în jur de 0,01 l/s/m.

- **Corpul de apă subterană ROMU24 Depresiunea Transilvaniei²⁰**

Acviferul de adâncime din zona Sibiu (în care a fost delimitat corpul de apă subterană) este localizat în orizonturile poros permeabile ale depozitelor panoniene, și a fost interceptat până la adâncimi 200 m. Debitelile ce pot fi obținute variază între 3 și 6,5 l/s. Denivelările sunt relativ mari, de 16 – 22 m, ceea ce arată un acvifer cu potențial relativ slab, debitul specific (q) având valori cuprinse între 0,18 și 0,34 l/s/m.

- **Corpul de apă subterană ROMU25 Donca-Bistra²⁰**

Corpul de apă subterană este de tip mixt (freatic + adâncime). În extremitatea de nord-est a Depresiunii Transilvaniei, mai multe localități, cum ar fi Monor și Gledin din județul Bistrița Năsăud, Vătava, Râpa de Jos, Dumbrava, Deda și Filea din județul Mureș, sunt alimentate cu apă potabilă în sistem centralizat din mai multe captări de izvoare, amplasate în partea de sud-vest a Munților Călimani, la cote cuprinse între 690 m și 1050 m. Prin aceste captări de izvoare se descarcă acviferul de tip interstițial-fisural, localizat în formațiunea vulcanogen-sedimentară (depozite vulcanoclastice), de vârstă panoniană.

Acviferul localizat în această formațiune este alimentat pluvio-nival precum și din rețeaua hidrografică locală, zona de alimentare a acviferului fiind relativ extinsă. Descărcarea acviferului se realizează prin izvoare cu caracter permanent și temporar, amplasate atât în zonele mai centrale ale formațiunii cât și în zonele periferice. Infiltrația eficace este cuprinsă între 157,5 și 220,5 mm/an.

Județul Galați (RO224)

Din punct de vedere hidrogeologic, descrierea depozitelor interceptate în zona județului Galați a fost făcută utilizând informațiile furnizate de Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, întocmită de Institutul Geologic Român (1969).

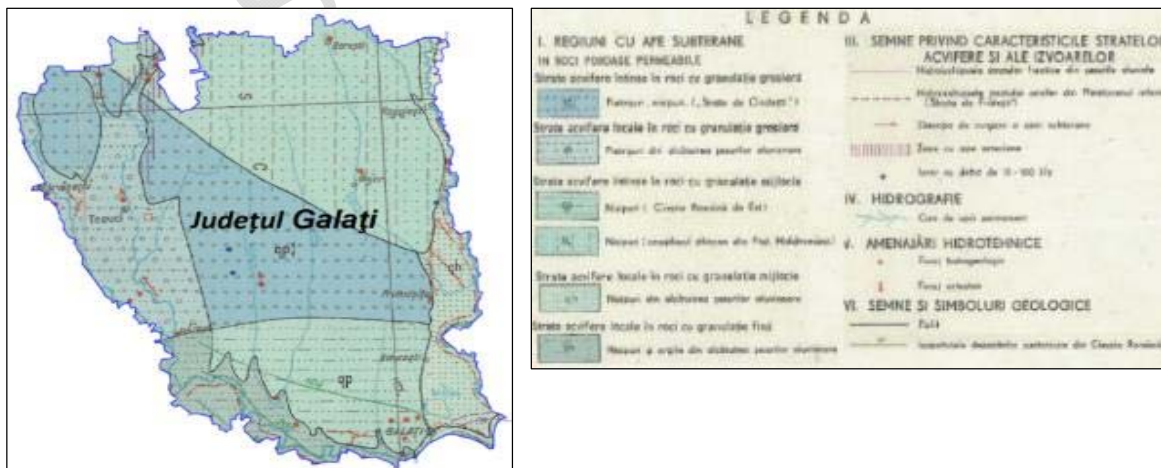

Figura 3-28: Harta hidrogeologică a județului Galați

Sursa: Selecție din Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, Institutul Geologic Român, 1969

Orizonturile de pietrișuri și nisipuri favorizează infiltrarea apelor din precipitații și topirea zăpezii, precum și a apelor care alcătuiesc rețeaua hidrografică, formând strate acvifere întinse sau locale situate însă la adâncimi ce variază între 20-30 m. Spre S și SV, către terasele Siretului, adâncimea acestora descrește treptat. Astfel, în aluviunile grosiere și medii ale Siretului se găsesc pânze freatice cu debite abundente. Apele arteziene de adâncime sunt cantonate în depozitele daciene și levantine din valea Bârladului, unde debitele specifice sunt de 50-100 l/s.

Potrivit Hărții hidrogeologice a României, scara 1:1000000, județul Galați prezintă regiuni cu ape subterane cantonate în strate acvifere întinse în roci cu granulație grosieră constituite din pietrișurile și nisipurile din „Stratele de Căndești” de vârstă Pleistocen inferior (qp_1) și de vârstă Holocen (qh), precum și în strate acvifere întinse în roci cu granulație mijlocie constituite din nisipuri specifice Câmpiei Române de Est de vârstă Pleistocen (qp), respectiv complexului pliocen din Podișul Moldovenesc de vârstă Pliocen (N_2). De-a lungul cursurilor de apă ce traversează acest județ există ape subterane cantonate în roci poroase permeabile de vârstă Holocen (qh), localizate în strate acvifere locale în roci cu granulație grosieră constituite din pietrișurile din alcătuirea șesurilor aluvionare (partea de V a județului), cu granulație mijlocie (partea de E a județului) constituite din nisipuri din alcătuirea șesurilor aluvionare și cu granulație fină (partea de SV-S a județului) constituite din nisipuri și argile din alcătuirea șesurilor aluvionare.

Conform Planului de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Prut-Bârlad și a Planului de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Siret (2016-2021)²¹, pe teritoriul județului Galați au fost identificate, delimitate și descrise 4 corpuri de apă subterană (a se vedea Figura 3-29), și anume:

- 3 corpuri de apă subterană freatică: ROSI05 (aparținând Spațiului hidrografic Siret), ROPR04 și ROPR06 (aparținând Spațiului hidrografic Prut – Bârlad);
- 1 corp de apă subterană de adâncime: ROPR05 (aparținând Spațiului hidrografic Prut – Bârlad).

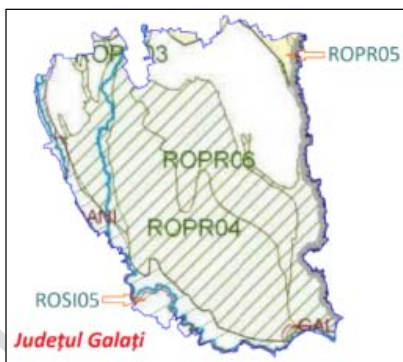

Figura 3-29: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul județului Galați²¹

Caracteristicile corpurilor de apă subterană²¹

Codul/ numele	Suprafața (km ²)	Caracterizarea geologică/hidrogeologică			Utilizarea apei	Surse de poluare	Grad de protecție globală	Transfrontalier/ țara
		Tip	Presiune	Strate acoperitoare (m)				
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND SPAȚIULUI HIDROGRAFIC PRUT – BÂRLAD								
ROPR04 Câmpia Tecuciului	1446	P	Nu	2,0-15,0	PO, I, AL, Z, IR	A, M	PM	Nu
ROPR05 Podișul Central Moldovenesc	12646	P	Da	40,0 – 60,0	PO, I, AL, Z, IR	-	PVG	Da/ R. Moldova
ROPR06 Câmpia Covurlui	785	P	Nu	0-40	PO, I, AL, Z	A	PM	Nu
CORP DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND SPAȚIULUI HIDROGRAFIC SIRET								
ROSI05 Câmpia Siretului inferior	3102	P	Nu	2,0 – 12,0	PO, I, IR, AL	M, A	PM, PG	Nu
Tip predominant: P - poros; F - fisural; K - karstic. Sub presiune: Da/Nu/Mixt. Strate acoperitoare: grosimea în metri a pachetului acoperitor. Utilizarea apei: PO - alimentare cu apă a populație; IR - irigații; I - industrie; P - piscicultură; Z - zootehnie; AL - alte utilizări. Surse de poluare: I - industriale; A - agricole; M - aglomerări umane; Z - zootehnie. Gradul de protecție globală: PVG - foarte bună; PG - bună; PM – medie; PU - nesatisfăcătoare; PVU - puternic nesatisfăcătoare. Transfrontalier: Da/Nu.								

²¹ Extras din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Prut-Bârlad și din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Siret, elaborate de ANAR, și disponibile la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>

- **Corpul de apă subterană ROPR04 Câmpia Tecuci**²²

Corpul de apă subterană freatică se dezvoltă în depozite de vârstă cuaternară și este de tip poros permeabil, fiind situat la baza loessului, acolo unde acesta devine mai nisipos. Adâncimea nivelului hidrostatic este în funcție de grosimea loessului (frecvent cca. 20 m). Direcția generală de curgere este sud-est, cu gradienti mici (0,6‰).

Principala sursă de alimentare a acviferului din depozitele de la baza loessului o constituie precipitațiile, cu valori ale infiltrației eficiente cuprinse între 63 și 94,5 mm/an.

- **Corpul de apă subterană ROPR05 Podișul Central Moldovenesc**²²

Acest corp de apă subterană de adâncime, localizat în extremitatea de N și NE a județului Galați, este de tip poros permeabil, acumulat în depozitele de vârstă sarmațiană constituite din alternanțe de argile, nisipuri, nisipuri cineritice și gresii. Primele intercalații poros-permeabile se întâlnesc de la cca. 50 m, iar ultimele până la 250 m. S-a constatat că până la adâncimea de 100 m se întâlnesc un număr limitat de intercalații poros permeabile de la una până la două intercalații. Debitul obținut din forajele de adâncime executate în zonă, variază între 0,4 l/s și 1,66 l/s.

- **Corpul de apă subterană ROPR06 Câmpia Covurlui**²²

Corpul de apă subterană freatică este acumulat, în general, în nisipurile și pietrișurile din alcătuirea teraselor cu altitudinea relativă de 2-5 m (de vârstă holocen-inferioară), 15-20 m și 30-40 m (de vârstă pleistocen-superioară), în nisipurile și nisipurile argiloase (de vârstă Pleistocen mediu-Pleistocen superioară) din baza depozitelor loessoide prezente la partea superioară a câmpului înalt, precum și în nisipurile și pietrișurile (de vârstă Holocen superioară) din alcătuirea luncilor văilor Suhurlui, Lozova, Mălina, Cătușa și afluenții lor.

Nivelele hidrostatice oscilează de la 0,5 m în luncile principale până la adâncimi de peste 20 m, acolo unde depozitele loessoide sunt mai groase (pe câmpul înalt).

În unele sectoare ale podișului (câmpului înalt), există 2-3 strate acvifere freactice suprapuse, până la circa 40-50 m adâncime, care comunică hidraulic între ele, precum și cu apele de suprafață, datorită naturii rocilor și lucrărilor de hidroameliorații. Capacitatea de debitare a acviferului freatic oscilează între 0,272 l/s și 4,2 l/s.

- **Corpul de apă subterană ROSI05 Câmpia Siretului inferior**²³

Corpul de apă subterană freatică este de tip poros permeabil și este acumulat în depozitele de vârstă cuaternară, care se dezvoltă în câmpia de divagare. Această câmpie are aspectul unui vast ținut depresionar care însoțește marginea externă a câmpiei piemontane de nord-vest. Aici mișcările de subsidență de la sfârșitul Cuaternarului au determinat înecarea luncilor și teraselor sub aluviunile recente ale râurilor. Orizontul acvifer prezintă grosimi apreciabile. Acviferul freatic cantonat în nisipuri și pietrișuri se găsește situat, în general, la adâncimi reduse (de 1-5 m), excepție făcând zonele acoperite cu depozite deluvial-proluviale din câmpia Siretului, cu nivel piezometric de la 8-10 m adâncime. Depozitele aluvionare grosiere au cea mai mare grosime în zona Mărășești-Doaga-Cosmești unde ajung la peste 100 m trecând în adâncime la Formațiunea de Căndești.

Acviferul freatic este alimentat în cea mai mare parte din afluxul subteran provenit din câmpia piemontană sau din izvoarele ce apar la contactul cu această zonă. Alimentarea din precipitații este foarte redusă acolo unde stratul acvifer este acoperit de loessuri argiloase și mai intensă în zonele în care depozitele stratului acvifer se dezvoltă la suprafață, situații foarte frecvente în această zonă.

²² Extras din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Prut-Bârlad (2016-2021)

²³ Extras din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Siret (2016-2021)

Județul Prahova (RO316)

Județul Prahova are un relief deosebit de variat, începând de la culmile Carpaților Meridionali (Munții Bucegi) și Orientali (grupa Carpaților Curburii – Munții Baiului, Grohotiș și Ciucaș) în nord, urmate de dealurile subcarpatice în centru, și Câmpia Piemontană a Ploieștilor (parte a Câmpiei Române) în partea de sud.

Conform Hărții hidrogeologice a României, scara 1:1000000, întocmită de Institutul Geologic Român (1969), jumătatea de sud a județului Prahova prezintă regiuni cu ape subterane cantonate în roci poroase permeabile, în strate acvifere întinse în roci cu granulație grosieră constituite din pietrișurile din alcătuirea șesurilor aluvionare de vârstă Holocen (qh), precum și pietrișurile și nisipurile din „Stratele de Cândești” de vârstă Pleistocen inferior (qp₁); cu granulație fină constituite din nisipuri și argile din alcătuirea pliocenului (N₂) de la exteriorul Carpaților, precum și nisipuri (Câmpia Română de Est) de vârstă Pleistocen (qp). În marginea externă a Subcarpaților apele subterane se găsesc la adâncimi de 50-200 m datorită grosimii pietrișurilor. Aspectul granulometric diferit al stratelor de Cândești de la interior către exterior se reflectă și în condițiile hidrogeologice ale acestora; înspre interior (zona subcarpatică), unde predomină pietrișurile, se formează 1-2 strate acvifere cu grosimi mari și debite bogate (5-10 l/s), în timp ce spre exterior (zona de câmpie) orizonturile pefitice sunt înlocuite treptat de depozite tot mai fine în care se găsesc strate acvifere relativ subțiri și cu debite mult mai mici, sub 1 l/s (extras din Atlasul geologic, Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, Institutul Geologic Român, 1969).

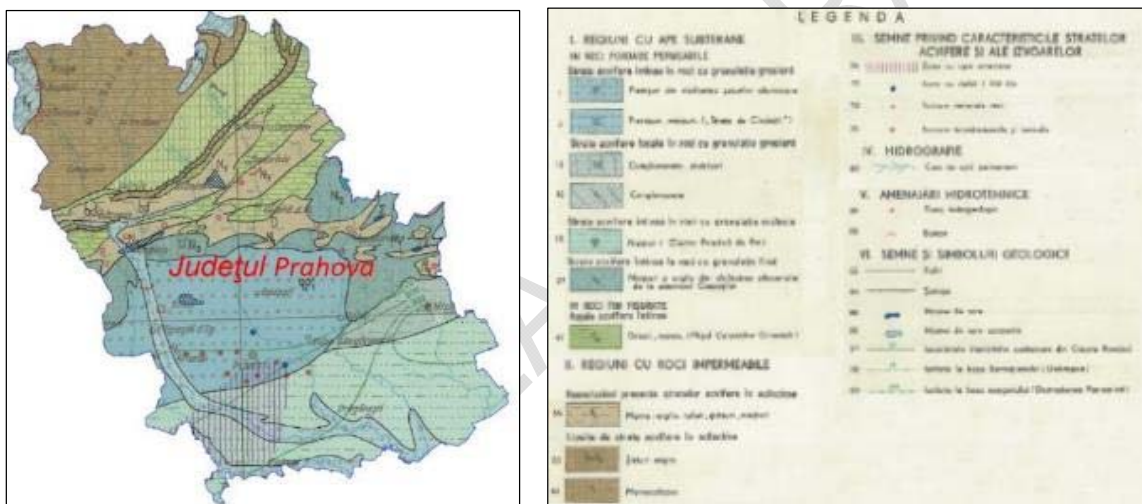

Figura 3-30: Harta hidrogeologică a județului Prahova

Sursa: Selecție din Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, Institutul Geologic Român, 1969

În partea de SV a județului există o zonă cu ape arteziene, iar în partea centrală izvoare minerale reci. Nivelul artezian a fost constatat pe o fâșie continuă, paralelă lanțului carpat, ce începe din lunca Argeșului spre est, trecând pe la Găiești, Titu, pe la sud de localitățile Ploiești, Mizil, Buzău și pe la E și NE de Râmnicu Sărat. În jumătatea de nord a județului apele subterane sunt cantonate în rețelele acvifere întinse în roci fin fisurate constituite din gresii și marne (Flișul Carpaților Orientali) de vârstă Paleogen (Pg). În partea de NV a județului apar și zone restrânse cu strate acvifere locale cantonate în roci cu granulație grosieră, constituite din conglomerate și pietrișuri de vârstă Burdigalian (bd).

Conform *Planului de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Buzău-Ialomița și a Planului de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Argeș-Vedea (2016-2021)*²⁴, pe teritoriul județului Prahova au fost identificate, delimitate și descrise 7 corpuri de apă subterană (a se vedea Figura 3-31 de mai jos):

- 4 corpuri de apă subterană freatică: ROIL12, ROIL15, ROIL16, ROIL18 (aparținând Spațiului hidrografic Buzău-Ialomița);
- 2 corpuri de apă subterană mixte (freatic + adâncime): ROIL02, ROIL03 (aparținând Spațiului hidrografic Buzău-Ialomița);

²⁴ Extras din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Buzău-Ialomița și Planul Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Argeș-Vedea (2016-2021), elaborate de ANAR, și disponibile la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>

- 1 corp de apă subterană de adâncime: ROAG12 (aparținând Spațiului hidrografic Argeș-Vedea).

Figura 3-31: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul județului Prahova²⁴

Caracteristicile corpurilor de apă subterană²⁴

Cod/nume	Suprafața (km ²)	Caracterizarea Geologică/hidrogeologică			Utilizările apei	Surse de poluare	Grad de protecție	Transfrontalier/ Țara
		Tip	Sub presiune	Strate acoperitoare (m)				
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND SPAȚIULUI HIDROGRAFIC BUZĂU-IALOMIȚA								
ROIL02 Munții Ciucaș	301	F+P	Mixt	0/variabilă	PO,I		PU, PVU	Nu
ROIL03 Munții Bucegi	189	F+K	Mixt	0/variabilă	PO,I		PU, PVG	Nu
ROIL12 Câmpia Gherghitei	1646	P	Nu	1,0 – 5,0	PO, I, P, IR	I, A	PU	Nu
ROIL15 Conul aluvial Prahova	661	P	Mixt	0,5-2,0	I, PO	I	PU	Nu
ROIL16 Câmpia Vlăsiei	632	P	Nu	10,0-15,0	I	I, A	PM	Nu
ROIL18 Teleajen	63	P	Nu	0-2	PO, I	I, A	PU	Nu
CORP DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND SPAȚIULUI HIDROGRAFIC ARGEȘ-VEDEA								
ROAG12 Estul Depresiunii Valahe (Formațiunile de Cândești și de Frătești)	44095	P	Da	80,0-200,0	I, PO, IR		PVG	Nu
Tip predominant: P - poros; F - fisural; K - karstic. Sub presiune: Da/Nu/Mixt. Strate acoperitoare: grosimea în metri a pachetului acoperitor. Utilizarea apei: PO - alimentare cu apă a populație; IR - irigații; I - industrie; P - piscicultură; Z - zootehnie; AL - alte utilizări. Surse de poluare: I - industriale; A - agricole; M - aglomerări umane; Z - zootehnie. Gradul de protecție globală: PVG - foarte bună; PG - bună; PM – medie; PU - nesatisfăcătoare; PVU - puternic nesatisfăcătoare. Transfrontalier: Da/Nu.								

- **Corpul de apă subterană ROIL02 Munții Ciucaș²⁵**

Corpul de apă subterană de tip mixt (freatic + adâncime) din Munții Ciucaș este fisural și poros-permeabil, fiind acumulat într-un complex conglomeratic, care aparține flișului cretacic (Pânza de Ceahlău). Acest complex are o grosime de 1000 – 1500 m și este constituit din roci poroase cu granulație grosieră (conglomerate polimictice, gresii, calcarenite etc.), care permit acumulări de ape subterane, puse în evidență de izvoare cu debite ridicate (până la 98,3 l/s), utilizate în unele cazuri pentru alimentări cu apă.

Alimentarea este de tip pluvio – nival. Apele subterane circulă pe fisuri, pe falii, intergranular și la contactul conglomeratelor cu depozitele cuaternare acoperitoare. Izvoarele care apar din depozitele deluviale au debite mici (0,02 – 0,2 l/s), regimul acestora fiind condiționat în mare parte de grosimea deluviilor.

- **Corpul de apă subterană ROIL03 Munții Bucegi²⁵**

Corpul de apă subterană de tip mixt (freatic + adâncime) din sinclinalul Bucegi este fisural-carstic, fiind acumulat în conglomerate și calcare, de vârstă jurasic-cretacică, din alcătuirea zonei cristalino-mezozoice. Apele subterane circulă prin fisurile și golurile din conglomerate și calcare, precum și la contactul dintre conglomerate sau calcare cu fundamentul cristalin (Seria de Leaota, de vârstă precambrian superior-

²⁵ Extras din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Buzău-Ialomița (2016-2021)

paleozoică). Suprafața mare pe care o ocupă conglomeratele, grosimea mare a lor și precipitațiile abundente ce cad în zonă asigură o alimentare bogată, care se reflectă în debitele constante ale izvoarelor de pe flancul estic al Bucegilor și de pe partea stângă a lalomiței.

Alimentarea structurilor carstice este de tip pluvio-nival, și se realizează direct pe suprafața structurii cât și din structurile învecinate. Debitele izvoarelor din sinclinalul Bucegi sunt cuprinse între 0,2 și 200 l/s.

- **Corpul de apă subterană ROIL12 Câmpia Gherghiței**²⁵

Corpul de apă subterană freatică se dezvoltă în câmpia de divagare și este de tip poros permeabil, acumulat în depozitele de vârstă cuaternară. Acviferul freatic cantonat în aceste depozite este situat, la adâncimi reduse (de 1-5 m), excepție făcând nord-estul câmpiei lalomiței, unde depozitele loessoide care le acoperă au grosimi mai mari. Ca urmare a situației nivelului piezometric aproape de suprafață, în timpul precipitațiilor abundente și în timpul creșterii nivelului apei în râuri, nivelul apelor freatice crește, determinând înmlăștinirea terenurilor agricole.

În interfluviul Prahova-Buzău, stratul acvifer este cantonat în nisipuri cu pietrișuri spre bază a căror grosimi pot atinge uneori 10-12 m, ceea ce determină o curgere și o pantă relativ mare. Alimentarea acviferului se realizează în cea mai mare parte din aflusul subteran, sau din izvoarele ce apar la contactul cu această zonă. Alimentarea din precipitații este foarte redusă acolo unde stratul acvifer este acoperit de loessuri argiloase și mai intensă în zonele în care depozitele stratului acvifer apar la suprafață.

- **Corpul de apă subterană ROIL15 Conul aluvial Prahova**²⁵

Corpul de apă subterană freatică, de tip poros permeabil, este cantonat în depozitele conului aluvionar, de vârstă cuaternară. Stratul acvifer freatic care se dezvoltă în depozitele conului aluvionar apare ca un complex unitar, care prezintă unele caractere specifice prin dezvoltarea lenticulară a argilelor nisipoase. Suprafața conului Prahova-Teleajen se poate separa, în funcție de nivelurile piezometrice, în două zone: o zonă sudică, unde adâncimile sunt mai mici, până la 10 m (fronturile de captare CET și Tătărani-Teleajen); o zonă centrală și nordică, unde adâncimea este mai mare de 10 m, crescând treptat spre N și NV și ajungând la 40-45 m în zona comunelor Nedelea, Cătunu și Păulești. Grosimea maximă a depozitelor conului este de 50 m, pe linia Zalhana – Strejnicu – Tătărani – Boereni – Cătunu, scăzând pe flancurile paleodepresiunii centrale, cât și la NV, în zona Aricești – Stoenești.

Alimentarea acviferului freatic se realizează din precipitații, iar descărcarea se face în primul rând către râuri și prin sistemele de exploatare a apelor subterane. În ceea ce privește schimbul de ape dintre apele de suprafață și cele subterane, se constată că până în dreptul comunei Târgșoru Nou, râul Prahova drenează apele din subteran, iar în aval de această comună schimbul de ape este invers.

Direcția generală de curgere este dominant NV-SE. Un element hidrogeologic important al conului îl constituie linia de descărcare sub formă de izvoare pe liniamentul Bărcănești – Ghighiu – Mimiș. Cota minimă a nivelului hidrostatic este de 95 m în partea de SE a conului și crește treptat spre N. Debitele specifice sunt de 5-7 l/s, dar pot ajunge la valori >30 l/s/m în partea sudică a conului aluvionar Prahova.

- **Corpul de apă subterană ROIL16 Câmpia Vlăsiei**²⁵

Corpul de apă subterană freatică este de tip poros permeabil, cantonat în nisipurile care se dezvoltă la vest de râul Argeș, și include aproape în întregime spațiul ocupat de Câmpia Vlăsiei. Direcția de curgere a acestui acvifer este nord-vest – sud-est, fiind condiționată de rețeaua hidrografică care drenează acest strat. În extremitatea de est, adâncimile depășesc 20 m. Din acest orizont acvifer s-au obținut debite până la 4 l/s. Infiltrația eficientă din precipitații este cuprinsă între 50-60 mm/an.

- **Corpul de apă subterană ROIL18 Teleajen**²⁵

Corpul de apă subterană freatică este de tip poros-permeabil, dezvoltat în lunca și terasele râului Teleajen, și este de vârstă cuaternară. Șesurile aluvionare și terasele dezvoltate în subzonele în care fundamentul este constituit din depozite romaniene și pleistocen inferioare, sunt destul de bine individualizate, dat în aceste subzone râurile pierd cantități însemnate de apă prin nisipurile și pietrișurile ce constituie Formațiunea de Căndești din sectorul de alimentare a acviferului de adâncime ce se dezvoltă în zona Măgurele-Bălțești și la sud spre Câmpia Ploieștilor.

- **Corpul de apă subterană ROAG12 Estul Depresiunii Valahe (Formațiunile de Cândești și de Frătești)²⁶**

Corpul de apă subterană de adâncime cantonat în Formațiunile de Frătești și Cândești, de vârstă Romanian medie – Pleistocen inferioară. Nivelele permeabile ale acestui complex acvifer asigură capacitatea de debitare, iar debitele captate oscilează în jurul a 5-12 l/s foraj. Pe baza datelor provenite din forajele hidrogeologice existente în interfluviul Argeș-Ialomița s-a apreciat că grosimea minimă a Formațiunii de Cândești este de circa 40 m, iar cea maximă depășește 500 m.

Alimentarea acviferului se face în principal din precipitații, în zona colinară de la nord-est de Buzău, acolo unde aceste formațiuni afloréză. Este posibilă și o alimentare din depozitele conului aluvionar al râului Buzău, acolo unde aceste depozite nu sunt separate prin intercalații argiloase. Direcția generală de curgere a apei subterane este NV – SE.

Județul Dolj (RO411)

Relieful județului Dolj cuprinde zona de luncă a Dunării, câmpia și zona de deal. În general, adâncimea pânzei acvifere scade de la N către S, de la 20-30 m pe platourile și dealurile piemontane, la 2-20 m pe terasele Dunării din Câmpia Olteniei, la 2-5 m în lunca Dunării. Variația adâncimii pânzei freatice se datorează neuniformității grosimii orizonturilor permeabile, precum și neuniformității reliefului (terase, dune, depresiuni între dune etc.).

Conform Hărții hidrogeologice a României, scara 1:1000000, întocmită de Institutul Geologic Român (1969), jumătatea de sud a județului Dolj prezintă regiuni cu ape subterane cantonate în roci poroase permeabile, în strate acvifere întinse în roci cu granulație grosieră constituite din pietrișurile și nisipurile din „Stratele de Cândești”, respectiv din „Stratele de Frătești” de vârstă Pleistocen inferior (qp_1^1 și qp_1^2). De-a lungul cursurilor de apă ce traversează acest județ există ape subterane cantonate în roci poroase permeabile, în strate acvifere locale în roci cu granulație grosieră constituite din pietrișuri și nisipuri de vârstă Pleistocen superior (qp_3).

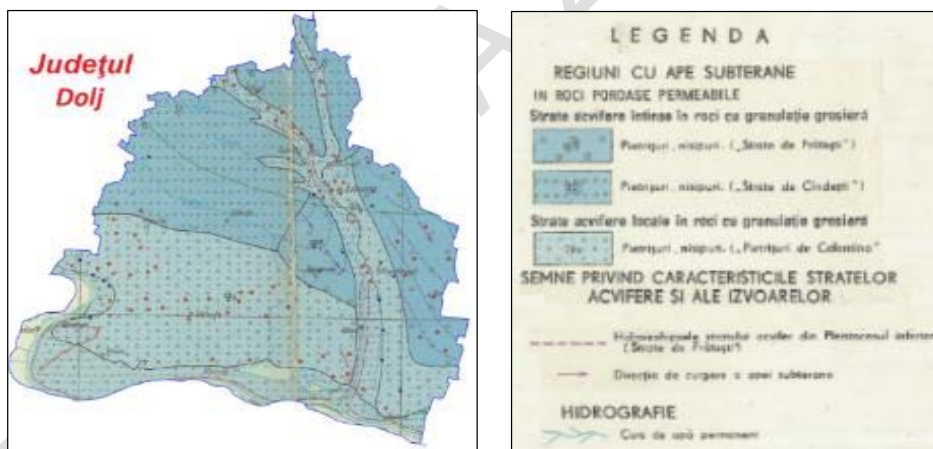

Figura 3-32: Harta hidrogeologică a județului Dolj

Sursa: Selecție din Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, Institutul Geologic Român, 1969

Conform *Planului de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Jiu și a Planului de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Olt (2016-2021)*²⁷, pe teritoriul județului Dolj au fost identificate, delimitate și descrise 6 corpuri de apă subterană (a se vedea Figura 3-33 de mai jos), după cum urmează:

- 4 de corpuri de apă subterană freatică: ROJI05 și ROJI06 (aparținând Bazinului hidrografic Jiu), ROOT08 și ROOT09 (aparținând Bazinului hidrografic Olt);
- 2 corpuri de apă subterană de adâncime: ROJI07 (aparținând Bazinului hidrografic Jiu), ROOT13 (aparținând Bazinului hidrografic Olt).

²⁶ Extras din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Argeș-Vedea (2016-2021)

²⁷ Extras din Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Jiu și Planul Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Olt (2016-2021), elaborate de ANAR, și disponibile la [https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinilor-hidrografice-2016-2021/](https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinilor-hidrografice-2016-2021/)

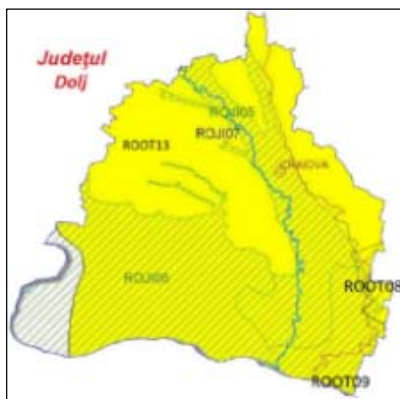

Figura 3-33: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul județului Dolj²⁷

Caracteristicile corpurilor de apă subterană²⁷

Codul/ numele	Suprafața (km ²)	Caracterizarea geologică/hidrogeologică			Utilizarea apei	Surse de poluare	Grad de protecție globală	Transfrontalier/ țara
		Tip	Presiune	Strate acoperitoare (m)				
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND BAZINULUI HIDROGRAFIC JIU								
ROJ05 Lunca și terasele Jiului și afluenților săi	2374	P	Nu	5-20	PO, I, Z, P	I, A, M, Z	PM, PU	Nu
ROJ06 Lunca și terasele Dunării (Calafat)	4896	P	Nu	5-30	PO, I, Z, P	I, A, M	PM	Nu
ROJ07 Oltenia	17174	P	Da	0-200	PO, I, Z		PVG, PG	Nu
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND BAZINULUI HIDROGRAFIC OLT								
ROOT08 Lunca și terasele Oltului inferior	4107	P	Nu	2,0-8,0	P, I, AL, Z	A, I, Z	PM	Nu
ROOT09 Lunca Dunării (Bechet-Turnu Măgurele)	122	P	Nu	3,0-12,0	-	A	PM	Nu
ROOT13 Vestul Depresiunii Valahe	12584	P	Da	10,0-100,0	P, I, AL, IR	-	PVG	Nu
Tip predominant: P - poros; F - fisural; K - karstic. Sub presiune: Da/Nu/Mixt. Strate acoperitoare: grosimea în metri a pachetului acoperitor. Utilizarea apei: PO - alimentare cu apă a populație; IR - irigații; I - industrie; P - piscicultură; Z - zootehnie; AL - alte utilizări. Surse de poluare: I - industriale; A - agricole; M - aglomerări umane; Z - zootehnie. Gradul de protecție globală: PVG - foarte bună; PG - bună; PM – medie; PU - nesatisfăcătoare; PVU - puternic nesatisfăcătoare. Transfrontalier: Da/Nu.								

• **Corpul de apă subterană ROJ05 Lunca și terasele Jiului²⁸**

Corpul de apă subterană freatică este de tip poros permeabil, dezvoltat în depozitele de luncă și terasă ale văii Jiului și afluenților săi fiind de vârstă cuaternară. Acviferul din lunci și terase este constituit din pietrișuri și bolovănișuri prinse în mase nisipoase, uneori argile nisipoase și chiar argile. În zona Piemontului Getic apa este acumulată atât în depozitele aluvionare din lungul râurilor, dar și în nisipurile și pietrișurile Pleistocenului inferior atribuite Formațiunii de Căndești. În zonele de luncă stratele freactice se dezvoltă la adâncimi de 2 – 5 m. Sursele cele mai importante de apă se găsesc în zona de dealuri, lunci și terase ale Jiului și ale afluenților secundari.

Alimentarea acviferelor freactice se face atât prin infiltrarea precipitațiilor cât și prin drenarea complexului acvifer al Pleistocenului inferior din câmpul înalt, sau prin drenarea stratelor acvifere din trepte morfologice superioare cu care vin în contact. Cele mai mari debite au fost întâlnite la izvoarele ce apar din terasa superioară a Jiului (30-80 l/min) între Coțofeni și Ișalnița, din terasa inferioară a Jiului (până la 60 l/min), în zona Melinești – Muierușu (50 l/min).

• **Corpul de apă subterană ROJ06 Lunca și terasele Dunării²⁸**

Corpul de apă subterană freatică, de tip poros permeabil, se dezvoltă în depozitele din lunca și terasele Dunării și este de vârstă cuaternară. Stratul acvifer freatic din luncă este cantonat în bolovănișuri și pietrișuri în masă de nisip mediu și grosier, cu grosimi de 5-16 m și cu debite ce variază între 4-8 l/s/foraj, pentru

²⁸ Extras din Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Jiu (2016-2021)

denivelări de 0,1-0,4 m. În sectorul Calafat-Bechet, lunca Dunării are lățimi variabile cuprinse între 2,5 și 10 km și se caracterizează prin existența unor întinse suprafețe de mlaștini, lacuri și bălți.

Acviferele freatice din terase ocupă o mare suprafață, iar pentru fiecare nivel de terasă se poate individualiza existența unui orizont acvifer cu caracteristici diferite, care sunt puse în evidență prin numeroase izvoare ce apar la contactele morfologice. Nivelul piezometric este situat la adâncimi destul de mari, de 15-45 m.

Acviferul localizat în depozitele de luncă se află în conexiune hidrolică directă cu Dunărea, fiind drenat de către aceasta, cu excepția perioadelor cu ape mari, când Dunărea alimentează acviferul freatic.

Alimentarea acviferului freatic din depozitele de luncă se realizează din precipitații, pe suprafața de dezvoltare a acestor depozite, local din izvoarele de la baza teraselor și, așa cum s-a menționat, din Dunăre, în perioadele cu ape mari.

Datorită dezvoltării la partea superioară a depozitelor de luncă a depozitelor semipermeabile sau greu permeabile (silturi +/- argiloase +/- nisipoase +/- concrețiuni calcaroase), local nivelul piezometric are caracter ascensional, respectiv la Ciuperceni, Desa și Catanele.

- **Corpul de apă subterană ROJ107 Oltenia**²⁸

Corpul de apă subterană de adâncime, de vârstă daciană, este de tip poros-permeabil. Depozitele daciene, din cuprinsul Câmpiei Olteniei sunt întâlnite din valea Drincei până în valea Oltului, dar lipsesc în sectorul Dunăre-Drincea și în lunca Dunării din sectorul Jiu-Olt. Complexul acvifer al Dacianului este constituit, la partea sa inferioară din nisipuri mărunte cu frecvente concrețiuni grezoase, care trec, spre partea superioară, la nisipuri fine cu intercalații argiloase. Stratele acvifere din complexul Dacian au grosimi însemnate ajungând la peste 70 m în sectorul Drincea-Desnățui, dar în zona Craiova, depozitele daciene depășesc 150 m grosime. În Câmpia Olteniei stratele acvifere din depozitele daciene se alimentează din precipitații sau din orizontul freatic, acolo unde există legătură hidrolică directă între acestea, precum și din apele de suprafață ale Dunării, Jiului și Oltului. Direcția de curgere este orientată de la sud la nord conform cu zonele de afundare a depozitelor daciene. Nivelul piezometric al apelor subterane cantonate în complexul acvifer Dacian este puternic ascensional și artezian, în funcție de morfologia terenului.

Debitele obținute la pompările experimentale au valori ridicate, ajungând la cca. 100 l/s. Coeficientul de filtrare are valori constant ridicate, atingând valori de 21,2 m/zi (F Rogojelu).

Hidrostructura daciană este influențată de elementele structurale majore (falii), acestea având repercusiuni asupra dezvoltării spațiale, a grosimii orizonturilor acvifere și asupra dinamicii apelor subterane.

- **Corpul de apă subterană ROOT08 Lunca și terasele Oltului inferior**²⁹

Corpul apă subterană freatic este de tip poros permeabil, dezvoltat în depozitele de luncă și terasă ale Oltului și ale afluenților săi, de vârstă cuaternară. Acviferul freatic este constituit din pietrișuri, nisipuri și bolovănișuri, se dezvoltă sub adâncimi de 15-20 m (în zona teraselor înalte), 5-15 m (în zona terasei superioare) și sub adâncimi de până la 5 m în zona de luncă. Depozite de terasă mai bine dezvoltate sunt pe dreapta Oltului – terasa joasă și terasa inferioară, unde nivelul piezometric este situat, în general, între 5 și 15 m în treapta inferioară și 5-10 m în treapta joasă. La contactul celor două terase apar o serie de izvoare. În zona câmpului înalt se dezvoltă un strat acvifer cantonat în Formațiunea de Frățești, care este acoperit de depozite de nisipuri, nisipuri argiloase sau silturi nisipoase. Stratul acoperitor este constituit din silturi argiloase sau nisipoase, nisipuri fine sau depozite loessoide cu grosimi de 2-10 m.

- **Corpul de apă subterană ROOT09 Lunca Dunării – sectorul Bechet-Turnu Măgurele**²⁹

Corpul de apă subterană freatică este de tip poros permeabil, de vârstă cuaternară, și se dezvoltă în lunca Dunării, constituit din bolovănișuri și pietrișuri în masă de nisip la partea inferioară, groase de 3-8 m. Din punct de vedere hidrogeologic, acviferul din depozitele de luncă se află în legătură hidrolică directă cu Dunărea și cu acviferul din terasa inferioară.

²⁹ Extras din Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Olt (2016-2021)

La contactul între luncă și terasă s-au identificat linii de izvoare: Călărași $Q=0,6$ l/s; Sărata $Q=0,4$ l/s; Dăbuleni $Q=1,2$ l/s; Ianca $Q=0,2-0,6$ l/s; Orlea $Q=0,5$ l/s și Corabia $Q=1,0$ l/s. Debitul obținut variază între 2-3 l/s/oraj pentru denivelări de 0,5-1,5 m. Nivelul hidrostatic a fost interceptat relativ la suprafață.

• **Corpul de apă subterană ROOT13 Vestul Depresiunii Valahe**²⁹

Corpul de apă subterană este un corp de adâncime. Subunitatea de la vest de râul Argeș (denumit și Domeniul Getic) se află atât sub influența Depresiunii Lom, care a determinat mișcarea de torsionare spre sud-vest a Desnățuiului și a Jiului în sectorul Jiu-Dunăre, cât și sub influența boltirii nord-bulgare în sectorul Jiu-Argeș. Depozitele romaniene și pleistocen inferioare din domeniul vestic (Getic) sunt reprezentate prin:

- a) Depozitele Romanice inferioare care sunt constituite din argile, argile siltice, subordonat nisipuri siltice și nisipuri argiloase cu grosimi de cca. 35 m.
- b) Partea superioară a Romanicului se dezvoltă în faciesul Formațiunii de Căndești cu grosimi de 10 - 15 m, la Dranic și de peste 200 m în perimetrele Mihăița, Filași-Râșnic-Argetoia.
- c) Între Jiu și Olt, Romanicul inferior este reprezentat printr-o alternanță de argile, argile nisipoase, nisipuri argiloase și nisipuri cu grosimi de 50-90 m, iar cel mediu este în bază predominant psamitic cu trecere la partea sa superioară la depozite pelitice cu una până la trei intercalații de cărbuni argiloși ce pot atinge 1 m grosime.
- d) Depozitele Pleistocenului inferior constituite din strate lentiliforme de nisipuri cu pietriș, pietrișuri cu nisipuri, pietrișuri cu nisip și bolovăniș, au răspândire largă în spațiul dintre Jiu și Olt, dispunându-se peste cele Romanice. Pleistocenul inferior apare în baza terasei Slatina printr-o succesiune de argile nisipoase și argile siltice.

Alimentarea acestui sistem acvifer se face din apele de suprafață, din acvifere freatice de tip aluvial, proluvial, și deluvial aflate în contact direct cu nisipurile daciene și romaniene și din alte acvifere cuaternare mai noi (pleistocen superior). Rata de alimentare este estimată la 100 mm coloana de apă/an.

Domeniul de descărcare al sistemului acvifer din psamitele romaniene inferioare se găsește în partea vest-sud vestică a Platformei Moesice, precum și în zona sa centrală, cum este cazul drenării naturale în râurile Desnățui, Terpezița, Jiu, Teslui și Oltet.

Județul Gorj (RO412)

Din punct de vedere hidrogeologic, descrierea depozitelor interceptate în zona județului Gorj a fost făcută utilizând informațiile furnizate de Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, întocmită de Institutul Geologic Român (1969).

Figura 3-34: Harta hidrogeologică a județului Gorj

Sursa: Selecție din Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, Institutul Geologic Român, 1969

Conform Hărții hidrogeologice a României, scara 1:1000000, centrul și sudul județului Gorj prezintă regiuni cu ape subterane cantonate în roci poroase permeabile, în strate acvifere întinse în roci cu granulație grosieră constituite din pietrișurile din alcătuirea șesurilor aluvionare de vârstă Holocen (qh); pietrișurile și

nisipurile din „Stratele de Cândești” de vârstă Pleistocen inferior (qp_1); precum și pietrișuri, conglomerate și nisipuri de vârstă Sarmațian; cu granulație fină constituite din nisipuri și argile din alcătuirea pliocenului (N_2) de la exteriorul Carpaților.

În partea de nord a județului apele subterane sunt cantonate rețelele acvifere întinse în roci carstice constituite din calcare de vârstă Jurassic-Cretacic inferior ($J+K_1$). În partea de NV a județului apar și zone restrânse cu strate acvifere locale cantonate în roci fisurate, constituite din calcare, gresii, marnocalcare și conglomerate de vârstă Cretacic superior (K_2). Izolat, în partea de NE apare o regiune cu roci impermeabile, neexcluzând prezența stratelor acvifere de adâncime, constituite din marne, argile, tufuri, gipsuri, nisipuri de vârstă Miocen (N_1). Partea de nord a județului (Munții Godeanu, Vâlcan și Parâng), este constituită din roci impermeabile lipsite de strate acvifere în adâncime, constituite din șisturi cristaline și roci eruptive.

Conform *Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor (P.A.A.R.), Târgu Jiu, 2020*³⁰, teritoriul județului Gorj este bogat în ape subterane cum ar fi apele de carst provenite din bara calcaroasă montană unde s-a făcut și captarea celor două izvoare la Runcu și Izverna, cu debite de peste 100 l/s fiecare. Ape freatice la adâncimi mici de circa 2-3 m se află în depresiunile subcarpatice și în luncile râurilor din zona de podiș folosită de locuitori prin captări în puțuri. Apele minerale apar în izvoare la Săcelu.

Conform *Panului de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Jiu, Planului de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Banat și a Planului de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Olt (2016-2021)*³¹, pe teritoriul județului Gorj au fost identificate, delimitate și descrise 7 corpuri de apă subterană (a se vedea Figura 3-35), și anume:

- 1 corp de apă subterană freatică: ROOT08 (localizat în extremitatea NE a județului Gorj, aparținând Bazinului hidrografic Olt);
- 3 corpuri de apă subterană mixte (freatic + adâncime): ROJI03 (aparținând Bazinului hidrografic Jiu), ROBA14, ROBA 15 (localizate în extremitatea NV a județului Gorj, aparținând Spațiului hidrografic Banat)
- 3 corpuri de apă subterană de adâncime: ROJI05; ROJI07; ROJI08 (strate 2 și 4, aparținând Bazinului hidrografic Jiu).

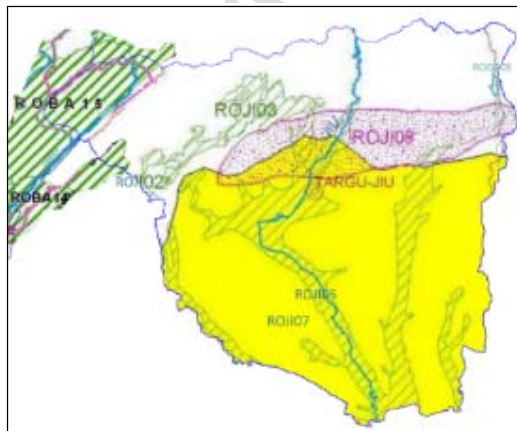

Figura 3-35: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul Județului Gorj³¹

³⁰ Planul de analiză și acoperire a riscurilor (P.A.A.R.), Târgu Jiu, 2020, elaborat de Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Gorj, transmis de Consiliul Județean Gorj

³¹ Extras din Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Jiu, Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Banat și Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Olt (2016-2021), elaborate de ANAR, și disponibile la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinului-hidrografic/planuri-de-management-ale-bazinului-hidrografic/planuri-de-management-ale-bazinului-hidrografic-2016-2021/>

Caracteristicile corpurilor de apă subterană³¹

Codul/ numele	Suprafața (km ²)	Caracterizarea geologică/hidrogeologică			Utilizarea apei	Surse de poluare	Grad de protecție globală	Transfrontalier/ țara
		Tip	Presiune	Strate acoperitoare (m)				
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND BAZINULUI HIDROGRAFIC JIU								
ROJI03 Tismana – Dobrița (Munții Vâlcan)	158	K+F	Mixt	0/variabilă	PO		PVU	Nu
ROJI05 Lunca și terasele Jiului și afluenților săi	2374	P	Nu	5 - 20	PO, I, Z, P	I, A, M, Z	PM, PU	Nu
ROJI07 Oltenia	17174	P	Da	0 - 200	PO, I, Z		PVG, PG	Nu
ROJI08 Tg. Jiu	748	P	Da	0 - 40	PO		PM	Nu
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND SPAȚIULUI HIDROGRAFIC BANAT								
ROBA14 Cena-Câmpușel (Munții Cernei-Munții Mehedinți)	355	K+F	Mixt	0/variabilă	PO, I		PVU	Nu
ROBA15 Godeanu (Munții Godeanu)	512	F+P	Mixt	0/variabilă	-		PVU	Nu
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND BAZINULUI HIDROGRAFIC OLT								
ROOT08 Lunca și terasele Oltului inferior	4107	P	Nu	2,0 – 8,0	P, I, AL, Z	A, I, Z	PM	Nu
Tip predominant: P - poros; F - fisural; K - karstic. Sub presiune: Da/Nu/Mixt. Strate acoperitoare: grosimea în metri a pachetului acoperitor. Utilizarea apei: PO - alimentare cu apă a populației; IR - irigații; I - industrie; P - piscicultură; Z - zootehnie; AL - alte utilizări. Surse de poluare: I - industriale; A - agricole; M - aglomerări umane; Z - zootehnie. Gradul de protecție globală: PVG - foarte bună; PG - bună; PM - medie; PU - nesatisfăcătoare; PVU - puternic nesatisfăcătoare. Transfrontalier: Da/Nu.								

• **Corpul de apă subterană ROJI03 Tismana – Dobrița – Munții Vâlcan²⁸**

Corpul de apă subterană mixt (freatic și de adâncime) Tismana – Dobrița, de tip carstic-fisural, este situat în partea de sud a Munților Vâlcan, fiind acumulat în calcare, marnocalcare, gresii și conglomerate, de vârstă jurasic-cretacică, din alcătuirea Autohtonului Danubian. Infiltrația eficientă a fost apreciată la 472,5 – 630 mm/an, gradul de protecție fiind puternic nesatisfăcător. Nota specifică a izvoarelor din zona carstică o reprezintă valoarea mare a debitelor, respectiv între 68,8 și 604 l/s. Drenarea apelor subterane se face către văile principale, la care se adaugă și o descărcare subterană în depozitele badeniene, sarmațiene și meoțiene aparținând flancului intern al Avânfosei Carpatice. La limita dintre depozitele jurasic cretacice acvifere ale corpului Tismana – Dobrița și depozitele neogene ale Avânfosei Carpatice sunt amplasate captările de izvoare de la Izvarna.

• **Corpul de apă subterană ROJI05 Lunca și terasele Jiului²⁸**

Detalii cu privire la corpul de apă subterană freatică ROJI05 Lunca și terasele Jiului au fost prezentate anterior, acesta dezvoltându-se pe teritoriile județelor Dolj și Gorj (a se vedea pagina 72).

• **Corpul de apă subterană ROJI07 Oltenia²⁸**

Detalii cu privire la corpul de apă subterană de adâncime ROJI07 Oltenia, au fost prezentate anterior, acesta dezvoltându-se pe teritoriile județelor Dolj și Gorj (a se vedea pagina 73).

• **Corpul de apă subterană ROJI08 Tg. Jiu²⁸**

Corpul de apă subterană de adâncime este de tip poros-permeabil, cantonat în depozite de vârstă sarmațian-meoțiană. Depozitele sarmațiene lipsesc la vest de Jiu. La est sunt reprezentate prin trei orizonturi: inferior, constituit din nisipuri, marne și gresii cu faună de apă dulce, mediu, predominant grezos cu faună salmastră și superior, nisipos-grezos, cu faună de apă dulce. Grosimea totală a depozitelor meoțiene este de 300-350 m. În vestul depresiunii, Sarmațianul este dezvoltat în facies marnos-argilos; în centrul depresiunii, în zona Bumbăști-Curțișoara se acumulează în facies psamo-psefitic, favorizând acumularea unor mari rezerve de ape subterane.

În aceste depozite, la nord de Târgu Jiu, în ulucul depresionar de la Bumbăști-Curțișoara-lezurenii se dezvoltă un complex acvifer de vârstă sarmațian-meoțiană deosebit de productiv.

• **Corpul de apă subterană ROBA14 Cerna – Câmpușel (Munții Cernei – Munții Mehedinți)**³²

orpul de apă subterană Cerna – Câmpușel, din Munții Cernei și Munții Mehedinți, este de tip carstic-fisural, fiind acumulat în calcare, marnocalcare, gresii și conglomerate din alcătuirea Autohtonului Danubian și Pânzei (Parautohtonului) de Severin. Depozitele jurasic-cretacice acvifere prezintă numeroase forme carstice, insurgente și cursuri de apă subterană. Infiltrația eficace este de 472,5 – 630 mm/an, gradul de protecție fiind puternic nesatisfăcător. Cercetările și marcările cu izotopi au evidențiat un important aport subteran de ape din bazinul Jiului Vestic în bazinul Cernei (resurgența izvoarele Cernei). În general, debitele izvoarelor de pe cuprinsul acestui corp de ape subterane oscilează între 0,03 și 48 l/s.

Analizele apelor izvoarelor pun în evidență existența a două categorii de apă complet diferite, prima fiind specifică acviferelor carstice dezvoltate în calcare jurasice și cretacice, care din punct de vedere al paragenzei minerale au toate condițiile de a fi potabile, și cea de-a doua categorie este formată din apele termominerale, care nu sunt potabile, dar în schimb sunt balneare și medicinale.

• **Corpul de apă subterană ROBA15 Godeanu (Munții Godeanu)**³²

Corpul de apă subterană Godeanu (Munții Godeanu) este de tip fisural și poros-permeabil fiind acumulat în șisturile cristaline precambrian-superioare ale Seriei mezometamorfice de Sebeș – Lotru din cadrul Pânzei Getice. Șisturile cristaline din Munții Godeanu sunt parțial neacoperite, parțial acoperite cu sol sau cu diferite tipuri genetice de depozite cuaternare (deluviale, coluviale, eluviale, aluviale, fluviale etc.).

Alimentarea corpului este de tip pluvio-nival. Infiltrația eficace este de 220,5 – 315 mm/an. Apele subterane circulă pe fisuri, în scoarța de alterare a șisturilor și la limita cu depozitele cuaternare acoperitoare. Descărcarea se realizează prin izvoare, cu debite cuprinse între 0,11 și 28 l/s.

• **Corpul de apă subterană ROOT08 Lunca și terasele Oltului inferior**²⁹

Detalii cu privire la corpul de apă subterană freatică ROOT08 Lunca și terasele Oltului inferior au fost prezentate anterior, acesta dezvoltându-se pe teritoriile județelor Dolj și Gorj (a se vedea pagina 74).

Județul Hunedoara (RO423)

Din punct de vedere hidrogeologic, descrierea depozitelor interceptate în județul Hunedoara a fost făcută utilizând informațiile furnizate de Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, întocmită de Institutul Geologic Român (1969).

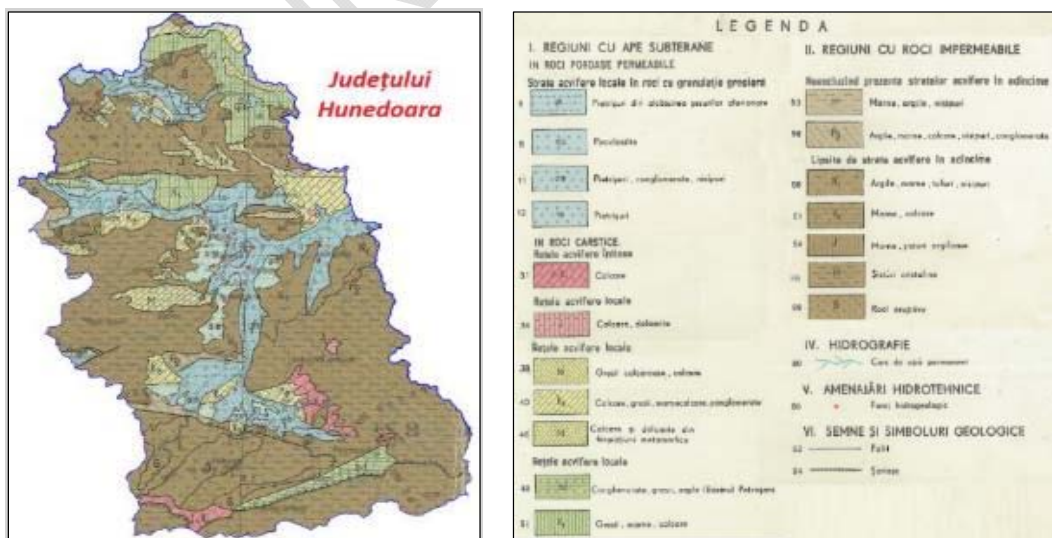

Figura 3-36: Harta hidrogeologică a județului Hunedoara

Sursa: Selecție din Harta hidrogeologică a României, scara 1:1000000, Institutul Geologic Român, 1969

³² Extras din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Banat (2016-2021)

La alcătuirea geologică a Depresiunii Transilvaniei iau parte depozite paleogene, miocene și pliocene, dezvoltate într-un facies epicontinental (Paleogen și Miocen inferior) sau sub forma unei molase (Miocen mediu și superior și Pliocen). Formațiunile geologice care prezintă interes hidrogeologic sunt reprezentate de calcarele eocene ce conțin în golurile carstice acumulări importante de ape, puse în evidență de izvoare (debite de 5 l/s) și prin foraje, precum și depozitele oligocene și burdigaliene, constituite din gresii, conglomerate și calcare, care favorizează de asemenea constituirea unor rețele acvifere pe fisuri, puse în evidență prin izvoare, în general cu un debit redus. Se mai pot menționa dintre formațiunile permeabile care participă la alcătuirea geologică a depresiunii Transilvaniei, nisipurile, pietrișurile și microconglomeratele miocene (Tortonian și Sarmatian) de pe rama sudică a bazinului.

O serie de izvoare ce apar din depozitele miocene sunt mineralizate datorită dizolvării sărurilor prezente în aceste formațiuni; lacurile instalate deasupra unor masive de sare au proprietăți terapeutice (Sovata, Ocna Mureșului etc.). În zona de sud-vest și est a depresiunii la contactul cu rama muntoasă, se găsesc depozite panoniene constituite din nisipuri, pietrișuri și rare conglomerate în care se acumulează strate acvifere puse în evidență de izvoare cu debite ce ajung la 10 l/s sau prin foraje.

Conform *Panului de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Jiu, Planului de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Crișuri și a Planului de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș (2016-2021)*³³, pe teritoriul județului Hunedoara au fost identificate, delimitate și descrise 14 corpuri de apă subterană (a se vedea Figura 3-37), după cum urmează:

- 3 corpuri de apă subterană freatică ROCR01 (aparținând Spațiului hidrografic Crișuri), ROMU07, ROMU16 (aparținând Bazinului hidrografic Mureș);
- 11 corpuri de apă subterană mixte (freatic + adâncime): ROJI01 (aparținând Bazinului hidrografic Jiu); ROMU09, ROMU10, ROMU11, ROMU12, ROMU13, ROMU14, ROMU15, ROMU17, ROMU18, ROMU19 (aparținând Bazinului hidrografic Mureș).

Figura 3-37: Harta cu delimitarea corpurilor de apă subterană de pe teritoriul Județului Gorj³³

Caracteristicile corpurilor de apă subterană³³

Codul/ numele	Suprafața (km ²)	Caracterizarea geologică/hidrogeologică			Utilizarea apei	Surse de poluare	Grad de protecție globală	Transfrontalier/ țara
		Tip	Presiune	Strate acoperitoare (m)				
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND BAZINULUI HIDROGRAFIC JIU								
ROJI01 Câmpu lui Neag - Petrila (Depresiunea Petroșani)	151	F	Mixt	0/variabilă	PO		PVU	Nu

³³ Extras din Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Jiu, Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Crișuri și Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș (2016-2021), elaborate de ANAR, și disponibile la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinilor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinilor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>

Codul/ numele	Suprafața (km ²)	Caracterizarea geologică/hidrogeologică			Utilizarea apei	Surse de poluare	Grad de protecție globală	Transfrontalier/ țara
		Tip	Presiune	Strate acoperitoare (m)				
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND SPAȚIULUI HIDROGRAFIC CRIȘURI								
ROCR01 Oradea (Câmpia de Vest)	6828	P	Nu	1,0 – 10,0	PO, I, Z	A,I	PM, PG	Da/ Ungaria
CORPURI DE APĂ SUBTERANĂ APARTINÂND BAZINULUI HIDROGRAFIC MUREȘ								
ROMU07 Culoarul râului Mureș (Alba Iulia-Lipova)	852	P	Nu	variabilă	PO, I, AL, P	I, Z, M	PG,PM	Nu
ROMU09/ Poieni (Munții Metaliferi)	64	K+F	Mixt	0/variabilă	PO,I		PU, PVU	Nu
ROMU10 Abrud (Munții Metaliferi)	300	F	Mixt	0/variabilă	PO, I, AL	I	PU, PVU	Nu
ROMU11 Rapolt (Munții Metaliferi)	49	F+K	Mixt	0/variabilă	-		PU	Nu
ROMU12 Bretelin (Munții Poiana Ruscă)	46	F	Mixt	0/variabilă	Z	I	PU, PVU	Nu
ROMU13 Lăpușnic (Munții Poiana Ruscă)	54	F	Mixt	0/variabilă	-		PU, PVU	Nu
ROMU14 Lelese (Munții Poiana Ruscă)	98	K+F	Mixt	0/variabilă	PO, AL		PU, PVU	Nu
ROMU15 Răchitova (Munții Poiana Ruscă)	34	F	Mixt	0/variabilă	-		PU, PVU	Nu
ROMU16 Depresiunea Hăteg	184	P	Nu	variabilă	PO, AL	I,A, M	PG, PM	Nu
ROMU17 Zeicani (Munții Tarcu)	121	F+P	Mixt	0/variabilă	-		PU, PVU	Nu
ROMU18 Pecuiu (Munții Retezat)	273	F+P	Mixt	0/variabilă	PO, AL		PU, PVU	Nu
ROMU19 Ohaba Ponor (Munții Șureanu)	120	K+F	Mixt	0/variabilă	I		PVU	Nu
Tip predominant: P - poros; F - fisural; K - karstic. Sub presiune: Da/Nu/Mixt. Strate acoperitoare: grosimea în metri a pachetului acoperitor. Utilizarea apei: PO - alimentare cu apă a populație; IR - irigații; I - industrie; P - piscicultură; Z - zootehnie; AL - alte utilizări. Surse de poluare: I - industriale; A - agricole; M - aglomerări umane; Z - zootehnie. Gradul de protecție globală: PVG - foarte bună; PG - bună; PM – medie; PU - nesatisfăcătoare; PVU - puternic nesatisfăcătoare. Transfrontalier: Da/Nu.								

• **Corpul de apă subterană ROJI01 Câmpu lui Neag – Petrila (Depresiunea Petroșani)²⁸**

Corpul de apă subterană freatică și de adâncime din Depresiunea Petroșani este de tip fisural, fiind acumulat în conglomerate, gresii, marne și argile șistoase, de vârstă burdigaliană. Acest bazin prezintă o structură de sinclinal orientat pe direcția V-E, axul fiind situat la N de Jiul de Vest (Jiul Românesc). La E de localitatea Vulcan, bazinul prezintă structura unui sinclinoriu. Anticlinalul median (anticlinalul Slătinoarei) separă spre E două sinclinale de mai mică amploare: la N, sinclinalul Petrila, iar la S, sinclinalul Sălătruc. Bazinul a fost afectat de numeroase falii longitudinale, dezvoltate pe marginile sale. De asemenea, apar o serie de falii transversale, dintre care cele mai importante sunt cele din zona Petrila. Infiltrația eficace este de 315 – 472,5 mm/an. Debitul izvoarelor oscilează între 0,14 și 6 l/s. Alimentarea corpului se face din zona de ramă, fiind predominantă din apele de suprafață, la care se adaugă și aportul din precipitații.

• **Corpul de apă subterană ROCR01 Oradea³⁴**

Corpul de apă subterană freatică este cantonat în depozitele aluvionare, poros-permeabile de vârstă cuaternar superioară. Litologic, în zonele de lunci și conuri, depozitele purtătoare de apă au o constituție grosieră în partea de est (pietrișuri și chiar bolovănișuri în masa de nisip) scăzând ca granulometrie spre vest, la nisipuri medii și fine, nisipuri prăfoase argiloase. Depozitele grosiere sunt bine conturate cu grosimi de 4-5 m, uneori mergând chiar la 15-20 m (pe Crișul Repede la Oradea, Borș, în lunca și terasele Barcăului, în bazinul superior al lerului în unele zone de interfluviu). Cele mai importante strate acvifere freactice sunt localizate în depozitele holocene din alcătuirea luncilor și a teraselor joase (silturi, nisipuri, nisipuri cu pietrișuri), precum și în depozitele pleistocen superioare din alcătuirea unor terase și a Câmpiei înalte subcolinare (silturi loessoide, nisipuri, nisipuri cu pietrișuri, pietrișuri).

³⁴ Extras din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Crișuri (2016-2021)

Acest corp de apă subterană are un debit specific $q = 1 + 5$ l/s/m pentru zona dintre Crișul Repede și Crișul Alb.

- **Corpul de apă subterană ROMU07 Culoarul râului Mureș (Alba Iulia-Lipova)²⁰**

Corpul de apă subterană freatică este de tip poros permeabil și este localizat în depozitele aluvionare, de vârstă cuaternară, ale luncii râului Mureș, de la aval de Alba Iulia și până la Lipova, și pe afluenții acestuia (Secaș, Sebeș, Sibiușel). Aceste depozite se dezvoltă pe ambele maluri ale râului Mureș și sunt constituite din pietrișuri și nisipuri, cu grosimi de 10-24 m, care au fost interceptate până la adâncimi de 15-26 m. Nivelul hidrostatic se situează la adâncimi de 2-3 m, iar în zonele marginale ale luncii, adâncimile sunt mai mici de 2 m. Coeficienții de filtrație au valori de 50-100 m/zi.

Pe culoarul râului Mureș, între Deva și Lipova, depozitele aluvionare ce cantonează acviferul freatic se dezvoltă pe ambele maluri ale acestuia și sunt alcătuite din pietrișuri și nisipuri, subordonat bolovănișuri, cu grosimi de 10 – 24 m. Nivelul hidrostatic se situează, în general, la adâncimi de 2-3 m, iar în zonele marginale ale luncii, adâncimile sunt mai mici de 2 m.

Alimentarea corpului de apă se face, în principal din precipitații, infiltrația eficace având valori de 31,5-63 mm/an. Stratul acvifer este drenat de către rețeaua hidrografică, dar nu este exclusă și alimentarea dinspre râu în perioadele cu viituri.

- **Corpul de apă subterană ROMU09 – Poieni (Munții Metaliferi) – ABA Mureș²⁰**

În fisurile și golurile carstice ale calcarelor cristaline paleozoice sunt acumulate acvifere mixte importante (freatice+ adâncime), al căror pat impermeabil este format din șisturi cristaline. În partea sudică a platoului, aceste acumulări acvifere sunt sub presiune, acoperișul lor fiind constituit din depozite cretacice (gresii, conglomerate, șisturi argiloase). Alimentarea acviferelor se realizează în cea mai mare parte direct din precipitațiile care cad pe suprafață de aflorare a calcarelor, platoul carstic fiind, în general, lipsit de depozite acoperitoare. Acviferele se descarcă prin izvoare situate la periferia platoului. Debitul izvoarelor oscilează foarte mult, extremele înregistrate fiind de 0,1 l/s și, respectiv 322,5 l/s.

- **Corpul de apă subterană ROMU10 Abrud (Munții Metaliferi)²⁰**

Corpul de apă subterană de tip mixt (freatic + adâncime), acumulat în depozitele jurasic-cretacice (calcare, gresii, conglomerate, marne, șisturi argiloase), se formează pe fisuri rețele acvifere subterane locale. Aceste depozite sunt parțial neacoperite, parțial acoperite cu sol vegetal și se caracterizează printr-o infiltrație eficace cuprinsă între 220,5 și 315 mm/an. Descărcările, sub formă de izvoare, au indicat debite reduse, în marea lor majoritate subunitare.

- **Corpul de apă subterană ROMU11 Rapolt (Munții Metaliferi)²⁰**

În calcarele și dolomitele cristaline de vârstă carbonifer-inferioară sunt localizate acumulări acvifere importante (freatice + adâncime), de tip fisural-carstic, alimentate din precipitații și din apele cursurilor superficiale. Acviferele se descarcă prin izvoare de ape reci (în perimetrul insulei cristaline Rapolt, debitul fluctuează între 1,5 și 17,1 l/s), prin izvoare de ape termale și prin izvoare de ape minerale.

- **Corpul de apă subterană ROMU12 Bretelin (Munții Poiana Ruscă)²⁰**

Corpul de apă subterană de tip mixt (freatic + adâncime) este acumulat în depozitele cretacic-superioare, care sunt reprezentate prin conglomerate, gresii, calcare și marnocalcare ce permit, pe zonele de fisurație, o circulație subterană a apelor. Apele subterane din depozitele cretacic-superioare circulă pe planurile de stratificație și pe planurile de falii.

Infiltrația eficace este cuprinsă între 220,5 și 315 mm/an. Rețelele acvifere locale sunt puse în evidență de izvoare care au debitele cu valori, în general, subunitare.

- **Corpul de apă subterană ROMU13 – Lăpușnic (Munții Poiana Ruscă)²⁰**

Corpul de apă subterană de tip mixt (freatic+ adâncime) este acumulat în depozitele cretacic-superioare. Acestea sunt reprezentate prin conglomerate, gresii, calcare și marnocalcare, care permit pe zonele de fisurație o circulație subterană a apelor. Apele subterane din depozitele cretacic-superioare circulă pe planurile de stratificație și pe planurile de falii.

Infiltrația eficace este cuprinsă între 220,5 și 315 mm/an. Rețelele acvifere locale sunt puse în evidență de izvoare care au debitele cu valori, în general, subunitare.

- **Corpul de apă subterană ROMU14 Lelese (Munții Poiana Ruscă)²⁰**

Corpul de apă subterană este de tip mixt (freatic+ adâncime). Calcarele și dolomitele cristaline, de vârstă carbonifer-inferioară și aparținând Pânzei Getice, reprezintă acvifere de tip carstic-fisural. Între Pânza Getică și Autohtonul Danubian există relații tectonice, pânza fiind șariată peste autohton. Pe alocuri, calcarele și dolomitele cristaline sunt neacoperite, iar pe alocuri sunt acoperite de depozitele panoniene (pietrișuri, nisipuri, argile), diferite tipuri genetice de depozite cuaternare (deluviale, aluviale, coluviale, eluviale, fluviale, mixte) sau soluri.

Infiltrația eficace este cuprinsă între 220,5 și 315 mm/an. Izvoarele din zona carstică au valori, în general, între 0,5 și 2,5 l/s. Debitele izvoarelor nu reflectă întotdeauna mărimea corpului de apă subterană, ceea ce evidențiază caracterul azonal al regimului apelor carstice. Alimentarea acviferului de tip carstic-fisural se face din precipitații și din acumulările, cu totul locale, prezente în depozitele deluviale, eluviale sau fluviale acoperitoare.

- **Corpul de apă subterană ROMU15 Răchitova – Munții Poiana Ruscă²⁰**

Corpul de apă subterană de tip mixt (freatic + adâncime) este cantonat în depozitele cretacic-superioare, reprezentate prin conglomerate, gresii, calcare și marnocalcare, care permit pe zonele de fisurație o circulație subterană a apelor. Apele subterane din depozitele cretacic-superioare circulă pe planurile de stratificație și pe planurile de falii.

Infiltrația eficace este cuprinsă între 220,5 și 315 mm/an. Rețelele acvifere locale sunt puse în evidență de izvoare care au debitele cu valori, în general, subunitare.

- **Corpul de apă subterană ROMU16 Depresiunea Hațeg²⁰**

Corpul de apă subterană freatică este de tip poros permeabil și se dezvoltă la nord de masivul muntos Retezat, fiind delimitat lateral de Munții Sebeșului, la est și de masivul Poiana Ruscă, la vest. În zona Hațeg, stratul acvifer freatic, localizat în depozitele aluvionare de luncă și terasă, de vârstă cuaternară, este constituit din pietrișuri cu bolovănișuri și nisipuri, având grosimi de 3-12 m. În lunca râului Strei, grosimea acestor depozite ajunge până la 5 m.

Nivelul hidrostatic este liber și este situat la adâncimi medii de 1-4 m. Apa subterană este drenată de rețeaua hidrografică, direcția generală de curgere fiind dinspre zonele înalte spre cele joase. Potențialul stratului acvifer din lunci poate fi considerat mediu, coeficienții de filtrație având valori de 20-50 m/zi. Un potențial mai scăzut se remarcă amonte de Băiești, în zona văii Streiului.

Alimentarea corpului de apă subterană se face, în principal din precipitații, infiltrația eficace având valori de 31,5-63 mm/an.

În cadrul bazinului Hațeg este de semnalat prezența conurilor de dejecție, constituite din elemente remaniate din granitoidul de Retezat, care pot tranzita debite mari de apă subterană.

- **Corpul de apă subterană ROMU17 Zeicani (Munții Țarcului)²⁰**

Corpul de apă subterană freatică și de adâncime Zeicani din Munții Țarcului este de tip fisural și poros-permeabil, fiind localizat în șisturi cristaline epimetamorfice precambrian superior – paleozoice din alcătuirea Autohtonului Danubian. În partea de nord a Munților Țarcului, aceste șisturi sunt separate prin culoarul sedimentar al râului Bistra de șisturile cristaline mezometamorfice ale Pânzei Getice din partea de sud a Munților Poiana Ruscă.

Șisturile cristaline din Munții Țarcului, care conțin corpul de apă subterană, sunt parțial neacoperite, parțial acoperite cu sol sau cu depozite cuaternare deluviale, coluviale, aluviale sau eluviale. Infiltrația eficace oscilează între 220,5 și 315 mm/an. Alimentarea corpului este de tip pluvio-nival.

Șisturile cristaline conțin ape subterane pe fisuri, în scoarța de alterare și la limita cu depozitele deluviale. Descărcările prin izvoare au indicat debite de 0,16-8 l/s.

- **Corpul de apă subterană ROMU18 Pecuiu (Munții Retezat)**²⁰

În Munții Retezat, corpul de apă subterană (freatică + adâncime) Pecuiu este de tip fisural și poros-permeabil, fiind acumulat în șisturi cristaline epimetamorfice, de vârstă precambrian superior – paleozoică, din alcătuirea Autohtonului Danubian. Alimentarea cu apă pentru cea mai mare parte din corp este de tip pluvio-nival. Infiltrația eficace este cuprinsă între 220,5 și 315 mm/an.

Șisturile cristaline din Munții Retezat sunt parțial neacoperite, parțial acoperite cu sol sau cu diferite tipuri genetice de depozite cuaternare (deluviale, coluviale, aluviale, fluviale, eluviale, glaciare etc.). Apele subterane circulă în scoarța de alterare a șisturilor, pe fisuri și la limita cu depozitele cuaternare acoperitoare. Debitul izvoarelor este cuprins între 0,19 și 14 l/s.

- **Corpul de apă subterană ROMU19 Ohaba Ponor (Munții Șureanu)**²⁰

Corpul de apă subterană (freatică + adâncime) Ohaba Ponor din Munții Șureanu este de tip carstic –fisural, fiind acumulat în calcare, gresii, marnocalcare și conglomerate, de vârstă jurasic – cretacică, din alcătuirea Pânzei Getice. În cadrul acestei pânze, peste fundamentul cristalin prealpin s-au depus formațiuni sedimentare mezozoice, a căror tectonică a fost determinată de mișcările orogenetice alpine.

Corpul prezintă puncte de insurgență, cursuri de ape subterane bine individualizate și resurgente. Descărcarea se face la cota nivelului de bază local, debitele izvoarelor având valori cuprinse între 0,03 și 1200 l/s.

Depozitele jurasice – cretacice acvifere sunt parțial neacoperite, parțial acoperite cu sol sau cu diferite tipuri genetice de depozite cuaternare (deluviale, aluviale, coluviale, eluviale etc.). Infiltrația eficace oscilează între 315 și 472,5 mm/an.

3.1.1.6 Hidrologie (ape de suprafață)

Județul Mureș (RO125)

Rețeaua hidrografică a județului Mureș este tributară cursului Mureș.³⁵ Acesta face parte din Grupa de Vest a apelor României, care se varsă în Tisa la Szeged, pe teritoriul Ungariei. Deși este cel mai lung dintre râurile interioare, Mureșul nu este navigabil. Bazinul hidrografic are o suprafață de 30332 km², lungimea cursului de apă este de 789 km, iar debitul mediu de 186,38 m³/s. Pe teritoriul țării străbate șapte județe, Mureșul fiind unul dintre ele.

Principalele cursuri de apă care străbat județul Mureș sunt:

- **Râul Mureș** pe o lungime de 209 km³⁶ între comuna Stânceni - satul Ciobotani din NE județului și la sud de comuna Chețani, la confluența cu Arieșul în partea de SV a județului. Pe această distanță Mureșul primește afluenți importanți pe partea stângă:
 - *Râul Gurghiul* izvorăște din munții Gurghiului. Are lungimea de 53 km, din care 20 km în județul Mureș și o suprafață a bazinului hidrografic de 563 km². Se varsă în Mureș în dreptul localității Reghin.
 - *Râul Lechința* sau *Comlod* are lungimea cursului de apă de 66 km, iar bazinul de recepție are 537 km². Se varsă în Mureș în apropierea localității Iernut, la Lechința.
 - *Pârâul de Câmpie* sau *Valea Ludușului* are lungimea cursului de apă de 59 km² și bazinul hidrografic de 643 km². Se varsă în Mureș în dreptul localității Luduș.
 - *Râul Niraj* izvorăște din masivul Gurghiului și este format din Nirajul Mic și Nirajul Mare. Are o lungime a cursului de apă de 82 km, din care 39 km în județul Mureș și un bazin de recepție de 651 km². Se varsă în emisarul Mureș în dreptul localității Ungheni.
 - *Târnavă Unită*, formată la Blaj din unirea *Târnavei Mici* și a *Târnavei Mari* se varsă în râul Mureș după 28 de km de la confluență, cu un debit mediu de 26,8 m³/s.

³⁵ <https://isj.educv.ro/sites/default/files/5-ape%20interioare.pdf>

³⁶ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor pentru județul Mureș (2020), elaborat de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Horea” al județului Mureș, disponibil la <http://www.isumures.ro/index.php/centru-operational/secretariat-tehnic-permanent/2276-planul-de-analiza-si-acoperire-a-riscurilor-al-judetului-mures-2021>

- Târnavă Mică izvorăște din Pasul Bucin din Munții Gurghiului, are 191 km lungimea cursului de apă (116 km în județul Mureș) și debitul mediu de 10 m³/s. Afluenții săi importanți sunt Vețca, Nadeșul, Ror, Valea Mare.
- Târnavă Mare izvorăște din Munții Gurghiu, are lungimea cursului de apă de 221 km, din care 42 km în județul Mureș, bazinul de recepție 3606 km² și un debit mediu de 14,5 m³/s. Afluenții principali sunt pâraiele: Scroafa, Valea Dracului, Daia, Șapartoc, Pârâul Câinelui, Șaeș, Laslea, Biertan, Hetiur și Ațel.
- *Râul Arieș* este afluent pe partea dreaptă a Mureșului la ieșirea din județ. Arieșul izvorăște din Munții Bihorului, după ce străbate județul Alba pe o lungime de 157 km și județul Mureș pe 7 km în partea de sud-vest, se varsă în emisar cu un debitul mediu de 25,6 m³/s.

În Tabelul 3-4 sunt prezentate caracteristicile cursurilor de apă care străbat județul Mureș.

Tabel 3-4: Rețeaua hidrografică a județului Mureș

Râul	Cod cadastral	Lungimea totală (km)	Lungimea în județul Mureș	Emisar
Mureș cu afluenții:	IV.1	789	209	Tisa/Ungaria
Gurghiu	IV.1.54	53	20	Mureș
Lechința/Comlod	IV.1.74	66	66	Mureș
Valea Ludusului	IV-1.078	59	59	Mureș
Niraj	IV-1.67	82	39	Mureș
Târnavă Mare	IV-1.96	221	42	Mureș
Târnavă Mică	IV-1.96.52	191	166	Târnavă Mare
Arieș	IV-1.81	164	7	Mureș

Sursa: Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor pentru județul Mureș, 2020³⁶ (prelucrare)

Potrivit informațiilor publice *Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor pentru județul Mureș, 2020³⁶*, lungimea rețelei hidrografice principale a județului este de 429 km, iar lungimea rețelei hidrografice secundare este de 2002 km.

Lacurile naturale, iazurile și bazinele de retenție sunt reprezentative județului Mureș. Categoria *lacurilor naturale* este reprezentată de *lacurile sărate* cu valoare terapeutică de la: Ideciu de Jos, Sângiorgiu de Mureș, Jabenii și Sovata. Complexul lacustru de la Sovata are în componență lacurile de origine carstosalină: Ursu, Aluniș, Suhat, Roșu, Verde, Șarpelui, Dulce, Berțu, iar în Lacul Negru cu o suprafață de numai 0,38 ha și o adâncime de 6,82 m sunt prezente depozite de nămol sapropelic. *Lacurile cu apă dulce* sunt valorificate economic prin amenajarea fermelor piscicole. În lungul Pârâului de Câmpie sunt recunoscute iazurile naturale și antropice cu suprafețe variabile, precum: Zau de Câmpie 133 ha, Tăureni 65 ha, Bujor I 25 ha și Bujor II 16 ha. Iazuri piscicole renumite sunt la Zau de Câmpie – 117 ha, Șăulia 48 ha și Tăureni – 53 ha, Lacul Fărăgău.

La nivel de județ, există 4 bazine de retenție care pot acumula în jur de 86 mil.m³ apă. Din acest volum, 71,5 mil.m³ sunt destinate atenuării viiturilor și 15 mil.m³ pentru suplimentarea debitelor în caz de necesitate (asigură folosințele economice în perioadele de secetă, iar pentru municipiul Târnăveni de aici se asigură apa potabilă și industrială în perioade critice).

Județul Galați (RO224)

Rețeaua hidrografică a județului Galați face parte din Grupa de Est a apelor României și este tributară fluviului Dunărea. Râurile principale care colectează întreaga rețea de ape de suprafață din județ sunt:

- **Râul Siret** are cel mai mare bazin hidrografic și cel mai mare debit de apă din țară 222 m³/s la vărsare. Cursul inferior traversează județul Galați și se varsă în Dunăre în sudul municipiului Galați. Din lungimea de 559 km, pe teritoriul județului cursul de apă străbate ultimii 150 de km. În acest spațiu primește ca afluenți: râul *Bârlad* cu afluentul Berheci al cărei afluent este râul Zeletin, râul *Tecucele* și râul *Geru* cu afluentul său Suhu, râul Corozel, Idrici, Jerovăț, Hobana și Bârzota.
- **Râul Prut** formează graniță cu Republica Moldova și se varsă în Dunăre în nordul municipiului Galați. În acest sector primește ca afluenți râurile: Hornicea, Chineja și Elanul.
- **Fluviul Dunărea** colectează apele Siretului și Prutului înainte de meandru Cotul Pisicii al Dunării, după care intră în sectorul de deltă de pe teritoriul județului Tulcea.

În Tabelul 3-5 de mai jos sunt prezentate caracteristicile cursurilor de apă care străbat județul Galați.

Tabel 3-5: Rețeaua hidrografică a județului Galați

Fluviul Dunărea, cod cadastral XIV.1				
Râul	Cod cadastral	Lungimea totală (km)	Lungimea în județul Galați	Emisar
Siret cu afluenții:	XII.1	559	150	Dunăre
Bârlad	XII.1.78	207	55	Siret
Berheci	XII.1.78.39	92	92	Bârlad
Corozel	XII.1.78.42.2	41	41	Bârlad
Zeletin	-	83	83	Berheci
Tecucel	XII.1.78.41	28	28	Bârlad
Geru	XII.1.81.a	62	62	Bârlad
Suhu	XII.81a.5	72	72	Geru
Jerovăț	-	29	29	Bârlad
Hobana	-	-	-	Bârlad
Bârzota	-	-	-	Bârlad
Pрут cu afluenții:	XIII.1	742	103	Dunăre
Chineja	XIII.1.27	79	79	Lacul Brateș
Hornicea	XIII.1.23	-	-	Pрут
Elan	XIII.1.22	73	2	Pрут

Sursa: Strategia de Dezvoltare a județului Galați, 2015-2020³⁷, și Geografia apelor României, 1979

Debitele rețelei hidrografice sunt variabile datorită influențelor climatice excesive care se resimt în nodul Câmpiei Române și sudul Podișului Central Moldovenesc. Afluenții de pe partea dreaptă ai Bârladului își adună apele din zona subcarpatică, astfel că au debite semnificative primăvara, odată cu topirea zăpezilor, și vara. La precipitații abundente, acestea produc viituri însemnate.

Lacurile și bălțile sunt reprezentative județului Galați. Din suprafața totală a județului de 446632 ha, lacurile și bălțile ocupă o întindere însumată de 13019 ha (2,91%). Cele mai importante lacuri sunt: Brateș, Pochina și Vlășcuța cărora li se alătură bălțile: Tălăbasca, Cătușa, Vlașca, Potcoava, Mața – Rădeanu, Șovârca, Mălina, Lozova, Tudor Vladimirescu, prezentate în Tabelul 3-6.

Tabel 3-6: Principalele lacuri de apă ale județului Galați

Tipuri	Luciul de apă	Suprafața (ha)
Lacurile	Lacul Brateș	2069
	Lacul Pochina	75
	Lacul Vlășcuța	42
	Lacul Negru	6
Bălțile	Mața-Rădeanu	605
	Șovârca	274
	Limanul Mălina	154
	Limanul Lozova	145
	Tălăbasca	139
	Tudor Vladimirescu	101
	Potcoava	49
	Vlașca	42
	Limanul Cătușa	4,2
	Limanul fluviat al Covurlui/Chineja	10

Sursa: Strategia de Dezvoltare a județului Galați, 2015-2020³⁷, și Geografia apelor României, 1972

Fluviul Dunărea delimitează județul în partea de sud pe o distanță de numai 20 km, în care primește ca afluenți Siretul și Prutul pe partea stângă. În acest sector panta terenului este foarte redusă din care cauză fluviul prezintă meandre largi. În perioadele de îngheț, în acest sector Dunărea îngheață formând zăpoare, curgeri de sloiuri și poduri de gheață. Debitul mediu multianual la intrarea în județul Galați este de 6000 m³/s, iar la ieșire de 6340 m³/s. Se observă că în numai 20 km, debitul mediu multianual crește cu 340 m³/s ca urmare a colectării apelor Siretului și Prutului.

³⁷ Strategia de dezvoltare a județului Galați, 2015-2020, disponibilă la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/Comunicate10/strategia-2015.pdf>

Județul Prahova (RO316)

Rețeaua hidrografică a județului Prahova face parte din Grupa de Sud a apelor României și este tributară fluviului Dunărea. Are direcție de curgere nord-sud în zona montană, sud-est în arealul subcarpatic, iar în câmpie direcția de curgere a apelor se accentuează spre est. Râurile principale care colectează rețeaua de ape de suprafață din județ sunt:

- **Râul Prahova** cu o lungime de la izvoare până la vărsare de 183 km, traversează județul Prahova pe o distanță de 171 km. Primește ca afluenți principali râurile: Doftana – 41 km, Teleajen – 122 km, Cricovul Sărat – 94 km și Azuga – 23 km.
 - **Râul Doftana** are ca afluenți importanți pâraiele: Păltinoasa, Urlățelul sau râul Predeluș, Valea Neagră, Valea Grecilor, Brebu. Se varsă în râul Prahova la nord de municipiul Câmpina.
 - **Râul Teleajen** primește ca afluenți mai importanți pe: Drajna, Bucovel, Telega/Mislea, Slănic, Leaotul, Telejănel, Vărbilău, Dâmbu, Brădetu și se varsă în Prahova în nordul comunei Măneciu.
 - **Râul Cricovul Sărat** este afluent a râului Prahova și are afluenți pe Vărbila și Ciojdeanca. Lungimea cursului de apă este de 94 km și are ca emisar râul Ialomița.
 - **Râul Cricovul Dulce** cu o lungime totală de 80 km străbate județul Prahova pe o distanță de 30 km și are ca afluenți râurile: Provița, Sărata cu afluentul Ghighiu.
- **Râul Ialomița** cu izvoare în Munții Bucegi și punct de vărsare în Dunăre la Hârșova traversează județul Prahova în partea de sud unde primește ca afluent pe Cricovul Dulce. Râul Ialomița confluează cu râul Prahova la nord de comuna Dridu, în dreptul satului Patru Frați care aparține de comuna Adâncata.

În Tabelul 3-7 sunt prezentate primele 10 cursuri de apă după lungime, care străbat județul Prahova.

Tabel 3-7: Principala rețea hidrografică a județului Prahova

Râul	Cod cadastral	Lungimea totală (km)	Lungimea în județul Prahova (km)	Emisar
Prahova	XI.1.20	183	171	Ialomița
Teleajen	XI.1.20.13	122	122	Prahova
Doftana	XI.1.20.9	51	51	Prahova
Cricovul Sărat	XI.1.20.16	94	94	Prahova
Provița	XI.1.20.16.4	48	48	Cricovul Dulce
Leaotul	-	47	47	Teleajen
Dâmbu	-	39	39	Teleajen
Vărbilău	-	37	37	Teleajen
Cricovul Dulce	-	30	30	Ialomița
Telega/Mislea	XI.1.20.13.12	30	30	Teleajen
Ialomița	XI.1	417	aprox. 10 km	Dunăre

Sursa: Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Prahova, 2016³⁸

Râul Prahova cu afluentul Teleajen formează două axe care drenează județul în partea central nordică a acestuia. Partea de vest a județului este drenată de Cricovul Dulce cu afluentul Provița, iar partea de est este traversată de izvoarele afluenților râului Buzău și al râului Cricovul Sărat.

Lacurile naturale sunt puțin numeroase și se află în special în zona de câmpie și dealuri. După originea formării cuvetelor lacustrele, lacurile prahovene sunt:

- Lacuri de câmpie sunt genetic limanuri lacustre din lungul Ialomiței, cel mai apropiat de județul Prahova fiind Lacul Fulga pe valea Bălana.
- Lacurile de la Slănic (Baia Baciului, Baia Miresei, Baia Verde) au cuvete formate în formațiuni saline, fiind amenajate în scop balnear.
- Lacurile din zona subcarpatică sunt lângă localitățile: Brebu (cu suprafața de 3,8 ha și adâncimea maximă de 12 m), Lacul Peștelui la Câmpina și Lacul Bisericii la Vitoara cu suprafețe de 4-6 ha și adâncimi mici, de maxim 2-4 m. Alte lacuri de apă se află în apropierea comunelor Boldești – Grădiștea, Colceag, Sălciile, Gorgota, Bucov și Păulești³⁸.

³⁸ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Prahova (2016), elaborat de Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Prahova, și disponibil la http://www.isuprahova.ro/pdf/sthp/PAAR_2016.pdf

Cele mai importante lucruri de apă din județ o constituie lacurile de acumulare de la Paltinu și Măneciu:

- *Barajul Paltinu* a fost construit în perioada 1968 – 1971 pe râul Doftana (afluent al râului Prahova) și are rol de atenuarea undelor de viitură și apărarea împotriva inundațiilor. Folosițele acumulării sunt: alimentarea cu apă potabilă a populației, asigurarea cu apă a industriei locale, producerea energiei electrice.
- *Barajul Măneciu* a fost dat în folosință în anul 1994. Este amplasat pe râul Teleajen și necesită o monitorizare specială întrucât construcția a fost încadrată în *categoria B de importanță deosebită*, în conformitate cu NTLH 021-2000 (Metodologia de evaluare a stării de siguranță în exploatare a barajelor și lacurilor de acumulare). Folosițele acumulării sunt: atenuarea viiturilor și apărare împotriva inundațiilor, alimentarea cu apă a zonei Ploiești-Brazi-Teleajen, producerea energiei electrice prin C.H.E Măneciu și Izvoarele, asigurarea apei pentru alte folosițe în aval de baraj.³⁸

În județul Prahova, lucrurile de apă (lacurile naturale, lacurile de acumulare cu funcție de baraje hidrotehnice) însumează o suprafață de 1415 ha.

Județul Dolj (RO411)

Rețeaua de ape curgătoare care traversează județul Dolj se încadrează Grupei de Sud a Apelor României, fiind colectate de Dunăre. Principalele artere hidrografice care străbat județul sunt de la nord la sud: Jiuul cu afluenții săi și afluenții râului Olt care au izvoare în zona piemontană sau Subcarpatică sau traversează partea de nord-est a județului Dolj. În sud, fluviul Dunărea străbate județul de la vest la est pe o lungime de 152 km, la nord de localitatea Drincea și Ostrovul Păpădia.

Caracteristicile apelor de suprafață sunt date de densitatea rețelei hidrografice foarte redusă în sudul județului 0,3-0,4 km/kmp, afluenții râurilor principale sunt cursuri cu apă semipermanentă sau temporară. Când verile sunt secetoase, cursurile pâraielor scad și se reactivează doar la precipitații abundente. Astfel, debitele rețelei hidrografice secundare sunt variabile. Cursurile de apă care străbat județul Dolj sunt:

- *Fluviul Dunărea* cu afluenții: Jiu și Sărăceaua și Jieț
- *Râul Jiu* cu afluenții: Amaradia, Argentoaia sau Brădet,
- *Râul Sărăceaua* cu afluentul său Balasan, este afluent al Dunării lângă localitatea Cârna.
- *Râul Jieț* (Jieț de Dolj) se varsă în Dunăre în dreptul localității Bechet.
- *Râul Desnățui* împreună cu afluentul său Baboia se varsă în Lacul Bistreț. Cu lungimea cursului de apă de 94 km este al doilea râu din județ ca lungime după Jiu. Lângă localitatea Fântânele primește ca afluent pe râul Terpezița.
- *Râul Teslui* – afluent al Oltului, alături de Geamărtăul care străbate județul Dolj în partea de NE.

În Tabelul 3-8 sunt prezentate caracteristicile cursurilor de apă care străbat județul Dolj.

Tabel 3-8: Rețeaua hidrografică a județului Dolj

Râul	Cod cadastral	Lungimea totală (km)	Lungimea în județul Dolj (km)	Emisar
Jiu cu afluenții:	VII-1.000	339	142	Dunăre
Amaradia cu:	VII-1.042	106	44	Jiu
Afl. Plosca	-	41,8	>41	Amaradia
Argentoaia/Brădet	VII-1.040	50	>50	Jiu
Gioroc	VII-1.050	15	>15	Jiu
Sărăceaua cu:	Curs	-	-	Dunăre
Afl. Balasan	semipermanent	-	-	-
Jieț	-	52	52	Dunăre
Desnățui	XIV 1.27.00.00	115	105	Lacul Bistreț
Baboia	-	80	80	Desnățui
Teslui	VIII.1.165	110	76	Olt
Dunărea	XIV.1	1075	152	Marea Neagră

Sursa: Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor (PAAR) al județului Dolj (2021)¹⁷

Lucrurile de apă din județul Dolj sunt *lacuri naturale* situate de-a lungul cursului Dunărea: Balta Golenți, Lacul Dunelor, Bălțile Pisculeț, complexul lacurilor Bistrețu, Nasta și Cârna care au legătură cu fluviul. Lacurile de terasă care nu au legătură cu nivelul piezometric al Dunării sunt: Lacul Mare, Lacul Mic de lângă Prunet și lacurile antropice pe râurile Desnățui cu afluentul său Baboia, Gioroc, Plosca. Conform PAAR Dolj (2021)¹⁷, lacurile de acumulare permanente sunt pe râul Jiu în apropierea localității Ișalnița, Lacul Fântânele lângă localitatea Fântânele, Lacul Cornu la sud de localitatea Cornu și Lacul Caraula la

sud de localitatea cu același nume. Acumularea de apă nepermanentă Prodila se află la SV de comuna Podari, pe partea dreaptă a râului Jiu.

De-a lungul cursului Dunării pe cei 152 km aferenți județului Dolj apar insulele Grădiștea și Calnovăț; și ostroavele: Verde, Copănița, Vană, Pletriș, Acalia, Ostrovul Calafatul Mare.

Județul Gorj (RO412)

Rețeaua hidrografică a județului Gorj face parte din Grupa de Sud a apelor României și este tributară fluviului Dunărea. Râurile principale care colectează rețeaua de ape de suprafață din județ sunt:

- *Râul Cerna* în partea de NV, drenează rețeaua de ape montane din sudul - vestul Masivului Godeanu, după care se varsă în Dunăre în dreptul localității Orșova. Afluentul principal este Valea Iovanului care se varsă în Lacul Valea lui Iovan.
- *Râul Jiu* traversează județul de la Nord la Sud în partea centrală, colectând apele care își au izvoare în zona carpatică și subcarpatică (Amaradia). Are ca emisar fluviul Dunărea. Pe teritoriul gorjean primește ca afluenți pe partea dreaptă râurile: Tismana, Bistrița gorjeană, Jaleșul, Șușița, Cioiana și Jițul. Motrul confluează cu Jiul, la limita celor trei județe: Gorj, Mehedinți și Dolj, în dreptul satului Gura Motrului (jud. Mehedinți). Amaradia confluează cu Jiul pe teritoriul județului Dolj. Pe partea stângă primește ca afluenți Gilortul cu afluentul Blahnița, Ploatiștea și Sadul. Jiul se unește cu Gilortul într-un singur curs în sudul județului și se varsă în Dunăre în dreptul Ostrovului Copănița.
- *Râul Olteț* drenează apele Masivului Parâng de pe o mică suprafață din NE județului. Oltețul face parte din bazinul hidrografic al Oltului.

În Tabelul 3-9 sunt prezentate caracteristicile cursurilor de apă care străbat județul Gorj.

Tabel 3-9: Rețeaua hidrografică a județului Gorj

Râul	Cod cadastral	Lungimea totală (km)	Lungimea în județul Gorj (km)	Emisar
Jiu cu afluenții:	VII.1	339	188	Dunăre
Ploatiștea	VII.1.017	13	13	Jiu
Sadul	VII.1.020	21	21	Jiu
Amaradia	VII.1.026	62	41	Jiu
Tismana cu afluenții:	VII.1.031	42	42	Jiu
Bistrița	VII.1.031.06b	40	40	Jiu
Jaleșul	VII.1.031.07	44	44	Jiu
Șușița (Rovinari)	VII.1.025b	37	37	Jiu
Gura Șușiței (Ionești)	VII.1.035	24	24	Jiu
Jițul	VII.1.033	49	49	Jiu
Gilortul cu afluenții:	VII.1.034	119	119	Jiu
Galbenu	VII.1.034.05	31	31	Jiu
Ciocadia	VII.1.034.06	28	28	Jiu
Blahnița	VII.1.034.09	44	44	Jiu
Cerna cu afluentul:	VI.2	82	24	Dunăre
Valea Iovanului	VI.2.3	11	11	Lacul Valea lui Iovan
Motru	VII.1.036	134	>100	Jiu
Olteț	VIII.1.73	175	30	Olt

Sursa: Planul de Management al Riscului la Inundații, Administrația Bazinală de Apă Jiu³⁹ (prelucrare), și Geografia Apelor României, 1972

Județul Gorj se remarcă prin densitatea rețelei hidrografice și debite permanente care asigură satisfacerea necesarului pentru diverse folosințe. De exemplu, debitul apelor râului Tismana asigură răcirea centralei termoelectrice de la Rovinari.

Lacurile sunt reprezentate de lacurile naturale și lacurile artificiale, amenajate pentru folosințe antropice. La nivel de județ, lacurile naturale sunt reduse ca număr. Dintre cele mai importante luciuri de apă se remarcă:

³⁹ Planul de Management al Riscului la Inundații, Administrația Bazinală de Apă Jiu, elaborat de ANAR și INHGA, și disponibil la <http://www.inhga.ro/documents/10184/1210275+PMRI+JIU.pdf/67a70fec-e3b7-47a1-9a76-c7650abafed8>

- Lacurile naturale - lacurile glaciare din Munții Parâng și Munții Godeanu:
 - Gâlcescu – 3 ha și adâncimea maximă de 9,3 m;
 - Slăveiu – 2,8 ha și adâncimea maximă de 2,8 m;
 - Mija și Pasărea au 0,3 – 0,4 ha, cu adâncime maximă de 3 m. Datorită suprafețelor mici, aceste lacuri sunt acoperite de gheață aproximativ 9 luni pe an.
- Lacurile antropice:
 - Valea lui Iovan pe râul Cerna (volum util 120 mil.m³ apă), Lacul Motru (volum util 3 mil.m³ apă) pe râul Motru, fac parte din Complexul hidrotehnic Cerna-Motru-Tismana. Asigură apa potabilă pentru populație din bazinul mijlociu al Văii Jiului. De asemenea, asigură apă industrială și exploatare energetică.
 - Complexul lacustru Vâja – Lacul Clocotiș pe Bistrița Olteană este format dintr-o serie de lacuri antropice. Acumularea Vâja are un volum util de 2 mi.m³ apă, iar acumularea Clocotiș 5 mil.m³ apă. Amenajarea hidrocentralei Tismana pe râul Tismana a dus la formarea lacului de acumulare cu o lungime medie de 550 m.

Amenajările hidrotehnice de pe cursurile principalelor râuri au format lacuri antropice cu funcții complexe: diguri de protecție baraje de acumulare, lucrări de apărare împotriva inundațiilor (îndiguiri, regularizări), producerea energiei electrice.

Județul Hunedoara (RO423)

Rețeaua hidrografică a județului Hunedoara se încadrează la două grupe hidrografice ale României: Grupa de Vest prin râurile Mureș și Crișul Alb, dar se încadrează și Grupei de Sud prin râul Jiu, al cărui colector este Dunărea. Rețeaua hidrografică de Vest este colectată de râul Tisa pe teritoriul Ungariei.

Apele curgătoare au origine carpatică și formează un evantai al rețelei hidrografice unde apele converg spre interiorul județului către culoarele de depresionare sau se direcționează spre exteriorul ramelor montane către alte nivele de bază. Pe teritoriul județului Hunedoara se suprapun trei bazine hidrografice importante: Mureșul cu poziție centrală și cu cel mai mare bazin de recepție din județ, Jiul în sud drenează Depresiunea Petroșani și Crișul Alb în nord-vest traversează depresiunea Brad. Cursurile de apă care străbat județul sunt:

- **Râul Mureș** între localitățile hunedorene Aurel Vlaicu în est și Zam în vest, primește ca afluenți importanți pe Orăștie, Strei, Cerna și Dobra din Munții Poiana Ruscă, dar și alte cursuri de apă cu lungimi ce nu depășesc 15-18 km. Mureșul străbate culoarul tectonic dintre Munții Șureanu, Munții Poiana Ruscă și vestul Dealurilor Lipovei din sudul culoarului și Munții Metaliferi din nord. În acest sector albia are o pantă de scurgere redusă, iar terasele sunt bine evidențiate. Formează câteva sectoare relativ de defileu la vest de Deva între Munții Poiana Ruscă și Munții Metaliferi și la ieșirea din județ, între Dealurile de Vest și Munții Metaliferii din nord.
 - Râul Orăștie izvorăște din Munții Șureanu – Muntele Zebra. Primește ca afluenți o serie de râuri scurte, dar cu debite permanente, afluentul principal fiind râul Sibiușel. Debitul mediu este de 2,00 m³/s.
 - Râul Geoagiu de Hunedoara, cu izvoare în nordul Munților Metaliferi și se varsă în Mureș în localitatea Geoagiu, la Nord-Est de Orăștie.
 - Râul Strei format din unirea cu Râul Mare are ca afluenți importanți pe Râul Bărbat și Luncani. Râul Strei este format din confluența Pârâului Cald și Pârâul Rovinei din Munții Șureanu. Confluează într-un singur curs cu Râul Mare la Hațeg.
 - Râul Mare își are izvoarele în Masivele Retezat – Godeanu, din confluența pâraielor Râu Șes și Lăpușnicul Mare. Primește 23 de afluenți, astfel că debitul său a permis construirea Lacului de acumulare Gura Apelor.
 - Râul Cerna Ardeleană izvorăște din Munții Poiana Ruscă din unirea pâraielor Fântâna, Boru, Negoiu și Ciumița. Lungimea cursului de apă este de 73 km din care 65 de km în zona montană. În aval de Lunca Cernii formează un sector de defileu - Cheile Cernii, se îndreaptă și alimentează lacul Cinciș, străbate Depresiunea Hunedoara și apoi se varsă în Mureș la vest de Simeria.
 - Râul Dobra izvorăște din versantul nordic al Munților Poiana Ruscă, din apropierea izvoarelor Cernei. Spre confluența cu Mureșul formează Depresiunea Dobrei. Se varsă în Mureș în vestul județului.
- **Râul Crișul Alb** izvorăște din centrul Munților Apuseni, din Masivul Bihor de la o altitudine aproximativă de 1300 m. Cursul său se îndreaptă spre sud până la Depresiunea Brad pe care o drenează spre vest și nord-vest, la ieșirea din județ. În acest areal primește ca afluenți principali

din Munții Bihorului râurile Buceș cu afluentul Valea Satului și Ribița, iar din Munții Metaliferi o serie de cursuri de apă permanente, dar cu lungimi mici.

- **Râul Jiu** străbate partea de sud a județului, constituind rețeaua hidrografică principală a Văii Jiului din Depresiunea Petroșani. Jiul se formează din două izvoare: Jiul de Vest și Jiul de Est, după unirea celor două cursuri în dreptul localității Iscroni din sudul municipiului Petroșani. Întreaga rețea de ape curgătoare permanente, semipermanente și temporare este tributară în totalitate cursului Jiului, însă cei mai importanți afluenți sunt Jiețul și Taia. După aproximativ 5 km de la formare, Jiul se îndreaptă spre sud, intrând în județul Gorj. Până la ieșirea din zona montană spre Târgu Jiu, formează Defileul Jiului, unul din cele mai spectaculoase defileuri din țară.

În Tabelul 3-10 sunt prezentate caracteristicile cursurilor de apă care străbat județul Hunedoara.

Tabel 3-10: Rețeaua hidrografică a județului Hunedoara

Râul	Cod cadastral	Lungimea totală (km)	Lungimea în județul Hunedoara (km)	Emisar
Râul Mureș cu afluenții:	IV.1	789	105	Tisa
Orăștie	IV.1.114	47	47	Mureș
Geoagiu	IV.1.111	48	34	Mureș
Strei cu afluenții:	IV.1.117	89	89	Mureș
Râul Bărbat	IV.1.117.7	28	28	Strei
Râul Mare	IV.1.117.14.8	62	62	Strei
Luncani	-	25	25	Strei
Cerna Ardeleană	IV.1.119	73	67	Mureș
Dobra	-	42	42	Mureș
Călan	-	20	20	Mureș
Jiul format din	VII.1.000	339	85	Dunăre
Jiul de Est	VII.1.015	29	29	Jiu
Jiul de Vest	VII.1	51,4	51,4	Jiu
Afl. Taia	VII.1.015.06	21	21	Jiul de Est
Jieț	VII.1.015.07	27	22	Jiul de Est
Bănița	VII.1.015.08	17	17	Jiul de Est
Râul Crișul Alb cu afluenții:	III.1	263/234 România	66	Crișul Dublu din Ungaria
Buceș cu Valea Satului	-	15	15	Crișul Alb r. Buceș
Ribița	-	18	18	Crișul Alb

Sursa: Planul de Management al Riscului la Inundații, Administrația Bazinală de Apă Jiu³⁹ (prelucrare), și Geografia Apelor României, 1972

Lacurile naturale și antropice din județul Hunedoara completează rețeaua de ape de suprafață. Deși numărul lor nu este mare, lacurile naturale se remarcă prin originea cuvetelor lacustre:

- *Lacurile glaciare* din:
 - *Masivul Retezat* sunt cele mai numeroase, fiind răspândite pe o suprafață de aproximativ 40000 ha a Parcului Național Retezat. Lacul glaciar Tăul Custuri sau Tăul Custurii Mari este situat la cea mai mare altitudine de 2226 m și are o suprafață mică de numai 2,78 ha și adâncimea de 9 m. La altitudinea de 2040 m se află Lacul Bucura cu cea mai întinsă suprafață 10,8 ha și adâncimea maximă de 15,5 m. Lacul cu cea mai mare adâncime este Lacul Zănoaga - 29 m cantonat în Muntele Sesele la altitudinea de 1997. Alte lacuri glaciare sunt: Lia, Florica, Peleaga, Pietrele Viorica, Galeșu, Ciulfu Mic și Ciulfu Mare, Ștevia.
 - În *Munții Parâng* lacurile glaciare au un număr mar redus. Cele mai cunoscute lacuri sunt: Gâlcescu situat la altitudinea de 1925 m cu adâncimea de 9,3 m, Zănoaga Stanei, Lacul Lung, Lacul Roșiile care se află la o altitudine de 2000 m. Este cunoscut și ca Lacul Fără fund datorită adâncimii de aproape 18 m. Lacurile glaciare Slăveiul și Oglinda Mândrei fac parte din bazinul Jiețului aferent Munților Parâng.
 - În *Munții Godeanu* lacurile sunt reduse ca număr și suprafață. Se remarcă lacurile: Borâscu Mare cantonat în Zănoaga Mare, lezerul Godeanu cantonat în cercul Vf. Gugu la o altitudine de aproximativ 2000 m și Scărișoara la 1986 m, Moraru, Șeselor.
- *Lacurile montane naturale* au suprafețe mici și sunt situate până la altitudinea de 1800 m. În munții Țarcu, cele mai frumoase lacuri sunt: Corciova, Balcu, Pietrele Albe și Tăul fără Nume.
- *Lacurile antropice* au folosințe economice (alimentare cu apă potabilă și industrială), dar și hidroenergetică. Pe teritoriul județului se află următoarele acumulări:
 - Complexul energetic de la Gura Apelor din bazinul Râului Mare;
 - Lacul de acumulare de la Cinciș pe râul Cerna;

- Acumularea Valea de Pești pe valea Jiului din Depresiunea Petroșani;
- Balta Romos și ferma Piscicolă din Culoarul Orăștie.
- În Depresiunea Jiului au fost realizate acumulări de apă cu folosințe locale: Lacul Tău pe valea Jiețului, Lacul La Maleia și Știurț de lângă Petroșani, acumularea de la Lupeni, Lacul Fosta Carieră de la Uricani/Câmpu lui Neag. Lacurile antropice sau seminaturale sunt folosite în principal ca surse de apă potabilă a populației din localitățile: Uricani, Lupeni, Vulcan, Aninoasa, Petroșani și Petrila.

3.1.1.7 Condiții climatice

Clima României este temperat continentală de tranziție specifică Europei Centrale cu patru anotimpuri. Diferențele climatice locale se datorează poziției geografice dată de coordonatele latitudinii și longitudinii, dar și altitudinii reliefului. Caracteristicile climatice sunt date de: temperatură, precipitații și circulația maselor de aer care se manifestă într-un anumit spațiu.

Județul Mureș (RO125)

Județul Mureș se încadrează sectorului de climat continental moderat de dealuri și podiș specific Depresiunii Colinare a Transilvaniei și sectorul climei montane. În partea de NE a județului, cu relief specific montan și subcarpatic, verile sunt călduroase iar iernile sunt lungi și reci. Spre vest și SV, caracteristică podișului cu aspect de câmpie, verile sunt mai secetoase și mai calde, iar iernile mai blânde. Specific este topoclimatul culoarelor de vale care imprimă caracteristici locale, cu apariția frecventă a cețurilor de dimineață, în special vara.

Temperatura aerului prezintă diferențieri regionale pronunțate. Potrivit *Hărții climatice a României*, județul Mureș se încadrează izotermelor de 0-6°C în zona montană, 6-8°C în zona subcarpatică transilvană și 8-10°C în regiunea de podiș.

Precipitațiile cad diferențiat, astfel că în zona montană cantitatea anuală de precipitații se încadrează izohietelor de 1000 – 1400 mm/an în funcție de altitudine, zona subcarpatică primește 800-1000 mm/an, în timp ce zona de podiș înregistrează valori cuprinse între 600 – 700 mm/an în partea de vest și 700-800mm/an în partea estică.

Circulația atmosferică (vânturile) sunt caracterizate de frecvența maselor de aer venite din V și NV cu 12,1% în special primăvara, vara și toamna. În lunile de iarnă vânturile din NE sunt dominante, cu frecvențe între 10,8 – 13,8%.

Conform *Hărții Regionarea climatică a României*, județul Mureș se suprapune: climatului de munte, climatului de dealuri înalte peste 500 m și climatului de dealuri joase sub 500 m aflându-se în întregime sub influența maselor de aer oceanice venite din vestul continentului.

Județul Galați (RO224)

Conform *Hărții climatice a României*, județul Galați se încadrează climei continentale de tranziție cu nuanțe de excesivitate specific climatului din estul României. Pe culoarele largi de vale ale râurilor principale se formează un topoclimat aparte, vara mai umed și mai răcoros și iarna mai cald față de regiunile exterioare.

Temperatura aerului prezintă diferențieri imprimare de altitudinea reliefului. Potrivit *Hărții climatice a României*, județul Galați se încadrează izotermelor de 11-12°C în zona de luncă și câmpie, 8-10°C în regiunea de dealuri și podiș din nordul și nord-vestul județului. Cea mai mare parte a județului se încadrează climatului de câmpie cu nuanțe de excesivitate/ariditate, și doar o mică parte aparține climei de dealuri joase. Caracteristica climei este dată de amplitudinile termice mari, cu veri foarte calde și uscate și ierni geroase cu viscole. Intervalele reduse de trecere de la temperaturi negative la temperaturi pozitive determină primăvara topirea rapidă a zăpezii și producerea inundațiilor mari. În ultimii ani temperatura medie anuală a depășit 11°C (12,3°C t.m.a. în anul 2013 la stația meteorologică Galați și 11,2°C la stația meteorologică Tecuci).

Precipitațiile cad diferențiat pe suprafața județului. În zonele de câmpie cantitatea medie anuală a precipitațiilor este de 450-500 mm/an, iar în zona deluroasă acestea pot urca până la 550 mm/an.

Precipitațiile sunt sub formă de ploaie sau ninsoare, dar, în ultimii ani s-au înregistrat și căderi importante de grindină vara sau chiciură iarna. Variația cantităților de precipitații poate duce la dezechilibre locale, generând inundații importante vara și înghețuri mari iarna, favorizând formarea poleiului și a chiciurii.

Circulația atmosferică (vânturile) sunt caracterizate de frecvența maselor de aer venite din est și NE ce se resimt tot timpul anului. Vara sunt resimțite și vânturile calde din sudul continentului, adesea acestea vin încărcate cu particule de praf, accentuând starea de uscăciune. Iarna, viteza vântului se amplifică, generând viscole puternice. Vitezele vântului pot ajunge la un maxim în luna aprilie, după care se înregistrează o scădere în intensitate a acestora.

Conform *Hărții Regionarea climatică a României*, județul Galați se suprapune: climatului de luncă, climatului de câmpie și climatului de dealuri și podișuri joase sub 500 m. Aflat în partea estică a țării, nuanțele de ariditate sunt accentuate. În zona luncilor se formează un topoclimat local generat de culoarele de vale.

Județul Prahova (RO316)

Climatul este specific României - climă temperat continentală de tranziție, cu topoclimat diferențiat în principal de morfologia reliefului.

Conform *Hărții climatice a României*, pe teritoriul județului Prahova se înregistrează diferențieri climatice de la nord la sud. Morfometria reliefului încadrează suprafața județului la trei tipuri climă: climatul de munte, climatul de deal și climatul de câmpie. Astfel:

- *Climatul montan* este diferențiat pe etaje altitudinale. Caracteristicile parametrilor climatici sunt:
 - Temperatura medie anuală este de 4-6°C la altitudini mai mici de 1500 m, 2-4°C până la altitudinea de 1500-1600 m. Între 1600-2000 m temperaturile se încadrează izotermei de 0-2°C, iar la Vârful Omu valoarea să fie mai mică de -2°C (-2,4°C). Iarna apar frecvent manifestări climatice care împiedică buna desfășurare a activităților (temperaturi foarte scăzute generate de viteza Crivățului, formarea chiciurii și a ceții).
 - Precipitațiile medii anuale se încadrează izohietelor de 800-1000 mm/an până la altitudinea de 1500 m, între 1000-1200 mm/an la altitudini de până la 2000 m și între 1200-1400 mm/an și peste această valoare, numai sectoarelor montane ale căror altitudini depășesc 2000 m (masivul Bucegi sau Ciucaș).
 - Circulația atmosferică este atribuită vânturilor venite din nordul, nord-estul Europei și mai puțin Vânturilor de Vest.
 - Între cele două rame montane care-l flanchează de o parte și de alta, Culoarul Prahovei prezintă caracter de adăpost climatic.
- *Climatul de dealuri* specific sectorului subcarpatic prezintă:
 - Temperaturi medii anuale mai ridicate la contactul cu câmpia evidențiate de izoterma de 8-10°C și mai scăzute la contactul cu muntele, reprezentată de izoterma de 6-8°C.
 - Precipitațiile sunt mari reduse decât în sectorul montan, cantitatea medie anuală a acestora diferind în funcție de altitudine. În sectorul subcarpatic înalt precipitațiile cad în jur de 800-1000 mm/an, în sectorul subcarpatic cu altitudini reduse cantitatea medie a precipitațiilor anuale se încadrează valorilor de 600-800 mm/an.
 - Circulația atmosferică este predominant din nord și nord-est, cu influențe regionale sau locale ale vânturilor de tip foehn, care duc la inversiuni de temperatură în special în ariile depresionare subcarpatice (Câmpina, Vălenii de Munte, Slănic Prahova).
- *Climatul de câmpie* este relativ uniform. La contactul cu zona subcarpatică unii parametri climatici prezintă particularități: circulația foehnului mai intensă în perioada primăverii, precipitații deosebit de abundente în lunile aprilie-iunie, în lunile august –septembrie se poate instala seceta, căderile de grindină înregistrate pe toată durata verii.
 - Temperaturile medii anuale sunt date de izoterma de 9-10°C pentru Câmpia Înaltă a Ploieștilor și mai ridicate în sud (10,2°C- 10,6°C) la contactul cu Câmpia Vlăsiei.
 - Precipitațiile scad către valori medii de 500 mm/an (550-600 mm/an în nordul câmpiei și 500-550 mm/an spre sud).

Circulația atmosferică dominantă este NE și V. În perioada de vară, în zona de câmpie, se poate resimți influența circulației continentale sudice care aduce praf și valuri de căldură accentuând fenomenul de uscăciune.

Județul Dolj (RO411)

Județul Dolj se suprapune sectorului de climă continentală de tranziție cu influențe submediteraneene în cea mai mare parte a județului, iar spre nord se încadrează climatului de dealuri cu altitudini reduse. Influențele mediteraneene care se cantonează pe culoarele de vale din sudul Europei și accentuează încălzirea întregii regiuni de la vest de Olt.

Caracteristicile climei din județul Dolj sunt date de:

- Temperatură. Particularitatea climatică este dată de deficitul de umezeală și de izoterma de 11°C care însoțește culoarul de vale al Dunării. Primăvara, datorită advecțiilor de aer cald se produce topirea bruscă a zăpezilor producând deseori inundații. Vara temperaturile ajung la valori de peste 35 – 38°C, chiar 40°C după anul 2000 (43,2°C în iulie 2000 și 44,3°C la Calafat în iulie 2007) astfel că secetele din sudul Olteniei au devenit frecvente. Valorile minime de temperatură s-au înregistrat la Bechet -25,7°C, nedepășind însă valoare minimă absolută înregistrată la Craiova, de -35,5°C în anul 1963. Măsurătorile temperaturilor din ultimii ani au demonstrat că în județul Dolj, climatul devine mai călduros, fapt care generează secetă prelungită vara și uscăciune tot anul.
- Precipitațiile. Pe fondul încălzirii generale, la stațiile meteorologice din județ (Calafat, Craiova) au fost înregistrate perioade cu medii anuale ale precipitațiilor mai mici decât media multianuală. Conform *Hărții precipitațiilor din România*, județul Dolj se încadrează izohietei de 500-550 mm/an în partea de sud: Băilești – Segarcea – Craiova, 550-600 mm/an spre nordul câmpiei iar la contactul cu Piemontul Getic să ajungă la 650 mm/an.
- Circulația maselor de aer se caracterizează prin prezența vânturilor din est, sud-est și sud-vest (circulația Mediteraneană) iar Vânturile de Vest au o pondere mai redusă în județ datorită prezenței ramelor montane a Carpaților Meridionali și Carpaților Occidentali care acționează ca o protecție în calea maselor de aer vestice.

Regimul climatic general se caracterizează prin veri foarte calde cu puține precipitații și ierni relativ blânde. Pe fondul încălzirii climatice, măsurătorile parametrilor climatici de la stațiile meteorologice din județul Dolj arată că acesta este expus fenomenelor de uscăciune și secetă prelungită.

Județul Gorj (RO412)

Conform *Hărții climatice a României*, pe teritoriul județului Gorj se înregistrează diferențieri climatice de la nord la sud, dar și de la est la vest, impuse de culoarul Jiului. Morfometria reliefului încadrează suprafața județului la trei tipuri climă: climatul de munte reprezintă aproximativ 20% din suprafața județului, climatul de dealuri înalte subcarpatice – circa 42% și climatul de dealuri joase piemontane 38%. Local, pe văile apelor mari se produc topoclimate locale.

- *Climatul montan* este diferențiat pe etaje altitudinale. Regimul climatic general este dat de ierni lungi, geroase cu viscole frecvente și strat de zăpadă stabil multe luni pe an; verile sunt mai reci și bogate în precipitații. Caracteristicile parametrilor climatici sunt:
 - Temperatura medie anuală este de 4-6°C la altitudini de până la 1500 m, 2-4°C până la altitudinea de 1500-1800 m. Între 1800-2000 m temperaturile se încadrează izotermei de 0-2°C, iar pe vârfurile care depășesc 2500 m temperaturile medii anuale pot coborî până la -2°C sau chiar mai mult.
 - Precipitațiile medii anuale se încadrează izohietelor de 800-1000 mm/an până la altitudinea de 1500 m, între 1000-1200 mm/an la altitudini de până la 2000 m și între 1200-1400 m și peste această valoare (Munții Cernei), numai sectoarelor montane ale căror altitudini depășesc 2000 m (Munții Parâng, Godeanu).
 - Circulația atmosferică este atribuită în cea mai mare parte Vânturilor de Vest, circulației arctice venite din nordul Europei și parțial din estul continentului. Prin advecție, în sectorul montan se face resimțită și influența maselor de aer mai cald (mediteranean, din sudul și sud-vestul continentului).
 - Între cele două rame montane *Culoarul Jiului* prezintă caracter de adăpost climatic. Caracteristicile climatice sunt caracteristice unităților de relief pe care le străbate.
- *Climatul de dealuri înalte* specific sectorului subcarpatic prezintă:
 - Temperaturi medii anuale mai scăzute în nord, la contactul cu rama montană reprezentată de izoterma de 6-8°C și mai ridicate în sud, la contactul cu Piemontul Getic, puse în evidență de izoterma de 8-10°C.

- Precipitațiile sunt diferențiate de la un sector la altul, cantitatea medie anuală a acestora diferind în funcție de altitudine. În sectorul subcarpatic înalt precipitațiile cad în jur de 800-1000 mm/an (925 mm/an la Tismana, 863 mm/an la Novaci), pe dealurile cu altitudini mai reduse cantitatea medie a precipitațiilor anuale se încadrează valorilor de 600-800 mm/an (753 mm/an la Târgu-Jiu). Cea mai mare cantitate a precipitațiilor s-a înregistrat primăvara.
- Circulația atmosferică este influențată de relief, frecvență și viteza vântului. Pe valea Jiului sunt frecvente vânturile din nord, urmate de cele din nord-est și sud-est. Se resimt tot anul vânturile cu influențe regionale (SE) sau locale ale vânturilor de tip foehn, care duc la inversiuni de temperatură în special în ariile de depresiune subcarpatice (Târgu Jiu, Polovragi, Tismana).
- *Climatul de dealuri joase, piemontane* este relativ mai uniform. Parametrii climatici care prezintă particularități în acest sector sunt: circulația foehnului mai intensă în perioada primăverii, precipitații deosebit de abundente în lunile de primăvară. La ploile de tip aversă căderile de grindină pot fi prezente pe toată durata verii.
 - Temperaturile medii anuale sunt date de izoterma de 8-10°C pe tot aliniamentul piemontan.
 - Precipitațiile scad de la nord la sud, astfel că se pot înregistra valori medii de 600-800 mm/an (600-700 mm/an în nordul piemontului și sub 600 mm/an spre sud).
 - Circulația atmosferică dominantă este din nord canalizată pe culoarul Jiului, din sudul continentului (mase de aer mediteranean) și dinspre est. În perioada de vară influența circulației continentale sudice poate provoca furtuni de scurtă durată.

Particularitățile climatice ale județului Gorj sunt date de: prezența foarte slabă a Vânturilor de Vest, rama montană având rol moderator în înaintarea acestora spre vest și sud-vest; influența maselor de aer cald dinspre Marea Mediterană care primăvara provoacă dezghețul timpuriu și formarea vânturilor catabatice de tip foehn. Acestea generează un climat de adăpost în toată Depresiunea Subcarpatică a Olteniei.

Județul Hunedoara (RO423)

Potrivit *Hărții climatice a României*, pe teritoriul județului Hunedoara diferențierile climatice sunt impuse de orografia reliefului montan, culoarele de vale (fragmentare), dispunerea (orientarea) versanților și circulația vântului. Aflată sub influența maselor de aer oceanice, caracteristicile climatice ale județului sunt verile relativ răcoroase, mai scurte și cu un regim termic și pluviometric stabil și echilibrat. Iernile sunt moderate, relativ umede. Excepție fac înălțimile carpatice de peste 1800 m.

Clima este temperat continentală cu nuanțe de tranziție și cu influențe oceanice specifice regiunilor climatice de munte, de dealuri și culoare de vale. Morfometria reliefului încadrează suprafața județului la trei tipuri climă: climatul munților înalți, climatul montan cu altitudini medii și topoclimatul de depresiune și culoare de vale. Pe văile apelor mari se produc topoclimat locale.

Altitudinal, pe trepte de relief se diferențiază următoarele etaje climatice:

- *Climatul montan înalt*: Regimul climatic general este dat de ierni lungi, geroase cu viscole frecvente și strat de zăpadă stabil multe luni pe an; verile sunt mai reci și bogate în precipitații. Caracteristicile parametrilor climatici sunt:
 - Temperatura medie anuală este de 4-6°C la altitudini de până la 1500m, 2-4°C până la altitudinea de 1500-1800m (Munții Vâlcan, Munții Poiana Ruscă, Munții Metaliferi). Între 1800-2000 m temperaturile se încadrează izotermei de 0-2°C, iar pe vârfurile care depășesc 2500 m temperaturile medii anuale pot coborî până la -2°C sau chiar mai mult. (Munții Parâng, Retezat Godeanu, Șureanu)
 - Precipitațiile medii anuale se încadrează izohietelor de 800-1000 mm/an până la altitudinea de 1500 m, între 1000-1200 mm/an la altitudini de până la 2000 m și între 1200-1400 și peste această valoare (Munții Țarcu, Munții Poiana Ruscă, Munții Metaliferi și Munții Bihor), numai sectoarelor montane ale căror altitudini depășesc 2000 m (Munții Parâng, Godeanu).
 - Circulația atmosferică este atribuită în cea mai mare parte Vânturilor de Vest care traversează cu ușurință altitudinile mici ale Masivului Poiana Ruscă și pătrunde adânc pe culoarul Mureșul, ajungând până în Depresiunea Colinară a Transilvaniei. Pătrunderea maselor de aer arctice venite din nordul Europei aduce iarna temperaturi mai scăzute. Circulația maselor de aer venite din estul continentului este mai puțin resimțită.
 - Culoarul Mureșului, Culoarul Orăștie și Culoarul Jiului prezintă caractere de adăpost climatic. Câteodată în depresiunile Hațeg și Hunedoara inversiunile de temperatură fac să persiste aerul mai rece, valorile temperaturilor anuale fiind de 6-8°C față de 8-9°C pe Valea Mureșului și Culoarul Orăștie.

- *Climatul montan cu altitudini medii* specific munților Poiana Ruscă și Munților Apuseni prezintă:
 - Temperaturi medii anuale mai scăzute la altitudini peste 1200-1400m reprezentată de izoterma de 4-6°C în Munții Metaliferi și Bihor și 6-8°C în arealele de depresiune și estul Dealurilor Lipovei din vestul județului.
 - Precipitațiile sunt diferențiate, cantitatea medie anuală a acestora diferind în funcție de altitudine. În sectorul montan înalt precipitațiile cad în jur de 1000-1200 mm/an (în Masivul Poiana Ruscă), la altitudini mai reduse cantitatea medie a precipitațiilor anuale se încadrează valorilor de 600-800 mm/an. Pe fondul circulației atmosferice din vestul continentului, cantitatea de precipitații poate fi mai mare, producând inundații în special primăvara și vara. Iarna stratul de zăpadă se menține până primăvara târziu. Pe culoarul Crișului Alb din vestul Munților Bihor se înregistrează cele mai mici valori ale zilelor de ninsoare (20-25/an).
 - Circulația atmosferică este influențată de relief, frecvența și viteza vântului, fiind condiționată pe alocuri și de topografia locală. Dominante sunt Vânturile de Vest, Nord, Nord-Vest și mai puțin cele din Sud-Vest canalizate pe valea Jiului spre Depresiunea Petroșani. Iarna, pe culmile montane vânturile au viteză mare, spulberând zăpada.
- *Topoclimatul de depresiune și culoare de vale* este relativ mai uniform. Se diferențiază climatul depresionar specific Depresiunilor Hațeg, Hunedoara și Brad unde se resimte circulația maselor de aer venite din vestul continentului, față de Depresiunea Petroșani care este adăpostită de rama carpatică a Masivului Retezat de această influență.
 - Temperaturile medii anuale sunt date de izoterma de 8-10°C pe tot aliniamentul depresionar și al culoarelor de vale.
 - Precipitațiile scad cantitativ de la vest la est, însă la nivelul județului Hunedoara valorile sunt nesemnificative. În depresiuni și culoarele de vale valorile medii anuale sunt de 600-800 mm/an în depresiunile intracarpatică și 600-700 mm/an în culoarele de vale.
 - Circulația atmosferică dominantă aparține Vânturilor de Vest care se canalizează pe culoarul Mureșului spre est și a maselor de aer din nord care se canalizează pe culoarul Jiului spre sud, ajungând până în arealul Subcarpaților Olteniei.

Particularitatea climatului este dată de adăpostul oferit de Munții Retezat Depresiunii Petroșani, astfel că pe valea Jiului nu se resimte influența circulației Vânturilor de Vest. În arealul depresionar Petroșani sunt frecvente vânturile din nord, care se canalizează pe culoarul Hunedoara – Hațeg – Petroșani, fiind resimțite pe toată lungimea Văii Jiului.

3.1.2 Calitatea aerului

Informațiile privind calitatea aerului sunt colectate din sursele oficiale existente la nivel național și la nivelul județelor analizate, respectiv pagina de internet a Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) – www.calitateaer.ro, *Rapoartele anuale privind Starea Mediului* – APM Mureș, APM Galați, APM Prahova, APM Dolj, APM Gorj, APM Hunedoara și Baza de date statistice INS. La realizarea graficelor și analizelor sunt utilizate datele pentru cei mai recentii trei ani consecutivi 2018 – 2020.

Nu s-a optat pentru utilizarea Planurilor de menținere a calității aerului din județele menționate, informațiile privind anul de referință variind de la anul 2014 la anii mai recentii.

Evaluarea situației actuale a calității aerului în județele de referință are în vedere raportarea rezultatelor de monitorizare la valorile limită stabilite prin Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător.

Poluanții monitorizați și valorile legale la care se face raportarea sunt:

Particule în suspensie – PM10:

Valori limită **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** – valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane, a nu se depăși mai mult de 35 de ori într-un an calendaristic
40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane

Particule în suspensie – PM2.5:

Valori limită **25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** – valoarea limită anuală care trebuia atinsă până la 1 ianuarie 2015
20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ – valoarea limită anuală care trebuie atinsă până la 1 ianuarie 2020

Oxizi de azot – dioxid de azot NO₂:	
Prag de alertă	400 µg/m³ NO₂ – măsurat timp de 3 ore consecutive, în puncte reprezentative pentru calitatea aerului pentru o suprafață de cel puțin 100 km ² sau pentru o întreagă zonă sau aglomerare, oricare dintre acestea este mai mică.
Valori limită	200 µg/m³ NO₂ – valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane, a nu se depăși mai mult de 18 ori într-un an calendaristic 40 µg/m³ NO₂ – valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane
Oxizi de azot NO_x:	
Nivel critic	30 µg/m³ NO_x – nivelul critic anual pentru protecția vegetației
Monoxid de carbon – CO:	
Valoare limită	10 mg/m³ – valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore
Dioxid de sulf – SO₂:	
Prag de alertă	500 µg/m³ – măsurat timp de 3 ore consecutive, în puncte reprezentative pentru calitatea aerului pentru o suprafață de cel puțin 100 km ² sau pentru o întreagă zonă sau aglomerare, oricare dintre acestea este mai mică.
Valori limită	350 µg/m³ – valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane, a nu se depăși mai mult de 24 de ori într-un an calendaristic 125 µg/m³ – valoarea limită zilnică pentru protecția sănătății umane, a nu se depăși mai mult de 3 ori într-un an calendaristic 20 µg/m³ – nivelul critic anual pentru protecția vegetației
Nivel critic	20 µg/m³ – nivelul critic anual pentru protecția vegetației
Benzen – C₆H₆:	
Valoare limită	5 µg/m³ – valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane
Plumb – Pb:	
Valoare limită	0,5 µg/m³ – valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane
Arsen – As:	
Valoare țintă	6 ng/m³ – valoarea țintă anuală
Cadmium – Cd:	
Valoare țintă	5 ng/m³ – valoarea țintă anuală
Nichel – Ni:	
Valoare țintă	20 ng/m³ – valoarea țintă anuală
Ozon – O₃:	
Prag de alertă	240 µg/m³ – valoare orară, măsurat/prognozat timp de 3 ore consecutive.
Prag de informare	180 µg/m³ – valoare orară, măsurat/prognozat timp de 3 ore consecutive.
Valori țintă	120 µg/m³ O₃ – valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore pentru protecția sănătății umane, a nu se depăși în mai mult de 25 de zile pe an calendaristic, mediat pe 3 ani 18.000 µg/m³ x oră O₃ – valoarea AOT40 pe perioada mai-iulie pentru protecția vegetației, media pe 5 ani

Județul Mureș (RO125)

În județul Mureș monitorizarea calității aerului prin măsurări în puncte fixe se realizează cu patru stații automate de monitorizare a calității aerului, din rețeaua RNMCA:

- **Stația MS1** **Tip: fond urban; amplasată în Târgu Mureș, zona centrală**
Poluanții monitorizați: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, ozon, bioxid de sulf, benzen și alți compuși organici volatili, particule în suspensie PM10 măsurători gravimetrice
- **Stația MS2** **Tip: industrial; amplasată în Târgu Mureș**
Poluanții monitorizați: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, ozon, bioxid de sulf, particule în suspensie PM10
- **Stația MS3** **Tip: industrial; amplasată în Luduș**
Poluanții monitorizați: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, bioxid de sulf, particule în suspensie PM10 măsurători gravimetrice
- **Stația MS4** **Tip: industrial; amplasată în Târnăveni**
Poluanții monitorizați: monoxid de carbon, oxizi și dioxid de azot, benzen și alți compuși organici volatili, bioxid de sulf, particule în suspensie PM10

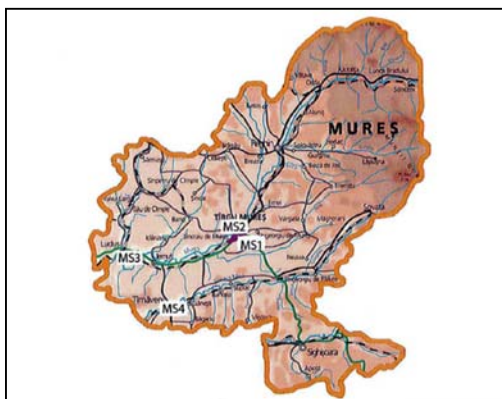

Figura 3-38: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Mureș

Sursa: Raport preliminar privind calitatea aerului înconjurător în județul Mureș pentru anul 2020, website APM Mureș, www.anpm.ro/web/apm-mures/

Principalele surse de emisie identificate, care determină nivelul ridicat al poluanților în aerul înconjurător, sunt:

- Instalațiile de încălzire individuale rezidențial/comercial;
- Traficul rutier;
- Unitățile economice:
 - Arderea combustibililor în instalații cu o putere termică instalată totală egală sau mai mare de 50 MW;
 - Producerea în instalații industriale de: (c) unul sau mai multe din următoarele tipuri de panouri pe bază de lemn: panouri din aşchii de lemn numite „OSB”, plăci aglomerate sau panouri fibrolemnoase, cu o capacitate de producție mai mare de 600 m³ pe zi;
 - Combinat îngrășăminte și produse azotoase, produse chimice organice de bază;
 - Instalații pentru fabricarea produselor de ceramică prin ardere, în special țigle, cărămizi, cărămizi refractare, plăci ceramice (gresie, faianță), obiecte din ceramică sau porțelan, cu o capacitate de producție de peste 75 tone pe zi și/sau cu o capacitate a cuptorului de peste 4 m³ și cu o densitate de așezare în cuptor de peste 300 kg/m³;
 - Producerea compușilor chimici organici, cum sunt: h) materiale plastice (polimeri, fibre sintetice și fibre pe bază de celuloză);
 - Arderi în industrii de fabricare și construcții;
 - Eliminarea sau recuperarea deșeurilor periculoase, cu o capacitate de peste 10 tone pe zi;
 - Creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor, cu capacități de peste: (a) 40000 de locuri pentru păsări de curte;
 - Creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor, cu capacități de peste: (b) 2000 de locuri pentru porci de producție (peste 30 kg).

Nivel NO₂ și NO_x

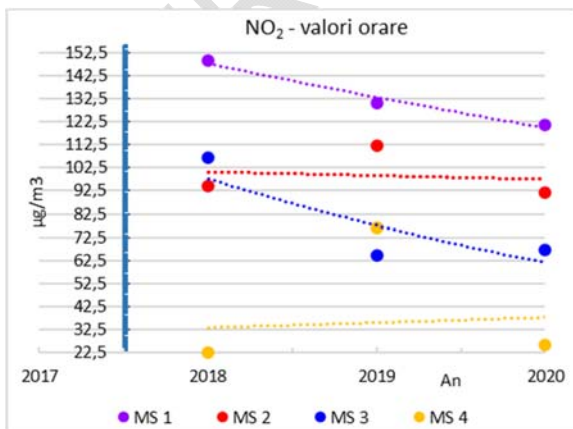

Figura 3-39: Valori maxime orare dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Mureș

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

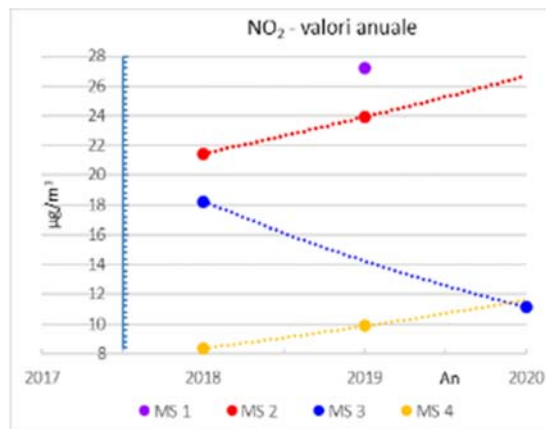

Figura 3-40: Valori medii anuale dioxid de azot conform înregistrării la stațiile RNMCA Mureș

Conform înregistrărilor de la stațiile RNMCA din județul Mureș:

- Valoarea maximă orară înregistrată în cursul ultimilor 3 ani la fiecare dintre cele patru stații (a se vedea Figura 3-39) este situată sub $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$, valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane ce nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic.
Se remarcă tendința de scădere a valorilor maxime orare, exceptând stația MS4 care indică o tendință de creștere a nivelului NO_2 .
- Pentru fiecare dintre cele patru stații de măsurare, valoarea maximă a mediei anuale pentru NO_2 în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-40), calculate pe baza înregistrărilor stațiilor este situată sub **valoarea limită** anuală pentru protecția sănătății umane de $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
Se observă tendința de creștere a nivelului anual al NO_2 pentru stațiile MS2 și MS4.
- Valoarea medie anuală înregistrată la cele patru stații din județ pentru NO_x (a se vedea Figura 3-41), în perioada 2018 – 2020, este situată peste **nivelul critic** anual pentru protecția vegetației de $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
Se observă replicarea tendinței nivelului NO_2 , cu o creștere a nivelului NO_x înregistrată de stațiile MS2 și MS4. valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore.

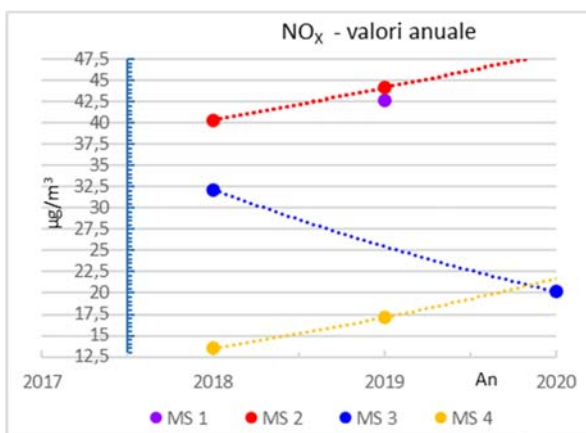

Figura 3-41: Valori medii anuale oxizi de azot înregistrări la stațiile RNMCA Mureș

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

Nivel CO

- Valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore în perioada anilor 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-42) este mai mică de $3,5 \text{ mg}/\text{m}^3$ la toate cele 4 stații din județ, situată confortabil sub valoarea limită de $10 \text{ mg}/\text{m}^3$.
Se remarcă tendința de creștere a nivelului CO la stațiile MS1 și MS2.

Nivel SO_2

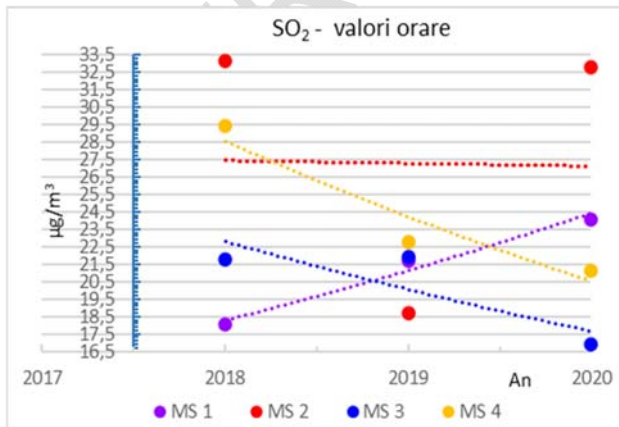

Figura 3-43: Valori maxime orare dioxid de sulf înregistrări la stațiile RNMCA Mureș

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

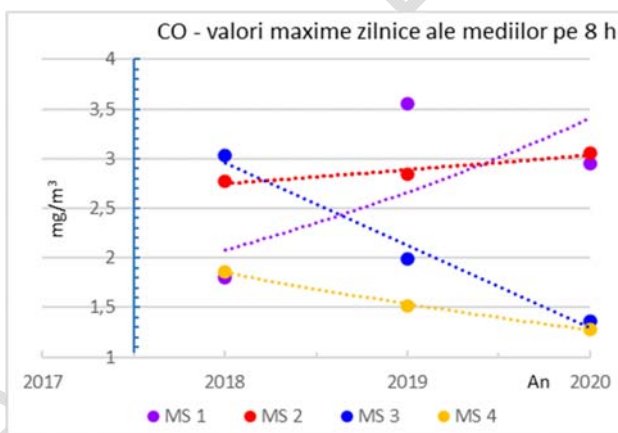

Figura 3-42: Valori maxime zilnice ale mediilor conform pe 8 ore monoxid de carbon înregistrări la stațiile RNMCA Mureș

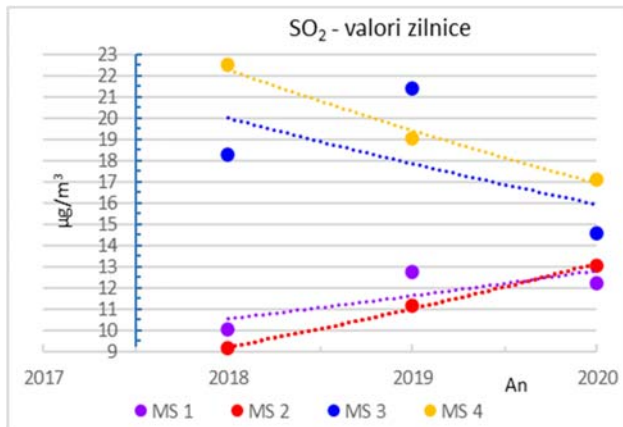

Figura 3-44: Valori maxime zilnice dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Mureș

Conform înregistrărilor de la cele patru stații RNMCA din județul Mureș:

- Valorile orare maxime înregistrate în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-43) pentru nivelul SO₂ se situează la valori de cel puțin 10 ori mai mici față de valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane de 350 μg/m³ la toate cele patru stații.
- Valorile maxime zilnice mediate pentru nivelul SO₂ conform înregistrărilor la fiecare dintre cele patru stații în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-44) este situată sub 23 μg/m³, nivel mai mic de cca 5 ori față de **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de 125 μg/m³.

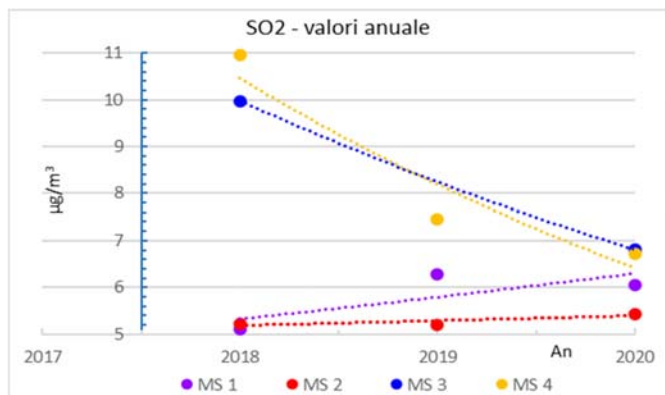

Figura 3-45: Valori medii anuale dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Mureș

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

- Valoarea medie anuală pentru nivelul SO₂ conform înregistrărilor la fiecare dintre cele patru stații în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-45) este situată sub nivelul critic anual pentru protecția vegetației de 20 μg/m³.

Se remarcă o tendință ascendentă a valorilor doar la stația MS1.

Nivel particule în suspensie

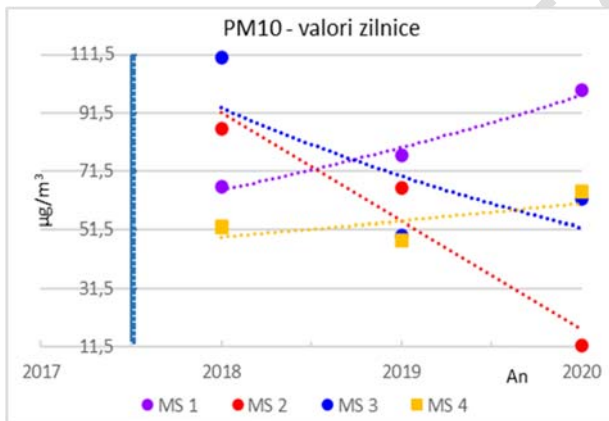

Figura 3-46: Valori maxime zilnice particule în suspensie conform înregistrărilor la stațiile RNMCA Mureș

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

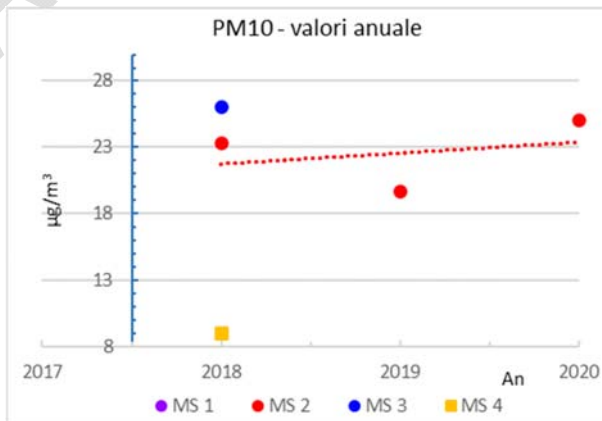

Figura 3-47: Valori medii anuale particule în suspensie conform înregistrărilor la stațiile RNMCA Mureș

Conform înregistrărilor de la stațiile RNMCA din județul Mureș:

- Valoarea maximă a mediilor zilnice pentru nivelul PM10 (a se vedea Figura 3-46) înregistrează depășiri în fiecare an, la stațiile MS1, MS3 și MS4, față de **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de 50 μg/m³ valoare ce **nu trebuie depășită mai mult de 35 ori într-un an calendaristic**. La stația MS2 s-au înregistrat depășiri ale valorii limită în anii 2018 și 2019, cu o scădere bruscă în anul 2020.

Se observă totodată la stațiile MS1 și MS4 și tendința de creștere a nivelului de PM10.

Înregistrările de la stațiile de măsurare au evidențiat 4 depășiri la stația MS1, 20 depășiri la stația MS2, 25 depășiri la stația MS3 și 1 depășire la stația MS4 pentru anul 2018, 11 depășiri la stația MS1 și

3 depășiri la stația MS2 pentru anul 2019, 29 depășiri la stația MS1, 2 două depășiri la stația MS3 și 6 depășiri la stația MS4 (metoda de determinare ne-gravitațională) pentru anul 2020.

Cele mai multe depășiri sunt înregistrate la stația de fond urban din zona centrală din Târgu Mureș, deși nu este depășit numărul de 35 zile permise cu valori peste limita de protecție a sănătății umane, tendința este ascendentă.

- Valorile anuale mediate conform înregistrărilor la fiecare dintre cele patru stații (a se vedea Figura 3-47) nu depășesc valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane de $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Nu au existat date elementare suficiente pentru medierea valorilor la stațiile MS1 în anul 2018 și MS1, MS3 și MS4 în anii 2019 și 2020.

Pentru stația MS2 se remarcă tendința ascendentă a valorilor.

- Pentru PM2.5 s-a obținut pe baza măsurărilor doar o valoare anuală de $13,4268 \mu\text{g}/\text{m}^3$ la stația MS1 pentru anul 2020.

Valoarea mediei anuale a nivelului PM2.5 pentru anul 2020 se situează sub valoarea limită anuală de $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. În aceste circumstanțe nu este posibilă evaluarea unei tendințe în evoluția nivelului PM2.5.

Nivel benzen

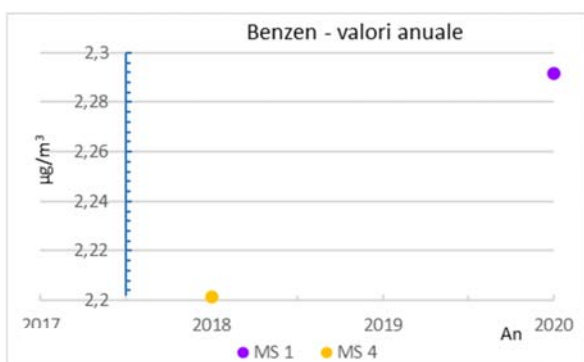

Figura 3-48: Valori medii anuale benzen conform înregistrări la stațiile RNMCA Mureș

Sursa: website RNMCA, www.calitateair.ro

Pentru benzen există două valori obținute pe baza măsurărilor (a se vedea Figura 3-48), o valoare obținută în anul 2018 la stația MS4 și o valoare obținută în anul 2020 la stația MS1, ambele valori situate sub valoarea limită de $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Aceste două valori sunt insuficiente pentru a determina o tendință în evoluția nivelului de benzen.

Județul Galați (RO224)

În județul Galați monitorizarea calității aerului prin măsurări în puncte fixe se realizează cu cinci stații automate de monitorizare a calității aerului, din rețeaua RNMCA:

- **Stația GL1** **Tip: trafic; amplasată în municipiul Galați**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO_2); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO_2), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); BTEX: benzen (C_6H_6), etilbenzen, m-Xilen, o-Xilen, p-Xilen, Toluen; pulberi în suspensie (PM_{10}) măsurători gravimetrice
- **Stația GL2** **Tip: fond urban; amplasată în municipiul Galați**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO_2); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO_2), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); BTEX: benzen (C_6H_6), etilbenzen, m-Xilen, o-Xilen, p-Xilen, Toluen; pulberi în suspensie ($\text{PM}_{2.5}$ și PM_{10})
- **Stația GL3** **Tip: fond suburban; amplasată în municipiul Galați**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO_2); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO_2), oxid de azot (NO); ozon (O_3); pulberi în suspensie (PM_{10}) măsurători gravimetrice
- **Stația GL4** **Tip: industrial; amplasată în municipiul Galați**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO_2); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO_2), oxid de azot (NO); ozon (O_3)
- **Stația GL5** **Tip: industrial; amplasată în municipiul Tecuci**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO_2); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO_2), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); ozon (O_3); pulberi în suspensie (PM_{10}) măsurători gravimetrice

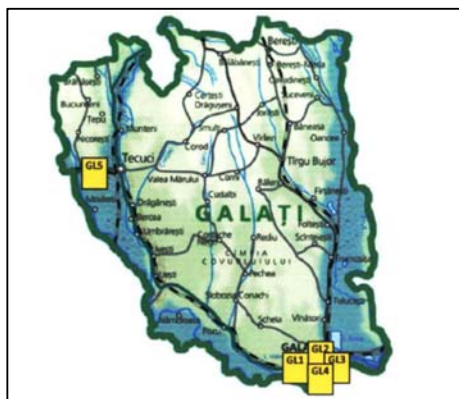

Figura 3-49: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Galați

Sursa: Raport preliminar privind calitatea aerului înconjurător în județul Galați pentru anul 2020, website APM Galați, <http://www.anpm.ro/web/apm-galati/>

Principalele surse de emisie identificate, care determină nivelul ridicat al poluanților în aerul înconjurător, sunt:

- Instalațiile de încălzire individuale rezidențial/comercial;
- Traficul rutier;
- Unitățile economice:
 - Arderea combustibililor în instalații cu o putere termică instalată totală egală sau mai mare de 50 MW;
 - Producerea fontei sau a oțelului (topirea primară sau secundară), inclusiv pentru turnarea continuă, cu o capacitate de peste 2,5 tone pe oră;
 - Prelucrarea metalelor feroase: exploatarea laminoarelor la cald cu o capacitate de peste 20 tone de oțel brut pe oră;
 - Arderi în industrii de fabricare și construcții;
 - Eliminarea sau recuperarea deșeurilor periculoase, cu o capacitate de peste 10 tone pe zi;
 - Creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor, cu capacități de peste: (a) 40000 de locuri pentru păsări de curte;
 - Creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor, cu capacități de peste: (b) 2000 de locuri pentru porci de producție (peste 30 kg).

Nivel NO₂ și NO_x

Conform înregistrărilor de la stațiile RNMCA din județul Galați:

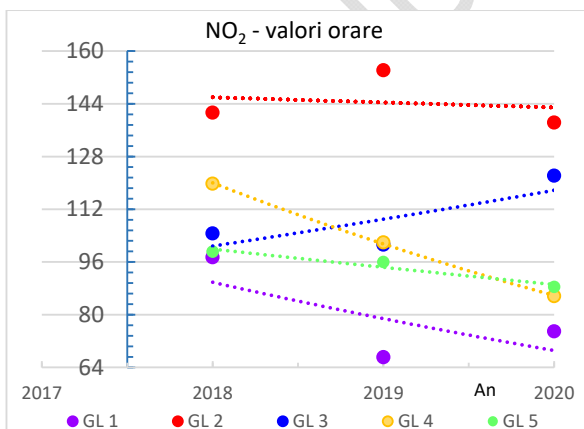

Figura 3-50: Valori maxime orare dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Galați

Sursa: website RNMCA, www.calitate aer.ro

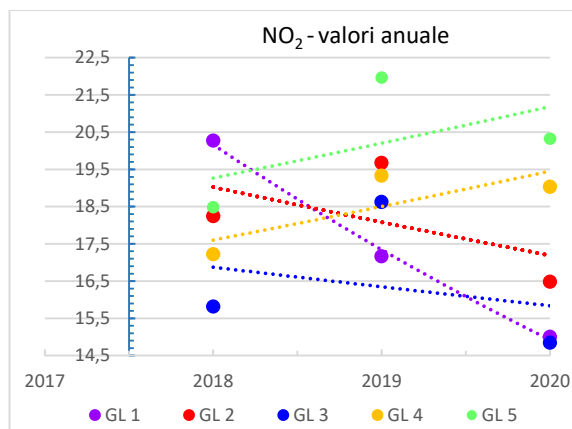

Figura 3-51: Valori medii anuale dioxid de azot conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați

- Valoarea maximă orară înregistrată în cursul ultimilor 3 ani (a se vedea Figura 3-50) la fiecare dintre cele cinci stații este situată sub valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane de 200 μg/m³, ce nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic.

Se remarcă tendința de scădere a valorilor maxime orare, exceptând stația GL3 care prezintă o tendință ascendentă a valorilor NO₂.

- Pentru fiecare dintre cele cinci stații, valoarea maximă a mediei anuale pentru NO₂ în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-51), mediate pe baza înregistrărilor stațiilor, este situată sub **valoarea limită** anuală pentru protecția sănătății umane de **40 μg/m³**.

Se observă tendința ascendentă a nivelului anual al NO₂ pentru stațiile GL4 și GL5.

- Valoarea medie anuală înregistrată pentru NO_x, în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-52) este situată sub nivelul critic anual pentru protecția vegetației de 30 μg/m³ doar la stația GL3, dar tendința este de creștere a valorilor NO_x.

Media anuală a valorilor înregistrate la stațiile GL1 și GL5 se situează continuu peste nivelul critic anual de 30 μg/m³, cu tendință de scădere a nivelului NO_x la stația GL1 și tendință de creștere la stația GL5.

La stațiile GL2 și GL4 se remarcă pentru media anuală câte o depășire a nivelului critic de NO_x, în anul 2019 la stația GL2, respectiv în anul 2020 la stația GL4, cu tendință de scădere a valorilor la GL2 și tendință de creștere la GL4.

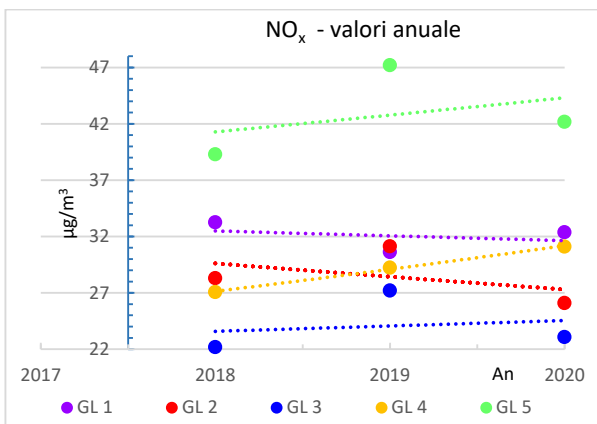

Figura 3-52: Valori medii anuale oxizi de azot conform înregistrării la stațiile RNMCA Galați

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

Nivel CO

- Valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore în perioada anilor 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-53) este mai mică de 3,00 mg/m³, situată confortabil sub valoarea limită de 10 mg/m³.

Se remarcă o creștere continuă a nivelului CO pe perioada ultimilor trei ani.

Nivel SO₂

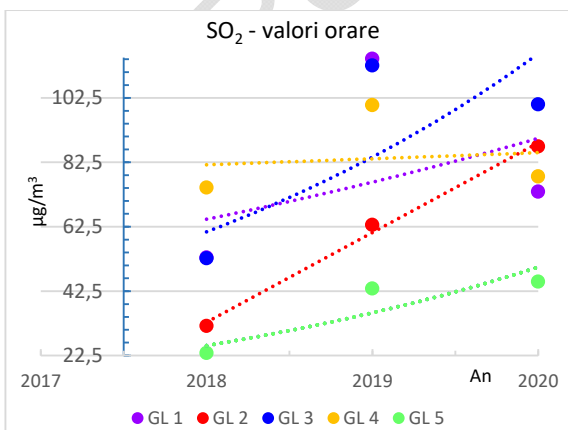

Figura 3-54: Valori maxime orare dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Galați

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

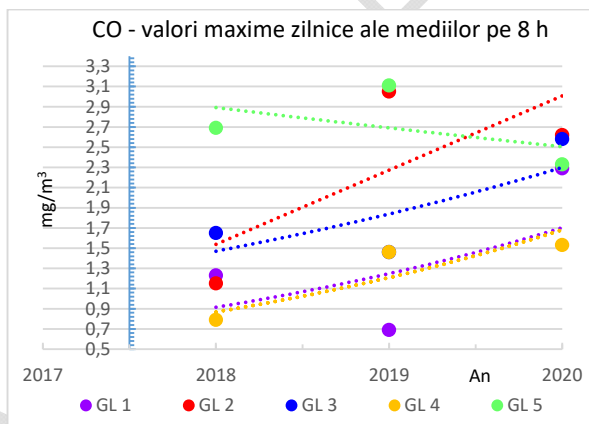

Figura 3-53: Valori maxime zilnice ale mediilor pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile RNMCA Galați

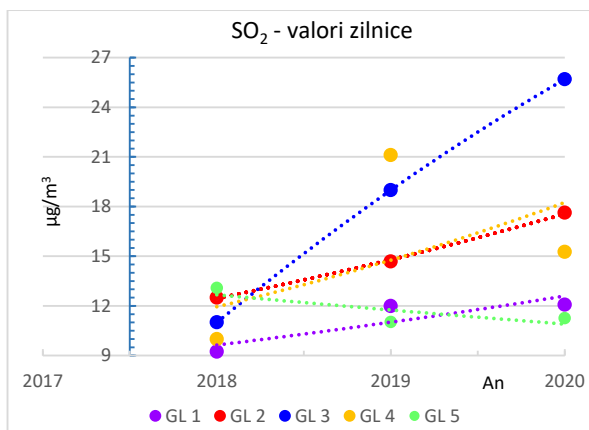

Figura 3-55: Valori maxime zilnice dioxid de sulf conform înregistrării la stațiile RNMCA Galați

- Valoarea maximă orară pentru nivelul SO₂ înregistrată în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-54) la fiecare dintre cele cinci stații este situată mult sub valoarea limită de 350 μg/m³ pentru protecția sănătății umane, ce nu trebuie depășită mai mult de 24 de ori într-un an calendaristic.
Pentru toate stațiile se observă o tendință de creștere a valorilor orare SO₂.
- Valoarea maximă zilnică mediată pentru nivelul SO₂ conform înregistrărilor la fiecare dintre cele patru stații în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-55) este situată sub 27 μg/m³, nivel mai mic de cca 4 ori față de **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de **125 μg/m³**.
Pentru toate stațiile se observă o tendință de creștere a valorilor mediate de SO₂.

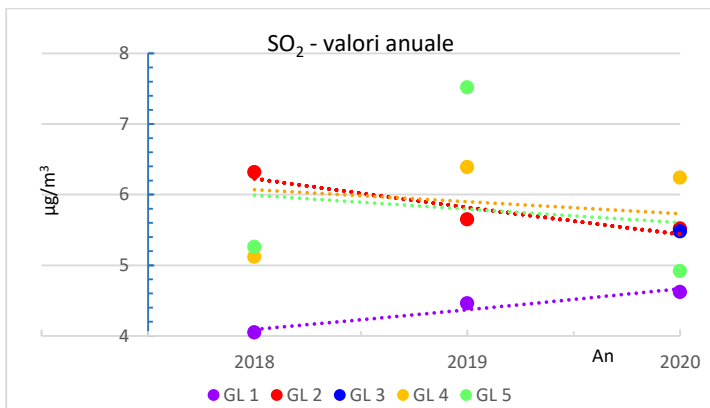

Figura 3-56: Valori medii anuale dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA jud Galați

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

- Valoarea medie anuală pentru nivelul SO₂ conform înregistrărilor la fiecare dintre cele patru stații în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-56) este situată sub nivelul critic anual pentru protecția vegetației de **20 μg/m³**.
Se remarcă o tendință ascendentă a valorilor mediate doar la stația GL1 de tip trafic.

Nivel particule în suspensie

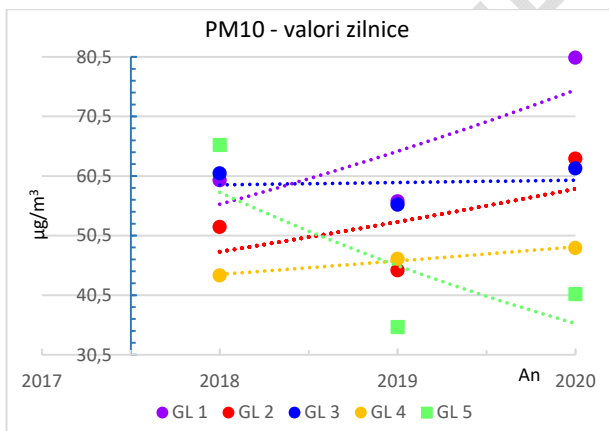

Figura 3-57: Valori maxime zilnice particule în conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

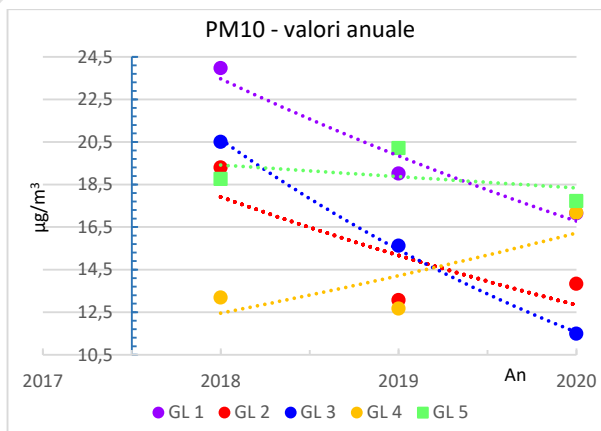

Figura 3-58: Valori medii anuale particule în suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați

- Valoarea maximă a mediei zilnice pentru nivelul PM10 (a se vedea Figura 3-57) depășește în fiecare an **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de **50 μg/m³** la stațiile GL1 și GL3, valoare ce nu trebuie depășită mai mult de 35 ori într-un an calendaristic.
Depășiri ale valorii maxime zilnice se identifică și la stațiile GL2 în anii 2018 și 2020, GL5 (determinări prin metodă negravitațională) în anul 2018.
Exceptând tendința valorilor la stația GL5, valorile mediate prezintă o tendință de creștere la toate celelalte stații.

Au fost identificate 7 zile cu depășiri la GL1, 2 zile cu depășiri la GL2, 8 zile cu depășiri la GL3 și 2 zile cu depășiri la GL5 pentru anul 2018, 1 zi cu depășiri la GL1 și 2 zile cu depășiri la GL 3 pentru anul 2019, 2 zile cu depășiri la GL1, 3 zile cu depășiri la GL2 și 1 zi cu depășiri la GL3 pentru anul 2020 deci în creștere pentru întreaga perioadă. La niciuna dintre stații nu sunt mai mult de 35 de zile cu depășiri în cursul unui an.

- Valoarea medie anuală (a se vedea Figura 3-58) nu depășește la niciuna dintre stații valoarea limită anuală de 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pentru particule în suspensie PM10, conform înregistrărilor mediate. Exceptând stația GL4, la celelalte stații valorile mediate prezintă tendință de scădere, situație foarte diferită de tendința valorilor zilnice.
- Măsurarea nivelului PM2.5 se realizează la stația GL2, dar pentru perioada analizată nu există suficiente date elementare pentru medierea valorii anuale a nivelului de PM2.5.

Nivel metale grele (As, Cd, Ni, Pb)

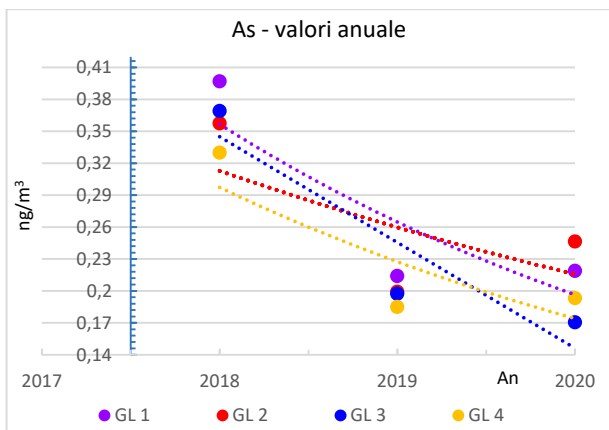

Figura 3-59: Valori medii anuale arsen conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

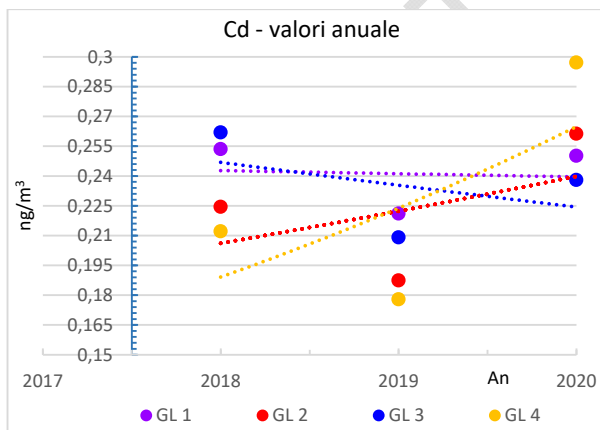

Figura 3-60: Valori medii anuale cadmiu conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați

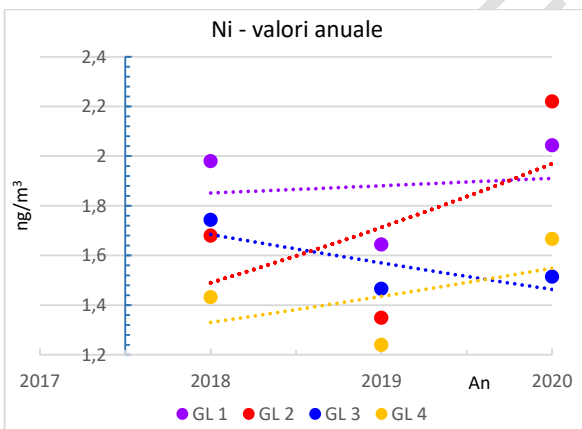

Figura 3-61: Valori medii anuale nichel conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

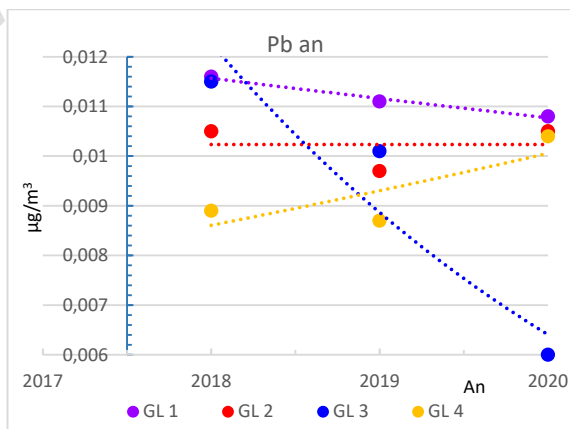

Figura 3-62: Valori medii anuale plumb conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați

Conform înregistrărilor de la stațiile RNMCA din județul Galați:

- Valoarea medie anuală pentru arsen (a se vedea Figura 3-59) nu depășește valoarea țintă anuală de 6 ng/m^3 pentru arsen, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stații. Se evidențiază tendința ascendentă a valorilor la stațiile GL1, GL2 și GL4. Nu există date pentru stația GL5.
- Valoarea medie anuală pentru cadmiu (a se vedea Figura 3-60) nu depășește valoarea țintă anuală de 5 ng/m^3 pentru cadmiu, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stații. Se evidențiază tendința ascendentă a valorilor la stațiile GL2 și GL4. Nu există date pentru stația GL5.

- Valoarea medie anuală pentru nichel (a se vedea Figura 3-61) nu depășește valoarea țintă anuală de 20 ng/m³ pentru nichel, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stații.
Se evidențiază tendința ascendentă a valorilor la stațiile GL1, GL2 și GL4. Nu există date pentru stația GL5.
- Valoarea medie anuală pentru plumb (a se vedea Figura 3-62) nu depășește valoarea limită anuală de 0,5 μg/m³ pentru plumb, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stații.
Se evidențiază tendința ascendentă a valorilor la stațiile GL2 și GL4. Nu există date pentru stația GL5.

Nivel benzen

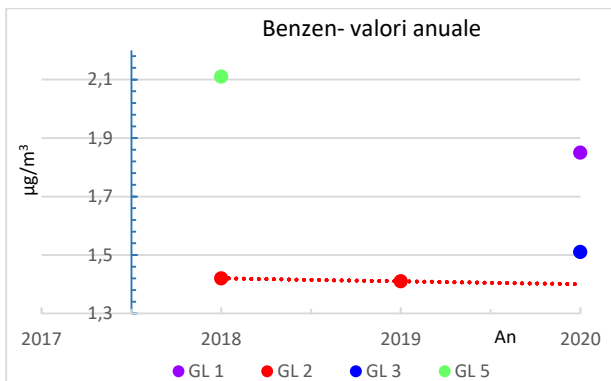

Figura 3-63: Valori medii anuale benzen conform înregistrări la stațiile RNMCA Galați

Sursa: website RNMCA, www.calitateair.ro

- Pentru benzen exista o serie de valori pentru doi ani (2018 și 2019) pentru stația GL2, o valoare obținută în anul 2018 la stația GL5 și câte o valoare obținută în anul 2020 la stația GL1 și GL3, toate valorile mediate (a se vedea Figura 3-63) fiind situate sub valoarea limită de 5 μg/m³.
Pe baza acestor valori se poate identifica doar tendința descendentă a valorilor mediate pentru stația GL2.

Județul Prahova (RO316)

În județul Prahova monitorizarea calității aerului prin măsurări în puncte fixe se realizează prin șase stații automate de monitorizare a calității aerului, din rețeaua RNMCA:

- **Stația PH1** **Tip: trafic; amplasată la sediul APM, municipiul Ploiești**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); pulberi în suspensie (PM10) determinări gravimetrice, metale (din PM10grv), benzen, toluen, o-xilen, etilbenzen, m-xilen, p – xilen.
- **Stația PH2** **Tip: fond urban; amplasată în municipiul Ploiești**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); BTEX: benzen (C₆H₆), etilbenzen, m-Xilen, o-Xilen, p-Xilen, Toluen; pulberi în suspensie (PM2.5 și PM10)
- **Stația PH3** **Tip: fond suburban; amplasată în comuna Blejoi**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pulberi în suspensie (PM10) determinări gravimetrice
- **Stația PH4** **Tip: industrial; amplasată în comuna Brazi (Primărie)**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); ozon (O₃), pulberi în suspensie (PM10) determinări negravimetrice, benzen, toluen, o-xilen, etilbenzen, m-xilen, p – xilen.
- **Stația PH5** **Tip: trafic; amplasată în municipiul Ploiești**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); pulberi în suspensie (PM10) determinări gravimetrice, metale (din PM10grv), benzen, toluen, o-xilen, etilbenzen, m-xilen, p – xilen.
- **Stația PH6** **Tip: industrial; amplasată în municipiul Ploiești**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); ozon (O₃); pulberi în suspensie (PM10) determinări gravimetrice, benzen, toluen, o-xilen, etilbenzen, m,p-xilen, 1,3-butadiena, metale (din PM10grv).

Figura 3-64: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Prahova

Sursa: Plan de menținere a calității aerului în județul Prahova 2019 – 2023,
<https://www.cjph.ro/files/Documente/Strategii-programe/Plan-Aer-2019-2023.pdf>

Principalele surse de emisie identificate, care determină nivelul ridicat al poluanților în aerul înconjurător, sunt:

- Instalațiile de încălzire individuale
- Traficul rutier
- Unitățile economice
 - Arderea combustibililor în instalații cu o putere termică instalată totală egală sau mai mare de 50 MW;
 - Producerea fontei sau a oțelului (topirea primară sau secundară), inclusiv pentru turnarea continuă, cu o capacitate de peste 2,5 tone pe oră;
 - Prelucrarea metalelor feroase: exploatarea laminoarelor la cald cu o capacitate de peste 20 tone de oțel brut pe oră;
 - Clincher de ciment;
 - Fabricarea produselor de ceramică prin ardere, în special țigle, cărămizi, cărămizi refractare, plăci ceramice (gresie, faianță), obiecte din ceramică sau porțelan cu o capacitate de producție de peste 75 tone pe zi și/sau cu o capacitate a cuptorului de peste 4 m³ și cu o densitate pe cuptor de peste 300 kg/m³;
 - Eliminarea sau recuperarea deșeurilor periculoase, cu o capacitate de peste 10 tone pe zi;
 - Creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor, cu capacități de peste: (a) 40000 de locuri pentru păsări de curte; (b) 2000 de locuri pentru porci de producție (peste 30 kg).

Nivel NO₂ și NO_x

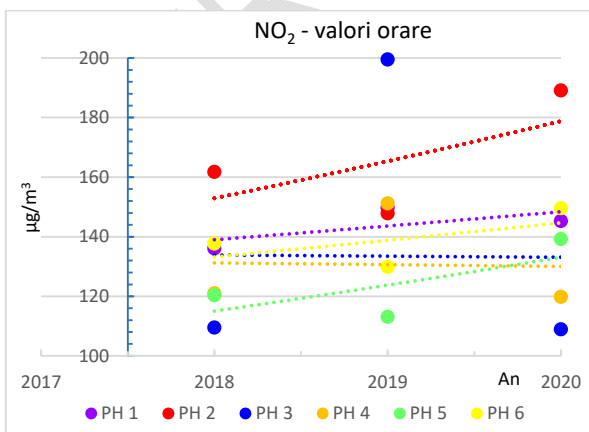

Figura 3-65: Valori maxime orare dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Prahova
Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

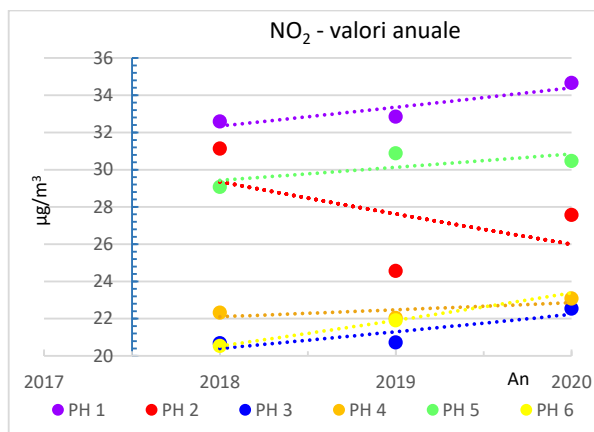

Figura 3-66: Valori medii anuale dioxid de azot conform înregistrării la stațiile RNMCA Prahova

- Valoarea maximă orară înregistrată în cursul ultimilor 3 ani la fiecare dintre cele șase stații (a se vedea Figura 3-65) este situată sub valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane de $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ce nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic.
Se remarcă tendința de creștere a valorilor maxime înregistrate, exceptând stațiile PH3 și PH4.
- Pentru fiecare dintre cele șase stații de măsurare, valoarea maximă a mediei anuale pentru NO_2 în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-66), calculată pe baza înregistrărilor stațiilor, este situată sub **valoarea limită anuală** pentru protecția sănătății umane de $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
Se observă tendința de creștere a valorilor mediate la toate stațiile, cu excepția PH2.
- Valoarea medie anuală pentru NO_x în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-67) este situată peste **nivelul critic** anual pentru protecția vegetației de $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$ la toate stațiile din județ.
Se observă tendința ascendentă a valorilor anuale la toate stațiile.

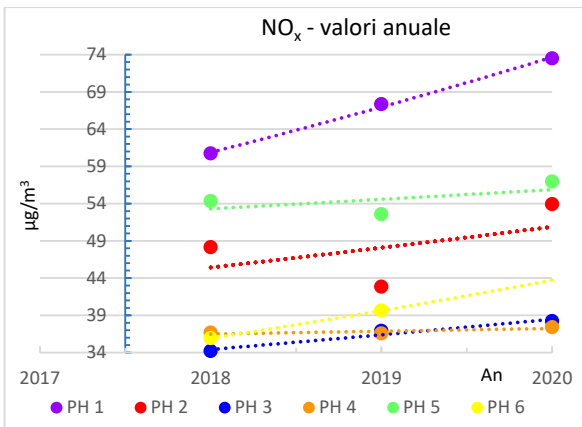

Figura 3-67: Valori medii anuale oxizi de azot conform înregistrării la stațiile RNMCA Prahova

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

Nivel CO

- Valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore pentru CO în perioada anilor 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-68) este mai mică de $3,5 \text{ mg}/\text{m}^3$, situată confortabil sub valoarea limită de $10 \text{ mg}/\text{m}^3$.
Se observă o scădere abruptă continuă a valorilor din ultimii trei ani, la toate stațiile din județ.

Nivel SO₂

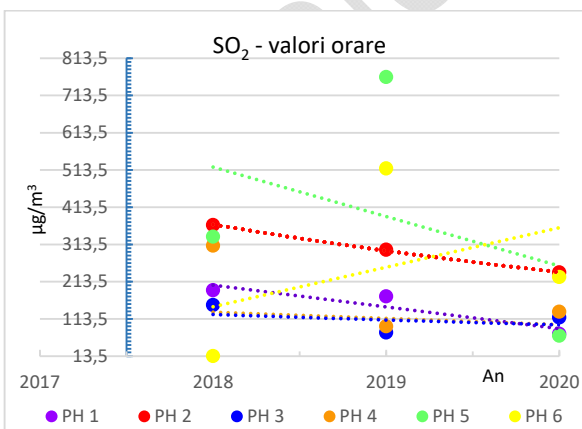

Figura 3-69: Valori maxime orare dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Prahova

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

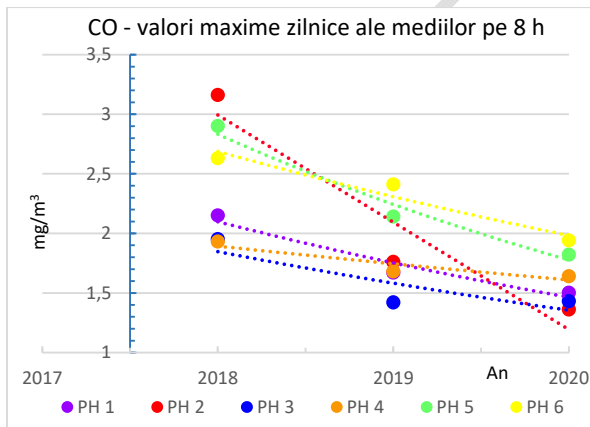

Figura 3-68: Valori maxime zilnice ale mediilor pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile RNMCA Prahova

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

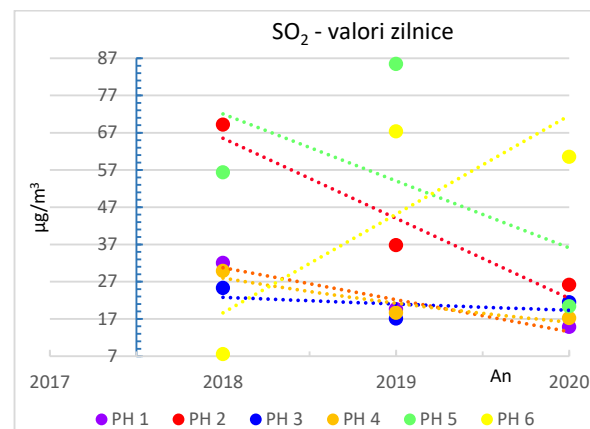

Figura 3-70: Valori maxime zilnice dioxid de sulf conform înregistrării la stațiile RNMCA Prahova

- Valoarea maximă orară înregistrată prezintă depășiri (a se vedea Figura 3-69) ale valorii limită orare pentru protecția sănătății umane de $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ la stația PH2 în anul 2018, la stația PH5 în anul 2019 și

la stația PH 6 în anul 2019. Valoarea limită orară nu trebuie depășită mai mult de 24 de ori într-un an calendaristic.

Cu excepția valorilor înregistrate la stația PH6, se observă tendința de scădere a valorilor.

Au fost identificate 1 depășire la stația PH2, 2 depășiri la stația PH5 și 1 depășire la stația PH6 a valorii limită orare.

Deși depășirile de la stațiile PH5 și PH6 din anul 2019 au valori de peste $500\mu\text{g}/\text{m}^3$, nu sunt considerate depășiri ale pragului de alertă având în vedere că nu au fost înregistrate pe parcursul a 3 ore consecutive și nu au fost reprezentative pentru întreaga aglomerare Ploiești.

- Valoarea maximă zilnică înregistrată în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-70) se situează la toate stațiile din județ sub **valoarea limită** zilnică pentru protecția sănătății umane de $125\mu\text{g}/\text{m}^3$, valoare ce nu trebuie depășită mai mult de 3 ori într-un an calendaristic.

La toate stațiile din județ, cu excepția stației PH6, se remarcă tendința descendentă a valorilor zilnice.

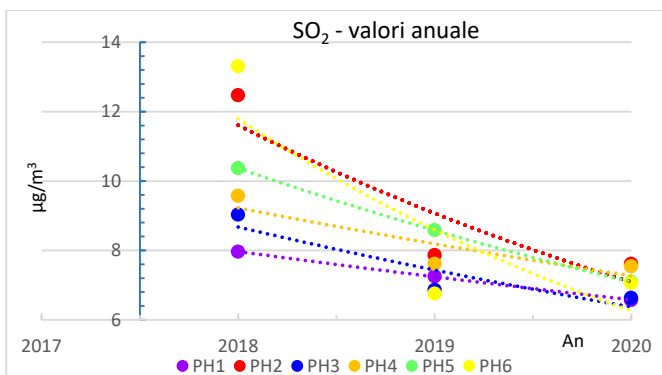

Figura 3-71: Valori medii anuale dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

- Valoarea medie anuală în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-71) se situează la toate stațiile din județ sub **valoarea limită** anuală pentru protecția vegetației de $20\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Pentru toate stațiile din județ se remarcă tendința descendentă a valorilor anuale.

Nivel particule în suspensie

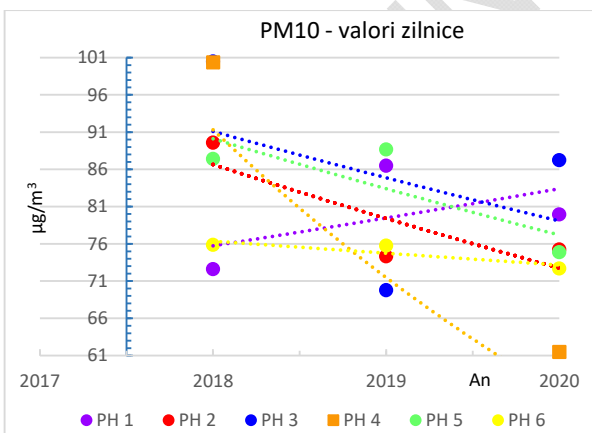

Figura 3-72: Valori maxime orare particule în suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

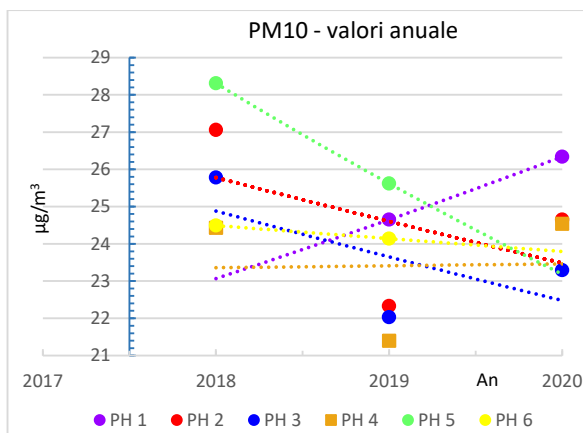

Figura 3-73: Valori medii anuale particule în suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova

- Valoarea maximă a mediilor zilnice pentru nivelul PM10 (a se vedea Figura 3-72) depășește în fiecare an **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de $50\mu\text{g}/\text{m}^3$, valoare ce nu trebuie depășită mai mult de 35 ori într-un an calendaristic.

Pentru stațiile din județ, exceptând stația PH1, se remarcă tendința descendentă a valorilor anuale.

Au fost identificate 9 zile cu depășiri la stația PH1, 14 zile cu depășiri la stația PH2, 13 zile cu depășiri la stația PH3, 20 zile cu depășiri la stația PH5 și 10 zile cu depășiri la stația PH6 pentru anul 2018, 15 zile cu depășiri la stația PH1, 11 zile cu depășiri la stația PH2, 7 zile cu depășiri la stația PH3, 4 zile cu depășiri la stația PH4 (determinări negravitaționale), 13 zile cu depășiri la stația PH5 și 11 zile cu depășiri la stația PH6 pentru anul 2019, 12 zile cu depășiri la stația PH1, 13 zile cu depășiri la stația PH2, 9 zile cu depășiri la stația PH3, 7 zile cu depășiri la stația PH4 (determinări negravitaționale), 17 zile cu depășiri la stația PH5 și 9 zile cu depășiri la stația PH6 pentru anul 2020. La niciuna dintre stații nu sunt mai mult de 35 de zile cu depășiri în cursul unui an.

- Valoarea medie anuală în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-73) se situează la toate stațiile din județ sub **valoarea limită** anuală pentru protecția sănătății umane de **40 μg/m³**. Pentru stațiile din județ, exceptând stațiile PH1 și PH4, se remarcă tendința descendentă a valorilor anuale.
- Pentru PM2.5 s-a obținut pe baza măsurărilor o valoare anuală de 19,3854 μg/m³ la stația PH2 pentru anul 2018. Valoarea mediei anuale a nivelului PM2.5 pentru anul 2018 se situează sub valoarea limită anuală de 25 μg/m³ valabilă pentru acel an, dar foarte apropiată de valoarea limită valabilă începând cu anul 2020. Nu este posibilă evaluarea unei tendințe în evoluția nivelului PM2.5 pe baza unei valori obținute pentru un singur an.

Nivel metale grele (As, Cd, Ni, Pb)

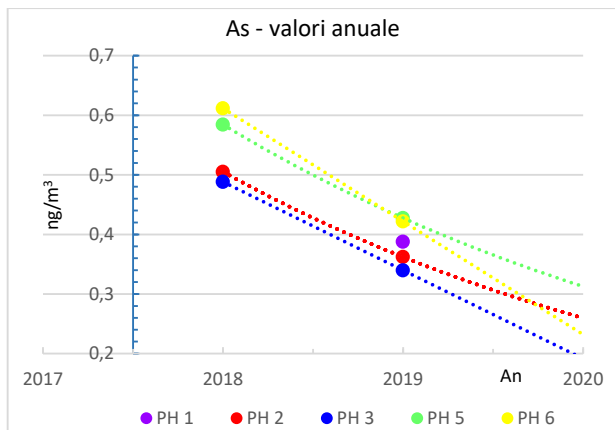

Figura 3-74: Valori medii anuale arsen conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova
Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

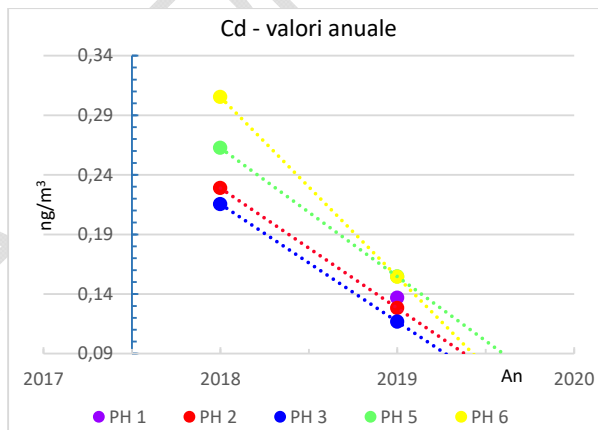

Figura 3-75: Valori medii anuale cadmiu conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova

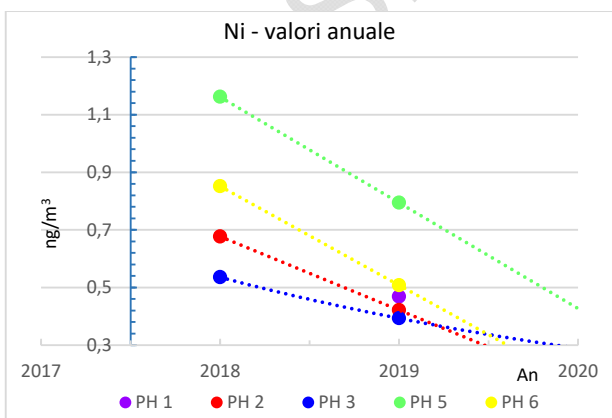

Figura 3-76: Valori medii anuale nichel conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova
Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

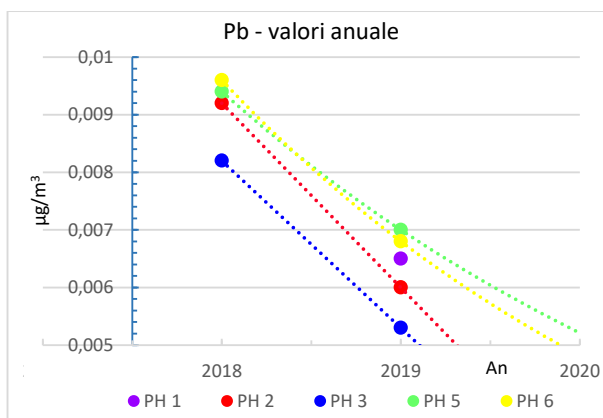

Figura 3-77: Valori medii anuale plumb conform înregistrări la stațiile RNMCA Prahova

Conform înregistrărilor de la stațiile RNMCA din județul Prahova:

- Valoarea medie anuală pentru arsen (a se vedea Figura 3-74) nu depășește valoarea țintă anuală de 6 ng/m³ pentru arsen, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stațiile din județ.
Se evidențiază tendința descendentă a valorilor la stațiile PH2, PH3, PH 5 și PH6. Nu există date pentru stația PH4, iar la stația PH1 există date doar pentru anul 2019.
- Valoarea medie anuală pentru cadmiu (a se vedea Figura 3-75) nu depășește valoarea țintă anuală de 5 ng/m³ pentru cadmiu, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stațiile din județ.
Se evidențiază tendința descendentă a valorilor la stațiile PH2, PH3, PH 5 și PH6. Nu există date pentru stația PH4, iar la stația PH1 există date doar pentru anul 2019.
- Valoarea medie anuală pentru nichel (a se vedea Figura 3-76) nu depășește valoarea țintă anuală de 20 ng/m³ pentru nichel, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stațiile din județ.
Se evidențiază tendința descendentă a valorilor la stațiile PH2, PH3, PH 5 și PH6. Nu există date pentru stația PH4, iar la stația PH1 există date doar pentru anul 2019..
- Valoarea medie anuală pentru plumb (a se vedea Figura 3-77) nu depășește valoarea limită anuală de 0,5 μg/m³ pentru plumb, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stațiile din județ.
Se evidențiază tendința descendentă a valorilor la stațiile PH2, PH3, PH 5 și PH6. Nu există date pentru stația PH4, iar la stația PH1 există date doar pentru anul 2019.

Nivel benzen

- Valoarea medie anuală pentru benzen (a se vedea Figura 3-78) nu depășește valoarea limită anuală de 5 μg/m³, conform înregistrărilor mediate, la stațiile din județ pentru care există date – PH2, PH3, PH4, și PH5.
Valorile anuale prezintă o tendință de descreștere pentru toate stațiile din județ pentru care există date.

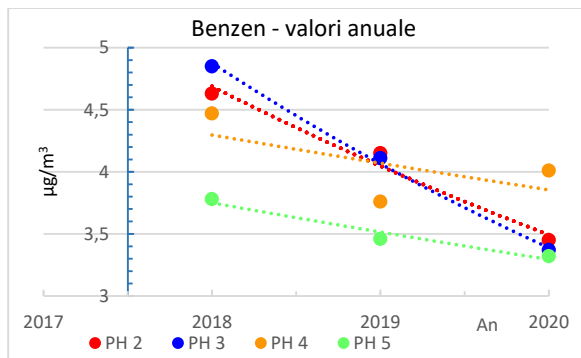

Figura 3-78: Valori medii anuale benzen conform înregistrării la stațiile RNMCA Prahova

Sursa: website RNMCA, www.calitateair.ro

Județul Dolj (RO411)

În județul Dolj monitorizarea calității aerului prin măsurări în puncte fixe se realizează cu șase stații automate de monitorizare a calității aerului, din rețeaua RNMCA:

- **Stația DJ1** **Tip: trafic; amplasată în municipiul Craiova**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); BTEX: benzen (C₆H₆), etilbenzen, m-Xilen, o-Xilen, p-Xilen, Toluen; pulberi în suspensie (PM10)măsurători gravimetrice
- **Stația DJ2** **Tip: fond urban; amplasată în municipiul Craiova**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); BTEX: benzen (C₆H₆), etilbenzen, m-Xilen, o-Xilen, p-Xilen, toluen; pulberi în suspensie (PM2.5 și PM10)
- **Stația DJ3** **Tip: industrial amplasată în municipiul Craiova**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); ozon (O₃); pulberi în suspensie (PM10) măsurători gravimetrice
- **Stația DJ4** **Tip: industrial; amplasată în comuna Ișalnița**
Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO);ozon (O₃)

- **Stația DJ5** **Tip: fond suburban; amplasată în comuna Breasta**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); ozon (O₃); pulberi în suspensie (PM10) măsurători gravimetrice
- **Stația DJ6** **Tip: trafic; amplasată în municipiul Calafat**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); ozon (O₃); pulberi în suspensie (PM10) măsurători gravimetrice

Figura 3-79: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Dolj

Sursa: Plan de menținere a calității aerului în județul Dolj 2021 - 2025

<https://www.cjdolj.ro/portal/siteweb/documente%202020/Proiect%20PMCA%202020%20-2025%20Dolj.pdf>

Principalele surse de emisie identificate, care determină nivelul ridicat al poluanților în aerul înconjurător, sunt:

- Instalațiile de încălzire individuale rezidențial/comercial;
- Traficul rutier;
- Unitățile economice;
 - Arderea combustibililor în instalații cu o putere termică instalată totală egală sau mai mare de 50 MW și facilități conexe;
 - Tratarea suprafețelor materialelor, a obiectelor sau a produselor utilizând solvenți organici, în special pentru apretare, imprimare, acoperire, degresare, impermeabilizare, glazurare, vopsire, curățare sau impregnare, cu o capacitate de consum de solvent organic mai mare de 150 kg pe oră sau mai mare de 200 tone pe an;
 - Producerea compușilor chimici cum sunt: materiale plastice (polimeri, fibre sintetice și fibre pe bază de celuloză);
 - Producție materiale de construcție;
 - Creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor, cu capacități de peste: (a) 40000 de locuri pentru păsări de curte; (b) 2000 de locuri pentru porci de producție (peste 30 kg);
 - Lucrări agricole în ferme vegetale;
 - Eliminarea sau valorificarea deșeurilor periculoase, cu o capacitate de peste 10 tone pe zi.

Județul Dolj este afectat de fenomene de deșertificare, cu contribuție la nivelul de particule în suspensie.

Nivel NO₂ și NO_x

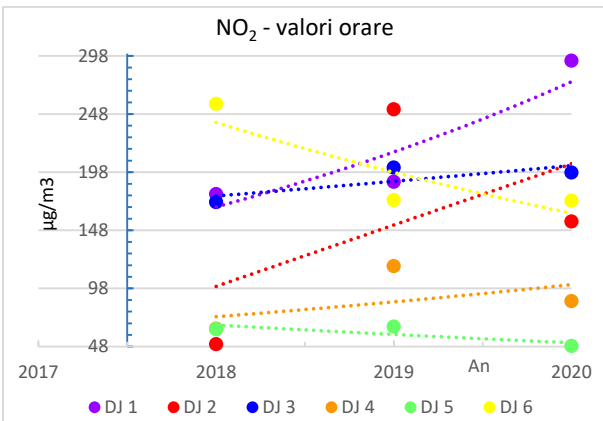

Figura 3-80: Valori maxime orare dioxid de azot conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj
Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

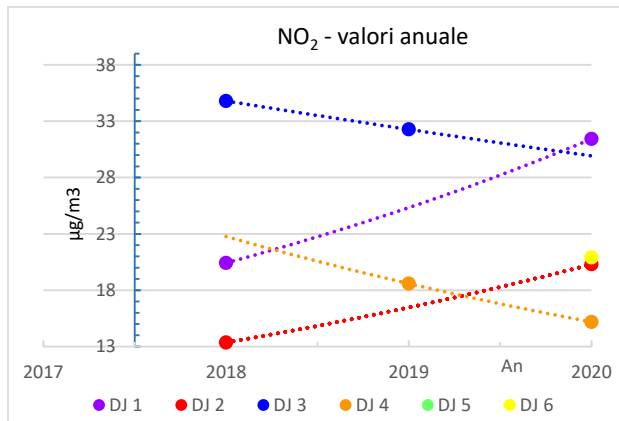

Figura 3-81: Valori medii anuale dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Dolj

- Valoarea maximă orară înregistrată în cursul ultimilor 3 ani (a se vedea Figura 3-80) depășește valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane de 200 μg/m³ la stația DJ6 în anul 2018, la stațiile DJ2 și DJ3 în anul 2019 și la stația DJ1 în anul 2020. Valoarea limită orară nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic.

Se remarcă tendința de ascendență a valorilor maxime orare la stațiile DJ1, DJ2, DJ3, DJ4 și DJ5.

Au fost identificate 3 depășiri la stația DJ6 pentru anul 2018, 1 depășire orară la stația DJ2 și 2 depășiri la stația DJ3 pentru anul 2019 și 9 depășiri la stația DJ1 pentru anul 2020.

- Pentru fiecare dintre cele patru stații de măsurare, valoarea maximă a mediei anuale pentru NO₂ în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-81), calculată pe baza înregistrărilor stațiilor, este situată sub **valoarea limită** anuală pentru protecția sănătății umane de **40 μg/m³**.

Se observă tendința de creștere a valorilor zilnice pentru stațiile DJ1, DJ2 și DJ3. Pentru stațiile DJ5 și DJ 6 nu au fost date elementare suficiente pentru calculul mediei anuale.

- Valoarea medie anuală înregistrată pentru NO_x în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-82) este situată peste **nivelul critic** anual pentru protecția vegetației de **30 μg/m³** pentru stațiile DJ1 și DJ3 în anul 2018, fiind insuficiente date elementare pentru stațiile DJ4, DJ5 și DJ6, pentru stațiile DJ3 și DJ4 în anul 2019, fiind insuficiente date elementare pentru stațiile DJ1, DJ2, DJ5 și DJ6, pentru stațiile DJ1, DJ2 și DJ6 în anul 2020, fiind insuficiente date elementare pentru stațiile pentru DJ3 și DJ5.

Se observă tendința de creștere a valorilor anuale pentru NO_x la stațiile pentru stațiile DJ1 și DJ2, pentru stațiile DJ5 și DJ6 datele elementare eliminând posibilitatea identificării unei tendințe de evoluție a valorilor anuale.

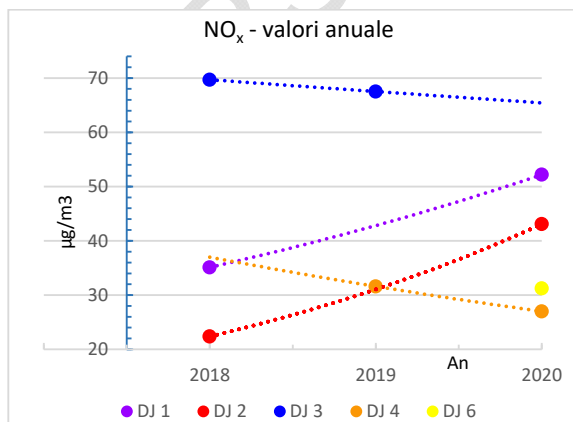

Figura 3-82: Valori anuale oxizi de azot conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

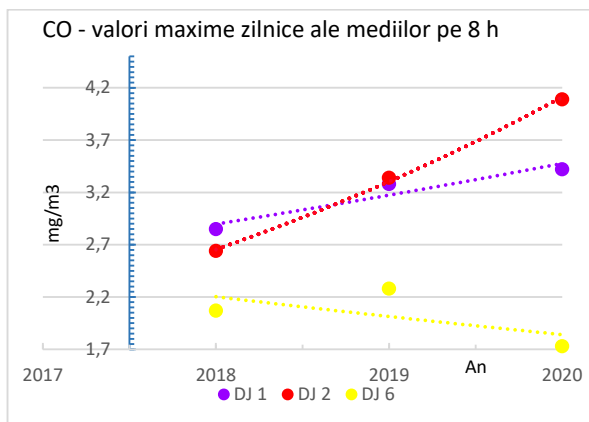

Figura 3-83: Valori maxime zilnice ale mediilor pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile RNMCA Dolj

Nivel CO

- Valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore în perioada anilor 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-83) este mai mică de 3,00 mg/m³, situată confortabil sub valoarea limită de 10 mg/m³.
Se remarcă o creștere continuă a valorilor CO pe perioada ultimilor trei ani.

Nivel SO₂

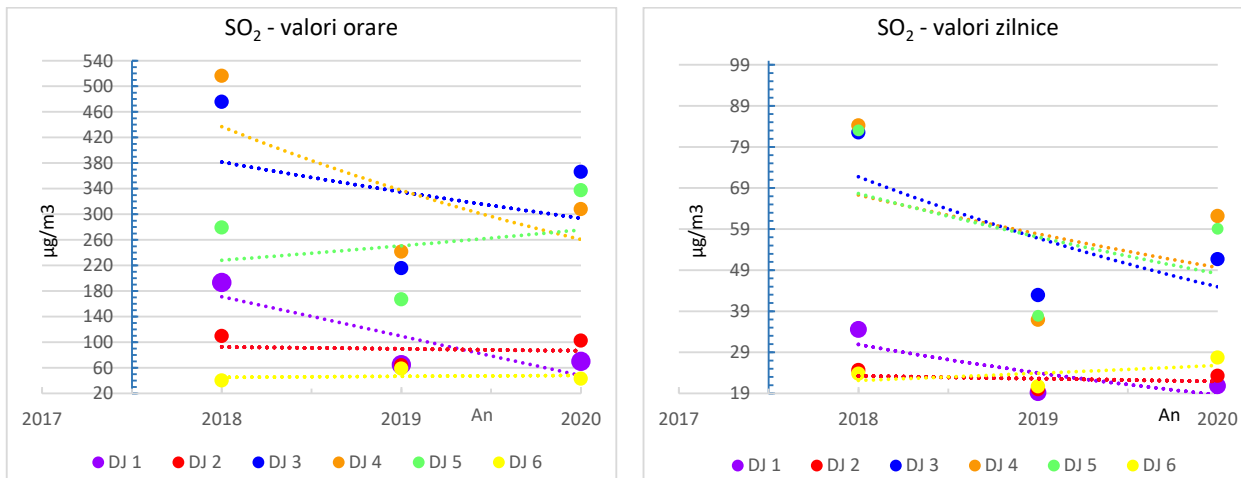

Figura 3-84: Valori maxime orare dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Dolj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

Figura 3-85: Valori maxime zilnice dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj

- Valoarea maximă orară înregistrată în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-84) depășește valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane de 350 μg/m³ la stațiile DJ3 și DJ4 în anul 2018, la stația DJ3 în anul 2020. Nu au fost înregistrate depășiri în anul 2019. Valoarea limită orară nu trebuie depășită mai mult de 24 de ori într-un an calendaristic.

Se remarcă tendința descrescătoare a valorilor orare pentru toate stațiile din județ.

Numărul de depășiri ale valori limită orare identificate sunt 1 depășire la stația DJ3 și 3 depășiri la stația DJ4 pentru anul 2018, 1 depășire orară la stația DJ3 pentru anul 2020.

Deși dintre cele 3 depășiri din anul 2018 de la stația DJ4 (zona CET Ișalnița), două au valori de peste 500 μg/m³, nu sunt considerate depășiri ale pragului de alertă având în vedere că nu au fost 3 valori înregistrate pe parcursul a 3 ore consecutive și nu au fost reprezentative pentru o zonă cu suprafața de 100 km².

- Valoarea maximă zilnică mediată în anii 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-85), la toate stațiile din județ este situată sub **valoarea limită** zilnică pentru protecția sănătății umane de **125 μg/m³**, valoare ce nu trebuie depășită mai mult de 3 ori într-un an calendaristic.

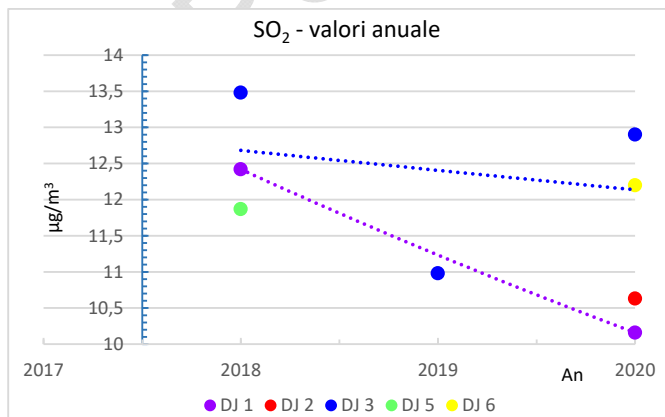

Figura 3-86: Valori medii anuale dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

- Valoarea medie anuală în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-86) se situează la toate stațiile din județ sub **valoarea limită** anuală pentru protecția vegetației de **20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** .
La stațiile din județ pentru care există suficiente date elementare într-o serie de minimum doi ani (DJ1 și DJ3) se remarcă tendința descendentă a valorilor anuale.

Nivel particule în suspensie

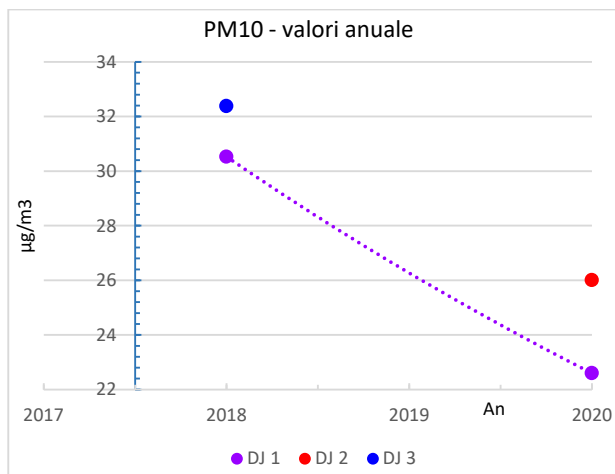
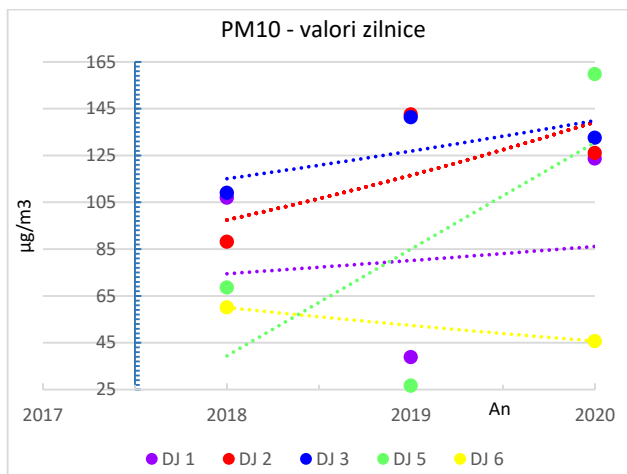

Figura 3-87: Valori maxime zilnice particule în conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

Figura 3-88: Valori medii anuale particule în suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj

- Valoarea maximă a mediilor zilnice pentru nivelul PM10 (a se vedea Figura 3-87) depășește **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** la toate stațiile din județ în anul 2018, exceptând stația DJ4 pentru care datele elementare sunt insuficiente în vederea medierii valorii zilnice, la stațiile DJ2 și DJ3 în anul 2019, pentru stațiile DJ4 și DJ6, fiind insuficiente date elementare în vederea medierii valorii zilnice și la stațiile DJ1, DJ2, DJ3, DJ5 în anul 2020, pentru stația DJ4 fiind insuficiente date elementare în vederea medierii valorii zilnice. Valoarea limită zilnică nu trebuie depășită mai mult de 35 ori într-un an calendaristic.

Pentru stațiile din județ se remarcă tendința ascendentă a valorilor zilnice, exceptând stația DJ6 la care oricum valorile maxime zilnice se situează sub valoarea limită.

Au fost identificate 27 zile cu depășiri la stația DJ1, 24 zile cu depășiri la stația DJ2, 45 zile cu depășiri la stația DJ3, 6 zile cu depășiri la stația DJ5 și 3 zile cu depășiri la stația DJ6 pentru anul 2018, 10 zile cu depășiri la stația DJ2, 28 zile cu depășiri la stația DJ3 pentru anul 2019, 19 zile cu depășiri la stația DJ1, 25 zile cu depășiri la stația DJ2, 22 zile cu depășiri la stația DJ3, 3 zile cu depășiri la stația DJ5 pentru anul 2020.

Ca urmare a numărului de depășiri din anul 2018 care excedă cele 35 de depășiri permise, pentru municipiul Craiova a fost declanșată procedura elaborării Planului de Calitate a Aerului.

- Valoarea medie anuală în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-88) nu depășește **valoarea limită anuală** pentru protecția sănătății umane de **40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** pentru stațiile din județ și anii în care au existat suficiente date elementare pentru mediere.

Există o serie de minimum 2 ani cu date elementare suficiente la stația DJ1, pentru care se poate constata tendința de descreștere a valorilor anuale. Nu se poate stabili o tendință pentru celelalte stații.

- Măsurarea nivelului PM2.5 se realizează la stația DJ2, dar pentru perioada analizată nu există suficiente date elementare pentru medierea valorii anuale a nivelului de PM2.5.
- Pentru metale grele nu au existat înregistrări sau suficiente date elementare pentru medierea valorilor anuale la niciuna dintre stațiile din județ.

Nivel benzen

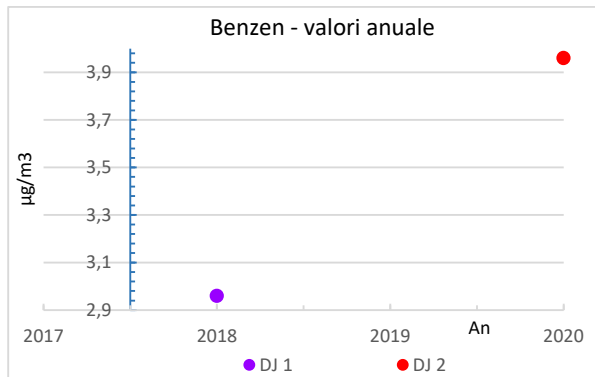

Figura 3-89: Valori medii anuale benzen conform înregistrări la stațiile RNMCA Dolj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

- Valoarea medie anuală pentru benzen (a se vedea Figura 3-89), pentru stațiile și anii în care au fost suficiente date elementare pentru medierea valorii anuale, nu depășește valoarea limită anuală de 5 µg/m³, respectiv stația DJ1 în anul 2018 și stația DJ2 în anul 2020.

Nu se poate identifica o tendință a valorilor anuale în absența seriilor de date pentru cel puțin 2 ani la aceeași stație.

Județul Gorj (RO412)

În județul Gorj monitorizarea calității aerului prin măsurări în puncte fixe se realizează cu trei stații automate de monitorizare din rețeaua RNMCA:

- **Stația GJ1** **Tip: industrial; amplasată în municipiul Tg. Jiu**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); ozon (O₃); monoxid de carbon (CO); pulberi în suspensie (PM10)măsurători gravimetrice
- **Stația GJ2** **Tip: industrial; amplasată în orașul Rovinari**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); ozon (O₃); monoxid de carbon (CO); pulberi în suspensie (PM10)măsurători gravimetrice
- **Stația GJ3** **Tip: industrial; amplasată în orașul Turceni**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); ozon (O₃); monoxid de carbon (CO); pulberi în suspensie (PM10)măsurători gravimetrice.

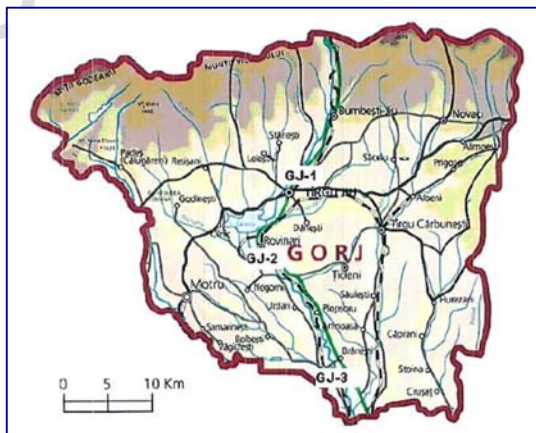

Figura 3-90: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Gorj

Sursa: Raport preliminar privind calitatea aerului înconjurător în județul Gorj pentru anul 2020, website APM Gorj, <http://www.anpm.ro/web/apm-gorj/>

Principalele surse de emisie identificate, care determină nivelul ridicat al poluanților în aerul înconjurător, sunt:

- Instalațiile de încălzire individuale rezidențial/comercial;
- Traficul rutier;
- Unitățile economice:
 - Arderea combustibililor în instalații cu o putere termică instalată totală egală sau mai mare de 50 MW;
 - Instalații pentru fabricarea produselor de ceramică prin ardere, în special țigle, cărămizi, cărămizi refractare, plăci ceramice (gresie, faianță), obiecte din ceramică sau porțelan, cu o capacitate de producție de peste 75 tone pe zi și/sau cu o capacitate a cuptorului de peste 4 m³ și cu o densitate de așezare în cuptor de peste 300 kg/m³;
 - Producerea de explozivi;
 - Producerea cimentului, varului și oxidului de magneziu: producerea varului în cuptoare cu capacitate de producție de peste 50 tone/zi;
 - Eliminarea sau recuperarea deșeurilor periculoase, cu o capacitate de peste 10 tone pe zi;
 - Creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor, cu capacități de peste: (a) 40000 de locuri pentru păsări de curte; (b) 2000 de locuri pentru porci de producție (peste 30 kg).

Nivel NO₂ și NO_x

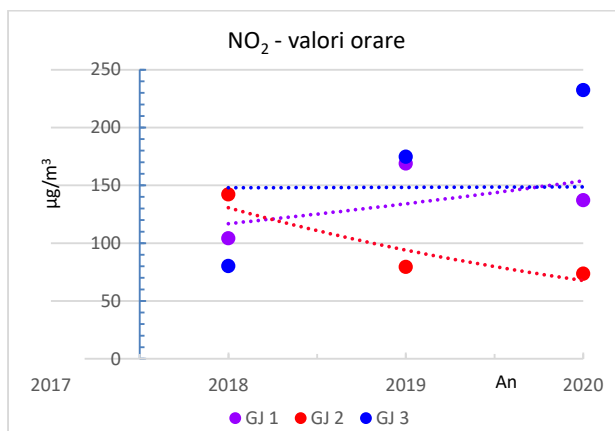

Figura 3-91: Valori maxime orare dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Gorj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

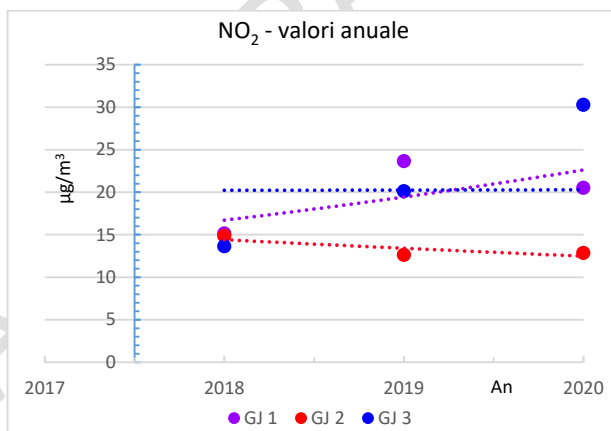

Figura 3-92: Valori medii anuale dioxid de azot conform înregistrării la stațiile RNMCA Gorj

- Valoarea maximă orară înregistrată în cursul ultimilor 3 ani (a se vedea Figura 3-91) depășește **valoarea limită orară** pentru protecția sănătății umane de **200 μg/m³** doar în anul 2018 la stația GJ3. Valoarea limită orară nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic.
Se remarcă tendința de scădere a valorilor maxime orare la stațiile din județ, exceptând stația GJ1 care indică o tendință de creștere a acestor valori.
Valoarea limită orară este depășită în anul 2018 la stația GJ3 pentru o singură oră.
- Pentru toate stațiile din județ, valoarea medie anuală pentru NO₂ în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-92) este situată sub **valoarea limită** anuală pentru protecția sănătății umane de **40 μg/m³**.
Se observă tendința de creștere a valorilor anuale pentru stația GJ1.
- Valoarea medie anuală pentru NO_x pe perioada 2018 – 2019 (a se vedea Figura 3-93) este situată peste **nivelul critic** anual pentru protecția vegetației de **30 μg/m³** la stațiile GJ1 și GJ3 în anii 2019 și 2020.
Se observă tendința de creștere a valorilor anuale la stațiile GJ1 și GJ3.

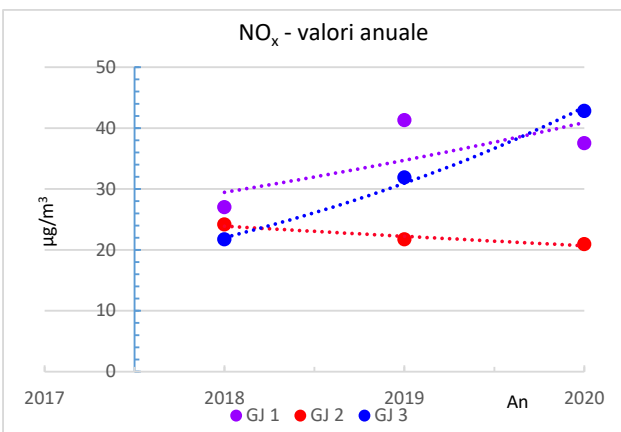

Figura 3-93: Valori medii anuale oxizi de azot conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

Nivel CO

- Valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-94) este mai mică de 6,00 mg/m³, situată confortabil sub valoarea limită de 10 mg/m³.

Se remarcă o creștere continuă a valorilor CO pe perioada ultimilor trei ani la stațiile GJ2 și GJ3, pentru stația GJ1 valorile vând o tendință de stagnare.

Nivel SO₂

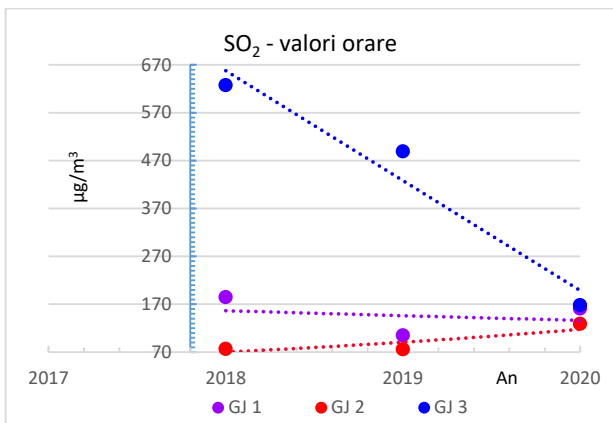

Figura 3-95: Valori maxime orare dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Gorj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

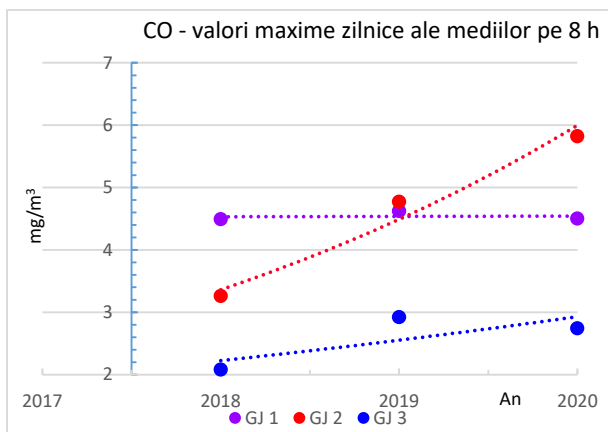

Figura 3-94: Valori maxime zilnice ale mediilor pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile RNMCA Gorj

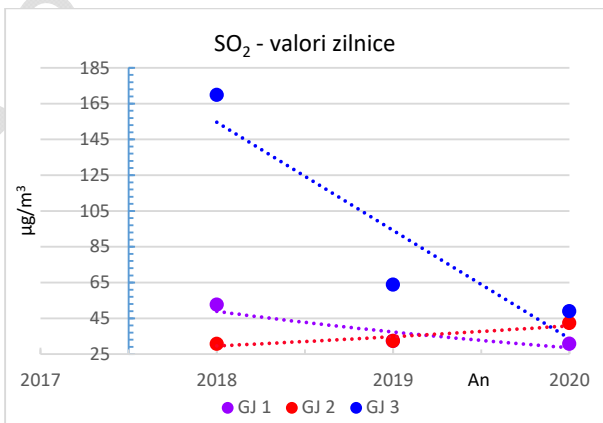

Figura 3-96: Valori maxime zilnice dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj

- Valoarea maximă orară înregistrată în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-95) depășește valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane de 350 μg/m³ la stația GJ3 în anii 2018 și 2019. Valoarea limită orară nu trebuie depășită mai mult de 24 de ori într-un an calendaristic.

Se remarcă tendința descrescătoare a valorilor orare la stațiile GJ1 și GJ2 și tendința ascendentă a valorilor la stația GJ2.

Numărul de depășiri ale valori limită orare identificate la stația GJ3 sunt 2 depășiri în anul 2018 și 3 depășiri în anul 2019.

Dintre cele 2 depășiri din anul 2018 de la stația GJ3 (zona CET Turceni), o valoare este mai mare de 500 μg/m³, dar nu se consideră depășire a pragului de alertă, având în vedere că nu au fost 3 valori înregistrate pe parcursul a 3 ore consecutive și nu au fost reprezentative pentru o zonă cu suprafața de 100 km².

- Valoarea maximă zilnică mediată în anii 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-96), depășește **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de **125 μg/m³**, la stația GJ3 în anul 2018, toate celelalte valori fiind mult sub valoarea limită. Valoarea limită zilnică nu trebuie depășită mai mult de 3 ori într-un an calendaristic.

Se remarcă tendința descrescătoare a valorilor maxime zilnice la stațiile GJ1 și GJ2 și tendința ascendentă a valorilor la stația GJ2.

În cazul depășirii valorii limită zilnice identificate la stația GJ3 în anul 2018, este o unică valoare maximă zilnică peste valoarea limită.

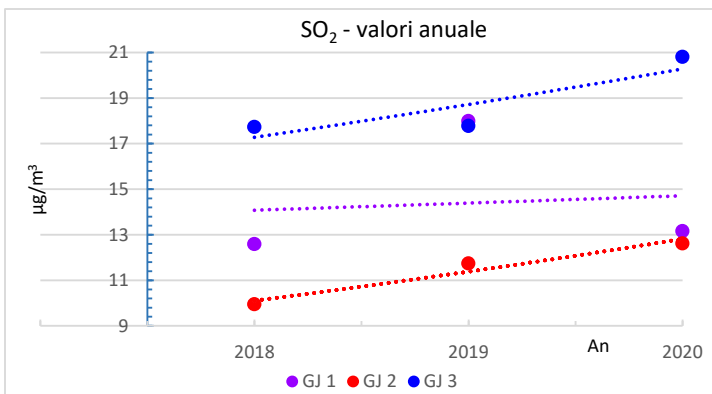

Figura 3-97: Valori medii anuale dioxid de sulf conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

- Valoarea medie anuală în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-97) depășește **valoarea limită anuală** pentru protecția vegetației de **20 μg/m³** la stația GJ3 în anul 2020, toate celelalte valori fiind situate. Sub valoarea limită anuală.

La toate stațiile din județ se evidențiază tendința de creștere a valorilor anuale.

Nivel particule în suspensie

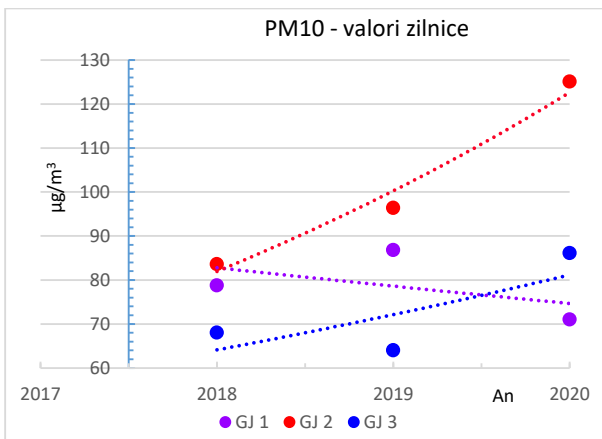

Figura 3-98: Valori maxime orare particule în înregistrate la stațiile RNMCA Gorj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

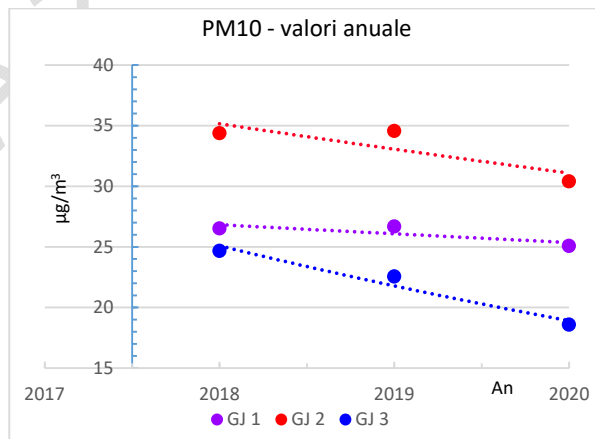

Figura 3-99: Valori medii anuale particule în suspensie conform înregistrări la stațiile RNMCA Gorj

- Valoarea maximă a mediilor zilnice de la toate stațiile (a se vedea Figura 3-98) depășește în fiecare an **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de **50 μg/m³**, valoare ce nu trebuie depășită mai mult de 35 ori într-un an calendaristic.

Se observă totodată tendința de creștere a valorilor maxime zilnice la stațiile GJ2 și GJ3.

Numărul de depășiri înregistrate au fost 14 depășiri la stația GJ1, 30 depășiri la stația GJ2, 5 depășiri la stația GJ3 pentru anul 2018, 20 depășiri la stația GJ1, 34 depășiri la stația GJ2, 6 depășiri la stația GJ3 pentru anul 2019 și 15 depășiri la stația GJ1, 39 depășiri la stația GJ2, 12 depășiri la stația GJ3 pentru anul 2020.

- Valorile medii anuale pentru perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-99) se situează sub **valoarea limită anuală** pentru protecția sănătății umane de **40 μg/m³** la toate stațiile din județ. Este de remarcat la toate stațiile tendința descendentă a valorilor medii anuale.

- La stațiile din județ nu se fac măsurări pentru nivelul de PM2.5.

Nivel metale grele (As, Cd, Ni, Pb)

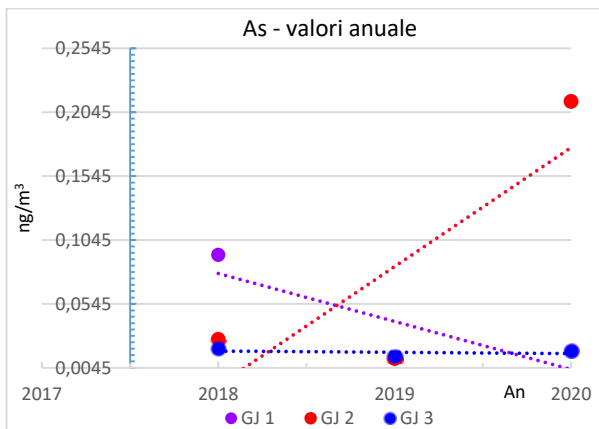

Figura 3-100: Valori medii anuale arsen conform stațiile RNMCA Gorj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

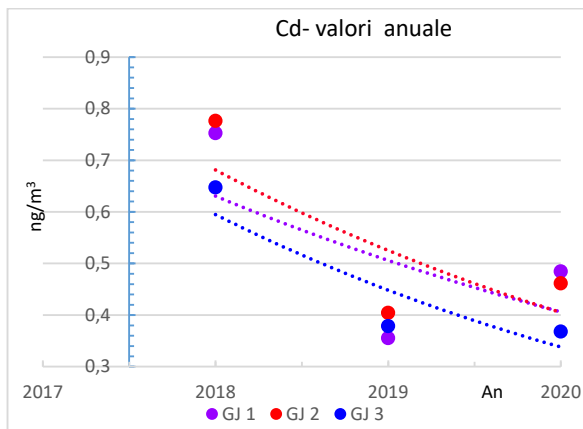

Figura 3-101: Valori medii anuale cadmiu înregistrări conform înregistrării la stațiile RNMCA Gorj

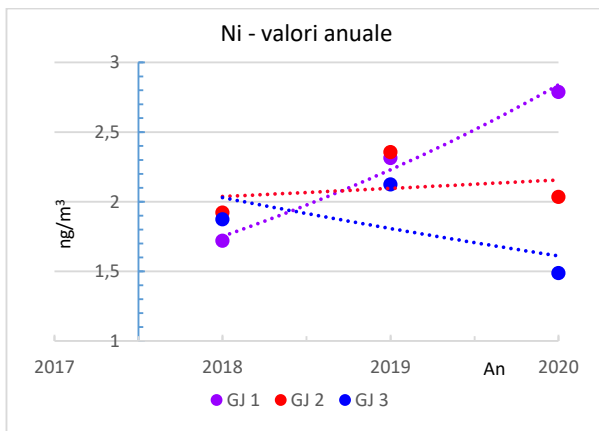

Figura 3-102: Valori medii anuale nichel conform stațiile RNMCA Gorj

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

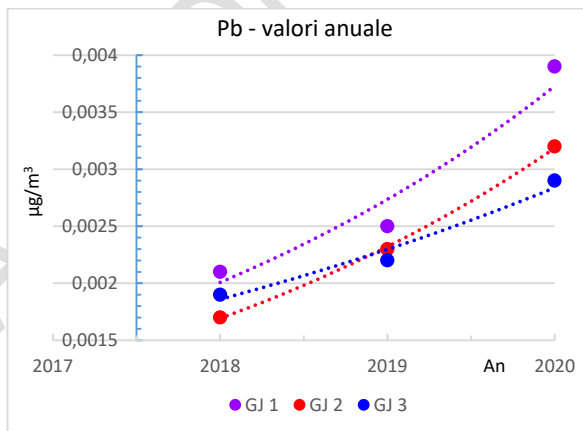

Figura 3-103: Valori medii anuale plumb înregistrări la conform înregistrării la stațiile RNMCA Gorj

- Valoarea medie anuală pentru arsen (a se vedea Figura 3-100) nu depășește valoarea țintă anuală de 6 ng/m³ pentru arsen, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stațiile din județ. Se evidențiază tendința ascendentă a valorilor la stația GJ2.
- Valoarea medie anuală pentru cadmiu (a se vedea Figura 3-101) nu depășește valoarea țintă anuală de 5 ng/m³ pentru cadmiu, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stațiile din județ. Se evidențiază tendința descendentă a valorilor de la toate stațiile din județ.
- Valoarea medie anuală pentru nichel (a se vedea Figura 3-102) nu depășește valoarea țintă anuală de 20 ng/m³ pentru nichel, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stațiile din județ. Se evidențiază tendința ascendentă a valorilor la stațiile GJ1 și GJ2.
- Valoarea medie anuală pentru plumb (a se vedea Figura 3-103) nu depășește valoarea limită anuală de 0,5 µg/m³ pentru plumb, conform înregistrărilor mediate, la niciuna dintre stațiile din județ. Se evidențiază tendința ascendentă a valorilor de la toate stațiile din județ.

Nivel Benzen

La stațiile din județ nu se fac măsurări pentru nivelul de benzen.

Județul Hunedoara (RO423)

În județul Hunedoara monitorizarea calității aerului prin măsurări în puncte fixe se realizează cu cinci stații automate de monitorizare din rețeaua RNMCA:

- **Stația HD1** **Tip: fond urban; amplasată în municipiul Deva**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); BTEX: benzen (C₆H₆), etilbenzen, m-Xilen, o-Xilen, p-Xilen, Toluen; pulberi în suspensie (PM10) măsurători gravimetrice
- **Stația HD2** **Tip: industrial; amplasată în municipiul Deva**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); BTEX: benzen (C₆H₆), etilbenzen, m-Xilen, o-Xilen, p-Xilen, Toluen; pulberi în suspensie (PM2.5 și PM10)
- **Stația HD3** **Tip: industrial; amplasată în municipiul Hunedoara**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); ozon (O₃); pulberi în suspensie (PM10) măsurători gravimetrice
- **Stația HD4** **Tip: industrial; amplasată în municipiul Călan**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); ozon (O₃)
- **Stația HD5** **Tip: industrial; amplasată în municipiul Vulcan**
 Poluanții monitorizați: dioxid de sulf (SO₂); oxizii de azot (NO_x), dioxid de azot (NO₂), oxid de azot (NO); monoxid de carbon (CO); ozon (O₃); pulberi în suspensie (PM10) măsurători gravimetrice

Figura 3-104: Amplasarea stațiilor automate de monitorizare din județul Hunedoara

Sursa: Raport preliminar privind calitatea aerului înconjurător în județul Hunedoara pentru anul 2020, website APM Hunedoara, <http://www.anpm.ro/web/apm-hunedora/>

Principalele surse de emisie identificate, care determină nivelul ridicat al poluanților în aerul înconjurător, sunt:

- Instalațiile de încălzire individuale rezidențial/comercial;
- Traficul rutier;
- Unitățile economice:
 - Arderea combustibililor în instalații cu o putere termică instalată totală egală sau mai mare de 50 MW;
 - Producerea fontei sau a oțelului (topirea primară sau secundară), inclusiv pentru turnarea continuă, cu o capacitate de peste 2,5 tone pe oră;
 - Prelucrarea metalelor neferoase: topirea, inclusiv realizarea de aliaje, de metale neferoase, inclusiv de produse recuperate și exploatarea de turnătorii de metale neferoase, cu o capacitate de topire de peste 4 tone pe zi pentru plumb și cadmiu sau 20 tone pe zi pentru toate celelalte metale;
 - Instalații pentru fabricarea produselor de ceramică prin ardere, în special țigle, cărămizi, cărămizi refractare, plăci ceramice (gresie, faianță), obiecte din ceramică sau porțelan, cu o capacitate de producție de peste 75 tone pe zi și/sau cu o capacitate a cuptorului de peste 4 m³ și cu o densitate de așezare în cuptor de peste 300 kg/m³;
 - Rafinarea țițeiului și a gazului;
 - Extracția și prepararea hulei;

- Producerea cimentului, varului și oxidului de magneziu: producerea varului în cuptoare cu capacitate de producție de peste 50 tone/zi;
- Eliminarea sau recuperarea deșeurilor periculoase, cu o capacitate de peste 10 tone pe zi;
- Creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor, cu capacități de peste: (a) 40000 de locuri pentru păsări de curte; (b) 2000 de locuri pentru porci de producție (peste 30 kg).

Nivel NO₂ și NO_x

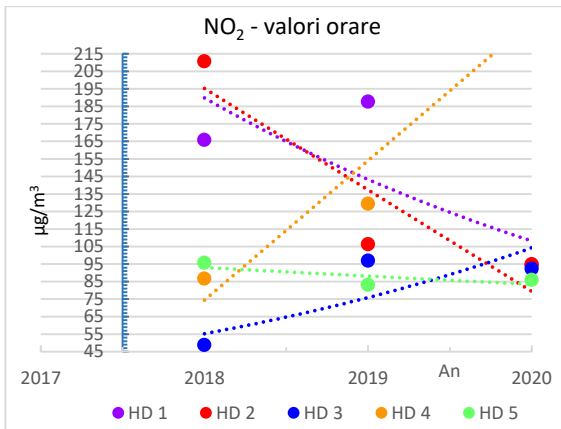

Figura 3-105: Valori maxime orare dioxid de azot înregistrate la stațiile RNMCA Hunedoara

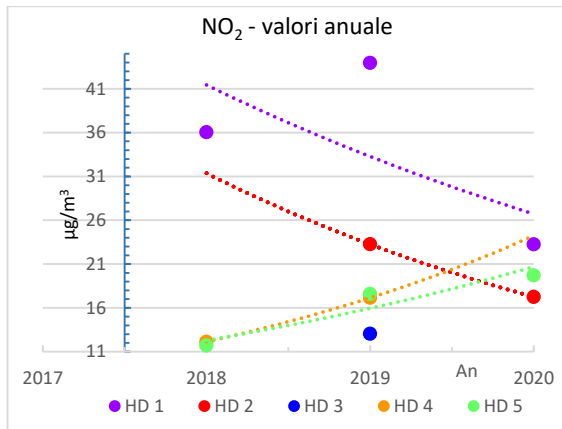

Figura 3-106: Valori medii anuale dioxid de azot conform înregistrării la stațiile RNMCA Hunedoara

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

- Valoarea maximă orară înregistrată în cursul ultimilor 3 ani (a se vedea Figura 3-105) depășește **valoarea limită orară** pentru protecția sănătății umane de **200 μg/m³** doar în anul 2018 la stația HD2. Valoarea limită orară nu trebuie depășită mai mult de 18 ori într-un an calendaristic. Se observă tendința de creștere a valorilor maxime orare la stațiile HD3 și HD4. Valoarea limită orară este depășită în anul 2018 la stația HD2 pentru o singură oră.
- Valoarea medie anuală pentru NO₂ în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-106) depășește **valoarea limită anuală** pentru protecția sănătății umane de **40 μg/m³** doar în anul 2019 la stația HD1. Se observă tendința de creștere a valorilor anuale pentru stația HD4 și HD5. Pentru stația HD3 nu se poate stabili o tendință a valorilor anuale din cauza datelor elementare insuficiente pentru medierea valorilor în anii 2018 și 2020.
- Valoarea medie anuală pentru NO_x pe perioada 2018 – 2019 (a se vedea Figura 3-107) nu depășește **nivelul critic anual** pentru protecția vegetației de **30 μg/m³** doar în anul 2018 la stațiile HD4 și HD5. Se observă tendința de creștere a valorilor anuale la stațiile HD4 și HD5.

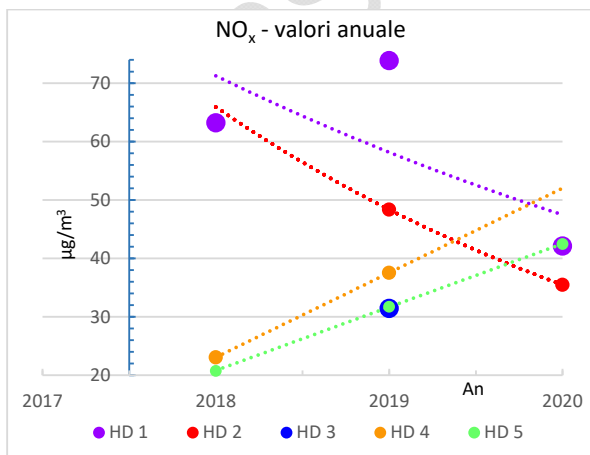

Figura 3-107: Valori anuale oxizi de azot conform înregistrării la stațiile RNMCA Hunedoara

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

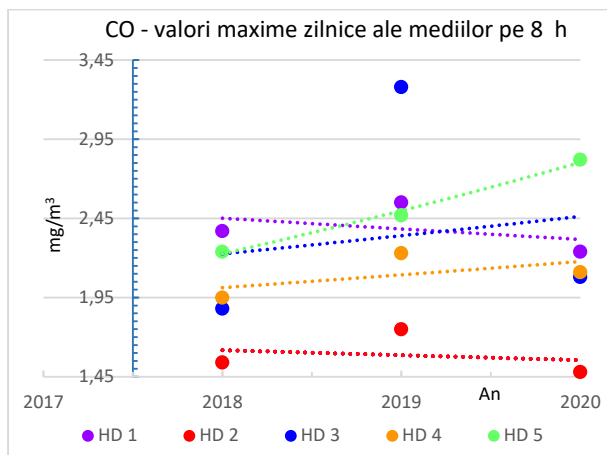

Figura 3-108: Valori maxime zilnice ale mediilor pe 8 ore monoxid de carbon înregistrate la stațiile RNMCA Hunedoara

Nivel CO

- Valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore în perioada anilor 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-108) este mai mică de $3,5 \text{ mg/m}^3$, situată confortabil sub valoarea limită de 10 mg/m^3 .

Se observă o creștere continuă a valorilor CO pe perioada ultimilor trei ani la stațiile HD3, HD4 și HD5.

Nivel SO₂

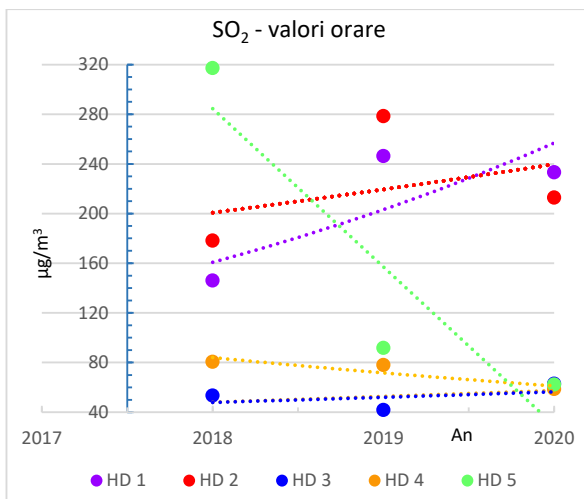

Figura 3-109: Valori maxime orare dioxid de sulf înregistrate la stațiile RNMCA Hunedoara
Sursa: website RNMCA, www.calitateair.ro

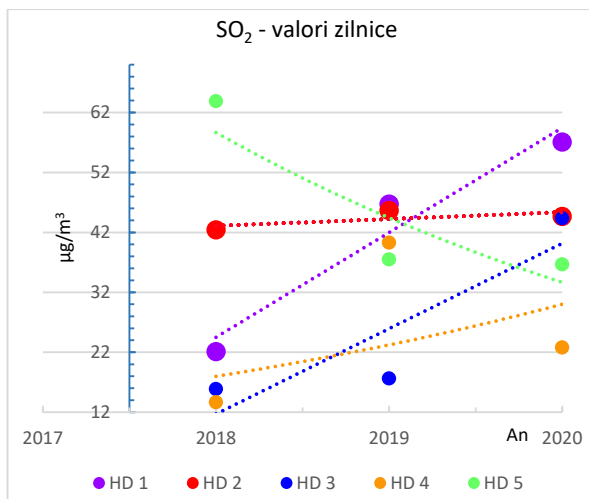

Figura 3-110: Valori maxime zilnice dioxid de sulf conform înregistrării la stațiile RNMCA Hunedoara

- Valoarea maximă orară înregistrată în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-109) nu depășește **valoarea limită orară** pentru protecția sănătății umane de 350 μg/m^3 la niciuna din stațiile din județ. Se remarcă tendința ascendentă a valorilor orare la stațiile HD1 și HD2 și HD3.
- Valoarea maximă zilnică mediată în anii 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-110), nu depășește **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de 125 μg/m^3 , la niciuna dintre stațiile din județ. Se remarcă tendința ascendentă a valorilor maxime zilnice la stațiile HD1, HD2, HD3 și HD5.

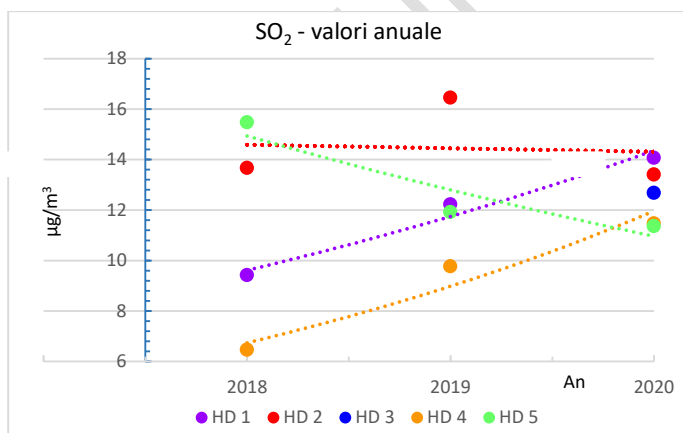

Figura 3-111: Valori medii anuale dioxid de sulf conform înregistrării la stațiile RNMCA Hunedoara
Sursa: website RNMCA, www.calitateair.ro

- Valoarea medie anuală în perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-111) nu depășește **valoarea limită anuală** pentru protecția vegetației de 20 μg/m^3 la niciuna din stațiile din județ. Se remarcă tendința ascendentă a valorilor la stațiile HD1, HD4 și HD5. Pentru stația HD3 există doar o valoare pentru anul 2020.

Nivel particule în suspensie

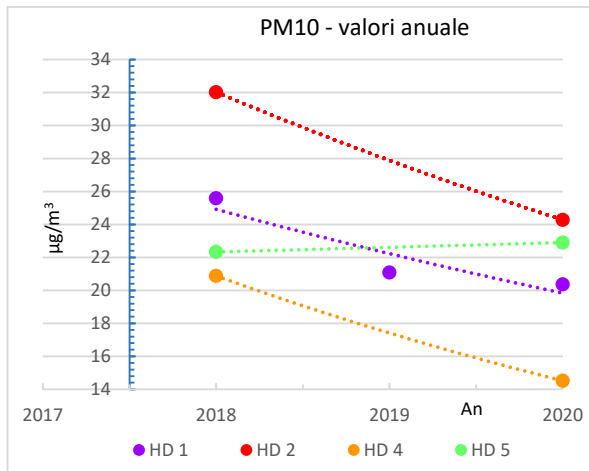
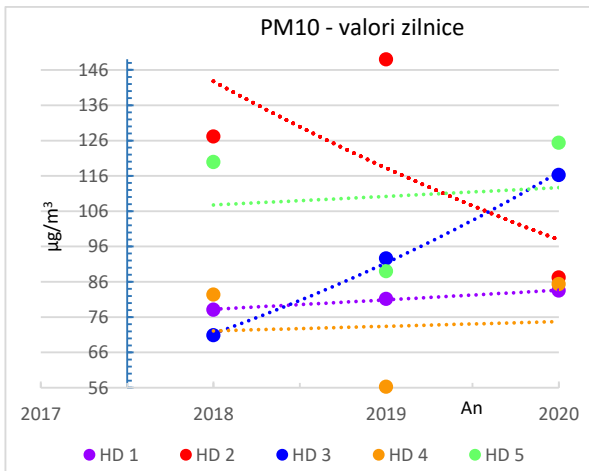

Figura 3-112: Valori maxime orare particule în suspensie conform înregistrării la stațiile RNMCA Hunedoara

Figura 3-113: Valori medii anuale particule în suspensie înregistrate la stațiile RNMCA Hunedoara

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

- Valoarea maximă a mediilor zilnice de la toate stațiile (a se vedea Figura 3-112) depășește în fiecare an **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane de **50 μg/m³**, valoare ce nu trebuie depășită mai mult de 35 ori într-un an calendaristic.

Se observă totodată tendința de creștere a valorilor maxime zilnice la stațiile HD1, HD3, HD4 și HD5.

Numărul de depășiri înregistrate au fost 5 depășiri la stația HD1, 24 depășiri la stația HD2, 5 depășiri la stația HD3, 4 depășiri la stația HD4, 3 depășiri la stația HD5 pentru anul 2018, 7 depășiri la stația HD1, 19 depășiri la stația HD2, 11 depășiri la stația HD3, 2 depășiri la stația HD4, 12 depășiri la stația HD5 pentru anul 2019 și 8 depășiri la stația HD1, 7 depășiri la stația HD2, 8 depășiri la stația HD3, 2 depășiri la stația HD4, 14 depășiri la stația HD5 pentru anul 2020.

- Valorile medii anuale pentru perioada 2018 – 2020 (a se vedea Figura 3-113) se situează sub **valoarea limită anuală** pentru protecția sănătății umane de **40 μg/m³** la toate stațiile din județ. Este de remarcat la toate stațiile tendința descendentă a valorilor medii anuale.
- La stațiile din județ nu se fac măsurări pentru nivelul de PM2.5.

Nivel metale grele (Cd, Ni, Pb)

La stațiile din județ nu se fac măsurări pentru arsen.

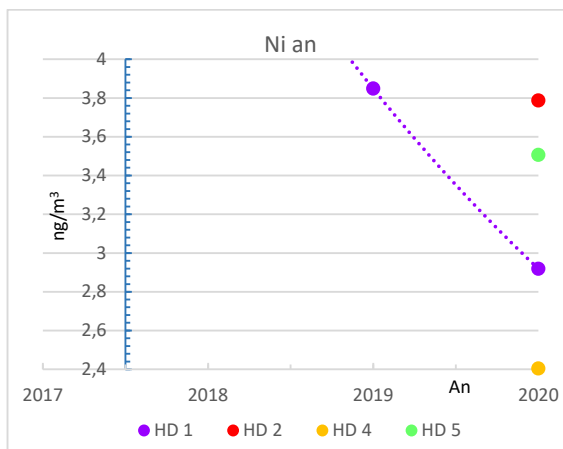
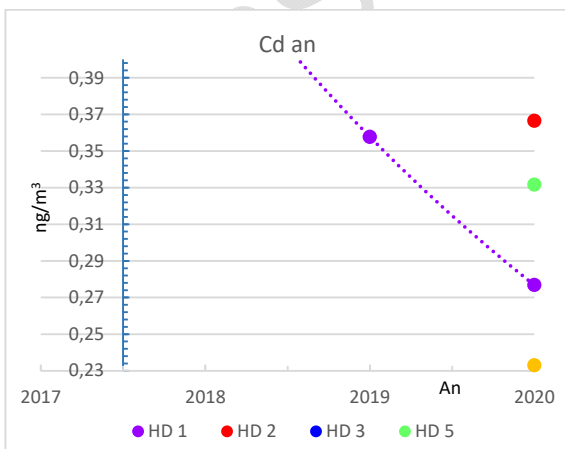

Figura 3-114: Valori medii anuale cadmiu conform înregistrării la stațiile RNMCA Hunedoara
Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

Figura 3-115: Valori medii anuale nichel conform înregistrării la stațiile RNMCA Hunedoara

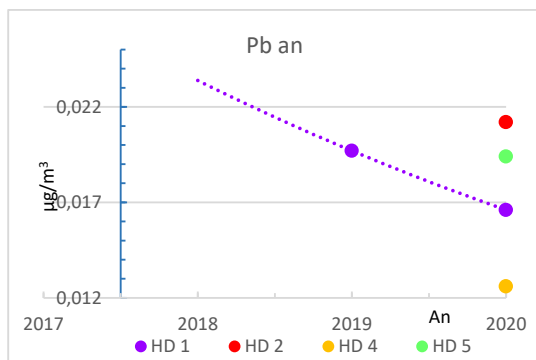

Figura 3-116: Valori medii anuale plumb conform înregistrări la stațiile RNMCA Hunedoara

Sursa: website RNMCA, www.calitateaer.ro

- Valoarea medie anuală pentru cadmiu (a se vedea Figura 3-114) nu depășește valoarea țintă anuală de 5 ng/m³ pentru cadmiu la niciuna dintre stațiile pentru care există suficiente date elementare pentru medierea valorii anuale.
Se evidențiază tendința descendentă a valorilor la stația HD1 pentru care există o serie de minimum două valori anuale.
- Valoarea medie anuală pentru nichel (a se vedea Figura 3-115) nu depășește valoarea țintă anuală de 20 ng/m³ pentru nichel la niciuna dintre stațiile din județ pentru care există suficiente date elementare pentru medierea valorii anuale.
Se evidențiază tendința descendentă a valorilor la stația HD1 pentru care există o serie de minimum două valori anuale.
- Valoarea medie anuală pentru plumb (a se vedea Figura 3-116) nu depășește valoarea limită anuală de 0,5 µg/m³ pentru plumb la niciuna dintre stațiile din județ pentru care există suficiente date elementare pentru medierea valorii anuale.
Se evidențiază tendința descendentă a valorilor la stația HD1 pentru care există o serie de minimum două valori anuale.

Nivel benzen

Pentru benzen există o valoare obținută la stația HD1 pentru anul 2020 de 2,5556 µg/m³, situată sub valoarea limită de 5 µg/m³, insuficient pentru a determina o tendință în evoluția valorilor.

3.1.3 Apa

Apa este o resursă naturală care cuprinde totalitatea rezervelor de apă de suprafață sau subterane valorificabile, exprimate în unități de volum, acumulate într-o unitate de timp.

3.1.3.1 Ape de suprafață

Bazinele hidrografice care se suprapun teritoriilor administrative ale celor șase județe analizate⁴⁰, sunt următoarele:

- Județul Mureș:
 - Bazinul hidrografic Mureș, atribuit Administrației Bazinale de Apă Mureș.
- Județul Galați:
 - Bazinul hidrografic Siret, atribuit Administrației Bazinale de Apă Siret;
 - Bazinul hidrografic Prut, atribuit Administrației Bazinale de Apă Prut-Bârlad;
 - Bazinul hidrografic Bârlad, atribuit Administrației Bazinale de Apă Prut-Bârlad;
 - Bazinul hidrografic al Dunării, atribuit Administrației Bazinale de Apă Dobrogea-Litoral.
- Județul Prahova:
 - Bazinul hidrografic Ialomița, atribuit Administrației Bazinale de Apă Buzău-Ialomița;
 - Bazinul hidrografic Buzău, atribuit Administrației Bazinale de Apă Buzău-Ialomița.
- Județul Gorj:
 - Bazinul hidrografic Cerna, atribuit Administrației Bazinale de Apă Banat;
 - Bazinul hidrografic Jiu, atribuit Administrației Bazinale de Apă Jiu;
 - Bazinul hidrografic Olt, atribuit Administrației Bazinale de Apă Olt.
- Județul Dolj:
 - Bazinul hidrografic Jiu, atribuit Administrației Bazinale de Apă Jiu;
 - Bazinul hidrografic Olt, atribuit Administrației Bazinale de Apă Olt;
 - Bazinul hidrografic al Dunării, atribuit Administrației Bazinale de Apă Dobrogea-Litoral.
- Județul Hunedoara:
 - Bazinul hidrografic Crișuri, atribuit Administrației Bazinale de Apă Crișuri;
 - Bazinul hidrografic Mureș, atribuit Administrației Bazinale de Apă Mureș;
 - Bazinul hidrografic Jiu, atribuit Administrației Bazinale de Apă Jiu.

Calitatea apelor de suprafață: Evaluarea stării ecologice/ potențialului ecologic și a stării chimice pentru corpurile de apă de suprafață se efectuează pe baza rezultatelor obținute în secțiunile de monitorizare, aplicând metodologia de evaluare și sistemul de clasificare prevăzute în Planul național de management actualizat aferent porțiunii din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea care este cuprinsă în teritoriul României, modificate și completate, pentru corpurile de apă de suprafață naturale, cu cele din Decizia Comisiei UE 2018/229 de stabilire, în temeiul cerințelor Directivei Cadru Apă 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a valorilor pentru clasificările sistemelor de monitorizare ale statelor membre ca rezultat al exercițiului de intercalibrare și de abrogare a Deciziei 2013/480/UE a Comisiei (aferent României) și cu cele din Studiul privind actualizarea/elaborarea metodologiei de evaluare a stării ecologice/potențialului ecologic pentru corpurile de apă tranzitorii și costiere (2017)⁴¹.

În cele ce urmează se prezintă datele și informațiile oficiale ale autorităților competente, Agenția Națională de Protecția Mediului prin intermediul unităților subordonate APM Mureș, APM Galați, APM Prahova, APM Dolj, APM Gorj și APM Hunedoara, cu privire la starea ecologică/ potențialul ecologic și starea chimică a corpurilor de apă de suprafață, pe spații/ bazine hidrografice.

Se menționează că pe baza datelor și informațiilor existente în *Rapoartele anuale privind Starea Mediului pe județe*, precum și în *Sinteza calității apelor din România în perioada 2018-2020*⁴¹, nu pot fi făcute evaluări detaliate la nivel de județ. În aceste condiții, datele incluse în acest raport prezintă un grad de

⁴⁰ Conform Planurilor de Management ale Bazinelor/ Spațiilor Hidrografice (2016-2021), elaborate de ANAR, și disponibile la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>

⁴¹ Sinteza calității apelor din România în perioada 2018-2020, elaborată de ANAR, și disponibilă la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/gospodaria-apelor/sinteza-calitatii-aperor-la-nivel-national/#1607438728897-752b5726-53e2>

generalitate ridicat, fiind evidențiată starea ecologică/ potențialul ecologic și starea chimică a corpurilor de apă de suprafață la nivel de spațiu/ bazin hidrografic.

Starea ecologică/ potențialul ecologic al corpurilor de apă de suprafață: Evaluarea stării ecologice/potențialului ecologic al corpurilor de apă de suprafață monitorizate în perioada 2018-2020 s-a efectuat pe baza elementelor de calitate biologice și fizico-chimice suport (fizico-chimice generale și poluanți specifici).⁴¹

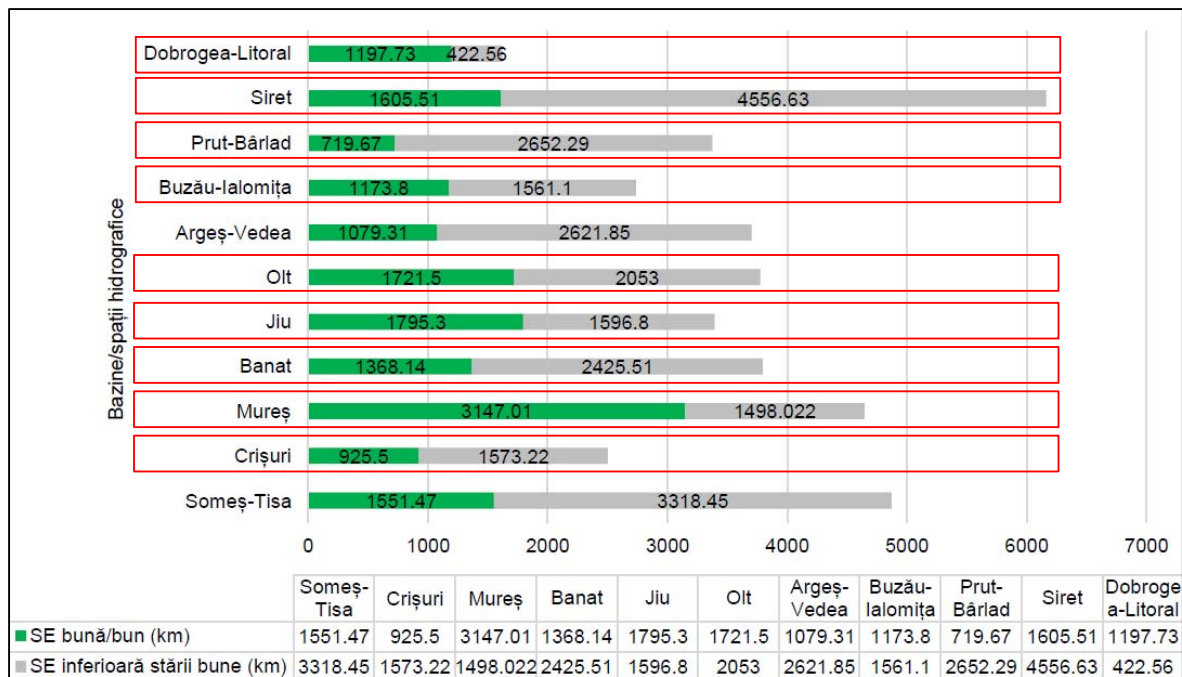

Figura 3-117: Starea ecologică potențialul ecologic (SE) al corpurilor de apă de suprafață (naturale, puternic modificate, artificiale – râuri) monitorizate, pe spații/ bazine hidrografice, perioada 2018-2020 (km)
Sursa: Rapoarte anuale privind Starea Mediului pe județe, elaborate de APM Mureș, APM Galați, APM Prahova, APM Dolj, APM Gorj și APM Hunedoara

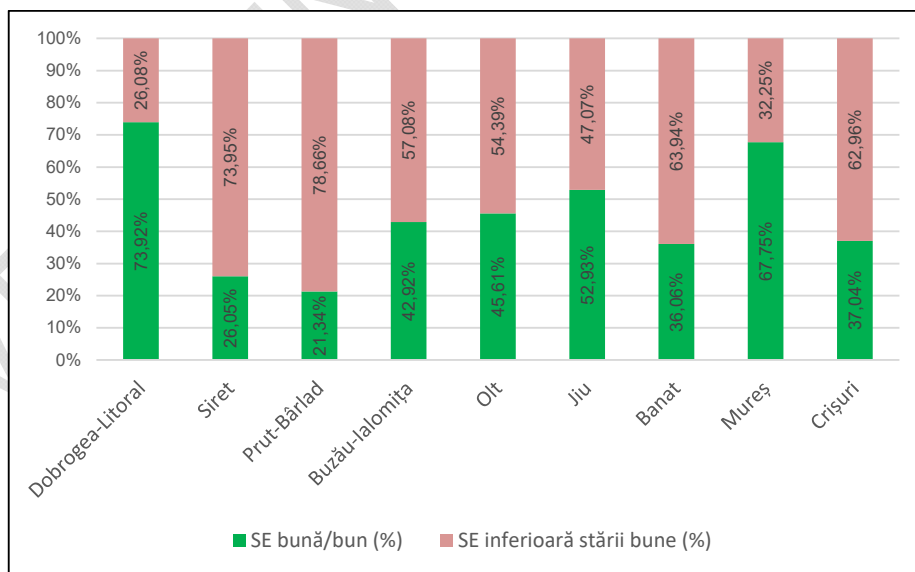

Figura 3-118: Starea ecologică potențialul ecologic (SE) al corpurilor de apă de suprafață (naturale, puternic modificate, artificiale – râuri) monitorizate, pe spații/ bazine hidrografice, perioada 2018-2020 (%) – prelucrare
Sursa: Rapoarte anuale privind Starea Mediului pe județe, elaborate de APM Mureș, APM Galați, APM Prahova, APM Dolj, APM Gorj și APM Hunedoara

Starea chimică a corpurilor de apă de suprafață: Evaluarea stării chimice a corpurilor de apă de suprafață monitorizate în perioada 2018-2020 s-a efectuat pentru substanțele/grupele de substanțe prioritare/prioritar periculoase prevăzute în cadrul Anexei nr. 1 la programul din cadrul HG nr. 570/2016, Partea A, conform standardelor de calitate a mediului, reprezentate de concentrații medii anuale și concentrații maxime admisibile, care se determină în mediul de investigare Apă, precum și a standardelor de calitate a mediului pentru substanțele care se determină în mediul de investigare Biotă.⁴¹

Distribuția numărului de substanțe prioritare monitorizate în corpurile de apă de suprafață, pe spații/ bazine hidrografice, în anul 2020, sunt prezentate în Tabelul 3-11.

Tabel 3-11: Distribuția substanțelor prioritare monitorizate în corpurile de apă de suprafață, pe spații/ bazine hidrografice, în anul 2020 – mediile de investigație APĂ și BIOTĂ

Spațiu / Bazin hidrografic	Lungime monitorizată (km)	Secțiuni monitorizate (nr.)	Substanțe prioritare APĂ		Substanțe prioritare BIOTĂ	
			Metale prioritare (nr.)	Micropoluanti organici (nr.)	Metale prioritare (nr.)	Micropoluanti organici (nr.)
Crișuri	1343,04	55	3	20	1	8
Mureș	2857,62	71	3	24	1	6
Banat	2303,52	51	3	13	1	6
Jiu	1976,30	45	3	17	1	6
Olt	1537,00	67	3	28	1	4
Buzău-Ialomița	1223,00	57	3	29	1	6
Siret	2002,07	36	3	30	1	6
Prut-Bârlad	2430,16	57	3	25	1	6
Dobrogea-Litoral	1326,11	49	3	24	1	6

Sursa: Rapoarte anuale privind Starea Mediului pe județe, elaborate de APM Mureș, APM Galați, APM Prahova, APM Dolj, APM Gorj și APM Hunedoara

Distribuția numărului de substanțe prioritare monitorizate în lacuri (naturale, naturale puternic modificate, puternic modificate și artificiale), pe spații/ bazine hidrografice, în anul 2020, sunt prezentate în Tabelul 3-12.

Tabel 3-12: Distribuția substanțelor prioritare monitorizate în lacuri (naturale, naturale puternic modificate, puternic modificate și artificiale), pe spații/ bazine hidrografice, în anul 2020 -mediu de investigație APĂ

Spațiu / Bazin hidrografic	Secțiuni monitorizate (nr.)	Substanțe prioritare APĂ	
		Metale prioritare (nr.)	Micropoluanti organici (nr.)
Crișuri	0	0	0
Mureș	18	3	19
Banat	4	3	10
Jiu	6	3	12
Olt	13	3	18
Buzău-Ialomița	4	3	13
Siret	6	3	11
Prut-Bârlad	21	3	17
Dobrogea-Litoral	11	3	9

Sursa: Rapoarte anuale privind Starea Mediului pe județe, elaborate de APM Mureș, APM Galați, APM Prahova, APM Dolj, APM Gorj și APM Hunedoara

3.1.3.2 Ape subterane

Zona analizată se suprapune cu 39 corpuri de apă subterană împărțite în 8 spații/ bazine hidrografice, conform Tabelului 3-13 de mai jos. Detalii privind caracteristicile acestor corpuri de apă subterană sunt prezentate în subcapitolul 3.1.1.5 din prezentul raport.

Informațiile și datele prezentate în tabelul de mai jos sunt preluate din *Sinteza calității apelor din România în perioada 2018-2020*⁴¹ și Planurile de Management Actualizate (2016-2021)⁴⁰ ale spațiilor/ bazinelor hidrografice identificate.

Tabel 3-13: Calitatea corpurilor de apă subterană din zona analizată

Nr. crt.	Cod	Denumire	Județ	Stare chimică (2018-2020) ⁴¹	Stare chimică (2015) ⁴⁰	Obiectiv de mediu ⁴⁰	
						Stare calitativă	Stare cantitativă
BAZINUL HIDROGRAFIC MUREȘ							
1	ROMU02	Lunca și terasele râului Arieș	Mureș	Bună	Bună	Bună	Bună
2	ROMU03	Lunca și terasele Mureșului superior	Mureș	Bună	Slabă	Bună	Bună
3	ROMU04	Lunca și terasele râului Târnava Mică	Mureș	Bună	Bună	Bună	Bună
4	ROMU05	Lunca și terasele râului Târnava Mare	Mureș	Bună	Bună	Bună	Bună
5	ROMU07	Culoarul râului Mureș (Alba Iulia-Lipova)	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
6	ROMU11	Rapolt-Munții Metaliferi	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
7	ROMU12	Bretelin - Munții Poiana Ruscă	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
8	ROMU13	Lăpușnic - Munții Poiana Ruscă	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
9	ROMU14	Lelese - Munții Poiana Ruscă	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
10	ROMU15	Răchitova - Munții Poiana Ruscă	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
11	ROMU16	Depresiunea Hateg	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
12	ROMU17	Zeicani - Munții Țarcului	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
13	ROMU18	Pecuiu - Munții Retezat	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
14	ROMU19	Ohaba Ponor - Munții Șureanu	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
15	ROMU23	Târgu Mureș - Reghin	Mureș	Bună	Bună	Bună	Bună
16	ROMU24	Transilvania	Mureș	Bună	Bună	Bună	Bună
17	ROMU25	Donca Bistra	Mureș	Bună	Bună	Bună	Bună
SPAȚIUL HIDROGRAFIC SIRET							
1	ROSI05	Câmpia Siretului inferior	Galați	Bună	Bună	Bună	Bună
SPAȚIUL HIDROGRAFIC PRUT-BĂRLAD							
1	ROPR04	Câmpia Tecuciului	Galați	Slabă	Slabă	Bună	Bună
2	ROPR05	Podișul Central Moldovenesc	Galați	Bună	Bună	Bună	Bună
3	ROPR06	Câmpia Covurlui	Galați	Slabă	Slabă	Bună	Bună
SPAȚIUL HIDROGRAFIC BUZĂU-IALOMIȚA							
1	ROIL02	Munții Ciucas	Prahova	Bună	Bună	Bună	Bună
2	ROIL03	Munții Bucegi	Prahova	Bună	Bună	Bună	Bună
3	ROIL12	Câmpia Gherghitei	Prahova	Bună	Bună	Bună	Bună
4	ROIL15	Conul aluvial Prahova	Prahova	Bună	Bună	Bună	Bună
5	ROIL16	Câmpia Vlăsiei	Prahova	Bună	Bună	Bună	Bună
6	ROIL18	Teleajen	Prahova	Bună	Bună	Bună	Bună
BAZINUL HIDROGRAFIC JIU							
1	ROJI01	Câmpu lui Neag-Petrila	Hunedoara	Bună	Bună	Bună	Bună
2	ROJI03	Tismana-Dobrița (Munții Vâlcan)	Gorj	Bună	Bună	Bună	Bună
3	ROJI05	Lunca și terasele Jiului și afluenților	Dolj, Gorj	Bună	Bună	Bună	Bună
4	ROJI06	Lunca și terasele Dunării (Calafat)	Dolj	Bună	Bună	Bună	Bună
5	ROJI07	Oltenia	Dolj, Gorj	Bună	-	Bună	Bună
6	ROJI08	Târgu Jiu	Gorj	Bună	-	Bună	Bună
BAZINUL HIDROGRAFIC OLT							
1	ROOT08	Lunca și terasele Oltului inferior	Dolj, Gorj	Slabă	Bună	Bună	Bună
2	ROOT09	Lunca Dunării – sectorul Bechet-Turnu Măgurele	Dolj	Bună	Bună	Bună	Bună
3	ROOT13	Vestul Depresiunii Valahe	Dolj	Bună	Bună	Bună	Bună
SPAȚIUL HIDROGRAFIC BANAT							
1	ROBA14	Cerna-Câmpusel (Munții Cernei-Munții Mehedinți)	Gorj	Bună	Bună	Bună	Bună
2	ROBA15	Godeanu (Munții Godeanu)	Gorj	Bună	Bună	Bună	Bună
SPAȚIUL HIDROGRAFIC ARGES-VEDEA							
1	ROAG12	Estul Depresiunii Valahe (Formațiunile de Căndești și de Frătești)	Prahova	Bună	Bună	Bună	Bună

Conform tabelului de mai sus, se pot desprinde următoarele concluzii:

- Cu excepția corpurilor de apă subterană ROPR04, ROPR06 și ROOT08 care se încadrează în stare chimică „slabă”, restul corpurilor de apă subterană analizate se încadrează în starea chimică „bună”, conform informațiilor prezentate în *Sinteza calității apelor din România în perioada 2018 – 2020*⁴¹.
- Corpul de apă subterană ROMU03 se încadrează în stare chimică „bună” față de anul 2015 când a fost încadrată ca fiind slabă.
- Menținerea încadrării corpurilor de apă subterană ROPR04 și ROPR06 în stare chimică „slabă”.
- Corpul de apă subterană ROOT08 se încadrează în starea chimică „slabă”, constatându-se o degradare față de situația din anul 2015.

3.1.3.3 Riscuri la inundații

Județul Mureș (RO125)

Pe teritoriul județului Mureș, zonele cu risc potențial semnificativ la inundații sunt reprezentate în principal de albia râului Mureș cu afluenții săi (a se vedea Figura 3-119).

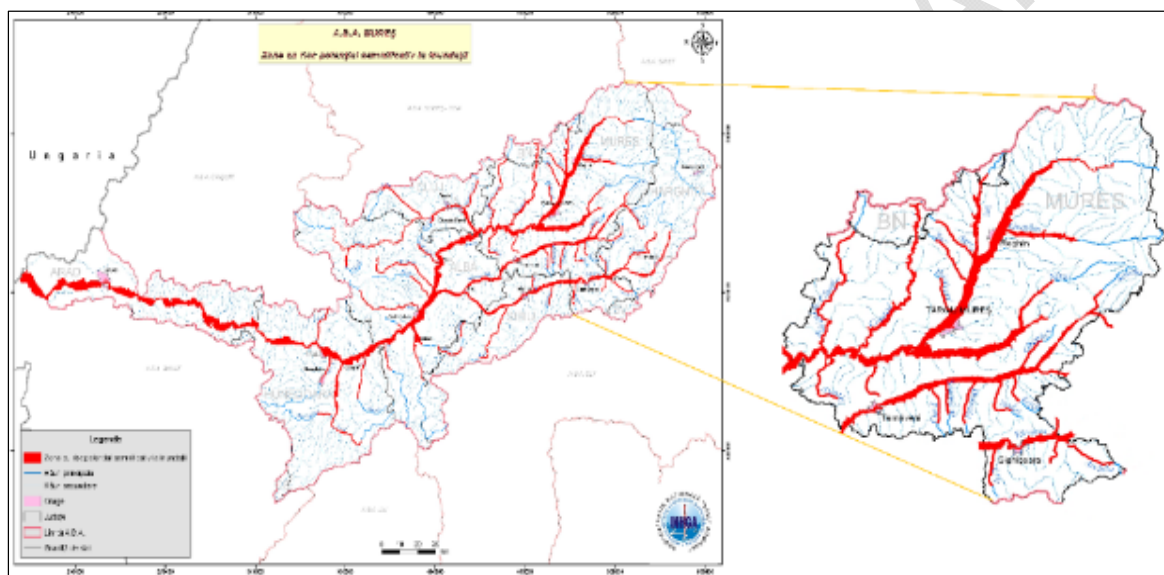

Figura 3-119: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Mureș⁴²

Conform *Raportului anual privind starea mediului – Mureș, 2020*¹⁴, evenimentele extreme generate de creșterea debitelor cursurilor de apă în cursul anului 2020, ca urmare a precipitațiilor și/sau topirea bruscă a stratului de zăpadă sau a blocajelor cauzate de dimensiunile insuficiente ale secțiunilor de scurgere a podurilor și podețelor, blocajelor produse de material lemnos sau deșeuri, scurgeri de pe versanți, au fost reprezentate de inundații cu afectarea a 122 localități din 48 unități administrativ-teritoriale. Se menționează producerea de inundații în anul 2020, în zona urbană a județului (orașul Sângeorgiu de Pădure), cu afectarea de gospodării și podețe, fântâni, terenuri arabile și sere. Datele OSPA Mureș pentru anul 2020 indică terenuri frecvent inundabile în suprafață de 1830 ha și foarte frecvent inundabile de 403 ha.

Județul Galați (RO224)

În județul Galați, riscurile de inundații sunt generate de creșteri ale debitelor cursurilor de apă, respectiv ale fluviului Dunărea și ale râurilor Siret și Prut (a se vedea Figura 3-120 de mai jos), crearea de viituri pe versanți ca urmare a ploilor torențiale sau topirii zăpezilor în bazinul hidrografic Siret, pe cursul inferior al acestuia și în bazinul hidrografic Prut (Bârlad, Călmățui, Geru și Suru) pe cursul inferior al acestuia (cursul inferior al afluentului Elan, Liscov și Chineja). Cursurile de apă din interiorul județului se caracterizează printr-un regim torențial, cu variații foarte mari de la o perioadă a anului la alta. Regimul de scurgere se caracterizează prin mari fluctuații de debite, reflectând regimul precipitațiilor, evidențiindu-se astfel ape mari de primăvară și viituri pluviale în timpul verii și toamnei.

⁴² Extras din <http://arhiva.rowater.ro/EPRI/EPRI.aspx>

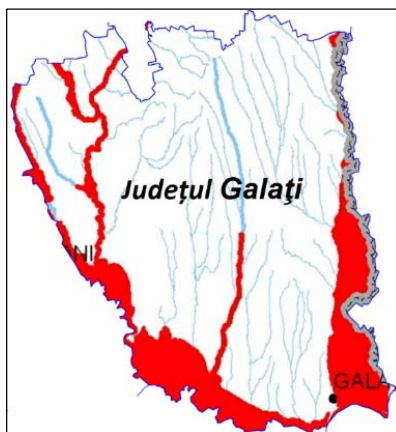

Figura 3-120: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Galați⁴²

Conform *Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor de pe teritoriul județului Galați*⁴³, există patru tipuri de zone critice din punctul de vedere al apărării împotriva inundațiilor, astfel:

- Zone amenajate cu lucrări hidrotehnice de apărare, asupra cărora viiturile au efecte dinamice, cu modificări ale parametrilor tehnici și funcționali prin erodare (râurile Siret, Bârlad, Prut și fluviul Dunărea);
- Zone cu secțiuni de râu în care scurgerea liberă a apelor este stânjenită prin colmatare de albie și reducerea secțiunii de scurgere (râurile Bârlad, Siret și Chineja);
- Zone expuse riscurilor naturale de inundare, cauzate de scurgerile de pe versanți, în zone unde nu există lucrări de colectare, dirijare și evacuare a apelor pluviale, precum și de amenajare anti-erozională.

Județul Prahova (RO316)

La nivelul județului Prahova, cele mai mari cantități de precipitații se localizează în zona de munte, iar cele mai abundente cad în luna iunie, când într-un interval scurt de timp pot cădea ploi ce pot depăși cantitatea totală a unei luni. Rețeaua hidrografică a județului este relativ bogată, principalele râuri fiind Prahova, Dofțana, Teleajenul, Vărbilăul, Cricovul Sărat și Cricovul Dulce, care reprezintă și zonele cu risc potențial semnificativ la inundații (a se vedea Figura 3-121).

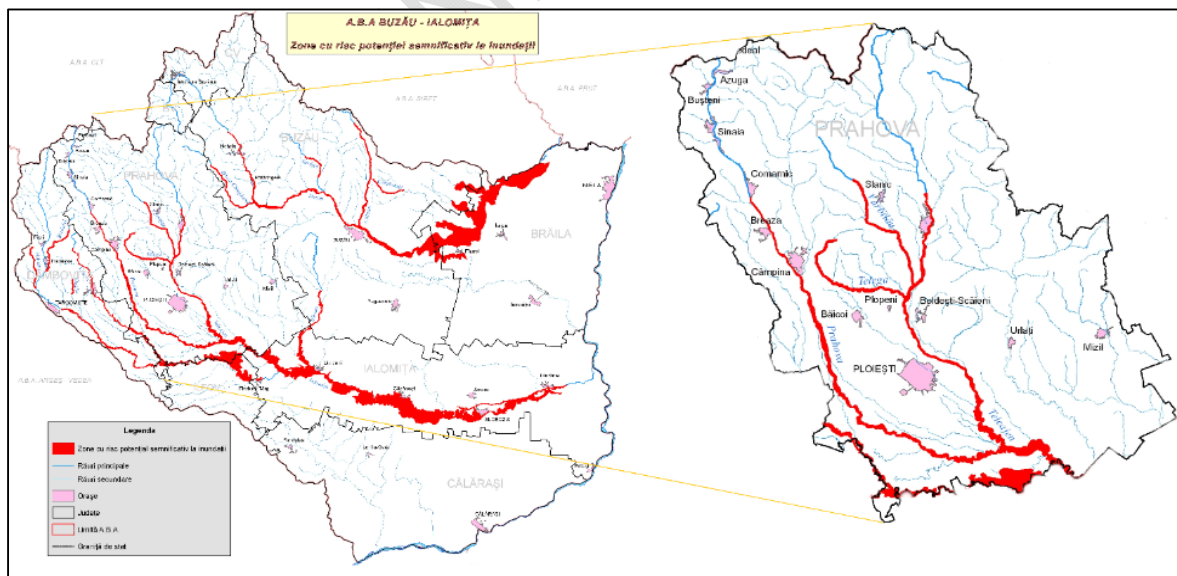

Figura 3-121: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Prahova⁴²

⁴³ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor (PAAR) de pe teritoriul județului Galați (2016), elaborat de Comitetul pentru Situații de Urgență al Județului Galați, și disponibil la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/hotarari14/ph1384-250214-complet.pdf>

Lucrările hidrotehnice cu rol de apărare împotriva inundațiilor sunt lacurile de acumulare mari Paltinu și Măneciu, precum și 8 diguri de apărare (localitățile Ariceștii Rahtivani, Drăgănești, Râfov, Mănești, Șirna, Dumbrava, Gherghița și Boldești-Grădiștea), lucrări de corecții torenți în zona montană (aflate în administrarea Inspectoratului Silvic Prahova), lucrări de apărări de mal aflate în administrarea consiliilor locale.

În conformitate cu harta de risc la inundații întocmită pentru județul Prahova (sursa: <http://www.isuprahova.ro/pdf/plan%20inundatii/Elemente%20in%20plus/HArta-Hidro.jpg>), tipul de inundații care predomină este cel al inundațiilor produse prin scurgeri pe versanți – în partea de centru-nord a județului, urmat de tipul de inundații produse prin băltiri – în partea de sud a județului, respectiv inundațiile produse de râuri prin reversare. Pe lista râurilor care au provocat inundații istorice în județul Prahova se regăsește râul Prahova, are a produs inundații masive în zona orașului Comarnic de-a lungul anilor). De asemenea, pe lista cursurilor de apă care au generat probleme de inundații importante în cazul precipitațiilor mai abundente sunt trecute și râurile Teleajen, Vârbilău și Telega. În județ există foarte multe zone (localități) vulnerabile la inundații, precum: Azuga, Bușteni, Sinaia, Slănic, Râfov, Gherghița, Starchiojd, Cerașu, Valea Doftanei, Bărcănești, Cornu, Provița de Sus, Teșani, Cărbunești, Drajna, Bertea, Șoimaru, Sirna.

Din cauza schimbărilor climatice, în ultimii ani în zona de sud a județului Prahova (municipiile Ploiești, Câmpina, orașele Azuga, Bușteni, Sinaia, Băicoi, Mizil și Urlați și multe din comunele situate în partea de câmpie a zonei de sud a județului) s-au manifestat tot mai des ploi abundente și furtuni puternice, cu aspect de vijelie, însoțită de grindină, urmate de distrugerii de recolte și inundații de scurtă durată.

Conform datelor istorice (sursa: *Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al Județului Prahova, 2016*³⁸), în anii 2005 și 2006 județul Prahova s-a confruntat cu valuri de inundații, fiind afectate aproximativ 600 de case și drumuri din peste 60 de localități. Precipitații abundente cu caracter torențial, cu efecte semnificative asupra localităților au avut loc și în perioada următorilor ani:

- 2007 – precipitații abundente cu caracter torențial, cu atingerea și depășirea cotelor de apărare pe râurile Prahova, Teleajen, Doftana, Cricovul Sărat, pârâul Azuga, cu producerea de efecte în localitățile Azuga, Bușteni, Sinaia, Comarnic, Breaza, Măneciu, Dumbrăvești, Teșani, Gura Vitioarei, Vâlcănești, Cerașu, Drajna, Râfov, Drăgănești, Valea Doftanei, Provița de Sus, Provița de Jos, Șoimari, Apostolache, Mănești, Bertea, Aluniș, Ceptura;
- 2009 – precipitații abundente cu creșteri de debite și depășiri ale cotelor de apărare pe cursurile râurilor Prahova, Doftana și Cricovul Dulce, cu crearea de viituri și cu efecte în zona localităților Breaza, Comarnic, Bertea, Telega, Posești, Ariceștii Zeletin, Cornu, Provița de Sus, Brebu, Măgureni, Măgurele, Păcureți și Ștefești);
- 2010 – creșterea bruscă a temperaturii în luna februarie care a condus la topirea rapidă a zăpezii și respectiv căderi de precipitații abundente în luna iulie, cu afectarea unui număr mare de localități – Ploiești, Mizil, Sinaia, Câmpina, Băicoi, Filipeștii de Târg, Vălenii de Munte, Bărcănești, Măneciu);
- 2015 – 11 localități ale județului au fost afectate de ploile abundente, printre care s-au numărat orașele Azuga, Bușteni, Sinaia, Vălenii de Munte, Băicoi, Mizil și comunele Lipănești, Bălțești, Plopu, Bărcănești și Podenii Noi), fiind întreruptă alimentarea cu energie electrică;
- 2019 – precipitații abundente, cu scurgeri pe versanți, inundații și viituri în bazinul superior al râului Cricovul Sărat, cu pierderi de vieți omenești – în localitatea Sângeru, aproximativ 130 de gospodării fiind inundate în localitățile Berceni, Albești, Paleologu, Valea Călugărească, formarea de viitură în zona Valea Călugărească cu afectare drumului DN1B;
- 2021 – colmatarea mai multor albie de râuri ca urmare a aluviunilor transportate de ape în urma ploilor abundente, generând inundații masive în zona orașelor Azuga, Bușteni și Sinaia.

Județul Dolj (RO411)

În ceea ce privește riscul la inundații la nivelul județului Dolj, zonele cu risc semnificativ sunt localizate pe principalele cursuri de apă din județ, precum și în zona de luncă a fluviului Dunărea, inundațiile fiind de natură pluvială (a se vedea Figura 3-122). Lucrările hidrotehnice pentru apărare împotriva inundațiilor sunt administrate de Sistemul de Gospodărire a Apelor Dolj și constau în: 417,63 km de îndiguiri, 280,81 km de regularizări de albie, 18 km de apărări de mal, 4 acumulări permanente (Ișalnița, Fântânele, Cornu și Caraula) și 1 acumulare nepermanentă (conform *Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor al Județului Dolj, 2021*¹⁷).

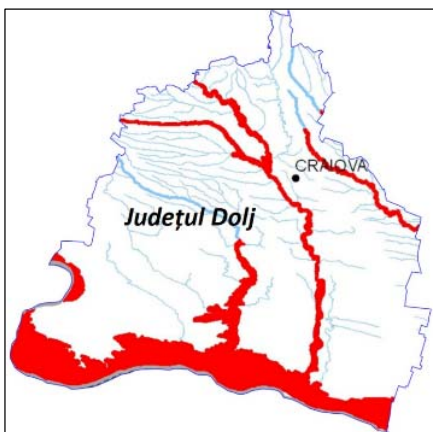

Figura 3-122: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Dolj⁴²

Următoarele cursuri de apă prezintă zone cu risc semnificativ la inundații: râul Raznic, aval de localitatea Busu; râul Desnățui, aval de localitatea Radovan; fluviul Dunărea între localitățile Maglavit și Cetate; fluviul Dunărea între localitățile Calafat și Corabia; râul Teslui, aval de localitatea Motoci.

Fluviul Dunărea are o lungime de circa 150 km pe teritoriul județului Dolj, pe latura de sud a acestuia, prezentând debite maxime în perioada de primăvară-vară, cu vârfuri de viitură în lunile aprilie-mai. Limita de inundabilitate urmărește terasa Calafat – Bechet – Dăbuleni, din care apele pluviale și izvoarele de coastă se scurg în canale de desecare din incinte îndiguite.

Ca evenimente majore produse în județul Dolj, se menționează inundațiile istorice produse în anul 2006, ca urmare a precipitațiilor abundente care au dus la deversarea fluviului Dunărea și afectarea localităților și terenurilor agricole riverane, cu consecințe catastrofale (comuna Rast fiind distrusă aproape în totalitate, circa 1000 de gospodării fiind inundate). De asemenea, Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Dolj (2021)¹⁷, indică următoarele evenimente produse ca urmare a fenomenelor hidrologice ce au avut loc în ultimii ani în județ:

- 2013 (martie – aprilie) – precipitațiile acumulate au condus la creșterea debitelor și nivelurilor de apă pe fluviul Dunărea, râul Jiu, pâraurile Amaradia, Argetoaia, Tejac, Raznic, Desnățui, Mereșel, fiind afectate locuințe, anexe gospodărești, podețe, porțiuni din drumuri județene și comunale, suprafețe de teren agricol și pășuni, fânețe și păduri dintr-un număr mare de localități, precum Bistreț, Bechet, Calafat, Cârna, Călărași, Catane, Ciupercenii Noi, Cetate, Dăbuleni, Rast, Maglavit, Filiași;
- 2016 – precipitațiile înregistrate la începutul anului, la care s-a adăugat și topirea zăpezilor au condus la inundarea de gospodării în localitatea Mârșani, iar creșterea nivelului freatic a dus la afectarea a circa 1794 ha de terenuri agricole, culturi și pășuni ca urmare a fenomenului de băltire în localitățile Bistreț, Cârna, Catane, Bechet, Coțofenii din Dos, Scăești, Negoii, Bichera;
- 2017, 2018 – fenomene hidrologice severe, cu afectarea de gospodării și terenuri agricole în mai multe localități, precum Calafat, Dăbuleni, Filiași, Bechet, Craiova, Ișalnița etc.

Județul Gorj (RO412)

Inundațiile produse pe teritoriul județului Gorj au, în principal, cauze naturale, precum: ploi cu debit mare căzute în scurt timp în zone care nu sunt prevăzute cu sistem de apărare împotriva incendiilor; cumularea în albiile râurilor a unor cantități mari de apă provenite din ploi și topirea bruscă a zăpezii. Aceste cauze se suprapun celor antropice, care amplifică efectele inundațiilor, respectiv: grad de amenajare redus al cursurilor de apă mici; lipsa și neîntreținerea lucrărilor de combatere a eroziunii solului; managementul defectuos al terenurilor din zonele inundabile sau cu vulnerabilitate la inundații. Principalele cursuri de apă care au generat de-a lungul anilor risc de inundații au fost amenajate prin executare de lucrări de îndiguire, regularizare, apărări și consolidări de maluri. Astfel, au fost construite 9 baraje hidroenergetice pe cursul superior al râurilor Cerna, Motru, Tismana, Bistrița și cursul mijlociu al râului Jiu.

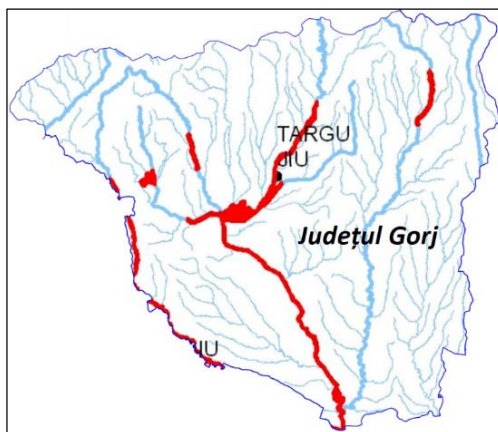

Figura 3-123: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații – Județul Gorj⁴²

Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor (P.A.A.R.), Târgu Jiu, 2020³⁰ indică un număr de 29 localități pe teritoriul cărora se află 14 zone de risc la inundații din revărsarea cursurilor de apă și 40 zone de risc de inundații din scurgeri de torenți în urma ploilor torențiale și topirii zăpezii. De asemenea, planul menționează ca zone cu risc la inundații localități limitrofe acumulațiilor Valea lui Iovan pe râul Cerna (Baraj Cerna), Valea Motrului (Baraj Motru), Valea Tismanei (Baraj Tismana) și Valea Bistriței (Baraj Clocotiș), care pot fi afectate de inundații în cazul avarierii barajelor la aceste acumulații. Acumulare Vădeni prezintă o zonă de risc cu grad ridicat deoarece la data actualizării schemei cu riscurile teritoriale, era colmatată în proporție de 85%.

Județul Hunedoara (RO423)

La nivelul județului Hunedoara există un risc ridicat de producere a inundațiilor. Scurgerile de pe versanți și topirea bruscă a zăpezilor conduc la creșterea bruscă a debitelor râurilor, având ca rezultat fenomenul de inundații cu afectarea gospodăriilor și a terenurilor din apropierea torenților, pâraielor și râurilor mici, localitățile cel mai des afectate fiind cele amplasate în zonele celor trei bazine hidrografice Mureș, Crișuri și Jiu (a se vedea Figura 3-124).

Figura 3-124: Zone cu risc potențial semnificativ la inundații din județul Hunedoara⁴²

Conform *Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Hunedoara, 2021⁴⁴*, dintre evenimentele care au avut loc în ultimii ani la nivelul județului Hunedoara, cu consecințe importante asupra localităților și infrastructurii zonei, care au relevat faptul că efectele schimbărilor climatice devin din ce în ce mai pregnante, pe fondul unei capacități scăzute de a face față riscurilor asociate, pot fi enumerate următoarele:

- Iunie 2016 – inundații foarte puternice, urmate de alunecări de teren în zona orașelor Vulcan, Petrila, Petroșani și Aninoasa;
- Iunie 2016 – inundații cauzate de ploile abundente care au dus la creșteri semnificative ale debitelor râurilor și pâraielor, scurgeri de pe versanți, care au afectat mai multe artere rutiere și sute de

⁴⁴ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Hunedoara, 2021, elaborat de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Iancu de Hunedoara” al județului Hunedoara, transmis de Consiliul Județean Hunedoara

- gospodării din Brad, Simeria, Mănerău, Josani, Cristur, Almașul Mic, Peștișu Mic, Jeledinți și Mărtinești, Băița, Hărțăgani, Săliște, precum și producerea de alunecări de teren cu afectarea de gospodării în zona Crișcior;
- Iunie 2020 – inundații evaluate ca fiind istorice, care au distrus îndiguirile și drumul național 66A și au afectat zona de locuințe din orașele Lupeni și Uricani;
 - Iunie 2020 – scurgeri importante de pe versanți și viituri rapide pe râurile mici generate de precipitații abundente, care au dus la inundații în 24 localități din județ, fiind afectate aproximativ 150 de gospodării, în zona Orăștie și Călan (pe valea Streiului), și respectiv Deva și Brad;
 - Ianuarie 2021 – inundații foarte puternice, ca urmare a căderii de precipitații abundente, cu afectarea de gospodării în Aninoasa și Vulcan, blocarea drumului național 66 în zona Defileului Jiului, inundarea galeriilor de mină în zona Lupeni;
 - Mai 2021 – afectarea gospodăriilor din comunele Buceș, Vața de Jos, Baia de Criș din nordul județului, de inundații și eroziuni ale malului Crișului Alb, ca urmare a ploilor torențiale și scurgeri de pe versanți; în comuna Vața de Jos au fost afectate 120 ha de teren agricol, 80 ha de pășuni, iar în comuna Baia de Criș au fost acoperite de ape 25 ha de teren agricol.

3.1.3.4 Alimentare cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate menajere

Județul Mureș (RO125): Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile a crescut în ultimii ani (16,4% în 2018 comparativ cu 2013) în județul Mureș. În perioada 2014 – 2018, numărul de locuitori conectați la rețeaua de alimentare cu apă potabilă a crescut de la 268.751 la 274.268 (sursa: Institutul Național de Statistică). Ponderea rețelelor simple de distribuție a apei potabile în zona rurală în 2018 a fost de 58,8%, cu mențiunea că, în zona rurală, parte din rețelele de distribuție a apei potabile sunt învechite, subdezvoltate⁴⁵.

Conform *Raportului anual privind starea mediului – Mureș, 2020*¹⁴, la nivelul județului, în anul 2019, rețelele de canalizare a apelor uzate urbane (ape uzate menajere și ape uzate industriale, provenite preponderent din industria alimentară) au acoperit 52 de localități, din care 11 municipii și orașe, lungimea simplă a conductelor de canalizare fiind de 1341,5 km. În ceea ce privește numărul de locuitori conectați la rețeaua de canalizare în intervalul 2014 – 2018, județul Mureș se situează pe un loc inferior la nivelul regiunii de dezvoltare Centru, respectiv de la 49,1% în 2014 la 51,1% în 2018 (sursa: Institutul Național de Statistică).

Localitățile Târgu Mureș, Târnăveni, Sighișoara, Reghin, Iernut, Luduș și Cristuru Secuiesc au fost incluse în proiectul POS Mediu care a avut ca obiective principale reabilitarea generală și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare din județul Mureș, faza 1 fiind implementată în perioada 2011-2016 de către operatorul regional AQUASERV S.A. Târgu Mureș.

Județul Galați (RO224): La nivelul județului Galați, alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate menajere este realizată de către operatorul Apă Canal S.A. Galați. Conform *Strategiei de dezvoltare a județului Galați, 2021 – 2028*⁴⁶, la nivelul județului Galați doar 6 comune nu dispun de rețea de alimentare cu apă, în timp ce gradul de racordare la rețeaua de canalizare este foarte scăzut, chiar și în localitățile unde au fost realizate extinderi ale rețelei importante în ultimii ani. Aproximativ 65% din populația este conectată la sistemele de alimentare cu apă, în timp ce circa 60% din comune nu dispun de rețele de canalizare.

Județul Prahova (RO316): Toate cele 14 orașe ale județului Prahova dispun de sistem centralizat de alimentare cu apă, iar din totalul de 90 de comune, circa 80 dispun de rețea de alimentare cu apă. Toate cele 14 orașe și 29 de comune dispun de sistem de canalizare a apelor uzate menajere.

Județul Dolj (RO411): *Planul de Dezvoltare Regională (PDR) al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021 – 2027*⁴⁷, pentru regiunea sud-vest menționează că, la nivelul județului Dolj, operatorul de apă Compania de Apă S.A. Craiova opera la nivelul anului 2017 cu o rețea de distribuție totală de apă de 1574 km, reprezentând 71,38% din rețeaua totală de apă de 2205 km a județului.

⁴⁵ Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 (PDR CENTRU) – Analiza socioeconomică a Regiunii Centru, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, și disponibil la <http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2021/10/2.-Analiza-socioeconomica.pdf>

⁴⁶ Strategia de dezvoltare a județului Galați, 2021 – 2028, disponibilă la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/Comunicate21/03-strategia.pdf>

⁴⁷ Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021 – 2027, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, și disponibil la <https://www.adroltenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-2021-2027/>

Raportul de mediu elaborat pentru PATJ Dolj menționează faptul că infrastructura de alimentare cu apă și cea de canalizare a apelor uzate la nivelul județului Dolj este dezvoltată în proporție de circa 55% și respectiv 27%, 17 unități administrativ-teritoriale (UAT) având sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă și canalizare a apelor uzate, 46 UAT-uri având doar sisteme de alimentare cu apă potabilă, iar 48 UAT-uri fiind lipsite atât de sisteme de centralizate de alimentare cu apă potabilă cât și de sisteme de canalizare a apelor uzate.

Toate localitățile din zona urbană sunt racordate la un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă. Singura localitate din zona urbană care nu are un sistem de canalizare a apelor uzate menajere este orașul Dăbuleni. În ceea ce privește zona rurală, doar 11 UAT-uri dispun de sistem de canalizare a apelor uzate menajere și doar 2 comune (Caraula și Ișalnița) au stație de epurare a apelor uzate menajere.

Se menționează că, în mare parte, rețelele de alimentare cu apă potabilă și cele de canalizare din județul Dolj sunt vechi, cu un grad avansat de uzură, cu pierderi generate de cauza vechimii conductelor. De asemenea, majoritatea stațiilor de epurare a apelor uzate orășenești sunt într-o stare avansată de uzură fizică și morală, atât tehnologia folosită, cât și capacitatea de epurare fiind depășite.

Județul Gorj (RO412): *PDR al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021 – 2027*⁴⁷ menționează că, la nivelul județului Gorj, operatorul de apă Aparegio Gorj S.A. Târgu Jiu avea în operare la sfârșitul anului 2017, o rețea de distribuție totală de apă de 650 km (din care 624 km în mediul urban și 26 km în mediul rural), reprezentând 35% din rețeaua totală de apă de 1857 km a județului. Rețeaua de distribuție de alimentare cu apă potabilă a crescut în județul Gorj cu 4,26% în 2018 față de 2017.

Județul Hunedoara (RO423): La nivelul județului Hunedoara, sistemele de alimentare cu apă potabilă și canalizare aflate în aria de operare a Apa Prod S.A. Deva (cu excepția Văii Jiului, deservită de APA SERV Valea Jiului S.A.), sunt în curs de extindere, acestea urmând a face obiectul unui amplu proces de reabilitare și extindere în baza unui proiect regional finanțat în cadrul programului POIM. Astfel, populația din 203 localități ale județului, de pe raza a 38 de unități administrativ-teritoriale, urmând astfel a se reabilita 248 km de rețele de apă potabilă și 63,4 km de canalizare⁴⁸.

3.1.4 Solul și utilizarea terenurilor

Solurile și utilizarea terenurilor au fost analizate în raport de datele oficiale ale autorităților competente: Agenția Națională de Protecția Mediului prin intermediul unităților subordonate Agențiile de Protecția Mediului a județelor: Mureș, Galați, Prahova, Dolj, Gorj și Hunedoara, a Direcțiilor județene pentru Agricultură și a Oficiilor de studii pedologice și Agrochimice.

Conform *Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România*⁴⁹, aprobată prin HG nr. 683 din 19 august 2015 și publicată în Monitorul Oficial nr. 656/31 august 2015, în țara noastră au fost inventariate un număr total de 1393 de situri. Din acestea, 1183 reprezintă situri potențial contaminate și 210 situri contaminate. Contaminarea se datorează activităților economice din industria exploatărilor miniere, extracțiile petroliere, industria chimică etc.

Din informațiile publice ale *Rapoartelor Anuale privind Starea Mediului pe județe*, reiese că inventarul național al siturilor potențial contaminate și a celor contaminate este în curs de realizare la nivel național (conform Legii nr. 74 din 25 aprilie 2019 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate, publicată în Monitorul Oficial nr. 342 din 3 mai 2019). Acolo unde nu sunt date actualizate la nivel de județ, aprecierea distribuției siturilor potențial contaminate și a siturilor contaminate se face pentru anul 2014, incluse în *Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate*⁴⁹ din România.

⁴⁸ <https://www.administratie.ro/rețelele-de-apa-si-canalizare-din-județul-hunedoara-se-vor-extinde-pentru-inca-200-000-de-locuitori/>

⁴⁹ *Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România*, disponibilă la http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-07-04_STRATEGIA_MO.pdf

Județul Mureș (RO125)

Utilizarea terenurilor: Conform datelor publice din *Raportul anual privind starea mediului – Mureș, 2020*¹⁴, utilizarea terenurilor după modul de folosință a fondului funciar a rămas neschimbată după anul 2009 până în anul 2014 (ultimul an pentru care sunt date disponibile). Suprafața totală a fondului funciar era de 671388 ha, iar suprafețele care se însciau în fondul funciar sunt:

- Suprafața agricolă – 411131 ha (61,24%)
- Suprafețe neagricole – 260257 ha (38,76%), din care:
 - suprafața ocupată cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră – 209451 ha (31,20%)
 - suprafața ocupată cu construcții – 19921 ha (3%);
 - suprafața ocupată cu drumuri și căi ferate – 10806 ha (1,61%);
 - suprafața ocupată cu ape și bălți – 6388 ha (1%);
 - alte suprafețe - 13691 ha (2%).

Din suprafața totală a fondului funciar, suprafețele agricole ocupă 411131 ha, ceea ce reprezintă 61,24% din suprafață, la care se adaugă și 209451 ha suprafețe ocupate cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, în procent de 31,2%. Rezultă un total de 620582 ha (92,44%) numai din suprafețele agricole și păduri, restul de 7,56% fiind suprafețe ocupate cu alte destinații. Procentele componentelor fondului funciar ale suprafața județului Mureș sunt prezentate în Figura 3-125.

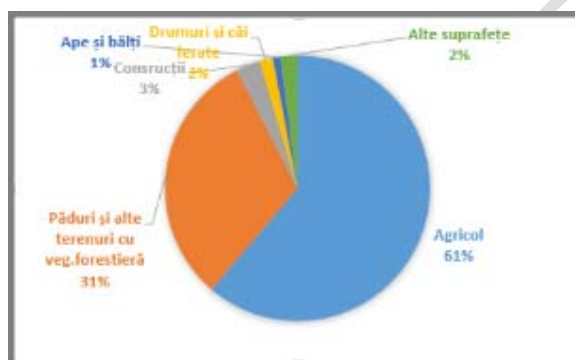

Figura 3-125: Exprimarea în procente a fondului funciar al județului Mureș

În anul 2020, suprafața terenurilor agricole din județul Mureș a fost de 409203 ha, din care 408072 ha au fost împărțite după gradul de pretabilitate în cinci clase. Din informațiile Raportului anual privind starea mediului – Mureș, 2020¹⁴, și ale Direcției pentru Agricultură Județeană Mureș, în Tabelul 3-14 s-a realizat repartitia terenurilor pe clase de bonitare exprimată în hectare (ha) și procente (%).

Tabel 3-14: Repartiția terenurilor pe clase de bonitare în județul Mureș, 2020

Folosința solului	Clasele de pretabilitate											
	I		II		III		IV		V		Total	
	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
Arabil	5736		25672		62513		69085		61342		224348	
Pajiști	2789		22804		54939		48790		47864		177186	
Vii	0	2,09	215	11,99	462	29,1	453	29,46	83	27,31	1213	100
Livezi	13		263		971		1908		2170		5325	
Total	8538		48954		118885		120236		111459		408072	

Alte terenuri: 1131 ha reprezintă: 796 ha suprafață agricolă neutilizată; 26 ha alte plantații în teren agricol; 309 ha arbuști fructiferi.

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș, 2020¹⁴, și Direcția pentru Agricultură Județeană Mureș

Potrivit Raportului anual privind starea mediului – Mureș, 2020¹⁴, suprafața fondului forestier administrată de RA ROMSILVA – DIRECȚIA SILVICĂ MUREȘ la data de 31.12.2020 a fost de 181064 ha, din care 179219 ha pădure distribuită pe toată suprafața județului. Astfel, pădurilor aflate în zona montană le revin 50,50% (90505 ha), pădurilor aflate în zona de deal și podiș 45,34% (81258 ha) și pădurilor aflate în zona de câmpie 4,16% (7456 ha). Repartiția pe forme de relief a pădurilor este redată în Figura 3-126.

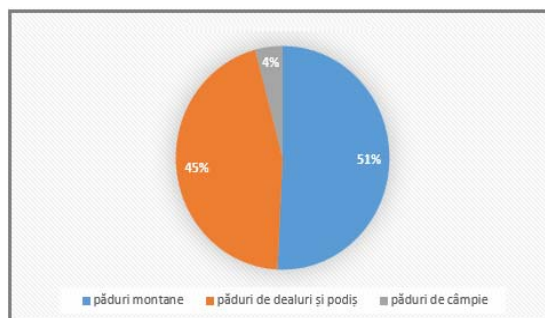

Figura 3-126: Repartiția pădurilor pe unități de relief în județul Mureș

Harta utilizării terenurilor pentru județul Mureș după Programul Corine Land Cover Copernicus 2018 este prezentată în Figura 3-127 de mai jos.

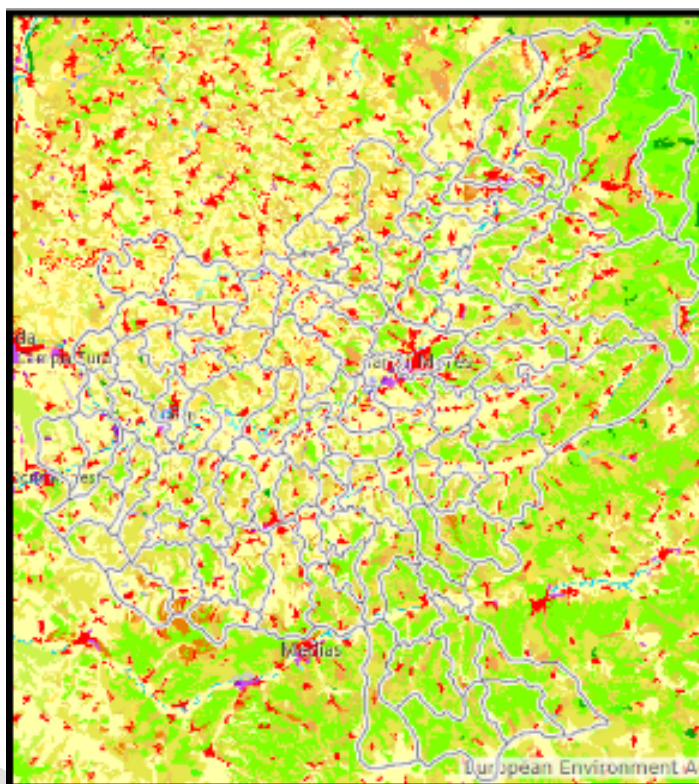

Figura 3-127: Utilizarea terenurilor în județul Mureș, cf. Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018

Sursa: <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/dlc2018>

Procese naturale de degradare a terenurilor: Conform datelor furnizate de OSPA Mureș în 2020 și preluate în Raportul anual privind starea mediului – Mureș, 2020¹⁴, suprafețele de terenuri afectate de diferite procese naturale sunt: terenuri afectate de alunecări (în trepte – 4033 ha, în brazde – 7259 ha, în valuri – 8527 ha), alunecări curgătoare – 898 ha, prăbușiri și alunecări de mal – 841 ha), terenuri afectate de eroziunea în adâncime (șiroiri și rigole – 94 ha, ogașe – 133 ha, ravene – 454 ha) și terenuri afectate de eroziunea de suprafață (foarte puternic erodate – 24018 ha, excesiv erodate – 10093 ha).

Poluarea solurilor, situri potențial contaminate și situri contaminate: Conform *Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (2015)*⁴⁹, județul Mureș figura în anul 2014 cu 5 situri potențial contaminate și 2 situri contaminate.

Din informațiile Raportului anual privind starea mediului – Mureș, 2020¹⁴, poluarea solului în anul 2020 s-a datorat ramurilor industriale de extracție minieră, industria chimică, agricultura, gospodării comunale și alte ramuri, care au afectat o suprafață de 2349,5 ha. Poluanții și poluatorii sunt prezentați în Tabelul 3-15 de mai jos.

Tabel 3-15: Poluarea solului în județul Mureș în anul 2020

Poluant	UM	Suprafața					Total
		Industria extractivă	Industria chimică	Agricultură	Gospodărie comunală	Alte ramuri	
Deșeuri	(ha)	-	2000	-	27	-	2027
Dejecții	(ha)	-	-	38	-	-	38
Nămoluri provenite de la stația de epurare	(ha)	-	-	-	-	139,5	139,5
Noroaie miniere	(ha)	145	-	-	-	-	145
Total suprafață	(ha)	145	2000	38	27	139,5	2349,5

Sursa: Direcția pentru Agricultură a Județului Mureș, preluat din Raportul anual privind starea mediului – Mureș, 2020¹⁴

Se observă că poluarea solului se datorează în principal deșeurilor care provin din industria chimică și afectează 2000 ha, noroaiele din industria extractivă au impact asupra a 145 ha, nămolurile provenite de la stația de epurare afectează 139,5 ha. Prin comparație, suprafața solurilor afectată de poluarea agricolă sau provenite din gospodăriile comunale însumează doar 65 ha. Nu există informații accesibile, actualizate, cu privire la ponderea siturilor (potențial) contaminate din suprafețele de sol poluate.

Județul Galați (RO224)

Utilizarea terenurilor: Fondul funciar al județului Galați este reprezentat în principal de terenuri agricole, pășuni și fânețe. Suprafața județului Galați este de 446632 ha, iar suprafețele care constituie terenuri destinate agriculturii, reprezintă 348429 ha, adică 78,01% din suprafața totală. Terenurile neagricole însumează 98203 ha (21,99%). Din datele Direcției pentru Agricultură Județeană Galați, în anul 2020 repartitia terenurilor pe categorii de utilizare, raportate la suprafața județului, a însemnat:

- Terenuri arabile – 291438 ha (65,25%);
- Suprafețe ocupate cu pășuni – 36561 ha (8,18%);
- Suprafețe ocupate cu vii – 18525 ha (4,15%);
- Suprafețe ocupate cu livezi și arbuști – 1388 ha (0,31%);
- Suprafețe ocupate cu fânețe și pajiști naturale – 517 ha (0,11%);
- Terenuri neagricole – 95345 ha (21,34%).

Reprezentarea grafică a modului de utilizare a terenurilor din județul Galați este redată în Figura 3-128.

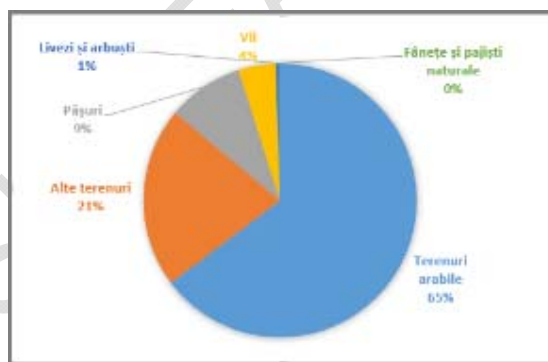

Figura 3-128: Modul de utilizare a terenurilor în județul Galați, 2020

În anul 2020, suprafața terenurilor agricole din județul Galați a fost de 348429 ha, care au fost împărțite după gradul de pretabilitate, în cinci clase de bonitare. În Tabelul 3-16 este prezentată repartitia terenurilor pe clase de bonitare exprimată în hectare (ha) și procente (%), conform informațiilor din *Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020*¹⁵, și ale Oficiului de Studii Pedologice și Agrochimice Galați.

Tabel 3-16: Repartitia terenurilor pe clase de bonitare exprimată în ha și procente în județul Galați, 2020

Folosința solului	Clasele de pretabilitate										
	I		II		III		IV		V		Total (ha)
	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	
Arabil	2414,53	0,67	65300,61	20,22	139070,59	43,72	73886,72	28,06	16297,59	7,33	296970,04
Pășune	0		1405,67		8295,26		19404,35		7847,57		36952,85
Fâneată	0		0		147,60		15,39		3,34		166,33
Vii	0		5498,48		9187,12		6952,12		2050,28		23688,00
Livadă	0		697,42		967,39		219,01		7,77		2816,66
Total	2414,53		72902,18		157667,96		101191,42		26417,79		360593,88

Sursa: Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020¹⁵ și Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Galați

În anul 2019, în județul Galați, suprafața agricolă pe care s-a practicat cultura în sistem ecologic a fost de 18320 ha.

Potrivit Raportului anual privind starea mediului în județul Galați, 2020¹⁵, suprafața fondului forestier din județul Galați este de cca. 36500 ha, din care, la data de 31.12.2020, suprafața fondului forestier aflată în administrarea RA ROMSILVA – DIRECȚIA SILVICĂ GALAȚI a fost de 20347 ha (19129 ha păduri) și în proprietate publică sau privată a altor deținători a fost de 13610 ha (13392 ha păduri). Raportat la suprafața județului, procentul ocupat de fondul forestier este de 8,17%.

Din datele oficiale ale Direcției Silvice Galați, Ocolului Silvic INGKA Investment Vrancea și ale Ocolului Silvic Unirea, în anul 2020, repartitia pădurilor pe forme de relief demonstrează că cele mai extinse suprafețe le dețin pădurile de câmpie 79% (18034,9 ha), urmate de pădurile de luncă și ostroave 19% (4316,6 ha), în timp ce suprafața ocupată de pădurile în zona deluroasă este mult mai redusă 2% (425,80 ha). Suprafața forestieră însumează 22776,4 ha pădure. În Figura 3-129 este prezentat procentul suprafețelor forestiere din județul Galați.

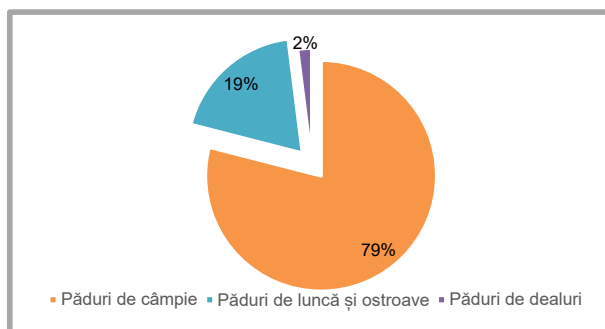

Figura 3-129: Repartitia pădurilor pe unități de relief în județul Galați

Harta utilizării terenurilor pentru județul Galați după Programul Corine Land Cover Copernicus 2018 este prezentată în Figura 3-130.

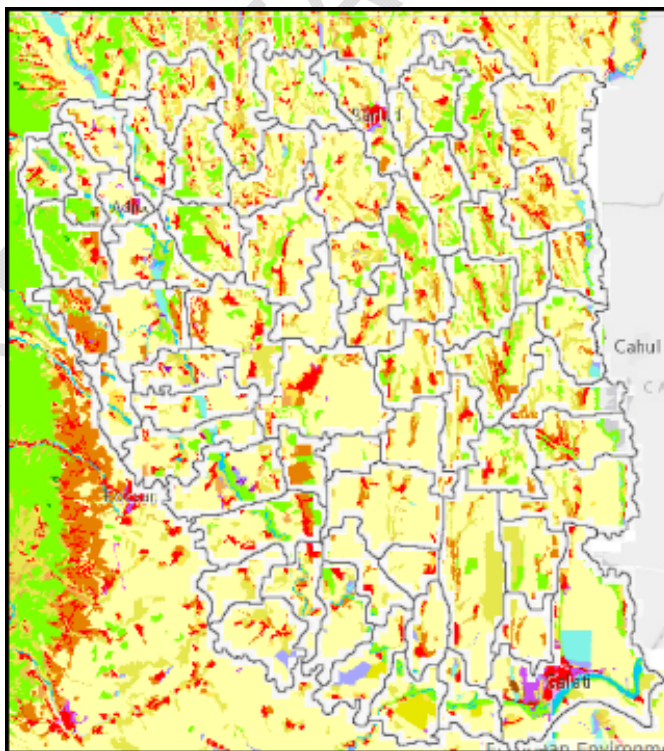

Figura 3-130: Utilizarea terenurilor în județul Galați, cf. Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018

Sursa: <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/dlc2018>

Procese naturale de degradare a terenurilor: Zonele din județul Galați cu risc de producere a fenomenelor de alunecare de teren sunt: municipiul Galați (falezele Brateș și Dunăre) și localitățile Bălășești, Băleni, Berești-Beria, Brăhășești, Cavadinești, Cosmești, Corni, Cuca, Gohor, Nicorești, Pechea, Slobozia-Conachi, Smârdan, Suceveni, Țepu, Tulucești, Valea Mărului, Vânători. Alunecările de teren au următoarele caracteristici: au viteză de alunecare foarte lentă, sunt alunecări de suprafață și se produc ca urmare a efectelor seismice și/sau fenomenelor meteorologice cumulate cu condiții geologice.

Conform datelor furnizate de OSPA Galați în 2020 și preluate în Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020¹⁵, suprafețele de terenuri afectate de diferite procese naturale sunt: terenuri afectate de alunecări (în trepte – 633,78 ha, în brazde – 1292,58 ha, în valuri – 1378,14 ha), terenuri afectate de eroziunea în adâncime (șiroiri – 729,75 ha, ogașe – 5247,67 ha, ravene – 2844,44 ha) și terenuri afectate de eroziunea de suprafață (puternic erodate – 18018,91 ha, foarte puternic erodate – 18557,68 ha, excesiv erodate – 94,22 ha).

Poluarea solurilor, situri potențial contaminate și situri contaminate: Conform *Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (2015)*⁴⁹, județul Galați figura în anul 2014 cu un număr de 30 de situri potențial contaminate. Nu există informații accesibile, actualizate, cu privire la siturile (potențial) contaminate și suprafețele de sol poluate.

Județul Prahova (RO316)

Utilizarea terenurilor: În anul 2020 suprafața fondului funciar al județului Prahova era de 471484 ha, din care 269119 ha (57,1%) reprezintă suprafața agricolă și 202337 ha sunt terenurile neagricole (42,9%). Conform datelor publice din *Raportul anual privind starea mediului în județul Prahova, 2020*⁵⁰, utilizarea terenurilor după modul de folosință a fondului funciar se încadrează în:

- Suprafața agricole – 269119 ha (57,10%)
- Terenuri neagricole – 202337 ha (42,90%), din care:
 - Suprafața ocupată cu păduri și ale terenuri cu vegetație forestieră – 149534 ha (74%);
 - Suprafața ocupată cu construcții – 26148 ha (13%);
 - Suprafața ocupată cu drumuri și căi ferate – 9838 ha (5%);
 - Suprafața ocupată cu ape și bălți – 8293 ha (4%);
 - Terenuri degradate și neproductive – 8552 ha (4%).

După categoria de folosință a terenurilor în anul 2020, suprafața ocupată cu teren arabil era de 143126 ha (53%), pășunile se întindeau pe 68611 ha (25%), fânețele ocupau 40050 ha (15%), livezile și viile dețineau 9482 ha (4%) și respectiv 7850 ha (3%), prezentate în Figura 3-131. După datele publice ale Direcției pentru Agricultură Județeană Prahova, aceste folosințe agricole însumau 269119 ha.

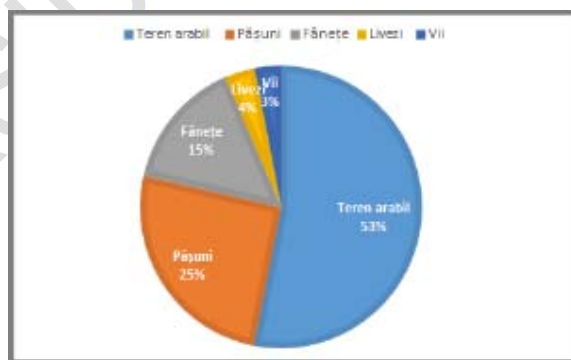

Figura 3-131: Folosințele terenurilor în județul Prahova, 2020

În anul 2020 față de 2019, suprafața pășunilor a scăzut cu 36 ha, a fânețelor cu 76 ha, a terenurilor viticole cu 21 ha și a livezilor cu 90 ha, iar suprafața terenurilor arabile a crescut cu 36 ha.

Raportat la suprafața județului, suprafețele neagricole prezintă procentele din Figura 3-132 de mai jos:

⁵⁰ Raportul privind starea mediului în județul Prahova, în anul 2020, elaborat de APM Prahova, și disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-prahova/rapoarte-anuale/1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/starea-mediului-in-județul-prahova-in-anul-2020

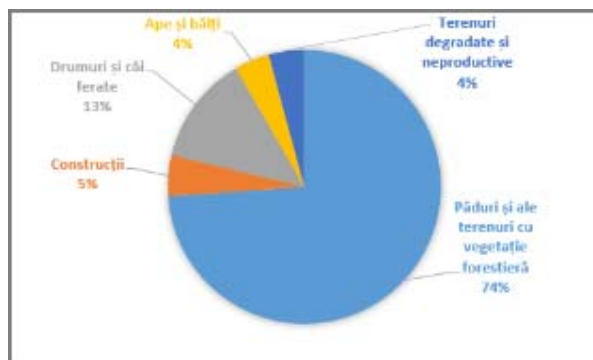

Figura 3-132: Suprafețele neagricole ale județului Prahova (în procente)

În anul 2020, suprafața terenurilor agricole din județul Prahova a fost de 269119 ha. În Tabelul 3-17 este prezentată repartiția terenurilor pe clase de bonitare exprimată în hectare (ha) și procente (%) în baza informațiilor furnizate în Raportul privind starea mediului în județul Prahova în anul 2020⁵⁰ și datele Oficiului de Studii Pedologice și Agrochimice Prahova.

Tabel 3-17: Repartiția terenurilor pe clase de bonitare în județul Prahova, 2020

Folosința solului	Clasele de bonitare										Total	
	I		II		III		IV		V		(ha)	%
	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
Arabil	10489,67	4,56	53221,12	21,8	52663,01	29,8	25487,18	27,46	1245,02	16,4	143106	100
Pășuni și fânețe	1696,18		2935,71		21061,00		40360,58		42676,6		108730	
Vii	86,35		1830,62		3154,13		2719,24		59,66		7850	
Livezi	0		687,81		3275,40		5336,95		160,84		9461	
Total	12272,20		58675,27		80153,54		73903,94		44142,0		269147	

Sursa: Raportul privind starea mediului în județul Prahova în anul 2020⁵⁰, și Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Prahova (prelucrare)

Harta utilizării terenurilor pentru județul Prahova, după Programul Corine Land Cover Copernicus 2018 este prezentată în Figura 3-133.

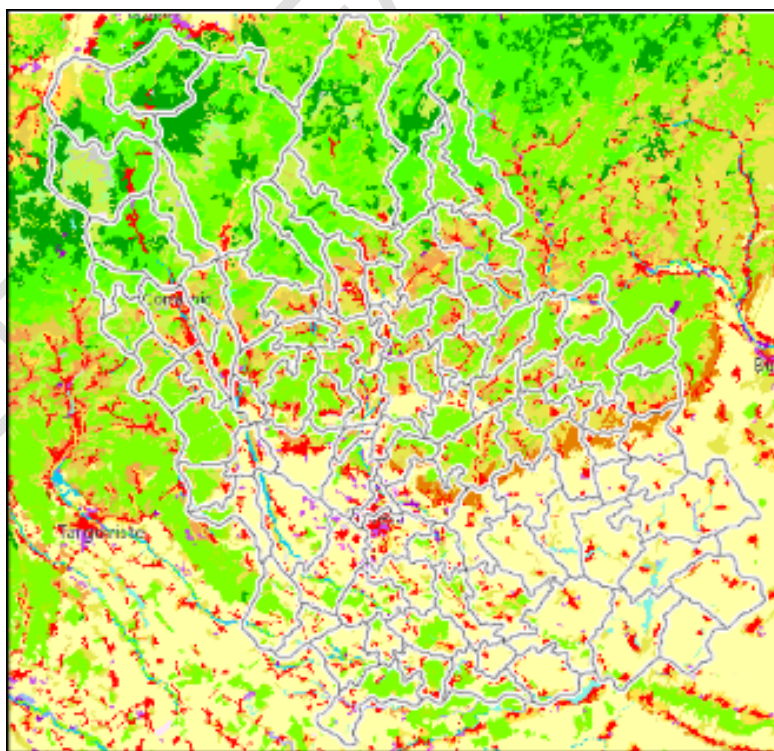

Figura 3-133: Utilizarea terenurilor în județul Prahova, conform Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018

Sursa: <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>

În anul 2020, în județul Prahova se practica agricultura ecologică pe o suprafață de 1847,50 ha din județ, adică 0,68%, față de 591,12 ha în anul 2016. Față de anul 2016 când terenurile cultivate în sistem ecologic dețineau 591,12 ha, în anul 2020 suprafața a crescut cu 1256,38 ha.

După informațiile Raportului privind starea mediului în județul Prahova în anul 2020⁵⁰, suprafața acoperită efectiv de pădure administrată de RA ROMSILVA – DIRECȚIA SILVICĂ PRAHOVA a fost de 144239 ha, din care: 89383 ha (62%) în zona montană, 44784 ha în zona de deal (31%) și 10092 în câmpie (7%). Distribuția pe forme de relief a pădurilor este redată în Figura 3-134.

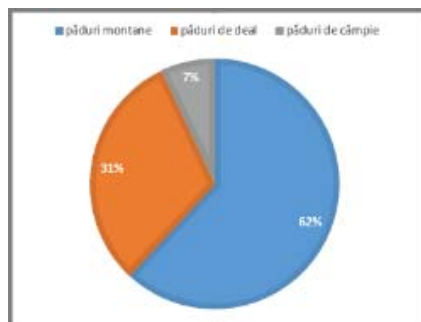

Figura 3-134: Distribuția pădurilor pe unități de relief în județul Prahova

Compoziția fondului forestier are 23% din suprafață ocupată de specii dendrologice ce aparțin rășinoaselor și 77% din suprafață revine speciilor de foioase.

Procese naturale de degradare a terenurilor: Conform *Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor (PAAR) al județului Prahova*³⁸, la nivelul județului Prahova fenomenele de tip alunecare de teren se întâlnesc în circa 60% din localitățile județului, cauzele principale fiind reprezentate pe de o parte de intensificarea alimentării alunecării din fronturile freactice care acced din platoul înalt de la creasta versantului, ce apar la contactul cu mările reprezentând patul impermeabil al apei subterane, cantonată în nisipuri și calcare, iar pe de altă parte ploile abundente căzute în zona alunecării. O altă cauză generatoare a producerii de alunecări este reprezentată de defrișările masive ce au dus la slăbirea rezistenței solului. Printre efectele alunecărilor de teren menționate în PAAR al județului Prahova³⁸ se numără: avarierea sau distrugerea de gospodării, avarierea sau distrugerea drumurilor, blocarea drumurilor de acces de către masa de pământ căzută de pe versanți, avarierea podurilor, avarierea conductelor de gaze și alimentare cu apă, avarierea stâlpilor de tensiune, întreruperea alimentării cu energie electrică a gospodăriilor, apariția fâgașelor cu adâncimi mari cu afectarea drumurilor și implicit izolarea zonelor de locuințe, afectarea copacilor și a livezilor de pomi fructiferi.

La nivelul județului Prahova au fost întocmite hărți de risc natural și planuri de risc detaliate pentru alunecări de teren pentru localitățile Ariceștii Zeletin, Cărbunești, Chiojdeanca, Drajna, Izvoarele, Posești, Salcia, Sângeru, Surani, Șoimari, Teișani, Vâlcănești, documente similare fiind elaborate și pentru Sinaia, Slănic, Aluniș, Cornu, Berteza, Cosminele, Secăria, Șotrile, Ștefești, Telega, Brebu, Breaza. Localitățile cu alunecări de teren activate sunt permanent monitorizate de ISU Prahova.

Conform datelor furnizate în Raportul privind starea mediului în județul Prahova în anul 2020⁵⁰, suprafețele de terenuri afectate de diferite procese naturale sunt: terenuri afectate de alunecări active (5382,38 ha), terenuri afectate de eroziunea în adâncime (3498,55 ha) și terenuri afectate de eroziunea de suprafață (puternic și foarte puternic erodate – 44404,64 ha).

Poluarea solurilor, situri potențial contaminate și situri contaminate: Conform *Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (2015)*⁴⁹, pe lista distribuției naționale pe județe a siturilor potențial contaminate și a siturilor contaminate, județul Prahova figura în anul 2014 cu 10 situri potențial contaminate și 9 situri contaminate.

Conform Raportul anual privind starea mediului în județul Prahova, 2020⁵⁰, poluarea terenurilor a provenit din sectorul extracției petrolului, sectorul de prelucrare a țițeiului (rafinare), industria chimică (fabricarea îngrășămintelor fosfatice și a acidului sulfuric), precum și activități de extracția cărbunelui. În Tabelul 3-18 este prezentată poluarea istorică a activităților economice din județul Prahova și evoluția solurilor afectate în intervalul 2014 – 2019:

Tabel 3-18: Solurile afectate de poluare istorică și evoluția lor în perioada 2014 – 2019 în județul Prahova

Activitatea generatoare de poluare	Tipul activității	Suprafața contaminată (ha)				Gradul poluării
		2014	2015	2017	2019	
Fabricarea îngrășămintelor chimice complexe	Industria chimică	53,7	12*	-	42,27	Mediu
Agricultura	Agricol	-	-	-	33,5***	Slab
Depozitarea necontrolată a deșeurilor municipale urbane	Urban	31,0	-	31**	0	Mediu
Prelucrarea și depozitarea țițeiului	Industria petrolieră	14,2	-	-	2,0	Puternic
Total – 77,2 ha						
Notă: *12 ha ecologizate în anul 2015; **31 ha ecologizate în anul 2017, ***poluare cu metale grele rezultate din activități agricole.						

Sursa: Raportul privind starea mediului în județul Prahova, 2020⁵⁰

Se observă că din cele 77,77 ha suprafața contaminată, deși au afectat un areal mai mic ca întindere, terenurile afectate de industria petrolieră au cel mai mare grad de poluare. În Raportul anual privind starea mediului în județul Prahova, 2020⁵⁰, se menționează că începând cu anul 2018, bataurile cu reziduuri petroliere, ce aparțin/aparțineau rafinăriilor, nu mai sunt înregistrate în inventarul național al siturilor contaminate, acestea intrând sub incidența HG nr. 349/2005 privind depozitele de deșeuri periculoase.

De asemenea, în raportul menționat mai sus se precizează că în județul Prahova s-a identificat un teren cu poluare de metale grele, rezultată din activități agricole.

Nu există informații accesibile, actualizate, cu privire la siturile (potențial) contaminate și suprafețele de sol poluate.

Județul Dolj (RO411)

Fondul funciar al județului Dolj include terenuri agricole cu fertilitate ridicată din zona de câmpie și piemontană, păduri de foioase, pășuni și fânețe naturale, cărora li se adaugă și vegetația de luncă și zăvoaie specifică zonelor umede, care se află în stare de conservare, fiind protejate prin lege. Conform datelor publice din *Raportul județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020*¹⁹, utilizarea terenurilor după modul de folosință a fondului funciar a rămas neschimbată. În anul 2019 suprafața totală a fondului funciar era de 741401 ha, iar suprafețele care se înscriu acestuia sunt:

- suprafața agricolă (inclusiv serele) – 585110 ha (79%);
- suprafețe neagricole – 156266 ha (38,76%), din care:
 - suprafața ocupată cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră – 85308 ha (11%);
 - suprafața ocupată cu construcții – 30510 ha (4%);
 - suprafața ocupată cu drumuri și căi ferate – 13536 ha (2%);
 - suprafața ocupată cu ape și bălți – 20886 ha (3%);
 - terenuri degradate și neproductive – 6013 ha (1%).

Procentele componentelor fondului funciar la suprafața județului Dolj sunt prezentate în Figura 3-135.

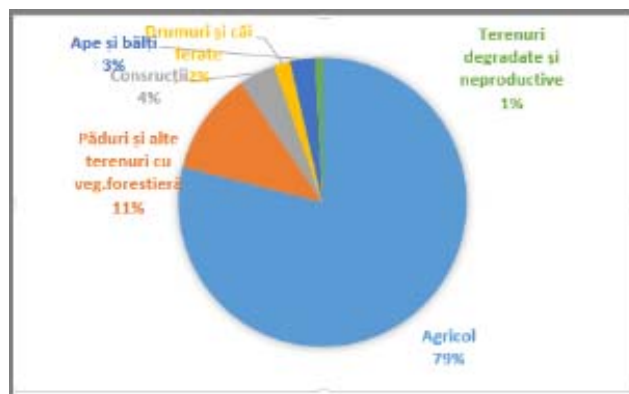

Figura 3-135: Exprimarea în procente a fondului funciar al județului Dolj

Potrivit *Raportului de activitate al Direcției pentru Agricultură Județeană Dolj, 2019*, și preluate în Raportul județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020¹⁹, repartitia terenurilor agricole (586100 ha) pe categorii de folosință cuprindea: terenuri arabile vii și pepiniere viticole și livezi și pepiniere pomicole (a se vedea Figura 3-136), după cum urmează:

- terenuri arabile – 487551 ha (96%);
- vii și pepiniere viticole – 16837 ha (3%);
- pășuni și fânețe – 71357 ha (12%);
- livezi și pepiniere pomicole – 6245 ha (1%).

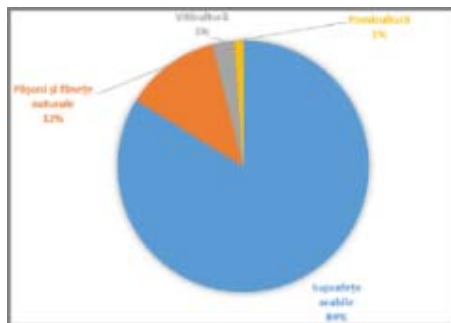

Figura 3-136: Pondere de folosință a suprafețelor agricole din județul Dolj, 2019

Raportat la suprafața județului de 741400 ha, pădurile ocupă 84700 ha, adică 11,42% din suprafața județului fiind răspândite atât în zona piemontană, de câmpie dar și de luncă.

Harta utilizării terenurilor pentru județul Dolj după Programul Corine Land Cover Copernicus 2018 este prezentată în Figura 3-137.

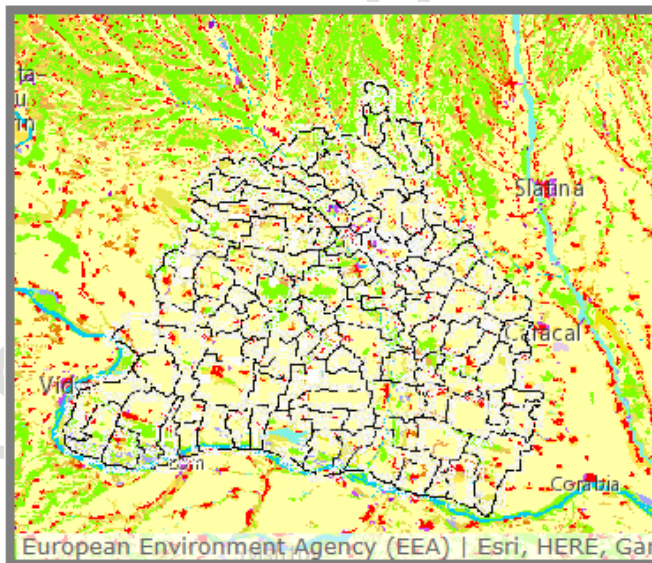

Figura 3-137: Utilizarea terenurilor în județul Dolj, conform Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018

Sursa: <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>

Procese naturale de degradare a terenurilor: Raportul de mediu elaborat în 2020 pentru PATJ Dolj menționează zonele critice din punct de vedere al deteriorării solului, respectiv areale cu restricții de ordin climatic la nivelul județului Dolj. Conform datelor prezentate în acest raport, suprafața terenurilor agricole afectate de alunecări de teren este de 1324 ha, iar terenurile agricole afectate de eroziune ocupă o suprafață de 20707 ha.

Poluarea solurilor, situri potențial contaminate și situri contaminate: Conform *Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (2015)*⁴⁹, județul Dolj figura în anul 2014 cu un număr de 31 de situri potențial contaminate și nici un sit contaminat.

În Tabelul 3-19 este prezentată în detaliu situația siturilor contaminate din județul Dolj, conform datelor prezentate în Raportul județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020¹⁹, suprafața afectată de 8235,78 ha, fiind reprezentată de poluarea solului cu produse petroliere.

Tabel 3-19: Amplasamente din județul Dolj poluate de produse petroliere, 2020

Denumirea amplasamentului	Localizare	Suprafața afectată (m ²)
Poluant: produse petroliere		
Parc 1 Brădești	Brădești	72298
Parc 3 Brădești	Brădești	21397
Parc 4 Brădești	Brădești	10000
Parc 5 Brădești	Brădești	10997
Parc 8 Brădești	Brădești	49130000
Parc gaze Răcari	Răcari	2644
Depozit țiței Brădești	Brădești	-
Stație de injecție apă de zăcământ Brădești	Brădești	-
Stație compresoare XOB – Parc 1 Brădești	Brădești	10000
Craiova - Dezbenzinare	Craiova	753580
Parc 2 Brădești	Brădești	16860
Parc 2 Vârteju	Vârteju	32320000
Stație compresoare XOB – Parc 3 Brădești	Brădești	10000
Poluant: produse petroliere și alte componente chimice		
Electroputere S.A.	-	-

Sursa: Raportul județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020¹⁹ (prelucrare)

Județul Gorj (RO412)

Fondul funciar al județului Gorj include terenuri agricole cu fertilitate ridicată din zona piemontană, păduri de foioase și conifere, pășuni și fânețe naturale. În anul 2020, suprafața județului Gorj era de 559257 ha, iar suprafețele care constituie terenuri destinate agriculturii, reprezintă 238500 ha, respectiv 42,65% din suprafața totală a județului. Terenurile neagricole însumează 320757 ha, adică 57,35%. Din datele *Raportului anual privind starea mediului în județul Gorj – 2020*⁵¹, repartitia terenurilor pe categorii de utilizare raportate la suprafața județului a însemnat:

- terenuri agricole – 238500 ha (42,65%), din care:
 - terenuri arabile – 97037 ha;
 - suprafețe ocupate cu pășuni – 87659 ha;
 - suprafețe ocupate cu fânețe – 41621 ha;
 - suprafețe ocupate cu livezi – 8014 ha;
 - suprafețe ocupate cu vii – 4169 ha;
- păduri – 273406 ha (48,89%);
- terenuri neproductive – 19523 ha (3,48%);
- ale folosințe (ape, drumuri) – 27828 ha (4,98%).

Procentele componentelor fondului funciar la suprafața județului Gorj sunt prezentate în Figura 3-138.

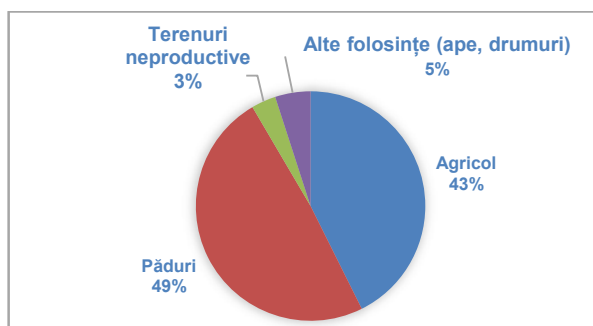

Figura 3-138: Exprimarea în procente a fondului funciar al județului Gorj

⁵¹ Raportul anual privind starea mediului în județul Gorj – 2020, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Gorj, și disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-gorj/rapoarte-anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raportul-anual-privind-starea-mediului-in-judetul-gorj-20-1

Din Figura 3-139 se observă că din suprafața agricolă a județului (238500 ha), suprafața arabilă ocupă cel mai mare procent de 41%, fiind urmată de pășuni 37%, fânețe 17% și livezi 3%, viilor revenindu-le cel mai mic procent de 2%.

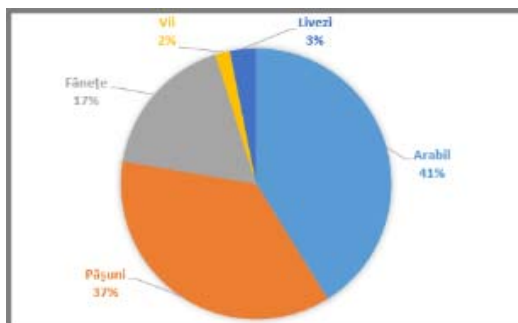

Figura 3-139: Suprafața agricolă destinată folosințelor din județul Gorj, 2020

După gradul de pretabilitate, suprafața terenurilor agricole din județul Gorj a fost împărțită în cinci clase de bonitare prezentate în Tabelul 3-20. Din informațiile *Raportului anual privind starea mediului în județul Gorj – 2021*⁵², reiese că repartitia terenurilor pe clase de fertilitate este următoarea:

Tabel 3-20: Repartitia terenurilor pe clase de bonitare în județul Gorj, 2021

Folosința solului	Bonitarea terenurilor										
	I		II		III		IV		V		Total
	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)
Arabil	0		6274		25739		58074		8152		98239
Pășune Fâneță	0	0	10037	6,92	29535	25,04	66358	54,64	22967	13,40	128897
Vii	0		123		1026		2606		436		4191
Livezi	0		99		3486		3448		440		7473
Total	0		16533		59786		130486		31995		238800

Sursa: Raportul privind starea mediului în județul Gorj, 2019 (preluate în raportul din anul 2021⁵²) – prelucrare

În județul Gorj schimbarea modului de utilizare a terenurilor are consecințe asupra mediului prin prisma fragmentării habitatelor care, pe alocuri, suferă modificări ireversibile. Cea mai mare presiune asupra habitatelor este pusă pe seama extinderii spațiilor locuibile și a celor de exploatare nerațională a solului, care duc, în general, la modificarea rapidă a peisajului.

Raportat la suprafața județului de 560200 ha (5602 km²), pădurile (proprietatea publică a statului) ocupă o suprafață de 107586 ha, adică 19,21%. Pe trepte de relief arealul forestier este răspândit din zona joasă a Piemontului Getic până în zona carpatică, astfel: 39527 ha (37%) în piemont, 35820 ha (33%) în Subcarpați și 32239 ha (30%) pe suprafețele montane (a se vedea Figura 3-140).

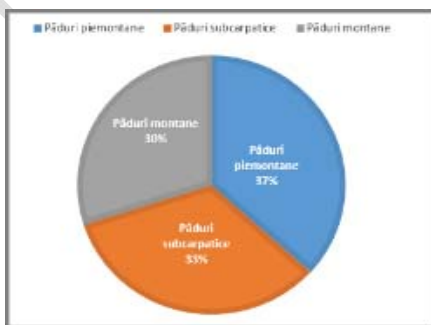

Figura 3-140: Repartizarea pădurilor din județul Gorj pe trepte de relief

Din grafic se observă un echilibru în modul de acoperire cu păduri a suprafeței județului Gorj.

Harta utilizării terenurilor pentru județul Gorj după Programul Corine Land Cover Copernicus 2018 este prezentată în Figura 3-141.

⁵² Raportul anual privind starea mediului în județul Gorj – 2021, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Gorj, și disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-gorj/rapoarte-anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raportul-anual-privind-starea-mediului-in-judetul-gorj-2021

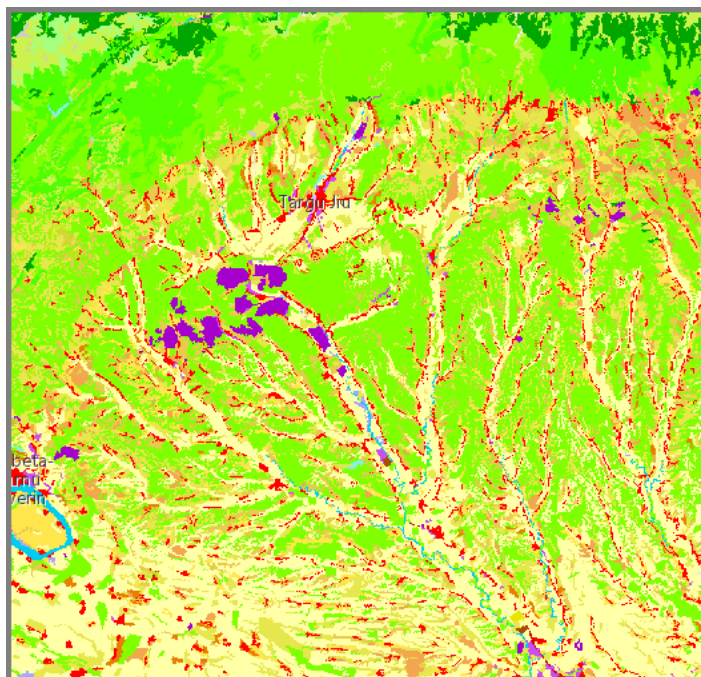

Figura 3-141: Utilizarea terenurilor în județul Gorj, conform Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018

Sursa: <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>

Procese naturale de degradare a terenurilor: În județul Gorj, factorii de natură geologică, geomorfologică, climatică și antropică au favorizat producerea de alunecări de teren, cu afectarea gospodăriilor, terenurilor agricole și forestiere, și a căilor de comunicații. Ca elemente de origine antropică, se menționează exploatarea lemnului, exploatarea calcarului, pășunatul în goluri de munte și la baza munților, dar și amenajarea de drumuri de acces pe văile montane (precum zona Runcu) și amenajări hidroenergetice (precum complexul Cerna-Motru-Tismana-Bistrița). Din totalul de 61 de comune, 57 sunt afectate de fenomene caracteristice alunecărilor de teren. Unul din cele mai importante efecte ale exploatărilor miniere din județul Gorj îl reprezintă scoaterea din circuitul economic a unor suprafețe mari de teren, precum și reducerea capacității de producție a terenurilor limitrofe, prin dereglarea regimului hidrologic. Atât haldele de steril și depozitele de zgură și cenușă aparținând SE Rovinari și Turceni, precum și depozitul de zgură și cenușă al UATAA Motru și depozitul MACOFIL S.A. reprezintă surse de afectare a stabilității terenurilor, cu generarea de deformări, ruperea terenului de bază, tasări, eroziuni subteranei și alunecări.

Conform datelor furnizate în *Raportul anual privind starea mediului în județul Gorj – 2020*⁵¹, suprafața agricolă afectată de alunecări de teren este de 7922,87 ha, din care: terenuri afectate de alunecări în trepte – 2753,95 ha, în brazde – 1766,90 ha, în valuri – 2015,20 ha, în movile – 185,00 ha, alunecări curgătoare – 31,10 ha și prăbușiri – 1168,82 ha. De asemenea, se menționează că terenurile agricole afectate de eroziunea în adâncime ocupă o suprafață de 3162,37 ha, iar cele afectate de eroziunea de suprafață ocupă 99453,15 ha (puternic și foarte puternic erodate – 44361 ha). *Raportul anual privind starea mediului în județul Gorj – 2021*⁵² prezintă la nivelul județului o suprafață afectată de alunecări de 89118 ha și o suprafață de 167990 ha afectată de eroziune.

Poluarea solurilor, situri potențial contaminate și situri contaminate: Conform *Strategiei Naționale și Planului Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (2015)*⁴⁹, județul Gorj figura în anul 2014 cu un număr de 6 situri potențial contaminate și 7 situri contaminate.

Conform *Raportului anual privind starea mediului în județul Gorj – 2021*⁵², terenurile afectate de activitățile antropice sunt:

- industria extractivă: exploatarea lignitului – 13034 ha, și exploatarea petrolului și gazelor – 940 ha;
- industria energetică: zgură și cenușă – cca. 250 ha, și pulberi – 50000 ha;
- poluările accidentale cu apă sărată de la exploatările petroliere și avariile la conductele de transport țitei.

Nu există informații accesibile, actualizate, cu privire la siturile (potențial) contaminate și suprafețele de sol poluate.

Județul Hunedoara (RO423)

Fondul funciar al județului Hunedoara include fondul forestier, fânețe și pajiști naturale. În anul 2020, suprafața județului era de 707291 ha, din care 274751 ha (38,85%) reprezintă suprafața agricolă și 432540 ha (61,15%) sunt terenurile neagricole. Conform datelor publice din *Raportul anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2021*⁵³, utilizarea terenurilor după modul de folosință a fondului funciar se încadrează astfel:

- Suprafața agricolă – 274751 ha (38,85%)
- Terenuri neagricole – 432540 ha (61,15%), din care:
 - Suprafața ocupată cu păduri și terenuri cu vegetație forestieră – 372625 ha (52,68%);
 - Suprafața ocupată cu construcții – 16003 ha (2,26%);
 - Suprafața ocupată cu drumuri și căi ferate – 9916 ha (1,4%);
 - Suprafața ocupată cu ape și bălți – 5942 ha (0,84%);
 - Terenuri degradate și nereproductive – 28054 ha (3,97%).

Raportat la suprafața județului, suprafețele neagricole prezintă procentele din Figura 3-142 de mai jos:

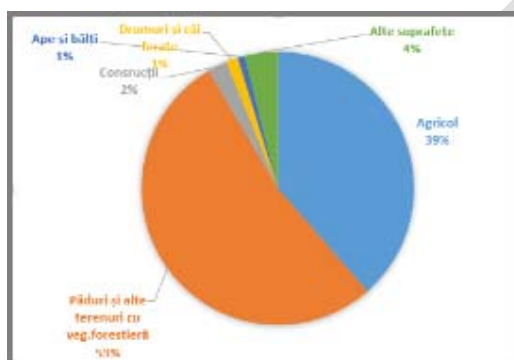

Figura 3-142: Suprafețele neagricole ale județului Hunedoara (în procente)

După *Direcția pentru Agricultură Județeană Hunedoara*, utilizarea terenurilor agricole și repartitia suprafețelor pe categorii de folosință raportate la totalul suprafeței agricole de 274751 ha prezintă pentru anul 2021 următoarea situație:

- Terenuri arabile – 77738 ha (28,3%);
- Pășuni – 111694 ha (40,65%);
- Fânețe – 83903 ha (30,54%);
- Vii și pepiniere viticole – 19 ha (0,01%);
- Livezi și pepiniere pomicele – 1397 ha (0,5%).

Reprezentarea grafică a modului de utilizare a terenurilor agricole este redată la Figura 3-143:

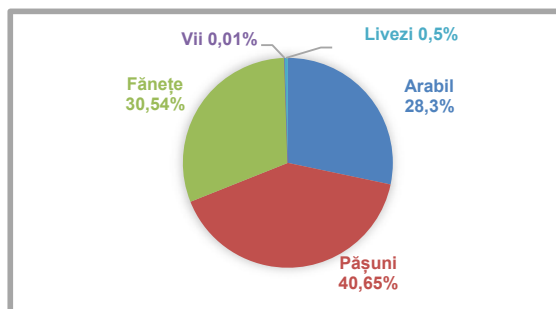

Figura 3-143: Suprafețele agricole ale județului Hunedoara (în procente)

⁵³ Raportul anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2021, elaborat de APM Hunedoara, și disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-hunedoara/rapoarte-anuale/1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raport-anual-starea-mediului-hunedoara-2021

În anii 2021, suprafața destinată agriculturii ecologice a fost de 2185 ha.

Conform Raportului anual privind starea Mediului în județul Hunedoara, anul 2021⁵³, suprafața fondului forestier era de 315604 ha, din care 310048 ha o reprezintă pădurile, adică 98,24%. Raportat la suprafața județului de 707291 ha, fondul forestier ocupă 44,62%, iar pădurile 43,84%. Zonele montane dețin cea mai mare suprafață cu 90874 ha (45%), zonele deluroase 85396 ha (43%), iar în zona culoarelor de vale se află 24210 ha împădurite, adică 12% din teritoriu. Distribuția pădurilor după unitățile majore de relief este redată în Figura 3-144, iar în Figura 3-145 este prezentată distribuția speciilor dendrologice.

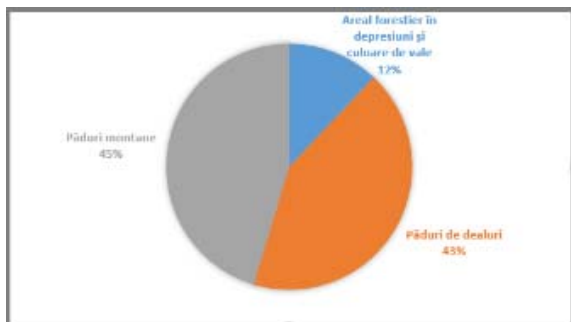

Figura 3-144: Suprafața forestieră și repartiția pe unități de relief din județul Hunedoara

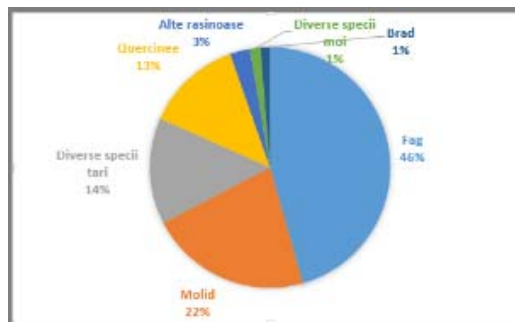

Figura 3-145: Distribuția speciilor dendrologice din pădurile hunedorene

Din datele Raportului anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2021⁵³, ca specii dendrologice domină: fagul răspândit pe 141615 ha (45,7%), molidul 67052 ha (21,6%), specii cu lemn tare 44383 (14,3%), quercinee 40248 ha (13%), alte rășinoase 8431 ha (2,7%), specii moi 4356 ha (1,4%) și bradul cu cea mai mică răspândire 3963 ha (1,3%), însumând o suprafață de 31703 ha. Încadrarea pădurilor hunedorene după tipurile funcționale, conform Legii 46/2008 Codul Silvic al României, arată că, din totalul de 310048 ha, o suprafață de 220069 ha se încadrează pădurilor de protecție din Grupa I (70,98%) și 89979 ha pădurilor de producție și protecție Grupa II (29,02%).

Repartiția terenurilor pe clase de pretabilitate și folosință în anul 2021 pentru județul Hunedoara este prezentată în Tabelul 3-21:

Tabel 3-21: Repartiția terenurilor pe clase de bonitare în județul Hunedoara, 2021

Folosința solului	Clasa de bonitare									
	I		II		III		IV		V	
	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
Arabil	-		1490		20075		38034		18434	
Pășuni și fânețe	-		7110		29219		78593		78650	
Vii	-	-	-	3,16	16	18,18	-	42,87	-	35,79
Livezi	-		26		308		410		628	
Total	-		8626		49618		117037		97712	

Sursa: Raportul anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2021⁵³ (preluare după Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Hunedoara)

În intervalul 2017 – 2021, în modul de folosință a terenurilor au intervenit schimbări asupra: terenurilor agricole care și-au redus suprafața cu 4550 ha, a construcțiilor cu -507 ha, a terenurilor degradate și neproductive care au crescut cu 282 ha, a apelor și bălților cu +229 ha, și mai puțin asupra căilor de comunicații și căilor ferate cu +98 ha. Totodată se constată creșteri ale suprafețelor acoperite cu păduri cu 4420 ha.

Harta utilizării terenurilor pentru județul Hunedoara după Programul Corine Land Cover Copernicus 2018 este prezentată în Figura 3-147.

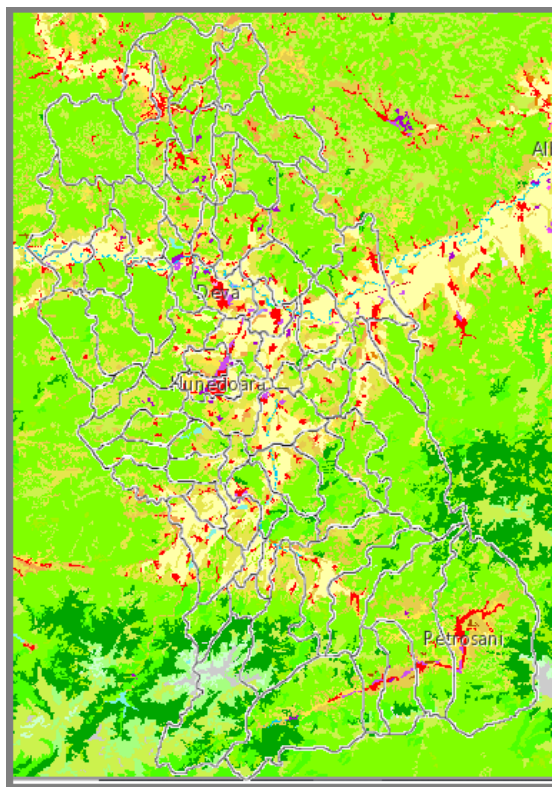

Figura 3-146: Utilizarea terenurilor în județul Hunedoara, conform Programului Corine Land Cover Copernicus, 2018

Sursa: <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/clc2018>

Procese naturale de degradare a terenurilor: Factori de natură geologică, geomorfologică, climatică și antropică au favorizat producerea de alunecări de teren, cu afectarea gospodăriilor, terenurilor agricole și forestiere, și a căilor de comunicații. Alunecările de teren se dezvoltă pe fondul unui relief foarte fragmentat, al unei structuri geologice formate din roci moi și a unei structuri litologice care le favorizează (marne, argile, nisipuri, depozite aluvionare și loessoide, soluri gleice de versant). Cu privire la factorii naturali care determină alunecări de teren și agravează fenomenele de instabilitate de versant, la nivelul județului Hunedoara, se pot menționa: acțiunea apelor subterane manifestată sub diferite forme; precipitațiile atmosferice, care conduc la reactivarea unor alunecări vechi și la crearea unor noi; fenomenul de eroziune cu acțiune la baza versantului al apelor curgătoare.

Dintre cauzele antropice, pot fi menționate săpături executate pe versanți sau la baza acestora pentru amenajarea de construcții și construirea de drumuri, defrișarea pădurilor cu efect direct asupra declanșării de alunecări de teren și lucrări agricole transversale pe versanți care conduc la generarea de văi torențiale.

În zona Văii Jiului trebuie menționate de asemenea ca elemente importante în amplificarea efectelor schimbărilor climatice, degradarea terenurilor, cauzele principale fiind reprezentate de haldele de steril, cariere abandonate și iazuri de decantare, precum și fenomenele de eroziune de adâncime și alunecări de teren.

Conform datelor furnizate de Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Hunedoara – Deva și preluate în Raportul anual privind starea Mediului în județul Hunedoara, anul 2021⁵³, suprafața agricolă afectată de alunecări de teren este de 9237 ha, din care: terenuri afectate de alunecări în brazde – 5980 ha, în valuri – 3103 ha, în trepte – 14 ha și prăbușiri – 140 ha. De asemenea, se menționează că terenurile agricole afectate de eroziunea în adâncime ocupă o suprafață de 8998 ha, iar cele afectate de eroziunea de suprafață ocupă 87010 ha (puternic erodate – 24892 ha, foarte puternic erodate – 748 ha și excesiv erodate – 2302 ha).

Poluarea solurilor, situri potențial contaminate și situri contaminate: Conform *Raportului anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2021*⁵³, în anul 2021 s-a continuat reactualizarea listei județene de situri potențial contaminate, contaminate și remediate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 74/2019. Din cele 71 situri potențial contaminate identificate la nivelul județului Hunedoara⁵⁴, la nivelul lunii decembrie 2021 s-a stabilit o listă județeană provizorie care conține 8 situri potențial contaminate, prezentate în Tabelul 3-22.

Tabel 3-22: Situri potențial contaminate din județul Hunedoara, decembrie 2021

Localitatea	Denumirea sitului	Suprafața (ha)	Regimul sitului	Deținător
Comuna Baru	Instalație de obținere a produselor refractare și a cărămidilor	8,73	Activitate sistată parțial	S.C. Refraceram S.R.L.
Mun. Hunedoara	Oțelărie	101,863	Operațional	ArcelorMital Hunedoara S.A.
Mun. Hunedoara	Sectoare închise operațional	108,286	Activitate sistată	Municipiul Hunedoara
Comuna Șoimuș	Materiale periculoase cu conținut de plumb	-	Depozitare neautorizată	S.C. Intralpin S.R.L.
Loc. Mintia-Veșel	Materiale periculoase cu conținut de plumb	-	Depozitare neautorizată	S.C. Beg Transcom S.R.L.
Mun. Hunedoara	Materiale periculoase cu conținut de plumb	-	Depozitare neautorizată	ArcelorMital Hunedoara S.A.
Mun. Hunedoara	Sectoare închise operațional	-	Activitate sistată	Municipiul Hunedoara
Simeria, Bacia	Terenuri afectate de levigat	-	-	-

Sursa: Raportul anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2021⁵³

3.1.5 Biodiversitatea

La nivelul zonei de studiu, conservarea biodiversității se realizează prin intermediul unei rețele de arii naturale protejate desemnate datorită valorii ecologice, științifice sau culturale deosebite, identificate pe teritoriul acestora.

Rețeaua Natura 2000 a fost constituită în anul 1992 și este cea mai mare rețea ecologică de arii naturale protejate din lume, cuprinzând situri de importanță comunitară (SCI-uri, desemnate pentru protecția habitatelor și a speciilor din Anexele I și II a Directivei Habitate) și situri de protecție specială avifaunistică (SPA-uri, desemnate pentru protecția speciilor de păsări din Anexa I a Directivei Păsări). Prin crearea rețelei Natura 2000 s-a constituit un regim special de protecție pentru habitatele naturale și speciile sălbatice de floră și faună, precum și pentru speciile de păsări sălbatice, existente pe teritoriul Uniunii Europene care sunt considerate rare, au un areal restrâns sau puternic fragmentat sau sunt amenințate cu dispariția, protejând în același timp și alte specii și habitate naturale care nu se regăsesc în Anexele I sau II ale Directivei Habitate sau Anexa I a Directivei Păsări. Rețeaua ecologică Natura 2000 a fost constituită nu doar pentru protejarea speciilor sălbatice de floră și faună și a habitatelor naturale, ci și pentru conservarea acestora, menținerea diversității capitalului natural, promovarea activităților tradiționale și dezvoltarea durabilă pe termen lung.

Cele două Directive ale Uniunii Europene care au stat la baza instituirii rețelei Natura 2000, care reglementează modul de selectare, desemnare și protecție a habitatelor, speciilor și siturilor, sunt:

- Directiva Păsări – Directiva Consiliului 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice, abrogată și înlocuită în anul 2009 cu Directiva 2009/147/CE, cuprinde 7 Anexe, în Anexa I fiind enumerate specii pentru care se impun măsuri speciale de conservare a habitatelor acestora, cu scopul de a li se asigura supraviețuirea și reproducerea în aria de răspândire;
- Directiva Habitate – Directiva Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice, cuprinde 6 anexe, în Anexa I fiind enumerate tipurile de habitate naturale de interes comunitar (inclusiv prioritare) pentru a căror conservare este necesară desemnarea unor arii speciale de conservare, în timp ce în Anexa II sunt enumerate speciile de faună și flora sălbatică de interes comunitar (inclusiv prioritare) pentru conservarea cărora este necesară desemnarea unor arii speciale de conservare.

Cele două Directive europene au fost transpuse în legislația românească prin OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu

⁵⁴ Inventar situri potențial contaminate, elaborat de APM Hunedoara, și disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-hunedoara/date-situri-potential-contaminate/-/asset_publisher/IIJxp8EoHymV/content/inventar-situri-potential-contaminate

modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr. 73/2015 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 20/2014 pentru modificarea OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, ce conține pe lângă speciile enumerate în directive, care se găsesc pe teritoriul țării noastre, și acele speciile considerate importante pentru România, care necesită un regim special de protecție. De asemenea, OUG nr. 57/2007 conține o anexă suplimentară (Anexa 4B) în care sunt prezentate speciile de interes național care necesită protecție strictă.

Fragmentarea ecosistemelor sau habitatelor este fenomenul prin care în locul în care înainte a existat un habitat de extindere mare, continuă, se formează mai multe petece de habitate de dimensiuni reduse (Wilcove et al. 1986). Habitatetele sunt înconjurate de un mediu care diferă de caracteristicile habitatului inițial, care pot include drumuri, cursuri de apă, zone antropizate, halde de steril etc.

Migrația între aceste habitate este posibilă pentru unele specii, pentru altele însă este împiedicată total sau parțial. Această situație influențează prin două căi populațiile existente în această zonă, respectiv prin reducerea suprafeței totale a habitatului inițial este influențată negativ mărimea populațiilor și crește semnificativ șansa de dispariție a acestora și pe de altă parte așezarea fragmentelor rezultate și sistemele complexe de legături între acestea influențează activitatea de migrație sau dispersie a populațiilor. Fragmentarea habitatelor nu este datorată exclusiv activității umane directe, a schimbării categoriilor de folosință sau a investițiilor infrastructurale, adeseori procesul de degradare generală a habitatelor conduce la un grad mai ridicat de fragmentare. Diversitatea biologică este într-o continuă amenințare datorită intensificării activităților economice ce exercită presiuni puternice asupra mediului.

Presiunile antropice se manifestă prin creșterea gradului de ocupare a terenurilor, a numărului populației, dezvoltarea agriculturii și economiei, modificarea peisajelor și a ecosistemelor, distrugerea spațiului natural, utilizarea nerațională a solului, supraconcentrarea activităților pe zone sensibile cu valoare ecologică ridicată. Deteriorarea capitalului natural este un proces real cu manifestări complexe pe termen lung și cu o evoluție ce este dependentă de ritmul, formele și amploarea dezvoltării sistemelor socio – economice. Modificarea antropică a habitatelor are loc mai ales prin conversia terenurilor agricole, urbanizare, poluare, despăduriri.

Principalele cauze care determină modificarea structurilor habitatelor sunt reprezentate de:

- dezvoltarea zonelor rezidențiale;
- tăieri ilegale de arbori;
- poluarea apelor de suprafață, subterane și a solului cu produse petroliere sau apă sărată, ape menajere, deșeuri;
- modificarea morfologiei terenurilor datorită activității de exploatare a unor resurse minerale (cariere, balastiere);
- schimbarea categoriei de folosință a terenurilor (extinderea intravilanului, scoaterea temporară sau definitivă din circuitul silvic);
- aplicarea necorespunzătoare a tehnologiilor agricole;
- folosirea pesticidelor;
- turismul necontrolat în zonele de agrement.

Diversificarea și globalizarea activităților umane (activităților economice) generează deteriorarea accelerată a capitalului natural din cauza presiunii puternice asupra mediului, fiind necesare măsuri de protecție și conservare a diversității biologice.

În România Ariile Naturale protejate sunt clasificate astfel:

1. Arii Naturale Protejate de Importanță Internațională:
 - Situri ale Patrimoniului Universal (ROWHS),
 - Zone umede de importanță internațională (Situri RAMSAR),
 - Rezervații ale biosferei (ROMAB).
2. Arii Naturale Protejate de Importanță comunitară:
 - Situri de Importanță Comunitară (ROSCI),
 - Arii de Protecție Specială Avifaunistică (ROSPA).
3. Arii Naturale Protejate de Interes Național (RONPA):
 - Parcuri Naționale,
 - Parcuri Naturale,

- Rezervații științifice,
- Monumente ale naturii și rezervații naturale.

În cadrul celor 6 județe analizate, categoriile de arii naturale protejate și numărul lor pot fi observate în Tabelul 3-23.

Tabel 3-23: Tipuri de arii naturale protejate pe fiecare județ și totalul acestora

Tipul ariei naturale protejate	Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara	Total
RORMS	0	1	0	3	0	0	4
ROMAB	0	1	0	0	1	1	3
ROSCI	23	15	9	5	12	28	92
ROSPA	7	6	3	8	2	8	34
RONPA	15	18	10	19	43	49	154
TOTAL	45	41	22	35	58	86	287

Din informațiile furnizate de Formularele Standard Natura 2000, actualizate în anul 2021, din cele 125 de Situri Natura 2000 împărțite pe județe: 30 în Mureș, 21 în Galați, 12 în Prahova, 13 în județul Dolj, 14 în Gorj și 36 în Hunedoara, doar o parte dintre acestea au un Plan de management aprobat sau în curs de pregătire. O majoritate importantă dintre aceste arii naturale protejate nu au un Plan de management, așa cum se poate observa în figura și tabelul de mai jos.

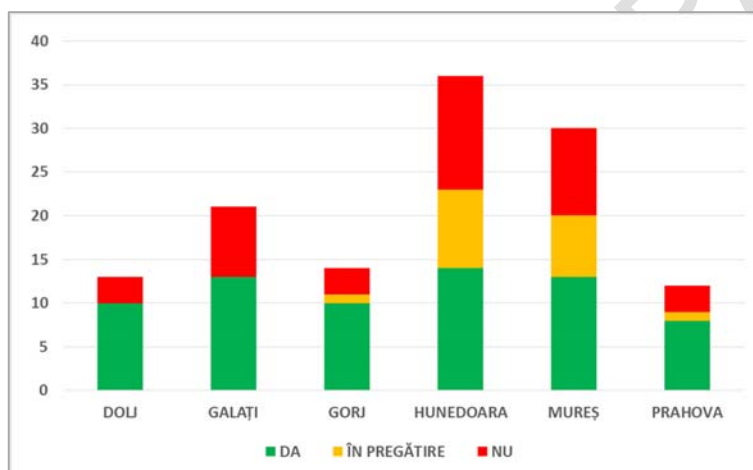

Figura 3-147: Analiza situației Planurilor de management la nivelul fiecărui județ

Tabel 3-24: Analiza situației Planurilor de management în siturile Natura 2000 din cele 6 județe

Județ	COD ANP	Denumire ANP	Plan de management
Mureș	ROSCI0019	Călimani - Gurghiu	DA
	ROSCI0040	Coasta Lunii	Se pregătește
	ROSCI0051	Cușma	DA
	ROSCI0079	Fânațele de pe Dealul Corhan - Săbed	NU
	ROSCI0100	Lacurile Fărăgău - Glodeni	NU
	ROSCI0154	Pădurea Glodeni	NU
	ROSCI0186	Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare	DA
	ROSCI0210	Râpa Lechința	Se pregătește
	ROSCI0227	Sighișoara - Târnava Mare	DA
	ROSCI0243	Tinovul de la Dealul Albinelor	DA
	ROSCI0297	Dealurile Târnavei Mici - Bicheș	DA
	ROSCI0313	Confluența Mureș cu Arieș	Se pregătește
	ROSCI0320	Mociar	NU
	ROSCI0331	Pajiștile Balda - Frata - Miheșu de Câmpie	NU
	ROSCI0333	Pajiștile Sărmășel - Milaș - Urmeniș	NU
	ROSCI0342	Pădurea Târgu Mureș	NU
	ROSCI0357	Porumbeni	DA
	ROSCI0367	Râul Mureș între Morești și Ogra	Se pregătește
ROSCI0368	Râul Mureș între Deda și Reghin	Se pregătește	
ROSCI0369	Râul Mureș între Iernuțeni și Periș	Se pregătește	

Județ	COD ANP	Denumire ANP	Plan de management
Mureș	ROSCI0383	Râul Târnava Mare între Odorheiu Secuiesc și Vânători	Se pregătește
	ROSCI0384	Râul Târnava Mică	DA
	ROSCI0408	Zau de Câmpie	NU
	ROSPA0028	Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului	DA
	ROSPA0030	Defileul Mureșului Superior	DA
	ROSPA0033	Depresiunea și Munții Giurgeului	DA
	ROSPA0041	Eleșteiele Iernut - Cipău	NU
	ROSPA0050	Iazurile Miheșu de Câmpie - Tăureni	NU
	ROSPA0099	Podișul Hârtibaciului	DA
	ROSPA0133	Munții Călimani	DA
Galați	ROSCI0065	Delta Dunării	DA
	ROSCI0072	Dunele de nisip de la Hanul Conachi	DA
	ROSCI0105	Lunca Joasă a Prutului	NU
	ROSCI0134	Pădurea Balta - Munteni	DA
	ROSCI0139	Pădurea Breana - Roșcani	DA
	ROSCI0151	Pădurea Gârboavele	DA
	ROSCI0162	Lunca Siretului Inferior	DA
	ROSCI0163	Pădurea Mogoș - Mățele	DA
	ROSCI0165	Pădurea Pogănești	DA
	ROSCI0175	Pădurea Tălășmani	DA
	ROSCI0178	Pădurea Torcești	DA
	ROSCI0213	Râul Prut	NU
	ROSCI0315	Lunca Chineja	NU
	ROSCI0334	Pădurea Buciumeni - Homocea	DA
	ROSCI0360	Râul Bârlad între Zorleni și Gura Gârbăvoțului	NU
	ROSPA0031	Delta Dunării și Complexul Razim - Sinoie	DA
	ROSPA0070	Lunca Prutului - Vlădești - Frumușița	NU
	ROSPA0071	Lunca Siretului Inferior	DA
	ROSPA0121	Lacul Brateș	NU
	ROSPA0130	Mața - Cârja - Rădeanu	NU
ROSPA0167	Râul Bârlad între Zorleni și Gura Gârbăvoțului	NU	
Prahova	ROSCI0013	Bucegi	DA
	ROSCI0038	Ciucas	NU
	ROSCI0096	Lacul Bâlbăitoarea	DA
	ROSCI0153	Pădurea Glodeasa	DA
	ROSCI0164	Pădurea Plopeni	DA
	ROSCI0224	Scroviștea	DA
	ROSCI0235	Stânca Tohani	DA
	ROSCI0283	Cheile Doftanei	DA
	ROSCI0290	Coridorul Ialomiței	Se pregătește
	ROSPA0112	Câmpia Gherghiței	NU
	ROSPA0140	Scroviștea	DA
	ROSPA0152	Coridorul Ialomiței	NU
	Dolj	ROSCI0039	Ciuperceni - Desa
ROSCI0045		Coridorul Jiului	DA
ROSCI0202		Silvostepa Olteniei	DA
ROSCI0288		Băilești	NU
ROSCI0299		Dunărea la Gârla Mare - Maglavit	DA
ROSPA0010		Bistreț	DA
ROSPA0013		Calafat - Ciuperceni - Dunăre	DA
ROSPA0023		Confluența Jiu - Dunăre	DA
ROSPA0074		Maglavit	DA
ROSPA0135		Nisipurile de la Dăbuleni	DA
ROSPA0137		Pădurea Radomir	DA
ROSPA0154		Galicea Mare - Băilești	NU
ROSPA0155		Goicea-Măceșu de Sus	NU
Gorj		ROSCI0045	Coridorul Jiului
	ROSCI0063	Defileul Jiului	NU
	ROSCI0069	Domogled - Valea Cernei	DA
	ROSCI0126	Munții Țarcu	NU
	ROSCI0128	Nordul Gorjului de Est	DA
	ROSCI0129	Nordul Gorjului de Vest	DA

Județ	COD ANP	Denumire ANP	Plan de management
Gorj	ROSCI0188	Parâng	DA
	ROSCI0198	Platoul Mehedinți	DA
	ROSCI0217	Retezat	Se pregătește
	ROSCI0359	Prigoria - Bengești	DA
	ROSCI0362	Râul Gilort	DA
	ROSCI0366	Râul Motru	DA
	ROSPA0035	Domogled - Valea Cernei	DA
	ROSPA0084	Munții Retezat	NU
Hunedoara	ROSCI0028	Cheile Cernei	Se pregătește
	ROSCI0029	Cheile Glodului, Cibului și Măzii	Se pregătește
	ROSCI0054	Dealul Cetății Deva	Se pregătește
	ROSCI0063	Defileul Jiului	NU
	ROSCI0064	Defileul Muresului	DA
	ROSCI0069	Domogled - Valea Cernei	DA
	ROSCI0085	Frumoasa	DA
	ROSCI0087	Grădiștea Muncelului - Cioclovina	DA
	ROSCI0110	Măgurile Băitei	Se pregătește
	ROSCI0121	Muntele Vulcan	DA
	ROSCI0126	Munții Țarcu	NU
	ROSCI0128	Nordul Gorjului de Est	DA
	ROSCI0129	Nordul Gorjului de Vest	DA
	ROSCI0136	Pădurea Bejan	Se pregătește
	ROSCI0188	Parâng	DA
	ROSCI0217	Retezat	Se pregătește
	ROSCI0219	Rusca Montană	DA
	ROSCI0236	Strei - Hateg	NU
	ROSCI0250	Ținutul Pădurenilor	DA
	ROSCI0254	Tufurile calcaroase din Valea Bobâlna	Se pregătește
	ROSCI0292	Coridorul Rusca Montană - Țarcu - Retezat	NU
	ROSCI0298	Defileul Crișului Alb	DA
	ROSCI0324	Munții Bihor	NU
	ROSCI0325	Munții Metaliferi	Se pregătește
	ROSCI0339	Pădurea Povernii - Valea Cernița	NU
	ROSCI0355	Podișul Lipovei - Poiana Ruscă	NU
	ROSCI0373	Râul Mureș între Brănișca și Ilia	Se pregătește
	ROSCI0406	Zarandul de Est	NU
	ROSPA0029	Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei	NU
	ROSPA0035	Domogled - Valea Cernei	DA
	ROSPA0043	Frumoasa	DA
	ROSPA0045	Grădiștea Muncelului - Ciclovina	DA
	ROSPA0084	Munții Retezat	NU
	ROSPA0132	Munții Metaliferi	NU
ROSPA0139	Piemontul Munților Metaliferi - Vințu	NU	
ROSPA0153	Defileul Crișului Alb	NU	

În vederea alcătuirii analizelor privind elementele de biodiversitate din cele șase județe, s-au folosit Formularele Standard Natura 2000 actualizate în anul 2021. Decizia de a folosi în analize Formularele Standard Natura 2000 se datorează faptului că:

- Nu toate ariile naturale protejate au Planuri de management aprobate.
- Nu toate ariile naturale protejate, cu Planuri de management aprobate, sunt elaborate conform structurii din Ordinul nr. 304/02.04.2018 privind aprobarea Ghidului de elaborare a Planurilor de management ale ariilor naturale protejate.
- Nu toate ariile naturale protejate au Măsuri de management elaborate și actualizate pentru siturile Natura 2000.
- Formularele Standard Natura 2000 au ca suport Planurile de management aprobate ale siturilor de interes comunitar.
- Cele 3 documente de referință (Formularele Standard Natura 2000, Planurile de management și Măsurile de conservare elaborate de către Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate) conțin informații diferite și necorelate între ele și nu pot fi incluse într-o analiză statistică.
Spre exemplu pentru situl ROSCI0051 Cușma, evaluarea stării de conservare a speciei *Triturus vulgaris ampelensis*:

- în Formularul Standard Natura 2000 (actualizat în anul 2021), starea de conservare globală este evaluată ca fiind bună (B);
 - în Planul de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0051 Cușma și al celor 9 arii naturale protejate de interes național incluse din sit (aprobat prin Ordinul nr. 1026/2016), starea de conservare este necunoscută;
 - în Decizia nr. 532 din 05.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 10226/2016 privind aprobarea Planului de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0051 Cușma și al celor 9 arii naturale protejate de interes național incluse în sit, starea de conservare a speciei este menționată ca fiind nefavorabilă-inadecvată.
- Formularele Standard Natura 2000 conțin date unitare și pot fi luate în considerare într-o analiză statistică.

3.1.5.1 Date privind tipurile de ecosisteme și categorii de utilizare a terenurilor pentru fiecare județ din aria de implementare

Modul de utilizare al terenului la nivelul celor șase județe (Mureș, Galați, Prahova, Dolj, Gorj, Hunedoara) supuse prezentei analize diferă în funcție de caracteristicile geomorfologice și particularitățile ecosistemelor acestora, fiecare județ diferențiindu-se în funcție de condițiile specifice locale și de evoluția economiei locale dar și de statutul de conservare a acestora.

Județul Mureș (RO125)

La nivelul județului Mureș au fost identificate 45 de arii naturale protejate, dintre care: 23 situri ROSCI, 7 situri ROSPA și 15 situri RONPA.

Tabel 3-25: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Mureș și ponderea acestora

Nr. crt.	Modul de utilizare a terenului	Suprafața (ha)	Procent (%)
1	Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2001,26	0,78
2	Unități industriale sau comerciale	84,65	0,03
3	Zone de extracție a minereurilor	223,92	0,09
4	Zone de agrement	6,86	0,00
5	Terenuri arabile neirigate	18991,80	7,39
6	Vii	357,96	0,14
7	Livezi	1107,98	0,43
8	Pășuni secundare	38946,28	15,14
9	Zone de culturi complexe	3836,47	1,49
10	Terenuri agricole cu vegetație naturală	10715,75	4,17
11	Mlaștini	409,97	0,16
12	Cursuri de apă	1431,67	0,56
13	Acumulări de apă	1245,39	0,48
14	Păduri de foioase	77820,04	30,26
15	Păduri de conifere	27767,09	10,80
16	Păduri mixte	50040,52	19,46
17	Pajiști naturale	9169,07	3,57
18	Vegetație subalpină	879,34	0,34
19	Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	12130,27	4,72
Total		257166,31	100

În Tabelul 3-26 de mai jos sunt prezentate modurile de utilizare a terenului și ponderea lor în cadrul ariilor naturale protejate din județul Mureș.

Tabel 3-26: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Mureș și ponderea acestora

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,10
Zone de extracție a minereurilor	0,10
Zone de agrement	0,01
Terenuri arabile neirigate	0,01
Pășuni secundare	0,55
Zone de culturi complexe	0,51

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Terenuri agricole cu vegetație naturală	0,60
Cursuri de apă	0,15
Păduri de foioase	20,56
Păduri de conifere	22,49
Păduri mixte	40,89
Pajiști naturale	6,11
Vegetație subalpină	0,73
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	7,21
ROSCI0040 Coasta Lunii	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,25
Terenuri arabile neirigate	2,94
Pășuni secundare	0,82
Zone de culturi complexe	1,00
Terenuri agricole cu vegetație naturală	12,46
Păduri de foioase	33,91
Păduri de conifere	48,62
ROSCI0051 Cușma	
Păduri de conifere	56,85
Păduri mixte	6,75
Pajiști naturale	5,35
Vegetație subalpină	31,05
ROSCI0079 Fânețele de pe Dealul Corhan - Săbed	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,00
Terenuri arabile neirigate	4,51
Vii	0,56
Livezi	14,80
Pășuni secundare	20,02
Zone de culturi complexe	0,67
Terenuri agricole cu vegetație naturală	2,91
Păduri de foioase	56,52
ROSCI0100 Lacurile Fărăgău - Glodeni	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,06
Terenuri arabile neirigate	3,95
Pășuni secundare	0,09
Zone de culturi complexe	2,04
Terenuri agricole cu vegetație naturală	1,70
Acumulări de apă	92,16
ROSCI0154 Pădurea Glodeni	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,06
Terenuri arabile neirigate	2,38
Vii	0,19
Pășuni secundare	12,55
Zone de culturi complexe	0,40
Terenuri agricole cu vegetație naturală	4,50
Cursuri de apă	3,66
Păduri de foioase	76,24
ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare	
Pășuni secundare	12,32
Terenuri agricole cu vegetație naturală	0,61
Păduri de foioase	87,07
ROSCI0210 Râpa Lechința	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,30
Terenuri arabile neirigate	18,13
Pășuni secundare	35,44
Mlaștini	0,33
Cursuri de apă	21,31
Păduri de foioase	23,49
ROSCI0227 Sighișoara - Târnava Mare	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,42
Unități industriale sau comerciale	0,11
Zone de agrement	0,00
Terenuri arabile neirigate	7,87
Livezi	1,60
Pășuni secundare	25,58

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Zone de culturi complexe	1,64
Terenuri agricole cu vegetație naturală	6,84
Cursuri de apă	0,49
Păduri de foioase	49,63
Păduri de conifere	0,12
Păduri mixte	0,67
Pajiști naturale	2,58
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,46
ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor	
Păduri de conifere	100
ROSCI0297 Dealurile Târnavei - Bicheș	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,38
Unități industriale sau comerciale	0,00
Terenuri arabile neirigate	9,23
Vii	0,56
Livezi	0,52
Pășuni secundare	29,58
Zone de culturi complexe	1,48
Terenuri agricole cu vegetație naturală	7,92
Mlaștini	0,09
Cursuri de apă	0,46
Acumulări de apă	0,03
Păduri de foioase	42,66
Păduri de conifere	0,80
Păduri mixte	0,98
Pajiști naturale	1,83
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	3,47
ROSCI0313 Confluența Mureșului cu Arieș	
Zone de extracție a minereurilor	100
ROSCI0320 Mociar	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,00
Unități industriale sau comerciale	0,68
Terenuri arabile neirigate	2,49
Vii	0,25
Pășuni secundare	33,92
Zone de culturi complexe	0,28
Terenuri agricole cu vegetație naturală	8,80
Mlaștini	0,98
Păduri de foioase	50,60
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	1,00
ROSCI0331 Pajiștile Balda - Frata - Miheșu de Câmpie	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,05
Terenuri arabile neirigate	11,47
Vii	0,42
Pășuni secundare	21,89
Zone de culturi complexe	17,84
Terenuri agricole cu vegetație naturală	21,97
Păduri de foioase	26,36
ROSCI0333 Pajiștile Sărmășel - Milaș - Urmeniș	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,17
Terenuri arabile neirigate	15,34
Pășuni secundare	63,94
Zone de culturi complexe	1,48
Terenuri agricole cu vegetație naturală	17,25
Păduri de foioase	1,81
ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,05
Unități industriale sau comerciale	0,10
Terenuri arabile neirigate	0,60
Livezi	0,15
Pășuni secundare	0,77
Zone de culturi complexe	0,43
Terenuri agricole cu vegetație naturală	0,11
Păduri de foioase	97,78

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
ROSCI0357 Porumbeni	
Terenuri arabile neirigate	0,43
Pășuni secundare	0,27
Terenuri agricole cu vegetație naturală	0,14
Păduri de foioase	87,17
Păduri mixte	8,41
Pajiști naturale	0,90
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,68
ROSCI0367 Râul Mureș între Morești și Ogra	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,94
Unități industriale sau comerciale	0,47
Zone de extracție a minereurilor	0,06
Terenuri arabile neirigate	17,68
Pășuni secundare	28,75
Zone de culturi complexe	0,39
Terenuri agricole cu vegetație naturală	3,79
Mlaștini	5,65
Cursuri de apă	33,84
Păduri de foioase	3,04
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	5,38
ROSCI0368 Râul Mureș între Deda și Reghin	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,31
Zone de extracție a minereurilor	2,67
Terenuri arabile neirigate	20,24
Pășuni secundare	0,74
Zone de culturi complexe	0,14
Terenuri agricole cu vegetație naturală	20,10
Cursuri de apă	53,19
Păduri de foioase	1,61
ROSCI0369 Râul Mureș între Ierănuteni și Periș	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,04
Zone de extracție a minereurilor	9,68
Terenuri arabile neirigate	18,16
Pășuni secundare	9,77
Zone de culturi complexe	1,36
Terenuri agricole cu vegetație naturală	3,10
Cursuri de apă	57,89
ROSCI0408 Zau de Câmpie	
Pășuni secundare	7,75
Terenuri agricole cu vegetație naturală	92,25
ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	5,10
Zone de extracție a minereurilor	0,27
Pășuni secundare	3,43
Zone de culturi complexe	7,76
Terenuri agricole cu vegetație naturală	5,83
Cursuri de apă	1,83
Păduri de foioase	24,76
Păduri de conifere	5,73
Păduri mixte	37,82
Pajiști naturale	3,78
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	3,69
ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului	
Zone de extracție a minereurilor	0,19
Păduri de foioase	19,13
Păduri de conifere	48,04
Păduri mixte	17,18
Pajiști naturale	2,78
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	12,67
ROSPA0041 Eleșteiele Iernut - Cipău	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,06
Unități industriale sau comerciale	1,11
Terenuri arabile neirigate	18,34
Zone de culturi complexe	22,75

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Mlaștini	5,73
Cursuri de apă	4,31
Acumulări de apă	47,69
ROSPA0050 Iazurile Miheșu de Câmpie - Tăureni	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2,58
Zone de extracție a minereurilor	3,27
Terenuri arabile neirigate	16,20
Livezi	0,01
Pășuni secundare	6,94
Zone de culturi complexe	0,56
Terenuri agricole cu vegetație naturală	4,53
Acumulări de apă	54,30
Păduri de foioase	11,60
ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,27
Terenuri arabile neirigate	5,97
Livezi	2,51
Pășuni secundare	30,82
Zone de culturi complexe	1,40
Terenuri agricole cu vegetație naturală	6,37
Mlaștini	0,09
Păduri de foioase	48,76
Păduri de conifere	0,16
Păduri mixte	0,81
Pajiști naturale	1,01
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	1,83
ROSPA0133 Munții Călimani	
Zone de extracție a minereurilor	0,04
Păduri de conifere	49,08
Păduri mixte	27,37
Pajiști naturale	4,19
Vegetație subalpină	7,92
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	11,39
RONPA0009 Călimani	
Zone de extracție a minereurilor	0,04
Păduri de conifere	48,47
Păduri mixte	27,97
Pajiști naturale	3,77
Vegetație subalpină	8,10
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	11,64
RONPA0644 Rezervația de bujori Zau de Câmpie	
Terenuri arabile neirigate	2,55
Terenuri agricole cu vegetație naturală	97,45
RONPA0645 Pădurea Mociar	
Pășuni secundare	3,50
Păduri de foioase	96,50
RONPA0646 Pădurea Săbed	
Terenuri arabile neirigate	2,87
Terenuri agricole cu vegetație naturală	0,04
Păduri de foioase	97,08
RONPA0647 Lalelele peștrițe Vălenii de Mureș	
Pășuni secundare	100
RONPA0648 Lacul Fărăgău	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,34
Terenuri arabile neirigate	2,21
Pășuni secundare	0,51
Zone de culturi complexe	3,38
Terenuri agricole cu vegetație naturală	4,07
Acumulări de apă	89,48
RONPA0649 Rezervația de stejar pufos	
Pășuni secundare	25,27
Păduri de foioase	74,73
RONPA0650 Molidul de rezonanță din Pădurea Lăpușna	
Păduri de conifere	58,95

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Păduri mixte	39,52
Pajiști naturale	1,53
RONPA0652 Stejarii seculari de la Breite	
Păduri de foioase	10,28
Pajiști naturale	89,72
RONPA0653 Lacul Ursul și arboretele de pe sărături	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,66
Zone de agrement	8,42
Păduri de foioase	2,98
Păduri mixte	87,93
RONPA0654 Poiana cu narcise Gurghiu	
Pășuni secundare	7,66
Terenuri agricole cu vegetație naturală	92,34
RONPA0657 Stejarii seculari de la Sângiorgiu de Mureș	
Cursuri de apă	100
RONPA0889 Scaunul Domnului	
Păduri de conifere	95,16
Păduri mixte	4,84
RONPA0890 Seaca	
Păduri de conifere	92,60
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	7,40

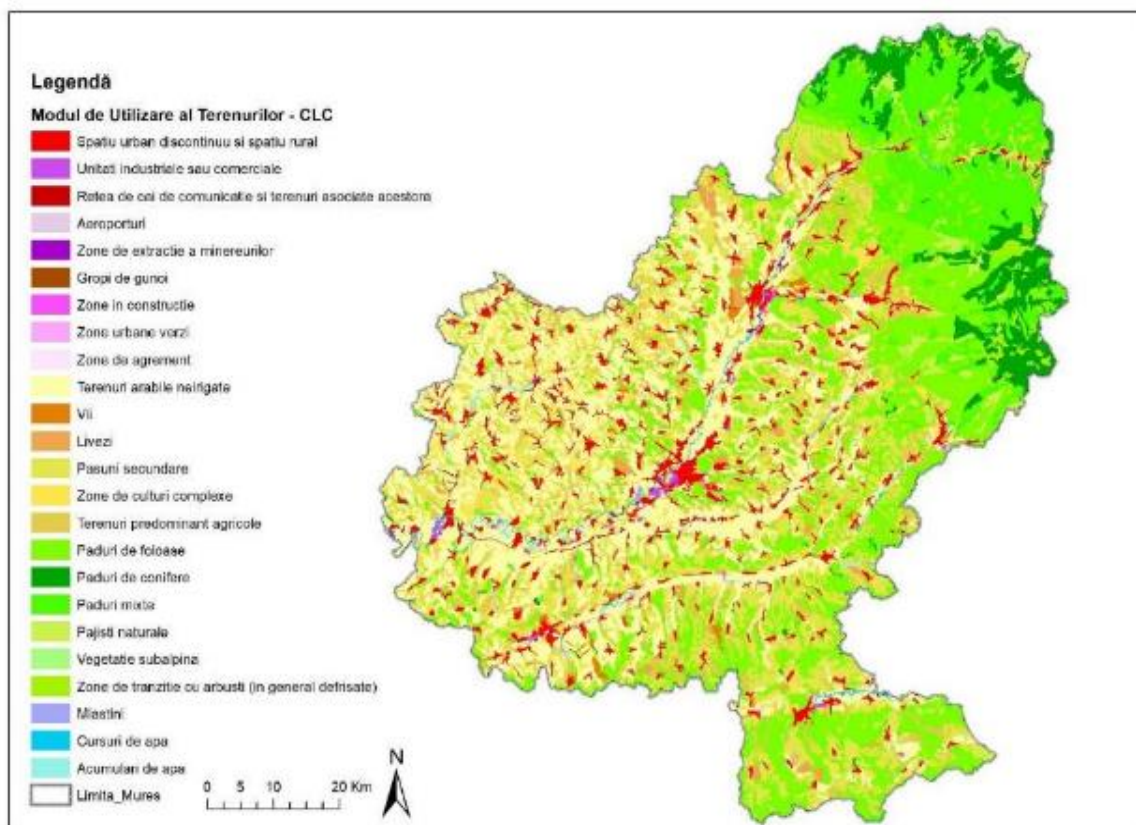

Figura 3-148: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Mureș

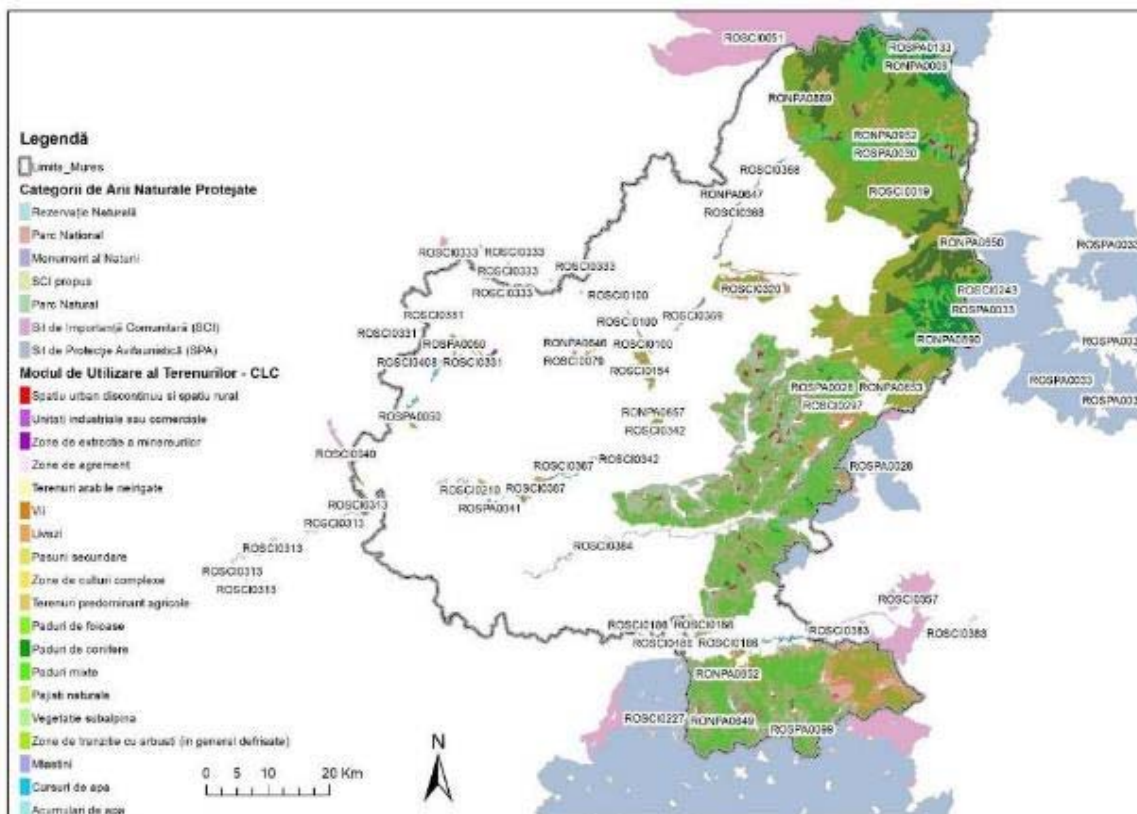

Figura 3-149: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Mureș

Județul Galați (RO224)

La nivelul județului Galați au fost identificate 41 de arii naturale protejate, dintre care: 1 sit ROMAB, 1 sit RORMS, 15 situri ROSCI, 6 situri ROSPA și 18 situri RONPA.

Tabel 3-27: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Galați și ponderea acestora

Nr. crt.	Modul de utilizare a terenului	Suprafața (ha)	Procent (%)
1	Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	91,48	0,15
2	Unități industriale sau comerciale	26,01	0,04
3	Rețea de căi de comunicație și terenuri asociate	12,57	0,02
4	Zona de extracție a minereurilor	96,57	0,16
5	Terenuri arabile neirigate	33744,08	54,92
6	Vii	666,72	1,09
7	Livezi	0,46	0,00
8	Pășuni secundare	4686,95	7,63
9	Zona de culturi complexe	739,36	1,20
10	Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	521,36	0,85
11	Păduri de foioase	9695,97	15,78
12	Pajiști naturale	0,06	0,00
13	Zona de tranziție cu arbuști (defrișate)	1591,61	2,59
14	Plaje, dune, renii	324,65	0,53
15	Mlaștini	1719,54	2,80
16	Acumulări de apă	5279,81	8,59
17	Cursuri de apă	2249,28	3,66
Total		61446,45	100

În Tabelul 3-28 de mai jos sunt prezentate modurile de utilizare a terenului și ponderea lor în cadrul ariilor naturale protejate din județul Galați.

Tabel 3-28: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Galați și ponderea acestora

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
ROMAB0003 Rezervația Biosferei Delta Dunării	
Cursuri de apă	100
RORMS0001 Delta Dunării	
Cursuri de apă	100
ROSCI0065 Delta Dunării	
Cursuri de apă	100
ROSCI0072 Dunele de nisip de la Hanul Conachi	
Terenuri arabile neirigate	0,31
Vii	0,13
Zone de culturi complexe	0,45
Păduri de foioase	81,61
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	17,50
ROSCI0105 Lunca Joasă a Prutului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,36
Unități industriale sau comerciale	0,01
Terenuri arabile neirigate	2,01
Vii	0,66
Pășuni secundare	10,53
Zone de culturi complexe	0,74
Păduri de foioase	40,98
Pajiști naturale	0,00
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,05
Mlaștini	9,24
Acumulări de apă	27,78
Cursuri de apă	7,65
ROSCI0134 Pădurea Balta – Munteni	
Pășuni secundare	2,49
Păduri de foioase	97,51
ROSCI0139 Pădurea Breana - Roșcani	
Terenuri arabile neirigate	11,23
Pășuni secundare	0,52
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,05
Păduri de foioase	88,18
ROSCI0151 Pădurea Gârboavele	
Terenuri arabile neirigate	0,53
Vii	0,30
Păduri de foioase	99,17
ROSCI0162 Lunca Siretului Inferior	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,27
Unități industriale sau comerciale	0,15
Zone de extracție a minereurilor	0,79
Terenuri arabile neirigate	3,52
Vii	0,58
Pășuni secundare	14,50
Zone de culturi complexe	2,17
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	2,37
Păduri de foioase	31,92
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	8,57
Plaje, dune, renii	2,66
Mlaștini	5,88
Acumulări de apă	11,63
Cursuri de apă	14,98
ROSCI0163 Pădurea Mogoș - Mățele	
Terenuri arabile neirigate	3,87
Păduri de foioase	96,13
ROSCI0165 Pădurea Pogănești	
Terenuri arabile neirigate	1,30
Vii	0,22
Pășuni secundare	0,11
Păduri de foioase	98,37
ROSCI0175 Pădurea Tălășmani	
Pășuni secundare	0,01
Păduri de foioase	99,99

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
ROSCI0178 Pădurea Torcești	
Terenuri arabile neirigate	1,44
Păduri de foioase	95,94
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,62
ROSCI0213 Râul Prut	
Vii	89,36
Pășuni secundare	0,87
Mlaștini	3,88
Acumulări de apă	5,90
ROSCI0315 Lunca Chineja	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2,49
Unități industriale sau comerciale	0,05
Vii	1,21
Livezi	0,05
Pășuni secundare	50,79
Zone de culturi complexe	1,67
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	12,38
Păduri de foioase	25,80
Mlaștini	5,55
ROSCI0334 Pădurea Buciumeni - Homocea	
Terenuri arabile neirigate	0,58
Pășuni secundare	0,02
Păduri de foioase	80,92
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	18,48
ROSCI0360 Râul Bârlad între Zorleni și Gura Gârbăvoțului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,28
Terenuri arabile neirigate	10,27
Pășuni secundare	86,88
Zone de culturi complexe	0,15
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	2,42
ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim - Sinoie	
Cursuri de apă	100
ROSPA0070 Lunca Prutului - Vlădești - Frumușița	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,09
Unități industriale sau comerciale	0,03
Terenuri arabile neirigate	82,44
Pășuni secundare	3,37
Zone de culturi complexe	0,70
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,32
Păduri de foioase	6,93
Pajiști naturale	0,00
Mlaștini	1,80
Acumulări de apă	4,32
ROSPA0071 Lunca Siretului Inferior	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,17
Unități industriale sau comerciale	0,08
Zone de extracție a minereurilor	0,40
Terenuri arabile neirigate	41,56
Vii	2,49
Pășuni secundare	10,34
Zone de culturi complexe	2,33
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	1,41
Păduri de foioase	17,51
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	4,82
Plaje, dune, renii	1,33
Mlaștini	3,45
Acumulări de apă	6,84
Cursuri de apă	7,28
ROSPA0121 Lacul Brateș	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,01
Unități industriale sau comerciale	0,02
Rețea de căi de comunicație și terenuri asociate	0,08
Terenuri arabile neirigate	73,46
Vii	0,00

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Pășuni secundare	0,41
Zone de culturi complexe	0,17
Păduri de foioase	7,69
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,19
Mlaștini	2,29
Acumulări de apă	13,48
Cursuri de apă	2,21
ROSPA0130 Mața - Cârja - Rădeanu	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,25
Terenuri arabile neirigate	1,96
Vii	1,64
Pășuni secundare	21,72
Zone de culturi complexe	0,40
Păduri de foioase	11,77
Mlaștini	13,04
Acumulări de apă	45,65
Cursuri de apă	3,57
ROSPA0167 Râul Bârlad între Zorleni și Gura Gârbăvățului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,6
Terenuri arabile neirigate	21,8
Pășuni secundare	73,6
Zone de culturi complexe	1,0
Terenuri agricole amestecate cu vegetație naturală	1,9
Mlaștini	0,01
RONPA0419 Dunele de nisip de la Hanul Conachi	
Terenuri arabile neirigate	0,31
Vii	0,13
Zone de culturi complexe	0,45
Păduri de foioase	81,61
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	17,50
RONPA0420 Pădurea Gârboavele	
Terenuri arabile neirigate	0,42
Vii	0,24
Păduri de foioase	99,34
RONPA0421 Pădurea Breana - Roșcani	
Terenuri arabile neirigate	1,82
Pășuni secundare	0,02
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,40
Păduri de foioase	97,77
RONPA0422 Locul fosilifer Tirighina - Barboși	
Unități industriale sau comerciale	100
RONPA0423 Locul fosilifer Rateș	
Vii	51,43
Pășuni secundare	48,57
RONPA0424 Pădurea Fundeanu	
Terenuri arabile neirigate	0,63
Păduri de foioase	99,37
RONPA0425 Pădurea Talasmani	
Pășuni secundare	0,01
Zone de culturi complexe	0,00
Păduri de foioase	99,99
RONPA0426 Pădurea Buciumeni	
Păduri de foioase	97,69
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,31
RONPA0427 Ostrovul Prut	
Păduri de foioase	87,9
Cursuri de apă	12,1
RONPA0428 Balta Potcoava	
Terenuri arabile neirigate	16,53
Acumulări de apă	83,47
RONPA0429 Balta Tălăbasca	
Terenuri arabile neirigate	5,52
Vii	0,09
Pășuni secundare	21,51

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Mlaștini	43,50
Acumulări de apă	29,38
RONPA0430 Locul fosilifer Berești	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,48
Vii	2,45
Zone de culturi complexe	0,91
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	53,11
Păduri de foioase	42,05
RONPA0431 Lunca Joasă a Prutului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,37
Terenuri arabile neirigate	0,67
Vii	1,32
Pășuni secundare	25,15
Păduri de foioase	0,00
Mlaștini	15,11
Acumulări de apă	52,70
Cursuri de apă	4,66
RONPA0432 Lacul Pochina	
Terenuri arabile neirigate	1,22
Zone de culturi complexe	1,54
Păduri de foioase	11,24
Acumulări de apă	86,00
RONPA0433 Lacul Viășcuța	
Păduri de foioase	44,58
Acumulări de apă	55,42
RONPA0434 Pădurea Pogănești	
Terenuri arabile neirigate	0,28
Păduri de foioase	99,72
RONPA0927 Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,25
Unități industriale sau comerciale	0,01
Rețea de căi de comunicație și terenuri asociate	0,15
Terenuri arabile neirigate	1,24
Vii	0,28
Pășuni secundare	7,33
Zone de culturi complexe	0,51
Păduri de foioase	28,52
Pajiști naturale	0,00
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,23
Mlaștini	10,43
Acumulări de apă	45,73
Cursuri de apă	5,32
RONPA0964 Pădurea Merișor - Cotul Zătuanului	
Păduri de foioase	0,52
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	89,83
Mlaștini	0,87
Cursuri de apă	8,78

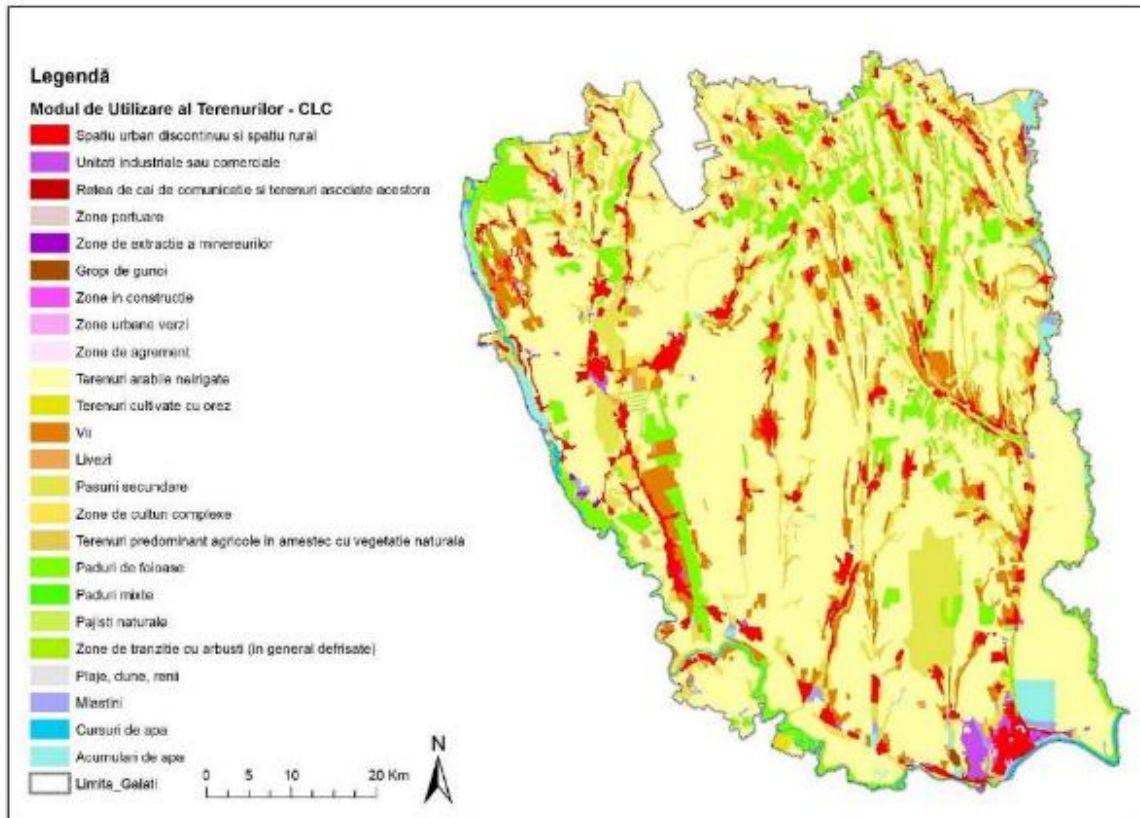

Figura 3-150: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Galați

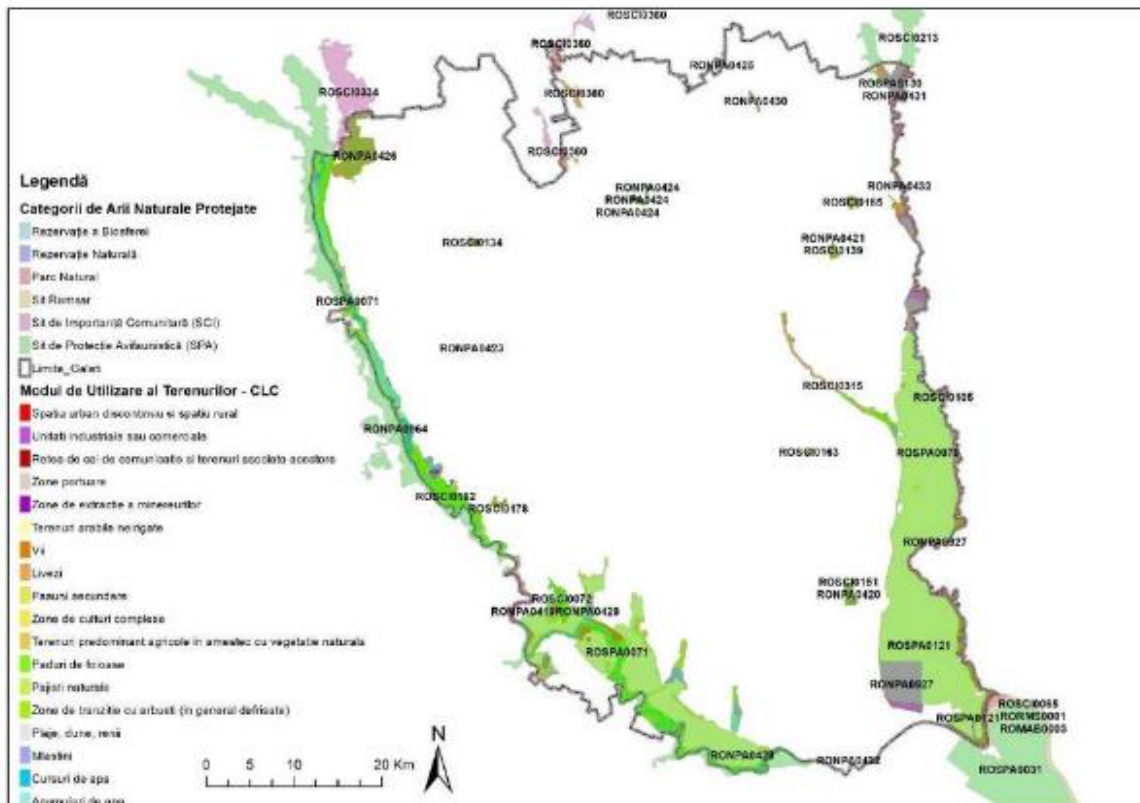

Figura 3-151: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Galați

Județul Prahova (RO316)

La nivelul județului Prahova au fost identificate 22 de arii naturale protejate, dintre care: 9 situri ROSCI, 3 sit ROSPA și 10 situri RONPA.

Tabel 3-29: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Prahova și ponderea acestora

Nr. crt.	Modul de utilizare a terenului	Suprafața (ha)	Procent (%)
1	Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	113,48	0,32
2	Zone de extracție a minereurilor	9,71	0,03
3	Zone de agrement	134,85	0,38
4	Terenuri arabile neirigate	1028,81	2,94
5	Livezi	0,76	0,00
6	Pășuni secundare	847,37	2,42
7	Zone de culturi complexe	115,68	0,33
8	Terenuri agricole cu vegetație naturală	706,13	2,02
9	Păduri de foioase	10893,19	31,10
10	Păduri de conifere	5551,15	15,85
11	Păduri mixte	8493,74	24,25
12	Pajiști naturale	3467,07	9,90
13	Vegetație subalpină	774,36	2,21
14	Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	596,22	1,70
15	Stâncării	813,94	2,32
16	Mlaștini	178,35	0,51
17	Cursuri de apă	343,25	0,98
18	Acumulări de apă	961,16	0,32
Total		35029,22	100

În Tabelul 3-30 sunt prezentate modurile de utilizare a terenului și ponderea lor în cadrul ariilor naturale protejate din județul Prahova.

Tabel 3-30: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Prahova și ponderea acestora

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
ROSCI0013 Bucegi	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,62
Zone de agrement	1,02
Pășuni secundare	0,94
Zone de culturi complexe	0,07
Păduri de foioase	3,32
Păduri de conifere	27,24
Păduri mixte	42,48
Pajiști naturale	13,33
Vegetație subalpină	4,51
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,54
Stâncării	5,72
Cursuri de apă	0,20
ROSCI0038 Ciucas	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,11
Pășuni secundare	0,00
Zone de culturi complexe	0,01
Păduri de foioase	36,19
Păduri de conifere	22,25
Păduri mixte	20,55
Pajiști naturale	18,07
Vegetație subalpină	2,04
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,10
Stâncării	0,68
ROSCI0096 Lacul Bâlbăitoarea	
Pășuni secundare	27,92
Păduri mixte	72,08
ROSCI0153 Pădurea Glodeasa	
Terenuri arabile neirigate	0,18
Păduri de foioase	13,38
Păduri mixte	86,43

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
ROSCI0164 Pădurea Plopeni	
Livezi	0,54
Păduri de foioase	99,46
ROSCI0235 Stâncă Tohani	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2,55
Terenuri arabile neirigate	1,69
Pășuni secundare	95,75
ROSCI0283 Cheile Doftanei	
Pășuni secundare	0,08
Zone de culturi complexe	1,55
Terenuri agricole cu vegetație naturală	20,08
Păduri de foioase	51,15
Păduri mixte	23,61
Pajiști naturale	0,94
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,79
Cursuri de apă	1,47
Acumulări de apă	0,32
ROSCI0290 Coridorul Ialomiței	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,19
Zone de extracție a minereurilor	0,13
Terenuri arabile neirigate	4,45
Pășuni secundare	5,30
Zone de culturi complexe	0,79
Terenuri agricole cu vegetație naturală	2,35
Păduri de foioase	74,73
Pajiști naturale	1,22
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	6,47
Mlaștini	0,39
Cursuri de apă	3,64
Acumulări de apă	0,35
ROSPA0112 Câmpia Gherghiței	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,24
Terenuri arabile neirigate	33,66
Pășuni secundare	13,25
Zone de culturi complexe	0,18
Mlaștini	7,27
Acumulări de apă	45,40
ROSPA0152 Coridorul Ialomiței	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,78
Zone de extracție a minereurilor	0,20
Terenuri arabile neirigate	9,98
Pășuni secundare	5,12
Zone de culturi complexe	1,29
Terenuri agricole cu vegetație naturală	2,31
Păduri de foioase	69,48
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	6,01
Pajiști naturale	1,00
Mlaștini	0,29
Cursuri de apă	3,19
Acumulări de apă	0,35
RONPA0006 Parcul Natural Bucegi	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,55
Zone de agrement	1,70
Pășuni secundare	0,61
Păduri de foioase	1,32
Păduri de conifere	24,42
Păduri mixte	33,76
Pajiști naturale	20,59
Vegetație subalpină	7,49
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,05
Stâncării	9,50
RONPA0251 Abruptul Bucșoiu - Mălăești - Gaura	
Păduri de conifere	20,19

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Păduri mixte	79,81
RONPA0399 Plaiul Hoților	
Păduri de conifere	99,82
Păduri mixte	0,18
RONPA0687 Muntele de Sare Slănic Prahova	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	84,12
Terenuri agricole cu vegetație naturală	15,88
RONPA0688 Locul fosilifer Plaiul Hoților	
Păduri de conifere	100
RONPA0689 Abruptul Prahovean	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,79
Zone de agrement	0,21
Pășuni secundare	0,88
Păduri de foioase	1,62
Păduri de conifere	22,80
Păduri mixte	43,44
Pajiști naturale	8,92
Vegetație subalpină	8,17
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,07
Stâncării	13,09
RONPA0690 Munții Colții lui Barbeș	
Zone de agrement	18,40
Păduri de conifere	1,40
Pajiști naturale	79,34
Vegetație subalpină	0,86
RONPA0691 Tigăile din Ciucaș	
Păduri de conifere	0,03
Pajiști naturale	99,24
Vegetație subalpină	0,73
RONPA0692 Arinișul de la Sinaia - Cumpătul	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	38,31
Păduri mixte	61,69

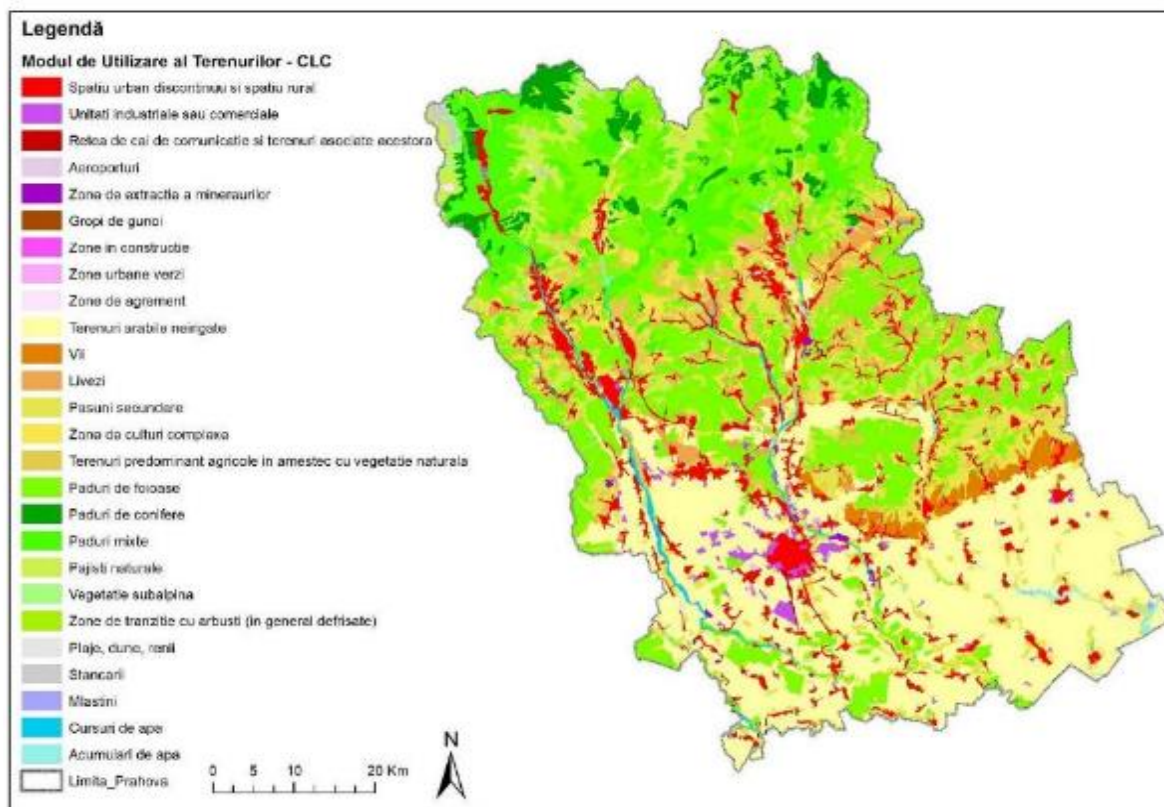

Figura 3-152: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Prahova

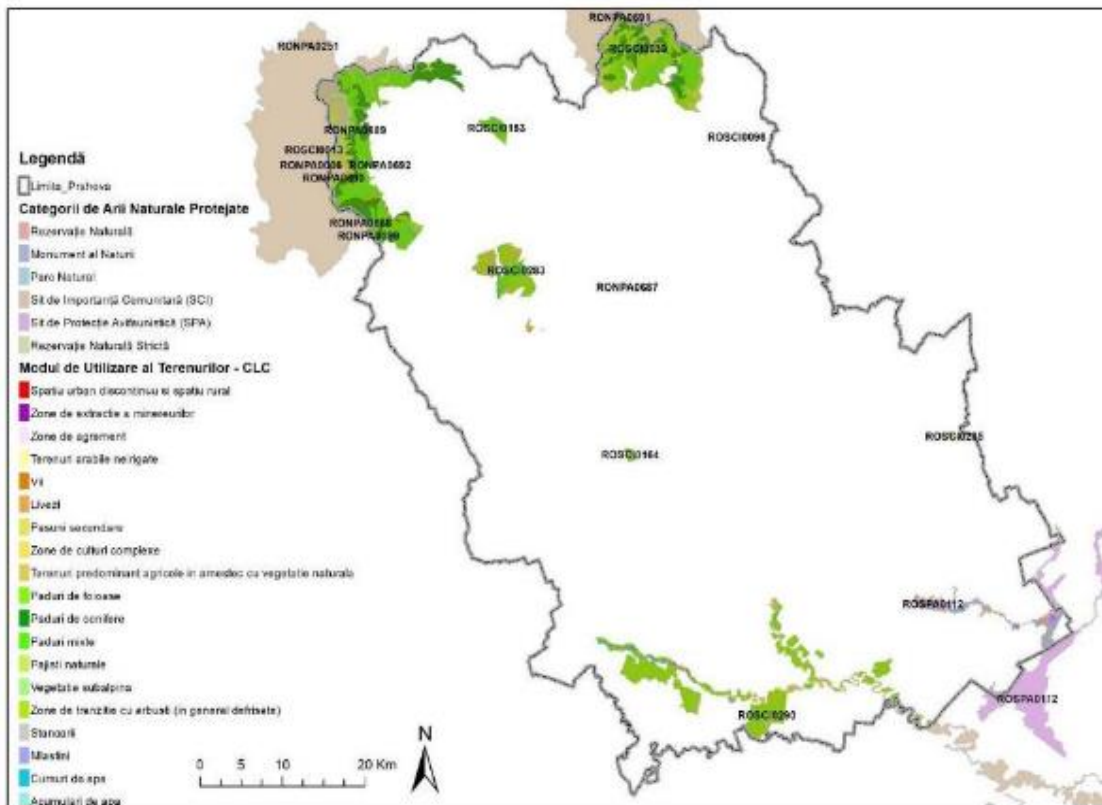

Figura 3-153: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Prahova

Județul Dolj (RO411)

La nivelul județului Dolj au fost identificate 35 de arii naturale protejate, dintre care: 3 situri RORMS, 5 situri ROSCI, 8 situri ROSPA și 19 situri RONPA.

Tabel 3-31: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Dolj și ponderea acestora

Nr. crt.	Modul de utilizare a terenului	Suprafața (ha)	Procent (%)
1	Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1126,00	0,94
2	Unități industriale sau comerciale	3,41	0,00
3	Rețea de căi de comunicație și terenuri asociate	0,09	0,00
4	Zone portuare	52,62	0,04
5	Gropi de gunoi	21,30	0,02
6	Terenuri arabile neirigate	34195,54	28,52
7	Terenuri cultivate cu orez	996,68	0,83
8	Vii	1287,12	1,07
9	Livezi	47,71	0,04
10	Pășuni secundare	17309,60	14,43
11	Zone de culturi complexe	959,22	0,80
12	Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	1015,15	0,85
13	Păduri de foioase	37095,85	30,93
14	Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	5513,72	4,60
15	Plaje, dune, renii	108,85	0,09
16	Mlaștini	6682,86	5,57
17	Cursuri de apă	9932,52	8,28
18	Acumulări de apă	3568,63	2,98
Total		119916,89	100

În Tabelul 3-32 de mai jos sunt prezentate modurile de utilizare a terenului și ponderea lor în cadrul ariilor naturale protejate din județul Dolj.

Tabel 3-32: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Dolj și ponderea acestora

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
RORMS0009 Bistreț	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,95
Terenuri arabile neirigate	28,79
Terenuri cultivate cu orez	0,84
Vii	1,08
Pășuni secundare	14,57
Zone de culturi complexe	0,81
Păduri de foioase	31,23
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	4,64
Plaje, dune, renii	0,09
Mlaștini	5,63
Cursuri de apă	8,36
Acumulări de apă	3,00
RORMS0015 Calafat - Ciuperceni - Dunăre	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,16
Zone portuare	0,04
Terenuri arabile neirigate	17,39
Vii	1,89
Pășuni secundare	18,24
Zone de culturi complexe	0,78
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,59
Păduri de foioase	26,95
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	10,85
Mlaștini	13,57
Cursuri de apă	9,27
Acumulări de apă	0,26
RORMS0018 Confluența Jiu - Dunăre	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,07
Unități industriale sau comerciale	0,02
Terenuri arabile neirigate	28,25
Terenuri cultivate cu orez	0,58
Vii	0,15
Pășuni secundare	11,54
Zone de culturi complexe	0,69
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,76
Păduri de foioase	39,81
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,05
Plaje, dune, renii	0,19
Mlaștini	0,86
Cursuri de apă	15,04
ROSCI0039 Ciuperceni – Desa	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2,69
Zone portuare	0,13
Terenuri arabile neirigate	27,35
Vii	3,03
Pășuni secundare	14,60
Zone de culturi complexe	1,14
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,44
Păduri de foioase	22,50
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	9,52
Mlaștini	10,27
Cursuri de apă	8,11
Acumulări de apă	0,21
ROSCI0045 Coridorul Jiului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,06
Unități industriale sau comerciale	0,01
Rețea de căi de comunicație și terenuri asociate	0,00
Gropi de gunoi	0,04
Terenuri arabile neirigate	27,10
Terenuri cultivate cu orez	0,77
Vii	0,05

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Livezi	0,02
Pășuni secundare	16,19
Zone de culturi complexe	0,37
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,95
Păduri de foioase	33,93
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,43
Plaje, dune, renii	0,21
Mlaștini	3,95
Cursuri de apă	10,43
Acumulări de apă	3,50
ROSCI0202 Silvestepa Olteniei	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,00
Terenuri arabile neirigate	2,05
Vii	0,02
Livezi	0,04
Pășuni secundare	0,12
Zone de culturi complexe	0,14
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,00
Păduri de foioase	96,96
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,65
Acumulări de apă	0,00
ROSCI0288 Băilești	
Terenuri arabile neirigate	0,58
Pășuni secundare	89,62
Zone de culturi complexe	9,80
ROSCI0299 Dunărea la Gârla Mare – Maglavit	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,06
Terenuri arabile neirigate	3,66
Vii	0,01
Pășuni secundare	26,85
Zone de culturi complexe	3,77
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	2,28
Păduri de foioase	21,84
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	6,37
Cursuri de apă	19,57
Acumulări de apă	15,58
ROSPA0010 Bistret	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,00
Terenuri arabile neirigate	0,64
Terenuri cultivate cu orez	0,01
Pășuni secundare	9,60
Zone de culturi complexe	0,16
Mlaștini	0,02
Acumulări de apă	89,56
ROSPA0013 Calafat - Ciuperceni – Dunăre	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,16
Zone portuare	0,04
Terenuri arabile neirigate	17,39
Vii	1,89
Pășuni secundare	18,24
Zone de culturi complexe	0,78
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,59
Păduri de foioase	26,95
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	10,85
Mlaștini	13,57
Cursuri de apă	9,27
Acumulări de apă	0,26
ROSPA0023 Confluența Jiu – Dunăre	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,07
Unități industriale sau comerciale	0,02
Terenuri arabile neirigate	27,86
Terenuri cultivate cu orez	0,57
Vii	0,14

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Pășuni secundare	11,38
Zone de culturi complexe	0,68
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,75
Păduri de foioase	39,58
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,02
Plaje, dune, renii	0,19
Mlastini	0,85
Cursuri de apă	15,89
ROSPA0074 Maglavit	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,25
Terenuri arabile neirigate	0,20
Vii	0,67
Pășuni secundare	21,97
Zone de culturi complexe	5,58
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	6,85
Păduri de foioase	23,63
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	7,55
Cursuri de apă	15,62
Acumulări de apă	17,68
ROSPA0135 Nisipurile de la Dăbuleni	
Terenuri arabile neirigate	34,77
Pășuni secundare	26,53
Păduri de foioase	14,10
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	9,29
Cursuri de apă	15,31
ROSPA0137 Pădurea Radomir	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,02
Terenuri arabile neirigate	83,03
Zone de culturi complexe	4,50
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	5,39
Acumulări de apă	7,05
ROSPA0154 Galicea Mare - Băilești	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,1
Unități industriale sau comerciale	0,3
Terenuri neirigate	76,4
Vii	2,8
Pășuni secundare	5,7
Zone de culturi complexe	7,5
Păduri de foioase	3,0
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	3,0
Cursuri de apă	0,3
Acumulări de apă	0,9
ROSPA0155 Goicea-Măceșu de Sus	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,1
Terenuri neirigate	97,9
Vii	0,4
Zone de culturi complexe	1,6
RONPA0401 Poiana Bujorului din Pădurea Plenita	
Terenuri arabile neirigate	0,67
Păduri de foioase	91,83
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	7,50
RONPA0402 Valea Rea - Radovan	
Terenuri arabile neirigate	1,62
Pășuni secundare	95,59
Păduri de foioase	2,79
RONPA0403 Dunele Dăbuleni	
Terenuri arabile neirigate	54,14
Livezi	45,86
RONPA0404 Pajiștea halofilă Gighera	
Pășuni secundare	60,24
Mlastini	39,76
RONPA0405 Pajiștea Cetate din Lunca Dunării	
Pășuni secundare	100

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
RONPA0406 Pajiștea Gogoșu - Ștefănel	
Terenuri arabile neirigate	43,41
Pășuni secundare	50,90
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	4,68
Păduri de foioase	1,01
RONPA0407 Locul fosilifer Bucovăț	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	33,16
Zone de culturi complexe	2,02
Păduri de foioase	64,81
RONPA0408 Locul fosilifer Drănic	
Terenuri arabile neirigate	11,89
Pășuni secundare	80,41
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	7,69
RONPA0409 Ciuperceni - Desa	
Pășuni secundare	9,10
Păduri de foioase	1,05
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	16,08
Mlaștini	73,78
RONPA0410 Lacul Adunații de Geormane	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,07
Terenuri arabile neirigate	0,32
Pășuni secundare	7,44
Zone de culturi complexe	0,13
Acumulări de apă	91,04
RONPA0411 Complexul lacustru Preajba - Făcăi	
Terenuri arabile neirigate	2,32
Zone de culturi complexe	5,78
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	22,25
Acumulări de apă	69,66
RONPA0412 Balta Cilieni - Băilești	
Terenuri arabile neirigate	8,16
Cursuri de apă	44,46
Acumulări de apă	47,37
RONPA0413 Lacul Ionele	
Terenuri arabile neirigate	100
RONPA0414 Balta Neagră	
Mlaștini	100
RONPA0415 Balta Lată	
Pășuni secundare	18,53
Păduri de foioase	0,24
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	3,57
Mlaștini	77,66
RONPA0416 Râurile Desnățui și Terpezița amonte de Fântânele	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2,26
Terenuri arabile neirigate	9,79
Vii	0,74
Lîvezi	4,01
Pășuni secundare	22,03
Zone de culturi complexe	5,19
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	4,20
Păduri de foioase	8,46
Acumulări de apă	43,31
RONPA0417 Râul Bălășan amonte de Băilești	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	9,56
Terenuri arabile neirigate	6,67
Zone de culturi complexe	12,74
Terenuri agricole în amestec cu vegetație naturală	0,95
Cursuri de apă	70,07
RONPA0418 Lacul Caraula	
Terenuri arabile neirigate	0,70
Pășuni secundare	0,92
Acumulări de apă	98,38

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
RONPA0884 Zăval	
Terenuri arabile neirigate	1,20
Pășuni secundare	0,01
Păduri de foioase	98,79

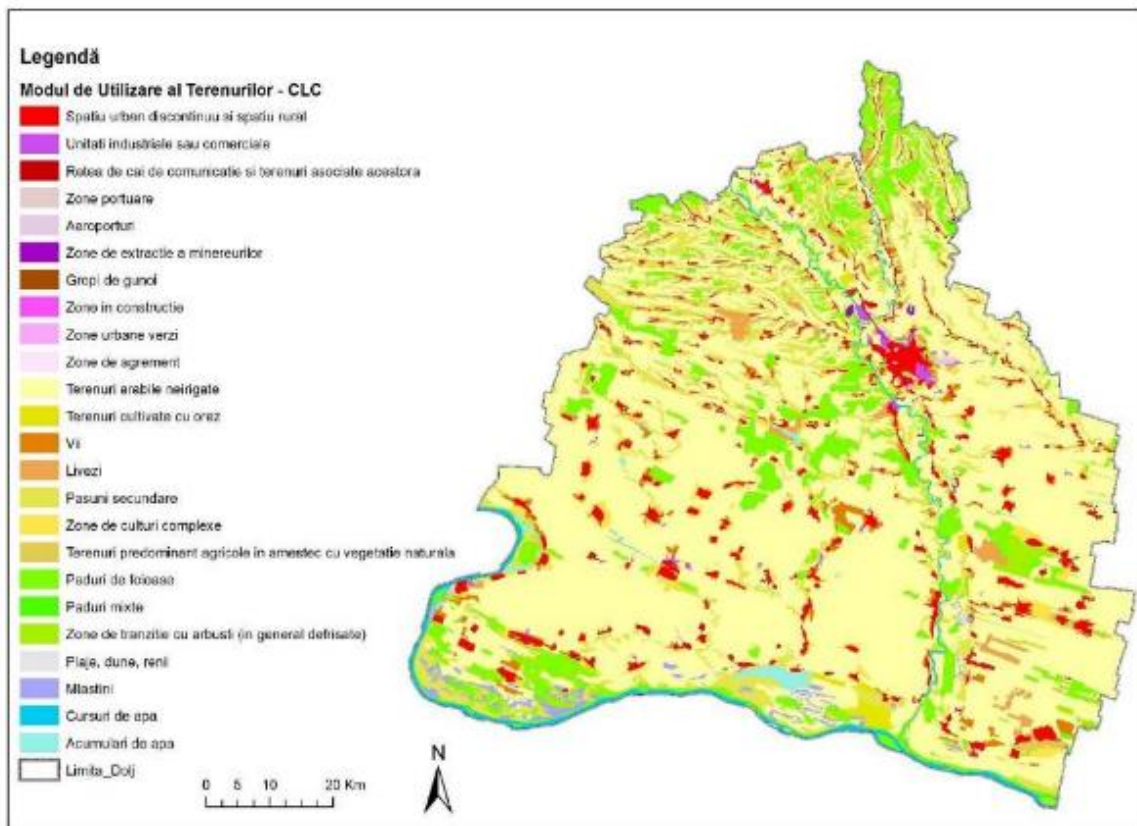

Figura 3-154: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Dolj

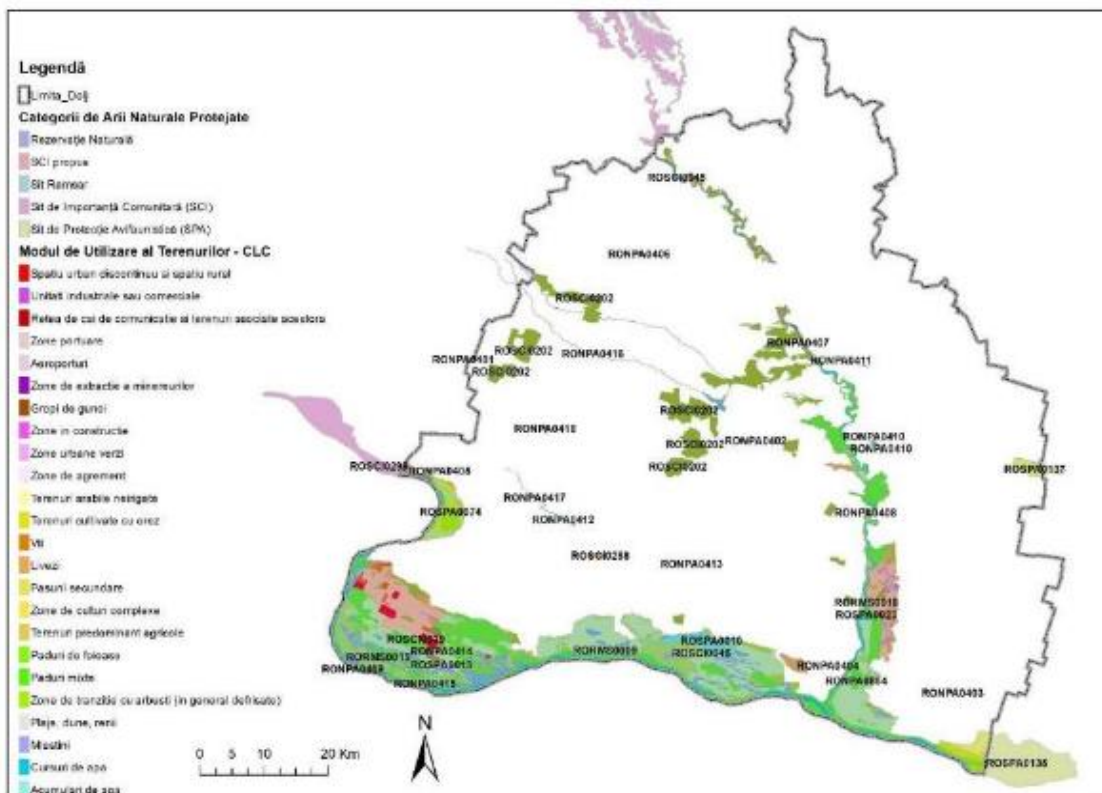

Figura 3-155: Harta modului de utilizare al terenurilor din ariile naturale protejate aferente județului Dolj

Județul Gorj (RO412)

La nivelul județului Gorj au fost identificate 58 de arii naturale protejate, dintre care: 1 sit ROMAB, 12 situri ROSCI, 2 situri ROSPA și 43 situri RONPA.

Tabel 3-33: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Gorj și ponderea acestora

Nr. crt.	Modul de utilizare a terenului	Suprafața (ha)	Procent (%)
1	Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2396,95	1,16
2	Unități industriale sau comerciale	2,77	0,00
3	Rețea de căi de comunicație și terenuri asociate	0,23	0,00
4	Zone de extracție a minereurilor	96,31	0,05
5	Zone de agrement	159,87	0,08
6	Terenuri arabile neirigate	1897,23	0,92
7	Vii	281,42	0,14
8	Livezi	255,93	0,12
9	Pășuni secundare	8871,04	4,29
10	Zone de culturi complexe	2605,77	1,26
11	Terenuri agricole și cu vegetație naturală	4725,50	2,29
12	Păduri de foioase	104514,91	50,55
13	Păduri de conifere	10079,02	4,88
14	Păduri mixte	44763,85	21,65
15	Pajiști naturale	18074,07	8,74
16	Vegetație subalpină	2358,60	1,14
17	Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	3200,11	1,55
18	Plaje, dune, renii	99,61	0,05
19	Stâncării	626,83	0,30
20	Areale cu vegetație rară	72,32	0,03
21	Mlaștini	406,73	0,20
22	Acumulări de apă	311,00	0,15
23	Cursuri de apă	936,38	0,45
Total		206736,42	100

În Tabelul 3-34 sunt prezentate modurile de utilizare a terenului și ponderea lor în cadrul ariilor naturale protejate din județul Gorj.

Tabel 3-34: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Gorj și ponderea acestora

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
ROMAB0001 Rezervația Biosferei Retezat	
Păduri de conifere	16,82
Păduri mixte	9,03
Pajiști naturale	53,74
Vegetație subalpină	15,89
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	4,49
Stâncării	0,03
ROSCI0045 Coridorul Jiului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,05
Unități industriale sau comerciale	0,00
Rețea de căi de comunicație și terenuri asociate	0,00
Terenuri arabile neirigate	4,27
Livezi	0,29
Pășuni secundare	3,02
Zone de culturi complexe	0,41
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	1,62
Păduri de foioase	83,44
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,80
Mlastini	2,28
Cursuri de apă	3,81
ROSCI0063 Defileul Jiului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,003
Unități industriale sau comerciale	0,011
Zone de culturi complexe	0,067
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	0,312
Păduri de foioase	91,541
Păduri de conifere	1,192
Păduri mixte	0,424
Pajiști naturale	6,445
Cursuri de apă	0,004
ROSCI0069 Domogled - Valea Cernei	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,13
Livezi	0,19
Pășuni secundare	1,21
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	0,97
Păduri de foioase	30,89
Păduri de conifere	1,89
Păduri mixte	39,08
Pajiști naturale	18,46
Vegetație subalpină	3,63
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,36
Stâncării	0,24
Acumulări de apă	0,95
ROSCI0126 Munții Tarcu	
Pajiști naturale	44,53
Vegetație subalpină	55,47
ROSCI0128 Nordul Gorjului de Est	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,18
Unități industriale sau comerciale	0,00
Zone de agrement	0,08
Pășuni secundare	4,38
Zone de culturi complexe	1,29
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	2,33
Păduri de foioase	51,56
Păduri de conifere	4,97
Păduri mixte	22,09
Pajiști naturale	8,92
Vegetație subalpină	1,16
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	1,58

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Cursuri de apă	0,46
ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,45
Zone de extracție a minereurilor	0,11
Zone de agrement	0,01
Terenuri arabile neirigate	0,79
Vii	0,33
Livezi	0,16
Pășuni secundare	7,27
Zone de culturi complexe	1,21
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	3,22
Păduri de foioase	50,84
Păduri de conifere	1,72
Păduri mixte	24,58
Pajiști naturale	6,12
Vegetație subalpină	0,45
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	1,50
Plaje, dune, renii	0,12
Stâncării	0,09
Areale cu vegetație rara	0,02
Acumulări de apă	0,03
ROSCI0188 Parâng	
Zone de agrement	0,00
Păduri de foioase	21,24
Păduri de conifere	39,29
Păduri mixte	2,66
Pajiști naturale	25,28
Vegetație subalpină	4,42
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,45
Stâncării	5,97
Areale cu vegetație rara	0,68
ROSCI0198 Platoul Mehedinți	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,97
Terenuri arabile neirigate	2,40
Livezi	0,04
Pășuni secundare	10,59
Zone de culturi complexe	0,35
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	4,68
Păduri de foioase	29,99
Păduri mixte	44,04
Pajiști naturale	4,77
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	1,14
ROSCI0217 Retezat	
Păduri de conifere	16,19
Păduri mixte	8,69
Pajiști naturale	52,21
Vegetație subalpină	18,54
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	4,32
Stâncării	0,05
ROSCI0359 Prigoria – Bengești	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,00
Terenuri arabile neirigate	0,03
Livezi	0,03
Pășuni secundare	1,78
Zone de culturi complexe	0,18
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	0,22
Păduri de foioase	97,76
ROSCI0362 Râul Gilort	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	3,14
Terenuri arabile neirigate	11,79
Pășuni secundare	10,16
Zone de culturi complexe	15,79
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	25,13

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Păduri de foioase	8,44
Cursuri de apă	25,55
ROSCI0366 Râul Motru	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2,65
Terenuri arabile neirigate	49,98
Livezi	0,01
Pășuni secundare	13,75
Zone de culturi complexe	0,27
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	9,42
Păduri de foioase	3,25
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	20,67
ROSPA0035 Domogled - Valea Cernei	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,01
Pășuni secundare	0,58
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	0,57
Păduri de foioase	31,05
Păduri de conifere	1,94
Păduri mixte	40,12
Pajiști naturale	18,52
Vegetație subalpină	3,69
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,34
Stâncării	0,24
Acumulări de apă	0,94
ROSPA0084 Munții Retezat	
Păduri de conifere	16,82
Păduri mixte	9,03
Pajiști naturale	53,74
Vegetație subalpină	15,89
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	4,49
Stâncării	0,03
RONPA0001 Parcul Național Domogled - Valea Cernei	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,01
Livezi	0,08
Pășuni secundare	1,22
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	0,56
Păduri de foioase	31,12
Păduri de conifere	1,90
Păduri mixte	39,27
Pajiști naturale	18,61
Vegetație subalpină	3,66
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	2,38
Stâncării	0,24
Acumulări de apă	0,96
RONPA0002 Parcul Național Retezat	
Păduri de conifere	16,82
Păduri mixte	9,03
Pajiști naturale	53,74
Vegetație subalpină	15,89
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	4,49
Stâncării	0,03
RONPA0439 Pietra Cloșanilor	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,07
Livezi	0,99
Pășuni secundare	4,87
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	0,64
Păduri de foioase	55,64
Păduri de conifere	0,10
Păduri mixte	30,05
Pajiști naturale	3,85
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	3,80
RONPA0440 Ciucevele Cernei	
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	6,13
Păduri de foioase	7,87

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Păduri de conifere	39,34
Păduri mixte	38,64
Pajiști naturale	4,50
Vegetație subalpină	0,14
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	3,38
RONPA0441 Peștera Muierii	
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	76,61
Păduri de foioase	10,75
Păduri mixte	12,18
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,45
RONPA0442 Peștera Martel	
Păduri de foioase	98,94
Păduri mixte	1,06
RONPA0443 Cheile Corcoaiei	
Păduri de conifere	5,25
Păduri mixte	58,81
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	35,94
RONPA0444 Sfinxul Lainicilor	
Păduri de foioase	100
RONPA0445 Pietra Buha	
Păduri de foioase	100
RONPA0446 Pietra Andreaua	
Păduri de foioase	100
RONPA0447 Pietra Biserica Dracilor	
Livezi	100
RONPA0448 Izvoarele Izvernei	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	5,58
Terenuri arabile neirigate	9,47
Vii	0,39
Pășuni secundare	54,61
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	7,09
Păduri de foioase	12,99
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	9,88
RONPA0449 Izbulul Jaleșului	
Pășuni secundare	0,59
Păduri de foioase	94,38
Stâncării	5,03
RONPA0450 Peștera Gura Plaiului	
Pășuni secundare	31,51
Păduri de foioase	26,90
Păduri mixte	41,59
RONPA0451 Peștera Lazului	
Pășuni secundare	3,26
Păduri de foioase	3,01
Păduri mixte	93,73
RONPA0452 Peștera Iedului	
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	97,53
Păduri de foioase	2,47
RONPA0453 Cotul cu Aluni	
Păduri de foioase	54,93
Păduri mixte	45,07
RONPA0454 Rezervația botanică Cioclovina	
Păduri de foioase	27,55
Păduri mixte	72,45
RONPA0455 Pădurea Tismana - Pocuia	
Păduri de foioase	75,96
Păduri mixte	4,36
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	19,68
RONPA0457 Pădurea Polovragi	
Zone de culturi complexe	1,53
Păduri mixte	98,47
RONPA0458 Formațiunile eocene de la Săcelu	
Păduri de foioase	100

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
RONPA0459 Cheile Sohodolului	
Pășuni secundare	39,01
Păduri de foioase	48,53
Pajiști naturale	0,00
Stâncării	12,45
RONPA0460 Muntele Oslea	
Păduri de foioase	0,01
Păduri de conifere	1,01
Păduri mixte	1,17
Pajiști naturale	66,73
Vegetație subalpină	31,08
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,01
RONPA0461 Cheile Oltețului și Peștera Polovragi	
Pășuni secundare	2,59
Păduri mixte	73,98
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	23,42
RONPA0462 Cornetul Pocruiei	
Păduri de foioase	20,88
Păduri mixte	79,12
RONPA0463 Pietra Boroștenilor	
Păduri mixte	100
RONPA0464 Locul fosilifer Groșera	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	10,44
Zone de culturi complexe	89,56
RONPA0465 Locul fosilifer Gârbovu	
Zone de culturi complexe	100
RONPA0466 Locul fosilifer Buzești	
Pășuni secundare	10,67
Păduri de foioase	89,33
RONPA0467 Locul fosilifer Săulești	
Zone de culturi complexe	34,88
Păduri de foioase	65,12
RONPA0468 Locul fosilifer Valea Desului	
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	75,12
Păduri de foioase	24,88
RONPA0469 Valea Sodomului	
Pășuni secundare	96,42
Păduri de foioase	3,58
RONPA0470 Valea Ibanului	
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	52,73
Păduri de foioase	47,27
RONPA0471 Pădurea Bărcului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,21
Zone de culturi complexe	0,02
Păduri de foioase	99,77
RONPA0472 Stâncile Rafailă	
Păduri de foioase	100
RONPA0473 Izvoarele minerale Săcelu	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	100
RONPA0474 Dealul Gornăcelu	
Păduri de foioase	100
RONPA0512 Peștera cu Corali	
Păduri de foioase	43,19
Păduri mixte	56,57
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	0,24
RONPA0513 Peștera Zeicului	
Păduri mixte	24,09
Pajiști naturale	4,95
Vegetație subalpină	17,84
Zone de tranziție cu arbuști (defrișate)	53,12
RONPA0816 Căldarea Gâlcescu	
Pajiști naturale	75,62
Stâncării	12,97

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Areale cu vegetație rară	11,42
RONPA0931 Geoparcul Platoul Mehedinți	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,95
Terenuri arabile neirigate	8,09
Livezi	3,16
Pășuni secundare	1,96
Zone de culturi complexe	1,16
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	1,47
Păduri de foioase	52,15
Păduri mixte	28,96
Pajiști naturale	1,10
RONPA0947 Parcul Național Defileul Jiului	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,00
Unități industriale sau comerciale	0,01
Zone de culturi complexe	0,25
Terenuri agricole și cu vegetație naturală	0,31
Păduri de foioase	91,18
Păduri de conifere	1,20
Păduri mixte	0,42
Pajiști naturale	6,56
Cursuri de apă	0,07
RONPA0957 Cheile și Peștera Pătrunsa	
Păduri de foioase	100

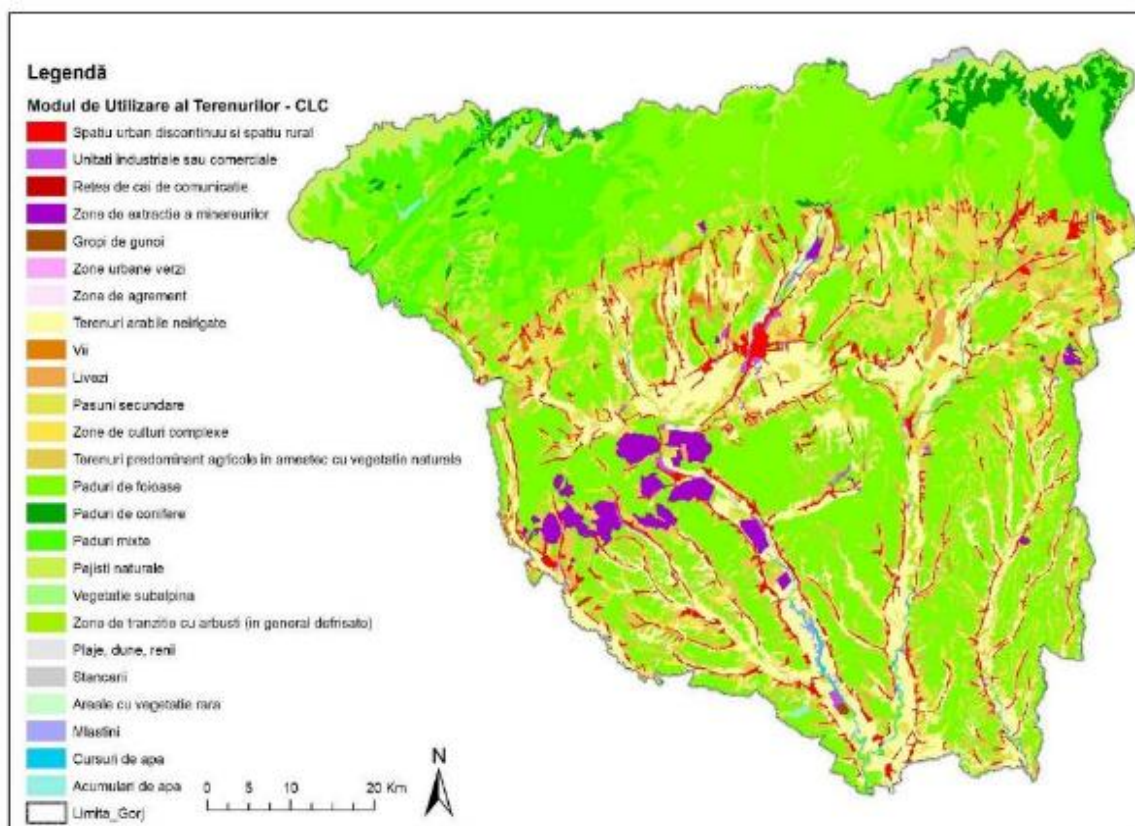

Figura 3-156: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Gorj

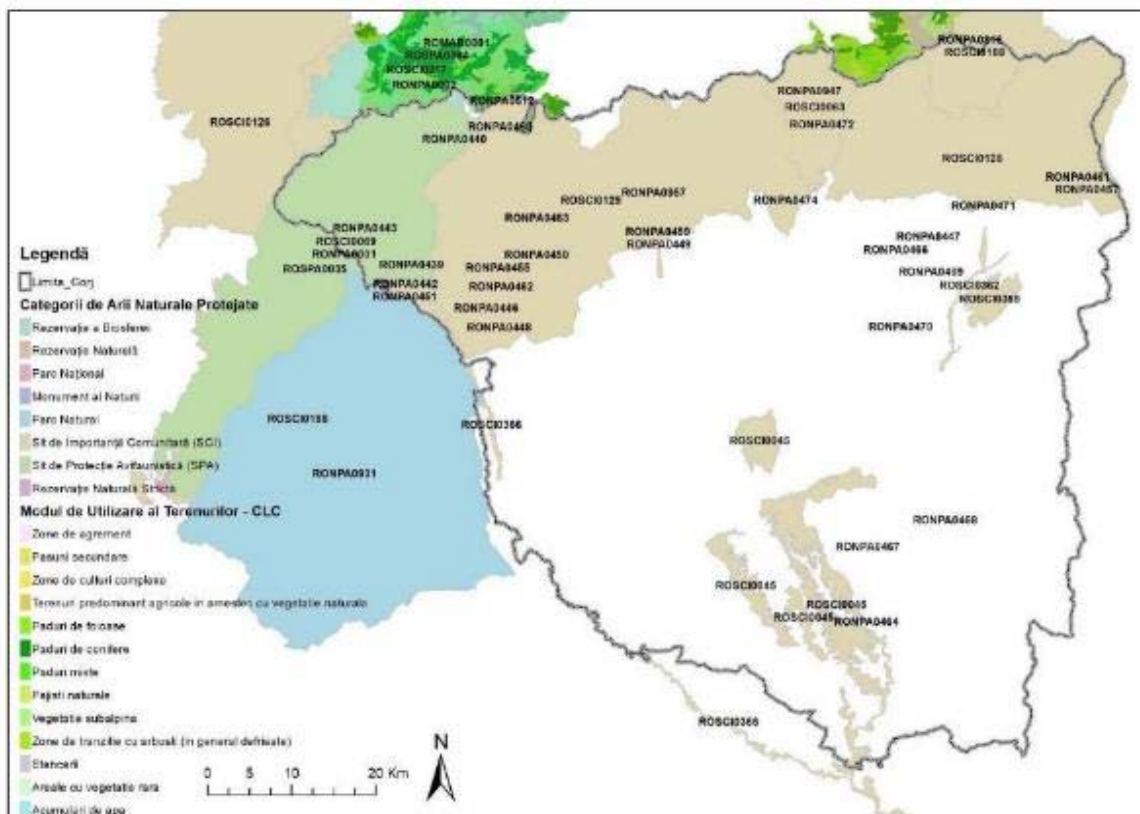

Figura 3-157: Harta modului de utilizare al terenurilor din arile naturale protejate aferente județului Gorj

Județul Hunedoara (RO423)

La nivelul județului Hunedoara au fost identificate 86 de arii naturale protejate, dintre care: 1 sit ROMAB, 28 situri ROSCI, 8 situri ROSPA și 49 situri RONPA.

Tabel 3-35: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul județului Hunedoara și ponderea acestora

Nr. crt.	Modul de Utilizare a Terenului	Suprafața (ha)	Procent (%)
1	Unități industriale sau comerciale	31,61	0,86
2	Zone urbane verzi	43,25	1,18
3	Zone de agrement	78,20	2,13
4	Păduri mixte	213,04	5,81
5	Pajiști naturale	1829,15	49,85
6	Vegetație subalpină	120,26	3,28
7	Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	282,75	7,70
8	Stâncării	35,05	0,96
9	Areale cu vegetație rară	98,46	2,68
10	Cursuri de apă	144,06	3,93
11	Acumulări de apă	338,37	9,22
12	Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	30,27	0,83
13	Zone de extracție a minereurilor	26,27	0,72
14	Terenuri arabile neirigate	25,60	0,70
15	Livezi	37,37	1,02
16	Pășuni secundare	86,11	2,35
17	Zone de culturi complexe	59,07	1,61
18	Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	28,89	0,79
19	Păduri de foioase	107,25	2,92
20	Păduri de conifere	54,23	1,48
Total		3669,28	100

În Tabelul 3-36 sunt prezentate modurile de utilizare a terenului și ponderea lor în cadrul ariilor naturale protejate din județul Hunedoara.

Tabel 3-36: Modul de utilizare a terenurilor la nivelul ariilor protejate din județul Hunedoara și ponderea acestora

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
ROMAB0001 Rezervația Biosferei Retezat	
Zone de agrement	0,16
Păduri mixte	5,03
Pajiști naturale	11,87
Vegetație subalpină	26,02
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	1,34
Stâncării	5,73
Areale cu vegetație rară	6,41
Acumulări de apă	0,85
Pășuni secundare	0,08
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	0,03
Păduri de foioase	2,48
Păduri de conifere	40,00
ROSCI0028 Cheile Cernei	
Pășuni secundare	0,85
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	0,93
Păduri de foioase	98,22
ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii	
Păduri mixte	30,99
Pajiști naturale	31,64
Areale cu vegetație rară	10,01
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	7,73
Păduri de foioase	19,49
Păduri de conifere	0,14
ROSCI0054 Dealul Cetății Deva	
Zone urbane verzi	25,22
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,70
Livezi	0,06
Pășuni secundare	0,11
Păduri de foioase	72,91
ROSCI0063 Defileul Jiului	
Păduri mixte	0,11
Pajiști naturale	3,28
Păduri de foioase	87,11
Păduri de conifere	9,50
ROSCI0064 Defileul Mureșului	
Pajiști naturale	6,24
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	1,24
Cursuri de apă	4,67
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,88
Zone de extracție a minereurilor	0,31
Terenuri arabile neirigate	8,38
Livezi	0,50
Pășuni secundare	6,17
Zone de culturi complexe	3,03
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	3,22
Păduri de foioase	65,37
ROSCI0069 Domogled - Valea Cernei	
Pajiști naturale	76,99
Vegetație subalpină	22,51
Stâncării	0,50
ROSCI0085 Frumoasa	
Pajiști naturale	30,61
Vegetație subalpină	0,01
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	5,95
Păduri de foioase	4,43
Păduri de conifere	59,00

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
ROSCI0087 Grădiștea Muncelului - Cioclovina	
Păduri mixte	3,74
Pajiști naturale	6,16
Vegetație subalpină	0,00
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	2,11
Areale cu vegetație rară	0,06
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,04
Zone de extracție a minereurilor	0,05
Terenuri arabile neirigate	0,00
Livezi	0,13
Pășuni secundare	5,66
Zone de culturi complexe	0,65
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	7,65
Păduri de foioase	65,29
Păduri de conifere	8,43
ROSCI0110 Măgurile Băitei	
Pajiști naturale	5,79
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,00
Zone de extracție a minereurilor	13,13
Livezi	0,26
Pășuni secundare	19,18
Păduri de foioase	61,63
ROSCI0121 Muntele Vulcan	
Pășuni secundare	26,34
Păduri de foioase	73,66
ROSCI0126 Munții Țarcu	
Vegetație subalpină	7,06
Areale cu vegetație rară	92,94
ROSCI0128 Nordul Gorjului de Est	
Păduri mixte	0,35
Pajiști naturale	28,89
Păduri de foioase	70,76
ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest	
Zone de agrement	0,05
Păduri mixte	28,47
Pajiști naturale	2,68
Vegetație subalpină	0,00
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	7,83
Areale cu vegetație rară	0,00
Păduri de foioase	2,88
Păduri de conifere	58,09
ROSCI0136 Pădurea Bejan	
Terenuri arabile neirigate	0,10
Pășuni secundare	0,31
Zone de culturi complexe	0,25
Păduri de foioase	99,34
ROSCI0188 Parâng	
Păduri mixte	6,18
Pajiști naturale	10,77
Vegetație subalpină	5,60
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	3,43
Stâncării	11,01
Areale cu vegetație rară	6,50
Pășuni secundare	0,09
Zone de culturi complexe	0,00
Păduri de foioase	17,45
Păduri de conifere	38,97
ROSCI0217 Retezat	
Zone de agrement	0,16
Păduri mixte	5,00
Pajiști naturale	11,81
Vegetație subalpină	25,65
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	1,32

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Stâncării	5,62
Areale cu vegetație rară	6,29
Acumulări de apă	0,98
Pășuni secundare	0,08
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	0,03
Păduri de foioase	2,98
Păduri de conifere	40,08
ROSCI0219 Rusca Montană	
Păduri mixte	45,10
Pajiști naturale	8,34
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	2,43
Păduri de foioase	44,13
ROSCI0236 Strei - Hațeg	
Păduri mixte	5,98
Pajiști naturale	6,52
Vegetație subalpină	0,16
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	5,85
Cursuri de apă	0,17
Acumulări de apă	0,39
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,53
Terenuri arabile neirigate	3,58
Livezi	0,07
Pășuni secundare	8,80
Zone de culturi complexe	2,09
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	5,14
Păduri de foioase	47,63
Păduri de conifere	13,09
ROSCI0250 Ținutul Pădurenilor	
Păduri mixte	16,50
Pajiști naturale	2,13
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	5,52
Pășuni secundare	0,67
Zone de culturi complexe	0,00
Păduri de foioase	69,53
Păduri de conifere	5,66
ROSCI0254 Tufurile calcaroase din Valea Bobâlna	
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	79,05
Păduri de foioase	4,53
Păduri de conifere	16,42
ROSCI0292 Coridorul Rusca Montană - Țarcu - Retezat	
Păduri mixte	6,50
Pajiști naturale	9,43
Vegetație subalpină	5,03
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	3,86
Areale cu vegetație rară	1,14
Acumulări de apă	0,07
Zone de extracție a minereurilor	0,14
Pășuni secundare	1,49
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	0,40
Păduri de foioase	56,69
Păduri de conifere	15,24
ROSCI0298 Defileul Crișului Alb	
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	12,49
Păduri de foioase	87,51
ROSCI0324 Munții Bihor	
Vegetație subalpină	0,02
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	0,75
Păduri de foioase	99,23
ROSCI0325 Munții Metaliferi	
Pajiști naturale	12,34
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	0,23
Pășuni secundare	0,24
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	3,69

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Păduri de foioase	82,94
Păduri de conifere	0,56
ROSCI0339 Pădurea Povernii - Valea Cernața	
Pajiști naturale	6,04
Pășuni secundare	0,05
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	3,26
Păduri de foioase	90,65
ROSCI0355 Podișul Lipovei - Poiana Ruscă	
Păduri mixte	0,01
Pajiști naturale	0,05
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	2,16
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,08
Pășuni secundare	28,84
Zone de culturi complexe	5,44
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	4,55
Păduri de foioase	58,87
Păduri de conifere	0,02
ROSCI0373 Râul Mureș între Brănișca și Ilia	
Cursuri de apă	8,96
Acumulări de apă	0,20
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,46
Zone de extracție a minereurilor	0,12
Terenuri arabile neirigate	5,62
Pășuni secundare	29,77
Zone de culturi complexe	0,61
Păduri de foioase	54,26
ROSCI0406 Zarandul de Est	
Pajiști naturale	17,48
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	0,76
Livezi	0,01
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	3,46
Păduri de foioase	78,29
ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei	
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	1,89
Cursuri de apă	2,55
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	1,18
Zone de extracție a minereurilor	0,53
Terenuri arabile neirigate	10,52
Livezi	0,21
Pășuni secundare	9,15
Zone de culturi complexe	2,37
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	0,20
Păduri de foioase	71,40
ROSPA0035 Domogled - Valea Cernei	
Pajiști naturale	76,99
Vegetație subalpină	22,51
Stâncării	0,50
ROSPA0043 Frumoasa	
Pajiști naturale	85,96
Vegetație subalpină	0,03
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	0,08
Păduri de conifere	13,93
ROSPA0045 Grădiștea Muncelului - Ciclovina	
Păduri mixte	3,85
Pajiști naturale	6,24
Vegetație subalpină	0,00
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	2,21
Areale cu vegetație rară	0,07
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,04
Zone de extracție a minereurilor	0,05
Terenuri arabile neirigate	0,00
Livezi	0,11
Pășuni secundare	5,58

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
Zone de culturi complexe	0,68
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	7,59
Păduri de foioase	64,75
Păduri de conifere	8,82
ROSPA0084 Munții Retezat	
Zone de agrement	0,16
Păduri mixte	5,03
Pajiști naturale	11,87
Vegetație subalpină	26,02
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	1,34
Stâncării	5,73
Areale cu vegetație rară	6,41
Acumulări de apă	0,85
Pășuni secundare	0,08
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	0,03
Păduri de foioase	2,48
Păduri de conifere	40,00
ROSPA0132 Munții Metaliferi	
Păduri mixte	0,77
Pajiști naturale	12,14
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	1,77
Areale cu vegetație rară	0,45
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,28
Zone de extracție a minereurilor	0,15
Terenuri arabile neirigate	0,25
Livezi	0,82
Pășuni secundare	6,28
Zone de culturi complexe	0,93
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	8,59
Păduri de foioase	66,92
Păduri de conifere	0,65
ROSPA0139 Piemontul Munților Metaliferi - Vințu	
Păduri mixte	1,50
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	2,55
Cursuri de apă	1,14
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,42
Terenuri arabile neirigate	35,30
Livezi	0,78
Pășuni secundare	25,11
Zone de culturi complexe	8,22
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	3,03
Păduri de foioase	21,96
ROSPA0153 Defileul Crișului Alb	
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	12,8
Păduri de foioase	87,2
RONPA0001 Parcul Național Domogled - Valea Cernei	
Pajiști naturale	76,99
Vegetație subalpină	22,51
Stâncării	0,50
RONPA0002 Parcul Național Retezat	
Zone de agrement	0,16
Păduri mixte	5,03
Pajiști naturale	11,87
Vegetație subalpină	26,02
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	1,34
Stâncării	5,73
Areale cu vegetație rară	6,41
Acumulări de apă	0,85
Pășuni secundare	0,08
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	0,03
Păduri de foioase	2,48
Păduri de conifere	40,00

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
RONPA0015 Parcul Natural Grădiștea Muncelului - Cioclovina	
Păduri mixte	3,85
Pajiști naturale	6,24
Vegetație subalpină	0,00
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	2,21
Areale cu vegetație rară	0,07
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,04
Zone de extracție a minereurilor	0,05
Terenuri arabile neirigate	0,00
Livezi	0,11
Pășuni secundare	5,58
Zone de culturi complexe	0,68
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	7,59
Păduri de foioase	64,75
Păduri de conifere	8,82
RONPA0054 Cheile Glodului	
Păduri mixte	89,20
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	10,80
RONPA0109 Peștera lui Duțu	
Păduri de foioase	100
RONPA0511 Gemenele	
Păduri mixte	9,76
Pajiști naturale	0,27
Vegetație subalpină	30,00
Stâncării	13,06
Areale cu vegetație rară	11,06
Acumulări de apă	0,01
Păduri de foioase	2,81
Păduri de conifere	33,02
RONPA0512 Peștera cu Corali	
Păduri mixte	89,20
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	10,80
RONPA0513 Peștera Zeicului	
Păduri mixte	34,30
Pajiști naturale	0,64
Vegetație subalpină	23,44
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	41,08
Păduri de conifere	0,54
RONPA0514 Complexul carstic Ponorici - Cioclovina	
Păduri mixte	6,11
Pajiști naturale	9,10
Pășuni secundare	12,71
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	16,00
Păduri de foioase	55,96
Păduri de conifere	0,11
RONPA0515 Pietra Crinului	
Pajiști naturale	97,60
Areale cu vegetație rară	1,06
Păduri de conifere	1,34
RONPA0516 Peștera Șura Mare	
Păduri mixte	1,79
Pajiști naturale	9,69
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	1,41
Terenuri arabile neirigate	0,00
Pășuni secundare	17,69
Zone de culturi complexe	0,01
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	16,56
Păduri de foioase	50,09
Păduri de conifere	2,75
RONPA0517 Peștera Tecuri	
Pajiști naturale	15,47
Păduri de foioase	48,89
Păduri de conifere	35,64

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
RONPA0518 Locul fosilifer Lăpugiu de Sus	
Livezi	55,62
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	44,38
RONPA0519 Locul fosilifer cu dinozauri de la Sânpetru	
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	17,58
Pășuni secundare	2,10
Păduri de foioase	80,32
RONPA0520 Peștera Cizmei	
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	100
RONPA0521 Dealul Colț și Dealul Zănoaga	
Livezi	0,05
Pășuni secundare	0,02
Păduri de foioase	99,93
RONPA0522 Fânațele Pui	
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	99,84
Păduri de foioase	0,16
RONPA0523 Fânațele cu narcise Nucșoara	
Pășuni secundare	100
RONPA0524 Mlaștina Peșteana	
Pășuni secundare	28,37
Păduri de foioase	71,63
RONPA0525 Calcarele de la Fața Fetii	
Păduri de foioase	93,90
Păduri de conifere	6,10
RONPA0526 Vârful Poieni	
Pășuni secundare	100
RONPA0527 Măgurile Săcărămbului	
Pajiști naturale	1,36
Păduri de foioase	98,64
RONPA0528 Pădurea Chizid	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	6,26
Terenuri arabile neirigate	0,25
Păduri de foioase	93,48
RONPA0529 Pădurea Bejan	
Terenuri arabile neirigate	0,10
Pășuni secundare	0,31
Zone de culturi complexe	0,25
Păduri de foioase	99,34
RONPA0530 Locul fosilifer Ohaba - Ponor	
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	11,04
Păduri de foioase	88,96
RONPA0531 Muntele Vulcan	
Pășuni secundare	35,75
Păduri de foioase	73,66
RONPA0532 Podul natural de la Grohot	
Păduri de foioase	100
RONPA0533 Pădurea Slivut	
Terenuri arabile neirigate	0,00
Zone de culturi complexe	0,28
Păduri de foioase	99,72
RONPA0534 Calcarele din Dealul Măgura	
Pajiști naturale	5,79
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,00
Zone de extracție a minereurilor	13,13
Livezi	0,26
Pășuni secundare	19,18
Păduri de foioase	61,63
RONPA0535 Dealul Cetății Deva	
Zone urbane verzi	93,28
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	6,30
Livezi	0,09
Pășuni secundare	0,32

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
RONPA0536 Măgura Uroiului	
Pășuni secundare	41,73
Zone de culturi complexe	58,27
RONPA0537 Tufurile calcaroase din Valea Bobâlna	
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	79,05
Păduri de foioase	4,53
Păduri de conifere	16,42
RONPA0538 Cheile Madei	
Păduri mixte	64,56
Pajiști naturale	5,63
Areale cu vegetație rară	28,27
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	1,54
RONPA0539 Cheile Crivადiei	
Pajiști naturale	2,57
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	29,89
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	6,01
Păduri de foioase	61,53
RONPA0540 Dealul și Peștera Bolii	
Livezi	0,04
Zone de culturi complexe	16,34
Păduri de foioase	83,62
RONPA0541 Arboretumul Simeria	
Păduri mixte	93,57
Cursuri de apă	0,38
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2,82
Terenuri arabile neirigate	3,04
Pășuni secundare	0,19
RONPA0542 Codrii seculari de pe valea Dobrișoarei și Prisloapei	
Păduri mixte	8,03
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	0,93
Pășuni secundare	0,39
Păduri de foioase	84,26
Păduri de conifere	6,40
RONPA0543 Pădurea Pojoga	
Păduri de foioase	100
RONPA0544 Calcarele de la Godinești	
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	3,16
Păduri de foioase	96,84
RONPA0545 Cheile Jietului	
Pajiști naturale	0,68
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	0,04
Păduri de foioase	12,65
Păduri de conifere	86,63
RONPA0546 Cheile Ribicioarei și Uibăreștilor	
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	37,46
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	4,69
Păduri de foioase	57,85
RONPA0547 Cheile Cernei	
Pășuni secundare	0,85
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	0,93
Păduri de foioase	98,22
RONPA0548 Cheile Tăii	
Pajiști naturale	0,05
Pășuni secundare	20,01
Păduri de foioase	79,94
RONPA0549 Apele mezotermale de la Geoagiu-Băi	
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	4,61
Pășuni secundare	1,56
Păduri de foioase	93,83
RONPA0550 Boholt	
Pășuni secundare	70,65
Păduri de foioase	29,35

Modul de utilizare a terenului	Procent (%)
RONPA0551 Calcarele de la Boiul de Sus	
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	5,02
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	12,01
Păduri de foioase	82,97
RONPA0552 Paleofauna reptiliană Țuștea	
Pășuni secundare	83,63
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	16,37
RONPA0929 Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului	
Unități industriale sau comerciale	0,12
Păduri mixte	5,64
Pajiști naturale	4,44
Vegetație subalpină	0,98
Zone de tranziție cu arbuști (în general defrișate)	3,78
Areale cu vegetație rară	0,21
Cursuri de apă	0,14
Acumulări de apă	0,45
Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	2,84
Zone de extracție a minereurilor	0,03
Terenuri arabile neirigate	13,09
Livezi	1,07
Pășuni secundare	15,45
Zone de culturi complexe	2,01
Terenuri predominant agricole în amestec cu vegetație naturală	3,36
Păduri de foioase	38,76
Păduri de conifere	7,64
RONPA0947 Parcul Național Defileul Jiului	
Păduri mixte	0,11
Pajiști naturale	3,28
Păduri de foioase	87,11
Păduri de conifere	9,50

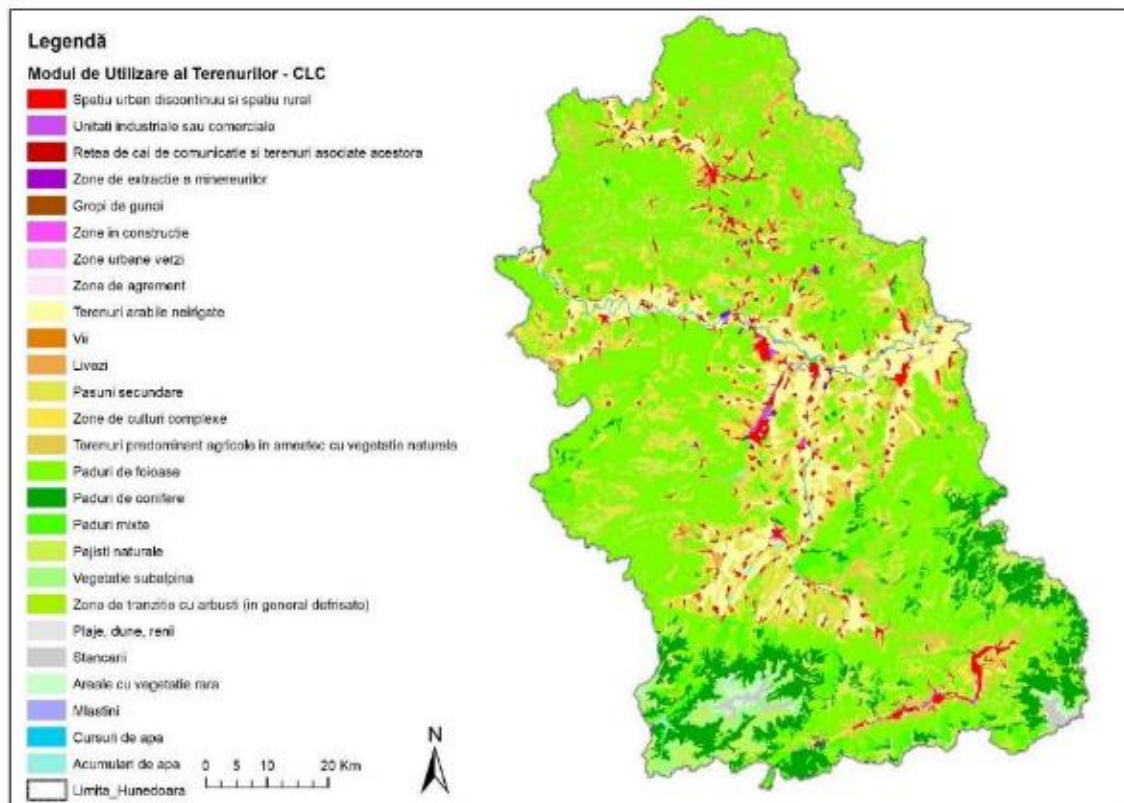

Figura 3-158: Harta modului de utilizare al terenurilor din județul Hunedoara

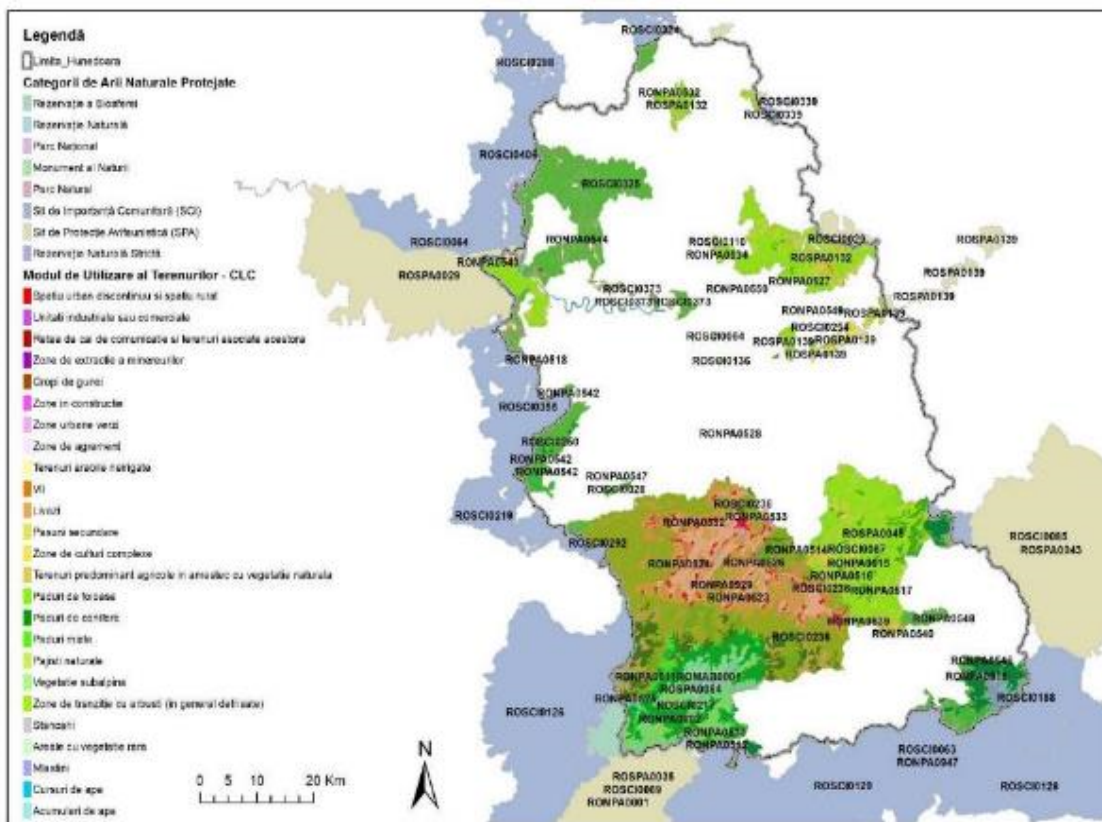

Figura 3-159: Harta modului de utilizare al terenurilor din arile naturale protejate aferente județului Hunedoara

3.1.5.2 Date privind elementele de biodiversitate prezente în fiecare județ din aria de implementare (tipuri de habitate de interes comunitar și distribuția acestora, specii, distribuția acestora și starea de conservare)

A. HABITATE DE INTERES COMUNITAR

La nivelul celor șase județe (Mureș, Galați, Prahova, Dolj, Gorj și Hunedoara) au fost identificate 76 de tipuri de habitate (a se vedea Tabelul 3-37), 6 dintre acestea fiind prezente pe suprafața în toate cele șase județe, și anume:

- 6430 – Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin;
- 9130 – Pădure de fag de tip *Asperulo-Fagetum*;
- 9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip *Gallio-Carpinetum*;
- 91E0* – Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
- 91I0* – Păduri stepice euro-siberiene de *Quercus* spp.;
- 91Y0 – Păduri dacice de stejar și carpen.

Tabel 3-37: Distribuția habitatelor la nivelul celor 6 județe

Nr. crt.	Tipul de habitat	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Gorj	Dolj	Hunedoara
1.	1110		X				
2.	1150		X				
3.	1210		X				
4.	1310		X				
5.	1410		X				
6.	1530*	X			X	X	
7.	2110		X				

Nr. crt.	Tipul de habitat	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Gorj	Dolj	Hunedoara
8.	2130*		x		x		
9.	2160		x				
10.	2190		x		x		
11.	3130	x	x		x	x	
12.	3140		x		x	x	
13.	3150	x	x		x	x	
14.	3160	x	x				
15.	3220	x		x	x		x
16.	3230			x	x		x
17.	3240	x		x	x		x
18.	3260	x	x	x	x	x	
19.	3270		x	x	x	x	
20.	4060	x		x	x		x
21.	4070*	x		x	x		x
22.	4080	x		x	x		x
23.	40A0*	x			x		x
24.	40C0*		x	x		x	
25.	6110*			x	x		x
26.	6120*		x		x	x	x
27.	6150	x			x		x
28.	6170	x		x	x		x
29.	6190				x		x
30.	6210	x		x	x		x
31.	6230*	x		x	x		x
32.	6240*	x					x
33.	6260*				x		
34.	62C0*		x			x	
35.	6410	x	x	x	x		x
36.	6420		x				
37.	6430	x	x	x	x	x	x
38.	6440	x	x		x	x	x
39.	6510	x	x		x	x	x
40.	6520	x		x	x		x
41.	7110*	x		x			x
42.	7140	x		x	x		x
43.	7210*		x				
44.	7220*			x	x		x
45.	7230	x			x		x
46.	7240*	x			x		x
47.	8110			x	x		x
48.	8120			x	x		x
49.	8160*			x	x		x
50.	8210			x	x		x
51.	8220	x					
52.	8230			x			x
53.	8310	x		x	x		x
54.	9110	x		x	x		x
55.	9130	x	x	x	x	x	x
56.	9150			x	x		x
57.	9170	x	x	x	x	x	x
58.	9180*	x		x	x		x
59.	91AA		x				
60.	91D0*	x			x		x
61.	91E0*	x	x	x	x	x	x
62.	91F0		x	x	x	x	x
63.	91H0*	x			x		x
64.	91I0*	x	x	x	x	x	x
65.	91K0				x		x
66.	91L0				x		x
67.	91M0				x	x	x
68.	91Q0			x	x		x
69.	91V0	x		x	x		x

Nr. crt.	Tipul de habitat	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Gorj	Dolj	Hunedoara
70.	91Y0	x	x	x	x	x	x
71.	9260				x		x
72.	92A0	x	x	x	x	x	
73.	92D0		x				
74.	9410	x		x	x		x
75.	9420	x		x	x		x
76.	9530*				x		x
Total		40	33	39	58	20	51

Cele mai multe habitate de interes comunitar au fost identificate în județul Hunedoara, iar cele mai puține în județul Dolj (a se vedea Figura 3-160). Datele au fost extrase din Formularele Standard Natura 2000 ale siturilor din fiecare județ, fiind luate în considerare doar habitatele menționate la punctul 3.1 *Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește* din aceste formulare.

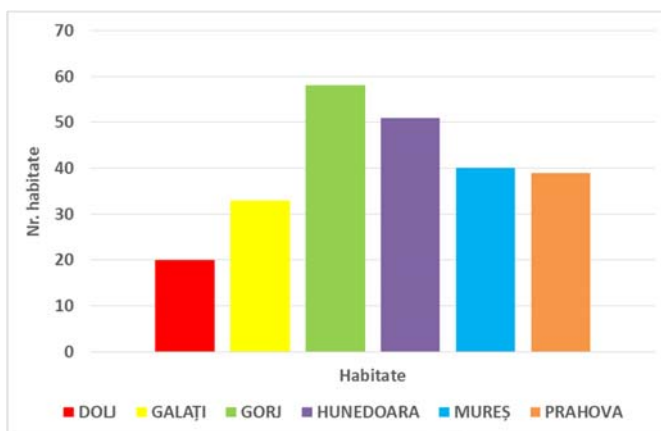

Figura 3-160: Reprezentarea numărului de habitate pe fiecare județ

Județul Mureș (RO125)

În județul Mureș au fost identificate, în ariile naturale protejate, un număr de 40 de habitate de interes comunitar, dintre acestea 12 sunt habitate prioritare.

Tabel 3-38: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Mureș

Nr. crt.	Cod	Denumire
1	1530*	Mlaștini și stepe sărăturate panonice
2	3130	Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrode, cu vegetație din <i>Littorelletea uniflorae</i> și/sau <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>
3	3150	Lacuri eutrofe naturale cu vegetație de <i>Magnopotamion</i> sau <i>Hydrocharition</i>
4	3160	Lacuri și iazuri distrofice naturale
5	3220	Cursuri de apă montane și vegetația erbacee de pe malurile acestora
6	3240	Vegetație lemnoasă cu <i>Salix eleagnos</i> de-a lungul râurilor montane
7	3260	Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul Montan, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i>
8	4060	Tufărișuri alpine și boreale
9	4070*	Tufărișuri de <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron hisutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>)
10	4080	Tufărișuri subarctice de <i>Salix ssp.</i>
11	40A0*	Tufărișuri subcontinentale peripanonice
12	6150	Pajiști boreale și alpine pe substraturi silicatică
13	6170	Pajiști calcifile alpine și subalpine
14	6210	Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substraturi calcaroase (<i>Festuco-Brometalia</i>)
15	6230*	Pajiști de <i>Nardus</i> bogate în specii, pe substraturi silicatică din zone montane (și submontane, în Europa Continentală)
16	6240*	Pajiști stepice subpanonice
17	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase
18	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin
19	6440	Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>

Nr. crt.	Cod	Denumire
20	6510	Fânețe de joasă altitudine (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sabguisorba officinalis</i>)
21	6520	Fânețe montane
22	7110*	Tinoavele bombate active
23	7140	Mlaștini turboase de tranziție și turbării mișcătoare
24	7230	Mlaștini alcaline
25	7240*	Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i>
26	8220	Versanți stâncosi silicatici cu vegetație casmofitică
27	8310	Peșteri închise accesului public
28	9110	Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>
29	9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagerum</i>
30	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>
31	9180*	Păduri de <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți, grohotișuri și ravene
32	91D0*	Turbării cu vegetație forestieră
33	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alon-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
34	91H0*	Păduri panonice de <i>Quercus pubescens</i>
35	91I0*	Păduri stepice euro-siberiene de <i>Quercus</i> spp.
36	91V0	Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>)
37	91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen
38	92A0	Păduri-galerii (zăvoaie) de <i>Salix alba</i> și <i>Populus alba</i>
39	9410	Păduri acidofile de molid (<i>Picea</i>) din etajul montan până în cel alpin
40	9420	Păduri alpine de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i>

Județul Galați (RO224)

La nivelul județului Galați au fost identificate, în ariile naturale protejate, un număr de 34 de habitate de interes comunitar, dintre care 7 sunt habitate prioritare.

Tabel 3-39: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Galați

Nr. crt.	Cod	Denumire
1	1110	Bancuri de nisip permanent submerse la mică adâncime
2	1150	Lagune costiere
3	1210	Vegetație anuală de-a lungul liniei țărmului
4	1310	Comunități de <i>Salicornia</i> și alte specii anuale care colonizează terenurile măloase și nisipoase
5	1410	Pajiști sărăturate mediteraneene (<i>Juncetalia maritimi</i>)
6	1530*	Mlaștini și stepe sărăturate panonice
7	2110	Dune mobile embrionare
8	2130*	Dune fixate de coastă cu vegetație erbacee (dune gri)
9	2160	Dune cu <i>Hippophae rhamnoides</i>
10	2190	Depresiuni umede interduale
11	3130	Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrode, cu vegetație din <i>Littorelletea uniflorae</i> și/sau <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>
12	3140	Ape dure oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de <i>Chara</i> spp.
13	3150	Lacuri eutrofe naturale cu vegetație de <i>Magnopotamion</i> sau <i>Hydrocharition</i>
14	3160	Lacuri și iazuri distrofice naturale
15	3260	Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i>
16	3270	Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație din <i>Chenopodion rubri</i> p.p. și <i>Bidention</i> p.p.
17	40C0*	Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice
18	6120*	Pajiști xerice și calcifile pe nisipuri
19	62C0*	Steppe ponto-sarmatice
20	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase
21	6420	Pajiști mediteraneene umede cu ierburi înalte din <i>Molinio-Holoschoenion</i>
22	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin
23	6440	Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>
24	6510	Fânețe de joasă altitudine (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sabguisorba officinalis</i>)
25	7210*	Mlaștini cu <i>Cladium mariscus</i> și specii de <i>Caricion davallianae</i>
26	9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagerum</i>
27	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>
28	91AA	Păduri est-europene de stejar pufos

Nr. crt.	Cod	Denumire
29	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
30	91F0	Păduri mixte de luncă de <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> și <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> sau <i>Fraxinus angustifolia</i> din lungul marilor râuri (ulmenion minoris)
31	91I0*	Păduri stepice euro-siberiene de <i>Quercus</i> spp.
32	91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen
33	92A0	Păduri-galerii (zăvoaie) de <i>Salix alba</i> și <i>Populus alba</i>
34	92D0	Galerii și tufărișuri sud-europene de luncă (<i>Nerio-Tamaricetea</i> și <i>Securinegion tinctoriae</i>)

Județul Prahova (RO316)

Și în județul Prahova au fost identificate, în ariile naturale protejate, un număr mare de habitate de interes comunitar – 39, dintre acestea 10 sunt habitate prioritare, chiar dacă la nivelul acestui județ întâlnim numărul cel mai scăzut de arii naturale protejate din punct de vedere numeric.

Tabel 3-40: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Prahova

Nr. crt.	Cod	Denumire
1	3220	Cursuri de apă montane și vegetația erbacee de pe malurile acestora
2	3230	Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul cursurilor de apă montane
3	3240	Vegetație lemnoasă cu <i>Salix elaeagnos</i> de-a lungul cursurilor de apă montane
4	3260	Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul Montan, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitriche-Batrachion</i>
5	3270	Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație din <i>Chenopodion rubri</i> p.p. și <i>Bidention</i> p.p.
6	4060	Tufărișuri alpine și boreale
7	4070*	Tufărișuri de <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron hisutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>)
8	4080	Tufărișuri subarctice de <i>Salix</i> spp.
9	40C0*	Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice
10	6110*	Pajiști rupicole calcifile sau bazifile din <i>Alyso-Sedion albi</i>
11	6170	Pajiști calcifile alpine și subalpine
12	6210	Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaros (<i>Festuco-Brometalia</i>)
13	6230*	Pajiști de <i>Nardus</i> bogate în specii, pe substraturi silicaticice din zone montane (și submontane, în Europa Continentală)
14	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase
15	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin
16	6520	Fânețe montane
17	7110*	Tinoavele bombate active
18	7140	Mlaștini turboase de tranziție și turbării mișcătoare
19	7220*	Izvoare mineralizate încrustate cu formare de tuf calcaros (<i>Cratoneurion</i>)
20	8110	Grohotișuri silicaticice din etajul montan până în etajul nival (<i>Androsacetalia alpinae</i> și <i>Galeopsietalia ladani</i>)
21	8120	Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (<i>Thlaspietea rotundifolii</i>)
22	8160*	Grohotișuri medio-europene carbonatice din etajele colinar și montan
23	8210	Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofitică
24	8230	Stâncării silicaticice cu vegetație pionieră din <i>Sedo-Scleranthion</i> sau <i>Sedo albi-Cerion dillenii</i>
25	8310	Peșteri închise accesului public
26	9110	Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>
27	9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>
28	9150	Păduri medio-europene de fag din <i>Cephalanthero-Fagion</i> pe substrat calcaros
29	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>
30	9180*	Păduri de <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți, grohotișuri și ravene
31	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
32	91F0	Păduri mixte de luncă de <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> și <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> sau <i>Fraxinus angustifolia</i> din lungul marilor râuri (ulmenion minoris)
33	91I0*	Păduri stepice euro-siberiene de <i>Quercus</i> spp.
34	91Q0	Păduri vest-carpatice de <i>Pinus sylvestris</i> pe substrat calcaros
35	91V0	Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>)
36	91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen
37	92A0	Păduri-galerii (zăvoaie) de <i>Salix alba</i> și <i>Populus alba</i>

Nr. crt.	Cod	Denumire
38	9410	Păduri acidofile de molid (<i>Picea</i>) din etajul montan până în cel Alpin
39	9420	Păduri alpine de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i>

Județul Dolj (RO411)

La nivelul județului Dolj au fost identificate, în ariile naturale protejate, un număr de 20 de habitate de interes comunitar, dintre care 5 sunt habitate prioritare.

Tabel 3-41: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Dolj

Nr. crt.	Cod	Denumire
1	1530*	Mlaștini și stepe sărăturate panonice
2	3130	Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrode, cu vegetație din <i>Littorelletea uniflorae</i> și/sau <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>
3	3140	Ape dure oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de <i>Chara</i> spp.
4	3150	Lacuri eutrofe naturale cu vegetație de <i>Magnopotamion</i> sau <i>Hydrocharition</i>
5	3260	Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitricho-Batrachion</i>
6	3270	Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație din <i>Chenopodion rubri</i> p.p. și <i>Bidention</i> p.p.
7	40C0*	Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice
8	6120*	Pajiști xerice și calcifile pe nisipuri
9	62C0*	Steppe ponto-sarmatice
10	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin
11	6440	Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>
12	6510	Fânețe de joasă altitudine (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sabguisorba officinalis</i>)
13	9130	Pădure de faș de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>
14	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>
15	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
16	91F0	Păduri mixte de luncă de <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> și <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> sau <i>Fraxinus angustifolia</i> din lungul marilor râuri (ulmenion minoris)
17	91I0*	Păduri stepice euro-siberiene de <i>Quercus</i> spp.
18	91M0	Păduri balcano-panonice de cer și gorun
19	91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen
20	92A0	Păduri-galerii (zăvoaie) de <i>Salix alba</i> și <i>Populus alba</i>

Județul Gorj (RO412)

În județul Gorj au fost identificate, în ariile naturale protejate, un număr de 58 de habitate de interes comunitar, dintre acestea 16 sunt habitate prioritare.

Tabel 3-42: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Gorj

Nr. crt.	Cod	Denumire
1	1530*	Mlaștini și stepe sărăturate panonice
2	2130*	Dune fixate de coastă cu vegetație erbacee - dune gri
3	2190	Depresiuni umede interdunale
4	3130	Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrode, cu vegetație din <i>Littorelletea uniflorae</i> și/sau <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>
5	3140	Ape dure oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de <i>Chara</i> spp.
6	3150	Lacuri eutrofe naturale cu vegetație de <i>Magnopotamion</i> sau <i>Hydrocharition</i>
7	3220	Cursuri de apă montane și vegetația erbacee de pe malurile acestora
8	3230	Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul cursurilor de apă montane
9	3240	Vegetație lemnoasă cu <i>Salix elaeagnos</i> de-a lungul cursurilor de apă montane
10	3260	Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul Montan, cu vegetație din <i>Ranunculion fluitantis</i> și <i>Callitricho-Batrachion</i>
11	3270	Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație din <i>Chenopodion rubri</i> p.p. și <i>Bidention</i> p.p.
12	4060	Tufărișuri alpine și boreale
13	4070*	Tufărișuri de <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron hisutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>)
14	4080	Tufărișuri subarctice de <i>Salix</i> spp.
15	40A0*	Tufărișuri subcontinentale peripanonice

Nr. crt.	Cod	Denumire
16	6110*	Pajiști rupicole calcifile sau bazifile din Alysso-Sedion albi
17	6120*	Pajiști xerice și calcifile pe nisipuri
18	6150	Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios
19	6170	Pajiști calcifile alpine și subalpine
20	6190	Pajiști panonice de stâncării (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)
21	6210	Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaroase (<i>Festuco-Brometalia</i>)
22	6230*	Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase
23	6260*	Stepe Panonice pe nisipuri
24	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase
25	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin
26	6440	Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>
27	6510	Fânețe de joasă altitudine (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sabguisorba officinalis</i>)
28	6520	Fânețe montane
29	7140	Mlaștini turboase de tranziție și turbării mișcătoare
30	7220*	Izvoare mineralizate încrustate cu formare de tuf calcaros (<i>Cratoneurion</i>)
31	7230	Mlaștini alcaline cu <i>Eriophorum latifolium</i> și <i>Carex flava</i>
32	7240*	Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i>
33	8110	Grohotișuri silicatice din etajul montan până în etajul nival (<i>Androsacetalia alpinae</i> și <i>Galeopsietalia ladani</i>)
34	8120	Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (<i>Thlaspietalia rotundifolia</i>)
35	8160*	Grohotișuri medio-europene carbonatice din etajele colinar și montan
36	8210	Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofitică
37	8310	Peșteri închise accesului public
38	9110	Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>
39	9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>
40	9150	Păduri medio-europene de fag din <i>Cephalanthero-Fagion</i> pe substrat calcaroase
41	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>
42	9180*	Păduri de <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți, grohotișuri și ravene
43	91D0*	Turbării cu vegetație forestieră
44	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alon-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
45	91F0	Păduri mixte de luncă de <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> și <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> sau <i>Feaxinus angustifolia</i> din lungul marilor râuri (<i>ulmenion minoris</i>)
46	91H0*	Păduri panonice de <i>Quercus pubescens</i>
47	91I0*	Păduri stepice euro-siberiene de <i>Quercus</i> spp.
48	91K0	Păduri ilirice de <i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)
49	91L0	Păduri ilirice de stejar cu carpen
50	91M0	Păduri balcano-panonice de cer și gorun
51	91Q0	Păduri vest-carpatice de <i>Pinus sylvestris</i> pe substrat calcaroase
52	91V0	Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>)
53	91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen
54	9260	Păduri de <i>Castanea sativa</i>
55	92A0	Păduri-galerii (zăvoaie) de <i>Salix alba</i> și <i>Populus alba</i>
56	9410	Păduri acidofile de molid (<i>Picea</i>) din etajul montan până în cel Alpin
57	9420	Păduri alpine de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i>
58	9530*	Păduri (sub)mediteraneene de pini negri endemici

Județul Hunedoara (RO423)

În județului Hunedoara au fost identificate, în ariile naturale protejate, un număr de 51 de habitate de interes comunitar, dintre acestea 16 sunt habitate prioritare.

Table 3-43: Habitatele prezente în ariile naturale protejate din județul Hunedoara

Nr. crt.	Cod	Denumire
1	3220	Cursuri de apă montane și vegetația erbacee de pe malurile acestora
2	3230	Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul cursurilor de apă montane
3	3240	Vegetație lemnoasă cu <i>Salix elaeagnos</i> de-a lungul cursurilor de apă montane
4	4060	Tufărișuri alpine și boreale
5	4070*	Tufărișuri de <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron hisutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsutum</i>)

Nr. crt.	Cod	Denumire
6	4080	Tufărișuri subarctice de <i>Salix</i> spp.
7	40A0*	Tufărișuri subcontinentale peripanonice
8	6110*	Pajiști rupicole calcifile sau bazifile din Alysso-Sedion albi
9	6120*	Pajiști xerice și calcifile pe nisipuri
10	6150	Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios
11	6170	Pajiști calcifile alpine și subalpine
12	6190	Pajiști panonice de stâncării (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)
13	6210	Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrate calcaroase (<i>Festuco-Brometalia</i>)
14	6230*	Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase
15	6240*	Pajiști stepice subpanonice
16	6410	Pajiști cu <i>Molinia</i> pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase
17	6430	Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin
18	6440	Pajiști aluviale ale văilor râurilor din <i>Cnidion dubii</i>
19	6510	Fânețe de joasă altitudine (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sabguisorba officinalis</i>)
20	6520	Fânețe montane
21	7110*	Tinoavele bombate active
22	7140	Mlaștini turboase de tranziție și turbării mișcătoare
23	7220*	Izvoare mineralizate încrustate cu formare de tuf calcaros (<i>Cratoneurion</i>)
24	7230	Mlaștini alcaline
25	7240*	Formațiuni pioniere alpine din <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i>
26	8110	Grohotișuri silicatiche din etajul montan până în etajul nival (<i>Androsacetalia alpinae</i> și <i>Galeopsietalia ladani</i>)
27	8120	Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (<i>Thlaspietea rotundifolii</i>)
28	8160*	Grohotișuri medio-europene carbonatice din etajele colinar și montan
29	8210	Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofitică
30	8230	Stâncării silicatiche cu vegetație pionieră din <i>Sedo-Scleranthion</i> sau <i>Sedo albi-Cerion dillenii</i>
31	8310	Peșteri închise accesului public
32	9110	Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>
33	9130	Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>
34	9150	Păduri medio-europene de fag din <i>Cephalanthero-Fagion</i> pe substrate calcaroase
35	9170	Păduri de stejar cu carpen de tip <i>Galio-Carpinetum</i>
36	9180*	Păduri de <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți, grohotișuri și ravene
37	91D0*	Turbării cu vegetație forestieră
38	91E0*	Păduri aluviale de <i>Alnus glutinosa</i> și <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alon-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
39	91F0	Păduri mixte de luncă de <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> și <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> sau <i>Feaxinus angustifolia</i> din lungul marilor râuri (ulmenion minoris)
40	91H0*	Păduri panonice de <i>Quercus pubescens</i>
41	91I0*	Păduri stepice euro-siberiene de <i>Quercus</i> spp.
42	91K0	Păduri ilirice de <i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)
43	91L0	Păduri ilirice de stejar cu carpen
44	91M0	Păduri balcano-panonice de cer și gorun
45	91Q0	Păduri vest-carpătice de <i>Pinus sylvestris</i> pe substrate calcaroase
46	91V0	Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>)
47	91Y0	Păduri dacice de stejar și carpen
48	9260	Păduri de <i>Castanea sativa</i>
49	9410	Păduri acidofile de molid (<i>Picea</i>) din etajul montan până în cel Alpin
50	9420	Păduri alpine de <i>Larix decidua</i> și/sau <i>Pinus cembra</i>
51	9530*	Păduri (sub)mediteraneene de pini negri endemici

În ceea ce privește evaluarea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar din cele 6 județe analizate, situația poate fi urmărită în figura de mai jos. Datele au fost extrase din Formularele Standard Natura 2000 ale siturilor din fiecare județ, fiind luate în considerare doar habitatele menționate la punctul 3.1 Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește. Cele mai multe habitate de interes comunitar au fost identificate în județul Hunedoara, urmat de județul Gorj, iar cele mai puține în județul Dolj. Se poate observa, de asemenea, faptul că foarte puține habitate de interes comunitar au o stare de conservare favorabilă, majoritatea intrând în categoria medie sau redusă.

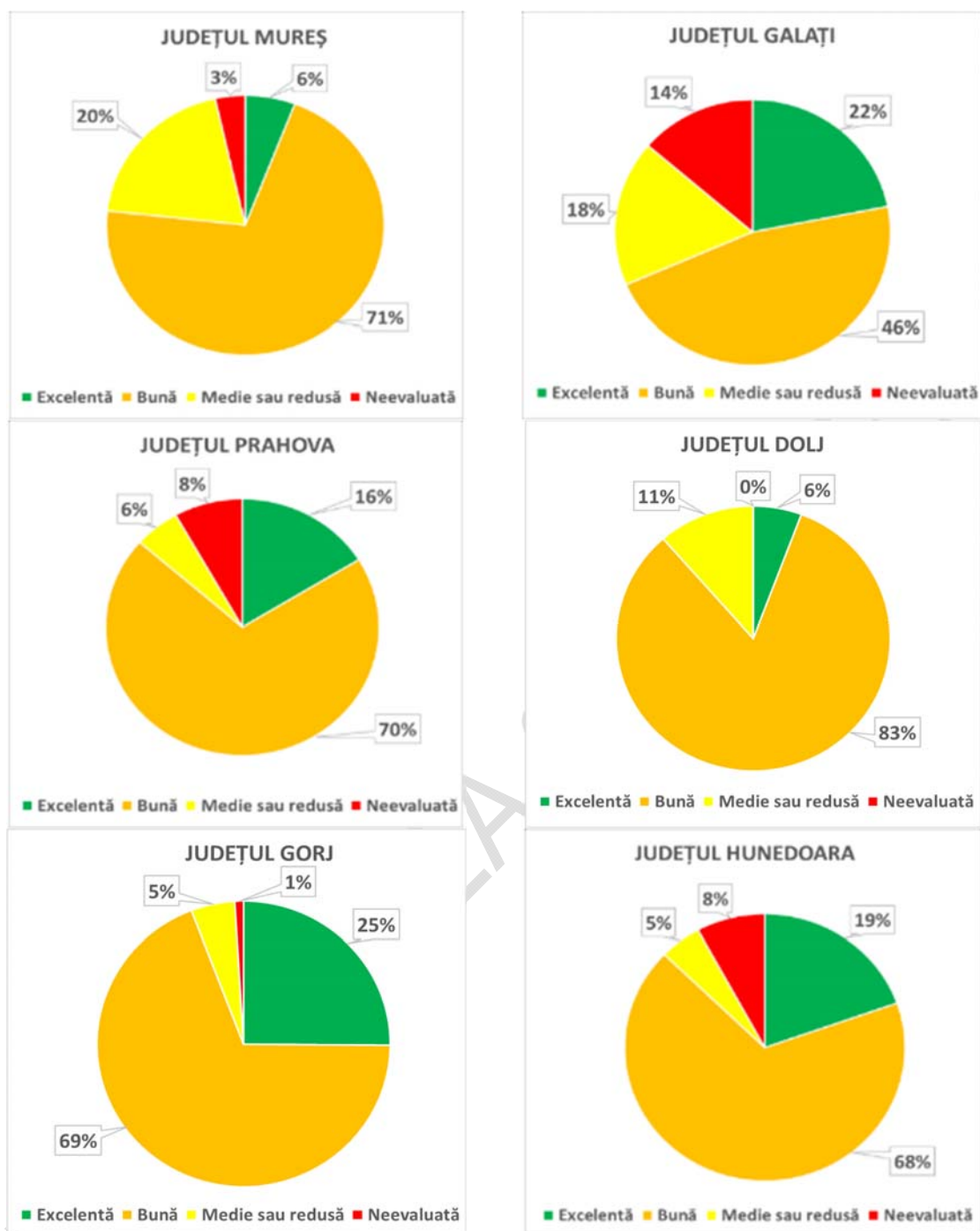

Figura 3-161: Ponderea habitatelor de interes comunitar din punct de vedere al statutului de conservare

B. SPECII DE INTERES COMUNITAR

La nivelul celor șase județe (Mureș, Galați, Prahova, Dolj, Gorj și Hunedoara) au fost identificate:

- 31 de specii de plante (dintre care 2 prioritare: 4024* - *Pseudogaurotina excellens* și 4070* - *Campanula serrata*);
- 44 de specii de nevertebrate (dintre care 6 prioritare: 1087* - *Rosalia alpina*, 1093* - *Austropotamobius torrentium*, 4024* - *Pseudogaurotina excellens*, 4039* - *Nymphalis vaualbum*, 6199* - *Euplagia quadripunctaria*, 6966* - *Osmoderma eremita* Complex);
- 28 de specii de pești;
- 10 specii de amfibieni și reptile;

- 286 specii de păsări;
- 23 de specii de mamifere (dintre care 4 prioritare: 1352* - *Canis lupus*, 1354* - *Ursus arctos*, 1356* - *Mustela lutreola*, 2647* - *Bison bonasus*).

În tabelele de mai jos sunt prezentate speciile de plante, nevertebrate, pești, amfibieni și reptile, păsări și mamifere, prezente în ariile naturale protejate din cele șase județe.

Tabel 3-44: Specii de plante prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe

Nr. crt.	Codul și specia	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
1	1379 - <i>Mannia triandra</i>			x			
2	1381 - <i>Dicranum viride</i>	x		x			x
3	1386 - <i>Buxbaumia viridis</i>			x		x	x
4	1389 - <i>Meesia longiseta</i>	x		x		x	x
5	1393 - <i>Drepanocladus vernicosus</i>			x			x
6	1428 - <i>Marsilea quadrifolia</i>		x	x	x	x	x
7	1477 - <i>Pulsatilla patens</i>	x					
8	1516 - <i>Aldrovanda vesiculosa</i>		x	x	x		
9	1617 - <i>Angelica palustris</i>	x					
10	1758 - <i>Ligularia sibirica</i>	x		x		x	x
11	1898 - <i>Eleocharis carniolica</i>				x	x	
12	1902 - <i>Cypripedium calceolus</i>	x		x		x	x
13	1939 - <i>Agrimonia pilosa</i>	x					
14	2093 - <i>Pulsatilla grandis</i>	x	x			x	x
15	2113 - <i>Draba dorneri</i>			x		x	x
16	2186 - <i>Syringa josikaea</i>						x
17	2253 - <i>Centaurea jankae</i>		x				
18	2255 - <i>Centaurea pontica</i>		x				
19	2285 - <i>Colchicum arenarium</i>				x		
20	4024* - <i>Pseudogaurotina excellens</i>					x	x
21	4066 - <i>Asplenium adulterinum</i>					x	x
22	4068 - <i>Adenophora lilifolia</i>	x					
23	4070* - <i>Campanula serrata</i>	x		x		x	x
24	4091 - <i>Crambe tataria</i>	x	x				
25	4097 - <i>Iris aphylla hungarica</i>	x	x	x		x	x
26	4098 - <i>Iris humilis arenaria</i>	x					
27	4116 - <i>Tozzia carpathica</i>	x		x		x	x
28	4122 - <i>Poa granitica disparilis</i>			x		x	x
29	6216 - <i>Hamatocaulis vernicosus</i>	x					
30	6927 - <i>Himantoglossum jankae</i>					x	x
31	6948 - <i>Pontechium maculatum maculatum</i>	x	x				
	Total	16	8	14	4	15	17

Tabel 3-45: Specii de nevertebrate prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe

Nr. crt.	Codul și specia	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
1	1014 - <i>Vertigo angustior</i>	x	x				
2	1032 - <i>Unio crassus</i>	x					
3	1037 - <i>Ophiogomphus cecilia</i>	x	x			x	x
4	1042 - <i>Leucorrhinia pectoralis</i>				x	x	
5	1059 - <i>Maculinea teleius</i>	x					x
6	1060 - <i>Lycaena dispar</i>	x	x			x	x
7	1065 - <i>Euphydryas aurinia</i>	x		x			x
8	1074 - <i>Eriogaster catax</i>	x					x

Nr. crt.	Codul și specia	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
9	1082 - <i>Graphoderus bilineatus</i>		x				
10	1083 - <i>Lucanus cervus</i>	x	x	x	x	x	x
11	1085 - <i>Buprestis splendens</i>					x	x
12	1086 - <i>Cucujus cinnaberinus</i>	x		x		x	x
13	1087* - <i>Rosalia alpina</i>	x		x		x	x
14	1088 - <i>Cerambyx cerdo</i>	x	x	x	x	x	x
15	1093* - <i>Austropotamobius torrentium</i>					x	x
16	1924 - <i>Oxyporus mannerheimii</i>					x	x
17	4011 - <i>Bolbelasmus unicornis</i>	x					
18	4012 - <i>Carabus hampei</i>	x					
19	4013 - <i>Carabus hungaricus</i>				x	x	
20	4014 - <i>Carabus variolosus</i>	x		x		x	x
21	4020 - <i>Pilemia tigrina</i>						x
22	4024* - <i>Pseudogaurotina excellens</i>					x	x
23	4026 - <i>Rhysodes sulcatus</i>					x	x
24	4027 - <i>Arytrura musculus</i>		x				x
25	4028 - <i>Catopta thrips</i>	x	x				
26	4031 - <i>Cucullia mixta</i>	x					
27	4034 - <i>Glyphipterix loricatella</i>					x	x
28	4035 - <i>Gortyna borelii lunata</i>	x				x	x
29	4036 - <i>Leptidea morsei</i>	x		x		x	x
30	4038 - <i>Lycaena helle</i>						x
31	4039* - <i>Nymphalis vaualbum</i>					x	x
32	4043 - <i>Pseudophilotes bavius</i>	x					
33	4045 - <i>Coenagrion ornatum</i>	x	x		x	x	x
34	4046 - <i>Cordulegaster heros</i>			x		x	x
35	4048 - <i>Isophya costata</i>						x
36	4050 - <i>Isophya stysi</i>	x					x
37	4053 - <i>Paracaloptenus caloptenoides</i>					x	x
38	4054 - <i>Pholidoptera transsylvanica</i>	x		x	x	x	x
39	4056 - <i>Anisus vorticulus</i>		x		x		
40	4057 - <i>Chilostoma banaticum</i>			x		x	x
41	6169 - <i>Euphydrias matura</i>	x		x		x	x
42	6199* - <i>Euplagia quadripunctaria</i>	x	x	x		x	x
43	6908 - <i>Morimus asper funereus</i>		x	x	x	x	x
44	6966* - <i>Osmoderma eremita</i> Complex	x				x	x
Total		25	12	13	8	27	33

Tabel 3-46: Specii de pești prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe

Nr. crt.	Codul și specia	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
1	1105 - <i>Hucho hucho</i>	x					
2	1130 - <i>Aspius aspius</i>	x	x		x	x	x
3	1145 - <i>Misgurnus fossilis</i>		x	x	x	x	x
4	1157 - <i>Gymnocephalus schraetzer</i>		x		x	x	
5	1159 - <i>Zingel zingel</i>	x	x		x	x	x
6	1160 - <i>Zingel streber</i>	x	x		x	x	x
7	2011 - <i>Umbra krameri</i>		x	x	x		
8	2484 - <i>Eudontomyzon mariae</i>					x	x
9	2485 - <i>Eudontomyzon vladykovi</i>					x	x
10	2522 - <i>Pelecus cultratus</i>		x		x	x	x
11	2555 - <i>Gymnocephalus baloni</i>		x		x		
12	4123 - <i>Eudontomyzon danfordi</i>	x				x	x

Nr. crt.	Codul și specia	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
13	4125 - <i>Alosa immaculata</i>		X		X	X	
14	4127 - <i>Alosa tanaica</i>		X				
15	5197 - <i>Sabanejewia balcanica</i>	X	X			X	X
16	5261 - <i>Barbus balcanicus</i>					X	X
17	5264 - <i>Barbus carpathicus</i>	X					
18	5266 - <i>Barbus petenyi</i>	X				X	X
19	5329 - <i>Romanogobio vladykovi</i>	X	X		X	X	X
20	5339 - <i>Rhodeus amarus</i>	X	X	X	X	X	X
21	5346 - <i>Sabanejewia vallachica</i>		X				
22	5347 - <i>Sabanejewia bulgarica</i>		X		X	X	
23	6143 - <i>Romanogobio kesslerii</i>	X	X		X	X	X
24	6145 - <i>Romanogobio uranoscopus</i>	X				X	X
25	6963 - <i>Cobitis taenia</i> Complex	X	X		X	X	X
26	6964 - <i>Barbus meridionalis</i> all others	X		X			
27	6965 - <i>Cottus gobio</i> all others	X		X		X	X
28	7013 - <i>Barbus biharicus</i>						X
Total		15	17	5	14	20	18

Tabel 3-47: Specii de amfibieni și reptile prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe

Nr. crt.	Codul și specia	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
1	1166 - <i>Triturus cristatus</i>	X	X	X	X	X	X
2	1188 - <i>Bombina bombina</i>	X	X	X	X	X	X
3	1193 - <i>Bombina variegata</i>	X		X		X	X
4	1993 - <i>Triturus dobrogicus</i>		X		X		
5	2001 - <i>Triturus montandoni</i>	X		X			
6	1217 - <i>Testudo hermanni</i>					X	X
7	1219 - <i>Testudo graeca</i>		X				
8	1220 - <i>Emys orbicularis</i>	X	X	X	X	X	X
9	1298 - <i>Vipera ursinii</i>		X				
10	4008 - <i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	X					X
Total		6	6	5	4	5	6

Tabel 3-48: Specii de mamifere prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe

Nr. crt.	Codul și specia	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
1	1303 - <i>Rhinolophus hipposideros</i>	X		X		X	X
2	1304 - <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	X				X	X
3	1305 - <i>Rhinolophus euryale</i>					X	X
4	1306 - <i>Rhinolophus blasii</i>					X	X
5	1307 - <i>Myotis blythii</i>	X				X	X
6	1308 - <i>Barbastella barbastellus</i>	X		X		X	X
7	1310 - <i>Miniopterus schreibersii</i>	X				X	X
8	1316 - <i>Myotis capaccinii</i>					X	X
9	1318 - <i>Myotis dasycneme</i>						X
10	1321 - <i>Myotis emarginatus</i>	X				X	X
11	1323 - <i>Myotis bechsteinii</i>	X				X	X
12	1324 - <i>Myotis myotis</i>	X	X	X		X	X
13	1335 - <i>Spermophilus citellus</i>		X	X	X	X	X
14	1337 - <i>Castor fiber</i>	X	X	X			X

15	1352* - <i>Canis lupus</i>	x		x		x	x
16	1354* - <i>Ursus arctos</i>	x		x		x	x
17	1355 - <i>Lutra lutra</i>	x	x	x	x	x	x
18	1356* - <i>Mustela lutreola</i>		x				
19	1361 - <i>Lynx lynx</i>	x		x		x	x
20	2609 - <i>Mesocricetus newtoni</i>		x				
21	2633 - <i>Mustela eversmanii</i>		x				
22	2635 - <i>Mustela lutreola</i>		x				
23	2647* - <i>Bison bonasus</i>					x	x
Total		13	8	9	2	17	19

Tabel 3-49: Specii de păsări prezente în ariile naturale protejate din cele 6 județe

Nr. crt.	Codul și specia	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
1	A001 - <i>Gavia stellata</i>	x	x		x		x
2	A002 - <i>Gavia arctica</i>	x	x		x		x
3	A004 - <i>Tachybaptus ruficollis</i>	x	x	x	x		x
4	A005 - <i>Podiceps cristatus</i>	x	x	x	x		
5	A006 - <i>Podiceps griseogen</i>	x	x	x	x		
6	A008 - <i>Podiceps nigricollis</i>	x	x	x	x		
7	A017 - <i>Phalacrocorax carbo</i>	x	x		x		x
8	A019 - <i>Pelecanus onocrotalus</i>		x	x	x		
9	A020 - <i>Pelecanus crispus</i>		x	x	x		
10	A021 - <i>Botaurus stellaris</i>	x	x		x		
11	A022 - <i>Ixobrychus minutus</i>	x	x	x	x		x
12	A023 - <i>Nycticorax nycticorax</i>	x	x	x	x		x
13	A024 - <i>Ardeola ralloides</i>	x	x	x	x		
14	A025 - <i>Bubulcus ibis</i>		x				
15	A026 - <i>Egretta garzetta</i>	x	x	x	x		x
16	A027 - <i>Egretta alba</i>	x	x		x		x
17	A028 - <i>Ardea cinerea</i>	x	x	x	x		x
18	A029 - <i>Ardea purpurea</i>	x	x	x	x		
19	A030 - <i>Ciconia nigra</i>	x	x	x	x	x	x
20	A031 - <i>Ciconia ciconia</i>	x	x	x	x		x
21	A032 - <i>Plegadis falcinellus</i>		x	x	x		
22	A034 - <i>Platalea leucorodia</i>	x	x	x	x		
23	A036 - <i>Cygnus olor</i>	x	x		x		
24	A037 - <i>Cygnus columbianus bewickii</i>		x				
25	A038 - <i>Cygnus cygnus</i>		x	x	x		
26	A039 - <i>Anser fabalis</i>		x				
27	A041 - <i>Anser albifrons</i>	x	x	x	x		
28	A042 - <i>Anser erythropus</i>		x		x		
29	A043 - <i>Anser anser</i>		x	x	x		
30	A048 - <i>Tadorna tadorna</i>		x		x		
31	A050 - <i>Anas penelope</i>	x	x		x		
32	A051 - <i>Anas strepera</i>	x	x	x	x		
33	A052 - <i>Anas crecca</i>	x	x		x		x
34	A053 - <i>Anas platyrhynchos</i>	x	x	x	x		x
35	A054 - <i>Anas acuta</i>	x	x		x		
36	A055 - <i>Anas querquedula</i>	x	x		x		
37	A056 - <i>Anas clypeata</i>	x	x		x		
38	A058 - <i>Netta rufina</i>		x				
39	A059 - <i>Aythya ferina</i>	x	x	x	x		
40	A060 - <i>Aythya nyroca</i>	x	x	x	x		
41	A061 - <i>Aythya fuligula</i>	x	x		x		
42	A062 - <i>Aythya marila</i>		x				
43	A067 - <i>Bucephala clangula</i>	x	x		x		
44	A068 - <i>Mergus albellus</i>		x		x		
45	A069 - <i>Mergus serrator</i>		x				

Nr. crt.	Codul și specia	Judetul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
46	A070 - <i>Mergus merganser</i>		x				
47	A071 - <i>Oxyura leucocephala</i>		x				
48	A072 - <i>Pernis apivorus</i>	x		x	x	x	x
49	A073 - <i>Milvus migrans</i>		x		x		x
50	A075 - <i>Haliaeetus albicilla</i>		x	x	x		x
51	A080 - <i>Circaetus gallicus</i>	x	x		x	x	x
52	A081 - <i>Circus aeruginosus</i>	x	x	x	x		x
53	A082 - <i>Circus cyaneus</i>	x	x	x	x		x
54	A083 - <i>Circus macrourus</i>		x				
55	A084 - <i>Circus pygargus</i>	x	x	x	x		
56	A085 - <i>Accipiter gentilis</i>	x					x
57	A086 - <i>Accipiter nisus</i>	x	x	x	x		
58	A087 - <i>Buteo buteo</i>	x	x	x	x		x
59	A088 - <i>Buteo lagopus</i>	x	x				x
60	A089 - <i>Aquila pomarina</i>	x	x		x	x	x
61	A090 - <i>Aquila clanga</i>		x				
62	A091 - <i>Aquila chrysaetos</i>	x				x	x
63	A092 - <i>Hieraaetus pennatus</i>	x	x	x			x
64	A094 - <i>Pandion haliaetus</i>		x		x		x
65	A095 - <i>Falco naumanni</i>		x				
66	A096 - <i>Falco tinnunculus</i>	x	x	x	x		x
67	A097 - <i>Falco vespertinus</i>	x	x	x	x		x
68	A098 - <i>Falco columbarius</i>	x	x	x	x		x
69	A099 - <i>Falco subbuteo</i>	x	x	x	x		x
70	A103 - <i>Falco peregrinus</i>	x	x			x	x
71	A104 - <i>Bonasa bonasia</i>	x				x	x
72	A108 - <i>Tetrao urogallus</i>	x				x	x
73	A112 - <i>Perdix perdix</i>	x					
74	A113 - <i>Coturnix coturnix</i>				x		x
75	A118 - <i>Rallus aquaticus</i>		x	x	x		
76	A119 - <i>Porzana porzana</i>		x	x			
77	A120 - <i>Porzana parva</i>	x	x	x	x		
78	A121 - <i>Porzana pusilla</i>		x				
79	A122 - <i>Crex crex</i>	x	x		x	x	x
80	A123 - <i>Gallinula chloropus</i>	x	x		x		
81	A125 - <i>Fulica atra</i>	x	x		x		x
82	A127 - <i>Grus grus</i>		x				
83	A130 - <i>Haematopus ostralegus</i>		x				
84	A131 - <i>Himantopus himantopus</i>	x	x		x		
85	A132 - <i>Recurvirostra avosetta</i>	x	x	x	x		
86	A133 - <i>Burhinus oediconemus</i>		x		x		
87	A135 - <i>Glareola pratincola</i>		x	x			
88	A136 - <i>Charadrius dubius</i>		x	x	x		x
89	A137 - <i>Charadrius hiaticula</i>				x		
90	A138 - <i>Charadrius alexandrinus</i>		x				
91	A139 - <i>Charadrius morinellus</i>		x				
92	A140 - <i>Pluvialis apricaria</i>	x	x		x		
93	A141 - <i>Pluvialis squatarola</i>		x		x		
94	A142 - <i>Vanellus vanellus</i>	x	x	x	x		
95	A143 - <i>Calidris canutus</i>		x				
96	A144 - <i>Calidris alba</i>		x		x		
97	A145 - <i>Calidris minuta</i>		x		x		
98	A146 - <i>Calidris temminckii</i>		x		x		
99	A147 - <i>Calidris ferruginea</i>		x		x		
100	A149 - <i>Calidris alpina</i>	x	x		x		
101	A150 - <i>Limicola falcinellus</i>		x		x		
102	A151 - <i>Philomachus pugnax</i>	x	x		x		x

Nr. crt.	Codul și specia	Judetul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
103	A152 - <i>Lymnocyptes minimus</i>		x				
104	A153 - <i>Gallinago gallinago</i>	x	x		x		
105	A154 - <i>Gallinago media</i>		x				
106	A155 - <i>Scolopax rusticola</i>	x	x	x			
107	A156 - <i>Limosa limosa</i>	x	x		x		
108	A157 - <i>Limosa lapponica</i>		x				
109	A158 - <i>Numenius phaeopus</i>		x				
110	A159 - <i>Numenius tenuirostris</i>		x				
111	A160 - <i>Numenius arquata</i>		x		x		
112	A161 - <i>Tringa erythropus</i>	x	x		x		
113	A162 - <i>Tringa totanus</i>		x		x		
114	A163 - <i>Tringa stagnatilis</i>		x		x		
115	A164 - <i>Tringa nebularia</i>		x		x		
116	A165 - <i>Tringa ochropus</i>	x	x		x		
117	A166 - <i>Tringa glareola</i>	x	x		x		x
118	A167 - <i>Xenus cinereus</i>		x				
119	A168 - <i>Actitis hypoleucos</i>	x	x		x		x
120	A169 - <i>Arenaria interpres</i>		x				
121	A170 - <i>Phalaropus lobatus</i>		x				
122	A173 - <i>Stercorarius parasiticus</i>		x				
123	A174 - <i>Stercorarius longicaudus</i>		x				
124	A176 - <i>Larus melanocephalus</i>		x				
125	A177 - <i>Larus minutus</i>		x		x		
126	A179 - <i>Larus ridibundus</i>	x	x		x		x
127	A180 - <i>Larus genei</i>		x				
128	A182 - <i>Larus canus</i>	x	x		x		
129	A183 - <i>Larus fuscus</i>		x		x		
130	A189 - <i>Gelochelidon nilotica</i>		x				
131	A190 - <i>Sterna caspia</i>		x				
132	A191 - <i>Sterna sandvicensis</i>		x				
133	A193 - <i>Sterna hirundo</i>	x	x		x		
134	A195 - <i>Sterna albifrons</i>		x		x		
135	A196 - <i>Chlidonias hybridus</i>	x	x		x		
136	A197 - <i>Chlidonias niger</i>	x	x		x		
137	A198 - <i>Chlidonias leucopterus</i>		x				
138	A207 - <i>Columba oenas</i>	x	x		x		
139	A208 - <i>Columba palumbus</i>	x			x		x
140	A209 - <i>Streptopelia decaocto</i>		x				
141	A210 - <i>Streptopelia turtur</i>	x	x		x		x
142	A212 - <i>Cuculus canorus</i>	x			x	x	x
143	A214 - <i>Otus scops</i>	x	x				x
144	A215 - <i>Bubo bubo</i>	x				x	x
145	A217 - <i>Glaucidium passerinum</i>	x				x	x
146	A218 - <i>Athene noctua</i>	x		x			
147	A219 - <i>Strix aluco</i>			x			
148	A220 - <i>Strix uralensis</i>	x				x	x
149	A221 - <i>Asio otus</i>	x	x		x		x
150	A222 - <i>Asio flammeus</i>	x	x	x			
151	A223 - <i>Aegolius funereus</i>	x				x	x
152	A224 - <i>Caprimulgus europaeus</i>	x	x		x	x	x
153	A226 - <i>Apus apus</i>	x	x		x		x
154	A228 - <i>Apus melba</i>		x				x
155	A229 - <i>Alcedo atthis</i>	x	x	x	x	x	x
156	A230 - <i>Merops apiaster</i>	x	x		x		x
157	A231 - <i>Coracias garrulus</i>		x	x	x		
158	A232 - <i>Upupa epops</i>	x	x	x	x		x
159	A233 - <i>Jynx torquilla</i>	x		x	x		x

Nr. crt.	Codul și specia	Judetul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
160	A234 - <i>Picus canus</i>	x	x	x		x	x
161	A236 - <i>Dryocopus martius</i>	x	x	x		x	x
162	A237 - <i>Dendrocopos major</i>	x		x		x	x
163	A238 - <i>Dendrocopos medius</i>	x	x	x	x	x	x
164	A239 - <i>Dendrocopos leucotos</i>	x				x	x
165	A240 - <i>Dendrocopos minor</i>			x			
166	A241 - <i>Picoides tridactylus</i>	x				x	x
167	A242 - <i>Melanocorypha calandra</i>		x				
168	A244 - <i>Galerida cristata</i>			x	x		
169	A246 - <i>Lullula arborea</i>	x	x	x	x	x	x
170	A247 - <i>Alauda arvensis</i>	x	x		x		x
171	A249 - <i>Riparia riparia</i>		x		x		x
172	A251 - <i>Hirundo rustica</i>	x	x		x		x
173	A252 - <i>Hirundo daurica</i>		x				x
174	A253 - <i>Delichon urbica</i>	x	x		x		x
175	A255 - <i>Anthus campestris</i>	x	x				x
176	A256 - <i>Anthus trivialis</i>	x	x			x	x
177	A257 - <i>Anthus pratensis</i>	x					
178	A258 - <i>Anthus cervinus</i>		x				
179	A259 - <i>Anthus spinoletta</i>	x	x			x	x
180	A260 - <i>Motacilla flava</i>	x	x	x			
181	A261 - <i>Motacilla cinerea</i>	x	x				x
182	A262 - <i>Motacilla alba</i>		x	x	x		x
183	A263 - <i>Bombycilla garrulus</i>	x	x				
184	A264 - <i>Cinclus cinclus</i>	x					
185	A265 - <i>Troglodytes troglodytes</i>	x					
186	A266 - <i>Prunella modularis</i>	x	x				x
187	A267 - <i>Prunella collaris</i>	x					
188	A269 - <i>Erithacus rubecula</i>	x		x	x		x
189	A270 - <i>Luscinia luscinia</i>	x	x		x		
190	A271 - <i>Luscinia megarhynchos</i>		x		x		x
191	A272 - <i>Luscinia svecica</i>		x				
192	A273 - <i>Phoenicurus ochruros</i>	x	x		x		x
193	A274 - <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	x	x		x		x
194	A275 - <i>Saxicola rubetra</i>	x	x	x	x		x
195	A276 - <i>Saxicola torquata</i>		x	x	x		x
196	A277 - <i>Oenanthe oenanthe</i>		x	x	x		x
197	A278 - <i>Oenanthe hispanica</i>		x				
198	A280 - <i>Monticola saxatilis</i>	x					x
199	A282 - <i>Turdus torquatus</i>	x					x
200	A283 - <i>Turdus merula</i>	x			x		x
201	A284 - <i>Turdus pilaris</i>		x				x
202	A285 - <i>Turdus philomelos</i>	x	x		x		x
203	A286 - <i>Turdus iliacus</i>		x				
204	A287 - <i>Turdus viscivorus</i>	x	x				x
205	A290 - <i>Locustella naevia</i>		x				
206	A291 - <i>Locustella fluviatilis</i>	x			x		
207	A292 - <i>Locustella luscinioides</i>	x	x		x		
208	A293 - <i>Acrocephalus melanopogon</i>		x				
209	A295 - <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	x	x	x	x		
210	A296 - <i>Acrocephalus palustris</i>	x	x		x		
211	A297 - <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	x	x	x	x		
212	A298 - <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	x	x	x	x		
213	A299 - <i>Hippolais icterina</i>		x				x
214	A307 - <i>Sylvia nisoria</i>	x	x	x	x	x	x
215	A308 - <i>Sylvia curruca</i>	x	x		x		x
216	A309 - <i>Sylvia communis</i>	x	x		x		x

Nr. crt.	Codul și specia	Judetul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
217	A310 - <i>Sylvia borin</i>	x	x		x		
218	A311 - <i>Sylvia atricapilla</i>	x	x		x		x
219	A314 - <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	x	x				
220	A315 - <i>Phylloscopus collybita</i>	x	x	x	x		x
221	A316 - <i>Phylloscopus trochilus</i>	x	x		x		x
222	A317 - <i>Regulus regulus</i>	x	x		x		x
223	A318 - <i>Regulus ignicapillus</i>	x			x		x
224	A319 - <i>Muscicapa striata</i>	x	x		x		x
225	A320 - <i>Ficedula parva</i>	x	x			x	x
226	A321 - <i>Ficedula albicollis</i>	x	x		x	x	x
227	A322 - <i>Ficedula hypoleuca</i>	x	x				x
228	A323 - <i>Panurus biarmicus</i>			x			
229	A324 - <i>Aegithalos caudatus</i>	x		x			
230	A325 - <i>Parus palustris</i>	x					
231	A326 - <i>Parus montanus</i>	x					
232	A327 - <i>Parus cristatus</i>	x					
233	A328 - <i>Parus ater</i>	x					
234	A329 - <i>Parus caeruleus</i>	x		x			
235	A330 - <i>Parus major</i>	x		x			
236	A332 - <i>Sitta europaea</i>	x					
237	A334 - <i>Certhia familiaris</i>	x					
238	A335 - <i>Certhia brachydactyla</i>		x				
239	A336 - <i>Remiz pendulinus</i>		x		x		
240	A337 - <i>Oriolus oriolus</i>	x	x	x	x		
241	A338 - <i>Lanius collurio</i>	x	x	x	x	x	x
242	A339 - <i>Lanius minor</i>	x	x	x	x		x
243	A340 - <i>Lanius excubitor</i>	x	x	x	x		x
244	A341 - <i>Lanius senator</i>		x				
245	A342 - <i>Garrulus glandarius</i>	x					
246	A343 - <i>Pica pica</i>	x					
247	A344 - <i>Nucifraga caryocatactes</i>	x					
248	A347 - <i>Corvus monedula</i>	x					
249	A348 - <i>Corvus frugilegus</i>	x			x		
250	A350 - <i>Corvus corax</i>	x		x			
251	A351 - <i>Sturnus vulgaris</i>	x	x		x		x
252	A353 - <i>Sturnus roseus</i>		x				
253	A354 - <i>Passer domesticus</i>	x					
254	A356 - <i>Passer montanus</i>	x					
255	A359 - <i>Fringilla coelebs</i>	x	x		x		x
256	A360 - <i>Fringilla montifringilla</i>	x	x				x
257	A361 - <i>Serinus serinus</i>		x		x		x
258	A363 - <i>Carduelis chloris</i>	x	x	x	x		x
259	A364 - <i>Carduelis carduelis</i>	x	x	x	x		x
260	A365 - <i>Carduelis spinus</i>	x	x	x	x		x
261	A366 - <i>Carduelis cannabina</i>	x	x	x	x		x
262	A368 - <i>Carduelis flammea</i>		x				
263	A369 - <i>Loxia curvirostra</i>	x					
264	A371 - <i>Carpodacus erythrinus</i>		x				
265	A372 - <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	x		x	x		x
266	A373 - <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	x		x	x		x
267	A375 - <i>Plectrophenax nivalis</i>		x				
268	A376 - <i>Emberiza citrinella</i>	x		x			
269	A378 - <i>Emberiza cia</i>						x
270	A379 - <i>Emberiza hortulana</i>	x	x	x	x	x	x
271	A381 - <i>Emberiza schoeniclus</i>			x			
272	A383 - <i>Miliaria calandra</i>	x	x	x	x		x
273	A393 - <i>Phalacrocorax pygmeus</i>	x	x	x	x		

Nr. crt.	Codul și specia	Județul					
		Mureș	Galați	Prahova	Dolj	Gorj	Hunedoara
274	A396 - <i>Branta ruficollis</i>	x	x		x		
275	A397 - <i>Tadorna ferruginea</i>		x				
276	A402 - <i>Accipiter brevipes</i>		x	x			
277	A403 - <i>Buteo rufinus</i>	x	x	x			
278	A404 - <i>Aquila heliaca</i>		x		x		
279	A429 - <i>Dendrocopos syriacus</i>	x	x	x	x	x	x
280	A435 - <i>Oenanthe isabellina</i>		x				
281	A438 - <i>Hippolais pallida</i>		x		x		
282	A459 - <i>Larus cachinnans</i>	x	x		x		
283	A464 - <i>Puffinus yelkouan</i>		x				
284	A511 - <i>Falco cherrug</i>		x				
285	A515 - <i>Glareola nordmanni</i>		x				
286	A533 - <i>Oenanthe pleschanka</i>		x				
Total		182	230	91	169	31	119

Reprezentarea speciilor pe grupe taxonomice din fiecare județ este prezentă în figura de mai jos. Se constată că speciile de păsări au ponderea cea mai mare ca număr de specii de interes comunitar. Datele au fost extrase din Formularele Standard Natura 2000 ale siturilor din fiecare județ, fiind luate în considerare doar speciile menționate la punctul 3.2. *Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește* fără a fi luate în considerare speciile de la punctul 3.3. *Alte specii importante de floră și faună.*

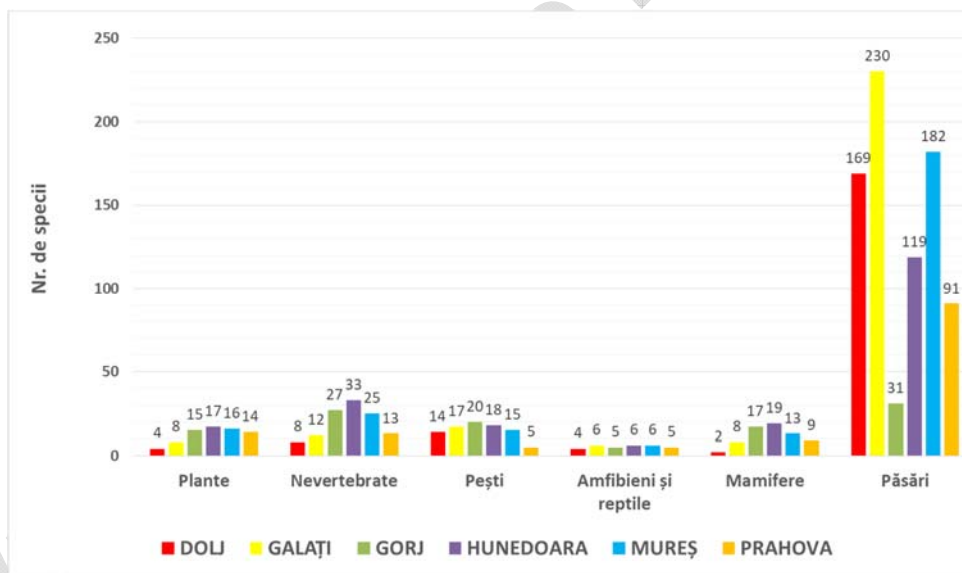

Figura 3-162: Reprezentarea grupelor taxonomice și a numărului de specii pe fiecare județ

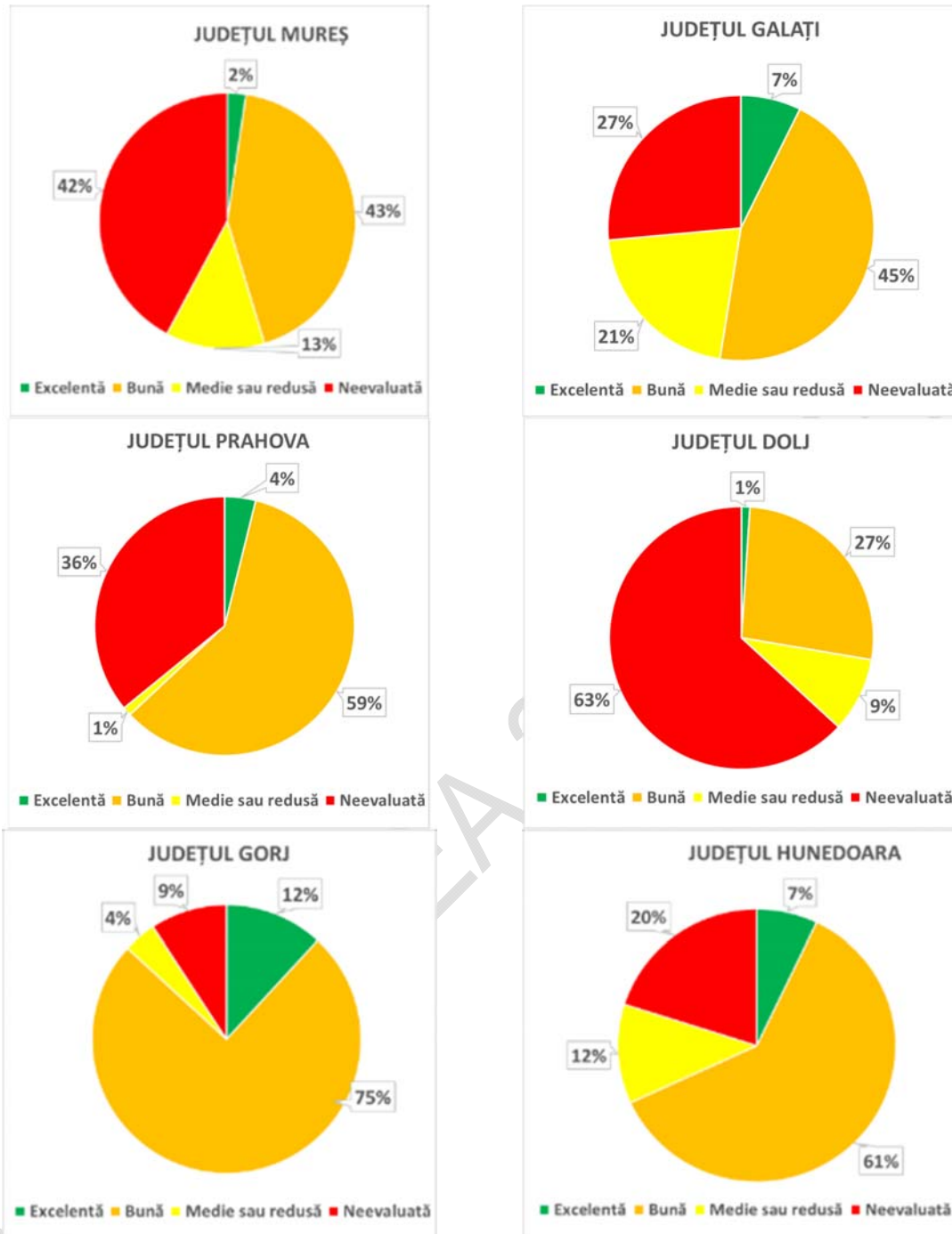

Figura 3-163: Ponderea speciilor de interes comunitar din punct de vedere al statutului de conservare

3.1.5.3 Prezentarea succintă a ariilor naturale protejate din zona fiecărui județ din aria de implementare, obiective de conservare minimă, amenințări

Județul Mureș (RO125)

1. ROSCI0019 Călimani – Gurghiu – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se face pe teritoriul a 4 județe, respectiv Bistrița-Năsăud, Harghita, Suceava și Mureș, ocupând o suprafață totală de 135257 ha. În interiorul județului, situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Brâncovenești (<1%), Chiheru de Jos (67%), Deda (38%), Eremitu (19%), Gurghiu (15%), Hodac (1%), Ibănești (71%), Lunca Bradului (99%), Răstolița (99%), Rușii-Munți (<1%), Sovata, (68%), Stânceni (94%), Vătava (25%). Mai mult, ocupă o suprafață de 120383,37 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0009, RONPA0650, RONPA0653, RONPA0889, RONPA0938, ROSPA9928, ROSPA0030, ROSPA0133, ROSPA0033 și RONPA0890.

Aria naturală protejată ROSCI0019 cuprinde un număr de 25 de habitate, majoritatea având o calitate bună. Câteva exemple în acest sens, sunt habitatele cu regim de protecție prioritar, precum: 4070*, 6230*, 6240*, 7110*, 7240*, 9180*, 91E0*. Mai mult, situl adăpostește o multitudine de specii de animale și plante, unele având regim de protecție prioritar, precum *Canis lupus*, *Ursus arctos*, *Euplagia quadripunctaria*, *Osmoderma eremita Complex*, *Rosalia alpina* și *Campanula serrata*. În ceea ce privește categoriile de specii protejate ale acestui sit, putem menționa un număr de 12 mamifere, 4 amfibieni, 6 specii de pești, 12 nevertebrate și 9 specii de plante. Pe lângă acestea, se mai adaugă și alte specii importante de floră și faună pe care aria naturală protejată le include, respectiv: 6 specii de mamifere, 5 amfibieni, 2 specii de pești, 5 nevertebrate și 79 de specii de plante.

Conform Deciziei nr. 156 din 19.04.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1143/2007 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0019 Călimani-Gurghiu:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 6190 Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*); 6210 Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaros (*Festuco-Brometalia*); 6230* Pajiști de *Nardus* bogate în specii, pe substraturi silicaticice din zone montane (și submontane, în Europa continentală); 6240* Pajiști stepice subpanonice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*; 6520 Fânețe montane; 8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Capinetum*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 9410 Păduri acidofile de molid (*Picea*) din etajul montan până în cel alpin (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis.
 - ❖ Habitate menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din *Ranunculum fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; 6150 Pajiști boreale și alpine pe substrat silicaticice; 6170 Pajiști alpine și subalpine calcaroase; 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau luto-argiloase (*Molinion caeruleae*); 6510 Fânețe de joasă altitudine (cu *Alopecurus pratensis* și *Sanguisoba officinalis*); 7110* Turbării active; 7240* Formațiuni pioniere alpine din *Caricion-bicoloris-atrofuseae*; 9420 Păduri montane de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1086 *Cucujus cinnaberinus*, 1087 *Rosalia alpina*, 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 6964 *Barbus petenyi* (*Barbus meridionalis* all others), 6965 *Cottus gobio*, 1105 *Hucho hucho*, 1166 *Triturus cristatus*, 2001 *Triturus montandoni*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1307 *Myotis blythii*, 1324 *Myotis myotis*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1084 *Osmoderma eremita*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 4012 *Carabus hampei*, 4014 *Carabus variolosus*, 1060 *Lycaena dispar*, 1078* *Callimorpha quadripunctaria*, 4036 *Leptidea morsei*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1310 *Miniopterus schreibersi*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 1381 *Dicranum viride*, 1389 *Meesia longisetata*, 1393 *Drepanocladus vernicosus*, 1428 *Marsilea quadrifolia*.

- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1617 *Angelica palustris*, 4070 *Campanula serrata*, 4097 *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, 1083 *Lucanus cervus*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 1193 *Bombina variegata*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.
- ❖ Specii menționate în Planul de management, dar neidentificate în teren: 1758 *Ligularia sibirica*, 1902 *Cypripedium calceolus*, 4116 *Tozzia carpathica*, 4039 *Nymphalis vaualbum*, 1052 *Euphydryas (Ilypodryas) maturna*, 1318 *Myotis sasycneme*.

2. ROSCI0040 Coasta Lunii - aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală a sitului este de 682,90 ha și se localizează pe teritoriul a două județe, respectiv Cluj și Mureș: Chețani (2%). În interiorul județului situl ocupă o suprafață de 91,79 ha.

Aria naturală protejată ROSCI0040, cuprinde un singur tip de habitat 6240*, acesta având un regim de protecție prioritar atât la nivel național, cât și la nivel european. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, menționăm 2 specii de amfibieni, 4 specii de plante și o singură specie de plantă.

Conform Notei nr. 7899/BT/08.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0040 Coasta Lunii:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 6240* Pajiști stepice subpanonice; 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 9110* Păduri stepice euro-siberiene de *Quercus spp.*
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4091 *Crambe tataria*, 4043 *Pseudophilotes bavius*, 4028 *Catopta thrips*, 4035 *Gortyna borellii lunata*, 1188 *Bombina bombina*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4031 *Cucullia mixta lorica*, 1083 *Lucanus cervus*.
 - ❖ Specii menționate în Planul de management, dar neidentificate în teren: 4008 *Lissotriton vulgaris ampelensis*.

3. ROSCI0051 Cușma – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală a sitului este de 44084,20 ha și se întinde pe teritoriul a 3 județe, respectiv: Bistrița-Năsăud, Suceava și Mureș: Răstolița (<1%) și Vătava (<1%). În interiorul județului Mureș, situl ocupă o suprafață de 19,76 ha și se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0133.

Aria naturală Cușma, protejează un număr de 12 habitate, dintre care 3 au un regim de protecție prioritar, respectiv: 4070*, 91D0*, 91E0*. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea cuprind un număr de 3 mamifere, 4 amfibieni, 4 specii de pești, 5 specii de nevertebrate și 2 specii de plante, 4 dintre aceste specii având un regim de protecție prioritar și anume: *Canis lupus* și *Ursus arctos*, *Euplagia quadripunctaria* și *Campanula serrata*. De asemenea, pe lângă cele menționate anterior, situl deține și alte specii importante de floră și faună, respectiv 7 specii de mamifere, 13 specii de amfibieni, 2 nevertebrate și 11 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 532 din 05.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 10226/2016 privind aprobarea Planului de management al sitului de importanță comunitară ROSCI0051 Cușma și al celor 9 arii naturale protejate de interes național incluse în sit:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4060 Pajiști alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhaododendron hirsutum (Mugo-Rhododendretum hirsuti)*; 7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării mișcătoare; 7230 Mlaștini alcaline; 91D0* Mlaștini împădurite; 91Y0 – Păduri de stejar și de carpen dacice.
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 6520 Fânețe montane; 9110 Păduri de fag *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag *Asperulo-Fagetum*; 91E0* Păduri aluvionare cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)*; 91V0 Păduri de fag dacice (*Symphyto-Fagion*); 9410 Păduri acidofile de *Picea* de la nivel montan la nivel alpin (*Vaccinio-Piceetea*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 5264 *Barbus carpathicus*, 1163 *Cottus gobio* (6965), 1122 *Gobio uranoscopus* (6145 *Romanogobio uranoscopus*), 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 2001 *Triturus montandoni*, 4008 *Triturus vulgaris*

ampelensis, 1052 *Hypodryas (Euphydyas) matura* (6169 *Euphydyas matura*), 4036 *Leptidea morsei*, 1060 *Lycaena dispar*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 4070* *Campanula serrata*, 4116 *Tozzia carpathica*.

- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1078 *Callimorpha (Euplagia) quadripunctaria* (6199* *Euplagia quadripunctaria*); 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.

4. ROSCI0079 Fânațele de pe Dealul Corhan – Săbed – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează pe teritoriul județului Mureș, respectiv în unitățile administrativ teritoriale Ceuașu de Câmpie (6%) și Șincai (<1%) și ocupă o suprafață de 475 ha, fiind suprapusă și cu aria naturală protejată RONPA0646.

Aria naturală protejată ROSCI0079, cuprinde un singur habitat 6240*, acesta având un regim de protecție prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea cuprind 2 amfibieni, 5 specii de plante și o specie de reptilă. În interiorul județului acest sit nu se suprapune cu nici o altă arie naturală protejată.

5. ROSCI0100 Lacurile Fărăgău – Glodeni – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul 1964. Suprafața sitului este de 244,80 ha și se localizează pe teritoriul județului Mureș, respectiv în unitățile administrativ teritoriale Fărăgău (1%), Glodeni (3%) și Voivodeni (2%). Situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată RONPA0648.

Aria protejată ROSCI0100, cuprinde un singur tip de habitat protejat, respectiv: 3160. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, situl protejează specia de mamifer 1355 și specia de reptilă 1220. Mai mult, situl cuprinde și alte specii importante, precum: 3 specii de amfibieni (2469, 1292, 1214) și 13 specii de plante.

6. ROSCI0154 Pădurea Glodeni – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Suprafața sitului este de 1172,30 ha și se localizează pe teritoriul județului Mureș, respectiv în unitățile administrativ teritoriale Ceuașu de Câmpie (1%), Glodeni (18%) și Sântana de Mureș (1%).

Aria naturală protejată ROSCI0154 cuprinde un singur tip de habitat protejat, respectiv: 9170. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, situl protejează 4 specii de amfibieni (1188, 1193, 1166 și 4008) și 2 specii de nevertebrate (6169 și 1083).

Conform Notei nr. 8914/BT/28.03.2022 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0154 Pădurea Glodeni:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1083 *Lunanus cervus*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1193 *Bombina variegata*, 1188 *Bombina bombina*.

7. ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare – aria naturală protejată, a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează atât pe suprafața județului Mureș, respectiv pe unitățile administrativ teritoriale Bălăușeri (<1%), Daneș (1%), Nadeș (<1%) și Sighișoara (<1%), cât și în județul Sibiu, ocupând o suprafață totală de 234,50 ha. În interiorul județului Mureș, situl ocupă o suprafață de 122,40 ha și se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0028.

Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare au fost desemnate ca arie naturală protejată, deoarece acestea protejează 3 tipuri de habitate, dintre care 91H0*, se află într-un regim de protecție prioritar. Mai mult, această arie naturală protejează specia *Lucanus cervus*, care este o nevertebrată destul de rară și de rară în Europa.

Conform Deciziei nr. 655 din 03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la ordinul nr. 1553/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului siturilor Natura 2000 ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio Carpinetum*.

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91H0* Vegetație forestieră panonică cu *Quercus pubescens*.
- 2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1083 *Lucanus cervus*.

8. ROSCI0210 Râpa Lechița – reprezintă o arie naturală protejată, desemnată în anul 2007, prin Ordinul 1964. Suprafața sitului, este de 323,60 ha și se localizează în județul Mureș pe teritoriul administrativ Iernut (2%).

Aria naturală protejată ROSCI0210, are sub regim de protecție prioritară habitatul 6240* și cuprinde mai multe specii de animale și plante, respectiv 4 specii de pești (1130, 5339 etc.), o specie de amfibian (1188), o specie de nevertebrata (4031) și o reptilă (1220).

Conform Notei nr. 7899/BT/08.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI02110 Râpa Lechița:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3150 Lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6210 Pajiști uscate seminaturale și faciesuri de acoperire cu tufișuri pe substrat calcaros; 6240* Pajiști stepice subpanonice; 62C0* Stepe ponto-sarmatice; 91F0* Păduri aluvionare cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnus incanae*, *Salicion albae*); 91F0 Păduri mixte riverane de *Quercus robur*, *Ulmus laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, de-a lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*); 9110* Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus spp.*
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4091 *Crambe tataria*, 1188 *Bombina bombina*, 1220 *Emys orbicularis*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4067 *Echium russicum*, 1060 *Lycaena dispar*, 1130 *Aspius aspius*, 1149 *Cobitis elongatoides*, 1134 *Rhodeus amarus*, 1124 *Romanogobio vladkovi* (*Gobio albipinnatus*), 2511 *Romanogobio kesslerii* (*Gobio kesslerii*).
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1083 *Lucanus cervus*, 4031 *Cucullia mixta*, 4043 *Pseudophilotes bavius*.

9. ROSCI0227 Sighișoara – Târnava Mare – aria naturală protejată ROSCI0227 a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Localizarea acesteia, se face pe teritoriul a 4 județe, respectiv: Sibiu, Brașov, Harghita și Mureș, ocupând o suprafață totală de 89264,90 ha. În interiorul județului, situl ocupă o suprafață de 44691,72 ha și se suprapune cu următoarele UAT-uri: Albești (36%), Apold (89%), Daneș (71%), Saschiz (98%), Sighișoara (39%), Vânători (81%). Mai mult, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0099, RONPA0649 și RONPA0652.

Desemnarea acestei suprafețe ca arie naturală protejată s-a făcut datorită multitudinii de habitate pe care le găzduiește, respectiv 17 habitate, dintre care 40AO*, 6240*, 9180*, 91E0*, 91H0* și 9110* au un regim de protecție prioritar. Speciile de animale și plante protejate în acest sit, sunt și ele destul de numeroase, cuprinzând 7 specii de mamifere, 3 amfibieni, 6 specii de pești, 15 nevertebrate, 7 specii de plante și o specie de reptilă. Dintre speciile menționate anterior, mamiferele *Canis lupus* și *Ursus arctos*, nevertebratele *Euplagia quadripunctaria* și *Osmoderma eremita Complex* au un regim de protecție prioritar. Alte specii de floră și faună destul de importante în acest sit sunt 40 de mamifere, 14 specii de amfibieni, 2 specii de pești, 24 de nevertebrate și 37 de specii de plante.

Conform deciziei 522/18.02.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor nr. 1166/2016 privind aprobarea Planului de management al ariilor naturale protejate ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului, ROSCI0227 Sighișoara-Târnava Mare, ROSCI0144 Pădurea de gorun și stejar de la Dealul Purcărețului, ROSCI0143 Pădurea de gorun și stejar de la Dosul Fânașului, ROSCI0132 Oltul Mijlociu-Cibin-Hârtibaciu, ROSCI0303 Hârtibaciu Sud-Est, ROSCI0304 Hârtibaciu Sud-Vest, Rezervația Naturală „Stejarii seculari de la Breite municipiul Sighișoara”, Rezervația „Canionul Mihăileni”, „Rezervația de stejar pufos” – sat Criș:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Habitate menționate în Formularul standard, dar neidentificate în teren: 3130 Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe, cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *Isoeto-Nanojuncetea*; 3150 Lacuri eutrofe naturale cu vegetație de *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 9180* Păduri de *Tilio-Acerion* pe versanți, grohotișuri și ravene.

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6210* Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaros (*Festuco Brometalia*); 6240* Pajiști stepice subpanonice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*; 6510 Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis Sanguisorba officinalis*).
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (*Molinion caeruleae*); 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion-albae*); 91H0* Păduri panonice de *Quercus pubescens*; 91I0* Păduri stepice euro-siberiene de *Quercus spp.*; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 92A0 Păduri galerii de *Salix alba* și *Populus alba*.
- 2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1014 *Vertigo angustior*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 4011 *Balbelasmus unicornis*, 1052 *Euphydryas (Hypodryas) matura*, 1059 *Maculinea teleius*, 1060 *Lycaena dispar*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 1074 *Eriogaster catax*, 1078* *Callimorpha (Euplagia) quadripunctaria*, 4036 *Leptidea morsei*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul standard, dar neidentificate în teren: 1939 *Agrimonia pilosa*, 1617 *Angelica palustris*, 1902 *Cypripedium calceolus*, 6145 *Romanogobio uranoscopus (Gobio uranoscopus)*, 1188 *Bombina bombina*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4068 *Adenophora liliifolia*, 4091 *Crambe tataria*, 4097 *Iris aphylla ssp. hungarica*, 6948 *Pontechium maculatum subsp. maculatum*, 1032 *Unio crassus*, 1083 *Lucanus cervus*, 1084* *Osmoderma eremita*, 1086 *Cucujus cinnaberinus*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1089 *Morimus (asper) funereus*, 4028 *Catopta (Paracossulus) thrips*, 5266 *Barbus petenyi*, 5279 *Cobitis eleongatoides (Cobitis taenia)*, 5339 *Rhodeus amarus (Rhodeus sericeus amarus)*, 6143 *Romanogobio kesslerii (Gobio kesslerii)*, 5197 *Sabanejewia balcanica (Sabanejewia aurata)*, 1220 *Emys orbicularis*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1337 *Castor fiber*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1307 *Myotis blythii (Myotis oxygnathus)*, 1324 *Myotis myotis*.
 - ❖ Specii menționate în Planul de management, dar neidentificate în teren: 1318 *Myotis dasycneme*.

10. ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor reprezintă o arie naturală protejată, desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județele Harghita și Mureș, pe teritoriul administrativ Joseni (<1%), ocupând o suprafață de 29,60 ha, dintre care doar 0,09 ha în interiorul județului Mureș. În interiorul județului situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0033.

Desemnarea acestui sit ca arie naturală protejată, s-a realizat datorită habitatelor 91D0 și 9410.

Conform Deciziei nr. 157 din 19.04.2021 privind completarea Deciziei nr. 142/08.04.2021, privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor nr. 1556/2016 privind aprobarea Planului de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și al ariilor naturale protejate anexe, ROSCI0243 Tinovul de la Dealul Albinelor:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91D0* Turbării cu vegetație forestieră.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană - *Vaccinio-Piceetea*.

11. ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se face în județele Mureș și Harghita, pe o suprafață de 37353,20 ha. În interiorul județului Mureș situl ocupă o suprafață de 32407,57 ha și următoarele unități teritorial-administrative: Berceni (31%), Chibed (96%), Eremitu (29%), Fântânele (9%), Ghindari (94%), Gălești (3%), Miercurea Nirajului (13%), Măgherani (88%), Neaua (95%), Sovata (10%), Sângeorgiu de Pădure (27%) și Sărățeni (95%). În interiorul județului situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0028.

Desemnarea acestei arii naturale protejate s-a realizat datorită numeroaselor tipuri de habitate pe care le integrează, respectiv 9 habitate, dintre care 6240* și 91E0* au un regim de protecție prioritar. În ceea ce privește speciile protejate, acestea sunt 12 mamifere, 3 specii de amfibieni, 5 specii de pești și 3 nevertebrate. Printre acestea se regăsesc două specii cu regim de protecție prioritar, respectiv *Canis lupus* și *Ursus arctos*. Mai mult, situl include și alte specii de faună importantă, respectiv: 13 specii de amfibieni.

Conform Deciziei nr. 655 din 03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la ordinul nr. 1553/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului siturilor Natura 2000 ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio Carpinetum*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo Fagetum*; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto Fagio*).
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6210 Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaros (*Festuco-Brometalia*); 6240* Pajiști stepice subpanonice; 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 6520 Fânețe montane.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4050 *Isophya stysi*, 1083 *Lucanus cervus*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 1307 *Myotis blythii*, 1324 *Myotis myotis*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 5266 *Barbus petenyi* (*Barbus Meridionalis*), 5339 *Rhodeus amarus* (*Rhodeus sericeus amarus*), 5197 *Sabanejewia balcanica* (*Sabanejewia aurata*), 5279 *Cobitis elongatoides* (*Cobitis taenia*), 1193 *Bombina variegata*, 1354 *Ursus arctos*, 1352* *Canis lupus*, 1355 *Lutra lutra*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1308 *Barbastella barbastellus*.
 - ❖ Specii cu prezență accidentală în sit pentru care nu se formulează obiectiv de conservare: 1310 *Miniopterus schreibersii*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 1361 *Lynx lynx*.

12. ROSCI0313 Confluența Mureș cu Arieș – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2016 prin Ordinul nr. 46. Situl se află situat în județele Alba, Cluj și Mureș și acoperă o suprafață de 857 ha. În interiorul județului Mureș, situl ocupă o suprafață de 0,01 ha și se află pe teritoriul administrativ Luna (<1%), Lunca Mureșului (<1%), și Noșlac (<1%).

Desemnarea acestui sit s-a datorat conservării și protejării habitatului 92A2, dar și unui număr de 7 specii de pești.

Conform Notei nr. 7899/BT/08.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0313 Confluența Mureș cu Arieș:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 92A0 Păduri-galerii de *Salix alba* și *Populus alba*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - Menținerea stării de conservare pentru: 1130 *Aspius aspius*, 1149 *Cobitis elongatoides* (*Cobitis taenia*), 1146 *Sabanejewia balcanica* (*Sabanejewia aurata*).
 - Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1138 *Barbus petenyi* (*Barbus meridionalis*), 1124 *Romanogobio vladykovi* (*Gobio alpinatus*), 2511 *Romanogobio kesslerii* (*Gobio kessleri*), 1122 *Romanogobio uranoscopus* (*Gobio uranoscopus*), 1134 *Rhodeus amarus* (*Rhodeus sericeus amarus*), 1160 *Zingel streber*.
 - Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*, 1337 *Castor fiber*.

13. ROSCI0320 Mociar – aria naturală protejată a fost integrată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului în județul Mureș se face pe următoarele teritorii administrative: Beica de Jos (10%), Gurghiu (19%), Hodac (<1%), Ibănești (<1%), Idecu de Jos (<1%), Petelea (<1%), Reghin (<1%) și Solovăstru (39%). Suprafața sitului este de 3943,90 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0645 și RONPA0654.

Desemnarea sitului s-a realizat datorită multitudinii de specii și habitate pe care le include, respectiv 7 habitate, dintre care 1530* și 9110* sunt protejate la nivel național prin Directiva Habitate D.E. 92/43/EEC. În ceea ce privește categoriile de specii din acest sit, amintim 2 amfibieni și 2 nevertebrate, dintre care specia *Osmoderma eremita Complex*, se află sub un regim de protecție prioritar.

Conform Notei nr. 19292/BT/07.07.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0320 Pădurea Mociar:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1530* Mlaștini și stee sărăturate panonice; 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau luto-argiloase (*Molinion caeruleae*); 6440 Pajiști aluviale ale văilo râurilor din *Cnidion dubii*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9110* Păduri stepice euro-siberiene de *Quercus* spp.; 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4050 *Isophya stysi*, 1084* *Osmoderma eremita*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*.

14. ROSCI0331 Pajiștile Balda – Frata – Miheșu de Câmpie – aria naturală protejată, a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Suprafața ocupată de această arie naturală protejată, este de 202,20 ha și se localizează pe teritoriul a două județe, respectiv Cluj și Mureș: Miheșu de Câmpie (2%), Pogăceanu (<1%) și Sărmașu (<1%). În interiorul județului Mureș, situl ocupă o suprafață de 156,53 ha. În interiorul județului situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0050.

Aria protejată a fost desemnată pentru protecția și conservarea a 2 habitate, respectiv 40A0* și 6240*, care au un regim de protecție prioritar, atât prin Directiva Habitate D.E. 92/43/EEC, cât și prin OUG 57/2007. Mai mult, speciile de plante protejate sunt *Crambe tataria* și *Pontechium maculatum subsp. maculatum*, dar mai întâlnim și alte 16 specii importante de plante, precum: *Allium albidum*, *Iris pontica*, *Salvia nutans* etc.

Conform Notei nr. 17949/BT/29.06.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0331 Pajiștile Balda-Frata-Miheșu de Câmpie:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peri-panonice; 6240* Pajiști stepice subpanonice.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4091 *Crambe tataria*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 6948 *Pontechium maculatum ssp. maculatum*.

15. ROSCI0333 Pajiștile Sărmașel – Milaș – Urmeniș – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se face pe teritoriul județelor Bistrița-Năsăud, Cluj și Mureș, având o suprafață totală de 1127,10 ha. În interiorul județului Mureș, situl ocupă o suprafață de 280,80 ha și se suprapune cu următoarele UAT-uri: Cozma (3%), Crăiești (<1%), Râciu (<1%), Sânpetru de Câmpie (2%) și Sărmașu (<1%).

Habitatele din acest sit, sunt 40A0* și 6240* și au un regim de protecție prioritar, atât la nivel național, cât și la nivel european. De asemenea, speciile protejate sunt 3 amfibieni și 2 specii de plante.

Conform Notei nr. 18549/MF/06.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0333 Pajiștile Sărmașel-Milaș-Urmeniș:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6240* Pajiști stepice subpanonice.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1188 *Bombina bombina*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 4091 *Crambe tataria*, 4067 *Echium russicum*.

16. ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș reprezintă o arie naturală protejată, desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Suprafața sitului, este de 570,40 ha și se localizează în județul Mureș pe teritoriul administrativ Cristești (<1%), Crăciunești (<1%), Livezeni (<1%), Sângeorgiu de Mureș (<1%) și Târgu Mureș (2%).

Desemnarea acestei păduri ca arie naturală protejată, s-a realizat datorită habitatului 91Y0, dar și datorită celor 3 specii de amfibieni, 2 de nevertebrate și un mamifer, prezenți în sit. Mai mult, această pădure, găzduiește mai multe specii de floră și faună importante, precum: 7 specii de mamifere și 9 amfibieni.

Conform Notei nr. 2909/BT/11.02.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 91Y0 Păduri de stejar și carpen dacice.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1321 *Myotis emarginatus*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1083 *Lucanus cervus*.

17. ROSCI0357 Porumbeni – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Localizarea acestui sit se face în județele Harghita și Mureș, ocupând o suprafață de 6975,40 ha. În interiorul județului situl ocupă o suprafață de 586,53 ha și se suprapune pe unitatea administrativ teritorială Vânători (5%).

Situl protejează o multitudine de specii, respectiv 7 mamifere, 3 amfibieni, 3 specii de pești și o nevertebrată. Pe lângă acestea, se mai adaugă și alte 12 specii importante de amfibieni, precum: *Bufo bufo*, *Lacerta viridis*, *Rana dalmatina*.

Conform Deciziei nr. 621 din 23.11.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor Ordinul nr. 1764/2020 privind aprobarea Planului de management al sitului Natura 2000 ROSCI0357 Porumbeni:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Habitate menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicon albae*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 1083 *Cucujus cinnaberinus*, 4011 *Bolbelasmus unicornis*, 4014 *Carabus variolosus*, 1060 *Lycaena dispar*, 1166 *Triturus cristatus*, 1310 *Miniopterus achreibersii*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1337 *Castor fiber*, 1361 *Lynx lynx*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1083 *Lucanus cervus*, 1193 *Bombina variegata*, 4008 *Lissotriton (Triturus) vulgaris ampelensis*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1307 *Myotis blythii*, 1324 *Myotis myotis*, 1352* *Canis lupus*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 5266 *Barbus petenyi*, 5339 *Rhodeus amarus*, 6143 *Romanogobio kesslerii*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 1355 *Lutra lutra*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 6963 *Cobitis taenia* (5297 *Cobitis elongatoides*), 1303 *Rhinolophus hipposideros*.

18. ROSCI0367 Râul Mureș între Morești și Ogra – aria naturală protejată a fost integrată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriile administrative: Ogra (2%), Sânpaul (6%) și Ungheni (2%) și are o suprafață totală de 640,80 ha.

Desemnarea acestui sit, s-a realizat pentru conservarea unei specii de mamifer (*Lutra lutra*), unui amfibian (*Bombina bombina*), 7 specii de pești și 2 nevertebrate.

Conform Notei nr. 21433/BT/29.07.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0367 Râul Mureș între Morești și Ogra:

1. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1037 *Ophiogomphus cecilia*, 1130 *Aspius aspius*, 1149 *Cobitis elongatoides (Cobitis taenia)*, 5329 *Romanogobius vladykovi (Gobio albipinnatus)*, 6143 *Romanogobio kesslerii (Gobio kesslerii)*, 6143 *Romanogobio urbanoscopus (Gobio uranoscopus)*, 5266 *Barbus petenyi (Barbus meridionalis)*, 5339 *Rhodeus amarus (Rhodeus sericeus amarus)*, 5197 *Sabanejewia balcanica (Sabanejewia aurata)*, 1160 *Zingel streber*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4045 *Coenagrion ornatum*, 1083 *Lucanus cervus*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*, 1188 *Bombina bombina*.

19. ROSCI0368 Râul Mureș între Deda și Reghin – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Mureș, având o suprafață de 470,80 ha și acoperind 6 unități teritorial-administrative, respectiv: Aluniș (2%), Brâncovenești (1%), Ideciu de Jos (2%), Reghin (<1%), Rușii-Munți (<1%) și Suseni (2%).

Desemnarea sitului s-a realizat datorită conservării și protejării unui număr de 12 specii de pești, 3 amfibieni și un mamifer.

Conform Notei nr. 19292/BT/07.07.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0368 Râul Mureș între Deda și Reghin:

1. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 1130 *Aspius aspius*, 5266 *Barbus petenyi*, 5297 *Cobitis elongatoides*, 1163 *Cottus gobio*, 1105 *Hucho hucho*, 5339 *Rhodeus amarus*, 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 6143 *Romanogobio kesslerii*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 1160 *Zingel streber*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1193 *Bombina variegata*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul standard, dar neidentificate în teren: 1159 *Zingel zingel*.

20. ROSCI0369 Râul Mureș între Iernuțeni și Periș a fost integrat ca arie naturală protejată, în anul 2007 sub Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului în cadrul județului Mureș se face pe teritoriile administrative Gornești (<1%), Petelea (3%), Reghin (<1%) și Voivodeni (<1%), ocupând o suprafață de 235,90 ha.

Desemnarea ca arie de protecție și conservare, s-a datorat unui număr de 8 specii de pești, 2 amfibieni și un mamifer.

Conform Notei nr. 19292/BT/07.07.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0369 Râul Mureș între Iernuțeni și Periș:

1. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1130 *Aspius aspius*, 5266 *Barbus petenyi*, 5297 *Cobitis elongatoides*, 5339 *Rhodeus amarus*, 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 6143 *Romanogobio kesslerii*, 5329 *Romanogobio vladkovi*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 1160 *Zingel streber*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*.

21. ROSCI0383 Râul Târnava Mare între Odorheiu Secuiesc și Vânători – aria naturală protejată a fost integrată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală a sitului este de 448,20 ha și se localizează atât în județul Mureș: Vânători (<1%), cât și în județul Harghita. În interiorul județului Mureș, situl ocupă o suprafață de 59,15 ha.

Desemnarea acestui areal ca arie naturală protejată, s-a realizat datorită a 4 specii, respectiv: 4 mamifere, 3 amfibieni, 3 specii de pești și o nevertebrată.

Conform Notei nr. 259690/BT/01.11.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0383 Râul Târnava Mare între Odorheiu Secuiesc și Vânători:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91E0* Păduri aluvionare cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 92A0 Păduri galerii de *Salix alba* și *Populus alba*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1032 *Unio crassus*, 5266 *Barbus petenyi*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 1355 *Lutra lutra*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 5339 *Rhodeus amarus*, 6143 *Romanogobio kesslerii*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Lissotriton vulgaris ampelensis*, 1193 *Bombina variegata*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1324 *Myotis myotis*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 1303 *Rhinolophus hipposideros*.

22. ROSCI0384 Râul Târnava Mică reprezintă o arie naturală protejată, desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Localizarea acestei arii se face în cadrul județului Mureș, ocupând teritoriile administrative Bahnea (<1%), Bălăușeri (<1%), Coroisânmărtin (2%), Fântânele (<1%), Gănești (<1%), Mica (<1%), Suplac (1%), Sângeorgiu de Pădure (<1%), Târnăveni (<1%) și Zagăr (<1%). De asemenea, situl ocupă o suprafață de 315,50 ha și se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0028.

Desemnarea sitului s-a realizat datorită conservării și protejării habitatului 91E0*, dar și varietății de specii, precum: 3 amfibieni, un mamifer, 6 specii de pești și 2 nevertebrate.

Conform Deciziei nr. 655 din 03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la ordinul nr. 1553/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului siturilor Natura 2000 ROSCI0384 Târnava Mică:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91E0* Păduri aluviale cu *Anus glutinosa Fraxinus excelsior*, *Aimo-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*, 1193 *Bombina variegata*, 5329 *Romanogobio vladkovi*, 1060 *Lycaena dispar*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1166 *Triturus cristatus*, 1032 *Unio crassus*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 5266 *Barbus (petenyi) meridionalis*, 5197 *Sabanejewia balcanica* - 1146 *Sabanejewia aurata*, 5329 *Romanogobio vladkovi* - 1124 *Gobio albipinnatus*, 6963 *Gobifis taenia Complex*, 5339 *Rhodeus amarus*, 6143 *Romanogobio kesslerii*.

23. ROSCI0408 Zau de Câmpie – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală a acestei arii naturale este de 9,40 ha și se localizează în județul Mureș în unitățile administrative Valea Largă (<1%) și Zau de Câmpie (<1%). Mai mult, situl se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0644.

Desemnarea arealului ca arie de protecție și conservare s-a realizat datorită habitatelor 40A0* și 6240* care au un regim de protecție prioritar, atât prin Directiva Habitate D.E. 92/43/EEC, cât și prin OUG 57/2007. De asemenea, prezența a 4 specii de plante protejate și a alor 14 specii importante de floră, au realizat obiectul conservării acestui areal.

24. ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului – aria de protecție specială avifaunistică a fost integrată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 86153 ha și se localizează pe teritoriul a două județe, respectiv Harghita și Mureș. În interiorul județului Mureș, situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Acățari (67%), Albești (4%), Bălăușeri (16%), Beica de Jos (2%), Bereni (>99%), Chibed (66%), Chiheru de Jos (2%), Coroisânmărtin (1%), Crăciunești (48%), Daneș (4%), Eremitu (50%), Ernei (<1%), Fântânele (89%), Gălești (57%), Gheorghe Doja (7%), Ghindari (91%), Gornești (<1%), Hodoșa (81%), Măgherani (>99%), Miercurea Nirajului (45%), Nadeș (74%), Neaua (>99%), Păsăreni (45%), Sângeorgiu de Pădure (78%), Sărățeni (54%), Sighișoara (12%), Sovata (7%), Suplac (<1%), Vărgata (75%), Vețeca (78%). Mai mult, ocupă o suprafață de 74596,11 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0019, ROSCI0297, ROSCI0384, ROSCI0186.

Desemnarea acestei arii speciale avifaunistice s-a realizat datorită multitudinii de păsări de interes comunitar, respectiv 65 de specii. De asemenea, prezența unui număr de 38 specii importante de plante a efectuat scopul conservării.

Conform Deciziei nr. 655 din 03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la ordinul nr. 1553/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului siturilor Natura 2000 ROSPA0028 Dealurile Târnavelor și Valea Nirajului:

1. Specii enumerate în anexa II a Directivei 92/43/CEE:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A299 *Alcedo atthis*, A255 *Anthus campestris*, A091 *Aquila chrysaetos*, A089 *Aquila pomarina*, A031 *Ciconia ciconia*, A081 *Circus aeruginosus*, A084 *Circus pygargus*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A103 *Falco peregrinus*, A338 *Lanius collurio*, A072 *Pernis apivorus*, A234 *Picus canus*, A307 *Sylvia nisoria*, A220 *Strix uralensis*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: A222 *Asio flammeus*, A403 *Buteo rufinus*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A196 *Chlidonias hybridus*, A027 *Egretta alba*, A379 *Emberiza hortulana*, A098 *Falco columbarius*, A092 *Hieraaetus pennatus*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A151 *Philomachus pugnax*, A166 *Tringa glareola*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A104 *Bonasa bonasia*, A215 *Bubo bubo*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A080 *Circaetus gallicus*, A236 *Dryocopus martius*, A321 *Ficedula albicollis*, A022 *Ixobrychus minutus*.

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A030 *Ciconia nigra*, A082 *Circus cyaneus*, A122 *Crex crex*, A239 *Dendrocopos leucotus*, A238 *Dendrocopos medius*, A320 *Ficedula parva*, A339 *Lanius minor*, A246 *Lullula arborea*.
- 2. Specii neincluse în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A085 *Accipiter gentilis*, A053 *Anas platyrhynchos*, A221 *Asio otus*, A087 *Buteo buteo*, A207 *Columba oenas*, A099 *Falco subbuteo*, A096 *Falco tinnunculus*, A233 *Jynx torquilla*, A340 *Lanius excubitor*, A232 *Upupa epops*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A086 *Accipiter nisus*, A263 *Bombycilla garrulus*, A088 *Buteo lagopus*, A230 *Merops apiaster*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: A257 *Anthus pratensis*, A112 *Perdix perdix*.

25. ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior – aria de protecție specială avifaunistică a fost integrată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Localizarea sitului este în județul Mureș, pe teritoriile administrative Deda (3%), Lunca Bradului (12%), Răstolița (14%) și Stânceni (14%). Suprafața ocupată de acest sit este de 10158,60 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0938 și ROSCI0019.

Desemnarea acestui sit s-a realizat datorită unui număr de 23 de specii de păsări sălbatice.

26. ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost integrată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 87865,90 ha și se localizează în județele Harghita și Mureș acoperind următoarele unități administrative: Chiheru de Jos (21%), Ibănești (27%), Sovata (20%). În interiorul județului Mureș, situl ocupă o suprafață de 13881,09 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0019, ROSCI0243 și RONPA0890.

Conservarea sitului s-a datorat unui număr de 25 de specii de păsări de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 315 din 19.07.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1556/2016 privind aprobarea Planului de management al Parcului Natural Defileul Mureșului Superior și al ariilor naturale protejate anexe, pentru aria naturală protejată ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului:

1. Specii din Anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A223 *Aegolius funereus*, A089 *Aquila chrysaetos*, A089 *Asio falmmeus*, A215 *Bubo bubo*, A080 *Circaetus gallicus*, A081 *Circus aeruginosus*, A082 *Circus cyaneus*, A239 *Dendrocopos leucotus*, A103 *Falco peregrinus*, A321 *Ficedula albicollis*, A320 *Ficedula parva*, A338 *Lanius collurio*, A246 *Lullula arborea*, A241 *Picooides tridactylus*, A220 *Strix uralensis*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A089 *Aquila pomarina*, A104 *Bonasa bonasia*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A031 *Ciconia ciconia*, A122 *Crex crex*, A236 *Dryocopus martius*, A217 *Glaucidium passerinum*, A072 *Pernis apivorus*, A108 *Tetrao urogallus*.

27. ROSPA0041 Eleșteiele Iernut – Cipău – aria de protecție specială avifaunistică a fost integrată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Localizarea sitului se face în județul Mureș, pe teritoriul administrativ Iernut (4%), ocupând o suprafață de 437 ha.

Declararea acestui sit s-a realizat datorită multitudinii de specii de păsări de interes comunitar.

Conform Notei nr. 21433/BT/29.07.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0041 Eleșteiele Iernut-Cipău:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A089 *Aquila pomarina*, A024 *Ardeola ralloides*, A021 *Botaurus stellaris*, A369 *Branta ruficollis*, A196 *Chlidonias hybridus*, A031 *Ciconia ciconia*, A081 *Circus aeruginosus*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A002 *Gavia arctica*, A001 *Gavia stellata*, A131 *Himantopus himantopus*, A022 *Ixobrychus minutus*, A339 *Lanius minor*, A393 *Phalacrocorax pygmaeus*, A034 *Platalea leucorodia*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A166 *Tringa glareola*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare: A029 *Ardea purpurea*, A060 *Aythya nyroca*, A197 *Chlidonias niger*, A030 *Ciconia nigra*, A027 *Egretta (Ardea) alba*, A027 *Egretta garzetta*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A022 *Porzana parva*.

2. Specii neincluse în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A054 *Anas acuta*, A056 *Anas clypeata*, A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A053 *Anas Platyrhynchos*, A055 *Anas querquedula*, A055 *Anas albifrons*, A028 *Ardea cinerea*, A059 *Aythya ferina*, A061 *Aythya fuligula*, A125 *Fulica atra*, A459 *Larus cachinnans*, A182 *Larus canus*, A179 *Larus ridibundus*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A005 *Podiceps cristatus*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A149 *Calidris alpina*, A153 *Gallinago gallinago*, A156 *Limosa limosa*, A142 *Vanellus vanellus*.

28. ROSPA0050 lazurile Miheșu de Câmpie – Tăureni reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost integrată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața sitului este de 1186,50 ha și se localizează în județul Mureș pe teritoriile administrative Mihăeșu de Câmpie (9%), Pogăceaua (3%), Sânger (2%), Șăulia (4%), Tăureni (9%) și Zău de Câmpie (4%).

În cadrul acestei arii speciale avifaunistice, sunt conservate 64 de specii de păsări de interes comunitar.

Conform Notei nr. 262390/BT/03.12.2021 privind aprobarea setului de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0050 lazurile Miheșu de Câmpie-Tăureni:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A024 *Ardea purpurea*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A197 *Chlidonias niger*, A031 *Ciconia ciconia*, A081 *Circus cyaneus*, A027 *Egretta (Ardea) alba*, A001 *Gavia stellata*, A002 *Ixobrychus minutus*, A140 *Pluvialis apricaria*, A022 *Porzana parva*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A166 *Tringa glareola*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A396 *Branta ruficollis*; A196 *Chlidonias hybridus*; A030 *Ciconia nigra*, A081 *Circus aeruginosus*, A122 *Crex crex*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A027 *Egretta garzetta*, A002 *Gavia arctica*, A131 *Himantopus himantopus*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A393 *Phalacrocorax pygmeus*, A151 *Philomachus (Calidris) pugnax*, A034 *Platalea leucorodia*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A097 *Falco vespertinus*.
2. Specii neincluse în Anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A055 *Anas querquedula*, A028 *Ardea cinerea*, A059 *Aythya ferina*, A061 *Aythya fuligula*, A067 *Bucephala clangula*, A125 *Fulica atra*, A459 *Larus cachinnans*, A182 *Larus canus*, A179 *Larus ridibundus*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A005 *Podiceps cristatus*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A153 *Gallinago gallinago*, A156 *Limosa limosa*, A142 *Vanellus vanellus*.

29. ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului – aria de protecție specială avifaunistică a fost desemnată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Situl se localizează pe 2 județe, respectiv Brașov și Mureș, ocupând o suprafață totală de 237779,80 ha. În interiorul județului Mureș, situl ocupă o suprafață de 32143,66 ha și se suprapune cu următoarele UAT-uri: (Albești (34%), Apold (100%), Daneș (74%), Saschiz (52%), Sighișoara (33%), Vânători (15%). În interiorul județului situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0227, RONPA0652 și RONPA0649.

Desemnarea acestui areal, drept arie special avifaunistică este datorată celor 105 specii de păsări de interes comunitar care migrează în această zonă, dar și prezenței speciei *Argynnis laodice*.

Conform deciziei 522/18.02.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor nr. 1166/2016 privind aprobarea Planului de management al ariilor naturale protejate ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului, ROSCI0227 Sighișoara-Târnava Mare, ROSCI0144 Pădurea de gorun și stejar de la Dealul Purcărețului, ROSCI0143 Pădurea de gorun și stejar de la Dosul Fânațului, ROSCI0132 Oltul Mijlociu-Cibin-Hârtibaci, ROSCI0303 Hârtibaci Sud-Est, ROSCI0304 Hârtibaci Sud-Vest, Rezervația Naturală „Stejarii seculari de la Breite municipiul Sighișoara”, Rezervația „Canionul Mihăileni”, „Rezervația de stejar pufos” – sat Criș:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A215 *Bubo bubo*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A080 *Circaetus gallicus*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A097 *Falco vespertinus*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A255 *Anthus campestris*, A029 *Ardea purpurea*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A196 *Chlidonias hybridus*, A197 *Chlidonias niger*, A031 *Ciconia ciconia*, A081 *Circus aeruginosus*, A082 *Circus cyaneus*, A122 *Crex crex*, A236 *Dryocopus martius*, A027 *Egretta alba*, A131 *Himantopus himantopus*, A022 *Ixobrychus minutus*, A338

Lanius collurio, A023 *Nycticorax nycticorax*, A151 *Philomachus pugnax*, A234 *Picus canus*, A120 *Porzana parva*, A193 *Sterna hirundo*, A220 *Strix uralensis*, A307 *Sylvia nisoria*, A166 *Tringa glareola*.

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A089 *Aquila pomarina*, A030 *Ciconia nigra*, A239 *Dendrocopos leucotos*, A238 *Dendrocopos medius*, A321 *Ficedula albicollis*, A320 *Ficedula parva*, A339 *Lanius minor*, A246 *Lullula arborea*, A246 *Lullula arborea*, A072 *Pernis apivorus*.
- 2. Specii neincluse în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A054 *Anas acuta*, A056 *Anas clypeata*, A050 *Anas penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A055 *Anas querquedula*, A051 *Anas strepera*, A059 *Aythya ferina*, A061 *Aythya fuligula*, A198 *Chlidonias leucopterus*, A036 *Cygnus olor*, A125 *Fulica atra*, A459 *Larus cachinnans*, A182 *Larus canus*, A179 *Larus ridibundus*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A005 *Podiceps cristatus*, A006 *Podiceps grisegena*, A008 *Podiceps nigricollis*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A298 *Acrocephalus arundinaceus*, A296 *Acrocephalus palustris*, A295 *Acrocephalus schoenobaenus*, A297 *Acrocephalus scirpaceus*, A028 *Ardea cinerea*, A123 *Gallinula chloropus*, A118 *Rallus aquaticus*, A291 *Locustella fluviatilis*, A292 *Locustella luscinioides*, A270 *Luscinia luscinia*, A260 *Motacilla flava*, A168 *Actitis hypoleucos*, A153 *Gallinago gallinago*, A156 *Limosa limosa*, A161 *Tringa ochropus*, A142 *Vanellus vanellus*, A085 *Accipiter gentilis*, A247 *Alauda arvensis*, A257 *Anthus paratensis*, A259 *Anthus spinoletta*, A256 *Anthus trivialis*, A221 *Asio otus*, A087 *Buteo buteo*, A099 *Falco subbuteo*, A360 *Fringilla montifringilla*, A383 *Miliaria calandra*, A337 *Oriolus oriolus*, A214 *Otus scops*, A210 *Streptopelia turtur*, A351 *Sturnus vulgaris*, A310 *Sylvia borin*, A287 *Turdus viscivorus*, A232 *Upupa epops*.

30. ROSPA0133 Munții Călimani reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost desemnată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 29160,10 ha, fiind localizată pe 4 județe, respectiv: Mureș, Harghita, Bistrița-Năsăud și Suceava. În interiorul județului Mureș, situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Lunca Bradului (16%), Răstolița (22%) și Stânceni (<1%) Mai mult, situl ocupă o suprafață de 11081,53 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0019, ROSCI0051 și RONPA0009.

Desemnarea acestei arii avifaunistice, s-a datorat multitudinii de specii de păsări de interes comunitar care migrează în această zonă, respectiv 103 specii distincte.

31. RONPA0009 Parcul Național Călimani – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județele Bistrița-Năsăud, Harghita, Mureș și Suceava. În interiorul județului Mureș, situl se suprapune cu unitățile administrative Lunca Bradului (16%) și Răstolița (22%), ocupând o suprafață de 10841,99 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0019, ROSCI0051 și ROSPA0133.

32. RONPA0644 Rezervația de bujori Zau de Câmpie (2.627) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriile administrative Valea Largă (4%) și Zau de Câmpie (<1%), ocupând o suprafață de 3,75 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0408.

33. RONPA0645 Pădurea Mociar (2.628) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriile administrative Beica de Jos (<1%) și Gurghiu (<1%), ocupând o suprafață de 50,26 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0320.

34. RONPA0646 Pădurea Sabed (2.629) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriul administrativ Ceușu de Câmpie (1%), ocupând o suprafață de 64,33 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0079.

35. RONPA0647 Rezervația cu lalea peștriță Vălenii de Mureș (2.630) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriul administrativ Brâncovenești (<1%), ocupând o suprafață de 6,40 ha.

36. RONPA0648 Lacul Fărăgău (2.631) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriul administrativ Fărăgău (1%), ocupând o suprafață de 42,32 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0100.

37. RONPA0649 Rezervația de stejar pufos (2.632) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriul administrativ Daneș (<1%), ocupând o suprafață de 28,19 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0227 și ROSPA0099.

38. RONPA0650 Molidul de rezonanță din Pădurea Lăpușna (2.633) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriul administrativ Ibănești (<1%), ocupând o suprafață de 94,41 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0019.

39. RONPA0652 Stejarii seculari de la Breite (2.635) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriile administrative Apold (<1%) și Sighișoara (1%), ocupând o suprafață de 128,29 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0227 și ROSPA0099.

40. RONPA0653 Lacul Ursul și arboretele de pe sărături (2.636) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriul administrativ Sovata (<1%), ocupând o suprafață de 74,97 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0019.

41. RONPA0654 Poiana cu narcise Gurghiu (2.637) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriul administrativ Gurghiu (<1%), ocupând o suprafață de 19,21 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0320.

42. RONPA0657 Stejarii seculari de la Sângiorgiu de Mureș (2.640) - aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriul administrativ Sângiorgiu de Mureș (<1%), ocupând o suprafață de 3,31 ha.

43. RONPA0889 Scaunul Domnului (IV.38) – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județul Mureș, pe teritoriile administrative Răstolița (<1%) și Vătava (<1%), ocupând o suprafață de 70,79 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0019.

44. RONPA0890 Seaca – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2000 prin Legea nr. 5, fiind situată în județele Harghita și Mureș. În interiorul județului Mureș, situl ocupă o suprafață de 1101,84 ha și se suprapune pe unitățile administrativ-teritoriale Ibănești (2%) și Sovata (2%) și cu ariile naturale protejate ROSCI0019 și ROSPA0033.

45. RONPA0938 Parcul Natural Defileul Mureșului Superior – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Hotărârea de Guvern Nr. 1143. Situl se localizează în județul Mureș, pe teritoriile administrative Deda (3%), Lunca Bradului (10%), Răstolița (15%) și Stânceni (23%), ocupând o suprafață de 10158,22 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSPA0030, ROSCI0019 și ROSPA0030.

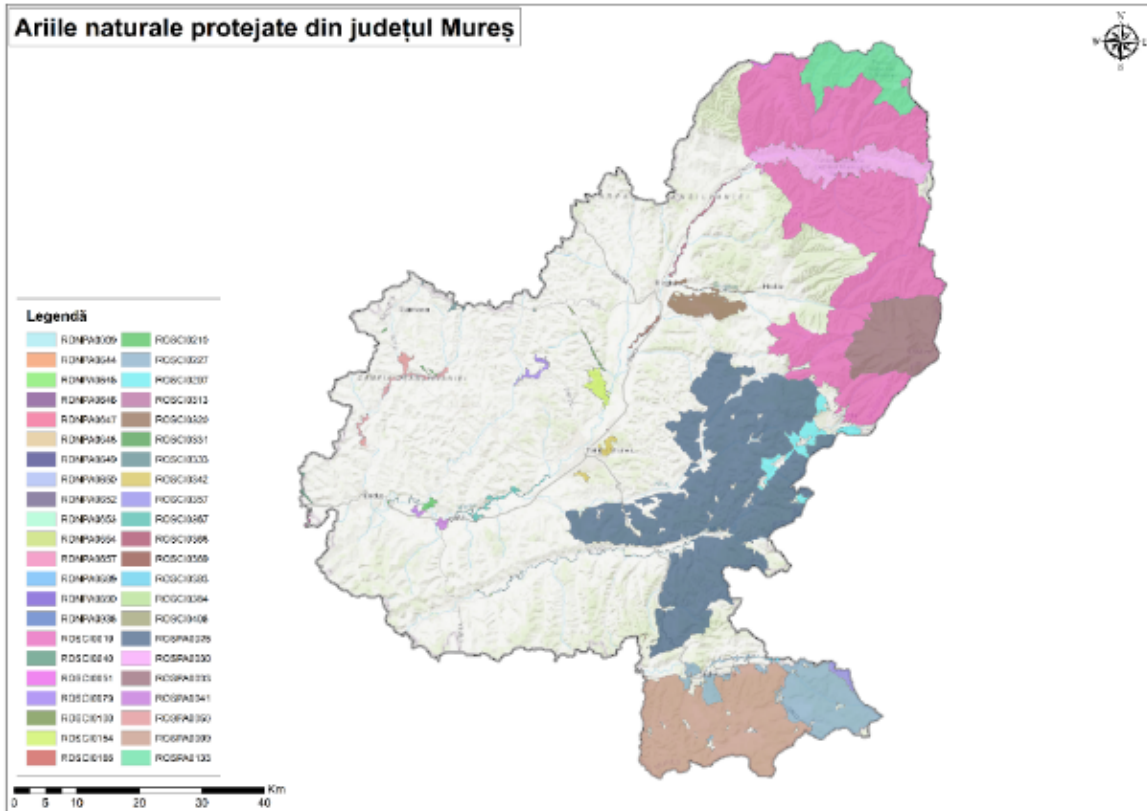

Figura 3-164: Harta ariilor naturale protejate din județul Mureș

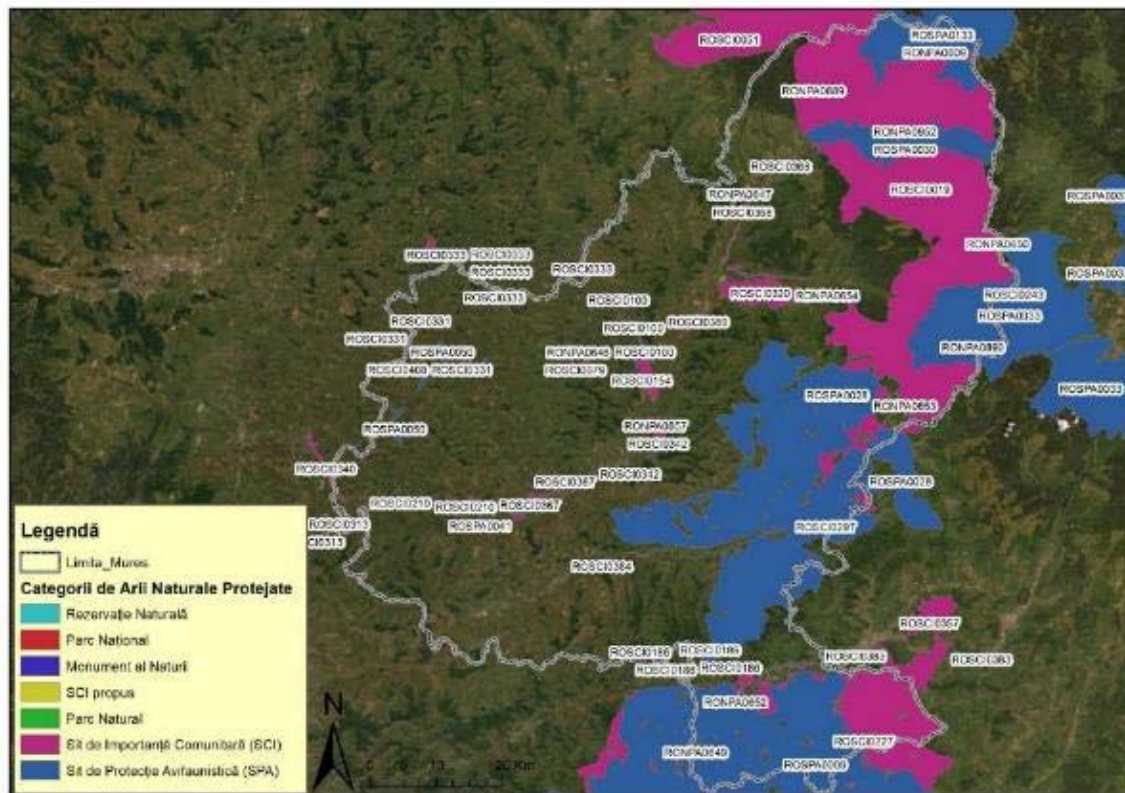

Figura 3-165: Categoriile de arii naturale protejate din județul Mureș

Judetul Galati (RO224)

1. ROMAB0003 Rezervația Biosferei Delta Dunării a fost înființată în anul 1991, prin Legea 5, fiind localizată pe teritoriul județelor Constanța, Tulcea și Galați. În interiorul județului Galați, rezervația ocupă o suprafață de 7,447 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0065, RORMS0001 și ROSPA0031.

2. RORMS0001 Delta Dunării reprezintă o zonă umedă de importanță internațională, desemnată în anul 1991, prin Legea 5. Situl se localizează pe teritoriul județelor Constanța, Tulcea și Galați. În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 7,447 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0031, ROSCI0065 și ROMAB0003.

3. ROSCI0065 Delta Dunării - a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul 1964. Suprafața sitului este de 453.645,50 ha și se localizează pe teritoriul a 3 județe, respectiv Tulcea, Constanța și Galați: Galați (<1%). În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 7,447 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROMAB0003, RORMS0001 și ROSPA0031.

Acest sit, protejează 29 de tipuri de habitate, unele din ele având un regim de protecție prioritar: 1150*, 1530*, 2130*, 3130*, 40C0*, 6120*, 62C0*, 7210*. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt: 7 mamifere, dintre care specia *Mustela lutreola* are regim de protecție prioritar, 2 amfibieni, 17 specii de pești, 8 nevertebrate, 3 specii de plante și 3 reptile. Mai mult, situl adăpostește și alte tipuri de floră și faună importante, precum: 9 mamifere, 10 amfibieni, 13 tipuri de pești, 20 de nevertebrate și 47 de specii de plante.

Conform Notei nr. 11966/CA/26.08.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri de protecție și pentru conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0065 Delta Dunării:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1110 Bancuri de nisip acoperite permanent cu strat mic de apă de mare; 1410 Pajiști sărăturate de tip mediteranean (*Juncetalia maritimi*); 2130* Dune fixate cu vegetație erbacee perenă (dune gri); 2160 Dune cu *Hippophae rhamnoides*; 2190 Depresiuni umede intradunale; 3130 Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *Isoeto-Nanojuncetea*; 3150 Lacuri eutofe naturale cu vegetație tip *Maganopotamion* sau *Hydrocharition*; 3260 Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*; 3270 Râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodium rubri* și *Bidention*; 6120* Pajiști xerice pe substrat calcaros; 62C0* Stepe ponto-sarmatice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor la cel montan și alpin; 91F0 Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*); 92A0 Păduri galerii/ Zăvoaie cu *Salix* și *Populus alba*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1150* Lagune costiere; 1210 Vegetație anuală de-a lungul liniei țărmului; 1310 Comunități de *salicornia* și alte specii anuale care colonizează terenurile umede și nisipoase; 1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice; 2110 Dune mobile embrionare; 3140 Ape puternic oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de specii de *Chara*; 3160 Lacuri distrofice și iazuri; 40C0* Tufărișuri de foioase ponto-sarmatice; 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (*Molinion caeruleae*); 6420 Pajiști mediteraneene umede cu ierburi înalte din *Molinio Holoschoenion*; 6440 Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*; 6510 Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis Saguisorba officinalis*); 7210* Mlaștini calcaroase cu *Cladium mariscus*; 91AA Vegetație forestieră ponto-sarmatică cu stejar pufos; 92D0 Galerii ripariene și tufărișuri (*Nerio-Tamaricetea* și *Securinegion tinctoriae*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1337 *Castor fiber*, 1355 *Lutra lutra*, 2633 *Mustela eversmanii*, 1356* *Mustela lutreola*, 1335 *Spermophilus citellus*, 2635 *Vormela peregusna*, 1993 *Triturus dobrogicus*, 4125 *Alosa immaculata*, 4127 *Alosa tanaica*, 6963 *Cobitis taenia Complex*, 1157 *Gymnocephalus schraetzer*, 2522 *Pelecus cultratus*, 6143 *Romanogobio kessleri*, 5347 *Sabanejewia bulgarica*, 2011 *Umbra krameria*, 1160 *Zingel streber*, 1159 *Zingel zingel*, 4056 *Anisus vorticulus*, 4027 *Arytrura musculus*, 4028 *Catopta thrips*, 4045 *Coenagrion ornatum*, 1082 *Graphoderus bilineatus*, 1060 *Lycaena dispar*, 6908 *Morimus asper funereus*, 1037 *Phigomphus Cecilia*, 1516 *Aldrovanda vesiculosa*, 2253 *Centaurea jankae*, 2255 *Centaurea pontica*, 1428 *Marsilea quadrifolia*, 1220 *Emys orbicularis*, 1219 *Testudo graeca*.

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 2609 *Mesocricetus newtoni*.
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1188 *Bombina bombina*, 1130 *Aspius aspius*, 2555 *Gymnocephalus baloni*, 1145 *Misgurnus fossilis*, 5339 *Rhodeus amarus*, 5329 *Romanogobio vladkyovi*, 6948 *Pontechium maculatum subsp. maculatum*, 1298 *Vipera ursinii*.

4. ROSCI0072 Dunele de nisip de la Hanul Conachi reprezintă o arie naturală protejată desemnată prin Ordinul nr. 1964 în anul 2007. Acest sit este localizat în județul Galați pe teritoriul administrativ Fundeni (5%). În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 249,2264 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0419 și ROSPA0071.

Desemnarea sitului ROSCI0072 s-a realizat atât pentru protecția și conservarea habitatelor 6120* și 91AA, cât și a nevertebratei *Cerambyx cerdo*, plantei *Pontechium maculatum subsp. maculatum* și a reptilei *Emys orbicularis*. De asemenea, alte specii de floră și faună importante în acest sit sunt 2 specii de mamifere, 2 amfibieni și 20 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 569 din 23.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 949/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0072 Dunele de nisip de la Hanul Conachi:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6120* Pajiști calcaroase din nisipuri xerice; 91AA Vegetație forestieră ponto sarmatică cu stejar pufos.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1088 *Cerambyx cerdo*, 1220 *Emys orbicularis*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul standard, dar neidentificate în teren: 4067 *Echium russicum*.

5. ROSCI0105 Lunca Joasă a Prutului a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală este de 5753,40 ha și se localizează în două județe, respectiv Galați și județul Vaslui. În interiorul județului, situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Cavadinești (11%), Foltești (3%), Frumușița (5%), Galați (7%), Măstăcani (3%), Oancea (15%), Suceveni (6%), Tulucești (1%), Vlădești (9%). Mai mult, ocupă o suprafață de 5418,9948 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0433, RONPA0927, ROSPA0130, RONPA0431, ROSPA0121 și RONPA427.

Desemnarea acestui sit, s-a realizat cu scopul conservării și protejării a 8 tipuri de habitate, 2 specii de amfibieni, 9 specii de pești, o reptilă și nevertebrata *Euplagia quadripunctaria*, care se află sub un regim de protecție prioritar. Mai mult, situl găzduiește și alte specii de floră și faună importante, precum: 2 nevertebrate și 6 specii de plante.

Conform Notei nr. 11140/BT/21.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0105 Lunca Joasă a Prutului:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 3130 Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe, cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *lesoto-Nanojuneetea*; 3150 Lacuri naturale eutrofile cu vegetație de tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3270 Râuri cu maluri nămolose, cu vegetație *Chenopodion rubri p.p.* și *Bidention p.p.*; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6510 Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisoba officialis*); 91F0 Păduri de luncă mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus minor*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul râurilor (*Ulmion minoris*); 92A0 Păduri-Galerii de *Salix alba* și *Populus alba*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3160 Lacuri și iazuri naturale.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1708* *Callimorpha quadripunctaria*, 1355 *Lutra lutra*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1130 *Aspius aspius*, 6963 *Cobitis Complex*, 1145 *Misgurnus fossilis*, 2522 *Pelecus cultratus*, 5339 *Rhodeus amarus*, 6143 *Romanogobio kesslerii*, 1160 *Zingel streber*, 1159 *Zingel zingel*, 1193 *Triturus dobrogicus*, 1188 *Bombina bombina*, 1220 *Emys orbicularis*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1157 *Gymnocephalus schraetzer*.

6. ROSCI0134 Pădurea Balta – Munteni a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea acestui sit se face în județul Galați pe teritoriul administrativ Negrilești (2%) și ocupă o suprafață de 85,80 ha.

Desemnarea sitului s-a realizat pentru conservarea și protejarea habitatului 91F0.

7. ROSCI0139 Pădurea Breana – Roșcani reprezintă o arie naturală protejată desemnată prin Ordinul nr. 1964 în anul 2007. Suprafața sitului este de 155 ha și se localizează în județul Galați pe teritoriul administrativ Băneasa (2%).

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru conservarea și protejarea a 2 specii de plante și 4 tipuri de habitate, dintre care 40C0*, 62C0* și 9110* au un regim de protecție prioritar. Mai mult, situl include și alte specii de floră și faună importante, respectiv: 3 mamifere, 4 amfibieni și 3 specii de plante.

8. ROSCI0151 Pădurea Gârboavele reprezintă o arie naturală protejată desemnată prin Ordinul nr. 1964 în anul 2007. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Tulucești (4%) și ocupă o suprafață de 219,8266 ha și se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0420.

Acest sit a fost desemnat pentru protecția și conservarea a 3 habitate, dintre care 40C0* și 9110* au un regim de protecție prioritar. De asemenea, animalele și plantele protejate sunt 2 nevertebrate și 4 specii de plante. În interiorul județului acest sit nu se suprapune cu nici o altă arie naturală protejată.

Conform Deciziei nr. 197 din 21.05.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Hotărârea nr. 923/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0151 Pădurea Gârboavelor:

1. Habitare enumerate în anexa I a Directivei Habitare (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 40C0* Tufărișuri caducifoliolate ponto-sarmatice; 91AA* Păduri est-europene de stejar pufos; 9110* Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus spp.*
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitare (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4091 *Crambe tataria*, 4097 *Iris aphylla supsp. hungarica*, 6948 *Pontechium maculatum subsp. maculatum*, 2093 *Pulsatilla grandis*, 4110 *Pulsatilla prantensis ssp. hungarica*, 1084* *Osmoderma eremita*, 1089 *Morimus funereus*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1083 *Lucanus cervus*, 1088 *Cerambyx cerdo*.
 - ❖ Specii menționate în Planul de management, dar neidentificate în teren: 4014 *Carabus variolosus*, 4011 *Bolbelasmus unicornis*.

9. ROSCI0162 Lunca Siretului Inferior a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală a sitului este de 24980,60 ha și se localizează pe 4 județe, respectiv: Brăila, Vrancea, Bacău și Galați. În interiorul județului situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Braniștea (10%), Cosmești (27%), Fundeni (9%), Independența (19%), Ivești (5%), Liești (5%), Movileni (34%), Nicorești (16%), Nămolosa (16%), Piscu (8%), Poiana (39%), Slobozia Conachi (<1%), Tudor Vladimirescu (19%), Umbrărești (17%), Șendreni (3%). În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 12207,27 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0071, RONPA964 și RONPA0429.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 9 tipuri de habitate, dintre care 91E0* și 9110* au un regim de protecție prioritar. De asemenea, aria naturală protejează un număr de 2 mamifere, 2 amfibieni, 11 specii de pești, 2 nevertebrate și o reptilă. O altă specie importantă în acest sit este *Felis silvestris*.

Conform Deciziei nr. 335 din 26.07.2021 privind modificarea Anexei 2 (Obiectivele de conservare specifice sitului ROSCI0162 Lunca Siretului Inferior) la Decizia nr. 313/05.08.2020 pentru aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 949/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSPA0071 Lunca Siretului Inferior și al ariilor naturale protejate cu care se suprapune, pentru situl Natura 2000 ROSCI0162 Lunca Siretului Inferior:

1. Habitare enumerate în anexa I a Directivei Habitare (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până la etajul montan, cu vegetație din *Ranunculion fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*; 3270 Râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodion rubri* și *Bidention*; 6440 Pajiști aluviale ale văilor râurilor din *Cnidion dubii*; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)*; 91F0 Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior sau Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*); 9110*

Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus spp.*; 92A0 Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*.

- ❖ Îmbunătățirea și menținerea stării de conservare pentru: 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, la cel montan și alpin.
- 2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 4033 *Erannis ankeraria*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1083 *Lucanus cervus*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1130 *Aspius (Leuciscus) aspius*, 6963 *Cobitis taenia Complex* (5297 *Cobitis elongatoides*), 1157 *Gymnocephalus schraetzer*, 1145 *Misgurnus fossilis*, 2533 *Pelecus cultratus*, 5339 *Rhodeus amarus (Rhodeus sericeus amarus)*, 6143 *Romanogobio kesslerii (Gobio kessleri)*, 5329 *Romanogobio vladkovi (Gobio albipinnatus)*, 1160 *Zingel streber*, 1159 *Zingel zingel*, 1166 *Triturus cristatus*, 1188 *Bombina bombina*, 1220 *Emys orbicularis*, 1355 *Lutra lutra*, 1335 *Spermophilus citellus*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1014 *Vertigo angustior*, 5346 *Subanejewia vallahica (Sabanejewia aurata)*.

10. ROSCI0163 Pădurea Mogoș – Mățele reprezintă o arie naturală protejată desemnată prin Ordinul 1964 în anul 2007. Localizarea sitului se face în județul Galați, pe teritoriul administrativ Scânteiești (1%) și ocupă o suprafață de 65,5272 ha.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru conservarea și protejarea a 3 specii de plante și 3 tipuri de habitate, dintre care 40C0* și 9110* au un regim de protecție prioritar.

Conform Deciziei nr. 164 din 19.04.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor nr. 1059/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului ROSCI0163 Pădurea Mogoș-Mățele:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 40C0* Tufărișuri de foioase ponto-sarmatice; 91AA* Păduri est-europene de stejar pufos; 9110* Păduri stepice euro-siberiene de *Quercus spp.*
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 2093 *Pulsatilla grandis*, 4097 *Iris aphylla ssp. hungarica*, 4067 *Echium russicum*.

11. ROSCI0165 Pădurea Pogănești a fost desemnată arie naturală protejată în 2007, prin Ordinul nr. 1964. Acest sit se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Suceveni (2%) și acoperă o suprafață de 173,5492 ha. Mai mult, acest sit se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0434.

Desemnarea acestei arii s-a realizat pentru protecția și conservarea a 2 specii de plante și 3 habitate, dintre care 4010* este protejat la nivel național prin Directiva Habitate D.E. 92/43/EEC.

12. ROSCI0175 Pădurea Tălășmani reprezintă o arie naturală protejată desemnată prin Ordinul nr. 1964 în anul 2007. Localizarea sitului se face pe teritoriul a 2 județe, respectiv Vaslui și Galați: Berești (1%), acoperind o suprafață de 54,1818 ha și se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0425.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea habitatului 91Y0. Mai mult, aria naturală cuprinde și alte specii importante, respectiv 3 mamifere și 2 amfibieni.

13. ROSCI0178 Pădurea Torcești – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața sitului este de 132,10 ha și se localizează în județul Galați pe teritoriul administrativ Umbrărești (2%). În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 132,141 ha.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea habitatului 91F0.

Conform Deciziei nr. 570 din 23.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1056/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0178 Pădurea Torcești:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91F0 Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia* din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*).

14. ROSCI0213 Râul Prut reprezintă o arie naturală protejată desemnată prin Ordinul nr. 1964 în anul 2007. Acest sit este localizat pe 3 județe și anume: Iași, Vaslui și Galați: Cavadinești (<1%) și acoperă o suprafață totală de 10583,40 ha. În interiorul județului Galați, situl ROSCI0213, ocupă o suprafață de 5,582 ha și se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0130.

Desemnarea acestei arii naturale protejate se datorează protejării și conservării a 6 habitate, 3 mamifere, un amfibian, 10 specii de pești, o nevertebrată, o specie de plantă și o reptilă. Alte specii importante de faună și floră din acest sit sunt: un amfibian, 2 nevertebrate și 15 specii de plante.

Conform Notei nr. 10034/BT/08.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0213 Râul Prut:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 3150 Lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3160 Lacuri distrofe și iazuri; 3270 Râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodium rubri* și *Bidention*; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin; 6510 Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 91F0 Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 4027 *Arytrura musculus*, 1130 *Aspius aspius*, 6963 *Cobitis taenia*, 5339 *Rhodeus sericeus amarus*, 5329 *Romanogobio vladkovi*, 6143 *Romanogobio kessleri*, 1145 *Misgurnus fossilis*, 2522 *Pelecus cultratus*, 1160 *Zingel streber*, 1159 *Zingel zingel*, 1188 *Bombina bombina*, 1220 *Emys orbicularis*, 1324 *Myotis myotis*, 1335 *Spermophilus citellus*, 1355 *Lutra lutra*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1428 *Marsilea quadrifolia*, 1157 *Gymnocephalus schraetzer*.

15. ROSCI0315 Lunca Chineja reprezintă o arie naturală protejată desemnată prin Ordinul nr. 1964 în anul 2007. Situl se localizează în județul Galați pe unitățile administrative Foltești (2%), Fârțânești (3%), Măstăcani (5%) și Târgu Bujor (2%). De asemenea, situl ocupă o suprafață de 923,9091 ha și se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0070.

Situl ROSCI0315, a fost desemnat pentru protecția și conservarea habitatului 92A0, 2 amfibieni, un mamifer și o reptilă.

Conform Notei nr. 16971/CA/21.10.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0315 Lunca Chineja:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 92A0 Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*, 1188 *Bombina bombina*, 1993 *Triturus dobrogicus*, 1220 *Emys orbicularis*.

16. ROSCI0334 Pădurea Buciumeni – Homocea – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală este de 4987,20 ha, iar localizarea sitului se face pe 2 județe, respectiv: Vrancea și Galați. În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 2068,5597 ha, fiind suprapusă cu următoarele UAT-uri: Brăhănești (14%), Buciumeni (27%), Poiana (7%). Mai mult, situl se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0426.

Desemnarea acestei arii naturale protejate, s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 3 tipuri de habitate.

Conform Deciziei nr. 122 din 18.03.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1058/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0334 Pădurea Buciumeni-Homocea:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*.

17. ROSCI0360 Râul Bârlad Între Zorleni și Gura Gârbăvoțului – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se face pe 2 județe, respectiv Vaslui și Galați: Bălărești (8%), Cerțești (2%) și ocupă o suprafață totală de 2478,80 ha. În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 613,90 ha. Situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSPA0167.

Acest sit protejează și conservă 3 specii de mamifere, 2 amfibieni, 3 specii de pești și o reptilă.

Conform Notei nr. 11274/CA/18.08.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0360 Râul Bârlad Între Zorleni și Gura Gârbăvoțului.

1. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*, 2633 *Mustela eversmanii*, 1335 *Spermophilus citellus*, 1188 *Bombina bombina*, 1166 *Triturus cristatus*, 6963 *Cobitis taenia*, 5339 *Rhodeus sericeus amarus*, 5197 *Sabanejewia aurata*, 1220 *Emys orbicularis*.

18. ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim – Sinoie - aria de protecție specială avifaunistică a fost integrată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a acestui sit este de 508.302,30 ha și se localizează pe suprafața a 3 județe și anume Constanța, Tulcea și Galați: Galați (<1%). În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 7,51 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROMAB0003, ROSCI0065 și RORMS0001.

Desemnarea acestui sit s-a realizat datorită și protejării și conservării numeroaselor specii de păsări sălbatice, respectiv 282 de specii.

Conform Notei nr. 262390/BT/03.12.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0031 Delta Dunării.

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A402 *Accipiter brevipes*, A293 *Acrocephalus melanopogon*, A229 *Alcedo atthis*, A042 *Anser erythropus*, A255 *Anthus campestris*, A090 *Aquila clanga*, A404 *Aquila heliaca*, A089 *Aquila pomarina*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A369 *Branta ruficollis*, A133 *Burhinus oedipnemus*, A403 *Buteo rufinus*, A196 *Chlidonias hybridus*, A197 *Chlidonias niger*, A031 *Ciconia ciconia*, A081 *Circus aeruginosus*, A082 *Circus cyaneus*, A083 *Circus macrourus*, A084 *Circus pygargus*, A231 *Coracias garrulus*, A038 *Cygnus columbianus*, A038 *Cygnus cygnus*, A027 *Egretta alba*, A511 *Falco cherrug*, A098 *Falco columbarius*, A095 *Falco naumanni*, A103 *Falco peregrinus*, A097 *Falco vespertinus*, A002 *Gavia arctica*, A001 *Gavia stellata*, A189 *Gelochelidon nilotica*, A135 *Glareola pratincola*, A127 *Grus grus*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A092 *Hieraaetus pennatus*, A131 *Himantopus himantopus*, A022 *Ixobrychus minutus*, A179 *Larus genei*, A176 *Larus melanocephalus*, A177 *Larus minutus*, A2772 *Luscinia svecica*, A068 *Mergus albellus*, A073 *Milvus migrans*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A533 *Oenanthe pleschanka*, A068 *Oxyura leucocephala*, A094 *Pandion haliaetus*, A020 *Pelecanus crispus*, A019 *Pelecanus onocrotalus*, A393 *Phalacrocorax pygmeus*, A170 *Phalaropus lobatus*, A034 *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A140 *Pluvialis apricaria*, A119 *Porzana parva*, A119 *Porzana porzana*, A119 *Porzana pusilla*, A464 *Puffinus yelkouan*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A195 *Sterna albifrons*, A190 *Sterna caspia*, A193 *Sterna hirundo*, A193 *Sterna sandvicensis*, A307 *Sylvia nisoria*, A167 *Xenus cinereus*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A024 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola ralloides*, A222 *Asio flammeus*, A138 *Charadrius alexandrinus*, A030 *Ciconia nigra*, A026 *Egretta garzetta*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A080 *Circaetus gallicus*, A238 *Dendrocopos medius*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A236 *Dryocopus martius*, A379 *Emberiza hortulana*, A321 *Ficedula albicollis*, A320 *Ficedula parva*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A157 *Limosa lapponica*, A246 *Lullula arborea*, A243 *Melanocorypha calandra*, A151 *Philomachus pugnax*, A234 *Picus canus*.
2. Specii neincluse în anexa I a Directivei 2009/147/CE:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A054 *Anas acuta*, A056 *Anas clypeata*, A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A055 *Anas querquedula*, A051 *Anas strepera*, A043 *Anser anser*, A055 *Anas fabalis*, A059 *Aythya ferina*, A061 *Aythya fuligula*, A025 *Bubulcus ibis*, A067 *Bucephala clangula*, A037 *Cygnus columbianus bewickii*, A036 *Cygnus olor*, A125 *Fulica astra*, A459 *Larus cachinnans*, A182 *Larus canus*, A183 *Larus fuscus*, A179 *Larus ridibundus*, A070 *Mergus merganser*, A069 *Mergus serrator*, A058 *Netta rufina*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A005 *Podiceps nigricollis*, A174 *Stercorarius longicaudus*, A173 *Stercorarius*

- parasiticus*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A048 *Tadorna tadora*, A298 *Acrocephalus arundinaceus*, A296 *Acrocephalus palustris*, A295 *Acrocephalus schoenobaenus*, A297 *Acrocephalus scirpaceus*, A028 *Ardea cinerea*, A123 *Gallinula chloropus*, A292 *Locustella lusciniodes*, A292 *Locustella naevia*, A260 *Motacilla flava*, A118 *Rallus aquaticus*, A336 *Remiz pendulinus*, A086 *Accipter nisus*, A247 *Alauda arvensis*, A258 *Anthus cervinus*, A259 *Anthus spinoletta*, A256 *Anthus trivialis*, A226 *Apus apus*, A228 *Apus melba*, A263 *Bombycilla garrulus*, A087 *Buteo buteo*, A088 *Buteo lagopus*, A266 *Carduelis cannabina*, A264 *Carduelis carduelis*, A368 *Carduelis flammea*, A371 *Carpodacus erythrinus*, A099 *Falco subbuteo*, A360 *Fringilla montifringilla*, A438 *Hippolais pallida*, A252 *Hirudo daurica*, A340 *Lanius excubitor*, A341 *Lanius senator*, A230 *Merops apiaster*, A383 *Miliaria calandra*, A262 *Motacilla alba*, A261 *Motacilla cinerea*, A278 *Oenanthe hispanica*, A435 *Oenanthe isabellina*, A277 *Oenanthe oenanthe*, A337 *Oriolus oriolus*, A214 *Otus scops*, A273 *Phoenicurus ochruros*, A375 *Plectrophenax nivalis*, A249 *Riparia riparia*, A275 *Saxicola rubetra*, A276 *Saxicola torquata*, A210 *Streptopelia turtur*, A353 *Sturnus roseus*, A351 *Sturnus vulgaris*, A310 *Sylvia borin*, A310 *Sylvia communis*, A286 *Turdus iliacus*, A284 *Turdus pilaris*, A232 *Upupa epops*, A221 *Asio otus*, A363 *Caruelis chloris*, A365 *Carduelis spinus*, A335 *Certhia brachydactyla*, A208 *Columba oenas*, A322 *Ficedula hypoleuca*, A359 *Fringilla coelebs*, A246 *Lullula arborea*, A270 *Luscinia luscinia*, A271 *Luscinia megarhynchos*, A319 *Muscicapa striata*, A274 *Phoenicurus phoenicurus*, A315 *Phylloscopus collybita*, A314 *Phylloscopus sibilatrix*, A316 *Prunella modularis*, A266 *Prunella modularis*, A317 *Regulus regulus*, A361 *Serinus serinus*, A285 *Sylvia atricapilla*, A308 *Sylvia curruca*, A285 *Turdus philomelos*, A287 *Turdus viscivorus*, A252 *Delichon urbica*, A251 *Hirudo rustica*.
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A168 *Actitis hypoleucos*, A169 *Arenaria interpres*, A144 *Calidris alba*, A149 *Calidris alpina*, A143 *Calidris canutus*, A147 *Calidris ferruginea*, A145 *Calidris minima*, A146 *Calidris temminckii*, A139 *Charadrius morinellus*, A153 *Gallinago gallinago*, A515 *Glareola nordmanni*, A130 *Haematopus ostralegus*, A150 *Limicola falcinellus*, A156 *Lymnocyptes minimus*, A156 *Limosa limosa*, A160 *Numenius phaeopus*, A141 *Numenius phaeopus*, A141 *Pluvialis squatarola*, A155 *Scolopax rusticola*, A161 *Tringa erythropus*, A164 *Tringa nebularia*, A165 *Tringa ochropus*, A163 *Tringa stagnatilis*, A162 *Tringa totanus*, A142 *Vanellus vanellus*, A299 *Hippolais icterina*.

19. ROSPA0070 Lunca Prutului – Vlădești – Frumușița a fost desemnată arie de protecție specială avifaunistică în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Situl este localizat pe teritoriul a două județe, respectiv Vaslui și Galați și ocupă o suprafață totală de 14600,90 ha. În interiorul județului, situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Cavadinesti (11%), Foltești (3%), Frumușița (5%), Galați (15%), Măstăcani (3%), Oancea (15%), Suceveni (6%), Tulucești (1%), Vlădești (9%) și ocupă o suprafață de 14581,79 ha, fiind suprapusă și cu ariile naturale protejate ROSCI0315, ROSCI0105 și RONPA0433.

Desemnarea ariei protejate s-a realizat pentru conservarea unei multitudini de păsări sălbatice, respectiv 60 de specii.

Conform Notei nr. 259690/BT/01.11.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0070 Lunca Prutului – Vlădești – Frumușița:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare: A229 *Alcedo atthis*, A029 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola rallodes*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A296 *Branta ruficollis*, A196 *Chlidonias hybridus*, A031 *Ciconia ciconia*, A081 *Circus aeruginosus*, A231 *Coracias garrulus*, A238 *Dendrocopos medius*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A026 *Egretta garzetta*, A098 *Falco columbarius*, A103 *Falco peregrinus*, A097 *Falco verspertinus*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A022 *Ixobrychus minutus*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A019 *Pelecanus onocrotalus*, A393 *Phalacrocorax pygmeus*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A193 *Sterna hirudo*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A038 *Cygnus cygnus*, A236 *Dryocopus martius*, A131 *Himantopus himantopus*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A151 *Philomachus pugnax*, A234 *Picus canus*, A034 *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A166 *Tringa glareola*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A094 *Pandion haliaetus*.
2. Specii neincluse în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A054 *Anas acuta*, A056 *Anas clypeata*, A050 *Anas platyrhynchos*, A059 *Aythya ferina*, A036 *Cygnus olor*, A125 *Fulica atra*, A459 *Larus cachinnans*, A179 *Larus ridibundus*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A096 *Falco tinnunculus*, A230 *Merops apiaster*.

- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A156 *Limosa limosa*, A160 *Numenius arquata*, A141 *Pluvialis squatarola*, A161 *Tringa erythropus*, A163 *Tringa stagnalis*, A162 *Tringa totanus*, A142 *Vanellus vanellus*, A041 *Anser albifrons*, A043 *Anser anser*, A087 *Buteo buteo*.

20. ROSPA0071 Lunca Siretului Inferior – aria de protecție specială avifaunistică a fost desemnată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața sitului este de 37479,50 ha și se localizează în județele Brăila, Vrancea și Galați. În interiorul județului, situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Brăniștea (58%), Cosmești (28%), Fundeni (79%), Independența (46%), Ivești (4%), Liești (5%), Movileni (30%), Nămoloasa (40%), Nicorești (15%), Piscu (33%), Poiana (39%), Schela (2%), Slobozia Conachi (<1%), Șendreni (3%), Tudor Vladimirescu (59%), Umbrărești (15%). În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 24363,55 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0162, RONPA0964, ROSCI0072, RONPA0419, RONPA0429 și RONPA0428.

Desemnarea ariei protejate avifaunistice se datorează varietății de 110 specii de păsări sălbatice de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 313 din 05.08.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 949/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSPA0071 Lunca Siretului Inferior și al ariilor naturale protejate cu care se suprapune (ROSCI0162 Lunca Siretului Inferior, ROSCI0072 Dunele de Nisip de la Hanul Conachi, Pădurea Neagră și Pădurea Dumbrăvița-cod2827, Rezervația Naturală Balta Potcoava-cod2411, Rezervația Naturală Balta Tălăbască – cod 2412, rezervația Naturală Dunele de Nisip de la Hanul Conachi-cod 2402, Rezervația Naturală Pădurea Merișor-Cotul Zătuanului):

1. Specii din anexa I a Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A038 *Cygnus cygnus*, A026 *Egretta garzetta*, A189 *Gelochelidon nilotica*, A135 *Glareola pratincola*, A338 *Lanius collurio*, A031 *Ciconia ciconia*, A177 *Larus minutus*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A029 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola ralloides*, A060 *Aythya nyroca*, A196 *Chlidonias hybridus*, A197 *Chlidonias niger*, A081 *Circus aeruginosus*, A027 *Egretta alba*, A022 *Ixobrychus minutus*, A339 *Lanius minor*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A019 *Pelecanus onocrotalus*, A034 *Platalea leucorodia*, A132 *Recurvirostra avosetta*; A193 *Sterna hirundo*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A002 *Gavia arctica*, A393 *Phalacrocorax pygmaeus*, A396 *Branta ruficollis*, A195 *Sterna albifrons*, A403 *Buteo rufinus*, A255 *Anthus campestris*, A089 *Aquila pomarina*, A231 *Coracias garrulus*, A122 *Crex crex*, A236 *Dryocopus martius*, A097 *Falco vespertinus*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A246 *Lullula arborea*, A094 *Pandion haliaetus*, A234 *Picus canus*.
2. Specii nementionate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A054 *Anas acuta*, A056 *Anas clypeata*, A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A055 *Anas querquedula*, A061 *Aythya fuligula*, A043 *Anser anser*, A059 *Aythya ferina*, A036 *Cygnus olor*, A125 *Fulica atra*, A459 *Larus cachinnans*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A179 *Larus ridibundus*, A005 *Pediceps cristatus*, A048 *Tadorna tadorna*, A053 *Anas platyrhynchos*, A198 *Chlidonias leucopterus*, A364 *Carduelis carduelis*, A230 *Merops apiaster*, A142 *Vanellus vanellus*, A156 *Limosa limosa*, A162 *Tringa totanus*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A087 *Buteo buteo*, A161 *Tringa erythropus*, A330 *Parus major*, A221 *Asio otus*, A096 *Falco tinnunculus*.

21. ROSPA0121 Lacul Brateș fost desemnată arie de protecție specială avifaunistică în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața sitului este de 15878,90 ha și se localizează în județele Tulcea și Galați: Galați (63%), Tulucești (<1%), Vânători (<1%). În interiorul județului ocupă o suprafață de 15585,40 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0105 și ROMPA0927.

Desemnarea acestei zone drept arie de protecție specială avifaunistică s-a datorat unui număr de 14 specii de păsări sălbatice.

Conform Notei nr.17949/BT/29.06.2021 privind aprobarea setului de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0121 Lacul Brateș:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A396 *Branta ruficollis*, A197 *Chlidonias niger*, A097 *Falco vespertinus*, A019 *Pelecanus onocrotalus*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A196 *Chlidonias hybridus*.

2. Specii neincluse în Anexa I a Directivei Păsări:

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A055 *Anas albifrons*, A125 *Fulica atra*, A459 *Larus cachinnans*, A179 *Larus ridibundus*.

22. ROSPA0130 Mața – Cârja – Rădeanu a fost desemnată arie de protecție specială avifaunistică în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Localizarea acestui sit se face în județele Vaslui și Galați: Cavadinești (12%), Oancea (6%), Suceveni (4%) și acoperă o suprafață totală de 5871,20 ha. În interiorul județului Galați, situl ocupă o suprafață de 1941,95 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0431, ROSCI0105, RONPA0927, RONPA0432 și ROSCI0213.

Desemnarea acestei arii naturale protejate, s-a realizat unui număr de 57 de specii de păsări sălbatice, dar și altor 5 specii de pești importanți în acest sit.

Conform Notei nr. 21433/BT/29.07.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0130 Mața-Cârja-Rădeanu:

1. Specii din Anexa I a Directivei Păsări:

- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A404 *Aquila heliaca*, A029 *Ardea purpurea*, A024 *Areola ralloides*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A196 *Chlidonias hybridus*, A031 *Ciconia ciconia*, A030 *Ciconia nigra*, A081 *Circus aeruginosus*, A027 *Egretta alba*, A026 *Egretta garzetta*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A022 *Ixobrychus minutus*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A019 *Pelecanus onocrotalus*, A034 *Platalea leucordia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A397 *Tadorna ferruginea*.
- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A396 *Branta ruficollis*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A224 *Caprimulgus europaeus*, A082 *Circus cyaneus*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A073 *Milvus migrans*, A393 *Phalacrocorax pygmeus*.

2. Specii neincluse în Anexa I a Directivei Păsări 2009/147/CE:

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A055 *Anas querquedula*, A051 *Anas strepera*, A059 *Aythya ferina*, A062 *Aythya marila*, A036 *Cygnus olor*, A125 *Fulica atra*, A459 *Larus cachinnans*, A179 *Larus ridibundus*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A008 *Podiceps nigricollis*, A048 *Tadorna tadorna*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A028 *Ardea cinerea*, A136 *Charadrius dubius*, A156 *Limosa limosa*, A160 *Numenius arquata*, A161 *Tringa erythropus*, A162 *Tringa totanus*, A142 *Vanellus vanellus*, A042 *Anser anser*, A230 *Merops apiaster*.

23. ROSPA0167 Râul Bârlad între Zorleni și Gura Gârbăvățului – aria a fost înființată în baza Hotărârii nr. 663 din anul 2016. Situl este situat în județele Vaslui și Galați, având o suprafață de 2339,70 ha. În interiorul județului Galați Situl ocupă o suprafață de 608,29 ha și se suprapune peste unitățile administrative teritoriale Bălășești (8%), Cerțești (2%), Grivița (<1%) și Tutova (<1%). Situl se suprapune cu ROSCI0360.

Situl a fost desemnat pentru conservarea a 15 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Notei nr. 28537/BT/12.10.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0167 Râul Bârlad între Zorleni și Gura Gârbăvățului:

1. Specii enumerate în Anexa I a Directivei Păsări:

- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A080 *Circaetus gallicus*, A081 *Circus aeruginosus*, A231 *Coracias garrulus*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A379 *Emberiza hortulana*, A022 *Ixobrychus minutus*, A338 *Lanius collurio*,
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A403 *Buteo rufinus*, A196 *Chlidonias hybridus*, A082 *Circus cyaneus*, A026 *Egretta garzetta*, A023 *Nycticorax nycticorax*.

2. Specii neincluse în Anexa I a Directivei Păsări:

- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A210 *Streptopelia turtur*
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A053 *Anas platyrhynchos*.

24. RONPA0419 Dunele de nisip de la Hanul Conachi (2.402) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Fundeni (6%), ocupând o suprafață de 249,23 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0072 și ROSPA0071.

25. RONPA0420 Pădurea Gârboavele (2.403) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Galați, pe teritoriul administrativ Tulucești (4%), ocupând o suprafață de 279,43 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0151.

26. RONPA0421 Pădurea Breana – Roșcani (2.404) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Băneasa (2%), ocupând o suprafață de 155 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0139.

27. RONPA0422 Locul fosilifer Tirighina – Barboși (2.405) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Galați (<1%), ocupând o suprafață de 1,38 ha.

28. RONPA0423 Locul fosilifer Rateș (2.406) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Tecuci (<1%), ocupând o suprafață de 4,36 ha.

29. RONPA0424 Pădurea Fundeanu (2.407) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Drăgușeni (2%), ocupând o suprafață de 188,47 ha.

30. RONPA0425 Pădurea Talasmani (2.408) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Berești (1%), ocupând o suprafață de 58,62 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0175.

31. RONPA0426 Pădurea Buciumeni (2.409) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Buciumeni (2%), ocupând o suprafață de 67,07 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0334.

32. RONPA0427 Ostrovul Prut (2.410) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ al comunei Grindu (<1%) din Județul Tulcea, ocupând o suprafață de 62 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0105, ROSPA0121, RONPA0927.

33. RONPA0428 Balta Potcoava (2.411) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Braniștea (1%), ocupând o suprafață de 61,10 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSPA0071.

34. RONPA0429 Balta Tălăbasca (2.412) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Tudor Vladimirescu (5%), ocupând o suprafață de 280,15 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSPA0071 și ROSCI0162.

35. RONPA0430 Locul fosilifer Berești (2.413) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Berești (2%), ocupând o suprafață de 71,24 ha.

36. RONPA0431 Lunca Joasă a Prutului (2.414) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județele Vaslui și Galați, ocupând o suprafață de 1185,62 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului pe unitatea administrativă Cavadinești (11%) și cu ariile naturale protejate ROSCI0105, RONPA0927 și ROSPA0130.

37. RONPA0432 Lacul Pochina (2.415) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriile administrative Cavadinești (<1%) și Suceveni (1%), ocupând o suprafață de 70,49 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSPA0130, RONPA0927 și ROSCI0105.

38. RONPA0433 Lacul Vlășcuța (2.416) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Măstăcani (1%), ocupând o suprafață de 73,34 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSPA0070, RONPA0927 și ROSCI0105.

39. RONPA0434 Pădurea Pogănești (2.417) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Galați, pe teritoriul administrativ Suceveni (<1%), ocupând o suprafață de 33,26 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0165.

40. RONPA0927 Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2004 prin Hotărârea de Guvern nr. 2154. Aceasta se localizează în județele Galați, Tulcea și Vaslui. În interiorul județului Galați (16%), situl se suprapune pe următoarele unități administrative: Cavadinești (11%), Foltești (3%), Frumușița (4%), Galați, Măstăcani (3%), Oancea (15%), Suceveni (5%), Tulucești (1%), Vlădești (8%), ocupând o suprafață de 7776,58 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate RONPA0431, RONPA0432, RONPA0433, ROSPA0070, ROSCI0105, ROSPA0130 și ROSPA0121.

41. RONPA0950 Pădurea Merișor - Cotul Zătuanului (B12.) – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2007 prin Hotărârea de Guvern nr. 1143. Aceasta se localizează în județele Vrancea și Galați, având o suprafață de 469 ha. În interiorul județului Galați se suprapune cu unitatea administrativă Movileni (2%), ocupând o suprafață de 69,85 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0162 și ROSPA0071.

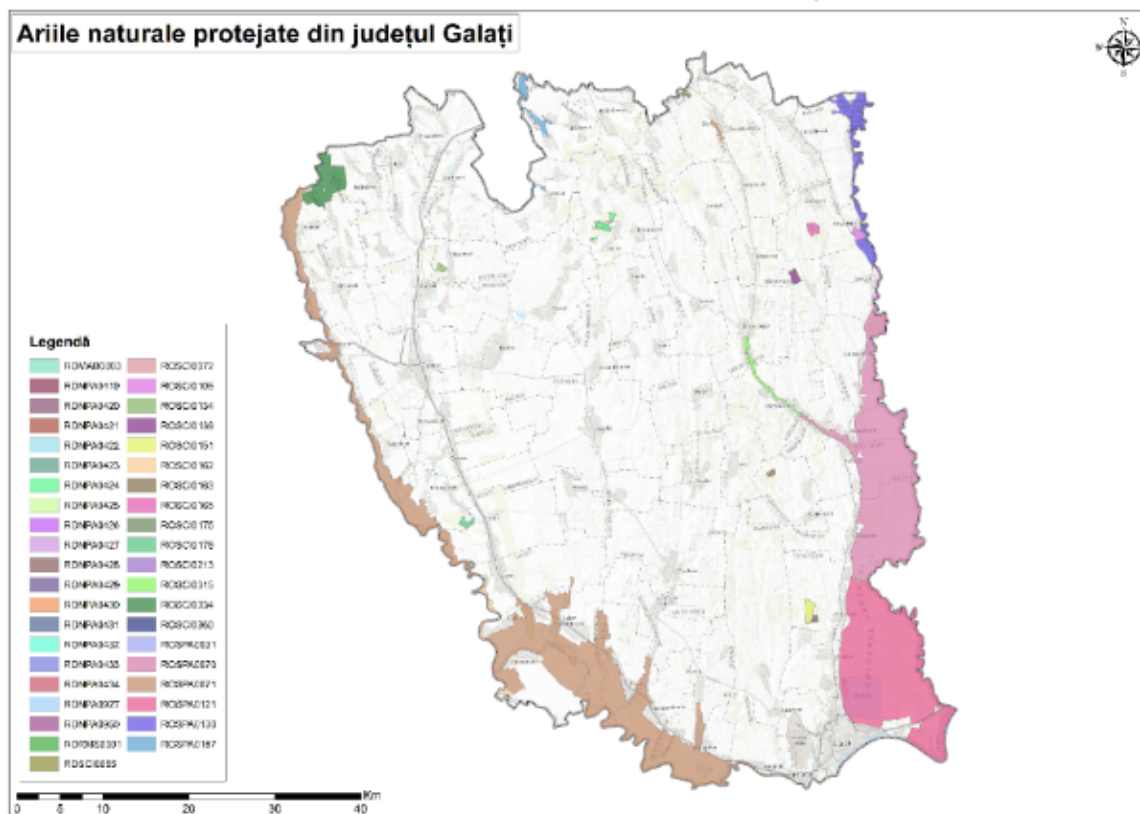

Figura 3-166: Harta ariilor naturale protejate din județul Galați

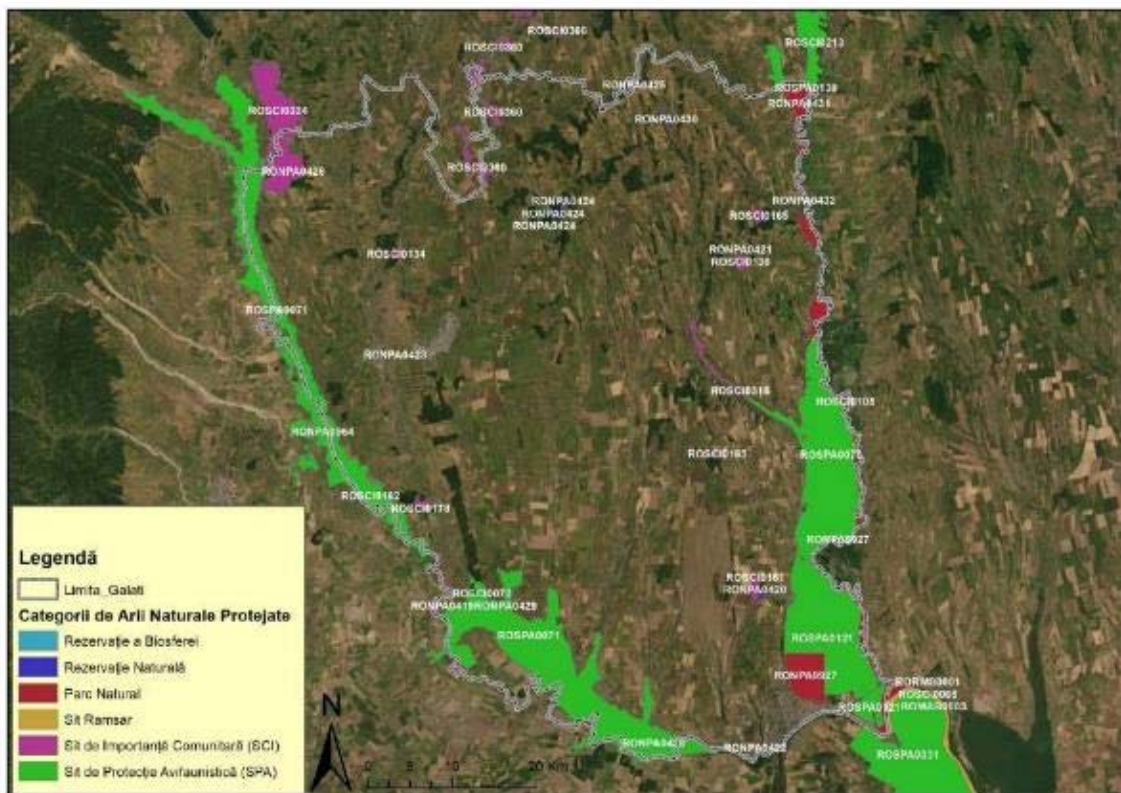

Figura 3-167: Categoriile de arii naturale protejate din județul Galați

Județul Prahova (RO316)

1. **ROSCI0013 Bucegi** – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală a sitului este de 38683,60 ha și se localizează pe teritoriul a 3 județe, respectiv Dâmbovița, Brașov și Prahova. În interiorul județului Prahova, situl acoperă următoarele UAT-uri: (Azuga 29%), Bușteni (64%), Comarnic (18%), Sinaia (50%), Valea Doftanei (<1%). Mai mult, situl ocupă o suprafață de 13180,46 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0006, RONPA0689, RONPA0690.

Desemnarea ariei naturale protejate s-a realizat cu scopul conservării a 24 de habitate, dintre care 4070*, 6110*, 6230*, 8160*, 9180* și 91E0* au un regim de protecție prioritar. În ceea ce privește speciile protejate, acestea sunt 5 mamifere, 2 amfibieni, o specie de pește, 7 nevertebrate și 9 specii de plante. De asemenea, situl include și alte specii de floră și faună importantă, precum 22 de mamifere, 14 amfibieni, o specie de pește, 32 de nevertebrate și 149 de specii de plante.

Conform Deciziei nr. 332 din 26.07.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Hotărârea nr. 187/2011 pentru aprobarea Planului de Management al Parcului Natural Bucegi, pentru situl ROSCI0013 Bucegi:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 3230 Cursuri de apă montane și vegetația lor lemnoasă cu *Myricaria germanica*; 3240 Vegetație lemnoasă cu *Salix elaeagnos* de-a lungul cursurilor de apă montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; 6110* Comunități rupicole calcifile sau pajiști bazifile din *Alyso-Sedion albi*; 6170 Pajiști calcifile alpine și subalpine; 6230* Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, la cel montan și alpin; 6520 Fânețe montane; 8110 Grohotișuri silicioase din etajul montan până în cel alpin (*Androsacetalia alpinae* și *Galeopsietalia ladani*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thlaspietea rotundifolii*); 8160* Grohotișuri medio-europene calcaroase ale etajului colinar și montan; 8210 Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din

- regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*); 9420 Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra* din regiunea montană.
- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4080 Tufărișuri cu specii subarctice de *Salix spp.*; 7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante; 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanții abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).
 - 2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1083 *Lucanus cervus*, 1087* *Rosalia alpina*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1758 *Ligularia sibirica*, 4070 *Campanula serrata*, 4122 *Poa granitica ssp. disparili*, 4057 *Chilostoma banaticum* (*Drobacia banatica*), 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 1086 *Cucujus cinnaberinus*, 6965 *Cottus gobio* all others (1163 *Cottus gobio*), 2001 *Triturus montandoni*, 1193 *Bombina variegata*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1381 *Dicranum viride*, 1386 *Buxbaumia viridis*, 1389 *Meesia longiseta*, 2113 *Draba dorneri*, 4097 *Iris aphylla ssp. hungarica*, 4116 *Tozzia carpathica*, 4046 *Cordulegaster heros*, 1065 *Euphydryas aurinia*.
 - ❖ Specii menționate în Planul de management, dar neidentificate în teren: 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1138 *Barbus meridionalis* (6964 *Barbus meridionalis allothers*).
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 1015 *Vertigo genesii*, 4048 *Isophya costata*, 4052 *Odontopodisma rubripes*, 4030 *Colias myrmidone*, 4039 *Nymphalis vaualbum*.

2. ROSCI0038 Ciucaș – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se face pe două județe, respectiv Brașov și Prahova având o suprafața totală este de 21968,80 ha. În interiorul județului Prahova, situl ocupă o suprafață de 8811,59 ha și se suprapune cu unitățile administrative Cerașu (17%) și Măneciu (28%). De asemenea, în interiorul județului situl se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0691.

Situl Ciucaș, cuprinde 12 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 6230*, 7220*, 9180* și 91E0* au un regim de protecție prioritar. Mai mult, speciile de animale și plante prezente în acest sit sunt 6 mamifere, dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt specii strict protejate, 3 amfibieni, 2 specii de pești, 5 nevertebrate – speciile *Euplagia quadripunctaria* și *Rosalia alpina* având un regim de protecție prioritar și 4 specii de plante cu specia *Campanula serrata* strict protejată. Alte specii de floră și faună importante sunt 13 mamifere, 9 amfibieni, o specie de pește, 20 de nevertebrate și 106 specii de plante.

Conform Notei nr. 16971/CA/21.10.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0038 Ciucaș:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane; 3400 Vegetație lemnoasă cu *Salix eleagnos* de-a lungul râurilor montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale, 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsutum*); 6170 Pajiști alpine și subalpine pe substrat calcaros; 6230* Pajiști de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase; 6430 Comunități de lizieră higrofile cu ierburi înalte de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6520 Fânețe montane; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 8110 Grohotișuri silicaticice din etajul nival (*Androsacetalia alpinae* și *Galeopsietalia ladani*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thlaspietea rotundifolii*); 8210 Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofită (*Potentilletalia caulescentis*); 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag *Cephalanthero-Fagion*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanții abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*; 91Q0 Păduri vest-carpatice de *Pinus sylvestris* pe substrat calcaros; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din Regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*); 9420 Păduri de *Sarix decidua* și/sau *Pinus cembra*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1352* *Canis lupus*, 1355 *Lutra lutra*, 1361 *Lynx lynx*, 1324 *Myotis myotis*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1354* *Ursus arctos*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 2001 *Triturus montandoni*, 6964 *Barbus meridionalis* all others, 6965 *Cottus gobio* all others, 4014 *Carabus variolosus*, 4057 *Chilostoma banaticum*, 6199* *Euplagia quadripunctaria*, 4036 *Leptidea morsei*, 1087* *Rosalia alpina*, 4070* *Campanula serrata*, 1902 *Cypripedium calceolus*, 1758 *Ligularia sibirica*, 1379 *Mannia triandra*.

3. ROSCI0096 Lacul Bălbăitoarea a fost desemnat arie naturală protejată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală a sitului este de 3 ha și se localizează în județul Prahova, pe teritoriul administrativ Starchiojd (<1%).

Acest areal a fost desemnat pentru conservarea și protejarea habitatelor 6410* și 7110*, care are un regim de protecție prioritar. Speciile de animale și plante protejate sunt *Bombina variegata* și *Drepanocladus vernicosus*. De asemenea, situl include și alte specii de floră și faună importante, respectiv 4 specii de amfibieni, 4 specii de nevertebrate și 8 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 526 din 05.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Apelor și Pădurilor nr. 1.935/2015 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0096 Lacul Bălbăitoarea:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6410 Pajiști cu *Molina* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase cu *Molinion caeruleae*; 7110* Turbării active.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1193 *Bombina variegata*, 6216 *Hamatocaulis vernicosus* (1393 *Drepanocladus vernicosus*).

4. ROSCI0153 Pădurea Glodeasa – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Prahova, pe Valea Doftanei (2%) și ocupă o suprafață de 535,10 ha.

Habitatele conservate în acest sit sunt de 3 tipuri, iar speciile de animale și plante protejate sunt 3 mamifere și 2 amfibieni, dintre care speciile *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt specii cu regim de protecție prioritar. Alte specii importante de floră și faună sunt 2 mamifere, o nevertebrată și 11 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 542 din 26.10.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr.1970/2015 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0153 Pădurea Glodeasa:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Habitate menționate în Planul de management, dar neidentificate în teren: 4060 Tufărișuri alpine și boreale.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 91V0 Păduri dacice de fag *Symphyto-Fagion*; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 2001 *Triturus montandoni*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1193 *Bombina variegata*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*.

5. ROSCI0164 Pădurea Plopeni a fost desemnată arie naturală protejată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Prahova, pe teritoriile administrative Băicoi (1%), Cocorăștii Mislii (<1%) și Plopeni (<1%) și ocupă o suprafață de 140,80 ha.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru conservarea și protejarea habitatului 91Y0 și a speciei *Lucanus cervus*. De asemenea, întâlnim și alte tipuri de specii de floră și faună importantă, respectiv 2 specii de amfibieni, o specie nevertebrată și 27 de specii de plante.

Conform Deciziei nr. 351 din 21.08.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 249/2013 privind aprobarea Planului de management al sitului Natura 2000 Pădurea Plopeni:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1083 *Lucanus cervus*, 1089 *Morimus asper funereus*, 1056 *Parnassius Mnemosyne*.

6. ROSCI0224 Scroviștea – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Se întinde pe teritoriul a 3 județe: Dâmbovița, Ilfov și Prahova și ocupă suprafața de 3347 ha. În județul Prahova aria se suprapune peste unitatea administrativ teritorială Poenarii Burchii (<1%). Situl se suprapune peste ariile naturale protejate RONPA0013 și ROSPA0140.

Desemnarea acestui sit, s-a realizat pentru conservarea a 6 habitate (dintre care habitatul 91E0* este prioritar), 3 specii de herpetofaună, 3 specii de pești, 3 specii de nevertebrate și 2 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 253/08.07.2020 pentru modificarea Anexei 1 și Anexei 2 la Decizia nr. 127 din 15.05.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la ordinul Ministrului mediului și Pădurilor nr. 787/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului siturilor Natura 2000 ROSCI0224 Scroviștea și ROSPA0140 Scroviștea:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 92A0 Păduri galerii de salcie albă și plop alb; 3150 Lacuri eutrofe natural cu vegetație tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3160 Lacuri distrofice și iazuri;
 - ❖ Habitate menționate în Formularul Standard dar neidentificate în teren: 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno – Padion*, *Alnion incanae*, *Salcion albae*); 91F0 Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri – *Ulmenion minoris*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 1516 *Aldrovanda vesiculosa*, 1428 *Marsilea quadrifolia*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1220 *Emys orbicularis*, 1188 *Bombina bombina*, 1134 *Rhodeus amarus*, 1145 *Misgurnus fossilis*, 1083 *Lucanus cervus*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1166 *Triturus cristatus*, 1197 *Pelobates fuscus*, 1088 *Cerambyx cerdo*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 2011 *Umbra krameri*, 1052 *Euphydryas maturna*.

7. ROSCI0235 Stânca Tohani – această aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Prahova, pe teritoriul administrativ Gura Vadului (1%) și ocupă o suprafață de 47,40 ha.

Desemnarea acestui sit, s-a realizat pentru conservarea și protejarea a 4 habitate, dintre care habitatul 40CO* are un regim de protecție prioritar, conform OUG nr. 57/2007. De asemenea, situl include și un număr de 35 de specii de plante importante.

Conform Deciziei nr. 525 din 05.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor nr. 1969/2015 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0235 Stânca Tohani:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6240* Pajiști stepice subpanonice; 6250* Pajiști stepice panonice pe loess; 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

8. ROSCI0283 Cheile Doftanei – această aria naturală protejată, a fost desemnată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Prahova pe teritoriile administrative Berteana (<1%), Brebu (22%), Comarnic (<1%), Secăria (10%), Valea Doftanei (3%) și Șotriștea (2%) și ocupă o suprafață de 2622,90 ha.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 10 habitate, unele având regim de protecție prioritar: 9180*, 91E0*. De asemenea, aria naturală protejează 2 mamifere, unul fiind *Ursus arctos* care este strict protejat, 2 amfibieni, o nevertebrată și o reptilă. Mai mult, există și specii importante de floră și faună, precum: 4 amfibieni, o nevertebrată și 21 specii de plante.

Conform Notei nr. 18549/MF/06.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0283 Cheile Doftanei:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin; 6520 Fânețe montane; 91V0 Păduri dacice de fag de tip *Symphyto-Fagion*; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*: *Alno-Padion*, *Alnion incanae* *Salicion albae*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Gallio-Carpinetum*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene.

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 8210 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase; 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.
- 2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*, 1354* *Ursus arctos*, 1193 *Bombina variegata*, 1220 *Emys orbicularis*.
- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1166 *Triturus cristatus*, 6908 *Morimus asper funereus*.

9. ROSCI0290 Coridorul Ialomiței – această aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se întinde pe teritoriul a 3 județe, respectiv Ialomița, Ilfov și Prahova, ocupând o suprafață totală de 27109,20 ha. În interiorul județului Prahova, situl ocupă o suprafață de 7645,59 ha și se suprapune cu următoarele UAT-uri: Balta Doamnei (39%), Berceni (<1%), Brazi (8%), Ciorani (2%), Cocorăștii Colți (19%), Drăgănești (9%), Dumbrava (8%), Gherghița (6%), Gorgota (20%), Olari (3%), Poenarii Burchii (<1%), Puchenii Mari (7%), Râfov (20%), Tinosu (44%), Târgșorul Vechi (3%), Valea Călugărească (<1%), Șirna (16%). De asemenea, în interiorul județului situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0152.

Desemnarea sitului, s-a realizat pentru protecția și conservarea a 8 habitate, dintre care 40C0* are un regim de protecție prioritar conform OUG nr. 57/2007. De asemenea, speciile de faună protejată sunt 3 mamifere, 2 amfibieni și o reptilă.

Conform Notei nr. 20519/CA/26.06.2020 pentru completarea Notei nr. 20519/CA/05.05.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0290 Coridorul Ialomiței:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3260 Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din *Ranunculon fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*; 3270 Râuri cu maluri nămolose cu vegetație din *Chenopodion rubri p.p.* și *Bidention p.p.*; 40C0* Tufărișuri de folioase ponto-sarmatice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin; 91F0 Păduri mixte de luncă de *Quercus robur*, *Ulmus laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus augustifolia* din lungul marilor râuri – *Ulmion minoris*; 9110* Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus spp.*; 91Y0 Păduri dacice de stejar cu carpen.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1337 *Castor fiber*, 1355 *Lutra lutra*, 1335 *Spermophilus citellus*, 1188 *Bombina bombina*, 1166 *Triturus cristatus*, 1220 *Emys orbicularis*.

10. ROSPA0112 Câmpia Gherghiței reprezintă o arie specială avifaunistică înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 7604,10 ha și se localizează pe teritoriul județelor Ialomița, Buzău și Prahova. În interiorul județului Prahova, situl ocupă o suprafață de 2040,13 ha și se suprapune cu următoarele UAT-uri: Baba Ana (<1%), Boldești-Grădiștea (18%), Ciorani (<1%), Colceag (<1%), Fulga (12%), Sălcii (10%).

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru conservarea și protejarea unei multitudini de specii de păsări sălbatice, respectiv 64 de păsări.

Conform Notei nr. 11532/CA/21.08.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investigațiilor din ROSPA0112 Câmpia Gherghiței:

1. Specii enumerate în anexa I la Directiva 2009/147/EC:
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A031 *Ciconia ciconia*, A082 *Circus cyaneus*, A084 *Circus pygargus*, A237 *Dendrocopos major*, A098 *Falco columbarius*, A135 *Glareola pranticola*, A034 *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A029 *Ardea purpurea*, A222 *Asio flammeus*, A081 *Circus aeruginosus*, A026 *Egretta garzetta*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A060 *Aythya nyroca*, A020 *Pelecanus crispus*, A019 *Pelecanus onocrotalus*.
2. Specii neincluse în anexa I la Directiva 2009/147/EC:
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A324 *Aegithalos caudatus*, A363 *Carduelis chloris*, A365 *Carduelis spinus*, A373 *Coccothraustes coccothraustes*, A269 *Erithacus rubecula*, A315 *Phylloscopus collybita*, A372 *Pyrrhula pyrrhula*, A218 *Athene noctua*, A087 *Buteo buteo*, A366 *Carduelis cannabina*, A364 *Carduelis carduelis*, A350 *Corvus corax*, A376 *Emberiza citrinella*, A099 *Falco subbuteo*, A096 *Falco tinnunculus*, A233 *Jinx torquilla*, A340 *Lanius*

excubitor, A383 *Miliaria calandra*, A262 *Motacilla alba*, A277 *Oenanthe oenanthe*, A275 *Saxicola rubetra*, A276 *Saxicola torquata*, A232 *Upupa epops*, A136 *Charadrius dubius*, A142 *Vanellus vanellus*, A298 *Acrocephalus arundinaceus*, A295 *Acrocephalus schoenobaenus*, A297 *Acrocephalus scirpaceus*, A381 *Emberiza schoeniclus*, A260 *Motacilla flava*, A323 *Panurus biarmicus*, A329 *Parus caeruleus*, A330 *Parus major*, A118 *Rallus aquaticus*, A053 *Anas platyrhynchos*, A051 *Anas strepera*, A041 *Anser albifrons*, A043 *Anser anser*, A059 *Aythya ferina*, A005 *Podiceps cristatus*, A006 *Podiceps grisegena*, A008 *Podiceps nigricollis*, A004 *Tachybaptus ruficollis*.

11. ROSPA0140 Scroviștea – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Se întinde pe teritoriul a 3 județe: Dâmbovița, Ilfov și Prahova și ocupă suprafața de 3347 ha. În județul Prahova aria se suprapune peste unitatea administrativ teritorială Poenarii Burchii (<1%). Situl se suprapune peste ariile naturale protejate ROSCI0224 și RONPA0013.

Situl a fost declarat pentru conservarea a 19 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 253/08.07.2020 pentru modificarea Anexei 1 și Anexei 2 la Decizia nr. 127 din 15.05.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la ordinul Ministrului mediului și Pădurilor nr. 787/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului siturilor Natura 2000 ROSCI0224 Scroviștea și ROSPA0140 Scroviștea:

1. Specii enumerate în anexa I la Directiva 2009/147/EC:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A024 *Ardeola ralloides*, A029 *Ardea purpurea*, A060 *Aythya nyroca*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A026 *Egretta garzetta*, A038 *Cygnus cygnus*, A393 *Phalacrocorax pygmeus*, A119 *Porzana porzana*, A120 *Porzana parva*, A022 *Ixobrychus minutus*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A402 *Accipiter brevipes*, A307 *Sylvia nisoria*, A238 *Dendrocopos medius*, A240 *Dendrocopos minor*, A219 *Strix aluco*, A337 *Oriolus oriolus*, A028 *Ardea cinerea*, A155 *Scolopax rusticola*.

12. ROSPA0152 Coridorul Ialomiței – situl a fost înființat prin Hotărârea nr. 663 din anul 2016 și se întinde pe teritoriul județelor Ialomița și Prahova, ocupând o suprafață de 25307,90 ha. În județul Prahova situl ocupă o suprafață de 7645,57 ha și se suprapune peste Târgșoru Vechi (3%), Cocorăștii Colt (19%), Brazi (8%), Șirna (16%), Tinosu (44%), Puchenii Mari (7%), Gorgota (20%), Poienarii Burchii (<1%), Balta Doamnei (39%), Olari (3%), Rîfov (21%), Dumbrava (7%), Valea Călugărească (1%), Berceni (<1%), Drăgănești (9%), Gherghița, Ciorani (2%). De asemenea, în interiorul județului situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0290.

Situl a fost declarat pentru conservarea a 27 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Notei nr. 28537/BT/12.10.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0152 Coridorul Ialomiței:

1. Specii enumerate în anexa I la Directiva 2009/147/EC:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A402 *Accipiter brevipes*, A229 *Alcedo atthis*, A403 *Buteo rufinus*, A030 *Ciconia nigra*, A231 *Coracias garrulus*, A238 *Dendrocopos medius*, A236 *Dryocopos martius*, A097 *Falco vespertinus*, A075 *Heliaeetus albicilla*, A092 *Hieraeetus pennatus*, A022 *Ixobrychus minutus*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A234 *Picus canus*, A307 *Sylvia nisoria*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A026 *Egretta garzetta*, A023 *Nycticorax nycticorax*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A060 *Aythya nyroca*, A379 *Emberiza hortulana*, A246 *Lullula arborea*, A072 *Pernis apivorus*.
2. Specii neincluse în anexa I la Directiva 2009/147/EC:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A086 *Accipiter nisus*, A087 *Buteo buteo*, A244 *Galerida cristata*, A329 *Parus caeruleus*, A262 *Motacilla alba*.

13. RONPA0006 Parcul Natural Bucegi a fost declarat arie naturală protejată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județele Brașov, Dâmbovița și Prahova. În interiorul județului Prahova, situl se suprapune cu unitățile administrative Bușteni (59%) și Sinaia (39%), ocupând o suprafață de 7936,62 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate RONPA0251, ROMPA0399, RONPA0688, ROSCI0013, RONPA0689 și RONPA0690.

14. RONPA0013 Zona naturală protejată Scroviștea – aria naturală protejată a fost declarată în anul 1990 prin Hotărârea nr. 792. Aceasta este localizată în Județele Ilfov și Prahova. În cadrul județului nostru ocupă o suprafață <1% și se suprapune peste unitatea administrativă Poienarii Burchii.

15. RONPA0251 Abruptul Bucșoiu – Mălăești – Gaura – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județele Brașov și Prahova. În interiorul județului Prahova, situl se suprapune cu unitatea administrativă Bușteni (<1%) și ocupă o suprafață de 11,91 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0013 și RONPA0006.

16. RONPA0399 Plaiul Hoților – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2000 prin Legea nr. 5, fiind localizată în județele Dâmbovița și Prahova. În interiorul județului Prahova, situl se suprapune cu unitatea administrativă Sinaia (<1%) și ocupă o suprafață de 6,74 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0013 și RONPA0006.

17. RONPA0687 Muntele de Sare Slănic Prahova (2.670) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Prahova în unitatea administrativă Slănic (<1%) și ocupă o suprafață de 1,30 ha.

18. RONPA0688 Locul fosilifer Plaiul Hoților (2.671) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județele Dâmbovița și Prahova. În interiorul județului Prahova, situl ocupă o suprafață de 0,0005 ha și se suprapune pe teritoriul administrativ Sinaia (<1%). De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate RONPA0006 și ROSCI0013.

19. RONPA0689 Abruptul Prahovean Bucegi (2.672) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județele Brașov, Dâmbovița și Prahova. În interiorul județului Prahova, situl se suprapune cu unitățile administrative Bușteni (51%) și Sinaia (19%), ocupând o suprafață de 5529,57 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0013 și RONPA0006.

20. RONPA0690 Munții Colții lui Barbeș (2.673) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județele Dâmbovița și Prahova. În interiorul județului Prahova, situl se suprapune cu unitatea administrativă Sinaia (8%), ocupând o suprafață de 668,20 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0013 și RONPA0006.

21. RONPA0691 Tigăile din Ciucaș (2.674) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Prahova în unitatea administrativă Măneciu (<1%) și ocupă o suprafață de 67,36 ha. De asemenea, în interiorul județului situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0038.

22. RONPA0692 Arinișul de la Sinaia – Cumpătul (2.675) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Prahova în unitatea administrativă Sinaia (<1%) și ocupă o suprafață de 1,0341 ha.

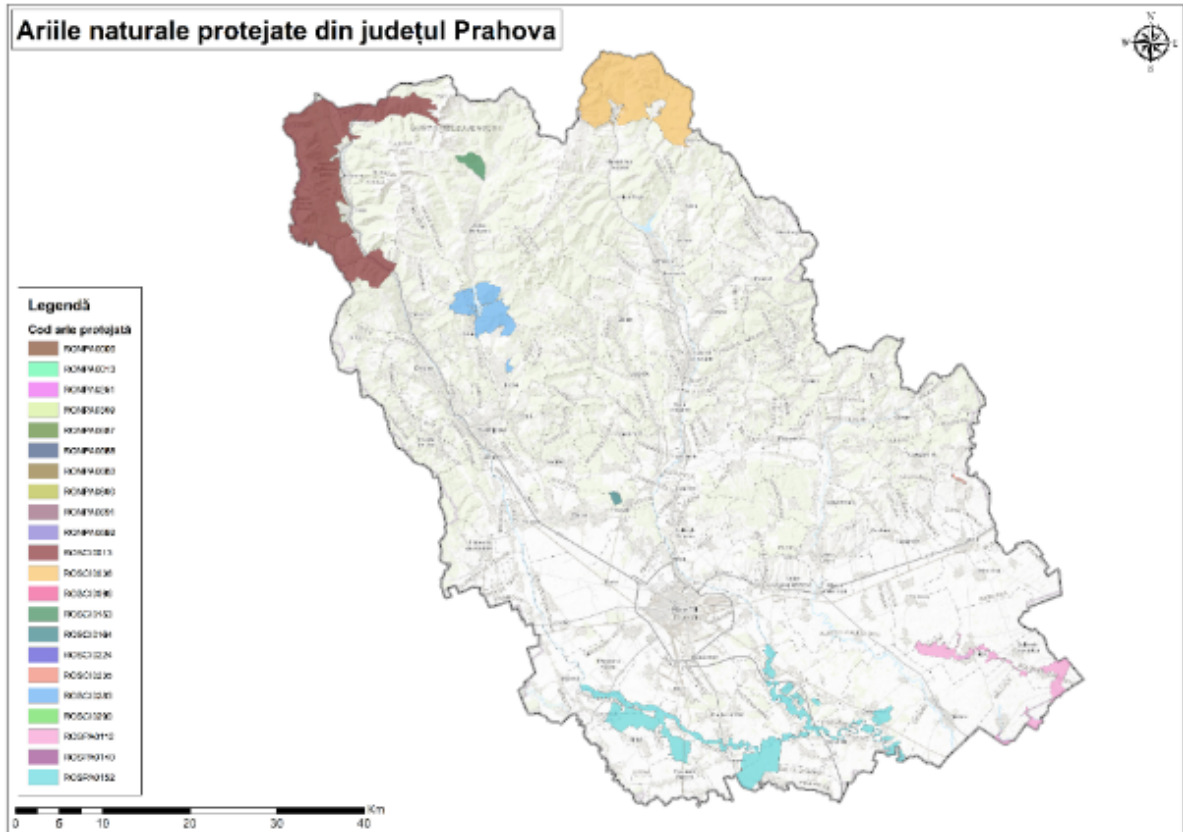

Figura 3-168: Harta ariilor naturale protejate din județul Prahova

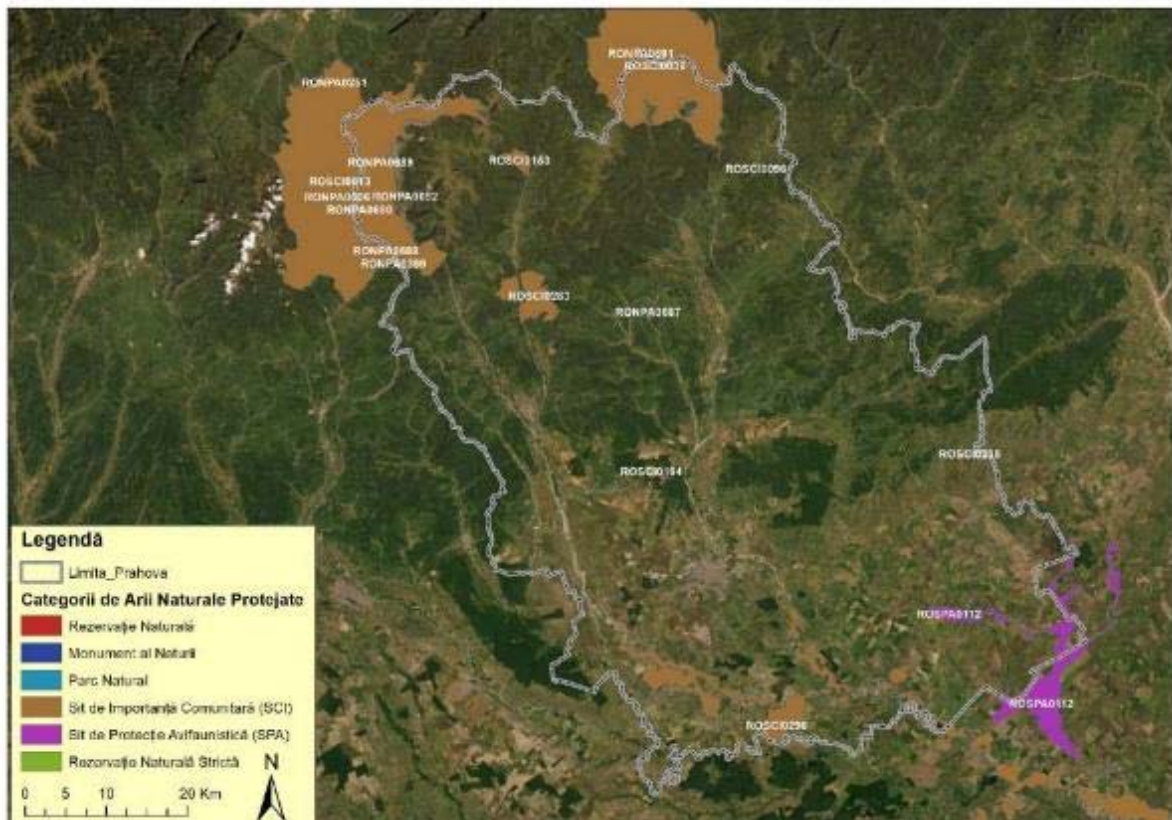

Figura 3-169: Categoriile de arii naturale protejate din județul Prahova

Județul Dolj (RO411)

1. RORMS0009 – Bistreț reprezintă o zonă umedă de importanță internațională desemnată în anul 2012 prin Convenția de la Ramsar. Aceasta este situată în județul Dolj, pe unitățile administrative Bistreț (60%), Cârna (82%), Catane (40%), Goicea (<1%), Gighera (16%), Măceșu de Jos (45%), Negoii (55%) și Rast (44%), ocupând o suprafață de 27202,87 ha. Mai mult, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0045, ROSPA0023, ROSPA0010 și ROSCI0039.

2. RORMS0015 Calafat – Ciuperceni – Dunăre reprezintă o zonă umedă de importanță internațională înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Aceasta se situează în județul Dolj, pe unitățile administrative Calafat (35%), Ciuperceni Noi (60%), Desa (83%), Ghidici (35%), Piscu Vechi (69%), Poiana Mare (38%) și Rast (<1%), ocupând o suprafață de 29374,31 ha. Mai mult, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0039, RONPA0409, RONPA0415, RONPA0414 și ROSPA0013.

3. RORMS0018 Confluența Jiu – Dunăre reprezintă o zonă umedă de importanță internațională, înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Se situează în județul Dolj, pe unitățile administrative Bechet (28%), Bratovoesti (21%), Calopăr (16%), Călărași (5%), Dobrești (12%), Drănic (14%), Gângiova (26%), Ghindeni (4%), Gighera (24%), Malu Mare (3%), Mârșani (1%), Ostroveni (62%), Podari (3%), Rojiște (1%), Sadova (12%), Segarcea (<1%), Teasc (15%), Țuglui (9%) și Valea Stanciului (5%), ocupând o suprafață de 19256,35 ha. Mai mult, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0045, RONPA0408, ROSPA0023 și RONPA0884.

4. ROSCI0039 Ciuperceni – Desa – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se face în județul Dolj, pe următoarele unități administrative: Calafat (53%), Ciuperceni Noi (99%), Desa (>99%), Ghidici (51%), Piscu Vechi (69%), Poiana Mare (49%), Rast (12%). Mai mult, suprafața ocupată este de 39551,9673 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RORMS0015, ROSPA0013, RONPA0409, RONPA0415 și RONPA0414.

Desemnarea acestui sit, s-a datorat unui număr de 11 habitate, unde 1530*, 6120* și 9110* au un regim de protecție prioritar, dar și numeroase specii de animale și plante, precum: 2 mamifere, 2 amfibieni, 13 specii de pești, 4 nevertebrate, 3 specii de plante și o reptilă.

Conform Deciziei nr. 416 din 16.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1248/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului ariilor naturale protejate Ciuperceni-Desa ROSCI0039 Ciuperceni-Desa:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1530* Pajiști și mlaștini săratate panonice și ponto-sarmatice; 2160 Dune cu *Hippophae rhamnoides*; 2190 Depresiuni umede intradunale; 3130 Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *Isoeto-Nanojuncetea*; 3140 Ape puternic oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de specii de *Chara*; 3150 Lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3270 Râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodium rubri* și *Bidention*; 6260* Pajiști panonice și vest-panonice pe nisipuri; 6440 Pajiști aluviale din *Cnidion dubii*; 6510 Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus paratensis Sanguisorba officinalis*); 9110* Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus spp*; 91F0 Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*); 92A0 Păduri galerii/Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei 92/43/CEE:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1335 *Spermophilus citellus*, 1188 *Bombina bombina*, 4125 *Alosa immaculata*, 6143 *Romanogobio kessleri*, 5329 *Romanogobio vladkovi*, 1134 *Rhodeus sericeus amarus* (5339), 6963 *Cobitis taenia Complex*, 2522 *Pelecus cultratus*, 4013 *Carabus hungaricus*, 1428 *Marsilea quadrifolia*, 2285 *Colchicum arenarium*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*, 1993 *Triturus dobrogicus*, 1145 *Misgurnus fossilis*, 1146 *Sabanejewia aurata*, 2555 *Gymnocephalus baloni*, 1089 *Mormis asper funereus*, 1516 *Aldrovanda vesiculosa*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1220 *Emys orbicularis*, 1219 *Testudo graeca*, 1130 *Aspius aspius-aun*, 1157 *Gymnocephalus schraetzer*, 4056 *Anisus vorticalus*, 1088 *Cerambyx cerdo*.

5. ROSCI0045 Coridorul Jiului – această arie naturală protejată, a fost înființată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează pe 4 județe, respectiv: Dolj, Olt, Mehedinți și Gorj, ocupând o suprafață totală de 71.362.70 ha. În interiorul județului Dolj, situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Almăj (4%), Bechet (27%), Bistreț (42%), Brădești (6%), Braloștița (14%), Bratovoiești (23%), Breasta (5%), Bucovăț (41%), Călărași (10%), Calopăr (21%), Cârna (79%), Coțofenii din Dos (10%), Coțofenii din Față (13%), Craiova (3%), Dăbuleni (7%), Dobrești (47%), Drănic (17%), Filiași (7%), Gângiova (28%), Ghindeni (4%), Gighera (39%), Goicea (<1%), Ișalnița (<1%), Măceșu de Jos (41%), Malu Mare (5%), Mârșani (2%), Ostroveni (63%), Podari (10%), Rojiște (4%), Sadova (29%), Scăești (4%), Segarcea (<1%), Teasc (18%), Țuglui (76%), Țuglui (14%), Valea Standului (19%), Vârvoru de Jos (14%). Mai mult, suprafața ocupată în județ este de 52788,20 ha.

Desemnarea sitului s-a datorat protejării și conservării a 18 habitate, dintre care 1530*, 6120*, 91E0* și 91I0* au un regim de protecție prioritar, dar și datorită următoarelor specii: 2 mamifere, 2 amfibieni, 12 specii de pești, 5 nevertebrate, 2 specii de plante și o reptilă.

Conform Deciziei nr. 404 din 11.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1645/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului ariilor naturale protejate ROSCI0045 Coridorul Jiului:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonice; 2130* Dune fixate de coastă cu vegetație erbacee-dune gri; 3140 Ape puternic oligomezotrofe cu vegetație betonică cu *Chara spp.*; 3150 Lacuri eutrofe cu vegetație de tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3260 Cursuri de apă la nivel de câmpie la nivel montan, cu vegetație *Ranunculion fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*; 3270 Râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodion rubri p.p.* și *Bidention p.p.*; 6430 Liziere de ierburi înalte hidrofile de câmpie și de nivel montan până la alpin; 6440 Pajiști aluvionare inundabile, de *Cnidion dubii*; 9110* Păduri stepice euro-siberiene cu *Quercus spp.*; 91M0 O- Păduri panonice-balcanice de stejar turcesc - stejar sesil.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare: 2190 Depresiuni intradunale umede; 3130 Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe, cu vegetație de *Littorelletea uniflorae* și/sau de *Isoteo-Nanojuncetea*; 6120* Pajiști calcaroase din nisipuri xerice; 6240* Pajiști stepice subpanonice; 6260* Stepe panonice nisipoase; 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 9130 Păduri de fag *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar și carpen *Galio-Carpinetum*; 91E0* Păduri aluvionare cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91F0 - Păduri mixte riverane de *Quercus robur*, *Ulmns laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, de-a lungul marilor rauri (*Ulmion minoris*); 91Y0 - Păduri de stejar și de carpen dacice; 92A0 Galerii de *Salix alba* și de *Populus alba*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1428 *Marsilea quadrifolia*, 4045 *Coenagrion ornatum*, 1042 *Leucorrhinia pectoralis*, 4014 *Carabus variolosus*, 1032 *Unio crassus*, 1352* *Canis lupus*, 1354* *Ursus arctos*, 1361 *Lynx lynx*.
 - ❖ Specii identificate eronat în sit și care trebuie eliminate din formularul standard: 1044 *Coenagrion mercuriale*, 4048 *Isophya costata*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 2555 *Gymnocephalus baloni*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare: 4013 *Carabus hungaricus*, 1083 *Lucanus cervus*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1159 *Zingel zingel*, 1160 *Zingel streber*, 1134 *Rhodeus sericeus amarus*, 2522 *Pelecus cultratus*, 1145 *Misgurnus fossilis*, 1157 *Gymnocephalus schraetzer*, 1146 *Sabanejewia aurata*, 1149 *Cobitis taenia*, 1124 *Gobio albipinnatus*, 2511 *Gobio kessleri*, 1138 *Barbus meridionalis*, 5085 *Barbus barbus*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 1089 *Morimus funereus*, 1060 *Lycaena dispar*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 1130 *Aspius aspius*, 4125 *Alosa immaculata*, 1188 *Bombina bombina*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 1993 *Triturus dobrogicus*, 1220 *Emys orbicularis*, 1355 *Lutra lutra*, 1335 *Spermophilus citellus*.

Conform Deciziei nr. 657 din 03.12.2021 pentru completarea Anexei I (Obiective de conservare specifice pentru habitatele și speciile din ROSCI0045 Coridorul Jiului) la Decizia nr. 404 din 11.09.2020.

 - ❖ Specia 1898 *Eleocharis carniolica*, este prezentă în Formularul standard, dar nu este menționată în Planul de management și urmează a fi investigată starea sa de conservare în sit.

6. ROSCI0202 Silvestepa Olteniei – această arie naturală protejată, a fost înființată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se face în județul Dolj, pe următoarele unități administrative: Brabova (<1%), Carpen (5%), Cioroiși (<1%), Orodel (<1%), Perișor (43%), Plenița (10%), Radovan (24%), Seaca de Pădure (26%), Sălcuța (7%), Vela (3%), Verbița (34%), Vârvorul de Jos (<1%) și Întorsura (<1%). Suprafața sitului ocupă 9265,30 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0416 și RONPA0401.

Situl protejează și conservă: 5 tipuri de habitate, dintre care 40CO*, 62CO*, 91E0* și 91I0* au un regim de protecție prioritar, 2 amfibieni, 3 nevertebrate și o reptilă. Mai mult, în acest sit regăsim și specia de plantă *Paeonia peregrina*.

Conform Deciziei nr. 572 din 23.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1239/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0202 Silvostepa Olteniei:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 62CO* Stepe ponto-sarmatice; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91I0* Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus spp.*; 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1083 *Lucanus cervus*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 4013 *Carabus hungaricus*, 1188 *Bombina bombina*, 1220 *Emys orbicularis*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1166 *Triturus cristatus*.

7. ROSCI0288 Băilești – această arie naturală protejată, a fost înființată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Suprafața ocupată de acest sit în județul Dolj, este de 96,30 ha. Situl se suprapune cu unitatea administrativ teritorială Băilești (<1%). De asemenea, în județ situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0154.

Desemnarea acestei arii naturale protejate s-a realizat pentru protejare și conservarea speciei *Spermophilus citellus*.

Conform Notei nr. 251618/MF/23.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0288 Băilești:

1. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1355 *Spermophilus citellus*.

8. ROSCI0299 Dunărea la Gârla Mare – Maglavit – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează pe 2 județe, respectiv Mehedinți și Dolj, unde se suprapune cu unitățile administrative: Calafat (5%), Cetate (18%) și Maglavit (20%) și ocupă o suprafață totală de 9487,60 ha. Suprafața ocupată în județ este de 4106,40 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0074 și RONPA0405.

Situl protejează și conservă habitatul 92A0, 2 mamifere, 2 amfibieni, 3 specii de pești și o reptilă.

Conform Deciziei nr. 417 din 16.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1220/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0299 Dunărea la Gârla Mare – Maglavit:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 92A0 Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*, 1335 *Spermophilus citellus*, 1188 *Bombina bombina*, 1993 *Triturus dobrogicus*, 5329 *Romanogobio vladkyovi*, 6143 *Romanogobio kesslerii*, 5339 *Rhodeus amarus*, 1220 *Emys orbicularis*.

9. ROSPA0010 Bistreț – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Localizarea sitului este în județul Dolj, pe teritoriile administrative Bistreț (6%) și Cârna (14%), ocupând o suprafață de 2057,40 ha. De asemenea, în județ aria naturală protejată se suprapune cu RORMS0009 și ROSCI0045.

Desemnarea acestui sit s-a datorat protejării și conservării unui număr de 152 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 404 din 11.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1645/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului ariilor naturale protejate ROSPA0010 Bistreț:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări 2009/147/CE:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A255 *Anthus campestris*, A029 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola ralloides*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A396 *Branta ruficollis*, A133 *Burhinus oediconemus*, A196 *Chlidonias hybrida*, A197 *Chlidonias niger*, A031 *Ciconia ciconia*, A030 *Ciconia nigra*, A080 *Circaetus gallicus*, A081 *Circus aeruginosus*, A082 *Circus cyaneus*, A231 *Coracias garrulus*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A027 *Egretta alba*, A026 *Egretta garzetta*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A131 *Himantopus himantopus*, A022 *Ixobrychus minutus*, A338 *Lanius collurio*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A020 *Pelecanus crispus*, A019 *Pelecanus onocrotalus*, A393 *Phalacrocorax pygmeus*, A151 *Philomachus pugnax*, A034 *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A193 *Sterna hirundo*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A086 *Accipiter nisus*, A221 *Asio otus*, A087 *Buteo buteo*, A271 *Luscinia megarhynchos*, A319 *Muscicapa striata*, A337 *Oriolus oriolus*, A253 *Delichon urbica*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A042 *Anser erythropus*, A120 *Porzana parva*, A038 *Cygnus cygnus*, A068 *Mergus albellus*.
2. Specii neincluse în anexa I a Directivei Păsări 2009/147/CE:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A168 *Actitis hypoleucos*, A056 *Anas clypeata*, A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A055 *Anas querquedula*, A041 *Anser albifrons*, A043 *Anser anser*, A059 *Aythya ferina*, A036 *Cygnus olor*, A125 *Fulica atra*, A180 *Larus argentatus cachinnans*, A179 *Larus ridibundus*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A005 *Podiceps cristatus*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A048 *Tadorna tadorna*, A054 *Anas acuta*, A061 *Aythya fuligula*, A340 *Bucephala clangula*, A182 *Larus canus*, A183 *Larus fuscus*, A008 *Podiceps nigricollis*, A145 *Calidris minuta*, A136 *Charadrius dubius*, A150 *Limicola falcinellus*, A156 *Limosa limosa*, A230 *Merops apiaster*, A262 *Motacila alba*, A260 *Motacila flava*, A159 *Riparia riparia*, A161 *Tringa erythropus*, A164 *Tringa nebularia*, A163 *Tringa stagnatilis*, A142 *Vanellus vanellus*, A146 *Calidris temminckii*, A137 *Charadrius hiaticula*, A141 *Pluvialis squatarola*, A165 *Tringa ochropus*, A162 *Tringa totanus*, A298 *Acrocephalus arundinaceus*, A295 *Acrocephalus schoenobaenus*, A028 *Ardea cinerea*, A118 *Rallus aquaticus*, A336 *Remiz pendulinus*, A364 *Carduelis carduelis*, A363 *Carduelis chloris*, A212 *Cuculus canorus*, A096 *Falco tinnunculus*, A383 *Miliaria calandra*, A273 *Poenicurus ochrurus*, A275 *Saxicola ruberta*, A351 *Sturnus vulgaris*, A296 *Acrocephalus palustris*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A297 *Acrocephalus scirpaceus*, A153 *Gallinago gallinago*, A292 *Locustella luscinioides*, A247 *Alauda arvensis*, A366 *Carduelis cannabiana*, A269 *Erithacus rubecula*, A359 *Fringilla coelebs*, A283 *Turdus merula*, A285 *Turdus philomelos*, A232 *Upupa epops*, A251 *Hirundo rustica*.

10. ROSPA0013 Calafat – Ciuperceni – Dunăre – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriile administrative Calafat (34%), Ciuperceni Noi (60%), Desa (83%), Ghidici (27%), Piscu Vechi (69%) și Poiana Mare (38%). Suprafața ocupată este de 29379,30 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RORMS0015, ROSCI0039, RONPA0409, RONPA0415 și RONPA0414.

Desemnarea acestui sit s-a datorat protejării și conservării unui număr de 109 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 416 din 16.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1248/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului ariilor naturale protejate ROSPA0013 Calafat-Ciuperceni-Dunăre:

1. Specii menționate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A029 *Ardea purpurea*, A060 *Aythya nyroca*, A133 *Burhinus oediconemus*, A098 *Falco columbarius*, A002 *Gavia arctica*, A246 *Lullula arborea*, A094 *Pandion haliaetus*, A020 *Pelecanus crispus*, A019 *Pelecanus onocrotalus*, A393 *Phalacrocorax pygmeus*, A166 *Tringa glareola*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A024 *Ardeola ralloides*, A021 *Botaurus stellaris*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A396 *Branta ruficollis*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A196 *Chlidonias hybridus*, A197 *Chlidonias niger*, A031 *Ciconia ciconia*, A030 *Ciconia nigra*, A081 *Circus aeruginosus*, A082 *Circus cyaneus*, A231 *Coracias garrulus*, A038 *Cygnus cygnus*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A022 *Ixobrychus minutus*, A068 *Mergus albellus*, A073 *Milvus migrans*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A034 *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A193 *Sterna hirundo*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: A027 *Egretta alba*, A001 *Gavia stellata*.

2. Specii neincluse în Anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A168 *Actitis hypoleucos*, A054 *Anas acuta*, A056 *Anas clypeata*, A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A055 *Anas querquedula*, A051 *Anas strepera*, A059 *Aythya ferina*, A061 *Aythya fuligula*, A125 *Fulica atra*, A459 *Larus cachinnans*, A182 *Larus canus*, A179 *Larus ridibundus*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A005 *Podiceps cristatus*, A008 *Podiceps nigricollis*, A006 *Podiceps griseogenus*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A145 *Calidris minuta*, A147 *Calidris ferruginea*, A136 *Charadrius dubius*, A156 *Limosa limosa*, A230 *Merops apiaster*, A262 *Motacilla alba*, A260 *Motacilla flava*, A160 *Numenius arquata*, A249 *Riparia riparia*, A161 *Tringa erythropus*, A164 *Tringa nebularia*, A165 *Tringa ochropus*, A162 *Tringa totanus*, A142 *Vanellus vanellus*, A298 *Acrocephalus arundinaceus*, A295 *Acrocephalus schoenobaenus*, A297 *Acrocephalus scirpaceus*, A028 *Ardea cinerea*, A153 *Gallinago gallinago*, A123 *Gallinula chloropus*, A292 *Locustella luscinioides*, A118 *Rallus aquaticus*, A336 *Remiz pendulinus*, A247 *Alauda arvensis*, A366 *Carduelis cannabina*, A363 *Carduelis chloris*, A364 *Carduelis carduelis*, A113 *Coturnix coturnix*, A212 *Cuculus canorus*, A096 *Falco tinnunculus*, A269 *Erithacus rubecula*, A383 *Miliaria calandra*, A273 *Phoenicurus ochrurus*, A275 *Saxicola rubetra*, A276 *Saxicola torquata*, A210 *Streptopelia turtur*, A351 *Sturnus vulgaris*, A296 *Acrocephalus palustris*, A086 *Accipiter nisus*, A221 *Asio otus*, A087 *Buteo buteo*, A099 *Falco subbuteo*, A359 *Fringilla coelebs*, A271 *Luscinia megarhynchos*, A319 *Muscicapa striata*, A337 *Oriolus oriolus*, A283 *Turdus merula*, A285 *Turdus philomelos*, A232 *Upupa epops*, A253 *Delichon urbica*, A251 *Hirundo rustica*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A208 *Columba palumbus*.

11. ROSPA0023 Confluența Jiu – Dunăre – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Situl se localizează pe teritoriul a 2 județe, respectiv Olt și Dolj, ocupând o suprafață totală de 19530,20 ha. În interiorul județului Dolj, situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Bechet (27%), Bratovoști (23%), Calopăr (16%), Călărași (10%), Dăbuleni (7%), Dobrești (12%), Drânic (13%), Gângiova (28%), Ghindeni (4%), Gighera (26%), Malu Mare (5%), Mârșani (2%), Ostroveni (62%), Podari (3%), Rojiște (3%), Sadova (12%), Segarcea (<1%), Teasc (15%), Țuglui (9%) și Valea Stanciului (6%). Suprafața ocupată în județ este de 19529,11 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0045, RORMS0018, RONPA0408, RONPA0884 și RORMS0009.

Desemnarea acestui sit s-a datorat protejării și conservării unui număr de 124 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 404 din 11.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1645/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului ariilor naturale protejate ROSPA0023 Confluența Jiu-Dunăre:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări 2009/147/CE:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A060 - *Aythya nyroca*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A029 *Ardea purpurea*, A021 *Botaurus stellaris*, A196 *Cblionides hybridus*, A197 *Chlidonias oiger*, A027 *Egretta alba*, A026 *Egretta garzetta*, A022 *Ixobrychus minutus*, A117 *Larus minutus*, A020 *Pelecanus crispus*, A393 *Phalacrocorax pygmeus*, A195 *Sterna albifrons*, A193 *Sterna hirundo*, A229 *Alcedo atthis*, A131 *Himantopus himantopus*, A034 *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A166 *Tringa glareola*, A161 *Tringa erythropus*, A156 *Limosa limosa*, A271 *Luscinia megarhynchos*, A249 *Riparia riparia*, A081 *Circus aeruginosus*, A028 *Ardea cinerea*, A298 *Acrocephalus arundinaceus*, A296 *Acrocephalus palustris*, A295 *Acrocephalus schoenobaenus*, A297 *Acrocephalus scirpaceus*, A336 *Remiz pendulinus*, A260 *Motacilla flava*, A255 *Anthus campestris*, A133 *Burhinus oedipnemus*, A031 *Ciconia ciconia*, A231 *Coracias garrulus*, A122 *Crex crex*, A338 *Lanius collurio*, A247 *Alauda arvensis*, A258 *Anthus cervinus*, A257 *Anthus pratensis*, A259 *Anthus spinoletta*, A256 *Anthus trivialis*, A366 *Carduelis cannabina*, A364 *Carduelis carduelis*, A113 *Coturnix coturnix*, A340 *Lanius excubitor*, A230 *Merops apiaster*, A383 *Miliaria calandra*, A262 *Motacilla alba*, A275 *Saxicola rubetra*, A351 *Sturnus vulgaris*, A310 *Sylvia borin*, A309 *Sylvia communis*, A232 *Upupa epops*, A089 *Aquila pomarina*, A403 *Buteo rufinus*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A030 *Ciconia nigra*, A238 *Dendrocopos medius*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A321 *Ficedula albicollis*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A246 *Lullula arborea*, A073 *Milvus migrans*, A072 *Pernis apivorus*, A207 *Colomba oenas*, A208 *Columba palumbus*, A212 *Cuculus canorus*, A269 *Erithacus rubecula*, A099 *Falco subbuteo*, A096 *Falco tinnunculus*, A359 *Fringilla coelebs*, A283 *Turdus merula*, A319 *Muscicapa striata*, A277 *Oenanthe oenanthe*, A337 *Oriolus oriolus*, A274 *Phoenicurus phoenicurus*, A315 *Phylloscopus collybita*, A311 *Sylvia atricapilla*, A308 *Sylvia curruca*, A285 *Turdus philomelos*, A273 *Phoenicurus ochruros*, A253 *Delichon urbica*, A251 *Hirundo rustica*.

2. Specii neincluse în anexa I a Directivei Păsări 2009/147/CE:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A056 *Anas clypeata*, A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A055 *Anas querquedula*, A051 *Anas strepera*, A041 *Anser albifrons*, A043 *Anser anser*, A059 *Aythya ferina*, A061 *Aythya fuligula*, A459 *Larus cachinnans*, A179 *Larus ridibundus*, A053 *Anas platyrhynchos*, A125 *Fulica atra*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A005 *Podiceps cristatus*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A005 *Podiceps cristatus*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A147 *Calidris ferruginea*, A145 *Calidris minuta*, A146 *Calidris temminckii*, A136 *Charadrius dubius*, A137 *Charadrius hiaticula*, A153 *Gallinago gallinago*, A291 *Locustella fluviatilis*, A292 *Locustella luscinioides*, A164 *Tringa nebularia*, A165 *Tringa ochropus*, A142 *Vanellus vanellus*.

12. ROSPA0074 Maglavit – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriile administrative Calafat (5%), Cetate (10%), Maglavit (21%). Suprafața ocupată este de 3642,50 ha și se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0299.

Desemnarea acestui sit s-a datorat protejării și conservării unui număr de 126 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 420 din 16.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr.1250/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSPA0074 Maglavit:

1. Specii din Anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A089 *Aquila pomarina*, A029 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola ralloides*, A060 *Aythya nyroca*, A031 *Ciconia ciconia*, A080 *Circaetus gallicus*, A081 *Circus aeruginosus*, A231 *Coracias garrulus*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A027 *Egretta alba*, A026 *Egretta garzetta*, A131 *Himantopus himantopus*, A022 *Ixobrychus minutus*, A338 *Lanius collurio*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A151 *Philomachus pugnax*, A034 *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A193 *Sterna hirundo*, A307 *Sylvia nisoria*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A255 *Anthus campestris*, A403 *Buteo rufinus*, A196 *Chlidonias hybridus*, A197 *Chlidonias niger*, A030 *Ciconia nigra*, A082 *Circus cyaneus*, A379 *Emberiza hortulana*, A097 *Falco vespertinus*, A339 *Lanius minor*, A177 *Larus minutus*, A393 *Phalacrocorax pygmeus*, A140 *Pluvialis apricaria*, A222 *Asio flammeus*.
2. Specii nementionate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A213 *Tyto alba*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A056 *Anas clypeata*, A052 *Anas crecca*, A050 *Anas penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A055 *Anas querquedula*, A051 *Anas strepera*, A041 *Anser albifrons*, A043 *Anser anser*, A061 *Aythya fuligula*, A036 *Cygnus olor*, A125 *Fulica atra*, A459 *Larus cachinnans*, A179 *Larus ridibundus*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A005 *Podiceps cristatus*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A028 *Ardea cinerea*, A298 *Acrocephalus arundinaceus*, A297 *Acrocephalus scirpaceus*, A295 *Acrocephalus schoenobaenus*, A292 *Locustella luscinioides*, A336 *Remiz pendulinus*, A149 *Calidris alpina*, A147 *Calidris ferruginea*, A145 *Calidris minuta*, A146 *Calidris temminckii*, A136 *Charadrius dubius*, A153 *Gallinago gallinago*, A123 *Gallinula chloropus*, A156 *Limosa limosa*, A270 *Luscinia luscinia*, A271 *Luscinia megarhynchos*, A160 *Numenius arquata*, A118 *Rallus aquaticus*, A161 *Tringa erythropus*, A164 *Tringa nebularia*, A165 *Tringa ochropus*, A142 *Vanellus vanellus*, A247 *Alauda arvensis*, A258 *Anthus cervinus*, A259 *Anthus spinoletta*, A256 *Anthus trivialis*, A366 *Carduelis cannabina*, A364 *Carduelis carduelis*, A351 *Stumus vulgaris*, A226 *Apus apus*, A212 *Cuculus canorus*, A269 *Erithacus rubecula*, A009 *Falco subbuteo*, A096 *Falco tinnunculus*, A230 *Merops apiaster*, A383 *Miliaria calandra*, A262 *Motacilla alba*, A260 *Motacilla flava*, A337 *Oriolus oriolus*, A275 *Saxicola rubetra*, A276 *Saxicola torquata*, A232 *Upupa epops*, A373 *Coccothraustes coccothraustes*, A208 *Columba palumbus*, A319 *Muscicapa striata*, A315 *Phylloscopus collybita*, A372 *Pyrrhula pyrrhula*, A318 *Regulus ignicapillus*, A317 *Regulus regulus*, A311 *Sylvia atricapilla*, A310 *Sylvia borin*, A309 *Sylvia communis*, A308 *Sylvia curruca*, A283 *Turdus merula*, A253 *Delichon urbica*, A251 *Hirundo rustica*, A273 *Phoenicurus ochruros*, A273 *Phoenicurus phoenicurus*.

13. ROSPA0135 Nisipurile de la Dăbuleni – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Situl se localizează pe teritoriul a 2 județe, respectiv Olt și Dolj, ocupând o suprafață totală de 11009,20 ha. De asemenea, în interiorul județului situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0045. În interiorul județului Dolj, situl se suprapune pe teritoriile administrative Călărași (8%) și Dăbuleni (15%), ocupând o suprafață de 2944,03 ha.

Desemnarea acestui sit s-a datorat protejării și conservării unui număr de 22 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 421 din 16.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1195/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSPA0135 Nisipurile de la Dăbuleni și a ariei protejate de interes național 2.667 Casa Pădurii din Pădurea Potelu:

1. Specii din Anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A026 *Egretta garzetta*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A031 *Ciconia ciconia*, A097 *Falco vespertinus*, A307 *Sylvia nisoria*, A255 *Anthus campestris*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A231 *Coracias garrules*, A339 *Lanius minor*, A379 *Emberiza hortulana*, A338 *Lanius collurio*, A133 *Burhinus oedipnemus*, A027 *Casmerodius albus*, A081 *Circus aeruginosus*, A196 *Chlidonias hybridus*, A030 *Ciconia nigra*, A246 *Lullula arborea*, A232 *Upupa epops*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A060 *Aythya nyroca*, A024 *Ardeola ralloides*, A021 *Botaurus stellaris*, A022 *Ixobrychus minutus*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A348 *Corvus frugilegus*, A438 *Hippolais pallida*, A034 *Platalea leucorodia*.

14. ROSPA0137 Pădurea Radomir – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Situl se localizează pe teritoriul a 2 județe, respectiv Olt și Dolj, ocupând o suprafață totală de 1233 ha. În interiorul județului Dolj, situl se suprapune pe teritoriul administrativ Dioști (14%), ocupând o suprafață de 866,95 ha.

Desemnarea acestui sit s-a datorat protejării și conservării unui număr de 43 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 574 din 23.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1945/2015 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSPA0137 Pădurea Radomir:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A255 *Anthus campestris*, A379 *Emberiza hortulana*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A224 *Caprimulgus europaeus*, A084 *Circus pygargus*, A238 *Dendrocopos medius*, A321 *Ficedula albicollis*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A031 *Ciconia ciconia*, A082 *Circus cyaneus*, A231 *Coracias garrulus*, A339 *Lanius minor*, A026 *Egretta gazetta*, A060 *Aythya nyroca*, A193 *Sterna hirudo*, A196 *Chlidonias hybridus*, A097 *Falco vespertinus*, A338 *Lanius collurio*.
2. Specii care nu sunt incluse în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Specii menționate în Formularul standard, dar neidentificate în teren: A249 *Riparia riparia*, A260 *Motacilla flava*,
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A364 *Carduelis carduelis*, A113 *Conturnis conturnix*, A340 *Lanius excubitor*, A383 *Miliaria calandra*, A210 *Streptoclia turtur*, A310 *Sylvia communis*, A309 *Sylvia communis*, A232 *Upupa epops*, A244 *Galerida cristata*, A247 *Alauda arvensis*, A096 *Falco tinnunculus*, A221 *Asio otus*, A363 *Carduelis chloris*, A365 *Carduelis spinus*, A316 *Phylloscopus trochilus*, A318 *Regulus ignicapillus*, A311 *Sylvia atricapilla*, A208 *Columba palumbus*, A212 *Cuculus canorus*, A233 *Jynx torquilla*, 251 *Hirundo rustica*.

15. ROSPA0154 Galicea Mare – Băilești a fost înființată în baza Hotărârii nr. 663 din 14 septembrie 2016. Situl are o suprafață de 6163,30 ha și se suprapune pe suprafața unităților administrativ teritoriale Gălicea Mare (31%), Băilești (23%) și Afumați (8%). Situl se suprapune peste aria naturală protejată RONPA0412 și ROSCI0288.

Situl a fost desemnat pentru conservarea a 8 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Notei nr. 251618/MF/23.11.2020 privind măsurile speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0154 Galicea Mare – Băilești:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A082 *Circus cyaneus*, A231 *Coracias garrulus*, A255 *Anthus campestris*, A379 *Emberiza hortulana*, A339 *Lanius minor*, A429 *Dendrocopos syriacus*.

- ❖ Stare de conservare neevaluată pentru: A097 *Falco vespertinus*.

16. ROSPA0155 Goicea – Măceșu de Sus a fost înființată în baza Hotărârii nr. 663 din 14 septembrie 2016. Situl are o suprafață de 1604,40 ha și se suprapune pe suprafața unităților administrativ teritoriale Măceșul de sus (22%), Măceșul de Jos (<1%), Goicea Mare (13%) și Cârna (<1%).

Situl a fost desemnat pentru conservarea a 5 specii de păsări de interes comunitar.

Conform notei nr. 251618/MF/23.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a faunei și florei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0155 Goicea-Măceșu de Sus:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A255 *Anthus campestris*, A082 *Circus cyaneus*, A379 *Emberiza hortulana*, A097 *Falco vespertinus*, A339 *Lanius minor*.

17. RONPA0401 Poiana Bujorului din Pădurea Plenița – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Plenița (1%), ocupând o suprafață de 53,81 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0202.

18. RONPA0402 Valea Rea – Radovan (2.385) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriile administrative Segarcea (<1%), Lipovu (<1%), Calopăr (<1%) și Radovan (1%), ocupând o suprafață de 77,85 ha.

19. RONPA0403 Dunele Dăbuleni (2.386) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Călărași (<1%), ocupând o suprafață de 21,77 ha.

20. RONPA0404 Pajiștea halofilă Gighera (2.387) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Gighera (<1%), ocupând o suprafață de 5,95 ha.

21. RONPA0405 Pajiștea Cetate din Lunca Dunării (2.388) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Cetate (<1%), ocupând o suprafață de 36 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu aria naturală protejată ROSCI0299.

22. RONPA0406 Pajiștea Gogoșu – Ștefănel (2.389) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriile administrative Sopot (1%) și Gogoșu (<1%), ocupând o suprafață de 59,56 ha.

23. RONPA0407 Locul fosilifer Bucovăț (2.390) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Bucovăț (<1%), ocupând o suprafață de 0,94 ha. De asemenea, în interiorul județului situl se suprapune cu ROSCI0045.

24. RONPA0408 Locul fosilifer Drănic (2.391) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Drănic (1%), ocupând o suprafață de 60,82 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0045, ROSPA0023 și RORMS0018.

25. RONPA0409 Ciuperceni – Desa (2.392) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Ciuperceni Noi(2%), ocupând o suprafață de 230,75 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0039, RORMS0015 și ROSPA0013.

26. RONPA0410 Lacul Adunații de Geormane (2.393) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriile administrative Bratovoești (1%) și Teasc (1%), ocupând o suprafață de 119,76 ha.

27. RONPA0411 Complexul lacustru Preajba – Făcăi (2.394) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. . Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriile administrative Cârcea (<1%), Craiova (<1%) și Malu Mare (1%), ocupând o suprafață de 50,23 ha.

28. RONPA0412 Balta Cilieni – Băilești (2.395) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Băilești (<1%), ocupând o suprafață de 69,15 ha. De asemenea, în interiorul județului situl se suprapune cu ROSPA0154.

29. RONPA0413 Lacul Ionele (2.396) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Urzicuța (<1%), ocupând o suprafață de 3,09 ha.

30. RONPA0414 Balta Neagră (2.397) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Desa (<1%), ocupând o suprafață de 4,26 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0039, RORMS0015 și ROSPA0013.

31. RONPA0415 Balta Lată (2.398) – ari a naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Desa (1%), ocupând o suprafață de 65,75 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSCI0039, RORMS0015 și ROSPA0013.

32. RONPA0416 Râurile Desnățui și Terpezița amonte de Fântânele (2.399) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județele Dolj și Mehedinți. În interiorul județului Dolj, situl se suprapune pe teritoriile administrative Carpen (1%), Orodel (<1%), Radovan (1%), Sălcuța (<1%), Seaca de Pădure (<1%), Terpezița (1%), Vârvoru de Jos (3%) și Vela (1%), ocupând o suprafață de 628,66 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0202 și ROSCI0045.

33. RONPA0417 Râul Bălășan amonte de Băilești (2.400) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriile administrative pe teritoriile administrative Băilești (<1%) și Moțăței (2%), ocupând o suprafață de 31,68 ha.

34. RONPA0418 Lacul Caraula (2.401) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Dolj, pe teritoriul administrativ Caraula (2%), ocupând o suprafață de 64,94 ha.

35. RONPA0884 – Zăval (IV.33) reprezintă o rezervație naturală înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Aceasta se situează în județul Dolj, pe unitățile administrative Gighera (<1%) și Ostroveni (4%). Situl ocupă o suprafață de 359,96 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0045, RORMS0018 și ROSPA0023.

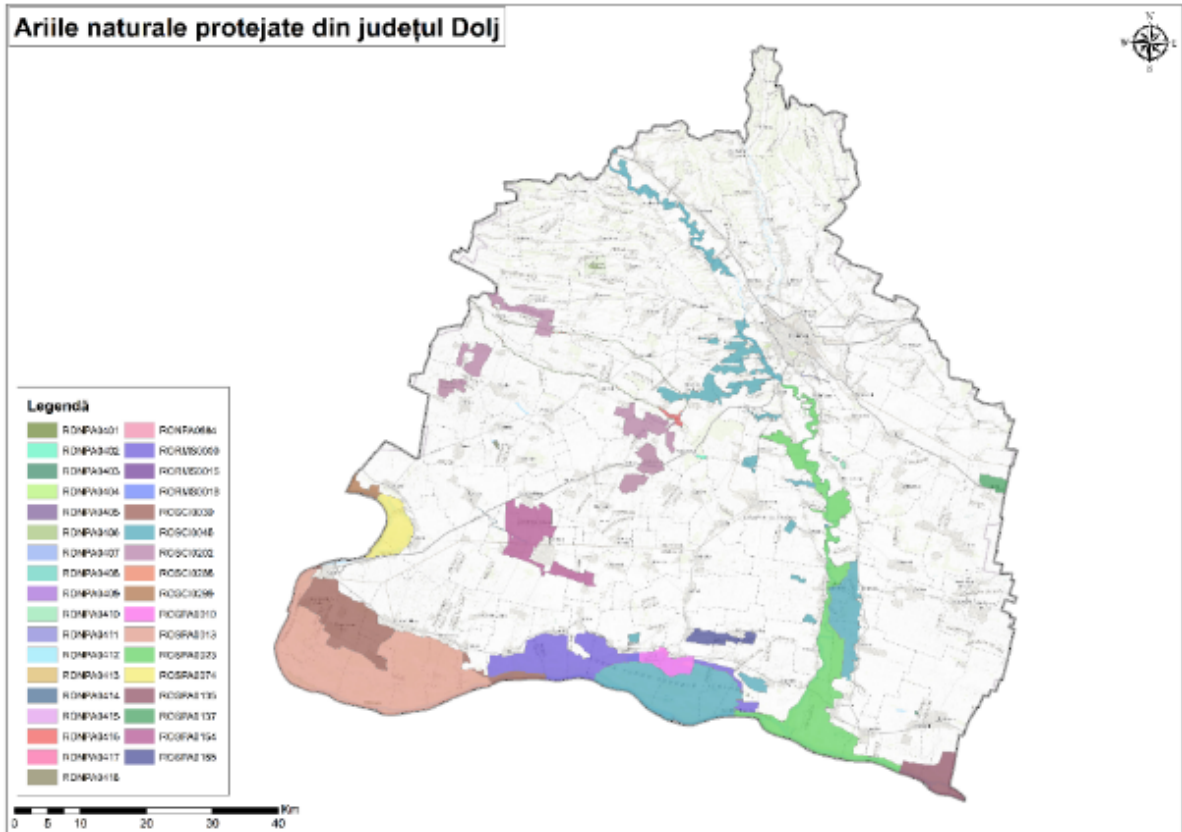

Figura 3-170: Harta ariilor naturale protejate din județul Dolj

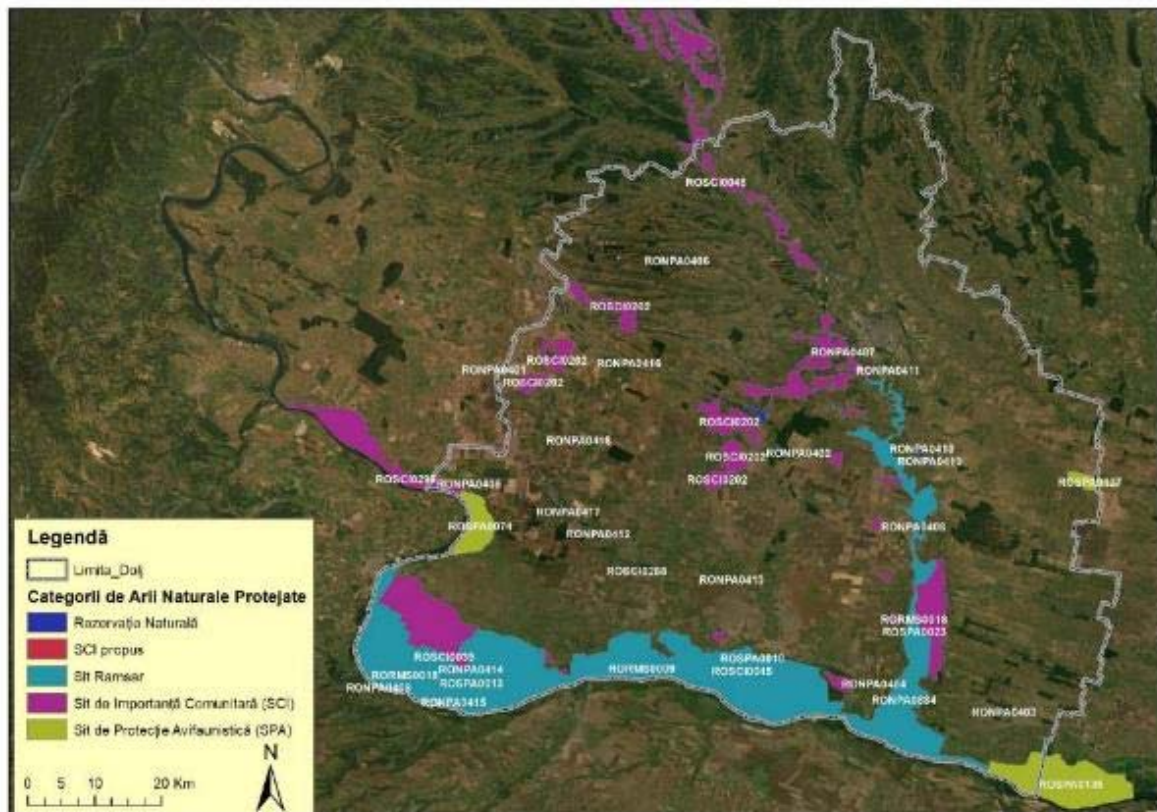

Figura 3-171: Categoriile de arii naturale protejate din județul Dolj

Judetul Gorj (RO412)

1. ROMAB0001 Rezervația Biosferei Retezat – aria naturală protejată a fost înființată începând cu anul 1979 la cea de-a VI-a sesiune a Consiliului Internațional de Coordonare a Programului Om-Biosferă din cadrul UNESCO. Aceasta se localizează în județele Caraș-Severin, Gorj și Hunedoara. În interiorul județului Gorj, rezervația naturală se situează pe unitățile administrative Padeș (<1%) și Tismana (2%), ocupând o suprafață de 686,62 ha. Mai mult, rezervația se suprapune în județ cu ariile naturale protejate ROSPA0084, ROSCI0217 și RONPA0002.

2. ROSCI0045 Coridorul Jiului – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală a sitului este de 71362,70 ha și se localizează pe 4 județe, respectiv: Dolj, Olt, Mehedinți și Gorj. În interiorul județului, situl se suprapune cu următoarele UAT-uri: Aninoasa (23%), Bălteni (23%), Bălteni (33%), Bărbătești (9%), Borăscu (<1%), Brănești (35%), Dănești (6%), Drăgulești (14%), Ionești (13%), Negomir (<1%), Plopșoru (54%), Săulești (<1%), Țânțăreni (9%), Țicleni (24%), Turburea (3%), Turceni (28%), Urdari (99%) și Urdari (33%). Astfel, suprafața sitului în județ este de 17839,58 ha.

Desemnarea acestei arii naturale protejate, s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 18 tipuri de habitate, dintre care 1530*, 6120*, 91E0* și 9110* au un regim de protecție prioritar, dar și a numeroaselor specii de animale și plante, precum: 2 mamifere, 2 amfibieni, 12 specii de pești, 5 nevertebrate, 2 specii de plante și o reptilă.

Conform Deciziei nr. 404 din 11.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1645/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului ariei naturale protejate ROSCI0045 Coridorul Jiului:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 1530* Pajiști și mlaștini sărăturate panonice; 2130* Dune fixate de coastă cu vegetație erbacee-dune gri; 3140 Ape puternic oligomezotrofe cu vegetație betonice cu *Chara spp.*; 3150 Lacuri eutrofe cu vegetație de tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3260 Cursuri de apă la nivel de câmpie la nivel montan, cu vegetație *Ranunculion fluitantis* și *Callitriche-Batrachion*; 3270 Râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodion rubri p.p.* și *Bidention p.p.*; 6430 Liziere de ierburi înalte hidrofile de câmpie și de nivel montan până la alpin; 6440 Pajiști aluvionare inundabile, de *Cnidion dubii*; 9110* Păduri stepice euro-siberiene cu *Quercus spp.*; 91M0 O- Păduri panonice-balcanice de stejar turcesc - stejar sesil.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare: 2190 Depresiuni intradunale umede; 3130 Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe, cu vegetație de *Littorelletea uniflorae* și/sau de *Isoteo-Nanojuncetea*; 6120* Pajiști calcaroase din nisipuri xerice; 6240* Pajiști stepice subpanonice; 6260* Stepe panonice nisipoase; 6510 Fânețe de joasă altitudine (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 9130 Păduri de fag *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar și carpen *Galio-Carpinetum*; 91E0* Păduri aluvionare cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91F0 – Păduri mixte riverane de *Quercus robur*, *Ulmus laevis* și *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, de-a lungul marilor râurilor (*Ulmion minoris*); 91Y0 – Păduri de stejar și de carpen dacice; 92AO Galerii de *Salix alba* și de *Populus alba*.
 2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1428 *Marsilea quadrifolia*, 4045 *Coenagrion ornatum*, 1042 *Leucorrhinia pectoralis*, 4014 *Carabus variolosus*, 1032 *Unio crassus*, 1352* *Canis lupus*, 1354* *Ursus arctos*, 1361 *Lynx lynx*.
 - ❖ Specii identificate eronat în sit și care trebuie eliminate din formularul standard: 1044 *Coenagrion mercuriale*, 4048 *Isophya costata*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 2555 *Gymnocephalus baloni*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare: 4013 *Carabus hungaricus*, 1083 *Lucanus cervus*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1159 *Zingel zingel*, 1160 *Zingel streber*, 1134 *Rhodeus sericeus amarus*, 2522 *Pelecus cultratus*, 1145 *Misgurnus fossilis*, 1157 *Gymnocephalus schraetzer*, 1146 *Sabanejewia aurata*, 1149 *Cobitis taenia*, 1124 *Gobio albipinnatus*, 2511 *Gobio kessleri*, 1138 *Barbus meridionalis*, 5085 *Barbus barbus*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 1089 *Morimus funereus*, 1060 *Lycaena dispar*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 1130 *Aspius aspius*, 4125 *Alosa immaculata*, 1188 *Bombina bombina*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 1993 *Triturus dobrogicus*, 1220 *Emys orbicularis*, 1355 *Lutra lutra*, 1335 *Spermophilus citellus*.
- Conform Deciziei nr. 657 din 03.12.2021 pentru completarea Anexei I (Obiective de conservare specifice pentru habitatele și speciile din ROSCI0045 Coridorul Jiului) la Decizia nr. 404 din 11.09.2020:
- ❖ Specia 1898 *Eleocharis carniolica*, este prezentă în Formularul Standard, dar nu este menționată în Planul de management și urmează a fi investigată starea sa de conservare în sit.

3. ROSCI0063 Defileul Jiului – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se face pe 2 județe, respectiv Gorj și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 10927,10 ha. În interiorul județului Gorj, situl ocupă o suprafață de 10389,76 ha și se suprapune pe unitățile administrative Bumbăști-Jiu (51%) și Schela (12%). Astfel, în județ aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0947, RONPA0444, RONPA0472.

Desemnarea acestei arii naturale protejate, s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 21 tipuri de habitate, dintre care 40AO*, 7220*, 9180* și 91E0* au un regim de protecție prioritar. Speciile de animale și plante protejate sunt 10 mamifere, dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 2 amfibieni, 4 specii de pești, 7 nevertebrate dintre care *Austropotamobius torrentium*, *Osmoderma eremita Complex* și *Rosalia alpina* sunt protejate printr-un regim prioritar și 2 specii de plante, dintre care *Campanula serrata* are un regim de protecție prioritar. Alte specii de floră și faună importante în acest sit, sunt: 8 mamifere, 15 amfibieni și 19 nevertebrate.

Conform Notei nr. 13421/CA/11.09.2020 privind aprobarea setului de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranța a populației și investițiilor din ROSCI0063 Defileul Jiului:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane; 3240 Vegetație lemnoasă cu *Salix eleagnos* de-a lungul râurilor montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6190 Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*) – *Rupicolous Pannonic grasslands (Stipo - Festucetalia pallentis)*; 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau luto-argiloase; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin; 6510 Fânețe de joasă altitudine cu *Alopecurus pratensis*; 8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*; 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpiniori*); 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3108 *Barbastella barbastellus*, 1310 *Miniopterus schreibersii*, 1324 *Myotis myotis*, 1307 *Myotis blythii*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1352* *Canis lupus*, 1354* *Ursus arctos*, 1361 *Lynx lynx*, 1355 *Lutra lutra*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 5261 *Barbus balcanicus*, 6965 *Cottus gobio*, 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 1093* *Austropotamobius torrentium*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1086 *Cucujus cinnaberinus*, 1083 *Lucanus cervus*, 6908 *Morimus asper funereus*, 6966* *Osmoderma eremita Complex*, 1087* *Rosalia alpina*, 4070* *Campanula serrata*, 4116 *Tozzia carpathica*.

4. ROSCI0069 Domogled – Valea Cernei - aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală a sitului este de 62121,30 ha și se localizează pe 4 județe, respectiv: Caraș-Severin, Gorj, Hunedoara și Mehedinți. În interiorul județului situl se suprapune cu teritoriile administrative Padeș (71%) și Tismana (10%), ocupând o suprafață de 30088,84 ha. Situl se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0440, ROSPA0035, RONPA0001, RONPA0439, RONPA0442, RONPA0443.

Desemnarea acestei arii naturale protejate, s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 35 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 40A0* 6110*, 7220*, 8160*, 9180* și 91E0*, 91H0* și 9530* au un regim de protecție prioritar. Speciile de animale și plante protejate sunt 24 mamifere, dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 1 amfibian, 6 specii de pești, 22 de nevertebrate dintre care *Austropotamobius torrentium*, *Euplagia quadripunctaria*, *Nymphalis vaualbum*, *Osmoderma eremita Complex* și *Rosalia alpina* sunt protejate printr-un regim prioritar și 3 specii de plante, dintre care *Campanula serrata* are un regim de protecție prioritar și o reptilă. Alte specii de floră și faună importante în acest sit, sunt: 16 mamifere, 19 amfibieni, o specie de pește, 10 nevertebrate și 49 de specii de plante.

Conform Deciziei nr. 143 din 08.04.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1964/2007 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0069 Domogled-Valea Cernei:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria Germanica* de-a lungul cursurilor de apă montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendrotum hirsuti*); 4080 Tufărișuri cu specii subarctice de *Salix spp*; 6170 Pajiști calcifile alpine și subalpine; 6190 Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*); 6210 Pajiști uscate seminaturale și facies cu tufișuri pe substraturi calcaroase (*Festuco-Brometalia*); 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau luto-argiloase (*Mulinion carruleae*); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până la cel alpin; 6440 Pajiști aluvionare din *Cnidion dubii*; 6510 Fânețe de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 6520 Fânețe montane; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 8110 Grohotișuri silicatiche din etajul montan și alpin (*Androsacetalia alpinae* și *Galeopsictalia ladani*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan și alpin (*Thlaspieta rotundifolii*); 8220 Versanți stâncoși cu vegetație casmofitică pe roci silicioase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo Fagetum*; 91H0* Vegetație forestieră panonică cu *Quercus pubescens*; 91Q0 Păduri vest-carpatiche de *Pinus sylvestris* pe substraturi calcaroase; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio Piceetea*).
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6110* Pajiști rupicole calcifile sau bazifile din *Alyssio-Sedion albi*; 8160* Grohotișuri medio-europene carbonatice din etajele colinar și montan; 8210 Versanți stâncoși cu vegetație casmofitică pe roci calcaroase; 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9180* Păduri de *Tilio-Acerion* pe versanți, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91K0 Păduri ilirice de *Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*); 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpinion*); 91V0 Păduri de fag dacice (*Symphyto-Fagion*); 9530* Vegetație forestieră sub-mediteraneană cu endemitul *Pinus nigra ssp. banatica*.
2. Specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1308 *Barbastella barbastellus*, 1130 *Aspius aspius*, 1086 *Cucujus cinnaberinus*, 1052 *Hypodryas maturna*, 1037 *Ophiogomphus cecilia*, 1902 *Cypripedium calceolus*, 2327 *Himantoglossum caprinum*, 4066 *Asplenium adulterinum*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 1352* *Canis lupus*, 1355 *Lutra lutra*, 1361 *Lynx lynx*, 1310 *Miniopterus schreibersii*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1307 *Myotis blythii*, 1316 *Myotis capaccinii*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1324 *Myotis myotis*, 1306 *Rhinolophus blasii*, 1305 *Rhinolophus euryale*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposiderus*, 1354* *Ursus arctus*, 1193 *Bombina variegata*, 1138 *Barbus meridionalis*, 1149 *Cobitis taenia*, 1149 *Cottus gobio*, 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 1146 *Sabanejewia aurata*, 1093* *Austropotamobius torrentium*, 1085 *Buprestis splendens*, 1078* *Callimorpha quadripunctaria*, 4014 *Carabus variolosus*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 4057 *Chilostoma banaticum*, 4046 *Cordulegaster heros*, 4035 *Gorhyna borelli lunata*, 4036 *Leptidea morsei*, 1083 *Lucanus cervus*, 1089 *Morimus funcreus*, 4039* *Nymphalis vaualbum*, 1084* *Osmoderma eremita*, 1924 *Oxyporus mannerheimii*, 4053 *Paracaloptenus caloptenoides*, 4026 *Rhysodes sulcatus*, 1087* *Rosalia alpina*, 4070* *Campanula serrata*, 1217 *Testudo hermani*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1122 *Gobio uranoscopus*, 1060 *Lycaena dispar*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*.

5. ROSCI0126 Munții Țarcu a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală este de 58606,10 ha și se localizează în 3 județe, respectiv Caraș-Severin, Hunedoara și Gorj. În interiorul județului, situl ocupă o suprafață de 9 ha și se suprapune cu unitatea administrativ-teritorială Padeș (<1%).

Desemnarea acestui sit, s-a realizat cu scopul conservării și protejării a 22 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 6230*, 7220*, 9180* și 91E0* au un regim de protecție prioritar, 4 mamifere dintre care *Bison bonasus* și *Canis lupus* sunt strict protejate, 1 amfibian, 5 specii de pești, o nevertebrată și 5 specii de plante. Mai mult, situl găzduiește și alte specii de floră și faună importante, precum: 4 mamifere, 3 amfibieni, 3 specii de pești, o nevertebrată și 4 specii de plante.

Conform Notei nr. 13915/CA/17.09.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0126 Munții Țarcu:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*); 4080 Tufărișuri subarctice cu *Salix spp.*; 6150 Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios; 6170 Pajiști alpine și subalpine pe substrat calcaros; 6230* Pajiști de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase; 6430 Comunități de lizieră higrofile cu ierburi înalte de la câmpie și din etajul montan până la cel alpin; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 7230 Mlaștini alcaline; 8110 Grohotișuri silicaticice din etajul montan până în etajul nival (*Androsacetalia, alpinae* și *Galeopsietalia ladani*); 8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmoftitică pe roci silicioase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*; 91K0 Păduri ilirice de *Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*); 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpiniori*); 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
2. Specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1355 *Lutra lutra*, 1193 *Bombina variegata*, 5261 *Barbus balcanicus*, 6965 *Cottus gobio* all others, 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 2485 *Eudontomyzon vladkovi*, 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 6927 *Himantoglossum janke*, 4066 *Asplenium adulterinum*, 1389 *Meesia longiseta*, 4116 *Tozzia carpathica*, 4122 *Poa granitica* subsp. *Disparilis*, 4046 *Cordulegaster heros*.

6. ROSCI0128 Nordul Gorjului de Est a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală este de 49201 ha și se localizează în 3 județe, respectiv Vâlcea, Hunedoara și Gorj. În interiorul județului, situl ocupă o suprafață de 47330,88 ha și se suprapune cu unitățile administrativ-teritoriale Baia de Fier (83%), Bumbesti-Jiu (13%), Crasna (61%), Mușetești (58%), Novaci (53%) și Polovragi (77%). Astfel, în județ aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0461, RONPA0441, RONPA0457, RONPA0452 și RONPA0471.

Desemnarea acestui sit, s-a realizat cu scopul conservării și protejării a 26 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 7220*, 9180* și 91E0* au un regim de protecție prioritar. Speciile de animale și plante protejate sunt 11 mamifere, dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 2 amfibieni, 5 specii de pești, 2 nevertebrate dintre care *Euplagia quadripunctaria* are un regim de protecție prioritar, 4 specii de plante dintre care *Campanula serrata* este protejată în regim prioritar și o specie de reptilă.

Conform Deciziei nr. 653 din 03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1243/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0128 Nordul Gorjului de Est:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane; 3240 Vegetație lemnoasă cu *Salix elegans* de-a lungul râurilor montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; 6170 Pajiști calcifile alpine și subalpine; 6210* Pajiști uscate seminaturale și faciesuri pe substrat calcaros (*Festuco-Brometalia*); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thalaspiaetea rotundifolii*); 8210 Versanți stâncoși cu vegetație chasmoftitică pe roci calcaroase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 91L0 Păduri lirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpiniori*); 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91Q0 – Păduri relictare de *Pinus sylvestris* pe substrat calcaros; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 9260 Vegetație forestieră cu *Castanea sativa*; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6520 Fânețe montane; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene.

2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare: 1166 *Triturus cristatus*, 4097 *Iris aphylla ssp. hungarica*, 1138 *Barbus meridionalis sin.* 5261 *Barbus balcanicus*, 6965 *Cottus gobio all others* (1163 *Cottus gobio*).
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4070* *Campanula serrata*; 1078 *Callimorpha quadripunctaria sin.*, 6199 *Euplagia quadripunctaria*, 1078 *Callimorpha Quadripunctaria sin.* 6199 *Euplagia Quadripunctaria*, 1083 *Lucanus cervus*, 1193 *Bombina variegata*, 1220 *Emys orbicularis*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1307 *Myotis blythii*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1324 *Myotis myotis*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1362 *Lynx lynx*, 1354 *Ursus arctos*, 1146 *Sabajenewia aurata*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1310 *Miniopterus schreibersii*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar nementionate în Planul de management: 2093 *Pulsatilla grandis*, 4116 *Tozzia carpathica*, 6145 *Gobio uranoscopus sin.* 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 2484 *Eudontomyzon mariae*.

7. ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Suprafața totală este de 86980,50 ha și se localizează în 3 județe, respectiv Mehedinți, Hunedoara și Gorj. În interiorul județului, situl ocupă o suprafață de 85975,16 ha și se suprapune cu unitățile administrativ-teritoriale Bumbesti-Jiu (4%), Godinești (8%), Padeș (23%), Peștișani (69%), Runcu (86%), Schela (73%), Stănești (67%), Tismana (82%), Turcinești (2%). În județ, situl se suprapune cu RONPA0460, RONPA0459, RONPA0449, RONPA0957, RONPA0463, RONPA0450, RONPA0455, RONPA0454, RONPA0453, RONPA0462, RONPA0474, RONPA0512, RONPA0943, ROSPA0035, RONPA0448 și RONPA0446.

Desemnarea acestui sit, s-a realizat cu scopul conservării și protejării a 25 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 7220*, 9180* și 91E0* au un regim de protecție prioritar. Speciile de animale și plante protejate sunt 12 mamifere, dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 2 amfibieni, 4 specii de pești, 9 nevertebrate dintre care *Euplagia quadripunctaria*, *Osmoderma eremita Complex* și *Rosalia alpina* au un regim de protecție prioritar, 6 specii de plante dintre care *Campanula serrata* este protejată în regim prioritar și o specie de reptilă.

Conform Deciziei nr. 656 din 03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1251/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 3220 Râuri de munte și vegetație erbacee de pe malurile acestora; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 6170 Pajiști alpine și subalpine calcaroase; 6210 Pajiști uscate seminaturale și facies de acoperire cu tufișuri pe substraturi calcaroase (*Festuco-Brometalia*); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor până la cel montan și alpin; 6520 Fânețe montane; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase de la nivelul montan până la nivelul alpin (*Thlaspietea rotundifolii*); 8210 Pante stâncoase calcaroase cu vegetație casmofită; 9110 Păduri de fag *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri de fag din Europa Centrală dezvoltate pe sol calcaros cu *Cephalanthero-Fagion*; 9170 Păduri de stejar și carpen *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri pe pante, grohotișuri și ravene de *Tilio-Acerion*; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91L0 Păduri ilirice de stejar și carpen (*Erythronio-Carpinion*); 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3230 Râuri de munte și vegetația lor lemnoasă cu *Myricaria germanica*; 3240 Râuri de munte și vegetația lor lemnoasă cu *Salix elaeagnos*; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*); 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9260 Vegetație forestieră cu *Castanea sativa*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4066 *Asplenium adulterium*, 4070 *Campanula serrata*, 4116 *Tozzia carpathica*, 4066 *Asplenium adulterium*, 4070 *Campanula serrata*, 4116 *Tozzia carpathica*, 1037 *Ophiogomphus cecilia*, 1083 *Lucanus cervus*, 1084 *Osmoderma eremita*, 1087 *Rosalia alpina*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1060 *Lycaena dispar*, 1078 *Callimorpha quadripunctaria*, 4036 *Leptidea morsei*, 5262 *Barbus balcanicus*, 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 6965 *Cottus gobio all others* (1163 *Cottus gobio*), 1188 *Bombina bombina*, 1193 *Bombina variegata*, 1220 *Emys orbicularis*, 1310 *Miniopterus schreibersi*, 1307 *Myotis blythii*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1316 *Myotis capaccinii*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1324 *Myotis myotis*, 1305 *Rhinolophus euryale*.
- ❖ Specii care nu sunt menționate în Formularul Standard sau în Planul de management și pentru care sunt necesare investigații: 1306 *Rhinolophus blasii*.
- ❖ Specii menționate în Formularul standard, care nu au fost identificate în teren: 4030 *Colias myrmidone*.
- ❖ Specii prezente în Planul de Management, dar a căror prezență nu este confirmată de studii recente: 4097 *Iris aphylla subsp. hungarica*, 2093 *Pulsatilla grandis*.
Conform Deciziei nr. 666 din 08.12.2021 pentru completarea Anexei la Decizia nr. 656 din 03.12.2021.
- ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 4122 *Poa granitica* ssp. *disparilis*, 4046 *Cordulegaster heros*, 5197 *Sabanejewia balcanica*.

8. ROSCI0188 Parâng a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează pe teritoriul a 3 județe, respectiv Gorj, Hunedoara și Vâlcea, ocupând o suprafață totală de 30290 ha. În interiorul județului Gorj, situl ocupă o suprafață de 7945,18 ha și se suprapune cu UAT-urile: Baia de Fier (<1%), Bumbesti-Jiu (5%), Crasna (13%) și Novaci (29%) și cu aria naturală protejată RONPA0816.

Acest sit, protejează 20 de tipuri de habitate, unele din ele având un regim de protecție prioritar: 4070*, 6230*, 7240*, 9180*, 91D0* și 91E0*. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt: 3 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, un amfibian, o specie de pește, 2 nevertebrate dintre care *Pseudogaurotina excellens* are un regim de protecție prioritar și 3 specii de plante. Mai mult, situl adăpostește și alte tipuri de floră și faună importante, precum: 5 mamifere și 15 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 616 din 16.12.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1964/2007 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0188 Parâng:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*); 4080 Tufărișuri cu specii sub-arctice de *Salix spp*; 6150 Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios; 6170 Pajiști alpine și subalpine calcaroase; 6230* Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase; 6520 Fânețe montane; 8110 Grohotișuri silicioase din etajul montan până în cel alpin *Androsacetalix alpinae* și *Galeopsietalia ladani*; 8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase; 91D0* Turbării cu vegetație forestieră; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*; 9180* Păduri de pante, grohotișuri și ravene de *Tilio-Acerion*; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3230 Râuri de munte și vegetația lor lemnoasă cu *Myricaria germanica*; 9110 Păduri de fag *Luzulo-Fagetum*; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*).
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6430 Liziere de ierburi înalte hidrofiele decâmpie și de nivel montan până la alpin; 9420 Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus*.
 - ❖ Habitate neidentificate în sit: 7240* Formațiuni pioniere alpine de *Caricion bicoloris-atrofuscae*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate:
 - ❖ Specii menționate în Planul de management, dar neidentificate în teren: 4116 *Tozzia carpathica*, 1386 *Buxbaumia viridis*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1193 *Bombina variegata*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354 *Ursus arctos*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6965 *Cottus gobio* all others (1163 – *Cottus gobio*).

9. ROSCI0198 Platoul Mehedinți a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează pe teritoriul a 3 județe, respectiv Caraș-Severin, Gorj și Mehedinți, ocupând o suprafață totală de 53555,90 ha. În interiorul județului Gorj, situl ocupă o suprafață de 2253,75 ha și se suprapune cu unitatea teritorial administrativă Padeș (5%) și cu ariile naturale protejate ROSPA0035, RONPA0931 și RONPA0451.

Acest sit, protejează 10 de tipuri de habitate, unele din ele având un regim de protecție prioritar: 40AO*, 9180*. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt: 13 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 2 amfibieni, 3 specii de pești, 7 nevertebrate dintre care *Austropotamobius torrentium* are un regim de protecție prioritar și 2 specii de plante și 2 reptile. Mai mult,

situl adăpostește și alte tipuri de floră și faună importante, precum: 13 mamifere, 6 amfibieni, o nevertebrată, o specie de pește și 25 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 577 din 23.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1198/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0198 Platoul Mehedinți:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin;
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 6520 Fânețe montane; 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 40A0* Tufărișuri subcontinentale peri-panonice; 9150 Păduri medieuropene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 91K0 Păduri ilirice de *Fagus sylvatica*; 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpinion*); 6210* Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1316 *Myotis capaccinii*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1310 *Miniopterus schreibersi*, 1324 *Myotis myotis*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1306 *Rhinolophus blasii*, 1305 *Rhinolophus Euryale*, 1352 *Canis lupus*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1307 *Myotis blythii*, 1217 *Testudo bermanni*, 1193 *Bombina variegata*, 1220 *Emys orbicularis*, 1166 *Triturus cristatus*, 1163 *Cottus gobio*, 1138 *Barbus meridionalis*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1083 *Lucanus cervus*, 1089 *Morimus funereus*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1354 *Ursus arctos*, 1146 *Sabanejewia aurata*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1093 *Austropotamobius torrentium*, 4057 *Chilostoma banaticum*, 4053 *Paracaloptenus caloptenuides*.

10. ROSCI0217 Retezat a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează pe teritoriul a 3 județe, respectiv Gorj, Hunedoara și Caraș-Severin, ocupând suprafața totală de 43528,50 ha. În interiorul județului Gorj, situl ocupă o suprafață de 713,53 ha și se suprapune cu UAT-urile: Padeș (<1%) și Tismana (2%) și cu ariile naturale protejate ROMAB0001, ROSPA0084, RONPA0002.

Acest sit, protejează 22 de tipuri de habitate, unele din ele având un regim de protecție prioritar: 4070*, 6230*, 7240*, 9180*. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt: 10 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, un amfibian, 3 specii de pești, 9 nevertebrate dintre care *Euplagia quadripunctaria*, *Nymphalis vaualbum*, *Pseudogautina excellens* și *Rosalia alpina* au un regim de protecție prioritar și 7 specii de plante - *Campanula serrata* fiind protejată în regim prioritar. Mai mult, situl adăpostește și alte tipuri de floră și faună importante, precum: 27 mamifere, 17 amfibieni, 9 nevertebrate și 33 specii de plante.

Conform Notei nr. 11140/BT/21.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0217 Retezat:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 6150 Pajiști boreale și alpine pe substraturi silicaticice; 6170 Pajiști alpine și subalpine calcaroase; 6230* Pajiști de *Nardus bogate* în specii, pe substraturi silicaticice din zone montane (și submontane, în Europa continentală); 6520 Fânețe montane; 7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante (nefixate de substrat).
 - ❖ Habitate menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane; 3240 Vegetație lemnoasă cu *Salix eleagnos* de-a lungul râurilor montane; 7240* Formațiuni pioniere din *Caricion-atrofuscae*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; 4080 Tufărișuri cu specii sub-arctice de *Salix*; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte de la câmpie și din etajul montan până la cel alpin; 8110 Grohotișuri silicioase din etajul montan până în cel alpin (*Androsacetalia alpinae* și *Galeopsietalia ladani*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de sisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thlaspietea rotundifolii*); 8210 Versanți stâncosi cu vegetație chasmofitică; 8220 Versanți stâncosi cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9150 Păduri medieuropene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91Q0 Păduri relictare cu *Pinus sylvestris* pe substraturi calcaroase; 91V0 Păduri dacice de fag

- (*Symphyto-Fagion*); 9410 Păduri acidofile de molid (*Picea*) din etajul montan până în cel alpin (*Vaccinio-Piceatea*); 9420 Păduri montane de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis.
 - 2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4070* *Campanula serrata*, 1902 *Cypripedium calceolus*, 2113 *Draba dorneri*, 4116 *Tozzia carpathica*, 4036 *Leptidea morsei*, 4039* *Nymphalis vaualbum*, 4024* *Pseudogaurotina excellens*, 6965 *Cottus gobio*, 4123 *Eudontomyzon danfordi*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul standard, dar neidentificate în teren: 1758 *Ligularia siberica*, 1389 *Meesia longiseta*, 4122 *Poagranitica ssp. disparilis*, 4034 *Gluphipterix loricatella*, 1305 *Rhinolophus euryale*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1052 *Euphydryas maturna*, 1078* *Callimorpha quadripunctaria*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 1087* *Rosalia alpina*, 1193 *Bombina variegata*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1307 *Myotis blythii*, 1310 *Miniopterus schreibersi*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1324 *Myotis myotis*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1060 *Lycaena dispar*.

11. ROSCI0359 Prigoria – Bengești a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriile administrative Albeni (<1%), Bengești-Ciocadia (14%), Bumbesti-Pițic (1%) și Prigoria (23%), ocupând o suprafață de 2457,70 ha.

Acest sit, protejează 6 de tipuri de habitate, dintre care 91E0* are un regim de protecție prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt: un amfibian și 4 nevertebrate, dintre care *Osmoderma eremita Complex* este protejată în regim prioritar.

Conform Deciziei nr. 408 din 11.09.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 2017/2015 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSSCI0359 Prigoria Bengești:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1193 *Bombina variegata*, 1083 *Lunscanus cervus*, 6908 *Morimus asper funereus*.
- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6966 *Osmoderma eremita Complex*.
- ❖ Specii menționate în Planul de management, dar neidentificate în teren: 1088 *Cerambyx cerdo*.

12. ROSCI0362 Râul Gilort a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriile administrative Albeni (5%), Bengești-Ciocadia (8%), Bumbesti-Pițic (<1%), Novaci (<1%) și Târgu Cărbunești (<1%), ocupând o suprafață de 857,80 ha.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea habitatului 92A2, mamiferului *Lutra lutra*, amfibianului *Bombina variegata* și a altor 4 specii de pești.

Conform Deciziei nr. 658 din 03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 140/2016 privind aprobarea Planului de management al sitului Natura 2000 ROSCI0362 Râul Gilort:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate:
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 92A0 Galerii cu *Salix alba* și *Populus alba*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate:
- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 2484 *Eudontomyzon mariae*, 5329 *Romanogobio vladykovi* (1124 *Gobio albipinnatus*), 5197 *Sabanejewia balcanica* (1146 *Sabanejewia aurata*), 1355 *Lutra lutra*.
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 5261 *Barbus balcanicus* (1138 *Barbus meridionalis*), 1193 *Bombina variegata*.

13. ROSCI0366 Râul Motru a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează pe teritoriul a 2 județe, respectiv Mehedinți și Gorj, ocupând o suprafață totală de 1871,20 ha. În interiorul județului Gorj, situl ocupă o suprafață de 591,94 ha și se suprapune cu UAT-urile: Cătunele (1%), Glogova (12%), Padeș (<1%) și Văgiulești (2%).

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea habitatului 92A2, mamiferului *Lutra lutra*, amfibianului *Bombina variegata* și a altor 4 specii de pești și o reptilă.

Conform Deciziei nr. 270 din 22.06.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1206/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0366 Râul Motru:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 92A0 Păduri-galerii de *Salix alba* și *Populus alba*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1032 *Unio crassus*, 1083 *Lucanus cervus*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1088 *Cerambyx cerdo*, 5339 *Rhodeus amarus*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 6143 *Romanogobio kesslerii*, 1217 *Testudo hermani*, 1355 *Lutra lutra*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1089 *Morimus funereus*, 1708* *Callimorpha quadripunctaria*, 5261 *Barbus balcanicus*, 1193 *Bombina variegata*.

14. ROSPA0035 Domogled – Valea Cernei – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Situl se localizează pe teritoriul a 4 județe, respectiv Caraș-Severin, Mehedinți, Hunedoara și Gorj, ocupând o suprafață totală de 66734 ha. În interiorul județului Gorj, situl ocupă o suprafață de 30.219,24 ha și se suprapune pe teritoriile administrative Padeș (71%) și Tismana (10%). În interiorul județului situl se suprapune cu ROSCI0069, RONPA0001, ROSCI0198, RONPA0440, ROMPA0931, ROSCI0129, ROSCI0217, RONPA0439, RONPA0442 și RONPA0443.

Desemnarea acestui sit s-a datorat protejării și conservării unui număr de 23 specii de păsări sălbatice. De asemenea, în sit întâlnim și alte specii de floră și faună importante, precum: mamiferul *Capreolus capreolus* și amfibianul *Elaphe longissima*.

Conform Deciziei nr. 191 din 21.05.2021 privind completarea Deciziei nr. 143/08.04.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1121/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului Parcului Domogled-Valea Cernei și al siturilor Natura 2000 ROSCI0069, cu Anexa 2 – obiective specifice de conservare pentru situl ROSPA0035 Domogled-Valea Cernei:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A091 *Aquila chrysaetos*, A104 *Bonasa bonasia*, A215 *Bubo bubo*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A080 *Circaetus gallicus*, A239 *Dendrocopos leucotos*, A238 *Dendrocopos medius*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A236 *Dryocopus martius*, A379 *Emberiza hortulana*, A103 *Falco peregrinus*, A321 *Ficedula albicollis*, A320 *Ficedula parva*, A338 *Lanius collurio*, A246 *Lullula arborea*, A072 *Pernis apivorus*, A234 *Picus canus*, A220 *Strix uralensis*, A307 *Sylvia nisoria*.
2. Specii neincluse în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A259 *Anthus spinoletta*, A256 *Anthus trivialis*, A212 *Cuculus canorus*.

15. ROSPA0084 Munții Retezat – această arie naturală protejată a fost înființată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Situl se localizează pe teritoriul a 3 județe, respectiv Caraș-Severin, Gorj și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 38316 ha. În interiorul județului Gorj, situl se suprapune pe teritoriile administrative Padeș (<1%) și Tismana (2%), ocupând o suprafață de 686,62 ha. Mai mult, în interiorul județului aria naturală protejată se suprapune cu ROMAB0001, ROSCI0217 și RONPA0002.

Desemnarea acestui sit s-a datorat protejării și conservării unui număr de 23 specii de păsări sălbatice.

Conform Notei nr. 8435 din 17.12.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0084 Munții Retezat:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A338 *Lanius collurio*, A122 *Crex crex*, A080 *Circaetus gallicus*, A091 *Aquila chrysaetos*, A089 *Aquila pomarina*, A072 *Pernis apivorus*,

A0103 *Falco peregrinus*, A215 *Bubo bubo*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A030 *Ciconia nigra*, A238 *Dendrocopos medius*, A108 *Tetrao urogallus*, A236 *Dendrocopos medius*, A108 *Tetrao urogallus*, A236 *Dryocopus martius*, A234 *Picus canus*, A220 *Strix uralensis*, A104 *Bonasa bonasia*, A223 *Aegolius funereus*, A239 *Dendrocopos leucotos*, A217 *Glaucidium passerinum*, A241 *Picoides tridactylus*, A321 *Ficedula albicollis*, A320 *Ficedula parva*, A229 *Alcedo atthis*.

16. RONPA0001 Parcul Național Domogled – Valea Cernei – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județele Caraș-Severin, Gorj, Hunedoara și Mehedinți. În interiorul județului Gorj, situl se suprapune pe unitățile administrative Padeș (70%) și Tismana (10%), ocupând o suprafață de 29850,92 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROSPA0035, ROSCI0069, RONPA0439, RONPA0440, RONPA0442 și RONPA0443.

17. RONPA0002 Parcul Național Retezat este primul Parc Național înființat din România în anul 1935 la inițiativa profesorului Alexandru Borza și a savantului de renume mondial Emil Racoviță. Acesta se localizează în județele Caraș-Severin, Gorj și Hunedoara. În interiorul județului Gorj, situl se suprapune pe unitățile administrative Padeș (<1%) și Tismana (2%), ocupând o suprafață de 686,62 ha. De asemenea, situl se suprapune în interiorul județului cu ariile naturale protejate ROMAB0001, ROSPA0084 și ROSCI0217.

18. RONPA0439 Piatra Cloșanilor (2.422) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Padeș (6%) și ocupă o suprafață de 2413,34 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0035, ROSCI0069, RONPA0001 și RONPA0442.

19. RONPA0440 Ciucevele Cernei (2.423) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriile administrative Padeș (<1%) și Tismana (2%), ocupând o suprafață de 669,73 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0001, ROSCI0069 și ROSPA0035.

20. RONPA0441 Peștera Muierii (2.424) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ pe teritoriul administrativ Baia de Fier (<1%) și ocupă o suprafață de 44,29 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0128 și RONPA0452.

21. RONPA0442 Peștera Martel (2.425) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Padeș (<1%) și ocupă o suprafață de 79,26 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0035, ROSCI0069, RONPA0001 și RONPA0439.

22. RONPA0443 Cheile Corcoaiei (2.426) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Padeș (<1%) și ocupă o suprafață de 30,86 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0035, ROSCI0069 și RONPA0001.

23. RONPA0444 Sfinxul Lainicilor (2.427) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Bumbesti-Jiu (<1%) și ocupă o suprafață de 2,85 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0063 și RONPA0933.

24. RONPA0445 Piatra Buha (2.428) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Săcelu (<1%) și ocupă o suprafață de 0,29 ha.

25. RONPA0446 Piatra Andreaua (2.429) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Tismana (<1%) și ocupă o suprafață de 0,83 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

26. RONPA0447 Piatra Biserica Dracilor (2.430) - aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Săcelu (<1%) și ocupă o suprafață de 0,02 ha.

27. RONPA0448 Izvoarele Izvernei (2.431) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Tismana (1%) și ocupă o suprafață de 444,36 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

28. RONPA0449 Izbul Jaleșului (2.432) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Runcu (<1%) și ocupă o suprafață de 17,99 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0129.

29. RONPA0450 Peștera Gura Plaiului (2.433) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Tismana (<1%) și ocupă o suprafață de 94,57 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

30. RONPA0451 Peștera Lazului (2.434) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Padeș (<1%) și ocupă o suprafață de 50,85 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0198.

31. RONPA0452 Peștera Iedului (2.435) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Baia de Fier (<1%) și ocupă o suprafață de 3,89 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0128 și RONPA0441.

32. RONPA0453 Cotul cu Aluni (2.436) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Tismana (<1%) și ocupă o suprafață de 28,48 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

33. RONPA0454 Rezervația botanică Cioclovina (2.437) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Tismana (<1%) și ocupă o suprafață de 8,65 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

34. RONPA0455 Pădurea Tismana – Pocruia (2.438) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Tismana (<1%) și ocupă o suprafață de 54,49 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

35. RONPA0457 Pădurea Polovragi (2.440) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Polovragi (1%) și ocupă o suprafață de 45,82 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0128.

36. RONPA0458 Formațiunile eocene de la Săcelu (2.441) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Săcelu (<1%) și ocupă o suprafață de 1,26 ha.

37. RONPA0459 Cheile Sohodolului (2.442) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Runcu (2%) și ocupă o suprafață de 630,30 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

38. RONPA0460 Muntele Oslea (2.443) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Tismana (3%), ocupând o suprafață de 801,09 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

39. RONPA0461 Cheile Oltetului și Peștera Polovragi (2.444) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriile administrative Baia de Fier (1%) și Polovragi (1%), ocupând o suprafață de 118,44 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0128.

40. RONPA0462 Cornetul Pocruei (2.445) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Tismana (<1%) și ocupă o suprafață de 51,56 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

41. RONPA0463 Piatra Boroștenilor (2.446) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Peștișani (<1%) și ocupă o suprafață de 24,23 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

42. RONPA0464 Locul fosilifer Groșera (2.447) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Aninoasa (<1%) și ocupă o suprafață de 1,63 ha.

43. RONPA0465 - Locul fosilifer Gârbovu (2.448) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Turceni (<1%) și ocupă o suprafață de 0,67 ha.

44. RONPA0466 Locul fosilifer Buzești (2.449) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Crasna (<1%) și ocupă o suprafață de 2,05 ha.

45. RONPA0467 Locul fosilifer Săulești (2.450) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Săulești (<1%) și ocupă o suprafață de 1,11 ha.

46. RONPA0468 Locul fosilifer Valea Desului (2.451) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Vladimir (<1%) și ocupă o suprafață de 2,20 ha.

47. RONPA0469 Valea Sodomului (2.452) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Săcelu (<1%) și ocupă o suprafață de 6,17 ha.

48. RONPA0470 Valea Ibanului (2.453) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Scoarța (<1%) și ocupă o suprafață de 0,60 ha.

49. RONPA0471 Pădurea Bărcului (2.454) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriile administrative Crasna (<1%) și Novaci (<1%), ocupând o suprafață de 28,50 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0128.

50. RONPA0472 Stâncile Rafailă (2.455) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Bumbesti-Jiu (<1%) și ocupă o suprafață de 0,54 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0063 și RONPA0933.

51. RONPA0473 Izvoarele minerale Săcelu (2.456) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Săcelu (<1%) și ocupă o suprafață de 1,28 ha.

52. RONPA0474 Dealul Gornăcelu (2.457) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Gorj, pe teritoriul administrativ Schela (<1%) și ocupă o suprafață de 2,78 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI01229.

53. RONPA0512 Peștera cu Corali a fost descoperită în anul 1970, urmând să fie declarată rezervație speologică și să fie închis accesului publicului începând cu anul 1972. Aria naturală protejată se localizează în județele Gorj și Hunedoara. În interiorul județului, situl se suprapune pe teritoriul administrativ Tismana (<1%) și ocupă o suprafață de 60,17 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

54. RONPA0513 Peștera Zeicului (2.496) – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județul Gorj și ocupă o suprafață de aproximativ 1 ha. De asemenea,

rezervația se suprapune cu ariile naturale protejate ROMAB0001, RONPA0002, ROSCI0217, ROSPA0084.

55. RONPA0816 Căldarea Gâlcescu – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județele Gorj și Vâlcea. În interiorul județului Gorj, situl ocupă o suprafață de 0,13 ha și se suprapune cu unitatea administrativă Novaci (<1%). De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0188.

56. RONPA0931 Geoparcul Platoul Mehedinți – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2004 prin Hotărârea de Guvern nr. 2151. Aceasta se localizează în județele Caraș-Severin, Gorj și Mehedinți. În interiorul județului Gorj, situl se suprapune pe teritoriile administrative Cătunele (<1%), Glogova (4%) și Padeș (<1%), ocupând o suprafață de 60,17 ha. De asemenea, rezervația se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0198 și ROSPA0035.

57. RONPA0933 Parcul Național Defileul Jiului reprezintă o arie naturală protejată desemnată în anul 2005 prin Hotărârea de Guvern Nr. 1581. Se localizează în județul Gorj. Suprafața în județ este de 10.439,09 ha și se suprapune cu unitățile administrative Bumbăști-Jiu (49%) și Schela (<1%). În interiorul județului se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0063, RONPA0444 și RONPA0472.

58. RONPA0943 (B5) Cheile și Peștera Pătrunsa reprezintă o rezervație naturală declarată în anul 2007 care se localizează în județul Gorj, pe unitatea administrativă Runcu (<1%), acoperind o suprafață totală de 78 ha. Mai mult, în interiorul județului Gorj, situl ocupă o suprafață de 39,81 ha se suprapune cu ROSCI0129.

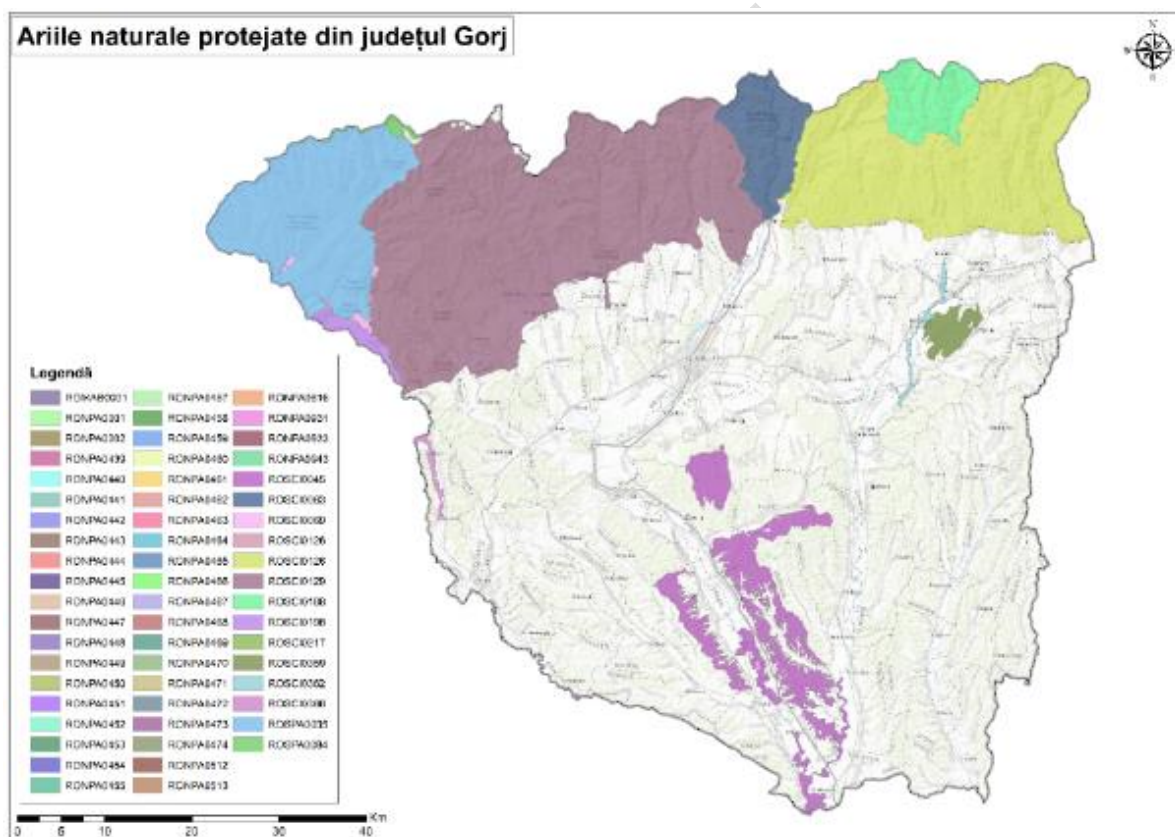

Figura 3-172: Harta ariilor naturale protejate din județul Gorj

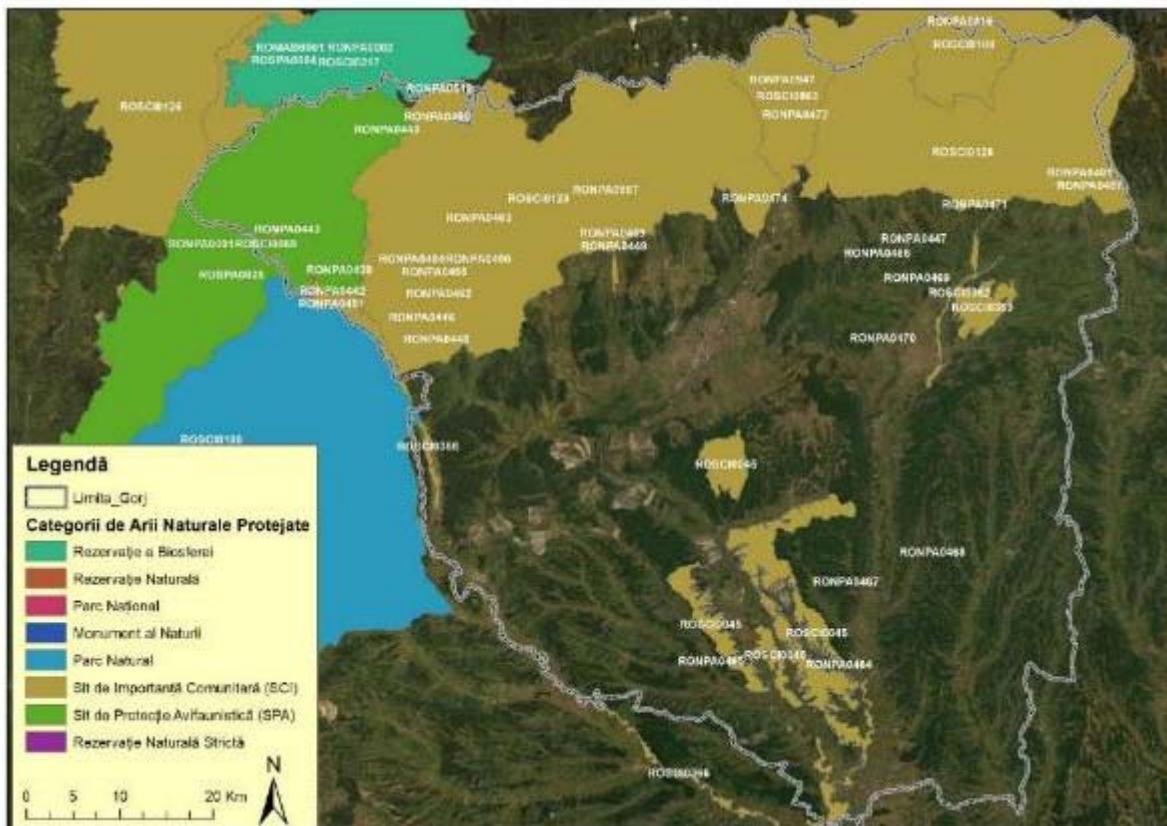

Figura 3-173: Categoriile de arii naturale protejate din județul Gorj

Județul Hunedoara (RO423)

1. ROMAB0001 Rezervația Biosferei Retezat – aria naturală protejată a fost înființată începând cu anul 1979 la cea de-a VI-a sesiune a Consiliului Internațional de Coordonare a Programului Om-Biosferă din cadrul UNESCO. Aceasta se localizează în județele Caraș-Severin, Gorj și Hunedoara. În interiorul județului Hunedoara, rezervația naturală se situează pe unitățile administrative Pui (1%), Râu de Mori (52%), Sălașu de Sus (41%) și Uricani (17%), ocupând o suprafață de 33.07,40 ha. Mai mult, rezervația se suprapune în județ cu ariile naturale protejate ROSPA0084, ROSCI0217, RONPA0513, RONPA0002 și RONPA0511.

2. ROSCI0028 Cheile Cernei – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează în județul Hunedoara, pe teritoriile administrative Lunca Cernii de Jos (2%) și Toplița (3%), acoperind o suprafață de 512,90 ha. Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0547.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea habitatului 9130.

Conform Deciziei nr. 165 din 19.04.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1121/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0028 Cheile Cernei:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 6520 Fânețe montane; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incunae*, *Salicion albae*).

3. ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 2 județe, respectiv Alba și Hunedoara: Balșa (2%), ocupând o suprafață totală de 735,90 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl acoperă o suprafață de 399,63 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0538, RONPA0054 și ROSPA0132.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 3 tipuri de habitate, dintre care 9180* are un regim de protecție prioritar, 5 mamifere, 2 amfibieni și o specie de plantă.

Conform Notei nr. 11140/BT/21.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI9928 Cheile Glodului, Cibului și Măzii:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6110* Pajiști rupicole calcifile sau bazifile din *Alyssa-Sedion albi*; 6210* Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrate calcaroase (*Festuco-Brometalia*); 8210 Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofitică; 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 6190 Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*); 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 9110 Pădurile de fag de tip *Lazulo-Fagetum*; 9180* Păduri de *Tilio (platyphylli)* – *Acerion (pseudoplatoni)* pe versanți, grohotișuri și ravene; 4097 *Iris aphylla ssp. hungarica*.
 - ❖ Habitate nemenționate în Formularul Standard, dar identificate în teren: 6240* Pajiști stepice subpanonice; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1193 *Bombina variegata*, 4008 *Triturus ampelensis*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1308 *Barbustella barbustellus*, 1310 *Miniopterus schreibersii*, 1307 *Myotis blythii*, 1324 *Myotis myotis*, 1306 *Rhinolophus blasii*, 1305 *Rhinolophus euryale*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1344 *Lutra lutra*.

4. ROSCI0054 Dealul Cetății Deva – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează în județul Hunedoara, pe teritoriul administrativ Deva (2%). Suprafața ocupată este de 113,30 ha și se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0521.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 4 habitate și a unei nevertebrate dintre care habitatul 9180* și specia *Euplagia quadripunctaria*, sunt protejate printr-un regim prioritar. Alte specii de floră și faună importante sunt 14 amfibieni, 39 nevertebrate și 2 specii de plante.

Conform Notei nr. 11140/BT/21.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0054 Dealul Cetății Deva:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri de *Trilo-Acerion* pe versanți, grohotișuri și Ravene; 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 40A0* Tufărișuri subcontinentale peri-panonice; 6190 Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*); 6240* Pajiști stepice subpanonice.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpinion*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1083 *Lucanus cervus* și 1078* *Callimorpha Quadripunctaria*.

5. ROSCI0063 Defileul Jiului – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează în județele Gorj și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 10.927,10 ha. În interiorul județului, situl se suprapune pe teritoriile administrative Aninoasa (21%), Petroșani (2%) și Vulcan (1%) acoperind o suprafață de 537,30 ha. Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0933.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 21 tipuri de habitate, dintre care 40A0*, 7220*, 9180* și 91E0* au un regim de protecție prioritar. Speciile de animale și plante protejate în acest sit sunt 10 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 2 amfibieni, 4 specii

de pești, 7 nevertebrate dintre care *Austropotamobius torrentium*, *Osmoderma eremita* Complex și *Rosalia alpina* au un regim de protecție prioritar și 2 specii de plante dintre care *Campanula serrata* este protejată prioritar. Alte specii de floră și faună importante sunt 8 mamifere, 15 amfibieni și 19 nevertebrate.

Conform Notei nr. 13421/CA/11.09.2020 privind aprobarea setului de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranța a populației și investițiilor din ROSCI0063 Defileul Jiului:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane; 3240 Vegetație lemnoasă cu *Salix eleagnos* de-a lungul râurilor montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6190 Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*) – *Rupicolous Pannonic grasslands (Stipo - Festucetalia pallentis)*; 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau luto-argiloase; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin; 6510 Fânețe de joasă altitudine cu *Alopecurus pratensis*; 8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*; 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpiniori*); 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3108 *Barbastella barbastellus*, 1310 *Miniopterus schreibersii*, 1324 *Myotis myotis*, 1307 *Myotis blythii*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1352* *Canis lupus*, 1354* *Ursus arctos*, 1361 *Lynx lynx*, 1355 *Lutra lutra*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 5261 *Barbus balcanicus*, 6965 *Cottus gobio*, 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 1093* *Austropotamobius torrentium*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1086 *Cucujus cinnaberinus*, 1083 *Lucanus cervus*, 6908 *Morimus asper funereus*, 6966* *Osmoderma eremita* Complex, 1087* *Rosalia alpina*, 4070* *Campanula serrata*, 4116 *Tozzia carpathica*.

6. ROSCI0064 Defileul Mureșului – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează în județele Hunedoara, Timiș și Arad, ocupând o suprafață totală de 34202,80 ha. În interiorul județului, situl se suprapune pe teritoriile administrative Burjuc (57%), Dobra (1%), Gurasada (33%), Ilia (3%) și Zam (30%). Suprafața ocupată de sit în județ este de 12.165 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0544, RONPA0551, RONPA0109, RONPA0543 și ROSPA0029.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 4 tipuri de habitate, dintre care 6120* este protejată printr-un regim prioritar, 11 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 4 amfibieni, 11 specii de pești, 4 nevertebrate, o specie de plantă și o reptilă. Alte specii de floră și faună importante în sit sunt 18 amfibieni, o specie de pește și o specie de plantă.

Conform Deciziei nr. 564 din 23.11.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1155/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0064 Defileul Mureșului și al ariilor naturale protejate conexe:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91F0 Păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior*, sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri-*Ulmion minoris*; 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen - *Erythronio-Carpiniori*; 6120* Pajiști xerice pe substrat calcaros.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei 92/43/CEE:
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1335 *Spermophilus citellus*, 1305 *Rhinolophus euryale*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1310 *Miniopterus schreibersii*, 1354* *Ursus arctos*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1220 *Emys orbicularis*, 1124 *Gobio albipinnatus*, 1146 *Sabanejewia aurata*, 1134 *Rhodeus sericeus amarus*, 2522 *Pelecus cultratus*, 2511 *Gobio kessleri*, 1149 *Cobitis taenia*, 1145 *Misgurnus fossilis*, 1052 *Euphydryas maturna*.

- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1324 *Myotis myotis*, 1337 *Castor fiber*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1188 *Bombina bombina*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 1138 *Barbus meridionalis*, 1130 *Aspius aspius*, 1160 *Zingel streber*, 1159 *Zingel zingel*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4027 *Arytrura musculus*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 1060 *Lycaena dispar*, 1428 *Marsilea quadrifolia*.

7. ROSCI0069 Domogled – Valea Cernei – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează în județele Caraș-Severin, Gorj, Hunedoara și Mehedinți, ocupând o suprafață totală de 62121,30 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriul administrativ Râu de Mori (<1%), ocupă o suprafață de 10,71 ha și se suprapune cu ROSPA0035 și RONPA0001.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 35 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 40A0*, 5110*, 7220*, 8160*, 9180*, 91E0*, 91H0* și 9530* sunt protejate printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 24 de mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 1 amfibian, 6 specii de pești, 22 de nevertebrate dintre care *Austropotamobius torrentium*, *Euplagia quadripunctaria*, *Nymphalis vaualbum*, *Osmoderma eremita Complex* și *Rosalia alpina* sunt protejate printr-un regim prioritar, 3 specii de plante dintre care *Campanula serrata* este protejată în regim prioritar și o reptilă. Alte specii de floră și faună importante în sit sunt 16 mamifere, 19 amfibieni, o specie de pește, 11 nevertebrate și 49 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 143 din 08.04.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1964/2007 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0069 Domogled-Valea Cernei:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria Germanica* de-a lungul cursurilor de apă montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendrotum hirsuti*); 4080 Tufărișuri cu specii subarctice de *Salix spp*; 6170 Pajiști calcifile alpine și subalpine; 6190 Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*); 6210 Pajiști uscate seminaturale și facies cu tufișuri pe substrat calcaros (*Festuco-Brometalia*); 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau luto-argiloase (*Mulinion carruleae*); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până la cel alpin; 6440 Pajiști aluvionare din *Cnidion dubii*; 6510 Fânețe de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*); 6520 Fânețe montane; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 8110 Grohotișuri silicatiche din etajul montan și alpin (*Androsacetalia alpinae* și *Galeopsictalia ladani*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan și alpin (*Thlaspieta rotundifolia*); 8220 Versanți stâncoși cu vegetație casmofitică pe roci silicioase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo Fagetum*; 91H0* Vegetație forestieră panonică cu *Quercus pubescens*; 91Q0 Păduri vest-carpatiche de *Pinus sylvestris* pe substrat calcaros; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio Piceetea*).
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonice; 6110* Pajiști rupicole calcifile sau bazifile din *Alyso-Sedion* albi; 8160* Grohotișuri medio-europene carbonatice din etajele colinar și montan; 8210 Versanți stâncoși cu vegetație casmofitică pe roci calcaroase; 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9180* Păduri de *Tilio-Acerion* pe versanți, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91K0 Păduri ilirice de *Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*); 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpinion*); 91V0 Păduri de fag dacice (*Symphyto-Fagion*); 9530* Vegetație forestieră sub-mediteraneene cu endemitul *Pinus nigra ssp. banatica*.
2. Specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1308 *Barbastella barbastellus*, 1130 *Aspius aspius*, 1086 *Cucujus cinnaberinus*, 1052 *Hypodyras maturna*, 1037 *Ophiogomphus cecilia*, 1902 *Cypridion calceolus*, 2327 *Himantoglossum caprinum*, 4066 *Asplenium adulterinum*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 1352* *Canis lupus*, 1355 *Lutra lutra*, 1361 *Lynx lynx*, 1310 *Miniopterus schreibersii*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1307 *Myotis blythii*, 1316 *Myotis capaccinii*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1324 *Myotis myotis*, 1306 *Rhinolophus blasii*, 1305 *Rhinolophus euryale*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposiderus*, 1354* *Ursus arctus*, 1193 *Bombina variegata*, 1138 *Barbus meridionalis*, 1149 *Cobitis taenia*, 1149 *Cottus gobio*, 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 1146 *Sabanejewia aurata*, 1093* *Austropotamobius torrentium*, 1085 *Buprestis*

splendens, 1078* *Callimorpha quadripunctaria*, 4014 *Carabus variolosus*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 4057 *Chilostoma banaticum*, 4046 *Cordulegaster heros*, 4035 *Gorhyna borelli lunata*, 4036 *Leptidea morsei*, 1083 *Lucanus cervus*, 1089 *Morimus funcreus*, 4039* *Nymphalis vaualbum*, 1084* *Osmoderma eremita*, 1924 *Oxyporus mannerheimii*, 4053 *Paracaloptenus caloptenoides*, 4026 *Rhysodes sulcatus*, 1087* *Rosalia alpina*, 4070* *Campanula serrata*, 1217 *Testudo hermani*.

- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1122 *Gobio uranoscopus*, 1060 *Lycaena dispar*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*.

8. ROSCI0085 Frumoasa – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 4 județe, respectiv: Vâlcea, Sibiu, Alba și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 137.256,10 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriile administrative Beriu (<1%), Orăștioara de Sus (10%), Petrila (<1%) și Petroșani (<1%). Suprafața ocupată de sit în județ este de 2.338,44 ha și se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0043.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 22 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 40AO*, 6230*, 7110*, 91D0* și 91E0* sunt protejate printr-un regim prioritar, 4 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 2 amfibieni, 4 specii de pești, 10 nevertebrate dintre care *Euplagia quadripunctaria*, *Pseudogaurina excellens* și *Rosalia alpina* au un regim de protecție prioritar și 6 specii de plante dintre care *Campanula serrata* este protejată în regim prioritar. Alte specii de floră și faună importante în sit sunt 15 amfibieni, o nevertebrată și 32 de specii de plante.

Conform Deciziei nr. 95 din 06.04.2020 privind completarea Deciziei nr. 40 din 05.02.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1158/2016 privind aprobarea Planului de management și Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0085 Frumoasa:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 6150 Pajiști boreale și alpine pe substraturi silicice; 6230* Pajiști de *Nardus stricta* bogate în specii pe substraturi silicioase; 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argilos-nămoloase (*Molinion caeruleae*); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile, de la câmpie și din etajul montan, până la cel alpin; 6520 Fânețe montane; 7110* Turbării active; 7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării mișcătoare; 7230 Mlaștini alcaline; 8110 Grohotișuri silicioase din etajele montan și alpin (*Androsacetalia alpinae* și *Galeopsietalia ladani*); 8220 Versanți stâncosi cu vegetație chasmofitică; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*; 9410 Păduri acidofile de molid *Picea abies* din etajul montan (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4060 Alpine and Boreal heaths; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*); 4080 Tufărișuri subarctice cu *Salix spp.*; 40A0* Tufărișuri subcontinentale peripanonic; 9110 Păduri de fag de tipul *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 91D0* Turbării împădurite; 91V0 Păduri dacice de fag *Symphyto-Fagion*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1386 *Buxbaumia viridis*, 1400 *Leucobryum glaucum*, 1898 *Eleocharis carniolica*, 4116 *Tozzia carpathica*, 1037 *Ophiogomphus cecilia*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 4024 *Pseudogaurina excellens*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 1122 *Gobio uranoscopus*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1381 *Dicranum viride*, 1393 *Drepanocladus vernicosus*, 4046 *Cordulegaster heros*, 1087 *Rosalia alpina*, 1060 *Lycaena dispar*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4070* *Campanula serrata*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 1078* *Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*, 1138 *Barbus meridionalis*, 1163 *Cottus gobio*, 1193 *Bombina variegata*, 1355 *Lutra lutra*, 1352 *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Specii menționate în literatura de specialitate, dar neidentificate în teren: 1389 *Meesia longiseta*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 1085 *Buprestis splendens*, 1927 *Stephanopachys substriatus*.
 - ❖ Specii menționate în Planul de management, dar neidentificate în teren: 1166 *Triturus cristatus*.

9. ROSCI0087 Grădiștea Muncelului – Cioclovina – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr.1964. Localizarea sitului se realizează pe 2 județe, respectiv: Alba și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 39855,20 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriile administrative Banița (62%), Baru (41%), Beriu (<1%), Boșorod (42%), Orăștioara de Sus (59%), Petrila (2%), Petroșani (5%) și Pui (38%). Suprafața ocupată de sit în județ este de 39853,51 ha și se suprapune cu următoarele arii naturale protejate RONPA0540, ROSPA0045, RONPA0015, RONPA0516, RONPA0514, RONPA0530, RONPA0517, RONPA0539 și RONPA0548.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 18 tipuri de habitate, dintre care 40A0*, 6110*, 6230*, 9180* și 94E0* sunt protejate printr-un regim prioritar, 13 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 3 amfibieni, 4 specii de pești, 9 nevertebrate dintre care *Austropotamobius torrentium*, *Euplagia quadripunctaria*, *Osmoderma eremita* Complex și *Rosalia alpina* au un regim de protecție prioritar și 3 specii de plante dintre care *Campanula serrata* este protejată în regim prioritar. Alte specii de floră și faună importante în sit sunt 11 mamifere, 3 amfibieni, o nevertebrată și 17 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 697 din 17.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare specifice pentru aria naturală protejată ROSCI0087 Grădiștea Muncelului Cioclovina în conformitate cu prevederile art. 2, alin.(2), din Hotărârea nr. 300/2020 privind abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 1049/2013 pentru aprobarea Planului de management și a Regulamentului Parcului Natural Grădiștea Muncelului – Cioclovina:

1. Habitata enumerate în anexa I a Directivei Habitata (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 40A0* Tufărișuri subcontinentale și peripanonice; 5130 Formațiuni de *Juniperus communis* în lande și pajiști calcifile; 6210* Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros *Festuco-Brometalia*; 6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (*Molinion caeruleae*); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile; 6520 Fânețe montane; 7230 Mlaștini alcaline; 8210 Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofitică; 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior-Alnion incanae*, *Salicion albae*; 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6230* Pajiști de *Nardus* bogate în specii, pe substraturi silicatiche din zone montane.
 - ❖ Habitata menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 6110* Comunități rupicole calcifile sau pajiști bazifite din *Alysso-Sedion albi*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitata (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4070* *Campanula serrata*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1093* *Austropotamobius torrentium*, 1084* *Osmoderma eremita*, 1087* *Rosalia alpina*, 4020 *Pilemia tigrina*, 4123 *Eudontomyzon danfordy*, 1163 *Cottus gobio*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1193 *Bombina variegata*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1310 *Miniopterus schreibersii*, 1307 *Myotis blythii*, 1324 *Myotis myotis*, 1355 *Lutra lutra*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1060 *Lycaena dispar*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 1074 *Eriogaster catax*, 1078*/6199 *Callimorpha (Euplagia) quadripunctaria*, 4035 *Gortyna borellii lunata*, 5266 *Barbus petenyi*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 1321 *Myotis emarginatus*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 1381 *Dicranum viride*, 4116 *Tozzia carpathica*.

10. ROSCI0110 Măgurile Băiței – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Hunedoara pe teritoriul administrativ Băița (2%), ocupând o suprafață de 250,50 ha. Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0534 și ROSPA0132.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 4 tipuri de habitate, dintre care 9180* este protejat printr-un regim prioritar, 2 mamifere, 2 amfibieni, 2 nevertebrate și o specie de plantă. Alte specii de floră și faună importante în sit sunt 8 mamifere, 11 amfibieni, 4 nevertebrate și 10 specii de plante.

Conform Notei nr. 2909/BT/11.02.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0110 Măgurile Baiței:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 9180* Păduri de *Tilio-Acerion* pe versanți, grohotișuri și ravene; 8210 Versanți stâncoși calcaroși cu vegetație casmofitică; 91Y0 Păduri dacice de stejar cu carpen.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6520 Fânețe montane.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1302 *Rhinolophus hipposideros*; 1193 *Bombina variegata*; 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*; 1065 *Euphydryas aurinia*; 1060 *Lycaena dispar*; 4097 *Tris apylla ssp. Hungarica*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1316 *Myotis capaccinii*.

11. ROSCI0121 Muntele Vulcan – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județele Alba și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 104.60 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune cu unitățile administrative Blăjeni (<1%) și Buceș (<1%), ocupând o suprafață de 42,87 ha. Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0531 și ROSPA0132.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 8 tipuri de habitate, dintre care 40AO* și 9180* sunt protejate printr-un regim prioritar, 1 amfibian și o specie de plantă. Alte specii de floră și faună importante în sit sunt 3 mamifere și 10 specii de plante.

12. ROSCI0126 Munții Țarcu – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 3 județe, respectiv: Caraș-Severin, Gorj și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 58606,10 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriul administrativ Râu de Mori (<1%) și ocupă o suprafață de 0,84 ha.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 22 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 6230*, 7220*, 9180*, și 91E0* sunt protejate printr-un regim prioritar, 4 mamifere dintre care *Bison bonasus* și *Canis lupus* sunt strict protejate, 1 amfibian, 5 specii de pești, 1 nevertebrată și 5 specii de plante. Alte specii de floră și faună importante în sit sunt 4 mamifere, 3 amfibieni, 3 specii de pești, o nevertebrată și 4 specii de plante.

Conform Notei nr. 13915/CA/17.09.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0126 Munții Țarcu:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum (Mugo-Rhododendretum hirsuti)*; 4080 Tufărișuri subarctice cu *Salix spp.*; 6150 Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios; 6170 Pajiști alpine și subalpine pe substrat calcaros; 6230* Pajiști de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase; 6430 Comunități de lizieră higrofile cu ierburi înalte de la câmpie și din etajul montan până la cel alpin; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 7230 Mlaștini alcaline; 8110 Grohotișuri silicaticice din etajul montan până în etajul nival (*Androsacetalia, alpinae* și *Galeopsietalia ladani*); 8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagio*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*; 91K0 Păduri ilirice de *Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion)*; 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpiniori*); 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
2. Specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1355 *Lutra lutra*, 1193 *Bombina variegata*, 5261 *Barbus balcanicus*, 6965 *Cottus gobio* all others, 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 2485 *Eudontomyzon vladkovi*, 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 6927 *Himantoglossum janke*, 4066 *Asplenium adulterinum*, 1389 *Meesia longiseta*, 4116 *Tozzia carpathica*, 4122 *Poa granitica subsp. Disparilis*, 4046 *Cordulegaster heros*.

13. ROSCI0128 Nordul Gorjului de Est - aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 3 județe, respectiv: Vâlcea, Gorj și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 49201 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 20,22 ha și se suprapune pe teritoriul Petroșani (<1%).

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 26 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 7220*, 9180*, și 91E0* sunt protejate printr-un regim prioritar, 11 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 2 amfibieni, 5 specii de pești, 2 nevertebrate dintre care *Euplagia quadripunctaria* este protejată printr-un regim prioritar, 4 specii de plante și o reptilă.

Conform Deciziei nr. 653 din 03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1243/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0128 Nordul Gorjului de Est:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane; 3240 Vegetație lemnoasă cu *Salix elegans* de-a lungul râurilor montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; 6170 Pajiști calcifile alpine și subalpine; 6210* Pajiști uscate seminaturale și faciesuri pe substrat calcaros (*Festuco-Brometalia*); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thalaspiaetea rotundifolii*); 8210 Versanți stâncosi cu vegetație chasmoitică pe roci calcaroase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 91L0 Păduri lirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpiniori*); 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91Q0 – Păduri relictare de *Pinus sylvestris* pe substrat calcaros; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphylotaxo-Fagion*); 9260 Vegetație forestieră cu *Castanea sativa*; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccino-Piceetea*).
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6520 Fânețe montane; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare: 1166 *Triturus cristatus*, 4097 *Iris aphylla ssp. hungarica*, 1138 *Barbus meridionalis sin. 5261 Barbus balcanicus*, 6965 *Cottus gobio all others* (1163 *Cottus gobio*).
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4070* *Campanula serrata*; 1078 *Callimorpha quadripunctaria sin.*, 6199 *Euplagia quadripunctaria*, 1078 *Callimorpha Quadripunctaria sin.* 6199 *Euplagia Quadripunctaria*, 1083 *Lucanus cervus*, 1193 *Bombina variegata*, 1220 *Emys orbicularis*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1307 *Myotis blythii*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1324 *Myotis myotis*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1362 *Lynx lynx*, 1354 *Ursus arctos*, 1146 *Sabalenewia aurata*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1310 *Miniopterus schreibersii*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar nemenționate în Planul de management: 2093 *Pulsatilla grandis*, 4116 *Tozzia carpathica*, 6145 *Gobio uranoscopus sin.* 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 2484 *Eudontomyzon mariae*.

14. ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 2 județe, respectiv: Gorj și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 86980,50 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriile administrative Uricani (3%) și Vulcan (<1%), ocupând o suprafață de 1005,28 ha. Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0512.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 25 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 7220*, 9180*, și 91E0* sunt protejate printr-un regim prioritar, 12 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt strict protejate, 2 amfibieni, 4 specii de pești, 9 nevertebrate dintre care *Euplagia quadripunctaria*, *Osmoderma eremita Complex* și *Rosalia alpina* sunt protejate printr-un regim prioritar, 6 specii de plante, unde specia *Campanula serrata* este protejată în regim prioritar și o reptilă.

Conform Deciziei nr. 656 din 03.12.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1251/2016 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0129 Nordul Gorjului de Vest:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 3220 Râuri de munte și vegetație erbacee de pe malurile acestora; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 6170 Pajiști alpine și subalpine calcaroase; 6210 Pajiști uscate seminaturale și facies de acoperire cu tufișuri pe substraturi calcaroase (*Festuco-Brometalia*); 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor până la cel montan și alpin; 6520 Fânețe montane; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase de la nivelul montan până la nivelul alpin (*Thlaspietea rotundifolii*); 8210 Pante stâncoase calcaroase cu vegetație casmofită; 9110 Păduri de fag *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag *Asperulo-Fagetum*; 9150 Păduri de fag din Europa Centrală dezvoltate pe sol calcaros cu *Cephalanthero-Fagion*; 9170 Păduri de stejar și carpen *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri pe pante, grohotișuri și ravene de *Tilio-Acerion*; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91L0 Păduri ilirice de stejar și carpen (*Erythronio-Carpinion*); 91M0 Păduri balcanopanonice de cer și gorun; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyo-Fagion*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3230 Râuri de munte și vegetația lor lemnoasă cu *Myricaria germanica*; 3240 Râuri de munte și vegetația lor lemnoasă cu *Salix elaeagnos*; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*); 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis; 9260 Vegetație forestieră cu *Castanea sativa*.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4066 *Asplenium adnigrum*, 4070 *Campanula serrata*, 4116 *Tozzia carpathica*, 4066 *Asplenium adnigrum*, 4070 *Campanula serrata*, 4116 *Tozzia carpathica*, 1037 *Ophiogomphus cecilia*, 1083 *Lucanus cervus*, 1084 *Osmoderma eremita*, 1087 *Rosalia alpina*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1060 *Lycaena dispar*, 1078 *Callimorpha quadripunctaria*, 4036 *Leptidea morsei*, 5262 *Barbus balcanicus*, 6145 *Romanogobio uranoscopus*, 6965 *Cottus gobio* all others (1163 *Cottus gobio*), 1188 *Bombina bombina*, 1193 *Bombina variegata*, 1220 *Emys orbicularis*, 1310 *Miniopterus schreibersi*, 1307 *Myotis blythii*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1316 *Myotis capaccinii*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1324 *Myotis myotis*, 1305 *Rhinolophus euryale*.
 - ❖ Specii care nu sunt menționate în Formularul Standard sau în Planul de management și pentru care sunt necesare investigații: 1306 *Rhinolophus blasii*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul standard, dar neidentificate în teren: 4030 *Colias myrmidone*.
 - ❖ Specii menționate în Planul de Management, dar neidentificate în teren: 4097 *Iris aphylla* subsp. *hungarica*, 2093 *Pulsatilla grandis*.

Conform Deciziei nr. 666 din 08.12.2021 pentru completarea Anexei la Decizia nr. 656 din 03.12.2021.

 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 4122 *Poa granitica* subsp. *disparilis*, 4046 *Cordulegaster heros*, 5197 *Sabanejewia balcanica*.

15. ROSCI0136 Pădurea Bejan – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Hunedoara pe teritoriile administrative Cârjiți (<1%) și Deva (1%) și ocupă o suprafață de 98,20 ha. Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0529.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 3 tipuri de habitate, dintre care 9110* este protejat printr-un regim prioritar și o specie de amfibian. Alte specii de floră și faună importante în sit sunt 3 mamifere, 8 amfibieni, o nevertebrată și 5 specii de plante.

Conform Notei nr. 13921/CA/17.09.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0136 Pădurea Bejan:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 9110* Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus spp.*; 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen; 91L0 Păduri ilirice de stejar și carpen (*Erythronio-Carpinion*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1193 *Bombina variegata*.

16. ROSCI0188 Parâng – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 3 județe, respectiv: Gorj și Hunedoara și Vâlcea, ocupând o suprafață totală de 30290 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriile administrative Petrila (18%) și Petroșani (26%), ocupând o suprafață de 11786 ha. Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0545 și RONPA0515.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 20 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 6230*, 7240*, 9180*, 91D0* și 91E0* sunt protejate printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 3 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar, 1 amfibian, o specie de pește, 2 nevertebrate dintre care *Pseudogaurtina excellens* este protejată prioritar și 3 specii de plante. Alte specii de floră și faună importante din sit sunt 5 mamifere și 15 specii de plante.

Conform Deciziei nr. 616 din 16.12.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr 1964/2007 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0188 Parâng:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsutum*); 4080 Tufărișuri cu specii sub-arctice de *Salix spp*; 6150 Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios; 6170 Pajiști alpine și subalpine calcaroase; 6230* Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii pe substraturi silicioase; 6520 Fânețe montane; 8110 Grohotișuri silicioase din etajul montan până în cel alpin *Androsacctalia alpinae* și *Galeopsietalia ladani*; 8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase; 91D0* Turbării cu vegetație forestieră; 91E* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*, *Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*; 9180* Păduri pe pante, grohotișuri și ravene de *Tilio-Acerion*; 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană (*Vaccinio-Piceetea*).
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3230 Râuri de munte și vegetația lor lemnoasă cu *Myricaria germanica*; 9110 Păduri de fag *Luzulo-Fagetum*; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*).
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6430 Liziere de ierburi înalte hidrofile de câmpie și de nivel montan până la alpin; 9420 Păduri de *Larix decidua* și/sau *Pinus*.
 - ❖ Habitate menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 7240* Formațiuni pioniere alpine de *Caricicon bicoloris-atrofuscae*.
2. Specii enumerate în Anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE:
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 4116 *Tuzzia carpathica*, 1386 *Buxbaumia viridis*, 4024 *Pseudogaurtina excellens*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1193 *Bombina variegata*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354 *Ursus arctos*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6965 *Cottus gobio all athers* (1163 *Cottus gobio*).

17. ROSCI0217 Retezat – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 3 județe, respectiv: Gorj, Hunedoara și Caraș-Severin, ocupând o suprafață totală de 43528,50 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriile administrative Pui (1%), Râu de Mori (54%), Sălașu de Sus (40%) și Uricani (17%), ocupând o suprafață de 34029,14 ha. Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu ROMAB0001, ROSPA0084, RONPA0002, RONPA0511, RONPA0929, RONPA0525 și RONPA0513.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 22 tipuri de habitate, dintre care 4070*, 6230*, 7240* și 9180* sunt protejate printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 10 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar, 1 amfibian, 3 specii de pești, 9 nevertebrate dintre care *Euplagia quadripunctaria*, *Nymphalis vaualbum*, *Pseudogaurtina excellens* și *Rosalia alpina* sunt protejate printr-un regim prioritar și 7 specii de plante dintre care *Campanula serrata* este protejată în regim prioritar. Alte specii de floră și faună importante din sit sunt 27 mamifere, 17 amfibieni, 9 nevertebrate și 42 specii de plante.

Conform Notei nr. 11140/BT/21.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0217 Retezat:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane; 6150 Pajiști boreale și alpine pe substrat silicatic; 6170 Pajiști alpine și subalpine

- calcaroase; 6230* Pajiști de *Nardus* bogate în specii, pe substraturi silicatică din zone montane (și submontane, în Europa continentală); 6520 Fânețe montane; 7140 Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante (nefixate de substrat).
- ❖ Habitate menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane; 3240 Vegetație lemnoasă cu *Salix eleagnos* de-a lungul râurilor montane; 7240* Formațiuni pioniere din *Caricion-atrofuscae*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4060 Tufărișuri alpine și boreale; 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; 4080 Tufărișuri cu specii sub-arctice de *Salix*; 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte de la câmpie și din etajul montan până la cel alpin; 8110 Grohotișuri silicioase din etajul montan până în cel alpin (*Androsacetalia alpinae* și *Galeopsietalia ladani*); 8120 Grohotișuri calcaroase și de sisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thlaspietea rotundifolii*); 8210 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică; 8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9150 Păduri medieuropene de fag din *Cephalanthero-Fagion*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91Q0 Păduri relictare cu *Pinus sylvestris* pe substrate calcaroase; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*); 9410 Păduri acidofile de molid (*Picea*) din etajul montan până în cel alpin (*Vaccinio-Piceetea*); 9420 Păduri montane de *Larix decidua* și/sau *Pinus cembra*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
- ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4070* *Campanula serrata*, 1902 *Cypripedium calceolus*, 2113 *Draba doreri*, 4116 *Tozzia carpathica*, 4036 *Leptidea morsei*, 4039* *Nymphalis vaualbum*, 4024* *Pseudogaurotina excellens*, 6965 *Cottus gobio*, 4123 *Eudontomyzon danfordi*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul standard, dar neidentificate în teren: 1758 *Ligularia siberica*, 1389 *Meesia longiseta*, 4122 *Poagranitica ssp. disparilis*, 4034 *Gluphipterix loricatella*, 1305 *Rhinolophus euryale*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1052 *Euphydryas maturna*, 1078* *Callimorpha quadripunctaria*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 1087* *Rosalia alpina*, 1193 *Bombina variegata*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1307 *Myotis blythii*, 1310 *Miniopterus schreibersi*, 1321 *Myotis emarginatus*, 1324 *Myotis myotis*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*; 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1060 *Lycaena dispar*.

18. ROSCI0219 Rusca Montană – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 3 județe, respectiv: Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș, ocupând o suprafață totală de 12771,80 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 20,76 ha și se suprapune pe teritoriul administrativ Lunca Cernii de Jos (<1%).

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 4 tipuri de habitate, dintre care 91E0* este protejat printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 5 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar, 1 amfibian, 3 nevertebrate dintre care *Nymphalis vaualbum* este protejată printr-un regim prioritar. Alte specii de faună importante din sit sunt 2 mamifere.

Conform Deciziei nr. 81 din 03.02.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul nr. 1964/2007 privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului Natura 2000 ROSCI0219 Rusca Montană:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 9110 Păduri de fac de tip *Luzulo-Fagetum*, 9130 Păduri de tip *Asperulo-Fagetum*, 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior*, 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1352 *Canis lupus*, 1354 *Ursus arctos*, 1193 *Bombina variegata*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1361 *Lynx lynx*, 1355 *Lutra lutra*, 1052 *Hypodyras maturna*, 1060 *Lycaena dispar*, 4039* *Nymphalis vaualbum*.

19. ROSCI0236 Strei – Hațeg – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Hunedoara pe teritoriile administrative Baru (46%), Bretea Română (<1%), Hațeg (33%), Lupeni (<1%), Pui (33%), Sălașu de Sus (32%), Sântămăria-Orlea (4%) și Unirea (9%). Suprafața ocupată este de 24977,50 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0522, RONPA0533, RONPA0929 și RONPA0523.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 5 tipuri de habitate, dintre care 6240* este protejat printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 8 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar, 3 amfibieni, 4 specii de pești și 11 nevertebrate dintre care *Austropotamobius torrentium* și *Osmoderma eremita Complex* sunt protejate printr-un regim prioritar. Alte specii de floră și faună importante sunt 6 mamifere, 8 amfibieni, 2 specii de pești și o nevertebrată.

Conform Notei nr. 2909/BT/11.02.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI023G Strei-Hațeg:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6240* Pajiști stepice subpanonice; 8310 Peșteri inaccesibile publicului; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1352* *Canis lupus*, 1355 *Lutra lutra*, 1354* *Ursus arctos*, 1307 *Myotis blythii*, 1316 *Myotis capaccinii*, 1324 *Myotis myotis*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1163 *Cottus gobio*, 1146 *Sabanejewia aurata*, 4123 *Eudontomyzon danfordi*, 1138 *Barbus meridionalis*, 1093* *Austropotamobius torrentium*, 4045 *Coenagrion ornatum*, 4050 *Isophya stysi*, 4048 *Isophya costata*, 4054 *Pholidoptera transsylvanic*, 1060 *Lycaena dispar*, 1059 *Maculinea teleius*, 1065 *Euphydryas aurinia*, 4035 *Gortyna borellii lunata*, 1052 *Hypodyras maturna*, 1084* *Osmoderma eremita*.

20. ROSCI0250 Ținutul Pădurenilor – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Timiș și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 7064 ha. În interiorul județului Hunedoara situl ocupă o suprafață de 7039,31 ha, se suprapune pe teritoriile administrative Bătrâna (10%), Bunila (4%), Cerbăl (6%), Lăpugiu de Jos (<1%), Lunca Cernii de Jos (14%) și cu aria naturală protejată RONPA0542.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 2 tipuri de habitate, 4 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar și un amfibian. Alte specii de floră și faună importante sunt 8 mamifere și 3 amfibieni.

Conform Deciziei nr. 577 din 03.11.2021 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului Apelor și Pădurilor nr. 1178/2016 privind aprobarea Planului de management al sitului Natura 2000 ROSCI0250 Ținutul Pădurenilor:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*.
2. Specii enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare: 1193 *Bombina variegata*.
 - ❖ Menținerea stării / gradului de conservare: 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.

21. ROSCI0254 Tufurile calcaroase din Valea Bobâlna – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Hunedoara, pe teritoriul administrativ Rapoltu Mare (<1%) și ocupă o suprafață de 18,60 ha. Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu RONPA0537.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea habitatului 7220*, acesta fiind protejat printr-un regim prioritar.

Conform Notei nr. 11140/BT/21.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0254 Tufurile calcaroase din Valea Bobâlna:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 7220* Izvoare pietrificate cu forme de tuf (*Crotoneurion*).
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 91E0* Păduri aluviale de *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

22. ROSCI0292 Coridorul Rusca Montană - Țarcu – Retezat – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 2 județe, respectiv: Caraș-Severin și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 24431,30 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 18027,59 ha, se suprapune pe teritoriile administrative Densuș (55%), Lunca Cernii de Jos (7%), Râu de Mori (16%) și Sarmizegetusa (47%) și este aria naturală protejată RONPA0929.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 6 tipuri de habitate, dintre care 4070* este protejat printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 6 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar, 1 amfibian și o nevertebrată.

Conform Notei nr. 2909/BT/11.02.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI00292 Coridorul Rusca Montană-Țarcu-Retezat:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*); 6520 Pajiști montane; 9170 Stejăriș cu *Galio-Carpinetum*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare: 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto - Fagion*); 9410 Păduri acidofile de molid (*Picea*) din etajul montan până la cel alpin (*Vaccinio-Piceetea*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1352 *Canis lupus*, 1354 *Ursus arctos*, 1361 *Lynx lynx*, 1355 *Lutra lutra*, 1193 *Bombina variegata*, 4046 *Cordulegaster heros*.

23. ROSCI0298 Defileul Crișului Alb – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 2 județe, respectiv: Arad și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 16562,60 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 3,46 ha și se suprapune cu teritoriul administrativ Vața de Jos (<1%). Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu ROSPA0153.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 7 tipuri de habitate, dintre care 91E0* este protejat printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 4 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar, 3 amfibieni și 7 specii de pești.

24. ROSCI0324 Munții Bihor – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 4 județe, respectiv: Hunedoara, Arad, Alba și Bihor, ocupând o suprafață totală de 20932,20 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 1347,95 ha și se suprapune cu teritoriile administrative Baia de Criș (<1%), Bulzeștii de Sus (<1%) și Tomești (22%).

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 6 tipuri de habitate, dintre care 4070*, este protejat printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 3 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar, 2 amfibieni și 2 specii de nevertebrate, dintre care *Rosalina alpina* este protejată în regim prioritar.

Conform Notei nr. 8914/BT/28.03.2022 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0324 Munții Bihor:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4070* Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*; 91V0 Păduri dacice de fag *Symphyto-Fagion*; 9410 Păduri acidofile de molid (*Picea*) din etajul montan până la cel alpin (*Vaccinio-Piceetea*).

2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1087* *Rosalia alpina*, 4014 *Carabus variolosus*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1193 *Bombina variegata*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.

25. ROSCI0325 Munții Metaliferi – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Hunedoara, pe teritoriile administrative Baia de Criș (15%), Gurasada (5%), Luncoiu de Jos (7%), Vața de Jos (37%), Vorța (21%) și ZAM (15%), ocupând o suprafață de 14317,30 ha.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 4 tipuri de habitate, dintre care 91E0*, este protejat printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 7 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar.

Conform Notei nr. 11140/BT/21.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0325 Munții Metaliferi:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Gallio-Capinetum*; 91E0* Păduri aluviale cu *Inus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1308 *Barbastella barbastellus*, 1307 *Myotis blythii*, 1324 *Myotis myotis*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1354* *Ursus arctos*.

26. ROSCI0339 Pădurea Povernii – Valea Cernița – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 2 județe, respectiv Alba și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 895,10 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 72,73 ha și se suprapune cu teritoriul administrativ Buceș (<1%).

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea habitatului 91V0, 3 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar și un amfibian.

27. ROSCI0355 Podișul Lipovei – Poiana Ruscă – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 4 județe, respectiv: Hunedoara, Arad, Caraș-Severin și Timiș, ocupând o suprafață totală de 35974,80 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 2746 ha și se suprapune cu teritoriile administrative Burjuc (6%), Bătrâna (<1%), Cerbăl (<1%), Lunca Cernii de Jos (<1%), Lăpuțiu de Jos (20%) și Zam (2%), Mai mult, aria naturală protejată se suprapune cu ROSPA0029 și RONPA0109.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 7 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar, un amfibian și 2 nevertebrate.

Conform Notei nr. 9330/BT/08.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0355 Podișul Lipovei-Poiana Ruscă:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 8310 Peșteri în care accesul publicului este interzis.
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4038 *Lycaena helle*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1310 *Miniopterus schreibersii*, 1323 *Myotis bechsteinii*, 1307 *Myotis blythii*, 1324 *Myotis myotis*, 1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4050 *Isophya stysi*, 1193 *Bombina variegata*, 1355 *Lutra lutra*, 1361 *Lynx lynx*, 1352* *Canis lupus*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1354* *Ursus arctos*.

28. ROSCI0373 Râul Mureș între Brănișca și Ilia – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Situl se localizează în județul Hunedoara, ocupând o suprafață de 1855,50 ha, pe teritoriile administrative Brănișca (16%), Ilia (5%), Vețel (<1%) și Șoimuș (1%).

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea unui mamifer, 4 amfibieni, 6 specii de pești, 3 nevertebrate și o reptilă.

Conform Notei nr. 19929/MF/20.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0373 Râul Mureș între Brănișca și Ilia:

1. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 1337 *Castor fiber*, 1355 *Lutra lutra*, 1124 *Gobio albipinnatus*, 2511 *Gobio kessleri*, 1134 *Rhodeus sericeus amarus*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 1220 *Emys orbicularis*, 1193 *Bombina variegata*, 1166 *Triturus cristatus*, 4008 *Lissotriton (Triturus) vulgaris ampelensis*, 1130 *Aspius aspius*, 1149 *Cobitis taenia*, 1146 *Sabanejewia aurata*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul standard, dar neidentificate în teren: 1188 *Bombina bombina*, 4046 *Cordulegaster heros*, 1037 *Ophiogomphus cecilia*, 4045 *Coenagrion ornatum*.

29. ROSCI0406 Zarandul de Est – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2007 prin Ordinul nr. 1964. Localizarea sitului se realizează pe 2 județe, respectiv: Arad și Hunedoara, ocupând o suprafață totală de 20.256,20 ha. În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 3.645,25 ha și se suprapune cu teritoriile administrative Vața de Jos (7%) și Zam (14%).

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea a 11 tipuri de habitate, dintre care 7220*, 9180* și 91E0* sunt protejate printr-un regim prioritar. În ceea ce privește speciile de animale și plante protejate, acestea sunt 9 mamifere dintre care *Canis lupus* și *Ursus arctos* sunt protejate printr-un regim prioritar, 3 amfibieni, 3 specii de pești, 10 nevertebrate dintre care *Euplagia quadripunctaria* și *Rosalia alpina* sunt protejate printr-un regim prioritar și o specie de plantă.

Conform Notei nr. 11140/BT/21.04.2021 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0406 Zarandul de Est:

1. Habitate enumerate în anexa I a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 6210* Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufişuri pe substrat calcaros (*Festuco Brometalia*); 6510 Fânețe de joasă altitudine *Alopecurus pratensis*, *Sanguisoba officinalis*; 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*); 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 91Y0 Păduri dacice de stejar și carpen.
 - ❖ Specii menționate în Formularul standard, dar pentru care sunt necesare investigații în teren: 6520 *Fânețe montane*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 8230 Comunități pioniere din *Sedo-Scleranthion* sau din *Sedo albi-Veronicion dillenii* pe stâncării silicioase; 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotişuri și ravene; 91M0 Păduri balcano-panonice de cer și gorun; 91V0 Păduri dacice de fag (*Symphyto-Fagion*).
2. Specii enumerate în anexa II a Directivei Habitate (92/43/CEE):
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: 4057 *Chilostoma banaticum*, 1087* *Rosalia alpina*, 1088 *Cerambyx cerdo*, 1089 *Morimus (asper) funercus*, 4014 *Carabus variolosus*, 1060 *Lycaena dispar*, 1708* *Callimorpha (Euplagia) quadripunctaria*, 5339 *Rhodeus amarus*, 5197 *Sabanejewia balcanica*, 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1355 *Lutra lutra*, 1352* *Canis lupus*.
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: 4097 *Iris aphylla ssp. hungarica*, 4050 *Isophya stysi*, 4054 *Pholidoptera transsylvanica*, 1083 *Lucanus cervus*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: 5266 *Barbus petenyi*, 4008 *Triturus vulgaris ampelensis*, 1193 *Bombina variegata*, 1308 *Barbastella barbastellus*, 1310 *Miniopterus schreibersi*, 1318 *Myotis dasycneme*, 1361 *Lynx lynx*, 1354* *Ursus arctos*.
 - ❖ Specii menționate în Formularul Standard, dar neidentificate în teren: 1166 *Triturus cristatus*.

30. ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior – Dealurile Lipovei reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost integrată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 55943,90 ha și se localizează în județele Arad și Hunedoara – pe teritoriul administrativ: Zam (2%). În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 6242,16 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0109, ROSCI0355, RONPA0543 și ROSCI0064.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea unui număr de 34 specii de păsări sălbatice.

Conform Notei nr. 253925/MF/08.12.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0029 Defileul Mureșului Inferior-Dealurile Lipovei:

1. Specii prevăzute în anexa II din Directiva 2009/147/CE:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A229 *Alcedo atthis*, A089 *Aquila pomarina*, A104 *Bonasa bonasia*, A215 *Bubo bubo*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A197 *Chlidonias niger*, A031 *Ciconia ciconia*, A030 *Ciconia nigra*, A080 *Circus gallicus*, A081 *Circus aeruginosus*, A082 *Circus cyaneus*, A122 *Crex crex*, A239 *Dendrocopos leucotos*, A238 *Dendrocopos medius*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A236 *Dryocopus martius*, A098 *Falco columbarius*, A312 *Ficedula albicollis*, A320 *Ficedula parva*, A002 *Garvia arctica*, A092 *Hieraaetus peunatus*; A022 *Ixobrychus minutus*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A246 *Lullula arborea*, A072 *Pernis apivorus*, A234 *Picus canus*, A307 *Sylvia nisoria*, A220 *Strix uralensis*.
 - ❖ Specii pentru care nu se formulează obiective de conservare: A027 *Egretta alba*, A026 *Egretta garzetta*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A151 *Philomachus pugnax*, A166 *Tringa glareola*.

31. ROSPA0035 Domogled - Valea Cernei reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost integrată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 66734 ha și se localizează în județele Caraș-Severin, Mehedinți, Gorj și Hunedoara – pe teritoriul administrativ: Râu de Mori (<1%). În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 10,71 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0069 și RONPA0001.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea unui număr de 23 specii de păsări sălbatice de interes comunitar:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A091 *Aquila chrysaetos*, A104 *Bonasa bonasia*, A215 *Bubo bubo*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A080 *Circaetus gallicus*, A239 *Dendrocopos leucotos*, A238 *Dendrocopos medius*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A236 *Dryocopus martius*, A379 *Emberiza hortulana*, A103 *Falco peregrinus*, A321 *Ficedula albicollis*, A320 *Ficedula parva*, A338 *Lanius collurio*, A246 *Lullula arborea*, A072 *Pernis apivorus*, A234 *Picus canus*, A220 *Strix uralensis*, A307 *Sylvia nisoria*.

32. ROSPA0043 Frumoasa reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost integrată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 130890,80 ha și se localizează în județele Vâlcea, Sibiu, Alba și Hunedoara – pe teritoriul administrativ: Petrila (<1%). În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 55,54 ha și se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0085.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea unui număr de 11 specii de păsări sălbatice de interes comunitar.

Conform Deciziei nr. 95 din 06.04.2020 privind completarea Deciziei nr. 40 din 05.02.2020 privind aprobarea Normelor metodologice privind implementarea obiectivelor de conservare din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1158/2016 privind aprobarea Planului de management și Regulamentului sitului Natura 2000 ROSPA0043 Frumoasa:

1. Specii enumerate în anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A223 *Aegolius funereus*, A217 *Glaucidium passerinum*, A220 *Strix uralensis*, *Caprimulgus europaeus*, *Dendrocopos leucotos*, A236 *Dryocopus martius*, A241 *Picoides tridactylus*, *Ficedula albicollis*, *Ficedula parva*, A104 *Bonasa bonasia*, A108 *Tetrao urogallus*.

33. ROSPA0045 Grădiștea Muncelului – Ciclovina reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost integrată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 38.106,80 ha și se localizează în județul Hunedoara – pe teritoriile administrative: Baru (41%), Bănița (58%), Beriu (<1%), Boșorod (42%), Orăștioara de Sus (59%), Petroșani (<1%) și Pui (38%). Situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0087, RONPA0015, RONPA0516, RONPA0514, RONPA0530, RONPA0517 și RONPA0539.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea unui număr de 79 specii de păsări de interes comunitar. Alte specii de floră și faună protejate în acest sit, sunt reprezentate de 14 amfibieni, 1 nevertebrată și 6 specii de plante.

34. ROSPA0084 Munții Retezat reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost integrată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 38316 ha și se localizează în județele Caraș-Severin, Gorj și Hunedoara – pe teritoriile administrative: Pui (1%), Râu de Mori (52%), Sălașu de Sus (40%) și Uricani (17%). În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 33407,40 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROMAB0001, ROSCI0217, RONPA0002, RONPA0511 și RONPA0513.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea unui număr de 23 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Notei nr. 253925/MF/18.12.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0084 Munții Retezat:

1. Specii din Anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A338 *Lanius collurio*, A122 *Crex crex*, A080 *Circaetus gallicus*, A091 *Aquila chrysaetos*, A089 *Aquila pomarina*, A072 *Pernis apivorus*, A0103 *Falco peregrinus*, A215 *Bubo bubo*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A030 *Ciconia nigra*, A0238 *Dendrocopos medius*, A108 *Tetrao Urogallus*, A236 *Dryocopus martius*, A234 *Picus canus*, A220 *Strix uralensis*, A104 *Bonasa bonasia*, A223 *Aegolius funereus*, A239 *Dendrocopos leucotos*, A217 *Glauucidium passerinum*, A241 *Picoides tridactylus*, A321 *Ficedula albicollis*, A320 *Ficedula parva*, A229 *Alcedo atthis*.

35. ROSPA0132 Munții Metaliferi reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost integrată în anul 2007, prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 26673,40 ha și se localizează în județele Alba și Hunedoara – pe teritoriile administrative: Baia de Criș (4%), Balșa (62%), Blăjeni (6%), Buceș (<1%), București (10%), Bulzești de Sus (9%), Băița (34%), Certeju de Sus (29%), Geoagiu (19%), Rapoltu Mare (<1%) și Ribița (17%). În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 22730,81 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0531, RONPA0532, ROSCI0121, RONPA0546, RONPA0520, ROSCI0110, RONPA0534, RONPA0527, RONPA0538, RONPA0054 și ROSCI0029.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea unui număr de 15 specii de păsări de interes comunitar.

Conform Notei nr. 4647/BT/ 26.07.2021 privind aprobarea setului de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0132 Munții Metaliferi:

1. Specii enumerate în Anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A091 *Aquila chrysaetos*, A251 *Bubo bubo*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A080 *Circaetus gallicus*, A239 *Dendrocopos leucotos*, A238 *Dendrocopos medius*, A236 *Dryocopus martius*, A103 *Falco peregrinus*, A312 *Ficedula albicollis*, A246 *Lullula arborea*, A072 *Pernis apivorus*, A234 *Picus canus*.
 - ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A320 *Ficedula parva*, A338 *Lanius collurio*, A073 *Milvus migrans*.

36. ROSPA0139 Piemontul Munților Metaliferi – Vințu reprezintă o arie de protecție specială avifaunistică, care a fost integrată în anul 2007 prin Hotărârea nr. 1284. Suprafața totală a sitului este de 8369,70 ha și se localizează în județele Alba și Hunedoara – pe teritoriile administrative: Geoagiu (14%), Hărău (5%), Rapoltu Mare (17%), Simeria (12%) și Turdaș (3%). În interiorul județului Hunedoara, situl ocupă o suprafață de 4499,46 ha și se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0536.

Desemnarea acestui sit s-a realizat pentru protejarea și conservarea unui număr de 46 specii de păsări sălbatice de interes comunitar.

Conform Notei nr. 19929/MF/20.11.2020 privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSPA0139 Piemontul Munților Metaliferi – Vințu:

1. Specii din Anexa I a Directivei Păsări:
 - ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A094 *Pandion haliaetus*, A229 *Alcedo atthis*, A197 *Chlidonias niger*, A027 *Egretta alba*, A255 *Anthus campestris*; A082 *Circus cyaneus*, A122 *Crex crex*, A379 *Emberiza hortulana*, A097 *Falco vespertinus*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A307 *Sylvia nisoria*, A230 *Merops apiaster*, A089 *Aquila (Clanga) pomarina*, A080 *Circaetus*

- gallicus*, A103 *Falco peregrinus*, A246 *Lullula arborea*, A072 *Pernis apivorus*, A215 *Bubo bubo*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A030 *Ciconia nigra*, A238 *Dendrocopos medius*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A236 *Dryocopus martius*, A234 *Picus canus*, A220 *Strix uralensis*.
- ❖ Menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru: A002 *Gavia arctica*, A001 *Gavia stellata*, A098 *Falco columbarius*, A075 *Haliaeetus albicilla*.
 - ❖ Îmbunătățirea stării de conservare pentru: A031 *Ciconia ciconia*.
2. Specii prezente în sit, dar nementionate în Anexa I a Directivei Păsări:
- ❖ Menținerea stării de conservare pentru: A052 *Anas crecca*, A053 *Anas platyrhynchos*, A125 *Fulica atra*, A179 *Larus ridibundus*, A017 *Phalacrocorax carbo*, A004 *Tachybaptus rufficollis*, A168 *Actitis hypoleucos*, A136 *Charadrius dubius*, A249 *Riparia riparia*, A028 *Ardea cinerea*, A210 *Streptopelia turtur*, A214 *Otus scops*.

37. ROSPA0153 Defileul Crișului Alb – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2016, prin Hotărârea nr. 663. Suprafața sitului este de 16.562,60 ha și se localizează pe teritoriul județelor Arad și Hunedoara. În interiorul județului Hunedoara ocupă o suprafață de 3,4 ha ce se regăsesc pe teritoriul unităților administrativ teritoriale Vața de Jos și Gurahonț (43%). De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0298.

Situl a fost desemnat pentru protecția a 20 de specii de păsări de interes comunitar.

38. RONPA0001 Parcul Național Domogled – Valea Cernei – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județele Caraș-Severin, Gorj, Hunedoara și Mehedinți. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriul administrativ Râu de Mori (<1%) și ocupă o suprafață de 10,71 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0035 și ROSCI0069.

39. RONPA0002 Parcul Național Retezat reprezintă primul Parc Național înființat din România în anul 1935 la inițiativa profesorului Alexandru Borza și a savantului de renume mondial Emil Racoviță. Situl se localizează în județele Caraș-Severin, Gorj și Hunedoara. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe unitățile administrative Pui (1%), Râu de Mori (52%), Sălașu de Sus (41%) și Uricani (17%), ocupând o suprafață de 33407,40 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROMAB0001, ROSPA0084, ROSCI0217, RONPA0511 și RONPA0513.

40. RONPA0015 Parcul Natural Grădiștea Muncelului – Cioclovina – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2005 prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe unitățile administrative Baru (40%), Bănița (59%), Beriu (<1%), Boșorod (45%), Orăștioara de Sus (59%), Petroșani (<1%) și Pui (37%). Suprafața ocupată este de 38105,16 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0045, RONPA0540, ROSCI0087, RONPA0516, RONPA0514, RONPA0530, RONPA0517 și RONPA0539.

41. RONPA0054 Cheile Glodului – aria naturală protejată a fost declarată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județele Alba și Hunedoara. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriul administrativ Balșa (<1%) și ocupă o suprafață de 53,40 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0029 și ROSPA0132.

42. RONPA0109 Peștera lui Duțu – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2000 prin Legea nr. 5. Aceasta se localizează în județele Arad și Hunedoara. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriul administrativ Zam (<1%) și ocupă o suprafață de 5,32 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0355, ROSPA0029 și ROSCI0064.

43. RONPA0511 Gemenele (2.494) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Râu de Mori (5%), ocupând o suprafață de 1947,40 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROMAB0001, ROSPA0084, ROSCI0217 și RONPA0002.

44. RONPA0512 Peștera cu Corali (2.495) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județele Gorj și Hunedoara. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriul administrativ Uricani (<1%) și ocupă o suprafață de 0,89 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0129.

45. RONPA0513 Peștera Zeicului (2.496) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Uricani (<1%), ocupând o suprafață de 50,92 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROMAB0001, ROSPA0084, ROSCI0217 și RONPA0002.

46. RONPA0514 Complexul carstic Ponorici – Cioclovina (2.497) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara pe unitățile administrative Boșorod (5%) și Pui (4%), ocupând o suprafață de 1570,66 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0045, ROSCI0087, RONPA0015.

47. RONPA0515 Piatra Crinului (2.498) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Petroșani (<1%), ocupând o suprafață de 4,06 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0188.

48. RONPA0516 Peștera Șura Mare (2.499) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara pe unitățile administrative Baru (1%), Boșorod (<1%), Orăștioara de Sus (1%) și Pui (16%), ocupând o suprafață de 3798,23 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0045, ROSCI0087, RONPA0015 și RONPA0530.

49. RONPA0517 Peștera Tecuri (2.500) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara pe unitățile administrative Baru (4%) și Bănița (<1%), ocupând o suprafață de 577,87 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0045, ROSCI0087 și RONPA0015.

50. RONPA0518 Locul fosilifer Lăpugiu de Sus (2.501) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Lăpugiu de Jos (<1%), ocupând o suprafață de 3,96 ha.

51. RONPA0519 Locul fosilifer cu dinozauri de la Sânpetru (2.502) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Sântămăria-Orlea (<1%), ocupând o suprafață de 7,1 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0929.

52. RONPA0520 Peștera Cizmei (2.503) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Bulzeștii de Sus (<1%), ocupând o suprafață de 0,65 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0546 și ROSPA0132.

53. RONPA0521 Dealul Colț și Dealul Zănoaga (2.504) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Deva (1%), ocupând o suprafață de 82,65 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0054.

54. RONPA0522 Fânațele Pui (2.505) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Pui (<1%), ocupând o suprafață de 3,25 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROMPA0929 și ROSCI0236.

55. RONPA0523 Fânațele cu narcise Nucșoara (2.506) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Sălașu de Sus (<1%), ocupând o suprafață de 22,66 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0929 și ROSCI0236.

56. RONPA0524 Mlaștina Peșteana (2.507) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Densuș (<1%), ocupând o suprafață de 1,68 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0929.

57. RONPA0525 Calcarele de la Fața Fetii (2.508) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Râu de Mori (<1%), ocupând o suprafață de 9,51 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0929 și ROSCI0217.

58. RONPA0526 Vârful Poieni (2.509) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Sălașu de Sus (<1%), ocupând o suprafață de 10,99 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0929.

59. RONPA0527 Măgurile Săcărâmbului (2.510) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Balșa (<1%) și Certeju de Sus (1%), ocupând o suprafață de 57,73 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0132.

60. RONPA0528 Pădurea Chizid (2.511) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Hunedoara (1%), ocupând o suprafață de 67,80 ha.

61. RONPA0529 Pădurea Bejan (2.512) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Cârjiți (<1%) și Deva (1%), ocupând o suprafață de 98,22 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0136.

62. RONPA0530 Locul fosilifer Ohaba – Ponor (2.513) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Pui (<1%), ocupând o suprafață de 8,34 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0045, ROSCI0087, RONPA0015 și RONPA0516.

63. RONPA0531 Muntele Vulcan (2.514) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județele Alba și Hunedoara. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe teritoriile administrative Blăjeni (<1%) și Buceș (<1%), ocupând o suprafață de 42,87 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0121 și ROSPA0132.

64. RONPA0532 Podul natural de la Grohot (2.515) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Baia de Criș (<1%) și Bulzeștii de Sus (1%), ocupând o suprafață de 93,72 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0132.

65. RONPA0533 Pădurea Slivuț (2.516) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Hațeg (2%), ocupând o suprafață de 142,04 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROMPA0929 și ROSCI36.

66. RONPA0534 Calcarele din Dealul Măgura (2.517) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Băita (2%), ocupând o suprafață de 250,54 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0132 și ROSCI0110.

67. RONPA0535 Dealul Cetății Deva (2.518) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Deva (1%), ocupând o suprafață de 30,63 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0054.

68. RONPA0536 Măgura Uroiului (2.519) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Rapoltu Mare (<1%) și Simeria (1%), ocupând o suprafață de 46,48 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSPA0139.

69. RONPA0537 Tufurile calcaroase din Valea Bobâlna (2.520) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Rapoltu Mare (<1%), ocupând o suprafață de 18,57 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0254.

70. RONPA0538 Cheile Madei (2.521) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Balșa (1%), ocupând o suprafață de 86,69 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0029 și ROSPA0132.

71. RONPA0539 Cheile Crivadiei (2.522) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Baru (<1%) și Bănița (3%), ocupând o suprafață de 252,09 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0045, ROSCI0087 și RONPA0015.

72. RONPA0540 Dealul și Peștera Bolii (2.523) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Bănița (<1%) și Petroșani (<1%), ocupând o suprafață de 25 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0015, ROSCI0087 și ROSPA0045.

73. RONPA0541 Arboretumul Simeria (2.524) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Simeria (1%), ocupând o suprafață de 70,73 ha.

74. RONPA0542 Codrii seculari de pe valea Dobrișoarei și Prisloapei (2.525) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Bătrâna (4%), Bunila (2%), Cerbăl (<1%) și Lunca Cernii de Jos (1%), ocupând o suprafață de 498,33 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0250.

75. RONPA0543 Pădurea Pojoga (2.526) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Zam (<1%), ocupând o suprafață de 24,88 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0029 și ROSCI0064.

76. RONPA0544 Calcarele de la Godinești (2.527) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Gurasada (<1%) și Zam (<1%), ocupând o suprafață de 67,57 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0064.

77. RONPA0545 Cheile Jiețului (2.528) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Petrila (1%), ocupând o suprafață de 379,54 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0188.

78. RONPA0546 Cheile Ribicioarei și Uibăreștilor (2.529) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Bulzeștii de Sus (<1%) și Ribița (<1%), ocupând o suprafață de 65,08 ha. De asemenea, situl se suprapune cu ariile naturale protejate ROSPA0132 și RONPA0520 .

79. RONPA0547 Cheile Cernei (2.530) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriile administrative Lunca Cernii de Jos (2%), Bunila (<1%) și Toplița (3%), ocupând o suprafață de 512,94 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0028.

80. RONPA0548 Cheile Tăia (2.531) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Petrila (<1%), ocupând o suprafață de 38,83 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0087.

81. RONPA0549 Apele mezotermale de la Geoagiu-Băi (2.532) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Geoagiu (<1%), ocupând o suprafață de 69,13 ha.

82. RONPA0550 Bohoț (2.533) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Șoimuș (<1%), ocupând o suprafață de 0,67 ha.

83. RONPA0551 Calcarele de la Boiul de Sus (2.534) – aria naturală protejată a fost înființată în anul 2000, prin Legea nr. 5. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ Gurasada (<1%), ocupând o suprafață de 40,18 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0064.

84. RONPA0552 Paleofauna reptiliană Țuștea – aria naturală protejată a fost desemnată începând cu anul 2000. Situl se localizează în județul Hunedoara și se suprapune pe teritoriul administrativ General Berthelot (<1%) – satul Țuștea, ocupând o suprafață de 0,17 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată RONPA0929.

85. RONPA0929 Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului a fost declarat parc natural în anul 2004 prin Hotărârea de Guvern nr. 2151. Situl se localizează în județele Caraș-Severin și Hunedoara. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe următoarele teritorii administrative: Baru (55%), Bănița (<1%), Boșorod (<1%), Bretea Română (2%), Densus (>99%), General Berthelot (>99%), Hațeg (97%), Lunca Cernii de Jos (2%), Lupeni (1%), Pui (62%), Râu de Mori (48%), Răchitova (>99%), Sântămăria-Orlea (>99%), Sarmizegetusa (98%), Sălașu de Sus (59%), Totești (>99%) și Uricani (<1%). Suprafața ocupată este de 99969,73 ha și se suprapune cu ariile naturale protejate RONPA0519, RONPA0522, ROMPA0533, ROMPA0552, ROSCI0217, ROSCI0292, ROSCI0236, RONPA0525, RONPA0523, RONPA0526 și RONPA0524.

86. RONPA0933 Parcul Național Defileul Jiului – aria naturală protejată a fost desemnată în anul 2005 prin Hotărârea de Guvern Nr. 1581. Situl se localizează în județele Gorj și Hunedoara. În interiorul județului Hunedoara, situl se suprapune pe unitățile administrative Aninoasa (10%), Petroșani (1%) și Vulcan (<1%), ocupând o suprafață de 537,30 ha. De asemenea, situl se suprapune cu aria naturală protejată ROSCI0063.

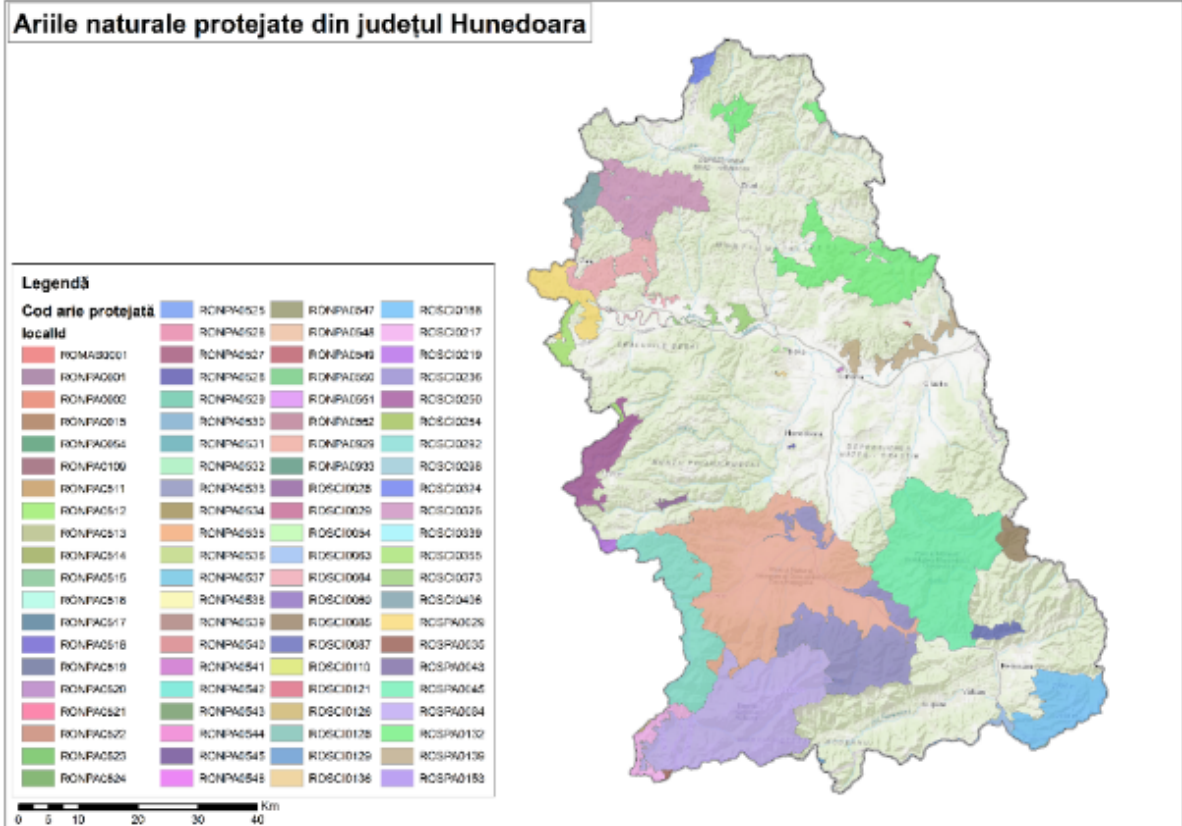

Figura 3-174: Harta ariilor naturale protejate din județul Hunedoara

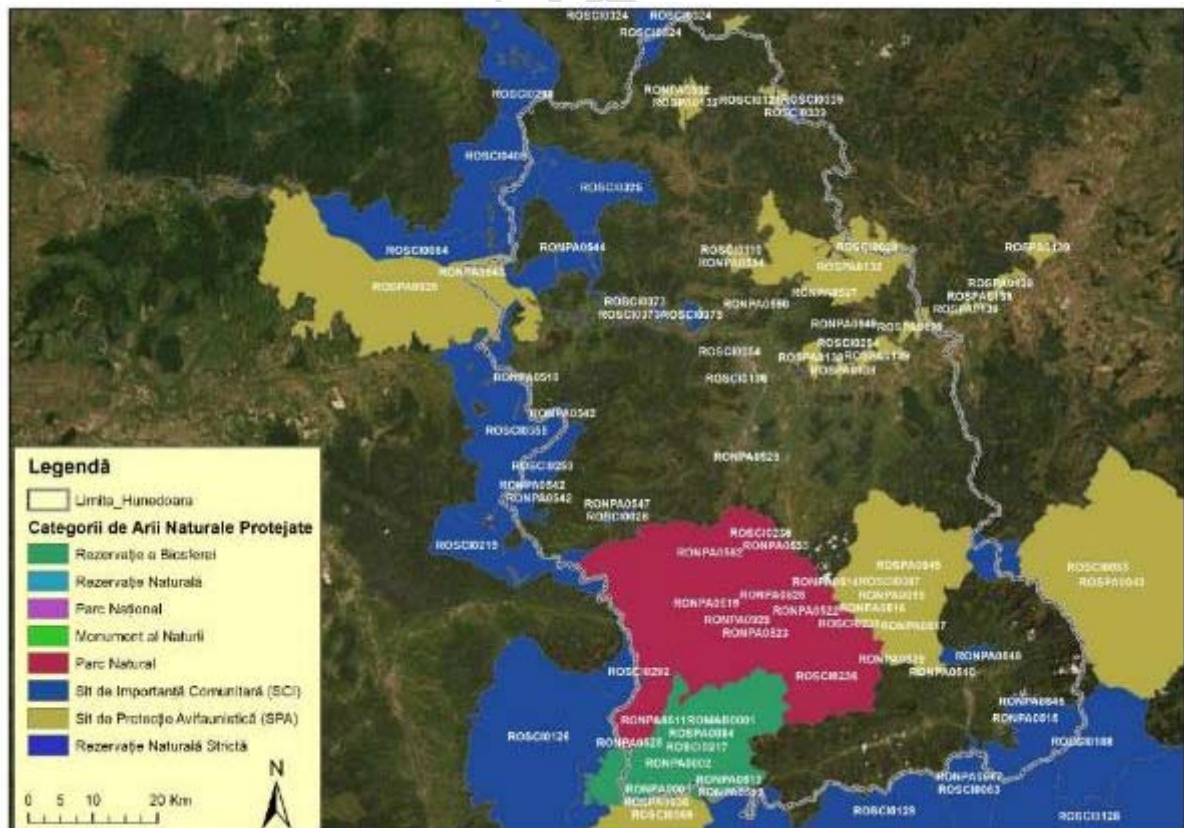

Figura 3-175: Categoriile de arii naturale protejate din județul Hunedoara

3.1.6 Schimbări climatice și eficiența energetică

Schimbările climatice globale generează unele dintre cele mai mari provocări în momentul de față, ca urmare a efectelor induse de către acestea: creșterea temperaturii aerului, risc crescut de inundații, secetă, lipsa apei potabile, risc crescut de incendii și reducerea resurselor naturale vegetale, modificări ale ecosistemelor și degradarea resurselor naturale, precum și un risc crescut de îmbolnăviri.

Principalele surse de emisii de gaze cu efect de seră cu consecințe de natură să amplifice schimbările climatice sunt reprezentate de activitățile antropice, și anume: a) arderea combustibililor fosili pentru producerea de electricitate, transport, industrie și gospodării; b) schimbări privitoare la agricultură și utilizarea terenurilor (cum ar fi defrișarea); c) depozitarea deșeurilor; d) utilizarea gazelor.

Uniunea Europeană a stabilit obiective privind energia și clima la nivelul anului 2030, după cum urmează:

- Obiectivul privind reducerea emisiilor interne de gaze cu efect de seră (GES) cu cel puțin 40% până în 2030, comparativ cu 1990;
- Obiectivul privind un consum de energie din surse regenerabile de 32% în 2030;
- Obiectivul privind îmbunătățirea eficienței energetice cu 32,5% în 2030;
- Obiectivul de interconectare a pieței de energie electrică la un nivel de 15% până în 2030.

Obiectivele la nivel național conținute în „Planul Național Integrat pentru Energie și Schimbări Climatice 2021 – 2030” (PNIESC), versiunea aprobată de Guvernul României în 4 octombrie 2021 (HG nr. 1076/8.10.2021)⁵⁵, sunt următoarele:

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 44% până în 2030, comparativ cu 2005;
- Consum de energie din surse regenerabile de 30,7% în 2030;
- Îmbunătățirea eficienței energetice, respectiv reducerea consumului de energie primară cu 45,1% și a consumului de energie finală cu 40,4% în 2030, față de 2007.

În cadrul *Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR)*, aprobat de către Consiliul UE în 3 noiembrie 2021⁵⁶, au fost definite următoarele obiective pentru susținerea tranziției către neutralitatea climatică:

- Termene pentru decarbonarea sectorului energetic prin eliminarea graduală a centralelor pe bază de lignit și cărbune până în 2032;
- Înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și consolidarea cadrului legislativ și de reglementare pentru investiții private în domeniul producerii energiei din surse regenerabile;
- Reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie.

În ceea ce privește procentul de energie din surse regenerabile la nivel național, conform PNIESC, România a înregistrat la nivelul anului 2017 o pondere de 24% a energiei din surse regenerabile în consumul final brut, acest indicator înregistrând o creștere de la 17% în 2005. Aceeași tendință a fost înregistrată și la nivel de sector (încălzire – răcire, energie electrică și transporturi), cea mai mare evoluție fiind înregistrată în cazul ponderii energiei electrice din surse regenerabile în consumul de electricitate.

Se menționează că la nivelul anului 2020, conform datelor furnizate de ANRE, cota de lignit de la Complexul Energetic Oltenia (CEO), cu activitate în județele Dolj și Gorj, în producția de energie națională a fost de 15%, iar cea de cărbune tare (hulilă) de la Complexul Energetic Hunedoara (CEH) a fost de 1,2%⁵⁷.

Conform datelor publicate de ANRE cu privire la puterea instalată în capacitățile de producție de energie electrică, pentru luna aprilie 2022 producția pe bază de cărbune a reprezentat 16,68%, iar producția pe bază de gaze naturale (considerat un combustibil de tranziție către o industrie energetică decarbonată) a reprezentat 15,39% dintr-un mix de energie în care predominat au fost capacitățile de producție de energie hidroelectrică (35,83%) și energie regenerabilă (24,33%).

⁵⁵ Planul Național Integrat pentru Energie și Schimbări Climatice 2021 – 2030, disponibil la <https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf>

⁵⁶ Planul Național de Redresare și Reziliență, disponibil la <https://mfe.gov.ro/pnrr/>

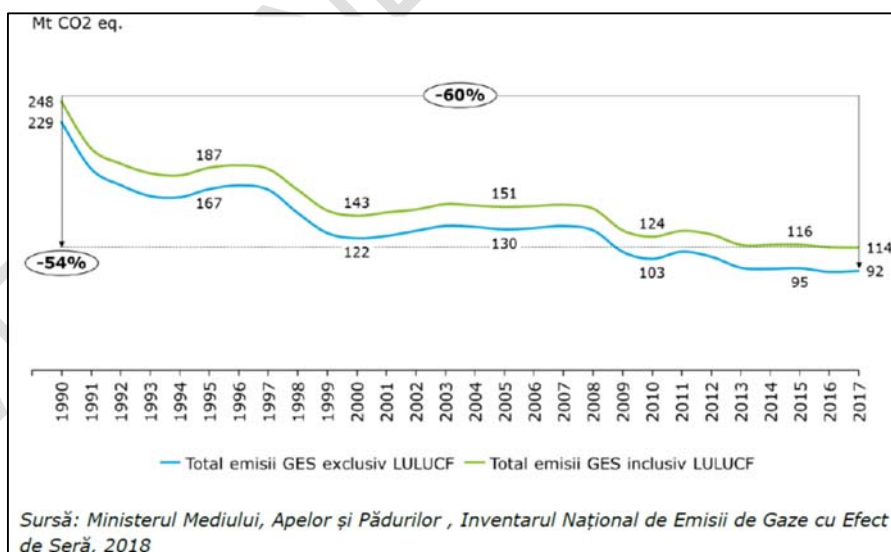
⁵⁷ Rapoarte anuale ANRE, disponibile la <https://www.anre.ro/ro/despre-anre/rapoarte-anzuale>

Cu privire la sursele regenerabile de energie (energie solară, energie eoliană, energie hidroelectrică, biomasă și biocombustibili), noua Directivă privind energia din surse regenerabile – Directiva 2018/2001/UE a stabilit obiectivul global obligatoriu al UE privind energia din surse regenerabile pentru 2030 la cel puțin 32% (ponderea energiilor regenerabile în consumul de energie).

În vederea estimării nivelului de emisii antropice și de rețineri de gaze cu efect de seră, în România este utilizat la nivel național un instrument – INGES „Inventarul Național de Emisii de Gaze cu Efect de Seră”, care cuprinde date și informații privind gazele cu efect direct de seră (CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆, NF₃) și gazele cu efect indirect de seră (CO, NO_x, compuși organici volatili non-metanici, SO₂), asociate pentru fiecare sector de activitate (energie, procese industriale, agricultură, folosința terenurilor, schimbarea folosinței terenurilor, silvicultură, deșeuri).

În cadrul PNIESC, având ca sursă „*Inventarul Național de Emisii de Gaze cu Efect de Seră, 2018*”, publicat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, se subliniază următoarele aspecte importante în ceea ce privește situația emisiilor de gaze cu efect de seră la nivel de țară, pentru anul 2017 comparativ cu anul 1990 (a se vedea și *Figura* de mai jos, având ca sursă același document menționat mai sus):

1. Tendința de evoluție a emisiilor de gaze cu efect de seră (exclusiv LULUCF, adică exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură) la nivel național era una descrescătoare, cea mai mare reducere fiind înregistrată la nivelul anului 1991, ca urmare a scăderii activității industriale. În anul 2017, emisiile de gaze cu efect de seră au înregistrat o scădere de 60% (inclusiv LULUCF) comparativ cu emisiile înregistrate în anul 1990.
2. În ceea ce privește emisiile la nivelul anului 2017 exclusiv LULUCF, sectorul energetic a generat 66% din totalul de emisii la nivelul anului 2017, industria energetică reprezentând sursa principală (33% din totalul de emisii fiind generate de întreg sectorul energetic, un sfert din totalul de emisii de gaze cu efect de seră înregistrate în 2017), fiind urmat de agricultură (17%) și producția industrială (12%).
3. Analiza structurii emisiilor de gaze cu efect de seră, din punct de vedere al poluanților, realizată la nivelul anului 2017, luând în calcul total emisii exclusiv LULUCF, a indicat faptul că marea majoritate (65,9%) a emisiilor este reprezentată de emisiile de CO₂, acestea fiind urmate de emisiile de CH₄ cu 25,2% din total emisii, în timp ce emisiile de SF₆ și PFC6 reprezintă mai puțin de 1% din totalul emisiilor.

Creșterea concentrațiilor unor gaze în atmosferă, precum dioxid de carbon (CO₂), metan (CH₄), protoxid de azot (N₂O), hidrofluorocarburi (HFC), perfluorocarburi (PFC), hexafluorură de sulf (SF₆), trifluorură de azot (NF₃) conduce la intensificarea efectului de seră și perturbarea transportului de energie și umiditate în sistemul climatic, generându-se astfel dezechilibre la nivelul acestuia.

Analiza efectuată de Institutul de Statistică al României (INS) în anul 2020 cu privire la gazele cu efect de seră (CO₂, N₂O, CH₄, PFC, HFC și SF₆), incluse în conturile de emisii în aer – un sistem informațional statistic care înregistrează datele referitoare la emisiile de gaze și poluanți, prezentându-le defalcat pe activitățile economice emitente – pentru perioada 2008 – 2018, la nivel național, indică o descreștere a GES rezultate din industrie, respectiv o scădere cu 27,8% în 2018 față de 2008, și o creștere cu 32% a GES rezultate din activități aferente gospodăriilor (provenind în cea mai mare parte din transport și încălzirea locuințelor).

Aceeași analiză a INS indică faptul că pentru 2018, structura emisiilor de GES a fost compusă procentual din 83% – industrie și 17% – gospodării (din care 62,4% – transport, 29,2% – încălzirea locuințelor și 8,4% – altele). Distribuția emisiilor de GES pe activități economice pentru 2018 a indicat următoarele:

- 26% – activități de producere și furnizare energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat;
- 21% – activități din agricultură, silvicultură și pescuit;
- 19% – transporturi terestre și transporturi prin conducte; distribuția apei, salubritate și gestionarea deșeurilor; construcții; fabricarea produselor alimentare, a băuturilor și a produselor din tutun;
- 7% – fabricarea de produse din minerale nemetalice;
- 5% – industria extractivă;
- 5% – fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului;
- 5% – industria metalurgică;
- 4% – fabricarea substanțelor și a produselor chimice.

Cu privire la sectoarele de producție generatoare de emisii GES, se menționează că Directiva 2003/87/CE („Directiva ETS”) prevede obligația ca operatorii de instalații care sunt incluse în schema de comercializare a certificatelor de emisii GES (EU ETS) să dețină o autorizație valabilă de emisii GES eliberată de autoritatea competentă relevantă și să își monitorizeze și raporteze emisiile. Conform Art. 2 din Ordinul nr. 1256 din 12 iunie 2020 pentru aprobarea Procedurii de emisie a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru perioada 2021 – 2030, emis de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, începând cu data de 1 ianuarie 2021, pentru instalația în care desfășoară una sau mai multe activități din categoriile prevăzute în Anexa 1 a Ordinului, operatorii trebuie să dețină autorizație privind emisiile GES pentru perioada 2021 – 2030.

Situația instalațiilor ETS pentru județele Mureș, Galați, Prahova, Dolj, Gorj și Hunedoara, este prezentată în tabelele incluse în subcapitolele alocate fiecărui județ în cele ce urmează.

În anul 2020, conform datelor ANPM și PNIESC, emisiile ETS la nivel național au fost cu 64% mai mici față de anul 2005, tendința descendentă fiind foarte pronunțată începând cu anul 2017. Cele mai multe emisii (68,62%) au provenit din surse existente în județele Dolj, Gorj, Hunedoara, Mureș, Prahova și Galați, restul de emisii (38,62%) provenind din surse existente în 5 județe și municipiul București. Se menționează că, la nivelul anului 2020, din totalul de emisii ETS la nivel național, 25,6% (respectiv 8 milioane tone de CO₂) a provenit din emisiile aferente arderii de lignit și cărbune în instalațiile CEO și respectiv cele ale CEH, în scădere cu circa 66% față de situația la nivelul anului 2007, această reducere fiind generată de implementarea schemei de comercializare a emisiilor GES.

Trebuie menționat că, din lista GES, o atenție deosebită trebuie acordată metanului care se află pe locul al doilea după CO₂, din punctul de vedere al contribuției avute la schimbările climatice. La nivelul României, principalele activități generatoare de emisii de metan sunt următoarele⁵⁸:

- Sectorul agriculturii/creșterea animalelor;
- Producerea energiei în termocentrale;
- Sectorul transporturilor;
- Managementul deșeurilor/ depozitarea deșeurilor organice;
- Sistemul alimentării cu apă și al epurării apelor uzate.

La cele menționate mai sus trebuie adăugate emisiile de metan provenite din activități de extracție, producție, prelucrare, transport, stocare, transmitere și distribuție a țițeiului și a gazelor (rezervoare de

⁵⁸ Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016-2020, disponibilă la http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/A1_Strategia%20na%C8%9Bional%C4%83%20privind%20schimb%C4%83rile%20climatice%20%C8%99i%20cre%C8%99terea%20economic%C4%83%20bazat%C4%83%20pe%20emisii%20red use.pdf

gaze, compresoare de gaze, parcuri de procesare a țițeiului și gazelor, infrastructura de transport și terminale de gaz natural lichefiat etc.), activități de procesare a hidrocarburilor în rafinării, dar și emisiile de metan din industria extractivă a cărbunelui – metanul din straturile de cărbune și din depozitele de cărbune, precum și metanul din minele de cărbune, în exploatare și/sau mine abandonate.

Printre efectele produse de schimbările climatice generate ca urmare a emisiilor de GES se numără creșterea incidenței unor hazarde naturale, precum tendința de creștere a temperaturii medii anuale, creșterea cantității maxime de precipitații căzute în 24 de ore, riscul la inundații, riscuri seismice, alunecări și eroziuni de teren.

Cu privire la **eficiența energetică**, unul dintre obiectivele politicii energetice stabilite de UE este acela de îmbunătățire a eficienței energetice și de promovare a unor tehnologii cu emisii de carbon scăzute și a energiilor curate.

Capitolul de eficiență energetică la nivel național a avut un trend crescător în ultimii ani, în principal ca urmare a diminuării activității industriale consumatoare de energie, ceea ce a condus la o diminuare a intensității energetice. Conform datelor incluse în Strategia Energetică a României 2020 – 2030, cu perspectiva anului 2050⁵⁹, eficiența energetică la nivel național s-a îmbunătățit continuu, astfel că în perioada 1990 – 2013 a fost înregistrată cea mai mică rată de creștere a intensității energetice, respectiv de 7,4%. Conform aceleiași surse, în perioada 2012 – 2016 a fost înregistrată o scădere a consumului final energetic de 1,97%, fiind însă notat și un trend ascendent al consumului final de energie începând cu anul 2014.

PNIESC prezintă evoluția consumului primar și final de energie pe perioada 2005 – 2017, defalcat pe sectoare de utilizare finală, respectiv industrie, sector rezidențial, transport și sector terțiar. Sectorul rezidențial este cel mai mare sector de utilizare finală, cu aproximativ 33% din totalul consumului de energie final, fiind menționate scăderea semnificativă a consumului în cazul industriei și creșterea semnificativă a consumurilor în cazul transporturilor.

Județul Mureș (RO125)

► **Schimbări climatice**

Sectorul industrial: Principalele activități industriale care se desfășoară în județul Mureș, la nivelul anului 2021, considerate ca fiind surse de emisii de gaze cu efect de seră, sunt reprezentate de producerea amoniacului/industria chimică, producția de energie electrică/distribuția de carburanți și fabricarea produselor ceramice/producerea materialelor de construcții. În Tabelul 3-50 se prezintă lista operatorilor economici din județul Mureș care dețin instalații care intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de GES (instalații ETS) și sunt autorizate GES conform OM nr. 1256/2021.

Tabel 3-50: Operatori economici din județul Mureș care dețin instalații ETS, cu autorizație GES

Denumire operator	Denumire instalație autorizată/ Localitate	Activitate autorizată	GES generat
AZOMUREȘ S.A.	AZOMUREȘ S.A./ Târgu-Mureș	Arderea combustibililor în instalații termice cu putere nominală totală de peste 20 MW Producerea acidului azotic Producerea amoniacului	CO ₂ , din ardere și reformare combustibil – gaz natural N ₂ O, din oxidarea catalitică a amoniacului
SNGN Romgaz S.A. – Sucursala de Producție Energie Electrică Iernut	SNGN Romgaz S.A.- Sucursala de Producție Energie Electrică Iernut CTE Iernut - Instalații de ardere/Iernut	Arderea combustibililor în instalații termice cu putere nominală totală de peste 20 MW	CO ₂ , din ardere gaz natural
Brikston Construction Solution S.A.	Brikston Construction Solution SA – Punct de lucru Sighișoara/ Sighișoara	Fabricarea produselor ceramice din argilă arsă Fabricarea prin ardere de produse ceramice, cu o capacitate de producție de peste 75 tone/zi	CO ₂ din arderea combustibililor (gaz natural), decarbonarea materiilor prime (argilă), arderea carbonului din cenușa de termocentrală, ardere biomasă (rumeguș, coji de semințe)

⁵⁹ Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050, elaborată de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, disponibilă la <https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2022/02/SERO2020.pdf>

AZOMURES S.A. este cea mai mare platformă industrială la nivelul județului Mureș, cu o pondere semnificativă în ceea ce privește emisiile de gaze cu efect de seră la nivelul județului și la nivel național. Astfel, conform ANPM, aproximativ 6% din emisiile verificate la nivelul județului 2020 provin din activitățile de producție de îngrășăminte având la bază obținerea amoniacului din gaz natural, a fost generată de combinatul AZOMUREȘ.

În Raportul de sustenabilitate pentru anul 2020 (sursa: https://www.azomures.com/wp-content/uploads/2021/04/RO_Raport_sustenabilitate_2020_Ameropa_Romania.pdf) se menționează că 32% din CO₂ generat de procesul de producere a amoniacului este captat pentru a produce uree și îngrășăminte complexe de tip NP și NPK. Se menționează de asemenea că în anul 2020 a fost demarat un proiect de instalare a unei turbine cu condensare, alimentată cu abur în exces din instalațiile de amoniac, cu scopul de a produce energie electrică, ce va conduce la reducerea amprentei de carbon a AZOMURES S.A. cu 4400 tone CO₂/an. Un alt proiect important demarat în anul 2020 este instalarea a cinci convertizoare de frecvență în instalațiile de amoniac, uree, azotat de amoniu și NPK, cu scopul de a optimiza procesele tehnologice și de reducere a emisiilor de CO₂ cu 2134 tone/an. Într-un top al emisiilor de CO₂ la nivelul anului 2020⁶⁰ pentru 11 instalații din EU-ETS, AZOMUREȘ S.A. s-a aflat pe al patrulea loc, cu o cantitate de 1,43 Mt.

Centrala termoelectrică (CTE) lernut a reprezentat o capacitate importantă de producție de energie electrică pe bază de gaz natural, fiind pusă în funcțiune în perioada 1963 – 1967. În 2019 au fost retrase din funcțiune patru din cele șase grupuri energetice ale centralei termoelectrice. Conform Raportului de sustenabilitate pentru 2000 al Romgaz S.A. (sursa: https://www.romgaz.ro/sites/default/files/2021-06/Raport%20de%20Sustenabilitate%20an%202020_0.pdf), CTE lernut deținea la sfârșitul anului 2020 licența de exploatare pentru 2 grupuri energetice de 100 MW, respectiv 200 MW, fiind în derulare un contract privind construcția unei centrale termoelectrice noi cu o putere instalată de 430 MW, cu ciclul combinat cu turbine pe gaz, cu emisii maxime de poluanți reduse semnificativ.

Sectorul transporturilor: Conform Raportului anual privind starea mediului pentru – Mureș, 2020¹⁴, întocmit de Agenția pentru Protecția Mediului Mureș în 2020, la nivelul anului 2019 ponderea de CO₂ în sectorul transporturilor a fost de 98,74%.

Sectorul de silvicultură: Schimbările climatice sunt accentuate de modul de gospodărire a pădurilor. La nivelul județului Mureș se observă în continuare schimbarea lentă și continuă a ecosistemului de păduri de amestec rășinoase – foioase în fâgete pure, în situl Natura 2000 Călimani – Gurghiu – Defileul Mureșului Superior (conform Raportului anual privind starea mediului pentru – Mureș, 2020¹⁴). La nivel de județ, în anul 2020 au fost regenerate în total circa 607 ha de pădure, din care 386 ha prin regenerare naturală și 226 ha prin împăduriri.

Schimbarea destinației terenurilor: Pierderea de materie organică din soluri, și în consecință emisiile crescute de CO₂ conduc la contribuții cu privire la schimbările climatice. Conform RSM pentru județul Mureș, 2020¹⁴, în ariile naturale protejate din județul Mureșului se menține problema reducerii categoriei de folosință a terenurilor – fânețe, habitate naturale de interes comunitar.

Conform Raportului anual privind starea mediului pentru – Mureș, 2020¹⁴, ponderea de CO₂ din sectorul de agricultură în anul 2019 a fost de 85%.

► **Eficiența energetică/ energie regenerabilă**

Sectorul de transport: La nivelul județului Mureș, transportul public se realizează cu autobuze și microbuze. Programul Operațional Regional – POR Centru 2021-2027, versiunea oficială 30.05.2022⁶¹, menționează următoarele probleme privind mobilitatea urbană la nivelul regiunii Centru, inclusiv județul Mureș: lipsa sistemului de semaforizare inteligentă, stații și terminale de transport public nemodernizate. La nivelul zonei metropolitane Târgu-Mureș se pune din ce în ce mai mare accent pe dezvoltarea rețelei metropolitane de transport, ce include mijloace de transport ecologice (autobuze electrice).

⁶⁰ Bankwatch Romania, Poluarea în 2020 – emisii în scădere, cărbunele rămâne fruntaș în România, articol disponibil la <https://bankwatch.ro/poluarea-in-2020/>

⁶¹ Programul Operațional Regional – POR Centru 2021-2027, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, și disponibil la http://regio-adrcentru.ro/wp-content/uploads/2022/05/POR-Centru-2021-2027_versiune-oficiala-30.05.2022.pdf

Clădiri rezidențiale și clădiri publice: Consumul de energie din sectorul gospodăriilor și din sectorul terțiar (birouri, spații comerciale, alte clădiri nerezidențiale) reprezintă 45% din totalul consumului final de energie. Regiunea de dezvoltare Centru din care face parte județul Mureș a făcut progrese modeste în ultimii ani în reducerea consumului total de energie, în cazul clădirilor publice scăzând cu doar 4%. Strategia pentru mobilizarea investițiilor în renovarea fondului de clădiri rezidențiale și comerciale, atât publice, cât și private arată că sectorul rezidențial are cea mai mare pondere a consumului de energie (circa 81%), în timp ce celelalte tipuri de clădiri reprezintă restul de 19% din consumul total de energie⁴⁵.

Energie electrică și energie termică: Cantitatea de energie termică distribuită la nivelul județului Mureș la finele anului 2018 (1050 gigacalorii) a fost în scădere față de anul 2013, respectiv – 86,8%. Scăderea a fost generată de opțiunea locuitorilor pentru instalații proprii de energie termică (centrale individuale de apartament). Combustibilul folosit pentru încălzire a fost preponderent gazul natural. Pentru județul Mureș, la nivelul anului 2019, consumul de gaze naturale pentru zona urbană a fost de 100%, iar în zona rurală a fost de 78%.

Conform Programului Operațional Regional – POR Centru 2021-2027⁶¹, sistemele centralizate de încălzire din localitățile regiunii Centru utilizează preponderent gaze naturale și foarte puțin biomasă lemnoasă, rumeguș/peleți, municipiul Târgu Mureș fiind menționat printre localitățile regiunii unde, pentru cartiere sau zone punctuale, energia termică pentru sistemele centralizate de încălzire este produsă în centrale de cogenerare cu funcționare pe bază de gaze naturale și CAF (cazan de apă fierbinte)/gaze naturale și biomasă.

În cadrul stației de epurare a apelor uzate municipale Târgu Mureș funcționează din 2000 o instalație de cogenerare, care utilizează biogazul produs în procesul de stabilizare anaerobă a nămolului, pentru producerea energiei termice și a energiei electrice. Această instalație va fi înlocuită în 2022 cu un sistem de cogenerare termică și electrică prevăzut cu o tehnologie de cogenerare mai eficientă, prin implementarea proiectului „Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea biogazului pentru producere de energie electrică și termică”.

La nivelul regiunii de dezvoltare Centru, resursa regenerabilă cu cel mai mare potențial este biomasă. Județul Mureș este menționat într-un studiu elaborat de Institutul de Cercetări și Modernizări Energetice S.A. ca având un potențial energetic al biomasei forestiere semnificativ la nivelul regiunii Centru (având, împreună cu județul Alba, aproape 60% din potențialul exploatabil al regiunii). Potențialul energetic solar poate fi valorificat pe toate unitățile de relief ale regiunii, cel mai mare potențial fiind în podișul Transilvaniei. Potențialul eolian al regiunii nu este rentabil economic, zonele cu potențial fiind foarte restrânse (sursa: POR Centru 2021-2027⁶¹). Se menționează de asemenea potențialul râului Mureș cu privire la resursele hidroenergetice.

În Tabelul 3-51 sunt prezentate câteva exemple de investiții în energie fotovoltaică (parcuri/ centrale fotovoltaice – CEF), implementate sau aflate în fază de proiect la nivelul județului Mureș (sursa: Institutul Național de Statistică).

Tabel 3-51: Centrale fotovoltaice din județul Mureș, ianuarie 2020

Denumire	Localitate	Putere instalată MW	Anul punerii în funcțiune
CEF Miercurea Nirajului	Miercurea Nirajului	0,009	
CEF Cristești	Cristești	0,08	2012
CEF Sângeorgiu de Mureș Fomco	Sângeorgiu de Mureș	1	2012
CEF Vidrasau	Vidrasau	2,55	2013
CEF Iceland	Iceland	0,816	2013
CEF Agrișteu	Agrișteu	0,997	2013
CEF Cuci	Cuci	2,023	2013
CEF Ghindari	Ghindari	2,4	2013
CEF IRUM Reghin	Reghin	1,3	2013
CEF Miheșu de Câmpie	Miheșu de Câmpie	0,8	2013
CEF Mitrești	Mitrești	0,985	2013
CEF Răciu	Răciu	2,55	2013
CEF Sâncraiu de Mureș	Sâncraiu de Mureș	2,29 MW	2013
CEF Târgu Mureș MAPCOM LOGISTIK	Târgu Mureș	0,9995	2013
CEF Sighișoara 1 - SEFAR	Sighișoara	0,94	2014
CEF Sighișoara 2 - SEFAR	Sighișoara	0,73	2015
CEF Târgu Mureș ENERGOVERT	Târgu Mureș	0,16	2016

La cele de mai sus pot fi menționate două proiecte de CEF aflate în fază de proiect la nivelul 2020/2021, și anume:

- Parc fotovoltaic propus a fi amplasat pe fosta halda de reziduuri chimice provenite de la Azomureș, în suprafață de 30 ha și o fostă haldă de deșeuri, cu suprafața de 40 ha – municipiul Târgu Mureș;
- Parc fotovoltaic x 500 kW, propus a fi amplasat la Ocna-Mureș, pentru deservirea administrației locale (alimentarea cu energie electrică pentru iluminatul public, clădirea primăriei și alte clădiri publice din oraș).

În Tabelul 3-52 sunt prezentate microhidrocentralele existente în județul Mureș la nivelul anului 2020 (sursa: Institutul Național de Statistică).

Tabel 3-52: Microhidrocentrale (Putere instalată < 10 MW) din județul Mureș, ianuarie 2020

Denumire	Localitate	Putere instalată MW	Anul punerii în funcțiune
MHC Târgu Mureș	Târgu Mureș	0,9	1986
MHC Bezid	-	0,32	1989
MHC Răstolița	Răstolița	0,758	1994
MHC Ilieș 1	Răstolița	0,23	2007
MHC Ilieș 2	Răstolița	0,207	2007
MHC Iod 1	Răstolița	0,16	2007
MHC Iod 2	Răstolița	0,14	2007
MHC Iod 3	Răstolița	0,205	2007
MHC Isticeu	Hodac	0,95	2008
MHC Săcădat 1	Sovata	0,18	2008
MHC Săcădat 2	Sovata	0,33	2008
MHC Secuș	Secuș	0,39	2013
MHC Fancel	Ibănești	1,201	2014
MHC Fântânele	Fântânele	0,693	2014
MHC N2 Clincheru de Jos	Clincheru de Jos	1,646	2015

Județul Galați (RO224)

► Schimbări climatice

Sectorul industrial: Activitățile industriale care se desfășoară în județul Galați, considerate ca fiind surse de emisii de gaze cu efect de seră, sunt reprezentate de producerea fontei sau oțelului, producerea energiei electrice, extracția și transportul de hidrocarburi, construcții metalice și produse din metal, fabricarea de produse din materiale nemetalice. În Tabelul 3-53 se prezintă lista operatorilor economici din județul Galați care dețin instalații care intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de GES (instalații ETS) și sunt autorizate GES, conform OM nr. 1256/2021.

Tabel 3-53: Operatori economici din județul Galați care dețin instalații ETS, cu autorizație GES

Denumire operator	Denumire instalație autorizată/ Amplasament	Activitate autorizată	Tip GES generat
LIBERTY Galați S.A.	LIBERTY Galați/ Galați	Ardere combustibililor în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW Producere cocs Prăjirea sau sinterizarea, inclusiv peletizarea minereurilor metalice Producerea fontei sau oțelului	CO ₂ , din ardere gaz natural CO ₂ , din ardere gaz natural, gaz de furnal, cărbune, cocs, calcar, minereu, dolomită
SOCIETATEA ELECTROCENTRALE GRUP S.A. București – SOCIETATEA ELECTROCENTRALE GALAȚI S.A.	SOCIETATEA ELECTROCENTRALE GALAȚI S.A./ Galați	Ardere combustibili pentru producere energie electrică, în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20MW (capacitate proiectată de 1465 MW)	CO ₂ , din ardere gaz natural, gaz de furnal și păcură

Cele două instalații mari de ardere din județul Galați, deținute de LIBERTY Galați S.A. și respectiv ELECTROCENTRALE Galați S.A. sunt monitorizate în cadrul schemei EU-ETS.

Într-un top al emisiilor de CO₂ la nivelul anului 2020⁶⁰ pentru 11 instalații din EU-ETS, LIBERTY Galați S.A. s-a aflat pe primul loc, cu o cantitate de 3,89 Mt, reprezentând cantitatea totală de emisii ETS la nivel de județ, și respectiv 12,5 % din totalul de emisii de CO₂ la nivel național. La nivelul anului 2020, la o tonă de oțel produsă s-au generat circa 1,9 tone CO₂. Combinatul siderurgic este în fază de proiectare a Planului de decarbonare a producției de oțel în perioada 2022 – 2031, cu scopul de a reduce cu 80% cantitatea de emisii de CO₂. În prima etapă, planul prevede realizarea unei noi unități de fier cu reducere directă, proiectată a funcționa cu hidrogen la nivelul anului 2031, precum și două furnale cu arc electric pentru alimentarea cărora se vor dezvolta capacități de producție de energie solară și regenerabilă (200 MW). Etapa a doua (2029 – 2031) prevede construirea unei centrale pentru producția de hidrogen.

La nivelul județului Galați, evoluția drumurilor publice în perioada 2015 – 2020 se prezintă astfel: lungimea drumurilor publice în 2015 – 1561 km, din care 608 km modernizați, versus 1596 km, din care 794 km modernizați în 2020⁶². Județul Galați beneficiază de transport pe fluviul Dunărea, cele patru porturi din Galați dispunând de circa 6,5 km de cheiuri și de o suprafață de apă în bazinele portuare de 100 ha. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ în sectorul transporturilor la nivel de județ.

Schimbarea destinației terenurilor: La nivelul județului Galați, din punctul de vedere al schimbării utilizării terenului în perioada 2016 – 2020, situația se prezintă astfel: terenuri agricole – 351020 ha în 2016 comparativ cu 348429 ha în 2020; teren arabil – 288787 ha în 2016 comparativ cu 291438 ha în 2020; pășuni – 40275 ha în 2016 față de 36561 ha în 2020; fânețe – 639 ha în 2016 versus 517 ha în 2020; vii și pepiniere agricole – 19569 ha în 2016 față de 18525 ha în 2020; livezi și pepiniere agricole – 1750 ha în 2016 versus 1388 ha în 2020. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ generată de schimbarea destinației terenurilor la nivel de județ.

Fenomene meteorologice extreme (precipitații și arșiță): Conform Raportului anual pentru 2020 elaborat de Administrația Națională de Meteorologie⁶³, analiza intensității și duratei fenomenului de arșiță la nivelul județului Galați a indicat pentru intervalul 1 iunie – 31 august 2020 următoarele date:

Tabel 3-54: Intensitatea și durata fenomenului de arșiță în intervalul 1.06 – 31.08.2020 în județul Galați

Intensitatea fenomenului de „arșiță” SumTx>32	Durata fenomenului de „arșiță” Nr. zile Tx>=32	Nr. zile consecutive 01 iunie - 31 august 2020 Tx>=32	Stație
77,2	43	26.06.2020-07.07.2020 26.07.2020-31.07.2020 05.08.2020-12.08.2020 27.08.2020-31.08.2020	Galați
60,2	35	28.06.2020-04.07.2020 26.07.2020-31.07.2020 05.08.2020-12.08.2020	Tecuci

► **Eficiența energetică/ energie regenerabilă**

Sectorul de transport: Transportul public județean este concretizat într-o rețea extinsă care deservește toate U.A.T.-urile județului Galați, acesta fiind însă deficitar în cadrul comunelor cu cerere redusă, unde frecvența autobuzelor este redusă. Infrastructura pentru biciclete este deficitară și se regăsește doar în municipiul Galați.

Clădiri rezidențiale și clădiri publice: La nivelul U.A.T.-urilor din județul Galați, o mare parte din clădirile rezidențiale, cât și din cele publice, inclusiv clădirile administrative și cele istorice, necesită lucrări în vederea creșterii performanței energetice, respectiv îmbunătățirea eficienței energetice, și reducerea consumurilor de energie termică. Instalațiile termice și electrice sunt vechi și uzate pentru majoritatea clădirilor de interes public din județul Galați, la nivelul județului neexistând o abordare coerentă a consumurilor de energie înregistrate la nivelul instituțiilor publice și nici un plan care să conducă la

⁶² Extras din Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020, cap. IV. Utilizarea terenurilor, disponibil la <http://www.anpm.ro/documents/19877/60076802/CAP+IV.+UTILIZAREA+TERENURILOR.pdf/536b4663-e091-47da-b509-243db2e5c711>

⁶³ Raport anual 2020, elaborat de Administrația Națională de Meteorologie, disponibil la <https://www.meteoromania.ro/wp-content/uploads/raport/Raport-2020.pdf>

minimizarea pierderilor energetice și reducerea emisiilor de CO₂. (sursa: Planul de dezvoltare a județului Galați, 2016 – 2021⁶⁴).

Energie electrică și energie termică: Cele mai importante capacități de producere a energiei electrice de pe teritoriul județului Galați sunt: CET Galați (administrată de Electrocentrale Galați S.A.), folosind drept combustibil hidrocarburi – gaze naturale și într-o pondere mai mică, păcură), centrala hidroelectrică de la Nicorești, precum și parcurile eoliene cu o putere totală instalată de circa 165 MW (cele mai importante fiind cele de la Corni – 70 MW și Băleni – 50 MW) – reprezentând circa 28% din capacitatea totală de producție a energiei electrice a județului. Conform Strategiei de dezvoltare a județului Galați 2021 – 2028 (variantă publicată pe pagina de internet a Consiliului Județean Galați)⁴⁶, din anul 2018 în județul Galați nu mai există sisteme funcționale de alimentare cu energie termică, CET Galați sistându-și activitatea ca urmare a lipsei de investiții în reabilitarea rețelei și a debransării populației de la SACET (Sistem de Alimentare Centralizată cu Energie Termică).

Consumul de energie electrică distribuită în județul Galați este repartizat preponderent către zona urbană, unde predomină consumul în sectorul industrial (conform Planului de dezvoltare a județului Galați, 2016-2021⁶⁴).

Din punct de vedere al alimentării cu gaze naturale, zonele cele mai defavorizate sunt centrul, nordul și estul județului, acestea nefiind tranzitate de conducte de transport. În localități în care există rețele de distribuție a gazelor naturale, majoritatea clădirilor din sectorul terțiar și-au instalat centrale termice alimentate cu gaze naturale. În celelalte localități ale județului, preponderent în zona rurală, pentru încălzirea locuințelor individuale și prepararea apei calde se utilizează centrale termice și sobe, însă având în vedere că majoritatea localităților nu beneficiază de rețea de distribuție a gazelor naturale, combustibilul utilizat îl reprezintă deșeurile vegetale, lemnul, cărbunele, iar în cazul preparării hranei, buteliile cu gaz natural sau lichiefiat. Există, de asemenea, în număr redus, și instalații de utilizare a energiei solare pentru prepararea apei calde de consum.

Din punctul de vedere al potențialului eolian, vestul județului Galați se încadrează în arealul cu viteza medie anuală a vântului de 6 – 8 m/s la 50 m deasupra solului, având astfel un potențial mediu de utilizare a energiei eoliene. Situația este mai bună în estul județului (podșul și câmpia Covurlui), unde viteza medie anuală a vântului la 50 m deasupra solului este de 8 – 9 m/s, valori care încadrează județul Galați ca fiind una din regiunile cu cel mai mare potențial eolian din sud-estul Europei (sursa: Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021 – 2028⁴⁶).

Conform Studiului Administrației Naționale de Meteorologie, în ceea ce privește valorile intensității radiației solare, se remarcă două areale la nivelul județului Galați: un areal în nord-vestul județului, cu valori ale radiației solare cuprinse în intervalul 1250 – 1350 kWh/m²/an, și restul județului, având în valori între 1300 – 1350 kWh/m²/an, valori care indică un potențial bun pentru utilizarea energiei solare. În prezent, potențialul de energie solară la nivelul județului Galați este slab exploatat, puterea totală instalată a capacităților de producție a energiei electrice din această sursă fiind mai mică de 1,50 MW (sursa: Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021 – 2028⁴⁶). Conform datelor disponibile pentru 2015, au fost amenajate 75 de turbine eoliene și 6564 de celule fotovoltaice. Zonele cu densitatea cea mai mare de turbine eoliene se găsesc în comunele Corni și Băleni, iar cel mai mare parc fotovoltaic se găsește în comuna Scânteiești (5184 de celule fotovoltaice).

Conform datelor publicate de Transelectrica în mai 2020, capacitatea de producție de energie eoliană în funcțiune în județul Galați a cumulat doar 172,75 MW, respectiv 5,68% din întreaga capacitate de energie eoliană. În ceea ce privește capacitatea de producție de energie fotovoltaică în funcțiune, aceasta a fost foarte redusă, de 1,35 MW.

În 2021, LIBERTY Steel Galați și-a anunțat intenția de a amenaja parcuri fotovoltaice și eoliene pe o suprafață de circa 110 ha aferentă haldei de zgură ce urmează a fi închisă definitiv în 2023 (în baza acordului de mediu emis de APM Galați).

⁶⁴ Planul de dezvoltare a județului Galați 2016-2021, disponibil la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/hotarari2016/program-2016.pdf>

În Tabelul 3-55 sunt prezentate investițiile în energie fotovoltaică (parcuri/ centrale electrice fotovoltaice – CEF), energie eoliană (centrale electrice eoliene – CEE) și centrale hidroelectrice (CHE), implementate la nivelul județului Galați.

Tabel 3-55: Centrale fotovoltaice (CEF), centrale eoliene (CEE) și centrale hidroelectrice (CHE) – județul Galați, ianuarie 2021 (Sursa: ANRE⁶⁵)

Denumire	Localitate amplasare	Putere (MW)	Data acordare licență	Data expirare licență
CEF Costache Negri	Costache Negri	0,476	04.12.2013	04.12.2038
CEF Scânteiești	Scânteiești	0,5	28.11.2012	28.11.2037
CEF Vânători	Vânători	0,345	20.12.2013	20.12.2038
Centrale eoliene (CEE)				
CEE Băleni	Băleni	50	18.12.2013	18.12.2038
CEE Corni 1	Corni	70	27.02.2013	27.02.2038
CEE Virlezi	Virlezi	6	16.03.2012	16.03.2037
CEE Smulti	Smulti	2	16.03.2012	16.03.2037
CEE Pechea 1	Pechea	2	10.04.2013	10.04.2038
CEE Scânteiești 1 EOL1	Scânteiești	1	19.01.2010	19.01.2035
CEE Scânteiești 2 EOL 2	Scânteiești	1,5	19.01.2010	19.01.2035
CEE Cudalbi	Cudalbi	2	20.12.2019	20.12.2029
CEE Cudalbi	Cudalbi	2	20.12.2019	20.12.2029
CEE Cudalbi	Cudalbi	2	20.12.2019	20.12.2029
CEE Cudalbi	Cudalbi	2	20.12.2019	20.12.2029
CEE Cudalbi	Cudalbi	2	20.12.2019	20.12.2029
CEE Schela 3	Schela	8	17.05.2013	17.05.2038
CEE Frumușița Etapa 1	Frumușița	6	22.01.2014	22.01.2039
Centrale hidroelectrice (CHE)				
CHE Călimănești Siret	Nicorești	20	24.07.2001	24.07.2026

Județul Prahova (RO316)

► Schimbări climatice

Sectorul industrial: Economia județului Prahova se bazează într-o foarte mare măsură pe exploatarea, procesarea și transportul de hidrocarburi (țigitei și gaze), ceea ce a făcut ca atenuarea și adaptarea la schimbările climatice să nu reprezinte o prioritate pe agenda publică de-a lungul anilor. Dintre cele patru rafinării active la nivel național, trei sunt amplasate în județul Prahova, respectiv: Petrobrazi – OMV Petrom, Petrotel Lukoil, și Vega Ploiești – Rompetrol Rafinare (producție de uleiuri și bitumuri). Conform ANPM, emisiile de CO₂ generate de cele trei rafinării au totalizat în anul 2020 circa 2,6 milioane tone, din care aportul cel mai mare, de 1,04 milioane tone, a fost generat de rafinăria Petrobrazi.

Pe lângă industria extractivă a hidrocarburilor, o contribuție importantă la creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră o au și alte industrii – producerea energiei electrice și termice, rafinarea uleiurilor minerale, fabricarea sticlei, fabricarea vatei minerale, fabricarea de anvelope, producerea de abur tehnologic.

În Tabelul 3-56 se prezintă lista operatorilor economici din județul Prahova care dețin instalații care intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de GES (instalații ETS) și sunt autorizate GES, conform OM nr. 1256/2021.

⁶⁵ www.anre.ro

Tabel 3-56: Operatori economici din județul Prahova care dețin instalații ETS, cu autorizație GES

Denumire operator	Denumire instalație autorizată/ Amplasament	Categoria de activitate autorizată	Tip GES generat
OMV PETROM S.A.	Bateria 17 Scăeni/ Boldești-Scăeni	Arderea combustibililor în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW (puterea nominală totală a instalațiilor de pe amplasament este 22,56 MW)	CO ₂ , din ardere gaz de sondă degazolinat, asimilat gazului natural
OMV PETROM S.A.	Centrala Electrică cu Ciclu Combinat Brazi (CECC Brazi)/comuna Negoiești, comuna Brazi	Arderea combustibililor în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW – producerea energiei electrice 860 MW	CO ₂ de la arderea combustibililor (motorină, gaz natural)
OMV PETROM S.A.	Petrobrazi/ comuna Petrobrazi	Rafinarea uleiurilor minerale Arderea combustibililor în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW (putere instalată de 409 MWt)	CO ₂ , de la arderea combustibililor (gaze de rafinărie, gaze naturale, gaze de faclă, păcură ușoară, combustibil termic lichid), ardere cocs (cracare catalitică, reformare catalitică)
Petrotel-Lukoil S.A.	Petrotel-Lukoil S.A./ Ploiești	Rafinarea uleiurilor minerale Arderea combustibililor în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW (putere instalată de 409 MWt)	CO ₂ , de la arderea combustibililor, fabricarea hidrogenului, regenerarea catalizatorilor de cracare catalitică și reformare catalitică, arderea la piloții facliei, desulfurarea gazelor arse
Veolia Energie Prahova SRL	Veolia Energie Prahova SRL punct de lucru Brazi/ Brazii de Sus, comuna Brazi	Arderea combustibililor pentru producere energie termică și electrică în cogenerare, în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW (capacitate proiectată de 1174 MW/tonne/zi)	CO ₂ , din ardere gaz natural, păcură și motorină
Rompetrol Rafinare S.A.	Rompetrol Rafinare S.A. - Punct de lucru Rafinăria Vega/ Ploiești	-	CO ₂ , din ardere combustibili
SAINT - GOBAIN CONSTRUCTION PRODUCTS ROMÂNIA S.R.L.	SAINT - GOBAIN CONSTRUCTION PRODUCTS ROMÂNIA S.R.L. - Punct de lucru ISOVER Ploiești	Fabricarea sticlei, inclusiv fibră de sticlă, cu o capacitate de topire de peste 20 tone/zi (capacitate proiectată instalație de 80 tone/zi pentru producere vată minerală din sticlă) Fabricarea de material izolant din vată minerală folosind sticlă, rocă sau zgură, cu o capacitate de topire de peste 20 tone/zi (capacitate proiectată a instalației de 134 tone/zi pentru producere vată minerală bazaltică)	CO ₂ , din ardere combustibili (gaz natural și biomasă) și decarbonare materii prime (dolomită, calcar, sodă calcinată)
Michelin Romania SA	Michelin Romania SA – Punct de lucru „Florești Anvelope”/ localitate Florești	Arderea combustibililor pentru energie termică (abur și apă fierbinte) - fabricare anvelope și membrane de cauciuc, în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW (capacitate proiectată de 57 MW/tonne/zi)	CO ₂ , din ardere gaz natural
Bergenbier SA	Bergenbier SA/ Ploiești	Arderea combustibililor pentru producere abur tehnologic, în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW (capacitate proiectată de 29 MW/tonne/zi)	CO ₂ , din ardere gaz natural, motorină, gaz natural + biomasă

Denumire operator	Denumire instalație autorizată/ Amplasament	Categoria de activitate autorizată	Tip GES generat
ROCKWOOL ROMÂNIA S.R.L.	ROCKWOOL ROMÂNIA S.R.L./ Comuna Ariceștii Rahtivani	Fabricarea de vată minerală – fabricarea de material izolanț din vată minerală folosind sticlă, rocă sau zgură, cu o capacitate de topire de peste 20 tone/zi (capacitate proiectată a instalației de 144 tone/zi pentru producere vată minerală bazaltică)	CO ₂ , din ardere combustibili/ardere epurare(carbonat) – desulfurare gaze de ardere (gaz natural, cocs și bicarbonat de sodiu) CO ₂ din decarbonare materii prime (dolomită)

Raportul de monitorizare a implementării Planului Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice pentru 2018, publicat de ANRE în aprilie 2019 (sursa: <https://www.anre.ro/ro/eficienta-energetica/rapoarte/rapoarte-de-monitorizare-a-implementarii-planului-national-de-actiune-in-domeniul-eficientei-energetice-pnaee>), precizează că implementarea proiectului de investiții privind Ciclu combinat cu turbină pe gaz 860 MW din cadrul CECC Brazi a condus la o cantitate de emisii de 0,35568 tone CO₂/MWh, respectiv o reducere de 1430114 tone CO₂/an și o economie de energie de 345788 tep/an.

Într-un top al emisiilor de CO₂ la nivelul anului 2020⁶⁰ pentru 11 instalații din EU-ETS, CECC Brazi și Rafinăria Petrobrazi S.A. s-au aflat pe locurile 5 și 6, cu o cantitate de 1,53 Mt și respectiv 1,048 Mt.

CECC Brazi, cu o capacitate instalată de 860 MW, este inclusă în planul de reducere a emisiilor de GES al companiei OMV Petrom, ținta fiind ca în perioada 2025 – 2030 cantitatea de emisii să scadă cu circa 293000 tone de CO₂, iar începând cu anul 2031, emisiile să fie reduse cu circa 500000 tone CO₂/an.

Sectorul transporturilor: În Programul Operațional Regional (POR) Sud Muntenia 2021 – 2027, versiunea 4 din 23.05.2022, avizată de Guvernul României⁶⁶, se menționează că, la nivelul regiunii, la sfârșitul anului 2019, județul Prahova avea, împreună cu județul Argeș, cea mai mică pondere a rețelei de drumuri județene și comunale modernizată. POR Sud Muntenia 2021-2027⁶⁵ pune în evidență necesitatea dezvoltării și creșterii unei mobilități regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ în sectorul transporturilor la nivel de județ.

Schimbarea destinației terenurilor: Raportul privind starea mediului în județul Prahova (2020)⁵⁰ precizează că în anul 2020 au avut loc următoarele modificări față de anul 2019: suprafața agricolă totală s-a redus cu 187 ha, suprafața de pășuni s-a redus cu 36 ha, suprafața de fânețe s-a redus cu 76 ha, și a crescut suprafața ocupată cu terenuri neproductive și degradate – cu 2 ha, precum și suprafața ocupată cu căi de comunicații – cu 32 ha. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ generată de schimbarea destinației terenurilor la nivel de județ.

Fenomene meteorologice extreme (precipitații și arșiță): Conform Raportului anual pentru 2020 elaborat de Administrația Națională de Meteorologie⁶³, analiza intensității și duratei fenomenului de arșiță la nivelul județului Prahova a indicat pentru intervalul 1 iunie – 31 august 2020 următoarele date:

Tabel 3-57: Intensitatea și durata fenomenului de arșiță în intervalul 1.06 – 31.08.2020 în județul Prahova

Intensitatea fenomenului de „arșiță” SumTx>32	Durata fenomenului de „arșiță” Nr. zile Tx>=32	Nr. zile consecutive 01 iunie - 31 august 2020 Tx>=32	Stație
50,1	31	29.06.2020-07.07.2020 27.07.2020-31.07.2020 06.08.2020-12.08.2020 27.08.2020-31.08.2020	Ploiești

⁶⁶ Programul Operațional Regional Sud-Muntenia 2021-2027, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, și disponibil la https://www.adrmuntenia.ro/index.php/download_file/article/782/POR-Sud-Muntenia-v4-SFC-23-05-2022.pdf

► **Eficiența energetică/ energie regenerabilă**

La nivelul județului Prahova, în anul 2009 a fost înființată Agenția pentru Eficiență Energetică și Energii Regenerabile „AE3R Ploiești-Prahova”, având ca membri fondatori Consiliul Județean Prahova și Primăria Municipiului Ploiești, cu scopul de a promova eficiența energetică și utilizarea surselor de energie alternativă.

Sectorul de transport: La începutul lui 2020, județul Prahova mai avea încă 103 de km de drumuri din pământ (4,6%), din care 32 de km de drumuri județene și 239 km de drumuri pietruite (10,1%), statistică care nu include și drumurile de interes local, care sunt în mare parte nemodernizate. Întregul sistem de servicii de transport public la nivel de județ are nevoie de măsuri de îmbunătățire, inclusiv în vederea decarbonizării. La nivel de județ, nivelul de dotare cu infrastructura pentru transport alternativ, nepoluant este slab dezvoltat, fiind necesară îmbunătățirea acesteia. Infrastructura specifică vehiculelor electrice este slab dezvoltată, fiind necesară implementarea de proiecte pentru dezvoltarea acesteia (sursă: Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Prahova pentru perioada 2021 – 2027⁶⁷).

Clădiri rezidențiale și clădiri publice: În Programul Operațional Regional (POR) Sud Muntenia 2021 – 2027⁶⁶ se menționează că la nivelul regiunii, majoritatea caselor de locuit individuale au fost construite între 1940 – 1980, respectiv 90% din clădirile rezidențiale au fost construite înainte de 2000 și majoritatea prezintă o lipsă parțială sau totală de izolație termică, tehnologie și materiale învechite în uși și ferestre, lipsă de protecție solară și utilizarea inadecvată a potențialului solar din regiune, precum și întreținere inadecvată a sistemelor de încălzire și climatizare. În program, pentru județul Prahova este menționat un număr de 31 de clădiri publice (școli, dispensare, sedii administrative) reabilite termic în perioada 2017 – 2020. În Strategia de dezvoltare durabilă a județului Prahova pentru perioada 2021 – 2027 se menționează că una din trei locuințe este reabilitată termic, fiind necesar a fi implementate proiecte de renovare a fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice.

POR Sud Muntenia 2021 – 2027⁶⁶ menționează că prin POR 2014 – 2020, la nivelul județului Prahova, sunt în curs de reabilitare 770 de apartamente în blocuri de locuințe.

Energie electrică și energie termică: Principalul producător de energie electrică este OMV Petrom, prin centrala termoelectrică cu ciclu combinat de la Brazi. Dalkia Termo Prahova S.R.L. (din 2015 redenumită Veolia Energie Prahova) produce pe platforma fostei CET Brazi energie termică pentru municipiul Ploiești, precum și energie electrică.

Municipiul Ploiești este singura localitate din județul Prahova care încă mai deține un sistem de alimentare cu energie termică. În celelalte orașe, locuințele sunt încălzite cu centrală proprie, iar în majoritatea comunelor pentru încălzirea locuințelor se folosesc lemnul și combustibili fosili de tipul cărbunelui inferior și reziduuri petroliere/cocs de țiței provenite de la rafinăriile din zonă, în special de la Lukoil.

În județul Prahova sunt amplasate și câteva hidrocentrale cu puteri instalate mici, în special pe râurile Prahova și Teleajen, dar și parcuri (centrale electrice) fotovoltaice și foarte puține parcuri eoliene.

Conform datelor publicate de către Transelectrica în mai 2020 pentru județul Prahova, capacitatea de producție de energie fotovoltaică în funcțiune a cumulat 145,21 MW, reprezentând 10,48% din întreaga capacitate instalată de energie fotovoltaică, iar capacitatea de producție de energie eoliană în funcțiune a fost de 0,02 MW.

În Tabelul 3-58 sunt prezentate investițiile în parcuri/ centrale electrice fotovoltaice (CEF), centrale electrice eoliene hidroelectrice (CHEMP, MHC) și centrale biogaz, implementate la nivelul județului Prahova.

⁶⁷ Strategia de dezvoltare durabilă a județului Prahova pentru perioada 2021-2027, disponibilă la <https://cjph.ro/versiuneveche/files/Documente/Strategii-programe/Strategia-de-dezvoltare-durabila-a-Judetului-Prahova-pentru-perioada-2021-2027.pdf>

Tabel 3-58: Centrale fotovoltaice (CEF), centrale hidroelectrice (CHEMP, MHC) și centrale biogaz - județul Prahova, ianuarie 2021 (Sursa: ANRE⁶⁵)

Denumire	Localitate amplasare	Putere (MW)	Data acordare licență	Data expirare licență
CEF Urlați 2	Urlați	1,878	18.10.2013	18.10.2038
CEF Allianso Energize Project Two	Ariceștii Rahtivani	3,703	30.12.2013	30.12.2038
CEF Ariceștii Rahtivani 1	Ariceștii Rahtivani	4,983	05.10.2012	05.10.2037
CEF Allianso Energy Solarstrings One	Ariceștii Rahtivani	3,773	30.12.2013	30.12.2038
CEF Allianso Solar Fun	Ariceștii Rahtivani	3,547	30.12.2013	30.12.2038
CEF Păulești 2	Păulești	6,824	13.02.2013	13.02.2038
CEF Urlați -Coline Ana	Urlați	0,025	19.10.2016	19.10.2041
CEF Dumbrăvești	Dumbrăvești	0,1	19.07.2016	19.07.2041
CEF Câmpina Confind	Câmpina	0,194	21.05.2014	21.05.2039
CEF Câmpina Electrouilaj	Câmpina	0,319	22.08.2013	22.08.2038
CEF Berceni 1	Berceni	9,63	-	-
CEF Berceni 2	Berceni	9,36	-	-
CEF Mizil 1	Mizil	2,819	17.05.2013	17.05.2038
CEF Mizil 2	Mizil	1	11.12.2013	11.12.2038
CEF SWISS CAPS	Cornu	0,36	01.01.2019	01.01.2044
CEF Păulești 1	Păulești	2,484	16.12.2011	16.12.2036
CEF Câmpina Neptun	Câmpina	0,67	02.04.2007	02.04.2032
CEF Florești	Câmpina	0,495	30.05.2019	30.05.2044
CEF Urlați 3	Urlați	1,751	27.09.2013	27.09.2038
CEF Mizil	Mizil	1,735	08.10.2014	08.10.2039
CEF Petrotel Lukoil	Ploiești	9	28.08.2019	28.08.2044
CEF Băicoi	Băicoi	0,74	28.08.2019	28.08.2044
CEF Școala generală Florești	Florești	0,00384	22.10.2009	22.10.2034
CEF Cămin Cultural Călinești	Florești	0,00496	22.10.2009	22.10.2034
CEF Băicoi-Rasun Energy	Băicoi	0,99	12.12.2012	12.12.2037
CEF Ploiești	Ploiești	0,14	11.11.2010	11.11.2035
CEF Ploiești Negoescu	Ploiești	0,1	30.05.2019	30.05.2044
CEF Baba Ana	Baba Ana	2	20.12.2013	20.12.2038
CEF Solaria Urzicuța	Urzicuța	7,67	27.04.2016	27.04.2041
CEF SOSTENIA Ploiești	Ploiești	0,14	26.10.2016	26.10.2041
CEF Ariceștii Rahtivani 5-SFE	Ariceștii Rahtivani	9,48	18.12.2013	18.12.2038
CEF Pantazi	Pantazi	6	14.08.2013	14.08.2038
CEF Cătina	Florești	0,93	18.12.2013	18.12.2038
CEF Ariceștii Rahtivani 7	Ariceștii Rahtivani	2,197	30.12.2013	30.12.2038
CEF Ariceștii Rahtivani 8	Ariceștii Rahtivani	1,696	30.12.2013	30.12.2038
CEF Ariceștii Rahtivani 3	Ariceștii Rahtivani	9,457	20.12.2013	20.12.2038
CEF Valea Călugărească 1	Valea Călugărească	5,384	22.06.2017	22.06.2042
CEF Ciorani	Ciorani	2,5	30.10.2013	30.10.2038
CEF Strejnicu	Strejnicu	0,05	01.06.2016	01.06.2041
CEF Urlați 1	Urlați	1,9128	06.11.2013	06.11.2038
CEF Corlătești	Corlătești	1,649	13.11.2013	13.11.2038
MHC Măneciu 2	Măneciu	0,07	23.01.2013	23.01.2038
MHC Bușteni 1	Bușteni	0,782	02.07.2009	02.07.2038
MHC Bușteni 2	Bușteni	0,431	02.07.2009	02.07.2038
MHC Bușteni 3	Bușteni	0,057	02.07.2009	02.07.2038
MHC Măneciu 1	Măneciu	0,269	23.01.2013	23.01.2038
CHEMP Bănești	Bănești	3,799	10.04.2013	10.04.2038
CHEMP Florești 1	Florești	3,799	10.04.2013	10.04.2038
CHEMP Doftana	Valea Doftanei	1,936	10.04.2013	10.04.2038
CHEMP Florești 2	Florești	4,249	10.04.2013	10.04.2038
CHEMP Florești 1+2	Florești	7,324	10.04.2013	10.04.2038
MHC Băicoi	Băicoi	0,35	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Paltinu 1	Șotriile	2,24	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Voila	Lunca Mare	0,418	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Teleajen 1	Gura Vitoarei	2,706	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Teleajen 2 Coadă Malului	Coadă Malului - Măgurele	1,896	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Paltinu 3	Brebu	0,998	28.12.2006	28.12.2031

Denumire	Localitate amplasare	Putere (MW)	Data acordare licență	Data expirare licență
CHEMP Teleajen 3	Dumbrăvești	1,326	28.12.2006	28.12.2031
MHC Făget	Coadă Malului - Măgurele	0,124	28.12.2006	28.12.2031
MHC Movila Vulpilor	Paulești	0,263	28.12.2006	28.12.2031
Nedelea 1	Nedelea	0,75	28.12.2006	28.12.2031
Nedelea 2	Nedelea	0,9	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Cornu	Breaza	2,986	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Lunca Cornului	Cornu de Jos	2,856	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Câmpina	Câmpina	2,908	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Breaza	Breaza	2,125	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Comarnic	Comarnic	2,941	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Posada	Posada	6,832	28.12.2006	28.12.2031
CHEMP Doftana 1	Brebu	2,712	28.12.2006	28.12.2031
MHC Trăisteni 2 HG 1	Trăisteni	1,137	22.05.2006	22.05.2031
MHC Trăisteni 2	Trăisteni	1,2	22.05.2006	22.05.2031
MHC Negraș 1	Negraș	0,29	22.05.2006	22.05.2031
MHC Negraș 1	Negraș	0,256	22.05.2006	22.05.2031
MHC Negraș 2	Negraș	0,275	22.05.2006	22.05.2031
MHC Negraș 2	Negraș	0,29	22.05.2006	22.05.2031
MHC Tesila 1	Tesila	0,742	22.05.2006	22.05.2031
MHC Tesila 1	Tesila	0,722	22.05.2006	22.05.2031
MHC Tesila 2	Tesila	0,833	22.05.2006	22.05.2031
MHC Tesila 2	Tesila	0,722	22.05.2006	22.05.2031
CHE Măneciu	Măneciu	5	24.07.2001	24.07.2026
CHE Vălenii de Munte	Teișani	5	24.07.2001	24.07.2026
CHE Paltinu	Șotriș	5,2	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Sinaia 0	Sinaia	1	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Sinaia 1	Sinaia	1	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Sinaia 2	Sinaia	1,2	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Sinaia 3	Sinaia	1,2	24.07.2001	24.07.2026
MHC Peleş	Sinaia	0,05	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Vălenii de Munte MHC	Drajna	0,16	24.07.2001	24.07.2026
CET Biogaz Filipeștii de Pădure	Filipeștii de Pădure	1,073	26.04.2013	26.04.2038

Judetul Dolj (RO411)

► Schimbări climatice

Sectoarele cu activități ce se constituie în surse potențiale de GES la nivelul județului Dolj sunt evidențiate în Raportul județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020¹⁹, elaborat de APM Dolj, acestea fiind reprezentate de:

- Sectorul energetic industrial – transportul cărbunelui (lignit) la cele 2 termocentrale existente în județ (Sucursala Electrocentrale Ișalnița și Sucursala Electrocentrale Craiova II, aparținând CEO) și utilizarea acestuia în cazane de ardere pentru obținerea energiei electrice și a agentului termic;
- Producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică;
- Extracția petrolului și a gazelor naturale și prelucrarea țițeiului;
- Sectorul transporturilor;
- Sectorul rezidențial și public;
- Utilizarea terenurilor (sectorul silvicultură și cel al agriculturii).

Sectorul energetic industrial este unul dintre principalele surse de gaze cu efect de seră la nivelul județului Dolj. CEO este principalul generator de GES în județul Dolj prin cele două unități – Sucursala Electrocentrale Ișalnița (2 blocuri energetice de 315 MW) și Sucursala Electrocentrale Craiova II (2 blocuri energetice de 150 MW), cele 4 blocuri energetice totalizând 930 MW reprezentând ¼ din capacitatea nominală totală a CEO. Într-un top al emisiilor de CO₂ la nivelul anului 2020⁶⁰ pentru 11 instalații din EU-ETS, SE Craiova II s-a aflat pe locul 9, cu o cantitate de 0,93 Mt, iar SE Ișalnița pe ultimul loc, cu o cantitate de 0,88 Mt de CO₂.

Raportul de mediu pentru anul 2020 elaborat de CEO, publicat pe pagina de internet a APM Dolj, indică o cantitate de 932.088 tone CO₂ pentru SE Craiova II și 881.255 tone CO₂ pentru SE Ișalnița.⁶⁸ Cantitatea totală generată a reprezentat valoarea totală de emisii ETS a județului, adică 5,68% din emisiile ETS totale la nivel de național. Atât SE Ișalnița, cât și SE Craiova intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de GES (instalații ETS), cu autorizație GES conform OM nr. 1256/2021 (detalii sunt prezentate în Tabelul 3-59).

Tabel 3-59: Operatori economici din județul Dolj care dețin instalații ETS, cu autorizație GES

Denumire operator	Denumire instalație autorizată/ Amplasament	Categorie de activitate autorizată	Tip GES generat
Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Ișalnița	Sucursala Electrocentrale Ișalnița	Ardere combustibili pentru producere energie termică și electrică în cogenerare, în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20MW	CO ₂ , din: ardere cărbune (lignit), gaz natural și motorină; desulfurare gaze de ardere
Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Craiova II	Sucursala Electrocentrale Craiova II/ Craiova	Ardere combustibili pentru producere energie termică și electrică în cogenerare, în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20MW (capacitate proiectată de 1011 MW/tona/zi)	CO ₂ , din: ardere cărbune (lignit), gaz natural și motorină; desulfurare gaze de ardere (calcar)

Extracția petrolului și a gazelor naturale și prelucrarea țițeiului: Pe teritoriul județului Dolj își desfășoară activitatea parcurile de sonde de extracție Brădești și Vârteju, depozitele de țiței Vârteju și Ghercești și depozitul de produse petroliere Ișalnița, obiective industriale aparținând OMV Petrom S.A.

Producția de energie electrică și termică: Principalul producător de energie electrică și energie termică în județul Dolj este CEO, energia fiind produsă prin arderea cărbunelui (lignit extras din carierele din bazinul minier Oltenia) în 4 blocuri energetice în cadrul Sucursalei Electrocentrale Ișalnița (producție de energie electrică de 630 MW) și respectiv Sucursalei Craiova II (producție de energie electrică de 300 MW). Prin cele două grupuri de regenerare de la Craiova, CEO produce anual circa 700.000 Gcal de energie termică, ce asigură încălzirea în sistem centralizat pentru aproximativ 200.000 de locuitori ai municipiului Craiova. În restul localităților energia termică se realizează în principal prin intermediul centralelor termice individuale ce funcționează cu gaze naturale sau lemne și a sobelor ce funcționează cu cărbune sau lemne. Alimentarea cu gaze naturale la nivelul localităților din județul Dolj este în continuă creștere, majoritatea localităților fiind alimentate cu gaze din sistemul național administrat de Transgaz S.A.

Sectorul de transport: Din punct de vedere al densității rutiere, județul Dolj se situează pe ultimul loc în cadrul Regiunii Sud-Vest Oltenia. Localitățile rurale mai izolate amplasate în partea de vest a județului sunt deservite doar de drumuri județene și locale, parțial nemodernizate, iar cele amplasate în zona de sud-est a județului sunt deservite indirect prin drumuri județene care au de asemenea nevoie de lucrări de modernizare. Se menționează lipsa centurilor ocolitoare pentru principalele municipii și orașe. Raportul de mediu pentru PATJ Dolj indică faptul că, deși teritoriul județului Dolj este traversat de rețeaua feroviară europeană TEN-T centrală, calea ferată deservește un număr scăzut de localități (circa 20%). Starea tehnică a infrastructurii feroviare este necorespunzătoare, ceea ce face ca deplasarea cu trenul să se facă cu viteză redusă și durată mare de timp. În ceea ce privește transportul naval de persoane și marfă pe fluviul Dunărea, acesta este la un nivel scăzut, dintre porturile din județul Dolj doar Calafat și parțial Cetate fiind dotate cu facilitățile necesare transportului de persoane. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ în sectorul transporturilor la nivel de județ.

Sectorul rezidențial și public: Principalele surse de emisii de GES în acest sector sunt reprezentate de sistemele de asigurare a energiei termice, respectiv încălzirea locuințelor și furnizarea apei calde menajere, care se face preponderent cu combustibili fosili (gaze, cărbune, lemne). Raportul județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020¹⁹, indică următoarele cantități de emisii anuale de CO₂ generate de acest sector la nivelul județului: 2014 – 1623 mii tone, 2015 – 3849 mii tone, 2016 – 3423 mii tone.

⁶⁸ Raportul de mediu, Complexul Energetic Oltenia, anul 2020, disponibil la http://apmdj-old.anpm.ro/upload/174749_RAM2020_CEO.pdf

Schimbarea destinației terenurilor: Raportul județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020¹⁹, precizează că în anul 2020 a fost schimbată destinația pentru 2,1 ha de teren forestier, în vederea realizării obiectivului de utilitate publică reprezentat de drumul expres Craiova – Pitești. Planul de Dezvoltare Regională (PDR) al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021 – 2027⁶⁹ menționează că procentul de terenuri degradate și neproductive la nivel de județului Dolj este de 0,81% din suprafața totală a acestuia. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ generată de schimbarea destinației terenurilor la nivel de județ.

Fenomene meteorologice extreme (precipitații și arșiță): Conform Raportului anual pentru 2020 elaborat de Administrația Națională de Meteorologie⁶³, analiza intensității și duratei fenomenului de arșiță la nivelul județului Dolj a indicat pentru intervalul 1 iunie – 31 august 2020 următoarele date:

Tabel 3-60: Intensitatea și durata fenomenului de arșiță în intervalul 1.06 – 31.08.2020 în județul Dolj

Intensitatea fenomenului de „arșiță” SumTx>32	Durata fenomenului de „arșiță” Nr. zile Tx>=32	Nr. zile consecutive 01 iunie - 31 august 2020 Tx>=32	Stație
89,3	41	03.08.2020-14.08.2020 27.08.2020-31.08.2020	Bechet
87,2	41	10.08.2020-14.08.2020 27.08.2020-31.08.2020	Calafat
54,9	34	10.08.2020-14.08.2020 27.08.2020-31.08.2020	Băilești
42,4	25	06.08.2020-12.08.2020 27.08.2020-31.08.2020	Craiova

► **Eficiența energetică/ energie regenerabilă**

Sectorul de transport: Conform PDR 2021 – 2027 al Regiunii Sud-Vest Oltenia⁶⁹, la nivelul municipiului Craiova este implementat un sistem de management inteligent a transportului public, care include monitorizarea consumului de combustibil. Se menționează, de asemenea, că la nivelul regiunii Oltenia, în 2018, județul Dolj era singurul în care se folosea tramvaiul ca mijloc de transport în comun ecologic (34,4 km de linie de tramvai în municipiul Craiova).

Clădiri rezidențiale și clădiri publice: Analizând din punctul de vedere al eficienței energetice, sectorul clădirilor rezidențiale și a celor publice rămâne o sursă importantă de emisii de gaze cu efect de seră. Consumul de căldură în clădirile construite înainte de 1990 este de aproximativ 4 ori mai mare decât în clădirile construite în conformitate cu standardul actual de construcție. Conform cu PDR 2021 – 2027 al Regiunii Sud-Vest Oltenia⁶⁹, ce are la baza recensământul realizat în anul 2011, la nivelul județului Dolj, circa 99,13% din locuințele din mediul rural și respectiv 86,38% din locuințele din mediul urban sunt construite înainte de anul 1990.

Conform cu PDR 2021 – 2027 al Regiunii Sud-Vest Oltenia⁶⁹, din numărul total de locuințe convenționale de 281.175, ponderea locuințelor reabilitate termic era de 16,67% (46.868 de locuințe, din care 89,95% în mediul urban și 10,05% în mediul rural).

Energie electrică și energie termică: Cu privire la alimentarea cu energie termică, Raportul județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020¹⁹ menționează trei surse principale de încălzire și anume biomasă (lemn), gaz și sistem centralizat de termoficare, cu mențiunea că în zonele rurale, încălzirea locuințelor prin arderea lemnului în sobe este încă larg răspândită. În zonele urbane sunt folosite sisteme individuale cu funcționare pe gaze pentru asigurarea agentului termic și a apei calde menajere

Județul Dolj are un potențial ridicat de producere a energiei electrice din surse regenerabile/energie fotovoltaică, acesta fiind de circa 1300 – 1400 kWh/m²/an, măsurat ca intensitate a radiației solare. Cel mai ridicat potențial solar se înregistrează în zona central-estică a județului. Conform PDR 2021-2027 al Regiunii Sud-Vest Oltenia⁶⁹, la nivelul județului a fost implementat proiectul de modernizare a LEA 20 kV Moflești – Melinești, în vederea creșterii capacității de distribuție pentru preluarea puterii debitate de centrale fotovoltaice, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POIM 2014 – 2020, Axa Prioritară 6 – Promovarea energiei curate și eficienței energetice privind reducerea emisiilor de carbon. Tot în PDR al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021 – 2027⁶⁹ se menționează implementarea proiectului privind

⁶⁹ Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021-2027, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, și disponibil la <https://www.adroltenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-2021-2027/>

reducerea consumului mediu de energie electrică la nivelul locuințelor în municipiul Craiova, constând în montarea sistemelor de măsurare inteligentă pentru aprox. 10000 de consumatori casnici și non-casnici mici.

Conform datelor publicate de către Transelectrica în mai 2020, la nivelul județului Dolj, capacitatea de producție de energie fotovoltaică în funcțiune a fost de 65,34 MW, ceea ce a reprezentat 4,71% din capacitatea instalată de energie fotovoltaică la nivel național. Conform RJSM 2020, la sfârșitul anului 2020 la nivelul județului Dolj au fost identificate 27 de centrale fotovoltaice cu o putere instalată totală de 83,995 MW.

În Tabelul 3-61 sunt prezentate centralele fotovoltaice amplasate în județul Dolj, conform situației existente pe pagina de internet a ANRE, ianuarie 2021.

Tabel 3-61: Centrale fotovoltaice (CEF) – județul Dolj, ianuarie 2021 (Sursa: ANRE⁶⁵)

Denumire	Localitate amplasare	Putere (MW)	Data acordare licență	Data expirare licență
CEF Bistreț	Bistreț	0,54	20.12.2013	20.12.2038
CEF Melinești	Melinești	0,99	07.12.2016	07.12.2041
CEF Almaj	Almaj	0,999	02.08.2013	02.08.2038
CEF Pielești	Pielești	0,32	12.02.2020	12.02.2045
CEF Corabia	Corabia	7,007	13.02.2013	13.02.2038
CEF Cetate	Cetate	1,953	31.05.2013	31.05.2038
CEF Dăbuleni	Dăbuleni	7,5	04.02.2015	04.02.2040
CEF Băilești	Băilești	4,09	04.02.2015	04.02.2040
CEF Podari	Podari	8,988	11.03.2011	11.03.2036
CEF Melinești 3	Melinești	0,998	11.11.2015	11.11.2040
CEF Măceșu de Jos	Măceșu de Jos	0,226	19.02.2020	19.02.2045
CEF Goiești	Goiești	4,98	05.02.2014	05.02.2039
CEF Băilești – Lumina Solar	Băilești	3,5	18.12.2013	18.12.2038
CEF Craiova – Management Zenit	Craiova	0,0518	06.11.2014	06.11.2039
CEF Farcas	Farcas	0,231	08.02.2017	08.02.2042
CEF Melinești 1	Melinești	0,998	11.11.2015	11.11.2040
CEF Brabova	Brabova	0,255	17.05.2013	17.05.2038
CEF Secui	Teasc	0,997	11.12.2013	11.12.2038
CEF Solaria Urzicuța	Urzicuța	7,67	27.04.2016	27.04.2041
CEF Simnicu de Sus	Simnicu de Sus	7,92	12.06.2013	12.06.2038
CEF Cetate	Cetate	4,2	30.10.2013	30.10.2038
CEF ENERGHES Urzicuța	Urzicuța	4,23	30.10.2013	30.10.2038
CEF Leu	Leu	5,445	24.04.2013	24.04.2038
CEF Leu 2	Leu	4,995	24.04.2013	24.04.2038

Județul Gorj (RO412)

► Schimbări climatice

Sectorul industrial: Județul Gorj este județul cu cele mai mari emisii de carbon din România, ca urmare a activităților industriale desfășurate, în principal cele din industria de extracție a lignitului și producere a energiei, la care se adaugă emisiile generate de activități industriale pentru producerea de var, fabricarea produselor din ipsos, fabricarea prin ardere a produselor ceramice și industria extractivă a țițeiului și gazelor.

Cu o capacitate totală instalată de 3570 MW (la nivelul anului 2019), CEO este principalul generator de gaze cu efect de seră în județul Gorj prin două din cele mai mari termocentrale din România – SE Rovinari (1.320 MW – 4 blocuri energetice x 330 MW) și SE Turceni (1.320 MW – 4 blocuri energetice x 330 MW) care funcționează în județ. Cele 8 blocuri energetice, reprezentând circa $\frac{3}{4}$ (2640 MW) din capacitatea nominală totală a CEO, au generat în 2020 aproximativ 98,17% din cantitatea totală de emisii ETS la nivel de județ.

Într-un top al emisiilor de CO₂ la nivelul anului 2020⁶⁰ pentru 11 instalații din EU-ETS, SE Rovinari și SE Turceni s-au aflat pe al doilea loc, respectiv al treilea loc, cu o cantitate de 3,1 Mt și respectiv 2,23 Mt.

Raportul de mediu pentru anul 2020 elaborat de CEO, publicat pe site-ul APM Gorj indică o cantitate de 3.104.257 tone CO₂ pentru SE Rovinari și 2.238.437 tone CO₂ pentru SE Turceni⁶⁸.

Strategia Energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050⁵⁹, menționează că în contextul politicilor europene actuale, care au drept rezultat utilizarea din ce în ce mai redusă a combustibililor fosili, și mai ales a cărbunelui, CEO are în vedere implementarea unui Plan de restructurare și decarbonare, care să îi permită o tranziție cât mai realistă și sustenabilă către o producție de energie electrică eficientă și cu emisii de carbon cât mai reduse. Astfel, prin realizarea investițiilor propuse emisiile de CO₂ totale vor scădea de la circa 0,82 tone CO₂/MWh produs în 2020 la circa 0,58 tone CO₂/MWh începând din 2026, adică o reducere de circa 30%.

Atât SE Rovinari, cât și SE Turceni intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de GES (instalații ETS), cu autorizație GES conform OM nr. 1256/2021 (detalii prezentate în tabelul de mai jos). La aceste unități industriale se adaugă și alte sectoare industriale cu aport important de emisii de CO₂, precum industria extractivă a țițeiului și gazelor, fabricarea varului, fabricarea ghipsului și fabricarea produselor ceramice.

La nivelul anului 2020, producția de var a generat emisii ETS în cantitate de 68.418 tone CO₂, producția de ipsos a generat 26.136 tone CO₂, iar cea de ceramică o cantitate de 7.256 tone CO₂.

În Tabelul 3-62 se prezintă lista operatorilor economici din județul Gorj care dețin instalații care intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de GES (instalații ETS), cu autorizație GES, conform OM nr. 1256/2021.

Tabel 3-62: Operatori economici din județul Gorj care dețin instalații ETS, cu autorizație GES

Denumire operator	Denumire instalație autorizată/ Amplasament	Categorie de activitate autorizată	Tip GES generat
Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Rovinari	Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Rovinari	Arderea combustibililor pe amplasament, pentru producere de energie electrică, în instalații de ardere cu putere nominală totală de mai mare de 20 MW	CO ₂ , din ardere combustibili (lignit, păcură, gaze naturale, motorină), desulfurarea umedă a gazelor de ardere (carbonat de calciu) și reducerea conținutului de oxizi de azot în gazele de ardere (soluție de uree 40%)
Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Turceni	Societatea Complexul Energetic Oltenia S.A. - Sucursala Electrocentrale Turceni	Arderea combustibililor pe amplasament în instalații de ardere cu putere nominală totală de mai mare de 20 MW	CO ₂ , din ardere combustibili (lignit, păcură, gaze naturale), desulfurarea gazelor de ardere (carbonat de calciu) și denoxarea gazelor de ardere (soluție de uree 40%)
OMV PETROM S.A.	Stație de compresoare Bulbuceni Sola Turbines/ Localitatea Căpreni Bulbuceni	Arderea combustibililor pe amplasament, pentru producere de energie electrică, în instalații de ardere cu putere nominală totală de mai mare de 20 MW (puterea nominală totală a instalațiilor de pe amplasament este de 59,589 MW)	CO ₂ , din ardere gaz natural, gaz natural faclă și motorină
OMV PETROM S.A.	OMV Petrom S.A. - Centrala Iprom, Stații Compresoare Țicleni	Arderea combustibililor pe amplasament, pentru producere de energie electrică, în instalații de ardere cu putere nominală totală de mai mare de 20 MW	CO ₂ , din ardere gaz natural, gaz natural faclă
SIMCOR VAR S.A.	S.C. SIMCOR VAR S.A. – Punct de lucru Târgu – Jiu	Producerea de var sau calcinarea dolomitei sau magnezitei în cuptoare rotative sau în alte cuptoare cu o capacitate de producție de peste 50 tone/zi (capacitate proiectată de 680 tone/zi)	CO ₂ , de la arderea combustibililor (gaz natural) și decarbonizarea materiei prime (calcar)

Denumire operator	Denumire instalație autorizată/ Amplasament	Categorie de activitate autorizată	Tip GES generat
UATAA S.A. Motru	UATAA S.A. Motru	Arderea combustibililor pentru producere de energie electrică și termică în cogenerare, în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW (puterea nominală totală a instalațiilor de pe amplasament este 93 MW)	CO ₂ , din ardere lignit, păcură, gaz natural
ETEX BUILDING PERFORMANCE S.A.	ETEX BUILDING PERFORMANCE S.A.- Punct de lucru Turceni	Uscarea sau calcinarea ghipsului sau fabricarea plăcilor de ipsos și a altor produse din ghips, cu exploatarea de instalații de ardere cu o putere termică nominală de peste 20 MW	CO ₂ , de la arderea combustibililor (gaz natural)
MACOFIL S.A.	MACOFIL S.A./ Târgu Jiu	Fabricarea prin ardere de produse ceramice, cu o capacitate de producție de peste 75 tone/zi (capacitate proiectată a instalației de 500 tone/zi)	CO ₂ , de la arderea combustibililor (gaz natural) și decarbonizare materiei prime (argilă cu conținut de carbonați)

Sectorul transporturilor: La nivelul anului 2018, ponderea drumurilor județene din pământ era de 1,31% din totalul drumurilor județene. Drumurile publice, în cea mai mare parte, traversează localități, ceea ce face ca viteza de deplasare să fie redusă, cu consum mare de carburant. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ în sectorul transporturilor la nivel de județ.

Schimbarea destinației terenurilor: Raportul anual privind starea mediului în județul Gorj – 2020⁵¹ precizează, în baza informațiilor furnizate de Direcția Silvică Gorj, că în cursul anului 2020 s-au făcut scoateri definitive din fondul forestier în suprafață de 1 ha, fără schimbări de utilizare a terenului. Conform Raportul anual privind starea mediului în județul Gorj – 2020⁵², la nivelul județului Gorj nu există date cuantificate privind influența schimbărilor climatice asupra pădurilor și ecosistemelor. PDR 2021 – 2027 al Regiunii Sud-Vest Oltenia⁶⁹ menționează că procentul de terenuri degradate și neproductive la nivel de județ este de 3,47% din suprafața totală a acestuia. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ generată de schimbarea destinației terenurilor la nivel de județ.

► **Eficiența energetică/energie regenerabilă**

Sectorul de transport: Conform Planului de Dezvoltare Regională (PDR) al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021 – 2027⁶⁹, la nivelul regiunii Oltenia, în 2018, județul Gorj a fost singurul în care se folosește și troleibuzul ca mijloc de transport în comun ecologic (27,2 km de linie simplă de troleibuz în municipiul Târgu Jiu), principalele mijloace de transport utilizate fiind autobuzele și microbuzele. Parcul de vehicule la nivel de județ este într-o stare avansată de uzură fizică și morală.

Clădiri rezidențiale și clădiri publice: La nivelul județului Gorj, conform cu PDR 2021 – 2027 al Regiunii Sud-Vest Oltenia⁶⁹, ce are la baza recensământul realizat în anul 2011, din numărul total de locuințe convenționale de 159.455, ponderea locuințelor reabilitate termic era de 16,67% (23.682 de locuințe, din care 73,94% în mediul urban și 26,06% în mediul rural). Se precizează de asemenea că, la nivelul județului, circa 94,28% din locuințele din mediul rural și respectiv 76,61% din locuințele din mediul urban sunt construite înainte de anul 1990.

Energie electrică și energie termică: Conform PDR 2021-2027 al Regiunii Sud-Vest Oltenia⁶⁹, la nivelul județului Gorj a fost implementat proiectul de modernizare a LEA 20 kV Parângu – Sadu 2B – Novaci și ax LEA 20 kV Cărbunești – Novaci, în vederea creșterii capacității de distribuție pentru preluarea puterii debitate de centrale hidroelectrice de mică putere din zona de nord-est a județului Gorj, finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POIM 2014 – 2020, Axa Prioritară 6 – Promovarea energiei curate și eficienței energetice privind reducerea emisiilor de carbon.

La nivelul județului Gorj doar municipiul Motru este alimentat din sistemul de alimentare cu energie termică, în restul localităților energia termică fiind asigurată în principal prin intermediul centralelor termice individuale ce funcționează cu gaze naturale sau lemne și a sobelor ce funcționează cu cărbune sau lemne.

În ceea ce privește sursele de energie alternativă/energie regenerabilă, conform datelor publicate de către Transelectrica în mai 2020, în județul Gorj capacitatea de producție de energie fotovoltaică în funcțiune a cumulat 30,72 MW, reprezentând 2,22% din întreaga capacitate instalată de energie fotovoltaică la nivel național.

În Tabelul 3-63 sunt prezentate centralele fotovoltaice și centralele hidroenergetice amplasate în județul Gorj, la nivelul ianuarie 2021, conform datelor ANRE. De asemenea, CEO a inclus în planul de restructurare și decarbonizare, construirea de centrale eoliene pe amplasamentele depozitelor de cenușă și zgură și a haldelor de steril închise din județul Gorj, capacitatea instalată estimată fiind de circa 700 MW.

Tabel 3-63: Centrale fotovoltaice (CEF) și centrale hidroenergetice (CHE, CHEMP, MHP) – județul Gorj, ianuarie 2021 (sursa: ANRE⁶⁵)

Denumire	Localitate amplasare	Putere (MW)	Data acordare licență	Data expirare licență
CEF Copăcioasa	Scoarța	0,099	30.12.2006	30.12.2041
CEF Arcani	Arcani	2,995	09.01.2013	09.01.2038
CEF Bustuchin	Bustuchin	0,36	29.04.2020	29.04.2045
CEF Darcom	Târgu Jiu	0,0098	20.01.2012	20.01.2037
CEF Motru	Însurăței	0,36	20.01.2012	20.01.2037
CEF Pestișani	Pestișani	0,05	17.07.2019	17.07.2044
CEF Târgu Jiu 2	Târgu Jiu	0,99	20.12.2013	20.12.2038
CEF Târgu Cărbunești 1	Târgu Cărbunești	9,988	12.06.2013	12.06.2038
CEF Târgu Cărbunești 2	Târgu Cărbunești	9,988	12.06.2013	12.06.2038
CEF Tântăreni	Tântăreni	0,58	30.12.2013	30.12.2038
CEF Târgu Jiu	Târgu Jiu	0,08073	19.09.2012	19.09.2037
CEF Telești	Telești	0,267	30.12.2013	30.12.2038
CEF Poiana Turburea	Poiana	4,243	10.10.2013	10.10.2038
CHEMP				
CHEMP Novaci 1	Novaci	0,72	27.03.2019	30.06.2022
CHEMP Novaci 1 bis	Novaci	0,86	27.03.2019	30.06.2022
CHEMP Novaci 2	Novaci	0,64	27.03.2019	30.06.2022
CHEMP Novaci 3	Novaci	0,6	27.03.2019	30.06.2022
CHEMP Novaci 4	Novaci	0,6	27.03.2019	30.06.2022
CHEMP Novaci 5	Novaci	0,5	27.03.2019	30.06.2022
CHEMP Novaci 2	Novaci	1,1	14.07.2004	14.07.2029
CHEMP Novaci 3	Novaci	1,08	14.07.2004	14.07.2029
CHEMP Novaci 4	Novaci	1,08	14.07.2004	14.07.2029
CHEMP Novaci 5	Novaci	0,64	14.07.2004	14.07.2029
CHE				
CHE Turceni	Turceni	3	11.06.2012	11.06.2037
CHE Turceni	Turceni	3	11.06.2012	11.06.2037
CHE Turceni	Turceni	3	11.06.2012	11.06.2037
CHE Turceni	Turceni	0,9	11.06.2012	11.06.2037
CHE Motru	Padeș	25	24.07.2001	24.01.2026
CHE Tismana	Tismana	53	24.07.2001	24.01.2026
CHE Clocoțiș	Pestișani	10	24.07.2001	24.01.2026
CHE Vadeni	Târgu Jiu	5,5	24.07.2001	24.01.2026
CHE Vadeni	Târgu Jiu	0,8	24.07.2001	24.01.2026
MHC Suseni	Runcu	0,06	24.07.2001	24.01.2026
MHC Suseni	Runcu	0,056	24.07.2001	24.01.2026
CHEMP Tismana aval	Tismana	1,5	24.07.2001	24.01.2026
CHEMP Valea lui Iovan	Padeș	0,25	24.07.2001	24.01.2026
CHEMP Sadu	Bumbești-Jiu	0,8	28.02.2005	28.02.2030
CHEMP Brănești	Brănești	0,413	18.12.2008	18.12.2033
CHEMP Brănești Gr 3	Brănești	0,414	18.12.2008	18.12.2033
Runcu 1	Runcu	0,275	18.12.2008	18.12.2033

În ceea ce privește potențialul de energie eoliană, harta eoliană a României indică faptul că pe teritoriul Olteniei principala zonă cu potențial energetic eolian este aceea a vânturilor montane, unde viteza vântului poate depăși 8 m/s.

Judetul Hunedoara (RO423)

► Schimbări climatice

Sectorul industrial: Județul Hunedoara este unul dintre județele cu surse semnificative de generare a emisiilor de gaze cu efect de seră, ca urmare a desfășurării activităților industriale de producerea energiei electrice și a energiei termice pe bază de ulei, producerea clincheritului de ciment, producerea fontei și oțelului, precum și producerea varului. Pe teritoriul județului sunt amplasate 5 blocuri energetice (210 MW fiecare) pe bază de cărbune ale termocentralei Mintia și termocentrala de la Paroșeni (150 MW). În total, cele 6 blocuri energetice au generat în anul 2020 circa 51% din cantitatea totală de emisii ETS la nivel de județ, respectiv circa 2,4% din cantitatea totală de emisii ETS la nivel național. Celelalte surse de emisii ETS menționate au produs la nivelul anului 2020 următoarele tone de CO₂: 615.778 tone – producerea clincheritului de ciment, 82.919 tone – producția de var, 41.977 tone – producția de fontă și oțel.

Amplasată în sudul județului Hunedoara, Valea Jiului este inclusă în platforma Comisiei Europene pentru Regiuni Carbonifere în Tranziție, fiind singurul bazin carbonifer din România în care se exploatează huila încă de la mijlocul secolului al XIX-lea. Principalele surse de emisii de GES sunt reprezentate de activitățile industriale asociate minelor. Procesul de tranziție energetică prezentat în documentele strategice elaborate la nivel național în vederea alinierii la politica europeană de reducere a emisiilor GES prevăd închiderea etapizată a exploatărilor miniere până în anul 2032. Exploatățile miniere Lupeni și Lonea sunt incluse în planul de închidere a minelor, urmând ca închiderea subterană, reabilitarea și ecologizarea suprafețelor efectuate să fie realizate până la sfârșitul anului 2026. Pentru exploatățile miniere Vulcan și Livezeni, lucrările de punere în siguranță sunt prevăzute a se încheia la sfârșitul anului 2030, iar lucrările de reabilitare și ecologizare până la sfârșitul anului 2032.

În Tabelul 3-64 se prezintă lista operatorilor economici din județul Hunedoara care dețin instalații care intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de GES (instalații ETS) și sunt autorizate GES, conform OM nr. 1256/2021.

Tabel 3-64: Operatori economici din județul Hunedoara care dețin instalații ETS, cu autorizație GES

Denumire operator	Denumire instalație autorizată/ Amplasament	Categorie de activitate autorizată	Tip GES generat
Societatea Complexul Energetic Hunedoara S.A. - SE Deva	Electrocentrale Deva/ localitatea Mintia	Arderea combustibililor pentru producere de energie electrică și termică în cogenerare, în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW (putere nominală totală a instalațiilor de 2642 MW/tonă/zi)	CO ₂ , din ardere gaz natural, cărbune, păcură și motorină
HEIDELBERG CEMENT ROMÂNIA S.A.	HEIDELBERG CEMENT ROMÂNIA S.A. – Fabrica de ciment Chișcădaga	Producerea clincheritului de ciment în cuptoare rotative cu o capacitate de producție de peste 500 tone/zi (capacitate proiectată a cuptorului de clincher de 3000 tone/zi)	CO ₂ , din ardere combustibili (gaz natural, cocs) și decarbonarea materiilor prime
Complexul Energetic Hunedoara S.A. - SE Paroșeni	Complexul Energetic Hunedoara S.A. - SE Paroșeni/ localitatea Vulcan	Arderea combustibililor pentru producere de energie electrică și termică în cogenerare, în instalații de ardere cu putere nominală totală mai mare de 20 MW (puterea nominală totală a instalațiilor de pe amplasament este 587 MWt – energie electrică apă caldă, respectiv 28 MWt – asigurare abur de pornire)	CO ₂ , din ardere gaz natural, cărbune

Denumire operator	Denumire instalație autorizată/ Amplasament	Categorie de activitate autorizată	Tip GES generat
ArcelorMittal Hunedoara S.A.	ArcelorMittal Hunedoara S.A. Hunedoara	Producerea fontei sau a oțelului, inclusiv instalații pentru turnare continuă, cu o capacitate de producție mai mare de 2,5 tone/h (capacitatea proiectată a instalației este de 2400 tone/zi) Producerea sau prelucrarea metalelor feroase, atunci când sunt exploatate instalații de ardere cu o putere termică nominală de peste 20 MW (puterea proiectată este de 85,896 MW). Prelucrarea include laminoare, reîncălzitoare, cuptoare de recoacere, forje, topitorii, acoperire și decapare.	CO ₂ din ardere combustibil (gaz natural) și decarbonatare materii prime (dolomită calcinată, cocs spumare zgură, var, bauxită, magnezită, fero-mangan, silico-mangan, ferocrom)
S.C. CARMEUSE HOLDING S.R.L.	Punct de lucru Chișcădaga	Producerea de var sau calcinarea dolomitei sau a magnezitei în cuptoare rotative sau în alte cuptoare cu o capacitate de producție de peste 50 tone/zi (capacitatea proiectată a instalațiilor de pe amplasament este de 500 tone/zi)	CO ₂ din ardere combustibili (cărbune – hullă și gaz natural) și ardere – epurare carbonat (calcar)

Sectorul de transport: Județul Hunedoara se află pe primul loc între județele Regiunii de Dezvoltare Vest în ceea ce privește lungimea rețelei rutiere, cu peste 3300 km de drumuri, dintre care circa 2900 km reprezintă drumuri județene și comunale. Județul are aproximativ 40 de kilometri de autostradă și este străbătut de 3 șosele europene (E68, E79 și E673). Din punctul de vedere al drumurilor modernizate, în raport cu lungimea totală a rețelei rutiere, județul ocupă un loc relativ modest la nivelul Regiunii Vest. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ în sectorul transporturilor la nivel de județ.

Schimbarea destinației terenurilor: La nivelul județului Hunedoara, situația utilizării terenurilor conform datelor Institutului Național de Statistică la nivelul anului 2019, exprimată în procente din suprafața totală a județului, era astfel: terenuri agricole – 39,81%, terenuri neagricole – 60,18%, din care păduri și altă vegetație forestieră – 86,01%.

În ceea ce privește tendințele de schimbare a utilizării/destinației terenurilor, se menționează scăderea suprafețelor de teren agricol (incluzând terenuri arabile, pășuni, fânețe) și creșterea suprafețelor ocupate de livezi și vii, precum și creșterea suprafețelor ocupate de construcții. Suprafețele scoase din fondul forestier pentru alte utilizări în anul 2020 au fost: 0,1681 ha – suprafață totală scoasă definitiv din fondul forestier și respectiv 0,4465 ha - suprafață totală scoasă temporar din fondul forestier. Nu au fost disponibile date privind ponderea de CO₂ generată de schimbarea destinației terenurilor la nivel de județ.

► **Eficiența energetică/ eficiență energetică**

Sectorul de transport: Sistemul de transport public la nivel județean este în general ineficient și uzat moral, cu un parc de vehicule în majoritate necorespunzător din punctul de vedere al eficienței energetice. Transportul public la nivel județean este asigurat cu operatori locali, mijloacele de transport public fiind autobuzele și microbuze. Printre deficiențele transportului public în județul Hunedoara, se numără starea necorespunzătoare a mijloacelor de transport public și lipsa unei infrastructuri moderne, adecvate care să conducă la scăderea consumului de carburant.

Clădiri rezidențiale și clădiri publice: Prin reabilitare termică, există un potențial important cu privire la reducerea consumului de energie primară, precum și a emisiilor de GES aferente clădirilor multifamiliale, estimându-se o reducere consistentă a consumului de energie primară (cu 47%), cât și a indicelui de emisii echivalent CO₂ (cu 50%). Conform datelor cuprinse în „Studiul privind fundamentarea investițiilor pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor, POR Vest 2021 – 2027”⁷⁰, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare

⁷⁰ POR VEST 2021-2027, Studiu privind fundamentarea investițiilor pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, și disponibil la https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2021/04/Studiu_eficienta_energetica_POR_Vest_2021_2027_16.04_ora-14.pdf

Regională Vest, în județul Hunedoara, ponderea gospodăriilor în locuințe colective (blocuri de apartamente) la nivelul anului 2019 a fost de 33% din totalul de 345.884 înregistrate la nivelul regiunii de vest în mediul urban, conform datelor Institutului Național de Statistică. De asemenea, ponderea blocurilor de locuințe în județul Hunedoara este de circa 35% din numărul total de 7096 la nivelul Regiunii Vest.

Conform aceluiași Studiu menționat mai sus, majoritatea blocurilor de locuințe au fost construite înainte de anul 2000, respectiv 93% în perioada 1950 – 1999, indicându-se un procent de 5,4% de blocuri de apartamente reabilitate termic din totalul de blocuri de apartamente din județul Hunedoara. Se menționează, de asemenea, că în județul Hunedoara există 100 clădiri deținute de autoritățile publice (conform statisticii care poate fi găsită la <https://www.mldpa.ro/pages/inventarulcladirilor>), 70% fiind construite în perioada 1950 – 1999, iar ponderea clădirilor publice reabilitate termic prin programul POR 2014 – 2020 a fost de 43% din totalul la nivel de regiune, respectiv 24 de clădiri.

Energie electrică și energie termică: La nivelul județului, o parte din rețelele de energie electrică prezintă diferite grade uzură, necesitând lucrări de reparații/înlocuire. În județul Hunedoara există un număr mare de orașe fără distribuție de energie termică. Sistemele de încălzire existente în majoritatea localităților sunt reprezentate de sisteme de încălzire individuale din surse proprii, microcentrale de apartament sau sobe, combustibilii utilizați fiind lemn și deșeuri din lemn (preponderent), urmate de gaze naturale și cărbune.

În județul Hunedoara nivelul resurselor de energie regenerabilă este ridicat, fiind împărțit în energie hidroelectrică, energie solară, biomasă și biogaz. De asemenea, Valea Jiului reprezintă o zonă cu potențial eolian, viteza vântului fiind mai mare de 10 m/s. În județ există un potențial energetic de 237 TJ, din care 77,55% este alcătuit din biomasă agricolă și 22,45% este biomasă forestieră.

Conform ultimelor date publicate de către Transelectrica în mai 2020, capacitatea de producție de energie fotovoltaică în funcțiune la nivelul județului Hunedoara a cumulat doar 1,51 MW, respectiv 0,11 MW din întreaga capacitate instalată de energie fotovoltaică.

În Tabelul 3-65 este prezentată situația centralelor fotovoltaice, precum și a centralelor hidroenergetice/microhidrocentrale din județul Hunedoara, conform situației existente pe pagina de internet a ANRE în ianuarie 2021.

Tabel 3-65: Centrale fotovoltaice (CEF) și centrale hidroelectrice (CHE, MHC, CHEMA) – județul Hunedoara, ianuarie 2021 (sursa: ANRE⁶⁵)

Denumire	Localitate amplasare	Putere (MW)	Data acordare licență	Data expirare licență
CEF Deva	Deva	0,07	10.12.2004	10.12.2039
CEF Călan Fero	Călan	0,058	09.11.2016	09.11.2041
CEF Hunedoara	Hunedoara	0,05	17.05.2013	17.05.2038
CEF Baru	Baru	0,4992	27.11.2013	27.11.2038
CEF General Berthelot – ETI	General Berthelot	0,44	27.11.2019	27.11.2044
CEF Romstal Imex	Deva	0,12	11.11.2010	11.11.2035
CEF Deva Sava Exim	Deva	0,099	08.04.2015	08.04.2040
CEF SWISS TRADE	Hunedoara	0,045	01.07.2015	01.07.2020
MHC Polatiste	Petroșani	0,2	08.11.2007	08.11.2032
MHC Valea cu Pești	Lupeni	0,2	08.11.2007	08.11.2032
MHC Brazi - Vulcan	Vulcan	0,034	08.11.2007	08.11.2032
MHC Orăștie	Orăștie	0,197	19.04.2012	19.04.2037
CHEMA Tăia	Petrița	3,645	16.12.2011	16.12.2036
CHEMA Baru	Baru	0,99	19.11.2014	19.11.2039
CHE Râul Mare	Clopotiva	167,5	24.07.2001	24.07.2026
CHE Râul Mare	Clopotiva	7	24.07.2001	24.07.2026
CHE Ostrovul Mic	Ostrov	7,95	24.07.2001	24.07.2026
CHE Ostrovul Mare	Ostrov	7,95	24.07.2001	24.07.2026
CHE Cârnești 1	Cârnești	7,95	24.07.2001	24.07.2026
CHE Cârnești 2	Cârnești	5,75	24.07.2001	24.07.2026
CHE Pâclișa	Pâclișa	7,95	24.07.2001	24.07.2026
CHE Totești 1	Totești	7,95	24.07.2001	24.07.2026
CHE Totești 2	Totești	7,95	24.07.2001	24.07.2026
CHE Hațeg	Hațeg	7,95	24.07.2001	24.07.2026
CHE Subcetate	Subcetate	6	24.07.2001	24.07.2026

Denumire	Localitate amplasare	Putere (MW)	Data acordare licență	Data expirare licență
CHE Subcetate	Subcetate	0,215	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Dobra 1	Cerbal	0,2	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Dobra 1	Cerbal	0,41	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Valea Cracului 3	Zeicani	0,186	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Valea Cracului 3	Zeicani	0,187	24.07.2001	24.07.2026
MHC Valea de Pești	Câmpu lui Neag	0,2	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Godeanu 1	Grădiștea de Munte	0,2	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Godeanu 2	Grădiștea de Munte	0,33	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Buta	Câmpu lui Neag	0,246	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Buta	Câmpu lui Neag	0,245	24.07.2001	24.07.2026
CHE Plopi	Breteia Română	6	24.07.2001	24.07.2026
CHE Bretea	Breteia Română	6,282	24.07.2001	24.07.2026
CHEMP Cinciș	Teliucu Superior	1,087	26.11.2002	26.22.2027

3.1.7 Managementul deșeurilor

Informațiile privind managementul deșeurilor au fost colectate din sursele oficiale existente la nivelul județelor Mureș, Galați, Prahova, Dolj, Gorj și Hunedoara, respectiv Planurile de Gestionare a Deșeurilor în aceste județe și Rapoartele anuale privind Starea Mediului – APM din fiecare județ, Hotărâri ale Consiliilor Județene, baza de date a Institutului Național de Statistică.

Județul Mureș (RO125)

Deșeuri municipale

Gestionarea deșeurilor municipale se realizează în cadrul Sistemului Integrat de Gestionare a Deșeurilor implementat în județ, care deservește o populație de cca. 533.186 locuitori, estimată în scădere până în anul 2040 la cca. 468.675 locuitori (proiecție), cantitățile de deșeuri gestionate evoluând de la 178677 tone/an (proiecție 2020) la cca. 154.316 tone/an (proiecție) în anul 2040.

Colectare și transfer: Gradul de acoperire cu servicii de salubritate în prezent este de 100%, organizat pe 7 zone de operare Zona 1. Sânpaul, Zona 2. Târgu Mureș, Zona 3. Sighișoara, Zona 4. Reghin, Zona 5. Târnăveni, Zona 6. Bălăușeri, Zona 7. Râciu.

Serviciile de colectare și transport, pentru 6 dintre cele 7 zone de operare, au fost delegate în urma licitației către trei operatori.

Exceptând zona de colectare 1. Sânpaul, pentru care transportul deșeurilor se asigură direct, în fiecare dintre celelalte zone de colectare există câte o stație de transfer deșeuri.

Informațiile privind operatorii delegați pentru colectare și transport au fost preluate din Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) pentru județul Mureș, 2020 – 2025⁷¹, aprobat prin HCJ nr. 91/27.05.2021, valabile la nivelul anului 2019 – 2020.

De menționat că, prin Hotărârile Consiliului Județean nr. 7, 8, 9 și 10 din 28 ianuarie 2021, au fost reziliate Contractele de delegare a gestiunii activităților de colectare și transport a deșeurilor municipale și a altor fluxuri de deșeuri pentru zonele 1.Sânpaul, 4.Reghin, 6.Bălăușeri și 7.Râciu, incluzând operarea stațiilor de transfer din zonele 4, 6 și 7. Până la încheierea unor noi contracte de delegare, serviciile vor fi prestate prestatorii delegați anterior.

Tratare: În prezent sunt în funcțiune două stații de sortare, la Cristești – operator S.C. IRIDEX GROUP IMPORT EXPORT S.R.L., construită în cadrul SMIDS și la Sighișoara – operarea stației de sortare Sighișoara este asigurată de Municipiul Sighișoara prin operatorul S.C. ECO SERV SIG S.R.L., construită prin programul PHARE CES 2005. Stația de sortare Sighișoara a fost integrată în SMIDS.

⁷¹ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Mureș, 2020-2025, disponibil la http://apmms-old.anpm.ro/upload/182035_PJGD%20Mures_2020-2025_FINAL.pdf

Stațiile de sortare Acățari, Reghin, Târnăveni, Bălăușeri și Râciu nu au fost integrate în SMID, urmând a fi folosite ca stații de transfer și/sau Centre de colectare.

Stația de compostare Cristești deservește zonele 2, 3 și 4.

STMB Sânpaul a fost realizată în cadrul proiectului SMIDS Mureș și este operațională, fiind amplasată în aceeași incintă cu depozitul conform Sânpaul.

Depozitare: În județul Mureș s-au închis definitiv toate depozitele neconforme, prin implementarea Proiectului SMIDS.

Depozitele conforme în care se face eliminarea deșeurilor în anul 2020 sunt:

- Sânpaul – cu capacitate proiectată de 4.900.000 m³, în operare celula 1 cu capacitate proiectată de 1250000 m³, din care disponibil 1698000 m³.
- Sighișoara** – cu capacitate proiectată 411000 m³, din care disponibil 146000 m³.

Deșeuri industriale

Organizarea managementului deșeurilor de producție este agenților economici care le-au generat. Producătorii de deșeuri industriale își gestionează prin mijloace proprii colectarea, transportul și eliminarea/valorificarea deșeurilor sau contactează serviciile respective cu firme specializate și autorizate conform legii. În județul Mureș există firme specializate pentru colectare și depozitare temporară a deșeurilor periculoase.

Pe teritoriul județului Mureș există depozite de deșeuri de producție ocupând o suprafață ocupată de cca. 52 ha.

Pe platforma fostei societății BICAPA S.A. Târnăveni există 3 bătăle cu deșeuri periculoase. Pe aceste bătăle s-a sistat depozitarea deșeurilor la 31 decembrie 2006, urmând a se realiza ecologizarea zonei. Aceste bătăluri au fost preluate de către S.C. WASTES ECOTECH S.R.L. București în anul 2012.

S.C. AZOMUREȘ S.A. Târgu Mureș a transferat în anul 2011 iazul batal în suprafață de 32 ha către Consiliul local al municipiului Tg Mureș. Pe acest iaz batal s-a sistat depozitarea la 31 decembrie 2006, lucrările fiind realizate conform procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 75938/8634 din 18.12.2020.

SNGN ROMGAZ – Sucursala Târgu Mureș a construit și pus în funcțiune în anul 2000 un depozit regional de deșeuri cu o suprafață de 2,5 ha pentru depozitarea deșeurilor specifice de la industria gaziferă.

Cantitățile de deșeuri de producție generate în județul Mureș, nu se cunosc cu exactitate. Raportarea cantităților de deșeuri generate se bazează pe estimarea lor ca volum, și uneori pe bilanțul de materiale.

Pe teritoriul județului Mureș nu există în funcțiune depozit de deșeuri periculoase și nici instalații pentru co-incinerare deșeuri periculoase.

Societățile autorizate pentru colectarea și transportul deșeurilor periculoase, colectează deșeurile și le tratează sau le valorifică /elimină prin unități autorizate.

În cazul deșeurilor nepericuloase rezultate în procesul de producție, gestionarea acestor deșeuri este încredințată doar firmelor autorizate. Aceste firme colectează deșeurile industriale atât din județ cât și din țară.

Din raportările agenților economici, în anul 2019 s-au colectat cca. 183503,714 tone deșeuri din care 141761,520 tone au fost valorificate, iar 32972,177 tone predate spre eliminare prin unități autorizate.

Fluxuri speciale de deșuri

1) Deșuri de echipamente electrice și electronice (DEEE)

În județul Mureș există 35 de producători și importatori de echipamente electrice și electronice care dețin înregistrare valabilă pe site-ul ANPM, cantitățile de DEEE fiind reflectate în cantitățile importate la nivel național, respectiv DEEE gestionate.

La nivelul județului Mureș, cantitățile gestionate sunt prezentate în Tabelul 3-66. Există 31 agenți economici (puncte de lucru) autorizați să colecteze deșuri de echipamente electrice și electronice, dintre care doi agenți economici sunt autorizați să desfășoare activitatea de colectare/tratare deșuri de echipamente electrice și electronice. Nu toate cantitățile colectate sunt prelucrate de operatorii din județ.

Tabel 3-66: DEEE colectate în perioada 2016-2019 în județul Mureș

DEEE colectate (tone)	2016	2017	2018	2019
- de la operatori economici	448,178	578,550	643,759	373,494
- de la populație	774,475	873,691	1.085,616	881,253
Total	1.222,653	1.452,241	1.728,375	1.254,747

2) Deșuri de ambalaje

Cantitățile de deșuri de ambalaje colectate în perioada 2016-2019 în județul Mureș, raportate de către operatorii economici autorizați sunt prezentate în Tabelul 3-67, valorile indicând o tendință de scădere a colectării deșurilor de ambalaje.

Tabel 3-67: Cantitatea de deșuri de ambalaje colectată în județul Mureș

Cantitate de deșuri de ambalaje colectată (tone)				
Material	2016	2017	2018	2019
Sticlă	845,356	592,144	2.195,467	317,759
Plastic	13.259,786	18.131,216	22.925,008	21.458,936
Hârtie/Carton	11.150,488	10.726,246	9.634,030	8.393,697
Metal	1.079,134	1.820,930	1.011,568	1.037,508
Lemn	13.259,786	9.606,736	9.303,677	4.032,844
Altele	11.150,488	0,000	0,000	0,000
Total	50.745,038	40.877,272	45.069,750	35.240,744

În județul Mureș există facilități de reciclare pentru deșeurile de ambalaje din mase plastice, sticlă și lemn, iar în județele limitrofe există posibilitatea reciclării și pentru deșeurile de hârtie.

3) Vehicule scoase din uz (VSU)

În județul Mureș există 48 puncte de lucru a societăților autorizate să desfășoare activități de colectare, dezmembrare și valorificare a vehiculelor scoase din uz, din care 12 puncte de lucru sunt autorizate doar pentru activitatea de colectare. Din componentele vehiculelor scoase din uz se valorifică aproximativ 85%-95% din masa vehiculului, restul fiind eliminat.

Evoluția VSU colectate din județ este prezentată în Tabelul 3-68.

Tabel 3-68: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Mureș în perioada 2016-2019

VSU colectate (bucăți)	2016	2017	2018	2019
	1104	1224	2022	2526

Se constată creșterea continuă a cantității de VSU colectate în județul Mureș.

Județul Galați (RO224)

Deșeuri municipale

În județul Galați nu este implementat un sistem de management integrat al deșeurilor, în prezent fiind construite componentele viitorului SMID (depozit deșeuri, instalație TMB etc.).

Colectare și transfer: Gestionarea deșeurilor municipale trebuie să acopere deservirea unei populații de cca. 500.213 locuitori, estimată în scădere până în anul 2040 la cca. 397.850 locuitori, cantitățile de deșeuri gestionate evoluând de la 148.908 tone/an (estimat 2020) la cca. 142.588 tone/an (estimat 2035).

Serviciile de colectare și transport sunt asigurate fragmentat din punct de vedere teritorial de servicii locale comunale și de firme specializate.

Conform Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) pentru județul Galați⁷², aprobat prin HCJ nr. 157/30.06.2021, „în anul 2019, din cele 65 de localități ale județului Galați, 63 de localități sunt deservite de servicii de salubritate iar pentru 2 (Cuca și Fântânești) contractele sunt în curs de semnare. Însă, din analiza situației existente a rezultat că în ciuda faptului că 99% din UAT-uri au încheiate contracte de colectare și transport deșeuri, populația deservită de servicii de salubritate a scăzut (cantitățile de deșeuri municipale colectate având o tendință descrescătoare începând cu anul 2017).”

Tratare:

- Sortare: Stația de sortare Galați, capacitate 6.000 t/an (realizată prin fonduri ISPA) operator SP ECOSAL; Stația de sortare Tecuci, capacitate 5-7 t/ora respectiv 17.500 t/an (realizată prin fonduri Phare CES) nu este funcțională.
- Compostare: Stația de compostare este situată pe același amplasament cu stația de sortare și are o capacitate de 10.000 tone/an (conform autorizație de mediu), operator SP ECOSAL; stația de compostare Tg. Bujor nu mai este funcțională din 2014.

Depozitare: În județul Galați există un singur depozit conform în operare, la Tirighina (investiție ISPA), care deservește Municipiului Galați plus 5 comune limitrofe și 4 depozite neconforme care au sistat activitatea de depozitare etapizat până la data de 16 iulie.

Având în vedere lipsa capacităților de depozitare la nivelul județului, după sistarea activității depozitului neconform de la Tecuci, deșeurile municipale colectate din județ (mai puțin localitățile deservite de depozitul Tirighina) au fost eliminate la depozite din alte județe.

Investiții planificate prin PJGD Galați⁷²:

- Achiziționarea și furnizarea de echipamente de colectare și transport în zona deservită de viitorul operator de colectare;
- Construirea și darea în operare a 3 stații de transfer la Tecuci, Tg. Bujor și Galați în vederea optimizării transportului deșeurilor municipale de la generatori la instalațiile de deșeuri;
- Construirea și darea în operare a cel puțin unui centru pentru pregătirea pentru reutilizare a deșeurilor municipale;
- Realizarea de capacități suplimentare pentru tratarea deșeurilor reciclabile colectate separat, respectiv construirea și darea în operare a stației de sortare Valea Mărului cu o capacitate de 6.000 t/an;
- Construirea și darea în operare a unei noi stații de compostare la Tecuci cu o capacitate medie estimată de 700 t;
- Repunerea în funcționare a stației de compostare existente la Tg. Bujor (investiție PHARE);
- Construirea și darea în operare a unei instalații de digestie anaerobă Galați cu o capacitate totală de 85.000 tone;
- Construirea și darea în operare a instalației de tratare mecano-biologică Galați cu digestie anaerobă, cu o capacitate totală estimată de pentru tratarea mecanică de 60.000 t/an;
- Construirea și darea în operare a unui nou depozit județean la Valea Mărului pentru depozitarea deșeurilor municipale;

⁷² Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Galați, disponibil la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/pjgd2021/pjgd-galati.pdf>

- Sistarea activității de depozitare la depozitul de la Tirighina;
- Închiderea depozitului neconform Tecuci;
- Operarea a cel puțin 2 noi centre de stocare temporară pentru deșeurile menajere periculoase astfel: cel puțin 1 punct în Municipiul Tecuci și cel puțin 1 punct în Tg. Bujor;
- Operarea a cel puțin 2 noi centre de stocare temporară pentru deșeurile voluminoase și textile astfel: cel puțin 1 punct în Municipiul Tecuci și cel puțin 1 punct în Tg. Bujor.

Deșeuri industriale

Activitățile economice din județ, în cadrul cărora se produc cele mai mari cantități de deșeuri de producție sunt:

- Industria prelucrătoare;
- Producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- Alte activități.

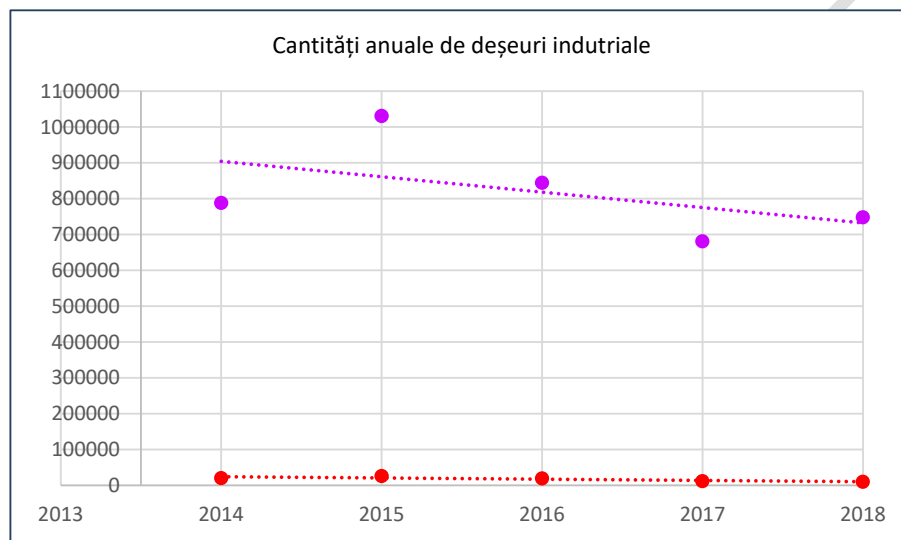

Figura 3-176: Evoluția cantităților de deșeuri industriale generate

Sursa: Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020 – APM Galați¹⁵

Se poate remarca în Figura 3-176 tendința descendentă a generării cantității de deșeuri industriale periculoase, concomitent cu tendința descendentă a cantității totale de deșeuri industriale generate, datorate în mare parte contracte/închiderii unor activități industriale.

Toate depozitele de deșeuri industriale periculoase și nepericuloase neconforme din județul Galați cuprinse în anexa nr. 5 a HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor au sistat depozitarea la termenele impuse:

- hidrohalda ArcelorMittal până la 30 decembrie 2006, La hidrohalda ArcelorMittal (depozit de deșeuri periculoase neconform) închiderea a fost finalizată, conform procesului verbal de recepție din 15.04.2010;
- halda de zgură Elnav până la 16 iulie 2009;
- halda de zgură ArcelorMittal până la 16 iulie 2009.

Halda de zgură de la S.C. ELNAV S.A. ocupă o suprafață de 0,55 ha, acumulând aproximativ 25000 tone deșeuri.

S.C. ELNAV S.A. Galați a obținut autorizație de mediu cu program de conformare în vederea valorificării deșeurilor de pe halda și realizarea lucrărilor de închidere a depozitului, până în aprilie 2017. În prezent, S.C. ELNAV S.A. se află în procedura de faliment și nu mai poate desfășura activitatea de valorificare a deșeurilor de pe haldă. Lichidatorul judiciar nu a făcut demersuri pentru finalizarea procedurii de reglementare.

Halda de zgură de la S.C. ArcelorMittal S.A. Galați ocupă o suprafață de 110 ha și a fost dată în folosință în 1968, acumulând 59 de milioane de tone de deșeuri industriale rezultate din procesul de fabricare a

oțelului. În prezent, se realizează procesarea zgurii din Halda de zgură în conformitate cu prevederile Autorizației Integrate de Mediu nr. 01/24.08.2015, revizuită în 05.03.2020.

S.C. OMV PETROM S.A. desfășoară activități de bioremediere și de depozitare a deșeurilor pe amplasamentul situat în extravilanul comunei Smârdan (AIM nr. 3/2014). Stația de bioremediere are o capacitate de tratare de 35000 m³/an și este destinată tratării biologice a solului contaminat cu produse petroliere și a sedimentului solid rezultat din activitatea de procesare a reziduurilor petroliere generate din activitatea de exploatare petrolieră a OMV PETROM S.A. Eliminarea se face la depozitul propriu de deșeuri industriale nepericuloase, cu o capacitate proiectată de 898.000 mc, din care celula 1, funcțională, de 400.000 mc.

În județ există o instalație de incinerare a deșeurilor industriale și spitalicești periculoase operată de societatea DECINERA S.R.L. (AIM nr. 2/2012) cu capacitate proiectată de 1575 kg deșeu/oră, corespondentă a 31,5 tone/zi, respectiv 10000 tone/an. Societatea nu a desfășurat activitate în perioada 2013 – 2020.

Fluxuri speciale de deșeuri

1) Deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE)

În județul Galați există 16 de producători de echipamente electrice și electronice care dețin înregistrare valabilă pe site-ul ANPM, cantitățile de EEE fiind reflectate în cantitățile raportate la nivel național, respectiv DEEE gestionate.

La nivelul județului Galați, cantitățile gestionate sunt prezentate în Tabelul 3-69, există 15 agenți economici (puncte de lucru) autorizați să colecteze/trateze deșeuri de echipamente electrice și electronice, dintre care doi agenți economici sunt autorizați să desfășoare activitatea de colectare/tratare deșeuri de echipamente electrice și electronice. Nu toate cantitățile colectate sunt prelucrate de operatorii din județ.

Tabel 3-69: DEEE colectate în perioada 2016-2020 în județul Galați

DEEE colectate (tone)	2016	2017	2018	2019	2020
	79,866	82,278	234,667	270,680	181,230

2) Deșeuri de ambalaje

Cantitățile de deșeuri de ambalaje colectate în perioada 2016-2020 în județul Galați raportate de către operatorii economici autorizați nu sunt disponibile pentru anii 2019-2020, iar pentru anii precedenți, 2016 – 2017, informațiile nu se regăsesc în informările publice. În anul 2018 au fost colectate de la populație și agenți economici 10214,062 tone de deșeuri de ambalaje de către operatorii economici autorizați

În județul Galați, la sfârșitul anului 2020, erau autorizați 114 de agenți economici cu 147 de puncte de lucru pentru colectarea diferitelor tipuri de ambalaje, (față de 171 în 2019) și 5 agenți economici care dețin instalații de reciclare autorizate pentru topirea, mărunțirea și granulara diferitelor tipuri de materiale plastice.

3) Vehicule scoase din uz (VSU)

În județul Galați au desfășurat activitate de colectare/tratare VSU 14 agenți economici.

Evoluția VSU colectate din județ este prezentată în Tabelul 3-70.

Tabel 3-70: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Galați în perioada 2016-2020

VSU colectate (bucăți)	2016	2017	2018	2019	2020
	1149	1386	2021	2002	1769

Se constată scăderea cantității de VSU colectate în județul Galați, după anul 2018.

Județul Prahova (RO316)

Deșeuri municipale

Gestionarea deșeurilor municipale se realizează în cadrul Sistemului Integrat de Gestionare a Deșeurilor implementat în județ, care deservește o populație de cca. 712.447 locuitori, estimată în scădere până în anul 2040 la cca. 562.835 locuitori, cantitățile de deșeuri gestionate evoluând de la 236.087tone/an (estimat 2020) la cca. 184.733 tone/an (estimat 2040).

Colectare și transfer: Prin implementarea Sistemului de Management Integrat al deșeurilor, județul Prahova a fost împărțit în 7 zone de colectare, fiind încheiate contracte de delegare prin concesiune a gestiunii activității de colectare, transport și transfer a deșeurilor municipale cu 4 operatori de salubritate.

În județul Prahova s-au realizat 5 stații de transfer, în localitățile Bușteni (zona 1), Drăgănești (zona 3), Urlați (zona 4), Valea Doftanei (zona 6) și Câmpina (zona 7) investiție privată a operatorului SC FLORICON SALUB SA integrată în SMID.

Tratare:

- Sortare: stația Boldești – Scăieni realizată în cadrul proiectului SMID Prahova este în funcțiune din 2016, operarea fiind delegată în prezent SWO (SOLID WASTE OPERATION) PRAHOVA S.R.L., stația Vălenii de Munte a fost pusă în funcțiune în anul 2012 și este operată de COMPANIA DE SERVICII PUBLICE ȘI ENERGII REGENERABILE PRAHOVA S.A., stația Drăgănești a fost realizată din fonduri PHARE a fost pusă în funcțiune în anul 2010 și este în proprietatea UAT Drăgănești.
- Compostare: Stația de compostare Balta Doamnei – proprietatea Consiliului Local Balta Doamnei și este operată de către ROSAL GRUP S.A., Instalația de compostare Ploiești realizată în incinta TMB Ploiești, operată de SWO (SOLID WASTE OPERATION) Prahova S.R.L.
- instalațiile de tratare mecano-biologică (TMB), în proprietatea Consiliului Județean Prahova și este operată de SWO (SOLID WASTE OPERATION) Prahova S.R.L.

În județul Prahova nu există instalații de tratare termică a deșeurilor.

Depozitare: În județul Prahova infrastructura pentru depozitarea deșeurilor cuprinde:

- 1 depozit conform la Boldești-Scăieni cu o capacitate proiectată de 2.566.530 m³, din care disponibil 464.700 m³ (decembrie 2018) – operator delegat VITALIA SERVICII PENTRU MEDIU – TRATAREA DEȘEURILOR S.R.L.
- 1 depozit conform la Vălenii de Munte cu o capacitate proiectată de 330.000 m³, din care disponibil 6.360 m³ (decembrie 2018) – operator COMPANIA DE SERVICII PUBLICE ȘI ENERGII REGENERABILE PRAHOVA S.A.
- 2 depozite conforme (Bănești și Băicoi) – depozitare sistată ca urmare a epuizării capacității.

În județul Prahova s-au închis toate depozitele neconforme.

Investiții planificate prin Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) pentru județul Prahova⁷³, aprobat prin HCJ nr. 176/16.12.2019:

- Achiziționarea de dotări pentru eficientizarea sistemului de colectare separată;
- Retehnologizarea Stațiilor de transfer Bușteni și Urlați, respectiv achiziționarea a 6 prescontainere sau similar, câte 3 pentru fiecare stație;
- Transformarea depozitului de deșeuri de la Vălenii de Munte în Stație de transfer;
- Eficientizarea/ modernizarea instalațiilor de sortare Vălenii de Munte și Drăgănești și, după caz, a Stației de compostare Balta Doamnei;
- Eficientizarea/ modernizarea instalației TMB;
- Înființarea unor puncte de colectare a fracțiilor reciclabile din deșeuri menajere, inclusiv deșeuri voluminoase, deșeuri periculoase, uleiuri uzate alimentare și alte fluxuri (ex. lemn, textile, deșeuri din construcții și desființări de la populație etc.) prin aport voluntar;

⁷³ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Prahova, disponibil la <https://cjph.ro/wp-content/uploads/2021/11/PJGD-FINAL-var6-noiembrie2019.pdf>

- Închiderea definitivă a depozitelor conforme care au sistat depozitarea (Băicoi și Bănești) și închiderea depozitului conform Vălenii de Munte;
- Realizare capacități noi de depozitare/ depozit nou.

Deșeurile industriale

Activitățile economice din județ, în cadrul cărora se produc cele mai mari cantități de deșeurile de producție sunt:

- Fabricarea produselor obținute din prelucrarea țiteiului;
- Extracția pietrișului și nisipului;
- Producția de energie electrică;
- Extracția și prepararea cărbunelui;
- Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții;
- Tăierea și rindeluirea lemnului.

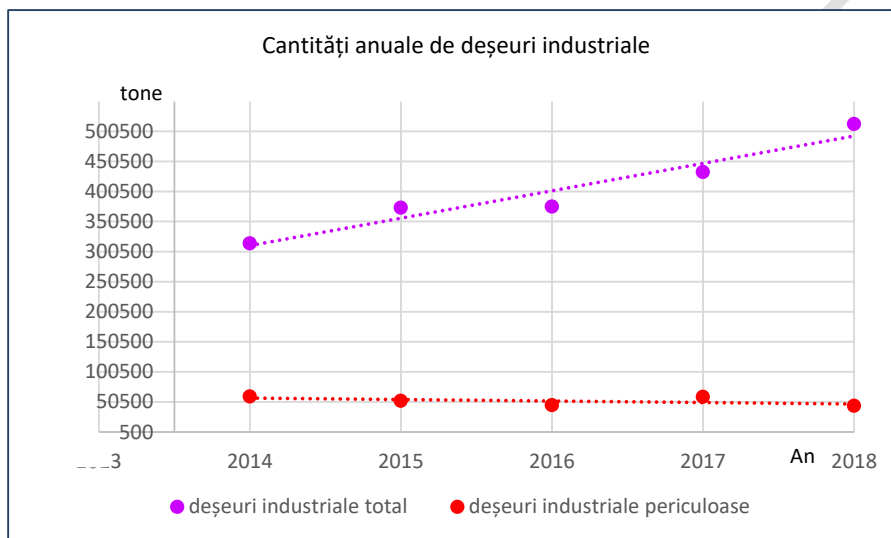

Figura 3-177: Evoluția cantităților de deșeurile industriale generate

Sursa: Raportul anual privind starea mediului în județul Prahova, 2020 – APM Prahova⁵⁰

Din Figura 3-177 se poate remarca tendința descendentă a generării cantității de deșeurile industriale periculoase, dar este important de observat tendința de creșterea relativ abruptă a cantității totale de deșeurile industriale generate.

La nivelul județului Prahova, sunt în operare două depozite de deșeurile industriale:

- un depozit pentru deșeurile periculoase, situat în comuna Ariceștii Rahtivani, sat Târgșoru Nou, administrat de ECOMASTER SERVICII ECOLOGICE S.R.L., cu o capacitate proiectată de 1576000 tone și un volum de 985000 m³, care din anul 2017 are și o celula pentru deșeurile industriale nepericuloase cu o capacitate construită de 106000 m³;
- un depozit pentru deșeurile industriale nepericuloase, situat în orașul Băicoi, administrat de VITALIA SALUBRITATE PRAHOVA S.R.L., cu o capacitate proiectată de 1100000 m³.

La nivelul județului este în operare un incinerator pentru deșeurile periculoase și nepericuloase, amplasat în comuna Brazi, sat Negoiești, operator ECO BURN S.R.L. Instalația are o capacitate de ardere de 4000 tone/an deșeurile. În anul 2019 a fost colectată o cantitate de 5 477 tone deșeurile, din care o cantitate de 5 097 tone deșeurile a fost incinerată.

Fluxuri speciale de deșeurile

1) Deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE)

În județul Prahova există 31 de producători de echipamente electrice și electronice care dețin înregistrare valabilă pe site-ul ANPM, cantitățile de EEE fiind reflectate în cantitățile raportate la nivel național, respectiv DEEE gestionate.

La nivelul județului Prahova, cantitățile gestionate sunt prezentate în Tabelul 3-71, există 29 agenți economici (puncte de lucru) autorizați să colecteze/trateze deșeuri de echipamente electrice și electronice la sfârșitul anului 2019.

Tabel 3-71: DEEE colectate în perioada 2014-2018 în județul Prahova

DEEE colectate (tone)	2014	2015	2016	2017	2018
	439,73	427,27	629,25	850,00	1.414,00

2) Deșeuri de ambalaje

Cantitățile de deșeuri de ambalaje colectate în perioada 2014-2018 în județul Prahova, raportate de către operatorii economici autorizați sunt prezentate în Tabelul 3-72, valorile indicând o tendință de creștere a colectării deșeurilor de ambalaje.

Tabel 3-72: Cantitatea de deșeuri de ambalaje colectată în județul Prahova

Deșeuri de ambalaje (tone)	2014	2015	2016	2017	2018
	39469,5	36293,2	55052,5	61268,9	57151,8

În județul Prahova există facilități de reciclare pentru deșeurile de ambalaje din mase plastice, sticlă și lemn, iar în județele limitrofe există posibilitatea reciclării și pentru deșeurile de hârtie.

3) Vehicule scoase din uz (VSU)

În județul Prahova, în anul 2019, au desfășurat activitate 18 agenți economici autorizați pentru activitatea de colectare/tratare/ dezmembrare VSU.

Evoluția VSU colectate din județ este prezentată în Tabelul 3-73.

Tabel 3-73: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Prahova în perioada 2016-2020

VSU colectate (bucăți)	2014	2015	2016	2017	2018
	1755	1944	1864	1230	1752

Se observă un nivel relativ constant al cantității de VSU colectate în județul Prahova, exceptând anul 2017.

Județul Dolj (RO411)

Deșeuri municipale

Gestionarea deșeurilor municipale se realizează în cadrul Sistemului Integrat de Gestionare a Deșeurilor implementat în județ, care deservește o populație de cca. 621.410 locuitori, estimată în scădere până în anul 2040 la cca. 590.983 locuitori, cantitățile de deșeuri gestionate evoluând de la 160.828 tone/an (estimat 2020) la cca. 120.916 tone/an (estimat 2040).

Colectare și transfer: Gradul de acoperire cu servicii de salubritate în prezent este de 100%, serviciu organizat pe 6 zone de operare,.

Serviciile de colectare și transport pentru județul Dolj, exceptând orașul Filiași, au fost delegate pentru o perioadă de 8 ani unui operator desemnat la nivelul județului.

Exceptând zona de colectare 1. Craiova, pentru care transportul deșeurilor se asigură direct la depozitul Mofleni, în fiecare dintre celelalte zone de colectare există câte o stație de transfer deșeuri.

Tratare: În prezent, în județ este în funcțiune Stația de sortare de Goicea, operarea fiind delegată Asocierii IRIDEX GROUP SALUBRIZARE S.R.L. – SERVICII SALUBRITATE BUCUREȘTI S.A. – IRIDEX. Stația este planificată pentru preluarea deșeurilor reciclabile din zona 6. Goicea, dar până la finalizarea Stației de sortare Mofleni construită în cadrul SMID pentru deservirea zonelor de colectare 1 – 5 preia deșeuri și din alte zone de colectare în măsura capacității de prelucrare(4 tone/zi).

Stația de compostare Cristești deservește zonele 2, 3 și 4.

La nivelul județului Dolj nu există instalații pentru tratarea mecano-biologică a deșeurilor municipale și nici instalații pentru tratarea termică a deșeurilor municipale nepericuloase.

Depozitare: În județul Dolj infrastructura pentru depozitarea deșeurilor cuprinde 1 depozit conform la Mofleni care în prezent deservește întreg județul. Depozitul are o capacitate proiectată de 6.000.000 m³, celula 1 este închisă, pe celulele 2 – 5 a fost sistată activitatea și dispun de acoperire temporară, în operare celula 6 cu capacitate proiectată de 1.200.000 m³, din care disponibil 176.752 m³ (anul 2018).

Cele 5 depozite neconforme au fost închise și reabilitate în conformitate cu prevederile legale.

Investiții planificate prin Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) pentru județul Dolj, 2019-2025⁷⁴, aprobat prin HCJ nr. 168/26.08.2021:

- Înființarea a minim 6 centre pentru stocarea temporară a deșeurilor voluminoase – pot fi comune cu centrele pentru stocarea temporară a deșeurilor menajere periculoase;
- Înființarea a minim 6 centre pentru stocarea temporară a deșeurilor menajere periculoase;
- Instalație de tratare mecanică biologică cu instalație de digestie anaerobă pentru treapta biologică.

Deșeuri industriale

Conform datelor raportate de operatorii economici, în anul 2019 au fost generate 1.483.073 tone deșeuri industriale, fiind reprezentate de deșeuri fier și oțel, rumeguș, talaș, ambalaje de hârtie/carton, ambalaje de materiale plastice, ambalaje de sticlă, ambalaje metalice, uleiuri uzate, metale feroase etc.

La nivelul județului, în prezent funcționează trei depozitele de zgură și cenușă aparținând Complexului Energetic Craiova, depozite care și-au îmbunătățit tehnologia de depozitare și începând cu luna septembrie 2010 au trecut la depozitarea zgurii și cenușii în tehnologia fluidului dens astfel reducându-se poluarea prin antrenarea zgurii și cenușii.

Depozitul conform de deșeuri nepericuloase (cu celulă pentru deșeuri cu conținut de azbest), care a aparținut Combinatului Doljchim – OMV PETROM S.A. a fost preluat de PIKANORE S.R.L., în prezent fiind în procedură de reglementare proiectul „Reabilitare depozit deșeuri industriale nepericuloase (cu celula pentru deșeuri cu conținut de azbest), supraînălțare împrejmuire, amplasare cântar, containere birou, vestiare și grupuri sanitare, puțuri de monitorizare apă freatică”.

Cantitatea de deșeuri eliminate în anul 2019 pe depozitul de deșeuri lichide aparținând complexului ENERGETIC CRAIOVA – SE Craiova, amplasat în Valea Mânăstirii, a fost de 515.245,37 tone, iar pentru COMPLEXUL ENERGETIC CRAIOVA – SE Ișalnița 802.156,64 tone.

La nivelul județului este în operare un incinerator de deșeuri periculoase.

Fluxuri speciale de deșeuri

1) Deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE)

În județul Dolj există 49 de producători și importatori de echipamente electrice și electronice care dețin înregistrare valabilă pe site-ul ANPM (la nivelul anului 2021), cantitățile de EEE fiind reflectate în cantitățile raportate la nivel național, respectiv DEEE gestionate.

La nivelul județului Dolj, cantitățile gestionate sunt prezentate în Tabelul 3-74, există 17 agenți economici (puncte de lucru) autorizați să colecteze/trateze deșeuri de echipamente electrice și electronice la sfârșitul anului 2019.

Tabel 3-74: DEEE colectate în perioada 2014-2018 în județul Dolj

DEEE colectate (tone)	2014	2015	2016	2017	2018
	33,663	23,355	44,238	1.509,885	455,567

Colectarea DEEE prezintă o tendință crescătoare, cu un salt izolat de 3000% în anul 2017.

⁷⁴ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Dolj 2019-2025, disponibil la <http://www.dolj-deseuri.ro/planul-judetean-de-gestionare-a-deseurilor-in-judetul-dolj-2019-2025/>

2) Deșeurile de ambalaje

Cantitățile de deșeurile de ambalaje colectate în anul 2019 în județul Dolj, raportate de către operatorii economici autorizați sunt prezentate în Tabelul 3-75. La nivelul anului 2019, în județul Dolj, 29 de operatori economici erau autorizați pentru activitatea de colectare deșeurile de ambalaje și 14 operatori economici erau autorizați pentru activitatea de reciclare.

Tabel 3-75: Cantitatea de deșeurile de ambalaje colectată în județul Dolj în 2019

Deșeurile de ambalaje	Cantitate colectată (tone)
sticlă	595,966
PET	668,162
plastic	1.882,445
hârtie/carton	17.246,690
aluminiu	140,735
oțel	1.431,492
lemn	7.832,164
Total	29.797,654

În județul Dolj există facilități de reciclare pentru deșeurile de ambalaje din mase plastice, lemn și metal, iar în județele limitrofe există posibilitatea reciclării și pentru deșeurile de hârtie.

Tabel 3-76: Cantitatea de deșeurile de ambalaje reciclată în județul Dolj

Deșeurile de ambalaje	2015	2016	2017	2018	2019
plastic	624,431	950,529	2.117,920	3.707,156	3.409,333
lemn	-	-	235,402	616,512	19,740
metal	-	-	76,140		-
total	624,431	950,529	2.429,462	4.323,668	3.429,073

3) Vehicule scoase din uz (VSU)

În județul Dolj, își desfășurau activitatea de colectare/tratare un număr de 20 operatori economici autorizați, dintre care 16 operatori autorizați pentru activitatea de tratare.

Evoluția VSU colectate/tratate în județ este prezentată în Tabelul 3-77.

Tabel 3-77: Vehicule scoase din uz (VSU) la nivelul județului Dolj în perioada 2014-2018

VSU (bucăți)	2014	2015	2016	2017	2018
- colectate	1512	1211	1559	1834	2889
- dezmembrate	1451	1195	1352	1812	2779

Se observă tendință de creștere a cantității de VSU colectate și tratate în județul Dolj, exceptând anul 2015.

Județul Gorj (RO412)

Deșeurile municipale

Gestionarea deșeurilor municipale se realizează în cadrul Sistemului Integrat de Gestionare a Deșeurilor implementat în județ, care deservește o populație de cca. 311.985 locuitori, estimată în scădere până în anul 2040 la cca. 243.647 locuitori, cantitățile de deșeurile gestionate evoluând de la 73.500 tone/an (proiecție 2020) la cca. 53.618 tone/an (proiecție 2040).

Colectare și transfer: Gradul de acoperire cu servicii de salubritate la nivelul anului 2019 era de 100% în mediul urban și 85% în mediul rural. Colectarea este organizată destul de fragmentat, operatorii care prestat servicii de salubritate în anul 2020 fiind:

- S.C. POLARIS M HOLDING S.R.L. – deservește municipiul Tg-Jiu, orașul Bumbăști-Jiu, comuna Peștișani;
- S.C. SALUBRIS GILORT S.R.L., TÂRGU CĂRBUNEȘTI – deservește orașele Târgu Cărbunești, Țicleni și comunele Crușet, Bărbătești, Vladimir, Scoarța, Săcelu, Albeni, Hurezani, Licurici, Roșia de Amaradia, Logrești, Bustuchin, Prigoria, Aninoasa;

- S.C. DIRECȚIA PUBLICĂ MOTRU S.A. – deservește municipiul Motru și satele aparținătoare Roșița, Ploștina, Horăști, Leurda, Însurăței, Râpa, Dealul Pomilor;
- S.C. MATSALUBRIS S.R.L. – deservește comuna Mătăsari;
- S.C. UTIL LOCAL S.R.L. BĂLEȘTI – deservește comunele Bălești, Drăguțești;
- S.C. B.C.A. VIO SERVICE S.R.L. – deservește orașul Novaci și comunele Turcinești, Mușetești, Godinești, Ciuperceni, Slivilești, Padeș, Drăgotești;
- S.C. SUPERCOM S.A. – deservește comunele Arcani, Urdari, Fărcășești, Negomir, Dănciulești, Stejari, Săcelu, Bălteni, Crasna, Dănești, Urdari, Fărcășești, Borăscu, Ionești, Brănești, Telești, Bumbesți Pitic, Baia de Fier, Bengesți Ciocadia, Alimpești, Polovragi, Arcani, Samarinești, Plopșoru, Negomir, Cilnic, Țântăreni, Bălănești;
- S.C. ECO GMG COMPANI S.R.L. din Drobeta Turnu Severin – deservește comunele Glogova, Cătunele, Văgiulești;
- JUPSAL SALUBRIS S.R.L. – deservește comunele Berlești, Jupânești, Săulești;
- S.C. TURCENISAL S.R.L. – deservește orașul Turceni și comuna Brănești;
- S.C. SALUBRI PM S.R.L. Tismana SRL – deservește orașul Tismana;
- S.C. APĂ CANAL SALUBRITATE S.R.L. – deservește orașul Rovinari;
- SERVICIUL PUBLIC DE GOSPODĂRIRE COMUNALĂ Turburea – deservește comuna Turburea.

În județul Gorj există 5 stații de transfer și sortare:

- Stația de transfer și sortare Turceni, amplasată în orașul Turceni, este operată de SC TURCENISAL S.R.L, deservește orașul Turceni și comuna asociată Brănești
- Stația de transfer și sortare Motru, amplasată în Municipiul Motru, este operată de SC DIRECȚIA PUBLICĂ MOTRU SA, care asigură colectarea și transportul deșeurilor municipale generate în Municipiul Motru și în localitățile aparținătoare: Roșița, Ploștina, Horăști, Leurda, Însurăței, Râpa și Dealul Pomilor
- Stația de transfer și sortare Rovinari, își desfășoară activitatea în punctul de lucru situat în orașul Rovinari, zona stației de epurare și este operată de SC APĂ CANAL SALUBRITATE SRL, care asigură colectarea și transportul deșeurilor municipale generate în orașul Rovinari
- Stația de transfer și sortare Novaci situată în orașul Novaci, este operată de BCA VIO SERVICE SRL, din Drobeta Turnu Severin, deservește orașul Novaci și localitățile componente (Pocioaliștea, Hirișești, Rânca, Bercești, Sitești).
- Stația de transfer Cărbunești, amplasată în orașul Cărbunești, este operată de SC SALUBRIS Gilort SRL, care asigură colectarea și transportul deșeurilor menajere și reciclabile de pe raza orașelor Târgu Cărbunești, Țicleni și a comunelor: Crușet, Bărbătești, Vladimir, Scoarța, Săcelu, Albeni, Hurezani, Licurici, Roșia de Amaradia, Tg. Logrești, Bustuchin, Prigoria, Aninoasa.

Modul de gestionare a deșeurilor din servicii municipale:

- Întreținere parcuri și grădini: deșeurile din parcuri și grădini sunt colectate de către operatorii de salubritate APĂ CANAL SALUBRITATE S.R.L., TURCENISAL S.R.L., SALUBRIS GILORT S.R.L., precum și de operatorii economici, care prestează și activități de amenajări peisagistice pe domeniul public al localităților și de întreținere a spațiilor verzi, EDILITARA PUBLICĂ S.A. și Servicii Publice Locale Rovinari S.R.L. În general, deșeurile din parcuri și grădini nu sunt colectate separat, acestea fiind incluse în deșeurile menajere colectate în amestec și eliminate la depozitul ecologic POLARIS MEDIU din Târgu Jiu.
- Salubritate piețe: Deșeurile din piețe sunt colectate în amestec de operatorii de salubritate POLARIS M Holding S.R.L. și APĂ CANAL SALUBRITATE S.R.L., precum și de operatorul economic EDILITARA PUBLICĂ SA.
- Salubritate stradală: Colectarea deșeurilor stradale se realizează în amestec, de către cinci operatori de salubritate, POLARIS M HOLDING S.R.L., SALUBRIS GILORT S.R.L., SUPERCOM S.A., TURCENISAL S.R.L., APĂ CANAL SALUBRITATE S.R.L. și un operator economic EDILITARA PUBLICĂ S.A.

Tratare: Sunt exploatate stațiile de sortare precizate mai sus, din Turceni, Motru, Rovinari, Novaci și Cărbunești, stația de sortare realizată în comuna Plopșoru nefiind în funcțiune.

Pe teritoriul județului Gorj nu există instalații de tratare a biodeșeurilor colectate separat, TMB sau instalații de tratare termică.

Depozitare: În județul Gorj infrastructura pentru depozitarea deșeurilor cuprinde:

- 1 depozit conform la Târgu Jiu care în prezent deservește întreg județul. Depozitul are o capacitate proiectată de 1.925.310 m³ distribuită pe 6 celule, celula 1 are capacitatea epuizată și este închisă, fiind în operare celula 2. Capacitatea disponibilă a depozitului este de 1.467.077 m³ (anul 2020).
- 7 depozite neconforme de deșeuri municipale, închise în perioada 2009 – 2017.

Investiții planificate prin Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) pentru județul Gorj, 2019-2025⁷⁵, aprobat prin HCJ nr. 76/28.05.2021:

- Colectarea și transportul deșeurilor municipale – investiție nouă: 9 centre de stocare deșeuri voluminoase în 2 municipii (Târgu-Jiu și Motru) și în 7 orașe (Țicleni, Rovinari, Turceni, Novaci, Bumbești-Jiu, Târgu-Cărbunești, Tismana);
- Stații de transfer existente – modernizare/completare;
- Stații de sortare existente – modernizare/completare;
- Stație de sortare în Târgu Jiu – investiție nouă (capacitate de sortare – 8000 t/an);
- Stație de compostare deșeuri verzi – investiție nouă (capacitate de tratare 3.600 t/an);
- Instalație de tratare mecano-biologică – investiție nouă (capacitate de tratare 18.500 t/an);
- Instalație de digestie anaerobă – investiție nouă (capacitate de tratare 10.000 t/an).

Deșeuri industriale

Deșeuri industriale nepericuloase sunt generate de sectorul economic de producție, transport și distribuție de energie electrică și termică, gaze și apă. Tendința generării deșeurilor industriale nepericuloase – tone, pe anii 2015-2019, prezintă o evoluție descendentă, după cum se evidențiază în Figura 3-178.

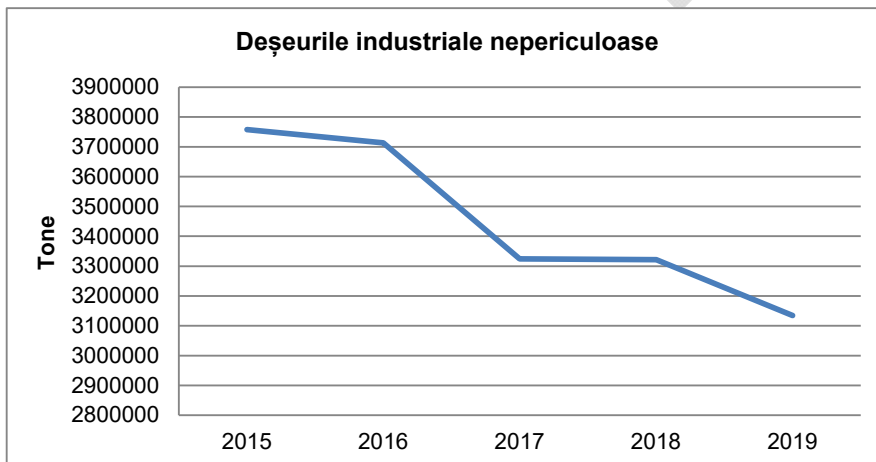

Figura 3-178: Evoluția cantităților de deșeuri industriale nepericuloase

Sursa: Raportului anual privind starea mediului în județul Gorj – 2020⁵¹

Situația depozitelor de deșeuri industriale nepericuloase, în prezent:

- Haldele de zgură și cenușă CE ROVINARI:
 - Căceni vest – închisă, copertată;
 - Căceni est – inactivă
 - Beterega – închisă, cultivată;
 - Balta Unchiașului – închisă, recultivată;
- Haldele de zgură și cenușă CE TURCENI:
 - Valea Ceplei – închisă;
 - Turceni;
- Depozitul de zgură și cenușă UZINA DE AGENT TERMIC ȘI ALIMENTARE CU APĂ Motru – închis;
- Depozit deșeuri industriale nepericuloase ARTEGO SA (Preajba) – închis;
- Depozitul deșeuri industriale nepericuloase MACOFIL SA (Runcu-Răchiți) – închis.

⁷⁵ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Gorj, 2019-2025, disponibil la <https://www.cjgorj.ro/Date%20site/Urbanism/Mediu/PJGD%20Gorj.pdf>

Instalațiile de deșuri inerte (halde de steril) ce aparțin S.C.E.OLTENIA S.A. (sursa: pagina de internet a CJ Gorj, https://www.cjgorj.ro/consiliul_judetean_gorj/activitati/urbanism-si-amenajarea-teritoriului/protectia-mediului/) sunt prezentate în Tabelul 3-78.

Tabel 3-78: Situația instalațiilor S.C.E. OLTENIA S.A de deșuri inerte

Nr. crt.	Denumire instalație de deșeu inert	Localizare	Instalații Active/ Închise
1.	Halda interioară Roșia	Fărcășești	activă
2.	Halda interioară Peșteana Sud	Urdari	închisă
3.	Halda interioară Peșteana Nord	Fărcășești	activă
4.	Halda interioară Lupoia	Cătunele	activă
5.	Halda exterioară Știucani- Roșița	Slivilești	activă
6.	Halda exterioară Rogoaze Roșița	Ciuperceni	închisă
7.	Halda exterioară Bujorăscu Mic Roșița	Ciuperceni	închisă
8.	Halda interioară Roșița	Roșița	activă
9.	Halda exterioară Bohorelul Jiț Sud	Mătășari- Drăgotești - Negomir	activă
10.	Halda interioară Jiț Sud	Mătășari	activă
11.	Halda interioară Jiț Nord	Mătășari	activă
12.	Halda interioară Rovinari Est	Bălteni	activă
13.	Halda interioară Gârla	Drăgotești	activă
14.	Halda interioară Tismana 1	Câlnic	activă
15.	Halda interioară Tismana 2	Câlnic	activă
16.	Halda exterioară Pinoasa	Negomir	activă
17.	Halda interioară Pinoasa	Fărcășești	activă
18.	Halda interioară Ruget (Seciuri)	Ruget	închisă

În județul Gorj nu sunt raportate instalații de eliminare/depozitare deșuri periculoase.

Fluxuri speciale de deșuri

1) Deșuri de echipamente electrice și electronice (DEEE)

În județul Gorj nu există producători și importatori de echipamente electrice și electronice.

La nivelul județului Gorj, cantitățile gestionate sunt prezentate în Tabelul 3-79, există 9 agenți economici (puncte de lucru) autorizați să colecteze deșuri de echipamente electrice și electronice.

Tabel 3-79: DEEE colectate în perioada 2016-2019 în județul Gorj

DEEE colectate (kg/loc/an)	2016	2017	2018	2019
	0,047	0,042	0,0002	0,0006

2) Deșuri de ambalaje

Cantitățile de deșuri de ambalaje reciclate în perioada 2015-2018 în județul Gorj sunt prezentate în Tabelul 3-80, valorile având o evoluție haotică, ceea ce indică o slabă planificare a acțiunilor și infrastructurii necesare. În județ există 10 de operatori economici autorizați pentru activitatea de colectare deșuri de ambalaje, unul dintre aceștia desfășurând și activitate de tratare a ambalajelor din material plastic.

Tabel 3-80: Cantitatea de deșuri de ambalaje reciclate în județul Gorj

Deșuri de ambalaje (tone)	2015	2016	2017	2018
Sticlă	0	0	7.897,52	0
Plastic	6,40	9,04	5.598,22	39,40
Hârtie/Carton	0	215,04	1.262,06	38,12
Metal	0	0	295,88	0,40
Lemn	0	0,92	0	2,60
Total	6,40	225,00	15.053,68	80,52

În județul Gorj există o singură instalație pentru reciclare deșurile de ambalaje de plastic, celelalte deșuri de ambalaje fiind reciclate în alte județe.

3) Vehicule scoase din uz (VSU)

În județul Gorj există 9 operatori economici (puncte de lucru) autorizați să desfășoare activități de colectare, dintre care 8 operatori sunt autorizați și pentru tratarea VSU.

Evoluția VSU colectate din județ este prezentată în Tabelul 3-81.

Tabel 3-81: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Gorj în perioada 2016-2019

VSU colectate (bucăți)	2016	2017	2018	2019
	638	943	1232	1660

Se constată creșterea continuă a cantității de VSU colectate în județul Gorj.

Județul Hunedoara (RO423)

Deșeuri municipale

Gestionarea deșeurilor municipale se realizează în cadrul Sistemului Integrat de Gestionare a Deșeurilor implementat în județ, care deservește o populație de cca. 380105 locuitori, estimată în scădere până în anul 2040 la cca. 350.000 locuitori, cantitățile de deșeuri gestionate evoluând de la 116.000 tone/an la cca. 109.000 tone/an.

Colectare și transfer: Gradul de acoperire cu servicii de salubritate în prezent este de 100%, serviciu organizat pe 4 zone de operare, colectarea și transportul fiind delegate către doi operatori.

Județul este deservit de 3 stații de transfer, astfel: Zona 1 Brad, acoperă partea de nord a județului fiind deservită de stația de transfer respectiv stația de sortare de la Brad (pe același amplasament); Zona 2 Hațeg, acoperă partea de centru sud a județului fiind deservită de stația de transfer Hațeg; Zona 4 Valea Jiului, acoperă partea de sud a județului, fiind deservită de stația de sortare și transfer Petroșani.

Pentru Zona 3, care acoperă partea centrală a județului deșeurile sunt transportate direct la CMID Bârcea Mare.

Tratare:

- Sortare: În județ au fost realizate 5 stații de sortare. Sortarea deșeurilor reciclabile colectate se va realiza în 3 dintre instalațiile de sortare existente (Brad, Petroșani și Bârcea Mare), având în vedere că acestea sunt operate de actualii operatori.
- Stație TMB: Deșeurile reziduale colectate din toate cele 4 zone se transportă la instalația TMB care are o capacitate de 82.379 tone/an
- Stație de compostare cu o capacitate de procesare de 7.100 tone/an deșeuri biodegradabile, realizată prin fonduri PHARE CES. Stația nu este funcțională și nici nu este posibil a fi pusă în funcțiune ca atare.

Depozitarea: Eliminarea tuturor deșeurilor reziduale din Sistemul de Management Integrat (tratate, netratate, refuz la sortare, TMB, deșeurile stradale) se realizează pe depozitul conform, aflat în administrarea S.C. SUPERCOM S.A.; depozitul deservește și va deservi în continuare toate UAT-urile din județ.

Capacitatea de depozitare asigurată anual prin Proiectul POS Mediu pentru prima celulă a fost de 111.200 tone/an, pentru funcționarea pe durata de 7 ani; având în vedere că de la începutul funcționării depozitului (2017) și până în prezent (2019) au fost depozitate cca 180.600 tone (cca 60.200 tone/an), rezultă că teoretic, durata de viață a celulei I poate să depășească 7 ani, fiind posibil să funcționeze până la atingerea capacității în 2029 (cu condiția funcționării instalațiilor de tratare a deșeurilor – sortare, TMB, digestie anaerobă). Până la sfârșitul perioadei de prognoză (2049) va fi însă nevoie de extinderea depozitului conform cu cea de a doua celulă.

În județul Hunedoara au existat 13 depozite urbane neconforme, 11 fiind închise în prezent, iar la 8 dintre acestea fiind finalizate și lucrările de ecologizare.

Închiderea depozitului neconform de deșeuri menajere Uricani va fi finanțată prin Programul privind închiderea depozitelor de deșeuri municipale neconforme, finanțat de AFM.

Depozitul neconform de la Vulcan este singurul depozit neînchis la nivelul județului Hunedoara, propunându-se finanțarea prin POIM.

În ceea ce privește valorificarea energetică a deșeurilor, conform datelor transmise de APM Hunedoara, la nivelul județului există o instalație pentru valorificarea energetică a deșeurilor, în localitatea Chișcădaga (co-incinerare/incinerare cu recuperare de energie), operată de THERMO RECYCLING.

Investiții planificate prin Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) în județul Hunedoara (2020-2025)⁷⁶, aprobat prin HCJ nr. 184/01.07.2021:

- Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor reciclabile (deșeuri din hârtie și carton; deșeuri de plastic și metal; deșeuri de sticlă, textile din deșeurile menajere și deșeurile similare);
- Investiții pentru colectarea/valorificare deșeurilor de construcții și demolări și a altor fluxuri de deșeuri speciale (14 Centre de aport voluntar în cele 14 UAT-uri urbane).
- Optimizarea și/sau re tehnologizarea ST Hațeg și ST Brad pentru acoperirea întregii cantități de deșeuri colectate din zonele 1 și 2 de colectare;
- Optimizarea și/sau reabilitarea stațiilor de sortare existente (Brad, Petroșani și Bârcea Mare), pentru creșterea randamentului de sortare și obținerea de SRF/RDF valorificabil energetic; reziduurile sunt tratate în TMB.
- Optimizarea și re tehnologizarea instalației de tratare mecanică din cadrul TMB existent, în vederea obținerii de material reciclabil și material cu potențial energetic (RDF). Instalația de tratare biologică din cadrul TMB rămâne neschimbată.
- Investiție nouă într-o instalație de digestie anaerobă de cca 35.600 t/an, pentru tratarea deșeurilor biodegradabile colectate separat din parcuri/grădini (deșeuri verzi), piețe, de la populație și agenți economici (în special de tipul HORECA), cu obținere de biogaz și digestat;
- Asigurarea accesului la o instalație de valorificare energetică (co-incinerare sau alte instalații termice), cu capacitate de cel puțin 17.500 t/an (pentru RDF).
- Extinderea depozitului de deșeuri Bârcea Mare cu celula 2, începând cu anul 2031.
- Închiderea și ecologizarea depozitului neconform Vulcan (2023).

Deșeuri industriale

Pentru deșeurile industriale, informațiile furnizate de Raportul privind starea mediului (RSM – APM Hunedoara) acoperă perioada 2014 – 2019 și indică o reducere a cantităților generate:

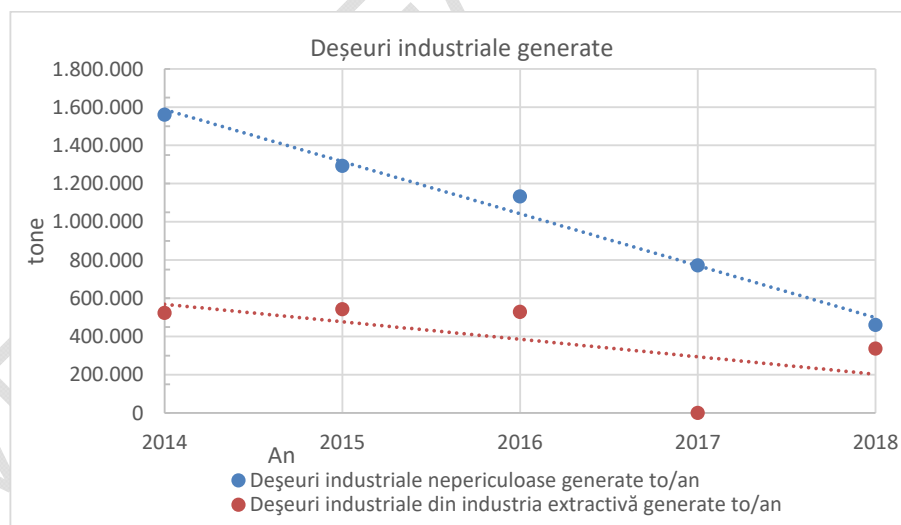

Figura 3-179: Evoluția cantităților de deșeuri industriale

Sursa: Raport anual privind starea mediului în județul Hunedoara, 2019

Tendința de scădere a cantităților generate este atribuită contracției sectorului productiv și sistării și restrângerii activităților din perimetre extractive.

⁷⁶ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) în județul Hunedoara (2020-2025), disponibil la https://www.cjhunedoara.ro/documente/2021/Anunturi/Gestionare%20deșeuri/Planul%20Judetean%20de%20Gestionare%20a%20Deșeurilor,%20Judetel%20Hunedoara%202020-2025_Redacted.pdf

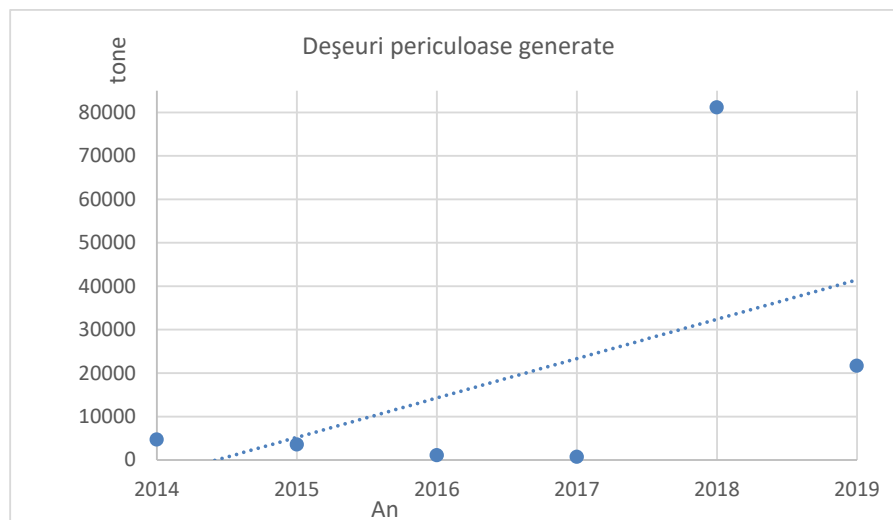

Figura 3-180: Evoluția cantităților de deșeuri periculoase

Sursa: Raportul anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2020⁵³

Conform precizărilor *Raportului anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2020⁵³*, anul 2014 prezintă o creștere semnificativă cauzată de activitățile desfășurate în cadrul Proiectului „Reabilitare sit industrial de pe fosta platformă industrială Călan și pregătirea lui pentru noi activități”, iar creșterea semnificativă a cantității generate la nivelul anului 2018 se explică prin numărul mai mare de operatori economici care au raportat în SIM-SD.

Informații actualizate la nivelul anului 2021, privind amenajările active pentru gestionarea deșeurilor din industria extractivă, au fost obținute de la APM Hunedoara (date incluse în adresa 5377/RP/08.07.2021), după cum urmează:

- Din cele 48 de halde pentru steril existente în perimetrul vizat de SDESMVJ, 40 au devenit inactice, dintre acestea fiind ecologizate 25 de halde, iar la o haldă fiind în curs lucrările de ecologizare.
- Din cele 5 iazuri de decantare pentru ape de mină existente în perimetrul vizat de SDESMVJ, sunt active 3 iazuri, celelalte 2 fiind inactice și dintre acestea, unul fiind ecologizat.

Depozite zgură și cenușă

Pe teritoriul județului sunt identificate 7 depozite de zgură și cenuși de zgură și cenușă:

- Municipiul Hunedoara - depozite de deșeuri, cenușă și zgură de la producție de oțel, se afla în proprietatea firmei „MitalSteel” și este exploatată de GRAMPET BUITURI S.A. și SLAG PROCESINGSERVICE S.A. Hunedoara.
- Municipiul Deva - depozite de deșeuri, cenușă și zgură de la termocentrala Mintia. Cantitatea de zgură și cenușă evacuată din centrală în cursul unui an este de cca. 1 milion de tone. În acest scop se folosesc două depozite situate în albia majoră a râului Mureș, pe malul drept, pe o suprafață de cca. 70 ha și altul în locul denumit Valea Bejan-Târnăvița, la cca. 4km de termocentrală, ocupând o suprafață de cca. 130 ha. Zgura și cenușă se captează și se transportă hidraulic.

Fluxuri speciale de deșeuri

1) Deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE)

În județul Hunedoara există 7 producători și importatori de echipamente electrice și electronice care dețin înregistrare valabilă pe site-ul ANPM (anul 2019), cantitățile de DEEE fiind reflectate în cantitățile importate la nivel național, respectiv DEEE gestionate.

În Tabelul 3-82 sunt prezentate cantitățile colectate de la populație la nivelul județului Hunedoara. Există 27 agenți economici (puncte de lucru) autorizați să colecteze deșeuri de echipamente electrice și electronice, dintre care 6 agenți economici sunt autorizați să desfășoare activitatea de colectare/tratare deșeuri de echipamente electrice și electronice.

Tabel 3-82: DEEE colectate în perioada 2016-2019 în județul Hunedoara

DEEE colectate (tone)	2014	2015	2016	2017
	301,96	319,11	628,83	1.975,20

2) Deșuri de ambalaje

Cantitățile de deșuri de ambalaje colectate în perioada 2014-2018 în județul Hunedoara, raportate de către operatorii economici autorizați sunt prezentate în Tabelul 3-83, valorile indicând o tendință de colectare a deșeurilor de ambalaje relativ constantă.

Tabel 3-83: Cantitatea de deșuri de ambalaje colectată în județul Hunedoara

Deșuri de ambalaje colectată (tone)	2014	2015	2016	2017	2018
Sticlă	612	1624	217	204	310
Plastic	6.577	4.807	5.395	4.660	6.594
Hârtie/Carton	5.439	5.538	5.100	4.011	3.262
Metal	226	226	101	886	120
Lemn	1.729	1.729	3.463	1.917	2.324
Total	13.212	13.924	14.276	11.678	12.610

În județul Hunedoara au fost autorizați la sfârșitul anului 2019 pentru colectare deșuri de ambalaje un număr de 68 operatori economici (puncte de lucru) și pentru reciclarea/ valorificarea acestor deșuri un număr de 13 operatori și un operator pentru valorificare energetică.

3) Vehicule scoase din uz (VSU)

În județul Hunedoara există (2019) 20 operatori autorizați să desfășoare activități de colectare, dezmembrare și valorificare a vehiculelor scoase din uz.

Evoluția VSU colectate din județ este prezentată în Tabelul 3-84 de mai jos.

Tabel 3-84: Vehicule scoase din uz (VSU) colectate la nivelul județului Hunedoara în perioada 2016-2019

VSU colectate și tratate (bucăți)	2016	2017	2018	2019
	933	907	1.576	1.600

Se constată tendința de creștere a cantității de VSU colectate în județul Hunedoara.

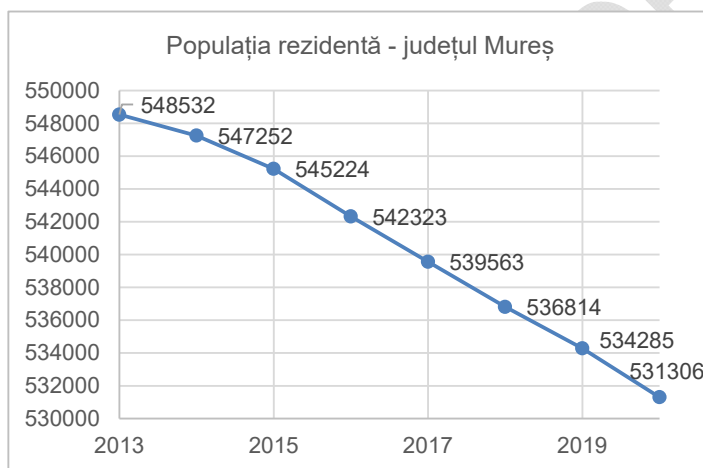
3.1.8 Populația și sănătatea umană

Informațiile privind populația și sănătatea umană sunt colectate din sursele oficiale existente la nivel național și din articole științifice publicate atât în jurnale științifice de la nivel național și internațional. Datele prezentate în cele ce urmează sunt obținute de la Institutul Național de Statistică, Anuarul de statistică sanitară pe anul 2020, dezvoltat de către Institutul Național de Sănătate Publică, Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, Direcțiile de Sănătate Publică Județene, Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate, Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în domeniul Sanitar, Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului.

Județul Mureș (RO125)

Populație și condiții de trai

Populația rezidentă a județului Mureș a fost de 531.306 locuitori în 2020, în scădere comparativ cu 548532 locuitori în 2013, trend similar cu cel de la nivel național care înregistrează, de asemenea, o scădere a populației. Natalitatea în județul Mureș este în pantă descendentă, similar cu trendul la nivel național, înregistrându-se 5437 nașteri vii în anul 2020, comparativ cu 6113 nașteri vii înregistrate în anul 2010⁷⁷. Indicele de natalitate (număr de născuți vii la 1000 de locuitori) pentru județul Mureș în anul 2020 a fost de 9,2, în scădere față de 10,1 în 2010, însă mai mare decât media de 8,1 existentă la nivel național⁷⁷.

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Speranța de viață a crescut semnificativ la nivel național, iar cifrele arată că în județul Mureș durata medie a vieții este aproape identică cu cea la nivel național.

Speranța de viață pe sexe și ani în județul Mureș						
	2010		2015		2020	
	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin
Media la nivel național	70,27	77,64	71,88	78,84	72,54	79,75
Mureș	69,95	77,39	71,83	78,64	72,44	79,57

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Rata șomajului în luna septembrie 2021 în județul Mureș a fost de 2,4%, fiind mai scăzută decât rata șomajului de 2,9% de la nivel național⁷⁸. În anul 2020, venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale în județul Mureș era de 2975 RON, semnificativ mai mic decât venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale la nivel național, în valoare de 3127 RON⁷⁹. Datele existente la nivelul Direcției de Sănătate Publică a județului Mureș în anul 2019 și colectate folosind chestionarul AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test) arată că un procent de 6,6% din persoanele testate au avut un scor mare de 20, reprezentând un consum de alcool nociv pentru sănătate, iar 19,8%

⁷⁷ Anuarul de statistică sanitară pe anul 2020, dezvoltat de către Institutul Național de Sănătate Publică, Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică

⁷⁸ Institutul Național de Statistică. Statistică Socială. Forța de muncă. Șomeri înregistrați. Rata șomajului pe județe, disponibil la <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> și accesat la 22 noiembrie 2021

⁷⁹ Institutul Național de Statistică. Statistică Socială. Forța de muncă. Venit Salarial. FOM106E, disponibil la <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> și accesat la 22 noiembrie 2021

din persoanele testate au avut un scor între 8-15, reprezentând un consum de alcool riscant pentru sănătate⁸⁰.

Conform Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, există patru categorii de zone, în funcție de natura dezavantajelor cu care se confruntă locuitorii unui oraș:

1. Zone dezavantajate pe locuire - principalul aspect negativ ține de calitatea locuinței, apreciată prin trei factori: lipsa curentului electric, supraaglomerare (<15,33 m²/persoană) și nesiguranță locativă din perspectiva statutului de chiriaș.
2. Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă – principalul aspect negativ ține de imposibilitatea găsirii unui loc de muncă în economia formală (indiferent de condițiile de locuit și nivelul educației).
3. Zone dezavantajate pe capital uman – principalul aspect negativ ține de lipsa educației formale și a calificărilor, acestea conducând la potențial șomaj sau slujbe precare.
4. Zone marginalizate cumulează valori ridicate pentru toate cele trei criterii menționate anterior.

Conform statisticilor Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, județul Mureș este unul dintre județele cu cel mai mare procent de populație urbană în zone marginalizate (între 5,8 și 8,6%), zonele dezavantajate pe ocuparea forței de muncă și capital uman fiind cele mai puternic reprezentate.

Ponderea populației din județul Mureș ce aparține unei zone dezavantajate	
Zone dezavantajate pe locuire	4,15%
Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă	11,69%
Zone dezavantajate pe capital uman	9,93%
Zone marginalizate	2,57%

Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România⁸¹

Mortalitate și morbiditate

În 2020 au fost înregistrate 8297 de decese în județul Mureș, județul având o rată a mortalității (decedați la 1000 de persoane) de 14,1, mai mare decât rata mortalității la nivel național de 13,4⁷⁷. Rata sporului natural (rata natalității – rata mortalității) pentru județul Mureș în 2020 a fost de -4,9 având un spor natural mai mare decât indicele la nivel național de -5,4⁷⁷. În anul 2020, județul Mureș a înregistrat o rată a mortalității peste media națională în ceea ce privește tumorile, bolile aparatului respirator, COVID-19, dar și în ceea ce privește accidentele rutiere⁷⁷. Cei mai muți ani de viață (years of life lost – YLL) în anul 2020 au fost pierduți datorită bolilor aparatului circulator, urmate de tumori⁷⁷. Acest indicator al mortalității premature are implicații pentru mediul social și economic, cu precădere în ceea ce privește bolile menționate anterior⁷⁷.

Indicii mortalității standardizate pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Mureș - anul 2020						
	Boli aparat circulator	Tumori	Boli aparat respirator	COVID-19	Boli aparat digestiv	Accidente
Media la nivel național	444,2	161,0	67,4	53,0	52,4	33,9
Județul Mureș	406,4	177,9	87,6	81,9	46,3	42,7
Anii de viață pierduți pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Mureș - anul 2020						
Mureș	20459,6	18730,3	8581,2	7613,9	5700,9	6804,6

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Un indice al sărăciei dezvoltat de către Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite și recunoscut la nivel internațional este mortalitatea infantilă⁸². Mortalitatea infantilă (număr decedați sub 1 an la 1000 născuți vii) pentru județul Mureș în anul 2020 este de 8,8, în scădere față de 10,5 în 2010, însă mai mare decât media națională de 6,1⁷⁷. Un alt indice al sărăciei definit de către Organizația Mondială a Sănătății este mortalitatea maternă⁸³, rata mortalității materne (număr decese la 100000 născuți vii) în anul 2019 din

⁸⁰ Direcția de Sănătate Publică Mureș – Promovare efectele consumului de alcool, disponibil la <https://www.aspms.ro/articole/1141-21promovare09.html> și accesat la 18 noiembrie 2021

⁸¹ Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, disponibil la <http://documents1.worldbank.org/curated/en/857001468293738087/pdf/882420WP0P1430085232B00OU00900Atlas.pdf> și accesat la data de 18 noiembrie 2021

⁸² UNDP – Multidimensional Poverty Index (MPI), disponibil la <https://indicators.report/indicators/i-3/> și accesat la 18 noiembrie 2021

⁸³ WHO – Maternal Mortality, disponibil la <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/maternal-mortality> și accesat la 18 noiembrie 2021

județul Mureș fiind de 17,6, aproape dublă față de rata mortalității materne din 2019 la nivel național de 9,8⁸⁴.

Boli netransmisibile

Incidența (numărul nou de cazuri raportat la 100000 de locuitori) cazurilor de cancer (raportate de către cabinetele oncologice) pentru județul Mureș în 2020 a fost de 316,9 fiind semnificativ mai mare decât media numărului de cancere de 267,5 de la nivel național⁸⁵. De asemenea, incidența cazurilor noi de diabet zahar în anul 2020 la nivelul județului Mureș a fost de 300,6, puțin mai mică decât incidența de 309,2 la nivel național din același an⁸¹. Datele existente arată că ratele internărilor în spital și ratele om-zile spitalizare contabile au scăzut în anul 2020, ca efect al pandemiei de COVID-19, însă în județul Mureș aceste rate au fost peste media la nivel național.

Rată internări în spital (număr internați în spitale la 100 de locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	21,7	22,0	13,6
Mureș	22,9	22,6	14,3
Rată om-zile spitalizare contabile (nr de oameni spitalizați/nr total de zile de spitalizare la 100 locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	157,1	155,4	104,3
Mureș	169,1	167,4	108,6

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate de către Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în domeniul Sanitar după județul spitalului de proveniență arată că majoritatea spitalizărilor din anul 2020 au fost raportate pentru bolile circulatorii, urmate de boli ale sistemului respirator, iar cele mai multe zile de spitalizare au fost raportate pentru bolile sistemului respirator, datorate pandemiei de COVID-19⁸⁶.

Indicatori ai morbidității spitalizate în funcție de categoria majoră de diagnostic pentru județul Mureș în anul 2020			
	Număr de cazuri	% cazuri	Zile de spitalizare
Boli și tulburări ale sistemului circulator	11762	15,95	79582
Boli și tulburări ale sistemului respirator	9784	13,27	106090
Boli și tulburări ale sistemului nervos	6738	9,14	72313
Boli și tulburări ale sistemului musculo-scheletal și ale țesutului conjunctiv	5320	7,21	38982
Boli și tulburări ale sistemului digestiv	4935	6,69	28113
Boli și tulburări ale sistemului hepatobiliar și ale pancreasului	2917	3,96	17707

Sursa: Date primare oferite de către SNSPMP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate de către Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică de la medicii de familie din județul Mureș arată că în cabinetele medicilor de familie cele mai raportate au fost cazurile de boli ale aparatului respirator, urmate de boli ale aparatului digestiv și ale sistemului musculo-scheletal și ale țesutului conjunctiv⁸⁷.

Indici morbiditate generală din cabinetele medicilor de familie pentru județul Mureș pe anul 2020	
Diagnostic	Număr cazuri
Boli ale aparatului respirator	168812
Boli ale aparatului digestiv	78100
Boli ale sistemului musculo-scheletal și ale țesutului conjunctiv	49958
Boli ale aparatului genito-urinar	39659
Boli ale pielii și țesuturilor subcutanate	33913
Boli ale aparatului circulator	28534
Boli infecțioase și parazitare	26637
Boli ale ochiului și anexelor sale	22800

Sursa: Date primare oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

⁸⁴ Cîrtog C., Ghenea G., Pîrvu D. – Raport Mortalitatea Maternă în România nr 706 din 04.10.2021. Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică

⁸⁵ Ministerul Sănătății. Institutul Național de Sănătate Publică – Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică. Buletin Informativ nr. 11 din 2020

⁸⁶ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Mureș, disponibil la http://drq.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD___MURES___1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021

⁸⁷ Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică. Sinteza stării de sănătate a populației și activității medico-sanitare din județul Mureș pe anul 2020, disponibil la https://www.aspms.ro/men_stare_san_com.html și accesat la 20 noiembrie 2021

Datele agregate din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020 arată că cei mai muți bolnavi din evidența medicilor de familie suferă de boli cronice precum diabetul zaharat, tulburări mentale, gușă și boli psihice⁸⁵.

Evidența bolnavilor din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020				
	La nivel național		Județul Mureș	
	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori
TBC	13236	68,3	266	49,8
Tumori Maligne	377749	1949,6	5745	1075,3
Anemii	222063	1146,1	2573	481,6
Gușă simplă și nodulară	215652	1131,0	6582	1231,9
Diabet zaharat	872389	4502,5	19179	3589,7
Tulburări mentale	527278	2721,3	8088	1513,8
Boli psihice	242746	1252,8	3200	598,9
Boala Alzheimer	35725	184,4	915	171,3
Scleroză multiplă	7051	36,4	191	35,7

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

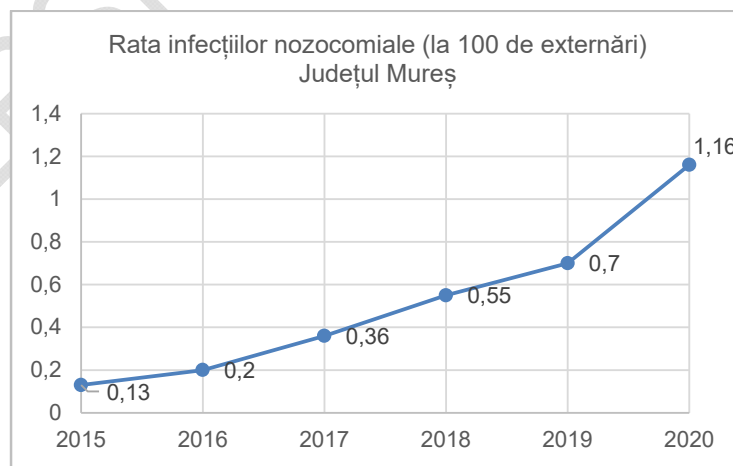
Boli transmisibile

Principala boală transmisibilă care înregistrează un număr ridicat de cazuri în județul Mureș este COVID-19, având în noiembrie 2020 un număr de cazuri 39224 cazuri confirmate și o incidență de 2,32 cazuri noi la 1000 de locuitori⁸⁸.

Pe lângă numărul mare de infecții cu COVID-19, pentru celelalte boli transmisibile s-a observat un trend descendent la nivel național. Tuberculoza este în scădere în ultimii ani la nivel național, în județul Mureș înregistrându-se 110 cazuri noi în 2020 și o incidență de 20,7, comparativ mai mică cu incidența de tuberculoză de la nivel național din 2020 de 31,2⁷⁷. Incidența cazurilor de sifilis este în scădere la nivel național, însă în 2020 județul Mureș a avut a treia cea mai ridicată rată de incidență pe țară, aceasta fiind de 4,5⁷⁷. În 2020, în județul Mureș s-au raportat 0 infecții gonococice și 0 cazuri de Clamydia⁷⁷. Cazurile de hepatită virală au scăzut în ultimii 5 ani, în județul Mureș, în 2020 fiind înregistrate doar 13 cazuri comparativ cu 176 de cazuri înregistrate în 2015⁷⁷. De asemenea, în 2020 au fost înregistrate 2 cazuri de dizenterie bacilară⁷⁷.

În 2020 au fost înregistrate 0 cazuri de rubeolă în județul Mureș⁷⁷. În ceea ce privește varicela, în anul 2020, județul Mureș a înregistrat al doilea cel mai mare număr de cazuri de varicelă (1020) din țară, având o incidență de 192 cazuri la 100000, a patra cea mai mare incidență la nivel național⁷⁷.

Rata infecțiilor nozocomiale (indici la 100 externări) a crescut la nivel național în ultimii ani, de la 0,33 în 2015 la 1,04 în 2020⁷⁷. Rata infecțiilor nozocomiale este în creștere în ultimii ani și în județul Mureș, în 2020 fiind înregistrată o rată de 1,16 infecții la 100 de externări, mai mare decât rata la nivel național⁷⁷.

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

⁸⁸ Coronavirus COVID-19 România – Geospațial data, disponibil la <https://covid19.geo-spațial.org/>, și accesat la 29 noiembrie 2021

Boli tropicale

În anul 2020 s-au înregistrate 2 cazuri de boala Lyme, însă nu s-au înregistrat alte cazuri de boli tropicale⁷⁷.

Resurse sanitare

În județul Mureș există un număr de 9 spitale care aparțin sistemului public și un număr de 3885 paturi de spital, reprezentând 7,3 paturi la 1000 de locuitori, mai mare decât media pe țară de 6,5 paturi la 1000 de locuitori⁷⁷. Conform statisticilor din 2020, în județul Mureș există un număr de 2831 medici (medicii stomatologi nefiind incluși în acest număr), ceea ce înseamnă că unui medic îi revin 188 locuitori⁷⁷. De asemenea, în județul Mureș sunt înregistrați un număr de 803 medici stomatologi, ceea ce înseamnă că unui stomatolog îi revin 662 de locuitori⁷⁷. La nivel național, unui medic îi revin 293 de locuitori iar unui medic stomatolog îi revin 1042 de locuitori, județul Mureș având o acoperire mai bună a personalului medical decât media la nivel național⁷⁷. În anul 2020, au fost efectuate 4,4 consultații pe cap de locuitor în județul Mureș, aceasta fiind mai mare decât media de la nivel național de 3,4 consultații pe cap de locuitor⁷⁷.

Malnutriția

Conform statisticilor oferite de către Ministerul Sănătății prin Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, colectate din cabinetele medicilor pediatri, numărul cazurilor noi de copii cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Mureș a scăzut de la 15 cazuri în 2019 la 1 caz în 2020, iar 22 de copii încă se află în evidență în 2022 ca având probleme de malnutriție⁸⁵. Deși cazurile de malnutriție la nivel național sunt în creștere la nivel național, pentru județul Mureș acestea au scăzut ca și raportare în anul 2020, aspect care poate reprezenta și o sub raportare a cazurilor actuale datorată pandemiei de COVID-19⁸⁵.

Evidența copiilor din cabinetele medicilor pediatri cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Mureș								
	Cazuri noi		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani		Rămași în evidență		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Nivel național	1608	1603	266,2	280,3	2991	2247	0,5	0,4
Mureș	15	1	86	5,7	26	22	0,1	0,1

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Datele colectate din cabinetele medicilor de familie arată în județul Mureș există boli specifice malnutriției, însă acestea sunt sub media raportată la nivel național⁸⁵.

Evidența bolnavilor care suferă de malnutriție din cabinetele medicilor de familie pentru județul Mureș din anul 2020						
	Malnutriție proteico-calorică		Rahitism evolutiv		Obezitate	
	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori
Nivel național	8343	43,5	7568	39,1	347142	1791,6
Mureș	57	10,7	88	16,5	8088	1231,6

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Îmbolnăviri profesionale și protecția muncii

Numărul accidentelor de muncă în județul Mureș este în scădere, datele oficiale raportând 125 de accidente la locul de muncă în 2018, 117 în 2019 și 73 de accidente la locul de muncă în 2020⁸⁹. În ceea ce privește îmbolnăvirile profesionale, datele oferite de către Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar⁹⁰ (CNMRMC) arată că morbiditatea profesională a este în scădere pentru județul Mureș în ultimii 5 ani, însă județul se plasează între primele 5 județe cu numărul cel mai mare de îmbolnăviri profesionale de la nivel național.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cazuri noi de îmbolnăviri profesionale în județul Mureș	67	67	73	38	47	23	3

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

⁸⁹ Ministerul Muncii și Protecției Sociale. A4. Forța de muncă, Condiții de muncă, ACC102B Accidentați în muncă, disponibil la <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> și accesat la 23 noiembrie 2021

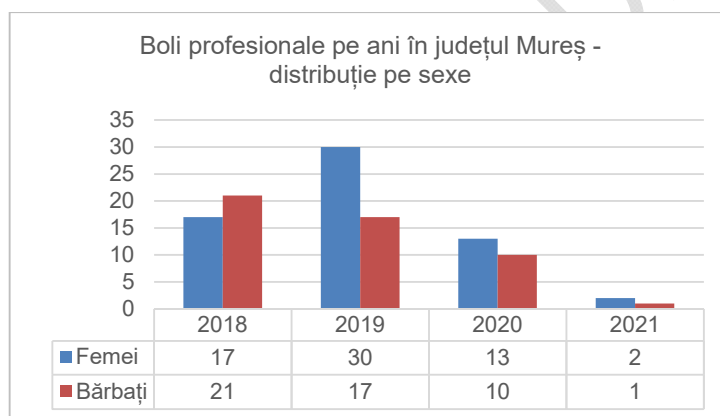
⁹⁰ Rapoarte ale Centrului Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar privind morbiditatea profesională în România, disponibile la <https://cnmrnc.insp.gov.ro/en/rapoarte> și accesate în perioada 15-29 noiembrie 2021

Conform datelor oferite de către CNMRMC prin solicitarea numărul 2662/10.02.2022, majoritatea bolilor profesionale declarate de-a lungul anilor pentru județul Mureș au fost discopatiile, incluzând și herniile de disc, urmate de artroze, astm bronșic iritativ și intoxicații profesionale.

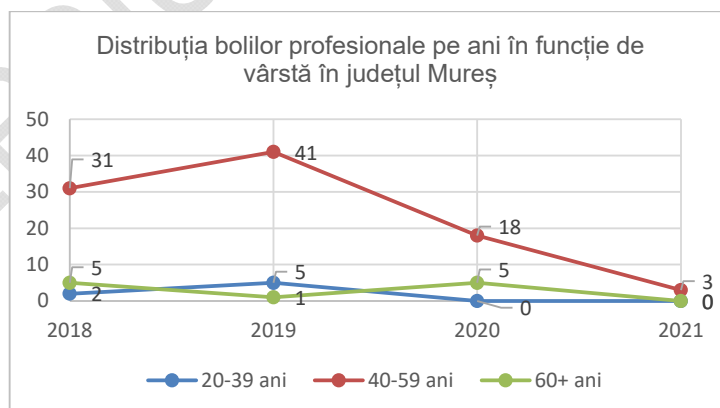
Boli profesionale declarate în județul Mureș				
	2018	2019	2020	2021
Artroze	3	11	5	0
Astenopie acomodativă	1	0	0	0
Astm bronșic alergic	1	1	0	0
Astm bronșic nonalergic (iritativ)	4	3	0	0
Bursite	0	1	0	0
BPOC	1	0	0	0
Discopatii, inclusiv hernia de disc	21	25	14	2
Hipoacuzie	0	1	0	0
Intoxicații acute, subacute și cronice profesionale și consecințele lor	3	0	3	0
Periartrite	0	1	0	0
Silicoza	3	0	0	0
Sindrom de tunel carpian	1	1	0	0
Tendinite	0	1	0	0
Tenosinovite	0	0	1	0
Tuberculoza	0	1	0	1

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

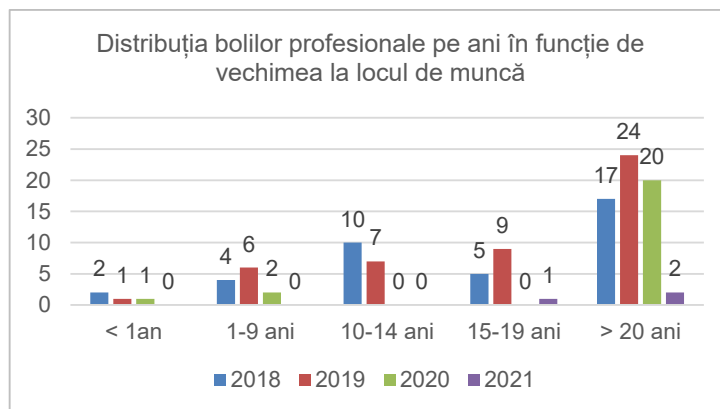
Datele existente arată că bolile profesionale sunt mai raportate în rândul femeilor, cu preponderență în grupul de vârstă 40-59 de ani și cu o vechime de peste 20 de ani în câmpul muncii.

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Incidența bolilor profesionale în județul Mureș a fost în scădere în 2020, iar numărul zilelor de incapacitate temporară de muncă prin bolile profesionale a fost de 0 zile în anii 2020 și 2021.

	2018	2019	2020	2021
Incidența bolilor profesionale în județul Mureș (nr. de cazuri noi la 100.000 de salariați)	26,57%	32,68%	16,24%	Datele nu sunt încă disponibile
Număr de zile de incapacitate temporară de muncă prin boli profesionale în județul Mureș	55	82	0	0

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sănătatea mediului

Datele referitoare la sănătatea mediului din județul Mureș arată că în anul 2020 nu au fost înregistrate epidemii cu implicarea factorului hidric, singurele probleme semnalate fiind depășirea valorilor clorului liber la ieșirea din uzină în 5,93% cazuri din analizele efectuate în Stânceni, Daneș, Saschiz, Tăureni, Breaza, Valea Largă și depistarea parametrului microbiologic enterococi în 1,32% cazuri din analizele efectuate în zonele de aprovizionare mici (Daneș și Saschiz). În zonele de aprovizionare mari, au fost semnalate probleme la depășirea valorilor clorului liber la ieșirea din uzină în 2,20% cazuri din analizele efectuate în Tg. Mureș, Sighișoara, Târnăveni, Reghin, Luduș, Iernut, Sovata, Deda-Aluniș, Sovata I, Sovata II și a fost depistat parametrul microbiologic E.coli în 0,37% cazuri din analizele efectuate în Tg. Mureș, Sighișoara, Reghin, Târnăveni, Luduș, Iernut, Deda-Aluniș, Sovata⁹¹. În anul 2021, rapoartele lunare⁹² privind calitatea apei potabile publicate de Agenția pentru Protecția Mediului Mureș arată că indicatorii bacteriologici și fizico-chimici nu au fost depășiți. De asemenea, în aceste rapoarte se menționează că în anul 2021 nu au fost înregistrate poluări accidentale sau atenționări privind radioactivitatea mediului la nivelul județului Mureș. Conform informațiilor oferite de către Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – harta calității aerului⁹³, indicii generali pentru județul Mureș în luna noiembrie a anului 2021 sunt „Bun” și „Acceptabil”, nefiind semnalată nicio alertă de calitate a aerului.

Igienă și conștientizarea sănătății

Conform datelor publicate pe pagina de internet al Direcției de Sănătate Publică Mureș⁹⁴ la nivelul județului se desfășoară anual o serie de campanii pentru promovarea igienei și conștientizarea sănătății, conform calendarului Organizației Mondiale a Sănătății, printre care, în anul 2021, se numără: Ziua Națională Fără Tutun, Împreună pentru o lume mai echilibrată și mai sănătoasă, Campania națională a informării despre efectele nutriției/alimentației, Campania pentru îngrijirea sănătății mamei și a nou-născutului, Campanie pentru folosirea protecției solare, Campanie națională a informării despre efectele activității fizice, Campanie națională despre efectele consumului de alcool, Campanie informare cancer, Campanie națională informare despre vaccinare, Campanie privind sănătatea orală, Campanie sănătatea reproducerii, Campanie privind sănătatea mintală. Deși materiale aferente acestor campanii sunt

⁹¹ Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș – Raport apa potabilă distribuită prin sistem centralizat în județul Mureș 2020, disponibil la https://www.aspms.ro/documente/21cap01_01.pdf și accesat la 24 noiembrie 2021

⁹² Agenția pentru Protecția Mediului Mureș – rapoarte lunare privind starea mediului, disponibile la <http://www.anpm.ro/web/apm-mures/rapoarte-lunare1> și accesat la 24 noiembrie 2021

⁹³ Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – hartă calitate aer, disponibil la https://calitate aer.ro/public/home-page/?_locale=ro și accesat la 24 noiembrie 2021.

⁹⁴ Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș – campanii de conștientizare a sănătății, disponibil la <https://www.aspms.ro/articole.html> și accesat la 24 noiembrie 2021

disponibile pe pagina de internet a Direcției de Sănătate Publică Mureș, nu există raportări cu privire la evaluarea acestor campanii și a impactului lor la nivel județean.

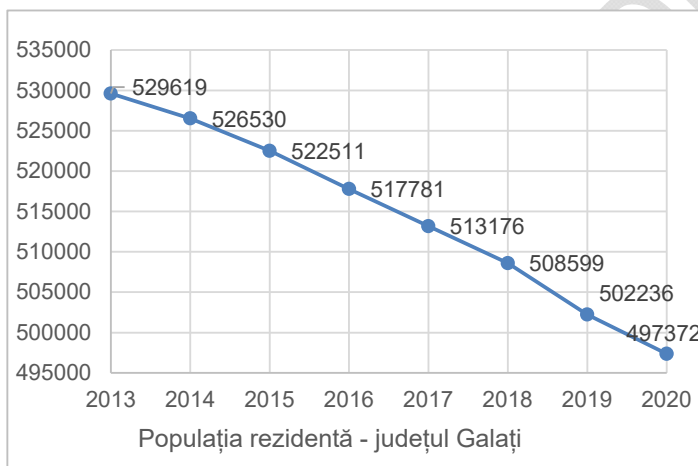
Județul Galați (RO224)

Populația rezidentă a județului Galați a fost de 497372 locuitori în 2020, în scădere comparativ cu 529619 locuitori în 2013, trend similar cu cel de la nivel național care înregistrează, de asemenea, o scădere a populației. Natalitatea în județul Galați este în pantă descendentă, înregistrându-se 4279 nașteri vii în anul 2020, comparativ cu 5473 nașteri vii înregistrate în anul 2010. Indicele de natalitate (număr de născuți vii la 1000 de locuitori) pentru județul Galați în anul 2020 a fost de 6,8, în scădere față de 8,5 în 2010 și mai mic decât media națională de 8,1 clasând județul Galați pe locul al cincilea cu cele mai mici rate de natalitate la nivel național⁷⁷.

Speranța de viață pe sexe și ani în județul Galați						
	2010		2015		2020	
	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin
Nivel național	70,27	77,64	71,88	78,84	72,54	79,75
Galați	69,64	77,83	71,31	79,37	71,36	79,83

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Speranța de viață crescut semnificativ la nivel național în ultimii 10 ani, iar cifrele arată că în județul Galați durata medie a vieții este similară celei la nivel național, în special pentru populația de sex feminin.

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Rata șomajului în luna septembrie 2021 în județul Galați a fost de 5,7%, fiind considerabil mai crescută decât rata șomajului de 2,9% de la nivel național⁷⁸. În anul 2020, venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale în județul Galați era de 2809 RON, semnificativ mai mic decât venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale la nivel național, în valoare de 3127 RON⁷⁹. Datele existente la nivelul Alianței pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor (ALIAT) în anul 2019 și colectate folosind chestionarul AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test) arată că în județul Galați s-a înregistrat cel mai mare procent din țară (26%) din persoanele testate care au avut un scor mare de 20, reprezentând un consum de alcool extrem nociv pentru sănătate, iar 19,41% din persoanele testate au avut un scor între 8-15, reprezentând un consum de alcool riscant pentru sănătate⁹⁵.

Conform Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, există patru categorii de zone, în funcție de natura dezavantajelor cu care se confruntă locuitorii unui oraș:

1. Zone dezavantajate pe locuire - principalul aspect negativ ține de calitatea locuinței, apreciată prin trei factori: lipsa curentului electric, supraaglomerare (<15,33 m²/persoană) și nesiguranță locativă din perspectiva statutului de chiriaș.
2. Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă – principalul aspect negativ ține de imposibilitatea găsirii unui loc de muncă în economia formală (indiferent de condițiile de locuit și nivelul educației).

⁹⁵ Alianța pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor – consumul de alcool: <https://dspb.ro/dspb-uploads/2021/06/Infografic-alcool.pdf> și accesat la 22 noiembrie 2021

3. Zone dezavantajate pe capital uman – principalul aspect negativ ține de lipsa educației formale și a calificărilor, acestea conducând la potențial șomaj sau slujbe precare.
4. Zone marginalizate cumulează valori ridicate pentru toate cele trei criterii menționate anterior.

Conform statisticilor Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, județul Galați are un mare de persoane care locuiesc în zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă, pe capital uman și pe zonele de locuire.

Ponderea populației din județul Galați ce aparține unei zone dezavantajate	
Zone dezavantajate pe locuire	5,74%
Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă	13,18%
Zone dezavantajate pe capital uman	8,80%
Zone marginalizate	2,43%

Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România⁸¹

Mortalitate și morbiditate

În anul 2020 au fost înregistrate 7893 decese în județul Galați, având o rată a mortalității (decedați la 1000 de persoane) de 12,6, fiind mai scăzută decât rata mortalității la nivel național de 13,4⁷⁷. Rata sporului natural (rata natalității – rata mortalității) în 2020 pentru județul Galați a fost de -5,8, mai scăzută decât indicele la nivel național de -5,4⁷⁷.

În anul 2020, județul Galați a înregistrat o rată a mortalității peste media națională în ceea ce privește decesele datorate COVID-19, bolilor aparatului digestiv (în special ciroza hepatică aflată în creștere deosebită) și în ceea ce privește accidentele rutiere. De semnalat că, la decesele prin accidente, se constată creșterea îngrijorătoare a sinuciderilor și omuciderilor, multe pe fond de consum exagerat de alcool⁹⁶. Cei mai muți ani de viață (Years of Life Lost – YLL) în anul 2020 au fost pierduți datorită bolilor aparatului circulator, urmate de tumori⁷⁷. Acest indicator al mortalității premature are implicații pentru mediul social și economic, cu precădere în ceea ce privește bolile menționate anterior.

Indicii mortalității standardizate pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces pe județe în județul Galați - anul 2020						
	Boli aparat circulator	Tumori	Boli aparat respirator	COVID-19	Boli aparat digestiv	Accidente
Media la nivel național	444,2	161,0	67,4	53,0	52,4	33,9
Județul Galați	424,8	157,3	58,1	56,7	70,2	37,6
Anii de viață pierduți pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Galați – anul 2020						
Galați	24065,6	17894	5910,9	4904,4	9291,3	6693,3

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Rata mortalității infantile (decedați sub 1 an la 1000 născuți vii) în anul 2020 pentru județul Galați a fost de 7, în scădere față de 9,9 în 2010, însă mai mare decât media națională de 6,1⁷⁷. Rata mortalității materne (număr decese la 100000 născuți vii) pe anul 2016 (cele mai recente date identificate din surse publice) a fost de 18,5, semnificativ mai mare decât rata la nivel național de 8,1⁸⁴.

Boli netransmisibile

Incidența (numărul nou de cazuri raportat la 100000 de locuitori) cazurilor de cancer (raportate de către cabinetele oncologice) pentru județul Galați în 2020 a fost de 233,0 fiind semnificativ mai mică decât media numărului de cancere de 267,5 de la nivel național și în scădere față de incidența la nivel de județ pentru 2019, de 291,1. De asemenea, incidența cazurilor noi de diabet zahar în anul 2020 la nivelul județului Galați a fost de 122,7, semnificativ mai mică decât incidența de 309,2 la nivel național din același an și în scădere față de incidența județului Galați din 2019 de 160,5⁸⁵. Datele existente arată că ratele internărilor în spital și ratele om-zile spitalizare contabile au scăzut în anul 2020, posibil ca efect al pandemiei de COVID-19, iar în județul Galați aceste rate au fost sub media de la nivel național.

⁹⁶ Raport de activitate pe anul 2020, dezvoltat de către Direcția de Sănătate Publică a județului Galați, disponibil la http://dsp-galati.ro/images/stories/2021/Rapoarte_si_studii/Rapoarte_de_activitate/Raport-de-activitate-pentru-anul-2020.pdf și accesat în 13 mai 2022

Rată internări în spital (număr internați în spitale la 100 de locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	21,7	22,0	13,6
Județul Galați	19,4	19,7	11,5
Rată om-zile spitalizare contabile (nr de oameni spitalizați/nr total de zile de spitalizare la 100 locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	157,1	155,4	104,3
Județul Galați	135,7	134,1	86,7

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate de către Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în domeniul Sanitar după județul spitalului de proveniență arată că majoritatea spitalizărilor din anul 2020 au fost raportate pentru boli ale sistemului respirator, iar cele mai multe zile de spitalizare au fost raportate pentru bolile sistemului respirator, datorate pandemiei de COVID-19⁹⁷.

Indicatori ai morbidității spitalizate în funcție de categoria majoră de diagnostic pentru județul Galați în anul 2020			
	Număr de cazuri	% cazuri	Zile de spitalizare
Boli și tulburări ale sistemului respirator	8471	15,00	96972
Boli și tulburări ale sistemului digestiv	4703	8,15	24440
Boli și tulburări ale sistemului nervos	4604	8,08	25953
Boli și tulburări ale sistemului musculo-scheletal și ale țesutului conjunctiv	4321	7,65	30831
Boli și tulburări ale sistemului hepatobiliar și ale pancreasului	3451	6,11	20851
Boli și tulburări ale sistemului circulator	3255	5,76	23079

Sursa: Date primare oferite de către SNSPMP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020 arată că cei mai muți bolnavi din evidența medicilor de familie suferă de boli cornice precum diabetul zaharat, tumori maligne și tulburări mentale⁸⁵.

Evidența bolnavilor din cabinetele medicilor de familie în anul 2020				
	La nivel național		Județul Galați	
	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori
TBC	13236	68,3	834	166,1
Tumori Maligne	377749	1949,6	15870	3159,9
Anemii	222063	1146,1	4566	909,1
Guașă simplă și nodulară	215652	1131,0	3590	714,8
Diabet zaharat	872389	4502,5	18617	3706,8
Tulburări mentale	527278	2721,3	12543	2497,4
Boli psihice	242746	1252,8	5856	1166,0
Boala Alzheimer	35725	184,4	1331	265,0
Scleroză multiplă	7051	36,4	122	24,3

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

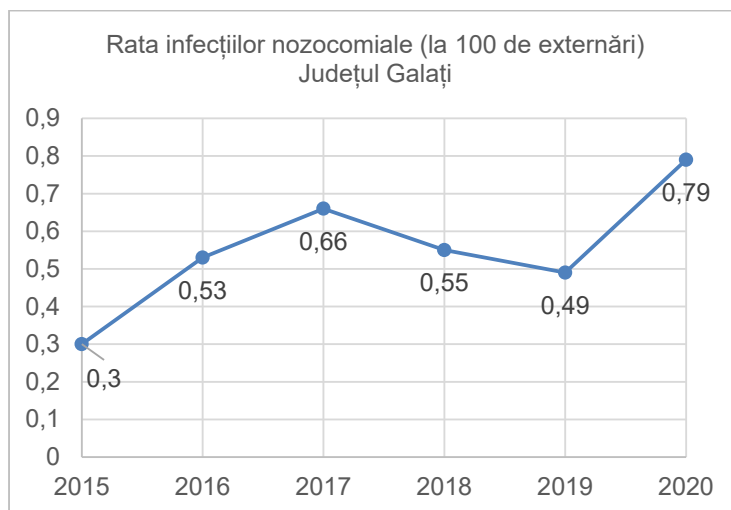
Boli transmisibile

Principala boală transmisibilă care a înregistrat un număr ridicat de cazuri în județul Galați este COVID-19, având în noiembrie 2021 un număr de cazuri 43318 cazuri confirmate și o incidență de 2,15 cazuri noi la 1000 de locuitori⁸⁸.

În ceea ce privește tuberculoza, aceasta este în scădere în ultimii ani la nivel național, însă în județul Galați s-au înregistrat 211 cazuri noi în 2020 și o incidență de 42,7 la 100000 locuitori, comparativ mai mare decât incidența de tuberculoză de la nivel național de 31,2⁷⁷. Incidența cazurilor de sifilis în județul Galați pentru anul 2020 a fost de 1,0, semnificativ mai mică decât 1,6 la 100000 locuitori la nivel național. În 2020, au fost raportate 15 infecții gonococice în România, dintre care 1 caz raportat în județul Galați. De asemenea, în județul Galați au fost raportate 0 cazuri de Clamydia în 2020. Hepatita virală este în scădere în județul Galați, în 2020 fiind raportate doar 3 cazuri, comparativ cu 44 de cazuri în 2015. În 2020 a fost înregistrat 1 caz de rujeolă în județul Galați iar incidența cazurilor de varicelă a scăzut considerabil în județul Galați de la 325,6 la 100000 de locuitori în 2016, la 90,1 în 2020, totuși județul Galați fiind peste incidența la nivelul țării de 75,4. Cazurile de scarlatină sunt în scădere, în județul Galați înregistrându-se doar 12 cazuri în 2020 comparat cu 44 cazuri în 2015⁷⁷.

⁹⁷ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Galați, disponibil la http://drq.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD_GALATI_1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021

Rata infecțiilor nozocomiale (indici la 100 externări) a crescut la nivel național în ultimii ani, de la 0,33 în 2015 la 1,04 în 2020. Rata infecțiilor nozocomiale este în creștere în ultimii ani și în județul Galați, în 2020 fiind înregistrată o rată de 0,79 infecții la 100 de externări, mai mică decât rata la nivel național⁷⁷.

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de către autori

Boli tropicale

În anul 2020 nu s-au înregistrat cazuri de boli tropicale în județul Galați⁷⁷.

Resurse sanitare

În județul Galați, în anul 2020 au existat un număr de 10 spitale care aparțin sistemului public și 2965 paturi de spital, reprezentând 6 paturi per 1000 locuitori, mai puțin decât media pe țară de 6,5 paturi la 1000 de locuitori. Conform statisticilor din 2020, în județul Galați existau un număr de 1130 medici (medicii stomatologi nefiind incluși în acest număr), ceea ce constituie 440 locuitori la 1 medic. De asemenea, în județul Galați au fost înregistrați în 2020 un număr de 435 medici stomatologi, însemnând 1143 persoane la 1 medic stomatolog. În 2020, un număr de 1866,2 mii de consultații medicale au fost oferite în județul Galați acestea constituind în 3,8 consultații pe cap de locuitor al județului⁷⁷.

Malnutriția

Conform statisticilor oferite de către Ministerul Sănătății prin Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, colectate din cabinetele medicilor pediatri, numărul cazurilor noi de copii cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Galați a scăzut de la 29 cazuri în 2019 la 17 caz în 2020, iar 98 de copii încă se află în evidență în 2021 ca având probleme de malnutriție⁸⁵.

	Cazuri noi		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani		Rămăși în evidență		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Nivel național	1608	1603	266,2	280,3	2991	2247	0,5	0,4
Galați	29	17	187,6	110	86	98	0,6	0,6

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Datele colectate din cabinetele medicilor de familie arată în județul Galați există boli specifice malnutriției, însă acestea sunt sub media raportată la nivel național⁸⁵.

	Malnutriție proteico-calorică		Rahitism evolutiv		Obezitate	
	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori
Nivel național	8343	43,5	7568	39,1	347142	1791,6
Galați	98	19,5	99	19,7	5143	1024,0

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Îmbolnăviri profesionale și protecția muncii

Numărul accidentelor de muncă în județul Galați este în scădere, datele oficiale raportând 90 de accidente la locul de muncă în 2018, 96 în 2019 și 61 de accidente la locul de muncă în 2020⁹⁹. În ceea ce privește îmbolnăvirile profesionale, datele oferite de către Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar⁹⁰ (CNMRMC) arată că morbiditatea profesională este în scădere pentru județul Galați, în 2020 nefiind raportate îmbolnăviri profesionale.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cazuri noi de îmbolnăviri profesionale în județul Galați	0	2	1	0	1	0	2

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Conform datelor oferite de către CNMRMC prin solicitarea numărul 2662/10.02.2022, îmbolnăvirile raportate între anii 2018-2021 au fost datorate silicozei și azbestozei.

Boli profesionale declarate în județul Galați				
	2018	2019	2020	2021
Azbestoză	0	0	0	1
Silicoza	0	1	0	1

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Cele două cazuri raportate în 2021 au fost pentru un bărbat și o femeie cu vârstele cuprinse între 50-69 de ani și cu o vechime în muncă între 15-19 ani.

Incidența bolilor profesionale în județul Galați este regăsită mai jos, iar numărul zilelor de incapacitate temporară de muncă prin bolile profesionale a fost de 11 zile în anul 2020 și 84 zile în anul 2021.

	2018	2019	2020	2021
Incidența bolilor profesionale în județul Galați (nr. de cazuri noi la 100.000 de salariați)	0%	0,82%	0%	Datele nu sunt încă disponibile
Număr de zile de incapacitate temporară de muncă prin boli profesionale în județul Galați	51	73	11	84

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sănătatea mediului

Datele referitoare la sănătatea mediului din județul Galați arată că în anul 2020 nu au fost înregistrate epidemii cu implicarea factorului hidric, singurele probleme semnalate fiind 46 de probe de apă prelevate care nu au fost corespunzătoare chimic și bacteriologic și pentru care s-au luat măsuri⁹⁸. Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020¹⁵, arată că în anul 2020 nu s-a depășit valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane privind calitatea aerului înconjurător și concentrațiile medii anuale s-au menținut sub valoarea limită anuală în toate stațiile de monitorizare. De asemenea, nu a fost raportate poluări ce țin de radioactivitatea mediului pentru județul Galați. Conform informațiilor oferite de către Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – harta calității aerului⁹³, indicii generali pentru județul Galați în luna noiembrie a anului 2021 sunt „Bun” și „Acceptabil”, nefiind semnalată nicio alertă de calitate a aerului.

Igienă și conștientizarea sănătății

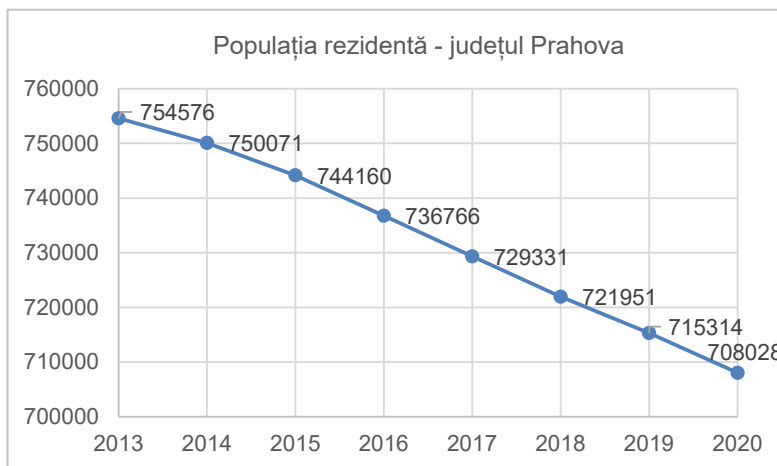
Conform datelor publicate în Raportul de activitate pentru anul 2020 al Direcției de Sănătate Publică a județului Galați, au fost efectuate un număr de 11 campanii de informare – educare – comunicare (IEC) destinate celebrării zilelor mondiale/ europene conform calendarului priorităților și 5 campanii de informare – educare – comunicare (IEC) destinate priorităților de sănătate specifice locale. De asemenea, au fost efectuate un număr de 20 de intervenții pentru promovarea sănătății în comunități și grupuri vulnerabile și 303 acțiuni pentru punerea în aplicare a planurilor județene de acțiune pentru alimentație sănătoasă și activitate fizică la copii și adolescenți (conform Raportului anual privind starea mediului în județul Galați 2020¹⁵).

⁹⁸ DSP Galați. Raport de activitate pentru anul 2020: Disponibil aici: https://www.dsp-galati.ro/images/stories/2021/Rapoarte_si_studii/Rapoarte_de_activitate/Raport-de-activitate-pentru-anul-2020.pdf și accesat la 2 decembrie 2021

Județul Prahova (RO316)

Populație și condiții de trai

Populația rezidentă a județului Prahova a fost de 708020 locuitori în 2020, în scădere comparativ cu 754576 locuitori în 2013, trend similar cu cel de la nivel național care înregistrează, de asemenea, o scădere a populației. Natalitatea în județul Prahova este în pantă descendentă, similar cu trendul la nivel național, înregistrându-se 5593 nașteri vii în anul 2020, comparativ cu 3683 nașteri vii înregistrate în anul 2010. Indicele de natalitate (născuți vii la 1000 de locuitori) pentru județul Prahova în anul 2020 a fost de 7,1, în scădere față de 8,6 în 2010 dar totuși mai mare decât media națională de 8,1⁷⁷.

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Speranța de viață a crescut semnificativ la nivel național, iar cifrele arată că în județul Prahova durata medie a vieții este aproape identică cu cea la nivel național, iar pentru femei speranța de viață în județul Prahova este puțin mai mare decât media la nivel național.

Speranța de viață pe sexe și ani în județul Prahova						
	2010		2015		2020	
	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin
Nivel național	70,27	77,64	71,88	78,84	72,54	79,75
Prahova	70,35	77,94	72,35	79,31	72,03	79,91

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Rata șomajului în luna septembrie 2021 în județul Prahova a fost de 2,2%, fiind mai scăzută decât rata șomajului de 2,9% de la nivel național⁷⁸. În anul 2020, venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale în județul Prahova era de 3021 RON, relativ aproape de venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale la nivel național, în valoare de 3127 RON⁷⁹. Datele existente la nivelul Alianței pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor (ALIAT) în anul 2019 și colectate folosind chestionarul AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test) arată că un procent de 6,48% din persoanele testate în județul Prahova au avut un scor mare de 20, reprezentând un consum de alcool extrem nociv pentru sănătate, iar 13,21% din persoanele testate au avut un scor între 8-15, reprezentând un consum de alcool riscant pentru sănătate⁹⁵.

Conform Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, există patru categorii de zone, în funcție de natura dezavantajelor cu care se confruntă locuitorii unui oraș:

1. Zone dezavantajate pe locuire - principalul aspect negativ ține de calitatea locuinței, apreciată prin trei factori: lipsa curentului electric, supraaglomerare (<15,33 m²/persoană) și nesiguranță locativă din perspectiva statutului de chiriaș.
2. Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă – principalul aspect negativ ține de imposibilitatea găsirii unui loc de muncă în economia formală (indiferent de condițiile de locuit și nivelul educației).
3. Zone dezavantajate pe capital uman – principalul aspect negativ ține de lipsa educației formale și a calificărilor, acestea conducând la potențial șomaj sau slujbe precare.
4. Zone marginalizate cumulează valori ridicate pentru toate cele trei criterii menționate anterior.

Conform statisticilor Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, județul are un procent ridicat de populație în zonele dezavantajate pe ocuparea forței de muncă și capital uman.

Ponderea populației din județul Prahova ce aparține unei zone dezavantajate	
Zone dezavantajate pe locuire	4,2%
Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă	11,7%
Zone dezavantajate pe capital uman	9,9%
Zone marginalizate	2,6%

Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România⁸¹

Mortalitate și morbiditate

În 2020, județul Prahova a înregistrat al doilea cel mai mare număr de decese pe țară fiind înregistrate 10141 de decese, având o rată a mortalității (decedați la 1000 de persoane) de 15,9 aceasta fiind semnificativ mai mare decât rata mortalității la nivel național de 13,4⁷⁷. Rata sporului natural (rata natalității – rata mortalității) la nivel național în 2020 a fost de -5,4, iar în județul Prahova a fost de -8,8, fiind mai mică decât media la nivel național.

În anul 2020, județul Prahova a înregistrat o rată a mortalității peste media la nivel național în ceea ce privește bolile aparatului circulator, bolile aparatului respirator, COVID-19, și bolile aparatului digestiv. Cei mai muți ani de viață (years of life lost – YLL) în anul 2020 au fost pierduți datorită bolilor aparatului circulator, urmate de tumori. Acest indicator al mortalității premature are implicații pentru mediul social și economic, cu precădere în ceea ce privește bolile menționate anterior.

Indicii mortalității standardizate pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Prahova – anul 2020						
	Boli aparat circulator	Tumori	Boli aparat respirator	COVID-19	Boli aparat digestiv	Accidente
La nivel național	444,2	161,0	67,4	53,0	52,4	33,9
Prahova	457,4	154,7	100,3	55,8	67,6	33,0
Anii de viață pierduți pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Prahova – anul 2020						
Prahova	34318,8	22959,2	13880,4	7699,9	11478,2	7404,5

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Un indice al sărăciei dezvoltat de către Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite și recunoscut la nivel internațional este mortalitatea infantilă⁸². Mortalitatea infantilă (număr decedați sub 1 an la 1000 născuți vii) pentru județul Prahova în anul 2020 a fost de 5,5, în scădere față de 9,3 în 2010 și mai mică decât media națională de 6,1⁷⁷. Un alt indice al sărăciei definit de către Organizația Mondială a Sănătății este mortalitatea maternă⁸³, rata mortalității materne (număr decese la 100000 născuți vii) pe anul 2020 din județul Prahova fiind de 34,8, aproape dublă față de rata mortalității materne din 2020 la nivel național de 17,9⁸⁴.

Boli netransmisibile

Incidența (numărul nou de cazuri raportat la 100000 de locuitori) cazurilor de cancer (raportate de către cabinetele oncologice) pentru județul Prahova în 2020 a fost de 231,2 fiind mai scăzută decât media numărului de cancer de 267,5 de la nivel național. De asemenea, incidența cazurilor noi de diabet zahar în anul 2020 la nivelul județului Prahova a fost de 213,6, semnificativ mai mică decât incidența de 309,2 la nivel național din același an⁸⁵. Datele existente arată că ratele internărilor în spital și ratele om-zile spitalizare contabile au scăzut în anul 2020, iar în județul Prahova acestea au fost sub media la nivel național.

Rată internări în spital (număr internați în spitale la 100 de locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	21,7	22,0	13,6
Prahova	17,1	16,9	11,4
Rată om-zile spitalizare contabile (nr de oameni spitalizați/nr total de zile de spitalizare la 100 locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	157,1	155,4	104,3
Prahova	136,1	137,9	98,6

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate de către Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în domeniul Sanitar după județul spitalului de proveniență arată că majoritatea spitalizărilor din anul 2020 pentru județul Prahova au fost raportate pentru boli ale sistemului respirator, urmate de boli și tulburări ale sistemului

musculo-scheletal și ale țesutului conjunctiv iar cele mai multe zile de spitalizare au fost raportate pentru bolile sistemului nervos⁹⁹.

Indicatori ai morbidității spitalizate în funcție de categoria majoră de diagnostic pentru județul Prahova în anul 2020			
	Număr de cazuri	% cazuri	Zile de spitalizare
Boli și tulburări ale sistemului respirator	11489	15,00	124448
Boli și tulburări ale sistemului musculo-scheletal și ale țesutului conjunctiv	9080	11,85	89204
Boli și tulburări ale sistemului circulator	8065	10,53	57557
Boli și tulburări ale sistemului nervos	7744	10,11	129454
Boli și tulburări ale sistemului digestiv	5000	6,53	30447
Boli și tulburări mentale	4623	6,04	62696

Sursa: Date primare oferite de către SNSPMP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020 arată că cei mai muți bolnavi din evidența medicilor de familie suferă de boli cornice precum diabetul zaharat, tulburări mentale și tumori maligne⁸⁵.

Evidența bolnavilor din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020				
	La nivel național		Județul Prahova	
	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori
TBC	13236	68,3	470	65,7
Tumori Maligne	377749	1949,6	8580	1199,5
Anemii	222063	1146,1	1516	211,9
Guşă simplă și nodulară	215652	1131,0	4701	657,2
Diabet zaharat	872389	4502,5	30149	4214,8
Tulburări mentale	527278	2721,3	14232	1989,6
Boli psihice	242746	1252,8	8515	1190,4
Boala Alzheimer	35725	184,4	1243	173,8
Scleroză multiplă	7051	36,4	270	37,7

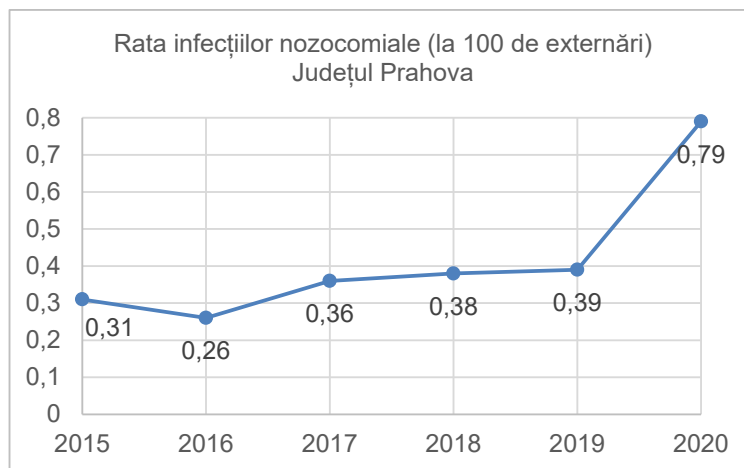
Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Boli transmisibile

Principala boală transmisibilă care a înregistrat un număr ridicat de cazuri în județul Prahova a fost COVID-19, având în noiembrie 2021 un număr de cazuri 62300 cazuri confirmate și o incidență de 3,03 cazuri noi la 1000 de locuitori⁸⁸. Pe lângă numărul mare de infecții cu COVID-19, pentru celelalte boli transmisibile s-a observat un trend descendent la nivel național. Tuberculoza este în scădere în ultimii ani la nivel național, în județul Prahova înregistrându-se 165 cazuri noi în 2020 și o incidență de 23,3, comparativ mai mică cu incidența de tuberculoză de la nivel național de 31,2. În anul 2020 în județul Prahova nu s-au raportat cazuri de sifilis sau de Clamydia, ci doar un caz de infecții gonococice din cele 15 cazuri raportate pe țară. Cazurile de hepatită virală au scăzut în ultimii 5 ani, în județul Prahova, în 2020 fiind înregistrate doar 8 cazuri comparativ cu 275 de cazuri înregistrate în 2015. În 2020, Prahova a fost al 4-lea județ din țară cu cele mai multe cazuri de varicelă, cu o incidență de 110 (la 100000 locuitori) comparativ cu incidența de 75,4 la nivel național⁷⁷.

Rata infecțiilor nozocomiale (indici la 100 externări) a crescut la nivel național în ultimii ani, de la 0,3 în 2015 la 1,04 în 2020⁷⁷. Rata infecțiilor nozocomiale este în creștere în ultimii ani și în județul Prahova, în 2020 fiind înregistrată o rată de 0,79 infecții la 100 de externări, totuși mai mică decât rata la nivel național⁷⁷.

⁹⁹ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Prahova, disponibil la http://drg.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD_PRAHOVA_1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de către autori

Boli tropicale

În județul Prahova au mai fost raportate în anul 2020 un caz de boala Lyme și 1 caz de infecție cu virusul West-Nile din cele 8 cazuri raportate la nivelul țării⁷⁷.

Resurse sanitare

În județul Prahova, în 2020 au existat un număr de 16 spitale care aparțin sistemului public și 3631 paturi de spital reprezentând 5,2 paturi pe 1000 locuitori, mai puține decât media pe țară de 6,5 paturi la 1000 de locuitori. Conform statisticilor din 2020, în județul Prahova au existat un număr de 1190 medici (medicii stomatologi nefiind incluși în acest număr), reprezentând 595 locuitori la 1 medic. De asemenea, în județul Prahova, în anul 2020 au fost înregistrați un număr de 518 medici stomatologi, ceea ce înseamnă că unui stomatolog îi revin 1367 de locuitori. La nivel național, unui medic îi revin 293 de locuitori iar unui medic stomatolog îi revin 1042 de locuitori, județul Prahova având o acoperire mai deficitară a personalului medical decât media la nivel național. În 2020, un număr de 2664 mii de consultații medicale au fost oferite în județul Prahova acestea constituind în 3,8 consultații pe cap de locuitor al județului, aceasta fiind mai mare decât media de la nivel național de 3,4 consultații pe cap de locuitor⁷⁷.

Malnutriția

Conform statisticilor oferite de către Ministerul Sănătății prin Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, nu există date privind numărul cazurilor noi de copii cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Prahova pentru anii 2019-2020, iar datele din cabinetele medicilor de familie arată un număr de 73 cazuri rămase în evidența medicilor de familie pentru anul 2020 ca fiind cazuri de malnutriție proteico-calorică⁸⁵.

Datele colectate din cabinetele medicilor de familie arată în județul Prahova există boli specifice malnutriției, însă acestea sunt sub media raportată la nivel național.

Evidența bolnavilor care suferă de malnutriție din cabinetele medicilor de familie pentru județul Prahova din anul 2020						
	Malnutriție proteico-calorică		Rahitism evolutiv		Obezitate	
	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori
Nivel național	8343	43,5	7568	39,1	347142	1791,6
Prahova	73	10,2	50	7	5422	758

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Îmbolnăviri profesionale și protecția muncii

Numărul accidentelor de muncă în județul Prahova este în scădere, datele oficiale raportând 4720 de accidente la locul de muncă în 2018, 4751 în 2019 și 473 de accidente la locul de muncă în 2020⁸⁹.

În ceea ce privește îmbolnăvirile profesionale, datele oferite de către Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar⁹⁰ (CNMRMC) arată că morbiditatea profesională este în scădere pentru județul Prahova în ultimii 5 ani.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cazuri noi de îmbolnăviri profesionale în județul Prahova	46	31	14	13	14	1	5

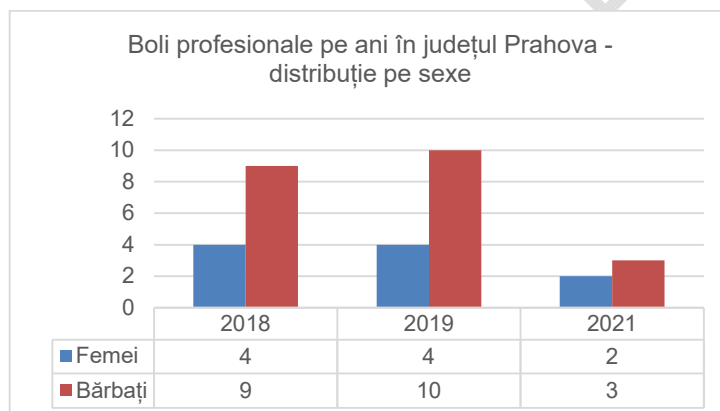
Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Conform datelor oferite de către CNMRMC prin solicitarea numărul 2662/10.02.2022, majoritatea bolilor profesionale declarate de-a lungul anilor pentru județul Prahova au fost discopatiile, incluzând și herniile de disc, urmate de silicoză.

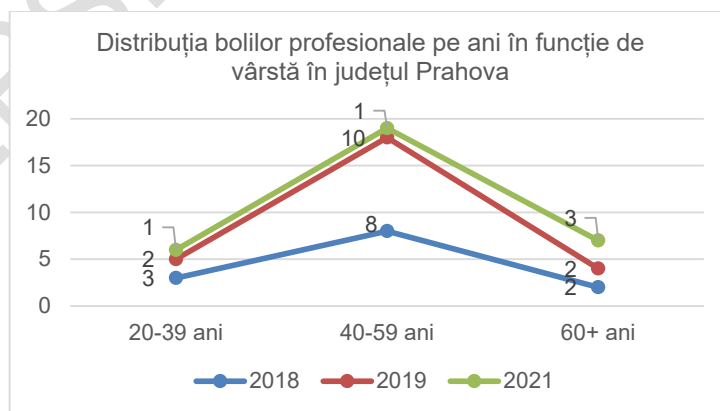
Boli profesionale declarate în județul Prahova				
	2018	2019	2020	2021
Bronșită acută și cronică	1	0	0	0
Dermatită de contact mixtă (alergică și iritativă)	1	0	0	0
Discopatii, inclusiv hernia de disc	6	6	0	1
Silicoza	3	5	1	3
Sindrom de tunel carpian	1	0	0	0
Urticarie, angioedem (edem Quincke), șoc anafilactic	1	0	0	0
Hipoacuzie	0	2	0	0
Pneumoconioze cauzate de alte pulberi anorganice	0	1	0	0
Neoplasm bronhopulmonar	0	0	0	1

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

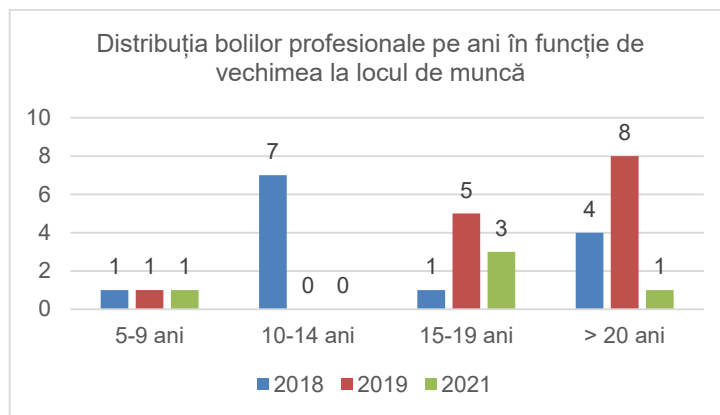
Datele existente arată că bolile profesionale sunt mai raportate în rândul bărbaților, cu preponderență în grupul de vârstă 40-59 de ani și cu o vechime de peste 20 de ani în câmpul muncii.

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Incidența bolilor profesionale în județul Prahova a fost în scădere în 2020, iar numărul zilelor de incapacitate temporară de muncă prin bolile profesionale a fost de a fost în scădere în 2021, comparat cu 2019.

	2018	2019	2020	2021
Incidența bolilor profesionale în județul Prahova (nr. de cazuri noi la 100.000 de salariați)	6,96%	7,56%	0,54%	Datele nu sunt încă disponibile
Număr de zile de incapacitate temporară de muncă prin boli profesionale în județul Prahova	239	441	19	145

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sănătatea mediului

Datele referitoare la sănătatea mediului din județul Prahova arată că în anul 2018 (cel mai recent raport identificat nu au fost înregistrate epidemii cu implicarea factorului hidric și nu au fost identificate analize neconforme ale parametrilor monitorizați¹⁰⁰. În anul 2021, rapoartele lunare¹⁰¹ privind calitatea apei potabile publicate de Agenția pentru Protecția Mediului Prahova arată că indicatorii bacteriologici și fizico-chimici nu au fost depășiți în județul Prahova. De asemenea, aceste rapoarte arată că în anul 2021 nu au fost înregistrate poluări accidentale sau atenționări privind radioactivitatea mediului la nivelul județului Prahova¹⁰¹. Conform informațiilor oferite de către Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – harta calității aerului⁹³, indicii generali pentru județul Prahova în luna noiembrie a anului 2021 sunt „Bun” și „Acceptabil”, nefiind semnalată nicio alertă de calitate a aerului.

Igienă și conștientizarea sănătății

Conform datelor publicate pe Direcția de Sănătate Publică a județului Prahova, în anul 2021 s-au efectuat campanii pentru sănătatea reproducerii¹⁰². Nu au fost identificate materialele aferente acestei campanii și nici nu există raportări cu privire la evaluarea acestor campanii și a impactului lor la nivel județean. De asemenea, Paraclisul Catedralei Naționale campania numită ”Sănătate pentru sate” și desfășurată în satele din județul Prahova și axată pe identificarea bolilor cronice, dar și campania ”Prevenție și Educație pentru Sănătate”¹⁰³.

¹⁰⁰ Direcția de Sănătate Publică Prahova. Raportul privind sănătatea populației, disponibil la <https://www.dspph.ro/raport-asupra-starii-de-sanatate/> și accesat în 27 mai 2022

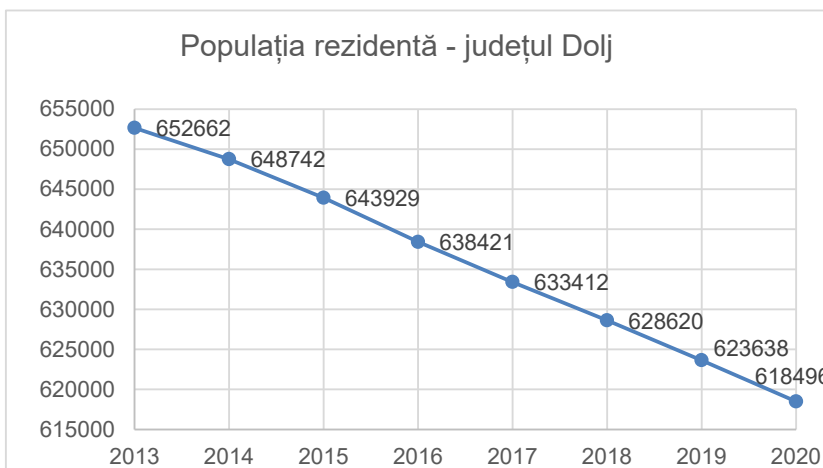
¹⁰¹ Agenția pentru Protecția Mediului Prahova – rapoarte lunare privind starea mediului, disponibile la <http://www.anpm.ro/web/apm-prahova/rapoarte-lunare1> și accesat la 24 noiembrie 2021

¹⁰² Direcția de Sănătate a județului Prahova – campania ”Sănătatea reproducerii”, disponibilă la <https://www.dspph.ro/comunicat-11/>

¹⁰³ <https://ziarulumina.ro/filantropie/campania-sanatate-pentru-sate-a-ajuns-din-nou-in-prahova-165716.html>

Județul Dolj (RO411)

Populația rezidentă a județului Dolj a fost de 618496 locuitori în 2020, în scădere comparativ cu 652662 locuitori în 2013, trend similar cu cel de la nivel național care înregistrează, de asemenea, o scădere a populației. Natalitatea în județul Dolj este în pantă descendentă, similar cu trendul la nivel național, înregistrându-se 5288 nașteri vii în anul 2020, comparativ cu 7172 nașteri vii înregistrate în anul 2010. Indicele de natalitate (nașcuți vii la 1000 de locuitori) pentru județul Dolj în anul 2020 a fost de 7,7, în scădere față de 8,6 în 2010 și mai scăzut decât rata de 8,1 de la nivel național⁷⁷.

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Speranța de viață a crescut semnificativ la nivel național, iar cifrele arată că în județul Dolj durata medie a vieții este aproape de media la nivel național.

Speranța de viață pe sexe și ani în județul Dolj						
	2010		2015		2020	
	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin
Nivel național	70,27	77,64	71,88	78,84	72,54	79,75
Dolj	69,31	76,97	70,95	78,14	71,89	79,11

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Rata șomajului în luna septembrie 2021 în județul Dolj a fost de 5,8%, fiind aproape dublă comparată cu rata șomajului de 2,9% de la nivel național⁷⁸. În anul 2020, venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale în județul Dolj era de 2967 RON, mai mic decât venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale la nivel național, în valoare de 3127 RON⁷⁹. Datele existente la nivelul Alianței pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor (ALIAT) în anul 2019 colectate folosind chestionarul AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test) arată că în județul Dolj un procent de 12,32%, din persoanele testate au avut un scor mare de 20, reprezentând un consum de alcool nociv pentru sănătate, iar 24,65% din persoanele testate au avut un scor între 8-15, reprezentând un consum de alcool riscant pentru sănătate. Județul Dolj este al treilea județ din România în ceea ce privește scorul privind consumul extrem de nociv pentru sănătate și al doilea județ din țară privind scorul privind consumul de alcool riscant pentru sănătate⁹⁵.

Conform Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, există patru categorii de zone, în funcție de natura dezavantajelor cu care se confruntă locuitorii unui oraș:

1. Zone dezavantajate pe locuire - principalul aspect negativ ține de calitatea locuinței, apreciată prin trei factori: lipsa curentului electric, supraaglomerare (<15,33 m²/persoană) și nesiguranță locativă din perspectiva statutului de chiriaș.
2. Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă – principalul aspect negativ ține de imposibilitatea găsirii unui loc de muncă în economia formală (indiferent de condițiile de locuit și nivelul educației).
3. Zone dezavantajate pe capital uman – principalul aspect negativ ține de lipsa educației formale și a calificărilor, acestea conducând la potențial șomaj sau slujbe precare.
4. Zone marginalizate cumulează valori ridicate pentru toate cele trei criterii menționate anterior.

Conform statisticilor Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, județul Dolj are procente mari de populație care locuiesc în zonele dezavantajate pe ocuparea forței de muncă și capital uman.

Pondereea populației din județul Dolj ce aparține unei zone dezavantajate	
Zone dezavantajate pe locuire	1,4%
Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă	15,9%
Zone dezavantajate pe capital uman	8,4%
Zone marginalizate	1,6%

Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România⁸¹

Mortalitate și morbiditate

În 2020, județul Dolj a înregistrat al treilea cel mai mare număr de decese pe țară, fiind înregistrate 10141 de decese și având o rată a mortalității de 14,8, aceasta fiind mai crescută decât rata mortalității la nivel național de 13,4. Rata sporului natural (rata natalității – rata mortalității) pentru județul Dolj în 2020 a fost de -7,1 având un spor natural mai mic decât indicele la nivel național de -5,4⁷⁷.

În anul 2020, județul Dolj înregistrat o rată a mortalității peste media națională în ceea ce privește bolile aparatului circulator, a bolilor aparatului digestiv și accidente. Cei mai muți ani de viață (years of life lost – YLL) în anul 2020 au fost pierduți datorită bolilor aparatului circulator, urmate de tumori. Acest indicator al mortalității premature are implicații pentru mediul social și economic, cu precădere în ceea ce privește bolile menționate anterior.

Indicii mortalității standardizate pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Dolj - anul 2020						
	Boli aparat circulator	Tumori	Boli aparat respirator	COVID-19	Boli aparat digestiv	Accidente
La nivel național	444,2	161,0	67,4	53,0	52,4	33,9
Dolj	525,4	152,7	61,9	27,0	60,6	37,6
Anii de viață pierduți pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Dolj – anul 2020						
Dolj	30858,6	18773	6912,3	3101,3	8591,5	7065,2

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Un indice al sărăciei dezvoltat de către Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite și recunoscut la nivel internațional este mortalitatea infantilă⁸². Mortalitatea infantilă (decedați sub 1 an la 1000 născuți vii) în anul 2020 în județul Dolj a fost de 7, în creștere față de 5,3 în 2010 și mai mare decât media națională de 6,1⁷⁷. Un alt indice al sărăciei definit de către Organizația Mondială a Sănătății este mortalitatea maternă⁸³, rata mortalității materne (număr decese la 100000 născuți vii) în anul 2019 din județul Dolj fiind de 18,9, mai mare decât rata mortalității materne din 2019 la nivel național de 17,9⁸⁴.

Boli netransmisibile

Incidența (numărul nou de cazuri raportat la 100000 de locuitori) cazurilor de cancer (raportate de către cabinetele oncologice) pentru județul Dolj în 2020 a fost de 369,3 fiind semnificativ mai mare decât media numărului de cancere de 267,5 de la nivel național. De asemenea, incidența cazurilor noi de diabet zahar în anul 2020 la nivelul județului Dolj a fost de 413,6, mai mare decât incidența de 309,2 la nivel național din același an. Datele existente arată că ratele internărilor în spital și ratele om-zile spitalizare contabile au scăzut în anul 2020, ca efect al pandemiei de COVID-19, însă în județul Dolj aceste rate au fost peste media la nivel național⁸⁵.

Rată internări în spital (număr internați în spitale la 100 de locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	21,7	22,0	13,6
Dolj	23,3	23,7	14,0
Rată om-zile spitalizare contabile (nr de oameni spitalizați/nr total de zile de spitalizare la 100 locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	157,1	155,4	104,3
Dolj	183,8	183,9	118

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate de către Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în domeniul Sanitar după județul spitalului de proveniență arată că majoritatea spitalizărilor din anul 2020 în județul Dolj au fost raportate pentru bolile ale sistemului respirator, urmate de boli și și tulburări ale sistemului musculo-

scheletal și ale țesutului conjunctiv, iar cele mai multe zile de spitalizare au fost raportate pentru bolile sistemului respirator, datorate pandemiei de COVID-19¹⁰⁴.

Indicatori ai morbidității spitalizate în funcție de categoria majoră de diagnostic pentru județul Dolj în anul 2020			
	Număr de cazuri	% cazuri	Zile de spitalizare
Boli și tulburări ale sistemului respirator	11396	13,55	102934
Boli și tulburări ale sistemului musculo-scheletal și ale țesutului conjunctiv	7837	9,32	60645
Boli și tulburări ale sistemului nervos	7203	8,57	95242
Boli și tulburări ale sistemului circulator	6409	7,62	45017
Boli și tulburări ale sistemului digestiv	5796	6,89	31772
Boli infecțioase și parazitare	4513	5,37	30247

Sursa: Date primare oferite de către SNSPMP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020 arată că cei mai muți bolnavi din evidența medicilor de familie suferă de boli cornice precum diabetul zaharat, tulburări mentale, gușă și boli psihice⁸⁵.

Evidența bolnavilor din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020				
	La nivel național		Județul Dolj	
	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori
TBC	13236	68,3	318	51,0
Tumori Maligne	377749	1949,6	8928	1413,6
Anemii	222063	1146,1	2322	380,3
Gușă simplă și nodulară	215652	1131,0	7986	1280,6
Diabet zaharat	872389	4502,5	27045	4467,2
Tulburări mentale	527278	2721,3	14509	2619,8
Boli psihice	242746	1252,8	8556	1371,9
Boala Alzheimer	35725	184,4	1203	192,9
Scleroză multiplă	7051	36,4	206	35,0

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

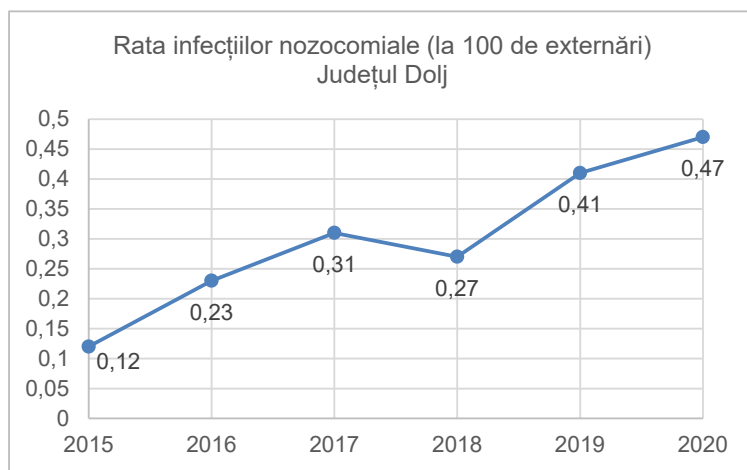
Boli transmisibile

Principala boală transmisibilă care a înregistrat un număr ridicat de cazuri în județul Dolj a fost COVID-19, având în noiembrie 2021 un număr de cazuri 44502 cazuri confirmate și o incidență de 1,70 cazuri noi la 1000 de locuitori⁸⁸.

Pe lângă numărul mare de infecții cu COVID-19, pentru celelalte boli transmisibile s-a observat un trend descendent la nivel național. Tuberculoza este în scădere în ultimii ani la nivel național, în județul Dolj înregistrându-se 296 cazuri noi în 2020 și o incidență de 47,9, comparativ mai mare decât incidența de tuberculoză de la nivel național de 31,2. În 2020 nu au fost raportate cazuri de gonoree, sifilis sau Clamydia pentru județul Dolj. De asemenea, în 2020 nu au fost raportate cazuri de hepatită virală însă au fost raportate 13 cazuri de scarlatină. În ceea ce privește varicela, în anul 2020 județul Dolj a raportat cel mai mare număr de cazuri de varicelă la nivel național, cu o incidență de 238,6, fiind cea mai mare la nivel național⁷⁷.

Rata infecțiilor nozocomiale (indici la 100 externări) a crescut la nivel național în ultimii ani, de la 0,33 în 2015 la 1,04 în 2020. Rata infecțiilor nozocomiale este în creștere în ultimii ani și în județul Dolj, în 2020 fiind înregistrată o rată de 0,47 infecții la 100 de externări, mai mică decât rata la nivel național⁷⁷.

¹⁰⁴ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Dolj, disponibil la http://drg.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD___DOLJ___1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021.

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Boli tropicale

În anul 2020 nu s-au înregistrat boli tropicale în județul Dolj⁷⁷.

Resurse sanitare

În județul Dolj, în anul 2020 au existat un număr de 13 spitale care aparțin sistemului public și un număr de 4493 paturi de spital, reprezentând 7,3 paturi pe 1000 de locuitori, mai mare decât media pe țară de 6,5 paturi la 1000 de locuitori. Conform statisticilor din 2020, în județul Dolj au existat un număr de 3388 medici (medicii stomatologi nefiind incluși în acest număr), ceea ce înseamnă că unui medic i-au revenit 183 locuitori. De asemenea, în județul Dolj, în anul 2020 au fost înregistrați un număr de 801 stomatologi, însemnând 1 medic stomatolog la 772 de persoane. La nivel național, unui medic îi revin 293 de locuitori iar unui medic stomatolog îi revin 1042 de locuitori, județul Dolj având o acoperire mai bună a personalului medical decât media la nivel național. În 2020, un număr de 2754,8 mii de consultații medicale au fost oferite în județul Dolj acestea constituind în 4,5 consultații pe cap de locuitor al județului, aceasta fiind mai mare decât media de la nivel național de 3,4 consultații pe cap de locuitor⁷⁷.

Malnutriția

Conform statisticilor oferite de către Ministerul Sănătății prin Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, colectate din cabinetele medicilor pediatri, numărul cazurilor noi de copii cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Dolj a scăzut de la 42 cazuri în 2019 la 20 cazuri în 2020, iar 137 de copii încă se află în evidență în 2020 ca având probleme de malnutriție. Indicii pentru malnutriția proteico-calorică pentru copiii între 0-2 ani pentru județul Dolj sunt peste media indicilor la nivel național⁷⁷.

Evidența copiilor din cabinetele medicilor pediatri cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Dolj								
	Cazuri noi		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani		Rămași în evidență		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Nivel național	1608	1603	266,2	280,3	2991	2247	0,5	0,4
Dolj	42	20	227,9	108,5	149	137	0,8	0,7

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Datele colectate din cabinetele medicilor de familie arată în județul Dolj există boli specifice malnutriției, iar pentru rahitism ratele raportate în județul Dolj sunt mai mari decât media raportată la nivel național⁷⁷.

Evidența bolnavilor care suferă de malnutriție din cabinetele medicilor de familie pentru județul Dolj din anul 2020						
	Malnutriție proteico-calorică		Rahitism evolutiv		Obezitate	
	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori
Nivel național	8343	43,5	7568	39,1	347142	1791,6
Dolj	137	22	25888	41,4	7147	1146,0

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Îmbolnăviri profesionale și protecția muncii

Numărul accidentelor de muncă în județul Dolj este în scădere, datele oficiale raportând 81 de accidente la locul de muncă în 2018, 81 în 2019 și 56 de accidente la locul de muncă în 2020⁸⁹.

În ceea ce privește îmbolnăvirile profesionale, datele oferite de către Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar⁹⁰ (CNMRMC) arată că morbiditatea profesională a este în scădere pentru județul Dolj în ultimii 5 ani.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cazuri noi de îmbolnăviri profesionale în județul Dolj	12	23	29	18	18	5	8

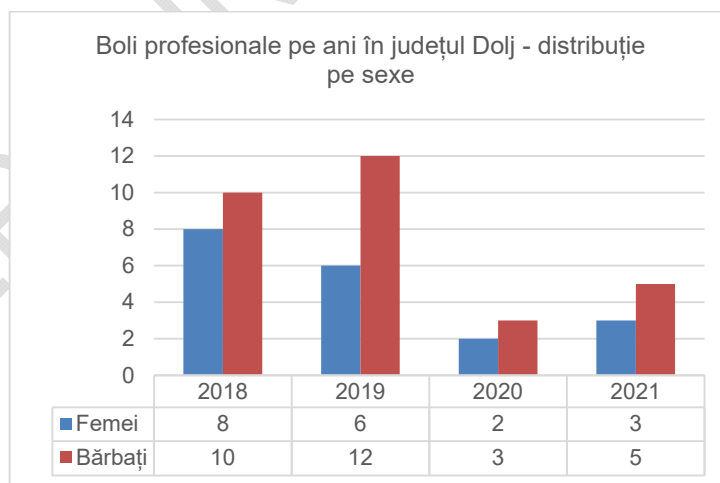
Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Conform datelor oferite de către CNMRMC prin solicitarea numărul 2662/10.02.2022, majoritatea bolilor profesionale declarate de-a lungul anilor pentru județul Dolj au fost discopatiile, incluzând și herniile de disc, urmate de silicoză.

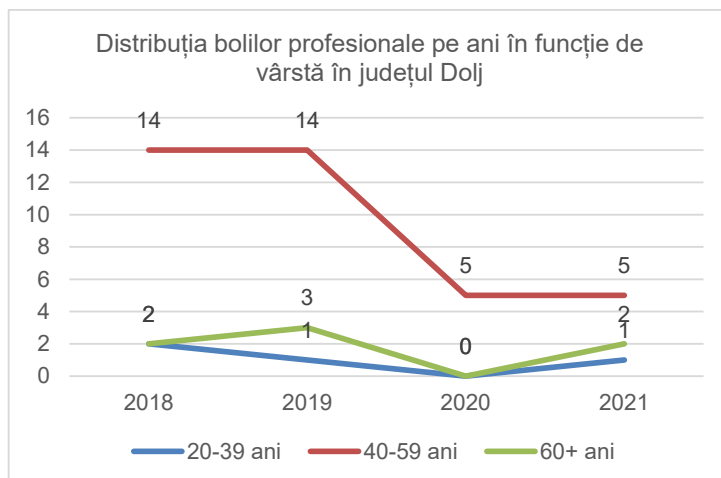
Boli profesionale declarate în județul Dolj				
	2018	2019	2020	2021
Azbestoza	1	0	0	0
Boli infecțioase și parazitare, inclusiv tropicale, pentru care riscul de infectare a fost evaluat	2	0	0	0
BPOC	2	1	0	1
Bronșită acută și cronică	3	0	0	0
Discopatii, inclusiv hernia de disc	2	5	3	5
Hipoacuzie	1	0	1	0
Silicoturbeloză	1	0	0	0
Silicoză	5	6	0	2
Tuberculoză	1	0	0	0
Dermatită alergică de contact	0	1	0	0
Hepatite infecțioase	0	1	0	0
Laringită	0	1	0	0
Pneumoconioze cauzate de alte pulberi anorganice	0	2	0	0
Rinite	0	1	0	0
Afecțiuni pulmonare benigne: pleurezie benignă, atelectazii rotunde, plăci pleurale	0	0	1	0

Sursă: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

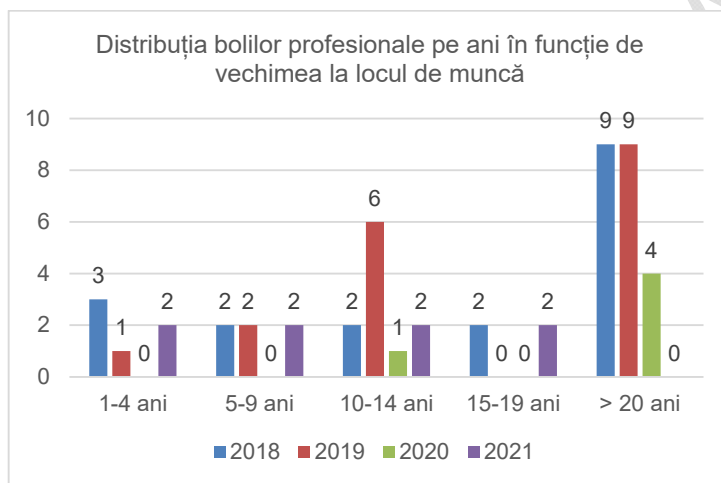
Datele existente arată că bolile profesionale sunt mai raportate în rândul bărbaților, cu preponderență în grupul de vârstă 40-59 de ani și cu o vechime de peste 20 de ani în câmpul muncii.

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Incidența bolilor profesionale și a numărului de zile de incapacitate temporară se muncă prin boli profesionale în județul Dolj a fost în scădere în 2020.

	2018	2019	2020	2021
Incidența bolilor profesionale în județul Dolj (nr. de cazuri noi la 100.000 de salariați)	13,09%	12,80%	3,55%	Datele nu sunt încă disponibile
Număr de zile de incapacitate temporară de muncă prin boli profesionale în județul Dolj	800	766	309	145

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sănătatea mediului

Datele referitoare la sănătatea mediului din județul Dolj arată că în anul 2020 nu au fost înregistrate epidemii cu implicarea factorului hidric și nici valori peste limitele admise la radioactivitatea apei sau a alimentelor. Principalele surse de poluare a aerului sunt cele industriale (CET 1 Ișalnița, CET 2 Șimnic, S.C. ELPRECO S.A, RA Termoficare Craiova), cele de trafic și de încălzire, principalii poluanți existenți fiind SO₂, NO_x, NH₃, pulberi în suspensie, pulberi sedimentabile. În anul 2020 nu s-au semnalat accidente de poluare în județul Dolj¹⁰⁵. Conform informațiilor oferite de către Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – harta calității aerului⁹³, indicii generali pentru județul Dolj în luna noiembrie a anului 2021 sunt „Bun” și „Acceptabil”, nefiind semnalată nicio alertă de calitate a aerului.

¹⁰⁵ Direcția de Sănătate Publică a Județului Dolj – Raport starea de sănătate a comunității 2020, disponibil la <http://www.dspdolj.ro/> și accesat la 24 noiembrie 2021

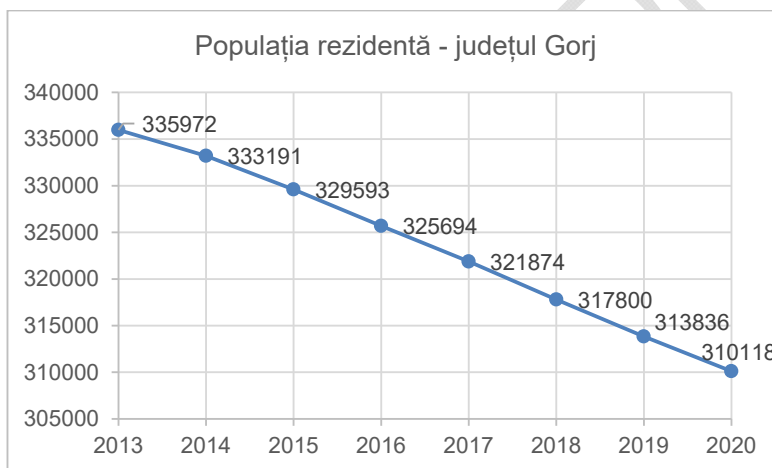
Igienă și conștientizarea sănătății

Conform datelor publicate în raportul de activitate pentru anul 2021 al Direcției de Sănătate Publică a județului Dolj, au fost efectuate un număr de 12 campanii de informare – educare – comunicare (IEC) destinate celebrării zilelor mondiale / europene conform calendarului priorităților și 9 campanii de informare – educare – comunicare (IEC) destinate priorităților de sănătate specifice locale. De asemenea, au fost efectuate un număr de 9 de intervenții pentru promovarea sănătății în comunități și grupuri vulnerabile și 303 acțiuni pentru punerea în aplicare a planurilor județene de acțiune pentru alimentație sănătoasă și activitate fizică la copii și adolescenți¹⁰⁶.

Județul Gorj (RO412)

Populație și condiții de trai

Populația rezidentă a județului Gorj a fost de 310118 locuitori în 2020, în scădere comparativ cu 335972 locuitori în 2013, trend similar cu cel de la nivel național care înregistrează, de asemenea, o scădere a populației. Natalitatea în județul Gorj este în pantă descendentă, similar cu trendul la nivel național, înregistrându-se 2414 nașteri vii în anul 2020, comparativ cu 3124 nașteri vii înregistrate în anul 2010. Indicele de natalitate (născuți vii la 1000 de locuitori) pentru județul Gorj în anul 2020 a fost de 6,8, în scădere față de 8,3 în 2010, aceasta fiind mai scăzută decât rata natalității la nivel național de 8,1 și clasând județul Gorj pe locul al cincilea cu cele mai mici rate de natalitate la nivel național. Conform statisticilor oficiale, județul Gorj este al patrulea județ din România cu cele mai multe întreruperi de sarcini în anul 2020, însumând un număr total de 373 avorturi⁷⁷.

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Speranța de viață a crescut semnificativ la nivel național, iar cifrele arată că în județul Gorj durata medie a vieții este aproape identică cu cea la nivel național.

Speranța de viață pe sexe și ani în județul Gorj						
	2010		2015		2020	
	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin
Nivel național	70,27	77,64	71,88	78,84	72,54	79,75
Gorj	70,40	76,75	71,62	78,70	73,23	79,59

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Rata șomajului în luna septembrie 2021 în județul Gorj a fost de 3,1%, fiind mai crescută decât rata șomajului de 2,9% de la nivel național⁷⁸. În anul 2020, venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale în județul Gorj era de 2858 RON, semnificativ mai mic decât venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale la nivel național, în valoare de 3127 RON⁷⁹. Datele existente la nivelul Alianței pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor (ALIAT) în anul 2019 colectate folosind chestionarul AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test) arată că în județul Dolj un procent de 2% din persoanele testate au avut un scor mare de 20, reprezentând un consum de alcool nociv pentru sănătate, iar 14% din persoanele testate au avut un scor între 8-15, reprezentând un consum de alcool riscant pentru sănătate⁸⁵.

¹⁰⁶ Direcția de Sănătate Publică Dolj – Raport de activitate pe anul 2021, disponibil la <http://www.dspdolj.ro/> și accesat în 26.05.2022

Conform Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, există patru categorii de zone, în funcție de natura dezavantajelor cu care se confrunta locuitorii unui oraș:

1. Zone dezavantajate pe locuire - principalul aspect negativ ține de calitatea locuinței, apreciată prin trei factori: lipsa curentului electric, supraaglomerare (<15,33 m²/persoană) și nesiguranța locativă din perspectiva statutului de chiriaș.
2. Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă – principalul aspect negativ ține de imposibilitatea găsirii unui loc de muncă în economia formală (indiferent de condițiile de locuit și nivelul educației).
3. Zone dezavantajate pe capital uman – principalul aspect negativ ține de lipsa educației formale și a calificărilor, acestea conducând la potențial șomaj sau slujbe precare.
4. Zone marginalizate cumulează valori ridicate pentru toate cele trei criterii menționate anterior.

Conform statisticilor Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, în județul Gorj, zonele dezavantajate pe ocuparea forței de muncă și capital uman sunt cele mai puternic reprezentate.

Ponderea populației din județul Gorj ce aparține unei zone dezavantajate	
Zone dezavantajate pe locuire	2,1%
Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă	24,3%
Zone dezavantajate pe capital uman	10,4%
Zone marginalizate	2,6%

Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România¹²⁰

Mortalitate și morbiditate

În anul 2020 au fost înregistrate 4638 de decese în județul Gorj având o rată a mortalității (decedați la 1000 de persoane) de 13,4, similar cu rata mortalității de la nivel național. Rata sporului natural (rata natalității – rata mortalității) pentru județul Gorj în anul 2020 a fost de -6,3 având un spor natural mai mic decât indicele la nivel național de -5,4⁷⁷.

În anul 2020, județul Gorj a înregistrat o rată a mortalității peste media națională în ceea ce privește bolile aparatului digestiv. Cei mai muți ani de viață (years of life lost – YLL) în anul 2020 au fost pierduți datorită bolilor aparatului circulator, urmate de tumori. Acest indicator al mortalității premature are implicații pentru mediul social și economic, cu precădere în ceea ce privește bolile menționate anterior.

Indicii mortalității standardizate pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Gorj - anul 2020						
	Boli aparat circulator	Tumori	Boli aparat respirator	COVID-19	Boli aparat digestiv	Accidente
La nivel național	444,2	161,0	67,4	53,0	52,4	33,9
Gorj	501,9	148,7	38,6	52,3	54,1	33,7
Anii de viață pierduți pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Gorj – anul 2020						
Gorj	15325,9	9444,4	2228	3067,5	4291,2	3535,6

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Un indice al sărăciei dezvoltat de către Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite și recunoscut la nivel internațional este mortalitatea infantilă⁸². Mortalitatea infantilă (decedați sub 1 an la 1000 născuți vii) pentru județul Gorj în anul 2020 este de 6,6, în scădere față de 9,3 în 2010, însă mai mare decât media națională de 6,1⁷⁷. Un alt indice al sărăciei definit de către Organizația Mondială a Sănătății este mortalitatea maternă⁸³, rata mortalității materne (număr decese la 100000 născuți vii) pe anul 2020 din județul Gorj fiind de 41,4, dublă față de rata mortalității materne din 2020 la nivel național de 17,9⁸⁴.

Boli netransmisibile

Incidența (numărul nou de cazuri raportat la 100000 de locuitori) cazurilor de cancer (raportate de către cabinetele oncologice) pentru județul Gorj în 2020 a fost de 233,2 fiind mai mică decât media numărului de cancere de 267,5 de la nivel național. De asemenea, incidența cazurilor noi de diabet zahar în anul 2020 la nivelul județului Gorj este de 448,6, semnificativ mai mare decât incidența de 309,2 la nivel național din același an. Datele existente arată că ratele internărilor în spital și ratele om-zile spitalizare contabile au scăzut în anul 2020, ca efect al pandemiei de COVID-19, iar județul Gorj a avut rate mai scăzute decât media la nivel național⁸⁵.

Rată internări în spital (număr internați în spitale la 100 de locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	21,7	22,0	13,6
Gorj	22,9	22,8	13,1
Rată om-zile spitalizare contabile (nr de oameni spitalizați/nr total de zile de spitalizare la 100 locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	157,1	155,4	104,3
Gorj	165,3	164,6	95,9

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate de către Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în domeniul Sanitar după județul spitalului de proveniență arată că majoritatea spitalizărilor din anul 2020 pentru județul Gorj au fost raportate pentru bolile circulatorii, urmate de boli ale sistemului respirator, iar cele mai multe zile de spitalizare au fost raportate pentru bolile sistemului respirator, datorate pandemiei de COVID-19¹⁰⁷.

Indicatori ai morbidității spitalizate în funcție de categoria majoră de diagnostic pentru județul Gorj în anul 2020			
	Număr de cazuri	% cazuri	Zile de spitalizare
Boli și tulburări ale sistemului respirator	8754	21,78	77,958
Boli și tulburări ale sistemului musculo-scheletal și ale țesutului conjunctiv	3718	9,25	30,143
Boli și tulburări ale sistemului nervos	3542	8,81	34,621
Boli și tulburări ale sistemului digestiv	2979	7,41	18,191
Boli și tulburări ale sistemului circulator	2949	7,34	19,970
Boli și tulburări ale sistemului hepatobiliar și ale pancreasului	2341	5,83	15,270

Sursa: Date primare oferite de către SNSPMP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020 pentru județul Gorj arată că cei mai mulți bolnavi din evidența medicilor de familie suferă de boli cornice precum diabetul zaharat, tulburări mentale, gușă și boli psihice⁸⁴.

Evidența bolnavilor din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020				
	La nivel național		Județul Gorj	
	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori
TBC	13236	68,3	87	27,7
Tumori Maligne	377749	1949,6	9191	2928,6
Anemii	222063	1146,1	2441	778,8
Gușă simplă și nodulară	215652	1131,0	3619	1153,2
Diabet zaharat	872389	4502,5	18435	5874,1
Tulburări mentale	527278	2721,3	8401	2676,9
Boli psihice	242746	1252,8	3501	1115,6
Boala Alzheimer	35725	184,4	186	59,3
Scleroză multiplă	7051	36,4	120	38,2

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

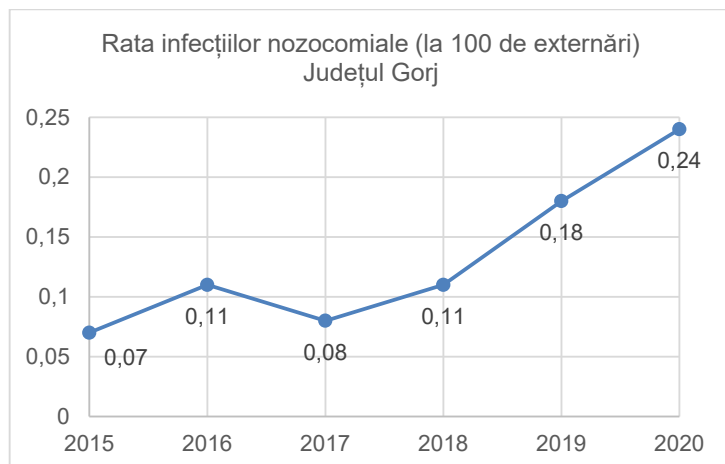
Boli transmisibile

Principala boală transmisibilă care înregistrează un număr ridicat de cazuri în județul Gorj a fost COVID-19, având în noiembrie 2020 un număr de cazuri 15015 cazuri confirmate și o incidență de 1,68 cazuri noi la 1000 de locuitori⁸⁸.

Pe lângă numărul mare de infecții cu COVID-19, pentru celelalte boli transmisibile s-a observat un trend descendent la nivel național. Tuberculoza este în scădere în ultimii ani la nivel național, în județul Gorj înregistrându-se 108 cazuri noi în 2020 și o incidență de 34,8, incidență mai mare decât incidența de tuberculoză de la nivel național de 31,2. În 2020, nu au fost raportate cazuri de gonoree, sifilis sau Clamydia pentru județul Gorj. De asemenea, în 2020 nu au fost raportate cazuri de hepatită virală însă au fost raportate 32 cazuri de scarlatină, plasând județul Gorj ca și locul 5 pe țară cu cele mai multe cazuri de scarlatină. Județul Gorj a înregistrat 257 de cazuri de varicelă în 2020, având o incidență de 82,9 cazuri la 100000, mai mare decât incidența de 75,4 la nivel național⁷⁷.

¹⁰⁷ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Gorj, disponibil la http://drg.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD___GORJ___1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021

Rata infecțiilor nozocomiale (indici la 100 externări) a crescut la nivel național în ultimii ani, de la 0,33 în 2015 la 1,04 în 2020. Rata infecțiilor nozocomiale este în creștere în ultimii ani și în județul Gorj, în 2020 fiind înregistrată o rată de 0,24 infecții la 100 de externări, semnificativ mai mică decât rata la nivel național⁷⁷.

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Boli tropicale

În anul 2020 nu s-au înregistrat boli tropicale în județul Gorj⁷⁷.

Resurse sanitare

În județul Gorj, în 2020 au existat un număr de 8 spitale care aparțin sistemului public și un număr de 2333 paturi de spital, reprezentând 7,5 paturi pe 1000 de locuitori, mai mare decât media pe țară de 6,5 paturi la 1000 de locuitori. Conform statisticilor din 2020, în județul Gorj au existat un număr de 792 medici (medicii stomatologi nefiind incluși în acest număr), ceea ce înseamnă că unui medic i-au revin 392 locuitori. De asemenea, în 2020, în județul Gorj au fost înregistrați un număr de 186 medici stomatologi, ceea ce înseamnă că unui stomatolog i-au revin 1667 de locuitori. La nivel național, unui medic îi revin 293 de locuitori iar unui medic stomatolog îi revin 1042 de locuitori, județul Gorj având o acoperire mai deficitară a personalului medical decât media la nivel național. În 2020, un număr de 1579,3 mii de consultații medicale au fost oferite în județul Gorj acestea constituind în 5,1 consultații pe cap de locuitor al județului, reprezentând județul cu cele mai multe consultații pe cap de locuitor la nivel național efectuate în 2020⁷⁷.

Malnutriția

Conform statisticilor oferite de către Ministerul Sănătății prin Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, colectate din cabinetele medicilor pediatri, numărul cazurilor noi de copii cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Gorj a scăzut de la 19 cazuri în 2019 la 9 cazuri în 2020, iar 52 de copii încă se aflau în evidență în 2021 ca având probleme de malnutriție. Cazurile de copii cu malnutriție proteico-calorică rămași în evidență în județul Gorj a fost mai mare decât media la nivel național din anul 2020⁸⁵.

Evidența copiilor din cabinetele medicilor pediatri cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Gorj								
	Cazuri noi		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani		Rămași în evidență		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Nivel național	1608	1603	266,2	280,3	2991	2247	0,5	0,4
Gorj	19	8	258,4	180,8	55	52	0,7	0,7

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Datele colectate din cabinetele medicilor de familie arată în județul Gorj există boli specifice malnutriției, indicii pentru obezitate fiind mai mici decât media existentă la nivel național⁸⁵.

Evidența bolnavilor care suferă de malnutriție din cabinetele medicilor de familie pentru județul Gorj din anul 2020						
	Malnutriție proteico-calorică		Rahitism evolutiv		Obezitate	
	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori
Nivel național	8343	43,5	7568	39,1	347142	1791,6
Gorj	52	16,6	46	14,7	1730	551,2

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Îmbolnăviri profesionale și protecția muncii

Numărul accidentelor de muncă în județul Gorj este în scădere, datele oficiale raportând 55 de accidente la locul de muncă în 2018, 66 în 2019 și 47 de accidente la locul de muncă în 2020⁸⁹.

În ceea ce privește îmbolnăvirile profesionale, datele oferite de către Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar⁹⁰ (CNMRMC) arată că morbiditatea profesională a este în scădere pentru județul Gorj în ultimii 5 ani, însă județul se plasează între primele 10 județe cu numărul cel mai mare de îmbolnăviri profesionale de la nivel național.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cazuri noi de îmbolnăviri profesionale în județul Gorj	59	24	11	25	18	17	22

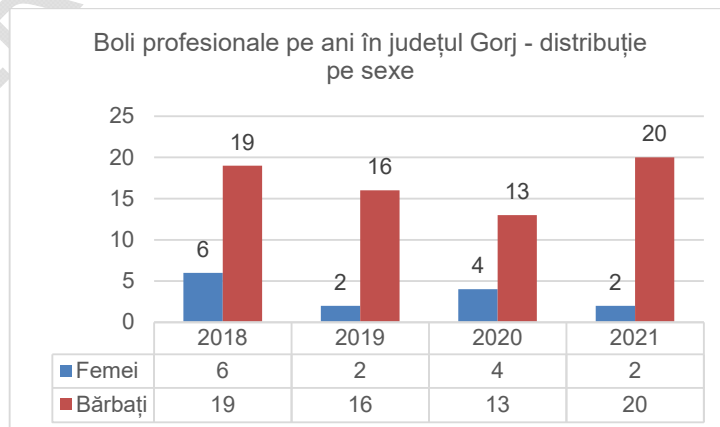
Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Conform datelor oferite de către CNMRMC prin solicitarea numărul 2662/10.02.2022, majoritatea bolilor profesionale declarate de-a lungul anilor pentru județul Gorj au fost discopatiile, incluzând și herniile de disc, urmate de pneumoconizele cauzate de alte pulberi anorganice, dar și numărul de pneumoconiza minerului de cărbune este în creștere în ultimii ani.

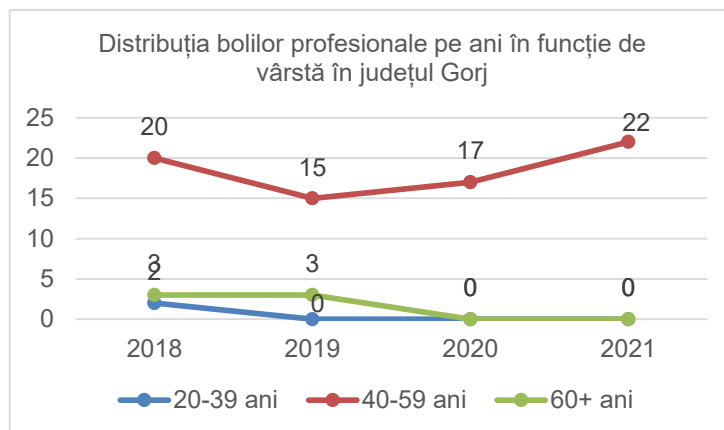
Boli profesionale declarate în județul Gorj				
	2018	2019	2020	2021
Afecțiuni pulmonare benigne: pleurezie benignă, atelectazii rotunde, plăci pleurale	2	0	0	0
Azbestoză	2	0	0	0
Bronșită acută și cronică	4	1	1	1
Discopatii, inclusiv hernia de disc	9	13	8	13
Pneumoconioze cauzate de alte pulberi anorganice	5	1	2	1
Silicoză	3	2	0	1
Bronhoalveolită alergică extrinsecă (pneumonia prin hipersensibilizare)	0	1	1	0
Astm bronșic alergic	0	0	1	0
BPOC	0	0	1	0
Epicondilită	0	0	2	0
Pneumoconioza minerului de cărbune	0	0	1	5
Tendinite	0	0	0	1

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

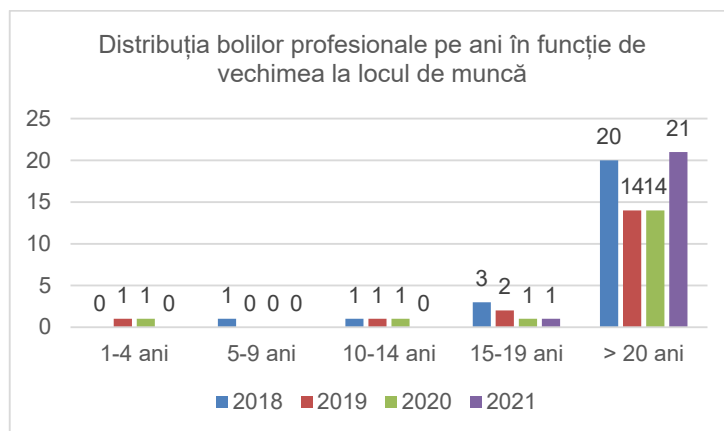
Datele existente arată că bolile profesionale sunt mai raportate în rândul bărbaților cu preponderență în grupul de vârstă 40-59 de ani și cu o vechime de peste 20 de ani în câmpul muncii.

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Incidența bolilor profesionale în județul Gorj a fost în scădere în 2020, iar numărul zilelor de incapacitate temporară de muncă prin bolile profesionale a mai mare comparativ cu anii anteriori.

	2018	2019	2020	2021
Incidența bolilor profesionale în județul Gorj (nr. de cazuri noi la 100.000 de salariați)	32,32%	23,14%	21,93%	Datele nu sunt încă disponibile
Număr de zile de incapacitate temporară de muncă prin boli profesionale în județul Gorj	152	138	131	214

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sănătatea mediului

Datele referitoare la sănătatea mediului din județul Gorj arată că în anul 2020 nu au fost înregistrate epidemii cu implicarea factorului hidric, singurele probleme semnalate fiind neconformitatea calitativă a apei în următoarele zone: Crasna Aniniș – pârau Aniniș (turbiditate, clor rezidual liber și total, gust), Crasna Dumbravei – pârau Blahnița (nr de col la 37 grade, clor rezidual liber și total), Lelești – pârau Suseni (bacterii coliforme, escherichia coli, turbiditate), Peștișani – lac Clucotiuș (bacterii coliforme, escherichia coli, turbiditate, clor rezidual liber și total, Padeș – lac Cerna (nr de col la 22 grade, nr de col la 37 grade, escherichia coli, bacterii coliforme, enterococi, clor rezidual liber și total), Schela Sâmbotin Gornăcel – pârau Vajoaia (bacterii coliforme, escherichia coli, enterococi, clor rezidual liber și total), Runcu Blita – pârau Biltisoara (bacterii coliforme, escherichia coli, clor rezidual liber și total), Tismana Sohodol – izvor carstic (nr de col la 22 grade, nr de col la 37 grade, bacterii coliforme, clor liber și total), Runcu Răchiți – pârau Sohodol (Turbiditate). Neconformitatea calitativă înregistrată s-a datorat tratării necorespunzătoare a apei provenite din sursele de suprafață¹⁰⁸.

¹⁰⁸ Direcția de Sănătate Publică Gorj – Raport județean apă potabilă 2020, disponibil la <https://dsp-gorj.centruldecalcul.ro/wp-content/uploads/2022/03/Raport-județean-apa-potabila-2021-1.pdf> și accesat la 25.05.2022

Conform informațiilor oferite de către Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – harta calității aerului⁹³, indicii generali pentru județul Gorj în luna noiembrie a anului 2021 sunt "Bun" și "Acceptabil", nefiind semnalată nicio alertă de calitate a aerului.

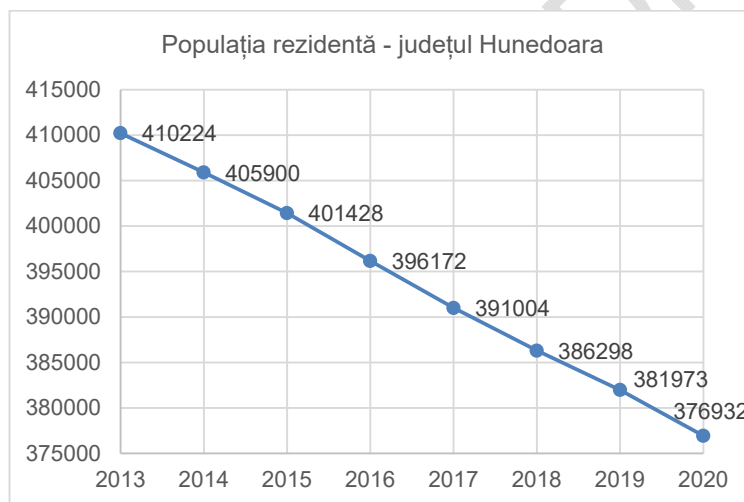
Igienă și conștientizarea sănătății

Conform datelor publicate pe site-ul web al Direcției de Sănătate Publică Gorj la nivelul județului se desfășoară anual o serie de 12 de campanii pentru promovarea igienei și conștientizarea sănătății, conform calendarului Organizației Mondiale a Sănătății. De asemenea, au fost dezvoltate și implementate campanii de informare și prevenire a infecției cu virusul COVID-19¹⁰⁹ iar pe site-ul Direcției de Sănătate Publică Gorj există o componentă de promovare a sănătății care contorizează campaniile de igienă și conștientizare a sănătății și unde se regăsesc materialele aferente campaniilor¹¹⁰.

Județul Hunedoara (RO423)

Populație și condiții de trai

Populația rezidentă a județului Hunedoara a fost de 376932 locuitori în 2020, în scădere comparativ cu 410224 locuitori în 2013, trend similar cu cel de la nivel național care înregistrează, de asemenea, o scădere a populației. Natalitatea în județul Hunedoara este în pantă descendentă, similar cu trendul la nivel național, înregistrându-se 2897 nașteri vii în anul 2020, comparativ cu 3683 nașteri vii înregistrate în anul 2010. Indicele de natalitate (nașcuți vii la 1000 de locuitori) pentru județul Hunedoara în anul 2020 a fost de 6,4, în scădere față de 7,5 în 2010, acesta fiind mai mic decât rata natalității la nivel național de 8,1⁷⁷.

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Speranța de viață a crescut semnificativ la nivel național, iar cifrele arată că în județul Hunedoara durata medie a vieții este semnificativ mai mică decât la nivel național în special pentru femei⁷⁷.

Speranța de viață pe sexe și ani în județul Hunedoara						
	2010		2015		2020	
	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin
Nivel național	70,27	77,64	71,88	78,84	72,54	79,75
Hunedoara	70,14	76,85	71,46	77,86	72,26	78,50

Sursa: Date primare oferite de INS și prelucrate de elaboratori

Rata șomajului în luna septembrie 2021 în județul Hunedoara a fost de 3,7%, semnificativ mai crescută decât rata șomajului de 2,9% de la nivel național⁷⁸. În anul 2020, venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale în județul Hunedoara era de 2617 RON, semnificativ mai mic decât venitul lunar mediu net însumat pe toate activitățile economiei naționale la nivel național, în valoare de 3127 RON⁷⁹. Datele existente la nivelul Alianței pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor (ALIAT) în anul 2019 colectate folosind chestionarul AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test) arată că în

¹⁰⁹ Direcția de Sănătate Publică Gorj – Raport de activitate 2020, disponibil la <https://dsp-gorj.centruldecalcul.ro/wp-content/uploads/2021/06/RAPORT-DE-ACTIVITATE-2020-DSP-GORJ-2.pdf> și accesat la 24 noiembrie 2021

¹¹⁰ Direcția de Sănătate Publică Gorj. Informații de interes public. Promovarea sănătății, disponibil la <https://dsp-gorj.centruldecalcul.ro/promovarea-sanatatii/> și accesat la 25 mai 2022

județul Hunedoara un procent de 2,83% din persoanele testate au avut un scor mare de 20, reprezentând un consum de alcool nociv pentru sănătate, iar 6,88% din persoanele testate au avut un scor între 8-15, reprezentând un consum de alcool riscant pentru sănătate⁹⁵.

Conform Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, există patru categorii de zone, în funcție de natura dezavantajelor cu care se confrunta locuitorii unui oraș:

1. Zone dezavantajate pe locuire - principalul aspect negativ ține de calitatea locuinței, apreciată prin trei factori: lipsa curentului electric, supraaglomerare (<15,33 m²/persoană) și nesiguranță locativă din perspectiva statutului de chiriaș.
2. Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă – principalul aspect negativ ține de imposibilitatea găsirii unui loc de muncă în economia formală (indiferent de condițiile de locuit și nivelul educației).
3. Zone dezavantajate pe capital uman – principalul aspect negativ ține de lipsa educației formale și a calificărilor, acestea conducând la potențial șomaj sau slujbe precare.
4. Zone marginalizate cumulează valori ridicate pentru toate cele trei criterii menționate anterior.

Conform statisticilor Atlasului zonelor urbane marginalizate din România⁸¹, județul Hunedoara ponderea cea mai mare raportată este în zonele dezavantajate pe capital uman, urmate de ocuparea forței de muncă și a zonelor marginalizate.

Ponderea populației din județul Hunedoara ce aparține unei zone dezavantajate	
Zone dezavantajate pe locuire	1,6%
Zone dezavantajate pe ocuparea forței de muncă	9,3%
Zone dezavantajate pe capital uman	18,2%
Zone marginalizate	7%

Sursa: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România⁸¹

Mortalitate și morbiditate

În 2020 au fost înregistrate 7060 de decese în județul Hunedoara având o rată a mortalității (decedați la 1000 de persoane) de 15,6, aceasta fiind semnificativ mai mare comparativ cu rata mortalității de 13,4 de la nivel național. Rata sporului natural (rata natalității – rata mortalității) la nivel național în 2020 a fost de -5,4, iar în Hunedoara a fost de -9,2, clasând Hunedoara pe locul al cincilea la nivel național cu cel mai mare spor natural⁷⁷.

În anul 2020, județul Hunedoara a înregistrat o rată a mortalității peste media națională în ceea ce privește tumorile, bolile aparatului circulator, COVID-19, dar și în ceea ce privește accidentele rutiere. Cei mai mulți ani de viață (years of life lost – YLL) în anul 2020 au fost pierduți datorită bolilor aparatului circulator, urmate de tumori și COVID-19. Acest indicator al mortalității premature are implicații pentru mediul social și economic, cu precădere în ceea ce privește bolile menționate anterior.

Indicii mortalității standardizate pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Hunedoara- anul 2020						
	Boli aparat circulator	Tumori	Boli aparat respirator	COVID-19	Boli aparat digestiv	Accidente
La nivel național	444,2	161,0	67,4	53,0	52,4	33,9
Hunedoara	513,8	177,6	60,9	90,1	48,1	37,0
Anii de viață pierduți pe primele 6 grupe de cauze medicale de deces în județul Hunedoara						
Hunedoara	24856,4	14623,8	4496,5	6329,4	4514,4	4789,2

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Un indice al sărăciei dezvoltat de către Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite și recunoscut la nivel internațional este mortalitatea infantilă⁸². Mortalitatea infantilă (număr decedați sub 1 an la 1000 născuți vii) pentru județul Hunedoara în anul 2020 a fost de 5,9, în scădere față de 9,5 în 2010 și mai mică decât media pe țară 6,1⁷⁷. Un alt indice al sărăciei definit de către Organizația Mondială a Sănătății este mortalitatea maternă⁸³, rata mortalității materne (număr decese la 100000 născuți vii) pe anul 2017 (ultimele date disponibile în 2020) din județul Hunedoara fiind de 27,1 fiind de 2,4 ori mai mare față de rata mortalității materne din 2017 la nivel național de 11,2⁸⁴.

Boli netransmisibile

Incidența (numărul nou de cazuri raportat la 100000 de locuitori) cazurilor de cancer (raportate de către cabinetele oncologice) pentru județul Hunedoara în 2020 a fost de 554,5 fiind semnificativ mai mare decât media numărului de cancere de 267,5 de la nivel național. De asemenea, incidența cazurilor noi de diabet zahar în anul 2020 la nivelul județului Hunedoara a fost de 723,1, semnificativ mai mare decât incidența de 309,2 la nivel național din același an. Datele existente arată că ratele internărilor în spital și ratele om-zile spitalizare contabile au scăzut în anul 2020, ca efect al pandemiei de COVID-19, însă în județul Hunedoara aceste rate au fost peste media la nivel național⁸⁵.

Rată internări în spital (număr internați în spitale la 100 de locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	21,7	22,0	13,6
Hunedoara	20,9	20,8	13,1
Rată om-zile spitalizare contabile (nr de oameni spitalizați/nr total de zile de spitalizare la 100 locuitori)			
	2018	2019	2020
Media la nivel național	157,1	155,4	104,3
Hunedoara	164,3	164,1	109,1

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate de către Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în domeniul Sanitar după județul spitalului de proveniență arată că majoritatea spitalizărilor din anul 2020 pentru județul Hunedoara au fost raportate pentru bolile respiratorii, urmate de boli ale sistemului circulator, iar cele mai multe zile de spitalizare au fost raportate pentru bolile sistemului respirator, datorate pandemiei de COVID-19¹¹¹.

Indicatori ai morbidității spitalizate în funcție de categoria majoră de diagnostic pentru județul Hunedoara în anul 2020			
	Număr de cazuri	% cazuri	Zile de spitalizare
Boli și tulburări ale sistemului respirator	10500	20,59	131361
Boli și tulburări ale sistemului circulator	5705	11,18	44625
Boli și tulburări ale sistemului nervos	5353	10,49	66638
Boli și tulburări ale sistemului musculo-scheletal și ale țesutului conjunctiv	4788	9,39	35156
Boli și tulburări ale sistemului digestiv	2964	5,81	18890
Boli și tulburări mentale	2788	5,47	73711

Sursa: Date primare oferite de către SNSPMP și prelucrate de elaboratori

Datele agregate din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020 arată că cei mai muți bolnavi din evidența medicilor de familie din județul Hunedoara suferă de boli cronice precum diabetul zaharat, tulburări mentale și tumori maligne⁸⁵.

Evidența bolnavilor din cabinetele medicilor de familie pe anul 2020				
	La nivel național		Județul Hunedoara	
	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori	Număr de cazuri	Indici la 100000 de locuitori
TBC	13236	68,3	3	0,8
Tumori Maligne	377749	1949,6	7609	1992,0
Anemii	222063	1146,1	5802	1519,0
Gușă simplă și nodulară	215652	1131,0	6220	1628,4
Diabet zaharat	872389	4502,5	25617	6706,5
Tulburări mentale	527278	2721,3	14651	3856,6
Boli psihice	242746	1252,8	3437	899,8
Boala Alzheimer	35725	184,4	612	160,2
Scleroză multiplă	7051	36,4	75	19,6

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

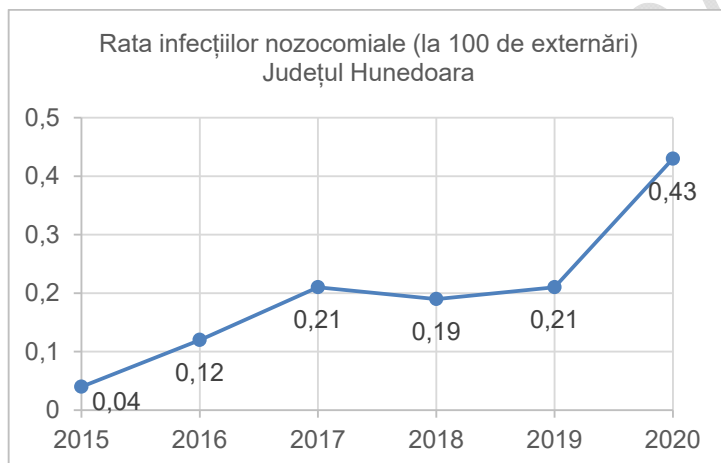
¹¹¹ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Hunedoara, disponibil la http://drg.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD___HUNEDOARA___1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021

Boli transmisibile

Principala boală transmisibilă care au înregistrat un număr ridicat de cazuri în județul Hunedoara a fost COVID-19, având în noiembrie 2020 un număr de cazuri 35054 cazuri confirmate și o incidență de 4 cazuri noi la 1000 de locuitori⁸⁸.

Pe lângă numărul mare de infecții cu COVID-19, pentru celelalte boli transmisibile s-a observat un trend descendent la nivel național. Tuberculoza este în scădere în ultimii ani la nivel național, în județul Hunedoara înregistrându-se 102 cazuri noi la 100000 locuitori în 2020 și o incidență de 27,1, comparativ mai mică cu incidența de tuberculoză de la nivel național de 31,2. În 2020 în județul Hunedoara au fost înregistrate 4 cazuri de sifilis și 1 caz de gonoree. Cazurile de hepatită virală au scăzut în ultimii 5 ani, în județul Hunedoara, în 2020 fiind înregistrate doar 2 cazuri comparativ cu 208 de cazuri înregistrate în 2015. În 2020 în județul Hunedoara au fost înregistrate 292 de cazuri de varicelă, în scădere față de 897 cazuri în anul 2015. Incidența varicelei în județul Hunedoara în anul 2020 a fost de 77,5, puțin mai mare decât incidența la nivel național de 74,5⁷⁷.

Rata infecțiilor nozocomiale (indici la 100 externări) a crescut la nivel național în ultimii ani, de la 0,33 în 2015 la 1,04 în 2020¹¹⁶. Rata infecțiilor nozocomiale este în creștere în ultimii ani și în județul Hunedoara, în 2020 fiind înregistrată o rată de 0,4 infecții la 100 de externări⁷⁷.

Sursa: Date primare oferite de INSP și prelucrate de elaboratori

Boli tropicale

În anul 2020 în județul Hunedoara s-au înregistrat 14 cazuri de boala Lyme, fiind al treilea județ de la nivelul național cu cel mai mare număr de cazuri pentru boala Lyme. În afară de boala Lyme, nu au mai fost raportate alte boli tropicale pentru județul Hunedoara⁷⁷.

Resurse sanitare

În județul Hunedoara, în 2020, au existat un număr de 10 spitale care aparțin sistemului public și un disponibil de 3228 paturi reprezentând 8,6 paturi la 1000 de locuitori, mai mare decât media pe țară de 6,5 paturi la 1000 de locuitori. Conform statisticilor din 2020, în județul Hunedoara au existat un număr de 1166 medici (medicii stomatologi nefiind incluși în acest număr), asigurând câte un medic pentru 323 de locuitori. De asemenea, în județul Hunedoara, în 2020, au fost înregistrați un număr de 267 medici stomatologi, ceea ce înseamnă că unui stomatolog îi revin 1412 de locuitori. La nivel național, unui medic îi revin 293 de locuitori iar unui medic stomatolog îi revin 1042 de locuitori, județul Hunedoara având o acoperire mai deficitară a personalului medical decât media la nivel național. În anul 2020, un număr de 1632,5 mii de consultații medicale au fost oferite în județul Hunedoara, acestea constituind în 4,3 consultații pe cap de locuitor al județului, aceasta fiind mai mare decât media de la nivel național de 3,4 consultații pe cap de locuitor⁷⁷.

Malnutriția

Conform statisticilor oferite de către Ministerul Sănătății prin Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, colectate din cabinetele medicilor pediatri, numărul cazurilor noi de copii cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Hunedoara a scăzut de la 1 caz în 2019 la 0 cazuri în 2020.

Evidența copiilor din cabinetele medicilor pediatri cu malnutriție proteico-calorică pentru județul Hunedoara								
	Cazuri noi		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani		Rămași în evidență		Indici la 100000 locuitori între 0-2 ani	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Nivel național	1608	1603	266,2	280,3	2991	2247	0,5	0,4
Hunedoara	1	0	9,6	0,0	3	0	0,0	0,0

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Datele colectate din cabinetele medicilor de familie arată în județul Hunedoara ratele de malnutriție proteico-calorică și rahitism evolutiv din cabinetele medicilor de familie sunt peste ratele existente la nivel național.

Evidența bolnavilor care suferă de malnutriție din cabinetele medicilor de familie pentru județul Hunedoara din anul 2020						
	Malnutriție proteico-calorică		Rahitism evolutiv		Obezitate	
	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori	Număr cazuri	Indici la 100000 locuitori
Nivel național	8343	43,5	7568	39,1	347142	1791,6
Hunedoara	386	101,1	922	241,4	375	1253,0

Sursa: Date oferite de către INSP și prelucrate de elaboratori

Îmbolnăviri profesionale și protecția muncii

Numărul accidentelor de muncă în județul Hunedoara este în scădere, datele oficiale raportând 119 de accidente la locul de muncă în 2018, 136 în 2019 și 117 de accidente la locul de muncă în 2020⁸⁹. În ceea ce privește îmbolnăvirile profesionale, datele oferite de către Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar⁹⁰ (CNMRMC) arată că morbiditatea profesională a este în scădere pentru județul Hunedoara în ultimii 5 ani, însă județul se clasează ca și al doilea județ cu numărul cel mai mare de îmbolnăviri profesionale de la nivel național.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cazuri noi de îmbolnăviri profesionale în județul Hunedoara	113	117	95	90	90	75	47

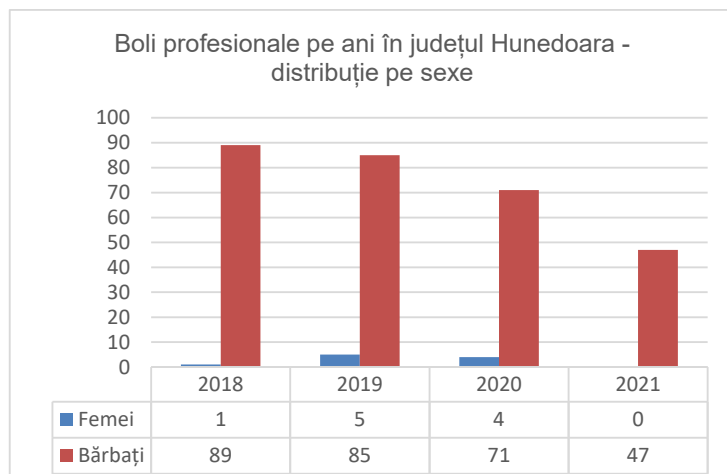
Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Conform datelor oferite de către CNMRMC prin solicitarea numărul 2662/10.02.2022, majoritatea bolilor profesionale declarate de-a lungul anilor pentru județul Hunedoara au fost discopatiile, incluzând și herniile de disc, urmate de silicoză.

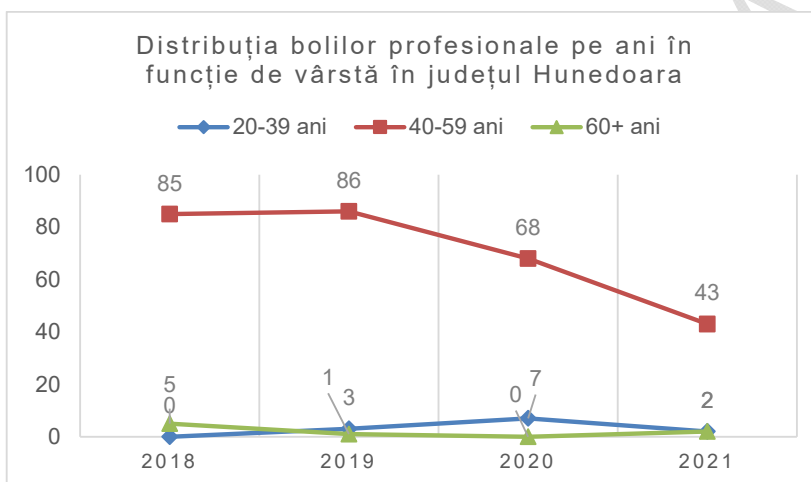
Boli profesionale declarate în județul Hunedoara				
	2018	2019	2020	2021
Artroze	2	0	2	1
Bronșită acută și cronică	1	3	0	0
Discopatii, inclusiv hernia de disc	61	67	64	29
Epicondilita	1	4	0	0
Hipoacuzie	1	1	0	0
Pneumoconioze cauzate de alate pulberi anorganice	1	0	0	0
Silicoza	22	10	5	16
Tendinite	1	0	0	0
Deformări ale coloanei vertebrale	0	1	1	0
Intoxicații acute, subacute și cronice profesionale și consecințele lor	0	3	0	0
Periartrite	0	1	3	1

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

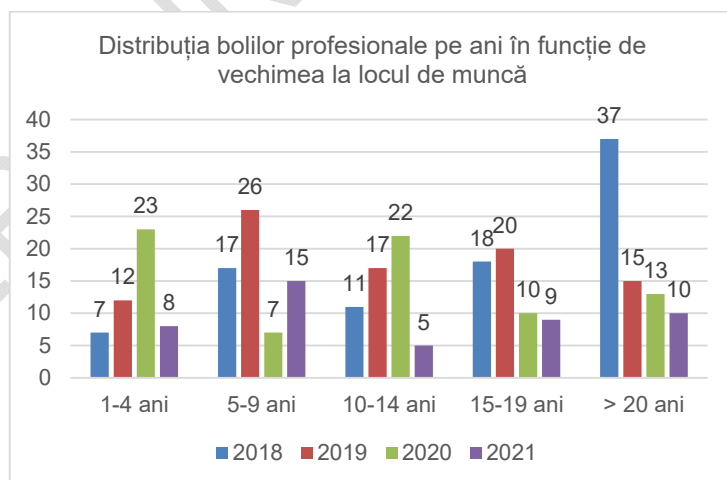
Datele existente arată că bolile profesionale sunt mai raportate în rândul bărbaților, cu preponderență în grupul de vârstă 40-59 de ani și cu o vechime de peste 20 de ani în câmpul muncii.

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Incidența bolilor profesionale în județul Hunedoara a fost în scădere în 2020, iar numărul zilelor de incapacitate temporară de muncă prin bolile profesionale a fost de 0 zile în anii 2020 și 2021.

	2018	2019	2020	2021
Incidența bolilor profesionale în județul Hunedoara (nr. de cazuri noi la 100.000 de salariați)	80,33%	80,18%	68%	Datele nu sunt încă disponibile
Număr de zile de incapacitate temporară de muncă prin boli profesionale în județul Hunedoara	146	315	604	58

Sursa: Date primare oferite de către CNMRMC și prelucrate de elaboratori

Sănătatea mediului

Datele referitoare la sănătatea mediului din județul Hunedoara arată că în anul 2020 nu au fost înregistrate epidemii cu implicarea factorului hidric și nu au fost identificate analize neconforme ale parametrilor monitorizați¹¹². În anul 2021, rapoartele lunare¹¹³ privind calitatea apei potabile oferite de Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara arată că indicatorii bacteriologici și fizico-chimici nu au fost depășiți în județul Hunedoara. De asemenea, în aceste rapoarte se menționează că în anul 2021 nu au fost înregistrate poluări accidentale sau atenționări privind radioactivitatea mediului la nivelul județului Hunedoara. Conform informațiilor oferite de către Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – harta calității aerului⁹³, indicii generali pentru județul Hunedoara în luna noiembrie a anului 2021 sunt "Bun" și "Acceptabil", nefiind semnalată nicio alertă de calitate a aerului.

Igienă și conștientizarea sănătății

Conform raportului de activitate dezvoltat anual de către Direcția de Sănătate Publică a județului Hunedoara în anul 2020 au fost derulate 25 de campanii de informare, educare, comunicare în teritoriu, conform calendarului Organizației Mondiale a Sănătății. Începând cu luna februarie 2020, colectivul Direcției de Sănătate Publică a județului Hunedoara a fost implicat cu prioritate în contextul epidemiologic generat de infecția SARS-CoV-2 (asigurarea, prin rotație, a permanentei în Call Center, înregistrarea și informarea persoanelor izolate în platforma COVSTAT, întocmirea înștiințărilor de izolare la domiciliu¹¹⁴). De asemenea, pe pagina de internet a Direcției de Sănătate Publică Hunedoara există o componentă de promovare a sănătății care contorizează campaniile de igienă și conștientizare a sănătății și unde se regăsesc materialele aferente campaniilor¹¹⁵.

3.1.9 Managementul riscurilor de mediu

Planul de analiză și acoperire a riscurilor, denumit în continuare P.A.A.R., este un document operativ neclasificat ce definește și descrie riscurile și sursele de risc potențiale identificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale ale județului, măsurile, acțiunile și resursele necesare pentru managementul riscurilor respective.

Scopurile P.A.A.R. sunt de a asigura cunoașterea de către toți factorii implicați a sarcinilor și atribuțiilor ce le revin premergător, pe timpul și după apariția unei situații de urgență, de a crea un cadru unitar și coerent de acțiune pentru prevenirea și gestionarea riscurilor generatoare de situații de urgență și de a asigura un răspuns optim în caz de urgență, adecvat fiecărui tip de risc identificat.

Gestionarea operațională a situațiilor de urgență la nivel județean se realizează prin Centrul de Coordonare și Conducere a Intervenției (CJCCI) care asigură analiza, evaluarea situației și coordonarea acțiunilor de intervenție și asigură suportul decizional al comitetului județean.

Dintre riscurile și sursele de risc potențiale identificate conform P.A.A.R. județene^{17,30,36,38,43,44}, la nivelul respectivelor unități administrativ-teritoriale, au fost selectate tipurile de riscuri de mediu, naturale și antropice, aflate în relație cu domeniul evaluării de mediu.

¹¹² Direcția de Sănătate Publică Hunedoara. Raportul privind calitatea apei potabile. Disponibil la <https://asphd.ro/wp-content/uploads/2021/08/Raport-apa-potabila-2020.pdf> și accesat în 27 mai 2022

¹¹³ Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara – rapoarte lunare privind starea mediului, disponibile la <http://www.anpm.ro/web/apm-hunedoara/rapoarte-lunare1> și accesat la 24 noiembrie 2021

¹¹⁴ Direcția de Sănătate Publică Hunedoara. Raport de activitate anual 2020. Disponibil aici: <https://asphd.ro/wp-content/uploads/2021/06/Raport-activitate-DSP-HD-2020.pdf> și accesat la 25 noiembrie 2022

¹¹⁵ Direcția de Sănătate Publică Hunedoara. Comunicare. Promovarea sănătății. Disponibil la <https://asphd.ro/category/promovarea-sanatatii/> și accesat la 25 mai 2022

Județul Mureș (RO125)

Riscuri naturale

Inundații. Dintre cele 102 UAT-uri din județ, sunt expuse riscului de inundații 3 dintre cele 4 municipii, 6 dintre cele 7 orașe și 50% dintre comune.

Cele mai multe localități expuse riscului la inundații sunt situate pe râul Mureș (38), pe râul Târnava Mică (26), râul Nirajul Mare (19), pe râul Gurghiu (11), pe Pârâul de Câmpie (10), pâraiele Luș, Agris, Comlod, Șesu, Pârâul Mare.

Alunecări de teren. Riscul alunecărilor de teren este prezent în toate municipiile și orașele județului și în aproximativ 50% dintre comune, fiind expuse cca. 1421 gospodării, 4357 persoane și 566,21 ha terenuri extravilan.

Risc seismic. Pe teritoriul județului îndeosebi în zonele văii Târnavei Mici și Târnavei Mari pot avea loc seisme de amplitudine între 4 – 6 grade pe scara Richter.

Localități urbane amplasate în zone pentru care intensitatea seismică, echivalată pe baza parametrilor de calcul privind zonarea seismică a teritoriului României, este minimum VII (exprimată în grade MSK) sunt: municipiul Târgu Mureș (150.041 locuitori), municipiul Sighișoara (32.304 locuitori), municipiul Târnăveni (26.654 locuitori), orașul Iernut (9.523 locuitori), orașul Luduș (17.497 locuitori).

Incendii de pădure. Incendiile în fondul forestier s-au situat la un nivel constant din 1990 și până în anul 2019, înregistrându-se anual în medie un număr de 6 incendii, cauzele care au generat aceste incendii fiind focul deschis.

În zona de deal și câmpie există suprafețe acoperite cu rășinoase situate pe suprafețe variind de la 10-100 ha cu perimetre de rășinoase. Ocoalele silvice Lunca Bradului, Răstolița, Gurghiu, Fâncel, Sovata, unde proporția arboretului de rășinoase este mai mare (cca. 80%) posibilitatea incendiilor crește considerabil.

Fenomene meteorologice extreme. În ultimul deceniu, ca urmare a perturbațiilor climatice, teritoriul județului a fost afectat de mai multe fenomene meteorologice extreme, după cum urmează:

- furtuni violente, de regulă pentru perioade scurte de timp (20-40 minute);
- tornade;
- ploi torențiale de scurtă durată (20-30 minute) pe suprafețe reduse;
- scurgeri violente de ape de pe versanți, chiar cu pantă mică și suprafață de colectare redusă;
- caniculă urmată de secetă pedologică.

Riscuri antropice

Activități care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase

În județul Mureș, sub incidența Legea nr. 59/2016 privind controlul activităților care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase intră următorii operatori economici (5 operatori cu risc major și 2 operatori cu risc minor):

- AZOMUREȘ S.A., Tg. Mureș – amplasament de nivel superior:
 - Instalații chimice pentru fabricarea îngrășămintelor chimice simple sau complexe pe bază de P, N sau K;
 - Instalații chimice pentru producerea de substanțe chimice organice de bază;
 - Instalații chimice pentru producerea de substanțe chimice anorganice de bază;
- DAFCOCHIM S.R.L., Tg. Mureș – amplasament de nivel superior:
 - Comerț cu ridicata al produselor chimice, Depozitari;
- DEPO MUREȘ S.A., Tg. Mureș – amplasament de nivel superior:
 - Înmagazinarea gazelor naturale în subteran prin intermediul sondelor, extracția gazelor naturale, transportul prin conducte, separarea de impurități, măsurarea gazelor;

- S.N.G.N. ROMGAZ S.A., Depozit Sărmășel – amplasament de nivel superior:
 - Depozitare subterană a gazelor naturale;
- VITAFOAM ROMANIA SRL, Luduș - amplasament de nivel superior
 - fabricarea materialelor plastice în forme primare;
 - fabricarea produselor din spuma poliuretanică flexibilă;
- ALMAMET S.R.L., Târnăveni – amplasament de nivel inferior:
 - Intermedieri în comerțul cu combustibili, minereuri, metale și produse chimice pentru industrie;
- S.N.G.N. ROMGAZ S.A., Iernut – amplasament de nivel inferior:
 - Sucursala de producere a energiei electrice.

Incidente și accidente feroviare:

- 2016 – început de incendiu la o locomotivă în remorcarea unui tren de călători (st. Reghin);
- 2019 – accident la trecere la nivel în zona Reghin, 3 victime, 1 decedat.

Județul Galați (RO224)

Riscuri naturale

Inundații. Pe raza județului aceste situații de urgență se produc, în principal, în următoarele zone de manifestare:

- Bazinul fluviului Dunărea:
 - municipiul Galați – zona de est și platforma industrială de est.
- Bazinul râului Siret cu pâraiele afluențe:
 - municipiul Tecuci – cartier Satul Nou și zona limitrofă pârâului Tecucelu și râul Bârlad;
 - zona comunelor Nicorești, Buciumeni, Brăhășești (sat Toflea), Gohor și Țepu – zonele joase aflate pe cursurile și în luncile afluenților râului Bârlad;
 - zona comunelor Umbrărești, Drăgănești, Ivești (sat Malul Alb) și Barcea – zona din lunca râului Bârlad și a afluenților acestuia;
 - zona comunelor Nămolosa, Fundeni, Pîscu, Independentă, Tudor Vladimirescu și Braniștea;
- Bazinul râului Prut cu pâraiele afluențe:
 - zona comunei Cavadinești – sat Vădeni;
 - zona comunei Oancea – sat Slobozia Oancea, partea din sud;
 - comuna Vlădești - sat Brănești;
 - zona comunelor Măstăcani (sat Chiraftei) și Foltești;
 - comuna Tulucești – zona de jos.

Alunecări de teren. În județul Galați sunt expuse și se pot produce alunecări de teren în următoarele zone de manifestare:

- municipiul Galați – faleză Brateș și faleză Dunării;
- municipiul Galați;
- localitățile: Bălășești, Băleni, Berești-Meria, Brăhășești, Cavadinești, Cerțești, Corni, Cosmești, Cuca, Gohor, Nicorești, Pechea, Slobozia Conachi, Smârdan, Suceveni, Țepu, Tulucești, Valea Mărului, Vânători.

Alunecările de teren ce se pot produce în localitățile amintite au următoarele caracteristici:

- sunt de suprafață (< 1 m) sau de mică adâncime (= 1-5 m);
- au viteza de alunecare extrem de lentă (< 0,100 m/an);
- se produc ca urmare a efectelor mișcărilor seismice sau/și fenomenelor meteorologice negative cumulate cu condițiile geologice ale scoarței terestre specifice acestei zone.

Orașul Berești este alimentat cu apă potabilă din captarea amenajată în satul Pleșa. Versantul din partea de nord-est, din zona de captare, este supus unei alunecări de teren active, ceea ce pune în pericol alimentarea cu apă potabilă a orașului. De asemenea, captarea izvoarelor care alimentează cu apă potabilă locuitorii din partea de nord-est a orașului, este afectată de o alunecare de teren care a devenit foarte activă.

În privința drumurilor județene afectate de alunecări de teren și eroziuni, situația este următoarea:

- DJ 242 Tg. Bujor - Bârlad, alunecare între km 25 - 26; 45 - 46; 64 - 65;

- DJ 251 Tecuci – Cudalbi – Pechea - Galați, alunecare între km 68 - 69;
- DJ 261 Tulucești – Cuca – Vârlezi , alunecare între km 2+200 - 2+500;
- DJ 242 B – Băneasa – Suceveni - Rogojeni, alunecare între km 17 - 18;
- DJ 242 H – Tg. Bujor – Jorăști eroziune pe toată lungimea drumului.

Fenomenele de tasare produse ca urmare a alunecărilor de teren, la km 5+400 pe linia C.F. Galați - Tulucești (cca. 11 km) și tasările produse ca urmare a lucrărilor de consolidare la RK tunel CF Filești, fir I, constituie o problemă majoră aflată în permanentă monitorizare din partea factorilor responsabili.

Necesitatea evacuării populației este dată de modul de manifestare a fenomenului – numai în cazul amenințării directe, și numai pentru locuințele direct afectate.

Riscul seismic. Localitățile din județul Galați sunt incluse în următoarele zone seismice, clasificate în funcție de coeficientul de accelerație seismică:

ZONA A:

- comunele: Cosmești, Nicorești, Buciumeni, Poiana, Țepu, Brăhășești, Priponești, Ghidigeni, Gohor.

ZONA B:

- orașele: Tecuci, Berești și Târgu Bujor;
- comunele: Nămoloașă, Fundeni, Tudor Vladimirescu, Liești, Ivești, Umbrărești, Barcea, Drăgănești, Munteni, Negriștea, Matca, Corod, Cerțești, Drăgușeni, Bălăbănești, Bălășești, Jorăști, Băneasa, Berești Meria, Cavadinești, Suceveni, Vârlezi, Corni, Valea Mărului, Cudalbi, Costache Negri, Grivița, Rediu, Băleni, Rădești, Movileni.

ZONA C:

- municipiul Galați;
- comunele : Șendreni, Braniștea, Independența, Piscu, Smârdan, Schela, Cuza Vodă, Slobozia Conachi, Pechea, Vânători, Tulucești, Scânteiești, Cuca, Frumușița, Măstăcani, Fârțănești, Vlădești, Oancea, Foltești.

Zonele de risc au fost evaluate în funcție de natura pericolului, caracteristicile și condițiile sursei de risc prin metodele de evaluare acceptate în sistemul Protecției Civile și UNDRP (United Nations of Disasters Relief Office).

Zona de risc seismic care cuprinde teritoriul întregului județ se caracterizează prin:

- coeficientul de accelerație seismică $K_S = 0,20$ pe 75% din teritoriu (în zona de sud și centrală a județului) și $K_S = 0,25$ pe 25% din teritoriu (în zona nordică, cuprinzând municipiul Tecuci);
- perioada de colț $T_C = 1,5$ sec;
- magnitudini medii de $M = 7$ RICHTER care pot conduce la intensități seismice de VII-VIII grade pe scara M.S.K.

Activitatea seismică în zona Galați este direct influențată de cea din zona Vrancea.

Incendii de pădure. Zonele forestiere cu risc ridicat de manifestare a incendiilor sunt situate preponderent în zona de nord a județului:

- Direcția silvică Galați – Zona împădurită Adam;
- Direcția silvică Galați – Zona împădurită Buciumeni;
- Direcția silvică Galați – Zona împădurită Gârboavele.

Fenomene meteorologice extreme. Zona de manifestare a acestor fenomene este tot teritoriul județului Galați.

- Furtunile însoțite de căderi masive de grindină sunt fenomene meteorologice care din motive obiective (regimul eolian), dar și subiective (despăduriri, desființarea barierelor de protecție) au căpătat aspecte de constantă. Se pot manifesta pe toată raza județului, dar mai cu intensitate în partea de nord vest și nord est, în zonele împădurite ale județului. Nu pot fi prevăzute, ca intensitate, și nici nu necesită evacuarea preventivă a populației.
- Seceta este fenomenul ce se întâlnește cel mai frecvent, în ultimul timp, în județ, poate fi prevăzută din timp scurt (în special referitor la temperaturile ridicate) și nu necesită evacuarea persoanelor.
- Înghețul se poate produce numai în perioada de iarnă, sfârșit de toamnă și început de primăvară.

- Înzăpezirile se produc în tot județul, cu manifestare frecventă în zona de nord a județului de la jumătatea județului în sus. Nu pot fi prevăzute, dar pot fi atenuate prin desfășurarea unor activități de dezăpezire repetate și continue.

Riscuri antropice

Activități care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase. Pe teritoriul județului Galați au fost identificați 7 operatori economici care intră sub incidența Legii nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase:

- ELECTROCENTRALE S.A. GALAȚI – amplasament de nivel superior;
- ARCELORMITTAL S.A. GALAȚI – amplasament de nivel superior;
- CITY GAS SRL S.A. GALAȚI – amplasament de nivel superior;
- UNICOM OIL TERMINAL S.A. GALAȚI – amplasament de nivel superior;
- LINDE GAZ ROMÂNIA S.R.L. FABRICA DE ACETILENĂ – amplasament de nivel superior;
- LINDE GAZ ROMÂNIA S.R.L. FABRICA DE OXIGEN – amplasament de nivel superior;
- BOREALIS L.A.T. ROMÂNIA – amplasament de nivel superior;

Riscuri de transport și depozitare produse periculoase

- Transportul rutier:

Pe căile de comunicație rutieră din județul Galați există riscul producerii unor accidente cu consecințe grave în care sunt implicate persoane și substanțe periculoase datorită unei sume de factori ca: intensitatea traficului, starea carosabilului, calitatea semnalizării carosabilului, populația din zonă, condiții dificile de trafic sau improprii determinate de timp și anotimp, sau alte asemenea situații.

- Transportul feroviar:

- Magistralele feroviare existente în județul Galați sunt: Galați – Giurgiu-lești; Galați - Bârlad; Galați – Tecuci – Cosmești; Tecuci – Condrea.
- Noduri de cale ferată sunt: Barboși Călători Giurgiu-lești; Tecuci; Port; Galați.

Evenimente produse/ posibilitatea producerii (zone posibile):

- accidente chimice: se pot produce evenimente deosebite datorită transportului de produse periculoase pe calea ferată județ Galați;
- incendii de masă pot afecta infrastructura CF datorită depozitelor de combustibil din cadrul depoului CF Galați Călători, depoul de marfă Barboși Triaș și Tecuci;
- accidente grave pe căi feroviare se pot petrece pe raza de activitate CF din județul Galați
- producerea unor accidente chimice în situația distrugerii (avarierii) unor vagoane cisternă și barej ce transportă substanțe toxice care pot provoca efecte grave asupra populației și factorilor de mediu;
- incendii produse (din diferite cauze) la garniturile de tren, autovehicule și nave.

- Transportul fluvial: Apele Dunării, Prutului și Siretului sunt folosite de majoritatea flotelor maritime și fluviale.

Accidente majore (sinistre navale) pe căile de navigație fluvială – constau în scufundarea totală sau parțială a navei (navelor), pierderi însemnate de vieți omenești (pasageri și / sau echipaj), pierderea totală a mărfii cu consecințe grave asupra populației din zona (zonele riverane) sau asupra mediului / faunei acvatice.

Incendiul și explozia sunt cazuri de avarii din cele mai grave, constituind un mare pericol pentru pasageri, echipaj, navă și încărcătură.

Poluare sau transporturi speciale: Poluările pot fi minore, medii sau majore, în funcție de cantitatea de hidrocarburi deversată:

- Poluare minoră este de nivel 1 când se deversează mai puțin de 7 tone hidrocarburi;
- Poluare medie este de nivel 2, când se deversează între 7 și 700 tone hidrocarburi;
- Poluare majoră este de nivel 3 când se deversează peste 700 tone hidrocarburi.

- Transportul prin rețele magistrale: În județ transportul gazelor naturale se realizează prin conducte magistrale de transport gaze naturale cu diametrul variind între 250 – 800 mm: Gohor, Barcea, Braniștea, Buciumeni, Cosmești, Drăgănești, Galați, Independența, Ivești, Liești, Matca, Movileni,

Munteni, Nicorești, Pechea, Piscu, Poiana, Priponești, Schela, Șendreni, Slobozia Conachi, Tecuci, Țepu, Tudor Vladimirescu, Umbrărești, Vânători.

Riscuri de poluare ape. Sursele potențiale de poluare a apelor din județ sunt:

- a) societăți adiacente fluviului Dunărea:
 - DAMEN SHIPYARD S.A. GALAȚI – construcții navale;
 - PORT BAZINUL NOU S.A. – exploatarea navale;
 - DOCURI S.A. – manipulări și depozitari mărfuri;
 - ROMPORMET S.A. – operațiuni portuare cu minereuri;
 - NAVROM REPARAȚII S.A. – reparații navale;
 - UNICOM OIL TERMINAL S.A. – transport și depozitare produse petroliere.
- b) societăți adiacente râului Siret:
 - METALTRADE INTERNATIONAL S.R.L.- balastieră;
 - VÂLCEANA S.A. - stație betoane.
- c) depozite deșeurilor pesticide
- d) nave aflate în marș pe fluviul Dunărea sau în porturi

Incendii. Riscul la incendii provocate de accidente a fost identificat în următoarele zone:

- Zona centrală a municipiului Galați (Cvartal de case între b-dul. George Coșbuc – str. Calea Domnească, Str. Basarabiei – Bariera Traian);
- Zona de depozite en-gros H. Coandă;
- Platforma industrială ArcelorMittal.
- Platforma industrială din estul municipiului Galați;
- Zona centrală a municipiului Tecuci;
- Zona industrială Tecuci – sud;
- Zona centrală a municipiului Târgu Bujor.

Județul Prahova (RO316)

Riscuri naturale

Inundații. Inundațiile în județ se manifestă pe torenți, emisar sau pe torenți și emisar. Au fost identificate 17 unități administrative cu risc la inundații:

- municipiul Ploiești, comunele Adunați, Aluniș, Brazi, Dumbrava, Filipeștii de Târg, Gura Vitoarei, Mănești, Râfov, Scorțeni, Starchiojd, Șirna, Târgșoru Vechi – inundații pe cursuri de apă;
- orașul Boldești-Scăeni, Bușteni, Comarnic, Slănic, comunele Provița de Sus și Vărbilău – inundații pe torenți.

Analiza riscului la inundații din cadrul P.A.A.R. a identificat două posibilități de riscuri la inundații:

- Producerea de inundații prin scurgeri pe versanți în zonele de deal și de munte, la topirea zăpezii și în situații de ploi abundente (>25 l/m²), în timp relativ redus (până la 3 ore);
- Producerea de inundații prin bălțire, în zona de câmpie, cauzate de ploi cu caracter torențial (>25 l/m² în mai puțin de 3 ore), sau de ploi însemnate cantitativ (80 - 100 l/m²), în 24 ore.

Au fost construite 8 diguri pentru apărarea împotriva inundațiilor a localităților Ariceștii Rahtivani (sat Nedelea), Drăgănești (Tufani), Râfov, Mănești, Șirna, Dumbrava, Complexul de Porci Gherghița și Boldești – Grădiștea, în lungime de 36,48 km, lucrări de apărări și consolidări de mal, lucrări de corecții torenți în special în zona montană și lucrări de combaterea eroziunii solului.

Alunecări de teren. Fenomenele de tip alunecare de teren care se întâlnesc în aproape 60% din localitățile județului. În urma precipitațiilor căzute, pe teritoriul județului Prahova, au fost reactivate/activate alunecările de teren din 62 de localități. Cauzele principale ale reactivării alunecărilor de teren au fost, pe de o parte, intensificarea alimentării alunecării din fronturile freatice care acced din platoul înalt prin izvoarele de la creasta versantului, ce apar la contactul cu marnele vinete reprezentând patul impermeabil al apei

subterane cantonată în nisipuri și calcare, iar pe de altă parte ploile abundente căzute în cuprinsul alunecării.

O altă cauză care a dus la producerea de alunecări de teren a constituit-o defrișările masive ce au avut ca efect slăbirea rezistenței solului și implicit producerea de astfel de fenomene.

Incendii forestiere. Județul Prahova deține 146,5 mii ha, suprafață forestieră în care este prezent riscul de incendiu. Zonele cultivate cu cereale păioase limitrofe fondului forestier în preajma și pe timpul campaniei de recoltare constituie, de asemenea, zone cu risc ridicat de incendiu.

- Zone cu risc ridicat de incendiu:
 - Ocolul Silvic Azuga – zonele cu grad mare de risc privind producerea incendiilor sunt bazinul Văii Azuga și Văii Limbășelului, unde sunt arborete pure de molid, precum și zona Văii Cerbului în jurul Cabanei turistice Gura Diham. Zonele vulnerabile la incendii identificate sunt următoarele:
 - în nord-vestul raionului, la vest de Azuga este o pădure de brad și fag cu înălțime de 28m, diametrul trunchiului de 0,50 m și distanța dintre trunchiuri de 5 m, care se continuă spre vest cu molid, cu înălțimea de 30 m, diametrul trunchiului de 0,60 m și distanța dintre trunchiuri de 4 m;
 - la limita nord-est, între Clăbucetul, Azuga și Munții Neamțului este o pădure de brad, cu înălțimea de 16 m, diametrul trunchiului de 0,20 m și distanța dintre trunchiuri de 2 m, iar la sud de aceasta este o pădure de brad și fag, cu înălțimea de 26 m, diametrul trunchiului de 0,40 m și distanța dintre trunchiuri de 4 m;
 - la vest de Bușteni este o pădure de brad și fag, cu înălțimea de 28 m, diametrul trunchiului de 0,50 m și distanța dintre trunchiuri de 4 m, iar la est de Bușteni este o pădure de brad, cu înălțimea de 28 m, diametrul trunchiului de 0,50 m și distanța dintre trunchiuri de 4 m.
 - Ocolul Silvic Câmpina – zonele vulnerabile la incendiu sunt: UP XII Măgureni, UP II Cheile Brebului, UP V Orjogoia, UP VI Mușița.
 - Ocolul Silvic Slănic – prezintă un grad mare de risc la incendiu datorită faptului că este dispersat pe o rază a 15 localități (Bertea, Cocorăștii Mizil, Cosminele, Dumbrăvești, Lipănești, Păulești, Plopeni, Scorțeni, Slănic, Ștefești, Telega, Vărbilău, Vălcănești), cu rețea de drumuri relativ deasă, alternanța suprafețelor împădurite cu fânețe și pășuni, fragmentarea pădurii în trupuri ale diversilor proprietari, cu gospodăria care în marea majoritate se întind până la marginea pădurii, precum și existența în zona Băicoi și Doftăneț a sondelelor de extracție petroliferă.
 - Ocolul Silvic Sinaia – prezintă zone de risc deosebit de mare în toate zonele cu pădurile din vecinătatea complexelor turistice, a traseelor turistice, pietonale și auto din zona localităților Sinaia și Bușteni.
- Zone de risc mediu de incendiu: traseul C.F.R., Valea Largă- Posada; D.N.1 - Sinaia – Comarnic.
- Zone de risc scăzut de incendiu: toate lizierele din preajma localităților, pajiștilor, islazurilor.

Risc seismic. Zonele afectate de cutremure de mică adâncime (mai puțin de 10km) sunt: Azuga-Sinaia.

Din punct de vedere seismic, județul Prahova este împărțit în trei zone, clasificate în funcție de coeficientul de accelerație seismică: zona A, partea de sud-est (Vălenii de Munte-Mizil- Urlați); zona B, partea de sud și centrală (Ploiești-Câmpina-Băicoi-Slănic); zona C, restul județului.

Fenomene meteorologice extreme. În zona de sud a județului Prahova s-au manifestat cu precădere furtuni și ploți abundente, urmate de distrugerii de culturi și inundații de scurtă durată.

- Furtuni. În ultimii ani, au fost semnalate furtuni violente în municipiile Ploiești și Câmpina, orașele Băicoi, Mizil și Urlați și multe din comunele situate în partea de sud a județului, fiind tot mai frecvente furtunile cu aspect de vijelie, însoțite deseori și de grindină.

Pentru atenuarea efectului de grindină, în județul Prahova funcționează sistemul integrat de luptă antigrindină, care dispune de logistica necesară și rachete antigrindină. Acest sistem acoperă partea de sud a județului.

- Seceta. Partea de sud a județului este din ce în ce mai mult afectată de fenomenul de secetă, manifestat cu precădere în lunile de vară. Această zonă reprezintă aproximativ 30% din suprafața județului, constatându-se o tendință de deșertificare a zonei de câmpie datorită fenomenului de secetă.

Riscuri antropice

În județul Prahova, sub incidența Legea nr. 59/2016 privind controlul activităților care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase, intră următorii operatori economici:

- STEAUA ROMÂNĂ Câmpina – amplasament de nivel superior;
- CN ROMARM UM Ploeni – amplasament de nivel superior;
- UNILEVER ROMÂNIA – amplasament de nivel superior;
- DACHSER – amplasament de nivel superior;
- GAS PECO L & G – amplasament de nivel superior;
- PETROM OMV PETROBRAZI – amplasament de nivel superior;
- VEOLIA ENERGIE – amplasament de nivel superior;
- BULROM GAS IMPEX – amplasament de nivel superior;
- PETROTEL LUKOIL – amplasament de nivel superior;
- ROMPETROL VEGA – amplasament de nivel superior.

Județul Dolj (RO411)

Riscuri naturale

Inundații. Din punct de vedere al lucrărilor hidrotehnice pentru combaterea inundațiilor, Sistemul de Gospodărire a Apelor Dolj are în administrare 417,63 km îndiguiți, 280,81 km regularizări de albie, 18,06 km apărări de maluri, patru acumulări permanente (Ișalnița, Fântânele, Cornu și Caraula) și o acumulare nepermanentă (Prodila).

Principalele ape curgătoare aparțin fie bazinului hidrografic Dunăre – Jiu, Balasan, Desnățui, Jieț, fie bazinului hidrografic Jiu – Fratoșița, Bâlta, Cârnești, Brădești, Racovița, Argetoaia, Raznic, Amaradia, Tejacu, Prodila, Lumasu, Valea Leului, fie bazinului hidrografic Olt – Teslui, Geamartăului și Horezu .

Zonele unde s-au produs inundații includ 82 dintre cele 112 UAT-uri ale județului Dolj și în 29 de UAT-uri există posibilitatea apariției inundațiilor.

Inundațiile în județ se manifestă pe emisar sau pe torenți și emisar, astfel:

- municipiul Calafat, orașele Filiași, Bechet, comunele Almăj, Brădești, Braloștița, Breasta, Bulzești, Cetate, Ciupercenii Noi, Coțofenii din Dos, Desa, Ghercești, Maglavit, Mischii, Piscu Vechi, Poiana Mare, Scăești, Teslui, Vârvoru de Jos – inundații pe cursuri de apă;
- comunele Bucovăț, Podari, Țuglui – inundații pe cursuri de apă și pe torenți.

Alunecări de teren. Comunele în care a fost identificat un potențial ridicat de producere a alunecărilor de teren sunt:

- Breasta, Bucovăț, Caraula, Carpen, Fărcaș și Secu – alunecare de teren primară;
- Bulzești, Grecești, Vârvoru de Jos și Vela – alunecare de teren reactivă.

Risc seismic. Județul Dolj se găsește în zona a 3-a seismică a unui cutremur cu epicentrul în Vrancea.

În vederea reducerii riscului seismic, Consiliul Județean Dolj a identificat și inventariat construcții cu destinația de locuință, acestea fiind transmise Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în vederea finanțării cheltuielilor pentru expertize tehnice.

Incendii de pădure. Perioadele producerii incendiilor de pădure sunt februarie – martie și iulie-august, perioade influențate în principal de secetele prelungite care pot să apară.

În anul 2012 s-au produs 27 incendii de pădure, în anul 2013 – 29 de incendii, în anul 2014 nu s-au înregistrat incendii la fondul forestier, în anul 2015 – au fost înregistrate 2 incendii de pădure, iar în anul 2016 – au fost înregistrate 4 incendii de pădure, incendii la vegetație ierboasă și/sau arbustivă – 589 intervenții, incendii la culturi de cereale păioase – 5 intervenții în anul 2016 (grâu și secară).

Fenomene meteorologice extreme. În ultimul deceniu, urmare a perturbațiilor climaterice teritoriul județului a fost afectat de mai multe fenomene meteorologice extreme, după cum urmează:

- Viscol. În anul 2014 au fost diseminate 47 de atenționări meteorologice COD GALBEN și 7 informări meteorologice de vânt puternic, iar pentru viscol au fost emise 3 atenționări meteorologice.

În anul 2015 au fost diseminate 35 de atenționări meteorologice COD GALBEN și 8 informări meteorologice de vânt puternic, iar pentru viscol au fost emisă o atenționare meteorologică COD GALBEN, iar în anul 2016 54 de informări/atenționări meteorologice au avut printre fenomenele vizate intensificări ale vântului/vânt puternic, 20 de informări/atenționări meteorologice au vizat instabilitatea atmosferică și 2 atenționări meteorologice au fost emise pentru viscol.

- Secetă. Conform Raportului centralizator privind evaluarea fizică și valorică a pagubelor produse de secetă la nivelul județului Dolj în perioada iulie-septembrie 2015, nr.10.098 din 6 octombrie 2015 întocmit de Direcția pentru Agricultură Dolj au fost afectate 76 de localități, suprafața afectată – 69.504,08 ha, valoare 122.501,45 mii lei.

Evaluarea fizică și valorică a pagubelor produse de secetă în anul 2016 a fost realizată de comisiile mixte constituite la nivel județean, iar conform Raportului centralizator au fost constatate pagube în 42 de localități, suprafața afectată – 36.710,48 ha.

- Depuneri de gheață și polei. În anul 2014 au fost emise 12 atenționări meteorologice COD GALBEN și 1 informare meteorologică pentru polei, în anul 2015 a fost emisă o atenționare meteorologica COD GALBEN pentru polei, iar în anul 2016 9 informări/atenționări meteorologice au avut printre fenomenele vizate poleiul.

Riscuri antropice

Activități care prezintă pericole de accidente majore. În județ au fost identificate 8 amplasamente sub incidența Legea nr. 59/2016 privind controlul activităților care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase:

- S.N.G.N. ROMGAZ S.A. Mediaș – Sucursala de Înmagazinare Subterană a Gazelor Naturale Ploiești - Atelierul de Înmagazinare Craiova, amplasament de nivel superior;
- CONPET S.A. – Direcția Operațiuni - Departament Producție - Divizia Vest - Sector Orlești - Ghercești - Stația Automatizată Țiței Ghercești, Ghercești, amplasament de nivel superior;
- OMV PETROM S.A. - Divizia Explorare și Producție - Zona de Producție II Oltenia - Sector 3 Brădești - Depozit de țiței Ghercești , Ghercești , amplasament de nivel superior;
- BOREALIS L.A.T. ROMANIA S.R.L. – Punct de lucru Ișalnița, amplasament de nivel superior;
- COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA S.A. – Sucursala Electrocentrale Craiova II, Craiova, amplasament de nivel inferior;
- ROMPETROL DOWNSTREAM S.R.L. - Punct de lucru Depozit RPD Craiova, Almăj, amplasament de nivel inferior;
- OMV PETROM S.A. – Punct de lucru depozit OMV PETROM Ișalnița, amplasament de nivel inferior;
- OMV PETROM S.A. – Divizia Explorare și Producție - Zona de Producție II Oltenia - Sector 4 Bulbuceni - Depozit de Țiței Vârteju, Tălpaș, amplasament de nivel inferior.

Transport fluvial. Transportul de marfă și persoane operează între Portul Calafat și Portul Vidin din Bulgaria, perpendicular pe axa de curgere a fluviului. Pe fluviul Dunărea se realizează și transport de combustibil nuclear uzat pe itinerariul Bechet – Izmăil și Tulcea – Bechet.

Navele operează între porturile Moldova Nouă și Constanța sau Moldova Nouă și Galați. Puncte periculoase pe șenalul navigabil:

- Salcia: cota 136 cm, adâncime 3,80 m;
- Bogdanu: cota 88 cm, adâncime 3,40 m;
- Desa Pietrișul: cota 88 cm, adâncime 3,50;
- Lom Rast: cota 88 cm, adâncime 3,40 m;
- Bechet: cota 71 cm, adâncime 2,70 m.

Județul Gorj (RO412)

Riscuri naturale

Inundații. Inundațiile produse în județul Gorj s-au înregistrat Blahnița, Cioiana, Gilort, Motru, Olteț, Orlea, Pocruia, Purcaru, Sohodol, Tismana, pe cursurile de apă mici necodificate și prin activarea torenților, cauzele producerii inundațiilor fiind în principal precipitațiile abundente, astfel:

- Dintre cele 79 de UAT-uri din județul Gorj, cele mai expuse riscului la inundații sunt orașele Târgu Cărbunești, și comunele Albeni, Alimpești, Arcani, Bălteni, Cătunele, Glogova, Runcu, Săcelu, Săulești, Tismana.
- UAT-urile expuse inundațiilor pe torenți sunt: Alimpești, Bălești, Berlești, Borăscu, Bumbesti – Jiu, Bustuchin, Cătunele, Ciuperceni, Novaci, Padeș, Polovragi, Telești și Tismana.

Alunecări de teren. La nivelul județului Gorj, sunt în evidență 64 de localități pe teritoriul cărora se află 186 zone cu alunecări de teren distribuite în 64 de UAT-uri.

Risc seismic. Pe teritoriul județului, undele seismice de la focarul din Vrancea ajung mult atenuate. Zona Tismana și zona Târgu Jiu sunt focare seismice prezente pe teritoriul județului.

Incendii de pădure. Incendiile în fondul forestier s-au situat la un nivel constant din 1990 și până în anul 2019, înregistrându-se anual în medie un număr de 6 incendii, cauzele care au generat aceste incendii fiind focul deschis. Zonele de risc la incendii pe localități sunt:

Denumire Ocol Silvic (OS)	Zone de risc	Nr. Zone
OS Tg. Cărbunești	Zona Vierșani, Zona Crețești, Zona Țicleni, Zona Cărbunești, Zona Scoarța	5
OS Hurezani	Zona Roșia de Amaradia, Zona Stejari, Zona Ciorari, Zona Baloșani, Zona Văluța, Zona Bustuchin, Zona Poiana Seciuri	7
OS Motru	Zona Boboiești, Zona Rătez, Zona Glogova, Zona Ploștina, Zona Văgiulești, Zona Horăști	6
OS Novaci	Zona Stăncești, Zona Cărpiniș, Zona Aniniș, Zona Macaria, Zona Rânca, Zona Crasna, Zona Săcelu	7
OS Padeș	Zona Dobrotă, Zona Cloșani, Zona Valea Mare, Zona Motru Mare, Zona Pocruia, Zona Sat Sohodol	6
OS Peșteana	Zona Brătuia, Zona Valea Romanatului, Zona Fărcășești, Zona Urdari, Zona Rovinari	5
OS Polovragi	Zona Baia de Fier, Zona Galbenu, Zona Polovragi, Zona Olteț, Zona Alimpești	5
OS Runcu	Zona Gropu Sec, Zona Căciulata, Zona Șușița Seacă, Zona Cariera Suseni, Zona Vaidei, Zona Măcrișu	6
OS Tismana	Zona Dumbrava, Zona Mănăstire Tismana, Zona Tismenița, Zona Boroșteni, Zona Răchitea, Zona Pietrele	6
OS Tg. Jiu	Zona Ciuperceni, Zona Călnic, Zona Telești, Zona Seuca, Zona Timișeni, Zona Curtișoara, Zona Arșeni, Zona Voitești, Zona Mușetești	9
OS Turceni	Zona Groșerea, Zona Borăscu, Zona Bobaia, Zona Aninoasa, Zona Ionești	5

Fenomene meteorologice extreme. În ultimul deceniu, urmare a perturbațiilor climaterice teritoriul județului a fost afectat de mai multe fenomene meteorologice extreme, după cum urmează:

- Teritoriul județului Gorj este afectat de căderi masive de zăpadă în special în zona montană, restul teritoriului nefiind afectat în ultimii ani de căderi masive de zăpadă cu punerea în pericol a populației sau închiderea căilor de comunicații.

Zonele de risc sunt cele unde s-au produs căderi masive de zăpadă care au determinat întreruperea circulației pe DN 67C.

Alte zone sensibile în județul Gorj din punct de vedere al căderilor masive de zăpadă ce pot afecta căile de comunicații sunt reprezentate de Defileul Jiului și Dealul Bujorăscu.

- Seceta se manifestă din ce în ce mai acut pe teritoriul județului în ultimii ani, din cauza schimbărilor climatice, și anume:
 - seceta pedologică ce reprezintă scăderea nivelului de apă din sol;
 - seceta hidrologică ce reprezintă scăderea debitului și volumului scurgerii apei în râuri.

Județul Gorj este afectat pe întreg teritoriul de ambele tipuri de secetă, în perioada de vară.

Riscuri antropice

Operatorii economici care intră sub incidența Legii nr. 59/2016 care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase ce prezintă risc mare de explozie și incendiu existenți pe teritoriul județului sunt:

- CONPET S.A. Ploiești, Sector Bărbătești;
- Societatea C.E.O. S.A. Sucursala Electrocentrale Rovinari;
- Societatea C.E.O. S.A. Sucursala Electrocentrale Turceni;
- ARTEGO S.A.;
- OMV Petrom S.A., punct de lucru Stația de Comprimare nr. 1 Căpreni;
- OMV Petrom S.A., punct de lucru Parc Mare Țicleni;
- OMV Petrom S.A. – Sector 5 Bustuchin - Parc 4540 Totea – EPF 2.

Aceste obiective prezintă risc mare de explozie și incendiu datorită cantităților de substanțe periculoase vehiculate în procesul de producție care ar putea avea efecte asupra populației din afara amplasamentelor, în cazul formării „norului toxic” condus de vânt pe o anumită distanță necontrolabilă.

Județul Hunedoara (RO423)

Inundații. Majoritatea inundațiilor produse în județul Hunedoara s-au înregistrat, mai ales, pe cursurile de apă mici, pe pâraie și în terenurile intravilane.

Cauzele producerii inundațiilor sunt:

- precipitațiile abundente care conduc atât la reversările cursurilor de apă și activarea torenților, cât și scurgerile de pe versanți, bălțirile în zone joase, Infiltrațiile din pânza freatică alimentată de nivelul crescut al cursului de apă care le alimentează.
- topirea bruscă a stratului de zăpadă (depusă din ianuarie și februarie în cantitate mare) și scurgerile de pe versanți, duc la creșterea bruscă a nivelurilor râurilor cu depășiri ale cotelor de apărare, care are ca rezultat, de regulă în perioada aprilie - mai a anului, fenomenul producerii inundațiilor pe perioadă scurtă cu cantități mari de apă, pe suprafețele zonelor cu așezări gospodărești din apropierea torenților, pâraielor și râurilor mici. În această situație, aproape în fiecare primăvară, se află localitățile așezate în zonele celor trei bazine hidrografice MUREȘ, CRIȘU ALB și JIU.

Localitățile cel mai des afectate din acest punct de vedere, în ultimii ani, au fost:

- În zona Bazinului Hidrografic MUREȘ: Pui, Hărău, Balșa, Teliucu Inferior, municipiul Hunedoara, Toplița, Șoimuș, Ilia, Vețel, Burjuc, Zam, Densuș, Lelese, Baru, Bretea Română, Sălașu de Sus, Boșorod, Sântămărie Orlea, Bănița, oraș Hațeg, Cârjiți, Mărtinești, Turdaș, Vălișoara Orăștioara de Sus, Toplița, Geoagiu, Peștișu Mic, Romos, Băița, Bătrâna, Cerbăl, Romos, Simeria, Vălișoara
- În zona Bazinului Hidrografic JIU: Aninoasa, Vulcan, Petrița, Lupeni, Petroșani, Uricani
- În zona Bazinului Hidrografic CRIȘURI: Baia de Criș, Vața de Jos, Buceș, Crișcior, București, municipiul Brad, Luncoiu de Jos.

Au fost afectate și sectoare de drumuri județene, drumuri comunale, străzi și drumuri forestiere.

Alunecări de teren. În județul Hunedoara, alunecările de teren se dezvoltă pe fondul unui relief foarte fragmentat, al unei structuri geologice formate din roci moi și a unei structuri litologice care le favorizează: marne, argile, nisipuri, depozite aluvionare și loessoide, soluri gleice de versant sau lăcoviști a căror formare este determinată de prezența izvoarelor de coastă.

Principalele cauze naturale care determină și agravează instabilitatea versanților din județul Hunedoara sunt:

- acțiunea apelor subterane - manifestată sub diferite forme, generează cele mai multe alunecări de teren sau taluze, din județ;
- precipitațiile atmosferice – datorită influenței apei la patul de alunecare conduc la reactivarea unor alunecări vechi și la apariție unor alunecări vechi;
- eroziunea apelor curgătoare – cu acțiunea permanentă la baza versanților.

Alunecări de teren s-au înregistrat în următoarele UAT-uri: Baia de Criș, Băița, Balșa, Baru, Blăjeni, Brănișca, Bretea Mureșană, Buceș, București, Certeju de Sus, Crișcior, Densuș, Dobra, Ghelari, Lunca Cernii de Jos, Orăștioara de Sus, Râu de Mori, Ribița, Teliucu Inferior, Tomești, Toplița, Vața de Jos, Vorța, oraș Aninoasa, oraș Călan, oraș Geoagiu, oraș Petrila, mun. Brad, mun. Deva, mun. Hunedoara, mun. Lupeni, mun. Petroșani.

Risc seismic. În județul Hunedoara nu exista pericolul real al manifestării acțiunilor distructive a unor cutremure de pământ, în conformitate cu informația primită de la Inspectoratul de Stat în Construcții – Inspectoratul Județean în Construcții Hunedoara, care comunică următoarele: potrivit hărții de zonare seismică din normativul P 100-1/2013, județul Hunedoara se află în zona „F”, corespunzătoare gradului seismic minim 6.

Incendii de pădure. În ultimii 5 ani pe raza județului Hunedoara s-au înregistrat numeroase incendii de pădure, acestea manifestându-se în raza următoarelor ocoale silvice: Geoagiu, Grădiște, Hunedoara, Ilia, Retezat, Simeria.

Fenomene meteorologice extreme. Teritoriul județului Hunedoara este afectat de mai multe fenomene meteorologice extreme, după cum urmează:

- Furtuni și viscol. Din analiza datelor din intervalul 2001 – 2020, de la stația meteorologică Deva, se constată prezența în județul Hunedoara a fenomenului de vijelie, cu precădere, în lunile de vară: 2002 (iunie, iulie), 2004 (octombrie), 2005 (iunie, iulie), 2006 (martie, iulie), 2007 (iulie), 2008 (martie, iunie, iulie), 2009 (iunie, iulie), 2010 (iunie, iulie), 2011 (iulie, august), 2012 (mai, iunie), 2017 (septembrie, noiembrie), 2018 (iunie, iulie).

Pentru sezonul cald sunt specifice următoarele fenomene meteorologice: averse de ploaie, ce pot avea și caracter torențial, descărcările electrice, vijeliile și grindina. De cele mai multe ori aceste fenomene sunt asociate.

Dintre obiectivele cel mai des afectate până în prezent se numără gospodăriile cetățenilor, rețelele de telefonie și sediile unor instituții (primării, școli, biserici) preponderent din rândul celor amplasate în mediul rural dar și în mediul urban în special la construcțiile la care acoperișul a fost executat ulterior construcției.

- Secetă. În județul Hunedoara au existat pâraie care au secat în verile caniculare, dar secarea acestora nu a afectat comunitățile locale.
- Temperaturi extreme: Din cauza temperaturilor scăzute din timpul iernii a avut loc formarea podurilor de gheață pe toate râurile din județ, dar aceste poduri de gheață nu au pus în pericol obiective social-economice, poduri sau localități. Pe râul Mureș în anul 1996 s-a format pod de gheață în dreptul stației hidrometrice Gelmar. Prin aglomerarea ghețurilor s-a format un zăpor care a necesitat a fi detonat.

Tot în bazinul Mureș, pe râurile Cerna (la Toplița), Sibișel (la Sântămărie Orlea) și Sibișel (la Sibișel) s-au format zăpoare.

În bazinul Jiu pe râul Jiu de Vest, pe afluenții Rostovanu, Cimpa și Buta s-au format frecvent zăpoare.

- Depunerile de gheață se produc pe sol sau pe diferite obiecte (polei, chiciura, zăpada, ploaie îngheață, lapoviță) și sunt fenomene meteorologice de risc atunci când prin prezența lor pot periclita circulația rutiera (polei) sau prin dimensiunile lor pot avaria conductorii aerieni.

Riscuri antropice

În județul Hunedoara sunt înregistrate opt amplasamente ce prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase, încadrate în conformitate cu Legea nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase, din care un amplasament de nivel superior (CEH Petroșani sucursala ELECTROCENTRALE DEVA SA) și celelalte șapte amplasamente de nivel inferior:

- CEH S.A. PETROȘANI – Sucursala ELECTROCENTRALE DEVA S.A., Producția, furnizarea și distribuția energiei electrice, Depozitare;
- CEH SA PETROȘANI – Sucursala Exploatarea Minieră Vulcan - Depozit Central, Activități miniere, Depozitare;

- C.N.C.A.F. MINVEST S.A. DEVA - DEPOZITUL COTA 0, Activități miniere, Depozitare;
- EXPLOMIN SRL DEVA - Depozitul de materii explozive, substanțe și preparate periculoase Crăciunești, Alte activități, Depozitare;
- AUSTIN POWDER EXPLOZIV S.R.L. - Depozit de Bază de materii explozive Plosca, Alte activități, Depozitare;
- SSE EXPLO ROMANIA S.R.L. - Depozitul de materii explozive, substanțe și preparate periculoase Hășdat, Alte activități, Depozitare;
- TERPEN S.R.L. ORĂȘTIE, Fabricarea substanțelor chimice, Depozitare;
- MESSER ENERGO GAZ, Fabricarea substanțelor chimice, Depozitare.

Incidente și accidente feroviare. Cele mai multe accidente rutiere sunt pe DN 7 (tronsonul Deva-Zam), DN 66 (tronsonul Petroșani – Călan –DN7), DN 76 (tronsonul DN7 - Șoimuș - Brad) și Autostrada A1 (tronsonul Sebeș - Orăștie și tronsonul Orăștie – Ilia).

Locul și felul pericolului de-a lungul căilor ferate:

Linia	Poz. km	Intre stațiile	Felul pericolului
200	462+000 –462+600 DII	Orăștie - Turdaș	Inundabil
200	465+450 –465+650 DII	Turdaș	Inundabil
200	484+800 –485+600 DI,II	Deva –Mintia	Inundabil și alunecări de pământ
200	494+900-496+100 DI,II	St. Brănișca	Inundabil
200	498+900 –500+900 DII	Brănișca-Ilia	Inundabil
200	514+657 D I,II	Ilia –Cimpuri	Colmatare albie podet
200	516+713 DI,II	Cimpuri –Zam	Colmatare
227	7+168 –7+318	Mintia-Păuliș L	Căderi de stânci
227	7+480 –7+640	Mintia-Păuliș L	Căderi de stânci

3.1.10 Peisajul

Județul Mureș (RO125)

Peisajul natural este variat ca formă, aspect și funcționalitate pe întreg teritoriul a județului.

Geosistemul reliefului. Complementaritatea formelor de relief montan, subcarpatic și depresionar dau aspectul înclinării în trepte de la nord-est la sud-vest a ansamblului natural. Cele mai mari altitudini o au Munții Gurghiu și Căliman care fac parte din latura montană vulcanică a grupe centrale a Carpaților Orientali. Spre Depresiunea Colinară a Transilvaniei trecerea se face prin Subcarpații Transilvaniei (Dealurile Reghinului, Dealurile Târnavei Mici). Aceștia prezintă depresiuni bine conturate la contactul cu rama montană (Deda – Vălenii de Mureș, Măgheraș – Atid) și depresiuni mai largi (Sovata, Sângeorgiu de Pădure) care au oferit de timpuriu condiții prielnice apariției și dezvoltării așezărilor umane. Legăturile între zona montană și zona centrală s-au făcut pe văile apelor care le-au traversat: Mureșul cu defileul de la Deda spre Toplița din județul Harghita; prin pasuri și trecători sau pe cursurile de apă cu izvoare în Carpați: Târnavă Mică, Târnavă Mare, Gurghiu. Relieful înalt ocupă jumătate din suprafața județului Mureș. Câmpia Sărmașului sau Valea Ludușului flancată de Dealurile Mădărașului sunt despărțite spre est de Dealurile Nirajului de Culoarul Mureșului. La sudul culoarului Mureș se află întinsul Podiș al Târnavelor. Încadrat la nord de Târnavă Mică și la sud de Târnavă Mare, Podișul Dumbrăveni și Dealurile Nadeșului formează un areal întins de culmi ondulate și dealuri cu interfluvii drepte, fragmentate de cursuri locale de apă: Valea Șapartoc, Valea Dracului, Valea Nirajului. În sudul județului, cursul Târnavei Mari străbate municipiul Sighișoara de la est la vest pe o distanță de aproximativ 7 km. Spre sud-est, Podișul Vânătorilor se extinde pe o suprafață redusă. Cele mai mici altitudini ale reliefului de sub 300 m sunt spre vest în lunca Mureșului, în zona de confluență cu Arieșul, între localitățile Stâna de Mureș și Gura Arieșului.

Geosistemul hidrografic al județului este reprezentat de culoarul Mureșului care străbate teritoriul de la NE la SV și al afluenții săi: Târnavă Mică, Târnavă Mare, Gurghiu, Lechința, Valea Ludușului, Nirajul. Pe cursul său s-au dezvoltat localități importante: Lunca Bradului, Răstolița, Deda, Aluniș, Iernut, Luduș, dar și orașe mari ca municipiul Reghin și municipiul reședință de județ Târgu Mureș. Pe cursul Târnavei Mici se evidențiază orașe mici cu caracter turistic sau industrial: Sovata – cunoscut centru balneoclimateric pentru apele sale curative, Sângeorgiu de Pădure, Suplac, Târnaveni. Valea Târnavei Mari străbate județul pe o mică porțiune traversând municipiul Sighișoara prin partea de nord. Pe valea Nirajului se află orașul Miercurea Nirajului și comuna Măgheraș. Pe Valea Lechința localități mai cunoscute sunt: Sărmașu,

Sărmășel, Bujor, Zau de Câmpie și Luduș. Rețeaua hidrografică a județului Mureș este completată și de lacurile seminaturale și artificiale (geofaciesul lacustru antropic): Zau de Câmpie, Tăureni, Bujor I și Bujor II, Lacul Șăulia și Lacul Fărăgău.

Geosistemul peisagistic prin care se apreciază biodiversitatea dintr-un anumit spațiu, face referire la ariile naturale protejate și rezervațiile naturale aflate în exteriorul acestora. În județul Mureș, parcurile naționale, parcurile naturale, siturile de importanță comunitară SCI și ariile de protecție avifaunistică SPA cărora le aparțin și rezervațiile naturale, ocupă o suprafață însemnată de 292650 ha adică 43,64% din totalul teritoriului mureșean. Din aceasta, peste 267000 ha (39,82%) reprezintă ariile naturale protejate prin rețeaua Natura 2000 (SCI și SPA) iar rezervațiilor naturale care nu se suprapun SCI și SPA le revin numai 3,83% din suprafața județului. Ariile naturale protejate de interes comunitar se află în administrația Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate, cu excepția Parcului Național Călimani care are propria sa administrație. Detalii cu privire la cele 45 arii naturale protejate de pe teritoriul județului Mureș sunt prezentate în subcapitolul 3.1.5 al prezentului raport.

Peisajul antropic urban și rural și conexiunea dintre localități, ca principală axă pentru dezvoltarea economică, sunt privite din punct de vedere peisagistic ca forme de modificare a peisajului. În județul Mureș trăiește o populație de 593024 locuitori. Geosistemul habitatelor urbane cuprinde un număr de 309399 locuitori adică 52,17%, iar în habitatele rurale trăiesc 283625 locuitori adică 47,83%. Potrivit datelor din Raportul privind Starea Teritoriului României 2018, în județul Mureș numărul comunelor care au o populație sub 1500 este de 12. În peisaj predomină comunele cu număr mediu de locuitori cuprins între 1501 și 6999, iar comunele cu număr mare de locuitori între 7000-9000 sunt reduse (Sângeorgiu de Mureș cu 9006 locuitori și Sâncraiu de Mureș cu 7252 locuitori). Cele mai mari comune din județul Mureș sunt: Sângeorgiu de Mureș, Sâncraiu de Mureș, Gurghiu, Gornești, Ceuașul de Câmpie, Cernei, Santana de Mureș, Panet, Cristești și Band. Această distribuție teritorială a așezărilor reflectă o armonizare a habitatelor rurale cu teritoriul ocupat. Cu privire la zonele urbane funcționale, în anul 2019, în jurul municipiului reședință de județ Târgu Mureș gravitau în jur de 20 unități administrative teritoriale adiacente. De asemenea, județul Mureș are o distribuție uniformă a orașelor, astfel că este lipsit de comune care se constituie în poli rurali pentru unitățile administrative locale. Municipiul Târgu Mureș a fost desemnat ca pol de dezvoltare urbană de importanță regională din punct de vedere economic, social și cultural.

Peisajul antropic urban se evidențiază prin activitățile economico-industriale desfășurate pe teritoriul județului. În județul Mureș cele mai importante societăți pe acțiuni și societăți comerciale au fost înființate după anul 1990, sau au fost preluate și re tehnologizate după această dată. Dintre firmele care și-au început activitatea după anul 1990 și sunt operaționale și în prezent se menționează:

- S.C. Societatea Națională de Gaze Naturale – ROMGAZ S.A. înființată în anul 1991, are ca obiect de activitate extracția țigetei și a gazelor naturale.
- S.C. AZOMUREȘ S.A. a fost preluată în anul 1991 de un concern străin preponderent american și re tehnologizată. Compania are ca obiect de activitate producerea îngrășămintelor chimice complexe și a melaminei. Produsele sunt valorificate în țară și peste hotare.
- S.C. ZAHĂRUL LUDUȘ S.A. a fost înființată în anul 1991 cu investiții franceze, având ca obiect de activitate fabricarea zahărului.
- S.C. KASTAMONU ROMANIA S.R.L. cu sediul în municipiul Reghin din anul 1991 are ca obiect de activitate prelucrarea lemnului și exportul produselor.
- S.C. BIO EEL S.R.L. firmă cu capital româno-francez a fost înființată în anul 1992 și are ca obiect de activitate comercializarea produselor farmaceutice și cosmetice.
- S.C. ROMCAB S.A. Târgu Mureș este firmă înființată în anul 1995 și are ca obiect de activitate fabricarea de cabluri cu fibră optică.
- S.C. SANDOZ S.R.L. are capital integral elvețian. Societatea comercială a fost înființată la Târgu Mureș în anul 1995 și are obiect de activitate fabricarea produselor farmaceutice.
- S.C. EON GAZ Distribuție S.A. a fost înființată în anul 2000 și are ca obiect de activitate distribuția prin conducte a combustibililor gazoși.
- EON Energie România are sediul social la Târgu Mureș. A fost înființată în anul 2007 și are ca obiect de activitate producția de furnizare a energiei electrice, termice și gaze naturale.
- S.C. HIRSCHMANN ROMANIA S.R.L. a fost înființată cu capital integral austriac, în anul 2007, cu sediul în satul Chirileu comuna Sânpaul (Mureș). Are obiect de activitate fabricarea echipamentelor electrice și electronice pentru autovehicule.

Acestor companii li se adaugă și altele¹¹⁶. În prezent, la Târgu Mureș își au activitatea 14866 firme, în municipiul Reghin 2893 firme, Sighișoara 2057 firme, Târnăveni 1211 firme și Luduș 1005 firme. Celelalte orașe și comune au număr mai mic de 1000 firme.

Activitățile economice din mediul rural sunt preponderent agricole, axate în special pe cultura cerealiară, a plantelor tehnice și a furajelor. Topoclimatul văilor permite cultivarea legumelor. Zootehnia este bine reprezentată de creșterea animalelor (porcine, bovine, ovine) și a păsărilor. Albinăritul și comercializarea produselor apicole este ocupație specific transilvăneană, bine reprezentată în spațiul rural mureșean. De asemenea, tăierea și prelucrarea lemnului au tradiție în mediul rural transilvănean.

Geosistemul axelor de comunicație are importanță deosebită, deoarece în România, transportul rutier este cel mai utilizat mijloc de locomoție. Rețeaua rutieră asigură conectivitatea între mediul rural și mediul urban, între centrele economice satelit și poliile de creștere locali sau regionali, asigurând astfel echilibrul economic al unei regiuni. În anul 2018, rețeaua rutieră era bine echilibrată între regiunile economice ale României. Densitate medie a drumurilor publice pe țară era de 36,2 km/100 kmp. Județul Mureș avea o densitate de 32,4 km/100 kmp, ceea ce-l situează puțin sub media pe țară și în apropierea valorii densității medii a Regiunii Centru de 33,6 km/100 kmp. Cu privire la drumurile naționale modernizate în anul 2018, procentul drumurilor publice modernizate din județ se situa între 96-98%, al drumurilor județene între 5-18% și al drumurilor comunale între 3-12%.

Căile rutiere. Județul Mureș este străbătut din vest spre sud, prin municipiul Târgu Mureș, de drumul european E60 (Bretania/Franța – Constanța/România) și autostrada A3 (București – Oradea/Borș). În partea de nord-est a județului, între Reghin – Deda – Lunca Bradului – Stânceni drumul european secundar E578 face legătura între drumurile europene E58, E60 și E81. Drumurile naționale care asigură conexiunile între localitățile județului sunt: DN16 (Cluj – Reghin), DN15 (Turda-Bacău), DN15E (Târgu Mureș – Sărmaș/Satu Nou), DN14A Sighișoara - Sibiu, DN13 (Brașov – Târgu Mureș) și DN13A (Bălaușeri – Sovata – Odorheiu Secuiesc – Miercurea Ciuc).

Conform *Anuarului Statistic al României 2020*, elaborat de Institutul Național de Statistică, la 31.12.2018 județul Mureș avea o lungime a drumurilor publice de 2175 km, din care 601 km (27,62%) au fost modernizați. Județul este străbătut de drumurile europene (E) pe o lungime de 221 km.

Calea ferată este reprezentată de linia electrificată Magistrala 300 – București – Oradea – Salonta – Budapesta. În județul Mureș are o singură legătură, derivația 308 Sighișoara – Odorhei. Magistrala 400 – Brașov – Satu Mare străbate județul Mureș în partea de nord-est, făcând legătura prin linia ferată secundară 405 între Deda – Reghin – Târgu Mureș – Luduș și Războieni.

Aeroport. În județ este *Aeroportul Internațional Transilvania, Târgu Mureș* care a fost dat în folosință în anul 1969. Este situat în localitatea Vidrăsău la 14 km de municipiul Târgu Mureș, ansamblul aeroportuar aflându-se la intersecția autostrăzii A3 de la Ungheni și E60/DN15. Totodată, aeroportul se află și în apropierea Parcului Industrial Mureș care este deservit de magistrala CFR 400 (legătura 405 Deda – Războieni).

Peisajul cultural evocă pe de o parte latura istorică a obiectivelor arhitecturale (monumente, situri și ansambluri urbane), pe altă parte mediul cultural presupune mulțimea manifestărilor exprimate cu ocazia organizării de evenimente culturale. Foarte important pentru desfășurarea evenimentelor sunt locurile alese: spațiile culturale închise (biblioteci, universități, clădiri de patrimoniu cu tradiție) sau în spații libere unde peisajul natural se îmbină armonios cu manifestarea culturală respectivă.

Peisajul cultural al județului Mureș se evidențiază prin istoricul localităților:

- Târgu Mureș municipiu și reședință de județ, atestat documentar la 1332 a fost locuit din timpurile preistorice. Cea mai veche construcție este cetatea cu zidul și cele șapte bastioane și biserica orașului istoric. Biserica din lemn și biserica de piatră construită în stil baroc între anii 1792 – 1794 sunt edificii emblematice pentru oraș. În anul 1802 a fost deschisă prima bibliotecă publică din România de Contele Teleki. Biblioteca îi poartă numele și în prezent. Palatul Culturii construit în stil secesion a fost ridicat între anii 1911 și 1913. În prezent, Târgu Mureș este un puternic centru universitar și cultural, recunoscut în România și străinătate.

¹¹⁶ <http://www.firme.info/mures/>

- Sighișoara este unul din cele patru municipii ale județului. În anul 1999 a primit recunoaștere mondială prin înscrierea Cetății Medievale Sighișoara în lista patrimoniului UNESCO.
- Comuna Albești are ca obiectiv istoric Casa memorială „Petöfi Sándor” împreună cu monumentul și statuia poetului maghiar care a fost răpus în timpul revoluției din regiunea Târnavelor, din anii 1848-1849.

Dintre cele mai cunoscute instituții culturale mureșene se detașează: Palatul Culturii, Biblioteca Teleki, Teatrul Național din Târgu Mureș, Cetatea medievală din Sighișoara și Cetatea medievală din Târgu Mureș, Sinagoga Status Quo Ante, muzeele de artă, etnografie și artă populară, Muzeul de Științele ale Naturii, bisericile reformate, Palatul Administrativ Tabula Regia din Târgu Mureș și multe altele.

Peisajul cultural propriu-zis, cu referire la manifestări culturale¹¹⁷, este pus în evidență de evenimente cu participare națională și internațională. Între județele țării, județul Mureș deține un număr mare al festivalurilor internaționale organizate în timpul unui an. Multe dintre festivalurile naționale și internaționale au tradiție în domeniu. Din cele 21 de festivaluri, șapte sunt internaționale:

- *Festivalul Internațional Youth Jazz Competition and Festival* - Târgu Mureș este cel mai mare festival de jazz din spațiul european,
- *Festivalul Internațional de Folclor Folk Friends Together de la Târnaveni – Târgu Mureș*,
- *Festivalul Vibe Festival Internațional* - Târgu Mureș,
- *Festivalul Internațional de Chitară Harmonia Cordis, găzduit de Palatul Culturii, Cetatea medievală și Universitatea de Arte) din Târgu Mureș*,
- *Festivalul Muzical Internațional In memorian Constantin Silvestri (Palatul Culturii)* - Târgu Mureș
- Festivalul Internațional de film de scurt-metraj Alter-Native - Târgu Mureș este cel mai vechi festival de acest gen în România,
- Festivalul Sighișoara Blues Festival Internațional,
- *Festivalul Zilele Muzicale Târgumureșene (Palatul Culturii)* - Târgu Mureș,
- *Festivalul de opera Virginia Zeani* - Târgu Mureș,
- *Festivalul de Arte Contemporane* - Târgu Mureș,
- *Festivalul Alternative September Rock – Târgu Mureș*,
- Festivalul Tiberius muzică de cameră Palatul Culturii - Târgu Mureș,
- Festivalul Sighișoara Medievală,
- Festivalul Pro-Etnica, Cetatea Medievală Sighișoara,
- Festivalul Zilele Sighișoarei,
- Festivalul Fanfarelor Sighișoara,
- *Festivalul Dovleacului de la Sovata*,
- *Festivalul Văii Nirajului de la Miercurea Nirajului*,
- *Festivalul Văii Mureșului pentru promovarea resurselor etnografice din zona Reghin-Toplița de la Răstolița*
- *Festivalul Pădurea Rotundă de la Reghin*,
- *Festivalul Văii Gurghiului de la Gurghiu*.

Alte manifestări culturale sunt: *Parada vehiculelor istorice de la Târgu Mureș*, *Noaptea Muzeelor de la Târgu Mureș*, *Noaptea Galeriilor – promovare de artă contemporană Târgu Mureș*, *Întâlnirea ansamblurilor populare profesionale maghiare din România*, Târgul de artă meșteșugărească Simfonii de Toamnă din luna octombrie de la Palatul Municipal, Târgul Internațional de Carte din Târgu-Mureș organizat la Teatrul Național, Spectacol de cântece patriotice de 1 Decembrie, *Parada baloanelor de la Câmpu Cetății*, *Zilele Teatrului - Șura de la Călugăreni*, *Galopiada de Mureș de la Dealul Pod de la Sângeorgiu de Pădure*, *Zilele Lacului Ursu de la Sovata* și Târgul de Crăciun din Sighișoara.

În ansamblu, peisajul județului Mureș are o deosebită valoare, pusă în evidență de frumusețea reliefului, încărcătura istorică a spațiului locuibil și manifestările cultural-artistice prin care oamenii exprimă liric frumusețea locurilor.

¹¹⁷https://www.tirgumures.ro/index.php?view=categoryevents&id=3%3AManifestari++cultural+-artistic&option=com_eventlist&Itemid=298&lang=ro&limitstart=40

Județul Galați (RO224)

Peisajul natural al județului Galați se remarcă prin altitudinile reduse ale reliefului aflat la confluența arterelor hidrografice principale Siret, Prut și Dunăre. Împreună cu rețeaua apelor curgătoare a cărei direcție de curgere este de la nord la sud, dau particularitate județului Galați.

Geosistemul reliefului. Ansamblul peisagistic al reliefului aparține de sudului Podișului Central Moldovenesc prin subunitățile Podișul Covurluiului cu Dealurile Covurluiului, Dealurile Nicoreștiului în NV și Colinele Tutovei care scad în altitudine de la nord la sud; nordului Câmpiei Române cu subunitățile Câmpia Covurlui care este o zonă de terase peste care s-au depus straturi groase de loess, nisipuri și nisipuri argiloase și Câmpia Tecuci o zonă de câmpie formată la confluența râului Tecucele cu râul Bârlad, afluent al Siretului. Altitudinea maximă este de 274 m în Dealurile Fălciului care se suprapun județului Galați numai prin versanții sudici. Câmpia Siretului Inferior și Lunca Prutului formează o zonă subsidentă unde altitudinile scad până la 3 m la confluența cu Prutul. Aspectul general al reliefului este în general plan, cu o pantă foarte redusă, iar în zonele de luncă din lungul cursurilor de apă s-au format coridoare de zăvoaie cu specii de lemn moale (salcie, plop, arin). Microrelieful este format din grinduri și bălți sau mlaștini aflate în bună parte în stadiu de colmatare.

Geosistemul hidrografic aparține râurilor Siret și Prut cu afluenții lor principali Bârlad cu afluentul Zeletin, Geru, Chineja, Horincea, Suhu și Tecucele. Dunărea confluează cu acestea în zona de sud a municipiului Galați. Geofaciesul lacustru natural a fost modificat antropoc în cea mai mare parte. În zona Galați-Brăila, într-un areal de aproape 100 km sunt peste 100 de lacuri de apă care au destinație piscicolă. Între acestea se remarcă: Lacul Brateș este unul din cele mai mari lacuri din România. Fiind lac de luncă are o suprafață întinsă de 2111 ha și o adâncime mică de 1,5 m. Lacurile Pochina și Vlășcuța, Tălăbasca de lângă localitatea Tudor Vladimirescu, Cătușa, Vlașca, Potcoava, Mața – Rădeanu, Șovârca, Mălina, Lozova și Manta sunt lacuri de apă din lungul văilor apelor pe care le însoțesc. Majoritatea au fost parțial amenajate antropoc și exploatate în scop piscicol. Pe arterele hidrografice importante s-au dezvoltat așezări umane încă din vechime: Galați la confluența dintre Siret, Prut și Dunăre, municipiul Tecuci și comuna Ghidigeni pe valea Bârladului, comunele Fundenii Noi, Movileni și Cosmești pe Siret, municipiile Târgu Bujor și Berești pe râul Chineja, Slobozia Conachi, Pechea, Băleni, Drăgușeni pe valea Suhului.

Geosistemul peisagistic. În județul Galați, ariile naturale protejate aparțin: Parcului Natural al Prutului Inferior, siturilor de importanță comunitară SCI, ariilor de protecție avifaunistică SPA și rezervațiilor naturale. Acestea ocupă o suprafață de circa 60500 ha, adică un procent de 13,6% din suprafața județului. Detalii cu privire la cele 41 arii naturale protejate de pe teritoriul județului Galați sunt prezentate în subcapitolul 3.1.5 al prezentului raport.

Peisajul antropoc urban și rural. În județul Galați locuiește o populație de 626201 de persoane. Geosistemul habitatelor urbane cuprinde un număr de 357725 locuitori, adică 57,12%, iar în habitatele rurale trăiesc 268476 locuitori adică 42,88%. Potrivit datelor din Raportul privind Starea Teritoriului României 2018, în județul Galați numai 3 comune au o populație sub 1500 locuitori. În peisajul rural predomină comunele mijlocii și mari, cu număr mediu de locuitori cuprins între 1501 și 6999 și între 7000-9000 locuitori: Brăhășești 7692 locuitori, Liești 8753 locuitori, Corod 7197, Ivești 8091, Tuluțești 7093 locuitori) și chiar peste 9000 locuitori: Matca 11450 locuitori și Pechea 9889. Alte comune mari sunt: Munteni, Cudalbi și Umbrărești. Cu privire la zonele urbane funcționale pe unități administrative locale, în anul 2019, în jurul municipiului reședință de județ Galați gravitau 13 unități administrativ teritoriale. Împreună cu unele localități din județele Brăila și Tulcea, aparțin Zonei Metropolitane Galați-Brăila-Măcin. Arealul zonei de influență a municipiului Galați se întinde mult spre nord și vest. Din punct de vedere al spațiilor geografice în care așezările urbane se află la distanțe mari, județul Galați este lipsit de orașe, însă, un număr de șase comune se constituie în poli rurale pentru unitățile administrative locale: Măstăcani, Frumușița, Reditu, Liești, Fundeni și Ivești. Municipiul reședință de județ Galați a fost desemnat ca pol de dezvoltare urbană de importanță regională din punct de vedere socio-economic și cultural.

Peisajul antropoc urban al județului Galați se evidențiază prin activitatea economico-industrială a Combinatului Siderurgic Galați, a Portului Mineralier, a Șantierului Naval Galați și a Portului Fluvial Galați. Dezvoltarea industrială a județului a fost facilitată de poziția sa strategică aflată la intersecția drumurilor comerciale principale ale Europei către Asia. Astfel, Galațiul și-a exercitat funcția portuară atât pe Dunăre, facilitând dezvoltarea ramurilor industriei metalurgice, cât și funcția maritimă, prin legăturile pe care le oferă cursul inferior al Dunării cu Marea Neagră. Prin excelență, industria metalurgică gălățeană dă peste 55% din producția de oțel și laminate a țării și peste 90% din producția de tablă și benzi laminate la rece din

România. De asemenea, aproximativ 50% din produsele finite ale producției metalurgice merg la export. Industria construcțiilor navale asigură flotei fluviale și maritime românești echipament utilitar: barje, petroliere, remorhere și vrochiere și platforme de foraj marin, cu o capacitate maximă de încărcare a navelor de 65.000 tdw.

Municipiul Galați este cel mai mare port fluvio-maritim al României care are legături cu Marea Neagră prin intermediul Dunării maritime. Galațiul dispune de Zona Liberă Galați care este un punct strategic vamal amplasat în estul orașului. Accesibilitatea județeană și interjudețeană este asigurată de existența unei rețele rutiere dense de drumuri naționale și drumuri județene, cale ferată care leagă sudul cu nordul țării și cele patru porturi, din care trei sunt destinate transporturilor de marfă și un port deservește transportului de peroane.

Dintre ramurile economice se evidențiază întreprinderile de renume din municipiul Galați:

- Șantierul Naval DAMEN S.A. este cel mai important centru industrial fluvio – maritim român,
- NAVROM S.A. asigură transportul naval pentru rute interne și externe și dispune de un șantier naval fluvio-maritim,
- PRUTUL S.A. este producător de uleiuri vegetale,
- Combinatul siderurgic ArcelorMittal S.A. este cel mai puternic combinat metalurgic/siderurgic din țară. Din anul 2009 combinatul a devenit centrul Diviziei Produse Plăte Europa de Sud-Est.
- Electrocentrale S.A. este producător de energie electrică, asigură transportul și distribuția energiei electrice,
- MAIRON S.A. Galați fabrică țevi sudate din oțel pe diferite profile, procesează tablă și bandă, fasonază oțel/beton,
- MAIRON Holding Ltd. S.R.L. are ca principal obiect de activitate stocarea, distribuția și procesarea de produse metalurgice,
- Arabesque S.R.L. Galați are ca obiect de activitate furnizarea de materiale de construcții și finisaje,
- Vega 93 SRL are profil de construcții drumuri și modernizări drumuri și poduri, construcții civile, lucrări hidrotehnice, construcții industriale, rețele de apă și canalizare.

În municipiul Galați există un număr de 17165 firme, la Tecuci sunt 2053 firme, la Târgu Bujor 177 firme și la Berești 69 firme. Se remarcă numărul mare al firmelor în comunele: Liești - 380, Sendreni - 322, Matca - 297, Costi - 275, Pechea - 253, Corod - 244, Cudalbi - 187 etc.

Peisajul rural este marcat de activitățile economice din agricultură și zootehnie. Fiind județ de câmpie, culturile cerealiere (grâu, secară, orz, ovăz) și plante tehnice uleioase (floarea soarelui și rapița) sunt preponderente în agricultura județului Galați. Le urmează sectorul legumicol, al cucurbitaceelor (bostanim dovleci turcești și pepeni) și al plantelor furajere perene. Viile și pepinierele viticole ocupă un segment important în economia zonei. Zootehnia este bine reprezentată de creșterea animalelor în sector privat (bovine, porcine, ovine și caprine) și a păsărilor. Albinăritul și comercializarea produselor apicole melifere este ocupație gălățeană tradițională care a înregistrat un real progres în ultimii ani.

Geosistemul axelor de comunicație. Căile rutiere și feroviare asigură conectivitatea localităților urbane și rurale de polii de dezvoltare economică (urbani sau rurali) asigurând astfel echilibrul economic al județului Galați. În raport de densitatea medie a drumurilor publice pe țară din anul 2018 de 36,2 km/100 kmp, județul Galați cu densitate drumurilor de 35,2 km/100 kmp, se situează puțin sub media României. Raportat la valoarea densității medii a drumurilor din Regiunea de Sud-Est de 30,7 km/100 kmp, județul Galați este plasat mult peste medie. Cu privire la drumurile naționale modernizate, procentul drumurilor publice modernizate din județul Galați se situa între 96-98%, al drumurilor județene între 5-18% și al drumurilor comunale între 31-48%.

Căile rutiere. În estul județului se desfășoară culoarul Siretului. Paralel cu acesta, drumul european E85 care leagă Lituania de Grecia, străbate de la nord la sud teritoriul gălățean. Drumurile naționale care leagă arterele de circulație locale de E85 sunt: DN 23 Focșani - Brăila și E581/252 Tișița – Albița – Chișinău - Odesa. Rețeaua rutieră principală are direcție nord – sud: DN 25 Galați-Tecuci, DN 24 Tișița – Tecuci – Iași - Sculeni, DN 26 Galați – Murgeni și în sud, DN 22 dinspre Brăila la Galați. Majoritatea drumurilor converg spre municipiul Galați din sud-estul județului.

Conform *Anuarului Statistic al României 2020*⁸, la 31.12.2018 județul Galați avea o lungime a drumurilor publice de 1570 km, din care 615 km (39,17%) au fost modernizați. Județul este străbătut de drumurile europene (E) pe o lungime de 221 km.

Căile ferate sunt reprezentate de liniile electrificate și neelectrificate. Spre Galați se îndreaptă Magistrala CFR 700 (București – Brăila – Galați) și Magistrala CFR 500 spre Suceava/Vicșani. Lungimea căilor ferate este de 303 km din care numai 102 km sunt electrificați. Principalele rute care pleacă din gara Galați sunt: derivația 702 spre Brăila – Făurei – Buzău; derivația 703 spre Târgu Bujor – Bârlad și derivația 704 Tecuci – Mărășești. Toate derivațiile leagă Magistrala CFR 700 de Magistrala CFR 500.

Aeroport. În județul Galați nu există aeroport. Cel mai apropiat aeroport se află la Tulcea din județul Tulcea.

Peisajul cultural al județului Galați se remarcă prin edificiile istorice care datează din epoca romană, ansambluri de construcții vechi (biserici, clădiri și gări), locașuri de cult, având în vedere specificul interetnic al Galațiului și, mai recent, de muzee care sunt vizitate anual de o mulțime de turiști. Între edificiile istorice se remarcă: situl arheologic din secolele II-IV Carstul roman de la Tirighina-Bârboși descoperit lângă Galați la nord de Dunăre în apropierea confluenței cu Siretul, Cuptoarele romane din Galați și Castellum roman care datează din sec. II-IV din epoca romană.

Municipiul Galați se remarcă prin numărul mare al piețelor pietonale. Cele 18 piețe publice sunt: Piața Smaranda Brăescu, Piața Dunării, Piața Ștefan cel Mare, Piața Gării, Piața Barboși, Piața Energiei, Piațeta Florilor de Tei, Piața Aix Libri, Piața Filești, Piața Aurel Vlaicu, Piața Coventry, Piața Regală, Piața Falezii, Piața General H.M. Berthlot, Piața Ioan Brezeanu, Piața Siderurgistilor și Piața Tricolorului. De asemenea, Galațiul se evidențiază prin muzee inedite precum:

- *Complexul Muzeal de Științe ale Naturii* este amplasat pe malul stâng al Dunării, în Parcul Dendrologic și are o suprafață de 18 ha. În Grădina Botanică se află Planetariul cu o cupolă înaltă de 7 metri,
- *Muzeul de medalistică, filatelie și numismatică Galați* se află lângă Casa Memorială Alexandru Ioan Cuza „Muzeul Casa Cuza Vodă”,
- *Casa Colecțiilor* din Piața Centrală a municipiului Galați,
- *Muzeul de Arte Vizuale* amenajat în fostul Palat Arhiepiscopal Dunărea de Jos, astăzi este Muzeul istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos. În incinta Parcului Rizer se construiește un muzeu care va deveni noul sediu al Muzeului de Artă Vizuală.
- *Muzeul de Istorie „Paul Păltănea”* inaugurat la 24 ianuarie 1939 în casa care a aparținut familiei Cuza și în care domnitorul a trăit cât a fost părcălabul Galațiului.

Alte instituții de valoare istorică sunt: Muzeul Satului Galați aflat în Pădurea Gârboavele unde sunt expuse colibe specifice zonei limitrofe a Dunării de Jos, Sucursala Galați a Băncii Naționale Române din anul 1886, Școala Spiru Haret din Tecuci 1887 – 1889, Ansamblul conacului Crisoveloni de la sfârșitul secolului al XIX-lea, Gara Fluvială Galați – Palatul Navigației construită în 1912-1914 și Muzeul Episcopiei Dunării de Jos Galați.

Peisajul cultural este marcat de evenimente și manifestări culturale¹¹⁸ cu participare națională și internațională. Paleta artistică a județului Galați cuprinde un număr de 10 festivaluri, din care cinci sunt internaționale și alte evenimente de importanță regională sau locală.

- Festivalul Internațional „Leonard” Galați,
- Festivalul Internațional de Animație „Gulliver” Galați,
- Festivalul Internațional de Fanfare „Iosif Ivanovici” Galați,
- Festivalul Internațional de Folclor „Doina Covurlui” Galați,
- Festivalul Internațional al Cărții Axis Libri, Galați
- Festivalul de film „Modern Movie” Galați,
- Festival de muzică rock Danube Rock Festival Galați,
- Festivalul Național de Comedie „Fani Tardini” Galați,
- Festivalul Scrumbiilor din Duminica Florilor pe Faleza Dunării,
- Festivalul de datini și obiceiuri de Crăciun și Anul Nou „Tudor Pamfile” Galați.

Alte manifestări culturale din județul Galați sunt: Ziua Culturii Naționale – Mihai Eminescu, Unirea Principatelor Române, Ziua Internațională a Francofoniei, Zilele Basarabiei, Ziua Internațională a Cărții pentru Copii, Ziua Europei, Noaptea în Bibliotecă, Ziua Dunării, Ziua Marinei Române, Zilele Europene ale

¹¹⁸ <https://galacityapp.ro/places/evenimente-de-neratat-in-galati-aeoqha091yjdeq>

Patrimoniului – Ziua Porților Deschise, Ziua Limbii Române, Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități, Datini și obiceiuri de iarnă și altele.

Județul Prahova (RO316)

Peisajul natural al județului Prahova este dat elemente de relief unice prin alcătuire geologică și expunere în peisaj. În limita administrativă a județului se află trei unități morfografice majore: munții, subcarpați cu dealuri și depresiuni și câmpii. Valea Prahovei coboară în trepte din zona montană până în câmpie. În zona montană este încadrată de versanții estici ai Grupării Bucegi pe partea dreaptă, iar pe stânga este flancată de văile domoale ale munților sedimentari Baiu. Fiind străjuită de vârful Omul cu cea mai mare altitudine din județ (2515 m) zona Clăbucetelor de la poalele munților apare ca o prispă bine împădurită în care s-au format mici bazine de depresiune în care au luat naștere așezări umane pitorești precum Sinaia, Bușteni, Azuga, Poiana Țapului. Munții Ciucașului ocupă partea de nord-est a județului. În arealul subcarpatic, Valea Prahovei traversează depresiunea Câmpina străbătând orașele Comarnic, Breaza și Câmpina. Relieful Subcarpaților Prahovei este pitoresc, dealurile Doftanei, Brezei, Slănicului sunt încadrate de depresiuni cu aspect ondulat Mislea-Podeni, Comarnic, Telega. Subcarpații Buzăului cu Dealul Hârșă și Dealul Mare se suprapun parțial județului Prahova. Recunoscute pentru farmecul lor sunt dealurile Istrița, Vălenii de Munte, Vărbilău și depresiunile Măneciu, Sion și Chiojd. După ce străbate Câmpia Înaltă a Ploieștilor, în zona Câmpiei Gherghiței, râul Prahova se despletește în meandre cotind spre sud-est, către confluența cu râul Ialomița la o altitudine de 63 m față de nivelul 0 al mării.

Geosistemul hidrografic este dominat de râul Prahova cu afluenții Doftana, Cricovul Sărat, Dâmbu și Teleajen cu afluenții săi Telejenel, Crasna, Slănic și Vărbilău. Spre sud și est relieful este drenat de cursurile Cricovul Sărat, Ghighiu, Sărățel și Lapoș. Lacurile naturale au fost în parte antropizate având utilizări hidroenergetice precum: barajul Paltinu, amenajarea hidrotehnică de la Moeciu și acumularea Fulga de pe valea Bălana. Lacurile naturale sărate de la Slănic: Baia Baciului, Baia Miresei, Baia Verde, Lacul Peștelui de lângă Câmpina, Lacul Bisericii de la Vitioara sunt atracția turistică a zonei în toate anotimpurile anului.

Geosistemul peisagistic. În județul Prahova, ariile naturale protejate ocupă o suprafață de 35218 ha, adică 8% din suprafața județului. Detalii cu privire la cele 22 arii naturale protejate de pe teritoriul județului Prahova sunt prezentate în subcapitolul 3.1.5 al prezentului raport.

Peisajul antropic. Favorabilitatea peisajului susținută de varietatea resurselor naturale de sol și subsol a dus la dezvoltarea economică a județului Prahova încă de la mijlocul secolului al XVIII-lea.

Geosistemul habitatelor urbane. Condițiile geografice ale Văii Prahovei, Subcarpaților și câmpiei au dus la apariția în județul Prahova a unui număr mare de orașe. Dintre acestea, două sunt municipii: Câmpina și Ploiești care este și reședință de județ; și 12 orașe mici: Urlați, Mizil, Boldești-Scăieni, Băicoi, Plopeni, Slănic, Vălenii de Munte, Comarnic, Breaza, Azuga, Sinaia, Bușteni. În județul Prahova trăiesc 795931 de locuitori, iar în mediul urban locuiește un număr de 405517 persoane, adică 50,95%, iar în habitatele rurale trăiesc 390414 locuitori adică 49,05%. Potrivit datelor din Raportul privind Starea Teritoriului României 2018, în județul Prahova din 90 de comune, 10 au o populație sub 1500 locuitori. În peisaj predomină comunele cu număr mediu de locuitori cuprins între 1501 și 6999, iar comunele cu număr de locuitori între 7000-9000 este mare (Ariceștii Rahtivani 8493, Târgșoru Vechi 8879, Brazi 7946, Puchenii Mari 8595, Bărcănești 9037 și Blejoi 8320 locuitori). Cele mai mari comune care au peste 9000 locuitori sunt: Măneciu 10143 locuitori, Filipeștii de Pădure 10029 locuitori, Valea Călugărească 10337 locuitori și Bucov 10011 locuitori. Aflate în zona de câmpie și în depresiuni, comunele sunt grupate în teritoriu și după numărul populației se încadrează în categoria comunelor mari. În zonele cu relief deluros comunele sunt mici și cantonate în lungul văilor sau drumurilor care le străbat. Mărimea așezărilor umane și distribuția teritorială arată o complementaritate a peisajului prahovean cu activitățile socio-economice locale. Cu privire la zonele urbane funcționale, în anul 2019, în jurul municipiului reședință de județ Ploiești gravitau în jur de 50 localități. Practic, sfera de influență economică a Ploieștilor se extinde din Valea Prahovei până la limita cu județul Ilfov cuprinzând jumătatea sudică a județului, înglobând toate comunele mari din zona de câmpie: Ariceștii Rahtivani, Mănești, Râfov, Brazi, Poenarii Burchii, Puchenii Mari, Valea Călugărească, Bucov, Colceag, Ceptura, Gura Vadului. Municipiul reședință de județ Ploiești a fost desemnat *Pol de creștere* pentru Regiunea de Dezvoltare Economică Sud Muntenia.

Geosistemul axelor de comunicație. În anul 2018 densitatea medie a drumurilor publice pe țară era de 36,2 km/100 kmp. Județul Prahova avea o densitate de 47,3 km/kmp, ceea ce-l situează mult peste media pe țară dar și peste valoarea densității medii a Regiunii de Sud-Muntenia de 37,5 km/kmp. Cu privire la

drumurile naționale modernizate în anul 2018, procentul drumurilor publice modernizate din județul Prahova se situa între 96-98%, al drumurilor județene între 5-18% și al drumurilor comunale între 3-12%.

Potrivit datelor din Anuarul Statistic al României 2020 elaborat de Institutul Național de Statistică¹¹⁹, la sfârșitul anului 2018, procentul densității drumurilor publice de 47,3 km/100 kmp situa județul Prahova pe locul patru din țară după județele Argeș 51,8 km/100 kmp, Ilfov 51,5 km/100 kmp și Botoșani cu 51,4 km/100 kmp.

Căile rutiere. Aflat la numai 60 km în nordul capitalei București, municipiul Ploiești este traversat de principalele căi de comunicație ale țării: de la nord la sud E60 9 Oradea – Constanța, A3 București – Oradea, DN1 București – Oradea, DN1A București – Brașov pe valea Teleajenului, DN1B Ploiești – Buzău, DN1D Ploiești – Urziceni și de la est la vest DN72, DN1B/E577. De la nord la sud județul este străbătut de DN1 București-Brașov și DN1A, la sud de Ploiești se află A3 București-Brașov și 1D Ploiești - Urziceni, iar de la est la vest județul este străbătut de DN72 Ploiești – Târgoviște și DN1B/E577 Ploiești-Buzău.

Conform *Anuarului Statistic al României 2020*⁸, la 31.12.2018, județul Prahova avea o lungime a drumurilor publice de 2231 km, din care 579 km (25,95%) au fost modernizați. Județul este străbătut de drumuri europene (E) pe o lungime de 147 km.

Căile feroviare. Magistrala de cale ferată 300 traversează județul Prahova, făcând legătura între București și Oradea și mai departe, prin legături locale, spre Satu Mare și Baia Mare. Magistrala CFR 500 se desparte la Ploiești de Magistrala 300, făcând legătura cu estul și nord-estul țării, până la Suceava spre Ucraina. Liniile ferate secundare fac legătura Ploieștiului cu Târgoviște spre Pietroșița (derivația 302 Ploiești Sud – Târgoviște), derivația 304 Ploiești – Măneciu și derivația 306 Ploiești (gara Buda) – Slănicul de Prahova.

Municipiul Ploiești este nod feroviar, are trei gări principale și una secundară: Ploiești Sud cea mai veche gară, Ploiești Vest construită în 1930, Ploiești Est (fostă haltă feroviară), Ploiești Triaj și gara Buda.

Aeroport. În județul Prahova nu există aeroport.

Activitățile industriale ale județului sunt axate pe: industria extractivă, industria de prelucrare a țițeiului și cocsificarea cărbunelui, industria de mașini și echipamente, industria ușoară alimentară, a băuturilor alcoolice și a tutunului. Cele mai mari firme – investitori străini și companii multinaționale sunt prezente în spațiul parcurilor industriale:

- OMV Petrom S.A. cu activități în sectoarele de exploatare, producție și rafinare țiței,
- Lukoil S.A. cu stații de distribuție a carburanților: benzină, motorină, gaz lichefiat.
- Michelin SA, producător de anvelope la Florești Prahova, produce anvelope pentru autoturisme și camionete,
- Apă Nova – Veolia S.A. deservește populația cu apă potabilă și servicii de canalizare pentru București, Ploiești și Otopeni,
- Linde Gaz S.A. – punct de lucru Brazi, produce și asigură gaze industriale, medicale și speciale pentru o varietate de industrii și procese,
- Schlumberger S.A. Ploiești și Câmpina, asigură producția de utilaj petrolier, echipamente și control al presiunii gazelor,
- Global Enterprise S.A. în localitatea Buda, activează în domeniul componentelor auto,
- Holcim Group S.A. Ploiești are ca obiectiv de activitate producerea materialelor de construcții,
- Swisspor S.A. Ploiești este producător elvețian de polistiren expandat și sisteme de termoizolații de înaltă calitate,
- Procter & Gamble S.A. Ploiești, producător de bunuri de larg consum,
- Unilever SA cu două platforme la Ploiești: pentru alimente și pentru bunuri de larg consum,
- Alinso Group S.A. Ploiești are sediul în Parcul Industrial de Vest fiind dezvoltator logistic,
- Alexandrion Group S.A. cu obiect de activitate producerea băuturilor alcoolice, deține o unitate de producție la Bucov (lângă Ploiești),
- Coca-Cola S.A. Ploiești este cea mai mare fabrică din Europa de Sud-Est a concernului Coca-Cola HBC România: produce băuturi răcoritoare carbogazoase și necarbogazoase și alte produse derivate de suc, acoperind toată paleta cerințelor din sectorul băuturilor nealcoolice¹²⁰.

¹¹⁹ https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/lungimea_cailor_de_transport_la_sfarsitul_anului_2018_1.pdf

¹²⁰ <https://cciph.ro/judetul-prahova/profilul-economic-al-judetului-prahova/>

În județul Prahova există cea mai mare concentrare a parcurilor industriale din țară. Cele 12 parcuri industriale se constituie în cel mai mare parc industrial privat din Europa de Est destinat activităților logistice. Potrivit datelor publice ale Camerei de Comerț și industrie, 7 parcuri se află în administrarea publică a Consiliului Județean Prahova, 1 parc este în administrația Consiliului Local Vălenii de Munte și 4 parcuri au administrare privată (trei fiind investiții belgiene).

Cele mai importante parcuri sunt: Parcul Industrial Ploiești, Parcul Industrial Plopeni, Parcul Industrial Brazi, Prahova Industrial Parc, Parcul Industrial Bărcănești.

În mediul rural, ramurile din sectorul agricol, industria de prelucrare a produselor agricole și industria alimentară asigură activitatea forței de muncă locale. În luncile largi și câmpurile acoperite de soluri cernoziomice se cultivă cereale, plante tehnice și legume, iar pe pantele înșorite este domeniul viței de vie și al livezilor. Zootehnia cuprinde un număr mare de capete, iar avicultura asigură necesarul cu carne de pui și altor județe. Foarte bine dezvoltată este industria vinurilor roșii, ceea ce a făcut ca Prahova să fie cunoscută ca „Patria vinurilor roșii”.

Peisajul cultural al județului Prahova este pitoresc, având o paletă largă de obiective pe tot cuprinsul județului. Municipiul Ploiești este ctitoria domnitorului Mihai Viteazu căruia i s-a dezvelit o statuie în anul 1997 cu ocazia atestării documentare a orașului în anul 1597, deci cu 400 de ani în urmă.

Între muzeele prahovene se remarcă emblematic Muzeul ceasului „Nicolae Simache” unic în țară și Europa și Muzeul Național al Petrolului. În România, muzee ale petrolului mai sunt la Zemeș și Moinești în județul Bacău. Alte instituții culturale importante sunt: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Științele Naturii Prahova, Muzeul Județean de Artă Ion Ionescu – Quintus, Muzeul Ion Luca Caragiale, Muzeul Casa de Târgoveț Hagi Prodan, Muzeul Memorial „Paul Constantinescu”, Biblioteca Județeană „Nicolae Iorga” – din Ploiești. Muzeele și clădirile de patrimoniu de pe teritoriul județului sunt: Muzeul Sării din Slănic Prahova, Muzeul de Etnografie al Văii Teleajenului de la Vălenii de Munte, Casa Domnească de la Brebu din comuna Brebu, Muzeul Memorial „Nichita Stănescu”, Muzeul Pietrei de la Sângeru, Muzeul memorial Nicolae Grigorescu de la Câmpina, Grădina Botanică de la Bucov, Palatul Peleş și Palatul Pelisor din Sinaia și multe altele.

Manifestările culturale¹²¹ au evenimente cu participare națională și internațională. Din cele 14 festivaluri, 6 sunt internaționale:

- Festivalul Internațional de Film Ploiești,
- Festivalul Internațional de Educație Ploiești,
- Festivalul Internațional de fotografie „Secvențe” Ploiești,
- Festivalul Internațional de Jazz Ploiești *Hot Jazz Summit*,
- Festivalul Internațional „Enescu și muzica lumii” de la Sinaia,
- Festivalul Internațional Calabreaza, festival de muzică și târg tradițional de la Breaza,
- Festivalul Castanilor de la Ploiești,
- Festivalul Cașcavelei de la Valea Doftanei,
- Festivalul de colinde și obiceiuri „Datini Prahovene” Ploiești,
- Festivalul folk „Tatiana Stepa” Ploiești,
- Festivalul vinului Valea Călugărească,
- Festivalul de teatru Toma Caragiu Ploiești,
- Festivalul berii – Târg de vară, la Plopeni,
- Festival folcloric județean „Cultura de Grâu” din comuna Sălciile.

Alte manifestări culturale sunt: Zilele orașului Sinaia „Sinaia Forever”, Zilele orașului Plopeni – expoziții de artă populară și pictură, Cursurile de Vară ale Universității Populare „Nicolae Iorga” de la Vălenii de Munte, Ziua Imnului Național, Noaptea muzeelor, Conferința Națională „Iorga după Iorga”, Ziua Culturii Naționale etc. În Parcul Municipal Ploiești inaugurat la 28 mai 2016 au loc manifestări culturale pentru copii și părinți, organizate de cadre didactice din Ploiești.

¹²¹ <https://www.cjph.ro/evenimente>

Județul Dolj (RO411)

Peisajul natural al județului Dolj se remarcă prin trei caracteristici aflate în sudul teritoriului doljean: câmpiile întinse ale Oltenei - Blahnița, Băilești și Romanai care ocupă cea mai mare parte din suprafața județului: dunele de nisip din sud-vestul Olteniei și în lungul văii Jiului până spre Craiova care reprezintă cel mai extins relief nisipos din țară; și artera fluviatilă a Dunării care face graniță cu Bulgaria între confluența Desnățului în vest și Dăbuleni/Ostrovlul Păpădiei în est pe o distanță de 150 km. Deși acoperită de dune în bună parte, câmpia doljeană este cea mai fertilă dintre câmpiile României. Lunca Dunării prezintă cea mai extinsă lățime, fiind însoțită în tot cursul ei de lacuri (limanuri fluviatile), popine sau grinduri. Spre nord la contactul cu Piemontul Getic, relieful prezintă ondulări largi și altitudini mai ridicate. Dealurile Amaradiiei și Piemontul Bălăciței au cele mai înalte altitudini din județ, în fapt ele netrecând de 350 m. Amplitudinea reliefului este mică, cea mai scăzută înălțime fiind de 30 m la nivelul Dunării.

Geosistemul hidrografic este tributar fluviului Dunărea și râului Jiu. Afluenții importanți ai Jiului sunt: Amaradia, Jiețul de Dolj, Desnățui și Teslui care fragmentează câmpia de la nord la sud. În lungul apelor s-au dezvoltat marile orașe: Craiova, Filiași Segarcea, Băilești. Lacurile naturale și lacurile artificiale sunt de tip iazuri: Balta Golenți, Lacul Dunelor, Bălțile Pisculeț, Fântâna Banului, Maglavit, Ciuperceni. Lacul Fântânele din apropierea localității Ișalnița, Lacul Cornu, Lacul Caraula și acumularea nepermanentă de apă de la Prodila sunt amenajări antropice care deservește cerințele localnicilor. Complexul lacurilor Bistrețu, Nasta și Cârna sunt lacuri de luncă, cu o suprafață însumată de 1867 ha au folosințe piscicole. Pe cursul fluviului Dunărea apar insulele Grădiștea și Calnovăț și ostroavele: Verde, Copănița, Vană, Pletriș, Acalia și Ostrovul Calafatul Mare. Orașele din lungul Dunării se află la contactul câmpiei cu lunca majoră a Dunării (Ostrovieni, Dăbuleni, Ciuperceni), orașul Calafat fiind așezat pe terasele de pe malul stâng al fluviului.

Peisajul natural al județului Dolj se încadrează județelor dunărene cu relief predominant de câmpie cu dune eoliene fixate de pădurile de salcâm sau întinse podgorii viticole.

Geosistemul peisagistic al ariilor naturale protejate însumează o suprafață de 134096,1 ha, adică 18,05% din suprafața totală a județului Dolj. Din cele 35 arii protejate de protecție avifaunistică, patru aparțin zonelor umede de interes internațional RAMSAR aflate sub egida UNESCO. Detalii cu privire ariile naturale protejate de pe teritoriul județului Dolj sunt prezentate în subcapitolul 3.1.5 al prezentului raport.

Peisajul antropic urban și rural este caracterizat de o populație al cărei număr se apropie de 700000 de mii de locuitori. În județul Dolj, geosistemul habitatelor urbane cuprinde un număr de 363431 locuitori, adică 52,57% este populație urbană, iar în habitatele rurale trăiesc 327845 locuitori adică 47,43%. Potrivit datelor din Raportul privind Starea Teritoriului României 2018, în județul Dolj sunt 15 comune care au o populație sub 1500 locuitori. În peisaj predomină comunele cu număr mediu de locuitori cuprins între 1501 și 6999, și o singură comună are peste 9000 de locuitori (Poiana Mare 10381 locuitori). După numărul locuitorilor, cele mai mari comune din Dolj sunt: Poiana Mare, Podari, Cetate, Motăței, Ciupercenii Noi, Valea Stanciului, Daneti, Sadova, Călărași și Amărăștii de Jos. Acestea au o populație de până la 7000 locuitori. Cu privire la zonele urbane funcționale, în anul 2019, în jurul municipiului reședință de județ Craiova gravitau în jur de 20 unități administrativ teritoriale. Suprafața acestora ocupă partea de nord și nord-est a județului. De asemenea, județul Dolj este lipsit de orașe în partea de vest, astfel că trei comune Plenița, Gârla Mare și Vânători se constituie în poli rurale pentru unitățile administrative locale. De asemenea în partea de nord, poli rurale sunt comunele: Predești și Melinești. Craiova este municipiu reședință de județ, iar după numărul locuitorilor, acesta este al șaselea oraș din România. În anul 2008 a fost desemnat Pol Urban de Creștere a zonei Metropolitane Craiova, mărimea ariei sale de influență comparându-se cu cea a Bucureștiului și Timișoarei.

Industria județului Dolj este concentrată în zona orașelor Craiova, Băilești, Calafat, Bechet, Dăbuleni, Filiași și Segarcea, Craiova fiind și cel mai important centru industrial. Societățile comerciale de renume sunt:

- Electroputere S.A. Craiova are profilul electrotehnic,
- Întreprinderea de Utilaj Greu, Mașini Agricole și Tractoare, Întreprinderea de Avioane, Întreprinderea de Reparații Locomotive sunt reprezentative domeniului construcțiilor de mașini,
- Daewoo are ca obiectiv de activitate fabricarea automobilelor,
- ELPRECO S.A. Craiova este specializată în materiale de construcții,
- Doljchim S.A. este una din cele mai mari unități industriale chimice din țară,
- Metal-Lemn S.A. Craiova prelucrează lemnul și produce mobilă,

- Fabrica de Confecții Craiova are profil textil,
- Fabrica de Bere, SC Lactido, Frigorifer S.A. și Bachus S.A. aparțin industriei alimentare.

Ramurile industriale sunt bine reprezentate și în celelalte orașe ale județului:

- Municipiul Calafat are tradiție în industria ușoară (alimentară și textilă), fiind totodată și punct de trecere a frontierei spre Bulgaria.
- Filiași este prin excelență oraș industrial prin ramurile economice reprezentate de industria mecanică, electrotehnică, prelucrarea lemnului și construcțiile de mașini.
- Orașe cu funcții mixte: agricultură și industrie sunt: Segarcea (industrie chimică, alimentară și important centru agricol), Dăbuleni recunoscut pentru producția de pepeni (deține locul I pe țară) având în aceeași măsură importante centre agricole și viticole.

Agricultura este principala ocupație a populației din mediul rural. Specificul agricol este dat de întinderea mare a câmpurilor irigate. Din suprafața terenurilor agricole de 586110 ha, 302000 ha (51,52%) sunt dotate cu sisteme de irigație, astfel culturile cerealiere dau producții mari la hectar. De asemenea, pomicultura ocupă suprafețe importante în județ, de pe cele 10000 ha livezi se colectează o cantitate remarcabilă de fructe. Pe baza acestor materii prime, în județul Dolj este foarte bine reprezentată industria alimentară, cunoscută în țară și străinătate pentru calitatea produselor sale. Reprezentative sunt industriile de prelucrare a cerealelor (morărit și panificație), producerea uleiului vegetal comestibil, fabricarea zahărului, a băuturilor alcoolice și a berii, a conservelor de legume și fructe. Sectorul zootehnic este specific creșterii bovinelor, porcinelor, ovinelor și păsărilor, astfel că industrializarea laptelui, prelucrarea și conservarea cărnii constituie o ramură importantă în economia județului.

Geosistemul axelor de comunicație acoperă teritoriul doljean prin drumuri naționale, drumuri județene și drumuri comunale, având o concentrare mare în zona Craiovei. Județul Dolj are o densitate a drumurilor publice de 32,8 km/100 kmp, ceea ce-l situează sub media pe țară (36,2 km/100 kmp) și sub media regiunii de Sud-Vest Oltenia de 38,7 km/100 kmp. Cu privire la drumurile naționale modernizate în anul 2018, procentul drumurilor publice modernizate din județ se situa între 91-96%, al drumurilor județene între 18-27% și al drumurilor comunale între 12-22%. Principalele axe de comunicație rutieră care traversează județul sunt:

Căile rutiere care străbat județul de la est la vest și de la nord la sud sunt: E79 Calafat-Oradea, E70 Timișoara – Giurgiu și DN6 București – Timișoara/Cenad. Legăturile sunt asigurate prin DN6B Craiova-Hurezani, DN65C Craiova - Horezu, DN55 Craiova - Bechet, DN55A Bechet – Calafat și DN54A Corabia – Dăbuleni – Bechet care leagă porturile dunărene ale județelor Olt și Dolj. După Lista drumurilor județene din județul Dolj a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii din 2016, foarte bine reprezentată este și legătura dintre localități, drumurile județene secundare asigurând corespunzător conexiunea comunelor prin 46 de trasee¹²².

Județul Dolj are graniță fluvială cu Bulgaria pe o lungime de 150 km. Legăturile cu regiunile economice dezvoltate din țară dar și de peste Dunăre, spre zona Balcanică, este favorizată de accesul pe care îl oferă rețeaua TNT-T în spațiul doljean. Podul de la Vidin unește localitățile Calafat de pe malul românesc și Vidin de pe malul bulgăresc. Podul constituie un segment al Coridorului Pan – European VII Dunărea.

Conform *Anuarului Statistic al României 2020*⁸, la 31.12.2018, județul Dolj avea o lungime a drumurilor publice de 2438 km, din care 878 km (36,01%) au fost modernizați. Județul este străbătut de drumuri europene (E) pe o lungime de 194 km.

Căile feroviare care străbat județul Dolj sunt: Magistrala 900 București – Timișoara cu derivația 202 de la Filiași la Târgu Jiu – Petroșani – Orăștie. Calea feroviară Craiova – Calafat cu o lungime de 107 km a fost conectată la Podul Calafat – Vidin care face legătura cu Bulgaria.

Aeroport: Aeroportul Internațional Craiova este amplasat pe DN65 care leagă municipiile Craiova și Pitești și se află la o distanță de 7 km de centrul orașului. A fost redeschis în anul 2011 și până în anul 2017 numărul pasagerilor a fost în creștere. Are legătură feroviară cu Gara Craiova.

¹²² <http://drumurijudetenedolj.ro/wp-content/uploads/2016/10/reteaua-drumurilor.pdf>

Peisajul cultural este reprezentat de paleta diversificată a personalităților istorico-politice și literare doljene, a instituțiilor de artă și a manifestărilor tradiționale cu privire la portul și cântecul oltenesc ce s-au remarcat de decenii în cultura românească. În județ sunt 303 biblioteci publice, 9 muzee și 5 teatre unele dintre ele fiind cunoscute și peste hotare.¹²³ Dintre cele mai cunoscute instituții artistice, emblematice pentru județ se remarcă: Teatrul Național „Marin Sorescu”, Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman”, Opera Română Craiova, Teatrul pentru Copii și Tineret „Colibri” din Craiova care organizează evenimente naționale și internaționale și Ansamblul Folcloric „Maria Tănase”. Aceștia li se adaugă Muzeul de Artă din Craiova și Muzeul de Artă din Calafat, Muzeul Olteniei din Craiova, Filarmonica Oltenia Craiova, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Dolj și Școala Populară de Arte și Meserii „Cornetti”.

Dintre monumentele istorice de arhitectură oltenească se remarcă: mănăstirile, conacele și ansamblurile boierești, palatele care găzduiesc astăzi majoritatea muzeelor craiovene.

- Mănăstirea Bucovăț – Coșuna de la Craiova, ctitorită în anul 1483,
- Mănăstirea Jitiau din comuna Podari (1658),
- Ansamblul curții boierești Brăiloriu din comuna Melinești (1695),
- Ansamblul curții boierești Jieni de pe teritoriul comunei Malu Mare (sec.XVI),
- Cula Poenaru din comuna Almăj (1764),
- Biserica din lemn „Toți Sfinții” din comuna Tălpășești (1780),
- Casa Glogoveanu unde astăzi este Tribunalul județean Dolj (1802),
- Casa Băniei construită în sec.XVII și în care astăzi se află Secția de Etnografie a Muzeului Olteniei,
- Ansamblul Curtea Coșofenilor sec.XVIII,
- Cula Cernăteștilor din comuna Cernătești din sec.XVIII,
- Cula Izvoraru-Geblescu – comuna Barbova, sec.XVIII,
- Mausoleul familiei Filișteanu construit în anul 1868,
- Palatul de Justiție și Universitatea Craiova, 1880,
- Liceul Carol I construit în anul 1896.

La început de secol XX au fost ridicate importante edificii: Casa Nicolae Romanescu împreună cu Parcul Romanescu astăzi este sediul Casei Universitarilor, întregul ansamblu fiind construit în 1903, Hotel Minerva ridicat în anul 1903, Casa Vorvoreanu astăzi Palatul Mitropolitan ridicat în anul 1905, Palatul Jean Mihail astăzi Muzeul de Artă, construcția a fost ridicată în anul 1907, Casa memorială Elena Farago ridicată în anul 1908, Palatul Administrativ astăzi sediul Consiliului Județean și Prefectura Dolj, Instituția Prefecturii construite din anul 1913, Banca Comerțului – sediul Primăriei Craiova, clădire ridicată în anul 1916.

Dintre manifestările culturale¹²⁴ naționale și internaționale care se organizează atât la Craiova cât și în celelalte zone ale județului, menționăm:

- Festivalul concurs – național al interpreților cântecului popular românesc „Maria Tănase”,
- Festivalul de Teatru „Shakespeare”,
- Festivalul Internațional Arta – Festival de la Craiova,
- Festivalul Internațional „Craiova Muzicală” din luna noiembrie,
- Festivalul Internațional Divan Film Festival de la Craiova,
- Festivalul Internațional Summer Spell Fest, Craiova,
- Festivalul Național de Romanțe Ioana Radu de la Teatrul Național „Marin Sorescu” Craiova,
- Festivalul Craiova Muzicală,
- Festivalul Elena Teodorini,
- Festivalul de Muzică Underground Metal Bunker de la Craiova,
- Festivalul Aventura Baloanelor cu aer cald de la Băilești, la aerodromul Cilieni,
- Festivalul Păpușilor Gigant, Puppets occupy Street – Revolution Edition la Teatrul Colibri din Craiova,
- Festivalul Tradițiile Verii, Centrul Creației Populare Dolj, ținut la Craiova.

Alte manifestări culturale importante pe plan național și internațional sunt: Simpozionul Internațional de Sculptură „Drumuri Brâncușiene” de la Craiova, Biblioteca Județeană Theodor Aman organizează conferințe internaționale: Conferința internațională Politică. Diplomatie. Cultură din luna iunie; Conferința internațională de Stat și Societate în luna octombrie și evenimentul Noaptea în bibliotecă, „Poezia e în

¹²³ <https://www.cjdolj.ro/cultura.html>

¹²⁴ <http://djdolj.cultura.ro/index.php/evenimente/evenimentele-anului>

stradă” – Craiova Street Delivery, Alaiul Călușului Oltenesc eveniment anual de Rusalii, Ziua Olteniei din luna martie, Zilele Municipiului Craiova și altele.

Județul Gorj (RO412)

Peisajul natural deosebit de pitoresc al județului Gorj este dat de varietatea reliefului montan, subcarpatic și piemontan aflat în limitele sale administrative. Străbătut de puține trecători spre nord, masivitatea culmilor montane apare ca o barieră în calea maselor de aer venite din vest și nord. Aceasta face ca județul Gorj să aibă o climă de adăpost unde influențele sud-vestice venite dinspre Marea Mediterană să creeze un topoclimat aparte față de celelalte regiuni aflate la aceeași latitudine.

Geosistemul reliefului are aspect de trepte bine evidențiate care coboară de la piscurile cele mai înalte ale ramei carpatice Godeanu – Vâlcan – Parâng ce depășesc 2200 m în vest și 2500 m în est, la altitudini reduse de 300 m în Piemontul Getic. Pasurile Straja și Lainici Căineni de pe Jiu fac trecerea spre județul Hunedoara din nord. De-a lungul ramei montane, în zona de contact, se întind Subcarpații Getici cu șirul de depresiuni interne închise de dealuri înalte de 600 – 800 m. Depresiunile exterioare trec din una în alta, formând câmpuri largi și netede precum Depresiunea Târgu – Jiu – Câmpu Mare, Depresiunea Polovragi și Depresiunea Horezu – pe teritoriul județului Vâlcea. Spre sud, acestea sunt închise de dealuri puțin înalte în partea de vest (Dealul Bran cu 333m) și peste 550 m spre est prin Dealul Bârzei și Măgura Slătioarei care închide depresiunea Horezu (jud. Vâlcea). În zona montană și subcarpatică înaltă rețeaua hidrografică a format un sistem spectaculos de chei: Cheile Runcului, Cheile Sohodolului, Cheile Motrului, Cheile Cernișoarei și Cheile Corcoaiei. În calcare, apa a săpat galerii și peșteri spectaculoase precum Peștera Cioaca, Peștera Gura Plaiului, Peștera Brebenei, Peștera Cloșani și Peștera Izverna. Spre est, munții Parâng au un relief carstic deosebit în care Oltețul a sculptat Cheile Oltețului, Cheile Galbenului și Peștera Muierii de la Baia de Fier. Piemontului Getic este fragmentat de cursurile Motrului, Gilortului, Jiului, Amaradiei și Oltețului delimitându-l în platformele Jiului și Oltețului, care coboară lin de la nord spre sud.

Geosistemul hidrografic este reprezentat de cursul Jiului care traversează întreg județul Gorj de la nord la sud. Rețeaua hidrografică este întregită de afluenții săi pe partea stângă: Amaradia, Gilortul cu pâraul Galben și Blahnița și afluenții de pe partea dreaptă Șușița, Jaleșul Bistița, Tismana, Jițul cu Valea Racilor și Motrul. Oltețul străbate limita periferică de est a județului, după care se varsă în Olt pe teritoriul județului Vâlcea. Valea Cernei străbate numai partea montană din nord-vestul județului Gorj. Lacurile naturale sunt relativ puține, însă valoare economică au complexele lacustre antropice, amenajate în scop hidroenergetic: Valea lui Iovan pe râul Cerna în nord-vestul județului, complexul lacustru Vâja – Lacul Clocotiș pe Bistrița Olteană, Lacul Ceauru la sud-vest de Târgu Jiu. Particularitatea rețelei hidrografice este dată de paralelismul cursurilor de apă care se unesc într-un mănunchi spre sud, către confluența Jiului cu Motrul și Gilortul. Luncile bine dezvoltate au constituit ansambluri peisagistice favorabile așezărilor umane încă din paleolitic. Pe valea Jiului se află municipiul Târgu Jiu care este și reședința județului. De-a lungul Jiului sunt comune mari: Schela, Drăguțești, Bâlteni, Urdari, Brănești și Tântăreni și orașul minier Bumbesti – Jiu. Pe valea Motrului, orașul Motru este al doilea municipiu în județ. Pe valea Gilortului este orașul Novaci în zona subcarpatică și Târgu Cărbunești în aria depresionară intracarpatică. Orașul Țicleni este traversat de pâraul Cioiana și are tradiție în exploatarea petrolului și a gazelor naturale de sondă.

Geosistemul peisagistic gorjean deține un număr foarte mare al ariilor naturale protejate care ocupă o suprafață de 218.552,2 ha, adică 39,22% din teritoriul județului. Detalii cu privire la cele 58 arii naturale protejate de pe teritoriul județului Gorj sunt prezentate în subcapitolul 3.1.5 al prezentului raport.

Rezervațiile naturale declarate și monumente ale naturii sunt:

- Dealul Gornăcelul – rezervație mixtă,
- Izbulul Jaleșului - rezervație geologică,
- Izvoarele Isvernei - rezervație mixtă,
- Izvoarele minerale Săcelu - rezervație mixtă,
- Sfinxul Lainicilor rezervație geologic-peisagistică,
- Stâncile Rafailă rezervație paleontologică.

Dintre peșterile mai cunoscute se menționează: Peștera Gura plaiului, Peștera Lazului, Peștera Iedului, Peștera Martel, Peștera Muierilor, Peștera Piatra Biserica Dracilor, Peștera Piatra Buha, Peștera Andreaua.

Peisajul antropoc urban și rural, privesc ca formă de modificare a peisajului, au avut impact asupra modificării peisajului naturale. Bogat în resurse naturale energetice (cărbune brun, lignit, petrol și gaze naturale), județul Gorj deține primul loc între bazinele de exploatare a resurselor naturale din țară. Bazinul Carbonifer Motru-Rovinari dispune de una din cele mai mari termocentrale din Europa Termocentrala Rovinari. Spre vest, comunele Alimpești și Polovragi sunt interconectate de bazinul Berbești – Alunul – Copăceni din județul Vâlcea, pentru extracția cărbunelui brun și a lignitului atât din subteran cât și de la suprafață. Pe întinderi considerabile, peisajul natural al județului Gorj a fost modificat de carierele de extracție și prelucrare brută a rocilor, de haldele de steril și iazurile de decantare rezultate în urma prelucrării minereurilor.

Geosistemul habitatelor urbane. La 1 iulie 2018 populația totală a județului Gorj era de 359883 locuitori. Geosistemului habitatelor urbane îi revine un număr de 174791 locuitori, adică 48,56%, iar în habitatele rurale trăiesc 185092 locuitori adică 51,44%. Raportat la media pe țară de 56% populație concentrată în mediul urban, în județul Gorj procentul populației rurale depășește procentul populației urbane cu 2,88%. Potrivit datelor din Raportul privind Starea Teritoriului României pentru anul 2018, în județul Gorj comunele care au o populație sub 1500 locuitori sunt în număr de trei. Cele mai multe comune au un număr mediu de locuitori cuprins între 1501 și 6999 și între 7000-9000 precum: Bălești 7262 locuitori și Bălteni 6929. Cele mai mari comune sunt: Țânțăreni, Plopșoru, Bălteni, Mătășari, Bălești, Crasna, Scoarța, Drăguțești, Padeș și Runcu. Localitățile s-au dezvoltat în zona depresionară subcarpatică internă, această distribuție teritorială reflectând o concentrare a așezărilor în zonele de exploatare minieră. Cu privire la zonele urbane funcționale în județ, Gorjul este lipsit de orașe în partea de sud-est, astfel că un număr de trei comune Turburea, Stoina și Țânțăreni se constituie în poli rurale pentru unitățile administrative locale. Municipiul reședință de județ Târgu Jiu polarizează economia locală a localităților sale componente: Bârsești, Drăgoeni, Iezureni, Polata, Preajba Mare, Romanești, Urșai și Slobozia.

Industria județului Gorj este axată pe ramurile extractive, de prelucrare a resurselor minerale și producere a energiei electrice. În urma restructurărilor, județul a trecut prin schimbări succesive, în prezent axându-se în cea mai mare parte pe dezvoltarea industriei prelucrătoare a cauciucului și a produselor din plastic, prelucrarea lemnului și fabricarea mobilei, industria materialelor de construcții, industria ușoară (alimentară, și textilă) comerț și turism. Atracția turistică din zona subcarpatică și montană au dus la dezvoltarea industriei meșteșugărești, a ceramicii ornamentale și a picturilor pe sticlă. Referitor la industrie, aceasta este dezvoltată în special în orașe, societățile comerciale și firmele cu rol important în județ sunt:

- Municipiul Târgu Jiu cu societățile comerciale: Complexul Energetic Oltenia SA, MARSAT SA lider pe piața agricolă de semințe, REMAT GORJ S.A. - firmă pentru colectarea deșeurilor din fier, neferoase, hârtie și carton, PET-uri și plastice, ARTEGO S.A. - întreprindere pentru fabricarea produselor de cauciuc.
- Municipiul Motru este prin excelență oraș minier.
- Orașul Bumbesci Jiu se remarcă prin uzinele de armament, industrie frigorifică – fabricarea frigiderelor, industrie alimentară.
- Orașul Novaci aflat la poalele Parângului Mare - 2515 m are potențial de dezvoltare a turismului,
- Orașul Rovinari are ca principală activitate extragerea lignitului din bazinul carbonifer Motru – Rovinari și producerea energiei electrice în Complexul Energetic Rovinari. Firmele care își desfășoară activitatea în orașul Rovinari sunt: TERMOSERV S.A., Societatea Națională a Lignitului Oltenia – Exploatare Minieră ROȘIA, Transport Prestări Servicii cu Utilaje Terasiere S.A., ENERGOCONSTRUCȚIA S.A., ENERGMONTAJ S.A., ENERGO-REPARAȚII S.A., Uzina Mecanică Rovinari S.A., MINIPREST S.A. și CAZARE - CANTINE S.A.
- Orașul Târgu Cărbunesci deține în prezent cel mai mare parc fotovoltaic din țară, construit în anul 2013 pe o suprafață de 50 ha. Industria ușoară este reprezentată prin produse de panificație, prelucrarea produselor animaliere, industrie textilă.
- Orașul Tismana este recunoscut atât pentru hidrocentralele Sistemului Energetic Cerna – Motru – Tismana cât și pentru activitatea turistică a zonei și artă meșteșugărească transpusă în vestitele covoarele oltenesci.
- Orașul Turceni a fost construit în jurul Termocentralei Turceni și a Hidrocentralei Turceni.
- Orașul Țicleni este renumit pentru exploatarea istorică a resurselor de petrol și gaze naturale.

În anul 2003 s-a înființat Parcul Industrial Gorj S.A. la Bumbesci – Jiu cu o suprafață de 186200 m². Aici își desfășoară activitatea 15 societăți comerciale în domeniile industriei de producție de subansamble pentru autoturisme, industria prelucrărilor mecanice, industria de prelucrare a lemnului și a industriei ușoare: textile (confecții și îmbrăcăminte) și a produselor alimentare.

Agricultura și silvicultura sunt ocupațiile de bază din mediul rural. Producțiile vegetale și serviciile agricole sunt susținute de un număr mare de agenți economici care au ca obiect de activitate cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor. Această zonă este renumită pentru calitatea fructelor de sezon (căpșuni, pepeni, struguri și pomi fructiferi). Sectorul zootehnic este marcat de creșterea animalelor și acvacultura de ape dulci. Silvicultura și activitățile forestiere sunt de asemenea, bine reprezentate la nivel de județ.

În cadrul Regiunii de dezvoltare economică de Sud-Vest județele vecine Gorj și Vâlcea formează o subregiune de similaritate, legată fiind de apartenența ambelor județe la regiunea istorică Oltenia de Nord și de potențialul socio-economic complementar pe care îl au cele două județe.

Geosistemul axelor de comunicație asigură conectivitatea între centrele economice și turistice ale județului Gorj. Împreună cu magistralele feroviare, arterele rutiere deservesc atât populația urbană cât și pe cea rurală. Cu densitatea medie a drumurilor de 40,9 km/100 kmp, județul Gorj se încadrează peste media pe țară (36,2 km/kmp) și peste media Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia (38,7 km/kmp). Cu privire la drumurile naționale modernizate în anul 2018, procentul drumurilor publice modernizate din județul Gorj se situa între 70-86%, al drumurilor județene între 45-66% și al drumurilor comunale între 22-31%.

Căi rutiere care traversează județul sunt: E79 Calafat-Oradea cu direcție nord - sud prin Valea Jiului leagă municipiul Târgu – Jiu de Filiași. E79 este parte din șoseaua Transalpina care leagă localitățile Benghești din Gorj de orașul Sebeș din județul Alba. Artera rutieră trece prin Pasul Urdele, cea mai înaltă trecătoare din Transalpina la 2145 m. DN66A Petroșani - Valea Cernei traversează județul în partea de nord-vest, DN67 leagă Drobeta – Turnu Severin de Râmnicu Vâlcea prin localitățile Călnic – Ceauru – Târgu Jiu – Scoarța – Benghești Ciocadia – Horezu – Râmnicu Vâlcea. DN67B conectează Târgu Jiu cu Pitești, prin Drăgășani. DN67D unește Târgu Jiu cu Băile Herculane și DN6B face legătura între Craiova și Hurezani. E70 Timișoara – Giurgiu trece la sud de județul Gorj, iar la Filiași se intersectează cu E79.

Conform *Anuarului Statistic al României 2020*⁸, la 31.12.2018, județul Gorj avea o lungime a drumurilor publice de 2281 km, din care 1115 km (48,88%) au fost modernizați. Județul este străbătut de drumuri europene (E) pe o lungime de 120 km.

Căile feroviare ale județului Gorj sunt în totalitate electrificate. Județul este traversat în partea de sud de Magistrala 900 București – Timișoara. Prin derivația 202 de la Filiași – care este nod de convergență feroviară în nordul județului Dolj, se ajunge la Orăștie în Culoarul Mureșului. Între Târgu Jiu și Petroșani linia feroviară 202 străbate Valea Jiului în sectorul de defileu. Derivația 221 asigură legătura între Filiași – Rovinari și Târgu Jiu.

Aeroport. Județul Gorj nu are aeroport. Cel mai apropiat aeroport este cel de la Craiova.

Peisajul cultural gorjean este unul dintre cele mai renumite din țară. Județul a făcut parte din regiunea istorică Oltenia de Nord, fapt care i-a adus un plus de recunoaștere culturală la nivel național. Îmbinând obiceiurile tradiționale cu istoria, artele și muzica, de pe plaiurile gorjene s-au ridicat artiști consacrați în țară și peste hotare. Emblematic pentru județ este marele sculptor român Constantin Brâncuși. În satul Hobița din comuna Peștișani se află Casa Memorială Constantin Brâncuși, declarată monument istoric.

Începând cu ultimele decenii ale secolului trecut, viața culturală s-a manifestat din plin în acest spațiu. Acestei perioade îi sunt reprezentative instituțiile culturale și clădirile de patrimoniu: Teatrul Milescu devenit ulterior Teatrul Român din Târgu Jiu (1880), Muzeul Județean Gorj (1894), Palatul Administrativ al Județului și Palatul Municipalității. După al doilea Război Mondial se creează secția de artă și etnografie de la Curtișoara. Ansamblul Monumental "Calea Eroilor" realizat de Constantin Brâncuși este amplasat în municipiul Târgu – Jiu și face parte din patrimoniul mondial UNESCO. În Târgu Jiu se află "Universitatea Constantin Brâncuși" cu șapte facultăți.

Alte monumente și obiective istorice sunt: Monumentul Proclamației de la Padeș, Casa Memorială Ecaterina Teodoroiu din Târgu Jiu, Casa Memorială Tudor Vladimirescu din satul Vladimir, Cula de la Curtișoara, Cula Crăsnaru, Cula din Șiacu, Casa culă din Glogova.

Dintre instituțiile culturale gorjene menționăm: Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu”, Muzeul Arhitecturii Populare Gorjenești de la Curtișoara, Muzeul Sătesc Lelești, Muzeul Sătesc Arcani, Teatrul

Dramatic Elvira Godeanu din Târgu Jiu și Muzeul Tudor Arghezi din Târgu Cărbunești. Aceștia li se adaugă și lăcașele de cult: Mănăstirea Tismana ridicată în anii 1364-1377, Mănăstirea Polovragi ctitorită în anul 1505 fiind pictată în timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu (1654 – 1714), Mănăstirea Crasna din anul 1636 construită în stil bizantin cu frescă pictată în 1757 și Mănăstirea Lainici situată în defileul Văii Jiului. Aceasta își păstrează picturile originale din anul 1817.

Dintre manifestări culturale¹²⁵ cu participare națională și internațională se remarcă festivalurile:

- Festivalul Internațional de folclor „ACASĂ LA BRÂNCUȘI”,
- Festivalul Internațional de Literatură „Tudor Arghezi” *Poetul este un rege și i se cuvine un tron*,
- Festivalul Internațional Euro Music,
- Festivalul Internațional al Artelor Vizuale „Gorjfest” de la Târgu Jiu,
- Festivalul Internațional de Creație Umoristică „ION CĂNĂVOIU” de la Târgu Jiu,
- Festivalul Național de Etnografie și Folclor pentru Copii și Tineret, Curtișoara- Ediția a IV-a, 2021,
- Festivalul Național de teatru și film istoric „VATRA”. *Spectacole de teatru folcloric*,
- Festivalul Național de folk și baladă „Poarta Sărutului” de la Târgu Jiu,
- Festivalul Național de Teatru „Elvira Godeanu”,
- Festivalul Național de folclor „Pe fir de baladă”,
- Festivalul Național de dans „Dans spre infinit”,
- Festivalul Interjudețean de muzică lăutărească „Gena Bârsan”,
- Festivalul Județean de Tradiții și Obiceiuri de Iarnă „Cu colindul la fiecare casă”,
- Festivalul Folcloric Județean Mărțișoare folclorice, din comuna Stoina,
- Festivalul Folcloric „Nicolae Vlad” Drăgotești,
- Festivalul folcloric „Maria Căpitănescu”,
- Festivalul folcloric „Sofia Drăghici” din Căpreni,
- Festivalul de Folclor Cântecul Munților – Gorj,
- Festivalul folcloric „Maria Apostol” Ghermanul,
- Festivalul Folclor – Imn în Câmpia Padeșului – manifestări culturale complexe,
- Festivalul Folcloric Negomir din localitatea Negomir,
- Festivalul de Folclor pastoral „Urcatul oilor la munte”,
- Festivalul de Folclor pastoral „Coborâtul oilor de la munte”,
- Festivalul de folclor „Pe dunghița Jiului” de la Turceni,
- Festivalul Folcloric Pastoral „Cheile Oltețului”,
- Festivalul Folcloric „La Stejarul din Râscruce”,
- Festivalul Folcloric „Justina Băluțeanu”,
- Festivalul Folcloric al Tineretului Gorjean,
- Festivalul cântecului, jocului și portului popular gorjenesc „Tismana 2021”,
- Festivalul Lăutarilor Gorjeni de la Dumbrava – Ohaba - Bolboși
- Festival - Concurs de Muzică Populară „Meleaguri Brâncușiene”,
- Festivalul dansului și portului popular pentru tineret „Memorial Liviu Dafinescu”,
- Festivalul Cântecului Popular Românesc „MARIA LĂTĂREȚU” de la Târgu Cărbunești,
- Festivalul de muzică tradițională „Geagu Cătăroiu”,
- Festival de muzică rock „Rockfest Transalpina” – organizat la Rânca,
- Festivalul de teatru „Sabin Popescu”,
- Festivalul de creație umoristică pentru elevi „Al. C. Calotescu - Neicu” de la Târgu Cărbunești,
- Festivalul de teatru pentru elevii de liceu „Constantin Stanciovici Brănișteanu”,
- Festivalul de Reconstituire Istorică ”Tudor Vladimirescu - 200”, de la Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu”
- Festivalul lei – România Autentică, sat Hobîța, comuna Peștișani,
- Festivalul Portului popular gorjenesc de la Tismana,
- Festivalul Răciturilor - In Memoriam Radu Ciobanu, de la Tismana,
- Festivalul Toamnei de la Polovragi,
- Festivalul Tocanului de la Novaci,
- Festivalul Ignatului de la Rânca,
- Festivalul Berii la Târgu Jiu și Rovinari,

¹²⁵

- Festivalul Păstrăvului de la Tismana,
- Tabăra Muzicală Internațională de Vară „Școala Muzicală de Vară de la Târgu – Jiu”,
- Ziua Internațională a Poeziei de la Biblioteca Județeană Christian Tell din Târgu Jiu.

Din cele 47 de festivaluri organizate de diverse instituții gorjene pe întreg județul, cinci sunt festivaluri internaționale, șase sunt festivaluri naționale și trei sunt interjudețene. Festivalurile de muzică folclorică, muzică populară și port românesc sunt cel mai mult mediatizate.

Alte manifestări culturale de importanță locală sunt: Zilele Muzeului Arhitecturii Populare de la Curtișoara - Simpozion Național de Etnografie, Ziua Artei Fotografice în România "Ipostazele Iernii", Salonul de Iarnă al Artelor Populare, Ziua Culturii Naționale de la Biblioteca Județeană Christian Tell din Gorj, Ziua Națională Brâncuși, Ziua Independenței de Stat a României, Ziua Victoriei și Ziua Europei, Zilele Târgului-Jiu, Zilele Culturii Polovrăgene – complex de manifestări în Subcarpații Gorjului, Zilele Culturii Novăcene, Zilele Comunei Bustuchin, Zilele orașului Turceni, Noaptea Muzeelor - Expoziție de artă populară și spectacole folclorice, Gorjul Tradițional. Dragobetele, Cântec pentru suflet drag, spectacole folclorice pentru zilele de 1 Martie și 8 Martie – Ziua femeii, Pastorală florilor – sărbătoare comunitară, Sărbătoarea în Poiana Narciselor manifestare culturală la Preajba, Sărbătorile dealurilor, viilor și pomilor – manifestare comunitară, Târgul de turism al Olteniei, Târgul de primăvară de la Gorj, Târgul de ceramică și semințe Tismana, Târgul Meșterilor Popolari Olteni, Epoca bronzului în Oltenia, Simpozion național de Arheologie, Târgul Meșterilor Popolari din România și Gorjul tradițional, Triful, Sfințirea viilor din deal.

Evenimentele culturale ale județului Gorj dintr-un an se ridică la un număr impresionant de întruniri artistice, organizate pe toată aria județului, atât în mediul urban cât și în cel rural.

Județul Hunedoara (RO423)

Peisajul natural al județului Hunedoara este caracterizat de relieful predominant montan ce acoperă 68% din teritoriu. Spre centrul județului converg ramele nordice ale Carpaților Meridionali prin Masivul Godeanu, Munții Vâlcăni cu vârful Straja de 1868 m, Parâng – Șureanu și Munții Țarcu. Masivul Retezat aparține în totalitate județului Hunedoara, altitudinea maximă fiind în Vârful Peleaga de 2509 m. Carpații Occidentali se suprapun spațiului hunedorean prin versanții estici ai Munților Poiana Ruscă, sud-estul Munților Metaliferi și sudul Munților Bihorului. Relieful cu altitudini mai reduse aparțin Culoarului Orăștie și Culoarului Mureșului care traversează județul de la est la vest și depresiunilor centrale Petroșani, Hațeg, Hunedoara. Pe Crișul Alb se află mica depresiune Brad. La sud de Culoarul Mureșului, peisajul natural are aspect de amfiteatru, depresiunile Petroșani și Hațeg fiind înconjurată de crestele înalte ale masivelor montane care-i înconjoară și numai depresiunea Hunedoara prezintă deschidere mai largă spre Culoarul Mureșului. În nord, Depresiunea Brad este închisă de Munții Bihorului spre nord și Munții Metaliferi spre sud. Spre vest, în lungul Mureșului, între Munții Poiana Ruscă, estul Dealurilor Lipovei și Munții Metaliferi se află depresiunile Dobra și Zam unde Mureșul a creat două zone de defileu. Întreaga rețea de ape curgătoare cu izvoare în Carpați converge spre culoarul Mureșului. Excepție face Jiul, care, după unirea într-un singur curs la Petroșani, se îndreaptă spre sud. De asemenea, Crișul Alb, după izvoare, cotește spre vest, străbătând depresiunile Gurahonț și Zarand, Dealurile și Câmpia de Vest din județul Arad.

Geosistemul hidrografic. Rețeaua hidrografică locală ce străbate județul Hunedoara are izvoare în zona montană iar apele sunt afluenți ai Mureșului. Cursurile râurilor: Streiul cu Râul Mare, Cerna, Geoagiu, Orăștie, Vața, Almaș sunt repezi și au debite permanente. Spre Culoarul Mureșului mai converg și râurile scurte cu izvoare în Munții Metaliferi: Geoagiu, Lazu, Certej, Caian, Sârbi, Gurasada și Zam; și râurile cu izvoare în Carpații Meridionali: Romos, Orăștie cu Sibîșel, Streiul cu Râul Mare, Tâmpa, Cerna Ardeleană și Dobra. În nord, Crișul Alb adună apele de pe versantul nordic al Munților Metaliferi prin râul Vața și râul Brad; și afluenții care-i vin din Masivul Bihor: Artan, Brad, Junc și Ribîța. Spre sud, județul Hunedoara este drenat de izvoarele Jiului: Jiul de Est cu izvoare în Masivul Parâng și Jiul de Vest cu izvoare în Masivul Retezatul Mic, care se unesc într-un singur curs la Petroșani. Spre sud, către Târgu Jiu, zona carpatică este străbătută de Defileul Jiului, iar trecerea spre Oltenia se face prin Pasul Vâlcăni. Sistemul hidrografic este completat de o salbă de lacuri glaciare, dintre care se remarcă: lacul Bucura din Munții Retezat format în circ glaciar cu o suprafață de 10,5 ha (este cel mai întins din țară), lacul Zănoaga Mare din Munții Retezat cu suprafața de 9 ha și adâncime maximă de 29 m este cel mai adânc lac glaciar din țară, lacul Gâlcescu din Munții Parâng cu 3 ha suprafață și adâncimea de peste 9 m, lacul Roșiile sau Tăul Fără Fund din Parângul Mare cu suprafața de 376 ha și 17,6 m adâncime. Alte lacuri glaciare mai mici sunt: Tăul Negru, Tăul Porții, Tăul Agățat, Galeșul, Gemenele și Padeș. Lacurile montane naturale sunt: Corciova, sau Gura Apei, Pietrele Albe în vârful Gugu din Munții Țarcu și Tăul fără Nume din satul Peșteana de lângă Densus.

Lacurile antropice reprezentative județului Hunedoara sunt: Complexul energetic de la Gura Apelor din bazinul Râului Mare cu o suprafață de 420 ha, lacul de acumulare de la Cinciș pe râul Cerna între Toplița și Teliucul Inferior, Balta Romos cu ferma piscicolă din Culoarul Orăștie. În Depresiunea Petroșani acumulările de apă sunt: Lacul Tău pe valea Jiețului, Lacul La Maleia și Știurț de lângă Petroșani, acumularea de la Lupeni și Lacul Fosta Carieră de la Uricani/Câmpu lui Neag. Acumularea/barajul Valea de Pești de pe cursul Jiului din Depresiunea Petroșani a fost realizată pentru alimentarea cu apă a Văii Jiului, cu prioritate a municipiului Lupeni. În perioadele cu volum mare a apelor, barajul servește și producerii de energie electrică. Totodată are și rol de atenuarea undelor de viitură la precipitații mari sau ploi torențiale.

În acest spațiu geografic s-au dezvoltat importante centre economice ale țării: Hunedoara, Deva, Hațeg, Simeria, Geoagiu, Brad și Orăștie, iar în sud se află Bazinul carbonifer Petroșani cu orașele miniere: Petroșani, Petrița, Vulcan, Lupeni, Uricani, Aninoasa, Călan. Dintre comunele mari se remarcă: Sântămărie-Orlea, Toplița, Totești – Sarmizegetusa, Teliucul Inferior, Mărtinești, Beriu, Dobra, Zam, Rapoltu Mare, Certeju, Branișca, Gurasada, Criscior, Ribița, Vața de Jos, Vălișoara și Băița.

Geosistemul peisagistic. Ariile naturale protejate care se suprapun județului Hunedoara au o suprafață de 285729,18 ha, adică un procent de 40,40% din suprafața județului. Detalii cu privire la cele 86 arii naturale protejate de pe teritoriul județului Hunedoara sunt prezentate în subcapitolul 3.1.5 al prezentului raport.

Rezervațiile naturale declarate și monumente ale naturii sunt: Peștera Cizmei din Cheile Ribicioarei și Podul Natural de la Grohot.

Se poate menționa, de asemenea, ca un important element peisagistic, Grădina zoologică și „Rezervația de zimbrii de la Hațeg” din Pădurea Slivuț, aflată în administrarea Direcției Silvice Deva prin Ocolul Silvic Retezat.

Peisajul antropic hunedorean se caracterizează prin numărul mare al municipiilor și al orașelor, din cele 14 orașe, șapte sunt municipii. Astfel, județul Hunedoara este singurul județ al României care are cel mai mare număr de municipii. Un caz aparte îl constituie municipiul Hunedoara prin faptul că deși este cel mai dezvoltat oraș, nu deține funcția de reședință de județ, această titulatură revenindu-i orașului Deva. Fiind un județ dezvoltat preponderent pe ramurile industriei grele: extracției de materii prime energetice, prelucrarea și producerea energiei electrice, atât mediul urban și cât și mediul rural au suferit modificări ale peisajului natural.

În anul 2018, în județul Hunedoara conviețuiau un număr de 459671 locuitori. Geosistemul habitatelor urbane cuprinde un număr de 329274 locuitori, adică 71,63%, iar în habitatele rurale trăiesc 130397 locuitori adică 28,37%, astfel că județul Hunedoara este considerat un județ cu populație preponderent urbană. Potrivit datelor din Raportul privind Starea Teritoriului României din 2018, în județul Hunedoara sunt un număr de 26 de comune care au o populație sub 1500 locuitori. Zonele identificate aparțin vestului județului, în zona care se suprapune Munților Poiana Ruscă, Munților Metaliferi și disparat în zona de nord-est a Masivului Bihor. În peisaj predomină comunele cu număr mediu de locuitori cuprins între 1501 și 6999. Majoritatea comunelor au până la 4000 de locuitori și numai comuna Pui depășește acest număr. Categoria comunelor cu număr mare de locuitori între 7000-9000 nu este reprezentată în teritoriu. Cele mai mari comune ale județului sunt: Pui 4019 locuitori, Criscior 3769 locuitori, Vața de Jos 3721 locuitori, Băița 3652 locuitori, Ilia 3594 locuitori, Șoimuș 3279 locuitori, Dobra 3273 locuitori, Sântămărie Orlea 3150 locuitori, Râu de Mori 3099 locuitori, Beriu 3035 locuitori. Cu privire la zonele urbane funcționale, în anul 2019, în jurul municipiului reședință de județ Deva gravitau în jur de 12 unități administrativ teritoriale adiacente. Repartizarea orașelor în teritoriu este uniformă astfel, că în județul Hunedoara nu există comune care să se constituie în poli rurale pentru unitățile administrative locale. Municipiul Deva a fost desemnat ca pol de dezvoltare urbană de importanță regională din punct de vedere socio-economic și cultural.

Peisajul antropic urban se evidențiază în principal prin activități economice aparținând ramurilor industriale, activități din sectorul serviciilor și ale turismului (ecoturism și turism cultural). În spațiul rural se desfășoară și activități economice mixte, în funcție de zonă. În mediul urban predomină activitățile industriale de exploatare și prelucrare a lemnului, zootehnie, iar recent s-au promovat turismul (ecoturismul) și turismul sportiv montan.

Județul Hunedoara este recunoscut prin resursele sale de minerale utile: huiă energetică, minereuri feroase și neferoase, minereuri complexe, roci de construcție și ape minerale și termale. Acestea au stat

la baza dezvoltării unei puternice industrii de prelucrare a construcțiilor metalice și a produselor din metal, a mijloacelor de transport, a fabricării echipamentelor electrice și a industriei metalurgice. Industria extractivă și sectorul energetic au importanță națională, Combinatul Energetic Hunedoara asigurând o bună parte din producția energiei electrice a țării. Bazinul carbonifer Petroșani din Valea Jiului are renume pentru exploatarea și prelucrarea cărbunelui. În prezent, întreaga activitate de exploatare minieră din Bazinul Petroșani este în fază de reconversie, majoritatea centrelor de exploatare minieră fiind închise. Mai sunt în activitate patru centre de exploatare cărbune la: Vulcan, Lonea, Livezeni și Lupeni. Alte industrii reprezentative județului sunt: industria chimică, industria mobilei, industria materialelor de construcții și industria ușoară. La Călan și Geoagiu se află stațiuni balneoclimaterice unde apele termale sunt valorificate în scop curativ. Dintre centrele industriale reprezentative se evidențiază:

- Complexul Energetic Hunedoara – Sucursala Electrocentrale Deva, Sucursala Divizia Minieră Petroșani care asigură extragerea cărbunelui în cele patru exploatare miniere în funcțiune,
- Apa Prod S.A. – Deva asigură captarea, tratarea și distribuția apei în județ,
- ArcelorMittal Hunedoara S.A. este companie re tehnologizată conform normelor europene, produce oțel, prefabricate de oțel și profile laminate la cald,
- Autocom Amicii GLC Lupeni cu punct de lucru la Aninoasa, este specializată în industria ușoară – fabricarea de articole textile,
- Dar Draxlmaier Automotive Hunedoara înființată în anul 2010, are ca obiectiv de activitate fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule. De asemenea, fabrică și motoare de autovehicule.
- Eurosport DHS S.A. Deva este producător de biciclete pentru piața internă, dar și pentru export în Europa,
- Marmosim S.A. – Simeria are profil de extracție și prelucrare a rocilor naturale. Se prelucrează andezitul extras din cariera Pietroasa (Deva), travertinul exploatat la Cărpiniș de lângă Simeria și travertinul exploatat din apropierea localității Geoagiu – Băi.
- Philips Orăștie S.R.L. are ca profil de activitate producția și asamblarea aparatelor electrocasnice, în special a aparatelor de cafea.
- REVA S.A. Simeria este specializată în proiectarea, fabricarea, modernizarea și repararea vagoanelor de cale ferată.
- Sews România Deva și Sews România Orăștie, cu capital exclusiv din Marea Britanie, au ca obiectiv de activitate producția articolelor din fire metalice și fabricarea de lanțuri și arcuri.

Peisajul rural se remarcă prin activități predominant zootehnice, agricole și silvice. Zootehnia este bine reprezentată de creșterea animalelor (ovine, porcine, bovine și caprine) și a păsărilor, la fermele de pui AVIS 3000 SA din Mintia – Deva și Romavicom SRL Deva. Activitățile agricole sunt axate în special pe cultura cerealiară pentru boabe (grâu, secară, orz și orzoaică, porumb), rădăcinoase, cartofi cu soiuri de foarte bună calitate, plantele tehnice (floarea soarelui, sfeclă) și furajere. Topoclimatul culoarelor de vale permite cultivarea legumelor în lunile mai calde de primvară și vară. Pomicultura este bine dezvoltată în zonele deluroase și colinare. La Geoagiu se află Stațiunea de Cercetare – Dezvoltare Pomicolă Geoagiu pentru pomicultură. De asemenea, exploatarea lemnului și prelucrarea lui au tradiție în industria județului Hunedoara.

Geofaciesul axelor de comunicație. Media densității drumurilor publice a țării este de 36,2 km/100 km². Județul Hunedoara cu 47,2 km/100 km² se încadrează mult peste media pe țară și peste cea a Regiunii de dezvoltare Vest de 34,4 km/100 km². Cu privire la drumurile naționale modernizate în anul 2018, procentul drumurilor publice modernizate din județ se situa între 96-98%, al drumurilor județene între 45-66% și al drumurilor comunale între 22-31%. De asemenea, județul Hunedoara are cea mai lungă rețea de drumuri județene din țară (1325 km) fiind urmat de județul Cluj și județul Timiș. Din punct de vedere a lungimii drumurilor comunale, județul Hunedoara cu 1563 km se află pe locul trei pe țară după județele Argeș și Alba.

Căile rutiere. Principala arteră rutieră care străbate județul este DN7 București – Nădlac prin Pitești, Râmnicu Vâlcea – Sibiu – Sebeș, Deva - Arad. Aceasta facilitează legătura județului cu municipiile reședință de județ: Oradea, Arad și Timișoara. De la nord la sud drumul european E79 Calafat – Oradea traversează județul prin municipiul reședință de județ Deva, municipiul Petroșani trecând spre sud prin Defileul Jiului spre Târgu Jiu. În partea de nord-est, DN74 este un drum național care face legătura între orașul Brad și Alba Iulia. De la vest la est E68 Seghedin/Ungaria – Brașov se suprapune cu A1 București – Arad/Nădlac numai pe culoarul Mureșului până la Ilia. Drumul european secundar E673 leagă Deva de Timișoara, iar DN66A care străbate Valea Jiului între Valea Cernei și Petroșani, legând astfel județul cu partea de sud a țării. Drumul județean DJ706 face legătura între localitățile Ilia din culoarul Mureșului și orașul Brad din Munții Apuseni.

Conform *Anuarului Statistic al României 2020*⁸, la 31.12.2018, județul Prahova avea o lungime a drumurilor publice de 3340 km, din care 1534 km (45,92%) au fost modernizați. Județul este străbătut de drumurile europene (E) pe o lungime de 254 km.

Căile feroviare care tranzitează județul Hunedoara sunt: Magistrala de cale ferată 200 București – Brașov – Sibiu – Simeria – Deva – Arad – Curtici. Magistrala CFR 200 face parte din Coridorul feroviar european IV Dresda – Budapesta – Curtici – Sighișoara – București – Constanța. Derivația 202 Filiași – Petroșani – Simeria asigură legătura dintre regiunile istorice Oltenia și Transilvania traversând Carpații de la nord la sud prin Defileul Jiului, între Târgu Jiu și Petroșani. Linia de cale ferată secundară – derivația CFR 317 face legătura între localitățile Brad din județul Hunedoara și Sântana din județul Arad traversând depresiunea Gurahonț.

Aeroport. Județul Hunedoara nu are aeroport. Cele mai apropiate aeroporturi sunt la: Arad, Timișoara, Caransebeș și Sibiu.

Din anul 1997, județul Hunedoara face parte din Euroregiunea DKMT (Dunăre – Criș – Mureș – Tisa)¹²⁶ alături de județele Arad, Caraș-Severin și Timiș din Regiunea de dezvoltare economică Vest. Colaborarea transfrontalieră dintre România, Ungaria și Serbia urmărește interconectarea economică a zonei Banatului cu estul, vestul, centrul și sudul Europei. Importanța județului Hunedoara în schema de integrare este dată de convergența rutelor rutiere europene la Deva: E68/DN7 (Szeged/Ungaria – Brașov/România) care se unește cu Autostrada 1 (parte a Coridorului IV Pan-European) străbătând județul de la vest la est; și E79 care face conexiunea între Ungaria, Bulgaria și Grecia.

Peisajul cultural hunedorean este o contopire a frumuseții reliefului și a bogăției valorilor culturale locale date de tradiție, etnografie, istorie și folclor. Legat de tradiție și obiceiuri care conferă județului Hunedoara un potențial turistic deosebit și în funcție de încărcătura istorică și culturală, teritoriul județului a fost împărțit în cinci zone etno-folclorice și culturale:

- *Ținutul Pădurenilor* de pe valea râului Cerna se învecinează cu Culoarul Mureșului la nord, Munții Poiana Ruscă la vest și Țara Hațegului la sud. Întreaga zonă se remarcă prin etnografie specifică tradiției prelucrării lemnului și extragerea minereurilor de fier. Arta folclorică și tradițiile pădurenilor, ca și originalitatea portului popular au rămas neschimbate de-a lungul timpului.
- *Țara Hațegului* se desfășoară de-a lungul văii Streiului cu Râul Mare și Galbena. Deși se întinde pe o suprafață mică, ținutul hațeganilor este una dintre cele mai bogate regiuni istorice ale României. Emblematică sunt monumentele de arhitectură: Cetățile și curțile cneziale de la Răchitova, Densuși, Râu de Mori și Sălașu de Sus, Cetatea regală a Hațegului de la Subcetate – Sântămăria Orlea și bisericile din zid construite în secolele XII și XIII: Biserica din Strei-Sângeorgiu, Biserica Peșteana, Biserica Sântămăria-Orlea, Biserica din Strei, Biserica din Densuș. Țara Hațegului este cunoscută și pentru descoperirile arheologice a fosilelor de dinozauri pitici găsite în zona Sânpetru.
- *Țara Zarandului* din vestul Munților Apuseni este cunoscută geografic și ca depresiunea Zarandului. Este traversată prin centru de Crișul Alb și cea mai mare parte a ei se suprapune regiunii istorice Crișana. Municipiul Brad poziționat în depresiunea Brad, polarizează economic zona, principala activitate fiind mineritul. Extragerea minereurilor (în special a aurului) a fost atestată documentar din anul 21 î.e.n., iar închiderea minelor a avut loc în anul 2006. Obiectivele de atracție turistică se află pe Lista monumentelor istorice a României: Muzeul Aurului, Muzeul de Istorie locală și Etnografie a Țării Zarandului, Copia Statuiei Lupoaicei *Lupa Capitolina*, Mormântul lui Avram Iancu de la Țebea aflat în vecinătatea Gorunului lui Horea, mocănița Brad-Crișior.
- *Valea Mureșului* la traversarea județului Hunedoara între orașul Simeria în est și comuna Zam în vest, reprezintă o întreagă zonă cultural – istorică. Patrimoniul istoric al văii Mureșului este expus la Muzeul Civilizației Dacice și Romane de la Deva. În cursul ei spre vest, pe malurile Mureșului sunt întâlnite bisericile de lemn definitorii pentru identitatea națională românească, iar costumele populare tradiționale se remarcă prin bogăția ornamentelor.
- *Valea Jiului – Țara momârlanilor sau Țara Jienilor momârlani* este o enclavă de populație care a făcut posibilă păstrarea tradițiilor din cele mai vechi timpuri și până în prezent. Construcția caselor din lemn necioplit și îmbinat prin îmbucături de formă pătrată sau dreptunghiulară dau originalitate caselor momârlanilor. Costumele populare de la sărbători și practicile precreștine privind îngropatul morților "în curtea de lângă casă" sunt de asemenea specifice momârlanilor din Valea Jiului. Sărbătorile tradiționale ale jienilor momârlani sunt Nedeile sau petrekerile câmpenești din prima

¹²⁶ <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/bukarest/50235.pdf>

săptămână a Paștelui, Colindul pițărăilor din Ajunul Nașterii Domnului și Măsuratul oilor în jurul sărbătoririi de primăvară, a Sfinților Constantin și Elena.

Patrimoniul cultural imobil din județul Hunedoara¹²⁷ are ca obiective reprezentative: două teatre - Teatrul de Artă Deva și Teatrul Dramatic Ion D. Sârbu din Petroșani, un număr impresionant de muzee din care cele mai vizitate sunt: Muzeul Castelul Corvinilor din municipiul Hunedoara, Muzeul Aurului de la Brad, Muzeul de Etnografie și Artă populară din Orăștie, Muzeul Civilizației Dacice și Romane situat în Castelul Magna Curia din Deva, Muzeul Mineritului din Petroșani și Casa muzeu Avram Iancu din Baia de Criș.

Alte obiective culturale sunt: Casa Memorială Crișan, Bastionul Roșu Ilia, Administrația Uzinelor de fier Hunedoara, Complexul de băi termale Geoagiu și Biserica Reformată Geoagiu, Măgura Uroiului de la Simeria, Cimitirul Eroilor de la Țebea cu Mormântul lui Avram Iancu, Castelul Pogany Paclișa, Bustul lui Crișan de la Ribița. Biserica Densuș este una dintre cele mai vechi biserici din județul Hunedoara, construită din piatră în secolul XIII.

Peisajul cultural propriu-zis cu referire la manifestările culturale¹²⁸ hunedorene cuprind o paletă variată a evenimentelor organizate pe teritoriul județului. La aceste întruniri iau parte localnici, dar și invitați din țară și din străinătate. Principalele manifestări sunt:

- Festivaluri naționale, festivaluri internaționale și târguri internaționale;
- Festivalul Dinozaurilor din Geoparcul Internațional UNESCO Țara Hațegului,
- Festivalul Internațional de Operă și Muzică Clasică Hunedoara Lirică, eveniment desfășurat la Palatul Corvinilor din Hunedoara, la Teatrul de Artă, la Castelul Magna Curia din Deva și la Teatrul I. D. Sârbu din Petroșani.
- Festivalul Internațional de muzică Route68 Summerfest de la Gurasada,
- Festivalul Panorama Blues Festival, Hunedoara,
- Festivalul Muzica munților, Țara Hațegului – manifestare culturală la Hațeg,
- Festivalul de Jazz de la Deva (Deva Jazz Festival),
- Festivalul de la Simeria Măgura Wave Festival (Măgura Uroiului),
- Festivalul Roman Dacia Felix – Sub semnul acvilei – În memoriam Dorin Alicu,
- Festivalul Cetății Mălăiești din comuna Sălașu de Sud, județ Hunedoara,
- Festivalul Virșililor din Hunedoara – cu specific gastronomic.
- Citadela Festival: Cetatea Deveii este eveniment de muzică electronică și galerii de artă.

Alte evenimente culturale sunt: Târgul European al Castelelor este eveniment unic în România, găzduit de Castelul Corvinilor, Săptămâna Europeană a Geoparcurilor și Zilele Geoparcului care reunesc activitățile turistice, istorice și culturale care au loc în toate geoparcurile UNESCO din Europa. Locul desfășurării: Geoparcul Dinozaurilor din Țara Hațegului, Ziua Universală a lei pentru promovarea costumului popular românesc organizat de Cooperativa Hațegana din zona turistică Țara Hațegului, cu participarea orașului Hațeg, DAC FEST, manifestare istorică din Dacia antică ce se ține timp de 3 zile la Măgura Uroiului de la Simeria, Carnavalul Zăpezii de la Castelul Corvinilor, Noaptea Muzeelor și vizitarea Muzeului de Arheologie și a Castelului Corvinilor.

Sărbători cu specific local sunt: Drumul Crucii între Lupeni și stațiunea Straja, Sărbătorile Zăpezii Pro Parâng, Ziua vulcanilor – organizată de Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului, Târgul de Crăciun din centrul municipiului Deva (Piața Unirii Deva) și Concertul de Crăciun organizat de Centrul Cultural Drăgan Muntean Deva.

Deși județul Hunedoara include un număr impresionant de concentrări de situri, în Patrimoniul cultural mondial UNESCO este inclus numai ansamblul celor cinci cetăți dacice (din totalul celor șase) aflate în Munții Orăștie la Bănița, în imediata apropiere a Văii Jiului lângă Petrila-Petroșani. Ansamblul este înscris sub denumirea "Cetățile dacice din Munții Orăștiei" și cuprinde ruinele de la: Sarmizegetusa Regia – Grădiștea de Munte, Cetățuia Costești, Cetatea dacică de la Blidaru, Cetatea dacică de la Luncani – Alun, Piatra Roșie și Cetatea dacică de la Bănița. Alte vestigii istorice cu importanță deosebită sunt: Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmisegetusa – fostă capitală a Daciei Romane, Cetatea Deveii, Cetatea Măileștii, Cetatea Orăștiei, Cetatea Răchitova.

¹²⁷ <https://djchd.ro/patrimoniul-cultural-national/>

¹²⁸ <https://www.gohunedoara.com/list/evenimente/culturale/deva/festivalul-international-de-opera-si-muzica-clasica-hunedoara-lirica/>

3.1.11 Patrimoniul cultural și istoric

Deși la nivel național, regional și local au fost adoptate o serie de legi privind protecția patrimoniului natural și cultural, extinderea perimetrelor locuibile după anul 1995 și până în prezent au avut efecte negative asupra patrimoniului în general și a peisajului în special. Dacă patrimoniul natural beneficiază de un sistem de protecție bine structurat la nivel legislativ (legislația comunitară de mediu), patrimoniul cultural și peisajul sunt mai expuse deteriorării.

Patrimoniul cultural este definit, prin Legea nr. 182/2000, ca fiind „format din totalitatea bunurilor care reprezintă o mărturie și o expresie a valorilor, credințelor, cunoștințelor și tradițiilor naționale, indiferent de regimul de proprietate al acestora.” Patrimoniul cultural național este alcătuit din următoarele categorii: a) patrimoniul cultural național imobil, constituit din bunuri culturale imobile – construcții, terenuri, plantații și vestigii arheologice; b) peisajele culturale, constituite din zone cu intervenții și/sau interacțiuni antropice culturale semnificative într-un teritoriu cu sau fără valori naturale, delimitat geografic și topografic; c) patrimoniul cultural național mobil, constituit din bunuri culturale mobile de interes istorico-documentar, artistic, etnografic, tehnic sau științific. d) patrimoniul cultural național imaterial, constituit din elemente culturale imateriale tradiționale. Patrimoniul istoric este cunoscut și ca patrimoniul imobil, fiind parte componentă a patrimoniului cultural.

Potrivit Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate, monumentele sunt împărțite după categorii tipologice în:

- Monumente și ansambluri de arhitectură: cetăți, ansambluri curți domnești ruinate, biserici fortificate – cetăți, castele, conace, palate, cule, clădiri civile urbane, ansambluri urbane, biserici din lemn, muzee etnografice în aer liber, biserici rupestre, biserici și ansambluri mănăstirești, arhitectură industrială, amenajări căi de comunicație, monumente de arhitectură populară, locuințe săsești, ansambluri tradiționale rurale;
- Monumente și situri arheologice: complexe paleolitice, așezări neolitice și eneolitice, așezări și necropole din epoca bronzului, fortificații și așezări din prima epocă a fierului (hallstattiene), fortificații dacice, orașe antice, edificii, monumente medievale identificate pe baza cercetărilor arheologice, rezervații arheologice cuprinzând situri cu niveluri de locuire pe perioade îndelungate – așezări și necropole.

După aprecierea pe care o prezintă la nivel internațional, unele obiective din țara noastră au fost incluse pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO. În acest sens, Lista pentru România cuprinde șapte situri culturale și două situri naturale:

- 1991 Delta Dunării;
- 1993 Mănăstirea Horezu;
- 1993 Bisericile pictate din nordul Moldovei;
- 1993 Așezări săsești cu biserici fortificate din Transilvania;
- 1999 Fortărețe dacice din Munții Orăștie;
- 1999 Centrul istoric Sighișoara;
- 1999 Biserici de lemn din Maramureș;
- 2007 – 2011 - 2017 Pădurile seculare și virgine de fag din Carpați și alte regiuni ale Europei;
- 2021 Peisajul cultural minier Roșia Montană.

Potrivit informațiilor publice ale Ministerului Culturii - Institutul Național al Patrimoniului, Lista monumentelor Istorice din România a fost actualizată în anul 2015. Monumentelor fiecărui județ îi corespunde un cod LMI.

Județul Mureș (RO125)

Patrimoniul istoric. Conform datelor publice ale *Strategiei pentru Cultură și Patrimoniu Național 2016-2022*¹²⁹ și pe baza cadastrală pentru patrimoniul construit și zonele protejate din România, prezentate în *Anexa* la document, reiese că județul Mureș deține 97 de obiective cuprinse în grupele valorice A și B. Dintre acestea: 89 sunt monumente, 6 sunt ansambluri și 2 sunt situri. Din totalul de 1018 obiective aflate

¹²⁹ Strategia pentru Cultură și Patrimoniu Național 2016-2022, disponibilă la http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/_SCPN%202016-2022inavizare.pdf
http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/_SCPN%202016-2022anexainavizare_0.pdf

pe Lista Monumentelor Istorice aferente județului Mureș monumentele, ansamblurile și siturile reprezintă 9,52%.

Comparativ cu celelalte județe ale Regiunii economice de Dezvoltare Centru, județul Mureș deține locul doi ca număr de monumente cuprinse în Lista Monumentelor Istorice (1018), după județul Sibiu cu 1053 de obiective, fiind urmat de județul Brașov cu 986 de obiective.

După *Lista monumentelor istorice 2015*¹³⁰ publicată pe site-ul Ministerului Culturii dar și în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.113 bis/15.II.2016, județul Mureș se înscrie în centrul MS-I-s-B-15338 și MS-IV-m-B-16112 cu 1018 poziții.

Obiectivele cultural-istorice din județul Mureș care se înscriu în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO sunt:

- Așezări săsești cu biserici fortificate din Transilvania (1993). Pe teritoriul județului se află Biserica evanghelică fortificată din Saschiz, construită în secolul al XIII-lea. Biserica este înscrisă pe Lista Monumentelor Istorice 2010 cu cod LMI MS-II-a-A-15782.
- Centrul vechi istoric din Sighișoara (1999) este înscris pe Lista Monumentelor Istorice cu codul MS-II-a-A-15806. Cetatea Sighișoara este catalogată ca ansamblu de tip cultural.

În Tabelul 3-85 sunt prezentate obiectivele de patrimoniu cultural și istoric reprezentative pentru județul Mureș prin monumente istorice, situri arheologice și ansambluri arhitecturale:

Tabel 3-85: Monumente, ansambluri și situri din județul Mureș

Cod LMI	Denumire	Localitate	Datare
MS-II-m-A-16053	Biserica Unitariană	Trei Sate nr. 517, comuna Ghindari	1798
MS-II-m-A-16055	Biserica de lemn „Sf. Arhangheli” cu clopotniță	Sat Troița nr. 92, comuna Gălești	Sec. XVII, sec. XVIII
MS-III-m-A-16079	Monumentul Lupa Capitolina	Târgu Mureș – Palatul Prefecturii	1936
MS-II-a-B-16051	Ansamblul rural „Str. Principală”	Sat Torba, comuna Măgherani	Sf. sec. XIX
MS-II-a-B-15513	Mănăstirea Minorită	Târgu Mureș	1750 - 1903
MS-II-a-A-15454	Ansamblul urban ”Zona Cetății”	Târgu Mureș	Sec. XVII-XIX
MS-I-s-B-15338	Situl arheologic „Dâmbul Pietros”	Târgu Mureș	Hallstatt
MS-I-s-B-15434	Carstil roman de la Târnăveni	Târnăveni	Epoca romană
MS-I-s-B-15436	Așezare romană	Sat Toldal, comuna Voivodeni	Sec. II – III e.n.

Sursa: Institutul Național al Patrimoniului, Lista Monumentelor Istorice 2015¹³⁰ (extras)

Patrimoniul istoric. Teritoriul județului Mureș a fost locuit din vechime¹³¹. Județul Mureș a fost atestat documentar din anul 1409 de către regele Sigismund de Luxemburg. Din evul mediu și până în anul 1876 a făcut parte din Scaunul Mureșului care aparținea Ținutului Secuiesc, cu capitala la Târgu Mureș. Prin reorganizarea administrativă din 1876 și desființarea scaunelor secuiești și săsești, teritoriile aparținând Scaunului Mureș, Scaunului Secuiesc și Comitatului Turda au fost trecute Comitatului Mureș-Turda. Între 1876 – 1920 Comitatul Mureș – Turda a fost parte din Regatul Ungariei cu capitala la Târgu – Mureș. În perioada interbelică, județul a făcut parte din Regatul României, aflat în regiunea istorică Transilvania, cu rol de unitate administrativă de ordinul întâi. Ulterior, teritoriul județului a aparținut Regiunii Autonome Maghiare Mureș prin Regiunea Brașov care includea raioanele Reghin, Târgu Mureș, Luduș, Târnăveni și Sighișoara. Sub această formă a funcționat din anul 1960 până în anul 1968 când regiunile au fost desființate, iar teritoriul Republicii Socialiste România a fost reorganizat prin Legea nr.2 din 16 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României. În prezent, județul Mureș își păstrează aceleași caracteristici teritorial administrative stabilite la 1968.

Din punct de vedere cultural, județul Mureș face parte din zone etno-folclorice și istorice diferite: Ținutul Secuiesc locuit de etnici maghiari care și-au păstrat de-a lungul timpului specificul etnografic, dialectul limbii și o conștiință istorică aparte; și Ținutul Săsesc denumit istoric și Pământ Crăiesc, a cărei populație mixtă vorbitoare de limbă germană stabilită și-a păstrat entitatea culturală germană, flamandă și valonă de unde proveneau. Stabiliți din secolele XII-XIV în regiunea sudică a Mureșului, sașii, secuii și românii aflați pe aceste meleaguri au conviețuit laolaltă, dând un caracter specific tradițiilor etnografice și culturale locale.

¹³⁰ Lista monumentelor istorice 2015, disponibilă la <http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-MS.pdf>

¹³¹ https://ro.wikipedia.org/wiki/Istoria_jude%C8%9Bului_Mure%C8%99

Județul Galați (RO224)

Din informațiile *Strategiei pentru Cultură și Patrimoniu Național 2016-2022*¹²⁹, pe baza cadastrală pentru patrimoniul construit și zonele protejate din România prezentate în *Anexa* la document, reiese că județul Galați deține 68 de obiective cuprinse în grupele valorice A și B. Dintre acestea: 5 sunt ansambluri, 37 sunt monumente și 26 sunt situri. Din totalul de 263 obiective de patrimoniu aflate pe Lista Monumentelor Istorice a județului Galați, monumentele, ansamblurile și siturile reprezintă 25,85%.

Comparativ cu celelalte județe ale Regiunii economice de Dezvoltare de Sud-Est, județul Galați se află pe penultimul loc ca număr de monumente cuprinse în Lista Monumentelor Istorice (263), urmat fiind numai de județul Brăila care are cele mai puține obiective din Listă (172).

După *Lista monumentelor istorice 2015*¹³⁰ a Ministerului Culturii, județul Galați se înscrie în concentrul GL-I-s-B-02969 și GL-IV-M-B-20986 cu 263 poziții.

În județul Galați nu se află obiective înscrise în Lista mondială a Patrimoniului UNESCO.

În Tabelul 3-86 sunt prezentate obiectivele de patrimoniu cultural și istoric reprezentative pentru județul Galați.

Tabel 3-86: Monumente, ansambluri și situri din județul Galați

Cod LMI	Denumire	Localitate	Datare
GL-I-m-A-02975.01	Valul lui Atanaric	Sat Băleni Comuna Băleni	Sec. II-IV e.n.
GL-I-m-A-02974.01	Valul lui Traian	Sat Cișmele Comuna Smârdan	Sec. II-III e.n. Epoca romană
GL-II-m-B-03002	Școala tip „Spiru Haret” azi Colegiul „Vasile Alecsandri”	Municipiul Galați	1888 – 1890 Al. Lupașcu
GL-II-a-B-03000	Ansamblul urban „Str. Nicolae Bălcescu”	Municipiul Galați	Sec. XIX
GL-II-a-B-03040	Ansamblul urban „Str. Eroilor”	Municipiul Galați	Sec. XIX
GL-II-a-B-03010	Ansamblul urban „Str. Domnească”	Municipiul Galați	Sec. XIX
GL-I-s-B-02983	Cetatea de pământ de la Cosițeni, punct „Cetățuia”	Sat Cosițeni Brăhășești	Sec. IV-III î.e.n. Cultura geto-dacică
GL-I-s-B-02981	Situl arheologic de la Cavadinești, punct „Râpa Glodului”	Sat/comuna Cavadinești	Sec. IV-III î.e.n. Epoca Fierului
GL-I-s-A-02971	Situl arheologic de la Barboși-Galați	Municipiul Galați	Castru roman

Sursa: Institutul Național al Patrimoniului, Lista Monumentelor Istorice 2015¹³⁰ (extras)

Patrimoniul istoric. Teritoriul județului Galați a fost locuit din cele mai vechi timpuri¹³². Săpăturile arheologice din comuna Nicorești au scos la iveală așezări dacice unde existența locuirii a fost stabilită aparținând secolelor IV î.e.n. și II e.n. Ulterior, comunitățile de la Dunăre se identifică prin importanța comercială, iar în jurul anului 1400 apar primele organizări administrative de forma târgurilor, centrelor meșteșugărești și comerciale. Prima atestare documentară a județului Galați este din anul 1435. După anul 1485, Galațiul rămâne singurul port românesc liber la Dunăre, devenind ”cel mai vestit târg de negoț de pe toată Dunărea”, după cum menționa cărturarul Dimitrie Cantemir în scrierile sale. După Războiul din Crimeea dintre anii 1853 – 1856, la Galați se înființează – Comisia Europeană a Dunării. Cu statut de ”porto-franco” în perioada 1834 – 1883, iar regiunea Galațiului parcurge o perioadă de dezvoltare economică înfloritoare. Secolul XIX a fost marcat de frământări social – politice care au dus la apariția și dezvoltarea relațiilor de producție capitaliste. După anul 1900 comerțul cu cereale și cherestea duce la dezvoltarea economică a orașului Galați, care devine reședința județului, pe atunci denumit Covurlui. În perioada interbelică, odată cu reorganizarea administrativă a teritoriului sub conducerea lui regelui Carol al II-lea, orașul Galați își păstrează funcția de reședință pentru Ținutul Dunării. În anul 1930, după numărul locuitorilor, Galațiul era al cincilea oraș al țării după București, Chișinău, Iași și Cernăuți. În timpul celui de-al doilea Război Mondial, Galațiul este practic distrus în întregime de bombardamentele rusești și germane, pierzându-se astfel foarte multe din clădirile istorice ale orașului. După instaurarea regimului comunist, în anul 1952 Galațiul își reia funcția de reședință a regiunii Galați, iar după organizarea administrativă din 1968 devine municipiu, reședință de județ pentru județul Galați. Din anul 1965, orașul ca și întreaga zonă

¹³² <https://gl.politiaromana.ro/ro/prezentare-general/scurt-istoric>

de la Dunăre, cunoaște o dezvoltare succesivă ca urmare a funcționării Combinatului Siderurgic de la Galați. În prezent, județul Galați aparține sudului regiunii Moldova, și împreună cu cele cinci județe vecine: Vrancea, Buzău, Brăila, Constanța și Tulcea fac parte din Regiunea de dezvoltare economică de Sud-Est a României. Totodată, județul Galați împreună cu raioanele din sudul Republicii Moldova și din vestul Ucrainei, face parte din Euroregiunea Dunării de Jos și Zona Economică Liberă Galați – Giurgiu-lești – Reni.

Județul Prahova (RO316)

Potrivit datelor *Strategiei pentru Cultură și Patrimoniul Național 2016-2022*¹²⁹ și pe baza cadastrală pentru patrimoniul construit și zonele protejate din România prezentate în *Anexa* la document, reiese că județul Prahova deține 289 de obiective cuprinse în grupele valorice A și B. Dintre acestea: 22 sunt ansambluri, 212 sunt monumente și 55 sunt situri. Din totalul obiectivelor aflate pe Lista Monumentelor Istorice aferente județului Prahova de 1073 poziții, monumentele, ansamblurile și siturile reprezintă 26,93%.

Comparativ cu celelalte județe ale Regiunii economice de Dezvoltare de Sud, județul Prahova se află pe locul doi ca număr de monumente cuprinse în Lista Monumentelor Istorice (1073) după județul Dâmbovița (1237 obiective). Este urmat la mică distanță de județul Argeș cu 1022 obiective.

După *Lista monumentelor istorice 2015*¹³⁰ a Ministerului Culturii, județul Prahova se înscrie în concentrul PH-I-s-B-16113 și PH-I-m-B-16949 cu 1073 poziții.

Județul Prahova nu are obiective înscrise în Lista mondială a Patrimoniului UNESCO.

În Tabelul 3-87 sunt prezentate obiectivele de patrimoniu cultural și istoric reprezentative pentru județul Prahova (monumente istorice, ansambluri arhitectonice și situri arheologice):

Tabel 3-87: Monumente, ansambluri și situri din județul Prahova

Cod LMI	Denumire	Localitate	Datare
PH-III-m-A-16868	Statuia Libertății	Municipiul Ploiești	1881
PH-III-m-A-16866	Statuia „Maternitate”	Municipiul Ploiești	1960
PH-II-m-A-16601	Biserica „Adormirea Maicii Domnului” a fostului schit Provița	Sat/comuna Provița de Sus	1620-1629 1787, 1835
PH-II-m-A-16573	Schitul rupestru „La Chilii”	Sat Podgoria Comuna Tâtaru	Sf. sec. XVI-înc. sec. XVII
PH-II-a-B-16289	Ansamblul parohial Bisericii „Sf. Nicolae” Vechi	Municipiul Ploiești	Sf. sec. XVI-XVII Înc. sec. XVIII
PH-I-m-B-16202.02	Necropolă	Municipiul Ploiești	Sec. II-III e.n.
PH-I-s-B-16199	Situl arheologic de la Perșunari	Sat Perșunari, comuna Gura Vadului	-
PH-II-s-B-16266	Situl urban "Centrul Istoric"	Municipiul Ploiești	Sec. XVIII-înc. sec. XX
PH-I-s-B-16130	Șanț de apărare	Municipiul Ploiești	Sec. II e.n.

Sursa: Institutul Național al Patrimoniului, Lista Monumentelor Istorice 2015¹³⁰ (extras)

Patrimoniul istoric. Teritoriul județului Prahova face parte din regiunea istorică Muntenia. Ținuturile prahovene au fost locuite de timpuriu¹³³, pe teritoriul județului fiind descoperite urme de civilizație paleolitică și neolitică puse în evidență de culturile Criș, Boian și Gumelnița. Din perioada ocupației romane (106 – 271-/275) pe teritoriul Daciei au rămas vestigiile castrelor de la Mălăieși, Drajna de Sus, Târgușoru Vechi. Epoca medievală și perioada feudală sunt marcate profunde mișcări politice interne și externe care au dus la o lentă dezvoltare economică a zonei. Începând cu secolul XVII și XVIII-lea, pe baza exploatării intensive a zăcămintelor de sare de la Slănic Prahova și Teișani, comerțul cunoaște o revigorare. În această perioadă se conturează localități care vor deveni ulterior comune importante sau orașe: Ploiești, Câmpina, Vălenii de Munte, Slănic, Telega, Filipești, Târgșor, Gherghița, Podeni. Pe teritoriul județului apar primele fabrici: fabrica de sticlă (1830), fabrica de postav (1886), fabrica de hârtie de la Bușteni (1882), fabrica de bere de la Azuga (1898). De asemenea s-a construit calea ferată Sinaia – Predeal, care a fost dată în folosință la 10 iunie 1879. Secolul al XIX este identificat cu exploatarea zăcămintelor de sare de la Telega, exploatarea petrolului și gazelor naturale din zona Brazi - Ploiești și înființarea primei distilerii de petrol din România, în anul 1857 la Râfov. La începutul secolului XX industria de extracție și prelucrare a petrolului devine principala activitate a județului Prahova. În perioada celui de-al doilea Război Mondial câmpurile petrolifere prahovene și orașul Ploiești au suferit pagube importante datorită bombardamentelor aeriene anglo-

¹³³ <http://laploiesti.ro/judetul-prahova-scurt-istoric>

americane și germane. După 1945, odată cu instaurarea regimului comunist, județul Prahova a cunoscut unele transformări teritoriale. Dacă până în anul 1950 își păstrează forma administrativă din anul 1937 când județul cuprindea un număr de zece plăși, opt orașe și 417 sate; prin Legea 5/8 septembrie 1950 teritoriul (României a fost împărțit în regiuni și raioane după modelul sovietic) se înființează regiunea Prahova cu reședința la Ploiești. În anul 1952 a fost revizuită împărțirea administrativă a țării, regiunii Ploiești revenindu-i opt raioane și 16 orașe incluzând și teritorii care aparținuseră județelor vecine: Buzău, Ilfov, Dâmbovița, Râmnicu-Sărat. Forma administrativ – teritorială actuală a județului Prahova a fost stabilită prin Legea nr. 2/17 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României.

Județul Dolj (RO411)

Conform informațiilor publice ale *Strategiei pentru Cultură și Patrimoniu Național 2016-2022*¹²⁹ și *Anexa* la document, reiese că județul Dolj deține 88 de obiective cuprinse în grupele valorice A și B. Dintre acestea: 2 sunt ansambluri, 82 sunt monumente și 4 sunt situri. Din totalul obiectivelor aflate pe Lista Monumentelor Istorice aferente județului Dolj de 700 de poziții, monumentele, siturile și ansamblurile reprezintă 12,57%.

Comparativ cu celelalte județe ale Regiunii economice de Dezvoltare de Sud-Vest, județul Dolj se află pe locul trei ca număr de monumente cuprinse în Lista Monumentelor Istorice (700), după județele Vâlcea cu 791 obiective și Olt cu 758 obiective de patrimoniu.

După *Lista monumentelor istorice 2015*¹³⁰ a Ministerului Culturii, județul Dolj se înscrie în centrul DJ-I-s-B-07868 și DJ-I-m-B-08477 cu 700 poziții.

Județul Dolj nu are obiective înscrise în Lista mondială a Patrimoniului UNESCO.

În Tabelul 3-88 sunt prezentate obiectivele de patrimoniu cultural și istoric reprezentative pentru județul Dolj.

Tabel 3-88: Monumente, ansambluri și situri din județul Dolj

Cod LMI	Denumire	Localitate	Datare
DJ-I-m-B-07874.01	Așezare	Sat Bojoiu, comuna Robănești	Epoca daco-romană
DJ-I-m-A-07884.02	Așezare fortificată	Sat/comuna Cârcea	Epoca bronzului
DJ-II-m-B-08029	Casa Ionel Pleșia, azi Biblioteca Națională - filiala Omnia	Municipiul Craiova	1890-1892
DJ-II-a-A-08348	Ansamblul curții boierilor Jieni	Sat Preajba, comuna Malu Mare	Sec. XVII-XVIII
DJ-II-a-A-08329	Ansamblul curții boierești Cornea Brăiloiu	Sat Negoiești, comuna Melinești	1695-1705, 1774
DJ-II-a-A-08068	Centrul istoric al municipiului Craiova	Craiova	Sec. XV, sec. XVIII-XIX
DJ-I-s-B-07891	Villa Rustica	Sat/comună Galicea Mare	Sec. III-IV e.n.
DJ-I-s-A-07871	Așezare	Sat Bâzdana, comuna Calopăr	Perioada de tranziție la epoca bronzului, Cultura Coțofeni
DJ-I-s-A-07872	Situl arheologic de la Bâzdâna – Calopăr, punct „La Cucuioara”	Sat Bâzdana Comuna Calopăr	Sec. XIV Epoca medievală

Sursa: Institutul Național al Patrimoniului, Lista Monumentelor Istorice 2015¹³⁰ (extras)

Patrimoniul istoric. Teritoriul județului Dolj face parte din regiunea istorică Oltenia. Descoperirile arheologice au dovedit locuirea permanentă a teritoriului doljean din paleolitic. Prima atestare documentară a județului a avut loc în anul 1444 cu denumirea Județul de Baltă din Câmpia Dunării care se suprapune arealului actual dintre Balta Blahnița din județul Mehedinți și comuna Bistreț din județul Dolj. Datată din secolul VII-VIII ca centru administrativ și economic important, Craiova a purtat denumirea latină Ponsiona (Pod peste Jiu). În 1398, arealul craiovean este deja remarcat ca un centru economic important pentru zona Marii Băni a Olteniei. Între secolul XVIII-XIX au loc tulburări politice și sociale internaționale, când Oltenia este disputată între români și puterile colaterale: otomani, austrieci și ruși. Evenimentele politico-sociale din secolul al XIX-lea și începutul secolului XX marcate de unirea principatelor, obținerea independenței și Marea Unire, au adus schimbări în modul de organizare și funcționare a economiei doljene. La sfârșitul secolului al XIX-lea, județul era împărțit în zece plăși și orașul Craiova – reședința urbană în componența căreia era inclusă și o comună. Reformele agrare au favorizat dezvoltarea agriculturii și comercializarea grânelor prin piețele de desfacere a porturilor Calafat și Bechet. Totodată,

județul Dolj era primul din regiune și chiar din țară în ceea ce privește numărul capetelor de animale, la începutul anilor 1900 numărul acestora se ridica la peste 510.000 de cabaline, ovine, porcine și caprine. Între activitățile economice, industria se situa pe locul terțiar. Administrativ-teritorial, în timpul domniei regelui Carol al II-ea, spațiul doljean a făcut parte din Ținutul Jiu care cuprindea plășile: Amaradia, Bechet, Calafat, Barbova, Ocolul, Filași, Segarcea și Plenița. În anul 1950, acest sistem teritorial - administrativ a fost desființat prin regimul comunist, suprafața sa fiind împărțită între raioanele Craiova, Sasova, Băilești, Calafat, Brebova și Plenița, toate fiind teritorii ale regiunii Dolj. Forma administrativ – teritorială actuală a județului Dolj a fost stabilită prin Legea nr. 2/17 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României.

Județul Gorj (RO412)

Din informațiile *Strategiei pentru Cultură și Patrimoniu Național 2016-2022*¹²⁹ și *Anexa* la document, reiese că județul Gorj deține 511 de obiective aflate pe Lista Monumentelor Istorice. Dintre acestea, 17 sunt ansambluri, 21 sunt monumente și 16 sunt situri, însumând 54 de poziții. Din totalul obiectivelor aflate pe Lista Monumentelor Istorice aferente județului Gorj de 511 poziții, ansamblurile, monumentele și siturile reprezintă 10,56%.

Comparativ cu celelalte județe ale Regiunii economice de Dezvoltare de Sud-Vest, județul Gorj se află pe ultimul loc ca număr de monumente cuprinse în Lista Monumentelor Istorice (511), devansat fiind de județul Mehedinți cu un număr de 570 obiective.

După *Lista monumentelor istorice 2015*¹³⁰ a Ministerului Culturii, județul Gorj se înscrie în concentrul GJ-I-s-B-09115 și GJ-I-m-B-09492 cu 503 poziții.

Județul Gorj nu are obiective înscrise în Lista mondială a Patrimoniului UNESCO.

În Tabelul 3-89 sunt prezentate obiectivele de patrimoniu cultural și istoric reprezentative pentru județul Gorj.

Tabel 3-89: Monumente, ansambluri și situri din județul Gorj

Cod LMI	Denumire	Localitate	Datare
GJ-II-m-A-09185.03	Zid de incintă	Municipiul Târgu Jiu	Sec. XVIII-XIX
GJ-II-m-A-09189	Biserica "Sfinții Voievozi"	Municipiul Târgu Jiu	1748-1764
GJ-II-m-B-09415	Biserica "Sfântu Nicolae"	Sat Totea, comuna Licurici	1735,1825
GJ-II-a-B-09268	Ansamblul bisericii de lemn „Intrarea în Biserică"	Sat Cărpiniș, comuna Crasna	1738
GJ-II-a-A-09256	Muzeul Arhitecturii Populare Gorjenești	Oraș Bumbesti – Jiu/ cart. Curtișoara	Muzeu în aer liber din 1968
GJ-II-a-B-09231	Ansamblul bisericii "Sfinții Voievozi"	Sat Bengești, comuna Bengești-Ciocadia	Sec. XVIII
GJ-I-s-B-09119	Situl arheologic de la Alimpești	Sat/comuna Alimpești	Epoca dacică
GJ-I-s-A-09120	Situl arheologic de la „Peștera Muierilor"	Sat/comuna Baia de Fier	Neolitic
GJ-I-s-B-09121	Așezarea neolitică de la Baia de Fier	Sat/comuna Baia de Fier	Neolitic

Sursa: Institutul Național al Patrimoniului, Lista Monumentelor Istorice 2015¹³⁰ (extras)

Patrimoniul istoric. Teritoriul județului Gorj face parte din regiunea istorică Oltenia de Nord¹³⁴. Descoperirile arheologice de la Baia de Fier și Broșteni atestă că aceste pământuri au fost locuite încă din perioada paleoliticului mijlociu. Între secolele X și XIII ținutul gorjean făcea parte din voievodatul lui Litovoi, și numai de la sfârșitul secolului al XV-lea i s-a atribuit funcția de județ. Prima atestare documentară de la 1385 atribuie numele de Jaleș unei unități administrative distincte care făcea parte din nordul regiunii Oltenia, respectiv actualul teritoriu gorjean. Însă, județul Gorj ca entitate administrativă de sine stătătoare se poate considera numai de la sfârșitul secolului al XV-lea. Atestate documentar din această perioadă sunt localitățile Tismana și Dabaceni, aceasta din urmă fiind și reședința județului Gorj la acea dată. În secolul VII delimitarea teritorială a județului ia forma apropiată celei prezente, purtând denumirea Jiul de Sus. Dezvoltarea economică a regiunii a avut valențe comerciale prin târgurile organizate de-a lungul apelor și de peste munți, astfel că reședința județului s-a mutat la târgul de pe Jiu, anume Târgu Jiu. La

¹³⁴ <https://www.cjgorj.ro/judetul-gorj/>

sfârșit de secol XIX sunt puse în evidență și se exploatează în cariere și mine zăcămintele de cărbune de foarte bună calitate (antracitul și huila). În anul 1930, în perioada interbelică, județul era format din șase plăși: Plașa Vulcan cu localitățile Tismana, Runcu și reședința la Bădiceni, Plașa Ocolu cu orașele Bumbești-Jiu, Horezu și reședința la Târgu Jiu, Plașa Novaci cu localitățile Polovragi, Baia de Fier, Benghești și reședința la Novaci Streini, Plașa Jiu cu localitățile Roșia Jiu, Borăscu și Ohaba Jiu cu capitala la Peșteana Jiu, Plașa Gilort cu localitățile Scoarța, Aninoasa, Andreești cu reședința la Târgu Cărbunești și Plașa Amaradia cu Scrada și Hurezani, reședința plășii. În Regatul României, județul Gorj a fost o unitate administrativă de ordinul întâi ce aparținea regiunii istorice Oltenia. Economic, zona se remarcă prin extinderea perimetrelor de exploatare carboniferă fiind puse în evidență și bogate resurse minerale utile pentru materiile prime din construcții. La instaurarea regimului comunist, din punct de vedere administrativ teritorial, județul Gorj era rezultatul unei evoluții istorice care au înglobat perimetre ale unităților administrativ teritoriale vecine Motru și Gorj. Forma actuală a județului Gorj a fost stabilită prin Legea nr. 2/17 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României.

Județul Hunedoara (RO423)

Potrivit datelor *Strategiei pentru Cultură și Patrimoniul Național 2016-2022*¹²⁹ și pe baza cadastrală pentru patrimoniul construit și zonele protejate din România prezentate în *Anexa* la document, reiese că județul Hunedoara deține 465 de obiective cuprinse în grupele valorice A și B. Dintre acestea: 81 sunt ansambluri, 330 sunt monumente și 54 sunt situri. Din totalul obiectivelor aflate pe Lista Monumentelor Istorice aferente județului Hunedoara de 518 poziții, monumentele, ansamblurile și siturile reprezintă 89,76%.

Comparativ cu celelalte județe ale Regiunii economice de Dezvoltare de Vest, județul Hunedoara se află pe locul doi ca număr de monumente cuprinse în Lista Monumentelor Istorice (518), după județul Caraș-Severin cu 832 de obiective de patrimoniu.

După *Lista monumentelor istorice 2015*¹³⁰ a Ministerului Culturii, județul Hunedoara se înscrie în centrul HD-I-s-B-03149 și HD-I-m-B-03503 cu 518 poziții.

Între județe României care au înscris în Patrimoniul UNESCO monumente și obiective turistice, județul Hunedoara include un număr impresionant de concentrări de situri:

- Fortărețele dacice din Munții Orăștie – înscris în anul 1999 cu codul 906¹³⁵:
 - Sarmisegetusa Regia – Grădiștea de Munte, din satul Grădiștea comuna Orăștioara a fost capitala regatului dac, cod LMI-HD-I-s-A-03190.
 - Costești Cetățuia a fost cetate dacică aflată în satul Costești, comuna Orăștioara, cod LMI-HD-I-s-A-03178.
 - Costești Blidaru a fost cetate dacică, aflată în satul Costești, comuna Orăștioara, cod LMI-HD-I-s-A-03181.
 - Cetatea dacică de la Lunca-Piatra Roșie se află în satul Lunca comuna Boșorod, cod LMI-HD-I-s-A-03200.
 - Cetatea dacică de la Bănița, se află în satul și comuna Bănița, la nord de municipiul Petroșani, cod LMI-HD-I-s-A-03186.

În Tabelul 3-90 sunt prezentate obiectivele de patrimoniu cultural și istoric reprezentative pentru județul Hunedoara.

Tabel 3-90: Monumente, ansambluri și situri din județul Hunedoara

Cod LMI	Denumire	Localitate	Datare
HD-II-m-B-03362	Biserica de lemn "Pogorârea Sfântului Duh"	Oraș Lupeni	Sec. XIX
HD-I-m-B-03149.02	Așezare	Municipiul Deva	Epoca bronzului Cultura Wietenberg
HD-I-m-A-03151.02	Așezare fortificată	Sat Ardeu, comuna Balșa	Epoca dacică
HD-II-a-B-03406	Cartierul de locuințe muncitorești "Colonia"	Str. Jiul de Est, Cărbunelui	Sf. sec. XIX
HD-II-a-A-03216	Ansamblul Cetatea medievală Deva	Municipiul Deva	Sec. XIII, transf. și extins în sec. XV-XIX
HD-II-a-A-03241	Mănăstirea franciscană	Sat/comuna Baia de Criș	Sec. XV-XVIII

¹³⁵<https://patrimoniul.ro/monumente-istorice/lista-patrimoniului-mondial-unesco/17-monumente-istorice/unesco/92-cetatile-dacice-din-muntii-orastiei>

Cod LMI	Denumire	Localitate	Datare
HD-I-s-B-03154	Situl arheologic de la Baru	Com. Orăștioara și Mun. Petroșani; punct „Înălțimea Comărnicei”	Epoca romană
HD-I-s-B-03149	Situl arheologic de la Deva, punct „Dealul Cetății”	Municipiul Deva	Hallstatt
HD-I-s-B-03152	Locul bătăliei de la „Câmpul Pâinii”	Sat Aurel Vlaicu Oraș Geoagiu	1479

Sursa: Institutul Național al Patrimoniului, Lista Monumentelor Istorice 2015¹³⁰ (extras)

Patrimoniul istoric. Teritoriul județului Hunedoara face parte din regiunea istorică Transilvania¹³⁶. Primele perimetre locuite datează din paleolitic și neolitic, dovadă stau urmele culturii "Starcevo-Criș" și cultura "Turdaș" de pe valea Nandrului în apropiere de Hunedoara. Culturile "Petrești" și "Coțofeni" dovedesc prelucrarea timpurie a cuprului și aurului. Epoca Dacă a urmat Epocii Fierului, complexul de fortificații de la Sarmizegetusa dovedind stabilitatea populației în regiunea hunedoreană. În secolul al XIII-lea, Hunedoara devine comitat, statut ce și-l păstrează câteva secole. Așezat în sud-vestul Transilvaniei, la îmbinarea drumurilor din lungul Mureșului cu drumul Banatului, drumul Olteniei și drumurile Crișurilor, județul în zonă montană Hunedoara s-a dezvoltat datorită pasurilor și trecătorilor care au favorizat schimburile comerciale și de mărfuri între regiunile țării. Cunoscută ca zonă de exploatare și prelucrare a fierului din perioada dacă, în secolul al XV-lea minereurile de fier încep să fie exploatate la Ghelari și Teliuc, iar la mijlocul secolului al XVIII-lea existau 11 ateliere de prelucrare a fierului. În anul 1781 se construiește la Toplița primul furnal de fontă iar în anul 1806 este ridicat al doilea furnal la Govăjdia. După anul 1840 se deschid exploatarea miniere de la Petrila, Dâlja și Lonea, marcând astfel exploatarea industrială a huilei în Valea Jiului. Aflată în centrul județului, Țara Hațegului are legătură cu bazinul Jiului prin Pasul Merișor și mai departe prin Defileul Jiului cu Oltenia; spre sud-vest prin Poarta de Fier a Transilvaniei se face legătura cu Banatul, iar pe valea Crișului Alb se poate trece în Țara Crișurilor. Între anii 1784 și 1848, județul Hunedoara este înscris ca având cea mai mare suprafață din întinderile Ardealului. Din anul 1870 când se dă în funcțiune calea ferată Petroșani – Simeria mineritul cunoaște o marcantă dezvoltare. În 1873 au fost construite furnalele de la Călan și în 1884 este pus în funcțiune primul furnal de la Uzina de Fier Hunedoara. În acest spațiu, populația română este predominantă de peste 80%, restul de 20% fiind unguri și germani. Fiind o regiune multi-etnică, județul a fost împărțit în zone etnografice denumite *țări, văi și ținuturi*, după portul și cultura tradițională: Țara Hațegului, Țara Zarandului, Ținutul Pădurenilor, Valea Jiului, Valea Mureșului. După răscoala de la 1848 dezvoltarea economică a județului Hunedoara urmează linia istorică a evoluției Ardealului și Transilvaniei. În anii 1916 și 1917 au loc grevele minerilor din Valea Jiului, iar după Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, economia cunoaște o relativă stabilitate. Anul 1938 este anul de vârf al economiei interbelice, când județul Hunedoara producea 69% din producția de cărbune a țării, 31% din producția de fier și fontă, la care se adăuga și producția de oțel și energie electrică. Prin Legea 5 din 8 septembrie 1950, județul interbelic Hunedoara devine regiunea Hunedoara. Ulterior, după instaurarea regimului comunist și prin noua organizare a țării conform Legii nr.2 din luna februarie 1968, se revine la forma administrativ teritorială de împărțire a teritoriului pe județe, astfel că și județul Hunedoara își reia vechea titlatură. Astăzi, județul face parte din Regiunea de dezvoltare economică de Vest a României, iar pe plan european se înscrie în Euroregiunea DKMT (Dunăre – Criș – Mureș – Tisa) înființată în anul 1997.

¹³⁶ <http://romaniainterbelica.memoria.ro/judete/hunedoara/>

3.2 Evoluția probabilă a stării mediului în cazul neimplementării POTJ 2021-2027

Analiza stării mediului în situația neimplementării POTJ 2021 – 2027 reprezintă o componentă obligatorie în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind evaluarea strategică de mediu și are rolul de a contura evoluția cât mai probabilă pentru scenariul în care „nu se întâmplă nimic” sau „alternativa zero”. În cazul POTJ, alternativa zero sau scenariul „nu se întâmplă nimic” reprezintă alternativa în care nu vor fi realizate cele 7 tipuri de acțiuni propuse la nivelul celor șase teritorii (județe).

În cele ce urmează sunt prezentate comentarii privind evoluția probabilă pentru starea mediului, estimându-se efectul pozitiv (+), fără efecte (0) și negativ (-) asupra aspectelor de mediu, în lipsa realizării tipurilor de acțiuni propuse prin POTJ.

Aspectul de mediu **AER**:

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
<p>A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului, prin următoarele operațiuni: • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr , • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor</p> <p><i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i></p>	+	În lipsa realizării, nu se vor genera noi creșteri de emisii de poluanți la nivelul teritoriilor (mai ales în Gorj și Hunedoara). Nu se vor genera noi tipuri de poluanți.
<p>A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate, prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare</p> <p><i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i></p>	-	<p>Nerealizarea înseamnă menținerea de sisteme existente de producere a energiei la nivel de gospodărie, respectiv surse mici de ardere care se constituie în surse difuze de emisie de poluanți caracteristici, răspândite pe arii relativ extinse. Păstrarea unui nivel de sărăcie energetică la nivel de gospodărie.</p> <p>- Menținerea de sisteme de transport public existente la nivel de județe, uzate fizic și moral, ce se constituie în surse mobile de emisii de poluanți specifice utilizării carburanților convenționali.</p>
<p>A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.</p>	-	Chiar dacă pe termen scurt acțiunea ar fi generatoare de emisii de poluanți în atmosferă, nerealizarea acesteia înseamnă păstrarea unor surse potențiale de emisii difuze de pulberi sau/și gaze cu potențial toxic, în funcție de tipul siturilor contaminate, în special în județele Gorj, Hunedoara, Dolj și Prahova.
<p>A5. Investiții productive în întreprinderi mari, prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: - Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive</p>	+	<p>În lipsa realizării, nu se vor genera noi surse de emisii ca urmare a dezvoltării de unități mari de producție, cu efect potențial negativ asupra aerului.</p> <p>- Nerealizarea înseamnă menținerea unui serviciu de transport fluvial cu o contribuție potențial negativă asupra calității aerului generată de utilizarea de combustibili convenționali.</p>

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici		
A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel , prin operațiunea indicativă • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen)	-	În cazul nerealizării, efect negativ ca urmare a menținerii unui nivel semnificativ de emisii de poluanți în aer rezultați din arderea gazului metan.
A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici , prin operațiunea indicativă • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare	0	Fără efect semnificativ în lipsa realizării, în ceea ce privește nivelul de poluanți pentru calitatea aerului (sunt excluse emisiile de GES, tratate la aspectul de mediu Schimbări climatice).

Aspectul de mediu APĂ

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului , prin următoarele operațiuni: • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr , • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor <i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i>	+	Se evită creșteri ale consumului de apă și generarea/evacuarea de debite de ape uzate suplimentare, cu diversificarea tipurilor de poluanți, ceea ce ar genera un impact asupra calității apelor de suprafață și o presiune suplimentară asupra stațiilor de epurare la nivel de teritorii.
A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate , prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare <i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i>	0/+	Fără efecte semnificative. În cazul investițiilor în producția de hidrogen verde, în funcție de tipul de tehnologie folosită, se poate menționa o reducere a riscului de generare a unei presiuni asupra sursei de apă utilizate în procesul de electroliză, având în vedere consumul mare de apă tehnologică.
A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare , prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	+ -	În lipsa realizării, efect pozitiv pe termen scurt, în perioada de execuție a lucrărilor, s-ar evita generarea unui volum important de ape uzate ce ar necesita epurare și potențiale afectări ale cursurilor de apă și ale apei subterane. Efecte negative pe termen lung, deoarece se păstrează surse de poluare potențială a apei subterane și a cursurilor de apă din zona siturilor contaminate.

A acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare , prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	-	Pe termen lung, efecte negative ca urmare a menținerii de situri dezafectate, surse potențiale de poluare, respectiv păstrarea unor imobile industriale dezafectate sau afectate de activități economice în declin sau în transformare, care ar putea fi refolosite pentru dezvoltarea de activități generatoare de locuri de muncă.
A5. Investiții productive în întreprinderi mari , prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: -Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici.	+	Evitare de ocupare de noi suprafețe de teren și scoatere din circuitul agricol.
A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel , prin operațiunea indicativă • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen)	0 -	Fără efecte semnificative în lipsa realizării. Se poate totuși menționa un efect negativ constând în păstrarea unui nivel de emisii de particule în suspensie cu risc de afectare a solului.
A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici , prin operațiunea indicativă • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare	0	Fără efecte semnificative în lipsa realizării.

Aspectul de mediu BIODIVERSITATE

A acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului , prin următoarele operațiuni: • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr , • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor <i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i>	+	Evitarea oricui risc de afectare a ariilor naturale protejate, chiar dacă dezvoltarea activităților productive a microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin activități de transfer tehnologic s-ar realiza pe amplasamente deja existente, antropizate în unele cazuri.
A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate , prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli,	-	Efecte negative ca urmare a menținerii unui nivel de poluare atmosferică și fonică asociat transportului public existent la nivelul orașelor, precum și a unor surse de emisii în atmosferă generate de sursele de ardere cu combustibili fosili la nivel de gospodării/clădiri publice.

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
<p>spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare</p> <p><i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i></p>		
<p>A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.</p>	-	Efecte negative ca urmare a menținerii unui nivel de poluare în zona siturilor dezafectate, rămășițe ale fostelor unități industriale, cu potențial impact asupra speciilor și habitatelor de interes din proximitatea acestor zone.
<p>A5. Investiții productive în întreprinderi mari, prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: - Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici.</p>	-	<p>Efecte potențiale negative asupra elementelor de biodiversitate, în lipsa unor acțiuni de natură să sprijine dezvoltarea de activități productive în domeniul infrastructurii/ echipamentelor/tehnologiilor RES, ce au obiectiv final reducerea/ eliminarea utilizării de combustibili/surse de energie convenționale.</p> <p>Efecte potențiale negative în lipsa sprijinirii unui transport sustenabil pe fluviul Dunărea, prin menținerea unor surse de emisii cu efecte potențiale directe asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ din zonă.</p>
<p>A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel, prin operațiunea indicativă • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen)</p>	-	Efecte negative pe termen lung în lipsa realizării, cu efecte directe asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ din proximitatea platformei Liberty Galați.
<p>A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici, prin operațiunea indicativă • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare</p>	-	Efecte negative în lipsa realizării investiției pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ din apropierea obiectivului care produce fertilizanți .

Aspectul de mediu **SCHIMBĂRI CLIMATICE**

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
<p>A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului, prin următoarele operațiuni: • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr , • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor</p> <p><i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i></p>	<p>+</p> <p>-</p> <p>+</p>	<p>În funcție de domeniile de producție propuse, în lipsa realizării investițiilor propuse se estimează un efect pozitiv, prin evitarea creșterii de surse potențiale de emisii de GES.</p> <p>Nerealizarea acolo unde este posibil, de investiții în activități productive care pot utiliza surse de energie regenerabilă, ar genera un efect negativ din perspectiva obiectivului POTJ de a răspunde nevoilor de investiții care să compenseze efectele impactului tranziției la neutralitatea climatică.</p> <p>În cazul operațiunilor propuse în domeniul turismului, prin nerealizare se evită presiuni suplimentare asupra nivelului existent de emisii de GES.</p>
<p>A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate, prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare</p> <p><i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i></p>	<p>-</p> <p>-</p>	<p>Efecte negative pe termen lung, în lipsa realizării, prin menținerea de surse de emisii GES asociate surselor de energie convenționale și utilizării de combustibili fosili, în contradicție cu strategia națională privind atenuarea schimbărilor climatice.</p> <p>Efecte negative în lipsa realizării, prin menținerea unui sistem de transport învechit, uzat moral și fizic, generator de emisii GES asociate mijloacelor de transport convenționale. Nealinieria la politicile europene privind transportul verde.</p>
<p>A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.</p>	<p>0</p>	<p>Fără efecte în lipsa realizării.</p>
<p>A5. Investiții productive în întreprinderi mari, prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: - Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici.</p>	<p>-</p> <p>-</p>	<p>Efecte negative în lipsa realizării - tipul general de operațiuni indicative ar însemna producerea de componente/echipamente tehnice, tehnologii și produse/biocombustibili care ar putea contribui la scăderea emisiilor GES/CO₂ și a consumului de combustibili fosili.</p> <p>Efecte negative în lipsa realizării investiției propuse pentru județul Galați pentru sprijinirea unui transport durabil pe fluviul Dunărea – afectarea dezideratului de reducere a emisiilor GES/CO₂ rezultate din utilizarea de combustibili fosili și surse de energie convenționale în transportul naval.</p>

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel , prin operațiunea indicativă • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen)	-	Efecte negative, în lipsa realizării. Investiția propusă face parte din programul de decarbonare/reducere a emisiilor GES la nivel de companie, Liberty Galați fiind principala sursă de CO ₂ din județul Galați și în regiune.
A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici , prin operațiunea indicativă • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare	-	Efecte negative în lipsa realizării. Investiția propusă face parte din planul de decarbonare/reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră a Azomureș, principal generator de CO ₂ la nivel de județ..

Aspectul de mediu **CONSERVAREA RESURSELOR REGENERABILE ȘI NEREGERABILE**

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului , prin următoarele operațiuni: • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr , • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor <i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i>	0 +	Fără efecte în cazul nerealizării, cu mențiunea că acțiunea are scopul de a răspunde nevoilor de investiții care să compenseze efectele impactului tranziției la neutralitatea climatică. Un efect potențial pozitiv pentru județul Mureș și județul Dolj, dacă se are în vedere că, în cazul realizării, s-ar genera o presiune asupra sursei de lemn, respectiv sursei de apă necesară domeniilor de industrie chimică și metalurgică.
A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate , prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare <i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i>	- - +	Efect negativ pe termen lung, ca urmare a lipsei de promovare a utilizării de surse de energie regenerabilă. Efect negativ, ca urmare a continuării utilizării de combustibili fosili. O notă pozitivă s-ar putea acorda pentru nerealizarea de investiții în producție de hidrogen, dacă se are în vedere presiunea care s-ar genera asupra sursei de apă în cazul tehnologiei de electroliză.
A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare , prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	-	Efecte negative. Nerealizarea acțiunii constituie pierdere de teren pentru utilizări ulterioare, pierzându-se totodată un potențial de recuperare pentru reconversie economică.
A5. Investiții productive în întreprinderi mari , prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: - Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de	-	Efecte negative în cazul județului Galați – menținerea consumului de carburanți convenționali, lipsa de suport pentru asigurarea unui serviciu de transport fluvial verde.

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici.	+	Evitarea generării de presiune suplimentară pe resurse, având în vedere că tipul de operațiuni indicative presupune în general consumuri de apă și energie relativ ridicate.
A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel , prin operațiunea indicativă • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen)	+ + -	Lipsa realizării implică lipsa unui consum suplimentar de apă și energie pentru producția de hidrogen, mai ales în absența surselor de energie regenerabilă. Se evită generarea unei nevoi suplimentare de resurse pentru noi tipuri de materii prime/auxiliare. Pe de altă parte, nerealizarea înseamnă menținerea unui consum important de gaze naturale.
A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizant chimici , prin operațiunea indicativă • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare	+	Lipsa realizării implică reducerea consumului de resurse de apă și energie electrică, consum de materiale asociate procesului de electroliză pentru obținerea hidrogenului verde.

Aspectul de mediu **GESTIONAREA DEȘEURILOR**

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului , prin următoarele operațiuni: • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr , • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor <i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i>	+	Efecte pozitive, prin reducerea riscului de creștere a cantității de deșeuri industriale, chiar în condițiile aplicării principiului ierarhiei deșeurilor. Evitarea de generare a deșeurilor asimilabil menajere, respectiv de generare de presiuni suplimentare pentru facilitățile de gestionare a deșeurilor municipale
A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate , prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare <i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i>	+	Efecte pozitive din punctul de vedere al evitării generării de cantități mari de deșeuri electrice și electronice pe termen mediu și lung, pe fondul lipsei facilităților de gestionare a acestor tipuri de deșeuri la nivelul teritoriului județelor sau la nivel național.

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
<p>domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului; • Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată; • Servicii de acompaniere socio-profesională; • Creșterea capacității AJOFM de a actualiza permanent nevoile de formare în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională</p>		
<p>A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate, prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare</p> <p><i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i></p>	-	Efecte negative – lipsa îmbunătățirii condițiilor de viață.
<p>A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.</p>	-	Efecte negative – lipsa locurilor de muncă durabile.
<p>A5. Investiții productive în întreprinderi mari, prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: - Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici.</p>	-	Efecte negative – oportunități pierdute pentru asigurarea locurilor de muncă.
<p>A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel, prin operațiunea indicativă • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen)</p>	-	Efecte negative – menținerea unui nivel de emisii de poluanți cu efect asupra calității vieții/ lipsa unor măsuri de îmbunătățire a condițiilor de viață.
<p>A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici, prin operațiunea indicativă • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare</p>	-	Lipsa de măsuri care să ducă la îmbunătățirea calității vieții.

Aspectul de mediu **SĂNĂTATEA POPULAȚIEI**

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
<p>A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului, prin următoarele operațiuni: • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr; • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor</p> <p><i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i></p>	-	Lipsa de măsuri pentru creșterea nivelului de viață, pe fondul impactului socio-economic generat de acțiunile asociate tranziției climatice. Expunerea la factori externi de risc pentru sănătatea populației.
<p>A2. Sprijinirea tranziției forței de muncă/ Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă prin măsuri de investiții în actualizarea competențelor și / sau recalificarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și în servicii de asistență și în măsuri active de ocupare pentru acestea/ Îmbunătățirea situației forței de muncă din județ prin programe de perfecționare/recalificare, prin operațiunile indicative: • Formarea și reconversia profesională pentru ocupațiile cu nivel de pregătire de bază și mediu aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului; • Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată; • Servicii de companiere socio-profesională; • Creșterea capacității AJOFM de a actualiza permanent nevoile de formare în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională.</p>	-	Lipsa de măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și sănătatea populației, în lipsa unor beneficii oferite de sisteme moderne și eficiente de energie regenerabilă.
<p>A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate, prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare.</p> <p><i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i></p>	-	Lipsa de măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și sănătatea populației, în lipsa unor beneficii oferite de sisteme moderne și eficiente de energie regenerabilă. Efecte negative pe termen lung, ca urmare a menținerii unor surse de emisii de poluanți în aer/surse de producere a energiei cu impact important asupra calității aerului și implicit asupra sănătății populației din zonă.
<p>A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.</p>	-	Efecte negative asupra sănătății populației din zona de impact, ca urmare a menținerii unor surse de poluare.
<p>A5. Investiții productive în întreprinderi mari, prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: - Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de</p>	+	Efecte pozitive în absența unor efecte pe care producția de baterii reîncărcabile le poate avea asupra sănătății umane (a lucrătorilor) datorită metalelor grele toxice care intră în producția acestora.

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici.		
A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel , prin operațiunea indicativă • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hidrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen)	-	Efecte negative – menținerea unor niveluri de emisii de poluanți cu efect asupra sănătății.
A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici , prin operațiunea indicativă • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare	-	Efecte negative – lipsa implementării investiției pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici are efecte negative asupra sănătății - intensificarea factorilor externi de risc pentru sănătatea populației din zona de impact.

Aspectul de mediu **GESTIONAREA RISCURILOR DE MEDIU**

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului , prin următoarele operațiuni: • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr, • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor <i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i>	0/+	Fără efecte. Se menționează un efect pozitiv dacă se are în vedere că proiectele propuse a fi realizate în anumite domenii, în funcție de specificul proceselor și materiilor prime, pot intra în categoria activităților cu risc tehnologic.
A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate , prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare <i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i>	0/+	Fără efecte. Se menționează un efect pozitiv în lipsa realizării pentru cazul producției de hidrogen verde, dacă se are în vedere aspectul privind amplasarea facilităților de stocare/stoc tampon și afectarea resursei de apă pentru care trebuie asigurat debitul de servitute, mai ales în perioadele de secetă.
A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare , prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	-	Efecte negative – menținerea unor surse potențiale de generare de riscuri de mediu, respectiv păstrarea unui potențial de transfer al poluării de la siturile contaminate.
A5. Investiții productive în întreprinderi mari , prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: -Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrarea a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu	+	Efecte pozitive în cazul nerealizării – se elimină posibilitatea creșterii riscurilor antropice, tipul general de operațiuni indicative prevăzut pentru toate cele 6 județe,

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
<p>A5. Investiții productive în întreprinderi mari, prin operațiunile indicative</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: -Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici. 	<p>+</p> <p>+</p> <p>-</p>	<p>Efecte pozitive în lipsa realizării - fabricarea de baterii electrice necesită un consum mare de energie electrică.</p> <p>Efecte pozitive în lipsa realizării - producerea de hidrogen verde implică procesul de electroliză a apei - consum de energie important, ceea ce ar impune utilizarea de surse de energie regenerabilă.</p> <p>În cazul județului Galați, nerealizarea acțiunii conduce la un efect negativ, prin menținerea consumului de energie convențională și combustibili convenționali.</p>
<p>A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel, prin operațiunea indicativă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen) 	<p>+</p>	<p>Efecte pozitive în cazul nerealizării. Producția de hidrogen pentru utilizarea în cadrul tehnologiei DRI-EAF presupune creșterea consumului de energie convențională, dacă nu este asigurată din surse de energie regenerabilă.</p>
<p>A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici, prin operațiunea indicativă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare 	<p>-</p>	<p>Efecte negative în caz de nerealizare – nepromovarea/ nesuținerea de soluții tehnice care au ca obiectiv reducerea consumului de combustibili convenționali – gaze naturale.</p>

Aspectul de mediu PEISAJ

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
<p>A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului, prin următoarele operațiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr , • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor <p><i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i></p>	<p>0</p>	<p>Fără efecte.</p>
<p>A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate, prin următoarele operațiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare <p><i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i></p>	<p>0</p> <p>+</p>	<p>Fără efecte.</p> <p>Efect pozitiv dacă nu se realizează, dacă se are în vedere situația în care aspectul clădirilor publice ce ar fi supuse intervențiilor ar fi afectat.</p>

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare , prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.	-	În lipsa implementării acțiunilor cu privire la remedierea terenurilor contaminate și a reconversiei imobilelor industriale dezafectate, se mențin în peisaj construcții/amplasamente industriale abandonate, perpetuându-se un peisaj afectat de terenuri degradate, modificări ale reliefului, terenuri devenite inutilizabile în alte scopuri.
A5. Investiții productive în întreprinderi mari , prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: -Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici.	0	Fără efecte.
A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel , prin operațiunea indicativă • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen)	0	Fără efecte.
A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici , prin operațiunea indicativă • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare	0	Fără efecte.

Aspectul de mediu **PATRIMONIUL CULTURAL ȘI ISTORIC**

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului , prin următoarele operațiuni: • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr , • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor <i>Utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare</i>	0	Fără efecte. Concepția programului implică respectarea valorilor de patrimoniu, autoritățile de implementare fiind responsabile pentru gestionarea modului de intervenție în relație cu patrimoniului cultural.
A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate , prin următoarele operațiuni: • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie; • Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare	+ 0	Efecte pozitive – se evită riscul afectării elementelor constructive aferente clădirilor publice. Fără efecte în cazul nerealizării operațiunilor privind acoperișurile solare la nivel de gospodărie și al dezvoltării transportului public verde.

Acțiune propusă prin POTJ	Efecte în lipsa realizării	Comentarii
<p>pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare</p> <p><i>În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.</i></p>		
<p>A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, prin operațiunea de • reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.</p>	-	Nerecuperarea unor imobile din patrimoniul industrial.
<p>A5. Investiții productive în întreprinderi mari, prin operațiunile indicative • Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor; • Județul Galați: -Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați (achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor); - Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici.</p>	0 +	Fără efecte. Efect pozitiv în cazul nerealizării prin evitarea riscului de amplasare necorespunzătoare a noilor infrastructuri de dezvoltare.
<p>A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel, prin operațiunea indicativă • Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați (Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen)</p>	0	Fără efecte.
<p>A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici, prin operațiunea indicativă • Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare</p>	0	Fără efecte.

4 Caracteristicile de mediu ale zonelor posibil a fi afectate semnificativ de implementarea POTJ 2021-2027

Arealele vizate de POTJ 2021-2027 include cele șase județe ale României, identificate ca fiind afectate semnificativ de atingerea obiectivelor privind neutralitatea climatică: Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și Mureș. Suprafața ocupată de aceste județe este relativ semnificativă, reprezentând 15% din teritoriul României.

Calitatea aerului

Calitatea aerului este condiționată atât de caracteristicile climatologice cât și de sursele de poluare existente, descrise în capitolele precedente. Având în vedere distribuția spațială a teritoriilor analizate, pentru județele Gorj, Hunedoara și Dolj se va manifesta o cumulare a efectelor prin influențe asupra nivelului de fond regional al poluanților chiar dacă există bariere geografice pe anumite zone, în timp ce pentru județele Galați, Prahova și Mureș se vor resimți efecte la nivel individual al fiecărui județ.

Se remarcă pentru toate teritoriile, cu excepția județului Prahova tendința de creștere a nivelului de oxizi de azot, CO și de PM10, în diverse stații de monitorizare a calității aerului din fiecare județ, ceea ce sugerează o creștere a aportului surselor difuze de ardere.

Contribuția tipurilor de acțiuni pentru dezvoltarea sau înființarea de unități productive va avea ca efect creșterea emisiilor de poluanți, în timp ce tipurile de acțiuni pentru stimularea utilizării surselor de energie regenerabilă și a transportului fără carburanți convenționali va avea un efect de reducere a emisiilor de poluanți. În orice caz, emisiile specifice proceselor de producție, dacă nu privesc procesele de ardere, nu vor fi atenuate de utilizarea surselor de energie regenerabilă.

Balanța acestor efecte va depinde de dimensiunea finanțării fiecărui tip de acțiuni.

Efecte relativ reduse, dar pozitive pe termen lung, pentru reducerea nivelului de PM10 și PM2.5 va avea tipul de acțiuni de decontaminare/reconversie a siturilor contaminate. Pe perioada lucrărilor vor fi remarcate accentuări ale emisiilor de particule în suspensie.

Investițiile la Liberty Galați și AZOMUREȘ vor avea ca efect reducerea nivelului local de CO și de particule în suspensie.

Calitatea apelor

Starea apelor de suprafață este apreciată din punct de vedere al stării ecologice/ potențialului ecologic, cât și al stării chimice. Numeroase cursuri de apă au suferit intervenții importante (baraje, îndiguiuri, regularizări) care au determinat modificări ale potențialului ecologic, peste care s-au suprapus deversări de ape uzate epurate necorespunzător sau scurgeri accidentale de poluanți care afectează chimismul acestor ape.

Evaluarea calității cursurilor de apă se face pe baza datelor obținute în urma monitorizării periodice dar, din păcate, doar porțiuni ale cursurilor de apă sunt incluse în programul de monitorizare astfel că o evaluare completă este dificil de realizat. Conform datelor disponibile (la nivelul anilor 2018-2021), prezentate detaliat în capitolele precedente, apele de suprafață prezintă diferențe vizibile de calitate, în funcție de bazinul hidrografic analizat, dar și pe diferite sectoare din cadrul aceluiași bazin hidrografic. În general, conform rapoartelor anuale privind starea mediului pentru fiecare din cele 6 județe, apa de suprafață prezintă o stare ecologică/ potențial ecologic și stare chimică preponderent bună, dar pentru nici unul din sectoarele monitorizate nu a fost raportată o stare ecologică foarte bună.

În general, starea corpurilor de apă subterană din cele 8 spații/ bazine hidrografice analizate se prezintă într-o stare calitativă și cantitativă bună.

Tipurile de operațiuni și domeniile subiacente Acțiunilor A1, A3, A5, A6 și A7 determină în mod generic presiuni de ordin calitativ și cantitativ asupra surselor de apă de suprafață, unele dintre aceste operațiuni fiind sub risc în cazul manifestării secetei hidrologice.

Aceste tipuri de activități pot afecta cursurile de apă cu debite mici în absența unei analize bine fundamentate, necesară încă de la deschiderea platformelor de finanțare, prin solicitarea de către autoritatea de management de studii de specialitate.

De asemenea, se poate menționa presiunea exercitată de aceste tipuri de acțiuni asupra infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare și a receptorilor, precum și necesitatea dezvoltării unei infrastructuri suplimentare.

Sol și utilizarea terenurilor

După cum s-a prezentat în capitolul precedent (cap. 3.1.11), Agenția Națională de Protecția Mediului, prin intermediul unităților subordonate, monitorizează permanent calitatea solului și modul de folosință al terenurilor în conformitate cu indicatorii cuprinși în programul *Corine Land Cover Copernicus*. Principalii factorii care determină alterarea calității solurilor dintr-o zonă sunt de natură economică (dezvoltare agresivă, nesustenabilă, a industriei și agriculturii), dar și depozitarea neconformă a deșeurilor provenite atât de la populație cât și din industrie.

În general, din suprafață totală a fondului funciar din fiecare județ, peste 50% (chiar 79% în cazul județului Dolj) este reprezentată de terenuri având folosință agricolă. Diferența este reprezentată de terenuri cu folosință neagră agricolă care include atât, construcții civile și industriale, rețele de drumuri și cai ferate, sau terenuri degradate și neproductive, dar și păduri, pășuni, lacuri și bălți, sau alte ape de suprafață. Doar în cazul județului Gorj, suprafața agricolă reprezintă aproximativ 42,65%, iar în cazul județului Hunedoara suprafața agricolă este și mai redusă reprezentând doar 38,62% din teritoriul ocupat. Trebuie subliniat însă că, în cazul județului Hunedoara, relieful are o contribuție determinată asupra folosinței terenului, ponderea redusă a terenurilor agricole fiind compensată de proporția ridicată a pădurilor și vegetației forestiere (52,92%) care acoperă pantele munților.

Din punct de vedere calitativ, solul din cele 6 județe se încadrează dominant în clasa de fertilitate moderată (clasa III-a de bonitate) și slabă sau foarte slabă (clasa IV-a și a V-a de bonitate). O situație mai bună se observă în cazul județului Prahova unde suprafețele încadrate la clasa de fertilitate bună și foarte bună (clasa I-a și II-a), cumulată depășesc 26,36% din suprafața terenului agricol, urmat de județul Galați unde se ajunge până la 20,89%.

În prezentarea situației existente, terenurile degradate și neproductive ocupă: Prahova – 4% din suprafața totală, Hunedoara -3,95% și județul Gorj -3,48%. Terenurile degradate au rezultat în principal ca urmare a depozitării necontrolate a deșeurilor industriale (miniere, petroliere, metalurgice, chimice etc.), dar și a celor menajere și agricole sau asociate unor lucrări de îmbunătățiri funciare.

Aceste terenuri degradate/ poluate se regăsesc în fie în situația de a fi remediate/ reconvertite pentru activități viitoare, fie în situația amplificării problemei deșeurilor industriale, în funcție de corelarea activităților planificate prin programele pentru situri contaminate/potențial contaminate cu acțiunile POTJ.

Se remarcă diferențe semnificative ale modului de utilizare a terenurilor între cele 6 județe, dar toate au în comun presiunea exercitată de extinderea suprafețelor intravilane ceea ce conduce la conversia terenurilor în scopul dezvoltării urbane. Schimbarea modului de utilizare a terenurilor determină fragmentarea habitatelor care pot suferi modificări ireversibile. Cu toate acestea, până în momentul de față nu au fost convertite suprafețe mari de teren la folosință intravilan, fiind înregistrate chiar modificări benefice minore în unele cazuri (împăduriri, remedieri ale unor situri contaminate), dar presiunea extinderii urbane vizează în special zone situate în vecinătatea ariilor protejate, care coroborate cu funcțiunile conexe (conexiuni la utilități, circulație, depozitare și eliminare deșeurii) pot afecta semnificativ habitatele.

Biodiversitate

Fragmentarea ecosistemelor sau habitatelor este fenomenul prin care în locul în care înainte a existat un habitat de extindere mare, continuă, se formează mai multe petece de habitate de dimensiuni reduse (Wilcove et al. 1986). Habitatatele sunt înconjurate de un mediu care diferă de caracteristicile habitatului inițial, care pot include drumuri, cursuri de apă, zone antropizate, halde de steril etc.

Migrația între aceste habitate este posibilă pentru unele specii, pentru altele însă este împiedicată total sau parțial. Această situație influențează prin două căi populațiile existente în această zonă, respectiv prin reducerea suprafeței totale a habitatului inițial este influențată negativ mărimea populațiilor și crește semnificativ șansa de dispariție a acestora și pe de altă parte așezarea fragmentelor rezultate și sistemele complexe de legături între acestea influențează activitatea de migrație sau dispersie a populațiilor. Fragmentarea habitatelor nu este datorată exclusiv activității umane directe, a schimbării categoriilor de folosință sau a investițiilor infrastructurale, adeseori procesul de degradare generală a habitatelor conduce la un grad mai ridicat de fragmentare. Diversitatea biologică este într-o continuă amenințare datorită intensificării activităților economice ce exercită presiuni puternice asupra mediului.

Presiunile antropice se manifestă prin creșterea gradului de ocupare a terenurilor, a numărului populației, dezvoltarea agriculturii și economiei, modificarea peisajelor și a ecosistemelor, distrugerea spațiului natural, utilizarea nerațională a solului, supra concentrarea activităților pe zone sensibile cu valoare ecologică ridicată. Deteriorarea capitalului natural este un proces real cu manifestării complexe pe termen lung și cu o evoluție ce este dependentă de ritmul, formele și amploarea dezvoltării sistemelor socio-economice. Modificarea antropică a habitatelor are loc mai ales prin conversia terenurilor agricole, urbanizare, poluare, despăduriri.

Principalele cauze care determină modificarea structurilor habitatelor sunt reprezentate de:

- dezvoltarea zonelor rezidențiale;
- tăieri ilegale de arbori;
- poluarea apelor de suprafață, subterane și a solului cu produse petroliere sau apă sărată, ape menajere, deșeuri;
- modificarea morfologiei terenurilor datorită activității de exploatare a unor resurse minerale (cariere, balastiere);
- schimbarea categoriei de folosință a terenurilor (extinderea intravilanului, scoaterea temporară sau definitivă din circuitul silvic);
- aplicarea necorespunzătoare a tehnologiilor agricole;
- folosirea pesticidelor;
- turismul necontrolat în zonele de agrement.

Diversificarea și globalizarea activităților umane (activităților economice) generează deteriorarea accelerată a capitalului natural din cauza presiunii puternice asupra mediului, fiind necesare măsuri de protecție și conservare a diversității biologice.

Referitor la amplasamentul suprafețelor de teren aferente regiunilor biogeografice, menționăm că acestea sunt influențate de către relief și altitudine. Gradul de urbanizare sau de utilizare a suprafețelor de teren influențează repartiția ariilor naturale protejate. Acest lucru se poate explica prin suprafețele mari de teren utilizate în trecutul istoric, dar și în prezent, ca terenuri agricole pentru care a fost necesară reconversia acestora din pajiști, fânețe, păduri, zone umede în terenuri pe care se poate practica agricultura. Același lucru se poate aprecia și despre terenurile utilizate în trecutul istoric ca pajiști, fânețe, păduri în zone industriale (ex.: de exploatare a lignitului). Și așezările umane (rurale sau urbane) au presupus același tip de lucrări, astfel că de-a lungul timpului s-au pierdut numeroase zone sălbatice sau naturale. Presiunile antropice se manifestă și în prezent. Extinderile intravilanului și rețelelor de drumuri și nevoile tot mai crescute de a asigura necesarul de hrană a populației încă produc efecte prin reconversia terenurilor.

Având în vedere că POTJ poate finanța tipuri de acțiuni/operațiuni în întreaga sa arie de implementare, există posibilitatea ca acestea să se desfășoare în vecinătatea sau în interiorul unor arii naturale protejate sau de interes comunitar. Mai mult, programul nu are la acest moment în componența sa o listă de astfel de tipuri de intervenții/lucrări predefinite și nici nu se cunosc intențiile viitorilor beneficiari de a aplica în vederea finanțării acestora. Listele cu ariile naturale protejate și cele de interes comunitar au fost prezentate, într-o secțiune anterioară (subcapitolul 3.1.5), estimarea efectelor fiind evaluată în consecință.

Ariile de acoperire a tipurilor de acțiuni/ operațiuni propuse prin POTJ și analiza succintă a efectelor acestora asupra aspectului de mediu biodiversitate sunt prezentate în cele ce urmează.

Prioritatea P1: Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Gorj

Arie de acoperire: Prioritatea 1 vizează Bazinul carbonifer Motru-Rovinari, Albeni-Târgu Cărbunești și Schela, și comunitățile marginalizate identificate în Atlasul comunităților marginalizate actualizat.

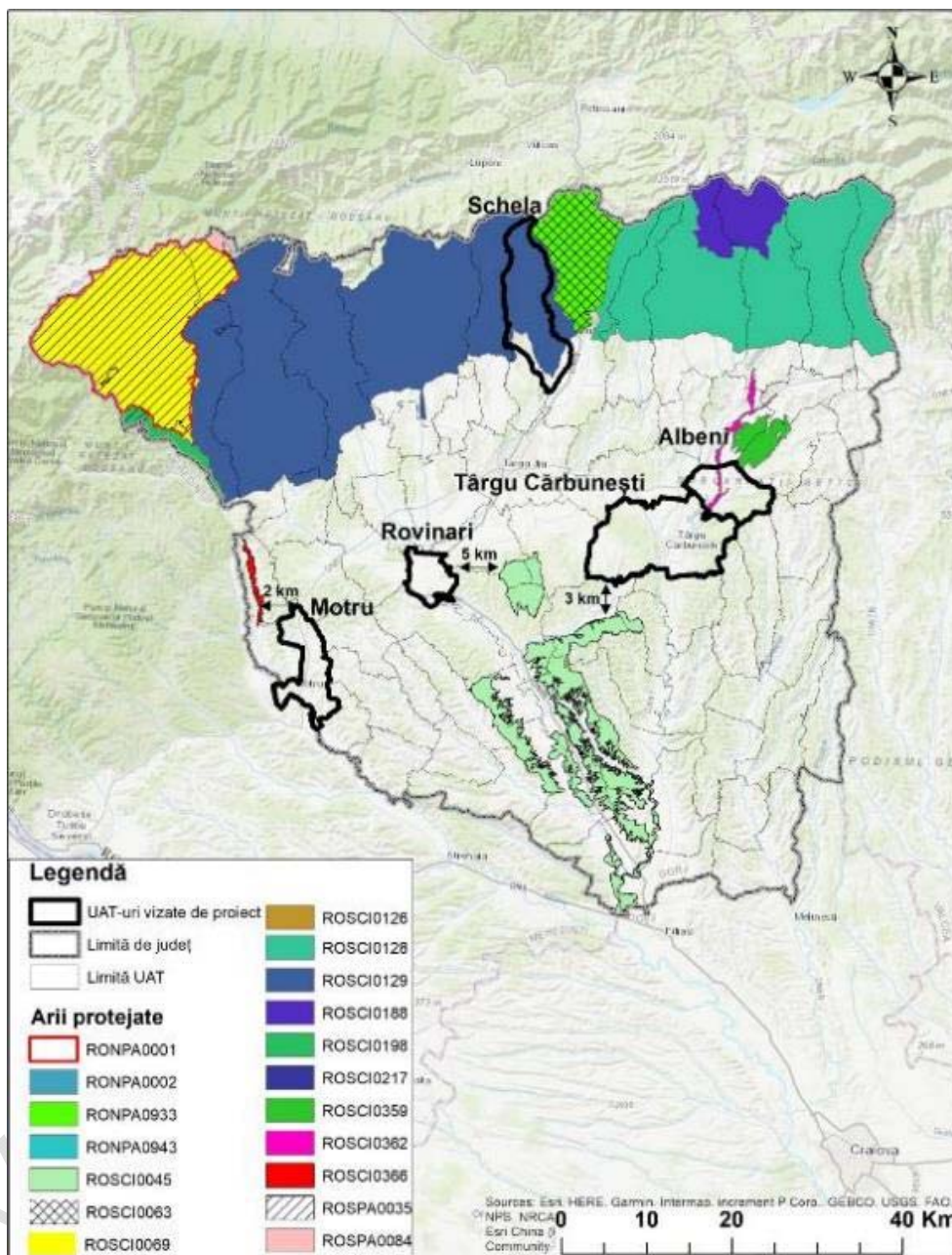

Figura 4-1: Aria de acoperire aferentă Priorității 1 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

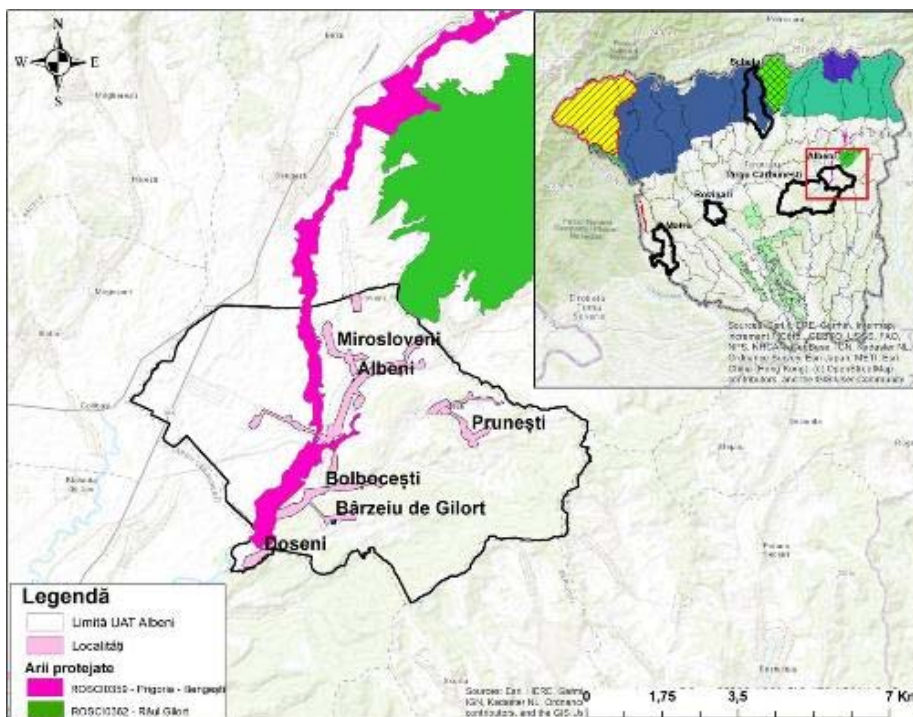

Figura 4-2: Aria de acoperire aferentă Priorității 1- UAT Albeni în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

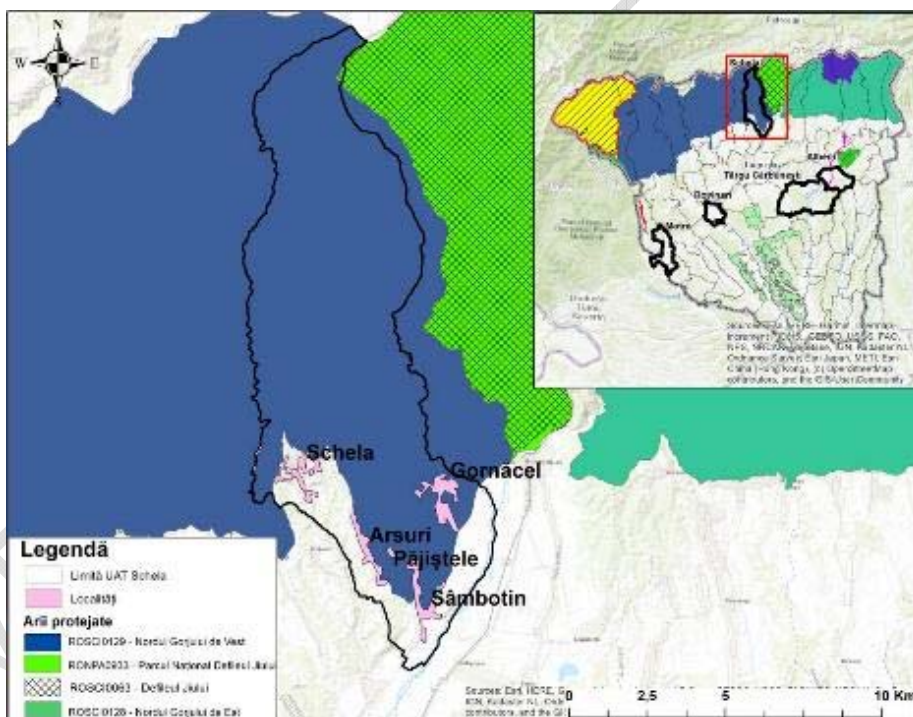

Figura 4-3: Aria de acoperire aferentă Priorității P1 – UAT Schela în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

Tipuri de acțiuni propuse în cadrul Priorității P1:

A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate, cu excepția parcurilor industriale și altor structuri de sprijinire a afacerilor. Dezvoltarea parcurilor industriale se recomandă a se realiza în intravilanul localităților, unde sunt asigurate o serie de utilități. Cu excepția UAT -urilor Schela și Albeni, restul de UAT-uri vizate de Program nu sunt intersectate de arii naturale protejate și nu pot aduce potențiale efecte negative.

Pentru UAT Schela și Albeni se recomandă, în cazul în care se alege a se implementa dezvoltarea de parcuri industriale, să se realizeze Studiul de evaluare adecvată la nivel de proiect.

A2 – Sprijinirea tranziției forței de muncă

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate.

A3 – Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă

Acest tip de acțiune se referă la implementarea de potențiale proiecte pe locații deja existente, în intravilan, astfel încât nu produce un impact negativ asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.

A4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare

Acest tip de acțiune poate aduce beneficii zonelor în care poate fi implementată prin reabilitarea siturilor dezafectate, care pot fi și în interiorul ariilor naturale protejate. Astfel, habitatele se pot extinde, în zonele siturilor dezafectate și reabilite, iar acest lucru poate crește abundența de specii și în arealul respectiv.

A5 – Investiții productive în întreprinderi mari

Acest tip de acțiune se referă la crearea de unități mari de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor. În conținutul Programului, acest tip de acțiune nu este dispusă spațial, astfel încât recomandăm ca unitățile să fie amplasate în UAT -urile care nu se intersectează cu rețeaua de arii naturale protejate. Se va ține seama și de proximitatea de zonele de alimentare cu materii prime, care nu sunt, în prezent detaliate și nici localizate.

Recomandăm efectuarea de studii de fezabilitate pentru a se analiza posibilitatea de implementare a respectivelor acțiuni într-o unitate teritorială, așa cum va reieși din analiza cost-beneficiu. Pentru UAT Schela și Albeni se recomandă, în cazul în care se alege a se dezvolta mari unități de producție, să se realizeze Studiul de evaluare adecvată la nivel de proiect.

Prioritatea P2: Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Hunedoara

Aria de acoperire: Prioritatea 2 vizează zonele defavorizate Valea Jiului, Brad și Hunedoara cf. studiului Disparități teritoriale în România (2021). De asemenea, sunt vizate prioritar și comunitățile marginalizate conform Atlasului comunităților marginalizate actualizat.

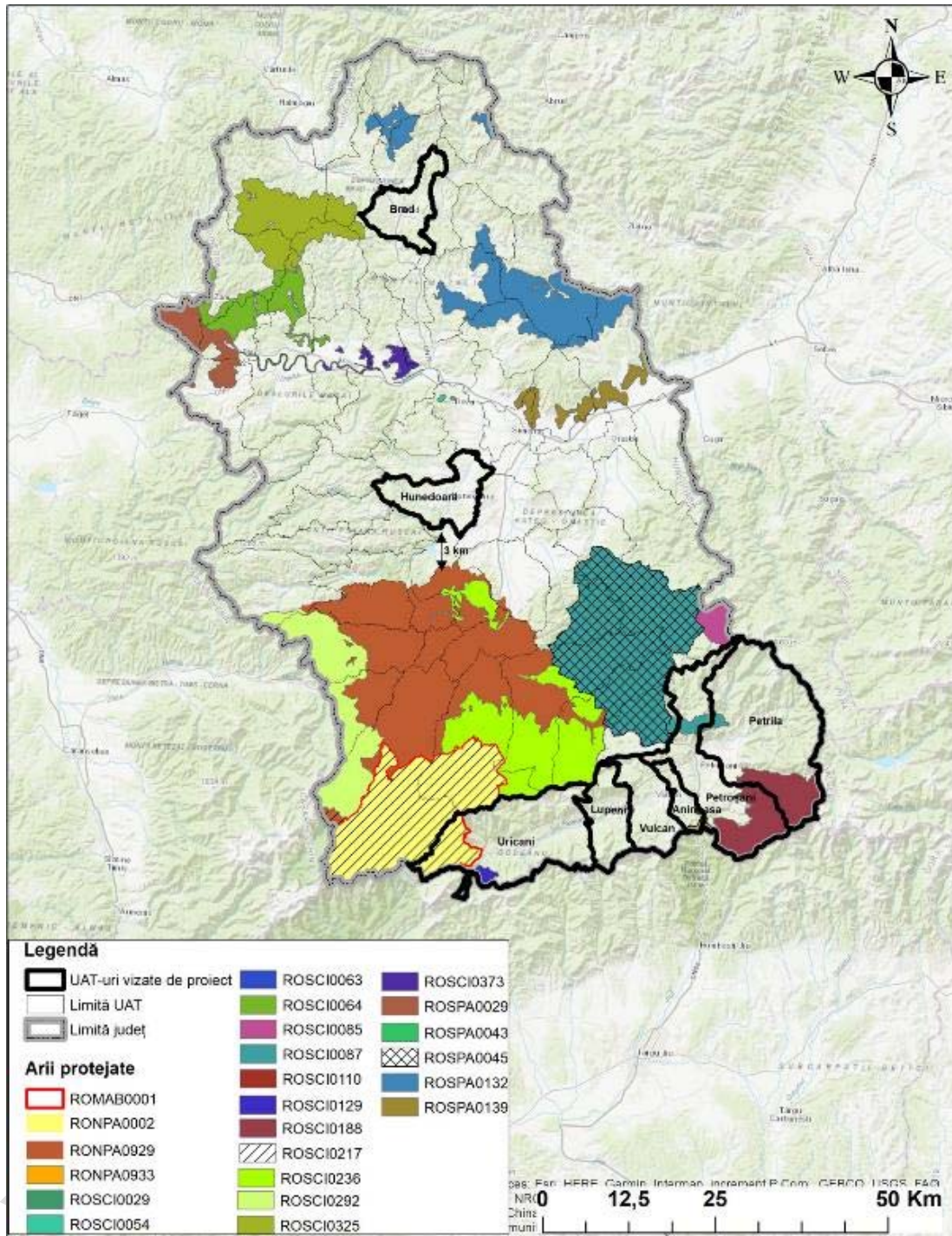

Figura 4-4: Aria de acoperire aferentă Priorității 2 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

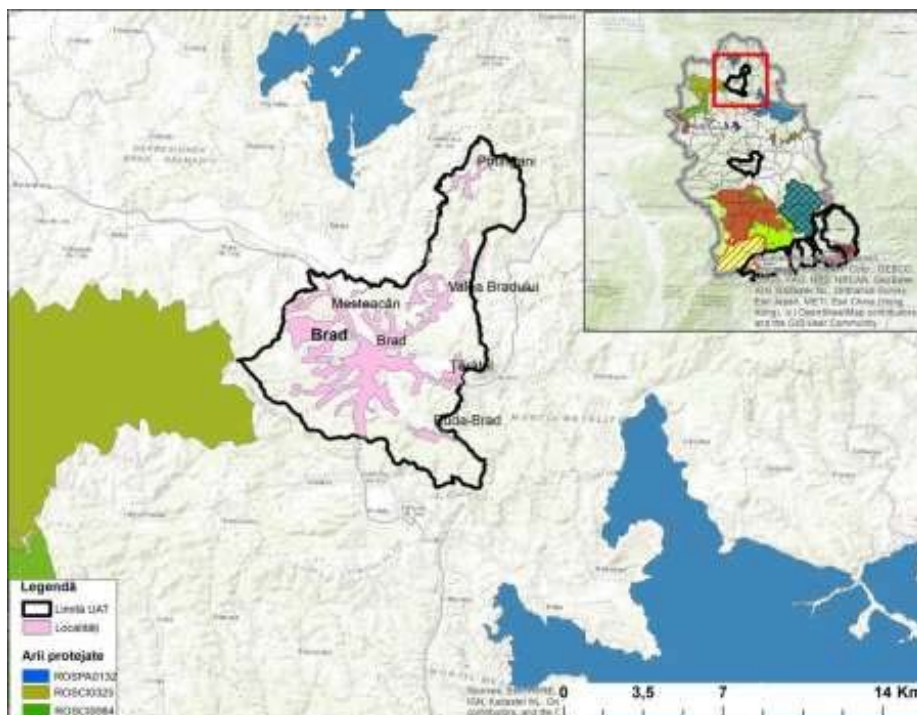

Figura 4-5: Aria de acoperire aferentă Priorității 2- UAT Brad în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

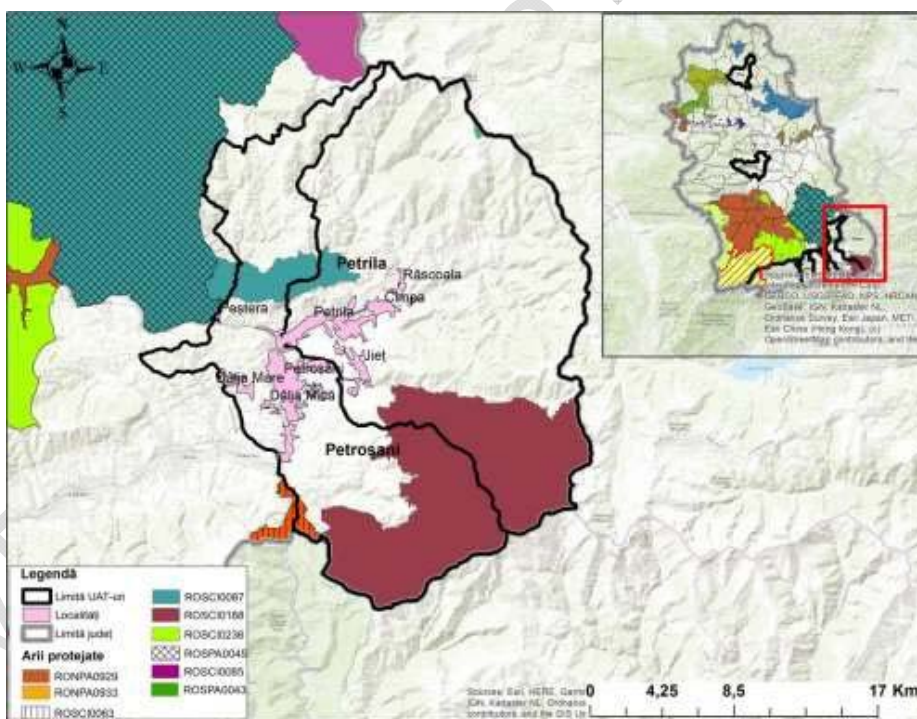

Figura 4-6: Aria de acoperire aferentă Priorității 21- UAT-urile Petroșani și Petrila în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

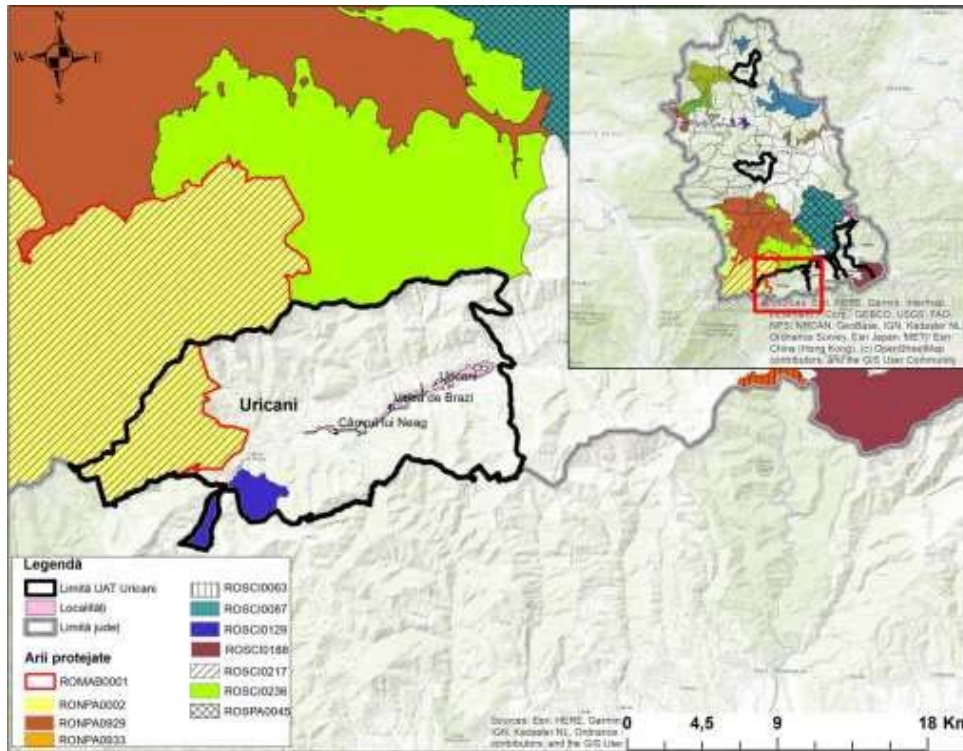

Figura 4-7: Aria de acoperire aferentă Priorității 2- UAT Uricani în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

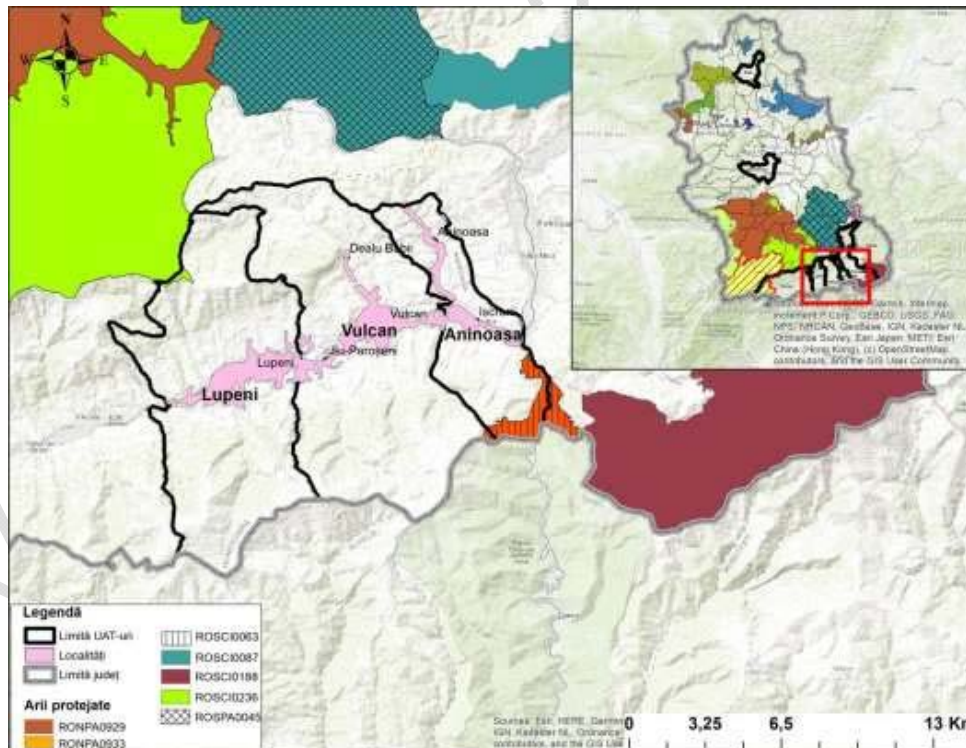

Figura 4-8: Aria de acoperire aferentă Priorității 2- UAT-uri Lupeni, Vulcan și Aninoasa în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

Tipuri de acțiuni propuse în cadrul Priorității P2:

A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate, cu excepția parcurilor industriale și altor structuri de sprijinire a afacerilor. Dezvoltarea parcurilor industriale se recomandă a se realiza în intravilanul localităților, unde sunt asigurate o serie de utilități. Cu excepția UAT -urilor Petroșani, Petrița, Uricani, Aninoasa, restul de UAT- uri vizate de Program nu sunt intersectate de arii naturale protejate și nu pot aduce potențiale efecte negative.

Pentru UAT Petroșani, Petrița, Uricani, Aninoasa se recomandă, în cazul în care se alege a se implementa dezvoltarea de parcuri industriale, să se realizeze Studiul de evaluare adecvată la nivel de proiect, în funcție de amplasarea proiectului în raport cu ariile naturale protejate.

A2 – Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă prin măsuri de investiții în actualizarea competențelor și / sau recalificarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și în servicii de asistență și în măsuri active de ocupare pentru acestea

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate.

A3 – Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile

Acest tip de acțiune se referă la implementarea de potențiale proiecte pe locații deja existente, în intravilan, astfel încât nu produce un impact negativ asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.

A4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare

Acest tip de acțiune poate aduce beneficii zonelor în care poate fi implementată prin reabilitarea siturilor dezafectate, care pot fi și în interiorul ariilor naturale protejate. Astfel, habitatele se pot extinde, în zonele siturilor dezafectate și reabilite, iar acest lucru poate crește abundența de specii și în arealul respectiv.

A5 – Investiții productive în întreprinderi mari în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor cu identificarea prealabilă a acestora în PTTJ

Acest tip de acțiune se referă la crearea de unități mari de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor. În conținutul Programului, acest tip de acțiune nu este dispusă spațial, astfel încât recomandăm ca unitățile să fie amplasate în UAT -urile care nu se intersectează cu rețeaua de arii naturale protejate. Se va ține seama și de proximitatea de zonele de alimentare cu materii prime, care nu sunt, în prezent detaliate și nici localizate.

Recomandăm efectuarea de studii de fezabilitate pentru a se analiza posibilitatea de implementare a respectivelor acțiuni într-o unitate teritorială, așa cum va reieși din analiza cost-beneficiu. Pentru UAT Petroșani, Petrița, Uricani, Aninoasa se recomandă, în cazul în care se alege a se dezvolta mari unități de producție, să se realizeze Studiul de evaluare adecvată la nivel de proiect.

Prioritatea P3: Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Dolj

Aria de acoperire: Prioritatea 3 vizează UAT Craiova și UAT Ișalnița

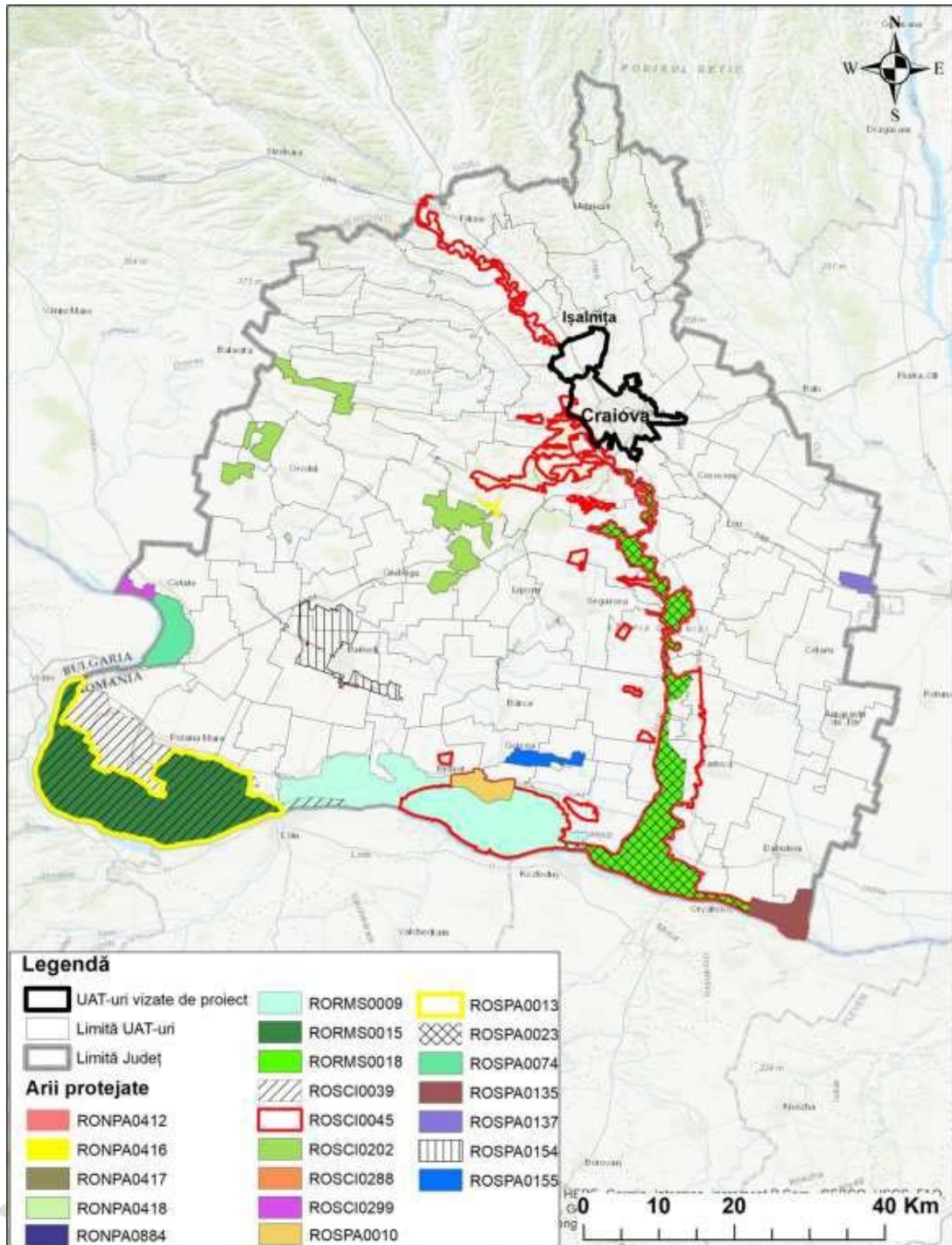

Figura 4-9: Aria de acoperire aferentă Priorității 3 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

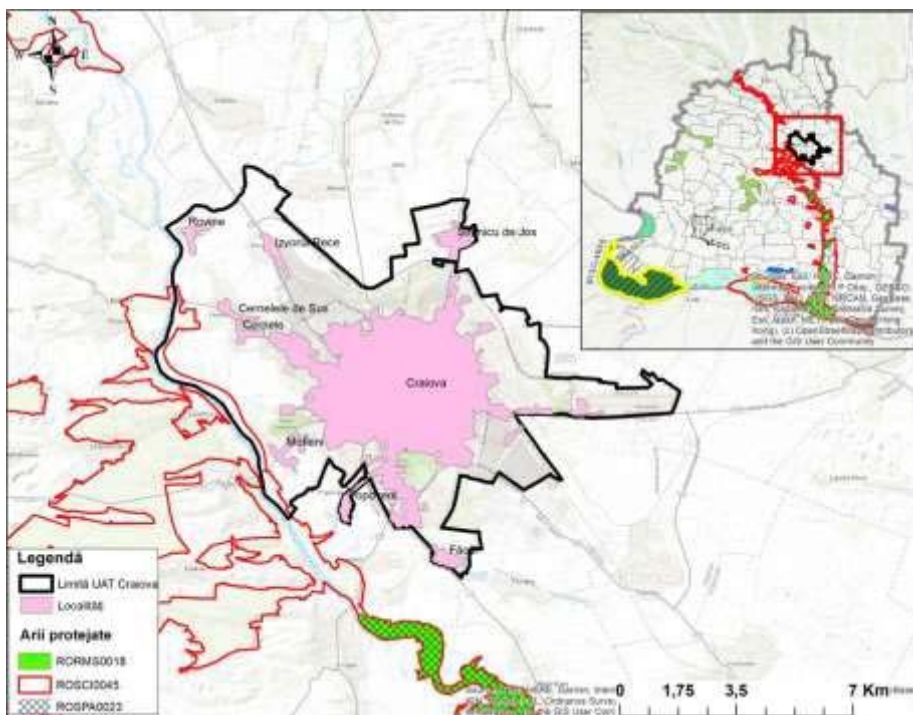

Figura 4-10: Aria de acoperire aferentă Priorității 3- UAT Craiova în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

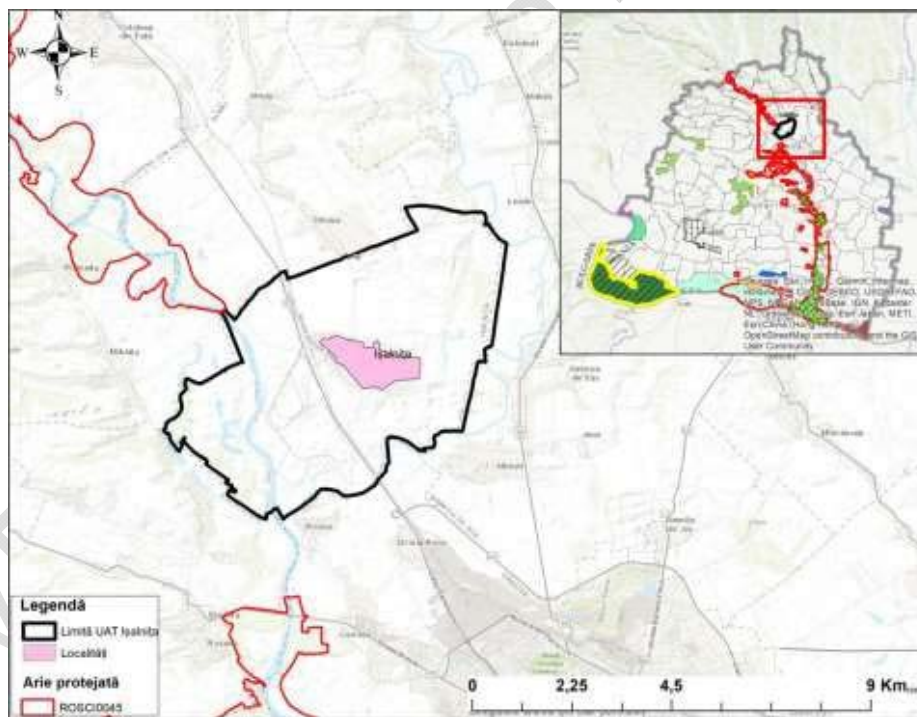

Figura 4-11: Aria de acoperire aferentă Priorității 3- UAT Ișalnița în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

Tipuri de acțiuni propuse în cadrul Priorității P3:

A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate, cu excepția parcurilor industriale și altor structuri de sprijinire a afacerilor. Dezvoltarea parcurilor industriale se recomandă a se realiza în intravilanul localităților, unde sunt asigurate o serie de utilități.

Cu excepția UAT Craiova, UAT Ișalnița vizat de Program nu este intersectat de arii naturale protejate și nu pot aduce potențiale efecte negative.

Pentru UAT Craiova se recomandă, în cazul în care se alege a se implementa dezvoltarea de parcuri industriale, să se realizeze Studiul de evaluare adecvată la nivel de proiect, în funcție de amplasarea proiectului în raport cu ariile naturale protejate.

A2 – Îmbunătățirea situației forței de muncă din județ prin programe de perfecționare/recalificare

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate.

A3 – Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă

Acest tip de acțiune se referă la implementarea de potențiale proiecte pe locații deja existente, în intravilan, astfel încât nu produce un impact negativ asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.

A4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare

Acest tip de acțiune poate aduce beneficii zonelor în care poate fi implementată prin reabilitarea siturilor dezafectate, care pot fi și în interiorul ariilor naturale protejate. Astfel, habitatele se pot extinde, în zonele siturilor dezafectate și reabilite, iar acest lucru poate crește abundența de specii și în arealul respectiv.

A5 – Investiții productive în întreprinderi mari în domeniile identificate la nivelul PTTJ, cu includerea prealabilă a acestora în planul teritorial

Acest tip de acțiune se referă la investiții în unități mari de producție. În conținutul Programului, acest tip de acțiune nu este dispusă spațial, astfel încât recomandăm ca unitățile să fie amplasate în UAT -urile care nu se intersectează cu rețeaua de arii naturale protejate. Se va ține seama și de proximitatea de zonele de alimentare cu materii prime, care nu sunt, în prezent detaliate și nici localizate.

Recomandăm efectuarea de studii de fezabilitate pentru a se analiza posibilitatea de implementare a respectivelor acțiuni într-o unitate teritorială, așa cum va reieși din analiza cost-beneficiu. Pentru UAT Craiova se recomandă, în cazul în care se alege a se dezvolta mari unități de producție, să se realizeze Studiul de evaluare adecvată la nivel de proiect.

Prioritatea P4: Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Galați

Aria de acoperire: Prioritatea 4 vizează UAT Galați.

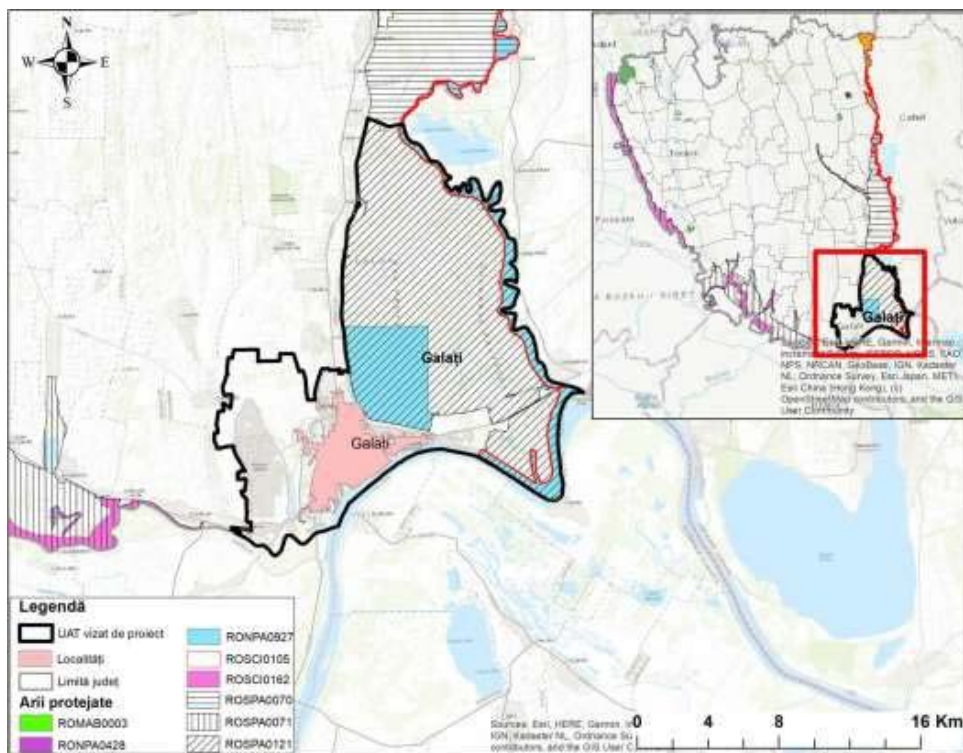

Figura 4-13: Aria de acoperire aferentă Priorității 4 - UAT Galați în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

Tipuri de acțiuni propuse în cadrul Priorității P4:

A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate, cu excepția parcurilor industriale și altor structuri de sprijinire a afacerilor. Dezvoltarea parcurilor industriale se recomandă a se realiza în intravilanul localităților, unde sunt asigurate o serie de utilități.

A2 – Sprijinirea tranziției forței de muncă

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate.

A3 – Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă

Acest tip de acțiune se referă la implementarea de potențiale proiecte pe locații deja existente, în intravilan, astfel încât nu produce un impact negativ asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.

A4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare

Acest tip de acțiune poate aduce beneficii zonelor în care poate fi implementată prin reabilitarea siturilor dezafectate, care pot fi și în interiorul ariilor naturale protejate. Astfel, habitatele se pot extinde, în zonele siturilor dezafectate și reabilite, iar acest lucru poate crește abundența de specii și în arealul respectiv.

A5 – Investiții productive în întreprinderi mari

Acest tip de acțiune se referă la investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați și investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici. Localizarea acestor tipuri de investiții se realizează pe amplasamente deja existente, cu profil industrial, unde anterior s-au derulat activități similare în domeniul naval.

A6 – Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel

Acest tip de acțiune se referă la investiții în unitatea de producție Liberty Galați. Investiția se va realiza pe un amplasament industrial, deja existent, cu rolul de a reduce poluarea cu emisii GES. Acest tip de investiție nu aduce prejudicii rețelei de arii naturale protejate.

Prioritatea P5: Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Prahova

Aria de acoperire: Prioritatea 5 vizează 8 UAT-uri din cadrul județului, și anume: Filipeștii de Pădure, Băicoi, Boldești-Scăeni, Ceptura, Urlați, Valea Călugărească, Ploiești și Brazi.

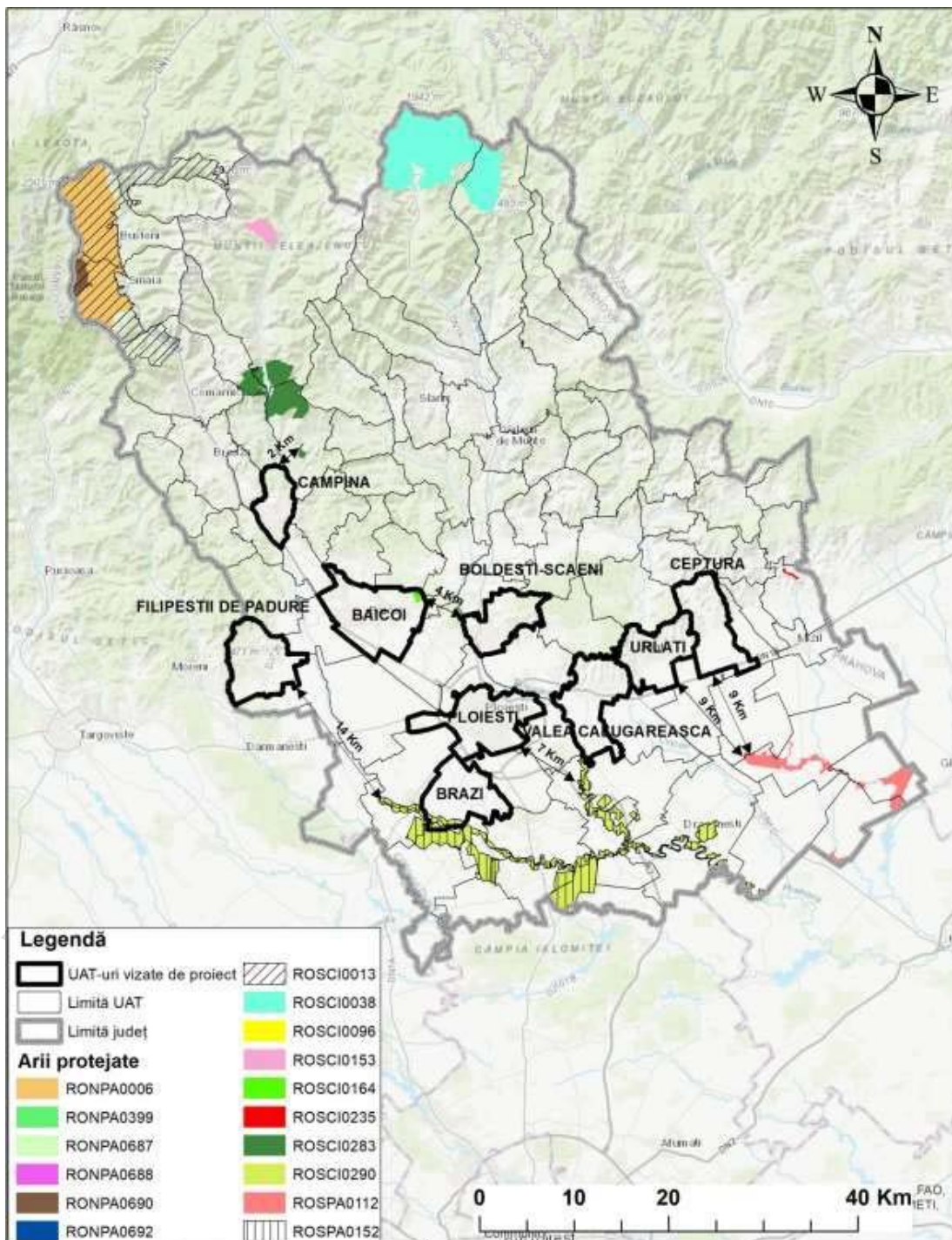

Figura 4-14: Aria de acoperire aferentă Priorității 5 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

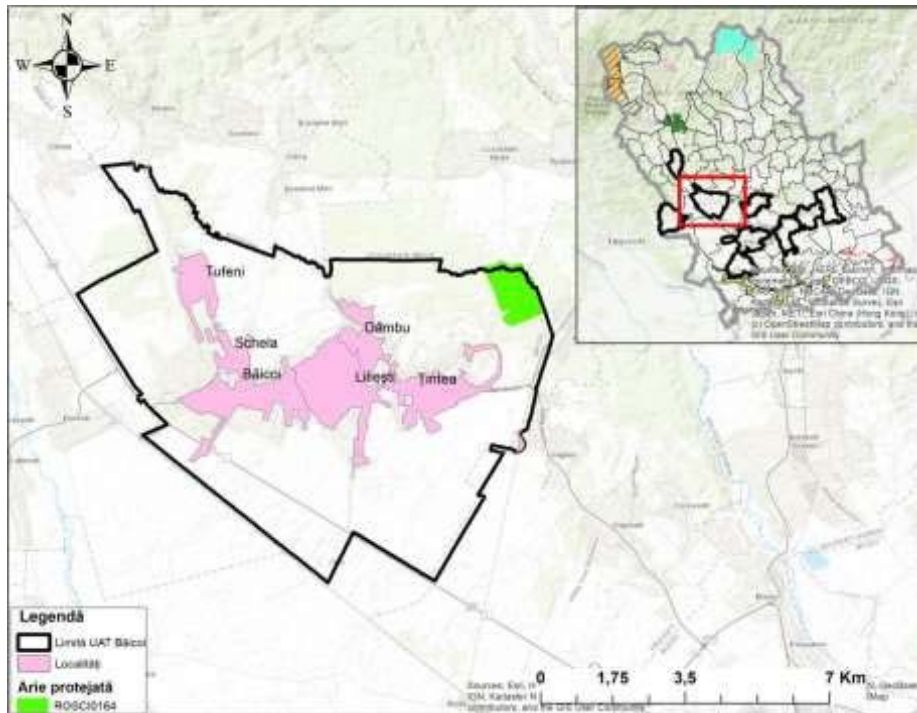

Figura 4-15: Aria de acoperire aferentă Priorității 5 - UAT Băicoi în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

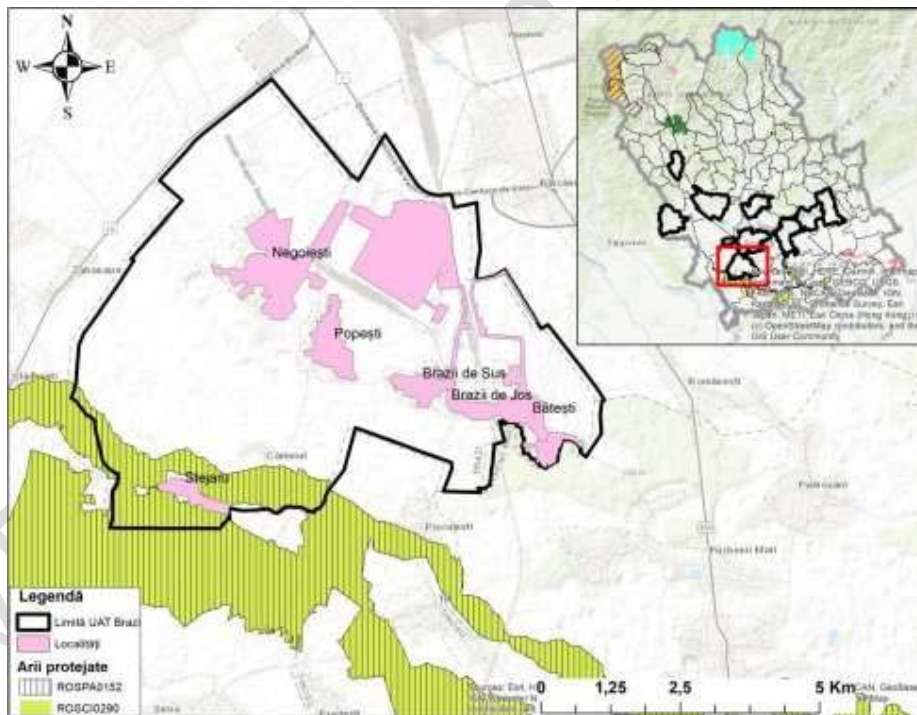

Figura 4-16: Aria de acoperire aferentă Priorității 5- UAT Brazi în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

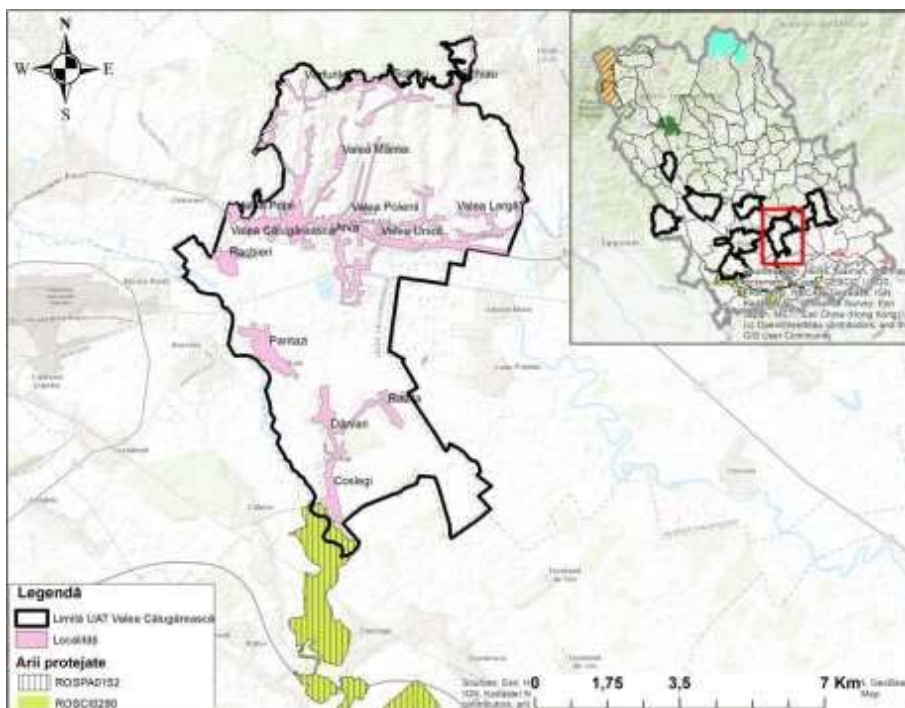

Figura 4-17: Aria de acoperire aferentă Priorității 5 - UAT Valea Călugărească în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

Tipuri de acțiuni propuse în cadrul Priorității P5:

A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate, cu excepția parcurilor industriale și altor structuri de sprijinire a afacerilor. Dezvoltarea parcurilor industriale se recomandă a se realiza în intravilanul localităților, unde sunt asigurate o serie de utilități. Amplasarea proiectelor vor viza teritoriile care nu sunt ocupate de situri Natura 2000 (care ocupă suprafețe mici din UAT-urile Băicoi, Brazi și Valea Călugărească).

A2 – Sprijinirea tranziției forței de muncă

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate.

A3 – Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate

Acest tip de acțiune se referă la implementarea de potențiale proiecte pe locații deja existente, în intravilan, astfel încât nu produce un impact negativ asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.

A4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare

Acest tip de acțiune poate aduce beneficii zonelor în care poate fi implementată prin reabilitarea siturilor dezafectate, care pot fi și în interiorul ariilor naturale protejate. Astfel, habitatele se pot extinde, în zonele siturilor dezafectate și reabilite, iar acest lucru poate crește abundența de specii și în arealul respectiv.

A5 – Investiții productive în întreprinderi mari în domeniile identificate la nivelul PTTJ, cu includerea prealabilă a acestora în planul teritorial

Acest tip de acțiune se referă la investiții în unități mari de producție. În conținutul Programului, acest tip de acțiune nu este dispusă spațial, astfel încât recomandăm ca unitățile să fie amplasate în UAT-urile care nu se intersectează cu rețeaua de arii naturale protejate. Astfel, zonele în care vor fi amplasate vor fi reglementate în viitoarele planuri teritoriale (PATJ, PUG-uri etc.).

Recomandăm efectuarea de studii de fezabilitate pentru a se analiza posibilitatea de implementare a respectivelor acțiuni într-o unitate teritorială, așa cum va reieși din analiza cost-beneficiu.

Prioritatea P6: Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul Mureș

Aria de acoperire: Prioritatea 6 vizează zonele Târgu Mureș și Iernut.

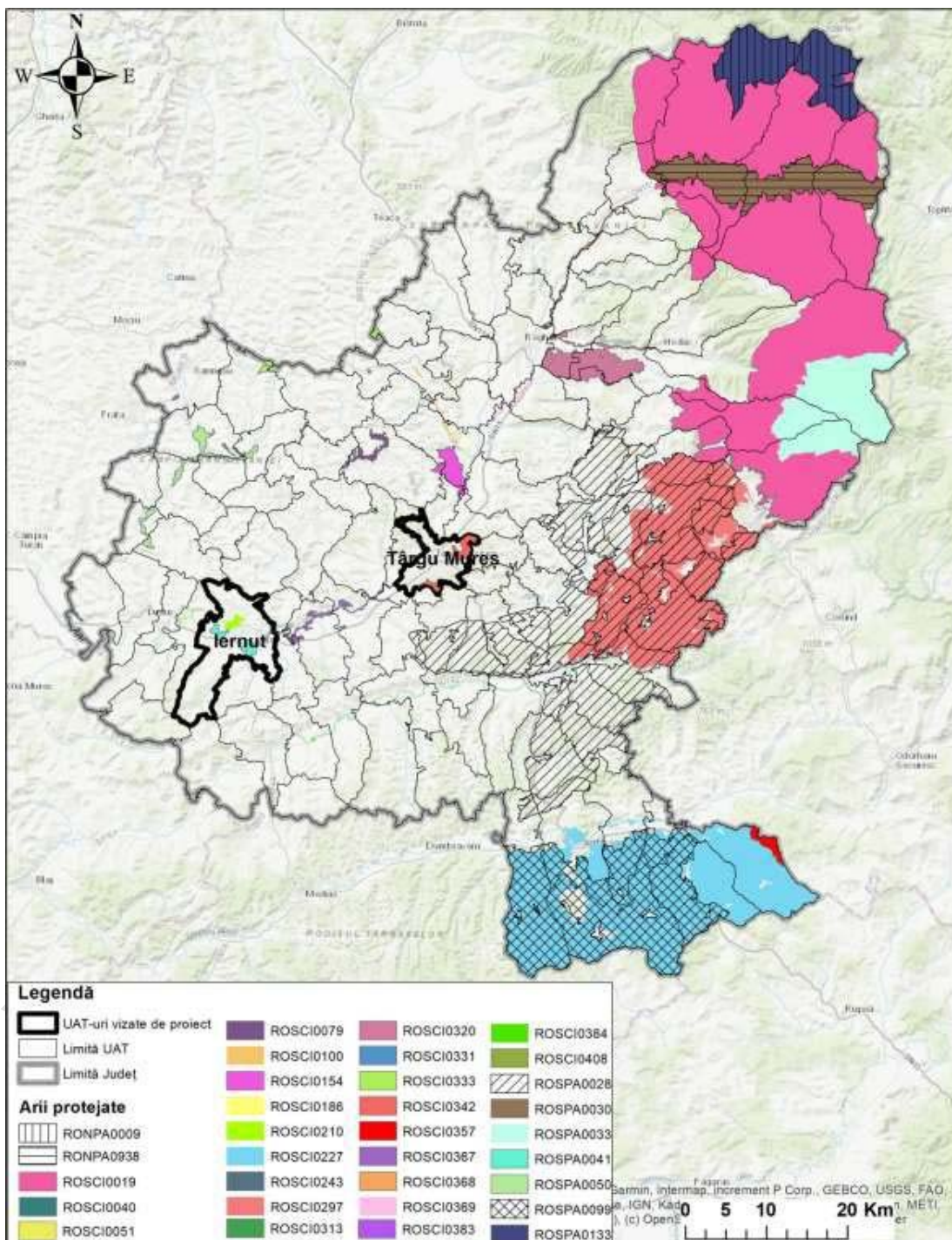

Figura 4-18: Aria de acoperire aferentă Priorității 6 în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

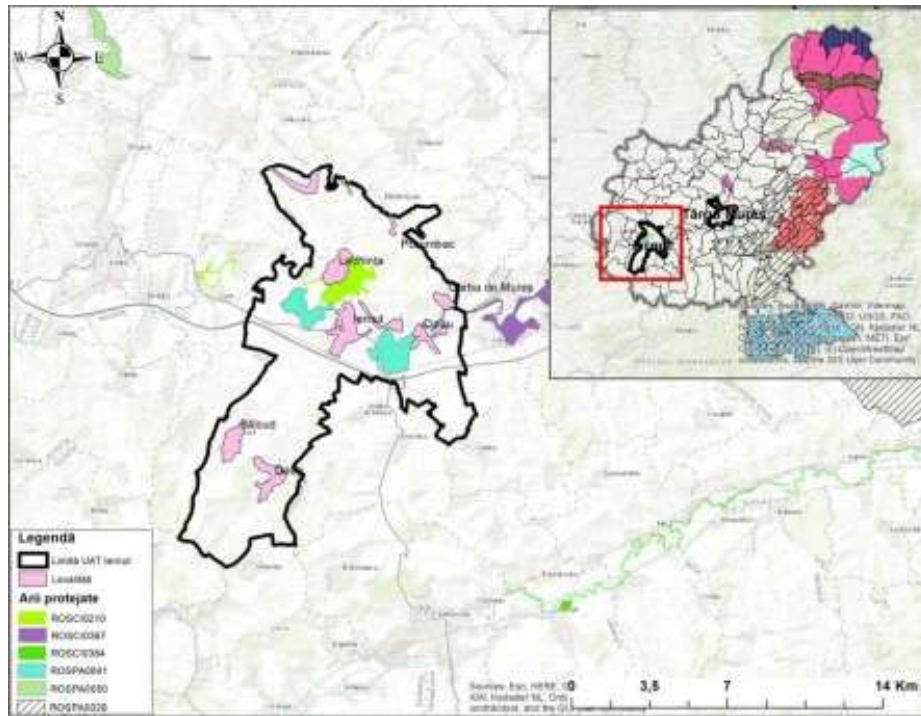

Figura 4-19: Aria de acoperire aferentă Priorității 6 - UAT Iernut în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

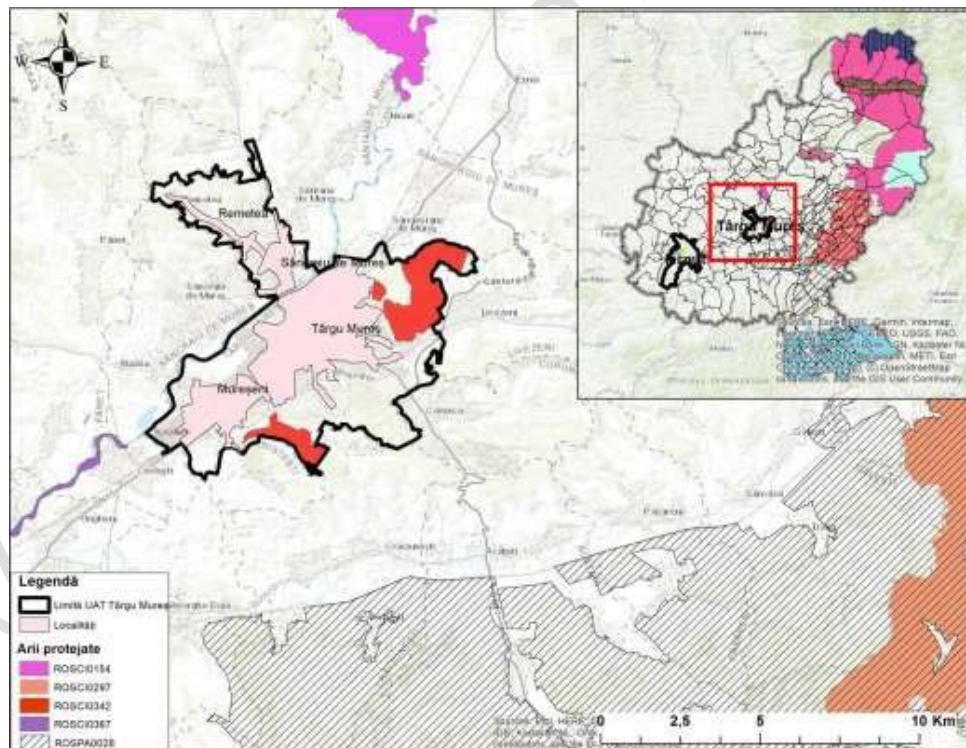

Figura 4-20: Aria de acoperire aferentă Priorității 6 - UAT Târgu Mureș în raport cu rețeaua de arii naturale protejate

Tipuri de acțiuni propuse în cadrul Priorității P6:

A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate, cu excepția parcurilor industriale și altor structuri de sprijinire a afacerilor. Dezvoltarea parcurilor industriale se recomandă a se realiza în intravilanul localităților, unde sunt asigurate o serie de utilități, pe teritoriul amplasamentelor cu destinație industrială. Nu se vor suprapune cu ariile naturale protejate din cuprinsul UAT-ului.

A2 – Sprijinirea tranziției forței de muncă

Acest tip de acțiune se referă la servicii, astfel încât nu aduce prejudicii rețelei de arii protejate.

A3 – Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă

Acest tip de acțiune se referă la implementarea de potențiale proiecte pe locații deja existente, în intravilan, astfel încât nu produce un impact negativ asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar.

A4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități industriale

Acest tip de acțiune poate aduce beneficii zonelor în care poate fi implementată prin reabilitarea siturilor dezafectate, care pot fi și în interiorul ariilor naturale protejate. Astfel, habitatele se pot extinde, în zonele siturilor dezafectate și reabilite, iar acest lucru poate crește abundența de specii și în arealul respectiv.

A5 – Investiții productive în întreprinderi mari în domeniile identificate la nivelul PTTJ, cu includerea prealabilă a acestora în planul teritorial

A7 – Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici

Aceste tipuri de acțiuni se referă la investiții în unități mari de producție. Aceste tipuri de investiții vor fi localizate pe amplasamentele care au avut anterior destinație industrială, chiar în industriile la care se face referire.

Detalii ale caracteristicilor de mediu din zonele unde vor fi amplasate viitoarele tipuri de intervenții/lucrări promovate de POTJ vor fi descrise și analizate în cadrul procedurii privind evaluarea impactului asupra mediului.

Se menționează că prin Adresa nr. DGB/104899/05.09.2022, emisă de Direcția Generală Biodiversitate și transmisă de Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice în data de 07.09.2022, s-a comunicat că POTJ 2021-2027 nu necesită evaluare adecvată a efectelor potențiale asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar.

Schimbări climatice

Teritoriile analizate înglobează zonele carbonifere reprezentative din România unde este exploatat lignitul - în Dolj și Gorj, și huila - în Hunedoara, în vederea producerii energiei, în unitățile energetice din cadrul Complexului Energetic Oltenia (CEO) și respectiv Complexului Energetic Hunedoara (CEH), surse majore de emisii de gaze cu efect de seră – CO₂ atât la nivel de teritoriu, cât și la nivel de regiune. Atât unitățile energetice, cât și zonele extractive a cărbunelui sunt incluse în planurile de decarbonare a sectorului energetic, respectiv eliminarea treptată a cărbunelui din mixul energetic și alinierea la direcțiile majore de acțiune climatică la nivel național. Astfel, planul de restructurare și decarbonare a CEO prevede ca producția de energie termică și electrică pe bază de cărbune să se reducă treptat până la încetarea completă începând cu anul 2026. Acțiunile propuse de POTJ nu adresează în mod direct planurile de decarbonare a sectorului energetic, însă POTJ propune acțiuni de natură să conducă la minimizarea efectelor privind impactul socio-economic în teritoriile afectate și sprijinirea unei diversificări economice durabile, cu dezvoltării de noi întreprinderi și activități productive, pentru creșterea capacității economiilor locale de a genera locuri de muncă noi.

La nivelul teritoriilor analizate în cadrul POTJ, odată cu procesul de tranziție la neutralitatea climatică, având în vedere sărăcia energetică în județele incluse, cu preponderență în județul Hunedoara (cel mai mare procent), urmat de județele Dolj, Gorj și Galați, se propune în cadrul tipului de operațiuni O3.1 să se îmbunătățească situația energetică la nivel de gospodărie, ceea ce va conduce la creșterea gradului de

alimentare cu energie a gospodăriilor și reducerea surselor punctuale de emisii de gaze de cu efect de seră, reprezentate de sursele de energie convenționale care sunt folosite în prezent în teritoriile analizate. Alimentarea cu energie pentru majoritatea clădirilor publice din teritoriile care fac obiectul POTJ este deficitară, sursele de energie fiind în principal cele convenționale. Prin investițiile propuse în cadrul tipului de operațiune O3.2 se vor genera efecte pozitive pe termen lung, prin eliminarea surselor de emisii de gaze cu efect de seră asociate surselor de energie convenționale. Surse importante de gaze cu efect de seră (inclusiv CO₂) sunt sistemele de transport public inter-urban în teritoriile analizate în cadrul POTJ, care sunt ineficiente și uzate fizic și moral, parcurile de vehicule fiind învechite. Tipul de operațiuni O3.3 propus de POTJ, vizând transportul public verde, va avea efecte pozitive, prin reducerea/eliminarea unor surse majore de emisii de gaze cu efect de seră asociate mijloacelor de transport cu funcționare pe bază de combustibili convenționali.

O sursă majoră de emisii de gaze cu efect de seră pe teritoriul județului Galați, reprezentând circa 12% din totalul emisiilor de CO₂ emisă la nivel național în 2020, este constituită de activitatea industrială de producere a oțelului în cadrul combinatului siderurgic Liberty Galați S.A. Programul de investiții propus de companie pentru implementarea de tehnologii noi în vederea reducerii amprente de carbon în cadrul platformei Liberty Galați – cea mai mare unitate de producție siderurgică din țară – are ca țintă atingerea neutralității climatice, respectiv reducerea emisiilor de CO₂ de la 1,86 tone CO₂/tonă de oțel lichid la 0,3 tone CO₂/tonă de oțel lichid, preluată de POTJ în acțiunea A6.

Prin acțiunea A5, POTJ propune la nivelul județului Galați sprijinirea de investiții productive pentru compania Navrom de natură să conducă la dezvoltarea unui transport verde pe fluviul Dunărea, contribuind la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul acestui județ.

La nivelul județului Mureș, principala sursă de emisii de gaze cu efect de seră este reprezentată de activitatea industrială de producere a fertilizanților chimici din cadrul AZOMUREȘ. În anul 2020, cantitatea de emisii de CO₂ generată a fost de circa 74% din totalul de emisii generate la nivelul județului. Acțiunea A7 propusă de POTJ își propune să sprijine o investiție importantă pentru reducerea emisiilor de ETS, constând în integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac, cu efecte pozitive prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

În județul Prahova, sectorul cu emisii importante de gaze cu efect de seră este reprezentat de cel al industriei extractive a țițeiului și gazelor, și procesarea în cadrul rafinăriilor și platformelor petrochimice. Programul operațional de tranziție justă nu adresează în mod direct acest sector.

Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile

Nu există o statistică teritorială pentru implementarea politicilor de conservare a resurselor regenerabile și neregenerabile.

Informații există pentru sectorul energie, conform prezentării anterioare de la aspectele Schimbări climatice/Eficiență energetică.

Pentru eficiența politicilor de economie circulară nu sunt statistici, dar POTJ promovează tipuri de acțiuni cu potențiale efecte pozitive indirecte, respectiv decontaminarea/reconversia siturilor contaminate reprezentând o sursă de recuperare a deșeurilor utile funcției de siturile industriale selectate.

Acțiuni ale POTJ cu potențial efect pozitiv important sunt reprezentate de re tehnologizarea Liberty Galați, incluzând utilizarea deșeurilor de fier ca materie primă și reducerea consumului de combustibili fosili prin susținerea extinderii utilizării surselor regenerabile de energie prin acțiunea A6 și investiția propusă pentru Combinatul AZOMUREȘ (acțiunea A7) privind integrarea hidrogenului verde în circuitul tehnologic al gazului de sinteză, care conduce la reducerea semnificativă a consumului de gaze.

Gestionarea deșeurilor

Gestionarea deșeurilor este domeniul afectat de orice tip de activitate, astfel că toate tipurile de acțiuni propuse prin POTJ, au efecte directe și/ sau indirecte.

Toate județele dispun de facilități pentru gestionarea deșeurilor menajere și asimilabile, în stadii diferite de dezvoltare.

Deșeurile industriale sunt gestionate individual de fiecare agent economic prin facilități proprii sau prin terți.

Este chestionabil potențialul capacităților existente și planificate la nivel național pentru prelucrarea DEEE generate ca urmare a dezvoltării sectorului energiei din surse regenerabile și a sectorului auto electrice.

Creșteri ale cantităților de deșeuri, ca efect al implementării POTJ, se vor înregistra pentru următoarele tipuri de deșeuri:

1. Deșeuri menajere și similare, incluzând deșeuri de ambalaje – pentru toate tipurile de acțiuni;
2. Deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE) pentru tipul de acțiune A3.

Luând în considerare volumele de finanțare și perioada de viață a echipamentelor electrice și electronice, putem considera că efectele tipurilor de acțiuni menționate nu vor fi majore.

Sănătatea populației

Posibile efecte negative pe termen scurt și/sau mediu privind sănătatea mintală din cauza pierderii locurilor de muncă și a reconversiei profesionale pentru persoanele din județele vizate, însă obiectivul final de creare de noi locuri de muncă și reconversie profesională contracarează aceste efecte pe termen lung, având un impact pozitiv asupra sănătății populației.

Implementarea acțiunilor promovate de POTJ au efecte semnificative pozitive, în condițiile corelării termenelor de implementare a diverselor acțiuni. Trebuie menționat, însă, că niciuna dintre acțiunile promovate în POTJ nu țintește în mod direct sănătatea populației, aceasta fiind influențată însă de modul în care diversele acțiuni sunt implementate.

Potențialele efecte semnificative pozitive sunt reprezentate de generarea de locuri de muncă prin reconversie economică și modernizare și prin diversificare și dezvoltare de noi afaceri și întreprinderi. De asemenea, dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională și alte clădiri publice cu rol similar va avea efecte pozitive majore asupra sănătății populației care beneficiază de aceste clădiri. Un alt potențial efect pozitiv asupra sănătății populației este reprezentat de către dezvoltarea transportului public verde pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare, aspecte care vor avea efecte pozitive majore asupra sănătății populației.

Prin acțiunile de reducere a poluării și a combaterii sărăciei energetice, sănătatea populației va fi afectată pozitiv, atât pe termen scurt, dar și pe termen lung.

Calitatea vieții

Calitatea vieții va fi afectată pozitiv, semnificativ, prin implementarea acțiunilor POTJ, în condițiile corelării termenelor de implementare a diverselor acțiuni. Dezvoltarea activității productive a microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, dar și sprijinirea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri și alte structuri de sprijinire a afacerilor va duce spre diversificare, modernizare și reconversie economică și automat spre o calitate a vieții mai bună pentru locuitorii din județele vizate. Actualizarea competențelor și / sau recalificarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și servicii de asistență și în măsuri active de ocupare pentru acestea vor avea ca și impact creșterea veniturilor salariale, asigurarea de locuri de muncă permanente și pe durată îndelungată, ceea ce va îmbunătăți considerabil nivelul de trai a persoanelor din zona de impact. Mai mult decât atât, reducerea poluării, investițiile în energie din surse regenerabile și transport public vor avea un efect pozitiv, pe durată îndelungată, asupra locuitorilor din județele incluse în POTJ.

Gestionarea riscurilor de mediu

Toate județele analizate prezintă riscuri naturale și dețin amplasamente de nivel inferior și/sau superior. POTJ nu adresează în mod specific gestionarea riscurilor de mediu.

Tipurile de acțiuni ale POTJ prezintă potențial de a genera efecte din categoria riscurilor de mediu, exceptând acțiunile de decontaminare/reconversie situri contaminate care pot genera efecte pozitive indirecte. Un potențial efect negativ poate fi generat la implementarea investițiilor de producție și stocare hidrogen, în prezent nu există detalii privind opțiunile tehnologice.

Eficiența energetică

Tipurile de operațiuni propuse prin POTJ, precum dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă pentru clădiri publice și dezvoltarea transportului public verde inter-urban prin achiziția de vehicule nepoluante și stații de încărcare vor genera efecte pozitive permanente prin implementarea unor sisteme de producere a energiei verzi, cu consum redus de energie și eliminarea consumului de energie din surse convenționale.

Energia necesară procesului tehnologic pentru tehnologia DRI_EAF din cadrul Liberty Galați va fi furnizată de surse de energie regenerabilă, asigurând eficiența energetică la implementarea acțiunii A6.

Investiția propusă pentru Combinatul AZOMUREȘ (acțiunea A7) privind integrarea hidrogenului verde în circuitul tehnologic al gazului de sinteză conduce la reducerea semnificativă a consumului de gaze.

Peisaj

Toate cele 6 județe au ca element comun existența unor situri contaminate și/sau potențial contaminate, precum și a unui număr mai mare sau mai mic de imobile industriale abandonate și/sau dezafectate care, independent de magnitudinea percepției subiective a indivizilor, afectează în mod negativ aspectul general al peisajului localităților respective.

În aceste condiții, acțiunea A4 propusă prin POTJ – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, deși menită să creeze locuri de muncă și să reducă poluarea, are efecte implicite și asupra peisajului urban/ industrial, reflectându-se indirect și asupra „stării generale de bine” a populației din zonă sau eventualilor vizitatori.

Efectele potențiale asupra peisajului natural, aflat în strânsă relație cu biodiversitatea specifică teritoriilor analizate, sunt parte intrinsecă din analiza prezentată în acest capitol la domeniul Biodiversitate.

Patrimoniul cultural și istoric

În toate cele 6 județe incluse în POTJ sunt prezente bunuri imobile incluse în patrimoniul național, iar două dintre acestea (județul Hunedoara și județul Mureș) dețin monumente și obiective turistice înscrise în Patrimoniul UNESCO. POTJ nu prevede tipuri de acțiuni referitoare la patrimoniul cultural și istoric, acțiunile promovate prin program contribuind indirect la protejarea patrimoniului cultural și istoric prin îmbunătățirea condițiilor sociale și economice.

Afectarea elementelor constructive aferente clădirilor publice din patrimoniul cultural și istoric este posibilă prin implementarea operațiunii O3.2, decurgând necesitatea condiționării intervențiilor cu respectarea legislației privind patrimoniul cultural și istoric.

5 Probleme de mediu existente relevante pentru POTJ 2021-2027

Pe baza analizei stării actuale a mediului, în acest capitol sunt identificate aspectele caracteristice și problemele relevante de mediu la nivelul celor șase județe ce fac obiectul POTJ 2021-2027, probleme care pot limita sau pot fi amplificate de implementarea programului supus evaluării de mediu.

Diversitatea domeniilor abordate în POTJ 2021-2027 extinde procesul de identificare a problemelor importante la toate categoriile majore de probleme, problemele de mediu existente identificate cu relevanță în zonă fiind: poluarea aerului, presiunile asupra corpurilor de apă, impacturile asupra solului și utilizării terenurilor, biodiversitatea, sănătatea umană, precum și gestionarea deșeurilor.

Aspecte de mediu	Probleme de mediu relevante pentru POTJ	Efecte
Calitatea aerului	<p>Depășirea nivelului critic pentru protecția vegetației la NO_x în anumite zone din teritoriile analizate.</p> <p>Tendințele de creștere a emisiilor de oxizi de azot CO și particule în suspensie.</p> <p>Surse potențiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nivelul emisiilor din instalații mici de ardere (instalații individuale de încălzire); - Nivelul emisiilor generate de trafic; - Nivelul emisiilor tehnologice. 	<p>Tipurile de acțiuni ale POTJ prezintă efecte certe de reducere a emisiilor difuze generate utilizarea instalațiilor mici de ardere, în funcție de modul de implementare la nivel de județ, efectele fiind major pozitive sau cu o relevanță mai redusă.</p> <p>Efectele problemelor de mediu asupra POTJ au în vedere nivelurile poluanților existente și se vor reflecta prin restricționări privind emisiile generate de operațiunile propuse.</p> <p>Nu vor fi afectate investițiile propuse prin acțiunea A3 și operațiunea O5.2.</p>
Apa	<p>Atât la nivelul teritoriilor de intervenție ale programului, cât și mai extins la nivel național, principalele probleme identificate ca urmare a analizării stării și evoluției acestui aspect de mediu sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - caracterul limitat și vulnerabilitatea resurselor de apă; - presiunile hidromorfologice ale corpurilor de apă de suprafață; - presiunile antropice cantitative și calitative asupra corpurilor de apă de suprafață/ subterane. 	<p>Tipurile de acțiuni propuse de POTJ creează presiuni suplimentare asupra resurselor de apă, atât calitativ cât și cantitativ, prin creșterea și diversificarea surselor asociate investițiilor productive și antreprenoriale.</p> <p>Reabilitarea și reconversia siturilor contaminate generează efecte pozitive după finalizarea lucrărilor de execuție, având în vedere că presiunile asupra resurselor de apă sunt reduse semnificativ, sursele de poluare fiind eliminate.</p> <p>Efectele problemelor de mediu asupra POTJ se vor reflecta în restricționarea utilizării resurselor de apă și deversărilor în receptorii naturali, unde acestea sunt deficitare sau vulnerabile chimic și ecologic.</p>
Sol și utilizarea terenurilor	<p>Principalele probleme care se evidențiază pentru sol sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - deteriorarea structurii și compactarea secundară a solului; - prezența riscurilor naturale: eroziune (hidrică și eoliană), sărăturare, alunecări de teren și expunerea la inundații; - poluarea antropică prin reducerea categoriilor de folosință agricole și a habitatelor de interes comunitar, prin acoperirea solului cu deșeuri și reziduuri solide; - contaminarea corpurilor de apă de suprafață/ subterane și a solului prin exploatarea miniere la zi, balastiere și cariere, și/sau generată de halde, de iazuri de decantare, de depozite de deșeuri, de deșeuri și reziduuri din activitățile industriale, de fluide de adâncime asociată activităților de extracție a petrolului. 	<p>Acțiunea A4 propusă de POTJ contribuie la limitarea poluării solului și a apelor subterane generate de siturile contaminate. Investițiile propuse trebuie corelate cu planificarea existentă în alte planuri și programe care au în vedere reabilitarea și reconversia imobilelor afectate.</p> <p>Dezvoltările industriale propuse prin acțiunile A1 și A5 au ca efect ocuparea de noi suprafețe și modificări ale folosinței terenurilor, în funcție de gradul de corelare cu acțiunile de remediere a siturilor contaminate propuse prin prezentul program și prin alte instrumente de finanțare.</p> <p>Efectele problemelor de mediu asupra POTJ se vor reflecta în restricționarea amplasării investițiilor în zone cu riscuri naturale și condiționări privind gestionarea deșeurilor industriale.</p>

Aspecte de mediu	Probleme de mediu relevante pentru POTJ	Efecte
Schimbări climatice	<p>Teritoriile vizate de POTJ cuprind sectoare industriale cu emisii majore de gaze cu efect de seră, precum sectorul extractiv al cărbunelui și sectorul energetic, sectorul siderurgic, sectorul de producere a fertilizanților chimici, sectorul extractiv și de procesare a țițeiului și gazelor, dar și alte industrii precum cea a cimentului și varului.</p> <p>Sectorul transporturilor este de asemenea unul cu emisii importante de gaze cu efect de seră, sistemele de transport public din teritoriile cuprinse în POTJ fiind în mare parte învechite, cu parcuri auto uzate fizic și moral.</p> <p>Sursele de energie la nivel de clădiri publice, precum și la nivel de gospodării în teritoriile cuprinse în POTJ sunt deficitare, cele existente fiind reprezentate de surse de energie convenționale, cu emisii de gaze cu efect de seră.</p>	<p>Tipurile de acțiuni cuprinse în POTJ generează efecte pozitive cu privire la reducerea și eliminarea surselor de emisii de GES, preponderent a surselor de CO₂.</p> <p>Acțiunea A3 și operațiunea O5.2 va avea efecte sensibile de limitare a emisiilor de GES.</p> <p>Acțiunea A7 privind investiția în reducerea emisiilor de GES asociate producției de fertilizanți chimici la Azomureș, constând în integrarea hidrogenului verde în circuitul tehnologic.</p> <p>Acțiunea A6 – investiție în reducerea emisiilor GES din producția de oțel, prin trecerea la tehnologia DRI-EAF și înlocuirea treptată a gazului cu hidrogen în procesul tehnologic al combinatului siderurgic Liberty Galați.</p> <p>Efectele schimbărilor climatice au potențial de a afecta procesele (producția de hidrogen) și amplasamentele vulnerabile, ca urmare a manifestării fenomenelor meteorologice extreme.</p> <p>Efectele problemelor de mediu asupra POTJ se vor reflecta în condiționări privind utilizarea resurselor de apă și de energie, necesare operațiunilor privind unitățile de producție propuse prin program.</p>
Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	Nu există informații relevante.	<p>Va exista un efect pozitiv al POTJ asupra conservării resurselor, chiar în condițiile în care dezvoltarea economică va genera implicit o creștere în utilizarea de resurse.</p> <p>Efectele problemelor de mediu asupra POTJ se vor reflecta în condiționări privind utilizarea resurselor de apă și de energie, necesare operațiunilor privind unitățile de producție propuse prin program.</p>
Gestionarea deșeurilor	<p>Gestionarea individuală la nivel de agent economic a deșeurilor industriale pune în dificultate controlul și monitorizarea acestui tip de activități.</p> <p>Capacitățile de prelucrare a DEEE pot fi insuficiente la nivelul teritoriului.</p>	<p>Se estimează că tipurile de operațiuni de anvergură propuse de POTJ vor genera efecte negative importante.</p> <p>Operațiunile care privesc investiții de mici dimensiuni și individuale, având în vedere distribuția în teritoriu a acestora nu pot genera efecte negative importante.</p> <p>Efectele problemelor de mediu asupra POTJ se vor reflecta în gestionarea deșeurilor la nivelul fiecărei investiții, cu impact asupra efortului de finanțare.</p>
Biodiversitate	<p>Amplasarea neadecvată a noilor obiective (industrie, agricultură, comerț, rezidențial) în raport cu ariile naturale protejate.</p> <p>Absența unor evaluări cumulative privind impactul fiecărui sector de activitate, și lipsa evaluărilor cumulative privind aglomerarea unor obiective (zone rezidențiale, zone industriale în expansiune) în areale restrânse.</p> <p>Lucrări neadecvate de reconstrucție ecologică care nu ar permite refacerea habitatelor naturale.</p>	<p>Tipurile de acțiuni cuprinse în POTJ care pot avea efecte asupra biodiversității (ex: A3-P1-P6, A4- P1-P6, A5 – P4, A6 -P4, A7-P6) pot genera efecte potențial pozitive cu privire la menținerea și/sau conservarea speciilor și habitatelor de interes comunitar.</p> <p>Se propune ca tipurile de acțiuni, din care vor rezulta viitoarele proiecte, să se dezvolte pe amplasamente existente, să se reabiliteze amplasamentele existente, să se convertească în terenuri cu altă destinație față de cea actuală sau să se amplaseze noi obiective, de preferat pe terenuri</p>

Aspecte de mediu	Probleme de mediu relevante pentru POTJ	Efecte
	<p>La nivelul celor 6 județe care fac obiectul Programului există disparități însemnate în ceea ce privește dimensiunea și calitatea spațiilor verzi, toate zonele urbane având însă nevoie de investiții în domeniu, respectiv creșterea spațiilor verzi cu minim 10% (ex.: județul Gorj).</p> <p>În mai 2020, Comisia Europeană a adoptat o nouă strategie cuprinzătoare privind biodiversitatea pentru a readuce natura în viața oamenilor. Noua strategie privind biodiversitatea abordează factorii-cheie ai declinului biodiversității și urmărește să integreze considerațiile legate de biodiversitate în strategia globală de creștere economică a UE. Strategia propune, printre altele, stabilirea unor obiective obligatorii pentru înverzirea orașelor, prin ecologizarea zonelor urbane și periurbane.</p>	<p>neproductive, astfel încât să nu fie afectată integritatea ariilor naturale protejate.</p>
Sănătatea populației	<p>Intensitatea activităților industriale se reflectă și la nivelul stării de sănătate din prezent a populației din județele din zona de impact. Îmbolnăvirile profesionale plasează județele Mureș, Hunedoara, Golj și Dolj printre județele cele mai afectate din țară. De asemenea, sărăcia cuplată cu locuirea în zone dezavantajate și poluarea duc la probleme de sănătate în rândul locuitorilor din zonele vizate.</p>	<p>Tipurile de acțiuni ale POTJ generează efecte pozitive cu privire la îmbunătățirea sănătății populației prin crearea de noi locuri de muncă pe durată lungă, prin îmbunătățirea statutului socio-economic a locuitorilor din zona vizată, dar și prin reducerea poluării și posibila diminuare a bolilor profesionale pe termen lung.</p> <p>Toate acțiunile incluse în POTJ, în funcție de implementarea acestora, au potențialul de a avea un impact pozitiv asupra sănătății populației.</p>
Calitatea vieții	<p>Gradul de sărăcie, zonele de locuire dezavantajate, bolile netransmisibile, consumul de alcool și problemele de malnutriție, lipsa locurilor de muncă, poluarea și lipsa accesului la resurse reprezintă probleme de mediu relevante pentru locuitorii din zonele vizate în ceea ce privește calitatea vieții.</p>	<p>Toate acțiunile incluse în POTJ, în funcție de implementarea acestora, au potențialul de a avea un impact pozitiv asupra îmbunătățirii calității vieții populației din zonele vizate.</p> <p>Prin acțiunile propuse se va reabilita performanța energetică a locuințelor, vor fi îmbunătățite condițiile de muncă, vor exista surse de energie regenerabilă, poluarea va fi redusă iar transportul în comun va fi îmbunătățit.</p> <p>Toate aceste aspecte au ca și efect îmbunătățirea calității vieții pe termen lung.</p>
Gestionarea riscurilor de mediu	<p>La nivelul tuturor județelor analizate există riscuri de alunecări de teren, inundații, secetă, fenomene meteorologice extreme și riscuri tehnologice.</p>	<p>Tipurile de acțiuni vizate de POTJ pot avea efecte negative în cazul încălcării grave a legislației de mediu naționale.</p> <p>Efectele riscurilor de mediu asupra POTJ se vor reflecta în condiționarea amplasării investițiilor propuse în zone vulnerabile, pentru evitarea riscurilor tehnologice, inclusiv a efectelor domino.</p>
Eficiență energetică	<p>Sectoarele economice reprezentative în teritoriile cuprinse în POTJ, precum cel al industriei carbonifere și de producere a energiei pe bază de cărbune, sectorul chimic de producere a fertilizanților și cel siderurgic sunt caracterizate de consum mare de energie convențională.</p> <p>Sistemele de alimentare cu energie a clădirilor publice și a celor rezidențiale (gospodării) sunt fie ineficiente, fiind caracterizate de un consum mare de energie convențională (clădiri publice),</p>	<p>Prin acțiunile propuse, POTJ va avea efecte pozitive ca urmare a utilizării resurselor regenerabile pentru producerea energiei și reducerea consumului de resurse convenționale.</p> <p>Se menționează că investițiile în producția de hidrogen și baterii electrice presupun un consum important de energie, cu efecte negative în cazul neutilizării resurselor regenerabile.</p> <p>Efectele problemelor de mediu asupra POTJ se vor reflecta în suprapunerea pe o</p>

Aspecte de mediu	Probleme de mediu relevante pentru POTJ	Efecte
	<p>fie sunt caracterizate de sărăcie energetică (gospodării individuale).</p> <p>Sistemul de transport public în teritoriile cuprinse în POTJ este ineficient energetic, parcurile auto fiind preponderent uzate moral și fizic.</p>	<p>perioadă de timp a efortului financiar pentru susținerea sistemelor existente cu finanțarea implementării sistemelor eficiente energetic.</p>
Peisajul natural	<p>Principala problemă identificată este gradul ridicat de fragmentare a peisajului urban ca urmare a numărului mai mare sau mai mic de imobile industriale abandonate și/sau dezafectate.</p>	<p>Tipurile de acțiuni vizate de POTJ vor avea efecte pozitive prin reabilitarea unor imobile degradate și reconversia funcțiunii terenurilor contaminate.</p> <p>Efectele problemelor de mediu asupra POTJ se vor reflecta în condiționări privind amplasarea noilor investiții.</p>
Patrimoniul cultural și istoric	<p>Principala problemă identificată la nivelul teritoriilor analizate este lipsa investițiilor pentru protejarea și reabilitarea patrimoniului construit și arheologic.</p>	<p>POTJ nu prevede tipuri de acțiuni referitoare la patrimoniul cultural și istoric, acțiunile promovate prin program contribuind indirect la protejarea patrimoniului cultural și istoric prin îmbunătățirea condițiilor sociale și economice.</p>

6 Obiectivele de protecția mediului stabilite la nivel național, comunitar sau internațional, care sunt relevante pentru POTJ 2021-2027

Obiectivele de protecția mediului sunt separate de obiectivele POTJ 2021-2027, deși se pot influența reciproc și chiar se pot suprapune. Nu există un set unic de obiective de mediu universal aplicabile.

Obiectivele de mediu s-au stabilit pentru aspectele de mediu prezentate în Capitolul 3, în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 și ale Anexei I la Directiva 2001/42/CE. Obiectivele de mediu au luat în considerare și reflectă politicile de mediu naționale și ale UE, precum și planurile și strategiile relevante și obiectivele acestora, la nivel local, regional și național, precum și problemele de mediu existente care pot fi influențate de implementarea programului analizat. Se menționează că obiectivele de mediu au fost stabilite cu consultarea Grupului de Lucru.

Pentru POTJ 2021-2027 au fost identificate obiectivele relevante de mediu, care reflectă starea actuală a mediului și evoluția probabilă a acestuia.

În urma analizei politicilor, planurilor și strategiilor relevante și a obiectivelor asociate (pentru mai multe detalii a se vedea în subcapitolul 2.2 și Anexa 2), au fost identificate 13 aspecte de mediu de interes pentru evaluarea strategică de mediu, derivate din problemele de mediu existente relevante și obiectivele de protecție a mediului, după cum urmează:

- Aer;
- Apă;
- Sol și utilizarea terenurilor;
- Biodiversitate;
- Schimbări climatice;
- Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile;
- Gestionarea deșeurilor;
- Calitatea vieții;
- Sănătatea populației;
- Gestionarea riscurilor de mediu;
- Eficiența energetică;
- Peisaj;
- Patrimoniu cultural și istoric.

Pasul următor a fost elaborarea listei cu obiectivele de mediu relevante grupate pe aspecte de mediu, care este prezentată în Tabelul 6-1 de mai jos. Stabilirea obiectivelor de mediu relevante s-a realizat pe baza:

- obiectivelor de mediu deja incluse în planurile, politicile, strategiile și reglementările elaborate la nivel comunitar, național și regional;
- problemelor de mediu relevante și tendințelor estimate pentru fiecare componentă de mediu, având în vedere importanța acordată în cadrul POTJ 2021-2027, care face obiectul prezentei evaluări.

Aceste obiective relevante de mediu constituie cadrul pentru evaluarea priorităților și acțiunilor propuse prin POTJ 2021-2027. A fost adoptat acest mod de abordare pentru a se asigura un proces de evaluare transparent și unitar a tuturor elementelor pe care le presupune aceasta, precum și faptul că programul analizat ia în considerare și abordează efectele potențiale asupra mediului.

Tabel 6-1: Obiective relevante de mediu

Aspect de mediu	Obiective relevante de mediu	Cod
Aer	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea/ îmbunătățirea calității aerului în limitele impuse prin legislația în vigoare prin reducerea emisiilor generate • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	ORM1
Apă	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea stării bune a apelor și îmbunătățirea calității apelor pe sectoarele unde nu s-a atins această stare • Utilizarea durabilă și conservarea resurselor de apă • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	ORM2

Aspect de mediu	Obiective relevante de mediu	Cod
Sol și utilizarea terenurilor	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarea și reducerea poluării solului • Limitarea pierderilor de suprafețe productive • Reconstrucția ecologică/remedierea terenurilor poluate • Menținerea stării ecologice a solului • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	ORM3
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și îmbunătățirea condițiilor ecosistemelor terestre și acvatice • Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar • Menținerea integrității rețelei naționale de arii naturale protejate 	ORM4
Schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de diferite domenii de activitate, inclusiv prin accelerarea procesului de decarbonare energetică și promovarea economiei verzi, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 • Atenuarea schimbărilor climatice, prin reducerea ireversibilă și graduală a gazelor cu efect de seră • Adaptarea la schimbările climatice 	ORM5
Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	<ul style="list-style-type: none"> • Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport și asigurarea conservării acestora, inclusiv prin promovarea utilizării surselor regenerabile • Utilizarea potențialului apelor • Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului 	ORM6
Gestionarea deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri • Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor 	ORM7
Calitatea vieții (mediul socio-economic)	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale ca urmare a tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic • Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile • Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață 	ORM8
Sănătatea populației	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea calității vieții și diminuarea factorilor externi de risc pentru sănătatea populației din zona de impact • Utilizarea de tehnologii performante (curate) cu riscuri reduse pentru personalul angajat în diferite domenii de activitate 	ORM9
Gestionarea riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente 	ORM10
Eficiența energetică	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor pentru producerea energiei ❖ Promovarea aspectelor de mediu ale sustenabilității și reducerea presiunilor de mediu și climatice legate de producția și consumul din domeniul energiei, inclusiv prin reducerea consumului de energie primară și finală, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 	ORM11
Peisaj	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc • Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc, în special în zonele industriale abandonate 	ORM12
Patrimoniu cultural și istoric	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Asigurarea conservării patrimoniului cultural și istoric 	ORM13

7 Potențiale efecte semnificative asupra mediului ale POTJ 2021-2027

Cerințele HG nr. 1076/2004 prevăd ca potențialele efecte semnificative asupra mediului determinate de implementarea programului supus evaluării de mediu să fie evidențiate, scopul raportului de mediu fiind de a le identifica, descrie și analiza.

În acest capitol este prezentată evaluarea potențialelor efecte ale implementării POTJ 2021-2027 având în vedere obiectivul specific unic al programului, prioritățile, precum și tipurile de acțiuni și operațiunile indicative propuse pentru atingerea acestora.

Conform cerințelor HG nr. 1076/2004, efectele potențiale semnificative asupra aspectelor de mediu trebuie să includă efectele secundare, cumulative, sinergice, pe termen scurt, mediu și lung, permanente și temporare, pozitive și negative.

Pentru a evalua potențialele efecte asupra celor treisprezece aspecte de mediu relevante s-au stabilit, pentru fiecare dintre acestea, câte o serie de criterii specifice care să permită evidențierea, în principal, a efectelor semnificative.

Evaluarea potențialelor efecte semnificative asupra mediului s-a efectuat pe baza modelelor și metodelor expert.

7.1 Analiza obiectivelor specifice ale POTJ 2021-2027

Programului Operațional Tranziție Justă (POTJ) 2021-2027 are un obiectiv specific (OS) unic pe baza căruia au fost formulate Priorități (P) care vizează atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică a fiecărui teritoriu de intervenție al programului. Cele 6 priorități formulate și nevoile identificate la nivelul fiecărui județ sunt elemente importante ale documentului strategic de programare analizat, dar acestea nu sunt relevante pentru evaluarea potențialelor efecte semnificative asupra mediului generate de program.

Pentru evitarea oricărei confuzii posibile care ar putea să apară, mai ales pentru publicul interesat, între propunerile POTJ și evaluarea de mediu, se va utiliza denumirea de Acțiune (A) pentru conceptul de obiectiv specific tratat în mod uzual în evaluarea de mediu, în cazul de față Acțiunile vizate de POTJ având relevanța respectivă.

Acțiunile (A) cu operațiunile indicative propuse pentru fiecare Prioritate (P), precum și activitățile ce vor rezulta din implementarea acestora pot avea potențiale efecte semnificative asupra mediului și, prin urmare, au fost analizate conform metodologiei prezentate în cele ce urmează.

Descrierea Priorităților, a tipurilor de Acțiuni și a operațiunilor indicative asociate fiecărei Priorități este prezentată detaliat în subcapitolul 2.1.2 al prezentului raport.

7.1.1 Evaluarea compatibilității între acțiunile POTJ 2021-2027

Analiza efectelor POTJ 2021-2027 asupra mediului pornește de la evaluarea interacțiunii manifestate între Acțiunile (A) programului, prin prisma operațiunilor indicative asociate fiecărui tip. În funcție de operațiunile asociate, Acțiunile pot să nu interacționeze, fiind neutre, pot genera un efect cumulat asupra mediului, negativ sau pozitiv, sau pot compensa între ele efectele negative.

Evaluarea interacțiunii dintre Acțiuni (A) ia în considerare ansamblul aspectelor de mediu, fără particularizarea efectului asupra unui anumit aspect de mediu.

Prin urmare, această evaluare nu vizează cuantificarea impactului asupra mediului, urmărind doar potențialul de interacțiune al Acțiunilor (A) prin prisma analizei calitative ale potențialelor efecte asupra mediului.

Matricea utilizată pentru evaluarea compatibilităților dintre prioritățile POTJ 2021-2027 este următoarea:

- Acțiunile sunt compatibile, cu efecte cumulative pozitive asupra mediului;
- Acțiunile sunt compatibile, cu efecte cumulative negative asupra mediului;
- Acțiunile sunt compatibile, interacțiunea dintre două Acțiuni analizate având ca rezultat reducerea efectelor negative ale uneia dintre acțiuni prin compensarea cu efectele pozitive ale celeilalte;
- compatibilitatea dintre Acțiuni depinde de anumite prezumții;
- nu există nicio interacțiune (compatibilitate) între cele două Acțiuni analizate.

În Tabelul 7-1 de mai jos este prezentată evaluarea compatibilităților între Acțiunile programului. Acest tabel a fost realizat luând în considerare prevederile Ghidului generic privind Evaluarea de mediu pentru planuri și programe, subcapitolul 7.4.2, Tabelul 7.4.2-a, fiind adaptat structurii POTJ, dar și pentru o mai bună lecturare.

Tabelul compatibilităților între Acțiunile programului (Tabelul 7-1) se va lectura urmărind Acțiunea selectată de pe coloana tabelului și parcurgerea pe orizontală de la stânga la dreapta a relațiilor cu celelalte Acțiuni care se succed ca numerotare, în timp ce relațiile cu Acțiunile precedente se parcurg pe panta tabelului, de la dreapta la stânga.

Tabel 7-1: Evaluarea compatibilității între Acțiunile programului

A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7
A1	Acțiunile nu prezintă influențe reciproce în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar fiecare Acțiune poate avea efecte pozitive asupra calității vieții, sănătății umane și a eficienței energetice, având o contribuție la OS al POTJ de a proteja populația și economia fiecărui județ, și chiar la nivel regional în cazul județelor Gorj, Dolj și Hunedoara.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar Acțiunea A3 poate avea efecte pozitive asupra mediului.	? Compatibilitatea dintre acțiuni depinde de anumite prezumții, cum ar fi posibilitatea de reintroducere în circuitul economic a imobilelor afectate, capabilitatea acestora de a fi reconvertite, precum și de localizarea acestor imobile și potențialul economic de utilizare în scopul propus, tranziția către neutralitatea climatică presupunând o schimbare radicală a modelului economic actual, fiind limitat la tipurile de operațiuni propuse prin POTJ.	– Acțiunile prezintă sinergism, având efecte negative cumulate asupra mediului, dar acestea pot fi reduse prin modalitatea de implementare și un sistem corespunzător de planificare și reglementare.	Acțiunile nu prezintă influențe reciproce directe în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar Acțiunea A6 poate avea efecte pozitive asupra calității aerului, atenuării schimbărilor climatice și, implicit asupra biodiversității.	Acțiunile nu prezintă influențe reciproce directe în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar Acțiunea A7 poate avea efecte pozitive asupra atenuării schimbărilor climatice.
	A2	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar Acțiunea A3 poate avea efecte pozitive asupra mediului.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar Acțiunea A4 poate avea efecte pozitive asupra mediului, a calității vieții prin crearea de locuri de muncă durabile și a sănătății umane.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar Acțiunea A5 poate avea efecte pozitive asupra calității vieții prin crearea de locuri de muncă durabile.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar Acțiunea A6 poate avea efecte pozitive asupra calității vieții prin crearea de locuri de muncă durabile și a sănătății umane.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar Acțiunea A7 poate avea efecte pozitive asupra calității vieții prin crearea de locuri de muncă durabile și a sănătății umane..
		A3	Acțiunile nu prezintă influențe reciproce directe în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar Acțiunea A3 poate avea efecte pozitive asupra mediului.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar fiecare Acțiune poate avea efecte pozitive asupra mediului.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, dar fiecare Acțiune poate avea efecte pozitive asupra mediului.
			A4	? Compatibilitatea dintre acțiuni depinde de anumite prezumții, cum ar fi posibilitatea de reintroducere în circuitul economic a imobilelor afectate, capabilitatea acestora de a fi reconvertite, precum și de localizarea acestor imobile și potențialul economic de utilizare în scopul propus.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni.
				A5	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, fiecare Acțiune poate determina efecte pozitive asupra atenuării schimbărilor climatice și a eficienței energetice.	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni în ceea ce privește efectele potențiale asupra mediului, fiecare Acțiune poate determina efecte pozitive asupra atenuării schimbărilor climatice și a eficienței energetice.
					A6	Nu există nicio interacțiune între cele două Acțiuni, dar fiecare Acțiune are efecte pozitive asupra atenuării schimbărilor climatice și a eficienței energetice.
						A7

Din analiza compatibilității între Acțiunile programului se constată că majoritatea interacțiunilor dintre Acțiuni (85,7%) nu prezintă influențe reciproce directe în ceea ce privește efectele asupra mediului, pentru 9,5% dintre acestea compatibilitatea depinde de anumite prezumții, și doar 4,8% dintre acestea au un potențial de cumulare a efectelor negative. Aceste rezultate sunt sintetizate în graficul prezentat în Figura 7-1.

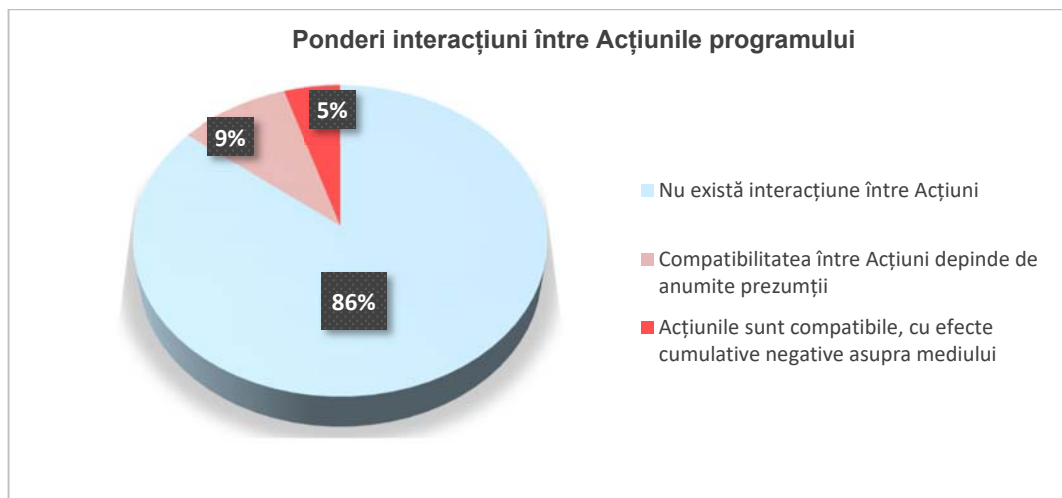

Figura 7-1: Compatibilitatea între Acțiunile programului

Se constată că acțiunile care generează cumulearea efectelor negative sunt reprezentate de relația dintre Acțiunea A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului și Acțiunea A5 – Investiții productive în întreprinderi mari, aceste acțiuni fiind susținute prin operațiuni care au potențiale efecte negative asupra calității aerului, apei, solului și utilizării terenului, conservarea resurselor regenerabile, gestionarea deșeurilor și gestionarea riscurilor de mediu la nivelul fiecărui județ, și care se cumulează spațial la nivel regional, în cazul județelor Gorj, Hunedoara și Dolj. Pentru aceste acțiuni vor fi stabilite măsuri de reducere a potențialelor efecte negative.

Interacțiunile care au o compatibilitate ce depinde de anumite prezumții sunt reprezentate de Acțiunea 4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare cu Acțiunea A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului și cu Acțiunea A5 – Investiții productive în întreprinderi mari, acestea fiind condiționate de posibilitatea de reintroducere în circuitul economic a imobilelor afectate, capacitatea acestora de a fi reconvertite, precum și de localizarea acestor imobile și potențialul economic de utilizare în scopul propus.

Pentru Acțiunile care nu prezintă influențe reciproce directe s-a considerat că operațiunile care le susțin au efecte pozitive asupra mediului și/sau asupra calității vieții și sănătății populației la nivel de județ, dar aceste efecte sunt independente ca receptori ai efectelor și spațial.

7.1.2 Evaluarea compatibilității între acțiunile propuse în cadrul POTJ 2021-2027 și obiectivele relevante de mediu

Evaluarea compatibilității s-a realizat atât între Acțiunile (A) programului și obiectivele relevante de mediu, cât și între Priorități (P) și Obiectivele Relevante de Mediu (ORM), deoarece Prioritățile reprezintă abordarea la nivel de județ și are drept scop identificarea posibilelor sinergii sau neconcordanțe între acestea, având același principiu de fundamentare ca al analizei interacțiunilor între Priorități.

Aceste evaluări au avut la bază analiza efectelor POTJ 2021-2027 asupra mediului din fișele de evaluare prezentate în subcapitolul 7.2.

Evaluarea potențialelor efecte asupra mediului a Acțiunilor (asimilate conceptului de obiective de program) au fost ajustate în anumite cazuri în funcție de evaluarea rezultată la compatibilitatea între Priorități și Obiectivele Relevante de Mediu (care corespund unui nivel teritorial al manifestării efectelor).

Tabel 7-2: Compatibilitatea între Acțiuni și Obiectivele Relevante de Mediu

Obiective Relevante de Mediu	Efect	Tipuri de acțiuni vizate de POTJ													
		A1		A2		A3		A4		A5		A6		A7	
		pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ
ORM1	MINOR				✓				✓					✓	
	MEDIU		✓			✓					✓	✓			
	MAJOR														
ORM2	MINOR				✓		✓						✓		✓
	MEDIU		✓						✓						
	MAJOR										✓				
ORM3	MINOR				✓		✓						✓		✓
	MEDIU		✓								✓				
	MAJOR								✓						
ORM4	MINOR	✓		✓						✓		✓		✓	
	MEDIU					✓		✓							
	MAJOR														
ORM5	MINOR	✓		✓				✓				✓		✓	
	MEDIU									✓					
	MAJOR					✓									
ORM6	MINOR		✓		✓								✓		✓
	MEDIU										✓				
	MAJOR					✓		✓							
ORM7	MINOR				✓		✓						✓		✓
	MEDIU		✓						✓						
	MAJOR										✓				
ORM8	MINOR									✓		✓		✓	
	MEDIU							✓							
	MAJOR	✓		✓		✓									
ORM9	MINOR										✓	✓		✓	
	MEDIU	✓		✓				✓							
	MAJOR					✓									
ORM10	MINOR		✓		✓		✓						✓		✓
	MEDIU							✓			✓				

Obiective Relevante de Mediu	Efect	Tipuri de acțiuni vizate de POTJ													
		A1		A2		A3		A4		A5		A6		A7	
		pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ
	MAJOR														
ORM11	MINOR			✓				✓				✓		✓	
	MEDIU	✓				✓				✓					
	MAJOR														
ORM12	MINOR		✓		✓		✓				✓		✓		✓
	MEDIU														
	MAJOR							✓							
ORM13	MINOR		✓		✓						✓		✓		✓
	MEDIU						✓								
	MAJOR							✓							

Se constată că din 91 de relații Acțiune – Obiectiv relevant de mediu, 10,99% au potențial pozitiv major, 14,29% au potențial pozitiv mediu, 21,98% au potențial pozitiv minor, 2,20% au potențial negativ major, 12,09% au potențial negativ mediu și 38,46% au potențial negativ minor.

Raportul dintre relațiile potențial pozitive și cele potențial negative este 47,25% la 52,75%, dar raportul dintre relațiile potențial pozitive medii și majore și cele potențial negative medii și majore este 25,3% la 14,3%.

Tabel 7-3: Compatibilitatea între Priorități și Obiectivele Relevante de Mediu

Obiective Relevante de Mediu	Efect	Priorități POTJ											
		P1		P2		P3		P4		P5		P6	
		pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ
ORM1	MINOR		✓		✓		✓	✓			✓		✓
	MEDIU												
	MAJOR												
ORM2	MINOR		✓		✓		✓		✓		✓		✓
	MEDIU												
	MAJOR												
ORM3	MINOR		✓		✓		✓	✓			✓		✓
	MEDIU												
	MAJOR												
ORM4	MINOR	✓		✓		✓		✓		✓		✓	
	MEDIU												
	MAJOR												
ORM5	MINOR	✓		✓		✓				✓		✓	
	MEDIU							✓					
	MAJOR												
ORM6	MINOR	✓		✓		✓		✓		✓		✓	
	MEDIU												
	MAJOR												
ORM7	MINOR												✓
	MEDIU		✓		✓		✓		✓		✓		
	MAJOR												
ORM8	MINOR												
	MEDIU									✓			
	MAJOR	✓		✓		✓		✓				✓	
ORM9	MINOR												
	MEDIU	✓		✓		✓				✓		✓	
	MAJOR							✓					
ORM10	MINOR		✓		✓		✓		✓		✓		✓
	MEDIU												
	MAJOR												
ORM11	MINOR	✓		✓		✓				✓		✓	
	MEDIU							✓					
	MAJOR												

Obiective Relevante de Mediu		Priorități POTJ											
		P1		P2		P3		P4		P5		P6	
		pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ	pozitiv	negativ
ORM12	MINOR	✓		✓			✓	✓		✓		✓	
	MEDIU												
	MAJOR												
ORM13	MINOR		✓		✓		✓		✓		✓		✓
	MEDIU												
	MAJOR												

VERSIUNEA 2 - DI

7.2 Potențialele efecte semnificative asupra aspectelor de mediu și asupra relațiilor dintre acestea

Cerințele HG nr. 1076/2004 prevăd să fie evidențiate potențialele efecte semnificative asupra mediului determinate de implementarea programului supus evaluării de mediu. Scopul acestor cerințe constă în identificarea, predicția și evaluarea efectelor generate de implementarea programului.

Analiza efectelor POTJ 2021-2027 asupra mediului pornește de la evaluarea interacțiunii manifestate între tipurile de acțiuni (A) ale programului și fiecare Obiectiv Relevant de Mediu. În cadrul POTJ au fost stabilite 6 Priorități, fiecare însumând un număr de Acțiuni specifice, similare, diferențiate doar valoric și de localizarea geografică. În cazul a două priorități, P4 (Galați) și P6 (Mureș), sunt definite acțiuni suplimentare, corelate cu specificul local al celor două județe.

Criteriile de evaluare a efectelor potențiale pentru fiecare aspect de mediu, în funcție de Acțiunile specifice, au ținut cont de interacțiunea posibilă pentru factori fizici, biologici și sociali, respectiv:

- efecte directe sau indirecte;
- efecte reversibile/momentane sau ireversibile/continue, permanente;
- extinderea spațială – la nivelul unei localități sau regional la nivelul județului sau dincolo de aceste granițe;
- durata pentru care vor fi resimțite efectele (termen lung sau termen scurt);
- magnitudine – receptori posibili a fi afectați, grup restrâns/numeros, specie/populație/habitat, obiectiv social/cultural;
- vulnerabilitate receptor – sensibil (nu rezistă la schimbări), moderat (poate fi regenerat prin măsuri specifice), redusă (rezistent, nu prezintă importanță ridicată).

În aprecierea magnitudinii efectelor s-a ținut seama de:

Magnitudine	Factori Fizici	Factori Biologici	Factori Sociali
Mică	Efect temporar, reversibil	Afectează o specie sau un grup restrâns pentru o perioadă scurtă de timp	Grup restrâns/ comunitate limitată, bunuri materiale fără valoare deosebită, afectează neesențial bunuri culturale, și turistice pentru perioadă scurtă de timp
MARE	Modificări ireversibile, termen lung, extindere mare	Afectează o întreagă specie, poate determina declinul populației peste limita de variație naturală, fără posibilitate de revenire	Afectează o comunitate largă, pierderi majore de bunuri materiale, patrimoniu cultural cu importanță deosebită, poate să afecteze stabilitatea generală

Efectele posibile a fi resimțite au fost corelate cu sensibilitatea receptorilor, respectiv:

Senzitivitate/ Receptor	Receptori Fizici	Receptori Biologici	Receptori Sociali
Mică	receptor rezistent, cu posibilitatea revenirii, naturale, după încetarea efectului	specie/ habitat ne-protejat/ ne-listat, comună sau abundentă	bunuri fără o valoare economica/ culturala/ sociala mare
MARE	resurse critice pentru sistem, nerezentent la schimbări, nu poate fi re-adus la starea inițială	specie/habitat protejat, vulnerabil, critic pentru stabilitatea ecosistemului	elemente socio-economice semnificative în context general protejate prin legislație

Luând în considerare aceste criterii, semnificația efectelor este:

Fără efect sau efect nesemnificativ	Nu sunt generate efecte sensibile ale stării naturale a mediului
Efect minor	Efect cu magnitudine mică asociat cu receptori cu sensibilitate mică sau medie
Efect Major	Efect cu magnitudine mare asociat receptori cu sensibilitate medie sau efect mediu afectând receptori cu sensibilitate mare

Evaluarea efectelor s-a făcut conform acestor criterii în matrice, detaliat pentru fiecare Acțiune specifică (prezentate în tabelele de mai jos), cu mențiunea că aceasta evaluare se menține în domeniul calitativ, cu atât mai mult cu cât acțiunile de implementare a Priorităților au un grad redus de precizie și nu permit o cuantificare cantitativă a efectelor, motiv pentru care experții au optat pentru o scalare pe un interval numeric restrâns [- 2, +2].

Scara de ierarhizare a efectelor	
-2	Efecte negative Majore
-1	Efecte negative minore
0	Neutru/fără efecte sensibile
1	Efecte pozitive minore
2	Efecte pozitive Majore

Pentru fiecare Acțiune specifică, analiza raportându-se la 13 aspecte de mediu, rezultă: scor maxim posibil +26, scor minim posibil -26.

Prin cumularea scorurilor alocate fiecărei Acțiuni specifice se realizează evaluarea calitativă a efectului general al POTJ 2021-2027. Cumularea punctajului atribuit pentru fiecare aspect de mediu determină scorul obținut.

Punctajele acordate în cadrul fișelor de evaluare nu constituie o cuantificare a impactului acțiunilor asupra mediului, deoarece la nivel de program nu dispunem de elemente necesare realizării unei asemenea evaluări.

Aceste punctaje reprezintă o ierarhizare a potențialelor efecte asupra aspectelor de mediu, negative sau pozitive, pe baza unor considerații generale, calitative, care pot fi generate de tipurile de activități propuse prin POTJ. Această evaluare calitativă ține cont de amplasarea într-un teritoriu cu caracteristici descrise în capitolul 3, localizarea în raport cu condițiile specifice nefiind cunoscută. În cazuri excepționale, în care se cunoaște localizarea, evaluarea a ținut cont de acest lucru.

FIȘE DE EVALUARE A POTENȚIALELOR EFECTE SEMNIFICATIVE

Tip de acțiune: A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului

Tipuri de operațiuni indicative:

- Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic
- Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr
- Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor

Domenii identificate: Gorj – fabricarea echipamentelor pentru telecomunicații / medicină, electronică, dar și producția de baterii pentru mașinile electrice; Hunedoara – fabricarea de echipamente electrice în special pentru sectorul auto (fire și cabluri electrice și electronice, alte echipamente electrice), industria alimentară (procesarea produselor locale și a altor produse cu valoare adăugată, prelucrarea / conservarea cărnii respectiv fabricarea produselor din carne, fabricarea pâinii, prăjiturilor / produse patiserie; fabricarea produselor lactate / brânzeturi; fabricarea vinurilor din struguri), turism sustenabil și sănătate (wellness și turism medical, tratamente inovative pentru boli degenerative, tehnologii emergente în IT medical, fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale stomatologice), transporturi (manipulare și depozitare mărfuri), precum și servicii TIC (design de software și de sisteme personalizate și programare); Dolj – sisteme de transport sustenabile (vehicule rutiere și feroviare verzi, componente și dispozitive de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice, fabricarea aparatelor de control și distribuție a electricității, fabricarea de cabluri cu fibră optică), inginerie industrială și materiale (sisteme și tehnici noi în construcții specifice, tehnologii, aplicații și metode de producție industriale cu un consum scăzut de energie, sisteme de producere a energiei din surse alternative în special sursa fotovoltaică), echipamente și tehnologii pentru sectorul agro-alimentar, tehnologii și biotehnologii medicale și farmaceutice, precum și domeniul ITC, construcții, furnizare / gestionare energie durabilă, industria chimică și metalurgică, pentru sectorul agricol, forestier și alimentar; Galați – ingineria și transportul naval (dezvoltarea navelor cu propulsie prietenoasă mediului pentru transportul fluvial de containere / tiruri, dezvoltarea de soluții pentru rezolvarea problemelor de hidrodinamică în transportul naval), industria confecțiilor (fabricarea fibrelor sintetice și artificiale, valorificarea superioară a deșeurilor rezultate din activitatea de producție, dezvoltarea unor tehnologii avansate pentru îmbrăcăminte inovativă, dezvoltarea de textile inteligente și dezvoltarea de textile tehnice), industria agro-alimentară (instrumente, procese și asistenți robotici inteligenți pentru susținerea agriculturii tradiționale), acvacultura și pescuitul, turismul și tehnologia informației; Prahova – componente și echipamente pentru industria auto, servicii de inovare în industria turismului, soluții inovative pentru valorizarea patrimoniului cultural, turismul integrat de tip cultural, spa/balnear, și oportunități de turism activ, biotehnologii în agricultură, biotehnologii industriale, biotehnologii orientate către protecția mediului, reducerea poluării și recuperarea deșeurilor, tehnologii de mediu pentru localități inteligente și verzi (eficiență energetică, energii regenerabile), servicii publice inteligente, locuire inteligentă, industria 4.0, securitate cibernetică, digitalizare, Big data (Fintech și GIS), noi produse și servicii TIC, precum și biotehnologii și bionanotehnologii medicale și farmaceutice, biosecuritate, medicină inteligentă și medicină de prevenție / personalizată; Mureș – producția de alimente sănătoase / ecologice (prin utilizarea mai bună a materiilor prime agricole și a celor secundare), prelucrarea lemnului în special prin utilizarea de materie primă din resurse sustenabile, industria textilă, în special prin reutilizarea deșeurilor textile în contextul dezvoltării economiei circulare, prin mai buna valorificare a creativității locale și prin tehnologizarea sectorului pentru producția de textile inteligente utilizate la fabricarea de articole sportive și medicale, producția de medicamente și producția de echipamente medicale, producția de cosmetice naturale, producția de materiale de construcții locale și tradiționale, inclusiv produse naturale de izolare termică (lână).

Din perspectiva mediului, contribuția la tranziție va fi asigurată prin utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Aer	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea/ îmbunătățirea calității aerului în limitele impuse prin legislația în vigoare prin reducerea emisiilor generate • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-2	-2	-2	-1	-1	-1	-9	Efecte negative, directe, generate prin creșterea emisiilor de poluanți și diversificarea tipurilor de poluanți ca urmare a cumulării efectelor surselor individuale. Se remarcă activități de producție generatoare emisii COV. Nu se cunoaște distribuția surselor în teritoriul fiecărui județ și nu se poate indica dimensiunea cantitativă a fiecărei surse. Un efect cumulativ se va manifesta pentru județele Gorj, Hunedoara, Dolj, aceste teritorii fiind grupate.
Apă	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea stării bune a apelor și îmbunătățirea calității apelor pe sectoarele unde nu s-a atins această stare • Utilizarea durabilă și conservarea resurselor de apă • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	0	-1	-2	0	-1	-1	-5	În funcție de domeniile de producție care vor beneficia de fondurile alocate, prin această acțiune pot fi generate efecte negative, directe, asupra resurselor de apă, atât calitativ cât și cantitativ. Presiunea este generată de creșterea consumului de apă și a debitelor de ape uzate evacuate, cât și de diversificarea tipurilor de poluanți evacuați. Aceste efecte negative pot fi reduse prin implementarea unor măsuri și tehnologii inovative care să respecte cerințele legale. Efectele sunt cumulative pentru județele Gorj, Hunedoara și Dolj, care se suprapun pe zone ale bazinului hidrografic Jiu.
Sol și utilizarea terenurilor	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarea și reducerea poluării solului • Limitarea pierderilor de suprafețe productive • Reconstrucția ecologică/remedierea terenurilor poluate • Menținerea stării ecologice a solului • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-6	Efecte negative medii, directe, pe termen lung asupra resurselor de sol, având în vedere că această acțiune poate implica ocuparea de noi suprafețe de teren, precum și riscul de poluare prin deversări accidentale sau depozitari necontrolate. Se consideră prin concepția programului, răspundere transferată autorităților de implementare, că amplasarea noilor capacități se va realiza pe terenuri deja construite sau pe terenuri reabilite, ceea ce poate conduce la o reducere semnificativă a potențialelor efecte negative.
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și îmbunătățirea condițiilor ecosistemelor terestre și acvatice • Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar • Menținerea integrității rețelei naționale de arii naturale protejate 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile. Se consideră că dezvoltarea activităților productive a microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin activități de transfer tehnologic, care conduc la diversificare, modernizare și reconversie economică se vor realiza pe amplasamente deja existente. Pentru fiecare caz în parte se vor face solicitări de acte de reglementare, care vor impune măsuri pentru zona respectivă în raport cu rețeaua națională de arii naturale protejate, după caz.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de diferite domenii de activitate, inclusiv prin accelerarea procesului de decarbonare energetică și promovarea economiei verzi, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 Atenuarea schimbărilor climatice, prin reducerea ireversibilă și graduală a gazelor cu efect de seră Adaptarea la schimbările climatice 	0	0	0	0	0	0	0	În funcție de domeniile de producție, se estimează efecte negative ca urmare a creșterii numărului de surse potențiale de emisii de gaze cu efect de seră, fiind de notat efectul cumulativ pentru județele Gorj, Hunedoara și Dolj. Aceste efecte se elimină/ reduc semnificativ dacă se utilizează surse de energie regenerabilă în procesele de producție și un parc auto verde pentru lanțul de aprovizionare/livrare. Pentru domeniul ce privește turismul (proapse pentru județele Hunedoara, Galați și Prahova) se consideră impunerea de condiționări administrative de aplicare a celor mai bune practici asociate ecoturismului.
Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	<ul style="list-style-type: none"> Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport și asigurarea conservării acestora, inclusiv prin promovarea utilizării surselor regenerabile Utilizarea potențialului apelor respectând prevederile legislației specifice în vigoare Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului 	0	0	-1	0	0	-1	-2	Fără efecte sensibile. Dezvoltarea capacităților existente implică creșterea de resurse utilizate la un nivel puțin semnificativ, fiind considerat prin concepția programului promovarea tehnologiilor de minimizare a resurselor utilizate. Pentru județul Mureș nu este clarificată sursa sustenabilă de lemn. Domeniile industrie chimică/ metalurgie (proapse pentru județul Dolj) sunt consumatoare importante de apă.
Gestionarea deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea cantității de deșuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșuri Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor 	-1	-1	-1	-1	-1	0	-5	Efecte negative directe, pe termen mediu și pe termen lung generate de creșterea activității de producție și, în mod implicit, creșterea cantității de deșuri industriale, chiar în condițiile aplicării principiului ierarhiei deșeurilor. Diversificarea tipurilor de deșuri generate, care necesită tratare specifică, fie pentru introducere în economia circulară fie pentru eliminarea în siguranță. Facilitățile pentru gestionarea deșeurilor de producție nu sunt gestionate printr-un program la nivel național/ județean spre deosebire de facilitățile pentru deșeurile municipale, ceea ce relativizează aplicarea prevederilor legale.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Calitatea vieții	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea calității vieții pentru populația din zona de impact • Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale ca urmare a tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic • Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile • Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+12	Efecte pozitive majore, directe, pe termen lung, permanente. Locuri noi de muncă, generate de reconversia economică. Efectele sunt cumulative.
Sănătatea populației	<ul style="list-style-type: none"> • Diminuarea factorilor externi de risc pentru sănătatea populației din zona de impact • Utilizarea de tehnologii performante (curate) cu riscuri reduse pentru personalul angajat în diferite domenii de activitate 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Efecte pozitive, directe, pe termen lung, permanente, ca urmare a creșterii nivelului de viață. Efectele sunt cumulative.
Gestionarea riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente 	0	0	-1	0	-1	0	-2	Fără efecte sensibile în condițiile în care activitățile economice se vor desfășura în zone cu funcțiune industrială. Proiectele din anumite domenii, în funcție de specificul proceselor și materiilor prime, pot intra în categoria activităților cu risc tehnologic, fiind necesară analiza acestora în procedura EIM. Reducerea efectelor de poluare individuale conduce la reducerea transferului de poluare în cazul unor evenimente naturale.
Eficiența energetică	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor pentru producerea energiei • Promovarea aspectelor de mediu ale sustenabilității și reducerea presiunilor de mediu și climatice legate de producția și consumul din domeniul energiei, inclusiv prin reducerea consumului de energie primară și finală, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 	0	+1	+1	+1	+1	+1	+5	Efecte pozitive medii, dacă se consideră că dezvoltarea activităților productive propuse va avea în vedere un consum redus de energie. Cu privire la fabricarea de baterii electrice (Gorj), se estimează un efect negativ, în absența aplicării unui ciclu de viață circular, având în vedere că metalele necesare pentru fabricarea bateriilor necesită un consum de energie electrică important pentru rafinarea materiilor prime și transformarea în baterii.
Peisaj	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc • Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc, în special în zonele industriale abandonate 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile în condițiile în care activitățile economice se vor desfășura în zone deja antropizate. Se menționează însă creșterea probabilă a amprentei antropice pentru componenta de turism din lista de domenii identificate.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Patrimoniu cultural și istoric	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea conservării patrimoniului cultural și istoric 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile în condițiile desfășurării activităților economice în zone deja antropizate.
Total		-1	-1	-4	1	-1	0	-6	

VERSIUNEA 2 - DRAFT

Următorul tip de acțiuni nu se concretizează în efecte asupra tuturor celor 13 aspecte de mediu, având în vedere operațiunile indicative propuse pentru această acțiune. Excepție fac următoarele aspecte de mediu: calitatea vieții și sănătatea populației.

Tip de acțiune: A2 – Sprijinirea tranziției forței de muncă/ Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă prin măsuri de investiții în actualizarea competențelor și / sau recalificarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și în servicii de asistență și în măsuri active de ocupare pentru acestea/ Îmbunătățirea situației forței de muncă din județ prin programe de perfecționare/recalificare

Tipuri de operațiuni indicative:

- Formarea și reconversia profesională pentru ocupațiile cu nivel de pregătire de bază și mediu aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului
- Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată
- Servicii de acompaniere socio-profesională
- Creșterea capacității AJOFM de a actualiza permanent nevoile de formare în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională

Domenii identificate: Gorj – producție cu intensitate medie și ridicată, IT&C, construcții și renovări de clădiri, producția de energie verde, instalarea și întreținerea de soluții individuale de energie regenerabilă etc.; Hunedoara – producție de energie nouă și curată, construcții, producție, servicii, inclusiv prin formare profesională duală, parteneriate între universități / asociații de producători de energie regenerabilă / companii, dar și prin centre de tranziție și orientare profesională; Dolj, Galați, Prahova și Mureș – sectoarele economiei mediului (de exemplu protecția mediului, servicii de alimentare cu apă și de canalizare, gestionarea deșeurilor, silvicultura, producția de energie regenerabilă, reabilitare termică).

Domenii de specializare inteligentă și a domeniile care contribuie la atingerea țintelor de climă și energie, precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Aer	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea/ îmbunătățirea calității aerului în limitele impuse prin legislația în vigoare prin reducerea emisiilor generate • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-	-	-	-	-	-	-	-
Apă	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea stării bune a apelor și îmbunătățirea calității apelor pe sectoarele unde nu s-a atins această stare • Utilizarea durabilă și conservarea resurselor de apă • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-	-	-	-	-	-	-	
Sol și utilizarea terenurilor	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarea și reducerea poluării solului • Limitarea pierderilor de suprafețe productive • Reconstrucția ecologică/remedierea terenurilor poluate • Menținerea stării ecologice a solului • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-	-	-	-	-	-	-	

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> Protecția și îmbunătățirea condițiilor ecosistemelor terestre și acvatice Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar Menținerea integrității rețelei naționale de arii naturale protejate 	-	-	-	-	-	-	-	-
Schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de diferite domenii de activitate, inclusiv prin accelerarea procesului de decarbonare energetică și promovarea economiei verzi, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 Atenuarea schimbărilor climatice, prin reducerea ireversibilă și graduală a gazelor cu efect de seră Adaptarea la schimbările climatice 	-	-	-	-	-	-	-	
Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	<ul style="list-style-type: none"> Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport și asigurarea conservării acestora, inclusiv prin promovarea utilizării surselor regenerabile Utilizarea potențialului apelor respectând prevederile legislației specifice în vigoare Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului 	-	-	-	-	-	-	-	
Gestionarea deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor 	-	-	-	-	-	-	-	
Calitatea vieții	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea calității vieții pentru populația din zona de impact Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale ca urmare a tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+12	Efecte pozitive majore, directe, pe termen lung, permanente. Generare de noi locuri de muncă.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate	
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ		
Sănătatea populației	<ul style="list-style-type: none"> Diminuarea factorilor externi de risc pentru sănătatea populației din zona de impact Utilizarea de tehnologii performante (curate) cu riscuri reduse pentru personalul angajat în diferite domenii de activitate 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Efecte pozitive directe, pe termen lung datorate reconversiei către energie verde și energie regenerabilă. Posibile efecte negative pe termen scurt și/sau mediu privind sănătatea mintală datorate pierderii locurilor de muncă și a reconversiei profesionale pentru persoanele din județele vizate, însă obiectivul final de creare de noi locuri de muncă și reconversie profesională contracarează aceste efecte pe termen lung, având un impact pozitiv asupra sănătății populației.
Gestionarea riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente 	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eficiența energetică	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor pentru producerea energiei Promovarea aspectelor de mediu ale sustenabilității și reducerea presiunilor de mediu și climatice legate de producția și consumul din domeniul energiei, inclusiv prin reducerea consumului de energie primară și finală, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Peisaj	<ul style="list-style-type: none"> Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc, în special în zonele industriale abandonate 	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Patrimoniu cultural și istoric	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea conservării patrimoniului cultural și istoric 	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total		3	3	3	3	3	3	3	18	

Tip de acțiune: A3 – Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate

Tipuri de operațiuni indicative:

- Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie
- Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.
- Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare

În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Aer	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea/ îmbunătățirea calității aerului în limitele impuse prin legislația în vigoare prin reducerea emisiilor generate • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	12	Efecte pozitive majore, permanente, prin reducerea sau eliminarea surselor mobile și a celor difuze de emisie a poluanților caracteristici surselor mici de ardere. De subliniat la această acțiune adresabilitatea microzonelor cu populație vulnerabilă.
Apă	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea stării bune a apelor și îmbunătățirea calității apelor pe sectoarele unde nu s-a atins această stare • Utilizarea durabilă și conservarea resurselor de apă • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile în cazul utilizării de panouri fotovoltaice/fototermice, turbine eoliene și pompe de căldură în sistem închis. În cazul în care sunt sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde, precum și utilizarea pompelor de căldură în sistem deschis, punctajele sunt alterate de presiunile asupra resursei de apă.
Sol și utilizarea terenurilor	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarea și reducerea poluării solului • Limitarea pierderilor de suprafețe productive • Reconstrucția ecologică/remedierea terenurilor poluate • Menținerea stării ecologice a solului • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	0	0	0	0	0	0	0	Efecte pozitive majore, permanente, prin instalarea de panouri fotovoltaice/fototermice pe suprafețe deja ocupate/amenajate (gospodării ale populației sau clădiri publice). Achiziția și utilizarea de vehicule nepoluante vor contribui la reducerea poluării solului prin eliminarea deversărilor accidentale. Utilizarea pompelor de căldură sau turbine eoliene nu sunt compatibile cu reducerea suprafeței ocupate fiind necesara, pentru fiecare caz în parte, solicitarea de acte de reglementare . Reducerea suprafețelor de teren ocupate se va face teren în cazul instalării panourilor fotovoltaice/fototermice la nivel de gospodărie sau de clădiri publice.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> Protecția și îmbunătățirea condițiilor ecosistemelor terestre și acvatic Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar Mentținerea integrității rețelei naționale de arii naturale protejate 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Se vor înregistra efecte pozitive prin reducerea nivelului de emisii în atmosferă la nivelul orașelor unde se propune dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare, dar și la nivelul gospodăriilor energia verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate se va realiza pe amplasamente deja existente, la nivel de gospodărie sau instituții publice.
Schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de diferite domenii de activitate, inclusiv prin accelerarea procesului de decarbonare energetică și promovarea economiei verzi, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 Atenuarea schimbărilor climatice, prin reducerea ireversibilă și graduală a gazelor cu efect de seră Adaptarea la schimbările climatice 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+12	Efecte pozitive semnificative, directe, pe termen lung, permanente, prin eliminarea surselor de emisii de gaze cu efect de seră asociate surselor de energie convenționale și utilizării combustibililor fosili.
Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	<ul style="list-style-type: none"> Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport și asigurarea conservării acestora, inclusiv prin promovarea utilizării surselor regenerabile Utilizarea potențialului apelor respectând prevederile legislației specifice în vigoare Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+12	Efecte pozitive majore, directe, pe termen lung, permanente, prin promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă, reducerea cantităților de combustibili/carburanți convenționali utilizați. În cazul în care sunt sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde, punctajele sunt alterate de presiunile asupra resursei de apă.
Gestionarea deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor 	0	0	0	0	0	0	0	Echilibrarea efectelor. Generarea deșeurilor generate de înlocuirea echipamentelor la sfârșitul duratei de funcționare se modifică ca tip, dar nu sensibil cantitativ.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Calitatea vieții	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea calității vieții pentru populația din zona de impact • Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale ca urmare a tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic • Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile • Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+12	Efecte pozitive semnificative, directe, pe termen lung, permanente, ca urmare a îmbunătățirii condițiilor de viață.
Sănătatea populației	<ul style="list-style-type: none"> • Diminuarea factorilor externi de risc pentru sănătatea populației din zona de impact • Utilizarea de tehnologii performante (curate) cu riscuri reduse pentru personalul angajat în diferite domenii de activitate 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+12	Efecte pozitive semnificative, directe, pe termen lung, permanente, ca urmare a beneficiilor furnizate de sistemele de energie verde.
Gestionarea riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile. Punctajul se alterează în sens negativ în cazul în care sunt sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde, fiind necesară analiza amplasării facilităților de stocare/stoc tampon și analiza resursei de apă pentru care trebuie asigurat debitul de servitute și pentru care pot fi impuse restricții în perioadele de secetă.
Eficiența energetică	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor pentru producerea energiei • Promovarea aspectelor de mediu ale sustenabilității și reducerea presiunilor de mediu și climatice legate de producția și consumul din domeniul energiei, inclusiv prin reducerea consumului de energie primară și finală, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Efecte pozitive directe, pe termen lung, permanente, prin implementarea unor sisteme de producere a energiei verzi, eliminând consumul de energie din surse convenționale cu condiția identificării și implementării pe termen mediu a unor surse de energie regenerabilă. Utilizarea durabilă a resurselor regenerabile pentru producerea energiei. Efecte pozitive, pe termen lung, ca urmare a reducerii consumului de energie și combustibili fosili.
Peisaj	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc • Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc, în special în zonele industriale abandonate 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile. Se evită un efect negativ în condițiile în care arealele de amplasare a surselor de energie regenerabilă sunt compacte, iar intervențiile asupra clădirilor publice nu afectează aspectul acestora.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Patrimoniul cultural și istoric	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea conservării patrimoniului cultural și istoric 	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-6	Efecte negative, pe termen lung, permanente, fiind posibilă afectarea elementelor constructive aferente clădirilor publice. Orice intervenție se va face cu respectarea legislației aplicabile. Fără efecte sensibile în cazul acoperișurilor solare la nivel de gospodărie și al dezvoltării transportului public verde.
Total		11	11	11	11	11	11	66	

Tip de acțiune: **A4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare**

Tipuri de operațiuni indicative:

- Reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Aer	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea/ îmbunătățirea calității aerului în limitele impuse prin legislația în vigoare prin reducerea emisiilor generate • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-1	-1	-1	0	0	0	-3	Efecte negative pe termen scurt, temporare, în perioada de execuție a lucrărilor de remediere/decontaminare. Efecte pozitive medii pe termen lung, ca urmare a eliminării unor surse potențiale de emisii difuze cu aport limitat de pulberi cu potențial toxic, sau de gaze, în funcție de tipul siturilor decontaminate. Atât efectele pe termen scurt, cât și cele pe termen lung, prezintă un caracter cumulativ pentru zona județelor Gorj, Hunedoara, Dolj.
Apă	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea stării bune a apelor și îmbunătățirea calității apelor pe sectoarele unde nu s-a atins această stare • Utilizarea durabilă și conservarea resurselor de apă • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Se vor înregistra efecte pozitive, directe, pe termen lung, prin eliminarea unor surse potențiale de poluare a apelor din proximitatea zonelor afectate. Pe termen scurt, în timpul lucrărilor de reabilitare și ecologizare va fi resimțită o presiune asupra apei datorită creșterii consumului și volumului de apă uzată necesar a fi epurată. Atât efectele pe termen scurt, cât și cele pe termen lung, prezintă un caracter cumulativ pentru zona județelor Gorj, Hunedoara, Dolj.
Sol și utilizarea terenurilor	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarea și reducerea poluării solului • Limitarea pierderilor de suprafețe productive • Reconstrucția ecologică/remedierea terenurilor poluate • Menținerea stării ecologice a solului • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+12	Efecte pozitive majore, directe, pe termen lung și permanente, după finalizarea lucrărilor de reabilitare și reconversie imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare. Sprijinul pentru tehnologii inovative poate conduce, de asemenea, la remedierea corespunzătoare a acestor imobile.
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și îmbunătățirea condițiilor ecosistemelor terestre și acvatice • Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar • Menținerea integrității rețelei naționale de arii naturale protejate 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Se vor înregistra efecte pozitive prin reducerea poluării din siturile dezafectate, parte ale fostelor ramuri industriale și reconversia lor în noi sectoare economice, generatoare de locuri de muncă. Astfel reducerea poluării se va resimți pentru factorii de mediu aer, apă, sol cu efecte asupra speciilor și habitatelor de interes comunitar din proximitatea acestor zone.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de diferite domenii de activitate, inclusiv prin accelerarea procesului de decarbonare energetică și promovarea economiei verzi, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 Atenuarea schimbărilor climatice, prin reducerea ireversibilă și graduală a gazelor cu efect de seră Adaptarea la schimbările climatice 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile.
Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	<ul style="list-style-type: none"> Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport și asigurarea conservării acestora, inclusiv prin promovarea utilizării surselor regenerabile Utilizarea potențialului apelor respectând prevederile legislației specifice în vigoare Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+12	Efecte pozitive majore. Decontaminarea și/sau reconversia siturilor reprezintă o sursă potențială de deșeu util și în mod cert un proces de recuperare a terenului pentru folosințe curți/construcții, evitând expansiunea pe alte terenuri neconstruite. Există, de asemenea, potențialul de amenajare spații verzi sau de împădurire a terenurilor decontaminate.
Gestionarea deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor 	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-6	Efecte negative medii, directe, pe termen scurt și mediu, temporare pe perioada execuției lucrărilor de remediere/decontaminare. Cantități mari de deșeuri/sol contaminat vor trebui gestionate, fie prin relocare, fie prin tratare in-situ cu generarea altor tipuri de deșeuri, chiar dacă în mod controlat.
Calitatea vieții	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea calității vieții pentru populația din zona de impact Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale ca urmare a tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Efecte pozitive, permanente pe termen lung, prin crearea de locuri de muncă durabile și reducerea poluării.
Sănătatea populației	<ul style="list-style-type: none"> Diminuarea factorilor externi de risc pentru sănătatea populației din zona de impact Utilizarea de tehnologii performante (curate) cu riscuri reduse pentru personalul angajat în diferite domenii de activitate 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Efecte pozitive, indirecte, permanente pe termen lung, prin eliminarea unor surse de poluare, cu potențial impact asupra sănătății populației din zona de impact.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Gestionarea riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Efecte pozitive medii, prin eliminarea unor surse potențiale de generare de riscuri de mediu. De asemenea, în cazul unor inundații, se elimină transferul poluării de la siturile contaminate. Un efect pozitiv cumulativ se poate înregistra în cazul siturilor din bazinul hidrografic Jiu.
Eficiența energetică	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor pentru producerea energiei Promovarea aspectelor de mediu ale sustenabilității și reducerea presiunilor de mediu și climatice legate de producția și consumul din domeniul energiei, inclusiv prin reducerea consumului de energie primară și finală, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile.
Peisaj	<ul style="list-style-type: none"> Protecția și conservarea peisajului natural și antropic Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropic, în special în zonele industriale abandonate 	+2	+2	+2	+2	+2	+2	+12	Efecte pozitive semnificative, directe, pe termen lung, permanente, ca urmare a eliminării din peisaj a unor amplasamente industriale dezafectate.
Patrimoniu cultural și istoric	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea conservării patrimoniului cultural și istoric 	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+6	Efecte pozitive, ca urmare a recuperării unor imobile din patrimoniul industrial.
Total		10	10	10	11	11	11	63	

Tip de acțiune: A5 – Investiții productive în întreprinderi mari

Tipuri de operațiuni indicative:

- Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.

Pentru județul Galați (Prioritatea P4), suplimentar:

- Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați
Investiția NAVROM S.A. (67 mil. euro) constă în achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor, precum și înlocuirea actualelor motoare diesel la o parte din nave cu motoare electrice și / sau motoare pe baza de hidrogen. Sprijinul POTJ vizează doar achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică și dotarea danei portuare verzi și este estimat la 23 mil. euro. Prin proiect, se vor crea 94 de locuri de muncă noi FTE.
- Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici
Investiția Șantierului Naval Damen Galați S.A. (23 mil. euro, din care sprijinul solicitat este de 13,8 mil. euro) constă în realizarea și dotarea a două spații de producție (hala de tip mono volum), în perimetrul existent al șantierului, cu dimensiunile 53 m x 82 m x 41,5 m, care vor fi destinate construirii simultane a câte două nave cu o lungime maximă de 110 m și o lățime maximă de 25 m. Investiția va genera peste 100 de noi locuri de muncă (FTE).

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Aer	<ul style="list-style-type: none"> Menținerea/ îmbunătățirea calității aerului în limitele impuse prin legislația în vigoare prin reducerea emisiilor generate Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-2	-2	-2	-1	-2	-2	-11	<p>Pentru tipul general de operațiuni indicative propuse pentru toate cele 6 județe, este predictibilă diversificarea și creșterea emisiilor generate ca urmare a dezvoltării unităților mari de producție, cu efect negativ asupra calității aerului.</p> <p>Pentru județul Galați, operațiunea indicativă de creare a noi linii de producție, se înscrie în tipul general de operațiuni, în timp ce operațiunea adițională de asigurare a unui serviciu verde de transport fluvial are o contribuție pozitivă asupra calității aerului prin reducerea emisiilor generate de utilizarea carburanților convențional. Reducerea CO₂ se va puncta la aspectul schimbări climatice.</p>
Apă	<ul style="list-style-type: none"> Menținerea stării bune a apelor și îmbunătățirea calității apelor pe sectoarele unde nu s-a atins această stare Utilizarea durabilă și conservarea resurselor de apă Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-2	-2	-2	-1	-2	-2	-11	<p>Tipul general de operațiuni indicative prevăzut pentru toate cele 6 județe, implică și activități cu consum relativ ridicat de apă, cu efect negativ asupra conservării resurselor de apă. Dispersarea în teritoriu va trebui să ia în considerare protejarea debitului de servitute a sursei de apă preconizate (este recomandabil SEICA la nivel de proiect).</p> <p>În cazul județului Galați, operațiunea indicativă de asigurare a unui serviciu verde de transport fluvial conduce la reducerea riscului contaminării apei cu produse petroliere.</p>

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Sol și utilizarea terenurilor	<ul style="list-style-type: none"> Limitarea și reducerea poluării solului Limitarea pierderilor de suprafețe productive Reconstrucția ecologică/remedierea terenurilor poluate Menținerea stării ecologice a solului Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-2	-2	-2	+2	-2	-2	-8	<p>Exceptând județul Galați unde se specifică în mod explicit „realizarea a două hale de producție în perimetrul existent al șantierului” pentru celelalte județe realizarea de „unități mari de producție” presupune ocuparea de noi suprafețe de teren și scoaterea din circuitul agricol. Chiar dacă dezideratul este pozitiv, producerea de energie verde, pentru aspectul de mediu „sol și utilizarea terenului” impactul este unul negativ, major, pe termen lung.</p> <p>Se impune ca în faza de proiectare să fie identificate suprafețele de teren pretabile a fi utilizate conform acestei operațiuni, urmând a fi analizate în procedura EIM pentru identificarea celor mai bune alternative în vederea diminuării impactului.</p>
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> Protecția și îmbunătățirea condițiilor ecosistemelor terestre și acvatic Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar Menținerea integrității rețelei naționale de arii naturale protejate 	0	0	0	+1	0	0	+1	<p>Se vor înregistra efecte pozitive la implementarea și funcționarea investițiilor productive în întreprinderi mari, reducându-se astfel emisiile de GES cu efecte directe asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ din apropierea marilor unități de producție.</p> <p>Se pot înregistra și efecte potențial negative în perioada de construcție (reconversie în alte unități de producție), cu efecte directe pe termen scurt și mediu asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ.</p>
Schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de diferite domenii de activitate, inclusiv prin accelerarea procesului de decarbonare energetică și promovarea economiei verzi, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 Atenuarea schimbărilor climatice, prin reducerea ireversibilă și graduală a gazelor cu efect de seră Adaptarea la schimbările climatice 	+1	+1	+1	+2	+1	+1	+7	<p>Tipul general de operațiuni indicative, prevăzute pentru toate cele 6 județe, implică activități care au ca obiectiv producerea de componente/echipamente tehnice, tehnologii și produse/biocombustibili care vor contribui la scăderea gazelor cu efect de seră/CO₂ și a consumului de combustibili fosili. Efectul pozitiv este condiționat de utilizarea surselor de energie regenerabile în cadrul unităților productive.</p> <p>În cazul județului Galați, asigurarea unui transport verde fluvial va conduce la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră/CO₂ și sprijinirea unui transport sustenabil pe fluviul Dunărea.</p>

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	<ul style="list-style-type: none"> Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport și asigurarea conservării acestora, inclusiv prin promovarea utilizării surselor regenerabile Utilizarea potențialului apelor respectând prevederile legislației specifice în vigoare Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului 	-1	-1	-1	0	-1	-1	-5	Tipul general de operațiuni indicative prevăzut pentru toate cele 6 județe, implică activități cu consum relativ ridicat de apă și energie. În cazul județului Galați, operațiunea indicativă de asigurare a unui serviciu verde de transport fluvial conduce la reducerea consumului de carburanți convenționali.
Gestionarea deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor 	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-12	Operațiunile indicative propuse conduc la creșterea cantităților și diversificarea tipurilor de deșeuri industriale, fără a exista un plan la nivel național pentru facilități de introducere a acestor tipuri de deșeuri în economia circulară, sprijin care ar trebui asumat la nivel guvernamental prin finanțări ale acestui tip de activități și ale R&D orientate specific.
Calitatea vieții	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea calității vieții pentru populația din zona de impact Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale ca urmare a tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață 	0	0	0	+1	0	0	+1	Efecte negative pe termen scurt, temporare, în perioada execuției. Efecte pozitive pe termen lung prin asigurarea locurilor noi de muncă.
Sănătatea populației	<ul style="list-style-type: none"> Diminuarea factorilor externi de risc pentru sănătatea populației din zona de impact Utilizarea de tehnologii performante (curate) cu riscuri reduse pentru personalul angajat în diferite domenii de activitate 	0	0	0	-1	0	0	-1	Posibile efecte negative pe care producția de baterii reîncărcabile le poate avea asupra sănătății umane (a lucrătorilor) datorită metalelor grele toxice care intră în producția acestora.
Gestionarea riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente 	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-6	Operațiunile indicative propuse conduc la creșterea riscurilor de mediu antropice, diseminarea amplasamentelor în teritoriu nefiind cunoscută însă la acest moment. În aceste condiții este necesară analiza prealabilă a amplasării acestora la nivel de proiect din punct de vedere al zonelor de protecție, de restricție și al potențialelor efecte domino.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Eficiența energetică	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor pentru producerea energiei • Promovarea aspectelor de mediu ale sustenabilității și reducerea presiunilor de mediu și climatice legate de producția și consumul din domeniul energiei, inclusiv prin reducerea consumului de energie primară și finală, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 	+1	+1	+1	+2	+1	+1	+7	Efecte pozitive în condițiile aplicării standardelor de eficiență energetică specifice activităților propuse. Un aport pentru eficiența energetică se consideră investiția pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial în cazul județului Galați.
Peisaj	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și conservarea peisajului natural și antropoc • Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropoc, în special în zonele industriale abandonate 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile asupra peisajului prin protejarea încă din faza de planificare și reglementare a viitoarelor proiecte de dezvoltare.
Patrimoniu cultural și istoric	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea conservării patrimoniului cultural și istoric 	0	0	0	0	0	0	0	Fără efecte sensibile asupra activelor de patrimoniu în condițiile în care se evită amplasarea necorespunzătoare a noilor infrastructuri de dezvoltare. Acest aspect poate fi protejat prin sistemul de planificare și reglementare existent.
Total		-8	-8	-8	2	-8	-8	-38	

Tip de acțiune: A6 – Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel

Tipuri de operațiuni indicative:

- Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați. Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Aer	<ul style="list-style-type: none"> Menținerea/ îmbunătățirea calității aerului în limitele impuse prin legislația în vigoare prin reducerea emisiilor generate Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-	-	-	+2	-	-	+2	Are loc o reducere semnificativă (30% prima etapă) a emisiilor cu contribuție la nivelul de poluanți monitorizați pentru calitatea aerului rezultați din arderea gazului metan (CO, particule în suspensie). Reducerea emisiilor de CO ₂ va fi analizată la aspectul schimbării climatice.
Apă	<ul style="list-style-type: none"> Menținerea stării bune a apelor și îmbunătățirea calității apelor pe sectoarele unde nu s-a atins această stare Utilizarea durabilă și conservarea resurselor de apă Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-	-	-	-1	-	-	-1	Creșterea consumului de apă, pentru producere hidrogen verde, depinde de cantitatea de H ₂ produsă (performanțe tehnologice actuale la nivel mondial pentru electroliza apei 0,9 – 1 l apă/Nm ³ hidrogen). Este posibil ca suplimentarea debitelor prelevate din sursa de apă fluviul Dunărea să afecteze debitul de servitute în perioade de secetă, având în vedere folosințele multiple din aval ale fluviului Dunărea. Se va stabili prin SEICA potențialele efecte, restricții și surse alternative.
Sol și utilizarea terenurilor	<ul style="list-style-type: none"> Limitarea și reducerea poluării solului Limitarea pierderilor de suprafețe productive Reconstrucția ecologică/remedierea terenurilor poluate Menținerea stării ecologice a solului Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-	-	-	0	-	-	0	Se preconizează realizarea proiectului în interiorul actualului amplasament al Liberty Galați S.A., fără impact suplimentar, având în vedere folosința terenului, facilitățile existente pentru depozitare, reducerea emisiilor de particule în suspensie.
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> Protecția și îmbunătățirea condițiilor ecosistemelor terestre și acvatic Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar Menținerea integrității rețelei naționale de arii naturale protejate 	0	0	0	+1	0	0	+1	Se vor înregistra efecte pozitive la implementarea și funcționarea investiției de reducere a emisiilor producției de oțel, reducându-se astfel emisiile de GES cu efecte directe asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ din apropierea obiectivului Liberty Galați.. Se pot înregistra și efecte potențial negative în perioada de construcție (reconversie în instalație hydrogen - ready), cu efecte directe pe termen scurt și mediu asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ.
Schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de diferite domenii de activitate, inclusiv prin accelerarea procesului de decarbonare energetică și promovarea economiei verzi, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 	-	-	-	+1	-	-	+1	În ansamblu, se reduc treptat emisiile de CO ₂ asociate procesului tehnologic de obținere a oțelului, prin utilizarea gazului natural în instalația DRI, și apoi prin trecerea treptată de la înlocuirea cu hidrogen a circa 30% din gazul natural până la înlocuirea completă a

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
	<ul style="list-style-type: none"> Atenuarea schimbărilor climatice, prin reducerea ireversibilă și graduală a gazelor cu efect de seră Adaptarea la schimbările climatice 								acestui. Trebuie avut în vedere că procesul tehnologic de obținere a oțelului implică un consum de carbon preluat din metan, iar înlocuirea gazului natural cu hidrogen ar putea conduce la nevoia de identificare de surse de carbon. Obținerea hidrogenului poate duce la generarea de CO ₂ dacă nu se utilizează surse de energie regenerabilă.
Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	<ul style="list-style-type: none"> Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport și asigurarea conservării acestora, inclusiv prin promovarea utilizării surselor regenerabile Utilizarea potențialului apelor respectând prevederile legislației specifice în vigoare Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului 	-	-	-	-1	-	-	-1	Creșterea consumului de energie și de apă pentru producția de hidrogen. Scade consumul de gaze naturale, dar în absența surselor de energie regenerabile pentru producția de hidrogen, balanța emisiilor de CO ₂ pentru procesul de producție a oțelului devine pozitivă. Potențial necesar de surse pentru noi tipuri de materii prime/auxiliare.
Gestionarea deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor 	-	-	-	0	-	-	0	Vor fi generate noi cantități de deșeuri, dar din categorii EWC care sunt deja gestionate pe amplasament.
Calitatea vieții	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea calității vieții pentru populația din zona de impact Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale ca urmare a tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață 	0	0	0	+1	0	0	+1	Efecte pozitive datorată reducerii emisiilor.
Sănătatea populației	<ul style="list-style-type: none"> Diminuarea factorilor externi de risc pentru sănătatea populației din zona de impact Utilizarea de tehnologii performante (curate) cu riscuri reduse pentru personalul angajat în diferite domenii de activitate 	0	0	0	+1	0	0	+1	Efecte pozitive datorată reducerii emisiilor.
Gestionarea riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente 	-	-	-	-2	-	-	-2	În absența unui Studiu de Fezabilitate, se presupune că se vor realiza capacități semnificative de stocare/stoc tampon pentru hidrogen, care ridică riscul tehnologic pe amplasament.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate	
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ		
Eficiența energetică	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor pentru producerea energiei • Promovarea aspectelor de mediu ale sustenabilității și reducerea presiunilor de mediu și climatice legate de producția și consumul din domeniul energiei, inclusiv prin reducerea consumului de energie primară și finală, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 	-	-	-	0	-	-	0	0	Producția de hidrogen pentru utilizarea în cadrul tehnologiei DRI-EAF presupune creșterea consumului de energie. Se asumă prin proiect că aceasta va fi asigurată din surse de energie regenerabilă.
Peisaj	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și conservarea peisajului natural și antropic • Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropic, în special în zonele industriale abandonate 	-	-	-	0	-	-	0	0	Fără efecte sensibile. Investițiile se vor realiza pe amplasamentul existent
Patrimoniul cultural și istoric	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea conservării patrimoniului cultural și istoric 	-	-	-	0	-	-	0	0	Fără efecte sensibile. Investițiile se vor realiza pe amplasamentul existent
Total		-	-	-	2	-	-	2	2	

Tip de acțiune: A7 – Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici

Tipuri de operațiuni indicative:

- Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare, la nivelul combinatului din Târgu Mureș

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Aer	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea/ îmbunătățirea calității aerului în limitele impuse prin legislația în vigoare prin reducerea emisiilor generate • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-	-	-	-	-	0	0	Reducerea emisiilor cu contribuție la nivelul de poluanți monitorizați pentru calitatea aerului este puțin semnificativă. Reducerea CO ₂ se va puncta la aspectul schimbări climatice.
Apă	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea stării bune a apelor și îmbunătățirea calității apelor pe sectoarele unde nu s-a atins această stare • Utilizarea durabilă și conservarea resurselor de apă • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-	-	-	-	-	0	0	Creșterea consumului de apă, pentru producere hidrogen verde, depinde de cantitatea de H ₂ produsă (performanțe tehnologice actuale pentru electroliză: 0,9 – 1 l apă/Nm ³ hidrogen). Având în vedere prelevarea apei tehnologice din râul Mureș, nu se estimează un efect important asupra debitului de servitute al acestuia.
Sol și utilizarea terenurilor	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarea și reducerea poluării solului • Limitarea pierderilor de suprafețe productive • Reconstrucția ecologică/remedierea terenurilor poluate • Menținerea stării ecologice a solului • Susținerea dezideratului pentru un mediu netoxic 	-	-	-	-	-	0	0	Se preconizează realizarea proiectului în interiorul actualului amplasament al AZOMUREȘ S.A.
Biodiversitate	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și îmbunătățirea condițiilor ecosistemelor terestre și acvatice • Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de interes comunitar • Menținerea integrității rețelei naționale de arii naturale protejate 	0	0	0	0	0	+1	+1	Se vor înregistra efecte pozitive la implementarea și funcționarea investiției pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ din apropierea obiectivului care produce fertilizanți chimici. Se pot înregistra și efecte potențial negative în perioada de construcție (reconversie în instalație de electroliză), cu efecte directe pe termen scurt și mediu asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ.
Schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de diferite domenii de activitate, inclusiv prin accelerarea procesului de decarbonare energetică și promovarea economiei verzi, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 • Atenuarea schimbărilor climatice, prin reducerea ireversibilă și graduală a gazelor cu efect de seră • Adaptarea la schimbările climatice 	-	-	-	-	-	+1	+1	În ansamblu, se reduc emisiile de CO ₂ asociate procesului tehnologic de producere de fertilizanți, având la bază obținerea amoniacului din gaz natural. Integrarea hidrogenului verde în circuitul tehnologic al gazului de sinteză determină reducerea consumului de gaz. Totodată, trebuie avut în vedere modul de eliminare/captare a carbonului asociat fluxului tehnologic.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	<ul style="list-style-type: none"> Exploatarea resurselor regenerabile și neregenerabile locale în limita capacității lor de suport și asigurarea conservării acestora, inclusiv prin promovarea utilizării resurselor regenerabile Utilizarea potențialului apelor respectând prevederile legislației specifice în vigoare Decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor și degradarea mediului 	-	-	-	-	-	0	0	Consum adițional resurse de apă și energie electrică, consum materiale (electrolit, electrozi, membrană – funcție de tehnologia care se va analiza).
Gestionarea deșeurilor	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri Accelerarea tranziției la o economie circulară prin utilizarea mai eficientă a resurselor și aplicarea ierarhiei deșeurilor 	-	-	-	-	-	0	0	Are loc o diversificare a tipurilor de deșeuri, dar cu încadrarea în categoriile EWC de deșeuri deja gestionate de agentul economic. Cantitățile de deșeuri vor depinde de nivelul stabilit pentru producția de hidrogen (nu se cunoaște), nu se estimează efecte asupra mediului adiționale celor existente
Calitatea vieții	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea calității vieții pentru populația din zona de impact Reducerea șomajului, inechității și excluziunii sociale ca urmare a tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic Reabilitarea zonelor industriale abandonate și utilizarea pentru noi funcțiuni economice/sociale sustenabile Dobândirea competențelor necesare pentru promovarea educației și îmbunătățirea stilului de viață 	-	-	-	-	-	+1	+1	Se vor înregistra efecte pozitive la implementarea și funcționarea investiției pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici asupra calității vieții.
Sănătatea populației	<ul style="list-style-type: none"> Diminuarea factorilor externi de risc pentru sănătatea populației din zona de impact Utilizarea de tehnologii performante (curate) cu riscuri reduse pentru personalul angajat în diferite domenii de activitate 	-	-	-	-	-	+1	+1	Se vor înregistra efecte pozitive la implementarea și funcționarea investiției pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici asupra sănătății prin posibilitatea oferirii de alimente mai sănătoase.
Gestionarea riscurilor de mediu	<ul style="list-style-type: none"> Prevenirea riscurilor de mediu și reducerea efectelor asociate manifestării unor astfel de evenimente 	-	-	-	-	-	-2	-2	În absența unui Studiu de Fezabilitate, se presupune că se vor realiza capacități de stocare/stoc tampon pentru hidrogen, care ridică riscul tehnologic pe amplasament.
Eficiența energetică	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea durabilă a resurselor pentru producerea energiei Promovarea aspectelor de mediu ale sustenabilității și reducerea presiunilor de mediu și climatice legate de producția și consumul din domeniul energiei, inclusiv prin reducerea consumului de energie primară și finală, în vederea atingerii țintelor naționale asumate la nivelul anului 2030 	-	-	-	-	-	0	0	Integrarea hidrogenului verde în circuitul tehnologic al gazului de sinteză reduce consumul de gaz. Se evită efectele negative în condițiile utilizării de surse de energie regenerabilă pentru producția de hidrogen verde, care presupune un consum de energie important.

Aspect de mediu	Obiectiv de mediu	Punctaj							Efecte estimate
		P1	P2	P3	P4	P5	P6	POTJ	
Peisaj	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția și conservarea peisajului natural și antropic • Reabilitarea componentelor și punerea în valoare a peisajului antropic, în special în zonele industriale abandonate 	-	-	-	-	-	0	0	Fără efecte sensibile. Investițiile se vor realiza pe amplasamentul existent.
Patrimoniu cultural și istoric	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea conservării patrimoniului cultural și istoric 	-	-	-	-	-	0	0	Fără efecte sensibile. Investițiile se vor realiza pe amplasamentul existent.
Total		-	-	-	-	-	2	2	

Fișele de evaluare indică următoarea ierarhie a influențelor pozitive asupra aspectelor de mediu la nivelul POTJ: Calitatea vieții, Sănătate, Schimbări climatice, Eficiență energetică, Biodiversitate, Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile și Peisaj.

Potențialele efecte negative asupra factorilor de mediu se constată următoarea ierarhie: Gestionarea deșeurilor, Apă, Aer, Gestionarea riscurilor de mediu, Sol și utilizarea terenurilor.

Aceste constatări au fost luate în considerare la formularea măsuri recomandate ca urmare a analizei ESM, pentru prevenirea și reducerea unor efecte adverse.

8 Potențiale efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, în context transfrontieră

Dintre cele 6 județe identificate ca fiind teritoriile cele mai afectate de procesul de tranziție către o economie neutră din punct de vedere climatic, județele Dolj și Galați au granițe cu statele învecinate României, respectiv Republica Bulgaria pe limita de sud a județului Dolj, Republica Ucraina pe limita de sud-est a județului Galați și Republica Moldova pe limita de est a județului Galați.

Analiza potențialelor efecte semnificative în context transfrontieră are în vedere tipul surselor de poluare și căile de transfer a poluării la mare distanță raportat la distanța față de statele învecinate.

Mediile de transfer la mare distanță a poluanților sunt apa și aerul și, indirect, contribuția la emisiile de poluanți cu efect de seră.

Având în vedere tipurile de acțiuni promovate de POTJ și domeniile de investiții propuse, se pot face următoarele mențiuni:

- Acțiunea A1 – Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului, care vizează creșterea intensității tehnologice a economiei regionale și a productivității IMM-urilor, nu are potențiale efecte în context de transfrontieră, indiferent de județele în care sunt amplasate. Prin urmare, nu au fost identificate surse de poluare existente sau posibil a rezulta din implementarea acestor tipuri de acțiuni, care să aibă potențial de generare a unor cantități de poluanți transportați de mediile de transfer, deci nu se identifică un potențial de poluare în context transfrontieră.
- Pentru Acțiunea 5 – Investiții productive în întreprinderi mari nu se cunosc tipurile de tehnologii ce vor fi utilizate în întreprinderile mari, dar se consideră implicită utilizarea de tehnologii de generație nouă, astfel că nu se poate face niciun fel de apreciere privind potențialele efecte în context transfrontieră.
- Acțiunile A6 – Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel și A7 – Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici nu au potențiale efecte în context transfrontieră conform precizărilor POTJ cu privire la îmbunătățirea tehnologiilor aplicate în cele două societăți ETS.

Din punct de vedere al biodiversității, tipurile de acțiuni promovate în vederea îndeplinirii obiectivului specific unic al programului nu sunt de natură să genereze efecte semnificative în context de transfrontieră în județele Dolj și Galați, care au granițe directe cu țările vecine.

De asemenea, din punct de vedere al sănătății populației, tipurile de acțiuni finanțabile promovate de program nu sunt de natură să genereze efecte semnificative în context de transfrontieră în județele Dolj și Galați, care au granițe directe cu țările vecine.

9 Măsurile propuse pentru a preveni, reduce și compensa, cât de complet posibil orice efect advers asupra mediului al implementării POTJ 2021-2027

Anexa 2 la HG nr. 1076/2004 prevede ca Raportul de mediu să stabilească „măsurile propuse pentru a preveni, reduce și compensa cât de complet posibil orice efect advers asupra mediului al implementării planului sau programului”. Prin urmare, în acest capitol sunt stabilite măsuri care se adresează în principal efectelor negative identificate în subcapitolul 7.2 în vederea prevenirii și reducerii acestora. Nu sunt propuse măsuri compensatorii deoarece nu au fost identificate potențiale efecte semnificative asupra ariilor naturale protejate.

Măsuri recomandate ca urmare a analizei ESM pentru prevenirea și reducerea unor efecte adverse asupra mediului:

Tip de acțiune: A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului

A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate

- Prioritizarea și coordonarea implementării de către UAT-uri, pe zone compacte de grupuri de locuințe (micro-comunități) a investițiilor pentru operațiunea indicativă instalare de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie.
Astfel se vor realiza reduceri sensibile ale emisiilor din instalații de ardere, pentru îmbunătățirea calității aerului în special în zone dezavantajate economic, în care reducerea/eliminarea combustibililor fosili este practic imposibilă în condiții uzuale.
Totodată se oferă consistență conceptului de reziliență energetică la nivelul micro-comunităților și crește gradul de acceptare la nivelul altor micro-comunități prin creșterea credibilității soluției.
- Evaluarea, în cazul producției de hidrogen verde, a balanței de emisii inclusiv CO₂ /proiect în cazul utilizării surselor de energie existente: emisii energie pentru producție de hidrogen verde/emisii evitate prin utilizare cantitate hidrogen verde produs < 1.
Astfel se va obține un efect real, nu doar teoretic, de reducere a emisiilor care determină calitatea aerului.
- Acțiunea A1 propusă în POTJ, privind dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului prin operațiuni la nivelul teritoriilor, precum dezvoltarea IMM-urilor și întreprinderilor sociale și sprijinirea inițiativelor antreprenoriale, în domeniul de producție variate la nivel de județ, vor trebui să aibă în vedere utilizarea de tehnologii cu emisii reduse și a surselor de energie regenerabile, pentru a nu se constitui în noi surse de emisii de gaze cu efect de seră.
- Analiza a priori, la nivelul fiecărui bazin hidrografic/spațiu hidrografic, a potențialului de exploatare a resursei de apă pentru producerea de hidrogen verde, la scara mică sau la scară industrială, în vederea menținerii debitelor de servitute sau a debitelor de siguranță a exploatarei instalației de producție hidrogen și activități dependente, în perioade hidrologice normale și de secetă.
Analiza va permite evitarea competiției între tipurile de folosințe a cursului de apă și aprobarea coerentă și neconflictuală a investițiilor cu capacități posibile și în zone cunoscute anticipat.
- Stabilirea la nivel național a unei scheme de colectare a deșeurilor panouri de fotovoltaice/fotometrice ieșite din uz/defecte de la persoane fizice, pentru a se asigura perioada necesară implementării schemei de colectare.
Schema de colectare va permite integrarea în PJGD a acestor deșeuri specifice (sub-categorie de DEEE), evitând soluționarea individuală și lipsită de trasabilitate și va facilita orientarea către reutilizare, după caz reciclare, a acestora.
- Stabilirea la nivel național a unei rețele de colectare și tratare (reutilizare sau reciclare/ eliminare) a bateriilor vehiculelor electrice achiziționate de UAT-uri, pentru a se asigura perioada necesară instituirii și funcționalității rețelei.
Rețeaua va asigura trasabilitatea acestor deșeuri, evitând dificultăți/complicații administrative sau costuri excesive la nivelul UAT-urilor/firmelor de transport mici și va reduce riscul unei piețe ilegale pentru baterii reciclate.
- Solicitarea de acte de reglementare pentru fiecare caz în parte, pentru investițiile privind utilizarea pompelor de căldură sau turbinelor eoliene, acestea nefiind compatibile cu reducerea suprafeței ocupate.

Tip de acțiune: A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare

- Concentrarea pe soluții de remediere in-situ, pentru a evita transportul solului contaminat.
- În cazul în care folosința ulterioară a terenului este mai puțin sensibilă, nu există potențial de transfer al poluării în timp și în funcție de rezultatele investigațiilor, se va avea în vedere ca opțiune principală regenerarea naturală.
- Obligația prezentării unui plan de management de mediu pe perioada lucrărilor cu indicarea modului de trasabilitate a deșeurilor rezultate și verificarea firmelor are asigură tratarea/eliminarea finală.
- Este necesară urmărirea de protocoale de siguranță în ceea ce privește ecologizarea și reconversia imobilelor pentru protejarea sănătății lucrătorilor și a populației din împrejurimi.
- Decontaminarea prealabilă a clădirilor industriale, pentru un control mai bun al gestionării deșeurilor și pentru creșterea potențialului de reciclare.
- Lucrătorii vor fi informați și instruiți cu privire la tipul de contaminare pe care trebuie să o gestioneze. Este preferabil să fie personal specializat.

Tip de acțiune: A5. Investiții productive în întreprinderi mari

- Se integrează în recomandările privind deșeurile de la tipul de acțiuni A1 și A3.
- Unitățile de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor, în funcție de anvergură și localizare vor necesita RS. Aceste industrii, în general, sunt susceptibile pentru încadrarea în capitolul 5 al Legii 278/2013 și se va avea în vedere această analiză la etapa EIM. Aceste tipuri de industrii trebuie echipate cu instalații de tratare a apelor uzate, nămolurile fiind deșeuri periculoase.
- În analizele privind schimbările climatice se va avea în vedere că emisiile COV sunt emisii de precursori GES.
- Dezvoltarea de studii la nivel de bazin hidrografic sau județ pentru determinarea vulnerabilității resurselor de apă la schimbările climatice va identifica măsuri specifice de adaptare.
- Procedura EIM pentru dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor va include realizarea SEICA și RS.
- Condiționările de finanțare vor include utilizarea de surse de energie regenerabile la un prag de 15% pe investiție.

Tip de acțiune: A6 – Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel

A7 – Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici

- Identificarea de soluții alternative pentru asigurarea consumului de apă la stațiile de hidrogen în situațiile de secetă hidrologică, pentru a nu fi afectate procesele de producție.
- Se vor utiliza tehnologii cu emisii reduse/ surse de energie regenerabile pentru producția de hidrogen pentru a evita noi surse de emisii GES, având în vedere consumul ridicat de energie al acestui tip de instalații.

Măsuri generale recomandate pentru prevenirea și reducerea unor efecte adverse asupra mediului, în perioada de implementare a POTJ 2021-2027:

Aer și schimbări climatice:

- Pe perioada de implementare a acțiunilor de sprijinire pentru crearea de noi întreprinderi și dezvoltarea activității productive a microîntreprinderi, se vor lua măsuri de diminuare a emisiilor de pulberi și reducerea nivelului de zgomot și vibrații, printr-un management corespunzător al circulației, restricționarea vitezei de circulație (în zonele locuite), precum și măsuri pentru evitarea pierderii de materiale de construcție pe carosabilul drumurilor de acces, utilizarea de combustibili și uleiuri de calitate; în etapa de execuție a lucrărilor de construire/montaj, constructorilor li se vor impune condiții prin care să se excludă orice posibilitate de apariție a unor efecte negative asupra calității aerului;
- Pentru construcțiile noi, cererea de energie primară, care definește performanța energetică a unei clădiri va fi în conformitate cu normativul de proiectare pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB), performanța energetică fiind certificată prin certificat de performanță energetică;

- Pentru extinderea/modernizarea/adaptarea unei construcții existente, în vederea dezvoltării activităților productive, se vor avea în vedere îmbunătățirea eficienței energetice a clădirii prin montarea de panouri fotovoltaice/solare și/sau alte măsuri în vederea îmbunătățirii eficienței energetice a clădirii și/sau optimizarea consumului de energie asociat;
- Pentru achizițiile de echipamente care sunt necesare pentru derularea activității productive, precum și pentru activitățile economice existente și al activităților economice noi asociate, se va avea în vedere integrarea conceptului de cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru instalațiile propuse a fi realizate în investiția productivă, cu utilizarea de energie din surse regenerabile și promovarea principiului de eficiență energetică;
- Soluțiile de adaptare la schimbările climatice nu vor afecta negativ eforturile de adaptare la riscurile climatice fizice sau nivelul de reziliență la acestea al altor persoane, al naturii, al patrimoniului cultural, al activelor și al altor activități economice;
- Pentru implementarea acțiunii privind construirea de noi capacități pentru producția de surse de energie electrică din surse regenerabile necesară clădirilor publice, în cadrul documentațiilor tehnico-economice se va realiza o evaluare a riscurilor climatice și a altor vulnerabilități identificate, și se va avea în vedere integrarea de măsuri pentru creșterea rezistenței componentelor constructive ale investițiilor la schimbările climatice, după caz; în mod concret, în cadrul documentațiilor tehnico-economice, pe baza evaluărilor privind influența investițiilor asupra fenomenului schimbărilor climatice și, mai ales, a influenței efectelor schimbărilor climatice asupra proiectelor de investiții, se vor avea în vedere măsuri speciale pentru creșterea rezistenței componentelor constructive ale proiectelor de investiții aferente măsurii la schimbările climatice și la alte vulnerabilități, după caz.
- Cu privire la acțiunea privind dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare, se va avea în vedere ca vehiculele să nu conțină plumb, mercur, crom hexavalent sau cadmiu, conform directivei europene aplicabile, iar vehiculele rutiere încadrate în clasa M vor deține omologări și vor respecta prevederile directivei UE privind vehiculele de transport rutier nepoluante și eficiente energetic, respectiv Regulamentului CE cu privire la cerințele aplicabile nivelului de zgomot exterior la rulare;
- În ceea ce privește investiția care are în vedere achiziția și instalarea de panouri fotovoltaice/fototermice la nivel de gospodărie (acoperișuri solare), precum și pompe de căldură, se vor avea în vedere riscurile legate de amplasarea fizică a echipamentelor, de rezistența infrastructurii pe care vor fi amplasate, de situația climatică a zonei, respectiv de riscurile privind inundațiile, eroziunile pluviale, alunecările de teren, ploile torențiale și valurile de căldură;
- Remedierea sau decontaminarea și reconversia siturilor contaminate sau a unor imobile industriale dezafectate se vor efectua în baza unor soluții tehnice care să răspundă cerințelor de adaptare la schimbările climatice; infrastructura asociată reconversiei și reincluderii siturilor/imobilelor în activitatea economică/socială/culturală nu va implica utilizarea pentru extracția, depozitarea, transportul sau producția de combustibili fosili.

Apa:

- Pentru proiectele de infrastructură și/sau activitățile economice și/sau instalațiile care implică elemente legate de utilizarea resurselor de apă se va respecta legislația națională care transpune prevederile Directivei (EC) 2000/60 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei; în etapa de execuție a lucrărilor de construire/montaj, constructorilor le vor fi impuse condiții astfel încât să se excludă orice posibilitate de apariție a unor efecte negative asupra calității resurselor de apă de suprafață și apei subterane;
- La realizarea investițiilor se va avea în vedere respectarea normelor privind protecția resurselor de apă; astfel, alimentarea cu apă, colectarea și evacuarea apei uzate pentru infrastructura nou construită destinată activităților productive se vor realiza, după caz, prin conectare la sisteme centralizate sau prin soluții tehnice care să asigure condițiile de calitate prevăzute de legislație privind alimentarea cu apă potabilă, respectiv evacuarea apelor uzate (bazine etanșe vidanjabile);
- În perioada de realizare a lucrărilor de construcții se va interzice depozitarea materialelor de construcții și a deșeurilor pe malurile cursurilor de apă, precum și deversarea oricărui tip de ape uzate în cursurile de apă;
- Pentru reducerea/eliminarea oricărei poluări potențiale a apelor în perioada de construcție, se vor avea în vedere măsuri precum: efectuarea intervenției la utilaje pentru reparare numai în zona organizării de șantier unde se vor lua toate măsurile de protecție în timpul efectuării reparațiilor; nu se vor folosi utilaje cu pierderi (scurgeri) de carburanți sau lubrifianți; se va asigura instruirea periodică a personalului din șantier pentru a se asigura evitarea scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor implicate în lucrările de construcție/ montaj sau ca urmare a manevrării defectuoase a vehiculelor de transport;

- Cu privire la acțiunea constând în reducerea substanțială a emisiilor ETS prin integrarea hidrogenului verde în circuitul tehnologic al gazului de sinteză se impun măsuri pentru adresarea problemei privind consumul de apă semnificativ necesar electrolizei apei.

Solul și utilizarea terenurilor:

- La realizarea de noi construcții industriale se va avea în vedere utilizarea preponderent a suprafețelor de teren cu funcțiune industrială existente, evitându-se pe cât posibil ocuparea de noi suprafețe de teren productive sau sub-utilizate;
- În cazul construirii unor obiective de infrastructură noi, nu se vor utiliza terenuri arabile și terenuri cultivate cu un nivel moderat până la ridicat al fertilității solului, terenuri forestiere/terenuri împădurite sau acoperite parțial sau integral sau destinate acoperirii cu arbori;
- Materiile prime/echipamentele/installațiile din perioada de execuție vor fi depozitate pe amplasamentul organizărilor de șantier în cantități reduse, prin gestiunea controlată a necesităților pentru fiecare etapă; acestea vor fi transportate etapizat și puse imediat în operă, reducând la minim efectele negative cauzate de transportul și/sau depozitarea acestora.

Gestionarea deșeurilor:

- Se va asigura gestionarea conformă a deșeurilor din construcții și demolări, ce sunt generate la implementarea proiectelor subsecvente programului, realizându-se trasabilitatea deșeurilor;
- Cu privire la deșeurile recuperabile/reciclabile rezultate pe perioada executării lucrărilor de construire/montaj/dezafectare, constructorii se vor asigura că cel puțin 70% (exprimat în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții/montaj și demolări, generate pe șantier (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 – pământ și pietriș altele decât cele asociate codului 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei, preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare), vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, în conformitate cu ierarhia deșeurilor;
- Lucrările în vederea implementării de noi activități energetice alternative vor avea în vedere reducerea cantității de deșeuri generate și creșterea gradului de valorificare/reciclare a tuturor tipurilor de deșeuri rezultate;
- În ceea ce privește echipamentele/installațiile utilizate în noi capacități pentru producția de electricitate din surse regenerabile, se va avea în vedere utilizarea de echipamente și componente cu durabilitate și reciclabilitate ridicate, care pot fi demontate și pregătite pentru reciclare în mod facil;
- Deșeurile rezultate din activitățile de implementare a investițiilor vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor și vor fi transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor; se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate;
- Toate deșeurile generate în toate etapele asociate implementării proiectelor de investiții vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate; în cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora, prin depozitarea separată doar pe suprafețe impermeabile, pentru a se evita contaminarea celorlalte deșeuri sau a solului din zona de depozitare;
- Cu privire la acțiunea de dezvoltare de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă - fotovoltaică, eoliană - necesară clădirilor publice (școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.), se va avea în vedere gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) în conformitate cu legislația națională, respectiv prevederile directivei europene aplicabile;
- Bateriile și acumulatorii folosiți de noile autobuze electrice/troleibuze vor fi colectate, tratate, reciclate și eliminate în conformitate cu prevederile legislației naționale aplicabile și respectiv cele ale directivei europene în domeniu.

Biodiversitate:

- Etapizarea lucrărilor de construcție a proiectelor (ce rezultă din tipurile de intervenție) din aceeași zonă de amplasament sau a celor amplasate în zone adiacente și corelarea măsurilor de prevenire, reducere, compensare (dacă este cazul) cu cele stabilite în urma evaluărilor pentru alte strategii, planuri și programe;
- Luarea în considerație a tuturor aspectelor care privesc etapa de construire în cadrul evaluărilor privind impactul asupra mediului pornind de la amplasarea organizării de șantier, construcția de drumuri tehnologice, asigurarea utilităților până la zonele în care urmează să se facă pregătirea terenului pentru construcții (excavări, terasamente), carierele și/sau balastierele pentru obținerea materiilor prime etc.;

- Evitarea amplasării proiectelor în interiorul sau imediata vecinătate a ariilor naturale protejate; în cazul în care acest fapt nu poate fi evitat, stabilirea măsurilor corespunzătoare conform planurilor de management ale ariilor protejate sau prin aplicarea măsurilor de evitare, reducere, compensare a efectelor semnificative asupra mediului stabilite în cadrul procedurii de evaluare adecvată;
- În cazul construirii unor obiective de infrastructură noi, nu se vor utiliza terenuri recunoscute ca având o valoare ridicată a elementelor de biodiversitate, terenuri care servesc drept habitat al speciilor de floră și faună pe cale de dispariție sau terenuri forestiere; proiectele de investiții se vor amplasa în afara zonelor în care există/se va extinde/se va implementa infrastructură necesară gestionării deșeurilor;
- Asigurarea corelării planificării de urbanism cu planificarea gestionării deșeurilor;
- Evitarea poluării corpurilor de apă;
- Elaborarea unor planuri de management de mediu pentru proiecte astfel încât pe toată durata de implementare a acestora (etapa de proiectare, construcție și operare) să poată fi evaluate performanțele de mediu.

Calitatea vieții și sănătatea umană:

- Cu privire la tipul de acțiune A1 de dezvoltare a activității productive a IMM, inclusiv prin activități de transfer tehnologic, care conduc la diversificare, modernizare și reconversie economică și acțiunea de sprijinire a creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri și alte structuri de sprijinire a afacerilor, se va avea în vedere:
 - Realizarea unei baze de date și a unor proceduri standard privind modul în care se va realiza diversificarea, modernizarea, reconversia economică și crearea de noi întreprinderi pentru zonele vizate;
- Cu privire la tipul de acțiune A2, operațiunea de actualizare a competențelor și/sau recalificare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și servicii de asistență și în măsuri active de ocupare pentru acestea, se vor avea în vedere următoarele:
 - Dezvoltarea de planuri de acțiune cu indicatori SMART (specifice, măsurabile, accesibile, relevante și încadrate în timp) pentru actualizarea competențelor și/ sau recalificarea lucrătorilor ocupați în sectoarele / industriile afectate de tranziție, precum și în cele cu potențial ridicat de generare de locuri de muncă durabile;
 - Evaluarea periodică a activității de actualizarea competențelor și/sau recalificarea lucrătorilor ocupați în sectoarele/industriile afectate de tranziție pentru realizarea indicatorilor SMART;
- Cu privire la tipul de acțiune A2, operațiunea de creșterea capacității Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) de a defini și actualiza permanent nevoile sectoriale de formare profesională în raport cu procesul dinamic de transformare economică, se vor avea în vedere următoarele:
 - Dezvoltarea unei analize a nevoilor la nivelul populației din zonele vizate pentru creșterea capacității Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) și pentru a răspunde nevoilor reale, existente în teritoriu, de formare profesională;
 - Susținerea la nivel local și regional a noilor întreprinderi și locuri de muncă datorate actualizării competențelor și/sau recalificarea lucrătorilor ocupați în sectoarele/industriile afectate de tranziție prin stabilirea unui plan de acțiune pentru aceste domenii;
- Cu privire la tipul de acțiune A2, operațiunea constând în măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională pentru a răspunde nevoii de a diversifica și a crește gradul de cuprindere a serviciilor de formare oferite și acțiunea de se va avea în vedere:
 - Reducerea riscurilor pentru sănătatea lucrătorilor în timpul lucrărilor de stocare de energie regenerabilă și instalarea de panouri fotovoltaice/ fototermice prin dezvoltarea de protocoale de muncă și utilizarea de utilaje/echipamente noi, eficiente și fiabile, precum și măsuri organizatorice;
- Cu privire la tipul de acțiune A3, operațiunea constând în investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice (școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională și alte clădiri publice cu rol similar), precum și acțiunea constând în instalarea de panouri fotovoltaice/ fototermice la nivel de gospodărie, în contextul inițiativei europene privind acoperișurile solare, se va avea în vedere:

- Reducerea riscurilor pentru sănătatea lucrătorilor în timpul lucrărilor prin dezvoltarea de protocoale de muncă și utilizarea de utilaje/echipamente noi, eficiente și fiabile, precum și măsuri organizatorice.
- Cu privire la tipul de acțiune A3, operațiunea de dezvoltare a transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public interurban în vederea conectării zonelor defavorizate cu principalele aglomerări urbane din județ pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare, se va avea în vedere:
 - Realizarea unor planuri de acțiune încadrate în timp pentru achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public interurban în vederea conectării zonelor defavorizate cu principalele aglomerări urbane din județele vizate.
- Cu privire la tipul de acțiune A4 constând în remedierea sau decontaminarea și reconversia siturilor contaminate sau a unor imobile industriale dezafectate în vederea generării de locuri de muncă durabile se vor avea în vedere următoarele:
 - Realizarea de protocoale standard pentru decontaminarea și reconversia a siturilor contaminate și poluatoare;
 - Reducerea riscurilor de îmbolnăvire profesională prin dezvoltarea de proceduri de muncă în condiții de risc și prin utilizarea echipamentelor de protecție;
 - Realizarea unei baze de date privind sănătatea populației în relație cu mediul, corelată cu obiectivele aferente POTJ.
- Cu privire la dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.
 - Elaborarea și respectarea unor protocoale pentru asigurarea sănătății lucrătorilor și a populației din zonă în perioada de execuție a lucrărilor privind noile linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici
 - Elaborarea și respectarea unor protocoale pentru a contracara efectele negative pe care producția de baterii reîncărcabile le poate avea asupra sănătății umane și a calității vieții a lucrătorilor datorită compușilor toxici utilizați, care intră în producția acestora.
- Cu privire la trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați pentru reducerea emisiilor producției de oțel
 - Realizarea și respectarea unor protocoale pentru reconversia și reducerea emisiilor producției de oțel, după caz, pentru a se asigura că aceste procese nu au un impact negativ asupra sănătății populației și a calității vieții a acestora.

Patrimoniul cultural și peisaj:

- Acțiunea propusă cu privire la investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice, va trebui să aibă în vedere evitarea afectării valorii clădirilor de patrimoniu, eventualele intervenții trebuind să se facă în conformitate cu cerințele legale aplicabile; de asemenea, se va avea în vedere fie integrarea, fie acomodarea cu elementele de peisaj natural sau antropoc.

10 Expunerea motivelor care au condus la selectarea variantei alese

Identificarea alternativelor este una dintre componentele cheie ale procesului de evaluare de mediu, așa după cum este definită de Directiva SEA și de HG nr. 1076/2004. Aceasta se referă la posibilele mecanisme alternative pentru implementarea programului și la evaluarea efectelor fiecăreia dintre aceste variante alese față de obiectivele relevante de mediu.

Evaluarea de mediu se focalizează pe alternativele de livrare considerate efectiv în pregătirea programului, acestea fiind identificate de titular, în colaborare cu părțile interesate și echipa de experți.

În cazul programelor cu finanțare europeană, cum este POTJ 2021-2027, constrângerile privind alternativele practice existente sunt adesea restricționate de necesitatea respectării unor criterii predeterminate stabilite la nivel european. Acest lucru poate avea ca efect limitarea alternativelor care sunt disponibile pentru promotorii programului.

Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 adresează, în principal, impactul socio-economic rezultat din tranziția la neutralitatea climatică a economiei românești, ca urmare a implementării unor direcții majore de acțiune în cele 6 teritorii de investiție identificate ca fiind cele mai afectate de efectele acestei tranziții, respectiv decarbonarea energiei în județele Gorj, Hunedoara și Dolj, tranziția fabricării oțelului în județul Galați, tranziția fertilizanților chimici în județul Mureș și tranziția carburanților în județul Prahova. POTJ asigură cadrul de finanțare focalizat pe diversificarea și reconversia economică, recalificarea și asistență în căutarea locurilor de muncă, sprijin pentru durabilitatea climei și a mediului, în cazul în care aceasta va contribui la atenuarea impactului tranziției, investiții productive în întreprinderi mari: dacă este necesar pentru a compensa pierderile de locuri de muncă, precum și investiții care reduc emisiile de GES din activitățile ETS, dacă este necesar pentru a menține locurile de muncă. Astfel, prin Regulamentul FTJ se cere să se asigure o concentrare a fondurilor pe un număr limitat de obiective politice, cu o logică de intervenție bine formulată și cu măsurarea rezultatelor.

POTJ 2021-2027 a fost elaborat pe baza Planurilor Teritoriale pentru o Tranziție Justă (PTTJ), ale căror scopuri au fost evidențierea situației actuale și impactul tranziției la neutralitatea climatică a teritoriilor vizate, precum și nevoile de investiții pentru soluționarea efectelor acesteia.

Alternativele care vor fi analizate în această evaluare de mediu vor lua în considerare obiectivul de politică și obiectivul specific al FTJ, precum și diferitele mecanisme de livrare pe care MIPE le-a luat în considerare în procesul de programare.

Se apreciază ca relevantă pentru programul analizat, evaluarea comparativă a acestuia cu situația în care acesta nu ar fi adoptat și implementat, situație corespunzătoare alternativei „zero” sau „nicio acțiune”.

Având în vedere faptul că Regulamentul FTJ nu prevede cerințe specifice privind structura programului operațional, POTJ ar putea fi structurat pe tipuri de investiții identificate la nivelul planurilor teritoriale și nu pe regiuni, cele șase teritorii având acces la finanțare în funcție de nivelul de maturitate al proiectelor și de capacitatea administrativă de la nivelul solicitanților de finanțare din județul respectiv. Această opțiune ar conduce la crearea unei competiții între teritorii și la defavorizarea județelor cu o capacitate administrativă mai redusă și cu un antreprenoriat mai puțin dinamic și, prin urmare, în această alternativă, programul nu și-ar putea îndeplini obiectivul de a sprijini cele mai vulnerabile teritorii.

Această alternativă este reprezentată de prima versiune a POTJ 2021-2027, elaborată în mai 2020, care ulterior a suferit o serie de modificări, astfel încât să existe o mai bună contribuție la rezolvarea mai multor probleme identificate în teritoriile de intervenție ale programului, luând în considerare nevoile de investiții definite la nivelul PTTJ. Situația prezentată în paragraful de mai sus este corespunzătoare Alternativei 1.

De la elaborarea primei versiuni a POTJ, pentru elaborarea celor 6 PTTJ au fost organizate o serie de consultări cu partenerii de programare din cadrul programului operațional, ceea ce a condus la modificări substanțiale ale acesteia.

De asemenea, programul în versiunea primită de elaboratorii acestui raport și publicată pe pagina de internet a MIPE în data de 15 iulie 2022 reprezintă o alternativă la situația actuală. Această variantă este

Alternativa 2 (actualul POTJ 2021-2027) încorporează toate tipurile de investiții raportat la obiectivul FTJ și la cerințele de asigurare a complementarității cu programele operaționale care vizează tranziția economiei din România către neutralitatea climatică. Programul în această variantă propune o gamă echilibrată de intervenții cu un quantum de alocări diferențiat între cele șase teritorii, acoperind întregul necesar identificat în planurile teritoriale, prin includerea tuturor comentariilor și punctelor de vedere ale partenerilor de programare din cadrul programului operațional și ale publicului interesat prin punerea acestuia în dezbatere publică.

La alegerea și îmbunătățirea priorităților programului și a tipurilor de acțiuni aferente acestora s-a ținut cont de componenta de mediu, astfel încât la alegerea alternativei finale a programului impactul asupra mediului să fie cât mai redus.

Alternativele obligatorii, respectiv Alternativa „zero” și Alternativa 2 (actualul POTJ 2021-2027), sunt încorporate în acest Raport de mediu în conformitate cu HG nr. 1076/2004, evaluarea efectelor alternativei „zero” fiind prezentată în subcapitolul 3.2, iar cea a alternativei finale a programului în capitolul 7.

10.1 Evaluarea variantelor POTJ 2021-2027

Selectarea uneia dintre cele trei variante (Alternative) ale POTJ 2021-2027 se realizează prin aplicarea unui sistem de analiză pe baza unor criterii considerate ca fiind relevante (Tabel 10-1), inclusiv o analiză calitativă a efectelor asupra mediului, cu punctaj simplificat acordat fiecărei variante propuse în funcție de modul în care Acțiunea răspunde acestor criterii.

Tabel 10-1: Criterii de selectare aplicate Alternativelor POTJ 2021-2027

Criteriu de selectare	Criterii de analiză - descriere	Punctaj posibil	Explicații sistem de acordare punctaj
1. Relevanță (necesitate sau cerere)	Se poate răspunde necesității sau cererii fără a implementa deloc planul sau programul, respectiv alternativa de a „nu face nimic”? Se poate renunța la proiect (acțiune de dezvoltare, infrastructură etc.)?	-1 / 0 / +1	-1: Se acordă dacă alternativa nu răspunde necesității sau cererii obiectivului specific. 0: Se acordă dacă alternativa are relevanță redusă și se poate renunța la această opțiune. +1: Se acordă dacă alternativa răspunde necesității sau cererii obiectivului specific.
2. Fezabilitate din perspectiva mediului	Alternativa respectă obiectivele de mediu relevante? Dacă o alternativă ar putea avea efecte adverse, se va evalua dacă acestea ar putea fi evitate, reduse sau compensate. Dacă o alternativă ar putea avea efecte pozitive, trebuie analizat dacă acestea ar putea fi întărite.	-1 / 0 / +1	-1: Se acordă dacă alternativa ar putea avea efecte adverse, dar care pot fi evitate, reduse sau compensate. 0: Se acordă dacă alternativa are relevanță redusă sau este nerelevantă din perspectiva mediului. +1: Se acordă dacă alternativa ar putea avea efecte pozitive și acestea pot fi întărite.
3. Maturitate tehnologică	Tipul de activitate / investiție este testat la scară largă sau este practicat la nivel național?	-1 / 0 / +1	-1: Se acordă dacă alternativa ar putea avea efecte adverse în absența unor soluții testate, sau absența unor instrumente naționale de gestionare efecte negative/ riscuri. 0: Se acordă dacă alternativa este complet realizată și certificată prin teste și demonstrații și are relevanță redusă sau este nerelevantă din perspectiva mediului. +1: Se acordă dacă funcționalitate alternativei a fost demonstrată în mediu operațional și ar putea avea efecte pozitive.
4. Acceptabilitate socială	Alternativa este acceptabilă pentru public?	-1 / 0 / +1	-1: Se acordă dacă alternativa nu este acceptabilă pentru public. 0: Se acordă dacă există incertitudini. +1: Se acordă dacă alternativa este acceptabilă pentru public.
Punctaj maxim posibil/acțiune la analiza scenariilor		+4	
Punctaj minim posibil/acțiune la analiza scenariilor		-4	

Tabel 10-2: Evaluarea variantelor POTJ 2021-2027

Criteria de selectare alternative rezonabile	Alternativa Zero	POTJ – Prima versiune (mai 2020)	POTJ – versiune publicată (iulie 2022)
	Planurile, programele și strategiile elaborate pentru perioada 2021-2027	1. Investiții în crearea de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri și servicii de consultanță 2. Investiții în activități de cercetare și inovare de promovare a transferului de tehnologii avansate și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetători 3. Investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică 4. Investiții în dezvoltarea de tehnologii și infrastructuri pentru o energie curată la prețuri accesibile	A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului: <ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor
Relevanță (necesitate sau cerere)	-1	+1	+1
Fezabilitate din perspectiva mediului	+1	-1	-1
Maturitate tehnologică	0	+1	+1
Acceptabilitate socială	0	+1	+1
Total punctaj acțiune	0	+2	+2
	Planurile, programele și strategiile elaborate pentru perioada 2021-2027	10. Perfecționarea și recalificarea lucrătorilor 11. Asistență pentru căutarea unui loc de muncă acordată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă 12. Incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă	A2. Sprijinirea tranziției forței de muncă/ Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă prin măsuri de investiții în actualizarea competențelor și / sau recalificarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și în servicii de asistență și în măsuri active de ocupare pentru acestea/ Îmbunătățirea situației forței de muncă din județ prin programe de perfecționare/recalificare Tipuri de operațiuni indicative: <ul style="list-style-type: none"> Formarea și reconversia profesională pentru ocupațiile cu nivel de pregătire de bază și mediu aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată Servicii de acompaniere socio-profesională Creșterea capacității AJOFM de a actualiza permanent nevoile de formare în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională

Criteria de selectare alternative rezonabile	Alternativa Zero		POTJ – Prima versiune (mai 2020)		POTJ – versiune publicată (iulie 2022)	
Relevantă (necesitate sau cerere)	-1	Tendințele actuale pot continua.	+1	Sprijinul de oportunitate, prosperitate și formare este un obiectiv cheie în cadrul acestei alternative, iar efectul general este evaluat ca fiind pozitiv asupra calității vieții și sănătății forței de muncă.	+1	Această alternativă oferă beneficii directe asupra calității vieții și sănătății populației prin sprijinul focalizat pe teritoriile defavorizate de la nivelul celor 6 județe, acordat pentru integrare socio-economică a comunităților, atât a forței de muncă cât și angajatorilor.
Fezabilitate din perspectiva mediului	+1		0		0	
Maturitate tehnologică	0		0		0	
Acceptabilitate socială	0		+1		+1	
Total punctaj acțiune	0		+2		+2	
		Planurile, programele și strategiile elaborate pentru perioada 2021-2027	-		A3. Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate Tipuri de operațiuni indicative: <ul style="list-style-type: none"> Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc. Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare 	
Relevantă (necesitate sau cerere)	-1	Tendințele actuale pot continua.	0		+1	Sprijinirea infrastructurii cu emisii reduse la scară comunitară, inclusiv generarea de energie regenerabilă și eficiență energetică.
Fezabilitate din perspectiva mediului	+1		0		0	
Maturitate tehnologică	0		0		0	
Acceptabilitate socială	0		0		0	
Total punctaj acțiune	0		0		+4	
			6. Investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor		A4. Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare Tipuri de operațiuni indicative: <ul style="list-style-type: none"> Reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice. 	
			7. Investiții în proiecte de restaurare a terenurilor și de reconversie			

Criteria de selectare alternative rezonabile	Alternativa Zero		POTJ – Prima versiune (mai 2020)		POTJ – versiune publicată (iulie 2022)	
Relevantă (necesitate sau cerere)	-1	Tendințele actuale pot continua.	+1	Alternativa are efecte pozitive pe termen lung asupra aspectelor de mediu, existând maturitatea tehnologică necesară realizării acestei acțiuni.	+1	Alternativa are efecte pozitive pe termen lung asupra aspectelor de mediu, existând maturitatea tehnologică necesară realizării acestei acțiuni. În această alternativă au fost identificate suprafețele care vor fi reabilitate.
Fezabilitate din perspectiva mediului	0		+1			
Maturitate tehnologică	0		+1			
Acceptabilitate socială	+1		+1			
Total punctaj acțiune	0		+4			

VERSIUNEA 2 - DRAFT

Criteria de selectare alternative rezonabile	Alternativa Zero	POTJ – Prima versiune (mai 2020)	POTJ – versiune publicată (iulie 2022)
	-	5. Investiții în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în eficiența energetică și energia din surse regenerabile pentru IMM-uri și întreprinderi mari	<p>A5. Investiții productive în întreprinderi mari Tipuri de operațiuni indicative:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor. <p>Pentru județul Galați (Prioritatea P4), suplimentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Investiție productivă pentru asigurarea unui serviciu verde de transport fluvial și manevrare a navelor pe Dunăre în rada portului Galați: Investiția NAVROM S.A. (67 mil. euro) constă în achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică, dotarea unei dane portuare cu un sistem de producere și înmagazinare de energie electrică verde pe baza de panouri fotovoltaice și cu o capacitate de producție de hidrogen pentru alimentarea navelor, precum și înlocuirea actualelor motoare diesel la o parte din nave cu motoare electrice și / sau motoare pe baza de hidrogen. Sprijinul POTJ vizează doar achiziția de împingătoare de manevră portuară cu propulsie electrică și dotarea danei portuare verzi și este estimat la 23 mil. euro. Prin proiect, se vor crea 94 de locuri de muncă noi FTE. Investiție în noi linii productive pentru construcția navelor cu propulsie electrică / pe baterii sau alți combustibili ecologici: Investiția Șantierului Naval Damen Galați S.A. (23 mil. euro, din care sprijinul solicitat este de 13,8 mil. euro) constă în realizarea și dotarea a două spații de producție (hala de tip mono volum), în perimetrul existent al șantierului, cu dimensiunile 53 m x 82 m x 41,5 m, care vor fi destinate construirii simultane a câte două nave cu o lungime maximă de 110 m și o lățime maximă de 25 m. Investiția va genera peste 100 de noi locuri de muncă (FTE).
Relevanță (necesitate sau cerere)	-1	-1	+1
Fezabilitate din perspectiva mediului	+1	-1	-1
Maturitate tehnologică	0	0	-1
Acceptabilitate socială	0	+1	+1
		Această alternativă nu identifică domeniile de investiție, existând o anumită incertitudine cu privire la necesitatea acestei acțiuni și la maturității tehnologiilor adoptate.	Alternativa se focalizează asupra anumitor domenii de investiții, fiind, de asemenea, identificate două investiții productive cu potențiale efecte pozitive semnificative asupra bazinului fluvial al Dunării.

Criteria de selectare alternative rezonabile	Alternativa Zero		POTJ – Prima versiune (mai 2020)		POTJ – versiune publicată (iulie 2022)	
Total punctaj acțiune	0		-1		0	
	-		-			<p>A6. Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel Tipuri de operațiuni indicative:</p> <ul style="list-style-type: none"> Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați. Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hydrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hydrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hydrogen. <p>A7. Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici Tipuri de operațiuni indicative:</p> <ul style="list-style-type: none"> Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare
Relevantă (necesitate sau cerere)	-1		-1		+1	<p>Alternativa pune accentul pe adaptarea la schimbările climatice și eficiența energetică, dar poate avea efecte asupra consumului de apă, neexistând în momentul de față maturitatea tehnologică necesară.</p>
Fezabilitate din perspectiva mediului	-1		-1		+1	
Maturitate tehnologică	0		0		-1	
Acceptabilitate socială	0		0		+1	
Total punctaj acțiune	-2		-2		+3	
	-					<p>8. Investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel de județ în vederea consolidării economiei circulare</p> <p>9. Acțiuni de prevenire a generării de deșeuri și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora</p>
Relevantă (necesitate sau cerere)	-1		+1		+1	<p>În cadrul acțiunii A1 pentru județul Dolj (prioritatea P3), pentru județul Galați (prioritatea P4), pentru județul Prahova (prioritatea P5) și pentru județul Mureș (prioritatea P6) sunt menționate ca domenii de investiții: reducerea și valorificarea superioară a deșeurilor.</p> <p>Alternativa promovează acest tip de activități numai în cazul a patru județe identificate.</p>
Fezabilitate din perspectiva mediului	-1		+1	Alternativa este focalizată în mod specific asupra reducerii generării deșeurilor, reutilizării și reciclării acestora.	+1	
Maturitate tehnologică	0		+1		+1	
Acceptabilitate socială	0		+1		0	
Total punctaj acțiune	-2		+4		+3	
TOTAL PUNTAJ ALTERNATIVĂ	-4		9		18	

Punctajul maxim posibil este de 28 de puncte, fiind calculat pentru acțiunile cu relevanță din punctul de vedere al efectelor asupra mediului și socio-economice.

Varianta recomandată este Alternativa cu cel mai mare punctaj pozitiv, respectiv Alternativa 2 – POTJ, versiunea publicată în 15 iulie 2022.

Cel mai bun punctaj este obținut de Alternativa 2 prin integrarea tuturor tipurilor de acțiuni/ operațiuni avute în vedere, situându-se la mai mult de jumătate din punctajul maxim posibil, ca urmare a incertitudinilor (necunoscutelor) privind maturitatea tehnologică și acceptabilitatea socială.

VERSIUNEA 2 - DRAFT

10.2 Dificultăți

Principalele dificultăți în elaborarea Raportului de mediu au fost reprezentate de factorul timp și de schimbările majore operate în structura Programului Operațional Tranziție Justă (POTJ) 2021-2027, document promovat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) în procesul de programare a investițiilor din Fondul pentru o tranziție justă (FTJ).

POTJ 2021-2027 este destinat să răspundă nevoilor de investiții identificate la nivelul planurilor teritoriale pentru o tranziție justă (PTTJ), elaborate pentru județele Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și Mureș. Se presupune că, probabil, diferențele dintre așteptările la nivelul fiecărui județ și posibilitățile de realizare au condus la lipsa definirii unor termene de implementare și a prioritizării acestora. Drept urmare, în lipsa unor termene clare de implementare, Titularul nu a definit un program consolidat de monitorizare a POTJ, ceea ce a îngreunat procesul de evaluare de mediu.

POTJ supus evaluării de mediu este un document complex, care înglobează PTTJ stabilit pentru fiecare dintre cele șase județe în locul Listei operațiunilor de importanță strategică planificate însoțită de un calendar care ar fi trebuit să facă subiectul Apendicelui 3 al POTJ, cu mențiunea că ordinea prezentării fiecărui PTTJ nici măcar nu coincide cu cea a Priorităților din POTJ, aspect care a adus un plus de dificultate la efectuarea analizelor aferente procesului de evaluare de mediu.

VERSIUNEA 2 - DRAFT

11 Măsuri avute în vedere pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării POTJ 2021-2027

Conform art. 27, alin. 1) din HG nr. 1076/2004, monitorizarea implementării planului sau programului, în baza programului propus de titular, are în vedere identificarea încă de la început a efectelor semnificative ale acestuia asupra mediului, precum și efectele adverse neprevăzute, în scopul de a putea întreprinde acțiunile de remediere corespunzătoare.

De asemenea, art. 27, alin. 5) din HG nr. 1076/2004 prevede că monitorizarea prevăzută se poate realiza, după caz, și pe seama datelor, programelor și instalațiilor de monitorizare existente, în scopul eliminării duplicării acestora.

Conform prevederilor Ghidului generic privind Evaluarea de mediu pentru planuri și programe, programul de monitorizare a implementării POTJ are ca scop:

- obținerea și înregistrarea informațiilor cu privire la efectele semnificative asupra mediului ale implementării POTJ;
- identificarea efectelor adverse neprevăzute, cum ar fi acțiunile de remediere corespunzătoare ce pot fi întreprinse,

fiind un instrument utilizat pentru a urmări:

- validarea concluziilor evaluării: corespunde natura, probabilitatea și mărimea efectelor produse asupra mediului cu predicțiile din SEA;
- verificarea realizării măsurilor propuse pentru compensarea efectelor adverse și optimizarea beneficiilor;
- identificarea eventualelor modificări necesare pentru POTJ în vederea reducerii impactului asupra mediului sau a optimizării beneficiilor;
- identificarea concluziilor desprinse din SEA.

Precizările POTJ privind mecanismele de guvernare stabilesc că "Coordonarea și monitorizarea procesului de tranziție a teritoriului vor fi asigurate prin activitatea Grupului județean pentru coordonarea tranziției la neutralitatea climatică. Înființarea și funcționarea acestei structuri partenariale vor asigura premisele implicării tuturor actorilor socio-economici și din mediul academic relevanți de la nivelul teritoriului, privați și publici, alături de autoritățile responsabile de protecția mediului (Agenția Județeană pentru Protecția Mediului, Direcția Silvică, Garda de Mediu), forța de muncă și protecția socială (Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă și Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecții Sociale), educație și sănătate publică.

Grupul va asigura colaborarea permanentă, pe toată perioada de implementare a POTJ, cu toate organismele cu atribuții în implementarea acestui program și va putea propune modificări ale PTTJ în funcție de traiectoria și dinamica procesului de tranziție la nivelul teritoriului."

În absența unui program general consolidat de monitorizare a implementării POTJ și a punctelor de vedere ale autorității competente din etapa de definire a domeniului, se propune următorul program de monitorizare a indicatorilor de mediu relevanți pentru tipurile de acțiuni/operațiuni.

Tabel 11-1: Program de monitorizare pentru POTJ 2021-2027

A1. Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului, prin următoarele operațiuni:				
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • Sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr • Dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri / parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor 				
Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
<p>Jud Gorj: Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care- micro, mici, medii, mari) - 1270 Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin - 544</p> <p>Jud. Hunedoara: Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care- micro, mici, medii, mari) - 1291 Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin - 525</p>	<p>Menținerea/îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările care se încadrează în limitele prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările în care nu se încadrează în valorile limita prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate</p>	<p>Ponderea utilizării energiei din surse regenerabile – raportare anuală, agent economic</p>	<p>Utilizare energie din surse regenerabile de la înființare/ obținere sprijin - minimum 15% din total consum energie/ întreprindere finanțată (ex. parc auto, sistem încălzire, producere apă caldă)</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p>
		<p>Emisii individuale specifice procesului întreprinderii – raportare periodică, agent economic către APM județ</p>	<p>100% conformare VLE</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p>
		<p>Valori ale nivelului de poluanți în zona de implementare – raportare anuală și în cazul evenimentelor, APM județ</p>	<p>Menținerea/îmbunătățirea nivelului de poluanți în aer</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p>
	<p>Realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitative și calitative a apelor, apărarea împotriva acțiunilor distructive ale apelor, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniu</p>	<p>Cantitate de apă prelevată din surse naturale, unde este cazul – raportare periodică, agent economic către SGA teritorială</p>	<p>Menținerea debitului de servitute pe cursul de apă Protecția rezervei de apă subterană</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p>
		<p>Debite de apă uzată și debite masice de poluanți cu evacuare în receptori naturali, unde este cazul – raportare periodică, agent economic către SGA teritorială</p>	<p>Menținerea/atingerea stării ecologice și a stării chimice bune a corpului de apă</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p>
	<p>Protecția solului pe baza principiilor conservării funcțiilor terenurilor, prevenirii degradării solurilor și integrării cu alte politici sectoriale</p>	<p>Impermeabilizarea de noi - suprafețe productive - spații verzi ocupate Raportare inițială și în cazul modificărilor de proiect, agent economic către Primării</p>	<p>0 m²</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p>

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
<p>Jud. Dolj: Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care- micro, mici, medii, mari) - 996 Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin - 375</p> <p>Jud. Galați: Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care- micro, mici, medii, mari) - 942 Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin - 490</p>	<p>Conservarea și îmbunătățirea habitatelor naturale și a speciilor sălbatice de floră și fauna</p> <p>Conservarea și creșterea diversității biologice prin reducerea impactelor negative și prin reconstrucția ecologică a ecosistemelor și habitatelor deteriorate</p>	<p>Suprafețe în condiții nealterate în teritoriul de implementare</p> <p>Suprafețe de teren îmbunătățite din punct de vedere al condițiilor de trai pentru speciile și habitatele de interes conservativ în teritoriul de implementare</p> <p>Număr de specii protejate în teritoriul de implementare</p> <p>Numărul impacturilor negative</p> <p>Raportare anuală, ANANP</p>	<p>Mentținere/În creștere</p> <p>Mentținere/În creștere</p> <p>Mentținere/În creștere</p> <p>În scădere</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p>
<p>Jud. Prahova: Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care- micro, mici, medii, mari) - 886 Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin - 369</p>	<p>Asigurarea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în baza UNFCCC și a Protocolului de la Kyoto și, totodată, a obligațiilor și angajamentelor privind schimbările climatice asumate de România față de Uniunea Europeană, inclusiv prin PNRR și PNIESC (reducerea cu 44% a emisiilor GES în 2030 comparativ cu 2005)</p>	<p>Nivel emisii GES echivalent CO₂ – raportare periodică, agent economic</p>	<p>Încadrare în plafoane pentru atingerea țintei naționale de 44%</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p>
<p>Jud. Mureș: Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care- micro, mici, medii, mari) - 705 Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin - 279</p>	<p>Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile</p>	<p>Indicatori eficiență energetică</p> <p>Grad de recirculare apă, unde este fezabil – raportare periodică, agent economic către Operator sistem alim. apă-canalizare</p>	<p>Indicatori eficiență energetică</p> <p>maximum</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p>
	<p>Gestionarea deșeurilor</p>	<p>Colectare deșeuri municipale asimilabile, reciclabile din deșeuri generate – raportare periodică, agent economic către APM județ</p> <p>Colectare deșeuri reciclabile de producție din deșeuri generate, unde este cazul – raportare periodică, agent economic către APM județ</p>	<p>65%</p> <p>90%</p>	<p>Grup monitorizare POTJ</p> <p>Grup monitorizare POTJ</p>

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
	Calitatea vieții	Inițiative de sprijin/noi inițiative de întreprinderi în zona de implementare. Indicatorul coincide cu indicatorul POTJ. Raportare periodică, AJOFM	P1 – 1270/544 P2 – 1291/525 P3 – 996/375 P4 – 942/490 P5 – 886/369 P6 – 705/279	Grup monitorizare POTJ
	Sănătatea populației	Număr îmbolnăviri profesionale în zona de implementare Raportare număr cazuri anual, DSP	0	Grup monitorizare POTJ
	Gestionarea riscurilor de mediu	Reducerea riscurilor tehnologice, unde este aplicabil Raportare periodică, agent economic către ISU județ	0 fatalități 0 accidente de muncă 0 pierderi materiale	Grup monitorizare POTJ
	Eficiența energetică	Consum de energie, intensitate energie electrică la nivel de întreprindere – raportare anuală, agent economic	Contribuție la reducerea consumului de energie primară cu 45,1% și a consumului de energie finală cu 40,4% față de proiecția PRIMES 2007 la nivelul anului 2030	Grup monitorizare POTJ
	Protecția și îmbunătățirea peisajului natural și urban cu conservarea aspectului său estetic.	Evoluția gradului de construire al terenurilor – raportare inițială și în cazul modificărilor, agent economic către Primărie	Conformare indicatori urbanistici 100%	Grup monitorizare POTJ
		Evoluția gradului de alocare teren pentru spații verzi /amenajări la investiții noi – raportare inițială și anuală, agent economic către Primărie	Minimum 30% POT	
		Conservare stilului arhitectural (urban sau industrial) al zonei, unde este cazul – raportare inițială și în cazul modificărilor, agent economic către Primărie	Conformare 100%	
	Protecția și conservarea <i>in situ</i> a bunurilor istorice și a monumentelor	În cazul ocupării imobilelor bunuri de patrimoniu, conservarea imobilelor – raportare inițială și în cazul modificărilor, agent economic către Primărie	Conformare 100%	Grup monitorizare POTJ

A3 – Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă/ Investiții în mobilitatea verde și energie curată la prețuri accesibile/ Sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate

Tipuri de operațiuni indicative:

- Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie
- Creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc.
- Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare

În funcție de fondurile disponibile, pot fi sprijinite și investiții în producția de hidrogen verde și energie din RES.

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
<p>Jud Gorj: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 6000 Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care energie electrică, termică) - 60 MW Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv - 2300 pasageri</p> <p>Jud. Hunedoara: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 6000 Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care energie electrică, termică) - 60 MW</p>	<p>Menținerea/îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările care se încadrează în limitele prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate</p> <p>Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările în care nu se încadrează în valorile limita prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate</p>	Ponderea utilizării energiei din surse regenerabile – raportare inițială, investitor	Grad reducere utilizare energie din surse convenționale > 15%	Grup monitorizare POTJ
		Gruparea locuințelor care beneficiază de investiții – raportare inițială, investitor către Primării	Condominium integral sau minimum 10% din ansamblul de locuințe individuale	Grup monitorizare POTJ
		Ponderea locuințelor beneficiarilor vulnerabili care beneficiază de investiții – raportare inițială, investitor către Primării	Minimum 30% (se va reflecta în reducerea emisiilor)	Grup monitorizare POTJ
		Valori ale nivelului de poluanți în zona de implementare – raportare anuală, APM județ	Reducere nivelului de poluanți în aer	Grup monitorizare POTJ

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv - 1840 pasageri Jud. Dolj: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 4000 Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care- energie electrică, termică) - 49 MW Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv - 1840 pasageri	Realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitative și calitative a apelor, apărarea împotriva acțiunilor distructive ale apelor, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniu	În cazul producției de hidrogen verde - cantitate de apă prelevată din surse naturale, unde este cazul – raportare anuală, investitor către SGA teritorială	Existența debitului de servitute pe cursul de apă necesar investiției pentru siguranța în exploatare	Grup monitorizare POTJ
Jud. Dolj: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 4000 Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care- energie electrică, termică) - 49 MW Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv - 1840 pasageri	Protecția solului pe baza principiilor conservării funcțiilor terenurilor, prevenirii degradării solurilor și integrării cu alte politici sectoriale	Impermeabilizarea de noi - suprafețe productive - spații verzi ocupate Raportare inițială și în cazul modificărilor de proiect, investitor către Primării	0 m ²	Grup monitorizare POTJ
Jud. Galați: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 2400 Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care- energie electrică, termică) - 35 MW Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv - 1380	Asigurarea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în baza UNFCCC și a Protocolului de la Kyoto și, totodată, a obligațiilor și angajamentelor privind schimbările climatice asumate de România față de Uniunea Europeană, inclusiv prin PNRR și PNIESC (reducere emisii GES cu 44% în 2030 față de 2005)	Reducere nivel de emisii GES echivalent CO ₂	Contribuție la ținta națională, prin atingerea indicatorilor de realizare propuși în POTJ	Grup monitorizare POTJ
Jud. Galați: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 2400 Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care- energie electrică, termică) - 35 MW Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv - 1380	Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	Reducere consum combustibili/carburanți convenționali – raportare anuală, primării/investitori către APM județ	30% investiții locuințe 100% material rulant ecologic	Grup monitorizare POTJ
Jud. Prahova: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 3400	Gestionarea deșeurilor	Schemă în vigoare pentru colectare DEEE specifice – raportare cel târziu la 2 ani de la lansarea POTJ, MMAP/ME/ANPM	1	Grup monitorizare POTJ
Jud. Prahova: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 3400	Gestionarea deșeurilor	Rețea națională de colectare și tratare colectare baterii vehicule electrice, funcțională – raportare cel târziu la 2 ani de la lansarea POTJ, MMAP/ME/CJ	1	Grup monitorizare POTJ
Jud. Prahova: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 3400	Calitatea vieții	Număr de locuințe ale beneficiarilor vulnerabili care beneficiază de performanță energetică îmbunătățită în zona de implementare – raportare anuală, Primării	În creștere	Grup monitorizare POTJ

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care-energie electrică, termică) - 40 MW	Sănătatea populației	Boli profesionale asociate cu poluanți din zona de implementare – raportare anuală, DSP	Reducerea numărului de boli cauzate de poluanți în zona de implementare	Grup monitorizare POTJ
Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv - 1380 pasageri	Eficiența energetică (atingerea țintei de 30,7% consum de energie din SER în 2030, prin asigurarea unei capacități instalate din SER de circa 7000 MW la nivel național)	Coincide cu indicatorii POTJ	P1 – 60 MW P2 – 60 MW P3 – 49 MW P4 – 35 MW P5 – 40 MW P6 – 31 MW	Grup monitorizare POTJ
Jud. Mureș: Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită - 3000 Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile (din care-energie electrică, termică) - 31 MW	Protecția și îmbunătățirea peisajului natural și urban cu conservarea aspectului său estetic.	Conservare stilului arhitectural (urban sau industrial) al zonei, unde este cazul – raportare inițială și în cazul modificărilor, investitori către Primării	Conformare 100%	Grup monitorizare POTJ
Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv- 1288 pasageri	Protecția și conservarea <i>in situ</i> a bunurilor istorice și a monumentelor	În cazul ocupării imobilelor bunuri de patrimoniu, conservarea imobilelor – raportare inițială și în cazul modificărilor, investitori către Primării	Conformare 100%	Grup monitorizare POTJ

A4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare

Tipuri de operațiuni indicative:

- Reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice.

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
Jud Gorj: Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin - 20 ha	Menținerea/îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările care se încadrează în limitele prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările în care nu se încadrează în valorile limita prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate	Gradul de acoperire al suprafețelor degradate (copertă vegetală, spațiu construit) – raportare anuală și finală, investitor către APM județ	100%	Grup monitorizare POTJ
Jud. Hunedoara: Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin - 21 ha		Valori ale nivelului de poluanți în zona de implementare – raportare anuală APM județ	Conformare 100% valori proiecție prognozate prin PMCA județ/PCA localitate	Grup monitorizare POTJ
Jud. Dolj: Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin – 15 ha	Protecția solului pe baza principiilor conservării funcțiilor terenurilor, prevenirii degradării solurilor și integrării cu alte politici sectoriale	Coincide cu indicatorii POTJ – raportare anuală, investitori către Primării	P1 – 20 ha P2 – 21 ha P3 – 15 ha P4 – 10 ha P5 – 15 ha P6 – 10 ha	Grup monitorizare POTJ
Jud. Galați: Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin - 10 ha		Pondere terenuri tratate <i>in situ</i> – raportare inițială și periodică, investitor către APM județ	100%	Grup monitorizare POTJ
Jud. Prahova: Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin - 15 ha	Gestionarea deșeurilor	Suprafețe adiacente terenului pentru depozitare material contaminat – raportare periodică, investitor către APM județ	0 m ²	Grup monitorizare POTJ
Jud. Mureș: Suprafața de teren reabilitat care		Trasabilitate cantități și tip material contaminat evacuat de pe teren – raportare periodică, investitor către APM județ	100%	Grup monitorizare POTJ
		Trasabilitate cantități și tip deșeurilor rezultate de la materiale și instrumente de lucru – raportare periodică, investitor către APM județ	100%	Grup monitorizare POTJ

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
beneficiază de sprijin - 10 ha	Calitatea vieții	Raportul dintre numărul de persoane vulnerabile din zonele imobilelor afectate în zona de implementare/ numărul de beneficiari din grupurile țintă vulnerabile – raportare periodică, Primării	1/1	Grup monitorizare POTJ
		Număr de noi locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate în zona de implementare – raportare periodică, Primării și AJOFM	Maximizare.	Grup monitorizare POTJ
	Sănătatea populației	Cazuri de îmbolnăvire asociate cu poluanți ai siturilor dezafectate în zona de implementare – raportare anuală și de caz, DSP	0	Grup monitorizare POTJ
		Număr de boli cauzate de poluanți ai siturilor dezafectate – raportare anuală, DSP	0	Grup monitorizare POTJ
	Protecția și îmbunătățirea peisajului natural și urban cu conservarea aspectului său estetic.	Evoluția gradului de alocare teren recuperat pentru spații verzi /amenajări peisagistice/ teren construit – raportare inițială și evoluție anuală, investitori către Primării	100%	Grup monitorizare POTJ
		Conservare stilului arhitectural industrial al zonei, unde este cazul – raportare inițială și în cazul modificărilor, investitori către Primării	Conformare 100%	Grup monitorizare POTJ
	Protecția și conservarea <i>in situ</i> a bunurilor istorice și a monumentelor	Conservarea imobilelor bunuri de patrimoniu din sit – raportare anuală, investitor către Primării		
			Protecția la lucrări a imobilelor bunuri de patrimoniu adiacente sit – raportare anuală, investitor către Primării	

A5 – Investiții productive în întreprinderi mari în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor cu identificarea prealabilă a acestora în PTTJ

Dezvoltarea de mari unități de producție în domenii precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului verde, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor.

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
Jud Gorj: - Jud. Hunedoara: - Jud. Dolj: - Jud. Galați: - Jud. Prahova: - Jud. Mureș: -	Menținerea/îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările care se încadrează în limitele prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările în care nu se încadrează în valorile limita prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate	Respectare VLE poluanți specifici procesului de producție – raportare periodică, investitor către APM județ	Conformare 100%	Grup monitorizare POTJ
		Ponderea utilizării energiei din surse regenerabile pentru producție hidrogen verde – raportare inițială și anuală, investitor către APM județ	100%	
		Menținerea sau reducerea nivelului de poluanți în zona de implementare – raportare anuală, APM județ	Cel mult la nivelul valorilor proiecție prognozate prin PMCA județ/PCA localitate	Grup monitorizare POTJ
	Realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitative și calitative a apelor, apărarea împotriva acțiunilor distructive ale apelor, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniu	În cazul producției de hidrogen verde - cantitate de apă prelevată din surse naturale, unde este cazul – raportare anuală, investitor către SGA teritorială	Existența debitului de servitute pe cursul de apă necesar investiției pentru siguranța în exploatare	Grup monitorizare POTJ
		Grad de recirculare a apei tehnologice – raportare anuală, investitor către SGA teritorială	Maximum tehnologic fezabil	
		Debite de apă uzată și debite masice de poluanți evacuate în receptori naturali – raportare anuală, investitor către SGA teritorială	În limitele menținerii stării bune chimice și stării bune ecologice a receptorului natural	
	Protecția solului pe baza principiilor conservării funcțiilor terenurilor, prevenirii degradării solurilor și integrării cu alte politici sectoriale	Impermeabilizarea de noi - suprafețe productive - spații verzi	0 m ²	Grup monitorizare POTJ

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
		Raportare inițială și în cazul modificărilor de proiect, investitori către Primării		
	Conservarea și îmbunătățirea habitatelor naturale și a speciilor sălbatice de floră și fauna Conservarea și creșterea diversității biologice prin reducerea impactelor negative și prin reconstrucția ecologica a ecosistemelor și habitatelor deteriorate	Suprafețe în condiții nealterate în teritoriul de implementare Suprafețe de teren îmbunătățite din punct de vedere al condițiilor de trai pentru speciile și habitatele de interes conservativ în teritoriul de implementare Număr de specii protejate în teritoriul de implementare Numărul impacturilor negative Raportare anuală, ANANP	Mentținere/În creștere Mentținere/În creștere Mentținere/În creștere În scădere	Grup monitorizare POTJ
	Asigurarea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în baza UNFCCC și a Protocolului de la Kyoto și, totodată, a obligațiilor privind schimbările climatice și angajamentele asumate față de Uniunea Europeană (reducere emisii GES cu 44% în 2030 față de 2005)	Nivel de emisii GES echivalent CO ₂ – raportare anuală, investitor către APM județ	Încadrare în plafoane pentru atingerea țintei naționale de 44%	Grup monitorizare POTJ
	Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	Reducere consum combustibili/carburanți convenționali – raportare anuală, investitor către APM județ Recuperare și reutilizare pierderi materie primă și materiale auxiliare – raportare anuală, investitor către APM județ	Maximum tehnologic fezabil	Grup monitorizare POTJ
	Gestionarea deșeurilor	Pondere cantități deșeuri specifice producției, gestionate cu trasabilitate pe întregul flux colectiv – reciclare/eliminare. Raportare periodică, investitor către APM județ	100%	Grup monitorizare POTJ

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
	Calitatea vieții	Noi locuri de muncă create de marile unități de producție în zona de implementare – raportare anuală, investitor către AJOFM	P1 - maximizare P2 - maximizare P3 - maximizare P4 – 294 P5 - maximizare P6 - maximizare	Grup monitorizare POTJ
	Sănătatea populației	Număr de îmbolnăviri datorate muncii cu compuși toxici în zona de implementare – raportare anuală, investitor către DSP.	0	Grup monitorizare POTJ
		Cazuri de îmbolnăvire asociate cu dezvoltarea de mari unități de producție – raportare anuală, DSP	0	Grup monitorizare POTJ
	Gestionarea riscurilor de mediu	Reducerea riscurilor tehnologice, unde este aplicabil – raportare inițială și anuală, investitor către ISU județ.	0 fatalități 0 accidente de muncă 0 pierderi materiale	Grup monitorizare POTJ
		Protecția la perioadele de secetă hidrologică sau alte evenimente de fenomene meteorologice extreme – raportare periodică și de eveniment, investitor către ISU județ.		
	Eficiența energetică	Utilizare SER în procesul de producție, consum de energie/ intensitate energie electrică la nivel de întreprindere – raportare inițială și anuală, investitor	Contribuție la reducerea consumului de energie primară cu 45,1% și a consumului de energie finală cu 40,4% față de proiecția PRIMES 2007 la nivelul anului 2030	Grup monitorizare POTJ
	Protecția și îmbunătățirea peisajului natural și urban cu conservarea aspectului său estetic.	Evoluția gradului de construire al terenurilor – raportare inițială și în cazul modificărilor, investitori către Primării	Conformare indicatori urbanistici 100%	Grup monitorizare POTJ
		Evoluția gradului de alocare teren pentru spații verzi /amenajări peisagistice – raportare inițială și evoluție anuală, investitori către Primării	Minimum 30% POT (incluzând suprafețele de protecție infrastructură)	Grup monitorizare POTJ

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
		Conservare stilului arhitectural (urban sau industrial) al zonei, unde este cazul – raportare inițială și în cazul modificărilor, investitori către Primării	Conformare 100%	Grup monitorizare POTJ
	Protecția și conservarea <i>in situ</i> a bunurilor istorice și a monumentelor	În cazul ocupării/vecinătății cu imobile bunuri de patrimoniu, conservarea imobilelor – raportare inițială și în cazul modificărilor, investitori către Primării	Conformare 100%	Grup monitorizare POTJ

A6. Tip de acțiune: Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel

Trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați. Instalația DRI va fi construită hydrogen – ready, permițând înlocuirea a până la 30% din gazul natural cu hidrogen, fără modificări ale echipamentului, și trecerea la 100% hidrogen cu îmbunătățiri minore, compania având un plan coerent de tranziție graduală de la gazul natural către hidrogen.

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
Întreprinderi care beneficiază de sprijin în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE – 1	Menținerea/îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările care se încadrează în limitele prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate	Ponderea utilizării energiei din surse regenerabile pentru producție hidrogen verde – raportare inițială și RAM, Liberty Galați către APM Galați	100%	Grup monitorizare POTJ
	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările în care nu se încadrează în valorile limita prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate	Valori ale nivelului de poluanți în zona de implementare – raportare anuală, APM Galați	Cel mult la nivelul valorilor de proiecție prognozate prin PMCA județul Galați	Grup monitorizare POTJ
	Realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitative și calitative a apelor, apărarea împotriva acțiunilor distructive ale apelor, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniu	În cazul producției de hidrogen verde - cantitate de apă prelevată din surse naturale. Raportare anuală, Liberty Galați către SGA Galați	Existența debitului de servitute pe cursul de apă necesar investiției pentru siguranța în exploatare	Grup monitorizare POTJ

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși - raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
	Asigurarea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în baza UNFCCC și a Protocolului de la Kyoto și, totodată, a obligațiilor și angajamentelor privind schimbările climatice asumate față de Uniunea Europeană	Reducerea emisiilor GES echivalent CO ₂ - raportare anuală RAM, Liberty Galați	Emisie specifică de 0,6 tone de CO ₂ /tonă de oțel lichid	Grup monitorizare POTJ
	Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	Reducere consum combustibili. Utilizare materie primă deșeuri metalice. Raportare anuală RAM, Liberty Galați către APM Galați	30% Maxim tehnologic fezabil	Grup monitorizare POTJ
	Calitatea vieții	Scădere, în zona de implementare, a emisiilor de poluanți asociați proceselor – raportare anuală RAM, Liberty Galați	Minimizare	Grup monitorizare POTJ
	Sănătatea populației	Număr îmbolnăviri profesionale în zona de implementare – raportare anuală, DSP Galați	0	Grup monitorizare POTJ
	Gestionarea riscurilor de mediu	Evenimente accidente tehnologice și adaptare procese la evenimente meteorologice extreme – raportare anuală, Liberty Galați către ISU Galați	0 fatalități 0 accidente de muncă 0 pierderi materiale	Grup monitorizare POTJ
	Eficiența energetică	Reducerea consumului de combustibil fosil (gaz natural) în procesul tehnologic. Furnizare energie din surse regenerabile pentru procesul tehnologic Raportare anuală RAM, Liberty Galați	Reducerea consumului de gaz cu 30% Minimum 180 MW solar și 20 MW eolian	Grup monitorizare POTJ

A7. Tip de acțiune: Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici

Integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare.

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși – raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
Jud. Mureș: Întreprinderi care beneficiază de sprijin în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE – 1	Menținerea/îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările care se încadrează în limitele prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate	Ponderea utilizării energiei din surse regenerabile pentru producția de hidrogen verde – raportare inițială și anuală RAM, AZOMUREȘ către APM Mureș	100%	Grup monitorizare POTJ
	Îmbunătățirea calității aerului înconjurător în zonele și aglomerările în care nu se încadrează în valorile limita prevăzute de normele în vigoare pentru indicatorii de calitate	Valori ale nivelului de poluanți în zona de implementare – raportare anuală, APM Mureș	Cel mult la nivelul valorilor de proiecție prognozate prin PMCA județul Mureș	Grup monitorizare POTJ
	Realizarea unei politici de gospodărire durabilă a apelor prin asigurarea protecției cantitative și calitative a apelor, apărarea împotriva acțiunilor distructive ale apelor, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății și în acord cu directivele europene în domeniu	Cantitate de apă prelevată din surse naturale pentru producția de hidrogen verde – raportare anuală, AZOMUREȘ către SGA Mureș	Existența debitului de servitute pe cursul de apă, necesar investiției pentru siguranța în exploatare	Grup monitorizare POTJ
	Asigurarea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în baza UNFCCC și a Protocolului de la Kyoto și, totodată, a obligațiilor și angajamentelor privind schimbările climatice asumate față de Uniunea Europeană	Reducerea emisiilor GES echivalent CO ₂ - raportare anuală RAM, AZOMUREȘ	244.000 tone CO ₂ medie anuală până în 2030 470.000 tone CO ₂ /an din 2030	Grup monitorizare POTJ
	Conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile	Reducere consum resurse naturale (gaz metan) – raportare anuală RAM, AZOMUREȘ către APM Mureș	Minimum conform proiect	Grup monitorizare POTJ
	Calitatea vieții	Scădere, în zona de implementare, a emisiilor de poluanți asociați proceselor – raportare anuală RAM, AZOMUREȘ	Minimizare	Grup monitorizare POTJ
	Sănătatea populației	Număr îmbolnăviri profesionale în zona de implementare – raportare anuală, DSP Mureș	0	Grup monitorizare POTJ
	Gestionarea riscurilor de mediu	Evenimente accidente tehnologice și adaptare procese la evenimente meteorologice extreme – raportare anuală, AZOMUREȘ către ISU Mureș	0 fatalități 0 accidente de muncă 0 pierderi materiale	Grup monitorizare POTJ

Indicatori realizare POTJ – Ținte POTJ	Obiective naționale de mediu	Indicatori de mediu propuși – raportare	Ținte	Răspunde de monitorizare
	Eficiența energetică	Consum combustibili fosili și utilizarea de SER în procesul tehnologic de producere a hidrogenului verde Raportare anuală RAM, AZOMUREȘ către APM Mureș	Minimum valorile din Planul de decarbonare	Grup monitorizare POTJ

VERSIUNEA 2 - DRAFT

12 Rezumat fără caracter tehnic

► Raportul de mediu (RM) pentru Programul Operațional Tranziție Justă 2021-2027 (denumit în cele ce urmează POTJ) a fost elaborat în vederea emiterii Avizului de mediu, fiind întocmit în conformitate cu cerințele de conținut ale Anexei 2 la Hotărârea de Guvern nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (cu modificările și completările ulterioare).

Procedura de evaluare strategică de mediu a fost demarată în 19 mai 2020, odată cu înaintarea Notificării și a primei versiunii a POTJ către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP). În iulie 2020 a fost emisă Decizia Etapei de Încadrare, iar în aprilie 2021 a fost constituit Grupul de Lucru (GL). Prima reuniune a GL a avut loc în 11 februarie 2022, în cadrul căreia au fost discutate principiile generale care stau la baza POTJ și au fost prezentate planurile teritoriale pentru tranziție justă (PTTJ), utilizate pentru fundamentarea POTJ.

În 12 august 2022 a avut loc a doua reuniune a GL, în cadrul căreia a fost prezentată analiza obiectivelor POTJ comparativ cu obiectivele relevante de mediu, metodologia și evaluarea efectelor potențiale ale POTJ, evaluarea alternativelor programului, potențiale efecte în context transfrontieră, măsurile întâmpinate în procesul de evaluare de mediu, precum și dificultățile întâmpinate în procesul de evaluare de mediu. În cadrul reuniunii au fost făcute recomandări privind nivelul de detaliu al informațiilor ce vor fi incluse în RM.

În 2 septembrie 2022 s-a organizat cea de-a treia reuniune a Grupului de Lucru, în cadrul căreia au fost prezentate măsurile propuse pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării POTJ, abordarea observațiilor și recomandărilor primite de la Grupul de Lucru reunit în cea de-a doua ședință, și a fost agreat nivelul de detaliu al informațiilor incluse în versiunea preliminară (draft) a Raportului de mediu.

Prin Adresa nr. DGB/104899/05.09.2022, emisă de Direcția Generală Biodiversitate și transmisă de Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice în data de 07.09.2022, s-a comunicat că POTJ 2021-2027 nu necesită evaluare adecvată a efectelor potențiale asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar.

Versiunile POTJ și ale celor 6 PTTJ care au fost avute în vedere pentru procedura de evaluare de mediu sunt următoarele: o versiune intermediară publicată în 16 iunie 2022 pe pagina de internet a MIPE, și o versiune consolidată, publicată în 15 iulie 2022. Ultima versiune, ce a prezentat schimbări importante în structură și conținut, a fost supusă evaluării de mediu în acest raport.

► POTJ este un document strategic care vizează susținerea regiunilor și cetățenilor de a face față efectelor sociale, asupra forței de muncă, economice și de mediu ale tranziției către țintele Uniunii Europene privind energia și clima pentru 2030 și către o economie a Uniunii neutră din punct de vedere climatic până în 2050, în temeiul Acordului de la Paris adoptat în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice. Documentul răspunde nevoilor de investiții definite la nivelul PTTJ, elaborate pentru județele Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și Mureș, teritorii identificate în Anexa D a Raportului de țară aferent anului 2020 pentru a fi sprijinite din Fondul pentru Tranziție Justă (FTJ) în perioada 2021-2027.

► POTJ a fost elaborat pe baza analizei situației de fapt din cele 6 județe, a resurselor și a oportunităților pe care le oferă acestea, precum și pe baza evaluării nevoilor populației și mediului de afaceri, precum și a administrației locale ca vector de implementare a acțiunilor rezultate din plan. Obiectivul Specific (OS) unic al POTJ este acela „de a permite regiunilor și cetățenilor să facă față efectelor sociale, asupra ocupării forței de muncă, economice și de mediu ale tranziției”. Au fost formulate 6 Priorități (P) ale programului, pentru fiecare teritoriu de intervenție, respectiv cele 6 județe identificate ca teritorii eligibile din România pentru a fi sprijinite din FTJ, în vederea eliminării unei competiții inechitabile între teritorii pentru resursele limitate ale programului și defavorizării acelor teritorii cu o capacitate administrativă mai redusă și/sau un antreprenoriat mai puțin dinamic, cuantumul alocărilor fiind în funcție de necesitățile specifice. În cadrul fiecărei Priorități au fost identificate 5 tipuri de Acțiuni (A), cu excepția Priorităților 4 (pentru județul Galați) și 6 (pentru județul Mureș), în care au fost incluse câte un tip de acțiune suplimentar care se referă la investiții în reducerea emisiilor rezultate din activitatea a două societăți care intră sub incidența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (ETS), respectiv Liberty Galați și

AZOMUREȘ S.A. Cele 5 tipuri de acțiuni comune sunt identice, prioritizarea acestora realizându-se în funcție de nevoile de intervenție definite la nivelul PTTJ elaborate pentru fiecare județ.

► În capitolul 3 al RM sunt prezentate **aspectele relevante ale stării actuale a mediului** în fiecare din cele 6 județe propuse pentru implementarea POTJ, precum și ale evoluției probabile în situația neimplementării programului. Sunt prezentate elemente privind: localizarea și organizarea administrativă, caracteristicile geomorfologice și topografice, geologia și solurile din zonele analizate, rețeaua hidrografică a fiecărui județ, și condițiile climatice specifice. De asemenea, capitolul 3 include date privind **calitatea aerului** și efectele **schimbărilor climatice** la nivelul fiecărui județ, precum și elemente privind situația actuală, analizată din perspectiva Țintelor de **eficiență energetică** și utilizarea de **resurse regenerabile**. Au fost avute în vedere datele din Planul de menținere a calității aerului specifice fiecărui județ. Sursele de emisii de poluanți în aer identificate în fiecare județ sunt preponderent reprezentate de sistemele de încălzire individuale și de activități conexe activităților industriale, iar sursele mobile de emisie sunt reprezentate de traficul auto și vehicule mobile nerutiere. La nivelul județului Galați au fost analizate și emisiile generate de traficul fluvial.

Aspectele prezentate cu privire la schimbările climatice și eficiența energetică, au inclus date și informații cu privire la sursele și structura emisiilor GES la nivel național, subliniind principalele surse de emisii GES. Este prezentată situația instalațiilor ETS pentru cele 6 județe, sursele principale de informații fiind INS, APM și PNIESC. Din datele analizate se reține că în anul 2020, emisiile ETS la nivel național au fost cu 64% mai mici față de anul 2005, iar cele mai multe emisii (68,62%) au provenit din surse existente în Dolj, Gorj, Hunedoara, Mureș, Prahova și Galați, restul de emisii (38,62%) provenind din surse existente în alte 5 județe și municipiul București. În 2020, din totalul de emisii ETS la nivel național, 25,6% a provenit din emisiile aferente arderii de lignit și cărbune în instalațiile Complexului Energetic Oltenia (CEO) și cele ale Complexului Energetic Hunedoara (CEH). În Mureș, combinatul AZOMUREȘ se evidențiază ca principală sursă de GES, aproximativ 6% din emisiile verificate la nivelul 2020 provenind din activitățile de producție de îngrășăminte având la bază obținerea amoniacului din gaz natural, conform datelor ANPM. În Galați, cel mai mare generator de emisii GES este LIBERTY Galați S.A., care a generat în 2020 cantitatea totală de emisii ETS la nivel de județ, respectiv 12,5 % din totalul de emisii de CO₂ la nivel național. Gorj este județul cu cele mai mari emisii GES din România, ca urmare a activităților industriale desfășurate, în principal cele din industria de extracție a lignitului și producere a energiei. Astfel, CEO, prin două din cele mai mari termocentrale din România – SE Rovinari și SE Turceni, a generat în 2020 aproximativ 98,17% din cantitatea totală de emisii ETS la nivel de județ. În Dolj, CEO este principalul generator de GES prin cele două unități – Sucursala Electrocentrale Ișalnița și Sucursala Electrocentrale Craiova II. În 2020, cantitatea totală de emisii ETS generată a reprezentat valoarea totală de emisii ETS a județului, adică 5,68% din emisiile ETS totale la nivel de național. În Hunedoara, cele 5 blocuri energetice pe bază de cărbune (hulă) au generat în anul 2020 circa 51% din cantitatea totală de emisii ETS la nivel de județ, respectiv circa 2,4% din cantitatea totală de emisii ETS la nivel național. În Prahova, conform ANPM, emisiile de CO₂ generate în anul 2020 de cele trei rafinării din județ au totalizat circa 2,6 milioane tone, din care aportul cel mai mare a fost generat de Petrobrazi.

Cu privire la eficiența energetică și surse de energie regenerabilă, au fost incluse date publicate de Transelectrica în 2020 cu privire la capacitatea de producție de energie eoliană și energie fotovoltaică în funcțiune la nivel de județ, remarcându-se în general valorile reduse pentru producția de energie fotovoltaică.

În capitolul 3 sunt prezentate date existente privind calitatea **apelor subterane și a celor de suprafață** din fiecare județ, precum și calitatea solului și aspecte privind utilizarea terenurilor. Calitatea apelor subterane și a celor de suprafață este monitorizată lunar, iar analizele sunt efectuate în centre și/sau laboratoare acreditate. Pentru fiecare județ, **calitatea solului** este afectată de poluările generate de activitățile specifice, respectiv: minerit în Gorj și Hunedoara, extracția de hidrocarburi în special în Prahova, Dolj, Gorj și Galați, producția de îngrășăminte chimice în Mureș și producția de oțel în Galați. Un efect semnificativ este reprezentat de pulberile antrenate de curenții de aer, haldele de steril, depozitele de cenușă și zgură, iazurile de decantare și bataluri de șlam petrolier.

Capitolul cuprinde o componentă extinsă cu privire la elementele de **biodiversitate** din cele 6 teritorii incluse în POTJ. La nivelul celor 6 județe au fost identificate 287 de arii naturale protejate, distribuite astfel: 86 în Hunedoara (1 sit ROMAB, 28 situri ROSCI, 8 situri ROSPA și 49 situri RONPA), 58 în Gorj (1 sit ROMAB, 12 situri ROSCI, 2 situri ROSPA și 43 situri RONPA), 45 în Mureș (23 situri ROSCI, 7 situri

ROSPA) și 15 situri RONPA), 41 în Galați (1 sit ROMAB, 1 sit RORMS, 15 situri ROSCI, 6 situri ROSPA și 18 situri RONPA), 35 în Dolj (3 situri RORMS, 5 situri ROSCI, 8 situri ROSPA și 19 situri RONPA) și 22 în Prahova (9 situri ROSCI, 3 sit ROSPA și 10 situri RONPA).

În componenta de biodiversitate a fost inclusă prezentarea modului de utilizarea terenului și ponderea lor în cadrul ariilor naturale protejate din fiecare județ. Pentru fiecare din cele 6 județe au fost prezentate succint ariile naturale protejate, cu obiectivele de conservare minimă și precizarea amenințărilor potențiale. Formularele Standard Natura 2000, actualizate în anul 2021, au indicat că cele 125 de Situri Natura 2000 sunt împărțite pe județe astfel: 29 în Mureș, 21 în Galați, 12 în Prahova, 13 în Dolj, 14 în Gorj și 36 în Hunedoara, doar o parte dintre acestea având un Plan de management aprobat sau în curs de pregătire. La nivelul celor 6 județe au fost identificate 76 de tipuri de habitate, 6 dintre acestea fiind prezente în toate județele. Cele mai multe habitate de interes comunitar au fost identificate în Hunedoara, urmat de Gorj, iar cele mai puține în Dolj. S-a observat că foarte puține habitate de interes comunitar au o stare de conservare favorabilă, majoritatea intrând în categoria medie sau redusă. Astfel, în Mureș au fost identificate, în ariile naturale protejate, 40 de habitate de interes comunitar, din care 12 sunt habitate prioritare; în Galați au fost identificate 34 de habitate de interes comunitar, dintre care 7 sunt habitate prioritare; în Prahova au fost identificate 39 de habitate de interes comunitar, 10 fiind habitate prioritare; în Dolj au fost identificate 20 de habitate de interes comunitar, 5 fiind habitate prioritare; în Gorj au fost identificate 58 de habitate de interes comunitar, 16 fiind habitate prioritare; în Hunedoara au fost identificate 52 de habitate de interes comunitar, 16 fiind habitate prioritare.

La nivelul celor 6 județe au fost identificate: 31 de specii de plante (dintre care 2 prioritare), 44 de specii de nevertebrate (dintre care 6 prioritare), 28 de specii de pești; 10 specii de amfibieni și reptile; 286 specii de păsări; 23 de specii de mamifere (dintre care 4 prioritare). Din reprezentarea speciilor pe grupe taxonomice din fiecare județ, având ca sursă de informații Formularele Standard Natura 2000 ale siturilor din fiecare județ, a reieșit că speciile de păsări au ponderea cea mai mare ca număr de specii de interes comunitar.

Capitolul 3 include date privind **managementul deșeurilor**, precum și cel al **riscurilor de mediu** la nivelul fiecărui județ. Informațiile privind managementul deșeurilor au fost colectate din sursele oficiale existente, respectiv Planul de Gestionare a Deșeurilor, Raportul privind Starea Mediului, Hotărâri ale Consiliilor Județene și baza de date INS. Cu privire la riscurile de mediu, informațiile au fost colectate din sursele oficiale existente la nivelul județelor, respectiv Planul de analiză și acoperire a riscurilor. Tipurile de riscuri de mediu naturale, selectate ca aflate în relație cu domeniul evaluării de mediu și cu propunerile POTJ, sunt cele uzuale, reprezentate de inundații, hazard geomorfologice (alunecări de teren, prăbușiri), riscuri seismice, incendii de vegetație, și expunerea la fenomene meteorologice extreme, iar tipurile de riscuri de mediu antropice sunt reprezentate în principal de existența siturilor contaminate inventariate la nivelul fiecărui județ.

În capitolul 3 se prezintă aspecte privind **peisajul** natural, precum și cel antropoc urban și rural, evidențiindu-se o caracteristică comună celor 6 județe, și anume faptul că peisajul a fost afectat de activitățile industriale specifice, cu variații după caz/regiune. Cu privire la **patrimoniul cultural și istoric**, pentru fiecare județ au fost identificate obiectivele de patrimoniu cultural și istoric reprezentative, respectiv monumente istorice, situri arheologice și ansambluri arhitecturale. Aspectele evidențiate pentru fiecare județ, au arătat că patrimoniul istoric și cultural este caracterizat prin faptul că o mare parte din clădirile istorice și culturale necesită lucrări de reabilitare și punere în valoare, activitățile industriale specifice zonei punându-și amprenta asupra multora dintre elementele de patrimoniu.

Un subcapitol în cadrul capitolului 3 este alocat **populației și sănătății umane**, fiind prezentate date și informații privind condițiile materiale de trai și starea de sănătate a populației din fiecare județ, după cum au fost identificate în sursele oficiale existente (INS, Anuarul de statistică sanitară pe anul 2020, Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică, Direcțiile de Sănătate Publică Județene, Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate, Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în domeniul Sanitar, Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului). Au fost analizate la nivelul fiecărui județ aspecte cu privire la: populație și nivel de trai, mortalitate și morbiditate, boli transmisibile și netransmisibile, îmbolnăviri profesionale și protecția muncii, resurse sanitare, igiena și conștientizarea sănătății, și sănătatea mediului. Principalele aspecte evidențiate sunt: aspecte negative ce țin de calitatea locuinței, imposibilitatea găsirii unui loc de muncă în economia formală, lipsa educației formale și a calificărilor, zone marginalizate și fenomenul sărăciei în aceste zone.

RM include în capitolul 3 o analiză a **evoluției stării mediului în situația neimplementării POTJ**, care are rolul de a contura evoluția cât mai probabilă în cazul neimplementării POTJ, respectiv scenariul în care „nu „întâmplă nimic” sau alternativa „zero”. În cazul POTJ, alternativa zero sau scenariul „nu se întâmplă nimic” reprezintă alternativa în care nu vor fi realizate cele 7 tipuri de acțiuni prevăzute de versiunea POTJ din iulie 2022. Analiza privind evoluția probabilă pentru starea mediului, s-a făcut estimându-se efectul pozitiv (+), fără efecte (0) și negativ (-) asupra aspectelor de mediu, în lipsa realizării tipurilor de acțiuni propuse prin POTJ. Analiza a fost făcută la nivelul fiecăruia dintre cele 13 aspecte de mediu.

► Caracteristicile de mediu a zonelor posibil a fi afectate semnificativ de implementarea POTJ sunt prezentate în capitolul 4 al RM. Cu privire la **calitatea aerului**, s-a remarcat pentru toate județele, cu excepția județului Prahova, o tendință de creștere a nivelului de oxizi de azot, CO și de PM10, în diverse stații de monitorizare a calității aerului din fiecare județ, sugerând astfel o creștere a aportului surselor difuze de ardere. Contribuția tipurilor de acțiuni pentru dezvoltarea sau înființarea de unități productive va avea ca efect creșterea emisiilor de poluanți, în timp ce tipurile de acțiuni pentru stimularea utilizării surselor de energie regenerabilă și a transportului fără carburanți convenționali va avea un efect de reducere a emisiilor de poluanți. Emisiile specifice proceselor de producție, dacă nu privesc procesele de ardere, nu vor fi atenuate de utilizarea surselor de energie regenerabilă. Cu privire la **calitatea apei**, conform rapoartelor anuale privind starea mediului pentru fiecare din cele 6 județe, apa de suprafață prezintă o stare ecologică/ potențial ecologic și stare chimică preponderent bună, iar starea corpurilor de apă subterană din cele 8 spații/ bazine hidrografice analizate se prezintă într-o stare calitativă și a obiectivelor de mediu bună. O parte acțiunile POTJ determină în mod generic presiuni de ordin calitativ și cantitativ asupra surselor de apă de suprafață, unele dintre operațiunile componente fiind sub risc în cazul manifestării secetei hidrologice.

Din punct de vedere calitativ, **solul** din cele 6 județe se încadrează dominant în clasa de fertilitate moderată și slabă sau foarte slabă. Sursele de date cercetate au indicat diferențe semnificative ale modului de **utilizare a terenurilor** între județe, toate având însă în comun presiunea exercitată de extinderea suprafețelor intravilane ceea ce conduce la conversia terenurilor în scopul dezvoltării urbane. Schimbarea modului de utilizare a terenurilor determină fragmentarea habitatelor care pot suferi modificări ireversibile. Terenurile degradate și neproductive ocupă din suprafața productivă 4% în Prahova, 3,95% în Hunedoara și 3,48% în Gorj. Aceste terenuri degradate/ poluate se regăsesc fie în situația de a fi remediate/ reconvertite pentru activități viitoare, fie în situația amplificării problemei deșeurilor industriale, în funcție de corelarea activităților planificate prin programele pentru situri contaminate/potențial contaminate cu acțiunile POTJ.

Cu privire la componenta de **biodiversitate**, având în vedere că POTJ poate finanța tipuri de acțiuni/operațiuni în întreaga sa arie de implementare, există posibilitatea ca acestea să se desfășoare în vecinătatea sau în interiorul unor arii naturale protejate sau de interes comunitar. Mai mult, programul nu are la acest moment în componența sa o lista de astfel de tipuri de intervenții/lucrări predefinite și nici nu se cunosc intențiile viitorilor beneficiar de a aplica în vederea finanțării acestora.

Se menționează că prin Adresa nr. DGB/104899/05.09.2022, emisă de Direcția Generală Biodiversitate și transmisă de Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice în data de 07.09.2022, s-a comunicat că POTJ 2021-2027 nu necesită evaluare adecvată a efectelor potențiale asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar.

Cu privire la componenta de **schimbări climatice**, teritoriile analizate înglobează zonele carbonifere reprezentative din România unde este exploatat lignitul - în Dolj și Gorj, și huila - în Hunedoara, în vederea producerii energiei, în unitățile energetice din cadrul CEO și respectiv CEH, surse majore de emisii de gaze cu efect de seră – CO₂ atât la nivel de teritoriu, cât și la nivel de regiune. Acțiunile propuse de POTJ nu adresează în mod direct planurile de decarbonare a sectorului energetic, însă POTJ propune acțiuni de natură să conducă la minimizarea efectelor privind impactul socio-economic în teritoriile afectate și sprijinirea unei diversificări economice durabile, cu dezvoltării de noi întreprinderi și activități productive, pentru creșterea capacității economiilor locale de a genera locuri de muncă noi.

La nivelul teritoriilor analizate în cadrul POTJ se propune să se îmbunătățească situația energetică la nivel de gospodărie, ceea ce va conduce la creșterea gradului de alimentare cu energie a gospodăriilor și reducerea surselor punctuale de emisii de gaze de cu efect de seră, reprezentate de sursele de energie

convenționale care sunt folosite în prezent în teritoriile analizate. Alimentarea cu energie pentru majoritatea clădirilor publice din teritoriile care fac obiectul POTJ este deficitară, sursele de energie fiind în principal cele convenționale. Prin investițiile propuse se vor genera efecte pozitive pe termen lung, prin eliminarea surselor de emisii de gaze cu efect de seră asociate surselor de energie convenționale. Surse importante de gaze cu efect de seră sunt sistemele de transport public inter-urban în teritoriile analizate în cadrul POTJ, care sunt ineficiente și uzate fizic și moral, parcurile de vehicule fiind învechite. Tipul de operațiuni propus de POTJ, vizând transportul public verde, va avea efecte pozitive, prin reducerea/eliminarea unor surse majore de emisii GES asociate mijloacelor de transport cu funcționare pe bază de combustibili convenționali.

Programul de investiții propus de Liberty Galați, a cărui activitate industrială este o sursă majoră de emisii GES - pentru implementarea de tehnologii noi în vederea reducerii amprentei de carbon în cadrul platformei industriale are ca țintă reducerea emisiilor de CO₂. Acțiunea din POTJ care propune la nivelul județului Galați sprijinirea de investiții productive pentru compania Navrom de natură este de natură să conducă la dezvoltarea unui transport verde pe fluviul Dunărea, contribuind la reducerea emisiilor GES la nivelul acestui județ. Acțiunea propusă de POTJ cu privire la sprijinirea unei investiții constând în integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac pe platforma AZOMUREȘ, va avea efecte pozitive prin reducerea emisiilor de GES.

Cu privire la **conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile**, POTJ promovează tipuri de acțiuni cu potențiale efecte pozitive indirecte, respectiv decontaminarea/reconversia siturilor contaminate reprezentând o sursă de recuperare a deșeurilor utile funcției de siturile industriale selectate. Acțiuni ale POTJ cu potențial efect pozitiv important sunt reprezentate de asemenea de retehnologizarea Liberty Galați, incluzând utilizarea deșeurilor de fier ca materie primă și reducerea consumului de combustibili fosili prin susținerea extinderii utilizării surselor regenerabile de energie și investiția propusă pentru Combinatul AZOMUREȘ privind integrarea hidrogenului verde în circuitul tehnologic al gazului de sinteză, care conduce la reducerea semnificativă a consumului de gaze.

Cu privire la **gestionarea deșeurilor**, s-a remarcat că toate județele dispun de facilități pentru gestionarea deșeurilor menajere și asimilabile, în stadii diferite de dezvoltare, iar deșeurile industriale sunt gestionate individual de fiecare agent economic prin facilități proprii sau prin terți, generate ca urmare a dezvoltării sectorului energiei din surse regenerabile și a sectorului auto electrice. Creșteri ale cantităților de deșeuri, ca efect al implementării POTJ, se vor înregistra pentru deșeuri menajere și similare, incluzând deșeuri de ambalaje – pentru toate tipurile de acțiuni și deșeuri de echipamente electrice și electronice pentru una dintre acțiuni.

Prin acțiunile de reducere a poluării și a combaterii sărăciei energetice, **sănătatea populației** va fi afectată pozitiv, atât pe termen scurt, dar și pe termen lung. **Calitatea vieții** va fi afectată pozitiv, semnificativ, prin implementarea acțiunilor POTJ, în condițiile corelării termenelor de implementare a diverselor acțiuni.

Toate județele analizate prezintă **riscuri** naturale și dețin amplasamente de nivel inferior și/sau superior. POTJ nu adresează în mod specific gestionarea riscurilor de mediu. Tipurile de acțiuni prezintă potențial de a genera efecte din categoria riscurilor de mediu, exceptând acțiunile de decontaminare/reconversie situri contaminate care pot genera efecte pozitive indirecte. Un potențial efect negativ poate fi generat la implementarea investițiilor de producție și stocare hidrogen.

Tipurile de operațiuni propuse prin POTJ, precum dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă pentru clădiri publice și dezvoltarea transportului public verde inter-urban prin achiziția de vehicule nepoluante și stații de încărcare vor genera efecte pozitive permanente prin implementarea unor sisteme de producere a energiei verzi, cu consum redus de energie și **eficiență energetică**, și eliminarea consumului de energie din surse convenționale.

Acțiunea Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, are efecte implicite și asupra **peisajului** urban/ industrial. POTJ nu prevede tipuri de acțiuni referitoare la **patrimoniul cultural și istoric**, acțiunile promovate prin program contribuind indirect la protejarea patrimoniului cultural și istoric prin îmbunătățirea condițiilor sociale și economice

► În capitolul 5 al RM este prezentată analiza privind identificarea problemelor de mediu relevante existente la nivelul fiecărui județ, care ar putea limita sau ar putea fi acutizate de realizarea obiectivelor POTJ. Diversitatea domeniilor abordate în POTJ a extins procesul de identificare a problemelor

importante la toate categoriile majore de probleme, problemele de mediu existente identificate cu relevanță fiind: poluarea aerului, presiunile asupra corpurilor de apă, impacturile asupra solului și utilizării terenurilor, biodiversitatea, sănătatea umană, precum și gestionarea deșeurilor. Analiza a fost făcută considerând trei elemente: aspectul de mediu, problema de mediu identificată și efectul asociat acțiunilor POTJ.

► În continuarea RM, în capitolul 6 sunt prezentate obiectivele de mediu relevante pentru POTJ, stabilite în baza analizei politicilor, planurilor și strategiilor relevante și a obiectivelor asociate. Obiectivele de mediu au luat în considerare reflectarea politicilor de mediu naționale și ale UE, planurile și strategiile relevante și obiectivele acestora, la nivel local, regional și național, precum și problemele de mediu existente care pot fi influențate de implementarea programului analizat. Obiectivele de mediu au fost stabilite cu consultarea Grupului de Lucru. În urma analizei politicilor, planurilor și strategiilor relevante și a obiectivelor asociate, au fost identificate 13 aspecte de mediu de interes pentru evaluarea strategică de mediu, derivate din problemele de mediu existente relevante și obiectivele de protecție a mediului, astfel: aer; apă; sol și utilizarea terenurilor; biodiversitate; schimbări climatice; conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile; gestionarea deșeurilor; calitatea vieții; sănătatea populației; gestionarea riscurilor de mediu; eficiența energetică; peisaj; și patrimoniu cultural și istoric.

► Analiza obiectivelor specifice ale POTJ și evaluarea efectelor acestora asupra obiectivelor de mediu relevante este prezentată în detaliu în capitolul 7 al RM. Analiza efectelor POTJ asupra mediului a pornit de la evaluarea interacțiunii manifestate între acțiunile programului, prin prisma operațiunilor indicative asociate fiecărui tip, estimându-se că, în funcție de operațiunile asociate, acțiunile pot să nu interacționeze, fiind neutre, pot genera un efect cumulat asupra mediului, negativ sau pozitiv, sau pot compensa între ele efectele negative. Evaluarea interacțiunii dintre acțiuni a luat în considerare ansamblul aspectelor de mediu, fără particularizarea efectului asupra unui anumit aspect de mediu. Prin urmare, evaluarea nu a vizat cuantificarea impactului asupra mediului, urmărind doar potențialul de interacțiune al acțiunilor prin prisma analizei calitative ale potențialelor efecte asupra mediului.

Din analiza compatibilității între cele 7 acțiuni ale programului s-a constatat că 85,7% din acțiuni nu prezintă influențe reciproce directe în ceea ce privește efectele asupra mediului, iar pentru 9,5% dintre acestea compatibilitatea depinde de anumite prezumții, și doar 4,8% dintre acestea au un potențial de cumulare a efectelor negative. S-a constatat că acțiunile care generează cumulearea efectelor negative sunt reprezentate de relația dintre acțiunea constând în Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului și acțiunea constând în Investiții productive în întreprinderi mari, aceste acțiuni fiind susținute prin operațiuni care au potențiale efecte negative asupra calității aerului, apei, solului și utilizării terenului, conservarea resurselor regenerabile, gestionarea deșeurilor și gestionarea riscurilor de mediu la nivelul fiecărui județ, și care se cumulează spațial la nivel regional, în cazul județelor Gorj, Hunedoara și Dolj. Pentru aceste acțiuni au fost stabilite măsuri de reducere a potențialelor efecte negative.

► Analiza potențialelor efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, în context transfrontieră, prezentată în capitolul 8 al RM, a condus la concluzia că nu vor fi generate astfel de efecte ca urmare a implementării POTJ, nefiind identificat un potențial de poluare în context transfrontieră.

► Măsurile propuse pentru a preveni, reduce, compensa efectele adverse asupra mediului ca urmare a implementării POTJ sunt prezentate în capitolul 9 al RM. Acestea au fost evidențiate pe fiecare aspect de mediu, reținându-se cele mai importante. Nu au fost incluse măsuri compensatorii deoarece nu au fost identificate potențiale efecte semnificative asupra ariilor naturale protejate.

► Motivele care au stat la baza selectării variantei alese dintre cele trei scenarii ale POTJ sunt expuse în capitolul 10 al RM. Este prezentată analiza scenariilor POTJ, realizată în baza unui sistem de analiză calitativă a efectelor asupra mediului prin acordarea unui punctaj simplificat fiecărui scenariu propus.

► În capitolul 11 sunt prezentate măsurile avute în vedere pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării POTJ 2021-2027, respectiv un program de monitorizare a indicatorilor de mediu relevanți pentru cele șapte tipuri de acțiuni cu operațiunile aferente, propunându-se indicatorii de mediu pentru raportare și țintele de monitorizare, precum și entitățile responsabile pentru monitorizare.

► Dificultățile întâmpinate de elaboratorul Raportului de mediu sunt prezentate sintetic în subcapitolul 10.2. Se evidențiază ca principale dificultăți factorul timp și schimbările operate în structura Programului Operațional Tranziție Justă (POTJ) 2021-2027 într-un timp relativ scurt. Se menționează că modificările aduse POTJ au impactat procesul de analiză a acestuia, ducând la câteva întârzieri în procesul de evaluare. De asemenea, abordarea diferită a modului de desfășurare a procedurii de evaluare de mediu, a reprezentat o altă dificultate.

VERSIUNEA 2 - DRAFT

Referințe și bibliografie selectivă

- ¹ Regulamentul (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de constituire a Fondului pentru o tranziție justă, publicat în Jurnalul Oficial L231/1 din 30.06.2021, pag.1-20
- ² Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, publicat în Jurnalul Oficial L231 din 30.06.2021, pag. 159-706
- ³ HG nr. 1076/2004 publicată în Monitorul Oficial nr. 707 din 5 august 2004, cu modificările și completările ulterioare
- ⁶ Programul Operațional Tranziție Justă, versiunea din 15 iulie 2022, disponibil la <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/06/bb37f158742c4f685b453567484d4897-1.pdf>
- ⁸ Institutul Național de Statistică, Anuarul statistic al României 2021 – serii de timp, disponibil la <https://insse.ro/cms/ro/tags/anuarul-statistic-al-romaniei>
- ⁹ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor pentru județul Gorj, 2009-2013
- ¹⁰ Hărțile geologice, scara 1:200 000, Comitetul de Stat al Geologiei, Institutul Geologic, „11 Bistrița, L-35-VII, 1967”; „12 Toplița, L-35-VIII, 1968”; „18 Turda, L-34-XVIII, 1967”; „19 Târgu Mureș, L-35-XIII, 1968”; „20 Odorhei, L-35-XIV, 1968”
- ¹¹ Normativ privind fundarea construcțiilor pe pământuri cu umflări și contracții mari; indicativ NP126:2010, Monitorul oficial al României
- ¹² Harta geologică a României, Atlas Geologic, Foia nr. 1, scara 1:1000000, Institutul de Geologie și Geofizică, 1978
- ¹³ N.Florea, I.Munteanu, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului – ICPA București, Sistemul Român de Taxonomie a Solurilor (SRTS), 2012, disponibil la <https://documente.net/document/sistemul-roman-de-taxonomie-a-solurilor-2012.html>
- ¹⁴ Raportul anual privind starea mediului – Mureș, 2020, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Mureș, și disponibil la http://apmms-old.anpm.ro/upload/202359_Raport%20anual%20privind%20starea%20mediului-MURES%202020.pdf
- ¹⁵ Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Galați, și disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-galati/rapoarte-anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raport-anual-privind-starea-mediului-in-judetul-galati-2020
- ¹⁶ Scrădeanu D., Curs master „Pedologia”, Facultatea de Ecologie și Protecția Mediului, Universitatea Ecologică București, 2016
- ¹⁷ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Dolj (2021), elaborat de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Oltenia” al județului Dolj, și disponibil la <https://www.cjdolj.ro/portal/siteweb/MO/an%202021/Proiecte%20de%20hotarari%202021/sedinta%2024.05/18.pdf>
- ¹⁸ Strategia de Dezvoltare a Județului Dolj 2021-2027, disponibilă la [https://www.cjdolj.ro/dm_dolj/site.nsf/atasament/25848B47715F5FF64225880200419810/\\$FILE/Strategia%20de%20Dezvoltare_Varianta%20finala.pdf?Open](https://www.cjdolj.ro/dm_dolj/site.nsf/atasament/25848B47715F5FF64225880200419810/$FILE/Strategia%20de%20Dezvoltare_Varianta%20finala.pdf?Open)
- ¹⁹ Raport județean privind starea mediului – Dolj, anul 2020, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Dolj și disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-dolj/rapoarte-anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raport-anual-privind-starea-factorilor-de-medi

- ²⁰ Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Mureș (2016-2021), elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>
- ²² Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Prut-Bârlad (2016-2021), elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>
- ²³ Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Siret (2016-2021), elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>
- ²⁵ Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Buzău-Ialomița (2016-2021), elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>
- ²⁶ Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Argeș-Vedea (2016-2021), elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>
- ²⁸ Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Jiu (2016-2021), elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>
- ²⁹ Planul de Management Actualizat al Bazinului Hidrografic Olt (2016-2021), elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>
- ³⁰ Planul de analiză și acoperire a riscurilor (P.A.A.R.), Târgu Jiu, 2020, elaborat de Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Gorj, transmis de Consiliul Județean Gorj
- ³² Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Banat (2016-2021), elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>
- ³⁴ Extras din Planul de Management Actualizat al Spațiului Hidrografic Crișuri (2016-2021), , elaborat de Administrația Națională „Apele Române, și disponibil la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/planurile-de-management-ale-bazinelor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice/planuri-de-management-ale-bazinelor-spatiilor-hidrografice-2016-2021/>
- ³⁶ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor pentru județul Mureș (2020), elaborat de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Horea” al județului Mureș, și disponibil la <http://www.isumures.ro/index.php/centru-operational/secretariat-tehnic-permanent/2276-planul-de-analiza-si-acoperire-a-riscurilor-al-judetului-mures-2021>
- ³⁷ Strategia de dezvoltare a județului Galați, 2015-2020, disponibilă la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/Comunicate10/strategia-2015.pdf>

- ³⁸ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Prahova (2016), elaborat de Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Prahova, și disponibil la http://www.isuprahova.ro/pdf/sthp/PAAR_2016.pdf
- ³⁹ Planul de Management al Riscului la Inundații, Administrația Bazinală de Apă Jiu, elaborat de Administrația Națională „Apele Române și Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor, și disponibil la <http://www.inhga.ro/documents/10184/121027/5+PMRI+JIU.pdf/67a70fec-e3b7-47a1-9a76-c7650abafed8>
- ⁴¹ Sinteza calității apelor din România în perioada 2018-2020, elaborată de Administrația Națională „Apele Române, și disponibilă la <https://rowater.ro/despre-noi/descrierea-activitatii/managementul-european-integrat-resurse-de-apa/gospodarirea-aperor/sinteza-calitatii-aperor-la-nivel-national/#1607438728897-752b5726-53e2>
- ⁴² <http://arhiva.rowater.ro/EPRI/EPRI.aspx>
- ⁴³ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor (PAAR) de pe teritoriul județului Galați (2016), elaborat de Comitetul pentru Situații de Urgență al Județului Galați, disponibil la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/hotarari14/ph1384-250214-complet.pdf>
- ⁴⁴ Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor al județului Hunedoara, 2021, elaborat de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Iancu de Hunedoara” al județului Hunedoara, transmis de Consiliul Județean Hunedoara
- ⁴⁵ Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 (PDR CENTRU) – Analiza socioeconomică a Regiunii Centru, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, și disponibilă la <http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2021/10/2.-Analiza-socioeconomica.pdf>
- ⁴⁶ Strategia de dezvoltare a județului Galați, 2021 – 2028, disponibilă la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/Comunicate21/03-strategia.pdf>
- ⁴⁷ Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021 – 2027, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, și disponibil la <https://www.adroltenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-2021-2027/>
- ⁴⁹ Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România, disponibilă la http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016-07-04_STRATEGIA_MO.pdf
- ⁵⁰ Raportul privind starea mediului în județul Prahova, în anul 2020, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Prahova, și disponibil la [http://www.anpm.ro/web/apm-prahova/rapoarte-
anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/starea-mediului-in-judetul-prahova-in-anul-2020](http://www.anpm.ro/web/apm-prahova/rapoarte-anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/starea-mediului-in-judetul-prahova-in-anul-2020)
- ⁵¹ Raportul anual privind starea mediului în județul Gorj – 2020, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Gorj, și disponibil la [http://www.anpm.ro/web/apm-gorj/rapoarte-
anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raportul-anual-privind-starea-mediului-in-judetul-gorj-20](http://www.anpm.ro/web/apm-gorj/rapoarte-
anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raportul-anual-privind-starea-mediului-in-judetul-gorj-20)
- ⁵² Raportul anual privind starea mediului în județul Gorj – 2021, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Gorj, și disponibil la [http://www.anpm.ro/web/apm-gorj/rapoarte-
anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raportul-anual-privind-starea-mediului-in-judetul-gorj-2021](http://www.anpm.ro/web/apm-gorj/rapoarte-
anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raportul-anual-privind-starea-mediului-in-judetul-gorj-2021)
- ⁵³ Raportul anual privind starea mediului în județul Hunedoara, anul 2021, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara, și disponibil la [http://www.anpm.ro/web/apm-hunedoara/rapoarte-
anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raport-anual-starea-mediului-hunedoara-2021](http://www.anpm.ro/web/apm-hunedoara/rapoarte-
anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/raport-anual-starea-mediului-hunedoara-2021)
- ⁵⁴ Inventar situri potențial contaminate, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara, și disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-hunedoara/date-situri-potential-contaminate/-/asset_publisher/IIxjp8EoHymV/content/inventar-situri-potential-contaminate
- ⁵⁵ Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030, disponibil la <https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/Anexa-HG-PNIESC.pdf>
- ⁵⁶ Planul Național de Redresare și Reziliență, disponibil la <https://mfe.gov.ro/pnrr/>
- ⁵⁷ Rapoarte anuale ANRE, disponibile la <https://www.anre.ro/ro/despre-anre/rapoarte-anuale>

- ⁵⁸ Strategia națională privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016-2020, disponibilă la http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/A1_Strategia%20na%C8%9Bional%C4%83%20privind%20schimb%C4%83rile%20climatice%20C8%99i%20cre%C8%99terea%20economic%C4%83%20bazat%C4%83%20pe%20emisii%20reduse.pdf
- ⁵⁹ Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050, elaborată de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, disponibilă la <https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2022/02/SERO2020.pdf>
- ⁶⁰ Bankwatch Romania, Poluarea în 2020 – emisii în scădere, cărbunele rămâne fruntaș în România, disponibil la <https://bankwatch.ro/poluarea-in-2020/>
- ⁶¹ Programul Operațional Regional – POR Centru 2021-2027, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, și disponibil la http://regio-adrcentru.ro/wp-content/uploads/2022/05/POR-Centru-2021-2027_versiune-oficiala-30.05.2022.pdf
- ⁶² Extras din Raportul anual privind starea mediului în județul Galați, 2020, cap. IV. Utilizarea terenurilor, disponibil la <http://www.anpm.ro/documents/19877/60076802/CAP+IV.+UTILIZAREA+TERENURILOR.pdf/536b4663-e091-47da-b509-243db2e5c711>
- ⁶³ Raport anual 2020, elaborat de Administrația Națională de Meteorologie, disponibil la <https://www.meteoromania.ro/wp-content/uploads/raport/Raport-2020.pdf>
- ⁶⁴ Planul de dezvoltare a județului Galați 2016-2021, disponibil la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/hotarari2016/program-2016.pdf>
- ⁶⁶ Programul Operațional Regional Sud-Muntenia 2021-2027, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Muntenia, și disponibil la https://www.adrmuntenia.ro/index.php/download_file/article/782/POR-Sud-Muntenia-v4-SFC-23-05-2022.pdf
- ⁶⁷ Strategia de dezvoltare durabilă a județului Prahova pentru perioada 2021-2027, disponibilă la <https://cjph.ro/versiuneveche/files/Documente/Strategii-programe/Strategia-de-dezvoltare-durabila-a-Judetului-Prahova-pentru-perioada-2021-2027.pdf>
- ⁶⁸ Raportul de mediu, Complexul Energetic Oltenia, anul 2020, disponibil la http://apmdj-old.anpm.ro/upload/174749_RAM2020_CEO.pdf
- ⁶⁹ Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021-2027, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, și disponibil la <https://www.adroltenia.ro/planul-de-dezvoltare-regionala-2021-2027/>
- ⁷⁰ POR VEST 2021-2027, Studiu privind fundamentarea investițiilor pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor, elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, și disponibil la https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2021/04/Studiu_eficienta_energetica_POR_Vest_2021_2027_16.04_oro-14.pdf
- ⁷¹ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Mureș, 2020-2025, disponibil la http://apmms-old.anpm.ro/upload/182035_PJGD%20Mures_2020-2025_FINAL.pdf
- ⁷² Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Galați, disponibil la <https://www.cjgalati.ro/images/stories/pjgd2021/pjgd-galati.pdf>
- ⁷³ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Prahova, disponibil la <https://cjph.ro/wp-content/uploads/2021/11/PJGD-FINAL-var6-noiembrie2019.pdf>
- ⁷⁴ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Dolj 2019-2025, disponibil la <http://www.dolj-deseuri.ro/planul-judetean-de-gestionare-a-deseurilor-in-judetul-dolj-2019-2025/>
- ⁷⁵ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru județul Gorj, 2019-2025, disponibil la <https://www.cjgorj.ro/Date%20site/Urbanism/Mediu/PJGD%20Gorj.pdf>
- ⁷⁶ Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor (PJGD) în județul Hunedoara (2020-2025), disponibil la https://www.cjhunedoara.ro/documente/2021/Anunturi/Gestionare%20deseuri/Planul%20Judetean%20de%20Gestionare%20a%20Deseurilor,%20Judetul%20Hunedoara%202020-2025_Redacted.pdf

- ⁷⁷ Anuarul de statistică sanitară pe anul 2020, dezvoltat de către Institutul Național de Sănătate Publică, Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică
- ⁷⁸ Institutul Național de Statistică. Statistică Socială. Forța de muncă. Șomeri înregistrați. Rata șomajului pe județe, disponibil la <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> și accesat la 22 noiembrie 2021
- ⁷⁹ Institutul Național de Statistică. Statistică Socială. Forța de muncă. Venit Salarial. FOM106E, disponibil la <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> și accesat la 22 noiembrie 2021
- ⁸⁰ Direcția de Sănătate Publică Mureș – Promovare efectele consumului de alcool, disponibil la <https://www.aspms.ro/articole/1141-21promovare09.html> și accesat la 18 noiembrie 2021
- ⁸¹ Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, disponibil la <http://documents1.worldbank.org/curated/en/857001468293738087/pdf/882420WPOP1430085232B00UO0900Atlas.pdf> și accesat la data de 18 noiembrie 2021
- ⁸² UNDP – Multidimensional Poverty Index (MPI), disponibil la <https://indicators.report/indicators/i-3/> și accesat la 18 noiembrie 2021
- ⁸³ WHO – Maternal Mortality, disponibil la <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/maternal-mortality> și accesat la 18 noiembrie 2021
- ⁸⁴ Cîrtog C., Ghenea G., Pîrvu D. – Raport Mortalitatea Maternă în România nr 706 din 04.10.2021. Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică
- ⁸⁵ Ministerul Sănătății. Institutul Național de Sănătate Publică – Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică. Buletin Informativ nr. 11 din 2020
- ⁸⁶ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Mureș, disponibil la http://drq.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD___MURES___1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021
- ⁸⁷ Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică. Sinteza stării de sănătate a populației și activității medico-sanitare din județul Mureș pe anul 2020, disponibil la https://www.aspms.ro/men_stare_san_com.html și accesat la 20 noiembrie 2021
- ⁸⁸ Coronavirus COVID-19 România – Geospațial data, disponibil la <https://covid19.geo-spatial.org/>, și accesat la 29 noiembrie 2021
- ⁸⁹ Ministerul Muncii și Protecției Sociale. A4. Forța de muncă, Condiții de muncă, ACC102B Accidentați în muncă, disponibil la <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table> și accesat la 23 noiembrie 2021
- ⁹⁰ Rapoarte ale Centrului Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar privind morbiditatea profesională în România, disponibile la <https://cnmrmc.insp.gov.ro/en/rapoarte> și accesate în perioada 15-29 noiembrie 2021
- ⁹¹ Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș – Raport apa potabilă distribuită prin sistem centralizat în județul Mureș 2020, disponibil la https://www.aspms.ro/documente/21cap01_01.pdf și accesat la 24 noiembrie 2021
- ⁹² Agenția Națională pentru Protecția Mediului – rapoarte lunare privind starea mediului, disponibile la <http://www.anpm.ro/web/apm-mures/rapoarte-lunare1> și accesat la 24 noiembrie 2021
- ⁹³ Rețeaua Națională de Monitorizare a Aerului – hartă calitate aer, disponibil la https://calitate aer.ro/public/home-page/?__locale=ro și accesat la 24 noiembrie 2021.
- ⁹⁴ Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș – campanii de conștientizare a sănătății, disponibil la <https://www.aspms.ro/articole.html> și accesat la 24 noiembrie 2021
- ⁹⁵ Alianța pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor – consumul de alcool: <https://dspb.ro/dspb-uploads/2021/06/Infografic-alcool.pdf> și accesat la 22 noiembrie 2021
- ⁹⁶ Raport de activitate pe anul 2020, dezvoltat de către Direcția de Sănătate Publică a județului Galați, disponibil la http://dsp-galati.ro/images/stories/2021/Rapoarte_si_studii/Rapoarte_de_activitate/Raport-de-activitate-pentru-anul-2020.pdf și accesat în 13 mai 2022

- ⁹⁷ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Galați, disponibil la http://drg.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD___GALATI___1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021
- ⁹⁸ DSP Galați. Raport de activitate pentru anul 2020: Disponibil aici: https://www.dsp-galati.ro/images/stories/2021/Rapoarte_si_studii/Rapoarte_de_activitate/Raport-de-activitate-pentru-anul-2020.pdf și accesat la 2 decembrie 2021
- ¹⁰⁰ Direcția de Sănătate Publică Prahova. Raportul privind sănătatea populației, disponibil la <https://www.dspph.ro/raport-asupra-starii-de-sanatate/> și accesat în 27 mai 2022
- ¹⁰¹ Agenția pentru Protecția Mediului Prahova – rapoarte lunare privind starea mediului, disponibile la <http://www.anpm.ro/web/apm-prahova/rapoarte-lunare1> și accesat la 24 noiembrie 2021
- ¹⁰² Direcția de Sănătate a județului Prahova – campania „Sănătatea reproducerii”, disponibilă la <https://www.dspph.ro/comunicat-11/>
- ¹⁰⁴ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Dolj, disponibil la http://drg.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD___DOLJ___1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021.
- ¹⁰⁵ Direcția de Sănătate Publică a Județului Dolj – Raport starea de sănătate a comunității 2020, disponibil la <http://www.dspdolj.ro/> și accesat la 24 noiembrie 2021
- ¹⁰⁶ Direcția de Sănătate Publică Dolj – Raport de activitate pe anul 2021, disponibil la <http://www.dspdolj.ro/> și accesat în 26.05.2022
- ¹⁰⁷ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Gorj, disponibil la http://drg.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD___GORJ___1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021
- ¹⁰⁸ Direcția de Sănătate Publică Gorj – Raport județean apă potabilă 2020, disponibil la <https://dsp-gorj.centruldecalcul.ro/wp-content/uploads/2022/03/Raport-județean-apa-potabila-2021-1.pdf> și accesat la 25.05.2022
- ¹⁰⁹ Direcția de Sănătate Publică Gorj – Raport de activitate 2020, disponibil la <https://dsp-gorj.centruldecalcul.ro/wp-content/uploads/2021/06/RAPORT-DE-ACTIVITATE-2020-DSP-GORJ-2.pdf> și accesat la 24 noiembrie 2021
- ¹¹⁰ Direcția de Sănătate Publică Gorj. Informații de interes public. Promovarea sănătății, disponibil la <https://dsp-gorj.centruldecalcul.ro/promovarea-sanatatii/> și accesat la 25 mai 2022
- ¹¹¹ Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate. Indicatori ai morbidității spitalizate pentru județul Hunedoara, disponibil la http://drg.ro/inc/2020/t4_2020/CMD/03_Judet_Spital/IM_CMD___HUNEDOARA___1.1.2020_31.12.2020.pdf și accesat la 22 noiembrie 2021
- ¹¹² Direcția de Sănătate Publică Hunedoara. Raportul privind calitatea apei potabile. Disponibil la <https://asphd.ro/wp-content/uploads/2021/08/Raport-apa-potabila-2020.pdf> și accesat în 27 mai 2022
- ¹¹³ Agenția pentru Protecția Mediului Huneoara – rapoarte lunare privind starea mediului, disponibile la <http://www.anpm.ro/web/apm-hunedoara/rapoarte-lunare1> și accesat la 24 noiembrie 2021
- ¹¹⁴ Direcția de Sănătate Publică Hunedoara. Raport de activitate anual 2020. Disponibil aici: <https://asphd.ro/wp-content/uploads/2021/06/Raport-activitate-DSP-HD-2020.pdf> și accesat la 25 noiembrie 2022
- ¹¹⁵ Direcția de Sănătate Publică Hunedoara. Comunicare. Promovarea sănătății. Disponibil la <https://asphd.ro/category/promovarea-sanatatii/> și accesat la 25 mai 2022
- ¹²⁹ Strategia pentru Cultură și Patrimoniu Național 2016-2022, disponibilă la http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/_SCPN%202016-2022inavizare.pdf și http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/_SCPN%202016-2022anexainavizare_0.pdf
- ¹³⁰ Lista monumentelor istorice 2015, disponibilă la <http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/LMI-MS.pdf>

Anexe

Anexa 1 – Centralizator observații și recomandări primite de la Grupul de Lucru cu privire la domeniul și nivelul de informații incluse în versiunea Raportul de mediu pentru punerea în consultare publică

Anexa 2 – Relația cu alte planuri și programe relevante pentru POTJ 2021-2027

Anexa 3 – Minute ședințe Grup de Lucru

Anexa 1 – Centralizator observații și recomandări primite de la Grupul de Lucru cu privire la domeniul și nivelul de informații incluse în versiunea Raportul de mediu pentru punerea în consultare publică

Primit de la... în data de.....	Observații și comentarii	Abordare MOTT MACDONALD
<p>Dr. Mihaela Fulga Ministerul Sănătății/INSP</p> <p>12.08.2022 (prin email după GL2)</p>	<p>Referitor la Programul Operațional Tranziție (POTJ) 2021-2027 și Raportul de Mediu cu privire la capitolul Populația și sănătatea umană: Având în vedere perioada de tranziție către o economie verde și ținând cont de obiectivele prezentate și de aplicabilitatea acestora, menționăm că derularea acestui program pe termen scurt și/sau mediu poate avea un potențial efect social constând în pierderea locurilor de muncă și reconversiei profesionale cu risc de favorizare/agravare sau/si apariție a unor boli neuro-psihice (depresii, nevroze, accidente cerebro-vasculare, psihoze), boli cardiovasculare etc. asupra cetățenilor din regiunile prezentate și analizate din punct de vedere a tranziției.</p>	<p>Observația dnei dr. Mihaela Fulga a fost luată în considerare, prin detalierea efectelor potențiale ale POTJ asupra sănătății populației, în „Fișa de evaluare a potențialelor efecte semnificative, Tip acțiune A2 – Sprijinirea tranziției forței de muncă/ Creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă prin măsuri de investiții în actualizarea competențelor și / sau recalificarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și în servicii de asistență și în măsuri active de ocupare pentru acestea/ Îmbunătățirea situației forței de muncă din județ prin programe de perfecționare/recalificare” (inclusă la pagina 474 a versiunii 2-draft RM), la aspectul de mediu SĂNĂTATEA POPULAȚIEI, respectiv completarea paragrafului „Efecte pozitive directe, pe termen lung datorate reconversiei către energie verde și energie regenerabilă.” cu „Posibile efecte negative pe termen scurt și/sau mediu privind sănătatea mintală datorate pierderii locurilor de muncă și a reconversiei profesionale pentru persoanele din județele vizate, însă obiectivul final de creare de noi locuri de muncă și reconversie profesională contracarează aceste efecte pe termen lung, având un impact pozitiv asupra sănătății populației.”</p> <p>Punctajul acordat nu a suferit modificări având în vedere că aceste potențiale efecte negative, pe termen scurt, au fost deja luate în considerare la evaluare.</p>
<p>Dna Iuliana Gabriela Pietrăreanu Administrația Națională „Apele Române”, Departamentul Management European Integrat – Resurse de Apă</p> <p>22.08.2022 (prin email după GL2)</p>	<p>Referitor la prima versiune a raportului de mediu pentru POTJ 2021-2027, va transmitem câteva observații generale:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Indicarea referințelor și a surselor bibliografice; – Indicarea în cadrul textului a surselor bibliografice în relație cu informațiile despre apă sau care au legătură cu apa; – În tot cuprinsul documentului, în unele exprimări, terminologia utilizată în relație cu elementul apa, nu este conformă cu legislația în vigoare, respectiv cu Legea 107/1996 cu modificările și completările ulterioare (Legea Apelor) care transpune Directiva Cadru pentru Apă 2000/60/CE (de ex. la pag.200, pentru Județul Gorj (RO412) se afirma ca „100% dintre corpurile de apă puternic modificate (râuri) au o stare ecologică moderată”). <p>Precizăm că în conformitate cu Legea Apelor 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, potențialul ecologic este cel care caracterizează starea unui corp de apă puternic modificat sau a unui corp de apă artificial, clasificată în concordanță cu prevederile relevante din anexa nr. 1[^]1).</p>	<p>Observațiile dnei Iuliana Pietrăreanu, inclusiv observațiile punctuale pe text, au fost preluate în versiunea 1-draft a RM, fiind modificat subcapitolul 3.1.3 Apa din structura actuală a versiunii 2-draft RM (respectiv subcapitolul 3.1.10 al versiunii 0-draft RM), respectând terminologia utilizată în relația cu apa.</p> <p>Sursele bibliografice au fost introduse în tot cuprinsul versiunii 2-draft RM, acestea fiind centralizate în „Referințe și bibliografie selectivă”.</p>

Primit de la... în data de.....	Observații și comentarii	Abordare MOTT MACDONALD
<p>Dna Daniela Marin Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, DGDSC- Compartiment Situri Contaminate</p> <p>01.09.2022 (prin email după GL2)</p>	<p>Neconformități existente în Raportul de mediu POTJ din punct de vedere al domeniului situri contaminate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la pag. 34, 137, 140, 142 și 147 este incorect titlul Strategiei privind gestionarea siturilor contaminate din Romania aprobată prin HG. nr.683/2015; - la pag. 135, ultimul paragraf, este menționat că pentru județele pentru care nu sunt informații despre inventarul situri potențial contaminate și situri contaminate, sunt utilizate datele de la nivelul anului 2014, cele din Strategie; - la pag. 137, pentru jud. Mureș este prezentat nr. de situri potențial contaminate și situri contaminate din Strategie; - la pag.140, pentru jud. Galați este prezentat nr. de situri potențial contaminate și situri contaminate din Strategie; - la pag. 142, ultimul paragraf, sunt incluse eronat ca situri potențial contaminate haldele de steril din jud. Prahova; tot pentru acest județ sunt prezentate situri potențial contaminate și situri contaminate atât din Strategie cât și din Raportul stării mediului din anul 2019 (preluate și în Raportul din 2020). Apar din nou haldele de steril din industria minieră!; - la pag. 147, pentru jud. Gorj sunt prezentate situri potențial contaminate și situri contaminate din Strategie; - la pag. 151- apar în mod eronat, ca și situri contaminate, depozitele de deșeuri (de ex: depozitul de zgura și cenușă de la Vulcan jud. Hunedoara, depozit care este inclus în Ordonanța nr.2/2021 privind depozitarea deșeurilor); - la pag. 539, la indicatorii aferenți Strategiei Naționale privind gestionarea siturilor contaminate din Romania, este menționat ca și indicator „numărul anual al obiectivelor culturale afectate de situri potențial contaminate și contaminate”?! <p>Ca urmare a neconformităților de mai sus, Compartimentul Situri Contaminate din cadrul Direcției Generale Deșeuri și Situri Contaminate, propune următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menționarea corectă în tot cuprinsul Raportului a titlului Strategiei privind gestionarea siturilor contaminate din Romania aprobată prin HG. nr.683/2015; - Nu pot fi menținute în Raport datele de la nivelul anului 2014 referitoare la siturile potențial contaminate și contaminate care se regăsesc în Strategie, prin urmare solicităm actualizarea datelor referitoare la siturile potențial contaminate și siturile contaminate pentru toate cele 6 județe menționate în Raport, având în vedere că datele referitoare la aceste situri sunt actualizate periodic; depozitele de deșeuri care sunt supuse legislației 	<p>Observațiile dnei Daniela Marin au fost discutate în cadrul celei de-a treia reuniuni a GL.</p> <p>La prima mențiune referitoare la titlul incorect al Strategiei privind gestionarea siturilor contaminate din Romania, aceasta a fost preluată în versiunea 2-draft RM așa cum este precizat în HG nr. 683/2015 – Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate (SNPNGSC). Se menționează că denumirea din versiunea supusă analizei GL3 (versiunea 1-draft RM) de la paginile precizate în mențiune sunt conform denumirii documentului strategic, care se regăsește inclusiv pe pagina de internet a MMAP.</p> <p>În capitolul 3.1.4 – Solul și utilizarea terenurilor, la paginile 137 (pentru județul Mureș), 140 (pentru județul Galați), 147 (pentru județul Gorj), a fost menționat numărul de situri potențial contaminate și/ sau contaminate din SNPNGSC, deoarece la solicitările noastre de informații transmise către APM-urile celor 6 județe s-a răspuns că acestea se regăsesc pe paginile de internet, iar APM Hunedoara este singura care a publicat un inventar al siturilor potențial contaminate.</p> <p>Prin urmare, în lipsa datelor actualizate privind siturile (potențial) contaminate, pentru județele Mureș, Gorj și Galați au fost utilizate informațiile din SNPNGSC pentru 2014, reprezentând un punct de sprijin pentru analiza noastră.</p> <p>Pentru județul Prahova au fost utilizat datele din Raportul privind starea mediului (RSM) din anul 2020, noul RSM fiind publicat abia în data de 02.09.2022. Datele prezentate în draft RM fiind identice cu cele din RSM 2020. Se menționează că Tabelul 3-18 prezintă soluțiile afectate de poluare istorică și evoluția lor în perioada 2014 – 2019.</p> <p>Pentru județul Dolj au fost introduse datele prezentate în RSM 2020.</p> <p>Pentru județul Hunedoara au fost reactualizate datele cu cele prezentate în RSM 2021, publicat în 18.08.2022 (cu puțin înainte de transmiterea versiunii 1-draft RM pentru reuniunea GL3).</p> <p>În cazul în care, MMAP prin Compartimentul Situri Contaminate ne va transmite date actualizate cu siturile (potențial) contaminate, acestea vor fi integrate imediat în RM.</p> <p>Referitor la ultima mențiune, indicatorul a fost preluat din programul de monitorizare propus în RM pentru SNPNGSC, aprobat. Acesta va fi exclus din Anexa 2.</p>

Primit de la... în data de.....	Observații și comentarii	Abordare MOTT MACDONALD
	<p>privind depozitarea deșeurilor precum și siturile contaminate din industria minieră sunt excluse din sfera de aplicare a legislației privind gestionarea siturilor contaminate (Legea 74/2019), prin urmare trebuie eliminate din cuprinsul Raportului;</p> <p>– Pentru ultima observație, cea referitoare la indicatorii aferenți Strategiei Naționale privind gestionarea siturilor contaminate din România, solicităm indicarea sursei acestei informații, deoarece exprimarea este defectuoasă.</p>	
<p>Dna Iuliana Gabriela Pietrăreanu Administrația Națională „Apele Române”, Departamentul Management European Integrat – Resurse de Apă</p> <p>05.09.2022 (prin email după GL3)</p>	<p>Din partea ANAR câteva observații legate de apă, la Raportul de mediu pentru POTJ 2021-2027, discutat la cea de-a treia reuniune a GL. Acestea sunt operate și pe textul documentului .pdf, cu comentariu sau tăiere de text.</p> <p>La pag. 428, Calitatea apelor, nu suntem de acord cu prima propoziție în forma actuală, nu este corect și propunem următoarea reformulare: „Starea apelor de suprafață este apreciată din punct de vedere al stării ecologice/potențialului ecologic și al stării chimice.”</p> <p>La pag. 428, Calitatea apelor, la al 3-lea paragraf, prima propoziție, vă rugăm să corecți și să completați astfel: „În general, starea corpurilor de apă subterană din cele 8 spații/bazine hidrografice analizate se prezintă într-o stare calitativă (chimică) și cantitativă bună.”</p> <p>La pag. 428, Calitatea apelor, fraza următoare, se elimină (Starea chimică este bună și foarte bună) deoarece se fac confuzii grave, sunt termeni tehnici amestecați.</p>	<p>Observația și comentariul pe text au fost preluate în versiunea 2-draft RM.</p>

Anexa 2 – Relația cu alte planuri și programe relevante pentru POTJ 2021-2027

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
1	Acordul privind schimbările climatice de la Paris	2015-2050	<p>Acordul de la Paris este un tratat internațional obligatoriu din punct de vedere juridic privind schimbările climatice. Acesta a fost adoptat de 196 de părți la COP 21 de la Paris, la 12 decembrie 2015 și a intrat în vigoare la 4 noiembrie 2016. Scopul său este de a limita încălzirea globală la mult sub 2, de preferință la 1,5 grade Celsius, comparativ cu nivelurile preindustriale.</p> <p>Acordul de la Paris este un punct de reper în procesul multilateral privind schimbările climatice, deoarece, pentru prima dată, un acord obligatoriu a adus toate națiunile într-o cauză comună pentru a depune eforturi ambițioase de combatere a schimbărilor climatice și de adaptare la efectele acestora.</p>	<p>Întreaga cheie care stă la baza elaborării POTJ este modelată pe necesitatea de aliniere la cerințele UE privind neutralitatea climatică, și necesitatea adresării impactului socio-economic care va fi generat prin îndeplinirea obiectivelor asumate la nivel de țară cu privire la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și transformarea economiei într-una sustenabilă.</p>	<p>Reducerea emisiilor UE la nivelul anului 2050 cu cel puțin 55% față de anul 1990.</p>
2	Noua Strategie Industrială pentru Europa 2020	2020-2030+	<p>Noua Strategie Industrială pentru Europa este o comunicare a Comisiei Europene cu privire la rolul pe care îl are industria în atingerea obiectivului principal al Pactului Verde European, acela ca Europa să devină, până în 2050, primul continent neutru din punct de vedere climatic. Strategia precizează că Europa are nevoie de o industrie care să devină mai verde și mai digitalizată, rămânând totodată competitivă pe scena mondială, punctând pe necesitatea privind creșterea numărului de IMM-uri tinere și competente în folosirea noilor tehnologii. Acest lucru va contribui la transformarea și la dezvoltarea industriilor tradiționale și a celor noi, la sprijinirea IMM-urilor și la stimularea sustenabilității competitive în întreaga UE. Strategia subliniază de asemenea că modernizarea și decarbonizarea industriilor mari consumatoare de energie trebuie să fie o prioritate absolută, iar procesul de modernizare a industriei depinde de recrutarea și menținerea unei forțe de muncă calificate.</p>	<p>Prin obiectivele specifice și acțiunile propuse pentru implementarea acestora, POTJ adresează obiectivul general de a proteja populația și economia pentru fiecare dintre cele 6 județe identificate ca fiind vulnerabile în contextul procesului de tranziție a economiei celor 6 județe la neutralitatea climatică.</p>	<p>N/A</p>
3	Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)	2022-2032	<p>PNRR definește o serie de reforme și investiții pentru accelerarea și susținerea tranziției la neutralitatea climatică, prin: • asumarea unor termene clare pentru decarbonarea sectorului energetic prin eliminarea graduală a centralelor pe bază de lignit și cărbune (hulilă); • înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și consolidarea cadrului legislativ privind investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile; • reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie; • dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special soluții de stocare a carbonului și producere de hidrogen.</p> <p>PNRR prevede eliminarea treptată a dependenței de cărbune a sectorului energetic, un act normativ fiind prevăzut a fi emis până cel târziu în 30 iunie 2022, pentru asumarea calendarului 2022 – 2032 pentru închiderea capacității totale instalate pe bază de hulilă și lignit de 4920 MW.</p> <p>PNRR a prevăzut investiții pentru noi capacități de producție de electricitate din surse regenerabile cu scopul de a conecta până la sfârșitul trimestrului II 2024 o capacitate eoliană și solară de 950 MW.</p> <p>PNRR prevede implementarea cu sprijinul BEI a unui instrument prin care se vor acorda în perioada 2022 – 2026 împrumuturi întreprinderilor mari non-ETS pentru transformarea capacităților de producție și eficientizarea proceselor de producție în vederea impactului asupra mediului.</p> <p>PNRR va acorda pentru sectorul IMM-urilor împrumuturi garantate pentru dezvoltarea productivă, comercială, digitalizarea și internaționalizarea IMM-urilor și a întreprinderilor mari la nivel de țară.</p> <p>PNRR prevede reforma cadrului legislativ până la sfârșitul anului 2032, pentru reducerea intensității energetice a economiei, cu privire la: • crearea unui sistem de monitorizare pentru punerea în aplicare a recomandărilor formulate de auditurile energetice în sectorul ETS; • îmbunătățirea gradului de conștientizare a IMM-urilor cu privire la eficiența energetică.</p> <p>PNRR sprijină reabilitarea termică a clădirilor destinate serviciilor publice,</p>	<p>PNRR este planul cu cel mai ridicat nivel de convergență cu POTJ și respectiv planurile teritoriale de tranziție justă.</p> <p>Obiectivul general al POTJ este de a proteja populația și economia la nivel de județ, pentru cele 6 județe identificate ca fiind vulnerabile din perspectiva impactului socio-economic al implementării reformelor incluse în PNRR, în contextul tranziției la neutralitatea climatică și de favoriza oportunitățile de dezvoltare generate de parcursul către o economie cu emisii reduse.</p> <p>Obiectivul specific al POTJ este acela de a permite regiunilor și cetățenilor să facă față efectelor sociale, asupra ocupării forței de muncă, economice și de mediu ale tranziției către țintele energetice și climatice ale UE pentru 2030 și o economie neutră din punct de vedere climatic a UE până în 2050, în temeiul Acordului de la Paris.</p> <p>POTJ, prin planurile teritoriale de tranziție justă, are ca prioritate atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în cele 6 județe, respectiv al implementării reformelor incluse în PNRR pentru înlocuirea cărbunelui din mixul energetic până în 2032, precum și pentru reducerea intensității energetice a economiei. Decarbonarea energiei va afecta județele Gorj, Hunedoara și Dolj, tranziția oțelului va afecta județul Galați, tranziția fertilizanților chimici va afecta județul Mureș, iar tranziția carburanților va afecta județul Prahova. Totodată, acțiunile de reducere a intensității energetice a industriei vor afecta toate cele șase județe. Principala problemă cu care se vor confrunta teritoriile vizate de POTJ va fi pierderea de locuri de muncă în urma închiderii sau transformării unor activități economice dominante în economia locală. Studiul privind impactul socio-economic până în 2030, elaborat de Frankfurt School, indică un dezechilibru considerabil între pierderea locurilor de muncă și generarea de noi locuri de muncă.</p> <p>Sub raportul coerenței cu PNRR, POTJ propune la nivelul celor 6 județe, dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului, prin: • dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr; • dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare/ acceleratoare de afaceri/ parcuri industriale și alte structuri d sprijinire a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Scoaterea din operare a capacității de producție a energiei electrice pe bază de cărbune – 1695 MW Q4 2021; • Intrarea în vigoare a legii privind decarbonizarea prin care se adoptă calendarul de eliminare treptată a cărbunelui/lignitului – Q2 2022; • Scoaterea din operare a capacității de producție a energiei electrice pe bază de lignit – 2355 MW Q2 2022; 3780 MW Q4 2025; • Capacitate suplimentară de energie din surse regenerabile (eoliană și solară) dată în folosință – cel puțin 3000 MW Q2 2026; 950 MW în Q2 2024; • Intrarea în vigoare a modificărilor aduse cadrului legislativ, implementarea Strategiei naționale privind hidrogenul – Q1 2023; • Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de facilitare a investițiilor în eficiența energetică în industrie – Q4 2022; • Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului încălzirii și răcirii – Q4 2023; • Lansarea unei proceduri de ofertare pentru investiții în eficiența energetică în industrie – Q2 2022; • Depășirea cu cel puțin 3 puncte procentuale a țintelor minime privind achizițiile de vehicule publice nepoluante stabilite de Directivele UE; • Casarea a 250000 de vehicule poluante până în 2026; • 30000 de puncte de reîncărcare pentru vehicule electrice până în 2026; • Creșterea cu cel puțin 1005 a numărului de vehicule cu emisii zero înmatriculate în România.

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
			<p>cu o alocare limitată la nivel de județ.</p> <p>PNRR adresează de asemenea prin componenta de sănătate, nevoia de creștere a accesului populației la facilități de screening, diagnostic precoce și monitorizare a pacienților cronici, fiind prioritizate zonele rurale și urbanul mic, inclusiv zonele marginalizate/ defavorizate.</p> <p>Reforma legislativă privind decarbonarea sectorului de încălzire și răcire prevăzută în PNRR va crește rolul prosumatorilor în producția de energii regenerabile, inclusiv prin compensarea cantitativă a volumelor livrate și consumate din rețea. De asemenea, noul cadru legislativ privind prosumatorii, precum și programele naționale și locale de stimulare și aplicare a soluțiilor RES vor ține cont de particularitățile comportamentale ale diverselor categorii sociale sau tipuri de gospodării, inclusiv cele afectate de procesul de tranziție la neutralitatea climatică</p> <p>Cu privire la mobilitatea urbană durabilă, investițiile propuse în PNRR au ca obiectiv transportul intraurban. Prin PNRR, România s-a angajat să creeze un cadru legal care să permită decarbonizarea rutieră.</p> <p>PNRR adresează dezvoltarea rețelei de servicii de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice (construirea de centre de zi de asistență și recuperare și unități de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice), precum și investițiile în infrastructura medicală (reabilitarea, modernizarea și dotarea cabinete de asistență medicală primară cu facilități de screening, caravanele medicale care vor putea derula activități de screening mamar și cervical, crearea și modernizarea centrelor comunitare integrate).</p>	<p>afacerilor.</p> <p>Reforma legislativă prevăzută în PNRR va contribui la crearea unui cadru favorizant și pentru operațiunile din POTJ/PTTJ-uri privind combaterea sărăciei energetice și producția de energie verde pentru serviciile publice locale.</p> <p>Dezvoltarea prin PNRR a infrastructurii relevante pentru tranziția justă (creșe, școli primare și secundare, inclusiv echipamente și resurse tehnologice digitale, centre pentru vârstnici, servicii pentru persoane cu dizabilități, centre de zi pentru copii, infrastructură medicală prespitalicească și unități medicale care furnizează servicii de reabilitare/recuperare) va sprijini dimensiunea socială a operațiunilor PTTJ-urilor, fiind în strânsă corelare cu acestea. Astfel, un tip de operațiune indicativă propusă de POTJ la nivelul celor șase județe este reprezentat de investiții în creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională etc</p> <p>POTJ sprijină transportul interurban, în vederea conectării zonelor defavorizate/izolate. Astfel, una dintre operațiunile indicative propusă în POTJ pentru dezvoltarea transportului public verde este achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public interurban în vederea conectării zonelor defavorizate cu principalele aglomerări urbane din cele 6 județe incluse în POTJ.</p>	
4	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC)	2021-2030	<p>Prin PNIESC se asigură contribuția națională la atingerea țintelor Uniunii Europene pentru anul 2030 și pentru neutralitatea climatică a economiei până în anul 2050. PNIESC stabilește țintele naționale intermediare de climă și energie.</p> <p>PNIESC prevede pe lângă decarbonarea sectorului energetic, și decarbonarea sectorului industrial, prin: • implementarea celor mai bune tehnologii disponibile, în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră; • adoptarea de tehnologii avansate, prin implementarea soluțiilor de captare a carbonului și stocarea acestuia; • implementarea de proiecte pilot pentru promovarea utilizării hidrogenului în producerea energiei electrice și în sectorul industrial.</p> <p>PNIESC prevede măsuri strategice de utilizare a unor instrumente de preț menite să ofere stimulente pentru asigurarea achiziționării de autovehicule ecologice, utilizării de combustibili ecologici și reducerii utilizării de autovehicule prin dezvoltarea transportului public.</p> <p>PNIESC creează astfel cadrul pentru ca tranziția la neutralitatea climatică a economiei naționale să poată continua într-un ritm susținut și predictibil în perioada 2022 – 2032 prin următoarele direcții majore de acțiune climatică:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Decarbonarea producției de energie și agent termic pe bază de cărbune; • Reducerea semnificativă a emisiilor de CO2 în sectoare strategice ale economiei precum producția de oțel și de fertilizanți chimici; • Accelerarea tranziției carburanților prin electrificarea și decarbonarea transporturilor; • Reducerea intensității energetice a industriei. 	<p>Relația PNIESC cu POTJ rezultă din însăși scopul POTJ, acela de a răspunde nevoilor de investiții definite la nivelul planurilor teritoriale de tranziție justă elaborate pentru cele 6 județe, cu obiectivul principal de a reduce impactul tranziției la neutralitatea climatică a teritoriilor în contextul obiectivelor, politicilor și măsurilor prevăzute de PNIESC, prin care se asigură contribuția națională la atingerea țintelor UE privind energia și clima pentru 2030 și neutralitatea climatică a economiei până în 2050.</p> <p>Operațiunile și respectiv investițiile propuse în cadrul POTJ și PTTJ la nivelul celor 6 județe vizează utilizarea celor mai bune tehnologii disponibile din perspectiva protecției mediului și a eficienței energetice.</p>	<p>PNIESC:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea emisiilor ETS cu 43,9% și a celor non-ETS cu 2% față de 2005; • Creșterea ponderii globale a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie cu 30,7%; • Reducerea consumului de energie primară cu 45,1% și a consumului de energie finală cu 40,4% față de proiecția PRIMES 2007, la nivelul 2030. <p>PNIESC, coroborat cu planul de restructurare a CE Oltenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ponderea cărbunelui se va diminua de la 17% în 2020 la 3,39% în 2030; • Ponderea producției de energie eoliană va crește de la 15,5% în 2020 la 22% în 2030; • Ponderea energiei solare va crește de la 7,18% în 2020 la peste 20% în 2030.
5	Programul Operațional Regional (POR) Sud Muntenia	2021-2027	<p>Obiectivele specifice ale POR Sud-Muntenia la nivelul județelor componente, de interes pentru POTJ fiind județul Prahova, sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive; • Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin investiții în clădirile publice, inclusiv în monumente istorice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități conexe (consolidarea în funcție de riscurile identificate, 	<p>Sub raportul coerenței cu programele operaționale regionale, POTJ propune, la nivelul celor 6 județe, tipul de acțiune constând în dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului, prin următoarele operațiuni relevante: • dezvoltarea sectorului IMM și a întreprinderilor sociale, inclusiv prin transfer tehnologic; • sprijinirea inițiativei antreprenoriale, inclusiv a antreprenoriatului feminin și a celui tânăr; • dezvoltarea întreprinderilor, inclusiv prin incubatoare/ acceleratoare de afaceri/ parcuri industriale și alte structuri de sprijinire a afacerilor.</p>	<p>POR Sud Muntenia nu include indicatori specifici la nivelul județului Prahova.</p>

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
			sistemele de prevenire a incendiilor, etc.) și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie; • Investiții în clădirile rezidențiale (inclusiv locuințe individuale și sociale) în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, și măsuri pentru utilizarea surselor alternative.	Între investițiile propuse prin POTJ și PTTJ-uri, și intervențiile propuse prin POR există deosebiri, după cum urmează: • Sprijinul propus prin POTJ vizează o ocupare sustenabilă a forței de muncă prin generarea de locuri de muncă de calitate și sustenabile din punctul de vedere al mediului; • Tipurile de operațiuni ale POTJ/PTTJ își propun să contribuie, inclusiv prin sprijin pentru întreprinderi sociale, la crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile, în special pentru persoanele afectate direct de tranziție, precum și pentru lucrătorii defavorizați, extrem de defavorizați și a lucrătorilor cu handicap;	
6	Programul Operațional Regional (POR) Sud-Vest	2021-2027	POR Sud-Vest Oltenia include domenii precum inovarea/cercetarea, transferul tehnologic, creșterea competitivității IMM-urilor, eficiența energetică, dezvoltarea infrastructurii verzi, precum și conservarea patrimoniului cultural.	• Contribuția la tranziție va fi asigurată prin utilizarea în activitățile productive propuse, dacă este posibil, a energiei regenerabile sau a resurselor ce provin din activități de reciclare, reparare și reutilizare. Investițiile vor utiliza cele mai bune tehnologii disponibile din perspectiva protecției mediului și a eficienței energetice; • Investițiile propuse la nivelul județului Gorj se adresează prioritar zonelor defavorizate – Bazinul carbonifer Motru-Rovinari, Albeni-Târgu Cărbunești și Schela, în timp ce intervențiile din POR SV Oltenia vizează, cu precădere, creșterea intensității tehnologice a economiei regionale și a productivității întreprinderilor;	POR Sud-Vest nu include indicatori specifici la nivelul județelor Gorj și Dolj.
7	Programul Operațional Regional (POR) Centru	2021-2027	Printre obiectivele strategice ale POR Centru, de interes pentru POTJ fiind județul Mureș, se numără următoarele: • Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive; • Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat; • Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin acțiunea de renovare moderată și/sau aprofundată a fondului construit regional prin creșterea performanței și eficienței energetice a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale din regiune, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră de la nivel regional	• Operațiunile, respectiv investițiile propuse la nivelul județului Hunedoara vizează prioritar zonele defavorizate Valea Jiului, Brad și Hunedoara, precum și comunitățile marginalizate.	POR Centru nu include indicatori specifici la nivelul județului Mureș.
8	Programul Operațional Regional (POR) Vest	2021-2027	Obiectivele specifice ale POR Vest la nivelul județelor componente, de interes pentru POTJ fiind județul Hunedoara, sunt următoarele: • Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive; • promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră		POR Vest nu include indicatori specifici la nivelul județului Hunedoara.
9	Programul Operațional Regional (POR) Sud-Est <i>(Procedura de avizare de mediu nu a fost finalizată până la data versiunii RM/ august 2022)</i>	2021-2027	POR Sud-Est include obiective specifice de dezvoltare pentru județele componente, de interes pentru POTJ fiind județul Galați. Dintre obiectivele specifice ale POR Sud-Est, relevante pentru POTJ, se pot menționa: • Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în IMM-uri, inclusiv prin investiții productive; • Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin acțiuni precum îmbunătățirea eficienței energetice prin reabilitarea termică a elementelor de construcție; instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile (ex.: panouri solare, pompe de căldură).		POR Sud-Est nu include indicatori specifici la nivelul județului Galați.
10	Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) și Programul Operațional de Dezvoltare Durabilă (PODD)	2021-2030 2021-2027	Obiectivele SNDD includ: • creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut redus de carbon în sectorul transporturilor, • stimularea economiei digitale și a investițiilor industriale, • asigurarea unui cadru legal în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor, • reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, • eficiență sporită în utilizarea resurselor, adoptarea tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, • reziliență la schimbările climatice, • integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE. Printre alte investiții, PODD prevede o investiție cu privire la investigarea detaliată a siturilor contaminate și de evaluare a riscului asupra mediului, inclusiv realizarea unei baze de date și sistem GIS interoperabil cu programul INSPIRE pentru a se putea realiza, ulterior, remedierea siturilor contaminate.	Sub raportul coerenței cu obiectivele SNDD, domeniile identificate în cadrul POTJ/PTTJ -uri la nivelul județelor, care pot contribui la diversificarea economică durabilă vizează: • Gorj – fabricarea echipamentelor pentru telecomunicații / medicină, electronică, dar și producția de baterii pentru mașinile electrice; • Hunedoara – fabricarea de echipamente electrice în special pentru sectorul auto, industria alimentară, turism sustenabil și sănătate, transporturi (manipulare și depozitare mărfuri), precum și servicii TIC (design de software și de sisteme personalizate și programare); • Dolj – sisteme de transport sustenabile (vehicule rutiere și feroviare verzi, componente și dispozitive de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice, fabricarea aparatelor de control și distribuție a electricității, fabricarea de cabluri cu fibră optică), inginerie industrială și materiale (sisteme și tehnici noi în construcții specifice, tehnologii, aplicații și metode de producție industriale cu un consum scăzut de energie, sisteme de producere a energiei din surse alternative în special sursa fotovoltaică), echipamente și tehnologii pentru sectorul agro-alimentar, tehnologii și biotehnologii medicale și farmaceutice, precum și domeniul ITC, construcții, furnizare / gestionare energie durabilă, industria chimică și metalurgică, pentru sectorul agricol, forestier și alimentar; • Galați – ingineria și transportul naval (dezvoltarea navelor cu propulsie prietenoasă mediului pentru transportul fluvial de containere/tiruri,	Ținte SNDD 2030 relevante: • Reducerea cu 19% a consumului intern de energie primară; • Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo); • Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi; • Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenorialul prin start-up, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii; • Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelilor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate; • Reducerea cu cel puțin 40% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelul anului 1990.

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
				<p>dezvoltarea de soluții pentru rezolvarea problemelor de hidrodinamică în transportul naval), industria confecțiilor (fabricarea fibrelor sintetice și artificiale, valorificarea superioară a deșeurilor rezultate din activitatea de producție, dezvoltarea unor tehnologii avansate pentru îmbrăcăminte inovativă, dezvoltarea de textile inteligente și dezvoltarea de textile tehnice), industria agro-alimentară (instrumente, procese și asistenți robotici inteligenți pentru susținerea agriculturii tradiționale), acvacultura și pescuitul, turismul și tehnologia informației;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prahova – componente și echipamente pentru industria auto, servicii de inovare în industria turismului, soluții inovative pentru valorizarea patrimoniului cultural, turismul integrat de tip cultural, spa/balnear, și oportunități de turism activ, biotehnologii în agricultură, biotehnologii industriale, biotehnologii orientate către protecția mediului, reducerea poluării și recuperarea deșeurilor, tehnologii de mediu pentru localități inteligente și verzi (eficiență energetică, energii regenerabile), servicii publice inteligente, locuire inteligentă, industria 4.0, securitate cibernetică, digitalizare, Big data (Fintech și GIS), noi produse și servicii TIC, precum și biotehnologii și bionanotehnologii medicale și farmaceutice, biosecuritate, medicină inteligentă și medicină de prevenție / personalizată; • Mureș – producția de alimente sănătoase/ecologice, prelucrarea lemnului în special prin utilizarea de materie primă din resurse sustenabile, industria textilă, în special prin reutilizarea deșeurilor textile în contextul dezvoltării economiei circulare, prin mai buna valorificare a creativității locale și prin tehnologizarea sectorului pentru producția de textile inteligente utilizate la fabricarea de articole sportive și medicale, producția de medicamente și producția de echipamente medicale, producția de cosmetice naturale, producția de materiale de construcții locale și tradiționale, inclusiv produse naturale de izolare termică (lână). <p>Tipul de acțiune propus prin POTJ/PTTJ-uri pentru fiecare dintre cele 6 județe – sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau în transformare, prin operațiunea indicativă aferentă – reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice, este în strânsă corelație cu obiectivele specifice ale SNDD și respectiv Podd.</p> <p>În strânsă relație cu obiectivele SNDD este și tipul de acțiune propus prin POTJ pentru toate cele 6 județe, cu privire la investiții în energia verde accesibilă și mobilitate nepoluantă, precum și investiții în mobilitatea verde și energia curată la prețuri accesibile și sprijinirea investițiilor în tehnologiile energetice curate, pentru care operațiunea indicativă constă în dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public.</p>	
11	Strategia de dezvoltare a județului Gorj	2021-2027	<p>Obiectivul general al strategiei este reprezentat de dezvoltarea integrată și echilibrată a județului Gorj printr-un proces de creștere economică durabilă, favorabil incluziunii sociale, orientat către îmbunătățirea calității vieții locuitorilor, crearea de noi locuri de muncă, optimizarea serviciilor publice și conectarea la rețelele transeuropene de transport în perioada 2021-2027.</p> <p>Printre obiectivele strategice se numără următoarele: • Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 15% până în 2027; • Dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare și inovare a județului și adoptarea tehnologiilor avansate cu cel puțin 10% până în 2027; • Creșterea capacității de digitalizare a instituțiilor și companiilor în beneficiul cetățenilor cu cel puțin 10% până în 2027; • Consolidarea competitivității economiei județului Gorj prin creșterea gradului de investiții productive în companii cu cel puțin 10% până în 2027; • Creșterea investițiilor în infrastructura de transport pentru îmbunătățirea conectivității, accesibilității și atractivității județului Gorj cu cel puțin 10% până în 2027; • Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor zone urbane și rurale de calitate, mai atractive și inclusive; • Dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare și</p>	<p>Din punctul de vedere al coerenței cu strategia de dezvoltare a județului Gorj, operațiunile propuse în cadrul POTJ/PTTJ la nivelul județului Gorj vizează creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice, precum și dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public care să faciliteze accesul la formare profesională și oportunități de angajare.</p> <p>Se menționează de asemenea operațiunile indicative reprezentate de • Investiții în producția de hidrogen și de energie din RES, având în vedere insuficiența dezvoltare a capacităților de la nivelul teritoriului, precum și: • Formarea și reconversia profesională pentru ocupațiile cu nivel de pregătire de bază și mediu aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului; • Măsurile de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată și servicii de acompaniere socio-profesională; • Creșterea capacității AJOFM de a actualiza permanent nevoile de formare în raport cu</p>	<p>Indicatori de realizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr. companii care realizează investiții în îmbunătățirea eficienței energetice; • Reducerea emisiilor cu efect de seră cu 10%; • Nr. clădiri care utilizează surse de energie regenerabilă pentru producerea de energie electrică și termică; • Nr. unități producătoare de energie regenerabilă; • Cantitatea de energie regenerabilă produsă; • Cantitatea de energie regenerabilă valorificată; • Suprafață de parcuri solare dezvoltată; • Nr. terenuri degradate amenajate; • Nr. clădiri aflate în stare de degradare regenerare; • Nr. de companii care utilizează tehnologii TIC și instrumente digitale; • Nr. parcuri industriale/științifice și tehnologice înființate; • Nr. incubatoare/acceleratoare de afaceri înființate; • Nr. firme localizate în infrastructuri de afaceri; • Nr. locuri de muncă nou create.

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
			<p>inovare a județului și adoptarea tehnologiilor avansate cu cel puțin 10% până în 2027; • Creșterea accesului la educație și formare a resurselor umane cu cel puțin 10% până în 2027.</p> <p>Printre direcțiile de acțiune se numără: • Îmbunătățirea eficienței energetice, precum și reducerea emisiilor cu efect de seră; • Reabilitarea clădirilor rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice; • Sprijinirea utilizării surselor alternative de energie în sectorul public și privat; • Regenerarea spațiilor degradate și dezvoltarea infrastructurii verzi; • Îmbunătățirea capacității de cercetare-dezvoltare și inovare; • Susținerea activităților de inovare în companii publice și private; • Digitalizarea în companii publice și private; • Digitalizarea serviciilor (educație, sănătate, cultură, sisteme energetice inteligente etc.); • Creșterea competitivității companiilor.</p>	<p>procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională, domenii identificate fiind producția cu intensitate medie și ridicată, IT&C, construcții și renovări de clădiri, producția de energie verde, instalarea și întreținerea de soluții individuale de energie regenerabilă etc</p>	
12	Strategia de dezvoltare a județului Dolj (variantă consultativă disponibilă pe site-ul Consiliului Județean Dolj la data elaborării versiunii RM/ august 2022)	2021-2027	<p>Strategia are două direcții strategice de dezvoltare: • Îmbunătățirea calității locuirii și • Economie – prosperitate prin diversificare și perseverență, și următoarele obiective de dezvoltare comune ale strategiei: • Dezvoltare durabilă și sustenabilă a teritoriului; • Modernizarea administrației publice.</p> <p>Obiectivele strategice de dezvoltare ale județului Dolj includ: • Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere și edilitare; • Sprijin pentru îmbunătățirea serviciilor publice; • Sprijinirea industriei; Sprijinirea turismului; • Sprijin pentru creșterea eficienței și diversificarea furnizării energiei; • Facilitarea și promovarea soluțiilor „smart”.</p>	<p>Din punctul de vedere al coerenței cu strategia de dezvoltare a județului Dolj, operațiunile propuse în cadrul POTJ/PTTJ la nivelul județului Dolj vizează creșterea gradului de reziliență energetică a comunităților prin investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice, precum și dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public care să faciliteze accesul la formare profesională și oportunități de angajare.</p> <p>Trebuie menționate de asemenea operațiunile indicative reprezentate de</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formarea și reconversia profesională pentru ocupațiile cu nivel de pregătire de bază și mediu aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului; • Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată și servicii de acompaniere socio-profesională; • Creșterea capacității AJOFM de a actualiza permanent nevoile de formare în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională, domenii identificate fiind sectoarele economiei mediului (de exemplu protecția mediului, servicii de alimentare cu apă și de canalizare, gestionarea deșeurilor, silvicultura, producția de energie regenerabilă, reabilitare termică). 	<p>Indicatori de realizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Număr de agenți economici care dețin centrale electrice pe bază de surse regenerabile de energie; • Număr de întreprinderi active în domeniul industriei; • Procent de digitalizare a serviciilor publice; • Măsuri de promovare a parteneriatelor între autoritățile publice din UAT-urile rurale
13	Strategia de dezvoltare a județului Galați	2021-2028	<p>Printre obiectivele strategice se numără: • Județ care oferă tuturor locuitorilor săi acces la educație de calitate și formare pe tot parcursul vieții; • Județ care oferă tuturor locuitorilor săi oportunități de dezvoltare și acces la servicii publice de calitate; • Județ accesibil și bine conectat, care beneficiază de o infrastructură de transport la standarde ridicate; • Dezvoltare bazată pe protecția mediului și adaptată elementelor favorabile și restrictive ale cadrului natural</p>	<p>Din punctul de vedere al coerenței cu strategia de dezvoltare a județului Galați, operațiunile propuse în cadrul POTJ/PTTJ la nivelul județului Galați vizează dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public care să faciliteze accesul la formare profesională și oportunități de angajare. Trebuie menționate de asemenea operațiunile indicative reprezentate de</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formarea și reconversia profesională pentru ocupațiile cu nivel de pregătire de bază și mediu aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului; • Măsuri de stimulare a angajatorilor pentru a reține forța de muncă înalt calificată și servicii de acompaniere socio-profesională; • Creșterea capacității AJOFM de a actualiza permanent nevoile de formare în raport cu procesul de transformare economică în colaborare cu partenerii economico-sociali, precum și măsuri de dezvoltare și dotare a centrelor de formare profesională, domeniile identificate fiind sectoarele economiei mediului (de exemplu protecția mediului, servicii de alimentare cu apă și de canalizare, gestionarea deșeurilor, silvicultura, producția de energie regenerabilă, reabilitare termică). 	<p>Indicatori de realizare: N/A</p>
14	Strategia de dezvoltare durabilă a județului Prahova	2021-2027	<p>Obiectivele generale ale strategiei sunt următoarele: • Dezvoltarea capitalului uman al județului Prahova și a ratei de ocupare a acestuia, pentru integrarea într-o economie inovativă și performantă; • Creștere economică durabilă, prin dezvoltarea antreprenoriatului și a competitivității sectoriale; • Îmbunătățirea semnificativă a calității vieții cetățenilor din județul Prahova într-un climat de incluziune socială; • Creșterea gradului de conectivitate și mobilitate la nivelul județului Prahova; • Dezvoltarea de comunități durabile și solidare în județul Prahova care valorifică eficient</p>	<p>POTJ/ PTTJ la nivelul județului Prahova are obiectivul de a favoriza tranziția la neutralitatea climatică a județului într-un mod care asigură accesul la locuri de muncă decente, cu valoare adăugată, și care nu afectează semnificativ mediul. Este esențial, prin urmare, să fie adresată nevoia de realizare a unei diversificări economice durabile din punct de vedere al mediului, în special a sectorului antreprenorial productiv, în vederea creșterii competitivității și a capacității economiei locale de a genera locuri de muncă durabile.</p>	<p>Indicatori de realizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Număr de locuri de muncă din sectorul eco-turistic; Număr capacități turistice • Număr contracte de achiziție publică cu clauze sociale de ocupare; • Număr de locuri de muncă create pe plan județean prin achizițiile publice • Număr persoane inactivate înregistrate la agențiile de ocupare; • Număr de persoane inactivate angajate; • Număr de întreprinderi sociale de

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
			oportunitățile de dezvoltare prin colaborare și parteneriat		insertie; • Număr de unități protejate autorizate; • Număr lucrători defavorizați integrați socio-profesional pe grupe • Număr de persoane care se deplasează – fac naveta la un loc de muncă pe teritoriul județului • Număr de absolvenți ai cursurilor de perfecționare • Grad de digitalizare a serviciilor publice • Număr de start-up uri sprijinite în primii doi ani de funcționare • Număr de proiecte de investiții bazate pe tehnologii emergente și cercetare realizate • Capacitatea instalată a proiectelor de generare a energiei din SER • Capacitatea de producție de energie dezvoltată din surse regenerabile • Număr de proiecte de utilizare a materiilor prime reciclate • Cantități de materii prime reciclate la nivelul județului • Suprafețe de teren regenerat
15	Strategia de dezvoltare durabilă a județului Mureș	2021-2027	<p>Strategia de dezvoltare durabilă a județului Mureș conturează viziunea strategică locală a unui județ verde, digitalizat și inovativ, cu o infrastructură și o economie productivă de bunuri și servicii sustenabil dezvoltate. Județul are ca obiectiv principal de mediu reducerea <i>amprentei de carbon</i> a întreprinderilor mari și modernizarea tehnologică pentru a reduce poluarea și emisiile de carbon.</p> <p>Printre măsurile propuse pentru obiectivele specifice ale strategiei se numără:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folosirea durabilă a resurselor naturale și reducerea poluării mediului; • Promovarea investițiilor de mediu; • Creșterea nivelului de digitalizare; • Dezvoltarea sectorului de cercetare, dezvoltare și inovare; • Dezvoltarea infrastructurii de transport și mobilitate. <p>Strategia vizează creșterea calității mediului și a vieții în zonele urbane și peri urbane în paralel cu facilitarea tranziției tinerilor și persoanelor vulnerabile social pe piața muncii prin măsuri care sprijină adaptarea măsurilor de ocupare la noile provocări ale procesului de decarbonare a economiei și de reorientare către sectoarele economice prietenoase cu mediul.</p>	<p>POTJ/Planul teritorial la nivelul județului Mureș va contribui la facilitarea tranziției la neutralitatea climatică prin sprijinirea diversificării economice durabile din punct de vedere al mediului, în special a sectorului antreprenorial productiv mic și mijlociu, pentru a crea locuri de muncă decente și sigure.</p> <p>Domeniile identificate care pot contribui la diversificarea economică durabilă vizează producția de alimente sănătoase/ecologice (prin utilizarea mai bună a materiilor prime agricole și a celor secundare), prelucrarea lemnului în special prin utilizarea de materie primă din resurse sustenabile, industria textilă, în special prin reutilizarea deșeurilor textile în contextul dezvoltării economiei circulare, prin mai buna valorificare a creativității locale și prin tehnologizarea sectorului pentru producția de textile inteligente utilizate la fabricarea de articole sportive și medicale, producția de medicamente și producția de echipamente medicale, producția de cosmetice naturale, producția de materiale de construcții locale și tradiționale, inclusiv produse naturale de izolare termică (lână).</p>	<p>Indicatori de realizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o strategie de digitalizare a județului Mureș elaborată și implementată • numărul proiectelor pilot de inovare și digitalizare dezvoltate • numărul ramurilor noi dezvoltate în domeniul serviciilor și produselor digitale • numărul start-up-urilor și IMM-urilor cu competențe digitale dezvoltate • un centru de date cu capacitate mare construit • un centru de cercetare creat în domenii de specializare inteligentă • un parc universitar științific și tehnologic • numărul mijloace de transport în comun nepoluante achiziționate și puse în funcțiune • numărul stațiilor de încărcare amplasate • numărul siturilor decontaminate • suprafața terenurilor decontaminate • numărul siturilor industriale reconvertite • numărul siturilor redede în circuitul economic • numărul terenurilor industriale reecologizate • numărul terenurilor industriale reconvertite • numărul terenurilor degradate reecologizate • numărul stațiilor de reîncărcare pentru vehicule electrice și electrice hibrid plug-in instalate • numărul stațiilor de reîncărcare alimentate cu energie solară instalate • numărul autovehiculelor electrice și electrice hibrid plug-in înmatriculate • scăderea procentuală a consumului de energie primară • scăderea procentuală a cantității emisiilor gazelor cu efect de seră • cantitatea de energie produsă din surse regenerabile • numărul serviciilor oferite prin mijloace moderne și inteligente • numărul persoanelor instruite în privința utilizării soluțiilor informatice implementate • numărul platformelor digitale/aplicațiilor create.
16	Strategia Națională de Ocupare a Forței de Muncă (SNOFM) și Planul aferent	2021-2027	<p>Direcțiile identificate de către SNOFM includ: stimularea antreprenoriatului și crearea de locuri de muncă verzi, • cartografierea ocupațiilor și a competențelor, • asigurarea corespondenței între ocupații, calificări și conținutul lor de competențe, • organizarea de programe de formare profesională pentru dezvoltarea și diversificarea competențelor, în contextul schimbărilor tehnologice și digitale de pe piața muncii.</p> <p>Planul de acțiuni pentru implementarea SNOFM cuprinde următoarele obiective specifice: • integrarea durabilă pe piața muncii a forței de muncă disponibile, • creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs), • modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței muncii în vederea creării unui mediu care să conducă la susținerea unei piețe a muncii flexibile, • funcționale și reziliente și consolidarea sistemului de formare profesională a adulților pentru o mai bună conectare la cerințele pieței muncii.</p> <p>Pe termen lung, măsurile sectoriale care vor fi implementate în cadrul SNOFM 2021 - 2027 urmăresc realizarea obiectivelor Agendei 2030, transpuse în Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.</p>	<p>Dimensiunea socială a POTJ/PTTJ-uri este în strânsă corelație cu direcțiile identificate în cadrul SNOFM și a planului de acțiuni aferent, în special prin contribuția la direcțiile de acțiune aferente procesului de tranziție la „economia verde” (stimularea antreprenoriatului și crearea de locuri de muncă verzi), cartografierea ocupațiilor și competențelor, precum și asigurarea corespondenței între ocupații, calificări și conținutul lor de competențe, organizarea de programe de formare profesională pentru angajați în vederea dezvoltării și diversificării competențelor, în contextul schimbărilor tehnologice și digitale de pe piața muncii.</p> <p>În cadrul POTJ/PTTJ-urilor sunt prioritizate operațiunile care sprijină ocuparea persoanelor direct afectate de procesul de tranziție prin pierderea locului de muncă, a persoanelor aparținând unor categorii defavorizate atât pentru măsurile destinate mediului de afaceri și antreprenorial, cât și pentru cele aferente reconversiei și integrării pe piața forței de muncă a persoanelor afectate de procesul de tranziție - facilitarea accesului pe piața muncii și furnizarea de pachete de servicii și măsuri adaptate a persoanelor din grupurile dezavantajate, sprijinirea forței de muncă în vederea obținerii competențelor necesare pentru a realiza tranziția dinspre sectoarele în declin către sectoarele în creștere, în cadrul economiei verzi, susținerea înființării de centre de inovație și antreprenoriat (de tipul incubatoarelor de afaceri).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rată de ocupare pentru persoanele cu vârsta cuprinsă între 20-64 ani – 75% până la sfârșitul anului 2027.
17	Programul Operațional de	2021-2027	Obiectivul POIDS este de a sprijini incluziunea socială a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, mai ales ale celor cu risc ridicat, inclusiv	Investițiile propuse de POTJ prin planurile teritoriale vor fi suplimentare față de investițiile POIDS de sprijinire a comunităților rurale fără acces sau cu	Rezultate:

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
	Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)		prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vulnerabilă.	acces redus la servicii sociale, de ocupare și de sănătate, combaterea abandonului școlar, incluziune socială, pregătirea/dezvoltarea competențelor în domeniile de specializare inteligentă, antreprenoriat, tranziție industrială etc, a resursei umane din cadrul întreprinderilor.	• Sprijinirea implementării a aproximativ 40 de Strategii de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității în mediul urban; • Sprijinirea implementării strategii de dezvoltare locală din zonele rurale, cu accent pe incluziunea socială a copiilor
18	Strategia națională pentru locuri de muncă verzi	2018-2025	Strategia conține inițiative planificate în diverse sectoare economice cuprinse/ce urmează să fie cuprinse în procesul complex de tranziție spre o economie verde și care au ca numitor comun raportarea directă sau indirectă la mediu și potențialul generator de locuri de muncă verzi. În Planul de acțiuni pentru implementarea strategiei au fost stabilite trei obiective specifice: • Stimularea antreprenoriatului și creării de locuri de muncă verzi, cu accent pe sectoarele de competitivitate crescută identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate 2014 – 2020 și în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014 – 2020; • Dezvoltarea competențelor forței de muncă în vederea asigurării unei ocupări de calitate în sectoarele competitive, generatoare de locuri de muncă verzi; • Consolidarea cooperării cu actorii relevanți și dialogului cu partenerii sociali din sectoarele cu potențial pentru crearea de locuri de muncă verzi.	Sub raportul coerenței POTJ/PTTJ cu Strategia națională pentru locuri de muncă verzi, prin tipul de operațiune indicativă denumit sprijinirea tranziției forței de muncă, se prioritizează formarea profesională pentru ocupațiile cu nivel de pregătire de bază și mediu aferente domeniilor de specializare inteligentă și altor sectoare cu potențial de dezvoltare durabilă, dar și sectoarelor economiei mediului (de exemplu protecția mediului, servicii de alimentare cu apă și de canalizare, gestionarea deșeurilor, silvicultura, producția de energie regenerabilă, reabilitare termică) – județul Galați/.	Atingerea unei rate de ocupare a persoanelor în vârstă de 20-64 de ani de 70%.
19	Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Sud-Vest Oltenia	2021-2027	Strategia urmărește încurajarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea companiilor inovative, valorificarea infrastructurilor de cercetare și stimularea parteneriatului dintre universități, institute de cercetare și companii, prin concentrarea resurselor în domenii cu potențial de specializare, în care regiunea deține reale avantaje economice și competențe, pentru a face tranziția la o economie mai verde, mai incluzivă și rezilientă la schimbările climatice.	Coerența POTJ/PTTJ la nivelul județului Gorj cu această strategie este evidențiată la nivelul integrării rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare în activitatea economică a IMM, în procesul de creare / dezvoltare / extindere a incubatoarelor de afaceri și respectiv în formarea profesională asociată procesului de tranziție justă. Domeniile de specializare inteligentă identificate în cadrul strategiei constituie premisele dezvoltării investițiilor inițiale, a transferului tehnologic și a reconversiei profesionale a forței de muncă în procesul de tranziție justă – automotive, sisteme electrice pentru transport feroviar, industria aluminiului, inginerie industrială și transporturi, energie durabilă și mediu, medicină inovativă fundamentală și aplicativă, agricultură și industrie alimentară, turism și identitate culturală). La acestea de adaugă dezvoltarea domeniilor de specializare inteligentă și a domeniilor care contribuie la atingerea țintelor de climă și energie, precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor. Domeniile de specializare inteligentă identificate în cadrul strategiei constituie premisele dezvoltării investițiilor inițiale, a transferului tehnologic și a reconversiei profesionale a forței de muncă în procesul de tranziție justă la nivelul județului Dolj (automotive - piese și accesorii pentru producția de autovehicule, piese și accesorii pentru electrotehnica, sisteme electrice pentru transport feroviar; și industria aluminiului, inginerie industrială și transporturi, energie durabilă și mediu, medicină inovativă fundamentală și aplicativă, agricultură și industrie alimentară, turism și identitate culturală).	Indicatori stabiliți la nivel de regiune
20	Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Vest	2021-2027	Strategia identifică 6 sectoare de specializare inteligentă la nivelul regiunii vest, din care face parte și județul Hunedoara: agricultură și industria alimentară, eficiență energetică și construcții sustenabile, industria manufacturieră și prelucrătoare, industrii culturale și creative, sănătate și calitatea vieții, TIC și automotive.	Coerența POTJ/PTTJ la nivelul județului Hunedoara cu această strategie este evidențiată la nivelul integrării rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare în activitatea economică a IMM, în procesul de creare / dezvoltare /extindere a incubatoarelor de afaceri și respectiv în formarea profesională asociată procesului de tranziție justă. Astfel, domeniile de specializare inteligentă identificate în cadrul strategiei constituie premisele dezvoltării investițiilor inițiale, a transferului tehnologic și a reconversiei profesionale a forței de muncă în procesul de tranziție justă - fabricarea de echipamente electrice în special pentru sectorul auto, industria alimentară, turism sustenabil și sănătate, transporturi (manipulare și depozitare mărfuri), precum și servicii TIC. La acestea de adaugă dezvoltarea domeniilor de specializare inteligentă și a domeniilor care contribuie la atingerea țintelor de climă și energie, precum fabricarea bateriilor reîncărcabile, a hidrogenului, a echipamentelor pentru eficiența energetică a clădirilor, a tehnologiilor RES, sau a biocombustibililor. .	Indicatori stabiliți la nivel de regiune
21	Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Sud-	2021-2027	Strategia vizează următoarele obiective: • Consolidarea capacităților de cercetare și inovare la nivelul mediului academic, mediului public și privat; • Creșterea competitivității domeniilor cu potențial de specializare inteligentă, prin digitalizarea proceselor și utilizarea sistemelor informatice; •	Coerența POTJ/PTTJ la nivelul județului Galați cu strategia de specializare inteligentă este evidențiată la nivelul integrării rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare în activitatea economică a IMM, în procesul de creare / dezvoltare / extindere a incubatoarelor de afaceri și respectiv în formarea	Indicatori stabiliți la nivel de regiune

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
	Est		Dezvoltarea abilităților resurselor umane pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat; • Adoptarea tehnologiilor avansate în domeniile de specializare inteligentă. Strategia identifică domeniile de specializare inteligentă în conformitate cu caracteristicile economico-sociale ale regiunii de dezvoltare, trasând liniile potențiale de dezvoltare și inovare pe plan regional. Domeniile regionale de specializare inteligentă sunt: inginerie și transport naval, industria confecțiilor, agro-alimentar și biotehnologii, acvacultură și pescuit, turism și tehnologia informației și comunicării.	profesională asociată procesului de tranziție justă. Astfel, domeniile de specializare inteligentă identificate în cadrul strategiei constituie premisele dezvoltării investițiilor inițiale, a transferului tehnologic și a reconversiei profesionale a forței de muncă în procesul de tranziție justă.	
22	Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Sud Muntenia	2021-2027	Cele opt domenii de specializare inteligentă, identificate în cadrul strategiei ca fiind priorități verticale la nivelul regiunii Sud Muntenia sunt: • Construcția de mașini, componente și echipamente de producție; • Agricultură și industria alimentară; • Turismul și identitatea culturală; • Bioeconomia: dezvoltarea economiei circulare; • Localități inteligente ce oferă servicii inovative cetățenilor; • Industria și Cercetarea de înaltă tehnologie; • ITC; • Sănătate.	Potențialul de diversificare economică și oportunitățile de dezvoltare la nivelul teritoriului/județului Prahova sunt identificate în corelare cu strategia de specializare inteligentă a regiunii Sud Muntenia, prin luarea în considerare a mai multor analize cu privire la dinamica antreprenorială, potențialul de inovare al regiunii, infrastructura existentă și activitatea de cercetare – dezvoltare. Domeniile a căror dezvoltare ar putea contribui în perioada 2021 – 2027 la diversificarea economiei județului și la atenuarea impactului procesului de tranziție la neutralitatea climatică sunt: componente și echipamente pentru industria auto, servicii de inovare în industria turismului, soluții inovative pentru valorizarea patrimoniului cultural, turismul integrat de tip cultural, spa/balnear, și oportunități de turism activ, biotehnologii în agricultură, biotehnologii industriale, biotehnologii orientate către protecția mediului, reducerea poluării și recuperarea deșeurilor, tehnologii de mediu pentru localități inteligente și verzi (eficiență energetică, energii regenerabile), servicii publice inteligente, locuire inteligentă, industria 4.0, securitate cibernetică, digitalizare, Big data (Fintech și GIS), noi produse și servicii TIC, precum și biotehnologii și bionanotehnologii medicale și farmaceutice, biosecuritate, medicină inteligentă și medicină de prevenție / personalizată.	Indicatori stabiliți la nivel de regiune
23	Strategia Regională pentru Specializare Inteligentă Centru	2021-2027	Strategia vizează domeniile de specializare inteligentă de la nivelul regiunii de dezvoltare pentru consolidarea și valorificarea potențialului local de inovare și de dezvoltare. Domeniile de specializare inteligentă identificate cuprind industria auto și mecatronica, industria aeronautică, sectorul agroalimentar, silvicultura, prelucrarea lemnului și industria mobilă, industria ușoară, sectorul IT și industriile creative, sănătate și turismul.	Coerența POTJ/PTTJ la nivelul județului Mureș cu strategia de specializare inteligentă este evidențiată la nivelul integrării rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare în activitatea economică a IMM, în procesul de creare / dezvoltare / extindere a incubatoarelor de afaceri și respectiv în formarea profesională asociată procesului de tranziție justă. Astfel, domeniile de specializare inteligentă identificate în cadrul strategiei constituie premisele dezvoltării investițiilor inițiale, a transferului tehnologic și a reconversiei profesionale a forței de muncă în procesul de tranziție justă.	Indicatori stabiliți la nivel de regiune
24	Strategia de Dezvoltare Socială, Economică și de Mediu a Văii Jiului (SDESMVJ)	2021-2030	Valea Jiului este una dintre regiunile pilot ale Inițiativei Europene privind Regiunile Carbonifere în Tranziție. SDESMVJ este fundamentată pe patru piloni de dezvoltare: • Îmbunătățirea calității vieții și crearea unui mediu sănătos și durabil pentru generațiile viitoare; • Diversificarea economică, inovare și antreprenariat; • Valorificarea durabilă a specificului local; • Accesibilitatea, mobilitatea și conectivitatea. Printre obiectivele specifice relevante ale SDESMVJ se numără: • crearea de oportunități diversificate de muncă la nivel performant pentru scăderea șomajului; • eficientizarea posibilităților de reconversie profesională; • asigurarea serviciilor medicale de calitate, accesibile tuturor categoriilor de populație; • profesionalizarea asistenței sociale și creșterea calității și a gradului de acoperire a serviciilor sociale pentru persoanele vulnerabile; - combaterea sărăciei, cu accent particular asupra situației din cartierele marginalizate; • crearea condițiilor pentru reabilitarea/reconversia optimă a siturilor miniere și a altor perimetre industriale; • promovarea zonei ca microregiune verde cu emisii reduse de carbon și eficientizarea procesului de management al deșeurilor; • identificarea activităților energetice alternative mineritului care să maximizeze utilizarea resurselor naturale ale zonei, a activelor miniere și energetice viabile, precum și a experienței muncitorilor calificați din sectorul minier; • promovarea zonei ca microregiune verde cu emisii reduse de carbon; • creșterea performanței energetice a fondului locativ și a clădirilor publice; • crearea unui ecosistem favorabil investițiilor în vederea dezvoltării unui mediu economic competitiv și durabil în Valea Jiului; • sprijinirea agenților economici locali în dezvoltarea și diversificarea ofertelor de bunuri și servicii cu valoare	SDESMVJ vizează optimizarea standardelor de viață și asigurarea în mod responsabil a tranziției Văii Jiului către economia verde, crearea unui mediu economic diversificat, neutru din punctul de vedere al emisiilor de gaze cu efect de seră, axat pe consolidarea creșterii și competitivității IMM-urilor, susținute de inițiative în favoarea inovației și a antreprenariatului local. POTJ răspunde provocărilor tranziției climatice și a efectelor adverse asupra microregiunii Valea Jiului prin prioritizarea zonelor defavorizate de la nivelul de județ, identificate la nivel de UAT, estimând că toate persoanele afectate vor avea nevoie de o formă de sprijin la reintegrarea în piața muncii. Răspunsul la nevoia previzionată semnificativă de formare profesională și sprijin pentru reintegrarea în piața muncii a persoanelor afectate de procesul de tranziție va fi o provocare pentru Agenția pentru ocuparea forței de muncă, centrale de formare profesională din subordinea acesteia, și pentru furnizori de formare profesională din sectorul public sau privat autorizați. Pentru atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică a teritoriului, prin POTJ și respectiv Planul teritorial de tranziție justă la nivelul județului Hunedoara vor fi sprijinite următoarele tipuri de acțiuni identificate la nivelul planului teritorial pentru o tranziție justă: • Actualizarea competențelor și / sau recalificarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum și servicii de asistență și în măsuri active de ocupare pentru acestea; tipul de acțiune are în vedere și actualizarea competențelor și / sau recalificarea lucrătorilor ocupați în sectoarele / industriile afectate de tranziție, precum și în cele cu potențial	• Creșterea cu minimum 5% față de perioada de început a proiectelor a gradului de ocupare la sfârșitul perioadei de implementare a intervențiilor; • Realizarea a minimum 3 proiecte de stimulare a ocupării forței de muncă din Valea Jiului și minim 1 proiect pentru stimularea includerii femeilor pe piața muncii; • Număr de centre înființate: minimum 1 până în 2027 pe unul dintre domeniile vizate; • Număr de programe de formare și specializare acreditate: minimum 4 programe de specializare în domeniile vizate; • Beneficiari ai campaniilor naționale de screening/medicină preventivă/stil de viață sănătos implementate în Valea Jiului: min 3% din populația Văii Jiului până în 2027 • Număr de infrastructuri medicale modernizate în Valea Jiului: min 2 până în 2027 • Număr de absolvenți în domeniul asistenței sociale: min 30 până în 2027 • Număr de asistenți sociali încadrați în servicii sociale publice și private: minimum 15 până în 2030; • 1 analiză de risc elaborată până la finalul anului 2023; • 1 analiză privind soluții optime de închidere/punere în conservare finalizată până în 2026; • Număr de programe de ecologizare derulate în zonele miniere din Valea Jiului: min 3 până în 2030; • Număr de situri decontaminate până în 2028 evaluate ca având perspectivă concretă de reconversie; • Număr de acțiuni de informare și promovare a Văii Jiului (privind eficientizarea procesului de management al deșeurilor): minimum 1/an; • Număr de studii finalizate (referitor la activități energetice alternative

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
			<p>adăugată mare; • crearea unui mediu stabil și predictibil, care să stimuleze creșterea și diversificarea economică, precum și angajarea forței de muncă; • reconversia funcțională a patrimoniului minier; • construirea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport rutier și feroviar pentru a facilita accesul populației și transportul de marfă atât la nivel local, cât și la nivel regional; • asigurarea diversificării în transport prin dezvoltarea infrastructurii aferente mijloacelor de transport ecologice și cu emisii reduse.</p>	<p>ridicat de generare de locuri de muncă durabile;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare / acceleratoare de afaceri și alte structuri de sprijinire a afacerilor, în corelare cu cererea existentă și fără a se crea supra capacitate la nivelul teritoriului; • Dezvoltarea activității productive a microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin activități de transfer tehnologic, care conduc la diversificare, modernizare și reconversie economică. <p>În strânsă corelație cu planul de acțiuni ai SDESMVJ, POTJ propune următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice în care funcționează școli, spitale, cămine pentru persoane vârstnice, creșe, servicii sociale, centre de formare profesională și alte clădiri publice cu rol similar; • Instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie, în contextul inițiativei europene privind acoperișurile solare, care vor contribui la combaterea sărăciei energetice și crearea de comunități de energie și creșterea nivelului general de acceptare față de tranziția energetică prin dobândirea statutului de prosumator; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public inter-urban în vederea conectării zonelor defavorizate cu principalele aglomerări urbane din județ pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare. 	<p>mineritului); minimum 1 studiu (până la finalul anului 2024); • Număr clădiri publice care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice: minimum 25% din inventarul/ stocul de clădiri care nu au beneficiat de lucrări de eficientizare energetică în exercițiile financiare precedente (până în 2027); • Scăderea consumului anual de energie primară în clădirile publice față de 2020 cu min 30% până în 2027; • Număr clădiri rezidențiale care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice: minimum 25% din inventarul/ stocul de clădiri rezidențiale care se încadrează în cerințe și nu au beneficiat de eficientizare în exercițiile precedente (până în 2027); • Numărul gospodăriilor cu o clasificare mai bună a consumului de energie urmare implementării măsurilor de eficiență energetică – min 1000 de gospodării; • Număr locuri de muncă nou create prin investițiile atrase: min 250 (până la finalul anului 2027); • Incubator de afaceri înființat (până în 2025); gradul de ocupare (suprafața ocupată/ utilizată de rezidenți – firme incubate, raportată la capacitatea totală a incubatorului), la 2 ani de la darea în folosință: min 70% (până în 2027); • Suprafață totală de active (clădiri / terenuri) defuncționalizată (2022-2025); • Număr de km de șosea reabilitați/ modernizați: minimum 100 km; • Un plan integrat de mobilitate realizat până în 2023; • Număr de stații de încărcare electrice construite: minimum 40.</p>
25	Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2014–2020 (SNPACB)	2014-2020	<p>Obiectivele SNPACB sunt următoarele: • Dezvoltarea cadrului legal și instituțional general și asigurarea resurselor financiare • Asigurarea coerenței și a managementului eficient al rețelei naționale de arii naturale protejate • Asigurarea unei stări favorabile de conservare pentru speciile sălbatice protejate • Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice • Conservarea ex-situ • Controlul speciilor invazive • Accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea acestora • Susținerea și promovarea cunoștințelor, inovațiilor și practicilor tradiționale • Dezvoltarea cercetării științifice și promovarea transferului de tehnologie • Comunicarea, educarea și conștientizarea publicului.</p> <p>Dintre acestea, cu relevanță pentru POTJ este utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice, cu subcomponenta Transport, energie și exploatarea resurselor neregenerabile. Obiectivele operaționale pentru asigurarea managementului integrat al domeniilor transport, energie, exploatarea resurselor naturale neregenerabile 1. Integrarea cu prioritate a conservării biodiversității în stabilirea politicilor și strategiilor energetice, de transport și de exploatare a resurselor neregenerabile; 2. Analizarea la nivel național/județean/local și stabilirea măsurilor ce se impun pentru diminuarea impactului generat de transportul rutier asupra mediului natural; 3. Aplicarea procedurilor ESM, EIM și EA la planurile și proiectele de dezvoltare a infrastructurii de transport, energie și exploatarea resurselor neregenerabile.</p>	<p>POTJ nu adresează direct prin acțiuni obiectivele SNPACB, însă în corelație cu acestea propune acțiuni cu efect pozitiv cu privire la conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile, precum și asupra biodiversității, astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investiții în dezvoltarea de capacități de mici dimensiuni de producție, transport și stocare de energie regenerabilă (fotovoltaică, eoliană sau geotermală, inclusiv pompe de căldură) necesară clădirilor publice; • Dezvoltarea transportului public verde prin achiziția de vehicule nepoluante și de stații de încărcare necesare pentru servicii de transport public interurban; <p>Instalarea de panouri fotovoltaice la nivel de gospodărie, în contextul inițiativei europene privind acoperișurile solare.</p>	N/A
26	Strategia Națională și Planul Național pentru Gestionarea Siturilor Contaminate din România (SNPNGSCR)	2015-2050	<p>Obiectivul general al SNPNGSCR este protejarea sănătății umane și mediului de efectele contaminanților rezultați din activitățile antropice cu respectarea principiilor privind dezvoltarea durabilă. Obiectivele specifice ale strategiei sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediu: - reducerea suprafeței ocupate de situri contaminate și a numărului acestora; - îmbunătățirea calității factorilor de mediu din zonele de amplasare și implementarea unei gestionări unitare la nivel național. • Socio-economic: - remedierea siturilor contaminate astfel încât să fie atinsă o stare corespunzătoare pentru folosința ulterioară planificată; - asigurarea protecției resurselor de apă, a securității alimentare și a sănătății umane; - promovarea utilizării viitoare a siturilor remediate pentru dezvoltarea economică și socială în detrimentul scoaterii din circuitul agricol și silvic a terenurilor productive. 	<p>POTJ nu poate propune un portofoliu de proiecte mature de decontaminare și reconversie din cauza unor dificultăți persistente cauzate de principiul "poluatorul plătește", însă prevede o alocare limitată, acțiunea propusă fiind aceea de remediere sau decontaminare și reconversie a siturilor contaminate sau a unor imobile industriale dezafectate în vederea generării de locuri de muncă durabile.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Suprafața totală a siturilor contaminate - total suprafețe afectate (depășiri ale pragurilor de intervenție); • Suprafața totală de sol natural afectată (temporar și ireversibil) de activitățile antropice - suprafața remediată din total suprafață contaminată. • Suprafața totală de sol remediată de agenții economici - suprafața remediată din total suprafață contaminate aflată în proprietate privată; • Indicatori specifici pentru apele subterane contaminate care necesită monitorizare/ epurare - încadrarea în valorile limita de emisie stabilite prin normativele/ actul de reglementare; • Suprafața de sol totală remediată de autoritățile locale - suprafața remediată din total suprafață contaminată situri

Nr. crt.	Denumirea strategiei/ planului/ programului	Orizontul de timp	Rezumatul documentului	Relația cu POTJ	Indicatori relevanți
					abandonate/orfane; • Numărul total al persoanelor afectate de legăturile semnificative ale poluanților; • Numărul total al persoanelor aflate în zonele de risc privind sănătatea umană; • Suprafața terenuri remediate reutilizată diferitelor scopuri.
27	Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung 2010 – 2035	2010-2035	Obiectivele de mediu ale strategiei: • reducerea alterării și influenței antropice asupra geomorfologiei bazinelor hidrografice, în special a albiei minore (analiză pentru fiecare caz în parte a oportunității lucrărilor de regularizare) și a luncilor inundabile; • luarea în considerare a funcțiilor ecologice ale inundațiilor, prin reîncărcarea acviferelor, asigurarea conectivității laterale, necesară pentru reproducerea speciilor acvatice; • crearea și/sau conservarea spațiului pentru râuri, evitându-se lucrările de apărare și rectificarea cursurilor de apă pe distanțe mari (local și cumulat); • aplicarea tehnicilor durabile care asociază eficacitatea sub aspectul de mediu cu eficiența sub raportul costurilor (aplicarea celor mai bune practici); • satisfacerea cerințelor Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, prin care s-a transpus Directiva-cadru privind apa; • prevenirea poluării cursurilor de apă și a apelor subterane ca urmare a inundațiilor (prin protecția zonelor urbane și industriale) și a efectelor asociate lor asupra calității ecologice a cursurilor de apă; • protecția și îmbunătățirea calității terenurilor, iar acolo unde este posibil, încurajarea schimbărilor în practica agricolă pentru a preveni sau a minimiza scurgerea și inundațiile asociate ei ca urmare a unor lucrări agricole intensive; • conservarea și restaurarea zonelor naturale, precum pădurile aluviale, zonele umede și albiile vechi cu funcții ecologice, precum și reducerea eroziunii solului prin intermediul practicilor agricole corespunzătoare și al managementului forestier; • protecția și conservarea bunurilor istorice, a monumentelor, a ariilor protejate și a ecosistemelor; • protecția și îmbunătățirea specificului mediului înconjurător și a aspectului său estetic; • minimizarea sau prevenirea impactului schimbărilor climatice asupra producerii fenomenului de inundații; • protecția și restaurarea vegetației riverane de-a lungul râurilor, pentru îmbunătățirea calității apei și evitarea eroziunii malurilor; • gestionarea durabilă a pădurilor, reconstrucția ecologică prin împădurire a terenurilor care și-au pierdut capacitatea de producție, fiind afectate de diverse forme de degradare, înființarea perdelelor forestiere de protecție și amenajarea bazinelor hidrografice torențiale; • promovarea monitorizării integrate a zonelor amenajate de pe sectoarele de râuri identificate cu risc ridicat la inundații, în vederea conservării regimului natural de curgere și pentru păstrarea biodiversității; • aducerea la cunoștința publicului a lucrărilor ameliorative de mediu rezultate din lucrări de apărare împotriva inundațiilor (conectivitate laterală, zone umede, poldere etc.) compensatorii amenajărilor de pe tronsoanele de râu puternic modificate din bazinele hidrografice.	POTJ nu adresează în mod direct obiectivele strategiei.	N/A

Titlul proiectului AA-010560-001 – Asistență în pregătirea Evaluării Strategice de Mediu pentru 4 programe

Sub-Divizia EER

Subiect Prima reuniune a Grupului de Lucru (GL) pentru Evaluarea Strategică de Mediu (ESM) a Programului Operațional Tranziție Justă (POTJ) 2021 - 2027

Nr. proiect 421300B

Locația Sistemul Webex

Data ședinței 11.02.2022

Prezența/ participanți MIPE: Traian Moisă, Roxana Lepădatu, Valentina Niculae
 MMAP: Liliana Jaravete, Nela Miaută, Ana-Maria Nistorescu, Sergiu Cruceanu, Călin Popa, Tudor Culic, Gabriela Istrate, Octavian Colțoi
 ANAR: Iuliana Gabriela Pietrăreanu
 Ministerul Energiei: Cosmin Chiuzan
 Ministerul Antreprenoriatului și Turismului: Simona Stanciu
 Ministerul Sănătății/INSP: Mihaela Fulga, Anca Tudor
 Ministerul Economiei: Mirona Daia, Elena Gheorghe
 Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării: Letiția Pavelescu
 BEI: Emmanuel Morel
 Mott Macdonald: Mircea Vasilescu, Iulia Dulea, Romeo Fărcășanu, Anca Stan, Anca Burghilea, Mădălina Popescu, Mădălina Coman

Înregistrat de: Iulia Dulea	Distribuția: Către participanți
--------------------------------	------------------------------------

Item	Text	Acțiuni
1	Cuvânt de deschidere din partea MIPE/Traian Moisă, urmat de prezentarea participanților, la invitația acestuia	-
2	<p>Scurtă prezentare din partea MMAP - Liliana Jaravete, cu privire la procedura de evaluare de mediu/etapele procedurale parcurs pentru POTJ până la data reuniunii din 11.02.2022, precizând următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Notificarea cu privire la elaborarea primei versiuni a POTJ a fost transmisă în 19 mai 2020 la MMAP de către MIPE; ▪ Prezentarea primei versiuni a POTJ a avut loc în cadrul reuniunii Comitetului Special Constituit (CSC) din 9 iunie 2020; ▪ În urma comentariilor primite de la membrii CSC, s-a luat decizia etapei de încadrare, prin care s-a stabilit că este necesară elaborarea Raportului de mediu (RM) - Decizia de încadrare nr. 3/30.06.2020; ▪ Scopul reuniunii din 11.02.2022 – primul GL, este acela de prezentare a POTJ, precum și de definitivare a programului și a elaborării RM; ▪ GL este format din membrii autorităților de mediu, ai autorităților din domeniul sănătății, titularul programului, alte autorități care sunt interesate de efectele implementării POTJ, plus persoane atestate/experti care vor contribui la elaborarea RM; ▪ Este prima reuniune a GL, urmând a avea loc și alte întâlniri, ori de câte ori va fi necesar; ▪ La sfârșitul ședinței, titularul programului (MIPE) va întocmi procesul verbal al reuniunii, cu includerea tuturor observațiilor membrilor GL, la care se vor adăuga/aștepta punctele de vedere ce vor fi primite în scris, pentru cei care nu au pot să își exprime punctul de vedere la prima vedere; de aceste puncte de vedere se va ține cont la elaborarea RM. 	<p>Acțiune pentru MIPE:</p> <p>Întocmirea și distribuirea către participanți a procesului verbal (minute) primei reuniuni a GL</p>

Item	Text	Acțiuni
3	<p>Prezentarea POTJ de către MIPE/titularul de program – Traian Moisa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ POTJ 2021 – 2027 este un program nou, cu un regulament nou, și cu o serie de documente programatice și strategice de diverse niveluri ale CE; elaborarea acestui program este un exercițiu dificil, ca de altfel în toate țările membre care pregătesc la acest moment planuri teritoriale de tranziție justă și programe, deoarece logica de intervenție a acestui program reprezintă o convergență foarte complexă între tehnologie, mediu, energie, dimensiune socială, cadrul european de bază fiind dat de Regulamentul 1056/2021 al PE și al Consiliului, care instituie că toate tipurile de operațiuni pe care Statele membre le propun a le finanța din fonduri pentru o tranziție justă sunt intervenții care asigură o contribuție de 100% la obiectivul de atenuare a schimbărilor climatice. ▪ La nivel național, procesul de programare are 3 piloni esențiali/elemente de bază la care se face raportarea: PNIESC (Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice), PNRR (Planul Național de Redresare și Reziliență), în special componenta de energie, în care intră angajamentele României cu privire la decarbonarea sectorului de energie, care răspund țințelor asumate prin PNIESC; la acestea se adaugă Planul de restructurare a CEO (Complexul Energetic Oltenia), de care programarea tranziției juste în România este dependentă (având în vedere dimensiunea CEO, numeroasele unități energetice pe bază de cărbune/lignit, amprenta de carbon a acestuia), unde se găsește elementul de bază pentru a putea creiona calitatea detaliată pe care CE o solicită cu privire la etapele intermediare care vor permite României să atingă obiectivul de reducere a emisiilor ETS cu 43,9% în 2030 față de 2005. ▪ Angajamentele luate de România prin PNIESC sunt de reducere cu 44 % a emisiilor ETS până în 2030, respectiv cu 45,1 % a consumului primar de energie și cu 40,4 % a consumului final de energie față de nivelul anului 2007. Atingerea acestor ținte presupune închiderea, restrângerea sau transformarea semnificativă a unor activități industriale, dintre care cele mai importante contribuții vor fi realizate prin închiderea unităților energetice pe bază de cărbune/lignit, transformarea substanțială a proceselor în alte industrii cu intensitate ridicată a carbonului precum industria chimică, industria siderurgică, dar și implementarea de măsuri de reducerii a intensității energetice în industrii precum cea a cimentului, hârtiei, construcții de utilaje etc. ▪ Măsurile care vor permite atingerea țințelor aferente anului 2030 vor genera beneficii substanțiale în ceea ce privește sănătatea populației, starea mediului și, în anumite ramuri industriale, pot genera și oportunități de creștere și dezvoltare economică, mai ales în zona de producție de energie regenerabilă și domenii interconexe. ▪ Costul închiderii sau transformării substanțiale a activităților industriale este reprezentat de pierderea unui număr semnificativ de locuri de muncă în cele 6 teritorii care au cea mai mare expunere negativă la procesul de tranziție la neutralitatea climatică. Aceste teritorii au fost identificate în Raportul de țară aferent 2021 de către CE și sunt următoarele: Gorj, Hunedoara, Dolj, Mureș, Galați și Prahova. ▪ Pierderea semnificativă de locuri de muncă va avea mai multe consecințe socio-economice: șomaj, adâncirea disparităților, depopulare, migrația forței de muncă, scăderea consumului și încetinirea creșterii economice. Analiza socio-economică pentru aceste 6 teritorii relevă vulnerabilități care există și în prezent, care însă vor fi și mai acutizate/expuse în procesul de tranziție la o economie cu emisii reduse. ▪ Obiectivul POTJ este de a contribui, alături de celelalte programe la nivel național, la atenuarea impactului socio-economic prin 	

Item	Text	Acțiuni
	<p>construirea unor economii moderne, durabile, diverse, care să poată genera locuri de muncă durabile, de calitate. Principalul factor în analiza calității locurilor de muncă este nivelul de salarizare. Locurile de muncă ce urmează a fi pierdute în următorii 10 ani în aceste teritorii necesită în general pregătire medie, dar presupun un nivel de salarizare mult peste media salariului la nivelul județului, fiind locuri de muncă care contribuie la consumul județean/creșterea economică a județului, iar impactul pierderii acestor locuri de muncă va fi unul foarte puternic resimțit, fiind astfel o mare provocare generarea de locuri de muncă de o calitate similară, cu niveluri de salarizare similare.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategia de macroprogramare: la nivelul ministerului s-a luat decizia de elaborare a unui program operațional distinct de tranziție justă care va răspunde nevoilor de investiții în cele 6 planuri teritoriale pentru tranziție justă, aflate în curs de elaborare, cu sprijinul MIPE și DIGI REFORM, care a comandat un studiu de impact al tranziției la neutralitatea climatică în aceste teritorii, deja finalizat. ▪ POTJ va avea 6 priorități/axe prioritare, una pentru fiecare teritoriu, cu o alocare care va fi stabilită proporțional, în funcție de nivelul de vulnerabilitate/mărime pentru fiecare teritoriu. Versiunile 1.0 ale PTTJ-urilor au fost finalizate în august 2021, înainte însă de finalizarea/aprobarea PNRR și aprobarea prin HG a PNIESC și cu mult înainte de aprobarea Planului de restructurare a CEO (în 26 ianuarie 2022). Având în vedere momentul la care s-au elaborat primele versiuni, și faptul că elemente determinante pentru finalizarea planurilor teritoriale au fost puse la dispoziție târziu, practic la sfârșitul lunii trecute, la acest moment MIPE, împreună cu teritoriile și partenerii implicați, lucrează la actualizarea/completarea planurilor teritoriale pentru a răspunde cerințelor Regulamentului 1056; cele mai importante elemente la care se lucrează la acest moment, împreună cu Ministerul Energiei, vizează clarificarea calendarului de decarbonare a sectorului energetic, planificarea de timp detaliată pentru închiderea de unități energetice și volumul asociat de emisii evitate, clarificarea calendarului de închidere de unități miniere și reducerea treptată a cantității de cărbune extrase, clarificarea calendarului de decarbonare pentru 2 companii – AZOMUREȘ și Liberty Galați (companii ETS responsabile de un volum foarte mare de emisii) și volumul asociat de emisii evitate, tranziția la neutralitate în cele două teritorii și la nivel național depinzând de transformarea/integrarea acestora într-o economie cu emisii reduse. Investițiile în vederea reducerii emisiilor la nivelul celor două companii sunt într-un stadiu incipient. În funcție de clarificarea elementelor prezentate anterior, MIPE urmează să stabilească un termen de finalizare a planurilor și de lansare a unei noi consultări publice. Se estimează că circa 75 % din drum a fost parcurs. ▪ Problema socială pe care o generează POTJ este pierderea locurilor de muncă în teritoriile vizate, aceasta având 2 dimensiuni: cantitativă și calitativă. La această problemă socială, FTJ răspunde în limitele Regulamentului european aplicabil. Astfel, POTJ nu va fi un POIM, nu va fi un fond de modernizare infrastructură la nivelul fiecărui județ, nu va fi un program pentru infrastructură energetică, ci va fi un program care vizează atenuarea acestei probleme sociale grave, iar soluția pe care Regulamentul european o pune la dispoziție este intervenția în aceste teritorii pentru a moderniza, a diversifica economiile locale, în principal prin intervenții la nivelul sectorului antreprenorial, IMM-uri, cu accent asupra întreprinderilor care au dovedit robustețe și potențial de dezvoltare timp de 4 -5 ani. Situația existentă în aceste județe privind câte astfel de întreprinderi există este una îngrijorătoare, reprezentând o mare problemă de sustenabilitate a sectorului. Peste 50% din locurile de muncă din sectorul de IIM-uri vine din micro-întreprinderi cu un număr de angajați mai mic de 9. 	

Item	Text	Acțiuni
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Principalele 2 tipuri de operațiuni/investiții/proiecte care pot fi promovate/finanțate în cadrul POT sunt: - tipul de operațiuni care nu pot fi pre-identificate și – tipul de operațiuni identificate (un singur tip). ▪ Primul tip de operațiuni: investiții în capital fix, active necorporale ale IMM-urilor pentru producerea de bunuri și servicii, investiția contribuind la formarea de capital și la crearea de locuri de muncă (POR 2014 – 2023 Axa prioritară 2), investiții în economia circulară (eficientizare resurse, reutilizare, reciclare deșeuri, etc.) – un tip de investiții fundamentat strategic (PNGD, PJGD); investiții în infrastructură de sprijin a IMM-urilor (centre de transfer tehnologic, incubatoare, laboratoare de cercetare). ▪ Operațiune prin FTJ își propune să finanțeze proiecte precum producția de agent termic din surse regenerabile pentru creșe, cămine pentru vârstnici. ▪ Operațiune/investiție -regenerarea și decontaminarea siturilor dezafectate (nu există un portofoliu matur de proiecte pre-identificate, principala dificultate fiind aceea de a face analiza în baza principiului poluatorul plătește); MMAP urmează să realizeze un proiect de mapare a siturilor dezafectate contaminate. ▪ Operațiuni privind investiții în sisteme de captare și utilizare/stocare a carbonului și dezvoltare de capacități pilot de utilizare a hidrogenului în sectorul industrial ▪ Investiții pe componenta socială – sprijin pentru programare de recalificare profesională ▪ Al doilea tip: investiții/operațiuni privind investiții în sisteme de captare și utilizare/stocare a carbonului și dezvoltare de capacități pilot de utilizare a hidrogenului în sectorul industrial – se încadrează într-o măsură prevăzută în PNIESC; în portofoliul FTJ sunt pre-identificate 2 astfel de investiții, la AZOMUREȘ și Liberty Galați; condiția pentru a putea fi incluse în plan și aprobate de comisie ca parte a planului este ca DIGI CLIMA să poată confirma că în urma celor două proiecte, nivelul de emisii ERS va scădea substanțial sub pragul de emisii prevăzut de legislația UE pentru certificate gratuite, adoptate de Comisie pentru 2021-2025; cele 2 companii lucrează la acest moment la modul de calcul/calculele necesare, urmând să fie transmise către MIPE pentru analiză, decizia urmând a fi luată de reprezentanții CE. ▪ S-a menționat principiul de a nu afecta semnificativ mediul - DNSH (DoNoSignificanHarm): în conformitate cu regulamentul FTJ, cu cerința CE pentru toate programele de finanțare, titularii de programe din Statele membre trebuie să demonstreze că tipurile de investiții propuse/pre-identificate, după caz, vor contribui la tranziția la o economie cu emisii reduse prin modul în care sunt respectate cerințele Regulamentului 852/2020 – cu privire la promovarea de investiții durabile, în cadrul căruia sunt prezentate cele 6 obiective de mediu și respectiv criteriile tehnice de analiză. Comisia a recomandat să fie folosită aceeași tehnologie care a fost utilizată pentru analiza aferentă PNRR. 	
4	<p>Observații/întrebări cu privire la POTJ din partea MMAP – Liliana Jaravete:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Se va specifica că analiza DNSH nu face obiectul GL din cadrul procedurii de evaluare de mediu; ▪ Există o legătură a POTJ cu Strategia de Dezvoltare Economică, Socială și de Mediu a Văii Jiului (SDESMVJ), pentru care s-a emis un Aviz de mediu? 	<p>Răspuns din partea MIPE – Traian Moisă:</p> <p>Între POTJ și SDESMVJ există o complementaritate - o convergență; în SDESMVJ sunt prevăzute măsuri investiționale din mai multe surse de finanțare pentru teritoriul aferent acesteia; intervențiile FTJ vor fi complementare pentru măsurile din SDESMVJ, care sunt din mai multe programe operaționale.</p> <p>În cadrul planurilor există o secțiune în care se prezintă sinergiile dintre</p>

Item	Text	Acțiuni
		<p>instrumentele relevante pentru intervenția la nivelul din teritoriu; se va explica în detaliu care sunt intervențiile pe care le face FTJ și cum sunt acestea complementare celorlalte măsuri care apar în SDESMVJ.</p>
5	<p>Prezentarea abordării procedurii de evaluare de mediu (ESM), a echipei de experți propusă, a conținutului RM și stadiul actual privind elaborarea RM, de către Mott Macdonald – Iulia Dulea/Expert cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluarea strategică de mediu este un instrument decizional sau de planificare de planuri și programe (PP), strategii, politici, care facilitează integrarea considerente de mediu, identificarea masurilor specifice de ameliorare a efectelor posibile ale PP și stabilește cadrul pentru evaluarea ulterioară a proiectelor care decurg din PP. ▪ Contextul legislativ este reprezentat de OUG 195/2005 Art. 9(1), cu modificările și completările ulterioare, HG 1076/2004 cu modificările și completările ulterioare (care transpune Directiva SEA în legislația națională), Protocolul de la Kiev privind evaluarea strategică de mediu la Convenția Espoo. ▪ Evaluarea de mediu pentru P/P nu trebuie confundată cu evaluarea de impact asupra mediului care se aplică proiectelor, ESM fiind mult mai complexă. ▪ Trebuie luate în considerare prevederile Art. 39, alin 2 din HG 1076/2004, care specifică faptul că procedura stabilită de această hotărâre se aplică inclusiv pentru PP cofinanțate de CE, cu toată că începând din anul 2021 la nivelul Statelor Membre se aplică principiul DNSH în evaluarea PP, astfel ca nici o măsură inclusă să nu aducă prejudicii semnificative asupra mediului. ▪ Procedura ESM se realizează în baza HG nr. 1076/200 și include 3 etape principale: Etapa de încadrare în care se stabilește necesitatea supunerii PP procedurii ESM; Etapa de definitivare a PP și de realizare RM; Etapa de analiza a calității RM și de luare a deciziei. ▪ Pentru a veni în întâmpinarea cerințelor legale în domeniu și implicit a cerințelor autorităților competente, MIPE a demarat procedura ESM necesară promovării acesteia prin transmiterea în 19 mai 2020 către MMAP a Notificării privind inițierea procesului de elaborare POTJ și depunerea primei versiuni a acestuia. Se semnalează că la acel moment denumirea programului era POTE(J) 2021-2027. ▪ MMAP a transmis în iunie 2020 către MIPE decizia etapei de încadrare, luată ca urmare a analizei documentației, consultărilor din cadrul ședinței CSC și consultării publicului, prin care s-a decis că procedura de evaluare de mediu se continuă cu elaborarea RM pentru POTJ, transmițând totodată adresa privind etapele procedurale, care urmează a se desfășura, și lista autorităților interesate de efectele implementării POTJ. ▪ În baza aceleași adrese ghid primită de la MMAP, care are competența de reglementare în această situație, în aprilie 2021 a fost constituit GL, iar în 11.02.2022 are loc prima reuniune a acestuia; perioada destul de mare între constituirea GL și prima reuniune este generată de contextul legislativ de implementare a planurilor și programelor cu care POTJ este în relație directă. ▪ Echipa de experți a consultantului Mott MacDonald, angajat prin BEI PASSA, pentru acordarea sprijinului necesar parcurgerii procedurii ESM și elaborării RM pentru POTJ a fost completată la jumătatea anului 2021, fiind formată din 7 experți. ▪ Etapa de definitivare a început prin prima reuniune a GL. Conform HG 1076/2004, etapa procedurală de definitivare a POTJ și de realizare a RM începe cu punerea la dispoziția GL și a experților implicați în realizarea RM a proiectului de program într-o formă 	<p>Cerințe/recomandări din partea MMAP privind elaborarea RM:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liliana Jaravete: Alternativele se vor regăsi în RM. ▪ Ana-Maria Nistorescu: Elaboratorul RM va lua în considerare, având în vedere tipurile de proiecte care au fost prezentate, inclusiv AZOMUREȘ, celelalte evaluări realizate până la data prezentei – de ex. la AZOMUREȘ există un Raport la studiul de evaluare a impactului pentru lucrări de închidere și ecologizare. Sunt documente care oferă o serie de informații, care au stat la baza emiterii actelor de reglementare, care au necesitat conformare, monitorizare etc. Există investiții promovate în baza unor studii unde s-a realizat deja o evaluare cantitativă și calitativă. ▪ Liliana Jaravete: Pentru redactarea RM se recomandă și folosirea Ghidului general SEA, și respectiv Ghidului privind integrarea aspectelor privind efectele schimbările climatice (disponibile pe site-ul MMAP). ▪ Nela Miaută: Pentru SDESMVJ s-a făcut evaluare adecvată. Se vor aștepta documentele privind POTJ și se va analiza necesitatea evaluării adecvate. <p><i>MIPE – Traian Moisă: În POTJ sunt incluse elemente din SDESMVJ.</i></p> <p>Observație la minută – Liliana Jaravete: Alin.(2) al art.39 conține o prevedere orizontală, în sensul că procedura stabilită de HG 1076/2004 se aplică și planurilor/programelor cofinanțate de Comunitatea Europeană. Pe de altă parte, dispozițiile alin.(2) sunt și norme juridice de legătură. Cu alte cuvinte, se precizează că în evaluarea de mediu a acestor tipuri de programe trebuie să se țină cont și de</p>

Item	Text	Acțiuni
	<p>revăzută conform procesului de consultare publică. În baza acestui proiect de program, vor fi stabilite obiectivele de mediu specifice și se va trece la următoarea fază, respectiv prezentarea obiectivelor de mediu specifice și proiectarea alternativelor posibile, și se poate stabili necesitatea elaborării studiului de evaluare adecvată. Pe baza obiectivelor specifice și a alternativelor posibile, se stabilesc domeniul și nivelul de detaliu al informațiilor care trebuie incluse în RM și se face analiza efectelor semnificative ale POTJ asupra mediului în cadrul RM. Urmează finalizarea RM în forma care va fi supusă etapei de analiză a calității RM și de luare a deciziei.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ RM este parte a documentației planurilor și programelor, esențială evaluării posibilelor efecte semnificative asupra mediului ca urmare a implementării P/P, și este un instrument important în pregătirea și adoptarea P/P, care contribuie la luarea unor decizii durabile. ▪ S-a propus conținutul RM pentru evaluarea strategică de mediu (prezentat în Anexă la Minută), conform cu HG 1076. ▪ În Cap. 3 se prezintă starea actuală a mediului natural și construit din zona avută în vedere de POTJ, respectiv cele 6 județe, pe factori de mediu, fiind luați în considerare acele aspecte de mediu care pot fi influențați pozitiv sau negativ de prevederile POTJ. De asemenea, se va analiza evoluția probabilă a mediului în cazul în care nu se vor implementa investițiile din POTJ. Acest capitol nu este încă finalizat întrucât nu s-a fost primit proiectul POTJ, care să includă și rezultatele în urma consultărilor publice. Până la data reuniunii GL, acest capitol a fost completat în proporție de 75%. ▪ Se face mențiunea că pentru descrierea stării actuale de mediu au fost utilizate diverse surse de informații publice, autoritățile și instituțiile de specialitate răspunzând solicitărilor în scris. Cu toate acestea, se semnalează faptul că sursele de informații vizează perioade diferite sau sunt prezentate date diferite privind aceleași aspecte sau nu se prezintă același tip de informații – considerente semnalate și de Frankfurt School, elaboratorul studiilor care au stat la baza pregătirii celor 6 PTTJ; acest aspect în ceea ce privește datele utilizate se va reflecta și în RM. Se solicită astfel sprijinul pentru obținerea de date/informații lipsă. ▪ La acest moment, au fost identificate 12 aspecte de mediu și obiectivele de mediu asociate, în baza draft-urilor de planuri teritoriale, însă definitivarea/stabilirea finală se va face la primirea planurilor revizuite. ▪ Cu privire la cap.10 al RM unde vor fi prezentate aprecieri cu privire la alternative, se menționează faptul că atât PTTJ-urile, cât și POTJ au un conținut cadru, care nu include o prezentare de alternative la POTJ; de aceea s-a solicitat stabilirea în cadrul ședinței cu privire la prezentarea alternativelor ca anexă la POTJ/PTTJ. <p>Concluzii:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pregătirea pentru cel de-al doilea Grup de Lucru a proiectului de POTJ 2021-2027 și prezentarea obiectivelor de mediu specifice programului. ▪ POTJ 2021-2021 se va definitiva în paralel cu desfășurarea procedurii ESM de analiză a acestuia. ▪ Necesitatea aplicării procedurii de evaluare adecvată se va stabili în urma analizei autorității competente de mediu a proiectului de POTJ; s-a menționat că obiectivele de investiție propuse, conform primei versiuni a programului, nu au o delimitare clară a conturului arealului de desfășurare a acestora. ▪ Necesitatea evaluării impactului de mediu se va stabili pentru fiecare investiție/proiect concret, în urma analizei autorității competente de mediu. ▪ S-a solicitat agrearea conținutului cadru prezentat pentru RM. 	<p>dispozițiile altor acte normative care transpun prevederile legislației comunitare relevante pentru programul respectiv, precum și a legislației comunitare care are incidența în speță, dar care nu se transpune (cum sunt regulamentele și deciziile adoptate de instituțiile comunitare).</p>

Item	Text	Acțiuni
6	<p>Observații/întrebări cu privire la POTJ din partea MMAP – Ana-Maria Nistorescu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dacă se regăsește o formă bine conturată a POTJ, deoarece MMAP a primit doar o prezentare ppt ▪ Câte planuri sunt? ▪ Este foarte greu să se adreseze întrebări sau comentarii atât timp cât nu sunt disponibile documente reale, ci doar orientările și conceptele noi de economie circulară, care sunt cunoscute deja. ▪ Interesul este pentru a vedea planurile, căror cerințe răspund. ▪ Există o prioritizare a problemelor sociale despre care s-au făcut mențiuni în prima parte? Se regăsește în cele 6 planuri teritoriale? 	<p>Răspuns din partea MIPE – Traian Moisă:</p> <p>După cum s-a precizat, la acest moment MIPE este în proces de accelerare pentru finalizarea planurilor teritoriale, care reprezintă baza strategică și vor fi parte integrantă din POTJ. În momentul în care MIPE va avea forma finală a planurilor, integrarea acestora în POTJ nu va lua mult timp. Imediat ce MIPE va avea forma finală a planurilor teritoriale cu care va intra în consultare publică, o va transmite către MMAP. Se menționează că în paralel cu finalizarea planurilor, MIPE lucrează la POTJ, prin integrarea secțiunilor pe măsură ce acestea ating nivelul de maturitate pentru POTJ. Deocamdată nu se poate distribui POTJ, însă MIPE va anunța imediat ce va avea un document matur, pregătit pentru analiză.</p> <p>Sunt 6 planuri teritoriale, pentru Mureș, Gorj, Dolj, Prahova, Galați și Hunedoara.</p> <p>Tipul de operațiune – restricții pentru a crește gradul de circularitate a economiilor teritoriale. Investițiile productive în IMM-uri, pentru a putea să respecte principiul DNSH, vor trebui să demonstreze integrarea circularității, adică vor fi prioritizate investiții care utilizează de exemplu materii prime secundare etc. Un alt exemplu este cel al investițiilor care valorifică deșeurile din construcții. Din analiza propunerilor de proiecte, a ideilor rezultate în cadrul consultărilor de la nivelul teritoriilor, reiese că investițiile pentru creșterea gradului de circularitate a economiilor vor fi de 2 feluri: vor fi parte din proiecte integrate de investiții productive ale IMM-urilor și respectiv pot fi investiții tip stand alone, distincte, în care să se propună valorificarea circulară de deșeuri (de exemplu). Mai multe date/detalii se vor regăsi în planurile teritoriale și POTJ.</p> <p>MMAP va transmite observații/întrebări doar după primirea documentelor/planurilor și programului.</p>
7	<p>Observații/întrebări cu privire la POTJ din partea MMAP – Simona Stanciu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cine vor fi organismele care implementează la nivel regional (ADR-uri)? 	<p>Răspuns din partea MIPE – Traian Moisă:</p> <p>Nu se pot furniza detalii legate de</p>

Item	Text	Acțiuni
		acest aspect, întrucât strategia de macroprogramare este în curs de definitivare. Se va comunica când vor fi datele disponibile.
8	<p>Observații/întrebări cu privire la POTJ din partea MMAP – Sergiu Ciuceanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ S-a specificat pe partea de schimbări climatice că ținta este de 44% pentru reducerea emisiilor de GES în 2030. În prezent există pachetul Fit for 55, unde Comisia vrea să crească ținta la 55%. Pentru sectorul ETS, ținta este propusă să crească de la 43% la 60%. Nu ar trebui avută în vedere la pregătirea POTJ, cu mențiunea că se presupune că poate în vara lui 2022 s-ar adopta pachetul final – în ideea alinierii POTJ cu documentele finale? 	<p>Răspuns din partea MIPE – Traian Moisă:</p> <p>Au avut loc discuții la nivel tehnic cu CE privind calendarul. Deși nu s-au prezentat documentele într-o formă matură, programarea este în stadiu avansat, iar intenția este să nu se ajungă în vară cu POTJ neaprobat. DG Clima se așteaptă ca planurile teritoriale să se raporteze la țintele din PNIESC adoptat în octombrie 2021.</p>
9.	<p>Observații/întrebări cu privire la POTJ din partea MMAP – Ana-Maria Nistorescu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cu privire la perioada de monitorizare, cât timp se va face? Este util să se ia în considerare extinderea 2027+2 ani, adică 2029 - în relație cu capitolul de monitorizare din RM (respectiv prelungirea perioadei de monitorizare). 	<p>Răspunsuri privind întrebarea asupra perioadei de monitorizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ MIPE - Traian Moisă: Sun aceleași cerințe, neschimbate. Adică se va păstra orizontul de timp de 5 ani – acesta poate fi indicat la acest moment, dar se va verifica/clarifica acest aspect. ▪ Mott Macdonald - Romeo Fărcașanu: Se va avea în vedere solicitarea MMAP, respectiv extindere până în 2029, însă trebuie avut în vedere de asemenea că la acest moment nu este un program bine definit. ▪ Mott Macdonald - Anca Stan: Pentru partea de monitorizare a programului, responsabilitatea stabilirii unor termene revine titularului programului. Pentru partea de monitorizare a indicatorilor de mediu, este posibil să fie o monitorizare pe o perioadă nelimitată la cele mai multe din aspectele de mediu, însă este doar o apreciere la acest moment, neavând documentul final supus ESM.
	<p>CONCLUZII: MMAP așteaptă primirea materialelor/prezentărilor. Apoi vor fi transmise în scris toate concluziile reuniunii GL.</p>	

Anexă – Conținutul cadru al Raportului de mediu – propunere conform HG nr. 1076/2004, actualizată

1. INTRODUCERE

- 1.1 ASPECTE LEGALE ȘI OBIECTIVE ESM
- 1.2 PREZENTAREA PROCEDURII ESM ȘI CADRUL INSTITUȚIONAL
- 1.3 METODOLOGIA DE EVALUARE
- 1.4 SURSE DE INFORMAȚII

2. PREZENTAREA CONȚINUTULUI ȘI OBIECTIVELOR PRINCIPALE ALE POTJ 2021-2027, PRECUM ȘI REZULTATUL ANALIZEI RELAȚIEI CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE

- 2.1 CONTEXTUL POTJ 2021-2027
- 2.2 STRUCTURA POTJ 2021-2027
- 2.3 VIZIUNEA ȘI O SCURTĂ PREZENTARE A ZONEI DE IMPLEMENTARE A POTJ 2021-2027
- 2.4 ACTIVITĂȚI DE DISEMINARE A INFORMAȚIEI ȘI COMUNICARE
- 2.5 RELAȚIA POTJ CU PTTJ
- 2.6 RELAȚIA POTJ 2021-2027 CU ALTE PLANURI, PROGRAME ȘI STRATEGII NAȚIONALE RELEVANTE

3. ASPECTE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI ȘI ALE EVOLUȚIEI PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII POTJ 2021-2027

- 3.1 STAREA ACTUALĂ A MEDIULUI
 - 3.1.1. Localizarea și organizarea administrativă
 - 3.1.2. Geomorfologie și topografie
 - 3.1.3. Geologie
 - 3.1.4. Solurile și resursele de sol
 - 3.1.5. Hidrogeologie (ape subterane)
 - 3.1.6. Hidrologie (ape de suprafață)
 - 3.1.7. Condiții climatice
 - 3.1.8. Calitatea aerului
 - 3.1.9. Schimbări climatice și eficiență energetică
 - 3.1.10. Apa
 - 3.1.11. Solul și utilizarea terenurilor
 - 3.1.12. Biodiversitatea
 - 3.1.13. Peisajul
 - 3.1.14. Patrimoniul cultural și istoric
 - 3.1.15. Managementul deșeurilor
 - 3.1.16. Managementul riscurilor cauzate de schimbările climatice
 - 3.1.17. Populația și sănătatea umană

- 3.2 EVOLUȚIA PROBABILĂ A STĂRII MEDIULUI ÎN CAZUL NEIMPLEMENTĂRII POTJ 2021-2027

4. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONELOR POSIBIL A FI AFECTATE SEMNIFICATIV DE IMPLEMENTAREA POTJ 2021-2027

5. PROBLEME DE MEDIU EXISTENTE RELEVANTE PENTRU POTJ 2021-2027

6. OBIECTIVELE DE PROTECȚIA MEDIULUI STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL, CARE SUNT RELEVANTE PENTRU POTJ 2021-2027

7. POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI ALE POTJ 2021-2027

- 7.1 METODOLOGIA DE EVALUARE A POTJ 2021-2027
- 7.2 ANALIZA OBIECTIVELOR POTJ 2021-2027
- 7.2 EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII DINTRE OBIECTIVELE POTJ 2021-2027 ȘI OBIECTIVELE RELEVANTE DE MEDIU

8. POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV ASUPRA SĂNĂTĂȚII, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ

9. MĂSURILE PROPUSE PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA, CÂT DE COMPLET POSIBIL ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI AL IMPLEMENTĂRII POTJ 2021-2027

- 9.1 CONSIDERAȚII GENERALE
- 9.2 MĂSURI ADRESATE POTENȚIALELOR EFECTE SEMNIFICATIVE

10. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTEI ALESE

- 10.1 EVALUAREA ALTERNATIVELOR/VARIANTELOR POTJ 2021-2027
- 10.2 DIFICULTĂȚI

11. MĂSURI AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII POTJ 2021-2027

12. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC/REZUMAT NONTEHNIC REFERINȚE ȘI BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

ANEXE

Anexa 1 – Versiunea disponibilă a POTJ 2021-2027

Anexa 2 – Relația cu alte planuri și programe relevante programului

Anexa 3 – Schema de monitorizare a implementării programului

Titlul proiectului AA-010560-001 – Asistență în pregătirea Evaluării Strategice de Mediu pentru 4 programe

Sub-Divizia EER

Subiect A doua reuniune a Grupului de Lucru (GL) pentru Evaluarea Strategică de Mediu (ESM) a Programului Operațional Tranziție Justă (POTJ) 2021 - 2027

Nr. proiect 421300B

Locația Sistemul Webex

Data ședinței 12.08.2022

Prezența/
 participanți MIPE: Valentina Niculae, Alina Costăchescu,
 Cristina Bădescu
 MMAP: Liliana Jaravete, Anca Apreutesei, Ana-
 Maria Nistorescu, Sergiu Cruceanu, Tudor Culici
 ANAR: Iuliana Gabriela Pietrăreanu
 Ministerul Energiei: Cosmin Chiuzan
 Ministerul Antreprenoriatului și Turismului: Cristina
 Lazanu
 Ministerul Sănătății/INSP: Mihaela Fulga, Anca
 Tudor
 Ministerul Economiei: Mirona Daia, Anca
 Podrumaru
 Ministerul Muncii: Sebastian Tănase
 Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării: Letiția
 Pavelescu
 BEI: Alexis Gressier
 Mott Macdonald: Mircea Vasilescu, Iulia Dulea,
 Anca Stan, Anca Burghelea, Roxana Olaru,
 Mădălina Popescu, Mădălina Coman

Înregistrat de: Iulia Dulea
 Distribuția: Către participanți

Item	Text	Acțiuni/observații
1	<p>Dna Valentina Niculae/MIPE a avut cuvântul de deschidere, menționând următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> POTJ a fost transmis oficial către serviciile specializate ale Comisiei Europene în data de 15 iulie 2022; În cadrul celei de-a doua reuniuni a Grupului de Lucru (GL) se vor prezenta POTJ, de către reprezentantul MIPE și Raportul de mediu (RM) pentru POTJ, de către reprezentantul Consultantului/echipei de experți; După prezentarea RM, va urma o perioadă de dezbateri a acestuia. 	-
2	<p>Dna Anca Apreutesei/MMAP a făcut următoarele mențiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> A precizat că ar fi fost indicat să se organizeze o reuniune intermediară a GL la începutul verii; se cunoaște că s-a lucrat la documentele pentru Comisie și că s-a pus un accent mare pe partea de livrare a acestora și de a răspunde clarificărilor venite de la serviciile Comisiei, însă se consideră că partea de evaluare de mediu a fost lăsată pe planul al doilea, iar la acest moment aceasta a devenit o problemă urgentă, ce trebuie parcursă în viteză; ar fi trebuit ca ritmul de lucru aferent evaluării de mediu să fie mai așezat; La o reuniune ce a avut loc cu circa 2 săptămâni în urmă la MMAP, în care s-a atins și subiectul POTJ, s-a afirmat de către un reprezentant al echipei de experți că documentul RM este într-o formă finală, însă că s-a așteptat unda verde de la Comisie pentru a a-l finaliza și a-l prezenta ca document final; însă din analiza documentului primit de MMAP, prezentat ca document final, reiese că acesta este incomplet, deoarece nu conține, în partea de indicatori de monitorizare, programul de monitorizare, care este o componentă cheie a RM pentru ca acesta să poată fi considerat finalizat; capitolul foarte scurt privitor la programul de monitorizare inclus în forma RM prezentată către MMAP este considerat insuficient; s-a considerat că trebuie clarificat acest aspect având în vedere faptul că art.18 din HG 	-

Item	Text	Acțiuni/observații
	<p>1076/2004 menționează clar că stabilirea de măsuri de monitorizare – cel puțin la nivel de recomandări - este în sarcina elaboratorului RM, pe baza acestora titularul urmând a definitiva programul; reprezentantul MMAP consideră deci că la acest moment trebuiau să fie incluse recomandările pentru indicatorii de monitorizare (cel puțin o listă de indicatori de monitorizare, cu frecvență și responsabili);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încă de la reuniunea GL din februarie s-a stabilit ce trebuie făcut și la acest moment se constată că documentul RM este incomplet, lipsind o componentă esențială, iar fără acest capitol documentul nu poate fi considerat nici măcar în formă draft, ceea ce înseamnă că procedura de evaluare de mediu este încă departe de momentul organizării dezbaterii publice; • Dacă nu este prezentat programul de monitorizare, cel puțin în formă draft, autoritatea de mediu consideră că RM nu este complet în forma prezentată la acest moment și este exclus a se lua în calcul organizarea dezbaterii publice pe documentul existent; • În februarie s-a stabilit că nu sunt suficiente informații pentru a se stabili dacă este necesară evaluarea adecvată; reprezentantul MMAP apreciază că echipa de experți a făcut tot ce a putut cu informațiile disponibile, însă menționează că nu se știe cum se vor trece de analiza Comisiei concluziile privind impactul asupra siturilor Natura 2000 (acestea pot fi considerate insuficiente, fiind posibil să se solicite studiu de evaluare adecvată); totuși, se consideră că este prea puțin cu privire la ceea ce s-a inclus cu privire la componenta de evaluare adecvată; • Calendarul înaintat la Comisie menționează jumătatea lunii octombrie ca dată pentru obținerea Avizului de mediu, ceea ce înseamnă că timpul este foarte scurt; • În concluzie, se solicită prezentarea documentului RM în formă completă, pentru a putea fi supus analizei și pentru a se putea organiza dezbaterii publice cât mai repede. 	
3	<p>Dna Iulia Dulea/Mott Macdonald a menționat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RM prezentat nu este un document draft; în cadrul celei de-a doua reuniuni a GL se va face definirea domeniului și a nivelului de informații necesar; • Pentru a se fi stabilit un program de monitorizare, ar fi trebuit să fie acceptate obiectivele de mediu relevante propuse și metodologia de evaluare a acestora. 	
4	<p>Prezentarea POTJ de către MIPE/titularul de program:</p> <ul style="list-style-type: none"> • POTJ 2021 – 2027 a fost transmis oficial serviciilor de specialitate ale Comisiei Europene în data de 15 iulie 2022 și se află în etapa de negociere finală; • Șase județe au fost identificate în Anexa 2 a Raportului de țară din 2020: Gorj, Dolj, Hunedoara, Galați, Prahova și Mureș; • Nu sunt condiții favorizante tematice în acest program în afară de cele orizontale, incluse în acest program; • Programul este împărțit în 7 priorități, primele șase referindu-se la atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitate climatică pentru toate cele 6 județe, iar ultimul la asistența tehnică; • Alocarea totală este de 2,5 miliarde Euro, sumă ce include și contribuția națională; banii sunt împărțiți în fondurile venite din Next Generation EU și MFF; județul Gorj are din JTF suma de 443,8 milioane, Hunedoara – 434 milioane, Dolj – 337 milioane, Galați – 316 milioane, Prahova – 286 milioane; Mureș – 235 milioane, iar pentru prioritatea de Asistență tehnică este alocată suma de 85,5 milioane. • Tipurile de acțiuni sunt asemănătoare la nivelul tuturor județelor, astfel: dezvoltarea activităților productive atât în IMM-uri, cât și în microîntreprinderi; investiții în dezvoltarea de capacități energetice; sprijinirea creării de noi întreprinderi prin incubatoare de afaceri și consultanță pentru lansarea de afaceri - incubatoare de afaceri; actualizarea competențelor sau recalificarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă; creșterea capacității AJOFM de 	

Item	Text	Acțiuni/observații
	<p>actualizare permanentă a nevoilor sectoriale de formare profesională; dezvoltarea unui transport public verde – achiziția de vehicule nepoluante și stații electrice de încărcare necesare pentru serviciile de transport public; combaterea sărăciei energetice; neutralizarea siturilor contaminate; la nivelul județului Galați va fi sprijinit și planul de reducere substanțială a emisiilor CO₂ la nivelul Liberty Galați; FTJ acceptă și investițiile productive în întreprinderi mari – aceste investiții pot fi făcute în urma unor analize a decalajelor din care să reiasă numărul de locuri de muncă pierdute;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investițiile în transport verde și eficiență energetică vor fi investiții în tehnologii cu emisii reduse de CO₂, inclusiv producerea de vehicule electrice; pentru o economie circulară – sortarea și prelucrarea fluxurilor de deșeuri nepericuloase. 	
5	<p>Prezentarea RM de către reprezentantul Mott Macdonald/Dna Iulia Dulea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La acest moment ne aflăm în Etapa de definitivare a proiectului de program și de realizare a RM – scopul reuniunii GL fiind stabilirea domeniului și a nivelului de detaliu al informațiilor incluse în RM; • Prezentarea este structurată în 7 părți principale, cu scopul de a trece în revistă evaluarea parcursă până la acest moment; • Procedura de evaluare de mediu a POTJ se află în cea de-a doua etapă, etapa de încadrare fiind încheiată în iulie 2020 prin decizia de încadrare transmisă de MMAP pe baza analizei primei versiuni a POTJ, depusă în mai 2020, decizia stabilind necesitatea continuării procedurii de evaluare de mediu. • Prima reuniune a GL a avut loc în 11 februarie 2022, când a fost prezentat, de către MIPE, conceptul general de integrare a planurilor teritoriale în POTJ, urmând ca ulterior să se prezinte și POTJ; • Pentru această a doua întâlnire a GL, a fost transmis un program operațional considerat ca fiind o versiune finală în urma dezbaterilor publice care au avut loc; • Este prezentată echipa de experți care a fost selectată pentru elaborarea RM; • Se face precizarea că POTJ este organizat în 6 priorități și 7 acțiuni; • Se menționează că relația POTJ cu alte planuri și programe la nivel național și comunitar, relevante în raport cu POTJ – este prezentată în RM și în mapa de documente electronice ale reuniunii; • Analiza acestor planuri și programe a fost utilizată la identificarea aspectelor de mediu pentru analiza POTJ – cele mai relevante fiind Acordul de la Paris, PNRR, PNIESC și POR aferente regiunilor în care se găsesc cele 6 județe analizate; • Cu privire la Starea actuală a mediului – se menționează principalele capitole și se face precizarea că a fost elaborată în baza documentelor puse la dispoziție de către autorități sau a celor aflate în spațiul public; acest capitol are o pondere semnificativă în cadrul RM, astfel că se are în vedere posibilitatea restructurării acestui capitol (comprimare/restructurare/completare); • Pe baza analizei stării actuale de mediu, și a analizei documentelor relevante/alte planuri și programe s-a elaborat o listă de obiective relevante de mediu grupate pe fiecare aspect de mediu – în număr de 13: aer, apă, sol și utilizarea terenurilor, biodiversitate, schimbări climatice, conservarea resurselor regenerabile și neregenerabile, gestionarea deșeurilor, calitatea vieții, sănătatea populației, gestionarea riscurilor de mediu, eficiență energetică, peisaj și patrimoniu cultural și istoric; separarea făcută pentru aspectele "calitatea vieții" și "sănătatea populației" s-a făcut având în vedere că aspectul social este unul dintre obiectivele principale ale POTJ; • Pentru evaluarea potențialelor efecte semnificative asupra mediului, metodologia s-a construit pe baza cerințelor actelor de reglementare care transpun Directiva SEA și pe baza Ghidului generic privind evaluarea de mediu pentru planuri și programe; • Având în vedere cerințele obligatorii ale POTJ de a respecta un model prestabilit prin Regulamentul 2021/1060 și pentru evitarea oricărei 	<p>Acțiuni/Consultant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preluarea în POTJ a observațiilor din prezenta reuniune a GL; • Stabilirea unor măsuri de monitorizare a efectelor semnificative; • Definitivarea POTJ și a unei versiuni a RM analizabile.

Item	Text	Acțiuni/observații
	<p>confuzii care ar putea apărea, inclusiv la nivelul publicului interesat, pentru conceptele de obiectiv și obiectiv specific, tratate în mod uzual în evaluarea de mediu, a fost utilizat conceptul de acțiune, acesta fiind corespondentul obiectivului de program;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Au fost realizate analize ale compatibilității între acțiunile POTJ, precum și analize între acțiunile programului și obiectivele relevante de mediu și între prioritățile programului și obiectivele relevante de mediu; • Pentru evaluarea interacțiunii manifestate între acțiunile POTJ, prin prisma operațiunilor indicative asociate fiecărei acțiuni, s-a utilizat o matrice de evaluare; evaluarea s-a făcut luând în considerare prevederile ghidului generic pentru evaluarea de mediu pentru planuri și programe – subcap 7.4.2; • Acțiunile care generează cumulearea efectelor negative sunt reprezentate de relația între acțiunile A1 – Dezvoltarea întreprinderilor mari și a antreprenoriatului și A5 – Investiții productive în întreprinderi mari, aceste acțiuni fiind susținute de operațiuni care au efecte negative potențiale asupra aspectelor de mediu la nivelul fiecărui județ, și care se cumulează spațial la nivel regional în cazul județelor Gorj, Dolj și Hunedoara, prin localizarea acestora (granițe comune); • Acțiunile care au o compatibilitate ce depinde de anumite presupțiuni, se referă la Acțiunea 4 – Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice, A1 și A5, acestea fiind condiționate de posibilitatea de reintroducere în circuitul economic a imobilelor afectate și capacitatea acestora de a fi reconvertite; • Pentru acțiunile care nu reprezintă influențe reciproce directe, s-a considerat că operațiunile care le susțin au efecte pozitive asupra mediului și/sau sănătății populației și calității vieții la nivelul fiecărui județ, dar acestea sunt izolate spațial și independente ca receptori ai efectelor; • Evaluarea eventualelor efecte semnificative asupra mediului a pornit de la evaluarea interacțiunii manifestate între tipurile de acțiuni ale programului, asimilate obiectivului specific de program și fiecare obiectiv relevant de mediu; • Se menționează că evaluarea strategică de mediu nu a vizat cuantificarea impactului asupra mediului, urmărindu-se doar potențialul de interacțiune al acestor acțiuni din perspectivă calitativă, având în vedere că acțiunile de implementare a priorităților POTJ au un grad redus de precizie și nu permit o evaluare cantitativă a efectelor; • Pentru criteriile de evaluare pentru fiecare aspect de mediu, au fost avute în vedere următoarele tipuri de efecte: efecte directe sau indirecte; efecte reversibile momentane sau ireversibile continue permanente; extindere spațială; durata pentru care vor fi resimțite efectele (termen lung sau scurt); magnitudine, receptori posibili a fi afectați (grup restrâns sau numeros, specie sau habitat); și vulnerabilitatea receptorului – moderată sau redusă; având în vedere generalitatea acțiunilor propuse în POTJ, s-a optat pentru interval de +2 și -2, pentru fiecare acțiune specifică rezultând un scor maxim de +26 și un scor minim de -26; punctajele acordate reprezintă o ierarhizare a efectelor potențiale asupra calității mediului; • Au fost prezentate 2 exemple de evaluare a potențialelor efecte semnificative – pentru tipul de acțiune A5 – Investiții în întreprinderi productive mari și tipul de acțiune A6 – Investiție de reducere a emisiilor producției de oțel (trecerea la tehnologia DRI-EAF la nivelul Liberty Galați); • Compatibilitățile între acțiuni și obiective relevante de mediu au indicat prezența efectelor potențiale ale acțiunilor asupra obiectivelor de mediu, fără a fi o cuantificare a impactului, ci de o ierarhizare a acestora; stabilirea acestor ierarhii s-a făcut pe baza fișelor de evaluare – în număr de 7, pentru fiecare acțiune; efectele la nivelul POTJ au fost ajustate în funcție de relația între priorități și obiectivele 	

Item	Text	Acțiuni/observații
	<p>relevante de mediu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pentru analiza potențialelor efecte în context transfrontier, s-au avut în vedere tipul surselor de poluare la mare distanță și mediile de transfer la mare distanță – apa și aerul; • Având în vedere tipurile de acțiuni promovate de POTJ și domeniile de investiții propuse, s-a apreciat că: Acțiunea A1 nu are potențiale efecte în context de transfrontieră, indiferent de județul în care va fi implementată; pentru Acțiunea 5 nu se cunosc tipurile de tehnologii ce vor fi utilizate în întreprinderile mari, dar se asumă că vor fi tehnologii din noua generație, astfel că nu se poate face niciun fel de apreciere; Acțiunile A6 și A7 nu au efecte în context transfrontier; • Analiza alternativelor pentru tipul de programe precum POTJ: alternativele sunt restricționate de respectarea unor criterii stabilite la nivel european; în evaluarea comparativă au fost avute în vedere alternativa zero și prima versiune a POTJ elaborată în mai 2020 (structurată pe tipuri de intervenții identificate la nivelul PTTJ-uri și nu pe regiuni); alegerea versiunii actuale a POTJ s-a făcut pe considerentul că structura pe tipuri de investiții ar putea conduce la o competiție între teritorii și la defavorizarea unor județe cu o capacitate administrativă mai redusă; evaluarea celor 3 alternative s-a realizat pe baza unor criterii precum: relevanță, fezabilitate din perspectiva mediului, maturitate tehnologică și acceptabilitate socială, cu punctaj maxim posibil pentru fiecare de la -1 la +1; pentru analiza alternativelor, punctajul maxim a fost -4 sau +4; • Pe baza evaluării efectelor potențiale asupra mediului, au fost propuse măsuri pentru reducerea pe cât posibil a efectelor adverse asupra mediului – A1, A3, A4 și A5; • Dificultăți în elaborarea RM: lipsa indicatorilor de monitorizare a progresului programului; lipsa termenelor de implementare și a prioritizării acestora; ordinea prezentării PTTJ în Apendicele 3 al POTJ nu a coincis cu ordinea priorităților din POTJ; • Cu privire la capitolul privind măsurile avute în vedere la monitorizarea efectelor semnificative ale implementării POTJ, despre care s-a menționat la începutul reuniunii că nu a fost completat încă, se precizează că acesta nu a fost elaborat deoarece în această reuniune a GL urmează a se stabili domeniul, să se agreeze obiectivele de mediu și să se evalueze metodologia aplicată pentru analiza acțiunilor propuse prin POTJ; în consecință, acest capitol va fi elaborat după această reuniune a GL. 	
6	<p>Prezentarea analizei efectelor potențiale asupra aspectului de mediu "Biodiversitate" de către expertul de mediu Mott Macdonald/ Dna Anca Burghelca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nu s-a pregătit o prezentare ppt., întrucât la ultima reuniune a GL nu s-a stabilit necesitatea integrării și a acestui aspect, însă s-a elaborat un material cu descriere narativă și parte grafică, analizându-se fiecare prioritate și obiectiv specific al programului în relație cu rețeaua de arii protejate; • Pentru prioritatea 1, pentru județul Gorj, conform programului, a fost identificată o arie de acoperire bazinul carbonifer Motru, Rovinari, Albeni, Târgu Cărbunești și Schela; acestea au fost evidențiate în harta pregătită; au fost extrase UAT-urile respective și ariile protejate cu care acestea se intersectează; • Analiza a constatat în evaluarea foarte sumară a fiecărui tip de acțiuni în relația cu aria naturală protejată; astfel, primul tip de acțiune A1 (dezvoltarea întreprinderilor) – s-a desprins că ar putea avea un impact potențial parcurile industriale care ar avea potențial de dezvoltare în zonele respective; pentru județul Gorj a fost extras ca fiind sensibile cele două schele Schela și Albeni, unde s-a observat în hărți că nu toată suprafața UAT-ului respectiv se suprapune cu rețeaua de arii protejate astfel încât dezvoltarea acestor tipuri de acțiuni nu ar putea avea un impact semnificativ negativ asupra acestora; 	

Item	Text	Acțiuni/observații
	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea tranziției forței de muncă – nu are un impact deoarece se referă la servicii; • Tipul de acțiune Energia verde și mobilitate verde nepoluantă – se face referire la potențiale proiecte cu dezvoltare pe locații existente și nu produc un impact potențial negativ asupra rețelei de arii protejate de interes comunitar, cu precizarea că foarte multe dintre ele vor fi amplasate pe clădiri existente/gospodării; • Reconversia și reabilitarea siturilor pot avea un rol benefic, acestea putând fi în interiorul ariilor protejate, iar prin reabilitare putând fi create premisele extinderii habitatelor deja existente și ulterior a creșterii abundenței diferitelor specii în arealele respective; • Investițiile productive în întreprinderi mari – nu sunt furnizate foarte multe informații în POTJ, astfel că s-a făcut o evaluare sumară; se recomandă ca la proiectele viitoare să se elaboreze studii de fezabilitate unde se va analiza posibilitatea de implementare a acțiunii respective într-o unitate teritorială așa după cum a reieșit dintr-o analiză cost-beneficiu; • Pentru cele două UAT-uri sensibile de la nivelul județului Gorj, dezvoltarea acestor unități de producție se va face cu evaluare adecvată la nivel de proiect, având în vedere că din analiza efectuată respectivele situri ocupă pentru Albeni – 1% din suprafața teritoriului, iar la Schela ocupă 90%, însă teren inaccesibil în zonă montană, fiind foarte puțin probabil ca investițiile să fie dezvoltate într-o astfel de zonă; • Pentru județul Hunedoara – reprezentarea teritorială a principalelor UAT-uri la care face referire POTJ, respectiv Brad și Hunedoara și localitățile componente din Valea Jiului; pentru localitățile Brad și Hunedoara nu există o suprapunere cu rețeaua de arii naturale protejate, însă ele sunt în proximitatea acestora, nepunând foarte multe probleme asupra integrității speciilor și conservării habitatelor; • Cu privire la Valea Jiului, există o serie de arii naturale protejate, însă se știe că este o fostă zonă minieră cu un potențial unde au fost dezvoltate anumite tipuri de industrie, iar viitoarele proiecte nu ar pune o nouă amprentă asupra teritoriului astfel încât să fie afectate protejarea și conservarea speciilor și habitatelor; • În cazul județului Hunedoara, cu privire la tipul de acțiuni A2 – acestea nu pun accent asupra speciilor și habitatelor; sensibilă ar fi activitatea privind întreprinderile mari, unde se recomandă realizarea de studii de biodiversitate la nivel de proiect pentru zonele de suprapuneri, respectiv UAT-urile Petroșani, Petrila, Uricani și Aninoasa; unde se va acorda o atenție deosebită studiilor privind biodiversitatea la nivel de proiect; • Pentru județul Dolj, se precizează în cadrul programului două UAT-uri vecine – Ișalnița și Craiova; teritoriul municipiului Craiova se suprapune foarte puțin cu aria protejată a Coridorului Jiului, astfel încât toate proiectele care se vor propune și se vor implementa pe aceste două UAT-uri nu vor pune o presiune asupra speciilor și habitatelor, acestea două fiind UAT-uri cu o fostă industrie și o actuală industrie destul de dezvoltată; • Pentru județul Galați, după cum a fost prezentat și în hartă, tipurile de acțiuni și tipurile de proiecte propuse pentru implementare pe teritoriul județului Galați vor fi în municipiul Galați, însă în zone în care nu sunt arii naturale protejate; după cum a reieșit din harta prezentată, intravilanul cu zona de dezvoltare Liberty și portul, nu sunt pe luciul de apă acolo unde este amplasată rezervația; • Pentru județul Prahova, au fost identificate în program o serie de UAT-uri; județul Prahova a avut o industrie foarte bine dezvoltată; pe respectivele UAT-uri, ceea ce a fost lăsat în urmă nu a fost prielnic pentru dezvoltarea de arii naturale, respectiv habitate și specii; se menționează câteva UAT-uri unde proiectele implementate ar putea avea un potențial impact – UAT Băicoi și UAT Brazi; zona UAT Brazi este foarte industrializată și în prezent, iar propunerea de noi proiecte 	

Item	Text	Acțiuni/observații
	<p>nu ar degrada speciile și habitatele prezente în situl respectiv;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pentru județul Mureș au fost identificate în cadrul programului două UAT-uri – Mureș și Iernut; pe teritoriul celor două UAT-uri sunt prezente câteva situri Natura 2000, însă pentru că cele două UAT-uri au în spate o industrie care a fost puternic dezvoltată și în prezent activează în proporție mică, se consideră că se pot dezvolta și alte tipuri de proiecte astfel încât amprenta lor să nu afecteze speciile și habitatele respective; • Analiza a fost făcută în baza informațiilor prezentate în cadrul POTJ; majoritatea dintre tipurile de acțiuni care se vor transforma în proiecte sunt propuse pe amplasamente deja existente, iar o parte dintre ele vor viza reabilitarea de situri, astfel că, raportând-ne la conținutul programului, se consideră că nu pun o amprentă deosebită și nu afectează semnificativ negativ integritatea ariilor protejate. 	
7	<p>Reprezentantul MIPE/Dna Alina Costăchescu a făcut următoarele comentarii cu privire la cele menționate în slide-ul nr. 33 (indicatorii și planul de monitorizare) din prezentarea privind RM făcută de Consultant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • În program la fiecare investiție în parte s-a menționat că se va respecta principiul DNSH, și s-a transmis către Consultant inclusiv o analiză DNSH pentru fiecare investiție în parte, în care s-au luat toate tipurile de investiții pe condiționările din Regulamentul delegat 2139/2021 al taxonomiei, în care s-au limitat toate intervențiile la acele condiționări pentru a contribui la toate criteriile cu privire la adaptarea la schimbările climatice, biodiversitate, apă, sol etc., astfel că nu se înțelege de ce planul de monitorizare nu a putut fi realizat; s-au solicitat justificări din partea Consultantului. 	
8	<p>Reprezentantul Mott Macdonald/Dna Iulia Dulea a răspuns următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • În lipsa unui program de monitorizare a programului, în cadrul POTJ-ului, Consultantul se bazează în elaborarea acestor măsuri pentru monitorizarea efectelor semnificative pe obiective relevante de mediu și pe evaluarea realizată pentru a doua reuniune a GL. Neavând acordate aceste obiective, nu s-a putut completa în totalitate acest capitol, chiar dacă MIPE a oferit analiza DNSH. 	
9	<p>Reprezentantul MIPE/Dna Alina Costăchescu a făcut următorul comentariu la răspunsul oferit de reprezentantul Consultantului:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Totuși, nu înseamnă că nu a existat nimic în program despre acest subiect; • În analiza DNSH s-a precizat clar că acele criterii vor fi avute în vedere de la faza de proiectare până la cea de achiziții și de monitorizare a achizițiilor și a contractelor de lucrări, inclusiv pe activitatea economică a solicitanților la finanțare; • Se presupune că se poate realiza acest capitol într-un timp cât mai scurt, pentru a se ieși din impas și a se avea documentele pentru SEA POTJ cât mai repede posibil. 	
10	<p>Reprezentantul Mott Macdonald/Dna Iulia Dulea a răspuns următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • În funcție de observațiile și rezultatele acestui reuniuni a GL, acesta se poate realiza foarte repede; pentru a finaliza RM, a-i da o formă analizabilă pentru următoarea etapă. 	<p>Acțiuni/MIPE și Consultant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transmiterea observațiilor; • Integrarea acestora în RM
11	<p>MMAP/Dna Liliana Jaravete:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La ultima întâlnire a GL din februarie s-a stabilit să se cupleze etapa de definitivare a proiectului de plan și cea de realizare a RM; nu se dorește să se creeze un conflict între MIPE și elaborator, însă având în vedere urgența programului, așteptarea MMAP era ca documentul RM să fie unul complet, însă din analiza acestuia în ultimele 3 zile a rezultat că acesta nu este un document primit; • Partea de biodiversitate nu a convins, respectiv că investițiile propuse în POTJ nu vor avea un impact asupra ariilor protejate, însă se va aștepta punctul de vedere al dnei Miaută/MMAP Direcția Biodiversitate; • Se vor avea în vedere cele precizate de dna Anca Apreotesei/Șef Serviciu, legate de monitorizare și faptul că trebuie elaborat și rezumatul netehnic, care de asemenea lipsește la acest moment din 	-

Titlul proiectului AA-010560-001 – Asistență în pregătirea Evaluării Strategice de Mediu pentru 4 programe

Sub-Divizia EER

Subiect A treia reuniune a Grupului de Lucru (GL) pentru Evaluarea Strategică de Mediu a Programului Operațional Tranziție Justă (POTJ) 2021 - 2027

Nr. proiect 421300B

Locația Sistemul Webex

Data ședinței 02.09.2022

Prezența/
 participanți MIPE: Valentina Niculae, Alina Costachescu,
 Cristina Bădescu, Ana Dragomir
 MMAP: Liliana Jaravete, Anca Apreutesei, Ana-
 Maria Nistorescu, Daniela Marin, Tudor Culici
 ANAR: Iuliana Gabriela Pietrăreanu
 Ministerul Energiei: Gabriela Paciu
 Ministerul Antreprenoriatului și Turismului: Cristina
 Lazanu
 Ministerul Sănătății/INSP: Mihaela Fulga, Cristina
 Lazanu
 Ministerul Economiei: Anca Podrumaru
 Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și
 Administrației: Liviu Bailesteanu
 BEI: Emanuel Morel
 Mott Macdonald: Mircea Vasilescu, Romeo
 Fărcășanu, Iulia Dulea, Anca Stan, Anca Burghilea,
 Roxana Olaru, Mădălina Popescu, Mădălina Coman

Înregistrat de:

Iulia Dulea

Distribuția:

Către participanți

Item	Text	Ațiuni/observații
1	Dna Valentina Niculae/MIPE a avut cuvântul de deschidere, menționând următoarele: <ul style="list-style-type: none"> • Urmează a se supune Raportul de mediu (RM), revizuit de către echipa de experți, Grupului de Lucru (GL) spre analiză; • A invitat reprezentantul echipei de experți să prezinte RM revizuit. 	-
2	Dna Iulia Dulea (echipa de experți)/Mott Macdonald a prezentat următoarele: <ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea este structurată în 4 părți principale, pentru a face o trecere în revistă a etapelor evaluării parcurse și a modului de abordare a solicitărilor și observațiilor primite la reuniunea nr. 2 a GL; • S-a prezentat echipa de experți menținută; • Procedura de evaluare de mediu a POTJ se află în cea de-a doua etapă, respectiv cea de definire a programului și de realizare a RM, când se stabilesc domeniul și nivelul de detaliu al informațiilor care trebuie incluse în RM; • Etapa de încadrare s-a încheiat în iulie 2020, MMAP transmițând decizia de încadrare; • În prima reuniune a GL din 11 feb 2022 a fost prezentat de MIPE conceptul general de integrare în POTJ al celor 6 planuri teritoriale de tranziție justă pentru județele Gorj, Dolj, Hunedoara, Mureș, Galați și Prahova, urmând ca în cel de-al doilea GL să se prezinte și POTJ; • În cea de-a doua reuniune a GL a fost prezentată POTJ - versiunea publicată în iulie 2022, și principalii pași făcuți în evaluarea de mediu a programului – starea inițială, obiectivele relevante de mediu (ORM), analiza compatibilității acțiunilor POTJ cu ORM, evaluarea semnificației efectelor POTJ în raport cu ORM (evaluare calitativă), măsurile de prevenire și reducere a efectelor negative și alegerea alternativei optime a POTJ din punctul de vedere al mediului; • În evaluarea de mediu se iau în analiză toate recomandările și observațiile trimise de membrii GL, indiferent de momentul în care acestea sunt transmise – de exemplu, comentariile primite în 1 sept vor fi discutate în prezentul GL; • După finalizarea procesului de definitivare a POTJ și de stabilire a domeniului și a nivelului de detaliu al informațiilor din RM, se va transmite versiunea RM pentru punerea în consultare publică, împreună cu proiectul POTJ; • După primirea observațiilor din partea publicului și procesarea acestora în evaluarea 	-

Item	Text	Acțiuni/observații
	<p>de mediu, se va trece la etapa de analiză a RM;</p> <ul style="list-style-type: none"> S-a prezentat în continuare modul în care au fost abordate recomandările și observațiile primite în timpul și după cea de-a doua reuniune a GL: s-au primit 1 solicitare și 3 observații care au fost abordate în evaluarea de mediu; Referitor la solicitarea MMAP pentru prezentarea RM în formă completă, respectiv Cap. 11 Măsurile pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării POTJ și Cap. 12 Rezumat cu caracter tehnic, acestea au fost transmise, fiind posibile modificări în urma GL, iar cele 2 completări se regăsesc în mapa ședinței; Observația Ministerului Sănătății a fost luată în considerare prin detalierea efectelor potențiale ale POTJ asupra sănătății, în Fișa de evaluare a potențialelor efecte semnificative, pentru acțiunea A2 – Sprijinirea tranziției forței de muncă, prin completarea argumentării efectelor, conform solicitării ministerului; punctajul acordat nu a fost modificat având în vedere că aceste potențiale efecte negative, pe termen scurt sau mediu, au fost deja luate în considerare la evaluare, și din acest motiv primiseră un punctaj maxim a fost de +1 (din +2); Observațiile ANAR, inclusiv observațiile punctuale pe text, au fost preluate în evaluarea de mediu, fiind modificat subcapitolul 3.1.10 (în structura actuală a RM fiind subcapitolul 3.1.3); se menționează că au fost aduse modificări de structură subcapitolului 3.1 – Starea actuală a mediului, așa cum s-a precizat și în GL2, pentru o mai bună identificare a aspectelor de mediu care fac obiectul acestei evaluări, acest subcapitol fiind realizat cu mult înainte de primirea vreunei versiuni a POTJ ; În ceea ce privește referințele bibliografice, acestea au fost incluse ulterior ca urmare a solicitărilor primite; Cu privire la observația 3, primită în 2 sept, de la MMAP/Compartimentul Situri contaminate: la prima mențiune, care a fost preluată în RM – denumirea din RM la anumite pagini fiind conform documentului strategic aprobat prin HG 683 din 2015; la cea de-a doua mențiune, la solicitările consultantului de informații, a răspuns doar APM Hunedoara, astfel că atât informațiile din Strategia pentru 2014, cât și cele din Rapoartele privind starea mediului pentru județele unde au fost găsite date, au fost utilizate; Chiar dacă datele din Strategia 2014 sunt foarte vechi, au reprezentat un punct de sprijin; evident, dacă MMAP va transmite date actualizate pentru toate județele, acestea vor fi integrate de îndată; pe site-ul ANPM nu sunt date actualizate, pe site-urile agențiilor județene, cu excepția APM Hunedoara, nu sunt date actualizate, astfel că nu s-a găsit nimic, iar singurele informații au fost cele furnizate de Rapoartele privind starea mediului pentru județele Hunedoara, Prahova și Dolj, acestea fiind preluate în RM. Cu privire la comentariul privitor la depozitele de deșeuri din județul Prahova, acestea vor fi eliminate din tabelul din RM, însă se face mențiunea că aceste au fost preluate din Raportul privind starea mediului pentru județul Prahova. Se dorește a se clarifica includerea depozitelor de zgură și cenușă, care țin de sectorul energetic, pentru a se ști cum se continuă evaluarea, având în vedere că acestea sunt incluse la problematica de soluri și situri contaminate din Raportul național privind starea mediului, care a fost publicat în 2021, după apariția Legii 74/2019, care exclude doar sectoarele miniere și extractive; Referitor la ultima mențiune a MMAP, indicatorul a fost preluat din Programul de monitorizare propus în Raportul de mediu aprobat pentru Strategia Națională pentru gestionarea siturilor contaminate, dar va fi exclus. S-a continuat cu prezentarea capitolului 11 - Măsurile avute în vedere pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării POTJ, care au fost incluse în mapa reuniunii: Concepția de construire a programului de monitorizare a efectelor asupra mediului a fost că responsabilitatea de monitorizare îi revine titularului programului, programul de monitorizare fiind parte integrantă din POTJ, după aprobare; monitorizarea este importantă pentru că astfel se obțin informații asupra efectelor implementării POTJ asupra mediului și se poate ține evidența efectelor. În principiu, pentru dezvoltarea programului de monitorizare de mediu se utilizează ca bază programul general de monitorizare a programului/strategiei și în absența unui astfel de program general de monitorizare și a observațiilor GL, a fost construit un program de monitorizare a indicatorilor de mediu în funcție de tipurile de acțiuni și operațiuni, de constatările echipei de experți și de propunerile de măsuri făcute; la valorile/plafoanele țintă pentru indicatorii de mediu, echipa de experți s-a bazat pe 	

Item	Text	Acțiuni/observații
	<p>informații din POTJ, indicatori de realizare, pe valorile limită și valorile prag din legislația, pe tendințe și diverse recomandări la nivel european.</p> <p>În lipsa Listei operațiunilor de importanță strategică planificate, însoțită de un calendar, care ar fi trebuit să fie în Apendicele 3 al POTJ, în programul de monitorizare nu au fost stabilite termene pentru atingerea țintelor, fiind considerat un termen unic, final, ținta 2029, propusă prin POTJ.</p> <p>Efectuarea raportărilor s-a propus având în vedere legislația în vigoare; anumite sinteze și raportări se fac de DSP, rapoartele pentru calitatea aerului se fac de APM, rapoartele de mediu pentru instalații cu emisii industriale se fac anual, rapoartele pentru riscuri de mediu se fac la fiecare eveniment sau periodic, către toate autoritățile implicate; s-a avut în vedere de asemenea și precizarea POTJ privind mecanismele de guvernare, cum că atât coordonarea, cât și monitorizarea procesului de tranziție pentru fiecare județ vor fi asigurate prin activitatea Grupului județean pentru coordonare.</p> <p>GL a fost invitat a preciza eventuale propuneri pentru alte praguri, limite și plafoane, pentru a fi discutate și analizate.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concluziile echipei de experți: GL stabilește domeniul și nivelul de detaliu al informațiilor care trebuie incluse în RM; în acest sens GL este rugat să precizeze concluziile cu privire la acest aspect, pe baza informațiilor precizate de POTJ și de experții de mediu Urmează preluarea în POTJ și RM a eventualelor observații/recomandări și a deciziilor din reuniunea GL; Definitivarea POTJ și a unei versiuni a RM pentru consultarea publicului. 	
3	<p>Dna Valentina Niculae/MIPE a precizat, preluând din comunicarea pe chat a dnei Daniela Marin/MMAP/Situri comunicate (care nu a avut microfon și nici cameră):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depozitele de cenușă și zgură nu intră în sfera de aplicație Legii 74/2019. <p>Dna Iulia Dulea/Mott Macdonald:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S-a dorit doar a se face precizarea că aceste depozite sunt menționate în raportul privind starea mediului pentru județul Hunedoara; însă vor fi excluse din RM. 	<ul style="list-style-type: none"> •
4	<p>Dna Liliana Jaravete/MMAP a menționat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se poate preciza în minută că se acordă un termen de 2-3 zile pentru observații din partea GL privind prezentarea făcută de reprezentantul echipei de experți, respectiv cele 2 capitole care lipseau data trecută; • În momentul în care vor fi primite observații, iar consultantul/echipa de experți va include toate observațiile primite într-un număr de zile care va fi stabilit, se va disponibiliza către public POTJ și RM, ținând cont de urgența cu care trebuie avizat POTJ; • S-a subliniat că există un termen de 45 de zile în care membrii/ reprezentanții GL mai pot face observații/completări la RM, în cazul unei omiteri sau dacă nu a fost observat ceva, acest lucru putându-se rezolva până la data dezbaterii publice; • Pentru a exclude orice neclaritate, s-a considerat că este timp suficient pentru a se rezolva orice neconformitate care a fost observat-o în decursul perioadei trecute de la ultimul GL. 	
5	<p>Dna Anca Stan/ Mott Macdonald a întrebat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • La acest moment, nivelul de detaliu al informațiilor prezentate în RM este considerat suficient? Acest răspuns a fost așteptat încă de la reuniunea GL de data trecută, pentru a putea formula programul de monitorizare; acesta a fost introdus însă fără a avea acest răspuns. • A clarificat/ întrebat către Dna Daniela Marin/MMAP: dacă este vorba doar de formulări în RM, pentru că impactul/contaminarea generate de haldele de zgură și deșeuri, haldele miniere este evidentă și este o realitate indiferent de încadrarea legislativă; presupunerea este că este vorba doar de modul în care se formulează că este vorba de situri contaminate sau alte surse de contaminare, depinde de cum sunt încadrate? <p>Dna Valentina Niculae/MIPE a răspuns, preluând din comunicarea pe chat a dnei Daniela Marin/MMAP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nu este vorba de formulare; depozitele de deșeuri se supun legislației de depozitare a deșeurilor. 	

Item	Text	Acțiuni/observații
	<p>Dna Anca Stan/ Mott Macdonald a precizat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea de mediu trebuie să aibă în vedere efectele potențiale aduse de orice fel de plan/strategie analizată, având în vedere problemele deja existente; de exemplu, aceste halde nu sunt situri contaminate, cele de deșeuri sunt tratate de legislația de depozite, însă efectele de poluare ale acestora există; de aceea s-a întrebât dacă este vorba doar de formulare, cum să se încadreze/cum să se aducă în discuție, pentru că nu pot fi eliminate ca surse de poluare existentă. <p>Dna Valentina Niculae/MIPE, a răspuns, preluând din comunicarea pe chat din partea dnei Daniela Marin/MMAP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aceste depozite sunt trecute în RM ca situri, potențial contaminate sau contaminate și nu este în regulă acest lucru, acestea fiind excluse din legislația de situri contaminate, <p>Dna Anca Stan/ Mott Macdonald a conchis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deci este vorba doar de a reformula în RM și nu de a le exclude ca surse de poluare a solului. <p>Dna Liliana Jaravete/MMAP a menționat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cu privire la nivelul de detaliu al informațiilor pentru RM, se consideră că sunt suficiente datele cuprinse în RM; în situația în care se va dori să se reformuleze anumiți termeni, acest lucru se va putea face; • Legat de capitolul de monitorizare a efectelor semnificative asupra mediului, s-a observat că în tabel sunt trecuți reprezentanți ai APM, DSP, primăriei - se menționează că obligația este doar a titularului programului, însă acest detaliu este nesemnificativ și modificările respective se pot face fără eforturi deosebite. <p>Dna Anca Stan/ Mott Macdonald a precizat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modificările respective se pot face imediat, însă se menționează că în coloana de monitorizare s-au trecut instituțiile care au/pregătesc datele, și de la care grupul de monitorizare poate prelua aceste date. <p>Dna Liliana Jaravete/MMAP a precizat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reiterează că modificarea respectivă nu este o problemă; • Când se va primi ultima variantă a POTJ și a RM, se dorește să apară pe raport semnăturile experților (însușirea RM prin semnătură și stampilă). 	
6	<p>Dna Valentina Niculae/MIPE a întrebât:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dacă se reușește revizuirea RM de către echipa de experți până săptămâna viitoare/ luni – marți, pentru a putea fi pus în dezbatere publică? <p>Dna Iulia Dulea/Mott Macdonald a răspuns:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se vor depune toate eforturile pentru a trimite RM revizuit marți în cursul dimineții. <p>Termenul stabilit este marți în cursul dimineții (dacă vor mai fi observații de la GL), pentru a fi supus în consultare publică miercuri.</p> <p>Dna Liliana Jaravete/MMAP a precizat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • După ce se vor primi documentele de la echipa de experți (eventual dacă mai sunt observații de la membrii GL), se pot da cele 2 anunțuri publice prin care se informează publicul cu privire la disponibilitatea RM și POTJ, acestea fiind de asemenea publicate pe site-ul MMAP; • Emailul și link-ul de conectare se vor transmite după publicarea celor 2 anunțuri; se va lua în calcul organizarea în sistem hibrid a dezbaterii publice. 	<p>Acțiuni/Consultant:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transmiterea documentului RM revizuit – 6 sept 2022

Item	Text	Acțiuni/observații
	<p>RM; la acest moment suntem de fapt la definitivarea proiectului de plan și de realizare a RM, în urmă față de așteptări;</p> <ul style="list-style-type: none"> Toate observațiile/propunerile care se vor primi în urma acestui GL se vor transmite elaboratorului, care le va cuprinde în cadrul RM; abia după primirea documentului complet al RM se va putea vorbi despre stabilirea dezbaterii publice; cele 45 de zile vor veni după ce se va primi RM complet. 	
12	<p>Reprezentantul Mott Macdonald/Dna Iulia Dulea a menționat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> Transmiterea documentului RM se va face după ce elaboratorul va primi observațiile participanților. 	<p>Acțiuni/Consultant:</p> <ul style="list-style-type: none"> Transmiterea documentului RM
13	<p>MIPE/dna Valentina Niculae:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dacă mai sunt observații din partea membrilor GL, acestea vor fi transmise în scris către MIPE/pe adresa de email a dnei Valentina Niculae, până în data de 19 august 2022, pentru a fi transmise către Consultant. 	
14	<p>MMA/Dna Liliana Jaravete:</p> <ul style="list-style-type: none"> A solicitat ultima variantă a celor 6 planuri teritoriale transmise către Comisie, care stau la baza POTJ, având în vedere că MMA are o variantă de lucru. Pentru a se verifica dacă ceea ce s-a analizat în RM se regăsește în documente. 	<p>MIPE/dna Valentina Niculae:</p> <ul style="list-style-type: none"> În link-ul din invitație la GL se găsesc atașat POTJ și listate planurile teritoriale. Toate PTTJ-urile sunt în cadrul POTJ.
15	<p>Reprezentantul Mott Macdonald/Dna Anca Stan a menționat următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> A reamintit o clarificare făcută de beneficiar/MIPE către Consultant: nu toate activitățile care vor fi regăsite în PTTJ-uri se preiau ca atare în POTJ – clarificare făcută pentru MMA. 	<p>MIPE/dna Valentina Niculae:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nu există diferențe între POTJ și PTTJ-uri ca și acțiuni sau tipuri de proiecte finanțate, poate doar diferență de exprimare; nu există, ca și conținut, diferență de substanță între cele două documente; sunt aceleași operațiuni și în POTJ și în PTTJ-uri. Operațiunile nu diferă foarte mult de ceea ce a existat deja pe anumite programe operaționale. De exemplu, primele două operațiuni destinate mediului privat pentru IMM-uri s-au regăsit în POR 2014-2020, cu mici nuanțe; cele pentru serviciile publice s-au regăsit în POIM; decontaminarea siturilor industriale și reconversia acestora s-au regăsit în POR 2007-2013; prin urmare, sunt tipul de investiții care au mai trecut prin evaluarea SEA; s-a dorit să se clarifice acest aspect; doar întreprinderile mari – însă nici pentru acestea nu ar trebui să apară probleme, pentru că finanțarea investițiilor productive în alte tipuri de întreprinderi decât IMM-uri este condiționată de Regulament să contribuie la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice și crearea de locuri de muncă și să se

Item	Text	Acțiuni/observații
		regăsească în PTTJ; acestea nu presupun un teritoriu în afara șantierului naval/Liberty Galați.
16	<p>M MAP/Dna Anca Apreutesei a făcut următoarele precizări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chiar dacă anumite măsuri s-au regăsit în programe anterioare (2007 – 2013/2014 etc.), perioadele respective sunt îndepărtate; un program nou – aprobarea lui se face pe baza unei analize de mediu la zi – condițiile de mediu s-au mai schimbat; faptul că s-au mai regăsit în alte programe, nu implică faptul că se reduce impactul asupra mediului a acțiunilor prevăzute în POTJ; lucrurile au evoluat și din punctul de vedere al factorilor de mediu; la Galați și Mureș nu sunt mari semne de întrebare/zonările sunt destul de exacte, însă lipsește o identificare a zonelor pentru dezvoltare pentru celelalte județe, chiar dacă se înțelege că nu se pot face la acest nivel al evaluării de mediu. • În cadrul procedurii de evaluare de mediu analiza DNSH nu interesează, fiind chestiune complementară evaluării de mediu, care se poate sprijini pe o evaluare de mediu, însă nu are legătura cu procedura SEA; • În GL nu ne bazăm pe Regulamentul privind DNSH, acesta nu face parte integrantă și nu influențează procedura SEA. 	<p>MIPE/dna Valentina Niculae:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acest tip de intervenție a fost pre-analizat și în alte situații, iar condițiile și regulamentele s-au schimbat (Regulamentul DNSH nu exista înainte).